

ആരോഗ്യചിന്താമണി

ബാലചികിത്സാക്രമം

വള്ളത്തോൾ

ആരോഗ്യചിന്താമണി

ബാലചികിത്സാശ്രമം

വള്ളത്തോൾ

ആരോഗ്യചിന്താമണി

ബാലചികിത്സാക്രമം

ഗ്രന്ഥകർതാ:

വള്ളത്തോൾ

ഒപ്പുണി

കുറിപ്പുറത്ത് കേശവൻനായർ

Arogyachinthamani
Vallathol

(മം. പതിപ്പ് 1101-1925)

മുതാം പതിപ്പ് 1976 ആഗസ്റ്റ്

വില : 88 ക.

പകുപ്പവകാശം:

കെ. ജാനകിയമ്മ

അച്ചടി: വള്ളത്തോൾ പ്രസ്സ്

ചെറുതുരുത്തി

പ്രസ്താവന

“കേരളീയഭാഷാശാകന്തളം,” “ഇന്ദുലേഖ,” മുതലായ ഉൽകൃഷ്ടപുസ്തകങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി അനേകം ‘നാടക’ങ്ങളും ‘നോവലുകളും പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ, മലയാളഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന ഗ്രന്ഥദാരിദ്ര്യം ഒരു വിധം അന്യമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നുവെന്നതു് സന്തോഷാവഹംതന്നെ. എന്നാൽ, പൊതുജനങ്ങൾക്കു അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടവരായ വിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചപ്പോഴുതോളം ഇന്നും നമ്മുടെ ഭാഷയ്ക്കു പറയത്തക്ക യാതൊരുദിവ്യലിഖ്യം വന്നിട്ടില്ലെന്നു വ്യസനപൂർവ്വം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരു ഭാഷയിൽ എല്ലാത്തരം പുസ്തകങ്ങളും സുലഭങ്ങളായിത്തീരുന്നതുവരെ, ആ ഭാഷയെ പരിഷ്കൃതഭാഷാകോടിയിൽ പരിഗണിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമായ ഒരു വാസ്തവമാണല്ലോ. മലയാളഭാഷയ്ക്കു ഇപ്പോളുള്ള മുഖ്യമായ ന്യൂനത, ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ദൈർഘ്യമാണ്. ഇതിനെ നിഗ്ളേഷം പരിഹരിപ്പാൻ തക്ക ശ്രേഷ്ഠ്യം അറിവും ഉള്ളവർ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ധാരാളമുണ്ട്, എങ്കിലും അവർ കേരളഭാഷയുടെ നിർഭാഗ്യത്താലോ, അഥവാ തങ്ങളുടെ ഔദാസീന്യത്താലോ, ഈ വിശിഷ്ടകൃത്യത്തിൽ നിർദ്വയം, കേരണം ദീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥിതിയ്ക്കു് ഇദംപ്രഥമമായി അവതരിച്ച ഈ ‘ആരോഗ്യചിന്താമണി’ എന്ന വൈദ്യശാസ്ത്രപുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസ്താവന എഴുതുവാൻ സംഗതിവന്നതിൽ എന്നിങ്ങുള്ള സന്തോഷവും ചാരിതാത്ഥ്യവും ചില്ലറയൊന്നുമായിരിപ്പാൻ തരമില്ലല്ലോ.

ചികിത്സാശാസ്ത്രം ആക്ഷം ഷിച്ഛവിട്ടവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഒന്നാകുന്നു. നമ്മുടെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു ചില ഭാഷാവൈദഗ്ദ്ധ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ മുഖ്യതന്നെ പുറത്തുവന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവ വിഷയങ്ങളുടെ അസമ്പൂർണ്ണതയാലും മറ്റും, നാരായണക്കേരണാവർകളുടെ വിശുദ്ധമായ ചിരപരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായ പ്രകൃതപുസ്തകത്തെ അപേക്ഷിച്ചു, ലഘുതരങ്ങളാണെന്നു പറയാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

ഒരു ജനസമുദായത്തിന്റെ ആരോഗ്യാനാരോഗ്യസ്ഥിതി

കൾ, അവരുടെ ഇടയിലുള്ള ബാലരക്ഷണസമ്പ്രദായത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടാണല്ലോ ഇരുന്നിരുന്നത്. ആ 'അസ്തിവാക്യം' ഒരു തന്നെ ദൃശ്യീകരിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ട 'മേനോ' നവർക്കളുടെ ഉദ്യമം അത്യധികം ശ്രദ്ധേയനീയമാണെന്നു വിശേഷിച്ച് പറയണമെന്നില്ലല്ലോ.

'ആരോഗ്യചിന്താമണി'യിൽ കേവലം ബാലചികിത്സ മാത്രമല്ല വിവരിച്ചുപെട്ടിട്ടുള്ളത്. ജനനത്തിന്നു മുമ്പു മുതൽ രണ്ടു പര്യന്തമുള്ള സകല ചര്യകളേയും മിക്ക രോഗങ്ങളുടേയും ശമനോപായങ്ങളേയും, 'വിഷചികിത്സ' 'പ്രത്യേകശാധവിധി' മുതലായ അനവധി അവശ്യവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു വിവരങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഒരു ശാസ്ത്രസംബന്ധമായ പുസ്തകത്തിന്റെ പരിശോധകൻ, അതിലെ കവിതാശീതീയങ്ങളെക്കുറിച്ച് വല്ലതും അഭിപ്രായപ്പെടേണ്ടിവരുന്നതു മിക്കവാറും അസാധ്യമാണെന്നതന്നെ പരമം. എന്നാൽ, പ്രസ്തുതകൃതിയെ പരിശോധിക്കുന്ന ആളുടെ ശ്രദ്ധയെ ആ വിഷയത്തിലേക്കും സവിശേഷം ആകർഷിക്കുന്നതായ ഒരു പ്രത്യേക ഗുണം ഇതിന്നു നിലവായിട്ടുണ്ട്. ഈ കൃതിയിൽ സർവ്വത്ര തള്ളിപ്പറപ്പെട്ടുകാണുന്ന ഗുണകർമ്മാവിന്റെ കവിതാവാസനാതിശയത്തെ പ്രത്യേകം ഒരു ശ്ലോകീകരണത്തിൽ ഒരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ ശുഷ്കതയെ ഇതിലധികം പരിഹരിക്കുന്നതുള്ളതു പ്രായേണ ദുസ്സാധ്യംതന്നെയായെന്നു. ഈ കവി കേരളത്തിലെ ഒരു 'ലോലംബരാജ'നാണെന്നു പറയുന്നതായാൽ തന്നെ, ആയതൊട്ടും അതിശയോക്തിയായി തീരുകയെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇതിലെ കവിതാചാതുര്യത്തിന്നുദാഹരണമാർന്ന ചില ശ്ലോകങ്ങളെ ഇവിടെ പകർത്തിക്കളയാമെന്നു വെണ്ണുന്നതായാൽ, ഈ 'പ്രസ്താവന'തന്നെ ഒരു "ആരോഗ്യചിന്താമണി"യായി കലാശിക്കുവാൻ എളുപ്പമുള്ളതുകൊണ്ടു, തൽക്കാലം ആ കൃത്യത്തിൽനിന്നു വ്യസനത്തോടുകൂടി പിൻവലിക്കുകയെന്നു നിർവ്വാഹമുള്ളു.

പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തെ പാർവ്വതീപരമേശ്വരസംവാദമാണെന്നു കരുതിയപ്പോൾ 'പുകകയററി' പഴക്കം വരുത്തിയിരിക്കുന്നതു അത്ര അംഗീയമായില്ലെന്നു നവീനന്മാരുടെ ഇടയിൽ പക്ഷേ അറക്കേണ്ടതായെന്നു വേർതിരിച്ചു. എന്നാൽ പരമേശ്വരനല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും ഉപയോഗിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത പല 'പൊടിക്കുറുപ്പ്'കളും കവി

ഇതിൽ അവിടവിടെയായി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ഈ നിർദ്ദേശമായ “പ്രകൃതപുസ്തകം”വിനെക്കുറിച്ച് സകലതം പ്രശ്നം സിദ്ധിക്കുമെന്നുള്ളതും എന്തെങ്കിലും പുസ്തകമായ വിശ്വാസം.

പ്രകൃതപുസ്തകം പ്രസിദ്ധപണ്ഡിതനായ “കണ്ഠശ്ലോകര രാമവാര്യർ”വർക്കുള്ള കൃതിയായ “ആരോഗ്യകല്പദ്രുമം” എന്ന വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതും, സംസ്കൃതപരിചയം ഇല്ലാത്തവർക്കും മലയാളികൾക്കുടനീളം എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കത്തക്കവിധം മലിതരീതിയിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു. എന്നാൽ ശാസ്ത്രീയങ്ങളായ ചില സാങ്കേതികശാസ്ത്രങ്ങളുടെ പ്രയോഗം ഈമാതിരി ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കേവലം അപരിഹാസ്യവും, അവ സാധാരണക്കാർക്കു മനസ്സിലാക്കത്തക്കതും ആകയാൽ, ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്നു “കേവലം നായർ”വർക്കുമാത്രം എഴുതപ്പെട്ട കൃതി എന്നു അർത്ഥം ജനോപകാരപ്രദമായിട്ടുണ്ട്.

ആകപ്പാടെ, സാർവ്വത്രികമായ സൗഖ്യവും, ജനോപകാരവും ഉള്ള പ്രകൃതപുസ്തകം കേരളാർത്ഥഗ്രന്ഥസമുച്ചയത്തിൽ കേരളാർത്ഥപുസ്തകമായ സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിസ്തംഗതാപരമായും.

ഇന്നേവരെ പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ള പര്യപുസ്തകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് എല്ലാകൊണ്ടും മഹത്വമേറിയതായ പ്രകൃതപുസ്തകത്തെപ്പോലെ, ഇനിയും പൊതുജനോപകാരപ്രദങ്ങളായ അനേകം പുസ്തകങ്ങളെ എഴുതി അനുഗ്രഹമായ കീർത്തി സമ്പാദിപ്പാൻ ഈ രചകവിനുള്ള സംഗതിയാക്കേണമെന്നു ജഗദീശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകൊണ്ടു ഈ ‘പ്രസ്താവന’യെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു.

1079 കം 29-ാം നം }
കോട്ടക്കൽ }
1904 മാർച്ച് 12 }

പി. എസ്. വാരിയർ (ഒപ്പ്)

‘ധനപരമി’ പത്രാധിപർ

വിഷയാനുക്രമണിക

൨

വിവരം	ഭാഗം	വിവരം	ഭാഗം
അദ്ധ്യായം 1		കുട്ടികൾക്ക് 15 നാൾക്കകം	
മംഗളാപരണം	23	പനിമുതലായരോഗങ്ങൾ	38
നിമിത്തപ്രസ്താവന	24	കുട്ടികൾക്കുള്ളകഛായമുറ	39
പ്രാരംഭം (ബാലശബ്ദം)	26	കഫംകൊണ്ടുമുക്കുംമറ്റും	
ബാലന്മാരുടെ വകഭേദം	27	അടഞ്ഞാൽ	41
ബാലചികിത്സയുടെ		മലബന്ധനത്തിന്നു്	42
വിധഭേദം	27	മലബന്ധികംഇളകിയായും	
പെറ്റവീണാൽ ഉടൻ		മുത്രതടസ്സംകണ്ടായും	42
ചെയ്യേണ്ടത്	28	മുലകടിയ്ക്കാതിരുന്നാൽ	43
പൊക്കിൾക്കൊടിമുറിപ്പാനും		തലവേദനത്തുംമറ്റും	43
മറ്റുമുള്ള ക്രമം	28	മരണലക്ഷണങ്ങൾ	43
കുട്ടിപ്പിച്ഛാനുള്ളവെള്ളത്തെ		അദ്ധ്യായം 2	
ക്കുറിച്ചുള്ളമതാന്തരവ്യത്യാസം	29	മുലപ്പാൽപരീക്ഷിക്കുന്നതും	44
കുട്ടിപ്പിച്ഛാൽഉടനകൊടുക്കേണ്ടത്	29	വായംകൊണ്ടുമുലപ്പാൽ	
മുലപ്പാൽഉണ്ടാകുംവരെ		ദുഷിച്ചാലുള്ളവകണ്ഠം	45
കുട്ടിയ്ക്കു കൊടുക്കേണ്ടത്		പിത്തംകൊണ്ടുദുഷിച്ചാൽ	45
മുലകൊടുക്കേണ്ടുന്നക്രമം	30	കഫംകൊണ്ടുദുഷിച്ചാൽ	45
ഉപമാന്യങ്ങളെയുംബ		ഇതാണ്ടുദോഷങ്ങളാൽ	
ന്ധിച്ച വിവരണം	31	മുലപ്പാൽദുഷിച്ചാൽ	45
മുലപ്പാൽനശിപ്പാനുള്ള		മുലപ്പാൽ പരീക്ഷയുടെ	
പോതുക്കൾ	32	കാലനിയമം	46
മുലപ്പാലുണ്ടാവാൻ		മുലപ്പാൽ ദുഷിച്ചാൽ	47
ചെയ്യേണ്ടതു്	33	വായം കൊണ്ടു ദുഷിച്ചാൽ	47
മുലപ്പാലില്ലാത്താൽ		പിത്തം കൊണ്ടു ദുഷിച്ചാൽ	47
കുട്ടിയ്ക്കു കൊടുക്കേണ്ടത്	35	കഫം കൊണ്ടു ദുഷിച്ചാൽ	48
കുട്ടികളെകുട്ടിപ്പിച്ഛേണ്ട		ദുഷിച്ച മുലപ്പാൽ കടിച്ചാലു	
ക്രമം	36	ണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങൾ	48
ആറാക്കത്തരാത്രിമുതൽ		ജ്വരചികിത്സ	49
കുട്ടിയ്ക്കുംഅമ്മയ്ക്കുംചെയ്യേണ്ട		വായജ്വരത്തിന്നു്	50
ക്രമങ്ങളുംമറ്റും	37	പിത്തം	51
പ്രസവിച്ചുകിടക്കുന്ന		കഫം	51
സ്ഥലത്തുപുകയ്ക്കാൻ	37	വായപിത്തം	51
ബാലനെധരിപ്പി		വായകഫം	52
യേണ്ടതു്	38	പിത്തകഫം	52
		സന്നിപാത	52

ജപരഭൈരവചുണ്ണം	53	അതിപക്ഷിതീ മുതലായ ബാ	64
ജീർണ്ണജപരത്തിന്	53	ലന്താക്കുള്ള മാത്രാഭേദങ്ങൾ	64
ഒന്നരാടൻപനിയ്ക്കു്	53	അദ്ധ്യായം 8	
നാലാംപനിയ്ക്കു്	53	പനിമാറിയാൽപെരുതെണ്ടതും	66
രാപ്പനിയ്ക്കു്	54	പനിവിട്ടാലുണ്ടാകുന്ന	
ആഗന്തു്കജപരത്തിന്	54	ലക്ഷണങ്ങൾ	55
ജപരത്തിന് കഷായങ്ങൾ	55	കളിപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ എണ്ണ	67
നാഗരാഷ്ട്രകഷായം	55	മുസ്താദി എണ്ണ	67
കുടുകാഷ്ടമ	55	തൃഫലാദി	68
വാതജപര	56	സുഷിരീതൈലം	68
പിത്തജപര	56	രേഖയ്ക്കു് വെള്ളംവെക്കുവാൻ	68
കഫജപര	56	കളിച്ച ഉടൻ സേവിക്കാൻ	
വാതപിത്തജപര	57	ഗുളിക	69
വാതകഫജപര	57	മുക്കടിക്കു്	69
പിത്തകഫജപര	58	അശ്വതഥവിലപാദിതൈലം	70
ജീർണ്ണജപരം ഒന്നരാടൻപനി	58	ബലാഗുളുപ്യാദി എണ്ണ	71
കഷായം	58	ശതവതൃയാദി എണ്ണ	71
തുളുൽപനിയ്ക്കുംമറ്റും	59	ബലാമൂലാദി	72
സന്നിപാതജപരത്തിന്	59	ലാക്ഷാദിതൈലം	72
മരട്ടാദിസഹിതമായജപര	59	സാരസ്വതാശ്ലതം	73
ത്തിന്	59	പിപ്പലാദിശ്ലതം	73
ജപരത്തിസാരങ്ങൾക്കു്	60	വിഷഭൂതികൊണ്ടുണ്ടായ	
ദീപകാലാസബന്ധിയായ	60	ജപരത്തിന്	75
ജപരത്തിന്	60	വിശ്വമുസ്താദികഷായം	76
പനിയ്ക്കുമുഖാവിയ്ക്കുകയവിട്ട	60	വിഷ്ണുക്രാന്തി	76
വാൻ	61	അഭിപാതജപരത്തിന്	76
പനിക്കാക്കുള്ള തലവേദ	61	വേണപത്രാദികഷായം	77
നയ്ക്കു്	61	ഭാർദ്ദാദി കഷായം	77
നെയ്യിൽകഫംകെട്ടുന്നതിന്	61	ചേതമരംതൊട്ടാലുണ്ടാകുന്ന	
പനിക്കാക്കുകഞ്ഞി	61	പനിയ്ക്കു്	78
വെപ്പാൻ	62	അദ്ധ്യായം 4	
മുസ്താദിഗുളിക	62	രക്തപിത്തചികിത്സ	79
തൃഫലാദിഗുളിക	62	വയറിളക്കാൻ കഷായം	80
മുസ്താസുവണ്ണാദി	62	മൂരിലൂടെ ചോരവതന	
ഗുഗുലുമാദി	63	തിന്	80
തൃഷണാദി	63	ചേവിയിലൂടെ	81
വൈകുണ്ഠാദി	64	കണ്ണിലൂടെ	81
		ചോരമരട്ടിക്കുന്നതിന്	81

വടക്കുംഗാഢ കഷായം	81	ഏലോപകല്പാദി	99	91
അധാഗരകരൂപിത്തത്തിന്നു്	99	അതുതാദി	99	91
ഗുരുതലിലൂടെ രക്തം		വിശാഖാദിഗണം		98
വർത്തനത്തിന്നു്	82	ജംബീനവരീതം		99
ശാരിബാദികഷായം	99	ദ്രാക്ഷാദിനെയ്യ്		99
രക്തപിത്തത്തിന്നു്		പുനനവാദിഘൃതം		100
സിദ്ധശേഷധങ്ങൾ	99	ഉരുകുതചികിത്സ		99
ചന്ദനാദിഘൃതം	83	സ്വപരസപാദി	99	99
ശതാവര്യാദിഗുളം	99	മാസ്താദികഷായം		101
കാസചികിത്സ	84	ദ്രാക്ഷാദി	99	99
തൃഷ്ണാദിപൊടി	85	അരോചകചികിത്സ		102
ഗുളശുണ്ഠി	99	ഭക്തരോധ	99	99
ലാജാമലകാദിപൊടി	86	വിശാഖാദികഷായം		99
ലാജവിശാദി	99	മരിച്ചിചികിൽസ		99
വേഗാഷാദികഷായം	99	ലാജവിലാദികഷായം		99
വാശാദി	99	മരിച്ചാദിപൊടി		103
ശുദ്ധമാണ്ഡരസായനം	87	ഏദ്രാഗചികിൽസ		103
കർപ്പരാദിപൊടി	88	ബലാഭോഗാധുമാദികഷായം	99	99
അതുതാദി എണ്ണ	89	തൃഷ്ണാചികിൽസ		99
വാശാഘൃതം	90	കേസരാദിഗണം		99
ശാശാഹിസ്താചികിത്സ	99	സിദ്ധശേഷം		99
നരോപായ കഷായം	90	മദാത്യയചികിൽസ		105
ബലാജീരകാദി	99	മദ്യം സേവിച്ചാൽ		99
ബലാമാസ്താദി	99	കറുപ്പുതിന്നാൽ		99
നിർദ്വൈതധ്യാദി	91	പുകയില തിന്നാൽ		99
ശൈത്യധിരസായനം	99	തേൻ കുടിച്ചാൽ		99
ജീരകാദിപൊടി	92	ജാതിയു തിന്നാൽ		106
ഭൂനിംബാദി ഗുളിക	99	കൊള്ളിക്കിഴങ്ങു്	99	99
ധാന്യപന്തരി	93	മുളയാണ്ടൽ	99	99
ശ്വാസാനന്ദ	99	അടയു	99	99
വിലാദാദിഭേദം	94	അധ്യായം 6		
ശാസാശനീരൈതലം	95	അശ്വചികിൽസ		107
അധ്യായം 5		ശുണ്ഠാദി തൈലം		99
കുരുചികിത്സ	96	നവസുരണകരാദിഘൃതം		109
ലാക്ഷാദി കഷായം	99	ധാന്യപന്താദി കഷായം		99
ഗുരുപലക്കുളാദി	99	കുരുചാദി	99	110
ഭരതാദി	97	ഡാഡിമാദി	99	99
ദ്രാക്ഷാദി	99	പാദാദി മുക്കുതി		99

IV

ആർദ്രകാദി	110	ശംഭോഷ്ണാദികഷായം	110
അജരോജാദി	111	ഗുഹാമൂലാദി	111
പുനന്നവാദി കഷായം	112	ഗോക്ഷുരാദിഗുളിക	131
മുക്കടി ഉണ്ടാക്കേണ്ടതും	113	മൂത്രാതിസാരത്തിന്നു്	132
കടലപമാണീതം	114	നിശാമലകാദികഷായം	114
ചന്ദനാദി കഷായം	115	മൂത്രം ഉറുന്നതിന്നു്	133
ഉശീരാദികഷായം	116	പീടകാ ചികിത്സ	116
അതിസാരചികിത്സ	117	കടുക്കവെണ്ണ	134
വാതാതിസാരത്തിന്നു്	118	നന്ദാവാന്താദി പൂക്കു്	134
മകു്താതിസാരത്തിന്നു്	119	ശാലുകാദി	135
അജരോജാദി	120	തണാളാദി	135
ദീപ്യകാദിമുക്കടി	121	പൊട്ടിവാൻ കരുവിന്നു്	136
ചാർണ്ഡഗദ്യാദി പൂക്കും	122	ജ്വരോദിതൈലം	137
അരിപ്പ	123	സുഗന്ധാദിതൈലം	138
ഡാഡിമാദി ഗുളിക	124	നിംബാദി കഷായം	139
തവനാദി	125	തലയിലെ കരുവിന്നു്	140
ഗ്രഹണീചികിത്സ	126	നിംബപത്രാദിതൈലം	141
പാറാദി കഷായം	127	അപ്പുപത്ര	142
ഗുരപുംബാദി	128	കടുത്തിലെ കരുവിന്നു്	143
കൈരാത്തമൂലാദി	129	ഘൃതവാദിതൈലം	144
കൈരായുപത്രാദി	130	കക്ഷത്തിൽകരുവിന്നു്	145
മുസു്താതത്രം	131	കയ്യിന്മേൽ	146
വിശപാവിഷാദി കഷായം	132	മാനത്തെ	147
മധുകപുഷ്പാദി	133	കടുകാദികഷായം	148
അർക്കരാഗാദി	134	പനിനോട്ടകൃഷ്ണകരുവിന്നു്	149
കുണ്ഡലാജംപൊട്ടി	135	അദ്ധ്യായം ൧	
നാഗരാദി	136	വൃദ്ധിചികിത്സ	141
ജീരകരസായനം	137	ഉത്തപുഗാദികഷായം	142
അപ്പുക്കുറുഗുളിക	138	വാഗാദി	143
കൈരായുപത്രാദി	139	വരണാദി നെയ്യു്	144
ദ്രോണപുഷ്പാദി	140	അത്രവാഷ്പചികിത്സ	145
കൃമിചികിത്സ	141	ഗുരുചികിത്സ	146
വിളംഗാദികഷായം	142	സപ്തസാരകഷായം	147
കേതകീരക്കര	143	ശുലചികിത്സ	148
സാരശക്കര	144	ക്ഷാരം	149
അദ്ധ്യായം 2		താംബൂലദണ്ഡം	150
മൂത്രാഘാതചികിത്സ	150	അപ്പുചുട്ടു്	151
		സൈന്ധവാദിപൊട്ടി	152

വൈശ്വാനരഭ്യം	147	വരണാദി	33	34
ഇന്ദുകാന്തഘൃതം	33	അമൃതവേതസാദി	33	162
ശുദ്ധാശനിഗുളിക	33	പുനസ്സവാദിപൊടി	33	33
മഹോദയചികിത്സ	148	വേദാഷാദിഭോജം	33	33
പഥ്യാദി കഷായം	33	ഏകാംഗശ്ലേഷമന്തിനം	33	164
പുനസ്സവാദി	33	സരകതശ്ലേഷമന്തിനം	33	33
ത്രിഫലാദി	149	അധ്യായം 8		
അർദ്രകാദിഘൃതം	33	വിസപ്പനിദാനം	33	164
അമലകാദിഗുളിക	33	വാതവിസർപ്പലക്ഷണം	33	165
പാണ്ഡുചികിത്സ	150	കഫവിസർപ്പ	33	33
ശതാവർച്ചാദികഷായം	33	വാതപിത്തവിസപ്പ	33	166
കുര്യപത്രാദികഷായം	33	പിത്തകഫവിസപ്പ	33	33
പടോലാദികഷായം	150	വിഷവിസർപ്പ	33	167
അമൃതാദി	151	അധ്യായം 10		
ദൃംഗരാജാദിപൊടി	33	നെൽക്കരപ്പൻറലക്ഷണം	33	170
വൃശ്ചീവാദികഷായം	33	നെൽക്കരപ്പൻറചികിത്സ	33	171
ഇന്ദ്രാശനിപൊടി	152	ലാക്ഷാഷ്ടകേഷായം	33	33
പഥ്യാദിഗുളിക	33	ധാത്രാദി	33	172
സിദ്ധൗഷധങ്ങൾ	33	മൂർവാദിതൈലം	33	33
കാമിലാചികിത്സ	153	വേത്രാഗ്രാദി	33	33
ഫലത്രയാദിഘൃതം	154	കൂട്ടാഷ്ടവദ്ധ്യാദികഷായം	33	173
ലോഹചുണ്ണാദിഗുളിക	33	ഏൽക്കരപ്പൻറലക്ഷണം	33	33
കുടകാമിലാചികിത്സ	155	ഏൽക്കരപ്പൻറചികിത്സ	33	33
അരീഷ്യവർച്ചാദികഷായം	33	മുസാദി കഷായം	33	174
ശ്ലേഷാചികിത്സ	33	ഗാരിബാദി	33	33
മഹാപഞ്ചമൂലാദികഷായം	156	അവിഹത്തിപൊടി	33	33
പഥ്യാദി കഷായം	157	ധനികാദി കഷായം	33	175
നാഗരാദി	33	മഞ്ജിഷ്ഠാദി	33	33
തിരുണീപണ്ണശാഖാദി	158	ശീതീകിശ്ശകാദിതൈലം	33	176
കാതശാകാദി	33	തൃതീയദിവ്വാദി	33	177
ഗുളാർദ്ദകം	33	ഖദിരാബുദാദി	33	33
ഭസ്മക്കണ്ഠി	159	ബലാമധുകാദി	33	178
കന്ദാളം	33	മുതിരക്കരപ്പൻറലക്ഷണം	33	179
ധാത്രാദിതൈലം	33	മുതിരക്കരപ്പൻറലക്ഷണം	33	33
വിലാദി എണ്ണ	160	പടോലാദി കഷായം	33	33
ത്രിഫലാദിതൈലം	33	വിളംഗാദി	33	33
മേഘദൂതം തൈലം	161	പുനസ്സവാദി തൈലം	33	180
തിന്തുണ്ഡാദി	33	ഉശ്നീദാദി	33	33

മണ്ണിപ്പാടി തൈലം	181
കിരാലിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	..
വിതകുതാടി കഷായം	182
മുന്യായപ്പാടി തൈലം	..
ശതാവർഗ്ഗാടി	183
പെങ്കാലിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	184
കടലാദികഷായം	..
കരിങ്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	185
നീലീമുലാടി കഷായം	..
ആയുർഗ്ഗാടി	..
പൊടിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	186
വിശാലാദികഷായം	..
വൃഷമുലാടി	..
ഖദിരാടി	..
ഫലത്രയാടി	187
നൂത്രോധപല്ലവാദി തൈലം	..
അഭിതകന്ദാടി	..
വെണ്ണിടക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	188
.. ചികിത്സ	189
പിളംഗമുസ്താദികഷായം	..
ഭ്രോണപുഷ്പാടി	..
പേരുകാടി	190
രാസ്താതാടി	..
മുസ്താകനകാടി	..
ലാക്ഷാബലാടി തൈലം	..
അഷ്ടവല്ല	..
അധ്യായം	11
ഉഴുന്നിൻമണിക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	192
.. ചികിത്സ	..
പാദാടി കഷായം	193
മുസ്താദി	..
തലയിൽ കഴമ്പിടാൻ	..

മാധുപികാടി തൈലം	194
അശ്വമുതാടി	..
മുളകമണിക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	195
.. ചികിത്സ	196
പിച്ചമന്ദാദികഷായം	..
ശമുദകവല്ലാടി	..
കഹളിപ്പുഷ്പാടി തൈലം	197
അരതിയുക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	198
പത്മകാടി കഷായം	..
തായകാണാടി	..
വരീകന്ദാടി തൈലം	..
ഫണിവല്ലാടി	199
വള്ളിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	200
.. ചികിത്സ	..
കഹളിപ്പുഷ്പാടി കഷായം	..
തോയദാടി	..
അപ്പുപല്ലവാടി തൈലം	201
ഭ്രോണാപ്പുര തൈലം	..
ഹൃദയസാടി	202
ലതക്കുന്ദിക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	203
.. ചികിത്സ	..
കാരവുദികഷായം	..
വിഭാവതാദികഷായം	..
കരീരാദി തൈലം	204
പിടക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	..
ഉശീരമധുകാടി കഷായം	205
വൃഷമുലാടി	..
യഷ്ടാഹുപാടി തൈലം	..
പവിഴക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം	206
.. ചികിത്സ	..
മുസ്താപപ്പുകാദികഷായം	..
നളദാടി തൈലം	207

ചെങ്കരപ്പുറൻകുളം	207	വിശ്വവരികുളപ്പുറൻ	
ചീകിൽസ	208	ലക്ഷണം	221
കുപാതലുലാദികുളം ചീകിൽസ	222
കുപാതലാദി	..	മുണ്ടാലാദികുളം	..
കുതാദി	..	ലാഭഭരണവാദി	..
കുലാദി	209	സുസ്ഥാനഭരണ	..
കുലാദി	..	പുളികുളപ്പുറൻ	
പുളികുളപ്പുറൻകുളം	210	ലക്ഷണം	223
ചീകിൽസ ചീകിൽസ	..
കുളികുളാദികുളം	211	നിബന്ത ഗാദികുളം	224
കുളികുളാദികുളം	..	ശാരിബാലാദി	..
കുളികുളപ്പുറൻകുളം	..	ശാരിബാലാദികുളം	..
ചീകിൽസ	..	ശാരിബാലാദി	225
നിബന്ത ഗാദികുളം	212	അദ്ധ്യായം 12	
വൃശ്ചികാദി	..	മുണ്ടാലാദികുളപ്പുറൻ	
മുണ്ടാലാദികുളം	..	ലക്ഷണം	226
മുണ്ടാലാദികുളപ്പുറൻകുളം ചീകിൽസ	..
..	213	യാദാലാദികുളം	227
.. ചീകിൽസ	..	യാദാലാദികുളം	..
യാദാലാദികുളം	..	യാദാലാദികുളം	..
യാദാലാദികുളം	214	ശിശുപാദി	228
യാദാലാദികുളം	..	ശിശുപാദി	..
പോലാലാദികുളം	..	ശിശുപാദി	..
പോലാലാദികുളപ്പുറൻ		ശിശുപാദി	..
ലക്ഷണം	215	ശിശുപാദി	..
.. ചീകിൽസ	..	ശിശുപാദി	..
നിബന്ത ഗാദികുളം	216	ശിശുപാദി	..
അദ്ധ്യായം	..	ശിശുപാദി	..
മുണ്ടാലാദികുളം	217	ശിശുപാദി	230
.. ചീകിൽസ	..	ശിശുപാദി	..
ചന്ദ്രമുളാദികുളം	..	ശിശുപാദി	..
ചന്ദ്രമുളാദികുളം	..	ശിശുപാദി	..
ചന്ദ്രമുളാദികുളം	218	ശിശുപാദി	231
ചന്ദ്രമുളാദികുളം ചീകിൽസ	232
ചന്ദ്രമുളാദികുളം	219	ചൈതന്യം	..
.. ചീകിൽസ	..	വിശ്വവരികുളം	..
ചന്ദ്രമുളാദികുളം	220	അക്ഷവിപാദികുളം	..
അക്ഷവിപാദികുളം	..	കടകുളാലാദികുളം	233
പോലാലാദികുളം	221	.. ചീകിൽസ	..
ലാഭഭരണവാദി	..		

VIII

അരിഷ്ടാദികഷായം	233	നീർക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	247
രാജകുടുംബകാദിതൈലം	234	.. ചികിത്സ
ചാതുര്യം ..	235	പീഡിക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	248
മാടക്കുഴൽക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ
.. ലക്ഷണം	അരിഷ്ടവർഷാദികഷായം	249
.. ചികിത്സ	235	കുഷ്മണ്ഡിപ്പാദിതൈലം	..
ഗോപികാദികഷായം	..	പാടക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	..
ചാതുര്യം ചികിത്സ	250
ശുദ്ധവായുക്കാദിതൈലം	..	തൈർനീർക്കരപ്പന്റെ	..
കൽത്താമരക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	251
.. ലക്ഷണം	237	.. ചികിത്സ
.. ചികിത്സ	..	ദാർവീനപ്പാദികഷായം	..
അഗ്നികണ്ഠാദികഷായം	238	താലപത്രാദിതൈലം	252
വിഷമുഷ്ടാദി	ബലാമലകാദി
ശതമൂലാദിതൈലം	..	അടർക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	253
ജവാവല്ലാദി ചികിത്സ
കുടുകക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	239	ബൃഹദീമൂലാദികഷായം	..
.. ചികിത്സ	240	ഉദകവാഹാദി ..	254
ശുദ്ധമധുകാദികഷായം	..	അസനാദിതൈലം	..
ഹരീതകാദി	കൊടുമുടിക്കരപ്പന്റെ	..
രതിപാദിതൈലം ലക്ഷണം	255
നിശാമധുകാദി ..	241	.. ചികിത്സ
തുമക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	242	മഹേഷാദികഷായം	..
.. ചികിത്സ	..	യാഷാദി
വരാവിശാലാദികഷായം	..	കതകാദിതൈലം	256
അഗ്നികണ്ഠാദികഷായം	..	കൽക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	..
അക്ഷരമലകാദി ..	243	.. ചികിത്സ
പീകിടക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം	258
.. ലക്ഷണം	244	സോമവല്ലാദി ..	259
.. ചികിത്സ	..	എണ്ണിക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	260
വാശാമലകാദികഷായം ചികിത്സ
വൈകുണ്ഠപ്പാദി	ലോമവല്ലാദികഷായം	..
അസനാമലകാദിതൈലം	245	മുസതാമധുകാദി ..	261
പലകക്കരപ്പന്റെലക്ഷണം	..	വൈരിപത്രാദിതൈലം	..
.. ചികിത്സ	246	ശിരീഷവല്ലാദി ..	262
വാശാമലകാദികഷായം	..	മുയലടിക്കരപ്പന്റെ	..
.. ലക്ഷണം ചികിത്സ
നന്ദാവർഷാദി	ദശമൂലാദികഷായം	..

വിളാമ്പക്കരപ്പൻ		മഞ്ചിയാദിലേപനം	280
ലക്ഷണം	263	തിലകതാഗാദി	..
.. ചികിത്സ	..	കൈശികാദി കഷായം	281
അത്യന്തദുഃഖവാദികഷായം	..	കതകാദി	282
ത്രിഫലാമൂലാദിതൈലം	264	താമരപത്രാദി	..
പോളക്കപ്പൻലക്ഷണം	265	സോമവല്ലാദി തൈലം	284
.. ചികിത്സ	266	ഊർവ്വവലിപത്രാദി	285
യാഷാമൂലതാദികഷായം	..	നളദാദി	286
ഉപോദകാദി തൈലം	..	ബലാമൂലതരസായനം	287
അദ്ധ്യായം 18		പഞ്ചസാര	289
തീക്കരപ്പൻ ചികിത്സ	267	വിശാഖാദിഗുളം	261
പാടീരാദി കഷായം	268	ശമ്യകവല്ലാദിഘൃണം	291
സൂക്ഷ്മപണ്യാദി	..	മധുസന്ധിവാദിപോടി	292
അഭിതമധുകാദി തൈലം	..	അഭയാദി	293
ചേക്കരപ്പൻ ചികിത്സ	269	തിക്തഘൃതം	294
നിശാഖല്ലാദി കഷായം	..	ഊർവാമൂലാദിനെയ്യ	296
മധുകപുഷ്പാദികഷായം	270	നിംബശാകാദിഘൃതം	..
ശതാവരീകന്ദാദിതൈലം	..	ബലാമൂലാമലതാദിനെയ്യ	297
മുഴക്കരപ്പൻ ചികിത്സ	271	വിസർപ്പാൻകഘൃതം	299
മന്ത്രോന്യാദികഷായം	..	സീമയോഗ	300
അക്കരാഗാദി	..	ബ്രഹ്മതാദി	..
അത്യന്തദുഃഖാദി തൈലം	272	അത്യന്താദിമുക്കടി	301
ചോരക്കരപ്പൻ ചികിത്സ	273	പുടപാകകഷായങ്ങൾ ശാ	
ജപാമൂലാദി കഷായം	274	കപന്യാദി	302
ഇടിവാൾക്കരപ്പൻ		ഗോപാംഗനാദി	303
ചികിത്സ	..	വിമളാകരംബാദി	..
അഗ്നിമന്ധാദികഷായം	276	ഖദിരാസവം	304
ഗുണാളാദി	..	ശിംശപാസവം	305
സപ്തവർണ്ണതാഗാദി	..	വാൽക്കസവം	..
അംരോരയഷ്ടാദി	277	പശ്യാസവം	306
ലാമളയാദി	..	മഞ്ചിയാദിഗുളിക	307
ത്രിവിക്രമ തൈലം	278	ലാക്ഷാദി	308
ബലാമൂലാദി	..	വിസപ്പാശനി	309
ചില്ലിക്കരപ്പൻ ചികിത്സ	279	വിസപ്പമുള്ളവരുടെ തല	
മേഘനാദി കഷായം	..	നോവിനം	310
അദ്ധ്യായം 14		ചിത്തശുദ്ധിനം	311
വിസപ്പസാമന്യ		മൂലാഖ കഴിഞ്ഞാൽ	..
ചികിത്സ	280	അഞ്ചി	..

മണ്ണരികാലക്ഷണം	312	ഓട്ടുരക്ഷാരം	..
.. ചികിൽസ	313	ചതുസ്തരസഭൈലം	..
ധാന്യമലകാദികഷായം	315	അതുതാഹരിപുഷ്പാദി ..	334
മൂണാളാദി	അനന്താദി
മൂർവാഘൃതം	316	ഇരുകുഷ്ഠചികിൽസ	335
കംഗുമണ്ണരികാലക്ഷണം	317	ത്രികൽക്കം	..
.. ചികിൽസ	318	നീതാദിപൊടി	336
ക്ഷുദ്രമണ്ണരികാലക്ഷണം	..	പാദകുഷ്ഠചികിൽസ	..
.. ചികിൽസ	..	അതസ്തരാദിലേപനം	337
വിസ്ഫോടകക്ഷണം	319	പദസരിചികിൽസ	..
.. ചികിൽസ	..	ദൈന്യസ്ഥവാദിലേപനം	..
പുനനാദിപൊടി	320	മുഗ്ദ്ധപുവല്ലാദി ..	338
ഗോമയരസാദിഭൈലം	..	ഗർഭമഞ്ചചികിൽസ	..
ശീതപിത്തലക്ഷണം	321	ഇക്ഷവാകമുഖാദിനെയ്യ്	..
.. ചികിൽസ	..	ചുണങ്ങിൻചികിൽസ	339
രജന്യാദികഷായം	322	അരിമ്പരയുടേ ..	340
പാരന്തീകണ്ണമാദിഭൈലം	..	ശ്ലീശ്ല
കക്ഷ്യാലക്ഷണം	..	ശരീരഭൈരസായനം	..
കക്ഷ്യാചികിൽസ	..	ശുശ്ലാഭിലേപനം	341
തഴമ്പിന്നു്	323	ചിത്രകാദിപൊടി	342
തപഗപിശുഷിചികിൽസ	323	അധ്യായം 17	
അധ്യായം 18		വാതവ്യാധിചികിൽസ	342
കുഷ്ഠചികിൽസ	323	ശുദ്ധബലഭൈലം	..
അതുതാദിഷ്യാദികഷായം	324	ക്ഷീരബലം ..	343
ത്രിഫലാശശിരേഖാദി	വാതാശനിഎണ്ണ	..
മാണിദ്വന്ദ്വം	325	മാംസ്യാദിഭൈലം	344
നീലീദളാദിഭൈലം	325	പഞ്ചാമൃതം ..	345
രാജവല്ലാദി ..	326	ധാന്യപാതകം
ത്രിഫലാശ്വാദിഗുളിക	327	ശ്രീതദ്ര ..	346
കഷ്ഠാന്തക	വാതചികിൽസാക്രമം	348
സുരപാദിപാദികഷായം	328	ഇലക്കിഴി	..
ബലഹരദിദ്രാദിഭൈലം	..	വയറിളക്കുക്കുറി	349
സവണ്ണകരണംനെയ്യ്	329	പുതീകപല്ലവാദികഷായം	..
ഗോപാംഗനാദിഭൈലം	330	സഹചരാദി
വിശാലാദി	ദേശമൂലാദി
ചിരഞ്ജംപൊടി	331	രാസ്താദി ..	350
ദീനേശവല്ലാദിഭൈലം	..	ആക്ഷേപവാതത്തിന്നു്	..
കപാലകുഷ്ഠചികിൽസ	333	ജീവന്ത്യാദികഷായം	351

ദേവാഹിവാദി 33	351	കേതസ്സംഭവീകിൽസ 372
ഊതസ്സംഭവതിനാ 33	352	ചതുർവസ്ത്രകന്ധായം 373
വിലപമുലാദിഭേദപനം 33	353	അംബുതന്ത്രിഹാലാദികന്ധായം 374
നകതമാലാദി 33	354	ലാമഞ്ജാദി 375
രസഭൈതലം 33	355	അമൃതോത്തമ 376
രഗപയുക്താദികന്ധായം 33	356	അമൃതബലാദി 377
ബാഹുധായകത്തിനാ 33	357	രസസ്വാദി 378
ആനന്ദരസമുത്തത്തിനാ 33	358	അമൃതാ 379
പാശപശുലത്തിനാ 33	359	അമൃതലകാദി 380
ലാജാദികന്ധായം 33	360	അബ്ധാദികന്ധായം 381
വാതാനന്ദലോകനഗുളിക 33	361	പിണ്ഡ 382
വിലപാദികന്ധായം 33	362	കാരസ്തകരാദിഘൃതം 383
കടീഗ്രഹത്തിനാ 33	363	രക്താനന്ദവസ്ഥാസാരാദി 384
ദണ്ഡാപതാനകത്തിനാ 33	364	നിദാനം 385
ഖലപിവാതത്തിനാ 33	365	നീർവാർപ്പന്റെലക്ഷണം 386
ഷഷ്ടികരഭൈതലം 33	366	ചികിത്സ 387
ജിഹ്വാപാസ്തംഭത്തിനാ 33	367	അതയാദിനിബാദികന്ധായം 388
മാലതൃമാദിഘൃതം 33	368	തിലകതപാദി 389
അഗ്നിതത്തിനാ 33	369	മാംസവാർപ്പന്റെലക്ഷണം 390
കണ്ണമുലാദികന്ധായം 33	370	ചികിത്സ 391
കോഷ്ടകശീഷത്തിനാ 33	371	ക്ഷണദാവല്ലഭാദികന്ധായം 392
മുസ്താലഗുണാദികന്ധായം 33	372	അപതഥപദ്യവാദി 393
മനോസ്തംഭത്തിനാ 33	373	ഊർദ്ധ്വാപ്തന്റെലക്ഷണം 394
ദേവാഹിവാദിഭേദപനം 33	374	ചികിത്സ 395
കഷ്ഠവാതത്തിനാ 33	375	പുതികപദ്യവാദികന്ധായം 396
പംഗുവാതത്തിനാ 33	376	കരിലതാകന്ദാദി 397
കളായഖണ്ഡ 33	377	വരണതപാദിഭൈതലം 398
ഇന്നീപ്രതിതനികൾക്ക 33	378	രണൽവാപ്തന്റെലക്ഷണം 399
പാദഹൃത്തിനാ 33	379	ചികിത്സ 400
ദാതവ്യശ്ചീവാദികന്ധായം 33	380	പത്മകണ്ണരാദികന്ധായം 401
അപബാഹുവിനാ 33	381	വാസുകാദി 402
പ്രസാരണീഭൈതലം 33	382	തവളവാപ്തന്റെലക്ഷണം 403
ചിന്നരഹാദി 33	383	ചികിത്സ 404
സർപ്പാംഗവാതത്തിനാ 33	384	ധനികാദി കന്ധായം 405
ശിശുഭാർദ്ദാദികന്ധായം 33	385	പത്മരഹികന്ദാദി 406
പ്രഭഞ്ജനവിമുക്തം 33	386	കതിരവാപ്തന്റെലക്ഷണം 407
അധ്യായം 18	387	ചികിത്സ 408
രക്തസ്തംഭനിദാനം 388	388	ചികിത്സ 409

ശാകവൽക്കാദി കഷായം	388	ഏരിവാപ്പന്റെ ചികിത്സ	399
രവതസാദാദി	388	ചരൽവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം	400
മുഴവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	389	ചികിത്സ	389
സ്പഷ്ടാദി കഷായം	389	മുട്ടാകണ്ടാദി കഷായം	389
തിരേതാക്ഷുരാദി	389	മൃഗീസഹചരാദി	389
ഇതമുടിവാപ്പന്റെ		മൃഗാദിതൈലം	389
ലക്ഷണം	390	മീനടിവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	401
ചികിത്സ	390	ചികിത്സ	390
ഗോപീദായാദി കഷായം	390	പഥ്യാനിഷ്ഠാദികഷായം	390
മൃഗീവിശാലാദി	390	ധാന്യാദിതൈലം	402
മൃഗവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	390	പോളവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	390
ചികിത്സ	392	ചികിത്സ	390
ധാന്യപഥ്യാദി കഷായം	392	വാശാനിദിചികിത്സ	392
ഓർവാപുനൻവാദി	392	കഷായം	392
നനവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	392	അദ്ധ്യായം 18	
ചികിത്സ	393	കണ്ഡാലകലക്ഷണം	403
ശാരിബാറ്റശ്വീവാദി		ചികിത്സ	404
കഷായം	393	വാതകണ്ഡാലകത്തീന	393
മൃഗശൃംഗാദി	394	വാതാപദോലാദികഷായം	405
ധാന്യപുനൻവാദി	394	ധാന്യനിർഗുണ്ഡാദി	394
പോടിവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	394	കണ്ഡാലകസാരാദി	394
ചികിത്സ	394	ചികിത്സ	394
ഏരിയത്തോയദാദികഷായം	394	പഞ്ചവർഗ്ഗതൈലം	394
പാതനീകമുളാദി	395	പത്മപത്രാദിതൈലം	406
ലേർവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	395	ഭസ്മപ്രയോഗങ്ങൾ	395
ചികിത്സ	396	ഉരഗവൃണലക്ഷണം	395
മൂന്നാളികാദികഷായം	396	ചികിത്സ	395
വാരിവാഹാദിതൈലം	396	മൂന്നാളികാദിക	407
കരിലടിവാപ്പന്റെ		കുറുളിപ്പുഷ്പാദിതൈലം	396
ലക്ഷണം	397	വിരളാപത്രാദിതൈലം	396
ചികിത്സ	397	കാരുണികാദി	408
ഹിരീപുഷ്പാദികഷായം	397	പാതനാദികാദി	397
ഓർവാഹരിരാദി	398	ആമലകാദികാദി	409
സുചിവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം	398	ഉൽബാതസ്തിന്റെ ലക്ഷണം	398
വടപല്ലവാദികഷായം	398	ചികിത്സ	410
വൃശ്ചീവമുളാദി	399	ശാകപല്ലവാദികഷായം	398
ഏരിവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം	399	കുറുളികസുമാദി	398
		വടകാദി	411

വടങ്കരാദിതൈലം	“	നാദീപാകലക്ഷണം	288
ഐശ്വര്യകാദിതൈലം	412	“ ചികിത്സ	429
മരണപ്രസക്തലക്ഷണം	“	ആമലകാംബുദാദിതൈലം	“
“ ചികിത്സ	413	തുന്ദിലക്ഷണം	430
ലാജാദിലേപനം	“	“ ചികിത്സ	“
അധ്യായം 20		സഹചരാദിഉപനാഹം	“
ശാഖാശാഗലക്ഷണം	414	ദാതാഹിഷ്ടഷാദികന്ധായം	431
മകംനോൽപ്പദം	“	നാഭ്യായാമലക്ഷണം	“
“ ചികിത്സ	415	“ ചികിത്സ	432
കേതുകീകതയാദിഋണ	“	ജീവന്യൂദാദികന്ധായം	“
അസ്രാശാഗലക്ഷണം	417	ഗോധൂമദി	“
“ ചികിത്സ	“	ഘൃതഭേദകൃതം	433
ഗുരുവൃദ്ധാദിതൈലം	“	പ്രലംബികാലക്ഷണം	“
ശാഖാദിലേപനം	418	“ ചികിത്സ	“
ആരോഗ്യാദികന്ധായം	“	ബലമൃഗ്യം	434
തുളസീപല്ലവാദിഋണ	“	ലേഘാസരം	“
“ ലക്ഷണം	419	കാശിശ്ചികിത്സ	436
“ ചികിത്സ	“	ഗോധൂമദിഋണ	“
ധാന്യജലദാദിതൈലം	“	ഗോവരീകന്ധാദിതൈലം	“
കുപകലക്ഷണം	421	പൂർവാമൃതാദിനെയ്യം	“
“ ചികിത്സ	422	അധ്യായം 21	
പ്രീയാളകതകാദിതൈലം	“	നഖപ്രണചികിത്സ	438
വിലപാതതാദി	“	കൃകന്നകടവം	“
അജഗല്ലകലക്ഷണം	423	നീരളളനഖപ്രണങ്ങൾക്കു്	439
“ ചികിത്സ	“	പഴുപ്പുള്ളി	“
അമൃതാവേതസാദിതൈലം	“	ജാനപ്രണചികിത്സ	“
“ കടവം	“	വീഥിപ്രണ	440
ഇന്ദ്രിയലക്ഷണം	424	ഗോപാപ്രണ	441
“ ചികിത്സ	“	ഗന്ധകനവനീതം	“
വിജയാപത്രാദിതൈലം	“	ഉന്മാപ്രണചികിത്സ	442
ശിഖവല്യാദി	“	കക്ഷണപ്രണ	“
ഇലംകേലക്ഷണം	425	സിന്ധവപ്രണ	“
“ ചികിത്സ	“	പ്രണസമാനം	444
ദൂതാലകന്ധാദിതൈലം	426	ലോധാദികന്ധായം	“
മകംമികാലക്ഷണം	427	പ്രണഭേദവതൈലം	445
“ ചികിത്സ	“	മഞ്ജിഷ്ഠാദിധൂപവർത്തി	447
അധ്യായം 21		ത്രിഫലാദിരസരത്നം	448
നാദീശാഗലക്ഷണം	428	തവനീതമധുസംനാഹി	449

XIV

നവസാമരസം	450	ഉഭയദേശാധിപതി	477
സമുദ്രാലോചനം	453	വചനാലോചനം	478
മഹാമഹാലോചനം	454	നിർമ്മാണാലോചനം	479
സീമോപാധി	455	കർമ്മാലോചനം	480
അഗ്നിദോഷാലോചനം	456	മഹാലോചനം	481
ലവലോചനം	457	അഗ്നിദോഷാലോചനം	482
ധാരാലോചനം	458	അഗ്നിദോഷാലോചനം	483
വർണ്ണാലോചനം	459	അഗ്നിദോഷാലോചനം	484
മഹാലോചനം	460	അഗ്നിദോഷാലോചനം	485
ചികിത്സ	461	അഗ്നിദോഷാലോചനം	486
അഗ്നിദോഷാലോചനം	462	അഗ്നിദോഷാലോചനം	487
അഗ്നിദോഷാലോചനം	463	അഗ്നിദോഷാലോചനം	488
അഗ്നിദോഷാലോചനം	464	അഗ്നിദോഷാലോചനം	489
അഗ്നിദോഷാലോചനം	465	അഗ്നിദോഷാലോചനം	490
അഗ്നിദോഷാലോചനം	466	അഗ്നിദോഷാലോചനം	491
അഗ്നിദോഷാലോചനം	467	അഗ്നിദോഷാലോചനം	492
അഗ്നിദോഷാലോചനം	468	അഗ്നിദോഷാലോചനം	493
അഗ്നിദോഷാലോചനം	469	അഗ്നിദോഷാലോചനം	494
അഗ്നിദോഷാലോചനം	470	അഗ്നിദോഷാലോചനം	495
അഗ്നിദോഷാലോചനം	471	അഗ്നിദോഷാലോചനം	496
അഗ്നിദോഷാലോചനം	472	അഗ്നിദോഷാലോചനം	497
അഗ്നിദോഷാലോചനം	473	അഗ്നിദോഷാലോചനം	498
അഗ്നിദോഷാലോചനം	474	അഗ്നിദോഷാലോചനം	499
അഗ്നിദോഷാലോചനം	475	അഗ്നിദോഷാലോചനം	500
അഗ്നിദോഷാലോചനം	476	അഗ്നിദോഷാലോചനം	501
അഗ്നിദോഷാലോചനം	477	അഗ്നിദോഷാലോചനം	502

കോട	494	ക്ഷീരീപന്തരിലേപനം	508
പാദാവരണ	..	ശാലുകശീതാദി
വാടകരാദീപ്രകാരം	..	മാംസാർത്ഥദാദിലക്ഷണം	509
കാർപ്പാസപത്രാദീപ്രകാരം	495	യോനീരോഗപ്രകാരണം	..
കണ്ടകചികിത്സ	..	വാതീകീചികിത്സ	510
പാദദോഹ	496	ഗോക്ഷുരണതാദികഷായം	..
ലാതജ്വാദീപ്രകാരം	..	ദേവദ്രുതാദീതൈലം	511
പാർശ്വീശുചികിത്സ	497	അതപരണാചികിത്സ	..
കന്ദളിക	..	പ്രാക്ചരണം	512
പാദശബ്ദ	..	വരീമുസലാദികഷായം	..
ദേഹസംഹാസന	..	മധുകാദി	..
അഗസ്ത്യപത്രാദീപ്രകാരം	..	ഉദാവഞ്ചചികിത്സ	513
ദേഹസേചചികിത്സ	..	ജ്വാതാലംബി	..
ദേഹദൃശീഗന്ധ	..	ബൃഹദീദയാദികഷായം	..
അധ്യായം 25		ദേവാഹിദാദി	514
ലിംഗരോഗപ്രകാരണം	499	നിശാപന്താദി	..
ഉപദംശചികിത്സ	..	അഞ്ചുലീലികിത്സ	515
ഗുഹ്യാർത്ഥചികിത്സ	..	സൂചീമുഖീ	516
സംശ്ലീക	500	ശുഷ്ക	517
അവരണ	..	വാമിനി	..
കംഭിക	..	ഷണ്ണലക്ഷണം	518
ലിംഗാലങ്കാര	501	മഹായോനിചികിത്സ	..
ഉത്തപാ	..	ഷാഷ്ടികതൈലം	518
വ്യംഹ-പുഷ്പിക	..	വേണുപത്രാദികഷായം	519
മുദിക	502	പൈത്തീകീചികിത്സ	520
അയ്യീലിക	..	അതുതായഷ്ടാദീതൈലം	..
നിഗൃത്ത	..	രക്തയോനിചികിത്സ	521
രജനീജാതാദീതൈലം	503	നിമഗ്നതന്മയ	..
അപവാദികാചികിത്സ	504	ദുർവാവർണ്ണാദീപ്രകാരം	522
നിതലമണി	..	നളദാദിഗുളം	..
ദൂതാലകതാദീതൈലം	..	ഛെദുഷ്ടികീചികിത്സ	523
വരീമുസലാദി	505	ജംബൂസാരാദീതൈലം	..
ഗ്രാമീതചികിത്സ	506	ലോഹിതക്ഷയാചികിത്സ	524
സ്പർശാനി	..	പരിപുത	525
ശതപോനക	507	ഉപപുത	..
താക്പാക	..	വിപുത	526
മാംസാകലക്ഷണം	..	ശമോകാദികഷായം	..
ശോണിതാർത്ഥചികിത്സ	508	കണ്ഠീനീചികിത്സ	527

സന്നിപാതികീലക്ഷണം	527	കണ്ണുകണ്ഡുകണ്ഠശോഭ	542
അധ്യായം 28		ചികിത്സ	
കൈരോമപ്രകരണം	527	പുതികണ്ഠ	..
ചെങ്കണ്ണിനം	..	കാലത്യാദി തൈലം	..
മാലക്കണ്ണിനം	528	ക്രിമികണ്ഠചികിത്സ	543
ഹലത്രയാദിതൈലം	529	ഹരിദ്രാദി തൈലം	..
ഇരയിരേന്ദൽകരുക്കൾക്കു്	..	കണ്ഠശാശ്വചികിത്സ	..
പോളവീക്കത്തിനം	..	കർണ്ണവിദ്വപി	544
കട്ടക്കവെണ്ണ	..	പുറമേതേപ്പാൻ	..
കണ്ണിൽചൊപ്പു്, വീക്കം	530	രജനീദ പത്യാദികഷായം	..
വടാകരാദിതഴിമരുനം	..	കർണ്ണാർച്ചാചികിത്സ	..
കണ്ണിൽപഴപ്പിനം	531	പാളീഭശായ	545
ഇളനീർക്കുഴമ്പ്	..	തന്ത്രികാ	..
മഷിത്തീരി	532	പാളീകണ്ഡശോഫാ	
റായനാമൃതഗുളിക	..	വദാണ	546
കതകാദി	533	കാതുവളത്താൻവിഷകി	
കണ്ണിലെപുവിനം	..	ക്കുന്നതിനം	..
സുനേത്രീഗുളിക	534	കർണ്ണരോഗസാമാന്യ	
ശുക് ഉത്തമിനം	..	ചികിത്സ	547
ഗോദന്താദിഗുളിക	535	മഞ്ജിഷ്ഠദി തൈലം	..
കളുണകചികിത്സ	..	മാഞ്ജാണധാദി	..
.. കട്ടിയുചെച്ചേണ്ടതു്	536	അധ്യായം 28	
താമ്രകണ്ഠാദിഗുളിക	537	നാസാരോമപ്രകരണം	548
രസോനഗാദി	..	പീനസചികിത്സ	..
കണ്ണിൽമുറിപററിയാൽ	..	വാതപീനസ	549
ചുണ്ണാമ്പുകണ്ണിലായാൽ	538	കുഴമ്പ്	..
അധ്യായം 27		പുകത്തിരി, കവിൾക്കൊള്ളൽ..	..
കണ്ഠരോഗപ്രകരണം	538	നസ്യത്തിനം	..
കണ്ഠശുദ്ധചികിത്സ	539	പിത്തപീനസത്തിനം	550
ചെവിയിൽപുകയ്ക്കാൻ	..	പുകത്തിരി	..
പുറമേതേപ്പാൻ	..	നസ്യം, കവിൾക്കൊള്ളൽ	..
കഷ്ടാദി തൈലം	540	കഫപീനസത്തിനം	551
യഷ്ടിവില്വാദി	..	കുഴമ്പ്	..
കണ്ഠനാദചികിത്സ	..	പുകത്തിരി	..
നിർഗുണ്ഡീതപകാദി	..	നസ്യത്തിനം	552
തൈലം	..	ത്രിദോഷപീനസത്തിനം	..
കണ്ഠബാധിരൂപികിത്സ	541	കവിൾക്കൊള്ളാൻ	..
പ്രതിനാഹ	..	രക്തപീനസചികിത്സ	..

XVII

കഴമ്പ്	552	ദന്തമേദ
മുഷ്പീനസ ചികിത്സ	553	ദന്തചരല
പൃഥ്വിധുകാദി കഴമ്പ്	..	ദന്തതോദ
സന്ധ്യത്തിന്	555	ദന്തപുഷ്പാദിതൈലം	..	566
ബലാവിലാസി തൈലം	..	വട്ടശീഫാദിപുഷ്പം
കോളസനപത്രാദി ..	556	പല്ലതേപ്പിന്മുറപാദ
ചവതഗാദി ഗണം	..	ദന്തമാംസരോഗചികിത്സ	..	567
നാസികാപൂർണ്ണം	..	തൈലമേദകാദിതൈലം
കലസ്ഥാദി കഷായം	557	ദന്തമാംസാശ്ചികിത്സ
ഭൃശക്ഷവചികിത്സ	..	ധാന്യീഫലാദിതൈലം
ബലാത്രിതയാദി തൈലം	..	ദന്തമാംസശ്ചവ്യ
നാസാദേശാഷചികിത്സ	558	ചികിത്സ	..	568
നാസാനാഹ	..	അരിമേദാദിഗുളിക
ശീഗ്രുബീജാദി തൈലം	559	ആസ്യവണചികിത്സ
നാസാപാകത്തിന്	559	താലകഞ്ചക	..	569
നാസാസ്രാവചികിത്സ	..	അധ്യായം 80		
നാസാദിവിരുകഴമ്പ്	..	ശിരോരോഗപ്രകരണം	..	569
വിദരഭാചികിത്സ	560	വതശിരശ്ശുലചികിത്സ
പൃഥ്വിനാ	..	സ്നേഹാശ്മമേദതലം	..	570
അഷ്ടപല്ലവതൈലം	..	മാഷ	..	571
പുയരക 'അത്തിന്	561	ബുഹതിസപരസാദി	572
നാസശ്ചൈകിത്സ	..	പിത്തശിരഃശുലചികിത്സ	..	563
ഖലപാദിതൈലം	..	വാരിവരഹാദിപുഷ്പം
സുരദ്യുപാദികഷായം	..	മേപരകാദിതൈലം	..	574
അധ്യായം 81		കഫശിരഃശുലചികിത്സ	..	575
മുഖരോഗപ്രകരണം	562	രക്തശിരഃശുല	..	576
ഖണ്ഡാഷ്ടചികിത്സ	..	കൃമിശിരഃശുല
മാഷംവണ്	..	അക്ഷാസ്ഥാദിതൈലം	..	577
ശാരിബാദിതൈലം	..	പലാശമൂലാദി
മാഷംരോഗസമാന്യ	..	അക്ഷാവദേദകചികിത്സ	..	578
ചികിത്സ	..	അഗ്രകാരസ്തരാദിതൈലം
ജ്വരാണികാദിതൈലം	..	സൂര്യാവർത്തചികിത്സ	..	579
സിന്ധുവാമാദിപുഷ്പം	563	അംഭോദവിലാദിതൈലം	..	80
മുരീവാദി	..	ശതാവർച്ചാദിപ്രകത്തിരി
മാഷംരോഗഫലചികിത്സ	564	ശിരഃശുലസമാന്യ
ഗണ്ഡാലജി	..	ചികിത്സ
ശീതദന്ത	..	മുരീവാതതൈലം	..	581
തന്തഫല	..	ദാദോത്തനഗുളിക	..	582

XVIII

തൃഹമാലാദികൈലാ	583	ചതുർത്ഥാപസ്യാരചികീർണ്ഡ	605
ധാതൃപുഷ്പാദികൈലാ	584	ശൃംഗപഞ്ചകാദിനെയ്യ	..
കപാലാദികൈലാ	585	പഞ്ചമാപസ്യാരലക്ഷണം	..
ഹേമാഹപത്രാദികൈലാ ചികീർണ്ഡ	606
ഇന്ദ്രലൂപചികീർണ്ഡ	586	നസ്യത്തിന്ന	..
നീലീപത്രാദികൈലാ	587	ഷഷ്ഠാപസ്യാരലക്ഷണം	607
അക്ഷതപഗാദി ചികീർണ്ഡ	..
അക്ഷതപഗാദി	..	സപ്തമാപസ്യാരലക്ഷണം	608
പലിതചികീർണ്ഡ	588	.. ചികീർണ്ഡ	..
അധ്യായം 81		ശിശുവൽക്കാദിഘൃതം	..
ഉന്മാദചികീർണ്ഡ	588	അഷ്ടമാപസ്യാരലക്ഷണം	609
ത്രായന്താദികൈലാ	589	.. ചികീർണ്ഡ	..
കുശകുന്ദാദികൈലാ	590	വിപകുലാദിഘൃതം	610
കുശകുന്ദാദികൈലാ	..	നവമാപസ്യാരലക്ഷണം	611
പത്രാദികൈലാ ചികീർണ്ഡ	..
കുശകുന്ദാദികൈലാ	591	പാശുപതം നെയ്യ	..
മഹാകുലാദികൈലാ	592	ദശമാപസ്യാരലക്ഷണം	612
കുശകുന്ദാദികൈലാ	593	.. ചികീർണ്ഡ	..
മഹാകുലാദികൈലാ	..	ഏകാദശാപസ്യാരലക്ഷണം	613
മഹാകുലാദികൈലാ	595	.. ചികീർണ്ഡ	..
അധ്യായം 82		പ്രാദേശാപസ്യാരലക്ഷണം	614
അപസ്മാരലക്ഷണം	596	.. ചികീർണ്ഡ	..
ദശകുലാദിഘൃതം	597	സിദ്ധോഷധങ്ങൾ	615
മഹാകുലാദികൈലാ	598	ഹരിതാലാദി ഗുളിക	..
അപസ്മാരവിഭാഗം	600	ത്രയോദശാപസ്യാ	..
പ്രഥമാപസ്മാരലക്ഷണം ലക്ഷണം	616
.. ചികീർണ്ഡ	601	.. ചികീർണ്ഡ	..
പഞ്ചാദികൈലാ	..	ചതുർദ്ദശാപസ്യാരലക്ഷണം	..
ചിതീയാപസ്മാര ചികീർണ്ഡ	617
.. ലക്ഷണം	602	പഞ്ചദശാപസ്യാരലക്ഷണം	..
.. ചികീർണ്ഡ ചികീർണ്ഡ	618
നസ്യവിധി	..	ശൃംഗകൈലാ	..
പുഷ്പാദിഗുളിക	..	ഹേമാഹപസ്യാ	..
വചാതുതസ്സാദികൈലാ	603	.. ലക്ഷണം	619
തൃതീയാപസ്മാരലക്ഷണം ചികീർണ്ഡ	..
.. ചികീർണ്ഡ	604	സപ്തദശാപസ്യാരലക്ഷണം	..
ചതുർത്ഥാപസ്യാരലക്ഷണം	..	അഷ്ടാദശാപസ്യാ	620
		.. ചികീർണ്ഡ	..

അദ്ധ്യായം 83	
ബാലഗ്രഹപ്രതിഷേധം	622
ബാലഗ്രഹബാധാ	
സംഭാസ്യലക്ഷണം	623
അസാദ്ധ്യലക്ഷണം	624
ബാലഗ്രഹബാധാനിമി	
ത്തങ്ങൾ	..
ഹിംസാകാമബാധാ	
ലക്ഷണം	625
രതികാമ	.. 626
ബലികാമ	.. 627
ബാലഗ്രഹസാമാന്യ	
ചികിത്സ	..
ശ്രീഭവശ്വാഭിപ്രാടി	628
ഗ്രഹഭേദവ്യവൃത്തം	629
സ്ഥിരാപയാദി
ലേപനം	.. 630
സീമലേഖനം	..
അശ്വഗന്ധാദിതൈലം	..

അദ്ധ്യായം 84	
പക്ഷിപീഡാപ്രതിഷേധം	632
വന്ധ്യാപീഡിതലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	..
സ്ത്രീപീഡിതലക്ഷണം	633
.. ചികിത്സ	..
പുരുഷപീഡിതലക്ഷണം	..
.. ചികിത്സ	..
ശ്ലീബപീഡിതലക്ഷണം	634
പക്ഷിപീഡാസാമാന്യ	
ചികിത്സ	..
ഗരളികാദി തൈലം	..
കളിപ്പിപ്പാൻ വെള്ളം	..
മാതൃകാദന്ധം	636

അദ്ധ്യായം 85	
പ്രകാരമയോഗപ്രകരണം	639
ജാതമാത്രാനന്ദം	..
പക്ഷാത്കീതനം	640
അതിപക്ഷിതിജ്ഞം	..

തൈലമാസികനം	640
ഷണ്ഡാസികനം	641
ഏകാഷ്ടാനം	..
തൃഷ്ടാനം	643
പഞ്ചാഷ്ടാന്തിനം	645
അഷ്ടാഷ്ടാന്തിനം	..
ദശാഷ്ടാനം	646
ഔജ്വേദാദിപ്രകാരം	..
വചസവ്യോഷാദി നൈമ്യം	..
ജ്യാമുലാദി	..
ഹൃഷ്ടാഷ്ടാദിപ്രകാരം	647
തൃഷ്ടാഷ്ടാദിനൈമ്യം	..
ആമലകാദിപ്രകാരം	..
ഉല്പലകന്ദാദി നൈമ്യം	..
പപലാമുലാദിപ്രകാരം	..
പാമോമാദി	.. 649
തൃഹിമാദിതൈലം	..
ധാന്യകുടിപ്രകാരം	650
പാദശാസ്ത്രം	..

അദ്ധ്യായം 86	
വിഷപ്രകരണം	653
മൂർഖാഭിവിഷചികിത്സ	..
അശ്വഗന്ധാദിഗുളിക	..
ലേപനം	654
മഹാബലൈശ്വര്യം	..
സീമയാമഗുളിക	655
മുഷികവിഷചികിത്സ	656
നന്ദുത്തീനം	658
അഞ്ജനത്തിനം	..
മുഷികശുക്ലപാത	
ലക്ഷണം	660
.. ചികിത്സ	..
സാരമയവിഷ	.. 663
കരഞ്ജതപാദിഗുളിക	665
മാഞ്ജാഭവിഷചികിത്സ	..
മുഷ്ട	.. 666
അശ്വ	..
മനുഷ്യ	..

മണ്ഡൂകവിഷ്ണുചിന്ത	666	കൈരളം
മൽസ്യ	കങ്കണ	..	692
നക്ര	667	ശുക്താദി
വൃക്ഷിക	ഗൗരീപാഷാണ
രാമാദിഗുളിക	668	ഗംഭ
തണ്ഡൂലീയകാദിഗുളിക	..	താമ്ര
തൂതവലിവിഷ്ണുചിന്ത	669	വംഗ
ബ്രഹ്മണി	കാസിസ
ഗൃഹോധിക	..	അമ്പ
ഗണ്ഡാളി	മണ്ഡൂര	..	694
ജളജകോ	671	കാന്ത
സാരസ	അക്ര
വിഷ്ണുമാന്യ	തൂത
സിന്ധവാദാദിമേഘം	..	വിദ്യ	..	595
ഘോഷപുഷ്പാദിഗുളിക	673	മോക്തിക
തലയിൽകഴമ്പിടാൻ	674	ഹിംഗ
പ്രാണരാജാലൂതം	..	പിപ്പലി
ശോഭാദാദിമേഘം	675	നാഗ	..	696
ഗന്ധികീർണ്ണ	676	അജമേജ
കൈവിഷ്ണുമാനം	..	ചിത്രക
അറിയാൻ	..	അതസ്ത
സുവണ്ണാദിഗുളിക	677	ഗുൽഗുല	..	697
മുക്കിലുംമറ്റുംകുന്നിക്കര	..	തുവന്തകഫലാദി
പോത്താൽ	679	മധുസ്നഹി
ഗതപദേക്കരചികിർണ്ണ	..	ഗോക്കിര
കംബളകീടക്കര	മാഹിഷ്യാക്ഷിര	..	698
യമപത്രാഹര	680	അക്കിര
മേടീപുണ്ണകണ്ഡൂതി	..	സ്നഹിക്ഷിര
അധ്യായം 87	..	തിലകക്ഷിര
പ്രത്യേകപവിധി	..	ജ്യോതിഷ്ണാഫല
വൃശ്ചിക	688	മകഷ്
മസൂര	കാരന്ത	..	699
ഗന്ധകശുദ്ധി	689	സാമാന്യശുദ്ധിവിധി
ഹിംഗുളശുദ്ധി	690	ഗുണ്യശുദ്ധി
അരിതാമ	വനസ്പരണ	..	700
മനശ്ശില	691	ജാതീഫല
അഖ്യവിഷ	യവക്കുര
വൽസനാദി	മണ്ഡപുവ

XXI

ആർദ്രകരന ശുദ്ധി	700	ഗർഭചികിത്സ	707
ഇംഗ്ലീഷ്	ഗർഭിണിജ്ഞാനം	708
ഉത്തര	കർമ്മം
കന്യാ	രക്താതിവാരത്തിന്	..
മരണ	തവനോവിന്	709
നാഗരഹസ്യശുദ്ധി	701	.. മോഹത്തിന്	..
അദ്ധ്യായം 39		ഗർഭസ്ഥാപനം	..
പരിശീലനചികിത്സ	..	സിദ്ധിമുഖ്യങ്ങൾ	..
പ്രകരണം 702	702	ഗർഭിണിജ്ഞാനം	710
രക്താതിവാരചികിത്സ	703	അദ്ധ്യായം 40	
രക്താതിവാരത്തിന്	..	പ്രസവകാലചികിത്സ	711
പുതിരജ്ഞാനം	..	പ്രസവകാലചികിത്സ	713
രക്താതിവാരവർദ്ധന	704	പ്രസവകാലചികിത്സ	714
വചനപ്രസവചികിത്സ	..	സുതകാലചികിത്സ	..
ശുക്ലദോഷചികിത്സ	705	സുതകാലചികിത്സ	..
ശുക്ലദോഷത്തിന്	..	അതിവാരപ്രകാരം	716
പുതിശുക്ലത്തിന്	..	ജ്വരത്തിന്	..
ശുക്ലസംഭരത്തിന്	..		

ആരോഗ്യചിന്താമണി

ബാലചികിത്സാശ്രമം

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം

ശ്രീമഹാദേവൈ നമഃ.

മാനവനടയുടലരിയോരാന്നക്കൊമ്പൻറയാനനമീവണ്ണം
ശ്രീനഗരകൾപെറകിടാവാനന്ദാസംതുളിഞ്ഞുകീയെന്നിൽ.

പുരഹിതപ്രഭുവിന്റെപക്ഷത്തു നിൽ
പ്പെട്ടരിമിഴിത്തലപെററാത്തപെരുതലേ
‘പുതകളിങ്ങൊ’മേപിട്ടമംബികേ!
കുടാഭം കടന്നൊരുമെന്നിൽ നീ.

2

ടിപ്പി

‘പ്രായസ്സെന്ന ‘കൃതസിദ്ധ്യുദാഷമറിയാതിക്കൊളിയക്കൊല്ലം
ട്ടാമുർവ്വേദഹന ഗുണോധമുളവാക്കീടാനുമുപമാദം
ശ്രീയാന്റെജനകനനന്തരവനാമദേവീകൻ തിരുത്താ
മിയാരോഗ്യകദാസ്സഞ്ചിഹജഗത്തിങ്കൽ ജയിക്കണമേ!

പുനാലിതിർവിവൃതിയൊന്നകറിക്കണത്താ
കൊന്നായ് മുദീയഗുരുവർത്തമുതലേ,
നന്നാകയില്ലപെറുതെങ്കിലുമാരുവണ്ണം
മിന്നായ മിന്നുന്നിയാം, തുണസർവ്വഭാഷാർ.

1. മാനവൻ = മനുഷ്യൻ. ആനന്ദം = മുഖം. ശ്രീനഗര
കൾ = ശ്രീപാർവ്വതി. പെററകിടാവ് = ഗണപതി. ഈ മൂന്നാ
കത്തിൽ പദ്യാഭാഷണം അലങ്കാരം.

2. ഇതിൽ അലങ്കാരം മുൻപറഞ്ഞതു തന്നെ.

എന്നമ്മൂൾപ്രിയപ്പെട്ടൊരു വരസഹസ്രവാകയാലും
 വിശേഷം-
 ലഭണക്കാരാലുള്ളവെണ്ടുന്നതുകൾ വെട്ടവെട്ടപ്പിൽപരിപൂർണ്ണ
 നാലും
 നന്നായിട്ടൊത്തുകണ്ടീടുകിലിതവിധമെൻ നൽഗുരപ്രേസര
 നായി-
 ടന്നാ'രാജ്യസ്ഥിമേനോ'നവർക്കളെയലിയുംകൈതുകാൽ കൈ
 തൊഴുന്നേൻ. 3

ദാമോദരപ്രഥിതശുഭപുരോഹിതേന്ദ്ര-
 നാമെൻപിതാവഖിലസൽഗുണവാസഭഗഹം
 ആരോഗ്യമോദമവിടുത്തെ മകൻറൊരു-
 യാമിക്കുപതിയ"അമരഗ്രഹമേകിടട്ടേ. 4

മുനംമുറയ്ക്കാതമഹീസുരവേഷമേ മി-
 ടുന്നഷ്ടമുന്തിഭഗവാൽഭവനൈകനാഥൻ
 നന്നിച്ചമുട്ടറിയുവാൻ നഗരാജകന്യ-
 യൊന്നിച്ചതന്നിടമടച്ചുസംബാരിചെയ്തു. 5

ദാമോദരീക്കിൽക്കടന്നും വിവിധവിധവിശേഷങ്ങൾ കണ്ടും
 സദാസ-
 ബാരംചെയ്യാത്തിപുണ്ടോരവർവഴിയിലൊരാലിൻതറക്കെ
 ട്തിലേറി

3. വരസഹസ്രവ" = ശ്രേയസ്സനായ സോദരൻ.

4. ദാമോദരപ്രഥിതശുഭപുരോഹിതേന്ദ്രൻ = 'ദാമോദരൻ' എന്ന പ്രഥിത (പ്രസിദ്ധനായ) ശുഭപുരോഹിതേന്ദ്രൻ. (എളയന്മാരിൽവെച്ച അഗ്രസരൻ) പിതാവ് (അച്ഛൻ). അഖിലസൽഗുണവാസഭഗഹം = അഖിലങ്ങളായ. (ഒട്ടാഴിയാതെയുള്ള) സൽഗുണങ്ങളുടെ, വാസഭഗഹം (പാപ്പിടം) കൃതി (കവിത) ഇതിൽ കവിതയിൽ നായികാചരം ആരാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

5. മഹീസുരവേഷം (ബ്രാഹ്മണവേഷം) ഏന്തിട്ട് (എടുത്തത്) അഷ്ടമുന്തി (ശിവൻ) നഗരാജകന്യയൊന്നിച്ചു (പാർവ്വതിയോടൊപ്പം) മന്നിടമടച്ചു (ഭൂലോകം മുഴുവൻ)

6. വിവിധവിധവിശേഷങ്ങൾ = വിവിധവിധങ്ങൾ (നാനാപ്രകാരങ്ങൾ) ആയ വിശേഷങ്ങൾ. ആത്തി (മേടം) വഴി

ഒരു പരമേശ്വരനെത്തന്നിവികടഗദത്തുള്ളവർ ചാക്കടുത്തൊ-
രാദോമൽപ്പെട്ടതലമണ്ണ് ഭൂമിയൊഴലൊഴുകുപാവതാപെണ്ണ
വന്നാൾ. 6

അതുവേണ്ടി ക്ഷുത്തുകൊണ്ടും കടിലതനഗദത്തിന്റെകരേതല്ല
കൊണ്ടും
വയ്യാതായ്യിന്നൊരിക്കലൊന്നുമില്ലെന്നവെടിയും ദേവഗമൊത്താവ
തെന്നാൽ
പൊതുല്ലെത്തന്നൊരാൾകരണയങ്ങളുണ്ടെന്നിലെ. നായിമാനിൽ
ക്കയ്യുംവെച്ചാദരിയ്ക്കത്തന്നിയവതൊടായ്ക്കണ്ണനീർവാറ്റു
ചൊന്നാൾ. 7

ചിത്തംമാലൊടിവണ്ണമായവൾതൊഴിച്ചീടുമ്പോളീശൻകനി-
ഞ്ഞൊന്ന പല്ലമതന്നെടുത്തുവടിവിൽത്തൊപ്പിയ്ക്കുവാൻ
തൽക്ഷണം

സ പന്തം മെയിലിത്തന്ന പണ്ണലിലവുതാൻമാഞ്ഞുപോയാക്കിടാ-
വതല്ലെഴുപുതിയ നീതിപാപരവിലാസത്തെപ്പുകഴ്ത്താവതോ? 8

അന്നേരമതുതകതൃഹിലഭക്തിഭാരാ-
നന്ദാസ്ഥനായെഴുമെൻകൈതിലാഴ്ചയ്ക്കു
കുന്നീർകമാരി കാളൊന്നകളുക്തമാറു
നന്ദിച്ചവേണ്ടധനവും പുനരോകിവിട്ടാൾ. 9
അല്ലെതരജ്വരപ്പെട്ടയിൽ പതിച്ചൊ-
രാപ്പെട്ടതവിൻ പ്രകൃതി കാണുകകൊണ്ടു പിന്നെ

ക്ഷീണം എന്നു ഭാവം. അതിവികടഗദത്തുള്ളവർ = അതിവി-
കടം (അതിഭാരണം) ആയ ഗദത്തിന്റെ (ദോഷത്തിന്റെ)
തുള്ളവർ.

7. ക്ഷുത്തുകൊണ്ടും (വിറപ്പുകൊണ്ടും) അസുവിനെ
(പ്രാണനെ) വെടിയും (മരിക്കും)

9. അതുതകതൃഹിലഭക്തിഭാരാനന്ദാസ്ഥനായ് = അതു
തംകൊണ്ടും, കതൃഹിലം (കൈതൃകം) കൊണ്ടും, ഭക്തിഭാരം (ഭ-
ക്തിശുൽക്കർഷം കൊണ്ടും) അനന്ദംകൊണ്ടും അഥ (എന്താണു ചെ-
യ്യുണ്ടെന്നറിയാത്തവൾ) ആയി.

10. അല്ലെതരജ്വരപ്പെട്ടയിൽ = അല്ലെതരം (അധികം)
ആയ ജ്വരമേ (ദോഷഗാൽക്കൽ) തനിന്റെ പട (ഓഹള) യിൽ.

ഉൾപ്പെടുന്നിങ്ങുലകിനീട. പരിയായ ഗൗരവ

പൊൽപ്പുഴരാതകനോടായോരപേക്ഷമെല്ലാം. 10

ഈവല്ലുംബാലുകാലത്തയിദയിന്നുരന്മാക്കുദോഗങ്ങൾ
ശ്ലോകം-

ടായ് വാങ്ങുകയുണ്ടാവുകിലവയുടനാക്കാരുമാറീടുവാൻ
താവുന്നല്ലോതപായങ്ങളുമവയുടെയാമട്ടെന്നല്ല പേരും
നീ വിശ്വസംകലനേൻചെവികളിലുപദേശിയ 'ക്കേണ
വിശ്വബന്ധം. 11

പ്രാലയോചലമകൾതന്നാലാപംകേട്ടിവണ്ണമൊതകനിവാൽ
'ബാലചികിത്സാക്രമീ' ബാലസുമാദാൻദേശമൻചൊന്നാൻ.
മാതമകന്നരചെയ്യാം പ്രായപേരിനാറുചെന്നിടത്തവനെ
ആയതമിഴിബാലകനെന്നായിപ്പറയുംപരമിതികൾ. 13

മാറ്റംചികിത്സകാലംതോറുംബത ബാലനാകയാലവനെ
സൂരികൾപതിന്നൊന്നായ് വെട്ടുവേദാഗിച്ചവെച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. 14

ആരോൽബാലദേദത്ത-ഈതരാക്ഷികഥിച്ചിടാം
ജാതമാത്രനായ പക്ഷാതീതൻ പിന്നതിപക്ഷതി. 15

ഗൗരവ(പാർവ്വതി) പൊൽപ്പുഴരാതകനോടു (ശിവനോടു)

11. ബാലുകാലത്ത (ചെറുപ്പകാലത്ത) അയിരയിത: (അ
ല്ലയോ ദർശനവേ) നരന്മാക്ക (മാനുഷ്യകൾ)

12. പ്രാലയോചലമകൾ തൻ (പാർവതീയുടെ) ആലാപം
(വാക്കു) ബാല സുമാദാൻദേശമൻ (ശ്രീപരമേശ്വരൻ)

13. യാലനൊത്തതന്നു പതിനാറുവയസ്സ് അടുക്കാതെയെ
തകയാതെയെ ഇരിക്കുന്ന അവനെ ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ 'ബാലകൻ'
എന്നു വ്യവഹരിക്കും.

14. ബാലൻ ചികിത്സ കാലത്തോറും മാറ്റം (ദേദിച്ചുകൊ
ണ്ടിരിക്കും) ജാതമാത്രനുള്ള ചികിത്സ അവിധം, പക്ഷാതീതനാ
വെരാതവിധം, ഇങ്ങനെ വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടിരിക്കും. ആകയാൽ (അ
തുകൊണ്ട്) അവനെ (ബാലനെ) സൂരികൾ (വിദഗ്ദ്ധന്മാർ)

15 ബാലദേദത്ത (ബാലന്മാരുടെ ദേദത്ത) 15-ാം 16-ാം
ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നാക്കി അനപരിഭോജനമാകുന്നു. ജാതമാത്രൻ (പെ
ററിട്ട് 15 ദിവസം കഴിയാത്തവൻ) പക്ഷാതീതൻ (15 ദിവസം

പിന്നെത്രൈമാസികൻനൽപികളുമെഴിപ്പാഞ്ഞാസികൻ
 പിട്ടതല്ലാ-
 ഒങ്ങൊന്നായോർത്രുഷ്ണുനബുപ്രതിഭടവിലസൽകതളുപഞ്ച
 വഞ്ചൻ
 അപ്പുപ്രായൻകഴിഞ്ഞില്ലറികദശസമൻ പന്തിരണ്ടാംവയസ്സിൽ
 പെട്ടോനീമട്ടിലായ്ക്കൂട്ടികളിഹപതിഞ്ഞൊന്നാഞ്ഞ
 പരമേശ്വരാക്ഷി, 16

മാതംഗപ്രേമയയാനേനസികരതരണ ജാതമാത്രാദീബല-
 പ്രാപത്തിന്നാച്ചികീടാവഴിയീരവിധമുണ്ടെ ചുരുക്കത്തിലോ
 ത്താൽ
 ആതകംവന്നിടാമ്വാന്നന്ദിനകീഹചമേന്യെണ്ടതാണൊന്നോടോ മ-
 റേറയോരോഗങ്ങളുണ്ടാവുകിലതുകളൊഴിപ്പാൻ നടത്തേണ്ട
 തരത്ര. 17

ജാതമോമിനിയാദ്യമോതിടാം
 ജാതമാത്രാനതകംചികീടവേ
 കൈതുകഞ്ഞാടേ കിമാമവൈവ-
 ക്കാതരേ കരളിലാക്കുകൊക്കയും. 18

ഏറ്റേറക്കീത്തിപെറ്റുള്ളൊരുതുഹിനമവപ്പെതരേ
 പെറ്റുവീണാ-
 ലൊട്ടുംവൈകാര്യയാക്കഞ്ഞ് കനവടിവില്പെട്ടുതിട്ടുനോവിച്ചി
 ടാതെ

കഴിഞ്ഞവർ) അതിപക്ഷതി (ഒരു മാസം തികഞ്ഞവർ)

16. ത്രൈമാസികൻ (മൂന്നുമാസം ചെന്നവർ) ഷാഷ്ഠാസി-
 കൻ (6 മാസം തികഞ്ഞവർ) ആങ്ങൊന്നായോർ (ഒരു വയസ്സ്
 തികഞ്ഞവർ) തൃതൃൻ (3 വയസ്സായവർ) പഞ്ചവംശൻ (5 വയ-
 സ്സ് തികഞ്ഞവർ) അപ്പുപ്രായൻ (6 വയസ്സായവർ) ദശസമൻ (10
 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞവർ)

17. ജാതമാത്രാദി ബാലപ്രായത്തിന്നു = ജാതമാത്രൻ മുത-
 ലായ ബാലവയോദ പ്രായത്തിന്നു (സമൂഹത്തിന്നു) ആതകം (മോ-
 ഗം) അന്ദിനം (നാൾകൊറ്റം)

18. ജാതമോദം (സമോഷണോത്തട്ടി)

പിടിച്ചിട്ടു പുണ്ണി ചതുരദവിനതുവെണ്ണനെയുരതമാംഗം
വിട്ടെല്ലാമെഴിലുംതേക്കുണമിതുഗുണമെന്നാണു വൈദ്യേന്ദ്ര
പക്ഷിം. 19

അംഗത്തിൽത്തേച്ചു നൈറീക്കണമടവിലരജ്ജാമുനേരം
കഴിഞ്ഞാൽ
തെങ്ങാലത്തുണ്ടുകൊണ്ടൊട്ടുതുളതരുടവീടുന്ന മരൊന്നുകൊണ്ടൊ
രംഗ്യാപിനെബലാക്കൈലതഴകൊട്ടതേപ്പിച്ചുകാപാദപുധം
ശൃംഗാരശ്ശിനിയേ നാഴികയരമുഴമിപ്പിജ്ജതാവശ്യമത്രേ. 20

എവംപേരിൽപ്പെട്ടുമാത തന്തടെ തകരാറാക്കെമാറിസ്സ
സൗഖ്യം
മേവംകുഞ്ഞിന്റെ പൊക്കിൾക്കൊടിയൊരുചരടിനഞ്ചലംകൊ
ണ്ടു ചെമ്മേ
രുകൾവാമകെട്ടണംനാൽവിന്തൽമുകളിൽമുറയ്ക്കുനെന്ദ്രോരുദാഗം
കേൾവിപ്പെട്ടിട്ടമെൻകേവലരസകലികേ,ഖണ്ഡനംചെയ്തി
ടേണം. 21

ഉടനയവെണ്ണുപൊക്കിൾക്കൊടികെട്ടിയ ചരടിനുള്ളമുതലതെ
മട്ടവെതുളുടുമൊഴി ബാലകന്തടെഗളമതിലടവിനോട്ടുകെട്ടേണം. 22

19. പുണ്ണിച്ചതു (പൊടിച്ചതു) ഉത്തമാംഗം (ശിരസ്സ്)
20. അംഗത്തിൽ (ശരീരത്തിന്) ദുരുത (മാദ്യം) താ
പാദപുധം (സർവാംഗം) ബലാക്കൈലം തേപ്പിക്കുന്നത് പ്രസവ
പീഡനം ഹേതുവായിട്ടു കോപിച്ച വായു ശമിപ്പാൻ വേണ്ടി
യാകുന്നു.

21. എവം (ഇപ്രകാരം ചെയ്താൽ) മാതതന്തടെ(വായുവി
ന്റെ സസൗഖ്യം (സൗഖ്യത്തോടുകൂടി) ചരടിനഞ്ചലംകൊണ്ടും
ചരടിന്റെ അഞ്ചലം (തലപ്പ) കൊണ്ടു, ഖണ്ഡനം ചെയ്തിടേ
ണം (മുറിക്കണം)

22. അയവെണ്ണ (അയവില്ലാതെ) ഗളമതിൽ (കഴുത്തി
ൽ) അടവിനോട്ട (തഞ്ചത്തോട്ട) ചരട്ടുകെട്ടുവോൾ അയവുണ്ടാ
യാൽ പൊക്കിൾക്കൊടി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും കുറിഞ്ഞുപിണക്കൊ
ണ്ടിരിക്കും. അങ്ങിനെ വരാതെയും ചരടധികമായി മുറുകി കട്ടിക്കി
വേണപ്പെടാതെയും ഇരിക്കുന്ന വിധത്തിൽ കെട്ടണം.

ഉണ്ടേ ചെമ്പുണ്ടതോരോന്നിനിരുമറികെടോ പൊക്കി
 ത്തിൽകുഴുതെലം
 വേണ്ടുവണ്ണംതളിച്ചാട്ടിതുവിനെയങ്ങും വേദനപ്പെട്ടിടത്തെ
 കൊണ്ടൽക്കാൻകുപ്പമേകംകടിലകബരി നാലാകാത്തോൽ
 കൈയാതം
 കൊണ്ടൻകാത്ത കളിപ്പിള്ളണമഥ സുരഭിദ്രവ്യപാഥസ്ത
 കൊണ്ടോ. 23

പൊള്ളല്ലാ മുറ്റമെഴുഴംഗിതുവിനെ പൊൻകട്ടമ്പൊത്തുവേ
 വെള്ളിശ്ശോളകമോവെടിപ്പൊഴപഴപ്പിച്ചങ്ങുമുക്കിട്ടൻ
 വെള്ളത്തിന്നുകറച്ചുപുത്തടവിയ്ക്കാതേ കളിപ്പിക്കുമെ-
 നുള്ളാക്കാഴ്ചമബലമാണയികലോർവിട്ടൽകലോത്തംസമേ. 24

കീരപ്പെണ്ടോഴി കേൾ വയമ്പൊട്ടകട്ടക്കൊഞ്ച നബ്രഹി
 കാക്കീരക്കല്ലകളോ സുവണ്ണമിടചേർന്നിട്ട നെല്ലിയ്ക്കയോ
 ചേരൻകട്ടെടാടിച്ചനെയ്യകലനം തേൻകൊണ്ടുപാലിച്ചെട-
 ത്താമരമൽപ്പിതുവെഗ്ഗരിയ്ക്കു ചേർപ്പിത്തേണമുൾക്കൊട്ടം. 25

ന സൗഖ്യം (സൗഖ്യത്തോടുകൂടി) ചരടിനഞ്ചലംകൊണ്ടു = ചര
 ടിന്റെ അഞ്ചലം (തലപ്പ) കൊണ്ടു, ഖണ്ഡനം ചെയ്തിടേണം (മറി
 യ്ക്കണം)

22. അയവെന്യ (അയവില്ലാതെ) ഗുരുതിൽ (കഴ
 ത്തിൽ) അടവിനോട്ട (തഞ്ചത്തോട്ട) ചരട്ടകെട്ടമ്പൊൽ അയ
 ഞായാൽ പൊക്കിൾക്കൊടി അങ്ങോട്ടുമിടങ്ങാട്ടും മറിഞ്ഞുവീണ്ട
 കൊണ്ടിരിക്കും. അങ്ങിനെ വരാതെയുംചരടധീകമായി മുറുകി കട്ടി
 ക്ക വേദനപ്പെടാതെയും ഇരിക്കുന്ന വിധത്തിൽ കെട്ടണം.

23. സുരഭിദ്രവ്യപാഥസ്തകൊണ്ടോ . സുരഭികൾ (സുഗ
 ണമുള്ളവ) ആയ ദ്രവ്യങ്ങൾ (ചന്ദനം മുതലായവ) ഇട്ടുകറക്കിയ
 പാഥസ്ത (വെള്ളം) കൊണ്ടോ കളിപ്പിക്കണം.

24. തുടനെയ്യ = തുട (മാട്ടവം ഉള്ളത്) ആയ, മെയ്യ (ന
 രീരം)

25. വയമ്പൊട്ട (വയമ്പൊട്ടുകൂടി) കട്ടക്കൊഞ്ച നബ്രഹി
 കല്ലകളോ = കട്ടക്കയ്യം കാഞ്ചനവും (സാല്പ്ലവും) ബ്രഹ്മിയും, മാക്കീ
 രക്കല്ലമോ സുവണ്ണം (സാല്പ്ലം) ചേർന്ന നെല്ലിക്കുമെ.

ലോലാക്ഷിമാനിലെത്തരസുകൾതൻവിടപ്പു
പോലെ വിവരസംവയിതാണിരണമാലേ
ചിത്രേണ പെറമ തരണിതീഹ രണ്ടുനന്ദ
നാളെത്തിയേ നലമെഴുമുലനീതദിതു. 26

നീകേളായതുകൊണ്ടുനൽകുകനാക്കിട്ടേരമന്ത്രംദപി
ചാകെശ്ശുദ്ധിവതത്തിയോതമധുവുനെയ്യുംമടിക്കുതെടോ
പേർകേട്ടിടിനതൊദിപെറമിവസത്തിൽ പൈതലിനമണ്ണുവാ.
നേരേണുംബതമുനമേനമൊഴിയുമതണാകുമിംബാനനേ. 27

പിറന്നാശ്ചിതതാളിനിരിലതതന്നകല്ലമായ്കാച്ചിയോ
നൂറുപെട്ടൊതനെയ്യുളന്നാകറി നൽത്തൻപേരുന്നല്ലിടണം
കറക്കാരണിവേണി പിന്നെമുലനീതങ്ങാംവരെയുംഗുണം
പെറമീട്ടുന്ന പുതത്തൊരുവുമശിപ്പിത്തേണമക്കത്തീനെ. 28

അല്ലെങ്കിൽച്ചെറുതായപ്പകയതേശിടതെകങ്ങമ്മയോ
മല്ലാംകൊണ്ടുമിണങ്ങിടുന്നൊതപകാതാവിൻ മുലപ്പാലിനെ
മെല്ലെടുക്കിടിച്ചിട്ടുനതുചിതം ഹരിലു മറെറാനമേ
മല്ലാസ്തായ മരദിരോദൃഢകണ്ഠമാഭിരാമാനനേ. 29

ശ്രീനേടുംപൈതലിൻകൈപ്പടനടുവിലൊതുങ്ങുന്ന ഹൈ
യംഗവീതം
താനെകീട്ടേ മുലപ്പാലവനെ വെടിയതല്ലാദൃമുണ്ണിച്ചിടാവു
ആനംചെയ്യേണ്ടതാണീവിധിയുഷസിദിനാന്തത്തിലും നിത്യ
കോപ്പി-
പ്പാനായിട്ടാവുമെന്നാലതുവിധകിതയ്യിപ്പതും യുക്തമത്രേ. 30

26. രണ്ടുനന്ദ നാളെത്തിയേ (രണ്ടുനന്ദ ദിവസം കഴി
ഞ്ഞു) മുലനീർ (മുലപ്പാൽ) ഉദിച്ചു (ഉണ്ടാവു)

27. മധുവും (തേരും) നെയ്യും നന്നായിച്ചേർത്തത്

28. അധിപ്പിക്കേണം (സേവിപ്പിക്കേണം)

29. ആകെ പുക = ആമയത്തിന്റെ (ദോഷത്തിന്റെ) പക

30. ഹൈയംഗവീതം (പുതുവെയ്ക്ക) ഇദവിധി = ഈ ക
ര്മം, ഉഷസി (രാവിലേയും) ദിനാന്തത്തിലും (വഴുതും) ചെയ്യേണ്ട
താണ്.

ആരോഗ്യചിന്താക്കണ്ഠ-ബാലചികിത്സാക്രമം 31

ഈമട്ടുകയ്യാതിലൊതുങ്ങിയ വെണ്ണവേണമ്-
മോമല്ലുമാരണകൊടുപ്പതിന്നെന്നരില്ല
വാമാക്കി ദുർബ്ബലതയോളുകറയ്ക്കയുംചെയ്-
യാക്കെന്നറിഞ്ഞിടക താനിനിമാർമണേ നീ! 31

ബാലേ രാമചുരാപ്പുനമരിയുണ്ടലാവേരിവരവിൻകണ്ടായ-
ത്താലോവേലാതിദേവാദൃൽസുഗുണവതി വെറും പട്ടവെള്ളത്തി
നാലോ
ചേലാനീടും വിധംചുചകമതുകഴുകീത്തൊത്തിയല്ലാതെകണ്ടാ-
ബ്ബാലനെന്നരും കലംനല്ലതതുകതതുകെൻ കാമദേവരതിടമ്പേ. 32
ജനനിതൻമുലപ്പാലുതന്നെവത്സരകടിയ്ക്കുവാനേരമുത്തരം
പുനരതില്ലയെന്നാകീലോപമിസ്സനികഥിച്ചിടാംചെയ്തിടേ
ങ്ങതും 33

മദ്ധ്യപ്രായമിയന്നു കട്ടികളിലവേറുന്നപെണ്ണങ്ങളെ-
ക്കുറ്റത്തുത്താടിതപെരെവെണ്ണണമെന്നായ് സ്തന്യമേകീടുവാൻ.
ഓത്താലായവർജ്ജ്വലിയുംപ്രകൃതിയുംമാറാതെയുംമക്കൾതൻ
ചത്തിടാതെയുമുള്ളതോഗിണികളാംചാർപ്പംഗീമാരാവണം 34
പോരാലൈപതലിനായ് മുലനീരുകൊടുക്കുന്നനാൾനിലവെടിഞ്ഞ
നാരികളാമേ! പുതപ്പിച്ചാരിൽക്കൈവെച്ചിടാതിരിയ്ക്കണം. 35

ഹാരവ്യാപ്തശ്രീകരേ നല്ല പഥ്യം-
ഹാരവ്യാപാരങ്ങൾകൊണ്ടെടു നിത്യം
ആരമ്യശ്രീകൊങ്കണീർകെട്ടുപോകാ-
ത്തോരാമട്ടിൽ പെറ്റുപാലിച്ചിടേണം. 36

31. ദുർബ്ബലത (ബലഹീനത)

32. ബലാവേരി = ബലമുട്ടെ (കറുത്തൊട്ടിമുട്ടെ) വേർ. ചു
ചകം (മുലക്കണ്ണ)

33. ജനനിതൻ (അമ്മയുടെ) വത്സര (ബാലന)

34. മദ്ധ്യപ്രായം (മദ്ധ്യവയസ്സ്) സ്തന്യം (മുലപ്പാൽ) അ
രോഗിണികൾ (രോഗമില്ലാത്തവർ) ചാർപ്പംഗീമാർ (സുന്ദരിമാർ)

35. പഥ്യംഹാരവ്യാപാരങ്ങൾകൊണ്ടു = പതമുണ്ടായ
ത (ഹിതങ്ങളായ) ആഹാരവ്യാപാരങ്ങൾ (ആഹാരവിഹാരങ്ങൾ)
കൊണ്ടു. ആരമ്യശ്രീകൊങ്കണീർ = രമ്യശ്രീകളുടെ (സുന്ദരികളുടെ)
കൊങ്കണീർ (മുലപ്പാൽ)

അപാനവായുചെയ്തിട്ടും മലാദിവേഗഭോധവും
സുപാവനേ മനസ്സിലെസ്സുവക്കെടിൻ പട്ടച്ചയും
അപാരമാംനടത്തവുംമഹോപവാസവുംമുറ-

സ്തുപായമേകിട്ടന്നു കൊങ്കനീരിനേററമോമലേ.

37

എറഞ്ഞീക്കൊൾകശ്ശുക്കുക്കുമിരവില്ലറങ്ങായ്കമുട്ടാതെകണ്ടിട
ട്ടാത്രമേക്കാഴ്ചാഗനം തെച്ചകളിയകലുകിന്യാദി മേന്മക്കൾ

കൊണ്ടും.

പേരാളനംബിമേ!പെൺകൊടികളുടെ മുലപ്പാനലുംനശിയും-
നേരംചെയ്യേണ്ടതുംതൊൽചെയിയതില്ലപദേശിപ്പനല്ലന്നമോദം38

ശ്രീവിദേശാശിമുറിഞ്ഞതന്നിലത്തെരവില്ലാതെത്തുപ്പൊട്ടം
വെവിച്ചിട്ടുജലംപിഴിഞ്ഞതകളഞ്ഞൽപൊന്നുംനെയ്യതിൽ
നെയ്യുംമുട്ടപ്പുറുട്ടിവെച്ചുകഴിപ്പിച്ചാൽകണക്കിൽഗുണം
താവുപാലുകളാലുടൻനീറയുമേ കാന്താകചപ്പൊക്കടം.

39

അടവെടിവെട്ടുംചെയ്തവംനടപതിയർതുമ്പുമുത്തിൽതൊട്ടവയും
സംഹൃദമിഹ നന്നൊന്നതിമതിതടവിനമൈവേദ്യപ്രവീരൻ

പറയുന്നു.

40

മേളീമാറുകഴങ്ങുതുകിയൊരുജീവനാശിഷങ്ങാൽ ക്രമം-

പോലേതീർത്തകഷായമാജ്യസഹിതംനേരവിക്കയംപിന്നതിൽ
പീളെന്നങ്ങരിച്ചിട്ടകഞ്ഞിയതു വെച്ചൊന്നാംതരംതെങ്ങത്തൻ
പാലുമ്പത്തുകടിക്കുമുറകളിൽപാലെത്തുവാന്തത്തം.

41

37. മലാദിവേഗഭോധവും = മലം മുതലായ വേഗങ്ങളു
ടെ ഭോധവും (തടവും) അപാമാം (അതിരറത്തായ) മഹോപവാ
സവും മഹർവായ (വലുതായ) ഉപവാസവും (പട്ടിണിയും) അപാ
യം (ക്ഷയം).

38. ശുക്ലക്ഷയം (ശുക്ലത്തിന്റെ ക്ഷയം) ത്രുകോഷ്ഠാഗ
നം = ത്രുഷ്ണിളിയും ഉഷ്ണിളിയാലുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളുടെ അഗ്നം
(ദക്ഷണം.)

39. കാന്താകചപ്പൊക്കടം = കാന്തകളുടെ (സ്ത്രീകളുടെ)
കചമാകുന്ന പൊക്കടം. ത്രുപകമ്പകാരം.

41. ജീവനാശിഷങ്ങാൽ = ജീവനായുടെ (അടപതിയ
ന്റെ) കിഴങ്ങാൽ ആജ്യസഹിതം = ആജ്യത്തോടു (നെയ്യോടു)
സഹിതം (ചേർത്തത്.)

താരല്ലിച്ചുണ്ണവും ചിററുതീണ്ടരുതുറലും കൂടിയോന
 നാനാകാർപച്ചനെല്ലിങ്കളടപതിയർകനമിന്നാലകൂടും
 ഉറിച്ചിട്ടുള്ളതോ കാമിനികളുണ്ടീനും നെയ്യുപേർതിട്ടശിച്ചാൽ
 ക്ഷീരത്താൽപുണ്ണമാകുംമുലയിണമുളിന്ദ്രോണികാർവേണിയാമേ 42
 ഹേ മൽകാരേ! മനസ്സിന്നഴലണയുകയാൽപോർമുലപ്പാൽ
 നശിച്ചു—

ലാമോദിപ്പിച്ചിത്തീടണമവരെരുപായങ്ങളാലാവതോളം
 നീ മുളഞ്ഞെന്നല്ലാർമണിപകൽ നവച്ചോറിനെച്ചാരുവാകും
 നൈമേളിപ്പിച്ചശിപ്പിച്ചിടണമുരവപനിത്തേഴുംശക്തിനോക്കി. 43
 അന്നത്തവെന്നസഞ്ചാമിണി ഭൂനവരച്ചോറിനെത്തന്നെയോ
 ഗാലുനത്തെയോ ഭുജിപ്പിക്കണമവരെ മുദാ രാത്രിയിൽപാലകൂട്ടി
 അന്നല്ലെന്നാകിലോമൽ 'ശശികിരണം'മെന്നൊരുപ്രസിദ്ധി
 പ്പെട്ടനോ—

രൊന്നാംകോസ്തായകേക്കുത്തിനെരശമിപ്പിപ്പിക്കും ചെത്തി
 ടാമേ. 44

ഇന്നിന്റെരണ്ടുപുറത്തുതൊട്ടമരുവിപ്പി—
 ടന്നാ'ഗ്ലസ്സുകകിറണ'ങ്ങുള്ളതൂഗങ്കം
 തിന്നീടുകെന്നസൂക്തംതടവുന്ന തന്നി—
 വൃന്തത്തിനെക്കൈവതമേ മുപനീരനൽപം

45

42. താരല്ലിച്ചുണ്ണവും = താരല്ലികളുടെ (താരരല്ലികളു
 ടെ) ചുണ്ണവും (പൊടിയും) നന്നാറിക്കാർ പച്ചനെല്ലിക്കുകൾ = ന
 ന്നാറിയും കാരും പച്ചനെല്ലിക്കയും. കാർ (മുത്തങ്ങ) മുത്തങ്ങയ്ക്കു
 മേലത്തിന്റെ പേരെല്ലാം വരും. അടപതിയർകനും (അടപതി
 യർ കിഴങ്ങു) നന്നാറി, ഗന്ധവരി, അടപതിയർ, കോവ, മുതൽ
 മുതലായവയുടെ കിഴങ്ങാണ് മിക്കവാറും എടുത്തുവരുന്നത്. അതു
 കൊണ്ടു ഈ ശ്ലോകത്തിൽ നന്നാറിയെന്നു മാത്രമേ പ്രയോഗിച്ചിട്ടു
 ള്ളൂ. എങ്കിലും നന്നാറിക്കിഴങ്ങെന്നു തന്നെ ധരിച്ചുകൊൾകയും
 വേണം.

43. ആമോദിപ്പിച്ചിത്തീടണം (സന്ദേശപ്പിച്ചി ചി
 ത്തണം) മേളിപ്പിച്ച (ചേർത്തു.)

44. ശശികിരണം (ശശാങ്കകിരണം) ക്ഷേപം (പലഹാര)

ഇതൊക്കെച്ചെല്ലീട്ടുംചെറുതുളളവായില്ല മലനി-
രതെന്നാലിക്കമ്മങ്ങളുടെയിടയിൽ തരുന്ന ഒരുതര
നിതാനംചിന്തിച്ചിട്ടനിലനളളലസ്ഥിതിയിലാ-
വതിന്നുംനന്നായിച്ചിലപണിയെടുക്കേണമുടനെ, 46
അതതതമിഴാമുവിലകൾവേതകോതമ്പരോ-
ടിരട്ടിമധുരംവനപ്പയറുവേർകറഞ്ഞാട്ടിവേർ
സുരട്ടവഥ കാട്ടുന്നിനടെ വേരിണങ്ങുംബത-
പ്പരിപ്പനറുതതിരങ്ങയൊടുക്കരംജീരകം 47

ചുക്കോരിലയതിൻവേർചുണ്ടക്കടത്താലിവററിനാൽ
വെണ്ണംകഷായംസംസേവിപ്പിജ്ജ്ഞംനെന്തുചേരതരടേ, 48
മുഞ്ചാണൊരൊഴുധികൾകൊണ്ടൊരുപാൽക്കഷായം
തഞ്ചത്തിൽവെച്ചുപുറായതിലില്ലമാത്രം
പഞ്ചാരയിട്ടമകടിജ്ജ്ഞമൊതനിപ്പ
പഞ്ചാരയൊടുപടവെട്ടിനവാണിയാരളി 49
ഒന്നിലനതൃപതപംതേടുന്നതിന്നതനിദൃതം
സ്താനരസമുദിപ്പാരംനന്നാകയാലിതിനെത്തുലോം

45. മന്ദഹസിതം (പുഞ്ചിരി) ശ്ലോകകിരണങ്ങളെ (ചുക്കുവിശേഷങ്ങളെ) ചന്ദ്രശക്തികളെ എന്നും, തന്മാദീവൃന്ദത്തിന്ദ്ര (സ്മിതമുഹൂർത്തിന്ദ്ര) ഉത്തമമായ ദേവീയുടെ പുഞ്ചിരിയോടു മത്സരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് തങ്ങളുടെ നീചസ്വഭാവത്തെ പ്രകടീകരിക്കുന്നു. ശ്ലോകകിരണങ്ങളെ നഗ്നിപ്പിക്കുകയെന്നതായ മഹാസൂത്രമാണ്. ആയതു ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകൾക്കു ഉദിഷ്ടമായ സ്തന്യസംഭവം ദവിജ്ഞമെന്നാശയം.

46. അനിലൻ (വായു).

47. തമിഴാമുവിലകൾ വേതം തമിഴാമുവിലകളുടെ വേതം. തമിഴാമുവിലകൾ തമിഴായും മുവിലയും, വനപ്പയറുവേർ (കാട്ടുപയററിൻവേർ) സാട്ട (ദേവന്മാരും) ദേവന്മാരും ദേവന്മാരുടെ പേർകൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്ന മരമാകുന്നു. ചുണ്ടക്കടത്താൽ (ചുണ്ടവേരിതേൻ യൊലി) ഇതിൽ അവിടവിടെ ചുണ്ട എന്നു പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു പുത്തരിച്ചുണ്ടയെ കുറിച്ചാകുന്നു. 47-48 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി തന്മാദിപ്പുകൊള്ളണം.

ആരോഗ്യപിന്താമണി-ബാലചികിത്സാക്രമം 35

അനുദിനമയേ ശീലിത്യേണംകുന്നത്തകചരണിനാൽ
കനകമലയോടങ്കംവെട്ടം കരിങ്കഴലാൾമണി 50

പാലുംപാലുള്ളൂക്ഷണാഭിലധികതരംപഥ്യമാവുള്ളതിൻ-
നന്മൂലംതൊട്ടുള്ളസാരേഷധികളുമനുവാന്തപമാംസങ്ങളാലേ
ചാലേനിർമിച്ചനാനാസവുമിയ കള്ളം കണക്കിൽക്കഴിച്ചാൽ
പാലുണ്ടാകുന്നുംപാലേതുളളമോഴിമാൻ തൻകുചപ്പൊരുട
ത്തിൽ. 51

പെറഞ്ഞതൻമുലയിൽനിതളവാംവരെപ്പേർ
പെററംബിടേകുചരസംസമയങ്ങൾതോറും
തെററതതിന്നനിയമിച്ചാതധാത്രിമാൻതൻ
കററക്കിടാവിനുകൊടുത്തുപുലത്തിടട്ടെ. 52

കഷ്ടം,കുട്ടിയ്ക്കുപജനനിയില്ലെങ്കിലോ വേണ്ടതെന്തെ-
ന്നിഷ്ടപ്രാണേശപര,പറയുകെന്നപറഞ്ഞുപ്രിയേ നീ.
തുഷ്ടാചൊല്ലാംശീശുവിനനിശംനൽകണംപാകമായി-
ട്ടാട്ടിൻപാലോ ലഘുതരടവീടുന്ന പച്ചിന്റെ പാലോ. 53

പിട്ടല്ലൊതദിവസവുമേ കുട്ടിയ്ക്കുമുറയ്ക്കുപാൽകൊടുക്കാതെ
പട്ടിണിയിടുവതബദ്ധം പട്ടണിമുലമാക്കുവരോമനപ്പൊട്ടേ! 54

എന്നാലോരിലമുപ്പിലക്കടകളോമുന്നിൽപ്പറഞ്ഞതാഷ്ടപ-
തന്നെയോ ചെറുപ്പമയോ ബൃഹതീവേരോ മററിവല്ലൊതതോ
ധന്യശ്രീവദനേ!ചതച്ചകിഴികെട്ടിത്താഴ്ത്തിയിട്ടേററവു-
നന്നായപാലുകറക്കിവെച്ച സിതയുഷേചന്തേ കൊടുക്കാവു
കേൾ. 55

50. നൂനമസം (മുലപ്പാൽ) അതിദുതം (ഏറ്ററവും ഉടൻ)
ഉദീപ്താനം (ഉണ്ടാകാനം).

51. നന്മൂലം = നല്ല മൂലം (വേർ) സാരേഷധികളും =
സാരകൾ (ശ്രേഷ്ഠകൾ) നന്മ ഷേഷധികളും (മെന്തുകളും) അനു-
വാന്തപമാംസങ്ങളാലേ = അനുലങ്ങൾ (മെടില്ലാത്തവ) ആത്മ
അനുപമാംസങ്ങളാലേ = അനുപമാംസങ്ങളുടെ വിവരം മാംസവ
സ്തത്തിൽ നോക്കി അറിഞ്ഞുകൊൾകയുംവേണം.

52. ധാത്രിമാൻ (ഉപമാതാക്കൾ)

53. ലഘുത = ലഘുതപം (കനംകറവ)

അഭ്യംഗക്കളിഭവണമർക്കരനിത്യം ദീനമില്ലെങ്കിലെ-
 ന്നഭ്രാതൃസുവിഭ്രമഭ്രമഭ്രാതൃജിഹ്വഫാലസ്ഥലേ
 അപ്പോൾനല്ലവരട്ടേങ്ങയുടെ പാലല്ലാതെകണ്ടൊന്നുമേ
 നൽപ്പമെഴിലുമുത്തമാംഗമതിലുംതേപ്പിച്ചുതുടങ്ങും. 56

നീരാളാച്ഛതചേ കളംകീണറിവററിൽച്ചേന്നുഗൈത്യം പെട്ട.
 നീരാലസ്യമിയന്നീടാതയികമാർത്തൻറമൂർദ്ധാവിലും
 പേരാലിന്നിലവേണ്ടതിട്ടഥ തിളപ്പിച്ചൊട്ടു ചൂടാംജലം
 പേരാളും തുഹിനാചലപ്രിയസുതേ,പൂമെമ്പിലുംപാരണം. 57

പേരാലിലയ്ക്കുപകരം പേരാളും തെച്ചിതൻ കരുണിട്ടാൽ
 ഏറ്റംഗുണം കരിമ്പിൻചാറിനചങ്ങാതിയായ വരവചനേ. 58

ചന്ദ്രാനിന്ദഗാനനേ ചന്ദനമകിലിവയും ദേവതാരം തുഷാര-
 ക്കന്നിൻകുഞ്ഞേ,കുറഞ്ഞാട്ടിയതിവയുമതെന്നല്ല ഞാൻചൊല്ലിടാം
മേൽ

പിന്നെക്കൊട്ടംവയനാക്കുകയിവയുമങ്ങിട്ടു വെട്ടിത്തളിപ്പി-
 ച്ചൊന്നാറിപ്പാകമാക്കീടിന ജലപൂമെടോ ബാലകൻ
മേലൊഴിയുന്നു. 59

നലമൊട്ടുചെയ്തു നെക്കാബലിയാറമത്തൊന്നിഴുവനുമേ
 ചലമിഴി,ചെറുമുറങ്ങാതലമിവനെക്കാത്തിരിയ്ക്കണംകൂട്ടർ. 60

വിടാതെകേൾക്കു പതിനൊന്നുതാംനാൾ
 കിടാവിനെയുംപുനരങ്ങയേയും
 ഉടൻകളിപ്പിച്ചുപട്ടപ്പ,മാറി
 കിടത്തിടേണംകിട്ടിവാണിയാളേ! 61

56. ബൃഹതിഭവദോ = ബൃഹതി (ചെറുവഴുതിനയുടെ
 വേദോ, ചെറുപൂളയോ ചെറുപൂളവേദോ, സ്വിതരും(പഞ്ചസാരയും)

57. അഭ്യംഗക്കളി (തേച്ചുകളി) അർക്കര (കട്ടിക്കു)

58. കമാർത്തൻ (ബാലൻ) മൂർദ്ധാവിലും (ശിര-
 സ്സിലും).

61. തുഹിതാം (വൃത്തിയുള്ളതായ) പടം (വസ്ത്രം) ദുർദ്ദ-
 വതോപദ്രവം = ദുർദ്ദേവതകളുടെ ഉപദ്രവം. (ബാധ) മഹേഷ
 ധർമ്മയും (വലിയദൈവങ്ങളുടെ പുകയും).

നേരാണ് ശ്ലാച്ഛിയാം പട്ടപ്പതുവെളപ്പേറ്റം പടംമേൽവിരി-
ച്ചാമോമന്യദുവാതേലേണയതുവെച്ചിട്ടുള്ളതായിടണം
പോരാപിന്നെയതിൽ പിശാചുതലാം ദുർദ്ദേവതാപദ്രവം
മാറാനുള്ളതൊഴുപ്പുചപ്പുകയുമെല്ലാടത്തുമേൽപിയ്ക്കണം. 62

നിശ്ചയമുണ്ടെങ്കിൽ മരണമിഴിവതംകൃഷ്ണസാരംകൃഷ്ണാഗി-
തരയ്യം പണ്ടാമുഗംപോത്തമകലതതിവററിന്റെകൊമ്പുംകളവും
പയ്യ രാവിന്റെതോൽവെൺകടകിട്ടുകളുമൊന്നിച്ചുപുണ്ണിച്ച
ചുണ്ണിം

നെയ്യുംകൂട്ടിപ്പുകച്ചിടുകിലവിടെവതംദുർഗ്രഹാപദ്രവങ്ങൾ? 63

കുനിഞ്ഞീയോഗത്തിൽ കടകമരഞ്ഞാൽതൊലിയിവ-
ണ്ണനിന്ദേ വെള്ളത്തിൽത്താലിപകരാരം ചേക്കുകയുംമാം
കണക്കായല്ലെന്ന് കറുകതൊട്ടുവെപ്പിന്റെതൊലിവെ-
ച്ചണക്കീട്ടാവാനൊരുപരിപൂർവ്വസ്ഥിതിവരണം! 64

ചാഞ്ചലുംവിട്ടറികിവയുമല്ലെങ്കിലിപ്പുനസാരം
പെഞ്ചലുംമുൻമുലവിട്ടുകളൊരത്തൊട്ടകത്തിൽകളവാ
നിൻചായൽക്കൊത്തിടുകൊത്തയിൽപ്പിലയോചേർന്നിടാമെ-
ന്നഞ്ചാതകണ്ടറിവുടയ മാറ്റംകരോതന്നു ബാലേ. 65

പന്തമകിലാക്കുകമപൊന്നിനാപ്രിയേ മരിൽപ്പീലി
എന്നിവപൊടിച്ചെന്നെചേർന്നുപുകയ്ക്കുന്നതുംനന്നേ. 66

പലാക്കി പൂർവ്വതൊട്ടൊരോഴുപ്പാങ്ങളുംകുമാരമെ-
യിലിട്ടുനീലമുഖ്യഭവ്യരത്നവ്യസരം
കുലക്കമറണീണ്ണം കട്ടത്തമത്തവാരണ-
ത്തവണ്ണമൺചരക്കല്ലെല്ലാമുറവിധിച്ചുപോരുകമേ. 67

കുന്നൽക്കണ്ണികഴുത്തിലുംതലയിലുംകൈത്താരിലുംകൂടിമോ-
ന്നനായിട്ടിവെച്ചുനടിക്കുകലിലുംപ്രദനകുമാരോപ്രിയേ,

64. അമ്മ (ആട്) കൃഷ്ണസാരം (കൃഷ്ണമൂത്രം) രാവിന്റെ
തൊൽ (മരഞ്ഞളിന്റെതൊലി) മഞ്ഞളിനു രാത്രിയുടെ പേരെല്ലാം
വതം. വെൺകടക് (വെളുത്തകടക്) ദുർഗ്രഹാപദ്രവങ്ങൾ -
ദുർഗ്രഹങ്ങളുടെ (ദുർദ്ദേവതകളുടെ) ഉപദ്രവങ്ങൾ. എവിടെ വതം
യെ തിരിച്ചുവെക്കുകയില്ല.

മുന്നിൽച്ചെല്ലീരു സാധനങ്ങളെവഹിപ്പിക്കേണമക്കാലമേ-
 പ്രേണാൽശുദ്ധവയസ്വിവസ്തുപക്ഷരംകെട്ടിക്കിലുംപോരുമേ, 68

വയസ്സുകെട്ടുന്നകമാരനോടും
 വയസ്സുതേറ്റുനീതു നല്ല മേധയും
 സ്വയംശരീരത്തിനുമെന്തുമുഖ്യംവന്ന-
 ബ്രിയപ്രിയാലാപിനി കൈവരുംസദാ. 69

കാലേപിണക്കമനികലമയ്യാദൈതറാതെവേണ്ടുപ-
 പോലേപേരിട്ടിടകമുതലായുള്ളതും ചെല്ലിടേണം
 ചാലേചെയ്യേണ്ടവചെറുതുലംഘിക്കുകിൽദൈവകോപ-
 ത്താലേദോഷപ്രകൃത്യന്തൻ വന്നുതുടങ്ങവേതു. 70

പുള്ളിക്കൊക്കി, പക്ഷംകഴിവതിനുമുമ്പിൽപ്പരം
 കണ്തിനോടോ
 തള്ളുംമീനത്തടപ്പല്ലുകിലതിനതകം ചികിത്സാപ്രയോഗം
 തള്ളിക്കാണുന്നതേതണ്ടതുതള്ളിത്തട തഴുലപ്പാലൊഴിച്ചെ-
 ുള്ളുസാപ്പാടവന്നായതുകത്തുകിലീടുകതിയെക്കുന്നതില്ലെ? 71

പിണച്ചിലതട പക്ഷം
 പക്ഷംകഴിയാതെ ബാലന്തരോഴങ്ങൾ
 പെട്ടിടകിൽ തള്ളയ്ക്കും
 പിള്ളയ്ക്കും സൂചികിൽസ വേണമെന്നേതു. 72

69 ശ്വ (കുറുക) ഇന്ദ്രനീലമുഖ്യദവ്യരത്നവുമ്പും ഇന്ദ്ര
 നീലം മുതലായ ദവ്യങ്ങൾ (ശ്ലോകങ്ങൾ) ആയ രത്നങ്ങളുടെ വൃന്ദ
 വും (സമൂഹവും)

70 മേധ (ആശുഗ്രഹണസാമർത്ഥ്യം)

71 ഘംഘിക്കിൽ = അതിക്രമിക്കുകിൽ (ചെറുതായിരിക്കുകിൽ) ദൈവകോപത്താലേ = ഈശ്വരകോപത്താൽ ദോഷകോപം) 'കലമയ്യാദൈതറാതെ പേരിടുക മുതലായുള്ളതും ചെല്ലണം' എന്നു ദൈവദ്യൻ വിധിക്കേണ്ടതില്ല എന്നു ഗതിക്കണ്ട. കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ഈശ്വരകോപം ഹേതുവാകുമിട്ട ദോഷകോപം നേരിടുന്നതാകയാൽ ദൈവദ്യൻ വിധിപ്പാൻ യാതൊളം അധികാരമുണ്ടു്.

72 പക്ഷം (പതിനഞ്ചു ദിവസം)

ദോഷമേതെ, കഞ്ചനനാഭാമയകതാപവതയാമൃതോഷാതമൊന്നും
ദോഷത്തിൽകോപമൊതുംപരിചിന്നൊടുപരീക്ഷിച്ചറി

ഞ്ഞായതേനരം

ഗോഷിച്ചീടാൻ പ്രയോഗിക്കുന്നമരിതമനനവമല്ലാതെ രോഗം
ദോഷായ 'ദോഷപ്പെട്ടതുതന്നെ'യെന്നുപണിയാതിപക്ഷമൊന്നാഴിഞ്ഞാക്ക

കില്ല. 73

മാതൃവ്യാധിവിപദ്യയുപ്ലവ്വിയിൽവേണ്ടുന്നഋഷധത്തിന്റെവി-
ദ്യമതപ്തപക്ഷമെന്തിടാതെശിശുതാൻപോരാപൊന്നുതീടവാൻ
പ്രായോഗേഹതുവിപദ്യയ്ക്കിതകനൊമതനനിൽപ്രയോ-
ഗത്തേകാത്രകറച്ചുമെപ്പുകിളമേല്പാനാകയുംചെയ്യുമേ.

74

ശ്രീതമേകതനൊച്ചിവേദതമിഴാതെജ്ജവേർപിന്നെയ-
ക്ലാരിമേതങ്ങയരതദേവതകാറിച്ഛുന്നവസ്തുക്കളാൽ
നേരേതിൽകഷായനിരനിമകോപത്താൽവന്നാതെയും
മാനീടടങ്ങതിനാൽമാരകനൊമാതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം.

75

73 ഉതമോഗങ്ങൾ - ഉതക്കൾ (വലിയവ) ആയ രോഗ-
ങ്ങൾ. സൂചികിത്സ (വല്ല ചികിത്സ)

74 ആയത് (ദോഷകോപം) ഏനം ഗോഷിച്ചീടാൻ കുറ-
യുവാൻ (ശമിപ്പാൻ) അതിപക്ഷന്ന് (പക്ഷം കഴിഞ്ഞ കട്ടിക്ക്)

75 വ്യാധിവിപദ്യയായ ചികിത്സക്കുവേണ്ടുന്ന ഋഷധ-
ങ്ങളുടെ വീര്യത്തെ പക്ഷമെങ്കിലും കഴിയാത്ത ബാലൻ സഹിക്കു-
ന്നതല്ല. ഹേതുവിപദ്യചികിത്സയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ഋഷധങ്ങളുടെ
മാത്രം കുറച്ചുള്ള പ്രയോഗത്തെ പക്ഷം കഴിയാത്ത ബാലനും സ-
ക്ഷണതാണുതാനും. എന്നാൽ ജ്വരത്തിങ്കൽ മുത്തങ്ങളും പപ്പട-
വും വ്യാധിവിപദ്യയും തന്നെയാണെങ്കിലും അതുകളുടെ വീര്യത്തെ
ബാലനും സഹിക്കും. വായുശമനകായാൽ ഹേതുവിപദ്യയ്ക്കു
ളിൽ ചേരുന്നതാണെങ്കിലും കസ്തൂരിയുടെ വീര്യത്തെ സഹി-
പ്പാൻ ബാലൻ ആളാകുന്നതല്ല. ആയതുതൊണ്ടു ഈ പറഞ്ഞതു-
മിതെവദും ഇങ്ങിനെയാണെന്നുമാത്രം ചരിക്കേണ്ടതാണ്. അതി-
നെ ഗ്രഹിപ്പിപ്പാനായി ഇവിടെ 'പ്രായം' എന്ന പദം പ്രയോഗി-
ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കാലോത്തതികചകുലധിത കലാണമഹിപരകഷായത്തിൽ
ചൊല്ലിത്തന്നതന്നെകളല്ലാത്തതി കഴയെന്തെന്നതതി 76

മുദഗ്ദ്ധപപ്പടമാടലോടകമതിന്മുലംകൊട്ടിത്തുവവേർ
പുത്തൻകാരിതവേലിപന്ദനമേയരാമച്ചമിപ്പൊന്നവ
ചേർത്താപ്പിച്ചചമച്ചവെച്ചാതകഷായംപിത്തകോപത്തിനാ-
ലെയ്ത്തുംദീനമെഴുംകിടാവിനുകൊടുത്തീടേണ്ടതാണോമേല! 77

കൊത്ത വാലയരിവയമ്പുണ്ടവേരി-
മേൽത്തോൽപപ്പടമിറ ചൂക്കിതൊക്കിയൊപ്പം
ചേർത്തുണ്ടാക്കിയൊതകഷായനിർകഥാത-
കത്തിൽപൈതലിനുകൊടുത്തീടേണ്ടതത്രേ. 78

ഇവതാദിഹരണമൊക്കിയകഷായങ്ങൾക്കൊന്നംക്രമാ-
ലാവാരമല്ലൊടിജീരകപ്പെട്ടിയതുംപഞ്ചാരയുംതൊട്ടും
ഈവസ്ത്രംപരിയായ“വന്ദനോതകഴഞ്ചാകംകഷായത്തിനെ-
ജ്ജീവപ്രയസിനാഴിവെള്ളമതിലാണത്രേ പചിരജ്ജ്ഞതും. 79
അയ്യോമധികമോചരണംപുനരതുംപോവാട്ടഥംകേളാഴ-
ക്കായലങ്ങപിഴിഞ്ഞരിച്ചപിഴിയതാനിടക്കുക്കിടയം

76 ദേവത (ദേവതാരം) അതിലകോപത്താൽ (വാന-
കോപത്താൽ) ആര്യം (ദോഷം)

77 പുത്തൻകാരി (പുതിയ മുത്തങ്ങൾ) മുത്തങ്ങൾ മുതലായ പ-
ദാന്തങ്ങൾ പച്ചയായിത്തന്നാൽ വിഷ്ണുവികളുള്ളതുകൊണ്ടു പച്ച-
യായിട്ടുള്ളവ എടുത്തുകൊള്ളണമെന്ന സൂചിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയാ-
ണു “പുത്തൻകാരി” എന്ന പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

79 കഥാതകത്തിൽ (കഥകോപമെന്നുകൊണ്ടു ദോഷ-
ത്തിൽ)

79 വാതാദിഹരണങ്ങൾ (വാതദോഷം മുതലായവയെ ഗ-
മിപ്പിക്കുന്നവ) ഇതിൽ “ക്രമാൽ” എന്ന പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുമാ-
ൽ വാതദോഷത്തിനുള്ള കഷായത്തിന്നു മേല്ലൊടി ജീരകപ്പെട്ടിയെ-
ന്നും ചിത്തദോഷകഷായത്തിന്നു പഞ്ചാരയും കഥദോഷകഷാ-
യത്തിന്നു മേണനും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ആരോഗ്യചിന്താമണി—ബാലചികിത്സാക്രമം 41

ആഴത്തിൽപ്പുകുതിപ്പെടുത്തിയതുംഖാഗ്രത്തിനാൽപാകിയും
നാഴിക്കട്ടിതൊഴുംഗിരവേരിശുദ്ധവായുരാരിൽക്കൊടുത്തിടണം. 80

തിടുംകഷായമതിനെപ്പലവട്ടമായി
ക്കുടിയ്ക്കുന്നൽകിടണമെങ്കിലബലമില്ല
ചട്ടററിട്ടന്നംസിതമാമുനി നിശ്ചയിച്ച
ചട്ടങ്ങളാണിവ ചകോരകചാന്തനേത്രം 81

മുക്കുംമറ്റുംകഹംകൊണ്ടടയുകീലടവല്ലെകുറഞ്ഞാട്ടിവീര്യം
മുക്കുംമുത്തയൊരാസ്സയഥപളിഞ്ഞരവെന്നിതെല്ലാം പൊടിച്ച്
നൽകൊങ്കപ്പാലുകൊണ്ടായതുപെരുതലിയിച്ചിട്ടടൻശീലയിൽ
ഭരതം—

ഛായക്കഞ്ഞിൻമെഴുലിയിൽച്ചേർത്തിടണമബലമാർതങ്കലത്തങ്ക
മാരലം. 82

അറിഞ്ഞിട്ടക കൂവളത്തിലപിഴിഞ്ഞനീർതന്നിലും
മുറിഞ്ഞയിലനീരിലുംബന്ത കഴിച്ചിടാമിപ്പൊടി
നിറഞ്ഞരസ മരുന്നിടും നിജമണാളനാജ്ഞാട്ടിൽവേർ
പിരിഞ്ഞുബഹുപേടിനേടിയൊരുപേടമാർനേർമിഴി., 83

കരിങ്കഴലി കാച്ചിയാറിത്തുലത്തിൽവേണ്ടുംപടി
തൂരച്ചൊതുകട്ടക്കയോ കന്നിവൊടാവണക്കെണ്ണയോ
പുരട്ടിപുരമേലുകർമ്മാനിരോധമുദാഹരതം—
നരീഷ്ഠിയലുമർക്കുന്നതുകടിയ്ക്കുവാണേകണം. 84

ശ്രീനാരായണപുരുഷോത്തമപാലിനോടികലനം മുതിരിഞ്ഞുക്കഷായം—
അതയോനല്ലൊരുനല്ലിത്തുടയ്ക്കെപ്പൊടിയെടയൊരുതല്ലപഞ്ചാര
യോടെ

80. ഖാഗ്രത്തിനാൽ = ഖാഗ്രത്തിന്റെ (ശംഖിന്റെ)
അഗ്രത്തിനാൽ (അറ്റത്തിനാൽ) ശിശുവായ അരിൽ = ശിശുവി
ന്റെ മുഖത്താരിൽ (വായിൽ)

82. അസിതമാമുനി (അസിതം എന്നു പേരുള്ള
ഹർഷി.)

83. രാസ്സ (അർത്ഥ) മെഴുലിയിൽ (നിറുകയിൽ)

84. മലനിരോധമുലം = മലനിരോധം (മലംപോകുവാൻ
കു) മൂലമായ

മായംകൈവിട്ടനൽകീടകിലവനമലംപാകമായ് പേരുകേൾ-
പ്പേയെന്നാലേപൊടിച്ചുള്ളതിവിടമഹിപ്പിന്മുണത്തേൻ
കലത്തി. 35

അടവിൽതവചോദ്യമെന്താകൂതും-
അടവുണ്ടാവുകിൽവേണ്ടതെന്തെന്തെന്നാ
പിടിയാനലസൽഗതേ, അരിഞ്ഞിടം-
പ്പോടിയപ്പോൾമധുചേരുന്നതുകിടേണം. 86

കേരളലത്തരിയും വിഴാലരിനറുംതാലീസപത്രങ്ങളും
കോലും തിപ്പലിയെപ്പോടിച്ചപോടിയിൽപഞ്ചാരയുംതേനരേ
മേളിപ്പിച്ചുകൊടുക്കണം മുലകുടിച്ചീടായരിയിച്ചെഴും
ബലനീങ്ങിനെ പത്തരുകതപൊടിച്ചിട്ടും കഴിപ്പിച്ചിടാം. 87

ചേതമുത്തങ്ങകൊട്ടംചെറുവഴുതിനവേർകൂവളത്തിന്റെവേർ ക-
ന്നാരംപിന്നെജ്ജലംചെന്നമീനുകൾമുപ്പാലുകൊണ്ടിട്ടരച്ചു
താതണ്ണുനുള്ളലേയുംസുമുഖിതവയിൽനിന്നുവെന്നുണ്ടെന്ന
കണ്ടാ-
ലാരോമൽപ്പെതലിൽനേരിയിലതു തുടരേത്തേക്കുകീൽസേത
ഖ്യമാകും. 88

ബാരോരോഗങ്ങളെത്തരസരിച്ചാതനപ്പേരപോ
സാരസാരങ്ങളെയൊരുവിധംപേരതനിഞ്ഞുള്ളവൈദ്യൻ
നീരാട്ടംതൊട്ടുകളെനീന്ദെചിപ്പു നീക്കംവരാതെ.-
പ്പാരംചെങ്കീടണമെന്നെന്നും പഥ്യമായുള്ളതെല്ലാം. 89

വാത്സനാശ്ശേഷമവ്യതീനകിലകമതിൽവിഷ്ണുവംഭീപനേക-
ക്കിത്തുള്ളിൽക്കാളലുംചേക്കവതു മുതലായീടമോരോപദാരം
ആർക്കതന്നെപിടിച്ചില്ല ചികമതുക്കിടാങ്ങൽക്കപഥ്യംവിശേഷം
ചോഷിതവാൾ മൂന്നവർക്കുകയവതിനമുഖവാട്ടമേപറുകില്ല. 90

87. വിഴാലരി നറുംതാലീസപത്രങ്ങളും (വിഴാലരിയും നറുംതാലീസപത്രവും.)

88. ജവം (ഇരുവേലി) വെള്ളത്തിന്റെ പേരല്ലാം ഇരുവേലിക്കും വരുന്നതാകുന്നു.

89. സാരസാരങ്ങൾ (സാരവും അസാരവും) നീരാട്ടം (കുളി)

പ്രതിക്രിയകൾ ചെയ്തുകിട്ടും മുലകുടിച്ചിടാത്തതുമായ
നന്ദംഗി മിഴിചിരിക്കും നിലവിളിച്ചല്ലായ്കപോഴും
സതീസവലയുന്ന ശാകിപതിപക്ഷനല്ലാത്ത കട്ടിതൻ
കഥ കഴിഞ്ഞുപോം നിയതമെന്നറച്ചീടണം. 91

കഴകിനന്നൊരൊച്ചയൊടൊഴിയാതുള്ളൊരു മുത്രമലബന്ധം
നിഴയാതുള്ളൊരാൽത്തൻമൊഴി ദ്രവമല്ലാക്കിടാങ്ങളുംപാകം 92
കല്ലെണ്ണുന്നിനല്ലരങ്ങിനൊരകവലി വംഗത്തിലൊല്ലാകമെച്ചിൽ-
പുറ്റിൽപ്പിട്ടും തുടപ്പാംസിന്ദുകളമൊത്തന്നെത്തലശ്ശാത്തപ്പം
ചണ്ഡംതല്ലേററപോലേകരയക കരയുന്നതൊച്ചയ്ക്കൊത്തുക്കും
തന്നിന്നൊരൊച്ചകപ്പാപ്പുകയുടലിൽനിറത്തിന്നൊരറംമുഖത്തിൽ 93

പേടികൊണ്ടെന്നതന്നെകണ്ടീടുവാമൊത്തിടംവിധം
പേടമാന്യയന്നേ, തുടക്കുളെടഞ്ഞിട്ടിത്തറിയുക 94

ഉള്ളുംകുഴിതലുംകാലടിയിലുമുതിച്ചൊരുമെപ്പൊന്നു വട്ടം-
റുപ്പുള്ളിത്തട്ടൊത്തൊട്ടം ഞാറ്റിയിലുതിച്ചുതിരാലക്ഷമീലക്ഷണങ്ങൾ
പൊള്ളെല്ലെന്നിപ്പൊഴുതരസവന്നതേ ചേർത്തുകൊണ്ടൊ-
ലമുള്ളൊളംഗീനതില്ലെങ്കിലുമുടന്നെമറിയുംകിടാവെന്നയ്ക്കൊ. 95

മുവറഞ്ഞപലലക്ഷണങ്ങളിലൊന്നും കാണുകിലുടൻ മഹാ-
വസുതുടമൊത്തരോടൊത്തുവരമെന്നറച്ച ദ്രവമായഹോ
അതിൽവെല്ലുന്നതെച്ചികിട്തുമിപൊത്തങ്ങിയങ്ങിനെ
തിരിയുന്നും
കൊമ്പന്നാനുടകംകുറുംവടിയികുവട്ടം കലമെഴുംപ്രദർശി 96

91. ശ്ലേഷ്മയും (കുടവും) അകമതിൽ വിഷ്ണുവും (വ
യറിൽ സ്കന്ദനും) ദീപനം = ദീപനകാലത്തിൽ (ദഹിക്കുമ്പോ
ൾ) ഉദവും (കൗശതം) മുന്മവയും (മുന്മവയ്ക്കും)

92. പ്രതിക്രിയകൾ (ചികിത്സകൾ)

93. മുത്രമലബന്ധം (മുത്രവും മലവും പൊകായ്ക)

94. സിന്ദുകളം (അരവുകളും) അന്നേതത്തിൽ (അന്ന
ത്തിൽ) അത്രത്തപ്പം = അത്രക്കളുടെ (കല്ലെണ്ണിത്തകളുടെ) തപ്പം
(വർദ്ധനയും) ചണ്ഡം (കഠിനം) ആകംവണ്ണം.

96. അസിതച്ഛായ = അസിത (കറുത്തു) ആയ മഹാ
(നിറം) അസിതസിന്ദലക്ഷം = കറുത്ത അരവുകളുടെ ലക്ഷം (അന്ന

പെന്താമിംകൊങ്കയാളെ ഗൃൺ പലപല സിദ്ധി രണ്ടു
 മോപ്പമോര
 മന്ത്രക്കയ്യുംപ്രമോഗിച്ചുവീണൊടുതൊതായങ്ങൾക്കുനിത്യം
 പിന്തിച്ചാളുകാലസ്ഥിതികളെ മുക്കിഞ്ഞിട്ടുവേണ്ടുംചികിത്സാ-
 തന്ത്രംതന്നെനടത്തിട്ടുകിൾവലിയൊരുസൽക്കീർത്തി വൈദ്യന
 കിട്ടും. 97

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

പതിനഞ്ചുനാൾകഴിഞ്ഞാൽ മതിവദന ബാലകന്ദവേണ്ടവീധം
 പതിനാറന്നാൾതൊട്ടായി പതിവായതിജ്ഞാലിനടത്തണം. 1
 ജാതമാത്രനുകുന്നതാണിതാ-
 നോതിവിട്ടൊരു ചികിൽസയൊക്കെയും
 ചെയ്തിടാമിവനുമോർക്ക പക്വപ്പെയെൻ
 കാതരാക്വീയൊരു മാത്രയേററണം. 2
 രണ്ടുകഴഞ്ചുമെന്നതുകൊണ്ടു കഷായത്തെ നാഴിറെള്ളത്തിൽ
 ഉണ്ടാക്കണമത്രമധികം വേണ്ടാഴ്ക്കിന്റെ പകുതിതന്നെ മതി,
 നിത്യം ദുഷിച്ചമുവന്നീർ നുകരുന്നവെങ്കിൽ
 സ്വതുംകുടിപ്പനതുകൊണ്ടെയി ജാതമാത്രൻ 3
 മെളുത്തുനോഷമീകവാൻതിപക്ഷനാക-
 തെന്തിലാമെന്നിങ്ങൊരുപാത്രമാകും. 4

വധികുത്ത ഞരമ്പുകൾ) 94-95-96 ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ മൂന്നും കൂടി
 അനൗധിക്കേണ്ടവയാകുന്നു.

97. തച്ചികിത്സയിൽ = രാതിന്റെ (വരുവാൻ ചൊല്ലി-
 ന്ന രോഗത്തിന്റെ) ചികിത്സയിൽ.

98. ദേശകാലസ്ഥിതികളേയും (ദേശകാലാവസ്ഥകളേയും)
 രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

1. ബലി (കർമ്മവിശേഷം)
2. ഇവനും (പതിനഞ്ചുദിവസംചെയ്ത കട്ടിക്കും)
4. ദോഷമീകവ് = ദോഷങ്ങളുടെ (വാതപിത്തകഫങ്ങ-
 ളുടെ) മീകവ് (ആധിക്യം) അതിപക്ഷൻ (പതിനഞ്ചു ദിവസം ചെ-
 ള്ന്നവൻ) ആകുമെമ്പിൽ (ആയുവരമേന്മാൾ)

അതിനാൽമുലനീരിൽകെ-

ടതുനോക്കിയറിഞ്ഞുകുറണം വൈദ്യൻ

അതിനായാസ്സുനൃപരീക്ഷയും-

മേ ദോഷസ്ഥിതിയുരോതിടാം.

5

താതംദഗ്ദ്ധമനോജ്ഞാശാമിനി വെടിപ്പേറ്റുമുലപ്പാൽമടി-
 ജ്ഞാതനീരിലൊഴിച്ചു നോക്കുകീടതാജ്ഞുളിച്ചുനിന്നീടുമേ
 വാതംചൊങ്ങൊരുകേടുവന്നതു ജലത്തിൽ പാർത്തോക്കു

സ്ഥാൾ വ.

പ്ലാതപൊങ്ങിവരം ചവർപ്പരസമുണ്ടാകണരളുട്ടവും.

6

പിത്തത്താൽതകരാറുപററിയതെരിഞ്ഞീടുംപുളിജ്ഞം ചുട്ടം
 പ്രത്യേകംചിലമഞ്ഞളിച്ചവരകാണാം നീററിൽവീഴ്ത്തീടുകിൽ
 മുഗ്ദ്ധാദസ്യകഫദുഷ്ടതായമുലനീർമുററുംമുഴുപ്പായ്കൊഴ-

പ്പിച്ചുതുപ്പിച്ചമിരിയ്ക്കുംബുവിലൊഴിച്ചാലക്ഷണംതാഴമേ.

7

ഇരണ്ടുദോഷ നിമിക്കൊണ്ടുദുഷിച്ചീടുമ്പോൾ

നേരായരണ്ടുവകകുണമൊത്തുകാണാം

പാരം ത്രിദോഷപരിദുഷിതമായിടുമ്പോൾ

പാരമമുന്മാദവകകുണവുംഗുണാവേഷം.

8

മട്ടുകുലംമൊഴിയിങ്ങിനെ കെട്ടുമുലപ്പാലിനെക്കുടിച്ചിടുകിൽ

കുട്ടിജ്ഞ ചുരുച്ച പല മട്ടിലകപ്പെട്ടിടം വികാരങ്ങൾ

9

നാനദോഷങ്ങളാൽകേടിയലിനുമുലനീർപാർത്തറിഞ്ഞിട്ടിവണ്ണം-
 താനമ്മൊഴയ്ചികിത്സിക്കണമിതുകളൊരസ്പഷ്ടമായിരിക്കും.

ആമയനീർ = ആമയങ്ങളുടെ (രോഗങ്ങളുടെ) നീർ (കൂട്ടം) ജാതമാ-
 ന്നായ ബാലന്മാർ ദുഷ്ടമായ മുലപ്പാൽ കുടിക്കുന്നതു നിമിത്തം തൽ-
 ഞ്ഞാലം ദോഷോപപാദവും അവൻ അതിപക്ഷിണാമി തിരു-
 മ്പോൾ നാനാപ്രകാരങ്ങളായ രോഗങ്ങളും സംഭവിച്ചുണ്ടാകാം.

5 സ്സുനൃപരീക്ഷയും = സ്സുനൃത്തിന്റെ (മുലപ്പാലിന്റെ)
 പരീക്ഷയും ദോഷസ്ഥിതിയും = ദോഷങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും (നി-
 ലയും)

7 കഫദുഷ്ടം = കഫംകൊണ്ടു ദുഷ്ടം (ദുഷിച്ചതു) ആയ അം-
 ബുവിൽ (ജലത്തിൽ)

9 വികാരങ്ങൾ (രോഗങ്ങൾ)

താനേതെങ്കിലും സ്വാധാരണവിധികൾ നടത്തുന്നതും നന്നാക്കേണ്ടതും
മാനമേകേണ്ടതും വിചിത്രമായതും വേദം തോന്നലാണെന്നു

തന്നാൽ. 10

മുഖപ്പാൽ പരീക്ഷയുടെ കാലനിയമം

എന്നോരതിരന്താമരമിഴിമുറയ്ക്കിപ്പരീക്ഷാക്രമം താ-

ന്നോന്നോരങ്ങോ തവണയൊരു പക്ഷത്തുലൊപ്പിച്ചിടേണം

എന്നേക്കെട്ടാക്കുചരസമകപ്പെട്ടുപോയെങ്കിലോ ബാ-

ലന്നോരം ജാഗ്രതയൊടു ചികിൽസിത്തരും ചെല്ലിടേണം. 11

ദൃഷ്ടമായ മുഖപ്പാൽ കടിച്ചവൻ ചികിൽക്കേണ്ട കാലനിയമം

ചീത്തസ്സനും കടിച്ചെന്നറിമുകിലുടന്നു തന്നെയോചിന്തമാത-

തത്തിൽ പ്രാഗ്രൂപമോതോന്നതമളവിലോ മത്തമാതംഗതാനേ

മാത്മില്ലപ്പേഴമെന്നാൽ ഗണിലവെളിവായ്കണ്ടതിൽ

പിന്നെയോ വ-

ന്നത്മിതും കട്ടിതൻബാധവരതുപൊഴുതിൽ പോയ് ചികിൽ

സിത്ത വെദഗുൻ. 12

മുഖപ്പാൽ ദൃഷ്ടിച്ചാൽ

നാരികൊതരസം ദൃഷ്ടിച്ചതൊഴിവായി കാച്ചിത്തണുപ്പിച്ചിടും

നീരിൽ കൂവളവേരച്ച മുലമേലെല്ലാടവും തേക്കണം

താരിൽത്തേൻമുട്ടവാണിമാർക്കണി കുറഞ്ഞാട്ടിക്കൊന്നതത്തിൽ ന-

ന്നാനിത്തുള്ളകിടങ്ങരത്തവടിയിവസ്തുക്കൾപെപ്പിച്ചതോ. 13

10 ഇതുകൾ (ദോഷങ്ങൾ) അസ്പഷ്ടമായിരിക്കെ (വെളിവാകാതിരിക്കുമ്പോൾ) ശങ്കിച്ച (മുഖപ്പാൽ കേടുവന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമോ എന്ന സംശയിച്ച) സ്വാധാരണ വിധികൾ (സാമാന്യ ചികിൽസകൾ) വിചലം (നിഷ്ഫലം) ദോഷങ്ങൾ പരീക്ഷിച്ചറിവാൻതക്കവണ്ണം വ്യക്തങ്ങളായിട്ടില്ലാത്ത സമയത്തിലും അവയെ ശങ്കിച്ച സാമാന്യചികിൽസകൾ ചെയ്യുന്നതു വളരെ നല്ലതാണ്. മുഖപ്പാലിനെ ദോഷങ്ങൾ ചേർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നതു വെദം തോന്നലാണെങ്കിൽ അപ്പോൾ ചെയ്ത ചികിൽസ നിഷ്ഫലമായി എന്നല്ലാതെ വേറെ ഒരു ഹാനിയും വരാതില്ല.

12 പ്രാഗ്രൂപം (പൂർവ്വരൂപം)

13 നാരികൊതരസം = നാരികളുടെ (സ്ത്രീകളുടെ) കൊക്ക

- കേരളപാണ്ഡനല്ലിയുടെകാരുതരത്നതാരം
നൽപഞ്ചതാനമുനെയ്തിവരേൽപൊടിയും 19
- ഇടയപ്പെണ്ണുതൊവരിയടപരിയൻചാങ്ങസ്പ്രസാരിണികൾ
വടിനമെപ്പുംസുരത തഹരമവതൻകപാഥവുംകൊള്ളാം. 20
- കഹം കൊണ്ടു മുലപ്പാൽ ദുഷിച്ചാൽ
വേപ്പിൽതൊലിതൃഫലമൈമിമിയാൾപടാലം
വായ്പാണ്ഡിറമുതെന്നിവതൻകഷായം
നൽപ്പഞ്ചസാരയഥതേനിവ ചെത്തുമൊത്താം
കെല്ലിൽക്കഹക്കുടന്തിയാൽ മുമനീർദുഷിച്ചാൽ. 21
- പുത്തരിച്ചുണ്ടവരിയേൽതോൽ തിപ്പലിവിഴാലരി
തത്തപ്പെണ്ടോഴിതാലീസപത്രംകുടകരോഹിണി 22
- കോവക്കിഴങ്ങൊട്ടുംനെല്ലിക്കാവയമ്പുശതാവരി
ഇ പകൊണ്ടുംകഷായംനന്നവനീധരകന്യകേ. 23
- മാനുംകൈവിട്ടറിമുകുളുദേശെന്തോത്തങ്ങൾകൊണ്ടോ
മുനുംകൊണ്ടോമുലയിലൊരസംകെട്ട തായ്കുണ്ടാൽ
മുന്നിൽച്ചെല്ലിടിനവാകഷായങ്ങൾതൻമുക്കരിനോക്കി-
മതന്നോളെ പൂർകന്നിപ്പെട്ടകഷായങ്ങൾകല്പിച്ചിടമേ. 24
- പൊടിയൊട്ടുമെന്നാരിപ്രകാരം
മടിവിട്ടുകകനല്ലതല്ലയെന്നോ
വടിവിൽതവചൊട്ടുമെൻകൊത്ത
പൊടിപാറാമവയൊക്കെ മുക്തിപോലെ. 25
- ദിഷ്ടന്തുംകുടിച്ചാൽപിശുവിനമെല്ലാ തുങ്ങൾപോകായ്ക
മുട്ടൾ-
- അട്ടിയൻ പൂട്ടിയെന്നിവകപലതുളവാകുന്നുസാമാന്യമായി
19. തുണമൂലമംഷം = തുണപഞ്ചമൂലവും (ദർഭവേൾ, ആറ്റു
ദർഭവേൾ, കരിവർവേൾ, ചെന്നെല്ലിൻവേൾ,) ചെന്നെല്ലിൻ വേ
രായ പകരം വടിനെല്ലിൻവേൾ കൂട്ടിവത്തന.
20. 'ഇടയപ്പെണ്ണ്' (നന്നാരി) നന്നാരിയെ ഗോപസ്ത്രീകളു
ടെ പൊല്ലാം വരും. ഹരം (നെല്ലിക്ക) കപാഥവും (കഷായവും)
21. തൃഫല (കുടക്ക, നെല്ലിക്ക, താനിക്ക) മൈമിമിയാൾ
(തിപ്പലി) തിപ്പലിക്ക് സീതയുടെ പേരെല്ലാം വരും.
24. വരകഷായങ്ങൾ = വരങ്ങൾ (ശ്രോതൃങ്ങൾ) ആയ
കഷായങ്ങൾ തൻ (കഷായങ്ങളുടെ)

പിട്ടല്ലെന്നല്ല കാലത്തൊഴിൽനില്ക്കൽ തുണയായ പിടി
 ചുരുങ്ങുന്നതാണിത്.

അട്ടിയുണ്ടാക്കിവെക്കുന്നതുപരിമുതലായുള്ള രോഗങ്ങളേറെ. 26

എന്നതുകൊണ്ടിഹ ഭൂഷ-

സ്തന്യം ദൈവിച്ചകഞ്ഞിനു സുശീലം

മുന്നോതിയ കണക്കിൽ മേൽ-

ചൊന്ന കഷ്ടതയെക്കൊണ്ടുവന്നതുകൊണ്ട്. 27

ചലമിഴി പണിതൊട്ടിട്ടുള്ള രോഗങ്ങളെക്കൊണ്ട്

നില്ക്കുന്നതല്ലെന്നു കണ്ടു കണ്ടുവന്നതുകൊണ്ടു മേൽ

അലയുകയുള്ളിവിധത്തിൽ വന്നതുകൊണ്ടു മേൽ

ചിലപണിതുടരുന്നതുകൊണ്ടു മേൽ താമസം. 28

പ്രതിപദികൃതം

എങ്ങോ കടകരോഹിണിപ്പൊടിനും മുമ്പാലിലേ-

കിടന്നവൻ പ്പൊടിയിലേക്കു മുമ്പാവിധം

പട്ടം മുമ്പാകെക്കു പ്പൊടിയിലേക്കു മുമ്പാവിധം

പൊടി ചിലപൊടിതന്നെയോ പ്പൊടിയിലേക്കു മുമ്പാവിധം! 29

നൽകേണ്ടതില്ലാത്തതുകൊണ്ടു മേൽ താമസം

പൊടി-

പ്രത്യേകതയല്ലാത്തതുകൊണ്ടു മേൽ താമസം

പ്രത്യേകതയല്ലാത്തതുകൊണ്ടു മേൽ താമസം

കൊണ്ടു നാലരുന്നതുകൊണ്ടു മേൽ താമസം. 30

26. ഭൂഷസ്തന്യം = ഭൂഷം (കെട്ടു) ആയ സ്തന്യം (മുലപ്പാൽ) കാലത്തൊഴിൽ നില്ക്കൽ = കാലനില്ക്കൽ തൊഴിൽ നില്ക്കൽ തുണയായ പിടിപ്പ് (സഹായമാക്കി) ആയ (കെട്ട മുലപ്പാൽ കടിക്കുക എന്നുള്ളത്) കെട്ട മുലപ്പാൽ കടിച്ചാൽ മലയുണ്ടെന്നും മുതലായവ ഉണ്ടാകുന്നതിനു പുറമെ കാലമേറുകൊണ്ടു പണി മുതലായ അനേകരോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാവാൻ ഇടയുള്ളതാണ്.

27. മുന്നോതിയ കണക്കിൽ (‘മുന്നോക്കത്തു മുന്നോക്കം’ ഇതിൽ) മുന്നോക്കത്തിൽ പറയപ്പെട്ട കണക്കിൽ.)

28. മുമ്പാവിധം (മുമ്പാവിധം).

30. പ്രായേണ കൊണ്ടു വാലയുടെ അർത്ഥം എടുത്തുവെക്കുക. ആകയാൽ ഈ ശ്ലോകത്തിൽ ‘കൊണ്ടു വാല’ എന്നു മറ്റൊരു

നശുത്തങ്ങനുംവിടാലരിവയമ്പാപ്പത്തരിപ്പുണ്ടവെ-
 രിമേൽത്തോലിവയൊത്തു പപ്പടതുണത്താലീസപതുങ്ങളെ
 ചെത്തേചെത്തുപോടിച്ചുതേനീലലിയെച്ചാലിപ്പുവെച്ചുകിടാ-
 മിമട്ടിപ്പൊടിയെക്കൊന്നുപനികൽക്കെല്ലാംപരയാമേക്കണ 31
 പക്ഷത്തിന്നകൽക്കുന്നപനീമുണ്ടായാൽകഷായങ്ങളെ-
 ബ്ബിടക്കിപ്പിങ്കുകവേണ്ടയിപ്പൊടികളെക്കുട്ടിയ്ക്കിൽപ്പോതമേ
 പക്ഷാതിന്തമേനൊന്നിതുകൾവെറിച്ചുള്ളരാഗത്തിലും
 നക്കത്രേശുശമാനനേ നലകോടിന്ദ്രായചിടിച്ചിടണം. 32

വരരുജപരചികിത്സ

ഇളയുൾറയോമനത്തകത്തായു വാതപ്പനിതൂനിനി
 ചെച്ചുവാൻചൊല്ലുവൻ നല്ല കയ്യു കണ്ടമതന്നകൾ. 33
 കൊത്തവായയാത്തജീരകമണിക്കാർപ്പുത്തരിച്ചുണ്ടവർ-
 മേൽത്തോലെന്നിവയെപ്പൊടിച്ചുതുളുവപ്പാലിൽകഴിപ്പിക്കണം.
 അത്തിത്തീപ്പറിമംവിഴാവിതുമുത്തങ്ങളുംചക്കതും
 സന്താകംകായകപ്പയംകടകമംകൂട്ടിപ്പൊടിച്ചുള്ളതാ. 34

പിത്തജപരചികിത്സ

നൽച്ചുനനംകടകംശാഹനിപർപ്പടംരാ-
 മച്ചാലതാവരിയിരിപ്പുതിയുൾറകാതൽ
 മൂത്തങ്ങളെ നീവപൊടിച്ചു കൊങ്കനീരിൽ
 പിത്തപ്പനിപ്പുകുടിച്ച് കിടാവീനേകാം 35
 അല്ലെന്നാകിലെങ്കിലുംമുതലുംമുതലുംമുതലുംമുതലും-
 നല്ലെ പണ്ടെനീക്കിടങ്ങാമവരീകനംവരാംഗീമരണ
 ചൊല്ലാണൊറിയവേദിപപ്പുകമിയോഗംപൊടിച്ചിട്ടരിൽ
 തെല്ലൊളംസുന്ദരചേതുവെച്ചുതമപ്പാലിൽകഴിപ്പിച്ചിടാം. 36

കഫജപരചികിത്സ

പ്രാലോഭിസുതേ,കുചപ്പനിയിലോമുത്തങ്ങളായാളിമേ-
 മേപ്പുമാഗിച്ചിട്ടുള്ളവെങ്കിലും കൊത്തവായമരിയെന്നതന്നെ
 രിച്ചുകൊള്ളുണ്ടതാകനം. ഈ ന്യായം ഇതരരാഗങ്ങളിലും നന്ദ
 സാരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

34. കടക (കടകമോഹണി)യും.

36. വരീകനം = വരി (തോവരി)യുടെ കനം (കിഴങ്ങം).

നമുൾ വീഴുമെഴുവയ വരിയകച്ചുരിപ്പിഴക്കെന്നിവ
ചെലിൽ തിപ്പവിതയാട്ടമൊത്തമപൊടിപ്പിട്ടിങ്ങിനി നമുൾ-
പ്പാലുംചേർത്തതിലാർദ്രമാക്കിവളരെപ്പാവശ്ശയാതേകണം. 37

കരിയ്ക്കിരകംജീരകംചുക്കിനിപ്പു-
ത്തരിച്ചുണ്ടവരികലെത്തൊലുകായം
ശരിച്ചാവയെന്നിതെല്ലാംപൊടിച്ചും
കരിയാർകരേ മേൽപ്രകാരംകൊടുക്കാം. 38

വാതപിത്തജ്വരംചേർന്നപ്പോൾനിന്നതന്നതും
പുതസായകസാത്വാത്മ്യശാതലേ ഞാൻകഥിച്ചിടാം. 39

വാതപിത്തജ്വരചികിത്സ

പുഷ്കരമിഴി പപ്പടകം
പുഷ്കരമുലംതനിച്ചമുത്തങ്ങ
തക്കമൊട്ടികൾപൊടിച്ചുകൊ-
ടുക്കണമെഴി വെണ്ണനെയ്തിലൊഴിയിച്ചു. 40

വാതകഫജ്വരചികിത്സ

മുഴുപാശി വാതകഫജ്വരനിവാരണപരമാൽ
മുത്തങ്ങരോഹണികൾപപ്പാജീരകങ്ങൾ
ശുദ്ധകട്ട തുരമുതന്നിവയെപ്പൊടിച്ചു
ബലാതരാപഴയൾക്കരചെത്തുന്നൽകാം. 41

അഥവാ സുദതി മുലപ്പാ-
ലതിലോനൽപ്പൊടിയിതുളളിന്റെത്തുളിലോ
ചിതമൊട്ടുചാലിപ്പുക-
നതുമയ്യനം ഹിതംതന്നെ. 42

പിത്തകഫജ്വരചികിത്സ

നെല്ലിപ്പായതന്തോവിദോഹജ്വരിനിപ്പക്കൊതലാ പപ്പട-
പ്പല്ലിച്ചൊന്നവയോകപന്നാത്തമക്കാരന്റെ ചുറ്റുതതിനെ

37 ആർദ്രമാക്കി (ചാലിച്ചു).

38 മേൽപ്രകാരം (ഇങ്ങിനി നമുൾപ്പാലും കൂട്ടിവെച്ചതിൽ
ചാലിച്ചു)

41 കടുത്തം (തൃകട്ട) ചുക്കു മുളക് തിപ്പലി.

അല്പിത്താർഹയനേ നന്ദംകുചരസന്താലേകഴിപ്പിജ്ജുകിൽ
കില്ല്പിളാ കഹപിത്തജ്ജ്വനയകുന്നിതംകിടാവിയെന്നോ, 43

സന്നിപാതജ്വരചികിൽസ

മരിക്കുണ്ണിൽബാലസ്മരായീടിനമലർശരണജ്ജീവനിതൊന്നുപാടി-
പ്പിജ്ജുംസാരസ്യഭിവെച്ചുഷധവിളനിപമേ സന്നിപാതജ്വരത്തിൽ
അക്ലാരിതേജ്ജ്വരംഗോരോചനമരകതനൊപ്പിക്കുഴംവേരിവററി
നൊക്കെച്ചുണ്ണുകഴിപ്പിജ്ജുണമയിസിതയുംചത്തുവാർക്കെ
തന്നിരിൽ. 44

ജ്വരരോഗവച്ചുണ്ണ

പുവാംകുറുതലകലർന്നാവിഷ്ണുക്രാന്തിയെപ്പൊടിപ്പതിനെ
സേവിപ്പിജ്ജുയുമാവാംശ്രീവിയുഗോരോചനങ്ങൾചേർത്തും 45

ചുക്കുളുകുതിപ്പലിനെല്ലിക്കക്കൊട്ടത്തുവേരുകുന്നാറി
നൽക്കടുതോഹണിന്റകകട്ടക്കയതാഗാതിയാടപോടകവേർ 46

ജ്വരങ്ങളീരകരതലത്തരിയഥവേദാജാജ്ജ്വം
മൃഗാധാംഗിപ്പണ്ടവേരിന്റേൽതോലുമ്മോരകംപിന്നെ 47

പുത്തൻചെറുവഴുതിനവേർ കൊത്തുവാലായികൊകുലയാളേ
അത്തിത്തീപ്പലിസമമിവ മുത്തുംതട്ടാക്കുറുംകറകൊമ്പും 48

കൃഷ്ണകമല കൃഷ്ണമൃഗക്കൊമ്പുംഘണ്ടാമൃഗത്തിന്റടകൊമ്പും
അഞ്ചുംകൂടിശ്ശരിയായമുക്കഞ്ചൊന്നുകളക്കൊമ്പിലൊമ്പാദാം 49

കർപ്പരകോട്മീരം നൽപ്പതിയുണർത്തിയെ നിനുകൾകൂടി
ഒപ്പിച്ചമേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽപ്പതിനാറുകൾക്കാദാം 50

ശുദ്ധംചേർത്തുപൊടിപ്പിട്ടാവാർമുലനീരിൽവെച്ചുപാലിപ്പ്
പുവണിനിഞ്ചിരക്കുഴലി കിടാവിൻപലവട്ടമാക്കുമാടുക്കണം 51

പഞ്ചാരച്ചട്ടിവെച്ചിട
ട്ടിഞ്ചിയതിൻനീരിലുംകഴിപ്പിജ്ജാം

45 ശ്രീവിയുഗോരോചനങ്ങൾ = ശ്രീമന്തായ വിധു (കർപ്പു
ര)വും ഗോരോചനവും. കർപ്പരത്തിന്നു ചന്ദ്രമർദ്ദ പേരെല്ലാംവരാം.
ശുദ്ധം (ഇപ്പുകാരം) പഞ്ചസാരചേർത്ത മുലപ്പാലിൽ ചുറ്റുന്നതും.

50 കാശ്മീരം (കക്കരം)

കിഞ്ചിതചെന്നാൽ പനിനിര-

യഞ്ചും "മുചരയരേവ" പ്പോടിയിതല്ലോ,

52

ജീർണ്ണാശ്വരത്തിനാ

കൊട്ടംചിററുതുംതന്നീച്ച ചെറുതേക്കിൻവേരുകുത്തങ്ങളും
കൊട്ടംവിട്ടുപോടിപ്പോർമുഖസന്തതികൽ കഴിപ്പിക്കണം
കട്ടിയൊട്ടുപഴക്കമാകിയപനിത്തേൻതന്നി പഞ്ചാരയും
കൂട്ടിത്തേനിച്ചുമാം കഥിപ്പാനിനിമാരാതൊന്നൊരാടപനി.

53

ന്നൊരാടപനിയ്ക്കും

മുറയങ്ങുപ്രഹിതവേദേഹികളിടകലതപെപ്പടം കൊട്ടവും ത-
ഞ്ചത്തിൽ ചുറ്റിപ്പുറേകാം കലരസമൊടിഞ്ഞക്കീട്ടനാലാം

പനിയ്ക്കും

മുറ"പേപഞ്ചാരയോ ദർശനപഴകിതയോ പോർമുഖക്കീരമോ മ-
ട്ടൊത്തുള്ളിത്തേലമോ ചെത്തിരിയൊടതിനെത്തന്നെയുണ്ണി

ചിടേണം. 54

നാലാംപനിയ്ക്കും

മെച്ചത്തിൽമുറയചെറുതുകളെപ്പിടിച്ച-

ണ്ണിച്ചിടേണം പദിലക്കാലിൽപൊതിഞ്ഞ

മേൽച്ചൊന്നവന്നിവിടാൻബഹുദേഹിതുള്ളിൽ

വെച്ചൊളി മിണ്ടതതുവേരമൊരാളൊടം നീ.

55

രാപ്പനിയ്ക്കും

കൊത്തുപാലയരിപ്പോടി പുറന്തൻപുറുങ്കുതലപ്പോടിയും
ത്തേണ്ണിയ്ക്കാംസീതയുചേർത്ത മുലപ്പാലിലായിരാപ്പനിയിൽ. 56
വെള്ളിയിലായിരൻവെളുപ്പുള്ളിയിലൊരുപോടിപ്പോടിതാനം
പള്ളിമുഴപ്പിടേനർമ്മിഴി കൊളൊരേവംകഴിപ്പിച്ചാൽ.

54. നന്നാലുദിവസം പുത്തുവേൾ ഉണ്ടാകുന്ന പനിയെക്കുറിച്ചുകുന്ന ഇവിടെനാലാംപനിയ്ക്കും എന്നു പ്രയോഗിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും പുനരീഞ്ഞുകൊള്ളണം. അതിനെത്തന്നെ (മുറയങ്ങു മുതലായവയുടെ പൊടിയെത്തന്നെ) ഉണ്ണിച്ചിടേണം (സേവിപ്പിക്കണം.)

57. ഏവം (പഞ്ചസാരചേർന്ന മുലപ്പാലിൽ.)

ആയുർത്തിളിഞ്ഞൊട്ടുമ്പോലിൽ
 തന്മൂലം ചെത്തുകൊടുക്കേണംകഴിപ്പാൻ
 സന്തോഷം നാശിപ്പിക്കുകയും
 ക്ഷോഭനാൽ ഗുണമെന്നിതൊന്നതെന്നും. 58
 എന്നാൽ ക്ഷീഭനങ്ങളൊത്തമാസമതെത്തിയാൽ ക്ഷീ-
 രാന്നങ്ങളെകൊണ്ടു പുലരുന്നവരാകയാലോ
 നന്നായവർക്കിതിൽ താഴെവിശേഷമാരോ-
 തുന്നാക്കുവായുളളികാദികളുംകൊടുക്കാം. 59

ആഗന്തുക്കളപരത്തിവർ

ചിന്നംമാലാഭീകാരപ്പണിവിത്തവിഷക്കാറ്റുവാപംതേപ്പാ-
 ടെന്നീശമുക്കളാലേത്തിനപനിതിതിന്നാഗന്തുക്കപ്പേരിട്ടന്ന
 അന്നാളിൽ കയ്പനീരിൽ കരലഭൂവി വരമ്പൊട്ടുമച്ചിട്ടുബലൻ
 തന്നംഗത്തിൽ പുറട്ടിടണമേനി ചിലമനുക്കളൊക്കെയുപിച്ചു. 60
 മന്ത്രസ്ഥാനത്തിലൊതു വിധികൾക്കുടനും ചെട്ടുപിന്നെ
 ചികിത്സാ-
 തന്ത്രമുക്കെന്നതൊപ്പിച്ചുകിഴവുവിട്ടമേ മാസമൊന്നായവന്നു
 ചന്ദ്രത്തിൽ ദേശകാലസ്ഥിതികളുണ്ടു മിച്ഛേർപ്പെടുത്തട്ടെ
 വൈദ്യൻ
 താന്താൻകോതമ്പത്താരികൾതിനമുതലാം പരമുദോജു
 ക്രമത്തേ. 61
 എന്നാൽ മറ്റുള്ളവക്കുവിധിയനുവിഹിതം മാസമൊന്നായകുട്ടി
 ക്ഷേണീല്ലാ ദോഷനാദിപ്പിഴവുകളിലവർമ്മാജപാദൃമന്ത്രങ്ങൾ.

58. ക്ഷീഭനങ്ങളൾ = ക്ഷീഭവും (പാലം) അന്നവും. വി-
 ശേഷമായി (പ്രത്യേകമായി) കഷായ ഗുളികാദികളും (കഷായം
 ഗുളിക മുതലായവയും.)

60. ആഗന്തുക്കപ്പേർ (ആഗന്തുകും എന്ന പേർ) ചില മന്ത്രങ്ങൾ
 എന്ന പ്രത്യേകിക്കപ്പെട്ടതു പിശാചുതന്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചാകുന്നു.
 61. വിധികൾ (കർമ്മങ്ങൾ) ആ (ആഗന്തുക്കളാലും) പരമുദോജു
 ക്രമത്തേ = പരമം (ഹിതം) ആയ ദോഷ (ആഹാര)ത്തിന്റെ ക്രമ-
 തെ ആനാമാസത്തിലല്ലാതെ ചൊറുകൊടുപ്പാൻ ധർമ്മശാസ്ത്രപ്രകാ-
 രം വിധിയില്ല.

62. ദോഷനാദിപ്പിഴവുകളിൽ = ദോഷനാദിക (ആഹാരാദിക)ളു

വന്നെത്തുമ്പോൾ കഷായം മുതലായിമരുന്നുകളുംകുഞ്ഞിനെ താട്ടം-
 ലെളാനാംകൂടാപ്പോകമാഹാഭയമടവൊടുശീലിച്ചു
 പൊരേണ്ടതത്രേ. 62

ജപരത്തിന്നു കഷായങ്ങൾ

കുഞ്ഞുറപ്പനിയിൽപയോജനയെന്ന പാദോധരംചുണ്ടുവെ-
 മോൽത്തോൽ ചിററുതാടലോടകമതിൻമൂലംകൊടിത്തുവവേൾ
 കൊത്തുവാലയരത്തച്ചുക്കിവയിലൊന്നെന്നതെങ്കിലുംചേർത്ത-
 ചെത്തിൽപപ്പടകത്തിനാലൊതകഷായംവെച്ചുകൊന്തിതുണം. 63

നാഗരാഷ്ട്രകഷായം

പുത്തൻതേക്കൊഴി മേൽപ്പറഞ്ഞതുകളെടുംകൂടിവെച്ചാംകഷാ-
 യമരതപ്പാക്കുക 'നാഗരാഷ്ട്ര'മെന്നാണായതിൻപേരെടോ
 ചെത്തിടാമിതുകൾക്കുമേല്പൊടിത തായ'പഞ്ചാരയുജ്ജിരകം
 വൃത്തിയൊത്തുപൊടിച്ചതുംവൃഷഗജസ'പർദ്ധി
 പ്രയാണേണുവേ. 64

റാമച്ചംചിതമുള്ളചിററുതുപിന്നെപ്പുത്തരിച്ചുണ്ടതൻ
 വേരൻതോലുപടോലവള്ളികടകപ്പാലമെഴുംതണ്ഡുലം
 ജീമൂതംപുനരിപ്പറഞ്ഞവയിലൊന്നെന്നതെങ്കിലുംചേർത്തുകൊ-
 ണ്ണാമൽപ്പഴുതമൂലമെന്നതുകഷായത്തിനെടുക്കാംപ്രിയേ. 65

കടുകിഷ്ടകഷായം

മേലേപറഞ്ഞൊരുമ നന്നകളേഴുകൂട്ടം
 ചെലേറ്റിടുംകടുകുരോഹണിയൊടുകൂടി
 നീലാബ്ജമോർച്ചി കഷായമുതാക്കിടാമെ-
 ന്നാലായതിന്നുകടുകാഷ്ട്രമെന്നുപേരാം. 66
 വാരുളു മരത്തിന്നുകഷായം.

പുനാൻ സർവ്വജന്മങ്ങൾക്കു തകിട്ടമിതുകൾക്കൊതുവൻ
 മേല്പൊടിയെ-

കുഞ്ഞായ മിമിയാകതിപ്പുവിനിയെ വെറുവേറെയെന്നാലുമാവാം
 ഒരു പിഴവുകളിൽ, ജപാരദായങ്ങൾ = ജപം (പനി) മുതലായ
 ആമയങ്ങൾ (രോഗങ്ങൾ.)

- 64 ഇതുകൾക്കു (ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടുവക കഷായങ്ങൾക്കും)
- 65 ജീമൂതം = മോലം (മുത്തങ്ങക്കീഴെ.)

ധന്യേ ധാരാധരംചിററുതിനൊട്ടുകൊടിച്ചുവരവർച്ചക്കി-
തെല്ലാമൊന്നായ്ക പാഥികരിച്ചുള്ളതുബഹുഹിതമാകുന്നു
വരാപ്പനിജ്ഞ. 67

മുത്തങ്ങക്കടച്ചുക്കൂട്ടുവളകുവേർ പിന്നെക്കുറുത്തൊട്ടിവേർ
കൊത്തവാലകലമ്പപ്പടയുണ്ണുംസാക്ഷാൽകൊടിച്ചുവരവർ
പുത്തർചിററുതിപ്പറഞ്ഞുകുളും കൊള്ളാംകഷായത്തിന്നു-
ത്യുത്ഥംജീരകമൊന്നതന്നെമതി രണ്ടിന്നുംപ്രിയേ മേമല്ലാടി. 68

പിത്തജ്വരമതിന്നു കഷായം

പിത്തജ്വരക്കാക്കതിപഞ്ചസാരയും
ചേർത്തുകണ്ഠംപപ്പടകക്കഷായനീർ
മുത്തങ്ങയുംപപ്പടവുംകട്ടക്കയും
ചേർത്തിട്ടുവെച്ചുനുകഷായവുംഹിതം. 69

കേശമരൊന്നൊത്തുനോക്കിപ്പറയുവനിനിഞ്ഞാർ
ചുക്കുമുത്തങ്ങകൊട്ടം

രചച്ചംപരനംചിററുതിവയുടെപഞ്ചാരം പഞ്ചകഷായം
സാമന്തര്യത്തോടു പിത്തജ്വരമതിനൊരുക്കുന്നതൊലാധിരാജ-
പ്രീമമേ നീർകൂപക്കുഞ്ചനമിവ തടെ കാശ്ജ്വരത്തെ
കുണക്കെ! 70

ക ണ ധ

യുനംപുഷ്കരമുലമോട്ടമെറ്റോക്കിർവേതധാരാധരം
വാനോർഭാതവിദേഹരാജമകളീയശ്ശിരൻറയോ വല്ലഭേ
മകൾ നീ ചിററുതാടലോടകമതിൻവേർ ചുക്കിവറവിൻറയോ
തനോടൊത്തകഷായമാണവിഹിതംശ്ലേഷ്മജ്വരവ്യാധിനിർ 71
മുഗ്ദ്ധംചുക്കുകട്ടക്ക ചിററുതു പിന്നെപ്പുത്തരിച്ചുണ്ടവേ-
ഞ്ചൽമത്താലെന്നിവകൊണ്ടു തീർത്തുകുതുക്കീടുന്നനിഷ്കപാദവും
കൊത്തവാല വരമ്പുചുക്കുകതിരിൻവേർപപ്പടപുല്ലു നീ-
സ്സുത്താംവർഗ്ഗമതിൻകഷായവുമെല്ലാപുംഫലംകൊട്ടിടും. 72

67 ഇതുകൾക്കു (ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടുവക കഷായങ്ങൾക്കും) ധാരാ-
ധരം (മുത്തങ്ങ) കപാഥികരിച്ചുള്ളതു (കഷായമാക്കിയതു)

68. അത്യുത്ഥം (ഏറ്റവും) കൊള്ളാം.

71. വാനോർഭാത (ദേവതാദം) വിദേഹരാജമകൾ = സീ-
ത-തിപ്പലി.

72. അവയെല്ലാപ്പം (മേൻപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു കഷായങ്ങൾക്കു തു-
ല്യമായി.) മധു (തേൻ) നിഷ്കപാദവും (കഷായവും)

ചൊല്ലീടാംവേറെയുംതാൻചെറുവഴുതിനതൻവേർകൊടിത്തൂവ
വേരെ-

നല്ലമുത്തങ്ങൾ ചിററുതഥാചെറുതേക്കിൻവേർച്ചക്കിതെല്ലാം
തുറന്നുപോംചേർത്തുതീർന്നിടികൊടിയകുഴയത്തീരനക്കാരനാത്രാ-
മുഖാല്ലാസത്തളവേതിപ്പലിയുടെ പൊടിയിട്ടിട്ടുകുട്ടിയ്ക്കു
നൽകാം. 73

വാതപിത്തജ്വരത്തിന്നു കഷായം
മുത്തങ്ങളുണ്ടുചൊടിച്ചുടിയുണ്ടുവേരി-
തേൽത്തോലുപർപ്പുകമെന്നിവതൻകഷായം
പിത്താനിലജ്വരമതിൽബത പഞ്ചസര
ചേർത്തിട്ടുനൽകണമെന്തുനരേദയാനേ. 74

കുറഞ്ഞാട്ടിവേർച്ചക്കൊടംഭോധരംപു-
ത്തരിച്ചുണ്ടുവേരിൻവല്ലംഞെരിഞ്ഞിൽ
നരംപർപ്പുകപ്പല്ലിവററിൻകഷായം
വരം മേല്ലൊടിയ്ക്കോ നിതാജ്ജീരകങ്ങൾ. 75
വാതകഫജ്വരത്തിന്നു കഷായം

കാതേകേൾക്കുക കാട്ടുതിപ്പലിയതിൻവേർ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേ-
രിന്തോൽ നല്ലകട്ടക്കവീയുമിതലും മുത്തങ്ങ കൊന്നത്തോലി
ചത്തത്തോടിവകൊണ്ടുവെച്ചൊരു കഷായം തേൻപകരുന്ന
കകിൾ-

ചിത്തം വാതകഫജ്വരം ശിശുവിനെത്തൊട്ടീടുകില്ലൊട്ടുമേ. 76
ചെറുതേൽമൊഴി ചിററുതഥാ
ചെറുവഴുതിനവേരുപുക്കുതെന്നിവയാൽ
തെന്നിപ്പുറംവെച്ചതു-
മേമേകാംതിപ്പലിപ്പൊടിയുമിട്ട്. 77

ന.മുത്തങ്ങൾ താടലോടകമതിൻവേർ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേ-
രിയെല്ലെത്തോലിദേവതാരഥം കച്ചുറിക്കിഴങ്ങെന്നിവ
ചെമ്മെചിററുതൊട്ടുചേർത്തൊരു കഷായംവെച്ചവിശ്വത്തിനും
ഇതേമേല്ലൊടിയുതിപ്പലിപ്പൊടിയുമിട്ടേകുന്നതുംനന്നൊടോ. 78

77. നിഷ്പദാംശം (കഷായം)

78. പിത്തശ്ലേഷ്മദേവജ്വരം = പിത്തശ്ലേഷ്മങ്ങൾ (പി
ത്തകഫങ്ങൾ) ഹേതുവായിട്ട് ഉണ്ടാകുന്ന ജ്വരം (ജ്വരത്തിങ്കൽ)

പിത്തകഫജ്വരത്തിന്നു കഷായം

പിത്തശ്ലേഷ്മീഭവജ്വരോപതിമുകുംഭവപ്പിൻമുറത്താൽ ചന്ദനം
കൊത്തമ്പാല കലർന്നചിറ്റുതീവനനിൽ കഥാവെള്ളത്തിനെ
പുത്തൽത്തൊഴി പഞ്ചസാരവീതരീട്ടേകാതെല്ലെങ്കിലോ-
കൊത്തമ്പാലയൊടൊത്ത ചിറ്റുതുച്ചക്കോമല്ലൊടിത്തുവരേ 79
മുത്തകണനാതമുതിർന്നയീനിയോമുത്തങ്ങചഞ്ചനം
മുഗ്ദ്ധോപർപ്പടഗോപനാരികളിണങ്ങും ചുണ്ടവേരിൽതൊലി
പുത്തൽചെങ്ങിനീക്കീഴെങ്ങുചെറുതേക്കിൻവേരിവനനിൽകഷാ-
യത്തേനൽകണമൊട്ടുജീരകമൃതപഞ്ചാരയുംപേരത്തോടോ. 80

ചെറുതേൻമൊഴി തിപ്പലിയെ-

ചെറുതേക്കിൻവേക്കുപകരമായ്ചേക്കാം

പരയാമിനിങ്ങാൻ ജീണ്ണ-

ജ്വരത്തിന്നുംകപാമകാതതിലിവണ്ണം

81

ജീണ്ണജ്വരത്തിന്നും ഞ്ഞാടം പനിയും മറ്റും കഷായം

ചക്രപ്പോർകൊങ്കയാളേ ചെറുവഴിനവേർകൊച്ചുതേക്കി-

നെഴുംവേർ-

ചുക്കുംഭോംഗം ഭോഹിണിയിവഴിയിൽനിഷ്കാമനീർ നല്ലി

ഭേദം

ശ്ലേഷ്മജ്വരൊന്നാടംപനിയിലുമിത്ര പറ്റീടുമില്ലിഷലോത്താ-

ലക്ലിഷ്ണത്തേങ്ങനീർഗ്ഗുണ്ഡികളുമിടകപനീടിപേരംവി

ഭേദം. 82

79-ാംശ്ലോകത്തിന്റെ നാലാംപാദവും 80-ാംശ്ലോകവുംകൂട്ടി ഒരു സ്വരീക്കെഴുതുക.

81. ആയതിൽ (ജീണ്ണജ്വരത്തിൽ) ഇവണ്ണം (മേല്പറഞ്ഞ പ്രകാരം പഞ്ചസാരയും ജീരകവും ചേർത്തു)

82. കൊച്ചുതേക്കിനെഴുംവേർ (ചെറുതേക്കിനുള്ള വേർ) അംഭോദം (മുത്തങ്ങ) ഗദം (കൊട്ടം) കൊട്ടം എന്നതു രോഗത്തിന്റെ പശ്ചാത്തന്യങ്ങൾകൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നതാകുന്നു. അക്ലാരിത്തേങ്ങ നീർഗ്ഗുണ്ഡികളും = അക്ലാരിത്തേങ്ങയും നീർഗ്ഗുണ്ഡി (കുത്തൊച്ചി) യും.

പാടുംപേടക്കുമിതിമൊഴി പറച്ചുണ്ടവേർതാതിരിപ്പ-
 വോടോനൽത്തരിപ്പുകിയതിനോടോ ചേർത്തുചുറ്റിച്ചുചുറ്റും
 കേടററീടുംകെചരുന്ന മതിൽച്ചെറുചാലിച്ചുശിപ്പി-
 ചുറ്റാം തേൻചേർത്തതിവിടയമൊക്കെവയമ്പിൻരജസ്സോ. 87

തേനിസാരപ്പണിയാണിതോർത്തുകണ്ടാ-
 ലതിസാരപ്പണികൾക്കുശാന്തികിട്ടാൻ
 തരമോടേചിരനാൾവിടാതെന്നില്ലം
 ജപരമോടേണ്ടതിന്നുപ്രയോഗമോതാം. 88

ദീർഘഘോഷകാലാൻബന്ധിയായ ജപരത്തിന്നു

തെറ്റാതേകണ്ടിരട്ടിക്കടുകയുടെകഷായത്തെയുംവെച്ചുകൂട്ടി-
 തെറ്റാത്താറ്റിക്കുറുക്കിപ്പരിചിനോട്ടറപാണാതപാലികൾ
 നിന്നു
 പിററന്നാൾക്കുടംകൂടിമളവുകടത്തിട്ടു തുവെണ്ണകൈക്കൊ
 ണിറ്റി. 89

ററീടുംപുതുതേന്തൊഴിനകതവയിന്നോട്ടനാളേകിടേണം. 89

പന്നീയം കൂർച്ചാവിൽ കഴമ്പിട്ടുവാൻ

പെരുന്തകഥവായ്പിൽ മൃക്കടവുതൊട്ടുമാൻ നീക്കുവാൻ
 കൂറിത്തയിലനീരതിൽ ത്രികുന്തൻപരാഗത്തിനെ
 മുറയ്ക്കുന്നകഴച്ചുടൻ നിറുകയിൽ കഴമ്പിട്ടിട്ട-
 നൊരാപ്പണിവിശേഷമാണു പന്നിയിൽപരയാജ്ഞനേ! 90

പുവാങ്കുന്തലരസം സ്ത്രീവാർമുലനീരതാവണക്കെണ്ണ
 ഇവകൂപ്പിച്ചുനീലിപ്പോടി ജവമൊട്ടുചാലിച്ചതാംകഴമ്പിടുക. 91

ഈടുകൂറുംവയമ്പകിലുരാത്രിപ്പുതേനിലെ-
 ട്തിരട്ടിമധുരംകലർന്നൊഴിച്ചൊല്ലുമെൻവല്ലഭേ
 ഊർത്തകട്ടരോഹണിത്രികുന്തൻകുറുന്തോട്ടിവേ-
 രുന്തകടൽനാക്കുകൾക്കൊമ്മന്തുകൂമീതഹം 92

(വയമ്പിൻ) രജസ്സോ (പൊടിയോ) തേൻചേർത്തു അരിപ്പി
 ചുറ്റാം.

88. ചിരനാൾ (അധികദിവസം)

90. പരാഗത്തിനെ (പൊടിയെ)

പുവാങ്കുന്തലരസം (പുവാങ്കുന്തലയുടെ നീർ)

അകന്തുകൂമീതഹം = (ദേവതാരം)

നീർമണ്ണുകാവിമണ്ണാട്ട രാമചുംഘളിതൈസ്സപീനാറി
ആമയസഹസ്രവേധികൾകാർമാലേയങ്ങൾനായകംപിന്നെ 93

പനിക്കാക്കളെ തലവേദനയ്ക്കു്

ബാലചൈവ്യമീമട്ടിവയുടെപൊടികൊണ്ടും കഴമ്പിട്ടിടാമേ
ബാലനാണാംദിശോവേദനയിൽമലർകലകൊമ്പുതീന്നിപ്പതികൾ
ചോലേറ്റംചെന്നും ജീകമിവയൊടിണങ്ങുന്ന മുത്തങ്ങകൊങ്ക
പാലിൽ ദൈവായരച്ചായതുമുഹൂരപി നെററിയുതേച്ചിട
വേണം. 94

കച്ചുരിമണ്ണെട്ടികൾപഞ്ചഗന്ധം
കർപ്പൂരമദ്യംകലർവല്ലവസ്ത്രീ
കണ്ണാണിതെല്ലാംമുലനിതകൊണ്ടു
കല്പിച്ചതുംനെററിയിലായപുരട്ടാം. 95

നെഞ്ചിൽ കഫം കെട്ടുന്നതിന്നു

ജാതിക്കരയാംപൂവു ജാതിപത്രികളീരകം

ആശാളിതക്കിക്കറുക കേശാളിവിളിതാംബുദേ! 96

ഇരട്ടിമധുരകലർന്നതകപ്പമുത്തങ്ങയി-

പ്പറഞ്ഞവപുഴങ്ങിയങ്ങിളയത്തേങ്ങനീരിൽപിരയ

അപ്പമധുരമുതലുവെച്ചതുകഴുത്തിലുംമാറിലും

പുട്ടണമിടയ്ക്കിടയ്ക്കുബന്ധമധുരാനന്തിലായ" 97

പനിക്കാക്കളെ കഞ്ഞിവെപ്പാൻ

മിന്നാട്ടിൻകാമസങ്കടത്തടവെച്ചിപ്പാനിപ്രയോഗംമഹാ

നന്മാണേപനിവന്നുകൂട്ടകിലുടൻതന്നെ കിടാങ്ങൾക്കൊടോ

93. മണ്ണുകാവിമണ്ണാട്ട-മണ്ണു(സുന്ദരം)ആമ കാവിമണ്ണാട്ട
(കാവിമണ്ണാട്ടുകുടി) ആമയ സഹസ്രവേധികൾ = ആമയ (കോട്ട)
വും സഹസ്രവേധിയും, കാർമാലേയങ്ങൾ = കാറ്റും മലേയ (ചന്ദ്ര
ന)വും നായകം (ചെന്നിനായകം)

94. ദിശോവേദനയിൽ (തലവേദനയിൽ) തികൾ (കർപ്പൂരം)
മുഹൂരപി (കൂടെക്കൂടെ)

95. പഞ്ചഗന്ധം (കൊട്ടം, ഇരട്ടിമധുരം, ചന്ദനം, ഇന്ദ്രവേ
ലി, രാമചും) വല്ലവസ്ത്രീ (നന്നാറി)

97. ഇളയതേങ്ങ (ഇളന്നീർ) നീരിൽ (വെള്ളത്തിൽ) കഴ
ുത്തിലും മാറിലും മധുരാനന്തിലായ" (നടുവിലായ") പുരട്ടണം.
96, 97 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അനൗപമിക്കപ്പെടേണ്ട മാകുന്നു.

പുത്തൻകൊണ്ടൽനിന്നുപെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കാത്തവാലകുറുത്തുവി-
ലത്തിൽവേരിവയൽകുറുക്കിയജലത്തിൽ കഞ്ഞിവെച്ചുകണം 98

മുത്തങ്ങയും ത്രികുട്ടവും പുതുപർപ്പടത്തോ-
ടൊമ്പതിട്ടരച്ചുകരിവേപ്പിലനിറീനന്നായ്
മുഗ്ദ്ധനാനേ ഗുളികയാക്കിയുണക്കി വെച്ചോ-
തിത്തന്നനിഷ്കപമിതനീർകളിലല്ലയെങ്കിൽ, 99

മുത്തങ്ങജീരകമെന്നിവകൊണ്ടെഴുകാ-
മത്തിരവോ മിനുസമാമുലനിരിലായോ
നിത്യംനുകുറിട്ടവതിന്നുകൊടുത്തിടാമേ
‘മുസ്സാദി’യാംഗുളികയാണിതു മുഗ്ദ്ധശീലേ. 100

മൽക്കാതേ വെറയുംകേൾത്രിഫലയെരിവെഴും മൂന്നവസ്കക്കൾ
നൽക്കർപ്പരംനറുംജീരകയിണകരയാസ്സുവുലാതിക്കപിന്നെ
തക്കോലപ്പട്ടിൽവെള്ളുള്ളിയതിവകരുണൊച്ചിത്തൂപ്പംനിന്നാൽ
തൊഴുംമട്ടാച്ചങ്ങിനെ ഗുളികമുതച്ചിട്ടുണക്കിടവേണം 101
പൊല്ലേറ്റംത്രിപലാരിയാംഗുളികയാണിപ്പൊന്നതെൻത
പൊല്ലിത്തനകഷായനീർകളിലോശുലംമുലപ്പാലിലോ
മെല്ലെച്ചത്തുകിടാവിനെക്കിടപിടേവിപ്പിള്ളുകിൽകിപ്പിനി-
ളിപ്പേലുംപനിയെക്കൈരുംപറപറന്നീടുംപലാശാധരേ. 102

മുസ്സാസുവണ്ണാദിഗുളിക

ജീരകംകുടാസുവണ്ണമേ വിഷ്ണുക്രാന്തിനൽച്ചുണ്ടതൻ
വേർക്കേൽച്ചെറുവാതോലിതട്ടിയുടും തട്ടാക്കുകൊല്ലെടോ
വാമേപ്പുഷ്കാമ്യംമെന്നിവസമെന്നല്ലിക്കെതൻനിരിലും
കാമംചിറയ്ക്കതിന്റെവേദിലുമാച്ചിട്ടൊന്നു തട്ടീടണം 103

98. വിധ (ശുവള)ത്തിൽവേർ, 99, 100 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അന്വയിക്കേണ്ടതാകുന്നു.
101. പുരിവെഴും മൂന്നവസ്കക്കൾ (ത്രികുട്ട) നറുംജീരകയിണ = നറുംജീരകങ്ങളുടെ ഇണ (രണ്ടു) ജീരകവും കരിഞ്ചീരകവും.
104. അഞ്ചലത (ദർബ, ലത)യും.

എന്നാൽ 'മുസ്സാസുവുസ്സാദി' കളുളികയിൽ മേൽപ്രകാരം കഴിപ്പി-
ച്ചെന്നാൽ നിർവാണമല്ലാപ്പനികളുമുടനെ നാട്ടു വിട്ടോടമല്ലാ
പുനഃപ്രപിന്നെയോർക്കുവെല നമുക്കൊക്കെയും കഞ്ഞിനേശി-
ല്ലെന്നല്ലെന്നല്ലവെദ്യോത്തമമതമതതതെററിട്ടമോ ചാത്തശീലേ. 104

ഊഗശൃംഗാദിഗുളിക

വേറിട്ടംകേൾക്കലകൊമ്പയികമനി! കവിഞ്ചിരകംജീരകംകർ-
പ്പരം മുത്തങ്ങചഞ്ചലമതിവന്ദസപേർമുസിതനിന്നിട്ടമകു-
പോരാഗോരോചനംത്ര്യഷണമിവയിൽവയസ്സംകറുത്താട്ടി

വേരം

നേരേചത്തിട്ടച്ചീടണമകരയാമ്പുക്കഷായത്തിനാലേ. 105

പ്രൊഥമ പിന്നീടുതട്ടീടിനഗുളിക മുലപ്പാലിലുണ്ണിച്ചവേന-
ലോടംകഞ്ഞിൻപനിപ്പിച്ചകളിതു'ഊഗശൃംഗാദി'ഗുളിക

വിത്ത

കേടറിമ്പലുജാതിഗുളികകളെപ്പഴനിയണിക്കൊപ്പമയ്ക്കീ-
ന്തിടേണം വൈലുകൊള്ളിക്കു നൂറ്റ നിഴലിൽവെച്ചിട്ടണക്കണ

മരതു. 106

തൃഷ്ണാദിഗുളിക

നേരേവ്യാഷംവയസ്സാ ത്രിപലകടകദോഹിണ്യയേ ജീരകം കർ-
പ്പരം തദാക്കുമാരേ ഭവതിയുടയപേർകൊണ്ടുചൊല്ലുംമേന-
പോരാ ചഞ്ചലമുതോമൽപ്പഴതുരിശമറിയ്ക്കുളളവേറിഗുണത്തെ-
ച്ചേതമട്ടാമരച്ചീടണമടവിമുഴിഞ്ഞൊക്കുഴംനീരിനാലേ. 107

ഇതമകളിച്ചവെച്ചിടിനഗുളികകളെപ്പുത്തരിച്ചുണ്ടവേരി-
ന്മേൽത്തോലംമോശാമരജീരകമിവയുടെ നിഷ്കാശം

നീരികലായോ

കൃത്യം പഞ്ചാമയംചേർത്തുകടയ മുലപ്പാലിലോ ബാലനേക്കാ-
ലത്തുണ്ണിച്ചാൽ ശമിക്കുവനിന്തിനിന്ദസപേരോതിടാം

'തൃഷ്ണാദി'. 108

105. ഇവന്ദ (പുരൻ) പേർ (തളർ) മുവിൽ നിന്നിട്ടമ-
കു (തദാക്കു) തൃഷ്ണ (തൃകട്ട)

107 വ്യാഷം (തൃകട്ട) ആര്യ! ഭവതിയുടെ (നിൻ) പേർകൊണ്ടു (ആശ്വാസംകൊണ്ടു) ചൊല്ലുംമേന (കിമിയാഞ്ഞു)

വൈകുണ്ഠാദി ഗുളിക

തുമ്പപ്പവർ ചക്ഷരോഹണിവിദേശപ്പെരുതലാൽജീരകം
വമ്പൻപുഷ്പകരമുലമെന്നിവയൊട്ടൊപ്പംകുംകമപ്പുവിതിൽ
എൻഭാമുപതിനാറിപാകെയൊരുഭാഗംകണ്ടുകൾപ്പുറവും
സമ്പാദിച്ചമുറയ്ക്കു ജീരകകഷായത്താലരച്ചങ്ങിനെ 109

ചേലിൽത്തീർത്തുണാവർഗ്ഗംഗുളികയെപ്പൊണ്ടൊരയോടും മുല-
പ്പാലിൽച്ചെത്തുകിടാവിനെക്കിമപിസേവിച്ചുകൊണ്ടിടകിൽ
ബാലേശീലവതികപാദാണമോഘാജപാംകൊണ്ടെഴും
മലേശീല്ലാമ്പവാമെല്ലിതിനു'വൈകുണ്ഠാദി'യെന്നുണ്ടുപേർ. 110
കുന്നിൻതന്നിനായാളേ കുന്നിങ്ങുവീർക്കണക്കതിലുതട്ടി
നന്നായിവെച്ചുനിഴലിൽ തരുന്ന മൂന്നുക്കണക്കിഗുളികൾണ്ടും. 111

ഇക്കും അതിപക്ഷതിമുതലായ ബാലതാക്കുള്ള മാത്രാദേവങ്ങൾ
മുക്കുലുംപന്നിതൻചികിത്സകൾപറഞ്ഞതൻമാസമെന്നായകു-
ട്ടിയും മറുമുക്കിതാക്കുവേണ്ടവിധമാച്ചൊപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം
കേൾക്കുന്നായവനേകിടേണ്ടൊരുകഷായത്തിൽ മരുന്നിന്നെഴും
ഇക്കുംമൂന്നുകഴങ്ങുകണ്ടുനായനേ നീർ നാഴിതന്നെമതി. 112
ധനേന്ദുട്ടാംകഴഞ്ചാനായചികരതിൽതോയമോ നാഴിണ്ടോ-
കുന്നതെത്രമാസികുന്നാ കപാരിതസലിലമാഴക്കിലേറേണ്ടതാനും
ടിനാഞ്ചില്ലാർകഴഞ്ചായചികൾവരെയുമിതോതിനിപ്പാതി
വർഷം
ചെന്നോന്നോതാം കഴഞ്ചായനിയകൊതവു പ്ലാവെന്നാറു
വേണം. 113

109 ഇതിൽ (തുമ്പപ്പവർകുതലായവയും കുംകമപ്പുവും ചേർന്നതിൽ) 109-ഉം 110-ഉം മണ്ണാകങ്ങൾ ഒന്നായി അനവധിക്കുളിപ്പട്ടുവെച്ചുകൊണ്ടു.

111 എല്ലാ ഗുളികകളും നീഴറിപാങ്ങണക്കേണ്ടതു് പുറത്തുടേ ധരിച്ചുകൊള്ളണം.

113. കൈതമാസികൻ (മൂന്നുമാസം തികഞ്ഞവൻ) അതിൽ(കൈതാസം തികഞ്ഞകുട്ടിക്കു കഷായം വെപ്പാനുള്ള മരുന്നിന്റെ ഇക്കത്തിൽ) ഒന്നരക്കഴഞ്ചു അധികം കൂട്ടാം (നാലരക്കഴഞ്ചാക്കും) തോയം(വെള്ളം)കപാരിതസലിലം(കഷായം)ആർ കഴഞ്ചായചികൾ വരെയും(ആറുകഴഞ്ചു മരണമുണ്ടാകുന്നതുവരെയും) ഈതോതു(സ

നേരമുണാണ്ടപണിടിനശിശുവിനനിഷ്ഠകാഥമുണ്ടാക്കി
 വെപ്പാ-
 നരേരമുക്കാൽകഴഞ്ഞ്ഘൃഷ്ടകിലണിവർവേണിതുന്നാഴി
 വെള്ളം
 മുഴക്കാകെപ്പിഴിഞ്ഞെങ്ങിനെ വിറവിറച്ചുപറമാനനിഷ്ഠക്കുടി-
 താഴക്കും പിന്നതിൽ നാലിലൊരാൾക്കുമുമാക്കിക്കുടിപ്പിച്ചി
 ഭടനും. 114

വേണ്ടാസംഗതമഞ്ചമെട്ടുമെമ്പത്തുംപ്രായമായോക്കു മൂ-
 ന്നാണ്ടായോനരപയ്യകാത്രയിലയേമുക്കാൽമുറയ്ക്കുന്നര
 രണ്ടെകാലിവയെക്രമാലധികമാന്. കൂട്ടീടണംകുറോടി-
 ക്കുറോകാളുണ്ടകാതെ ത്രവിതതിൽക്കൈതന്നകാത്യായിനി. 115

കേഴാത്താക്കുകാൽകുറച്ചൊരുപലംഗുവൃത്തിനാലോമന-
 കേഴപ്പെണ്ണിഴിമാരണത്തിലകമേവെട്ടുംകഷായത്തിനെ
 മുഴക്കാമളവിൽപിഴിഞ്ഞെമരിച്ചുററിക്കുറുക്കീട്ടുട-
 ളൊഴക്കാക്കണ്മായ തിൻപകുതിയെന്നു നൂനാവേരേചിലർ 116

പാദാകെപ്പാലനംപെട്ടിട്ടുചെലുത്തു പാതിരണ്ടാംവയസ്സുട-
 നോരാൾക്കീമട്ടു താനൊമ്പതിയുടെതായൊത്തൊരുപത്താം
 കഴഞ്ഞ്

നേരനിഷ്ഠകാഥമുണ്ടാക്കണമിതിലധികം മാത്രകൂട്ടേണ്ടകുട്ടി-
 ക്കീരട്ടാണ്ടായവനെ നിരതചൈതപലം കൊണ്ടുവേണ്ടു
 കഷായം 117

ഏറായെയുംചുരുങ്ങായെയുമധികതരം മദ്ധ്യപക്ഷംപിടിച്ചു-
 ണ്നാമ്പേമൽതന്നപിന്മാളേ വിധികളിവവിവേചിച്ചു ഞാൻ
 ചൊന്നതെന്നാൽ

നേരായിക്കാലദേശസ്ഥിതിവളക്കനം വെച്ചു ചിന്തിച്ചുനോക്കു-
 ന്നനും വൈദ്യനന്താനുംവിധമിവയിൽവെച്ചൊരാൾക്കു
 രച്ചിൽ. 118

ബ്രഹ്മം)ഭിന്നിക്കില്ല (വ്യത്യസ്തപ്പെടില്ല) പാതിവർദ്ധം(അര
 കൊല്ലം) 6 മാസം.

115, അഞ്ചും ഏട്ടും പത്തും വയസ്സായവർ മുൻപറഞ്ഞ ആരേ
 മൂക്കിലിൽ ശ്രമേണ മൂക്കൊലും ഒന്നരയും നേണ്ടകാലും കഴഞ്ഞ് അധി
 കമായി കൂട്ടണം.

പൊടിമുതലായവയിലുമിപ്പടിതന്നെമാത്രമേസാമനിയാലേ
വടിവൊട്ടുവൈദ്യുതജ്വലമടിയീടാതിത്തരയിടംകഴലി

യാളേ. 119

എല്ലാക്കും മിക്കവൈദ്യുതത്താഴിലകളുമൊരേ മാതിരിയ്ക്കാണ്

തെന്നാൽ

മെല്ലമാത്രാവിശേഷാൽ ഫലനിപതതുദേദിച്ചുകാണുന്നമൂലം

ചൊല്ലിത്തന്നെൻപുതക്കീട്ടവയുടെവകദേദങ്ങൾങ്ങാൻവിസ്ത

രിച്ചാൽ

തെല്ലംതാൻ പന്തിയാവില്ലിനിമുതൊരുപരപ്പുണ്ടു കായുംകഥി

പ്പാൻ. 120

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

പനിമാറിയാൽ ചെമ്പുണ്ടത്

പഥ്യഹാരവിഹാരമാംനിപയിൽവാഴിച്ചുഴന്നാലാലനി

ക്കുത്തല്ലാതെയിരിയ്ക്കുകിൽ ജ്വാമകുന്നിട്ടുള്ള കുട്ടിയ്ക്കു

മുഗ്ദ്ധമേതച്ചകളിഞ്ചുതക്കണമെടോ തീരപ്പനിയ്ക്കായ്കിലും

പ്രത്യേകംപനിവിട്ടുകൾപറിക്കിടയ്ക്കായ്കിൽരോഗമുതാം. 1

പനിവിട്ടാലുണ്ടാകുന്ന ചികിത്സകൾ

മെച്ചിൽച്ചുകുന്നതളൽ ചുയിവയെല്ലാംപോംതെളിഞ്ഞീടമേ

പഞ്ചുനീന്ദിയമൊക്കെകുൻനിലമനസ്സിന്നെത്തിടംസൗഖ്യവും

പൊതുല്ലതലയിൽ ചൊറിച്ചിലുള്ളവാം ഇവുമഹാദോഷകം

മധുൽക്കുറ്റിമടങ്ങുമേപനിവിടും ബാലൻരമുട്ടിങ്ങനേ. 2

117. കുട്ടിയ്ക്കു (പതിനാറു വയസ്സാകത്തുവന്നു) ഇതിൽ (പത്തരക്കഴമ്പിൽ) അധികം മാത്രം ഉദേയം. ഈഓട്ടായവനെ (16 വയസ്സുചെന്നവനെ)

120. വൈദ്യുതത്താഴിലകളും (ചികിത്സകളും) മാത്രാവിശേഷാൽ മാത്രകളുടെ വിശേഷാൽ (വൃത്താസം ഹേതുവായിട്ടു) അവയുടെ (മാത്രകളുടെ).

1 പഥ്യഹാരവിഹാരമാംപഥ്യങ്ങളായ ആഹാരവിഹാരങ്ങളോടുകൂടിയതായ നിലയിൽ (ഏഴദിവസം മുഴുവൻ പനിയില്ലാതെ കണ്ടാൽ കുട്ടിയുടെ ജ്വാരം വിട്ടു എന്തറിമേണ്ടതാണെന്നാശയം.)

കളിപ്പിപ്പാൻ എണ്ണ

പുവാങ്കുന്തലയീടിപ്പിപ്പിഞ്ഞനീരേൻ
പുവാൻകരികഴലിമാൻമണി നാലു നാഴി
തൈർവെള്ളമായതില ഭങ്ങഴിനാലുകൂട്ടി -
ദേവദ്രവവിനയേചരളംവയമ്പ്.

3

ചതുർജ്ജാതംപഞ്ച ഗന്ധമതീരണ്ടുകഴഞ്ചിവ
അതിൽകല്പിച്ചുനാനാഴിയതാകുംതേങ്ങയെണ്ണയെ
ജരംപചിച്ചടന്തിപാകരക്കിലമെന്നു കായ്
അരിച്ചെടുത്തുസർവ്വാംഗംപുരട്ടിസ്നാനമുത്തരം.
തീർച്ചമുറയവയസ്സായകൊച്ചുക്കുഞ്ഞിനെമെണ്ണയും
കാച്ചിത്തേപ്പിച്ചിടാംകാമംകാച്ചിടംകല്പവല്ലികേ.

4

5

6

മുസാരി എണ്ണ

നന്മുത്തങ്ങയുഴിഞ്ഞചിററളതുവേങ്ങക്കൊതൽവിണ്ണോർമരം-
പെരേ കൂവളവേരിരട്ടിമധുരം പിന്നെക്കുറുത്തൊട്ടിവേർ
നിർമ്മിത്തുണമിവററിനാലൊതകഷായം ദേവനാരായണ
പെമ്മയെട്ടിരജസ്സുരത്തചരളം ചന്ദ്രാനന്ദന ചന്ദനം.

7

തക്കോലത്തൊടുകുക്കരംപരിമുകംപിന്നെപഫലംമൂന്നതിൽ
കല്പിപ്പാനിവയൊത്തിരട്ടിമധുരംപൊയ്യല്ലിവണ്ണംപ്രിയേ
തക്രാനസഹദേവിനീറിവസരംപേരംവെളിച്ചെണ്ണ തേ-
പ്പിജ്ഞാൻകാച്ചിയരിയ്ക്കണംതിലജമോമുയ്യൊന്നപാകത്തിലായ്. 8

2. മഹാശാലകം = മഹാശാല (വലുത്ത) ശാലാലകം (അച്ചടി) 3, 4, 5 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുനവരിക്കേണ്ടവയാണ്.

4. ചതുർജ്ജാതം(ഏലത്തടി, ഇലവംഗത്തൊടി, പച്ചില, നാഗപ്പയ്യ).

7. പെമ്മയെട്ടിരജസ്സു = പെമ്മയെട്ടി (ചുക്കുന്ന മഞ്ഞുട്ടി) യുടെ രജസ്സു (പൊടി) 7-ഉം 8-ഉം ശ്ലോകങ്ങൾ കൂട്ടി താനവരിക്കപ്പെടേണ്ടവയാണ്.

8. തക്കോലം = (താക്കോലപ്പട്ടിൽ) ഫലംമൂന്നു (തൃഫല) തക്രം (മോർ) സഹദേവി (പുവ്വാങ്കുന്തല) മുടേനിർ. തിമ്പല്ലമോ (പുണ്ണമോ) മുയൊന്ന പാകത്തിലായ് (അക്കപാകത്തിലായ്) കാച്ചിയരിക്കണം.

ത്രിഫലാദി ചിന്ത

മുസ്താദിയെണ്ണയിതുമുസ്താദിയെണ്ണ-
 യെണ്ണാത്താൽ ഗുണങ്ങളിതിനുള്ളതുപോലെയില്ല
 മുഹ്ലാനനേ ത്രിഫലകൊണ്ടുചെയ്ത നീഷ്കാ-
 മത്തിങ്കൽ മാഞ്ചിയൊട്ടുകൂടിയകുറ്റുതക്കം 9

കൊട്ടംനല്ലൊത്തതെചന്ദനമതിദ്രവ്യങ്ങളെക്കല്ലമാ-
 ക്കിട്ടെപ്പുത്തയിർന്നീരൊട്ടംകേറികാച്ചേണമെന്നെളിപ്പെണ്ണയെ
 വിട്ടീടം വിഷമജ്വരംതലയിൽനോവൊട്ടംകെടുംപിനസം
 പെട്ടെന്നിത്രിഫലാദിയെണ്ണയ്ക്കു തിന്നാലുച്ചത്തിലാമൊച്ചയും. 10

സുഷുപ്തി തൈലം

കല്യാണാംഗികപിപ്പതെന്തിതുവീധം കാച്ചീടുവാനെണ്ണകൊ
 ഉളിപ്പേ
 ചൊല്ലണമെന്നയൊട്ടു ധർമ്മവാമതന്തിതിൽസംശയം
 പല്ലാനിത്തളിർന്നീരമോശിതുകളിൽ കൊട്ടം പാംകല്ലമാ-
 യെല്ലെക്കാച്ചിയൊരൊണ്ണയോടെ 'സുഷുപ്തിതൈലം' പ്രിയ
 ന്നീതും. 11

നേരായണമുതലായതങ്ങലരി സാക്ഷാൽപാലമെന്നൊക്കയും
 പേരാതുന്ന മാങ്ങൾതന്നിലകളാൽ വെള്ളം തിളപ്പിച്ചതോ
 പേരാൽവേപ്പും വന്നിലായതിവ തല്പത്രങ്ങളെക്കുഴച്ചുമാ-
 യൊരോരോപിടിയിട്ടുവെച്ചുജവരോ ചാലൻറമേൽപ്പാണം. 12

തെച്ചിയവണക്കിവററിനുള്ള പാത്രമൊത്തു രാ-
 മച്ചമോ പഴുത്തീടംപുപാവീരളുപതമോ
 ഉപ്പുപോലെയിട്ടുകാച്ചിടാമുളകത്തോലോടൊ-
 കൊച്ചമേനീയിൽ കുറച്ചുചേടൊരൊതാഴിക്കണം. 13

മേൽത്തെച്ചിതാനയെണ്ണമെന്തൊരുമുതാട്ടിനാളിടക്കെന്തൊരു
 മെത്തുംനെയ്യെണ്ണവെള്ളം തലകഴുകിട്ടുവാൻമോലിടേ തിന്തി
 ത്തിലാമ്പാൻ

10. പീനസം (കുണ്ടപ്പ) കെടം (ഗമിക്കം)

11. കൊട്ടം പാം (കേവലം) കൊട്ടം മാത്രം. പല്ലാനി
 തളിർന്നീരം മോശം ചിട്ടയെണ്ണാപ്പുചെയ്തിരിക്കണം.

12. പത്രങ്ങളെ (ഇലകളെ)

വൃത്തിയോത്തോരത്തൊപ്പൊടിതടവിനനെല്ലിന്നുതൻചുണ്ണമീവി-
ഗപണ്ണനമ്മേ കുളിക്കൊപ്പുകളിതുകൾ കിടാവിന്നതെയ്യറ്റ

വേണം 14

കളിച്ച ഉടൽ സേവിപ്പാൻ ഇളിക

സ്നാനംചെയ്യിച്ചിതുവിധമുടൽതന്നെ മുത്തങ്ങച്ചക്കം
താനൊപ്പം ചോറൊത്തചെറുകഷായത്തെ നിമ്ിച്ചതിങ്കൽ
ആനയ്ക്കോത്തോരപസ്യമനേവവനിപ്പിച്ചുമാറി-
ടാനാദ്യം ചൊല്ലിയ ഇളിക ചാലിച്ചനൽകീടവേണം.

15

മുക്കടിയ്ക്കു്

പുവാങ്കുറതലരസംസമമോത്തമോരി-
ലാഡംവിധംരൂപിതമിതമരച്ചുട്ടി
വേവിച്ച'മുക്കടി' തതാക്കിയതുപ്രമേത്തു-
സേവിപ്പതുവിഹിതമാണവനേണനേത്രം.

16

ചൊററിൽച്ചുട്ടിട്ടമീ മുക്കടിയവൻകൊട്ടക്കാരം കനംവിട്ടചോറും
ചെററകണംതചിപ്പിച്ചിട്ടമതിലാലുവാഴുള്ളകുട്ടാരമായി,
പററില്ലാത്തത്രമെന്നില്ലവിവരതരച്ചക്കൊടിത്തുവവേണം
തെററനിട്ടിട്ടകാച്ചിപ്പൊയൊത പുളിച്ചില്ലാത്തതമോർക്കി

ലാഭം. 17

ഹേണമല്ലകനപ്പെട്ടതുമതിത പുമാനമുണ്ണിപ്പു നൽകാൻ
ആനംകാവിത്തുചേമ്പിവകയുടെകറിയും ചെറുമേ പറുകില്ല

14. ഗോത്രം (തണുപ്പ) മേത്തും (വർദ്ധിക്കുന്നു) തണുപ്പു
ധാരാളമുള്ള. മോലി (മുർദ്ധാവ്)

15. ഇതുവിധം (ഇപ്രകാരം) സ്നാനംചെയ്യിച്ച'കളിപ്പിച്ച'
വവനിപ്പിച്ചുമാറിടാനാദ്യം ചൊല്ലിയ ഇളിക (മുസ്കാദി)

16. പുവാങ്കുറപരുടെ രസം (നീർ) അവൻ (പനിമാറി
കളിപ്പിച്ച കട്ടിക്ക)

17. അതിലാലു. (ഏറ്റവും കനംകുറഞ്ഞതു) ആമുള്ള. പ
നിമാറി കളിച്ച കട്ടിക്ക തത്രം (മോർ) പററില്ലമെന്നില്ല. ച
ക്കം കൊടിത്തുവവേണം ഇട്ട കാച്ചി അധികം പുളിച്ചില്ലാത്തതമോർ
ആവാം.

സ്നാനംകൂന്നാംവരെയ്ക്കുപുതിയതുമാത്രപരാം. അൾനെയ്യും
 ഓന്നംചെയ്യാല്ലമോതം ദ്രവമിതഴലിനാമെന്നുവൈദ്യേന്ദ്രപക്ഷം 18
 പുനേ ശുദ്ധീകൃതവൃത്തികളനുചിതമായ് ചെറുകിടം ചാതുവട്ടം
 തന്നിൽപ്പുററിക്കിടക്കുംപരിപൂർണ്ണരൂപവന്നീട്ടമാമാനുസാരാൽ
 മന്ദാദരവൃത്തികൾ "മിതമുദ്രവികേളാകന്യാലായവൃത്തം
 മന്ദാഗ്നിസ്താമദോഷം വതവതിനിടയാക്കുന്നതെന്നുവേദങ്ങളുടേതത്രേ. 19
 പ്രത്യേകം നോക്കിടേണം. പുന്നീതിലുടൽമെലിഞ്ഞുള്ളിനും
 ശക്തിയെന്നേ

വർത്തിപ്പിടുന്നധാതുക്കളുടെ തികവതില്ലാത്തബാലന്റെകാര്യം
 കൃത്യത്തിൽക്കേറിയൊട്ടൊട്ടനടിനമമുൻമട്ടിലാക്കേണമെന്നു
 ചിത്തേരിസ്താനവുനൽ ക്രമനിലയിലുടപ്പിച്ചുനാൾത്തോറുമാക്കാം 20
 അശ്വത്ഥ വിപാദിതൈലം.

മോദോട്ടകൂടിയിഹകാച്ചിയൊരേണ്ണപററി-
 ല്ലാറാമതാംകളിമുതൽക്കെതിനാകയാലെ
 വേറിട്ടുചൊൽവന്നതാലം കൂവളം-
 ല്ലോരാടലോടകമിവററിനേഴുന്നപത്രം

21

18. അമിതവും (ചന്ദ്രയേറിയതും) ആയ. ഇതു (പുതിയ ശക്തി മുതലായതു കൊടുക്കുന്നത്) അഴലിനാം (അനന്തരത്തിനാം) എന്നും.

19. ശുദ്ധീകൃതവൃത്തികൾ = ശുദ്ധ (കുറഞ്ഞ) ആയ അന്നത്തിന്റെ ഭൂതി (ഊണ്) മുതലായവ. ചാതുവട്ടം = ചാതുക്കൾ (രണ്ടിറപ്പുധാതുക്കൾ) ഉടെ വട്ടം (കൂട്ടം) തന്നിൽപുനരപി (പിന്നേയും) ആമദോഷത്തെ തുറന്നുവെച്ചു വന്നിടം. മന്ദാഗ്നിമന്ദം = (ശക്തികുറഞ്ഞതു) ആയ അഗ്നി (ജ്വരാഗ്നി) യോടുകൂടിയവൻ ആമദോഷം (അമിതദോഷം)

20 ബാലന്റെ കാര്യം പ്രത്യേകം നോക്കിടേണം = ഇപ്രകാരമുള്ളബാലൻ ആമദോഷം വരാതിരിപ്പാൻ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം. അഴലിനം (നാൾത്തോറും) കൃത്യത്തിൽ ഒട്ടൊട്ടുകേറി (അല്ലാലമായിത്തുറന്നുകൊണ്ടി) അല്ലാലമായി എന്നു. ഊണുമുൻമട്ടിൽ (മുൻനിലയിൽ) അക്കേണം. സ്താനവും (കളിവും) നിലയിൽ (ക്രമത്തിൽ) 21-ം 22-ം 23-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയുന്നതും

കണ്ഠസ്തീവ മലനമുഷിമലകൂരിച്ച
കുഞ്ജമുറയ്ക്കിവയിടിച്ചപിഴിഞ്ഞനീരിൽ
ഏലത്തരിത്രിഫലകാഞ്ചിതമുക്കുരങ്ങൾ
ചെലൊത്തരിതട്ടിമധുരംചരളംപടീരം 22
രാമപ്പമണിവയറച്ചകലക്കിയെണ്ണ-
യാമട്ടകാച്ചിയതുതേച്ചകുമാരകുടും
കാമംതടിയ്ക്കുകുടലങ്ങിനെതേറ്റുകായ-
സ്സോമൽപ്രിയേ തെളിയുമന്ത്രമൊരുകുമാരം. 23

ബാലാഗുരുപ്രാദി എണ്ണ

എന്നും തെപ്പതിന്നുംവിശേഷമിതിന്നേമട്ടായ "വെളിച്ചെണ്ണ" മു-
ന്നന്നേകാച്ചിട്ടകിൽധരിയ്ക്കണമിതാണശ്ചന്ദ്രവിലാദികം
കുന്നിൽനന്ദിനിയൊന്നിനിപ്പറയുവൻ വേദകുമാരന്മാർ
പിന്നെച്ചിന്ദതത്രയല്ലകുമാരവെപ്പട്ട ചെൽചന്ദനം 24

ഇരട്ടിമധുരമൊന്നാടൊത്തീവകുന്ദായമാക്കീട്ടു-
ക്കരംചരളമൊട്ടുകൊട്ടമിതവെലിയേമലതൊ-
ളിരട്ടിമധുരംപരംപതിയുകുംചെറുപ്പന ത-
ന്നരിത്രിഫലകാഞ്ചിതമുക്കുരങ്ങൾ 25

കുത്തേത്തുംകാർകൊകിലരികടകപ്പാലയിരി-
ത്തരത്തിൽകൊത്ത വാലതരയഥ രാമപ്പതിവയ-
ത്തരപ്പൊന്നായ "ഇട്ടിക്കുളഭഗമണ കാച്ചിവടിവൊ-
ടരിച്ചെണ്ണ" കൂടേണമികുമാരൻചൊല്ലിയതിലും. 26

ശതവയുധാദി എണ്ണ

ചിതമെഴുതിക്കൊത്തതിന്നതകംപേരോ ബാലാഗുരുപ്രാദി,
സുതന്ത്രശതാവധിയുടെനീരിൽ കാഞ്ചിതമുക്കുരപുനരത. 27
ചട്ടേറലത്താരികൾചരളംചന്ദനംകുന്ദായകം
കൊട്ടംപിന്നെത്തകരമിവയെക്കല്ലുകാക്കിക്കലക്കി

22 പടീരം (ചന്ദനം)

23. അന്ത്രം (തേരം) തെളിയും. 24-ം 25-ം 26-ം 27-ം
28-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുപറയിക്കണം.

നിട്ടും കാച്ചിടണമെന്നുവെളിച്ചെണ്ണയോടെയണ്ണതാനോ
ചട്ടംതേപ്പിപ്പരിശിത നന്നാദിരാജനുകന്യേ.

28

ബലാമുലാദി എണ്ണ

ഇക്കേടറെറാ തക്കെലരോക്കുകാതാവല്ലാതിയെന്നെണ്ണയ്ക്കി-
ക്കല്ലുംചെന്തുപചിച്ചിടാമുചിതമായ "നല്ലിയു തൻനിരിലും
ചൊല്ലൊളളംകുടക്കെലരാജനടപെൺകുഞ്ഞകുറേനാട്ടിവേ-
രൊക്കുംകുവളവേർപാതാവരിനിവിന്ധനോകഹംചന്ദനം

29

നിഷ്കാമംവെട്ടുവാൻചിരദൃതിനാടിവരഞ്ചെട്ടിയാമച്ചമട്ടും
തക്കോലപ്പട്ടിൽവെച്ചുംതൃിഫലവടിമതുളംതരോഹങ്ങൾപിരണ
ഉൽകൃലപ്രീതിനീപോഹണിയകിളിടയെപ്പണ്ണമേതംപടീരം
നൽക്കല്ലുരിക്കിഴങ്ങുമ്മനശിലയിവകല്ലിച്ചെട്ടുന്നതിനും.

30

ഇത്ഥംകാച്ചാമവെളിച്ചെണ്ണയതക്കേടക്കേളെണ്ണയോ നല്ലതല്ലൊ
പ്രത്യേകിച്ചുജ്വരംപെട്ടവനിതുപരിശീലിച്ചുപോന്നാൽനിദാനം
വർദ്ധിതുംചെലിയായതും നമുടിപ്പുടലിൽപുണ്യവണ്ണംബലംനേ-
ത്രത്തിനല്ലാസരീതകൾവരികയുമില്ലതുമേധാതുരോദം.

31

കണ്ണിൽക്കണ്ടപിശാചബാധകളൊഴിപ്പാനുംകതരേതനരമി-
യെണ്ണയ്ക്കുണ്ടിതിനുള്ളപേരതുബലാമുലാദി യെന്നാണോടോ.
തിണ്ണുംചൊരകരഞ്ഞുകാണുകിലു വർദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളപ്പിടാ-
നണ്ണയ്ക്കുണ്ടിനേമേൽപ്പാട്ടുവതിനായ് "തെലതെന്തുകാച്ചണം.

32

ലാക്ഷാദി തൈലം

കേടററിടിനമകാപാശ മേമഞ്ഞാൾരേന്ദാലു നന്നാറിവെൺ-
പാടത്തോലുവരട്ടമഞ്ഞളിവ കൂടിടംകുറേനാട്ടിവേർ

28. ഏലത്തരികൾ എന്ന ബഹുപദനപ്രയോഗത്തിൽ ശ്രമി-
ക്കേണ്ട. ഏലത്തരി എന്ന അർത്ഥമുള്ള. 29-ം 30-ം ശ്ലോകങ്ങ-
ളെ എന്നായി അനവധിച്ചുകൊള്ളണം.

30. അഞ്ചനയില (അഞ്ചനക്കല്ല)

31. ധാതുരോദം (ധാതുക്കൾ) ഇതുവരെ പറഞ്ഞ എണ്ണ-
കളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു എണ്ണ 6-ാംകളിമുതൽക്കു നിത്യമായി
കേപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

32. അതു (മരതം)

കോടിക്കോത്തുകൾക്കായമാക്കണമതിൽ കല്പിക്കുന്നുവ്യാധിചേർന്നീടും വർത്തമാനവേദനതടവുമാമച്ചമഞ്ചെട്ടികൾക്കെതിരെ ഉള്ള പാലി വപുനരിരട്ടിച്ചുട്ടിത്തരത്താലേവംകാച്ചീടണമയിവെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതായതോതാവുമാക്കുകയോളിവിതിനെക്കൊണ്ടുംകേൾക്കുകൊണ്ടാൽ പോവുന്നീനല്ലതമീതുവിശാലാക്ഷി'ലാക്ഷാദി' തൈലം. 34

സാരസപതം

പിട്ടല്ലപ്പുകടക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയവസ്തുക്കൾപറടക്കിപ്പോയവയുടേവിമുതിർത്തവേദി വയസ്സോടൊത്തുചെറിയവർക്കുതിർപ്പാലിപ്പടർത്തുകലക്കിനറുക്കുകൊച്ചിക്കഴിപ്പിക്കണം ചട്ടനഗ്നിബലംവരംപൊഴുതുചോററിൽ കൂട്ടിയോവേറെയോ. 35 ചട്ടംശീലിസ്സിലായുസ്സുടലിത്തടിയുക്കോമനക്കൊന്നിയഗ്നി-കണ്ഠാഭട്ടനെല്ലുടനിവാകുമാനുരീതിവയുളവാംനല്ലുബലിത്തപ്പും വിട്ടീടുംയക്ഷാക്ഷോവികൃതികളുമ്പസാരവുമായിരുന്നീക്കി-ല്ലോട്ടം 'സാരസപതം' നെയ്യിതുസ്മരണീകിടാങ്ങൾക്കുപീഠം മരത്രം. 36

പിപ്പലൂരിലേക്കും

നീവേറിട്ടൊന്നുകേൾ തിപ്പലിയകടകപ്പാലവിത്തോരിലായ്ക്കും ഉളവേർന്നന്നാറിമാമച്ചപൊടിവിടയപുത്തരിച്ചുണ്ടവേരോൽ ശ്രീവേപ്പിൻതോൽനറുംചന്ദനമരിയകിഴാർനെല്ലിനെല്ലിക്കനാനം. 37 ദേവേലുപുതുവളുമ്പിലയുടെവേർപിച്ചുകത്തിക്കൊട്ട്

33. വ്യാധി (കൊട്ടം) രാക്ഷസഞ്ചട്ടികൾ (രാമച്ചവും മഞ്ചെട്ടിയും) കല്പിക്കണം (അച്ചമേലക്കണം)
35. ഉപ്പ് (ഇയ്യപ്പ്) കുന്നരിവെഴുവസ്തുക്കൾ (ചുക്കുമുളകു തിപ്പലി) ചോററിൽകൂട്ടിയോ വേറെയോ കഴിപ്പിക്കണം. 'കൃമേണ അഗ്നിബലം വരേണ നൈ സേവിപ്പിച്ചുകൂട്ട്' എന്നതിനെ 'ചട്ടനഗ്നിബലംവരംപൊഴുതു' എന്നതുകൊണ്ടു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.
36. വാക്'പാതുരി (വാക്പാതം) യക്ഷരക്ഷോവികൃതികളും = യക്ഷരക്ഷസ്സുകളുടെ ബാധനീകീർത്തയായി ഉണ്ടാകുന്ന വികൃതികൾ (രോഗങ്ങൾ) പീഠം (അടുത്തം) ഈ നെയ്യുടസവികണ

ഈവശ്യത്തോടുമുന്തിരിഞ്ഞുമാർച്ചാനിൽക്കലക്കിഗംഘ്രം
 വേവിച്ചിട്ടവിടാതെകണ്ടുകഴിപ്പിച്ചാൽപനിച്ചുട്ടികൾ
 പോവു യജ്ഞഹരികൊതചികളുംവമ്പാശ്ചമൂർദ്ധ്വമലി-
 നോവംവിട്ടിട്ടമംസതാപമതിപിപ്പലുദി'നെയ്താണിതു. 38

നേരേതയിൽവിതര്യമാംപ്രതിവിധിക്കെക്കൊണ്ടു മാററങ്ങ
 തായ്

പോരേറുംപലരോഗമിങ്ങൊതമൂറ്റത്തത്തിങ്കലേത്തുംവിധേയ
 പാശാതായത്തിൽവെച്ചുവാച്ചപനിയാണെന്നെങ്കിൽ മരണാനന്ദമേ
 പാരിജ്ഞാതവിധംപനിപ്പകവിടാൻമുമ്പെചികിൽസി

ക്കണം. 39

ധന്യനിർവാദമുത്തോപ്പനിയിലുകൊഴിക്കുന്നിരറുള്ളവയ്ക്കു
 ഒന്നെന്നാലോചിച്ചുകൊണ്ടുനാലാലനിലയിവിടെപ്പുറത്തുനോക്കേ
 ണ്ടതില്ല

എൻനൊറിത്തട്ടിലെച്ചെങ്കനൽനിലയെറിയുംചണ്ഡമാംക-
 ണ്ണിലുണ്ടായ്

വന്നാശിശ്വരവരോഗപ്രഭുവിനെവിടെയഗ്രാസനംകിട്ടുകില്ല. 40

കുട്ടികൾക്കു ശുദ്ധതപാനംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഗുണങ്ങൾ സംഭവിക്കു
 ന്നതാണ്.

38. ആററിൽ (വെള്ളത്തിൽ) പനിച്ചുട്ടികൾ = പനിയും
 ചുട്ടിയും. പോവു (ശമിക്കും) യജ്ഞഹരികൊതചികളും = യജ്ഞാ
 റും (ക്ഷയവും) ഹരികവും അതചിയും വമ്പാശ്ചമൂർദ്ധ്വമലി
 നോവം = വലിയപാർശ്വങ്ങൾ (വാരിക) ഉിലും മൂർദ്ധ്വമലിനി
 ലും (ശിരസ്സിലും) ഉള്ളവോവം (വേറോയും) പോവും. അംസതാ
 പംവിട്ടിട്ടം (ശരിക്കും).

39. വിതരമായ പ്രതിവിധിക്കെ (ചികിൽസക്കെ)

40. അനേകരോഗങ്ങൾ ഒരു സമയത്തിൽ വന്നാൽ പനി
 ക്കുമാറ്റുള്ളവയെക്കാൾ ശക്തിക്കുവാണെന്നിലും പനി മാറുവാനാ
 ണ് ആദിയിൽ ചികിൽസ ചെയ്യേണ്ടത്. അവിടെ ബലസ്ഥി
 തിയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എൻ നൊറിത്ത
 ട്ടിലെ = എൻ (ശിവൻ) നൊറിത്തട്ടിലെ. സർവ്വരോഗ
 പ്രഭുവിനും സർവ്വരോഗങ്ങളുടെ രാജാവിനും (പനിക്കും) എവി
 ടെയും അഗ്രാസനം കിട്ടും. (പനി എല്ലാ രോഗങ്ങളിൽ

വെൺതെച്ചിവേർകടകരേഖണിപർപ്പടംകാർ
ചന്ദ്രകേധനിതുകൾകൊണ്ടുളവാകുന്തരം
എന്തൊരിതിപ്പടിപൊടിച്ചുതെല്ലമെപ്പർത്തു
മോന്തിച്ചിടുന്നതുമതിവ വിരേഖമത്രേ.

43

വിശ്വമുക്താദി കന്യാതം

തന്നപംഗിപ്പടമുകിന്മുഖ്യിലവേന്തപാദം
കന്യാ കല്പനമാിവേർക മന്നൊച്ചിതൻവേർ
പിന്നിട്ടപർപ്പടമുപരിമിവററിനാൽ തി-
ക്കുന്നൊന്നറിഞ്ചകപ്രതിതനീതമതിവ കൊളുതാം.

44

വിഷ്ണുക്രാന്തി കന്യാതം

വിഷ്ണുക്രാന്തിഫലങ്ങൾക്കു സഹവദവീവേർ കറുത്തൊട്ടിവേ-
രഷ്ണുളടിനമുക്കുളവളകവേർ കാർകർപ്പടപ്പുല്ലിവ
കഷ്ടിക്കാഞ്ഞകന്യാതമാക്കിത്തുമ്പൊടിക്കുംവിഷ്ണാത്മജനം
കൃഷ്ണപ്രീമുകിൻവേണിനീല്ലൊരുഗുണംമുണ്ടൊന്നതിന്നി നൃപം.

45

കാതപല"ജനേര്മശകന്യാതമാത്രാണ" 'വിഷ്ണു-
ക്രാന്താദി' മെഴുൻവിഷമാതതനേല്ലുമാലും
ചിന്തിക്കുവല്ലവിചാരംപരവാകയാലും
മേന്മുജനംഗിരസി ദാരമെടുക്കയാലും.

46

അഭിലാതജനത്തിന്ത

പരന്തീത 'ഭിലാത'ജപ്പനിവിടാനാത്"പുറന്തിച്ചുണ്ടതൻ
വേറിഴയ്ക്കുന്തൊലി ചങ്ങലീകമനംദോരംകറുത്തൊട്ടിവേർ
പൊയ്പുഷ്പമുലമെന്നിവനറുംപാൽക പാമതാക്കിപ്പുതു-
ത്താരിതെന്തൻമൊഴിപഞ്ചസാരവിതറിത്യേവില്ലുവാനേകണം.

47

43. വെൺതെച്ചിവേർ (വെളുത്ത തെച്ചിയുടെ വേർ)

45. കമലങ്ങൾക്കുത (പ്രീഫല) സഹവദവീവേർ സഹവേ-
രി (പുവാതമുതല)യുടെ വേർ. വിഷ്ണാത്മജനം = വിഷം (വി-
ഷ്ടക"തി) കൊണ്ടുണ്ടായ ജനം (പനിഞ്ച) ഓടിക്കും. മുഞ്ചൊ-
ന്നതിന്നു (വിശ്വമുക്താദി) ഇത്രയും ഗുണമില്ല.

46. വിഷമാതതൻ (വിഷജ്വാല) ദിരസി (തലയിൽ)
മാരം (ചരട്ട) എടുക്കയാലും, ജപരം ഏതും ഉണ്ടാകും.

47. ഈ അഭിലാതജപ്പനി, അഭിലാതംകൊണ്ടു ജനിച്ച

വേണുപുത്രാദി കഷായം

[illegible]

അഭിപ്രായംഗമുള്ള പരസ്യങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ക്ഷമിക്കുകയും

കേൾവാമോ? വേണപത്രാദിക'മീതുപെറ്റതേക്കിന്റെദേവർ(മംബ
പുഷ്പ-
അതിന്റെവേർവെള്ളത്തിന്നുൾപ്പുൾപ്പുകടുകൾകാർപ്പുപ്പുരമതിന്റെ
മൂലം.
ശ്രീ വിശ്ണുമാർവ്വക്ഷമിശ്ചാനാനുകൂല്യംകഷായംദയശ്രോധകാരി-
ശ്വാമേവ(മംബ)കാണുന്നേതിട്ടണയ്ക്കൊഴിയാനുള്ളപരംപ്രദാനം
മല്ലാ. 50

ഉൾക്കാമ്പിൽ ഭയമുണ്ടെന്നു ചെറുസാരംഗാക്ഷി 'ഭാരിന്ദ്രാദി' യാ-
മിഷ്യാച അനിനമകളെ, കിസ്സു മധുരം പഞ്ചാഭയം പോകുമെ

തായ ഹനി, വേഷക്കാരെ എല്ലാകേരളവായ ഹെറക്കളാൽ ഉണ്ടാകുന്ന മൂലമന്തിന് അഭിപ്രായമുണ്ടെന്നു പേരുകൾ, പാർക്കുമാറ്റം (പ്രശ്നകാര്യം)

48. മണ്ടു ജാതിക്കുറുത്തൊട്ടിപ്പേർ (കുറുത്തൊട്ടിപ്പേരും ജാതിക്കുറുത്തൊട്ടിപ്പേരും) എന്നും (മുത്തങ്ങ) തവ (നീക്കം) പാവുകിയുടെ വില്ല (കരിയ) ത്രിപ്പുരസ്സന്ദർശിപ്പിക്കുന്നതായ ദേവിയുടെ വില്ല കരി സ്ഥാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാകുന്നു. കപമിതം (കറക്കപ്പെട്ടത്) ആരു ജലം (കുറുത്തം).

50. പർപ്പട, കടകകൾ = പർപ്പടവും, കടക (കടകരോ
ഹണി)വും. പുഷ്കരതന്ത്രന്റെ മൂലം (പുഷ്കരമൂലം) ഭയക്രോ
ധകാരാഭ്യാവേദം = ഭയം, ക്രോധം, കാധം മുതലായവയുടെ ആ
വേദം (ബാധ) കൊണ്ടു. ഭയം മുതലായ മാനസവികാരങ്ങളുമായി
ഉണ്ടാകുന്ന ജപരശ്മിന്നു 'ശരീരം' ജപരം എന്നു പേരുകുന്നു.

ഇതിൽമുഖ്യമായ ചികിത്സകർമ്മതിയാമെല്ലാപ്പറിയ്ക്കുമതുതം
കുതിയെ തുറുപ്പികളിൽമണിഞ്ഞാനതിനാലിനിവിട്ടുപിടുന്നില്ല.

നാലാം അദ്ധ്യായം

രക്തവിത്തചികിത്സ

- പിത്തംകോപിക്കുന്നൊരു വസ്തുക്കളെയെറ്റൊരുമയ്ക്കുളിച്ചെന്നാൽ
യെത്രയകൃൽ പ്പീഹകളിലെ രക്തമതിതുകിച്ചമഞ്ഞീടും. 1
- മുറയ്ക്കാപ്പോറക്കല്ലെടു പരന്നാൽപങ്കുതേക്കുണ്ടെന്ന
അരന്നാസാദിവഴിയായ് പുറത്തെക്കുറുപ്പെടും. 2
- നദാകീഴ്ചോട്ടുചോട്ടാലോ സദാനന്ദസംരൂപിണി
ഗുദാദിമാറ്റമായ് രക്തമുദാരം പുറമേവരും. 3
- ശ്രീമയ്യൻക്കണ്ണിനതത്ത്വാനാമെച്ചൊക്കെപ്പരക്കകിൽ
മോമളപണയ്ക്കൊക്കെക്കൊമയ് പ്രസരിച്ചീടും. 4
- ഇപ്പടിമുണ്ടതരത്തിലിരിപ്പതിനേരകൃതപിത്തമെന്നൊരു
ഉല്പാദിപ്പിയതുമാറാൻ നൽപ്പണിചിലതൊക്കെയുംപറഞ്ഞീ
ടാം. 5

ജ്വരം എന്നു ജ്വരതുകവചനമാകുന്നു. ആഗ്നതുകജ്വരങ്ങളും തച്ചി
കിത്സാശ്രമവും ഏതാനും ഇവിടെ ഉൾപ്പെടുത്തേൻ (പറഞ്ഞേൻ)
എന്നു താല്പര്യം.

1. ഉളിച്ചെന്നാൽ (രക്ഷിച്ചാൽ) യകൃൽപ്പീഹകളിലെ (യകൃ
ത്തിങ്കലും പ്പീഹയിങ്കലും ഉള്ള) 'പിത്തം കോപിക്കുന്നൊരു വസ്തു
ക്കളെ' യെന്നത് ഉപലക്ഷണമാകുന്നു. തിക്ഷണോഷ്ണാദി വസ്തുക്ക
ളെ അധികമായി ഭക്ഷിച്ചാലും രക്തം ഇളകിച്ചമഞ്ഞീടും.

2. നാസാദിവഴിയായ് = നാസ (മുക്ക) മുതലായ വഴിയി
ലൂടെ എന്നർത്ഥം.

3. ഗുദാദിമാറ്റമായ് = ഗുദം (ചലചാരം) മുതലായ മാറ്റങ്ങളി
ലൂടെ എന്നർത്ഥം.

വല്ലാതെമേൽവഴിയിലെത്തിയ രക്തപിത്തം
മെല്ലാംചമിച്ചുവീട്ടുവീണുസുഖമെടുപ്പാൻ
കുലേപ്ത ഹിതംവരുവിലുള്ളകു മുതീരത്തു
നെല്ലിട്ടുതൊട്ടുതുവസ്ത്രംഗണത്തിനാലേ.

6

വയറിളക്കുവാൻ കഷായം

നെല്ലിക്കാരകട്ടക്കയന്നിവയിണങ്ങുംമുതലിങ്ങപ്പഴം
മെല്ലെകാശമൊക്കിവെച്ചുകുറുപ്പം പഞ്ചാരവുംചേർത്തതിൽ
മല്ലക്കണ്ണിവിരേചനത്തിനകഴിപ്പിച്ചാൽശമിക്കാതിരി-
ക്കില്ലിങ്ങുർദ്ധപശ്ചാത്തപിന്തമിട്ടു കൈകണ്ടുള്ളതാണെന്നു യം. 7

ഇഷ്ടാപാലിലെച്ചുവെച്ചുവീട്ടുതാനിയോപുളതൻ
തൊട്ടോകുരുതമോകുരുതനെഹിതംപോലേകഴിപ്പിക്കണം
ഒട്ടുമുതലിനീരിൽനാലോഹരിയേറുംനെയ്യുക്കുട്ടിക്കുശം
ക്കിട്ടാനീരുവലിഞ്ഞനെരത്തിലായ്താനേതലോടീടണം. 8

മുക്കിലൂടെ ചോര വരുന്നതിന്നു്

പടോലയിലനീരിൽവെണ്ണയുരസിസ്തരംനിരറു-
ത്തിടാംതലയിൽമുക്കിലൂടെ തലിനും വരാതാകവാൻ

ചെവിയിലൂടെ ചോര വരുന്നതിന്നു്

വിട്ടുംചെവിവഴിക്കുചോരവരവിപ്രയോഗമുറ-
ക്കുരോസുമുഖിതവളത്തിലരസത്തിലായിടുകിൽ. 9

6. ഉദ്രവസ്ത്രംഗണത്തിനാലേ = ഉദ്രക്കളുപയ വസ്ത്രക്കുളുടേ
ഗണത്തി [കുട്ടത്തി] നാലേ വയറിളക്കുക ഹിതം.

7. വിരേചനത്തിന്നു [വയറിളക്കുന്നതിന്നു] ഉർദ്ധപശ്ചാ
രക്തപിത്തം = ഉർദ്ധപശ്ച [മെല്ലൊട്ടുപോയതു] ആയ രക്ത
പിത്തം.

8. നാലോഹരിയേറും (നാലിരട്ടിച്ചു.)

9. പടോലയിലനീരിൽ സരം [ഇലയും] ആയി വെണ്ണ
യുരസി = ഇപ്രയോഗം (വെണ്ണയുരസി നിറഞ്ഞു ചലയിൽ ഇടുക
എന്നതു്) കൂവളത്തിലരസത്തിൽ = കൂവളത്തിലധരത രസത്തിൽ
(നീരിൽ) ആയാൽ ചെവി വഴിക്കു ചോര വരവു വിട്ടം.

കണ്ണിലൂടെ ചോര വരുന്നതിന്നു്

വസ്ത്രംതന്നിൽനിന്നിലംപരഞ്ഞതിടിപ്പിട്ടിട്ടമർദ്ദിച്ചു ത-
ഞ്ചാനിൽകിട്ടിയനീരിലൊപ്പമൊരിളന്നീർവെള്ളവുംചേർത്തതിൽ
നൽക്കേരൊറാമ്പരലൊട്ടരപ്പമകവക്കിലൊരായിട്ടീടുകിൽ
സത്യംകഞ്ഞീരുകണ്ണിലൂടെയണയാ രക്തം വിരക്തസുതേ. 10

അടപരീയൻകീഴങ്ങുനില്

രൊട്ടുന്നൊചേത്തുരസി ശിരസിതേജസ്വരാം
അടവൊട്ടരക്തത്തെവമി

ചിട്ടമൊ തകഞ്ഞീന്നുവെണ്ടതുംപറയാം. 11

ചോര മർദ്ദിക്കുന്നതിന്നു്

ഉടനേനഹസ്തവേധിപ്പെട്ടി വെണ്ണയുമാഞ്ഞു ടക്കണം തിന്നാൻ
വടശ്ശാഹാദികഷായം വടിവൊടിനിപ്പൊൽവയാണകേടോള. 12

വടശ്ശാഹാദികഷായം

പേരാൽക്കൊട്ടുന്നൊടാടലോടകമ തീയുലം കുറുത്തൊട്ടിവേർ
ശ്ലീരാമച്ചമീവററിനാലൊത കഷായത്തെച്ചമച്ചായതിൽ
ഹോരകേരുന്നിടാനന ചെറുതുപാൽകൂട്ടിക്കടിപ്പിത്തുകിൽ
പാലാതുർകചാരമേതപിത്തമകലെപ്പായാതിതന്നീടുമോ? 13

അധോഹരക്തപിത്തത്തിന്നു്

മൂത്രമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ചോരവരുന്നതിന്നു് പഞ്ചമൂലാദികഷായം
കീഴ്പോട്ടുള്ളതിന്നോ ശതാവരികഷായംവെച്ചതേൻചേത്തുസേ-
വിപ്പിക്കാം ചെറുപഞ്ചമൂലമമവക്കേരേതകുറുത്തൊട്ടിവേർ
കകല്ലേറുന്ന ശതാവരിക്കടതിവററിൻകപാരമൊന്നാന്തരം
ഷിപ്രംമൂത്രപഥത്തിലൂടെതധിരത്തിൻവാച്ചുനിന്നീടുവാൻ. 14

11 വരിച്ചിട്ടം (മർദ്ദിക്കുന്ന)

14 കീഴ്പോട്ടുള്ളതിന്നോ = കീഴ്പോട്ടുള്ള അതിന്നോ (രക്തപിത്തത്തിനാകട്ടെ) ചെറുപഞ്ചമൂല (ഓരിലവേർ, മുവിലവേർ, ചെറുവഴുതിനവേർ, ചെറുപുളവേർ, തൈരിഞ്ഞിൽ) മൂത്രപഥത്തിലൂടെ (മൂത്രമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ) തധിരത്തിൻ (രക്തത്തിന്റെ) വാച്ച്, ഷിപ്രം (ഉടനെ) നിന്നീടുവാൻ ഒന്നാന്തരം.

പാലാമയതിൽമുട്ടവർണിപഞ്ച
മൂലാദിയാംകപാ.മരീന്ദാണപാത്താൽ
പാലിഗ്ഗണംകൊണ്ടുകറുക്കിവെച്ചു-
ന്നാലിന്ദരംനായതിനാമുണ്ടാം.

15

ഗുരേന്തിലൂടെ രക്തം വരുന്നതിന്നു്

പാട്ടിൽപൂരിപ്പുകരയരച്ചിട്ടുപേന്തുളളനല്ലോ
രാട്ടിൽപാൽമോന്തിട്ടമൊതകിടാവിനാലാവണ്യരാശി
ഏട്ടിൽകണ്ടുള്ളതുപറകയല്ലെൻറകൺകൊണ്ടുതന്നെ
കൂട്ടിക്കണ്ടെന്നിതു ഗുരവഴിയെന്തിട്ടുംചോരനിൽക്കും.

16

ശാരിബാദികഷായം

നന്നാറിക്കടപന്തംവടിയലംതുളിരിരിങ്ങപ്പഴം
ചെന്തിട്ടുംചെറുചിരവേരരിയരാമച്ചം പറച്ചുണ്ടവേരി
പിന്നെച്ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങിതുകളാൽവെട്ടുംകഷായത്തിനെ
ഘനേന്ദനേനപഞ്ചസാരയിവമേളിപ്പിച്ചുചോരനീക്കും.

17

ക്ഷീണംവെടിഞ്ഞനികനിന്തിതുശാരിബാദി
യെന്നസ്രുപിത്തരക്തംകൊണ്ടുമാക്കുകല്ലോ
ഏണാക്ഷി നാലിലൊരുഭാഗമിതിൽദ്രവംചേ-
ക്കേണം ശതാവരിയതെന്നൊരുപക്ഷമുണ്ടു.

18

രക്തപിത്തത്തിന്നു സിലെരഷ മങ്ങൾ

ചലമീൻമീഴിയാടലോടകത്തീന്നിലയോ പ്പുഴുമാരതിനുള്ള
തോലോ
രേലസാരതയരച്ചവെണ്ണക്കൊപെൽലമുറ്റിയികിലസ്രുപിത്ത
മസ്യം.

19

15. ഇഗ്ഗണംകൊണ്ടു(പഞ്ചമൂലാദികൊണ്ടു) കറുക്കിയ പാ
ലിന്നും മേൽപറഞ്ഞ ഗുണമുണ്ടു്.

18. അസ്രുപിത്തം (രക്തപിത്തം) ഇതിൽ (ശാരിബാദി
യിൽ) നാലിലൊരുഭാഗം ശതാവരി കൂട്ടേണമെന്നു് ചിലർ
അഭിപ്രായമുണ്ടു്.

നാലാം അധ്യായം

മുഗ്ദ്ധാനന്ദനത്തെഴുകിനുള്ളിൽതൂമ്പരച്ച
 ഭഗ്ദ്ധത്തിൽക്കൊതിച്ചുകിളുംവിട്ടമന്ത്രപിരതം
 സീമേശ്വരൻ ചങ്ങതിവഴുതുന്നതംഗശാസ്ത്രം -
 സിദ്ധാന്തമേ ദൃഢതരം വിഫലങ്ങളാകാം. 20

ചന്ദനാദിപുതം

വേദാധിപ്തിച്ചുകചന്ദനാദിപുതമെൻ ചന്ദനാനന്ദചന്ദനം -
 കചാരത്തിൽ കന്നിവെടിതട്ടിയെരുംകല്ലുകരിച്ചങ്ങിനെ
 വാദിക്കാതെശതാവരിക്കെയതിൻനിർതുല്യമായ് ചേർത്തു നൈ
 സാധിത്തേണമിതന്ത്രപിരതമകലത്താക്കംകഴിപ്പിച്ചുകിൽ. 21

ശതാവയുദാദിഗുളം

ഗദ്യദീപ്യണമേശതാവരിക്കുന്തൊട്ടിയെഴുംവേരനെ -
 ല്ലിക്കാമേളിനിയൊടലോടകമതിൽ വേരൊക്കെയൊരൊപലം
 നിഷ്പാദമത്തിന്നൊലിടങ്ങഴിജലംനാനാഴിയാക്കിസംഗമം
 നില്പാതെപ്പലംകലർത്തണമതിൽപഞ്ചാരമെന്നൊഴിയും. 22

കുറുക്കിയഥസംഗ്രാമകമതിൽനല്ലതാർതാവൽവേർ
 തെരിഞ്ഞിലൊടകത്തരംജനകപുത്രികവുപൊടി
 ധരിച്ചു കളലംനില്പുന്നകഴഞ്ചുമുത്തുനുക -
 ണ്ങിരട്ടിയെഴുംതൊടൊത്തിവപൊടിച്ചമോന്തിടണം. 23

20. വിഫലങ്ങൾ (നിഷ്ഫലങ്ങൾ) ആകാം (ആകില്ല)

21. ചന്ദനകചാരത്തിൽ = ചന്ദനംകൊണ്ടു വെച്ച കചാരത്തിൽ (കഷായത്തിൽ) സാധിക്കണം (കാച്ചണം)

22. അതിൽ (നാനാഴിയാക്കിയ കഷായത്തിൽ) പുട്ടുപലം പഞ്ചാരയും ഒന്നൊഴിയും (നാഴിനെയും) കലത്തണം.

23. അഥ (പഞ്ചസാരയും നെയ്യും ചേർത്തതിൽശേഷം) കുറുക്കി = സാമ്പ്രം (കൊഴുത്തു) ആകാം അതിൽ. ജനകപുത്രി (തീപ്പലി) നില്പുന്ന (നില്പുന്നതുകെ കിഴങ്ങെന്ന് ധരിച്ചുകൊൾകയും വേണം) ഈ ഈട്ടിയെഴുംതൊടൊത്തു (ഇവയും ഈട്ടിയെഴുംതൊടും) മുഖ്യൻ കഴഞ്ചുകണ്ടു പൊടിച്ചു ചോന്തിടണം.

പിന്നെ ചട്ടകമിട്ടിളക്കിയഥ യോജിപ്പിച്ചപ്പത്തുനില്
 ഞാനാണായ് വാങ്ങിയതാറിയാൽ ദഹനശക്തിയെ ജ്വരത്തിനിപ്പി
 യ്കിൽ
 എന്തൊക്കെത്തിന്നുരക്കുപിത്തമുളവാകിലോട്ടമേനിശ്വയം
 നന്നേശാശ്വതരൂപശാലിനിശ്വാസയാത്രയാണിപ്പൂരം. 24

മേല്പോട്ടുള്ളൊരു രക്തപിത്തമൊഴിയും കീഴ്പോട്ടുപോകുന്നതോ
 യാപ്യം രണ്ടുവഴിയ്ക്കുമുള്ള ശമിത്തിലെ നശാദസ്സാദിതം
 വായ്പോടായതു മൈദ്യനോത്തിട്ട കരും വേണം വിവാസങ്ങളിൽ
 മകാപ്പേറ്റും തന്മണിജനോപഗുണമവിൽ നമുനതകൾക്കലേ. 25

അഥ കശേമചികിത്സ

ത്രിദോഷമുരുകുതം ക്ഷയമിവരറിനാലുറ്റൊമാ-
 യുതിപ്പതുവശാൽ പരംകരകളഞ്ചുമായ് വരും
 യഥാക്രമബലത്താഴപ്പഴമിവയ്ക്കുവേഗം പ്രിയേ
 പ്രതിക്രിയകൾചെയ്തിടായ് കിലുടൽനശുമായിട്ടമേ. 26

വെറുമാടലോടകത്തില
 വരുത്തലേ നമായ് പൊടിച്ചു സിതകലത്തി
 ചെറുതുണ്ണിയ്ക്കുകിൽനിണ്ണയം
 മൃതിപ്പെട്ടിട്ടമഞ്ചുമാതിരിക്കാര്യം. 27

ഈമട്ടിൽത്തന്നെതേനിൽ ചെറുവഴുതിനതൻ വേരർച്ചിട്ടതുണ്ണി-
 ക്കാമമ ചേതംഗുണംകേളതിന്നടയിലയാൽ തീർത്തിടുംകുക്കടിയ്ക്കും
 ചെക്കുപ്പീരികത്തിന്നിടകളടയന്നിർജിണ്ണവെല്ലംകമാത്തി-
 ച്ചാമുരണ്ഡ നിരൂപുംബവിചലനകതകിലും കാസമഞ്ചുലാമിയ്ക്കും. 28

24. ദഹനശക്തി (അഗ്നിശക്തി) ജ്വരം. അശിപ്പിക്കുകിൽ (സേവിപ്പിക്കുകിൽ)

25. മേല്പോട്ടുള്ളൊരു രക്തപിത്തം ഒഴിയും (ചികിത്സിപ്പാൻ ശമിക്കും) കീഴ്പോട്ടു പോകുന്നതാകട്ടെ യാപ്യം (ജാഗ്രതയായി ചികിത്സിപ്പാൻ ഏറാതെയും മാനാതെയും നിർത്തക്കതായ്) ആണ്. (പ്രാസ്തോമീതം ശാസ്ത്രോക്തം)

26. ത്രിദോഷം (വാതപിത്തകഫങ്ങൾ) ഉരുകുതം (മാറിനുള്ളിലുണ്ടാകുന്ന മൂറി) ക്ഷയം ഇവരറിനാൽ ഉറ്റൊരായ് ഉദി

തൃപ്പൂപ്പിണി പൊടി

സതുംകട്ടുനയമതിൻപൊടിയാടലോട-
കത്തിൻവരത്തിലപൊടിച്ചതുളളിയൊപ്പം
നൽത്തേനതും സിതയുമായതിരുകൊടുക്കാ-
മിത്രപൂപ്പിണികരകൾക്കൊത്തതൃപ്പൂവത്രേ.

29

ഗുളുളു

ചക്കിൻചുറ്റുമീരട്ടിവെല്ലമീവയിൽ പാറവെറുത്തെളളില-
ട്ടിയുംമട്ടിലണച്ചുകല്ലരലിലിട്ടെല്ലാമിടിച്ചങ്ങിനെ
വെല്ലാംനല്ലൊരുകാരത്തിലതിൽനിന്നൊട്ടൊട്ടെടുത്തിട്ടശി-
പ്പിയ്ക്കണം പലവട്ടമായ് പുലരവേതാനോപുതക്കാർകഥ. 30

പുതുവനാൽ (ഉണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ട്) വാതപിത്തകഫങ്ങൾകൊണ്ടു
മൂന്നും, ഉദാക്ഷരംകൊണ്ട് ഒന്നും, ക്ഷയംകൊണ്ട് ഒന്നും, ഇങ്ങനെ
കരകൾ അഞ്ചുവിധത്തിലാണ്. ഇഥാക്രമബലത്താഴ്ച്ച (ക്രമേണ
സാരേണ) ബലത്താഴ്ച്ച (ബലാധികൃതം) വാതകാഗ്നേയങ്ങൾ
പിത്തകാസത്തിന്നു ബലാധികൃതങ്ങളാകാം. അതിനേക്കാളും ക
ഫകാസം ബലവത്തായിരിക്കും. ഇങ്ങിനെ ക്രമേണ ബലാധി
കൃതമുള്ള ഇവയ്ക്കു (അഞ്ചു കരകൾക്കു) വേഗം (ഉണ്ടായ ഉടൻ)
പ്രതിക്രിയകൾ (ചികിത്സകൾ) ചെയ്തിടായ്കിൽ ഉടൻ
(രോഗിയുടെ ശരീരം) നഷ്ടം (നശിച്ചതു) ആയിട്ടമേ = രോഗി
മരിച്ചുപോകും.

28. അതിനുടെ (ചെറുവഴുതിനയുടെ) ഇലയാൽ തീർന്നിട്ടും
മുക്കടിക്കും ധൂണം വേണം. ജീപ്പറ്റവെല്ലം = ജീപ്പറ്റം (പഴുകിയതു)
ആയ വെല്ലം (ശർക്കര).

30. ചക്കിൻചുറ്റും (ചക്കിന്റെ പൊടി) അതിനേക്കാൾ
ഇരട്ടിവെല്ലം = ഇവയിൽ (ചക്കിന്റെ പൊടിയിലും വെല്ല
യിലും) തുടിക്കും മട്ടിൽ വരുന്ന പുളള അണച്ച (ചേർത്ത
കല്ലരലിയിട്ടു തുരിമ്പുലക്കുകൊണ്ടിടിച്ച പാകമാക്കി ചാജനത്തിൽ
(പാത്രത്തിൽ) വെല്ലാം. അതിൽ നിന്നു ഒട്ടെട്ട (കരേഴ്ശ്ശ) പു
ട്ടത്തു പലവട്ടമായോ, പുലരവേ (പുലരവേവാൾ) താനോ (ത
ന്നെയോ) അശിപ്പിക്കണം.

എന്നാലഞ്ചുതരംകരക്കെടുതിയ്ക്കുക്കൽ ശത്രിവാതംബലം
ചിന്നപ്പു തുളാഷ്വതപതചികളീരോഗങ്ങൾവേഗംവിടും
നന്നായിട്ടനിറപ്പുകിട്ടുകലിന്നുംതിയ്യിതുംശക്തിയും
വന്നീടും' ഉള്ളുണ്ണി'യാണിതു ഗുണപ്രായത്തിനാധാരമേ. 31

ലാജാമലകാദി പൊടി

മലർ നെല്ലിനുകടക്കച്ചക്കിനിരനി-
പ്പലിമുർത്തിച്ചിവപഞ്ചസാരയോടെ
ഒലിക്കൊത്തേനിവചകർത്തരീപ്പുകൊണ്ടാൽ
നവരോടെ കരയഞ്ചുമഞ്ചുമല്ലോ, 32

ലാജവിശ്വാദി പൊടി

മർക്കാരേത മലർച്ചക്കുമേലിപകൊരാജകർപെൺപൈതളിനെ
ല്ലിക്കൊ നല്ല കടക്കമെന്നിവ നുകൾക്കു തുളാഷ്വരകം
ചൊറിക്കൊള്ളും കിരിയാത്തതൊന്ന നിമുട്ടിച്ചിട്ടുണത്തൊപ്പാടി-
ച്ചൊക്കെത്തന്നെ പഞ്ചസാരനൂറനെയ്യും ചേർത്തുപിപ്പിത്തും. 33

രാവിനലോ രമണി നാവിമലരേ ചകരക്കാർ
സേവിച്ചിടമേയിതിനൊപ്പവട്ടമൊയൊ
വിശ്വാസമോടരീയ്ക്കുകിപ്പൊടിയാണ'ലാജ-
വിശ്വാദി'ജ്ഞാവിളികൊണ്ടുവിശ്വാസനാഥേ. 34

വേദാഷ്ടദികന്യാരം

കടുതിതമരോടിട്ടിമധുരം കിഴാർനെല്ലിയൊ-
ത്തിട്ടന്നചെറുതേക്കവേരിനുകൾതൻ കഷായത്തിനെ
കടിച്ചിടണമാടലോടകരതിന്റെരവർച്ചക്കുകൾ-
ക്കൊടാമുകിൽവരട്ടക്കെൽ ചെറുതേക്കവർതി
പ്പലി. 35

കൊത്ത വാലകലൻപിററ്റുതു പൊന്നാവീരവേരിസ്സുള-
ഹരതാൽ തീർത്തകഷായനീർസിതയ്ക്കും നൽകുളീകൊത്താരമേ
ചേർത്തകാമതിലാമുരോതിയതുതാൻ'വേദാഷ്ടദി'വാശാദി'യാ-
ണമതു മറ്റതിതേനിവയ്ക്കുവാൻമുകപാഥവും പററുമേ. 36

33. അതും (മലർ മുതലായവ ഒക്കെക്കൂടിയാടത്തൊളം)
കിരിയാത്തമൊന്ന അതിൽ (ജീരകത്തിൽ) ഇരട്ടിച്ചു. 35, 36
ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

36. നല്ലഹരതാൽ (ഗണത്താൽ)

പാദകഷായമുണ്ടാക്കുമാടലോടകമവരിനാൽ
 ഈടേറുംകരയാലേറെനാടലോട്ടമീതേകകിൽ.

37

ശുദ്ധമാണ്ഡരസായനം

ചാലംചെന്നാതകമ്പളങ്ങ കരട്ടം തോലുംകളഞ്ഞിട്ടതിൽ
 കോലുംനീറകലുംതടിയൊതുവാം വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞങ്ങിനെ
 ചാലമവെച്ചവരുത്തിടങ്ങിനറുംനെച്ചിൽസ്വയംതേൻനിറം
 ചേലാകമ്പോളെടുത്തുവേറെയെത്തരക്കൂണം മുറയ്ക്കാമവ.

38

മീനക്കുരണ പഴമകൂടിയകമ്പളങ്ങ
 നീർനാലിടങ്ങഴിയതിൽനിത കാൽത്തുലാംതാൻ
 താറേകലക്കണമേതീകലമച്ചതും തു-
 നെനാഴിണ്ടുമ്പോളു കറുക്കിടേണം.

39

മുക്കൈർജ്ജുനകംതിപ്പവിയിവപലമീരണ്ടകണ്ടും ത്രിജാതം
 നൽക്കൊമ്പമ്പലസാക്ഷാൽമുളകിനുകൾകഴഞ്ചക
 യാറാറകണ്ടും

ക്കൈവണ്ണക്കൊപ്പാടിപ്പൊടിവിനറിയിളക്കിടണംസാസ്രപാകം
 കൈക്കൊണ്ടാലായതിങ്കൽകമ്പിപ്പനാട്ടപ്പത്തുനിന്നിട്ടിറക്കാം.

38. കാലം ചെന്നാത (പഴകിയ) കമ്പളങ്ങ കരട്ടം
 തോലും കളഞ്ഞു ചിരകി തെ തുലാം. ഓതിൽ (കമ്പളങ്ങയിൽ)
 കോലും (മേതം) നീർ അകലും പടിക്ക (അകലുന്നവണ്ണം)
 വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞങ്ങിനെ (വാട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞു അതിലെ നീരു കളഞ്ഞു
 എന്നർത്ഥം) തേൻനിറച്ചേലാകമ്പോൾ (വരവുകൊണ്ടു തേനി-
 റെറ നിറമാകമ്പോൾ) അതു വേറെയെടുത്തരക്കൂണം.

39. പഴമകൂടിയ (പഴകിയ) കമ്പളങ്ങയുടെ നാലിടങ്ങ
 ഴി നീരിൽ നിത (പഞ്ചസാര) കാൽ തുലാം (ഇതപരയഞ്ചു
 പലം) കലക്കണം. അഥ (പിന്നെ) അതിങ്കൽ (പഞ്ചസാര
 കലക്കിയ പഴയ കമ്പളങ്ങയിൽ) അരച്ചതും (കമ്പളങ്ങ വറു-
 ത്തരച്ചതും) തുക്കെ നാഴി രണ്ടും [ഇതനാഴി നെച്ചും] ചേർത്തു
 കറുക്കണം.

40. ത്രിജാതം (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തോലി, പച്ചില)
 പുനഃ (പൊടിവിതറി ഇളക്കിയതിൽപിന്നെ)

ചുടാറുമ്പോളിൽ പാറണമഴകൊടുത്തേൻ നാഴി

രണ്ടു കൈയോളി

ചീട്ടംമട്ടിട്ടിളക്കിപ്പുനരൊത്ത ശുചിപാത്രത്തിൽ വെച്ചിടവേണം
മോടിമയ്യുന്നതായതു സ്തംഭിശുവനകരയെക്കിട്ടമേക്കം ക്ഷയംവാ-
ച്ചീട്ടുന്നൊരു സപിത്തം ക്ഷതമെപിയതിക്കണ്ടദുഃഖങ്ങളേൽക്കാ. 41

ഈ 'കുശാ'മാണ്ഡരസ്വായനം' മുറികൾകൂട്ടീടത്തപ്പിള്ളി-
ങ്ങാക്കംമെയ്യിനശക'തിശാരദശശിപ്രസ്തർച്ചിവകുത്രാംബുജേ
മുൾക്കാമ്പിന്നുപിടിയ്ക്കുന്ന ഗഹമിനുണ്ടീടുന്നവക്കൊക്കെയും
ചൊൽക്കൊള്ളും പുതയാരണാപട്ടതയും ബുദ്ധിയ്ക്കുവർദ്ധിയ്ക്കുമേ. 42

കർപ്പൂരാടി പൊടി

നൽക്കർപ്പൂരം നമുപച്ചില തടവിനജാതിയ്ക്കുപാച്ചോറിതൻ
തോൽ
തക്കോലപ്പട്ടിലെല്ലാമിവസമിവയെക്കാളിരട്ടിക്കണക്കിൽ
പുക്കംസീതാലവംഗത്തൊലിമുളകകളും നാഗകപ്പുവുമൊന്നാ-
യൊക്കെച്ചുറ്റിപ്പു തുലുംസീതയൊട്ട ശിശുസേവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ
നിത്യം. 43

ഉണ്ടാകുംതചീരുംമനമത്തളിമഗ്നസ്തംക്ഷയംഗുരുവും
കണ്ടാതകവുമേക്കുമെച്ചയടവുമാറുംമഹാമുദ്രിയും
കണ്ടത്താകരയണപാനമൊട്ടുപോന്നിൽ ഭക്തവിദേപചരാം
കണ്ടാമണിയൊഴിഞ്ഞുപോകമിതു 'കർപ്പൂരാടി' സാരാകൃതേ. 44

41. ശുചിപാത്രത്തിൽ = ശുചി (വെടിപ്പുള്ളതു) ആയ പാത്രത്തിൽ.

42. ഈ 'കുശാ'മാണ്ഡരസ്വായനം' (മേല്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഉണ്ടാകുന്ന മരുന്നിന് 'കുശാ'മാണ്ഡരസ്വായനം' എന്നു പേരാകുന്നു) അന്നപഹം (നാൾത്തൊറും) പുതയാരണാപട്ടതയും (ആശുഗ്രഹണസാധ്യവും)

43. സീതാലവംഗത്തൊലി, മുളക, കുളുപസീത (തിപ്പലിയും) ലവംഗത്തൊലി (ഇലവംഗത്തൊലി) യും, മുളക നാഗകപ്പുവും (നാഗപ്പുവും) 'നാഗ'ത്തിൽ കൊടുത്ത 'ക' പ്രത്യയം സ്വപദമൊതു വാചിയാണെന്നു മരിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

44. കണ്ഠാതകവും (കണ്ഠാരോഗവും) അന്നപാനമൊട്ട (അന്നത്തൊട്ടും പാനത്തൊട്ടും) ചേർന്നാൽ (ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ) ഭക്തവിദേപചം (ഭക്തരോധം) അന്നമഹത്തായ 'ക' ആയ കണ്ടാമുണ്ടി.

അമൃതാദി ഏണ്ണ

പോരാണപിററുതിനീക്കെതന്നാച്ചികൊ-
 പ്പീരംമഹാമലയമുക്കിയതാടലോടും
 ചുരുൽത്തലപ്പളിയിതൊക്കെയിടിച്ചെടുത്ത
 നീരിൽസുരദുമരക്കുകടക്കുകൊട്ടം.

45

വരാംഗികുടരോഹണീമലയജങ്ങൾചെങ്ങലുമോ-
 ടിരട്ടിമധുവ്രജാംഗനകൾമാഞ്ചിയെന്നിഗ്ഗണം
 അച്ചുതടവിച്ചവെച്ചുമവെറുംവെളിച്ചെണ്ണ സാ-
 രാംകുന്നികാച്ചണംഗുണമിണങ്ങമെളെണ്ണയോ.

46

അമൃതാദിയെണ്ണയിതുകന്നപൂണ്ണനാ-
 മൃതാംശുവോടമരിട്ടംശുഭാനനേ
 ചുരുയക്കുമെന്നിവവിടേണമെങ്കിലോ
 സമയേകിടാങ്ങൾപെരുമാറണംപരം.

47

വരാംഗിലുത്തം

സൂലമാടലോടകംപിഴിഞ്ഞനീരാടുത്തതിൻ
 സുമങ്ങൊട്ടുചുചേത്തുകാച്ചിവെച്ചനെഴിനെ
 വികുമാഗാത്രീ തേർകറച്ചണച്ചുചിച്ചുകൊള്ളുകിട
 ചുരുക്കുകിള കുട്ടിപിന്നെയെങ്ങുകിളതെല്ലമേ.

48

ശാലസഹിദ്ധ്വംഭരചികിത്സ

നല്ലട്ടിരക്കുമാർനേർമിഴിനിയതരോരോജാതിഹേതുക്കൾകൊണ്ടാ-
 ണെക്കിട്ടേക്കക്കുക്കുന്നിവയനിഗമുദീയുന്നതിന്നാകയാലേ
 തക്കത്തിൽതച്ചികിട്സാവിചിത്രമൊരുവിചാരനെയണയമേതൊ
 ണ്ടൊക്കെത്താൽക്കാലമോതിത്തരുവനായി കുറേതാട്ടിവേർ

പത്തുദാനം 49

45. അല്ലി (കഞ്ഞുണ്ണി) കഞ്ഞുണ്ണി, വണ്ടിമർദ്ദ പശുക്കളെ
 ഉളക്കൊണ്ടു വിദഗ്ദ്ധന്മാർ വ്യവഹരിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നതാണ്.

46. കുടരോഹണി മലയജങ്ങൾ - കുടകരോഹണി (കുട-
 കരോഹണി) യും മലയജവും (ചന്ദനവും) ഊട്ടിമധുവ്രജാംഗന-
 കൾ - ഊട്ടിമധുവും വ്രജാംഗന (നന്നാരി) യും.

48. സുമങ്ങൾ (പൂക്കൾ)

നയോപായകുഷായം

ഓരോരോഗത്തന്നെ ജീരകവും ചുക്കുമീവിധം കപാഥം
നോരേതീന്തു കടിയ്ക്കുവാൻ സഹമിതന്ത്രേ നയോപായം. 50

ബലാജീരകാദികുഷായം

കുറുത്തൊട്ടിവേർ ജീരകം ചുക്കു ലാളം
കരിമ്പംബുരം വിലാപവേർ ദേവതാരം
പരം മുഖിലയ്ക്കുള്ളവേർ വാശമോശം
വരാതിഗ്നണത്തിൽ കുഷായം വിശേഷം. 51

ബാധിതും ശ്വാസകാസപ്രശമനചണമാമി ബലാജീരകാദി
കപാഥം പഞ്ചാരതേന്തരിപ്പലിയിതുകൾകലർത്തിട്ടുവേണം
കൊടുപ്പാൻ
പാഥോജപ്പവിശേനും പുതുക്കുമൊഴിമേൽച്ചൊന്നയോഗമി
നാലേ
സാധിച്ചാട്ടിൻറപാൽ മോത്തുവതു മുചിതമാക നപഞ്ചാരലുട്ടി. 52

ബലാരാസ്താദികുഷായം

ആരോഗ്യമേ ബലയ്ക്കുതന്ത്രയൊടൊത്ത പുണ്ട-
വേരിന്നെഴുംതൊലി വിലാസനിവാസഗാലേ
പേരാന്നിമട്ടിമധുരം മധുരക്കരിമ്പോ-
ടീനമ്പരയളിതെന്നിന്റതൻകുഷായം. 53

49 ക്ഷുദ്രകൻ മുതലായ ശ്വാസങ്ങളും തന്നെയും മുതലായ പു
ക്കിട്ടങ്ങളും സമാനങ്ങളായ ഹൃതുകൾകൊണ്ടു ജ്വരിക്കുന്നവയാക
യാൽ അവയുടെ ചികിത്സയും സമാനമായിരിക്കും.

51 ലാളം (മലർ) വാശ (ആടവോടകത്തിൽവേർ)

52 ബാധിതും (ഉപദ്രവിച്ചിന്ന) ശ്വാസകാസപ്രശമനചണ
മാം ശ്വാസങ്ങളുടേയും (പ്രീക്കിത്തുടേയും) കാസങ്ങളുടേയും (കരക
ളുടേയും) പ്രശമനത്തിന്നു (ലഭിച്ചിടുന്നതിൽ) ചണം (സമാപം)
ആയ മേൽച്ചൊന്നയോഗത്തിനാലേ (ബലാജീരകാദിയാൽ) സാ
ധിച്ച (കുറുക്കിയ)

53 ബല (കുറുത്തൊട്ടിവേർ മധുരക്കരിമ്പു = മധുരമായ കരിമ്പു
53-ം 54-ം മണ്ണാകങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുനവയിക്കപ്പേടേണ്ടവയാണു്. ബല
മുതലായ മന്താരകളുടെ കുഷായം കുറുത്തൊട്ടിവേർ മുതലായ മന്താര
കളുടെ കുഷായം പോലെ. സാരം (ശ്ലേഷം) ആണു്. (ദാഷം നല്ല
താണു് എന്നു സാരം)

നിർഗുണ്യഭാഗികത്വം

ആരോമൽക്കരണൊച്ചിഭവരഥവയസെന്നല്ലിനിചൂഷണം
 വേരിൽതോൽ കിരിയാത്ത രാസ്തയിവതൻ കപാലംകണക്കോറവും
 സ്വരം മേല്പോടി തേനിവസ്ത്രീഹ ബലരാസ്താദിയണാദിയൽ
 സൈപരംചൊന്നതൊട്ടക്കുമോതിയതു 'നിർഗുണ്യഭാഗി'

പുണ്യാകൃതേ. 54

ചൂഷിംകൂടിയണക്കണം പനിയിലും പാദം പഹിതംനോടി
 'നിർഗുണ്യഭാഗിയി'ലാദിയോതുവതിനസ്വാളിച്ച

പൊയ്കപോതിങ്ങാൻ

ചൂഷിയാതെകഷായമില്ലിതിജ്ഞം പേശുനവാകൊക്കുക
 നൊക്കെപ്പഞ്ചിരിവെണ്ണിലാവു വിതറിപ്പൊല്ലുന്നവോ

നീ ഭീവേ? 55

ശേഷസ്ഥിരസ്വായനം

വൈദേഹീതന്നരിയെടുത്തമനാഴിയായാൽ
 വൈകാതീശകിലപിഴിഞ്ഞൊന്നാഴിനീരിൽ
 തെറ്റാതൊരല്ലകഴിയുംവരെയിട്ടവെച്ച
 പിറേറദിനം പുനതണക്കണമു മിക്കൊരേ.

56

ഇവർണ്ണം പുനരാടലോടകമെതക്കെന്നല്ല പല്ലാനി പൊ-
 ന്നാവിരം കൗനൊച്ചി നൽബുഹതിയാൻ വേലിപ്പുറത്തിക്കൊടി
 കൂക്കപ്പിരമിവററിത്തളില പിഴിഞ്ഞെന്നു നീരികളും
 നീൽക്കൊട്ടിനെഴുന്നപാലതിലുംകൊരൊരാത്രിയിട്ടിടണം.

57

പിറേറന്നാളിലുണക്കിടേണമൊടുവിൽ പുണ്ണിച്ച നേനാനിയാൻ
 പെററയ്ക്കേ മുളകൊണ്ടുതീർത്ത മിനുസപ്പാത്രത്തിൽ വെച്ചിടണം
 ചെറൊരേയ്യ പഞ്ചസാരമിവയും ചേർത്തിട്ടിതുണ്ണിക്കിൽ
 പററില്ലെക്കിളമേക്കവും കരയുമാക്കിക്കൊന്ന കൗസുദിനം.

58

56 വൈദേഹീയൻ (നിപ്പുചിരുകെ) ഓരോളി മുഴുവൻ ഇശ-
 കീമ പിഴിഞ്ഞു നാഴി നീരെടുത്തു അതിൽ ഇട്ടവെച്ച പിറേറദിവ-
 സം പകൽ മുഴുവനും വെയിലത്തു വെച്ചുണക്കണം.

57 ഇപ്രകാരം ഒരു രാത്രി മുഴുവൻ ആടലോടകത്തിലുകെ
 നീരിൽ ഇട്ടവെച്ച പിറേറന്നാൾ പകൽ മുഴുവൻ വെയിലത്തു വെ-
 ച്ചു ഉണക്കണം. ഇങ്ങിനെ എന്തെങ്കിലും ഉതലായവയുടെ ഇലകളുടെ നീ-
 രുകളിലും ആട്ടിൻപാലിലും ഇട്ടവെക്കുകയും ഉണക്കുകയും വേണം.

ജീരകാദിപൊടി

ശുക്രമോഴിതകുടീണം ശൈത്യബീഭത്സായനമാണു ജീ-
രകമഥ വയസ്സുമാരിതേ അഞ്ചു പുഷ്പകരമുലകം
തൃികട കരയാമ്പട്ട മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങിവെലിയുരകമു-
രട്ട പിന്നീടോ ജാതിജ്വരമായയമോദകം. 59

തൃിരകച്ചുര നാക മതമിണങ്ങിടുന്നാരാധാളികർ-
പ്പുറ്റുരണപ്പിരിയ ചാലപതമിഃസംഗതോലതേലത്തരി
സാരപ്പെട്ടസഹസ്രവേധിസരസേ കേൾപുത്തരിച്ചങ്ങതൻ
വേരിനുള്ളൊ നന്തോൽവിഴാലാകുറുത്താട്ടിപെയത്തിൻവേൾ 60
ചൊൽക്കൊണ്ടക്കിടുകമെതകിർപട്ടയിച്ചൊന്നതെല്ലാം
നൽക്കൊണ്ട നിക്കൽക്കഴലിസമമായ് മേയ്ത്തു ചുണ്ണിച്ചുണ്ണും
ഏഴപഞ്ചായന ചട്ടമഥേനൻകൊണ്ടചാലിച്ചസാരം
നക്കിത്തന്നപിട്ടു പിന്നൊഴിയുംപൊന്നുപുറംകാസ വായ്പുറം. 61

ഭൂതിംബാദി ഗുളിക

വേദിട്ടാന്നിനിരം പരഞ്ഞു മത്സ്യൻ തെൻ പുത്തരിച്ചുണ്ടതൻ
വേരിൻതൊലു വയ വിരട്ടിയുരംവൈദേഹിയാൾജീരകം
പോരാളംകിനിയാ ന്നാസ്കരിനിയോ നൽക്കൊട്ടമുളയുളം
വേദിൻതൊലുകരിങ്കുഞ്ഞിയുടെവേരാശാളിമീറ ശ്ലകം. 62
നൽപ്പാല പൂമോടലോടമളിവെള്ളക്കുഞ്ഞുളയുള-
ക്കാപ്പിറംകതനൊച്ചിയാംചെടികരിതട്ടു താവീവററിനിവ
പൊൽപ്പുറേൻ ന്നൊഴിവൈവൈവൈകാരു വാട്ടിക്കൊരിപ്പിരി-
ങ്ങല്ലാദിപ്പൊതുചുനീനകളിലോരാനാളുകപ്പിടണം 63
സൈന്ധവം നിന്നെങ്ങക്കിയങ്ങിനെപൊടിപ്പാക്കുകമേധാനകർ-
പ്പുറത്തൻപൊടിട്ടുളിവെപ്പുസിതപേത്തിട്ടോ നറുത്തേനിടോ
ചാരംരാവിപൊയോപലേതവണയാമോചെററരിപ്പിട്ടുകിൻ
പാമ്പോകാരമേ ശൈക്കിളിവട്ട നിംബാരിയാണിപ്പൊടി. 64

60. കുറുത്താട്ടിപേയം = കുറുത്താട്ടികളുടെ പേയം (മേള)
കുറുത്താട്ടിയും വെൺകുറുത്താട്ടിയും, 62, 63 സ്ത്രീകളുടെ അ-
നായം നന്നായിട്ടാകുന്നു. വഴികം (ഗണം).

63. അളിവെള്ളക്കുടൽ = അളി (കൊതുണ്ണിയും) വെളുത്ത
അക്കാരും (ഏരിക്കും).

ധാനപന്തരിശുളിക

നല്ലെലത്തരി ചുഷവാൽമുളകിനോടാശാളിതദ്രാക്ഷമെ-
ന്നല്ലെകൾക്കകടുക്കളീരകമിന്നത്തും പുണ്ടവേരിൻതൊലി
ചൊല്ലേറ്റംകിരിയത്തൊൽപൊഹതിവേർവേവുന്നാരിമുടിക്കല്ലേ
വെണ്ണതികണ്ടിവെണ്ണവിലയേറീടുന്നപച്ചപ്പഴ 65

ഇപ്പൊന്നെഴപ്പംപംകതിജീരകകഷായത്തിങ്കലും ഇമണം
വാച്ചീട്ടംപനിനീരിലുംവളരുന്നതായിട്ടുചുഞ്ചിനെ
ഇച്ഛെങ്കൂടത്തൊഴുന്നൊളിശ്ശുളികയാക്കിപ്പൊറ്റുവേവലുകൊ-
ളളിച്ചീടാതെയുണക്കിയിടുവരേന സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചീടണം. 66

പുലാവിലപഴത്തതിന്നടയത്തെട്ടിയും ചുണ്ടവേ-
രിലെത്തൊവിയുമൊത്തജീരകമതിൻകഷായത്തിലായ്
ഫലപ്പൊലിയുമുള്ളാരിശ്ശുളികനിത്യമോരോരോപ-
ത്തലംകരയുമേക്കവുംവിട്ടുവതിന്നമോതിയുണം. 67

തനപംഗിവാതിലുദകംവരവിന്നയക്കൂട-
വിനെക്കിളിനവമനത്തിനുവാമനേതു
എന്നല്ലവാമനതിൽപിഴവിന്നിവയ്ക്കു-
ലധാനപന്തരിശുളികനന്നവിലത്തിനുംകേൾ. 68

ശ്വാസാനന്ദശുളിക

ചാതിലുത്തൊട്ടവതന്നാടിവളരെശ്ശുദ്ധീകരിച്ചിട്ടനി-
മോയംനിർദ്വന്ദാസമട്ടടയ കർപ്പരംസമപേത്തതിൽ
നെയ്യുംകൊണ്ടുഫല നയകചമിതവെള്ളത്താലരച്ചിട്ട മ-
ന്ദാതിച്ചൊന്നുകണക്കിലായ് ശുളികയുണ്ടാക്കാംഗുണാധാരമേ. 69

- 64. പലതവണ (പലവട്ടം) ആയോ.
- 65. വെണ്ണതി (കർപ്പൂരം) 65, 66 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി
അനയിക്കപ്പെടേണ്ടവയാകുന്നു.
- 66. മായപംകതി = മായത്തുള്ളി (മരുന്നുകളുടെ) പം-
കംതി. (ഇട്ടം) മഴുന്നൊളിശ്ശുളിക = ഉഴുന്നൊളിക്കുന്നതായ ശുളി-
ക. (ഉഴുന്നിനേക്കാൾ അധികം അഴകുള്ളതു ഉഴുന്നിയണിപോ-
ലെമുള്ളതു എന്നർത്ഥമുള്ളതു.)
- 69. ചാതിലുത്തൊട്ട (ചാതിലുത്തൊട്ടകൂടി) വതന്നാടി

ഹേസംഗംഗവിഭോപനേപുനതണക്കിട്ടായതന്മുഖ്യാഭിതം—
 ഇസംഗതനീതയോടുചേതനകചപ്പാലിൽകടിപ്പിക്കുകിൽ
 നാസംഗതകവുക്കെക്കീട്ടും കരയുമോടിട്ടുംകുയംതാനമി.
 യാഗസംഗതസമാധ്യയാംഗുളികതനതുകോത്തുനോക്കാവതോ. 70

വില്വാഭിഭോഹം

നന്മുഖ്യാനാലുകുളഞ്ഞുവളമരത്തിൽവേർപലംകൃത്യമാ—
 തീരട്ടെന്തായിടങ്ങാഴിജ്ജലമതിൽ കപാലികരിച്ചങ്ങിനെ
 നേരേനാലിഭോഹംഗമാക്കിയഥവൃത്തിയ്ക്കുതരണിച്ചാറായ്
 ചേതപത്തു പലംപഴക്കമിയലും വെല്ലംകലക്കുമതിൽ. 71

വെക്കംപിന്നെക്കുറുക്കിട്ടോരംഗനനിലവന്നാലതിൽ ജീരകം
 താൻ
 നാലിക്കൊത്തമ്പാലയലത്തരിയെരിവിവലുംമുന്തവസ്സക്കൾമേലം
 ചൊൽക്കൊണ്ടിട്ടംഗവംഗത്തൊലിതടവിനനാഗമുതതിന്റെ
 പയ്യം
 കാൽക്കാലിപ്പെട്ടുപലംകണ്ടിതുകളയിപൊടിപ്പിടിളക്കിട
 വേണം. 72

ക്കിപ്രം വാങ്ങിയതങ്ങത്താൽപ്പനതരിന്നെയവസ്ഥാസാദാണ
 സംസംസം
 വിപ്പിത്താംവായിൽവെള്ളംവരവതചിമനോരാജമകുലാപിന്നെ
 കെല്ലാനോരേക്കമെക്കിട്ടമകരയനലാലസ്സമീനോഗമെല്ലം—
 ചൊപ്പാനേനമുടിപ്പാൻ വിതതിയലുതിതാകുന്ന 'വില്വാഭി'
 ലേഹം. 73

വളരെശ്രദ്ധിക്കുകിട്ടിട്ട (ശ്രദ്ധിചെയ്ത) അതിൽ (ശ്രദ്ധയിചെയ്ത
 ചായിലുടേതാടുക്കിയ വസ്തനാടിയിൽ) സമം കർപ്പൂരം ചേ
 ത്തു. ഫലത്രയകാലിതവെള്ളത്താൽ = ഫലത്രയത്തിന്റെ (ത്രിഫ
 ലയുടെ) കലരിതവെള്ളത്താൽ (കഷായത്താൽ) മുന്തായിപ്പൊന്ന
 കണക്കിൽ (ഉഴന്നിന്മേൽ പ്രമാണത്താൽ).
 71. ഈരട്ട (16) അത്രയിടങ്ങഴി (16 ഇടങ്ങഴി) നാലി
 ലൊരംഗം (നാലിലൊരു ഭാഗം) ആറായ് ചേരും പത്തു പലം
 (16 പലം)
 72. ചേതനീല (സാബ്ബാവസ്ഥ) നാഗമുതതിന്റെപുഷ്പ
 പം (നാഗപ്പൂവ്) കാൽക്കാലിപ്പെട്ടുപലം (മുന്തവസ്സ കഴഞ്ഞ്)
 73. അനലാലസ്സം (അഗ്നിമാന്ദ്യം)

ശ്യാസാശനീതൈലം

ചെറുവഴുതിനപൊന്നാവീരമൊത്താടലോടും
ചെറുമധുരമാഴിമുക്കാപ്പീരകം കാട്ടുമല്ല
പരമിവയുടെപത്രം ചേന്നമുണ്ടല്ലോ നൽ-
ക്കുകയൊടുപടോലം ചണ്ടിതീൻപ്രീതി

74

പാട്ടിൽകേൾക്കൊടിഞ്ഞാലിചിററുതവനരിൻ നീരിലൊപ്പംകുറ-
ത്തൊട്ടിക ദാമണച്ചതിൽചാളമഞ്ചട്ടിതൃല്ലാതെങ്ങും
ഉട്ടില്ലാത്തതപഞ്ചഗന്ധവുമിണങ്ങുംമാഞ്ചികല്ലിച്ചചേ-
ത്തൊട്ടിൽപാലുകലർത്തിയെണ്ണയതുകാച്ചേണംവെളിച്ചെണ്ണയോ. 75
കരാറയ്ക്കേപ്പിതുംഗുണമിയമുതിയെണ്ണ രജനീ-
കരാകാരാസ്യബാലകമേന്മമാന്തിതുകയുമാം
വരാ പിന്നീടേക്കുംകുതുമകലുമെക്കിട്ടിനളവാ-
മൊരാശ്വാസം 'ശ്യാസാശനീ'യിതുകരസ്സംബഹിതം. 76
ചിത്തിച്ചക്കംപാപ്പാൽപ്രതിവിധികൾപറഞ്ഞെന്നി

വണ്ണംഭവിതോ-

പ്രതസ്തുപിതൃപുത്രവപുനരിവസംക്ഷേപമാട്ടാകയാവേ
പാനശ്യാസങ്ങളേറെപ്രബലനിലയിലായാലുമേതെൽപ്പറഞ്ഞാ-
രതമേറ്റും ചികിത്സാവഴിയെക്കുറന്നുനീക്കിയിരിക്കുന്നതല്ല. 77

72. ചേന്നമി (സംബ്രാവസ്ഥ) നാഗദൂരത്തിന്റെ പച്ചും
(നാഗപൂവ്) കാൽക്കാലിപ്പെപ്പലം (മുക്കുന്ത കഴിഞ്ഞ്)

74. പത്രം (ഇല) ചുണ്ടല്ലോ (പുത്തരിച്ചുണ്ടയില)

75. ആട്ടിൽപാലു് എണ്ണയ്ക്കുസമമായിരിക്കണം.

77. ഇവ (ഏക്കും ശമീപ്പാൽ പറഞ്ഞ ചികിത്സകൾ) സം-
ക്ഷേപമാട്ടാകയാലെ (പുതക്കനിലയാകകൊണ്ട്) തവ (നിനക്കു്)
അതസ്തുപി (തനസ്തുപി) അ ഇളപ്പം (കറവ) ഭവിക്കാവു
(വരത്തു) ഹന്ത (കഷ്ടം) ശ്യാസങ്ങൾ (ഏക്കങ്ങൾ) ഏറെ പ്രബല
(ശക്തിയുള്ള) നിലയിലായാലും ചികിത്സാവഴിയെ അനുസരി-
ക്കാതിരിക്കയില്ല. ശ്യാസങ്ങൾ ഏതുതന്നെ സ്ഥവത്തുക്കളായാ-
ലും മേൽപറഞ്ഞ പ്രാധാന്യമുള്ള ചികിത്സകളെ അതിക്രമിക്ക-
യില്ല.

അദ്ധ്യായം അധ്യായം

കുഞ്ജയ ചികിത്സ

കുഞ്ജയരോഗചികിത്സയെന്നിതോരം
 സ്വയമനുഭവകരവേദതിൽകുഞ്ജയം
 മയയോട്ടകൊട്ടത്തിടേണമേകം
 മയകാലേസിതവിട്ടതേൻതുളിച്ചു.

1

ലക്ഷണചികിത്സയം

കൊണ്ടാട്ടുന്നോതകോലരക്കിണാട്ടചേന്നാനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ.
 കൊണ്ടാപിറന്നവയോടീരട്ടിയധുരംചേരത്തകുഞ്ജയത്തിനെ
 ഉണ്ടാക്കാമതുപോലെ ജീരകമതുചേരുകലന്നിട്ടുണ്ടു
 കൊണ്ടാതിപ്പലിയോട്ടചേന്നിതുകൾകൊണ്ടിട്ടോകരംഗേ

കുഞ്ജയം, 2

പഞ്ചാരയംതേനുമതിൽകലർത്തി
 കിഞ്ചിൽകഴിപ്പിക്കണമുണ്ണിതന്നെ
 അഞ്ചാരതകണ്ടാക്ഷയരോഗമേറു
 മഞ്ചുണ്ണലക്ഷണചികിത്സയാണു ഓരേ.

3

ഗുണപഞ്ചമുലമുദി കുഞ്ജയം

നീപാർത്തുചേരുകുലമുലമുദി ചേന്നീടം കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ
 താപമേല്ക്കുമിഴാമവേരിതുകളാൽ നീളിച്ചനിഷ്കപാഥവും

1. അന്നം (കുഞ്ജയരോഗം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ) അക്ഷയം
 കാലേ (രാവിലെ.)

2. ആനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ മുരുകവേര തന്നെയാണു. മുരുക
 കവേരിനെ ചിലർ ആനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേരെന്നു വ്യവഹരിച്ചുവരു
 ന്നു. ഇവയോടു [അരക്കിന്നോടും ആനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേദിന്നോടും]
 ഈശ്വരം (കോലമക്ക, ആനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേര, ഇരട്ടിയധുരം ഇവ)
 തിപ്പലിയോട്ടചേന്ന ഇതുകൾ കൊണ്ടിട്ടോ [കോലമക്ക മുതലായ
 അഞ്ചു മരുന്നുകൾകൊണ്ടോ] കുഞ്ജയം ഉണ്ടാക്കാം.

3. കിഞ്ചിൽ (കുറച്ച) ഈ കുഞ്ജയം കുറഞ്ഞാണു കഴി
 ച്ചാൽതന്നെ കുഞ്ജയം തീരെ ശമിക്കുന്നതു നല്ലതു. നൂറുകൊ
 ണ്ടു കുഞ്ജയത്തിന്റെ ഗുണാധിക്യം സ്ഥൂരികണമ,

ദശമോലാദികഷായം

വേർപത്തും വടിച്ചുള്ളതുകൾക്കുമായ് ജീവന്തിയാൽ തീർത്തും
വട്ടംപിഴ്ന്നു നമുക്കു കയ്യും കളയുമേ തെൻതുക്തുമോതിട്ടുകിൽ. 4

പ്രാക്ഷാദികഷായം

മയ്യുത്താൾമണിമുന്തിരിങ്ങദശമുലംജീരകംകൊണ്ടുലോ-
ടൊക്കുംപുഷ്പകുളുലമെന്നിവകഷായം വെച്ചു തേൻപേർത്തും
നീല്പൊതെക്കിയവായ് പകറുമീതുകാൻപ്രാക്ഷാദിമേൽച്ചൊന്നതാം
നിഷ്പാദമൊഴിയപംക്തിയാൽ കലിതമാമാട്ടിന്റെപാലുംഹിതം. 5

ഏലോപകല്പാദികഷായം

അന്നേലത്തകീചേന്നുസീതവടിവേദിഞ്ചൊന്നാരിട്ടടി-
പ്പൊന്നോചിററുതീപ്പറഞ്ഞുകൾതൻ കപാലത്തിനെത്തുറകും
പിന്നെത്തിപ്പലിപഞ്ചസാരയ്ക്കുവയ്ക്കേതനംകലത്തിക്കഴി-
പ്പൊന്നാലുംസുഖമുൻപിപ്പിട്ടമിതാണേലോപകല്പാദികം. 6

അമൃതാദികഷായം

തിട്ടംചിററുതാടലോടകമതിൻവേർവേതാരംപുകൾ-
പ്പെട്ടിട്ടംതമിഴാമവേതചെറുതെക്കിൻവേർകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ
ഞൊട്ടവിൽത്തളിർപഞ്ചകോലമുഗവേർപത്തും കൊട്ടിത്തുവവേർ
പിട്ടല്ലിയുതതാദിയാൽ കലിതമാമൃതംപേർത്തനിഷ്പാദം. 7

4. വേർ പത്തും (ദശകുലവും) ജീവന്തിയാൽ (അടപതി
യൻ കീഴത്തുകൊണ്ടു)

5. കൊണ്ടുലോട്ട (മുത്തങ്ങയോടു) നിഷ്പാദമൊഴിയത്തെ
ളുടെ (ഉറുകവേർ മുതലായ കഷായമേതനംകളുടെ) പംക്തിയാൽ
(കൂട്ടത്താൽ) കലിതം (കുറഞ്ഞുപെട്ടതു) ആയ.

6. ഉൽക്കവിപ്പിട്ടം (ഉണ്ടാകും)

7. പഞ്ചകോലം (കാട്ടുതിപ്പലിവേർ, കാട്ടുമുളകിൻവേർ,
കൊട്ടവേലിക്കീഴങ്ങ, തിപ്പലി, പുഷ്പ) കലിതമായ (ഉണ്ടാക്കപ്പെ-
ട്ടതായ) 'കല'യാതുകവികൾക്കു കാമധനുസ്സാണെന്നു പ്രസിദ്ധ-
മാണ്. 7-ാം ശ്ലോകവും 8-ാംശ്ലോകത്തിന്റെപൂർവ്വാർദ്ധവും
ഒന്നായിത്തന്നെപതിക്കപ്പെട്ടേണ്ടവയാണ്.

വിദയാദിഗണം

ചൊല്ലൊട്ടും 'വിദയാദിക' ഗണമതിനാൽ തീർത്തതെന്താവാൻ
 തോന്നുന്നു-
 നല്ലൊരാളായ ലക്ഷണമികവിയലുക. ജന്മശ്ലാപിനോടായ്
 അല്ലെങ്കിൽ തമിഴുകോടേ പതിയറിവറിയിക്കിത്താവണമെന്നു-
 നല്ലൊരാൾക്കുട്ടനോടിലവഴതിനമെന്നുവെല്ലാത്തതിടംവേർ 8
 ഇടയത്ത് ജീവകാരുടെവേർകൊവണിപ്പിച്ചുപിടിച്ചു
 ഇടവകമൊത്തു രാവാവിയെപ്പിടിച്ചുപിടിച്ചുവെട്ടിയതിലൊരം
 ചോലനംതമിഴാമനാസ്സുണ്ടായി പശ്ചാത്തർക്കമെങ്കിൽ
 ബാലപിന്നെനില്പാടാമതിലൊന്നിപ്പിൻ വിദയാദിഗണം
 നെന്താലൊരുതവയെ നമുക്കായിതിനാൽ മിക്കായിത്തീർത്തതോ-
 മേലേമെഴിൽ തുങ്ങിനോവുകയെന്താലോപാസരുന്നിട്ടുതോ. 10

ജംബീരനവനീതം

എന്നല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരുതമിഴുകനിലപിത്താമയത്തേയും
 ചിന്താപാതയെക്കുറിച്ചുവെളിയിട്ടുണ്ടായിട്ടില്ലാത്തതോ
 നന്നായിത്തുടങ്ങിനോക്കിക്കൊണ്ടിട്ടു ചെറുനാണമേന്മയുണ്ടായിട്ടില്ലാ-
 ന്നൊരുതമിഴുകനോടുകൂടിയിട്ടുണ്ടാകുന്നതോ മേൽപ്രകാരം
 നീതി. 11
 ഇതഥംപക്ഷംകഴിഞ്ഞാലൊരുതമിഴുകനോടുകൂടിയിട്ടു-
 പ്പോത്തുന്നതമിഴുകനോടുകൂടിയിട്ടുണ്ടാകുന്നതോ മേൽപ്രകാരം
 തനിമോ
 കൃത്യംപോലെയല്ലാത്തതോ മേൽപ്രകാരം ജാതാമിതിയുടേതും
 സത്യംകൊണ്ടിന്നതിന്നിടം തമിഴുകനോടുകൂടിയിട്ടുണ്ടാകുന്നതോ
 നേതേ. 12

8. രാജയക്ഷമാവിന്ദ (കുരുത്തിന) വഴതിനാലോ (ചെറു
 വഴതിന വെണ്മവഴതിന) 8-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരമാർഗ്ഗത്തേ-
 യും 9, 10 ശ്ലോകങ്ങളെയും ഒന്നായി അറിയേണ്ടതും.

9. അടവിപ്പയർ (കാട്ടുപയർ) വേർ. അതമരം =
 (മേലത്താലം)

11. അനിലപിത്താമയത്തേയും = അനിലൻ (വെളി)മേലുള്ള
 വായിട്ടു ഉണ്ടാകുന്നതും പിത്തം മേലുള്ളവായിട്ടുണ്ടാകുന്നതും ആയ

പുതുതയുടെ ശിവാലങ്കാരകളെല്ലാം ധാതുപുഷ്പമേഖലപ്പാനം
ഉതകിനമ്പിളെഴുത്തുപാലമിതരായ് ജംബീരനവനീലം. 13

ദ്രാക്ഷാദിനെയ്യ്

തന്നിച്ചമുതിരിങ്ങപ്പുണ്ടവേരിനുള്ളതേതേനില
പുനക്കിഴങ്ങുകൾക്കും കഷായനീരിവററിനാൽ
മിനുത്തരംതൻപഴം കട്ടക്കൾമുണമേലയ്യു
പ്പിന്നിക്കട്ടക്കളീരകംമുറയ്ക്കുരച്ചിടാനിവ 14

ഇരുമട്ടാടിന്റെ ഭഗ്നം സമനിലയിലിരിക്കുന്ന സർപ്പിസ്സുകാച്ചി-
ട്ടോമൽപ്പഞ്ചായതല്ലം തടവിനശുചിപാത്രത്തിലേക്കായരിച്ചാൽ
വാദേ ദ്രാക്ഷാദിനെയ്യായ് നിയതമിതരായ് മഹാമുസ്സു മോദുസ്സു മേകം
കാരം ശീലിച്ചുകൊണ്ടാലുടലിനതടിയാം യക്ഷമുർച്ചാത്തി
നീണ്ടു. 15

ആമയ (മോഗ്) മേതയ്യും 'ആമൽ മേതയ്യം' എന്നതു ജാത്യേക
വചനമാണ്. 'ആമയങ്ങളെയും' എന്നു തന്നെ ചാിജ്ജയംവേണം.
അക്കൽ (ആദിത്യൻ) ധ്യാനങ്ങളെ (ഇരട്ടകളെ) പോലെ ഇത്
(വിഭാഷാദിഗണം) ഒളിപ്പിയ്ക്കും. പെറ്റുവാങ്ങുന്ന തുക്കിനോക്കിട്ട
തത്തിൽ മുന്നിരുട്ടി വെണ്ണുന്നെപ്പും അതിനേൽ വല്ലവണ്ണം മേച്ച
നാൾതോറും ഉഷസി പ്രലർച്ചെ നമയത്തു ധ്യാനാനിദി
(പച്ചവെള്ളത്തിൽ) ഇടണം. ദിവസാതോറും ചെളിമാറി
ഇടുകയും വേണം.

12. ഇതഥം (ഇപ്രകാരം) പക്ഷം (പതിനാലുദിവസം) ആ
വെണ്ണുന്നെയ്യ് (നാരങ്ങമേൽതേച്ച വെണ്ണുന്നെയ്യ്). ചുനി (ചുട്ടത്തു)
ളജിപ്പിയ്ക്കുകിൽ (സേവിപ്പിയ്ക്കുകിൽ) ജാതരത്തിച്ചിതം = ജാതരം (ജാ
തരത്തിലുള്ളതു) ആയ തിച്ചിൽ (ഉദാഹരിക്കു്) അതിസ്സിഗ്ഗാലനയും
(ഏററവും സ്സിഗ്ഗാലനയും) ഉയതം (വർദ്ധിക്കും)

14. രാദ (കദളി) തൻപഴം. കട്ടക്കൾ (പുരിച്ചുള്ളവ) മു
ന്നും (ചുക്ക മുളക തിപ്പലി ഇവ) എലം (ഏലത്തി) ഉപ്പ് (ഇതു
പ്പ്)

15. ഭഗ്നം (പാൽ) സർപ്പിസ്സു (നെന്ത്) 'മോമൽപ്പഞ്ചായ
തല്ലം തടവിന ശുചിപാത്രത്തിലേക്കായരിച്ചാൽ' എന്നതിന്നു പാ
ത്രപാകത്തിന്നു പഞ്ചസാരയിടണം എന്ന മമകാകന മഹാമുസ്സും

പുനർവാദിഘോഷം

ഇരട്ടിൽ തമിഴാമവേദവടിയിനിപ്പാടക്കിങ്ങുംബദം
 ദാമച്ചത്തൊട്ടകാട്ടതിപ്പലിയതിൻ വേർപർപ്പടം ചന്ദനം
 ഓരൽക്കൊട്ടമതിഞ്ചിമഞ്ഞളിവയെക്കല്ലിച്ചനെല്ലിത്തൻ
 നിർമല്യത്തിലണഞ്ഞുകാച്ചിടണമാട്ടിൽപാലിണങ്ങുംഘോഷം. 16

പൊതുല്ലിതാകുന്നു പുനർവാദി
 നെന്തൊട്ടതേനുംനിതയംകലർന്നീ
 പശ്ചെക്കഴിപ്പിത്തുകിലെൻറതക-
 തതയ്യ പെരപ്പംക്കയവുതിരിയ്ക്കും. 17

ഉദാഹരണചികിത്സ

ഓരോമുദിഘോഷസാഹസപ്പണിബലം നോക്കാതെകണ്ടെല്ലയാൽ
 മാറിനുള്ളിൽമുറിപ്പെടുന്നതിനിതാ വേദചികിത്സാശ്രമം
 നീരിൽപ്പൂമിഴികോലരക്കമയവിൽ പേന്തിച്ചഗിപ്പിത്തണം
 പോരാന്മാവിലെനല്ലതേനടയകയെനക്കയായതെയും. 18

സംഗ്രഹചികിത്സ

ധിക്കാരത്തൊട്ടറക്കൊപ്പരയുകമുതലായുള്ളഹേതുക്കളാലോ
 ചിക്കേണ്ടതൊക്കൊച്ചയ്ക്കുടവതുവീടുവാൻ മുന്തിരിപ്പഴത്തെ

പേരിട്ടുള്ള (വലിയതു) ആയ ആയുസ്സും യക്ഷമുർച്ചാത്തി - യ
 ക്കാലം (ക്ഷയം) കൊണ്ടും മുർച്ച (മോഹം) കൊണ്ടും ഉള്ള ആത്തി
 (നീഡ)

16. ഇവയെ കല്പിച്ച (അച്ച) നെല്ലിക്ക തൻനിർ മല്യ
 തതിൽ - നീരിൽ മല്യതയിൽ (നടുവിൽ) അണച്ച (ചേർത്തു)
 'ഇവയെ അച്ച നെല്ലിക്കനീരിൽ കലർന്നി' എന്നർത്ഥം. ഇതിലും
 'ദ്രാക്ഷാദി' യിലെപ്പോലെ ആട്ടിൻപാലു നെന്തൊട്ടൊപ്പംവേണം
 എന്നുള്ളതിനെ 'ഈ മട്ടിൽ' എന്നതുകൊണ്ടു സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.
 ഘോഷം (ഒരുച്ചു) കാച്ചിടണം.

18. ഓരോ മുദിഘോഷമായ സാഹസപ്പണി (സാഹസക
 മം) ബലം (വലംകൂടി) നോക്കാതെകണ്ടു ഏല്പുയാൽ (ചെയ്
 കയാൽ) മാറിനുള്ളിൽ മുറിപ്പെടുന്നതിനെ 'ഉദാഹരണ'മെന്നറിഞ്ഞു
 കൊള്ളണം. പേന്തിച്ച (അച്ച).

ആര്യമേദസ്സു വർദ്ധിച്ച ചികിത്സാരഹിതവായുവന്നിടീൽമേദ-
സ്സാദ്യംവർദ്ധിച്ചതങ്ങനെയെന്നിഹിതമതചിത്തുളളകയ്യുംകഥിജ്ഞം. 23

അരേഖകചികിത്സ

കൃമീന്മാസ്സു നീഞ്ചികേടരേഖതഗണപതിനാരങ്ങതന്നല്ലിതുവ-
ദ്യവീഴുന്നിവികഷായംമതിളമസീതയുഃകൃതിന്മാട്ടിൻപൊലോ

ഭക്തരേഖചികിത്സ

വിശ്വാദി കഷായം

ചുക്കൊത്തുകവേദാക്കഥപയോവാഹം കറുത്തൊട്ടിവേ-
ദിക്കേടറഗണത്തിനാലൊരു കഷായംവെച്ചു വേവദേഹിയാൽ
നാൽക്കൊൽത്തേ നതരത്തയെന്നിവകലത്തിട്ടൊട്ടമോതിജ്ഞം
ചിക്കെന്നന്നമിറങ്ങിടാത്തൊഴുലി 'വിശ്വാദി' നിർമ്മിതമേ. 24

മരിട്ടിചികിത്സ

വാർദ്ധ്വികപാദികഷായം

എൻകാത്യേ മലർകൂടളത്തിരുടെവേർ മുൽഗം കറുത്തൊട്ടിവേർ
പിമ്പേലത്തരി ദേവനാമേതുകൊണ്ടായില്ല ഞാലൽത്തൊലി

22 കരഹാശമസ്വരവികൃതി (കഫംകൊണ്ടുണ്ടായ ഒച്ചയട-
പ്പ) അതിൽ തീജാതകപമിതസലിലം = തീജാതം (ഏലത്തരി,
ഇലവം,പത്തൊലി, പച്ചില ഇവ) കൊണ്ടു. കപമിതം (കറുക്കപ്പെ-
ട്ടതു) ആയ സലിലം (വെള്ളം) കഷായം. ദോഷങ്ങൾ രണ്ടും മൂന്നും
കൂടിട്ടു കൊപിക്കുമ്പോളളവാകുന്ന ആയതിന്നു (സ്വരസാദത്തിന്നു)
ഉള്ള വൈദ്യം ഇതുകൂട്ടിൽ (മേല്പറഞ്ഞ മരുന്നുകളിൽ) ചീന്നു ഉഴവി-
ച്ചെടുക്കാം. സംസ്കൃതങ്ങളായ സ്വരസാദങ്ങളിലും സന്നിപാതജ-
മായ സ്വരസാദത്തിലും ഈ മരുന്നുകളെ യുക്തിപോലെ സമ്മിശ്ര-
ങ്ങളാക്കി ഉപയോഗിക്കാം.

23. മേദസ്സു (മേദസ്സു എന്നു പേറായ മാത്ര) ഇതിൽ 'മുട്ടസി-
തയും കൂട്ടി' എന്നുള്ളതു മദ്ധ്യമണിന്യാദയെന്ന കഷായത്തിന്നും ആട്ടി-
ൻപൊലിന്നും സംബന്ധിക്കുന്നതാണ്. 'ഗണപതിനാരങ്ങ' എ-
ന്നതു മാതളനാരങ്ങയാണ്. മാതളനാരങ്ങയെ 'ഗണപതിനാരങ്ങ'
യെന്നു ചിലർ വ്യവഹരിക്കുന്നു.

24 പയോവർഹം (മുത്തങ്ങ) എന്നും തൊണ്ടയിലൂടെ ഇറങ്ങാ-
തെ തടസ്ഥപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്നു 'ഭക്തരേഖം' എന്നു പേരാകുന്നു.

തൃഷ്ണാചിന്ത

കേസരാദിഗണം

ഓതാംതൃഷ്ണാപ്രതിവിധി മാതളനാരങ്ങയല്ലുദ്ദാചിക
സീതയോടൊത്തശതാവരികേൾതമിഴാമളൈഴന്നവേർകോവ 30

പിന്നെച്ചിരേറിയൽവേർഗ്ഗണമരിയകഷായാദിത്രയം പണകല്പി-
ച്ചൊന്നായപഞ്ചാരതേൻനെയിതുകളൊടുമിന്നെക്കിട്ടറിപ്പി
ച്ചിടേണം

എന്നാലോവാതപിത്തോചിതവിവിധചികിത്സാശ്രമംമിക്കുവാറും
നന്നെതൃഷ്ണാത്തിതന്നിൽ കിളിയൊളിക്കൊഴിയി 'കേസരാദ്യം'
കണക്കെ. 31

സീലൈഴയധം

പോകോവതന്നെടകിഴങ്ങുപൊടിപ്പുവെച്ച
മുൾകൊണ്ടിടുന്നമധുവുംസിതയുക്കലത്തി
ഏകേണമുണ്ണുവതിന്നാവിട്ടംപിപാസ
കൈകണ്ടവിടുയിതു കാമരസക്കുഴവേ. 32

29. നിഷേവിപ്പിച്ചിടേണം (ഏറെയും സേവിപ്പിക്കണം) അത്യഗ്രം (അതിശയം) ഗദം (മോശം) അസാധം പഴക്കം ചെന്നാൽ ഹൃദ്രോഗം അസാധ്യമായി പരിണമിക്കുന്നതിനാൽ ആയതുണ്ടായ ഉടൻ തന്നെ ചികിൽസകൾ ചെയ്യണം.

30. തൃഷ്ണാപ്രതിവിധി = തൃഷ്ണയുടെ (തൃഷ്ണയിൽ ചാനത്തിന്റെ) (ചികിത്സ) ഓതാം. ഉദാദിക (മുന്തിരിങ്ങപ്പഴം) കോവ (കോവ കിഴങ്ങു.)

31. കഷായാദിത്രപേണ (കഷായം മുതലായവയുടെ സ്വരൂപത്തിൽ) കല്പിച്ച (നിർമ്മിച്ച) കുടിപ്പിച്ചിടേണം (സേവിപ്പിക്കണം) വാതപിത്തോചിതവിവിധചികിത്സാശ്രമം = വാതപിത്തങ്ങളിൽ ഉചിതം (ഉതകുന്നതു) ആയി വിവിധം (പ്രവിധിമന്തിമുളളതു) ആയിരിക്കുന്ന ചികിൽസശ്രമം. ഈ 'കേസരാദ്യം' (കേസരാദി) കണക്കെ (പോലെ) തൃഷ്ണാത്തിതത്തിൽ (തൃഷ്ണാരോഗത്തിൽ) നന്നെ, വാതപിത്തചികിൽസകൾ മിക്കവാറും തൃഷ്ണാരോഗത്തിലും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാകുന്നു.

32. പിപാസ (തൃഷ്ണ)

ജൈതൃത ചികിത്സ

മെ. വൃദ്ധ കളുക്കടിയൊട്ടുവ കട്ടികൾക്കു
 ചുവപ്പുപുറംപുറംവെക്കുമ്പോൾ
 ഭവ്യധരിയ്ക്കുകറിയൊക്കെക്കഴിച്ചുപോയാ-
 ലവ്യധരിയ്ക്കുകറിയൊക്കെക്കഴിച്ചുപോയാ. 33

മദ്യം സേവിച്ചാൽ

കേൾക്കുന്നപ്രിയവരേ! നമുക്കിതര വിത്തുംകാലംനീർക്കളുസേവി-
 ച്ചാൽതന്നെമറ്റൊരാൾക്കിട്ടുണ്ടാകുന്നതുകണ്ടാൽതന്നെതന്നെതന്നെ
 വാമേകവെക്കുകയോചെയ്യുന്നതെന്നുവെക്കുകയായികഴി-
 ട്ടാമൻ പ്രായംകേൾക്കുന്നതിനവെക്കുകയായിട്ടുസേവി-
 ച്ചിട്ടുണ്ടു. 34

കറപ്പു തിന്നാൽ

കൊവക്കുകയോചെയ്യുന്നതെന്നുവെക്കുകയായിട്ടുസേവി-
 ച്ചാൽതന്നെമറ്റൊരാൾക്കിട്ടുണ്ടാകുന്നതുകണ്ടാൽതന്നെതന്നെതന്നെ
 വാമേകവെക്കുകയോചെയ്യുന്നതെന്നുവെക്കുകയായിട്ടുസേവി-
 ച്ചിട്ടുണ്ടു. 35

പുകയില തിന്നാൽ. തേൻ കഴിച്ചാൽ

വാമേകവെക്കുകയോചെയ്യുന്നതെന്നുവെക്കുകയായിട്ടുസേവി-
 ച്ചാൽതന്നെമറ്റൊരാൾക്കിട്ടുണ്ടാകുന്നതുകണ്ടാൽതന്നെതന്നെതന്നെ
 വാമേകവെക്കുകയോചെയ്യുന്നതെന്നുവെക്കുകയായിട്ടുസേവി-
 ച്ചിട്ടുണ്ടു. 36

33. അവക്കെഴും (കട്ടികൾക്കുള്ള) അംഗം (ശരീരം) പൂവല്ല
 യോപുപോലെ ഉള്ളമായ ശരീരത്തോടു കൂടിയവരാകയാൽ കട്ടി-
 കൾ കളുക്ക മുതലായ ലഹരിദ്രവ്യങ്ങൾ പരിശീലിച്ചുകൂട.
 അവധാരം (സത്യമായി)
 34. കഷായികഴിച്ചിട്ടു (കഷായമാക്കിയെഴുതിട്ടു)
 36. മുക്കുന്നപ്രിയൻ പാലോടു സമം (കൂടി) അഥവാ (അല്ലെ-
 കിൽ) ബ്രഹ്മിനിർ പാലോടുകൂടി. കാകം (ഇപ്പ) പോലെ
 മദ്യം (മദ്യ)

മാതിജ്ഞ തിന്നാൽ

കന്നാരംപൊടിയാക്കിവെച്ചതു കലക്കീട്ടുള്ള പാദാഭരതം
 പല്ലനാരോലാ കയീൽക്കണ്ണുവാണിക്ഷിതാളപ്പുണ്ടിതർ പല്ലവം
 മണതൃന്തരൈച്ചപേന്തകളർന്നീർജാതിജ്ഞതിന്നീട്ടമാഴ്—
 കന്നാരത്തുറ്റികടിപ്പിടക്കുകശലംകൈതരാരിവെത്തിട്ടു ചാർ. 37

കൊള്ളിക്കിഴങ്ങു തിന്നാൽ

നെല്ലിക്കായപൊടിച്ചോ കലേവനവെള്ളരിയുടെയൊപ്പേ
 നല്ലൊരുമോരതിൽനൽകാമല്ലോകൊള്ളിക്കിഴങ്ങുതിന്നാൻ. 38

മുളയങ്ങൽ തിന്നാൽ

ഉള്ളയാണമുളയാണ്ടലതുണ്ടീട്ടുള്ളതുനൂപനായകവരേ
 ഉള്ളവീഞ്ഞമധുനെയുവരേ പൊതുളടക്കിക്ഷിതാളപ്പുണ്ടിതർമാറും. 39

അടജ്ഞ തിന്നാൽ ചൊറക്കിയാൽ

യദോമോന്തിജ്ഞംചിററതുണ്ണാതപൊടിപ്പിട്ടിളന്നീരനീരോ
 ശുദ്ധംനീരോതമാനായ്കരണയുടെയവരൊട്ടു പുണ്ണിപ്പുപേന്തോ
 ഉദേലംപാക്കുതിന്നീട്ടെഴമഴമൊഴിവാനായ്കഴിപ്പിച്ചിടേണം
 വിദ്യാവിത്തേകവുണ്ടിൻമോരിവിരവിലരച്ചിട്ടമോത്തുള്ള
 വെള്ളം. 40

വെക്കംചെയ്യുകിലിപ്പികിടുകൾവെടിപ്പായ്കലേപാനാൻ ചാർ
 ചിക്കെന്നത്തുപുറവങ്ങൾവിട്ടുപല്ലനാൻ, നായുലമായ്
 തക്കംവിട്ടുളവാംമോതയ്കപാരോനംതദാദേവിനാൻ
 ലക്കംമാത്രകറച്ചതിൽപ്രതിവിധിക്കൈവെദ്യകല്പിജ്ഞം. 41

37. പല്ലവം (തളിർ)

38. വനവെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) രുടക കട (വേർ)

40. യദോ (അല്ലെങ്കിൽ) ചിററതു പൊടിപ്പിട്ടു ഇളന്നീര
 നീരോ (ഇളന്നീർ വെള്ളമോ) ശുദ്ധം നീരോ (വെറും വെള്ളമോ)
 മോന്തിക്കണം. തമാ (അപകാരം) നായ്ക്കരണയുടെ വെക്കാട്ടു
 പുണ്ണിപ്പ (പൊടിപ്പ്) മേന്തോ. നായ്ക്കരണയുടെ വേർ പൊടി
 പിട്ടതായ ഇളന്നീർ വെള്ളമോ പച്ചവെള്ളമോ മോന്തിജ്ഞം.
 പാക്ക (അടജ്ഞ) തിന്നീട്ടുള്ള ഉദേലം (അതിനു കവിഞ്ഞത്) ആത
 ഞ്ഞാൽ. കവുണ്ടിൽക്കോരി എടുക്കുന്നതു വെളുത്തതു നീക്കി ചുക്കുന്ന
 തായിരിക്കണം.

ആറാം അധ്യായം

അശ്ചികിൽസ

കന്നിൻകന്യാശ്ച ചന്ദ്രൻവലികളിലുളവാം മാംസകിലത്തെയഗം
 ക്ലേശണാതുഃഘോരമദാണവളരവരഞ്ജംനന്ദത്തുനിനച്ചാൽ
 എന്നാലോത്രസ്തുകീദൃളിതുകീർപിപുരത്തസ്തു കാഞ്ചംപടിയ്ക്കാ-
 ണെന്നാൽ കളിദാസൻ നിന്നിലവടിവൊടുവാട്ടീട്ടതിന്മേൽ

പതിപ്പാം. 1

ഇപ്പണിമുനാൾചെയ്തപപ്പിടിപൊട്ടിത്തകർപ്പൊരതെടോ
 അപ്പോൾവിടുംപഴക്കടിയൊപ്പംനിന്ദംചൊരിച്ചിലും മാറ്റം. 2

നൽക്കുന്നിങ്ങനരപച്ചാ നാളിതമേത്താനിക്കിഴങ്ങൊത്തൊ-
 നാവൽക്കുവസ്തു ചിവടുമഞ്ഞളമകോഴിക്കൊട്ടുമുങ്ങിൻതൊലി
 ഇക്കേടററണയ്ക്കായാട്ടിനടെ മുത്രത്താലരച്ചിട്ട മ-
 ട്ടൊക്കുംവാണി പുരട്ടിയാൽ പുതകയോടർശസ്തനറീട്ടമേ. 3

ശുശ്രൂഷി, കൈലം

നാവിട്ടത്തളിരിൽ ചന്ദ്രൻവലിമേത്താനിവളിക്കിഴങ്ങാ-
 വാകത്തളിരിന്നീടിലും പുനരമച്ചേററം പുരട്ടിച്ചിടാം
 ഏറാം പലകുടക്കു പുനരമത്തൾമേന്തിൽമുതുകിടകം
 ശ്രീമദ്വേദാഹിവിശാലതൻറയരിമേത്താനിക്കിഴങ്ങിഴുന്നു. 4

41. മദ്യപാനാദിയാൽ (മദ്യപാനം മുതലായതിനാൽ)
 മാതൃകരച്ച (വഴമ്പാലയി) അതിൽ (മദാത്മ്യമന്തൻ) പ്രതി
 വിധിമൈ (ചികിത്സ മൈ) മദ്യപാനം മുതലായ ഹേതുക്കൾ
 കൊണ്ടുണ്ടായ ഉപദ്രവങ്ങൾക്കു ഉടനെ ചികിത്സകൾ ചെയ്യുന്നി-
 യെന്നാൽ 'മാതൃക' രോഗം ഉണ്ടാകും. അതുണ്ടായാൽ പ്രവൃത്തി
 ങ്ങളിൽ പായപ്പെട്ട അതിന്റെ ചികിത്സകളെ മാത്രം ചൂഷ-
 ങ്കിച്ചു കട്ടികൾക്കും ചെയ്തുകൊള്ളണം.

ആറാം അധ്യായം

1 ഇദമതിൽ (മദ്യപാനത്തിന്റെ) അതു (അശസ്ത) വളരെ വ-
 ളംഭം (ശുഷ്ണമായും) പാനവും, (ആർദ്രമായും) ഇങ്ങിനെ പണ്ടു മട-
 ണ്. ശുഷ്ണം (വരണ്ടു) കീർപി (കറഞ്ഞാനം) കളിദാസന്തൻ
 (കളിപ്പുഷ്പത്തിന്റെ) അതിന്മേൽ (അശസ്തിന്മേൽ)

2 അതു (അശസ്ത) അപ്പിടി പൊട്ടിത്തകർപ്പൊ-

പാടേക്കുട്ടിയെ പുറംപുറത്തു തുത്തിൽകലക്കിപ്പിടി-

ച്ചീടാമെന്നെയും അകളായി വെന്തപാലുംസമംചോത്തുടൻ
തോടിഞ്ഞുതന്നിതിനെ പ്പാട്ടിടണമിശ്ശുണ്യാദിതൈലംശുഭം
ബാധംപററുകയെത്തഴംവലികളിൽചേർന്നീടുമർശസ്സിനും. 5

ക്ഷാരാദികൾക്കുമോത്താൽനേരാണിതൈലലേപനത്തെക്കാൾ.
എറില്ല ശക്തിയെന്നാണായ്ക്കു വൈദ്യപ്രവീരകരം. 6

കാട്ടപ്പുതന്നിലയിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരിൽ
കൊട്ടത്തെയമ്പിനൊടരച്ചുകലക്കിവെച്ചു
ഒട്ടെണ്ണകളായിരട്ടെപാലുശരംശർമ്മ
കൂട്ടീടുകാച്ചിയതുതത്ര വിശേഷമത്രേ. 7

നല്ല നീക്കുകൊട്ടുചേന്നിശപിന്നെക്കമ്പളക്കായവി-
ത്തൊക്കുംനല്ലകടക്കെയന്നിവസമംകാട്ടുതൻനീരിനാൽ
കുക്കിച്ചീട്ടതുതേച്ചുചേലതിരിയാക്കിത്തീർത്തുണക്കിപ്പുറേ
വെണ്ണപരമ്പരത്തൊക്കെണ്ണകളിൽമുക്കിട്ടേറുമർശസ്സിനാൻ. 8

4 അർദ്ധശലം = അർത്തശിരൻ (ആദിക്കിരൻ) ദശലം (പാ-
ൽ) അരിലും. ആദിത്യൻ പശ്ചാത്യദൃഷ്ടങ്ങളെക്കൊണ്ടു എന്തെ-
ന്നെ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു. അദ്ദേഹം (അദ്ദേഹം എന്നു പേരായ മരുന്നു)
മുത്തങ്ങയാണെന്നു മ്രമിച്ചുപോകരുത്. ശ്രീവൈദ്യേണി (തിപ്പലി)
വിശാലതന്നരി (വിശാലിൻ അരി) 4-ം 5-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അ-
ന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

5. പുറിക്കു, കളിയിവ തൻപാലും സമം ചേർത്ത എണ്ണ
പചിച്ചീടാം. (കാച്ചാം) ഈ 'ശുണ്യാദി'തൈലം പുറത്തുള്ള
വലികളിൽ ചേർന്നു അർശസ്സിനു മാത്രമല്ല അകത്തുതഴം വലിക-
ളിൽ ചേർന്നീടുമർശസ്സിനും ബാധം (എറവും) പററും

6. ഈ തൈലത്തിൻ (ശുണ്യാദി എണ്ണയുടെ) ലേപന-
ത്തേക്കാൾ ക്ഷാരാദികൾക്കും (ക്ഷാരം മുതലായവയ്ക്കും ശക്തി
എറില്ല.

7. അത്ര (ശുണ്യാദി തൈലത്തിനോളം) വിശേഷമത്രേ.
'ശുണ്യാദി' തൈലം പുറത്താൽ കിട്ടുന്ന ഫലം ഈ തൈലം
പുറത്തുള്ളതൊക്കും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്.

നവസൂരണകന്ദാദീലൂതം

കാട്ടുചെനയർ പാടതി ചിത്രകൾതൻകിഴങ്ങിവക ഞായരം-
 ണിട്ടതി നീസപദീപമെകോലകരപ്പെട്ടുട്ടിയതണാധരം
 പാട്ടിൽക്കോ തുശരികളുചേർത്തൊന്നുതുകാച്ചിയതു
 ചെററൊന്നുട്ടിയ നീദീശുവിതുമ്പുടിട്ടമൊരൾസാമവിശമം
 വരം. 9

*നവസൂരണകന്ദാദീ'യി നീനിയൊരുമിഴാമവെക്കായത്തിൽ
 നായവെളളളിങ്ങല്ലമൊടനാലുകാച്ചുന്നതെയ്യതുംനന്നേ. 10
 ഇപ്പൊക്കോക്കം ചികിത്സാവഴിനവെഴമൾസ്സിനെൻകണ്ണിനോക്കൽ-
 പുഷ്പക്കർപ്പമേഞ്ഞാൻപറവന്നിക്പാടക്കിഴങ്ങാനുകൊണ്ടോ
 മെച്ചംകൂടുംകഴക്കാർതടവിനകടകപ്പാലതൻവീത്തുകൊണ്ടോ വെ-
 ചിട്ടുള്ളൊരുനിഷ്ക പാഥമതരിയൊരുതേൻപാന്നതേററം
 പിടിയും. 11

ധനപയഃപാദീ കഷായം

മാനംഗപ്രതിമപ്രനാമിനികൊടിത്തുവെളളഴംവേരുജീ-
 മൂതംചുക്കയമോനകംതടവിട്ടം ജാതിക്കുറൽമുളിനകം
 സീതക്കുവളുവുക്കുവേർകളിവതൻകപാഥംമധുപേതമായ്
 ചൈതന്യക്കുവയ്പുംപാഹിതമതല്ലൊധന.ധനാഷാദികം. 12

8. നീല (വരുമുത്തൾ) കമ്പളക്കായവിധത് (കാമ്പളങ്ങ
 ണെ) കാട്ടപ്പുറൻനീരിനാൽ (കാട്ടപ്പുറമുട നീരിമ്പൽ) കഷ്ടിച്ചി
 ട് (അരച്ചു) അതു മേച്ചു ചേല വസ്ത്രം തിരിയാക്കിത്തീർത്തുണക്കി
 മുമ്പ പറഞ്ഞൊരൊണ്ണുകളിൽ മുക്കിട്ട് ഏററം അർശസ്സൊൻ ഗുരേ
 (മലമോരത്തിങ്കൽ) വെളുതം (തിതകാം) ഈ തിരി മലമോര
 തതിർ തിതകിയായി അർശസ്സുറുക്കെൻ സരം.

9. തീച്ച (കൊട്ടവേലി) അഗ്നിയുടെ പച്ചായങ്ങളുകൊണ്ടു
 വ്യവഹരിച്ചുപെട്ട വസ്ത്രമാണ്. അൾസാമപി (അർശസ്സുകൾക്കും)

11. നന്നവെഴും (ആർദ്രമായ) അർശസ്സിന് ചികിത്സാ
 വഴി. മഴക്കാർ (മുത്തങ്ങ).

12. സീത,കുളുവളുവുക്കുവേർ,കൾ = സീത(തിപ്പുറ്റി)യും, കു
 ലുവളുവുക്കുവേരും. മധുപേതമായ് = മധുവോടു (മേനോടു)കൂടേതം
 (കൂടിയതു്) ആയ്.

കടചാദിക ക്ഷായം

കടകപ്പുലിയുളളരി കൊടിയ കൊടിയുതുവവേനമുത്തങ്ങ
കടകുലയുളളതിയുതിവിടയംഗീർവാണമാനവമക്ഷു 13

കുവളമുളളഫലത്രയിരാവിവതൻക. പാമനീർമധുകലന്തി
രാവിമെന്തകരംബാലകമേകെവിടുമർശസ്സുറാണ"കടചാദി".

വെള്ളിയീലത്തിന്റെവെളു-

പ്പുള്ളിലയുറുമാമ്പഴത്തിനടയോട്

പൊള്ളലു കൊണ്ടലിവയും

കൊള്ളാംക പാമീകരിച്ചതെൻചെന്താൻ. 15

ഡാഡിമാദി ക്ഷായം

മാതമനികതാളിമാതളക്കായതനാടെയോരോടുവില്പവേർ
തോയമതെന്താടയമോതകംമധുപ്രായവാണിതമിഴാമതൻറവേർ 16

പാടയുളളകീഴെഴു കാട്ടുകുളകിൻമുഖം കൊടിയുതുവവേർ
കാടൻതിപ്പലിവേരുമെങ്ങളിയലുംമാതിയൂയിച്ചൊന്നവ
കൊടിയൊത്തുകഷായമേക്കിയതുതെൻചെന്തിട്ടുകാലത്തുനൽ-
കീടാംസുന്ദരി 'ഡാഡിമാദി' യിതു സർവ്വഗന്ധ്യകൾക്കതകൻ. 17

പാദാദി മൂക്കടി

അക്ഷാരിതേജ്ഞ പാടക്കടയിവയുടെ നിഷ്ക പാമനീയുപ്പതേനം
നില്പാമതെചെത്തുമോനും ശിശുവിനമുടനർസ്സുടങ്ങിട്ടമേതു

13. ഗീർവാണമാത (മേവതാരം).

14. കുവളമുളള(കുവളവേർ) ഫലത്രയി(ത്രിഫല)രാവ" (വർ
ട്ടമൺ ദ്വേ നേ യം [മേസുവീരണ]).

15. കെ. ഞൽ (മുത്തങ്ങ) ഇവയും കപാമീകരിച്ച (കപാ
മാം) പാമീ ചെന്താൻ കൊള്ളാം (നന്ന").

16. മാളിമാതളക്കായ (ഉറുമാമ്പഴം) താളിമാതളക്കായമെ
മാമൻ ഉറുമാമ്പഴമെന്ന വ്യവഹരിക്കുന്ന തോയം (മുത്തങ്ങ).

17. കാടൻതിപ്പലിവേരു = കാടൻതിപ്പലി (കാട്ടുതിപ്പലി)
കടയോട്. ഞാൻ (വരുമുത്തങ്ങ) ഡാഡിമാദിയീതു, സർവാർ
സ്സുകൾക്ക, സർവ്വങ്ങൾ(മെട്ടാഴിയൊക്കെ ഉള്ളവ) ആര അർസ്സുകൾ
ക്ക അതകൻ (കാലൻ) ഈ 'ഡാഡിമാദി' ക്ഷായം എല്ലാ അർ
സ്സുകൾക്കും ശരിപ്പിക്കും എന്ന നല്ല വാ.

മരിക്കുവാൻ ഉത്തരവാദിത്തമുള്ളവനുള്ളകീഴ്വേരണുത്താലുണ്ടായ"
നിഷ്കന്തത്തിപ്പലിജ്ജ്ഞാതകടരതിശാമക്കൊടി

ഇതുവരവേർകൾ 18

വാടാതെയുള്ളകുറിവേപ്പില ഡാവിലത്തി-
ന്നോടിഗ്ഗണത്തെയൊതമുക്കടിയാക്കിയപ്പും
ഈടാന്നജീരകവുമിട്ടുകഴിച്ചുകൊണ്ടാ-
ലോടിട്ടമേ ഗുരുമാലുകളോമലാളേ.

19

ആർദ്രകാടി മുക്കടി

മയ്യുണ്ണാൾമാലിദകമുക്കടിയിട്ടുവിധമാനം പഞ്ചകോലത്തിനാലും
വെട്ടുമാരോഡാവിമത്തിൽഫലമിലമലർവേർനോലതീയത്തിനാലും
പൊൽക്കൊണ്ടോരിയെമുത്തങ്ങൾ മേയേയിതേമാങ്ങയണി

പുരിയ്പോ-

ടാക്കൊത്തമ്പലതൽവിത്താവനമുള്ളകീഴ്വേരണുതിജ്ജ്വലിന്നേ 20

അജമോളാരി മുക്കടി

പോരേറുംകുറിവേപ്പുതന്നിലയിണങ്ങും കാങ്ങനാറിത്തുണും
പോരാഡാവിമംമാർദ്ദകാരിയീതുകൊണ്ടും നന്നോടാമുക്കടി
വേരുകേളയമോതകം ത്രികട്ട ഗുരുമാങ്ങയണിപ്പുരി-
പ്പാദോമൽപ്പുളിയാരിൽ വെള്ളിയിലവെൺകുന്ദോടമുത്തപ്പുറം 21

18 അരണുത്തിൽ (കാട്ടിൽ) ഉണ്ടായിനില്ക്കും. നൽത്തിപ്പ
ലി നല്ല (കാട്ടുതിപ്പലി)ക്കുള്ളൊരു കട (വേർ) തമിഴാമക്കൊടിയുള്ള
വരവേർകൾ (തമിഴാമവേതം കൊടിയുള്ളവരവേതം) 18-ാം ശ്ലോകത്തി
ന്റെ ഉത്തരാർദ്ധവും 19-ാം ശ്ലോകവും ഒന്നായി അന്യയിക്കപ്പെട്ടേ
ണ്ടവയാകുന്നു.

19 ഡാവിലത്തിൽ താളിമാതളക്കായരുടെ ഓട്ടം ഗുരുമാ
ലുകൾ (അർഗ്ഗോരോഹങ്ങൾ) ഓടിട്ടമേ.

20 ഡാവിലത്തിൽ (താളിമാതളത്തിന്റെ) പലം (കായ)
ഈ അഞ്ചിനാലും വെട്ടുമാരേ, വനമുള്ളകീഴ് (കാട്ടുമുള്ളകീഴ്) വേര
20-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധവും 21-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ പൂർ
വാർദ്ധവും ഒന്നായിട്ട് അന്യയിക്കപ്പെട്ടേണ്ടവയാകുന്നു.

21 കാങ്ങനാറിത്തുണും (കിങ്ങനാറിപ്പുല്ലു) ഡാവിലം (താ
ളിമാതളക്കായരുടെ ഓട്ടം) ആർദ്ദകാരിയീതുകൊണ്ടും നന്നോടാ മുക്ക

തുവപ്പുകാട്ടിലെ മതിപ്പലി മുളകിവനമിവേത ജാതിക്കു നല്ലൊ-
ത്ത വാലത്താണ്ഡം തുമലമ്ചെറുകടലാടിപ്പൊട്ടിയുള്ള പതും
അംശം ദാഹം ദാഹം മാങ്ങയോടെ തുമരമോലുന്ന പല്ലിട്ടിണത്താ-
ല വർഷം തീർത്തുപ്പിടം മുക്കടിപുനം ജമോജാദി തുമരവായും. 22

പുനസ്വാദി കഷായം

ഭവാനിതമിഴാമവെള്ളിയിലകോൽമുദേവത്തതിൽ
ബ്രവിച്ചുകടലാടിമുഞ്ഞയിനിമയാഞ്ഞൊരിഞ്ഞാം പുളി
ഇവരരിനടവെട്ടമാറിലകൾ മുത്തിൽ മാവിന്റെപ-
ല്ലവം പുതിയൊരുവഴത്തിലുകിടം ഗണത്തിങ്കലായ് 23

തുവപ്പുവീരനാടിഞ്ചമഞ്ഞൽ മരഞ്ഞൽത്തൊലുചെന്തിക്കിഴ-
ഞ്ഞവരേതഹസനം കോശവപതാകതാതിരിപ്പുവിനി
വമ്പാറൊരുമതമോതകം വിഡപിടിയും കായമെന്നല്ല കെ-
ത്തവാലച്ചെടിതന്റെവിത്തു കരയാമ്പുവീരതന്നൊക്കെയോ 24

മുപ്പാപാംഗി മുരിങ്ങലങ്കകറിവേപ്പി മൂന്നിൽനിന്നും ഒരു
നത്തകം പുളിയാരിലെ നടമൊഹാപുണ്യച്ചെടിപ്പുഷ്പമേ
മത്തനചീമണി പാഡിമാതളിരിണങ്ങും മാങ്ങനാറിത്തുണം
വൃത്തിപ്പെട്ട പരങ്കിമാവിനടകൂമ്പിരോഗമോ ചെത്തതിൽ 25

ടി ഈ 'ആർദ്രകാദി' ഗണംകൊണ്ടു വയ്ക്കുന്ന മുക്കടിയും അധസ്തക
ഒരു ശാലിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വെള്ളിയില വെൺകൂമ്പ = വെള്ളിയില
നാരിന്റെ വെൺകൂമ്പ (വെളുത്ത കൂമ്പ) മുഞ്ഞപ്പൂവും മുഞ്ഞമുക്കട മരം
(ഇല) 21-ാം ശ്ലോക നാരിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തെയും 22-ാം ശ്ലോക
മേന്മയും ഒന്നായി സംഗമിച്ചുകൊള്ളണം.

22 നൽ (നല്ല) കൊത്ത വാലത്താണ്ഡം = കൊത്തവാല
മുക്കട യാണ്ഡം (അരി) മാങ്ങയോടെ തുമരമോലുന്ന പല്ല (മാങ്ങ
നാറിപ്പല്ല) അത്യന്താസ്ഥം = അത്യന്തം (ശരീരവും) ദാഹം (നല്ല)

23 മുദേവത്തതിൽ (നജമോജാദിയിൽ) ബ്രവിച്ച (പറഞ്ഞു)
കടലാടി (ചെറുകടലാടി) 23-ാം 24-ാം 25-ാം 26-ാം 27-ാം ശ്ലോകങ്ങ
ളെ ഒന്നായിട്ടു സംഗമിച്ചുകൊള്ളണം.

24. ചെന്തിക്കിഴങ്ങു (കൊടുവലിക്കിഴങ്ങു) കൊത്ത
വാലച്ചെടി തന്റെ വിത്തു (കൊത്തവാലതരി)

25. 25-ാം (ഇല) പാഡിമാതളിൽ (താളിമാതളത്തുവ്വം).

മേൽവിപ്രുട്ടിമേലത്തരികടചയവംജീരകത്തോടിരിപ്പു-
 പ്പുവംപോര വംഗത്തൊലിയഴകിയ ലുംമാങ്ങാണ്ടിപ്പരിപ്പ്"
 ഇവസ്സുംകൂട്ടിവെച്ചു ദൃഢമിവസമമായ കൈയൊന്നിച്ചുചേർത്താ
 ഓവത്തേണാലിരുട്ടിപ്പുളിതടവിനമോരിൽപുഴങ്ങിട്ടുരച്ച 26

ചക്രക്കൊക്കുന്നകൊണ്ടരചെറുതുലയും ബാലികേ നാലിരുട്ടി-
 താകൃത്തിൽ ചേർത്തുകർന്നാലിലൊരൊഹരികുറുക്കിക്കുറച്ചിട്ടതിങ്കൽ
 നിൽക്കൊതിത്തുപ്പുഷ്പുണ്ണിച്ചതുവിതറിഹിതംപോലെമോതിച്ചു

കൊണ്ടാ-

ലാക്കുങ്ങിന്നെന്നമർശോഗദയമുളവാകില്ലകില്ലിലതെല്ലം. 27

മുക്കടിപുനണ്വാലിയിതൽക്കടകതുകാൽകമിപ്പത്തെയിനി
 "മുക്കടിതീക്കുംകൂമരുതുമ്പുട"ന്നെന്നാപ്പിമേലപറഞ്ഞുതരം
 ന്നനംമുക്കടിതൽമത്തന്നൊരുപലംവേണ്ടുവിധത്തിൽപുഴ-
 ങ്ങാനംപിന്നെയുരച്ചുചേർക്കുവതിനുംമോർപ്പാഴിവിതുമതി 28

പീനോത്തുംഗകചകുറുക്കിയ തുമ്പക്കൊക്കിവാങ്ങിടണം
 താനേവേണ്ടതെടുത്തുനന്ദാമദപിന്നാമതത്രേകൃമം. 29

കടചഹാണിതം.

കെത്താശക്തുമുത്തയിൽകലാടിതൊലിവേർച്ചു വിവരനിൽപലംനാ-
 ല്ലതെട്ടാറോക്കുണ്ടി പ്രമനിലയിലൊട്ടുരൊന്നൊക്കെയൊ

നിച്ചുകൂട്ടി

മുഗൾമട്ടിച്ചുചേർത്താരുപതു കലതം നാലുനാഴിമുളലംപാ-
 കക്കാലേനാലിലൊന്നൊക്കിയതഴകിലാഭയുണ മേണാക്കി
 പിന്നെ. 30

26. കടചയവം(കടകപ്പാലയരി)23-ാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ
 മത്തനുകളിൽ 24-ാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ മത്തനുകളെ, 25-ാം
 ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ മത്തനുകളെ, ചേർത്തു, അതിൽ 26-ാം
 ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞ മത്തനുകൾ ചേർത്താ,ഇവയെല്ലാംകൂടി
 ഒന്നിച്ചുചേർത്താ നാലിരുട്ടി പുളിയുള്ള മോരിൽ പുഴങ്ങിട്ടുരച്ചു,
 നാലിരുട്ടി തകൃത്തിൽ (മോരിൽ) ചേർത്തു (കറക്കി) കുറുക്കി നാ-
 ലിലൊരൊഹരി (നാലിൽ ഒരു ഭാഗം) കുറച്ചു. അശ്വംഗദയം=
 അശ്വംഗദത്തിൽ (അശ്വംഗദത്തിൽ) നിന്നു ഭയം (പേടി)
 ഉളവാകയില്ല. അർപ്പു ശമിക്കും എന്നു ഭാവം. മത്തനുകൾ നാലി-
 രട്ടിമോരിൽ പുഴങ്ങിയരച്ച" നാലിരുട്ടിമോരിൽ കലക്കി കുറുക്കണ

ആനിഷ്ഠാധാരത്തിൽവെല്ലുംപഴയതുപലമീരട്ടു കൂട്ടിക്കുറുക്കി-
 ത്താനേനപ്രാപ്തപഥം പരിത്രികുടുകിൽവെറും മന്ദമണ്ടിപ്പരിപ്പ്
 ത്തന്നുംജാതിക്കുപുതുപുലയ നിവിടയം പുത്തരിപ്പുണ്ടവേരിൻതോൽ
 നൽമധാന്യംകറപ്പെൻകരലകിഴിവതമ്പോടുപാടക്കിഴങ്ങു 31
 ത്താവൽക്കുപ്പുകടക്കുപാവ കമിനിപ്പായിലുമാളജീരകം
 താവുമുപ്പിലവേർകഴഞ്ചിതുകൾമുണ്ണുന്നായപൊടിയുംപൊടി
 ആവുമണ്ണമുണ്ണതീളക്കീനമവാങ്ങിപ്പാറിയാൽസ്മിതടി
 പ്പവേതേനൊരനാലുനാഴിയ കിൾവീഴ്ത്തിബ്രഹ്മദായവേ
 ജ്ഞം 32

‘കടകപാണിത’മാണിതദേഹികൾ-
 കടനേഴുംഗുണമേകാരിയിൽ
 കടയതുകമിതൊത്തുവിധിച്ചവൻ
 കടമൊടിസ്സനിഹോളമുനീശപരൻ. 33

മെന്നു പറഞ്ഞതിനാൽ ഒരു പലം മൂന്നിനു നാഴികോരു വീതം
 വേണമെന്നു അറിഞ്ഞുകൊൾകയും വേണം. നാലുപലം കൂടിയതു
 ഒരു നാഴിയാകുന്നു.

30. ശക്രദന്തരിൽ (കടകപ്പാലമേട) മലർ (പുവ)
 അരി, തൊലി, വേർ, കൂന, തളിർ ഇവറ്റിൻ പലം-നാൽ, പത്തു
 പ്പൂട്ട, ആറു, രണ്ടു ഈ ക്രമനിലയിൽ. പുറു പലം നാലും, അരി പ
 ലം പത്തും, തൊലി പലം പൂട്ടും വേർ പലം ആറും, തളിർ പലം
 രണ്ടും, പൂട്ടത്തു ഒക്കെക്കൊണ്ടുകൂട്ടി മട്ടിച്ച (ഇടിച്ച്) ചേർത്താ
 (ഇട്ടതായ) അറുപതു കലതം നാലു (അറുപത്തിനാലു) നാഴിയുളളം
 (പതിനാറിടങ്ങഴി വെള്ളം) പാകത്താൽ (പലനത്താൽ) കുറക്കീ
 ടു എന്നാൽ. നാലിലൊന്നാക്കി (നാലിടങ്ങഴിയാക്കി) അതു അ
 ടകിൽ (വെടിപ്പിൽ) അറിവേണം. 30-ം 31-ാം 32-ാം ശ്ലോകങ്ങ
 മേ കൂട്ടി അന്വയിക്കണം.

31. ആ നിഷ്ഠാധാരത്തിൽ (കടകപ്പാലമുട പട്ട മുതലായ
 ദ്രവ്യങ്ങളെ ഇടിച്ച് 16 ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ ഇട്ടു കുറക്കി നാലി
 ടങ്ങഴിയാക്കി അരിച്ച കഷായത്തിൽ) വെല്ലും (ശക്കര) പഴയതു
 പലം ഈരട്ടു (16) കൂട്ടി (കലക്കി) സാന്ദ്രതപം (കൊഴുത്തനില)
 നൽ (നല്ല) ധാന്യം (കൊത്തുചാലയരി)

മെല്ലെമാ തുറച്ചുകട്ടികളുമീലേഹംമുളിച്ചൊട്ടെഴയ-
 നല്ലൊന്നമുടൈമൊളിവിവിച്ചിട്ടുള്ളതുംവല്ലഭ-
 കീല്ലില്ലായതുകൊണ്ടുകൃതിവളരെക്കൂടിയെടുത്തു-
 ലല്ലതെപ്പട്ടുഴലുംകൊന്നൊന്നിതണ്ടാക്കിക്കഴിപ്പിച്ചിടാം. 34

രക്താശ്ശിന ചന്ദനാദികഷായം

രക്താശ്ശികലോചന്ദനമരീന്ധകൊടിത്തുവരവർ ചുണ്ടവേദി-
 യേൽക്കൊലെന്നല്ല ചെഞ്ചന്ദനമിടകകപ്പാലവിത്തിണ്ണ
 താൽ

ഓ തൂത്താവേലമച്ചിത്തിരിമധുവുമൊഴിച്ചൊരു നിഷ്കപാഥമല്ലാ-
 യുകൃതപാത്യാലിതോമൽചെട്ടെവിലസ ചന്ദന
 'ചന്ദനാദി' 35

ഉഗീരദികഷായം

രാമച്ചംമരമഞ്ഞളിന്റെതൊലിവെപ്പിൽതൊലുപാടക്കിട-
 ഒന്നാമൽക്കൊയമൊടലേടമുണ്ടിപ്പൊന്നൊത്തവസ്തുക്കളാൽ
 വാമേതിത്തുസഹസ്രവേധിപൊടിയക്കിപ്പുത്തനിഷ്കപാഥമേ-
 കാമേരകൃതഗുദാങ്കരത്തിനിതചൊല്ലൊത്തൊന്നിമൊഴയം. 36

ധീരേരക്താശ്ശിന

സാരേഷധമാണ്കടലാമാണി'ത ചന്ദനം

ചെരയൊലിവുന്നിന്നമുപ-

മാമംമേൽച്ചൊന്നാത്തൊക്കുമുചെയ്യാം. 37

32. വാധിനം (ഉറ്റമാസത്തിന്റെ ഓട്ട) ഇതുകൾ കഴിഞ്ഞു
 ഉമ്മുന്നായ് (മുമ്മുന്ന കഴിഞ്ഞായി) പൊടിക്കുംപൊടി.

33. ഗുളാമയമാരിയിൽ = ഗുളം (താശ്ശി) ആയ ആമയം
 (അപ്പം) ആകുന്ന മാരിയിൽ (മഴയിൽ) അർദ്ധരോഗമാകുന്ന മഴ
 യിൽ കടന്നു ഇത് പുനഃപ്രയോഗിച്ചതുകൊണ്ടു് 'കടചാമാണി
 തം' സേവിക്കുന്നവർക്കു കടപിടിച്ചവർ വർണ്ണമായെന്നപോലെ
 അർദ്ധരോഗമുണ്ടാകുന്നതല്ല എന്ന വസ്തുത ധ്വനിക്കുന്നു. രൂപകം
 അലങ്കാരം.

35. ചെഞ്ചന്ദനം (പുക്കുന്ന ചന്ദനം)രക്തചന്ദനം.

36. ഇതു'ഉഗീരദി' കഷായം രക്തഗുദാങ്കരത്തിനു(രക്താ-
 ശ്ശിന) ചൊല്ലൊത്തൊന്ന സിദ്ധൗഷധം = ഇതു സേവിച്ചാൽ
 രക്താശ്ശിന ഉടനെ ശമിക്കുമെന്നു ഭാവം.

അതിസാരചികിത്സ

വാതാദി സാരത്തിന്നു സംഗമം കഷായം

പറച്ചുണ്ടവേർ കൂവളത്തിന്റെവേർതാതിരപ്പൂവുകാരെന്നി
വറ്റിൽ കഷായം
 നന്നും തേൻ പകർന്നിട്ടുവാതാതിസാരം കുറഞ്ഞിട്ടുവാൻ കട്ടി
സേവിച്ചിടട്ടേ. 38

പിത്താതിസാരത്തിന്നു ധന്വന്യാദി കഷായം

പിന്നെപ്പിത്താതിസാരത്തിന്നുപെരിയകോടിത്തുവവേർപാടവള്ളി-
 ക്കൊന്നുതേങ്ങവേളക്കൊട്ടുകടകയവംചക്കിവറ്റിൽകഷായം
 നന്നല്ലോ ധന്വന്യാദികുടകകപ്പാലവിത്തുഗന്ധപൂക്കൾ
 ധന്വന്യാദിയിൽപ്പേട്ടം തിപ്പലിയതിന്നുവേർ പുത്തരിച്ചുണ്ടവേർ
തേനാൽ. 39

രക്താതിസാരത്തിന്നു ശ്വരിബാദികഷായം

പിന്നെപ്പാടക്കിഴങ്ങെന്നിവയുടെകഷായംകുറുമാതാതിസാരം-
 തതിന്നൊക്കെരണ്ടിലുംമേല്പോടിമുവ്വിതുകാൻ വല്ലഭ വസുകാരി
 നന്നാറിക്കുറുമാതാതിയടപതിയൽ നല്ലപാച്ചോററുതൻതോ-
 ലിന്നാലിൽകുറുമാതാതിയടപതിയൽ നല്ലപാച്ചോററുതൻതോ-
സാരം. 40

തേനും പഞ്ചാരയും ചത്തിടണമടവിലിപ്പോറിബാദ്യത്തിലോതൽ-
 തേനോലുംവാണിപ്പുളക്കളിപ്പുനരരച്ചിട്ടുമാരിൽകലക്കി
 പാനംചെയ്യിച്ചിടേണ ഹിതുവിന്നെയഥവാകോലോരിക്കുരുത്ത-
 ന്നപ്പൂനും പേന്തിപ്പുന്നതുകാം മധുരമധുവിലസ്താതിസാരംഗരി
പ്പാൻ. 41

37. സാരരൂപം = സാരം (ശ്ലേഷ്മം) ആയ ഞായം ആരെ
 ചോരയോപിവ (രക്തസംഭാവം) നിന്നാൽ ശരിച്ചാൽ മേൽച്ചോ-
 ന ഉപചാരം (ചികിത്സ) ക്കൊണ്ടും ചേരും.

38. പാടവള്ളിക്കുറുമാതാതി = പാടവള്ളിയുടെ കുറുമാതാതി (കിഴങ്ങു)
 വേളക്കൊട്ട (ഇരുവേലിയോട്ട) അഗ്നി (കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങു)
 39-ഉം 40-ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുനോക്കണം.

41. പാനം ചെയ്യിച്ചിടേണം (കുടിപ്പിക്കണം) പേന്തിട്ടു
 (നരച്ചു) മധുരമധുവിൽ മധുരമായ മധുവിൽ (തേനിൽ) നല്ലാം
 തേനിൽ ചാലിച്ച കൊട്ടക്കോ എന്നർത്ഥം. അതിസാരം (ര-
 ക്താതിസാരം) 42-ഉം 43-ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഒന്നിച്ചു.

അജമോളാദി കാണ്ഡം

അയമോതകമതിവിടയമതിയലും പാടക്കിടങ്ങു കൂവളവേർ
കയൽമിഴിനൽക്കടകുപ്പാലയവിപറച്ചുണ്ടവേർ ചുക്ക് 42

ഈവഴുത്തിന്റെ സീതപ്പെട്ടടി തടവിന നിഷ്ഠാധമനീരാമസം
താറല്ലക്കുടികം വേദനകഥമിവചേതന ഘോരാതിസാരം
പോവാൻദേഹാണു കട മുള്ളകിനടയ വേർനൽക്കൊടിത്തുവ
തൻ വേർ
ശ്രീവിലപത്തിന്റെമൂലം ജലധരമിവതൻ കപാലവുംമേൽ
പ്രകാരം. 43

ദീപുകാദിഭൂഷി

അയമോതകമതിവിടയം കയൽക്കൊഴിമുത്തങ്ങതാതിരി
പവ് 44
താളിമാതളങ്ങയ്ക്കിയലുന്നോടൊത്ത ചുക്കിവതാൻ
മോടിഞ്ഞുതുചമച്ചുക്കടികടിപ്പിടംകിടാവുന്നക-
ന്നീടാത്തുള്ളതിസാരമില്ലവെടിമല്ലിട്ടീപുകാഭ്യം പ്രിയേ
ഇടാനോടവയറിൽനോവുരേവീപ്പ് നിഷ്ഠമാന്യംബലം
പ്രകിടംഗഹണീ ചികാമിതുകൾക്കൊടൊത്ത സിമലകണ്ഡം. 45

43. സീത (തീപ്പലി) പ്പൊടി. ആമ- (അജിഷ്ഠം) അസ്രം (രക്തം) ഘോരാതിസാരം = ഘോരം (ഉഗ്രം) ആമി അതിസാരം പോവാൻ (പരിപ്പാൻ എന്നു നാണം) ദേഹാണു (നല്ലതാണു) ശ്രീവിലപത്തിന്റെ (കൂവളത്തിന്റെ) മൂലം (വേർ) ശ്രീവേപ്പ്, ശ്രീവിലം ഇന്ത്യാദിപ്രയോഗങ്ങൾ വേപ്പ്, കൂവളം മുതലായവ ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങളാകയാൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. മാറിക്കണ്ടതാണു. ജലധരം (മുത്തങ്ങ) ഇവതൻകപാലവും മേൽപ്രകാരം. തീപ്പലിപ്പെട്ടി ചത്തു മേവീച്ചിൽ ആമം മുതലായവ ചോരുന്ന ഘോരാതിസാരം പോവാൻ ദേഹാണു.

44. താളിമാതളങ്ങയ്ക്കിയലുന്നോട (താളിമാതളങ്ങയുടെ) 44-ാം 45-ാം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാണ്.

45 ഉരേവീപ്പ് (വയർവീപ്പ്) ഗുഹണീവികാരം (ഗുഹണീകാരം)

ചാർജ്ജ് ഗവേഷാദിപ്രകാരം.

പുളിയാരിലിളയതാംതുവളങ്കുചെറിയകടലാടിതാർതവൽ
കിളിമൊഴികഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തളിർ പുതുനെല്ലിനൂനൽപ്പറച്ചു 46

തുമ്പക്കടംപുനരിങ്ങൊക്കെയിടിച്ചുഞക്കി-
ട്ടമ്പാളമാരമുളവാംകളർന്നിരിലായി
അംഭോധരംത്രിഫലതീപ്പലിച്ചുക്കുതിച്ചു
വൽപാടനന്തടെകിഴങ്ങാമതാനിരിപ്പു 47

അതിവിടയമണ്ണുത്തിപ്പലിളയ്ക്കുവേർകാ-
ടതിലേമുളകുവേരിവട്ടംകല്ലമോടെ
മതിയെഴുതുകവികാച്ചാംനെയ്യതിസാരമോടി
പുതിനിളയെനി ചാർജ്ജ് ഗവേഷാദിപാർവ്വംഗീയാട്ടേ. 48

അരിഷ്ടപ്രകാരം

ജാതേനെയ്യതിൽനാലിരട്ടിനറുമോരികൽകരിഞ്ചിരകം
കരമേന്താടയമോതകം തികട്ടവിനൂപ്പോമനജ്ജീരകം
ഇതേയാഗമൊയരച്ചുട്ടിടയതിസാരക്കാരനിട്ടുണ്ണവാ-
നായിത്താൻ പുളിയാരിൽനിർ സമീനണിടുന്ന
നെകാച്ചണം. 49

വായുവിമോടിപ്പട്ടിക

നീയെന്നിരക്കൾക്കൊടോവാവു മതിയുടെയോടൊത്തിട്ടം
ചുണ്ടവേർത്തൊൽ
ചാർജ്ജ് ചന്ദനചന്ദനമൊരിവിയലും മൂന്നുതുട്ടംവയസ്
ചാതേകാട്ടിൽപ്പൊട്ടം തിപ്പലിളകിവതൻവേരജാതിജ്വപിണ-
യായിവീര്യംന മംപേർ തിടതിവിടയംനാലിലൊന്നാ
യിണക്കി .50
കറിവേപ്പിലനീരിലരച്ചരിയപയററിതണിപ്രമാണതായ്

46. പുതുനെല്ലിക്ക (പുതുനെല്ലിക്ക) 46-ം 47-ം 48-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.
48. അറണ്ണുത്തിപ്പലി (കാട്ടതിപ്പലി) കുള്ളവേർ. കാടതിലൊ മുളകുവേർ (കാട്ടുമുളകുവേർ) (അതിസാരം(അതിസാരം)
49. അതിസാരക്കാരനിട്ടുണ്ണവാനായി നെയ്യ് കാച്ചണം എന്ന പറയായാൽ ഈ "അരിഷ്ടപ്രകാരം" ചെറററിൽകൂടി സേവിക്കുകയാണു വേണ്ടതെന്നു ചരിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

ശരിയാപടിച്ചു തട്ടിക്കരിമീന്തിഴിനിഴലിൽവെച്ചുണക്കേണം. 51

ഗുളികയിനമഴക്കാറിൽകഷായത്തിലായോ
പുളിനടവിനമോരിൽത്തന്നെയോതേനിലായോ
തെളിവൊട്ടുനകുന്നാൾക്കേതതിസാരവുംപേൺ-
കിളിമൊഴിനിലനില്പൊതെല്ലമിങ്ങില്ലവാം. 52

യവന്യാദിഗുളിക

ജീരകംമുളകനമ്പഴത്തൊലിസഹസ്രവേധി ചെറുതെക്കതൻ
വേരണ്ണുമുളകിന്റെ വേരരിയദേവതാരമയമോതകം
സാരസാക്ഷികത്തന്നൊച്ചിവേരിനൊട്ടുകാട്ടുതിപ്പിലിയതിന്റെവേർ
സാരമായജലംത്രീജാതമഥലതതൻ കരുവയമ്പിനി 53

തക്കൊലപ്പട്ടിൽവില പക്കതവിനടപരിപ്പോമനത്താതിരിപ്പ-
വക്ത്രാദിത്തങ്ങയിച്ചൊന്നവന മെയിവെൺവേളനീർകൊണ്ടുചു-
ക്കുംമട്ടൊക്കെയൊത്തുവടിവില്ലതട്ടിപ്പുറമോരിൽമോതി-
പ്പിക്കാംസർവ്വതരിസാരംഗുളികയിതു യവന്യാദിനിർമ്മിതമത്രേ. 54

അതിസാരങ്ങളിലർശം
വൃതിനോതിയക്കകളൊക്കെയുംചെയ്യും
സ്ഥിതിനോക്കീട്ടാഗ്രഹണ-
പ്രതിവിധിപറവാൻതുടങ്ങുവതുമാവാം. 55

50. ചന്ദനമൃദം = ചന്ദനങ്ങളുടെചേരം (രണ്ടു) ചന്ദനവും
രക്തചന്ദനവും 50-ാം 51-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായിട്ടുപരിചുകൊ-
ള്ളണം.

53. സാരം (രക്തം) ആയ ജലം (മുത്തങ്ങ) 53-ാം 54-ാം
ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിക്കണം.

54. വില്ല പക്കതവിനട (കൂവളക്കുരുവിന്റെ) വെൺവേള
(വെളുത്തവേള)യുടെ നിർകൊണ്ടു. ചന്ദനക്കുരുവിൽ (ചന്ദനക്കുരു
പ്രമാണം).

55. ഗ്രഹണീ പ്രതിവിധി (ഗ്രഹണീചികിത്സ) പറവാൻ
തുടങ്ങുന്നതും = പറവാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഗ്രഹണീചികിൽസയും ആ-
വാം. അതിസാരങ്ങളിൽ ചെയ്യും.

ഗ്രഹണീപികിത്സ

മുഗ്ദ്ധവേദനാവിധിജ്വർണ്ണരോഗാദികൾക്കു കമ്മണസത്തിടന്നും
 മദ്ധ്യസ്ഥിമർദ്ദമെപ്പിട്ടു നെടുമുളവാക്കുംകൈകളെപ്പിടക്കണം
 പുറത്തുപോലെയാട്ടക്കമ്മണിബലമുണ്ടാവാനുപികിൽ സിദ്ധണം
 കരന്തരം ഗ്രഹണീഗദത്തിലാട പല്ലിമട്ടുവൈദ്യശ്രമം. 56

പാദാദികഷായം

പാടക്കിഴങ്ങു കറിയേപ്പുറപഞ്ചകോവ-
 മീടേറ്റുമ്മിൻതെ തോലീവതർകഷായം
 കേടറന്തിപ്പുലിപൊടിച്ചതുചേർത്തുസേവി-
 ച്ചിടാമജ്ജിസ്തകകലാർഗ്രഹണീഗദത്തിൽ. 57

ശരീരപുരോദികഷായം

കടന്നുനികൊഴിഞ്ഞതിൽവേർ ജലധരം കൊടുത്തുവവേ-
 റൊടൊത്തൊത്തയതോതകം കൊടിയമുക്കിത്തല്ലാം സമം
 വെടിപ്പാട്ടുകഷായമേക്കിയതുമാമദോഷംകെട്ടു-
 ത്തിടംഗ്രഹണീയുള്ളകഞ്ഞരണ്ടിനംകടിച്ചീടുകിൽ. 58

കൈരാതമുലാദി കഷായം

മർദ്ദാദി വെച്ചുണ്ടവരിൽ തൊലിയഥകറിയേപ്പിൻതോലോടു
 മുത്തം
 അഷ്ടാംകം കൂട്ടിലെത്തിപ്പുലിയുള്ളകീവതർവേനച്ചക്കുതുയല്ല
 വാൽക്കൊത്ത വാലതർവിത്തികളുടെകഷായത്തെയിതു പൂമായം
 സേ-
 വിജ്ജാമംഗമിപ്പാൻഗ്രഹണീയിതു കൈരാതമുലാദിതന്നെ. 59

കൈവയ്പുപത്രാദി കഷായം.

സൗന്ദര്യകുറിയേപ്പുറന്നിലയൊടൊക്കും പുത്തരിച്ചുണ്ടവ-
 റിടേ മർദ്ദാലുകൊഴിഞ്ഞതിൽവേർ കരിവയ്പുയാനേകരിഞ്ചീരകം

56. ഗ്രഹണീഗദത്തിൽ (ഗ്രഹണീരോഗത്തിൽ) വൈദ്യശ്രമം—വൈദ്യത്തിന്റെ ശ്രമം (രീതി) ഈ മട്ടു ഇപ്രകാരമാണ്.
57. കറിയേപ്പ (കറിയേപ്പിൽ തൊലി)
58. ഗ്രഹണീയുള്ള കഞ്ഞു അരണ്ടിനം (ദിവസംതോറും) കടിച്ചീടുകിൽ ആമദോഷം അജീർണ്ണദോഷം. കെട്ടത്തിടം (ശമിപ്പിക്കും)
60. ഇവയൊത്തു (ചേർന്ന്) നാലിലൊരു പങ്കുമിഞ്ചിയിൽ

സംശയിച്ചിറയെത്തുന്നാലിലൊരു പങ്കാമിഞ്ചിതിൽകഥനീർ
 നിർമ്മിച്ചുള്ളതു തീപ്പലിപ്പൊടിയാട്ടം സേവിക്കിലാഭംവിട്ടം. 60
 സത്തോക്കുപോൾവതററിലങ്ങിനെ ഹെങ്കുതേകിടക്കം പദം-
 തമത്തേ വെച്ചുപഥിച്ചിട്ടന്നവകയാണികപാമൊക്കെപ്രിയേ
 പ്രത്യേകംഗ്രഹണീവികാരിതിലൊന്നതെങ്കിലുംതങ്ക-
 തതന്നത്തുത്തൽകൊടുത്ത കൊമളമൊഴിത്തരച്ചു കഴിച്ചിടണം. 61
 അല്ലെന്നാലയമൊതകം തടവിട്ടുംനൽച്ചുഞ്ചവർത്തോലതോ
 ചൊല്ലേറുന്നൊരു കാട്ടുതിപ്പലിയതിൽ വേർതന്നയോവല്ലഭേ
 മല്ലേമുക്കുടിയാക്കിവെച്ചതിൽമറയ്ക്കിത്തുപ്പ ചെത്തപ്പിയം
 തെല്ലോതെക്കൊടുക്കണം ഗ്രഹണിയുള്ളാർക്കാമരദോഷം
 വിടാൻ. 62

യദാഗുദാങ്കരചികിത്സയിൽമു വരഞ്ഞൊ-
 രാഗ്രാമമുക്കടികളിൽപുനരൊന്നപോഷം
 പൂർവ്വാംഗിപിന്നെയതിന്ദാരക നിന്നാച്ച-
 ഉദ്യോദ്യുക്തപ്രകാശി'യതുമമവിനശിതയല്ലാം. 63
 മൃഗ'താതകൃ.

പിന്നെയുംഗ്രാഹിതാമരേഷധനിരപരവാനായ" തുടങ്ങുന്നതോമു-
 വൊന്നായർശോതിസാരപ്രതിവിധികളിലായ"പൊന്നതോ
 ചെയ്യിടേണം
 കന്നൽക്കാമിൻകഷായംസമനിലയിലിണങ്ങുന്നദൃശം കറുക്കി-
 തന്നെപാലോളമാക്കീട്ടടനതിലുറപാന്നിട്ട സൂക്ഷിച്ചിടേണം. 64

(കുറിവേപ്പില മുതലായ മത്തങ്ങകൾ സമംകൂടിയതിൽ നാലിലൊ
 രു ഭാഗമായ ഇഞ്ചിയിൽ)

61. ഗ്രഹണീവികാരി = ഗ്രഹണീവികാരം (ഗ്രഹണീരോഗം)
 ഉള്ളവൻ.

62. യദാ (അല്ലെങ്കിൽ) ഗുദാങ്കരചികിത്സയിൽ (അർശ
 ശ്ചികിത്സയിൽ) ഉദാമമുക്കടികളിൽ = ഉദാമം (ഉൽകൃഷ്ടം) ഉായ
 മുക്കടികളിൽ. ആമവിനാശി (ആമത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതു)

64 സംഗ്രാഹി (മലബന്ധം ഉണ്ടാകുന്നതു) ആയ ഭാഷധനി
 ര 64-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധവും 65-ാം ശ്ലോകവും ഒന്നായി
 ഒന്നായിക്കുറച്ചുവേണ്ടവയാകുന്നു. കന്നൽക്കാരിൻ (പച്ചമുത്തങ്ങയു
 ളെ) കഷായം, ദൃശം (പ്രഭം)

കേൾക്കുപിറേറ്റിനന്നാലിലൊരൊഹരികഴക്കാർകവായ
 ഒത്തയും ചെ-
 ത്താക്കാരന്മാരേകലക്കി ഏതമഭവിമെടുത്തൊതമോർചമാനാ
 യെന്നാൽ
 നിമ്നീശ്ശാകഞ്ഞിനൊട്ടും ഗ്രഹണിമലബന്ധംവരും തീരേമൃത്യു-
 തരും' താ നാണിതെൻതാമരയിതൾമിഴിമാർ തൻകലത്തക
 മാലേ. 65

വിശ്വാവിഷ്ഠാദികഷായം

മാഴ്കാതോതാമതിവിടയംഭോഭെന്നെല്ലിരിപ്പ-
 പ്പുകൊത്തമ്പലരിയിനിതോ മുപ്പിലയ്ക്കുള്ളപ്പുലം
 ശ്രീകൃഷ്ണപച്ചിലമലർനറുംചക്കിവററിന്റെറകോൽത്തേൻ
 തുകുന്നിപ്പു പാമ്പുപുലിതമാകുന്നുവെന്നൊർപക്ഷം. 66

മധുരപുഷ്പാദികഷായം

ഈമട്ടായിട്ടിരിപ്പക്കസുഖവടികൾനൽപ്പത്തരിച്ചുണ്ടവേരിൻ
 തൊൽമേലതൻന്റെകന്മാലരതിവിടയംമുത്തവേരിഗുണത്താൻ
 കാമംതീർക്കുകഷായംകലമിഴികഴിച്ചീടിലും കിട്ടുമേ 'മു-
 ന്നാമോർ'സേവിയ്ക്കിലുണ്ടാം ഹലമതിതപരീക്ഷിച്ചുനോക്കീടി
 നേൽത്താൻ. 67

അമ്ലാമോശാദികഷായം

അക്ലാരിതേത്തങ്ങമുത്തങ്ങകളതിവിടയം പുത്തരിച്ചുണ്ടവേരി-
 ന്നാക്കംതോൽ തൂവളംമുപ്പിലയിവയുടെ വേർ ജീരകം ഡാഡി
 മംകേൾ
 മൽക്കാരംകാട്ടിലെത്തിപ്പലിമുളകിവതൻ വേതചേതന്നരിപും
 നൽക്കൊത്തമ്പലതൻ തണ്ഡുലതഥ മലരിച്ചൊന്നവററിൻ
 കഷായം. 68

ഇതുപിൻപൊടിജീരകപൊടിയുമിടുകാകീതിനേരെയു-
 ണ്ണത്തസ്സ അരിമിമുൻപറഞ്ഞവയിലുംനാനാഴിവെള്ളത്തിനാൽ

65. ഏതം (നെയ്യ)

67. ഇരിപ്പക്കസുഖവടികൾ—ഇരിപ്പയുടെ കസുഖവും (പു
 വം) വടിയും (ഇരട്ടിമധുരവും)

68. ഡാഡി (താളിമാതളക്കായയുടെ ഓട്ട) ദീപ്യം. (അ
 യമോതകം) 68, 69ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിച്ചുകൊ
 ള്ളണം.

മാർത്തിപ്പന്നതിനോടു കൂടുകിലുഴക്കം കേൾത്താണമെൻ
കാണേചേർന്നെന്നൊവെട്ടുമതമുണ്ടീ'യർക്കൊഗാദി'യിൽ. 69

പുണ്യരാജംപൊടി

വേദാഷംപിന്നയമേതകംഗ്യുണ്ടാവെന്മാരത്തൊടിതുപുനീ
ദ്രോഷംതീവിളയുപ്പകാടുമുകിർവേർകൊച്ചതെക്കിൻറവേർ
ദോഷംകായമീവററൻപൊടിവെറുംമോതികഴിപ്പിതൂലിലോ
രോഷംപൂണ്ടകഥാനിലാത്തിയകലുംപോം കക്ഷിനോവ
കുണ്ഡം. 70

തുണ്ണമഗ്നിബലംചേക്കും 'മുണ്ണരാജ'മിതാണോടോ
വല്ലുറ്റീസണിതുണൊളിവിനൂറ്റുത്തുടമെഴുംപ്രിയേ,
ലീലാവേദപൂക്കുത്തങ്ങകളനകടകപ്പാവതർമ്മിത്തവേരിൻ
തോലുംചേർന്നുനംഭുവളമതിനടവേർപാടവള്ളിങ്ങിഴങ്ങ
ചേലേറുംതാതിരിപ്പുവിനൊഴവിവിടയം പുത്തരിപ്പുണ്ടവേരിൻ
തോലീവഴ്ത്തപൊടിച്ചുള്ളതിനെൻകരണംതേനിലൊന്നെഴി
ലാമോ. 72

വേഗംപിത്തപ്രഹണിയംദോശമെന്നാൽശമിച്ചിടം
'നാഗരാദി'പ്പൊടിയിടതരീനാഗരാജവധൂതേ.

ജീരകംസായനം

അരിയത്തെരിമാതാംപുളിയിലൊരിയെ ചെറു നാലങ്ങചെറിയകടലാടി
പുരിവിയലുമിഞ്ചിപിട നാക്കറിവേപ്പിനൊരിയെ ചിട്ടപുളിച്ചാ
രിൽ. 74

സീരാമിൽവരൂലതെയന്ന ചെട്ടിത്തുള്ള
നീരിയലുചാനികനല്ലയമേ, തകംകേൾ

70. വേദാഷം (മൃകട്ട) നിദ്രോഷം (കേടററ) തായ ഗുരൂ
ചേർത്തു പുണ്യപഥം. തീ (കൊടുവേലി) കൊച്ചതെക്കിൻറ (ചെ
റുതെക്കിൻറ) വേർ. രോഷം (കോപം) പൂണ്ട കഥാനിലാത്തി
കഥാനിലങ്ങളെക്കൊണ്ടു (കഥവാതങ്ങളെക്കൊണ്ടു)തു ആയതി
(ഉപദ്രവം) കക്ഷിനോവ (വയററിൽവേദന) അക്ഷണം പോം.

71. തുണ്ണം (ഉടനെ)

72. കടകപ്പാലതർ (കടകപ്പാലയുടെ) വിത്തു (അരിയും)
വേരിൻ തോലും, അഞ്ജനം (നസാഞ്ജനം) 74, 75, 76 ശ്ലോകങ്ങ
ളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാണെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.

പ്രോവാവണിട്ടുടയവേരിവഴുനീനാൽവെ-

പ്രേരേകഷായമുളവായതിലുംകൃതമന്താൽ.

75

ഓരോ നാളിലും വെച്ചും പരമിരവിലുള്ളതിട്ടു പിറേറുന്നതിൽ പാരം വൈകുന്നൂവെച്ചു പാർത്തുകുളികയും ചെറുതും ജീരകത്തേ നേരേ പൂശ്ശിച്ചുപൂശ്ശും മധുരമധുരം തേനിലുപ്പിച്ചിടേണം സാരസ്യംവീണ്ടാതേ തന്നെ വെളുനിലമേസാരം പൈതൽ തന്നെ ആകളകം ഗുഹണീവാദകമായോരിനിൽ ഗുണങ്ങൾവാഴ്ത്തും ജീരകസപായനിമിതൻ മാദകലാന്നടകക്കളിയരങ്ങേ.

77

അപ്പാക്കുളി ഗുളിക

ചായലും ചന്ദനം ചന്ദനം തവിടും സീത ജാതിക്കപ്പിന്നെ- കായംസാക്ഷാൽകരപ്പെന്നിവസ പദിപൊടിച്ചിട്ടുരച്ചിടവേണം ജായകൾ മാന്യകുറീപുകൾ തയക്കൊടിയുവേർ ജീരകം ചു- ക്കിട നിൻക പാദ തോമങ്ങളിലെ ചെറുനാരങ്ങാനീരിങ്കലും താൻ.

74. വളുലത (ചങ്ങലംപാങ്ങ) മനിക (കൊത്തുവാലയരി) ക്രമത്താൽ.

76. ഓരോ നാളിലും വെച്ചും പരമിരവിലും പരേറുന്നതിൽ ഉയിർപുളയായവയുടെ നീരകളിലും കൊത്തുവാലയരി മുതലായ മന്തകളാൽ വെച്ചുവെച്ചു കഷായങ്ങളിലും ഓരോ നാൾ രാത്രി മുഴുവൻ ഇട്ടുവെച്ചും പിറേറുന്നാൽ ഉററിയെടുത്തു പകൽ മുഴുവൻ പെന്തിട്ടുവെച്ചു ആർദ്രത (നനവ്) കുളികയും ഉണക്കുകയും ചെയ്തതും ജീരകത്തേ, ആദിയിൽ ഒരു രാത്രി മുഴുവൻ കൈവിഞ്ഞാംപ ഉയിലിനീരിൽ ഇട്ടുവെച്ചു പിറേറുന്നാൽ രാവിലെ ഉററിയെടുത്തു പകൽ മുഴുവൻ വെന്തിട്ടുവെച്ചുണക്കണം പിന്നെ ചെറുനാരങ്ങാനീരിൽ ഇട്ടുവെച്ചുകയും പിറേറുന്നാൽ ഉണക്കുകയും ചെയ്തും പിന്നെ ചെറിയ കടലാടിനീരിൽ, ഇങ്ങിനെ ക്രമത്തിൽ വേണമെന്നതു ക്രമത്താൽ പുന പാരംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

77. അകളകം (കളകമില്ലാതെ) ഗുഹണീവാദകം (ഗുഹണിയെ തടുക്കുന്നതു) ആയോത ഇതിൽ (ഈ ഔഷധത്തിന്റെ) ഗുണം ആർ വാഴ്ത്തും? ആരായും വല്ലിക്കപ്പെടാൻ ഏറ്റു തല്ലാത്തതായ ഗുണം ഇതിനുണ്ടു്.

78. ചന്ദനം ചന്ദനം (ചന്ദനംതൈലം ഇവ) സീത (തിപ്പലി) ഇവ സ പദി പൊടിച്ചിട്ടു, മാന്യകം (കൊത്തുവാലയരി) മീപുകം (അയമോതകം) ഈ ആറിൻക പാദതോമങ്ങളിൽ (കഷാ

നൽകുന്നിടത്തുട്ടിലായ് പുനത തട്ടിച്ചെറുക്കേവെല്ലുകൊ-
ളളിജ്ഞാനേറമുണക്കിട്ടം ഗുളികയെത്തേനികളോരൈതിലോ
നക്കിത്തീനകിലയുനേരമടവല്ലർന്നു തീസാരമ-
തൃൽകൃഷ്ണഗ്രഹണീവികാരമിവപോമില്ലെങ്കിലാകംവിടാൻ. 79

പുൽകാരേത മൂന്നാലോ തവണമിതുവെറുംപഞ്ചകോലക്കയായ-
ത്തിങ്കൽ തന്നെ കഴിപ്പിക്കണമനലമ്പലം പോയെന്നാകിൽ
മോറിൽ

തേൻകൊണ്ടോ തൈരിലോചൊന്നതുമലമിളകുന്നോക്ക രക്ത
പൊടിപ്പ-
ങ്ങെങ്കിൽ ചുണ്ടക്കടത്താൻ നീദന്തക്കടമലി വാമളമീമൂന്ന
കൊണ്ടോ. 80

അരിയപശുപാലപ്പെണ്ണാലാളിയോടതുമോ തകം
പാമിതുകൾകൊണ്ടോ തീത്തീടം കഷാരമതിലിലോ
ചെറിയകടലാടിപ്പത്രത്തേപ്പിഴിക്കത്താൻ നീദിലോ
പരിചൊടാസിപ്പേയ്ക്കു സേവിപ്പ താങ്ങചിതംപ്രിയേ. 81
പാദം പഴേമുതിരലാതകമിങ്കുറഞ്ഞി.
വേദഭ്രമെനിവ കഷാരമനപക്കിവെച്ചു

തവെള്ളങ്ങളിൽ) അട (പിന്നെ) ചൊറുനാങ്ങനീരികലും അറ
ച്ചിടവേണം.

79. ഇല്ലെങ്കിൽ അഞ്ചുനേരം തേനിലോ (തൈരിലോ)സേ
വിച്ചിടം അഗസ്തം, അതിനാലും, ഗ്രഹണി, ഇവ (ചെലിച്ചില്ലെങ്കിൽ)
ആരം (അജീർണ്ണം) വിടാൻ 79ം, 80ം, 81ഉ. മണ്ണാകങ്ങളുടെ അന്ധ
യം ഒന്നായിട്ടാണ്.

80. മൂന്നാലോ (മൂന്നാ നാലോ) തവണ. പഞ്ചകോലക
ഷായത്തിങ്കൽ തന്നെ ഇതു (ഗുളിക) കഴിപ്പിക്കണം. ചൂന്നാൽ
ആരം (അജീർണ്ണം) വിടാൻ 79ം, 80ം, 81ഉ. മണ്ണാകങ്ങളുടെ അന്ധ
യം ഒന്നായിട്ടാണ്. അനലമ്പലം (അഗ്നിവെലം) പോയെന്നാകിൽ മോ
രിൽ കഴിപ്പിക്കണം. തേൻകൊണ്ടോ, തൈരിലോ കഴിപ്പിക്കണം
എന്നു പറഞ്ഞതു മലമിളകിപ്പോകുന്നവർക്കു. രക്തപ്പെൊടിപ്പ
(രക്തസംഭവം) നീദന്തക്കട തൊലി (വരട്ടുമഞ്ഞൾത്തൊലി)

81 പശുപാലപ്പെണ്ണ (പന്നാറി)

പ്രാശിന്റെരൂപക്കളമവാ ചുരവിത്തുവീർത്തു-
മേൽക്കുംവിഴാവരി, ചെറുംമുളക്കൈനിയെല്ലാം
മോശംവരാതിരപൊടിച്ചു കയ്പുന്നീതിൽ
പ്രാശിച്ചവൻ കൃമിബാധയതസ്സമീകൃതം. 94

പുത്തൻമുക്കൊളിവാണി! നാസ്തരണവള്ളിക്കായമേലുള്ളപ്പു-
ണ്ണത്തേയോ, കൃമിപതുവിൻപൊടി, മുരക്കിൻതോലു പുണ്ണിച്ചതോ,
പ്രത്താ മഞ്ഞൾപൊടിച്ചതോ, വിളയെഴുംകായംപൊടിച്ചുള്ളതോ
നത്യംശക്കരയിൽപൊതിഞ്ഞുടനൽപ്പിച്ചാൽശമിക്കുംകൃമി. 95
പൊരുന്നമുരിങ്ങവേർ, മുളക, ണ്ടുത്തിപ്പുടിയുള്ളവേർ,
ചെതുംമൈലിലിയാൾ, വിഴാലായിവിവരറിൻ കപാമവെള്ളത്തി
ലായ്

മോശംപാഴ്ന്നാ നകണതിവെച്ചുചവക്കാറംപൊടിച്ചിട്ടു പെൺ-
കീവാലാപിനി മോന്തിട്ടുനവർകൃമിങ്ങനേൽക്കെയില്ലേതുരേ. 96
കാട്ടുചെറുതൊട്ടുക്കുഞ്ചെത്തുവിൻചിച്ചമുക്കുകടിച്ചിടാം
ശ്വേതാശ്വമാണരിയകപ്പുരഞ്ഞളിനപകരംപരം,
കൊട്ടുനറപതുരു നുമായതിൽവയറുതൻപൊടിനകന്നിടാം,
കെട്ടുകൊണ്ടിടണമെണ്ണകൂട്ടിയൊരുകയ്പുന്നീതമധികംഹിതം. 97
തഴച്ചകൃമിപോവതിനയികവോഷ്ണമാംകാടിയിൽ
കഴിച്ചിടണമുള്ളക്കരിപൊടിച്ചതെന്തൊരുവേലി
വിഴാലരിയൊന്നുകൊണ്ടുവിൻചിച്ചതാംമുക്കടി-
മേഴുംഗുണമനല്ലതാണുചെറുവെക്കയാമേറ്റുനുകിൽ. 98
ചെണ്ണയുംചെറുക്കുകതവേരപലമീറ്റൊൻകഷായംചേർ-
മേണ്ണംനീർപതിനാറിടങ്ങഴിയിൽ, നാലൊന്നായരിച്ചായതിൽ

93. അപ്പ (മാതി) മണ്ട (വാട്ടുക്കുഞ്ഞളം മരമഞ്ഞൾത്തൊലി
യും) ചെറുക്കുകതവേർ കപാമിരുന്നീരാലും ചെറുക്കുകതവേരിന്റെ
കപാമിരുന്നീരാലും (കഷായത്താലും)

94. ചുരവിത്തും ചുര (കയ്പംപുരയുടെ) വിത്തു പ്രാശി
പ്പവൻ (സേവിക്കുന്നവൻ) കൃമിബാധ (കൃമിപീഡ) തസ്സമീകൃതം
(ശമിക്കും).

96. മൈലിലിയാൾ (തീപ്പലി)

98. കരവാഷ്ണം (അല്പം ചൂടുള്ളതു) ആയ.

99. ചെറുക്കുകതവേഴ പലം ഈമെട്ടാൽ (പതിനാമാൽ)

പ്രാണപ്രേതസിപഞ്ചസൗപലക്തേ നീൽകുപിക്കുഃ
 കേണം, സാന്ദ്രതവന്നിതവെഴുതതിൽ ചുണ്ടക്കടത്തോലിനി. 99
 പ്ലാതിപുരു, കടക്ക, മൂന്നാലിപെഴും വസ്തുക്കൾ, വാർകൊണ്ടൽനി-
 കാശ്ശ്രീചികരേ'വിഴാലാടിയിതെല്ലാം കാൽപ്പുറം വീതമായ"
 മോശംവിട്ടുപോയിച്ചു വന്ദാരിളക്കിമേച്ചുതുവാങ്ങിത്തന്നു-
 പ്പെട്ടുമ്പോളൊത്തല്ലപാ തമതിലായ" സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിടണം. 100
 ആര്യംവണ്ണംവിരേചിച്ചവ നിന്നിനെ ചേരുംപുനെല്ലിനീർ,
 തേൻ,
 തൈർവെള്ളം, മോലനിഷ്ണാഥമതി, തുകളിലൊന്നിങ്കലമ്പോ
 ടങ്ങിച്ചാൽ

പോവുന്നിപ്പോഴെല്ലാക്കുമിവിതൃതികളുംനീരെനോണിതെന്നാ-
 ലാവില്ലി'ക്കേതകീശക്കാ'യുടെഹിമാവല്ലമാനുംകുടിപ്പാൻ. 101
 സാരശക്ത

കററക്കണിറേണിരേട്ടി'ജലപ്പല്ലാനിതർത്തങ്ങിൽനി-
 ന്നിററിററീടിനന്നീർകുരിങ്ങമമവേര, ത്തിങ്ങുംവേരി, വ
 കുററംവിട്ടുനിന്നിപ്പകിൽവാതം നീർസമംചേർത്തതിൽ
 കത്തറതെട്ടിലൊരംശമായ"സിതകലക്കിത്താൻകുറക്കിടണം. 102
 നീർവററുംപൊഴുതിങ്ങുവാങ്ങിതഥ പുടാഴ്ന്നതിൻമുഖന-
 ംരൂപമേവ! ബദരപ്രമാണമതെട്ടിബ'ദ്രമായ"വെണ്ണണം,
 കേൾവച്ചിട്ടു, മുഷ്ണിലുണിത തമാമോരോന്നമുവ്വണ്ണനാൾ
 സേവിച്ചാലയി'സാരശക്ത'യിതോടിയ്ക്കുംകൃമിക്കത്തീനെ. 103

നീർ പതിനാറിടങ്ങഴിയിൽ (പതിനാറിടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ)
 കഷായം ചമയ്ക്കണം.

100. കാൽപലം (മുന്ന കഴഞ്ചു) വീതമായ".12 കഴഞ്ചു
 കൂടിയതു ഒരു പലമാകുന്നു.

101. വിരേചിച്ചവൻ (വന്ദാരിളക്കിയവൻ) മോലനിഷ്ണാ
 ഡം (മുത്തങ്ങക്കഷായം)

102. ജലപ്പല്ലാനി (വെള്ളപ്പല്ലാനി) തൻ, എട്ടിലൊരംശ
 മായ" എന്നതുകൊണ്ടു ഇടങ്ങഴിനീരിന്നു രണ്ടു പലം പഞ്ചസാക
 വീതം ചേർക്കണമെന്നറിഞ്ഞുകൊൾകയും വേണം.

103 ബദരപ്രമാണം (മന്ദരക്കുരുപ്രമാണം) മുഷ്ണിലും (രാ
 വിമലയും)

കയ്"പെ, ത, വിവരണാധിതഃ കെല്പിൽ കൃമിയുള്ളവയ്ക്കുമധുരരസം
 കയ്"പെ, ത, പുടി, വയറിയായല്ലക്ഷ്യക്കാരന്ദോജനംപരവും. 104
 തൈർ, കാടി, പാലം, ചീനം, പഴം, പഴയതൊഴുപ്പാൽ
 ശാകാദി, പായസമതെ, നീവയൊന്നുമോൽമാൽ
 ആകാകൃമിക്കടികലറുകിടാവീണൊട്ടു,-
 മാകാമതന്നുകടികാടിയി, ലില്ലബദ്ധം. 105

ഏഴാം അദ്ധ്യായം

മൂത്രാഘാതചികിത്സ

മൂത്രാഘാതത്തിലിപ്പിന്നുടലെടുക്കുന്നവർക്കു മൂത്രം, മൂത്രം, മൂത്രം
 മാത്രം ഉപ്പിപ്പിച്ചു കഷിതം പ്രകൃതികർമ്മം കളിത്തൊഴിവ്
 തൊട്ടാൽ കൂടാതെ മൂത്രം ഉള്ളിപ്പാലം സലിലമേലത്താക്കിപ്പുണ്ണും
 ചേർത്താൽ കൂടാതെ കടിപ്പിപ്പിന്നു മതിയിരിക്കണമെന്നും

104. ലോലനേത്രം 1

ശാകാദി കഷായം

സംഗ്രാഹി' തൈരിങ്ങിൽ, വാൽക്കുകിന്നിത്തുരുത്തിയിട്ടെപ്പഴം,
 ചേരം, ബാർഹതവേരി, വററിങ്ങെ നിഷ്പാദം, പാദം, യുഗലം'-
 നേരമോളം കുന്നം ജീരകമോടൊ, പഞ്ചാരയോ, ചേർത്തി, താ-
 മേ പരേതപ്പെടവേർ, മുറുക്കിയിട്ടിട്ടു ചുറ്റിപ്പുറം ഉവേർ, 2

ഗുഹാമൂലാദി കഷായം

പിന്നീടോരണ്ടിരട്ടിച്ചെറുവഴുതിനവേരേ, വമാരോ, ചരിയ-
 ല്ലെന്നാലിപ്പുറം സമതലമിരട്ടിക്കണയായ"തൈരിങ്ങിൽ

104 കൃമി"ഇവയ്ക്ക് കയ്"പ, എ. ത. ഇവ നന്നം. മധുരര
 സം അഹിതം ദോജനം (ആഹാരം)

105 ശാകാദി = ശാകം (ഇലക്കറി) മുതലായതു. 'കാടി കൃ
 മിയുള്ളവയ്ക്കു ഹിതമല്ല' എങ്കിൽ കാടിയിൽ മതന്ന സേവിക്കുന്നതു
 എങ്ങിനെ എന്ന് ഗതിക്കേണ്ട. കാടിയിൽ മതന്നകടിആവാം,
 അല്ലെങ്കിൽ മില്ല.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം

1 പ്രകൃതി (കുട്ടികൾ) തൻ. കൂടാതെ മൂത്രം ഉള്ളിപ്പാലം സലിലമേലത്താക്കിപ്പുണ്ണും
 ചേർത്താൽ കൂടാതെ കടിപ്പിപ്പിന്നു മതിയിരിക്കണമെന്നും

2. ബാർഹതവേരി = ബാർഹതം. ബാഹ്യത ചെറുവഴുതിന
 യെ സംബന്ധിച്ചതായ വേരി (ചെറുവഴുതിനവേരി).

നന്നായിട്ടിലോ, തീർത്താതെ കൊടിയകഷായമേയുമോതി

ചിടേണം

പരേന്ദ്രപഞ്ചാശയം മേല്പൊടിയിന്നിലിവയാർസിദ്ധമാം പാലു

മറവു. 3

നൽത്തേറ്റൊമാവേത, തന്നെന്ദ്രവായുർക്കായതെല്ലൊന്നര-

ച്ചതൃതകകുൾനീരിൽമോനണ, മിളന്നീർന്നീരിലുണ്ണമേ

യുക്തംതാൻ തലനീളിവേര, മിയതണ്ടാരിൻ കിഴങ്ങോളണം

മെന്തിട്ടന്നഞ്ചിഞ്ഞിലോ, സിന്തയുതുംചേർത്തയതിൽത്തന്നെയും.

ഇരട്ടിമധുര, തൊടൊത്തലിവേ, തണുപ്പുള്ളവേ-

ള്ളരിമുത, കാംഗശബ്ദസദാക്ഷി തേറ്റൊമ്പരൽ,

അച്ചിതുകൾ പച്ചവെള്ളമതിൽ, വസ്ത്രീഭാഗത്തിലായ്,

പുട്ടുവതുരുത്തമംസ പടിമുതരോഗംവീടാൻ.

5

ഗോക്ഷരാരി നൂളിക

തെരിഞ്ഞിൽ, മരമഞ്ഞളിപ്പൊരതൊലി, കലമം, തിങ്കൾവെള്ളരി-

ക്കുത, സഹിസരവേലി, വടിവുറ തേറ്റൊമ്പരൽ,

അരേണക, മറിഞ്ഞിടേണമെകത്തം സീത, മ-

തിരിങ്ങകരിഞ്ഞാച്ചിവേർ, ത്രിഫല, യോഗിലത്താരേ,

6

3. ഏവം (ഇപ്രകാരം) ആയോ. ഈ മൂന്നുളയും (മുപ്പിലവേർ),
മാരിലവേർ, (ചെറുവഴുതിനവേർ) ഇവയ്ക്കു (മുപ്പിലവേർ മുതലാ
യതിനാൽ) സിദ്ധമാം (സാധിക്കപ്പെടത്താ) കുറുക്കപ്പെട്ടതു എ
ന്നർത്ഥം.

4. തൽക്കായ = അതിന്റെ (തേറ്റൊമ്പരത്തിന്റെ) കായ ത
ലനീളിവേർ. അപ്പുണ്ണമേ (അച്ചിട്ടതന്നെ) ഇളന്നീർ നീരിൽ,
യുക്തം (ഉചിതം) തലനീളിവേരച്ച ഇളന്നീർ വെള്ളത്തിൽ സേ
വിക്കുന്നതു യുക്തമെന്നർത്ഥം. തണ്ടാരിൻ (താമരയുടെ) കിഴങ്ങോ
ഞ്ചിഞ്ഞിലോ അച്ച സിന്തയുതും (പഞ്ചാശം) ചേർത്തു ആയ
തിൽ (ഇളന്നീർവെള്ളത്തിൽ) തന്നെയും. സേവിക്കാം.

5. ഏലിമലം (ഏലിക്കായ) ഇതുകൾ പച്ചവെള്ളമതിൽ
അച്ച വസ്ത്രീ (പുളിന്തിനയെ) ഭാഗത്തിലായ് സപദി (ഉടനെ)
മുതുമോഗം (മുതുമടവു).

6. തിങ്കൾ (കർപ്പൂരം) സീത (തിപ്പലി).

പോരാത്ത നവം ദിനാട്ടുകരിവര ടെവേർ, കൂവകുന്ദസ്മിതേ ക-
ന്നാരം, ചിരേറവ, മേലാതരി, യറിയോ ച ചിററിന്ത വേരി,-

ഗുണത്താൽ

നേരേനിയ്ക്കിച്ചലത്തക്കുറ്റളികയുടൻ മുത്രരോധത്തെല്ലാം-

ഊത്താക്കും കഴിച്ചാലി, തുചകിതകരംഗേക്കുണ്ണേ! 'ദോഷുധി' 7

ഹേ! നീന്ദാരിൽ, നന്ദംശരാവരി, സരോജത്തിൽ കിഴങ്ങുവരം

കീനങ്ങാണീയിവറ്റിൽനിന്നുദിതമാം നീറികൽവെവ്വേറായ്

താനേതന്നെയുരച്ചുവേണമിതുതട്ടാൻ, പച്ചനെല്ലിളുന്നീർ,-

തേനീടാൻ കരുന്നൂനീരിവയീലൊന്നിൽ ചെത്തുസേവിജ്ഞം. 8

മഞ്ഞപികാലത്തു കറന്നപ്പടാ-

റാത്തോര പാലികളുമ്പ്രകാരം

മുഞ്ഞാത്ത ഇണീർസുലിലത്തിലും, താൻ

ചേർത്തിട്ടു സേവിജ്ഞകരം പ്രധാനം. 9

മുത്രാന്തീസാരത്തിന്നു

ചേലേറീട്ടും കഷായം ചെറുപക്കിയലും ചെവുതന്തിയ്ക്കും വേ-

ദാലേനിയ്ക്കിച്ചതേൻചേർത്തുരകതകിൽ മുത്രാന്തീസാരംഗമിജ്ഞം,

ബാലേരാവോട്ടനെല്ലിളയ ന, രീതപറച്ചുണ്ടവേർ, നിക്ഷപത്തിൻ-

മേലേപാപ്പിന്നുപുണ്യം തടവിനവകയാം ചന്നം, മനമാന! 10

നിശാമലകാടി കഷായം

നല്ലകനായകമതിന്നടെവേർ, പാട-

വള്ളിക്കിഴങ്ങിനോട്ടപ്പീട, കീവറ്റിനാലേ

7 ലത്തക്കുറ്റളിക (ലത്തക്കുറ്റപ്രമാണം ഉത്തമ ഗുളിക.)

8 സരോജത്തിൻ (താമരയുടെ) കിഴങ്ങ്. ഉദിതമാം (ഉണ്ടായ)

9 മുഞ്ഞാത്ത (മുത്തിനോടു ശരിയായ) വെളുപ്പുകൊണ്ടു മുത്തു പോലെയായ എന്നർത്ഥം. അല്ലെങ്കിൽ മുഞ്ഞാത്ത = മുത്തു (സന്തോഷം) ഒരു എന്നർത്ഥം. ഇളുന്നീർസുലില (ഇളനീർ വെള്ള) ത്തിലും.

10 നവ" (വർട്ടമഞ്ഞൾ) നീർ കചത്തിൻ മേലേ പാപ്പി ന്നു പുണ്യം (സൂത്രം) തടവിന വകയാം ചന്നം. സൂത്രമുള്ളവ രക്കു നീർ കചത്തിന്മേൽ പാപ്പാൻ സംഗതിവരികയുള്ള എ ന്നാശയം. 10-ാം ശ്ലോകത്തിൻ ഉത്തരം 11-ാം ശ്ലോകത്തോ ടു ചേർന്നപയിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

മേല്പെച്ചമച്ചമധുപേന്തുകഷായവും ന-

ന്നല്ലാശരിയ്ക്കിതു 'നിശാമലകാടി'തന്നെ.

11

മൃഗം ഉറുന്നതിന്നു

നൽഞ്ഞെച്ചിപ്പൂവു,രിഞ്ഞിക്കു,വർത്തനവെൺ

ചെമ്പു തന്തിയെഴുംവേ-

രത്തിട്ടുപാ,മു.മക്കിൻതൊലി,മീനുകളിലൊന്നൊട്ടുചിട്ടുമാ

രിൽ-

നിത്യം നവവിചിത്രം നവനവനവപദീകൃതാനിനാളുളളാൽമാറ്റം,

പുത്യകംതൊൻകതക്കൾക്കടയവിചിത്രതൊന്നമോതിത്തറാം തേ.

ചിടകറവീകിത്വ

നിത്യം പാറനട തണുനലമെഴും നല്ലാമരേ താൻക്കഷ്ടം

തന്താലേ,ഉള,കടക്ക, ചിററുതു,പാൽകൊണ്ടൊന്നമച്ചിട്ടിവ,

വൃത്തിയൊത്തു പുതണം കതവിലായ",പണ്ടുണ്ടവൻ കാളു

ടതരിൻകേടൊഴിവാ നിവനധർപീയൂഷം വീളവും പ്രിയേ! 13

കടക്കവെണ്ണ

തണ്ടായൊപ്പംമുറിച്ചുൾക്കു തവനെയെടുത്തൊന്നിലെളളാ,ക്ക

മരം-

തുണ്ടിക്കൽ ചന്തനത്തിൻപൊടി,നിവനീരതെ തന്തിലൊപ്പിച്ച

വെച്ച

(തണ്ടല്ല)യോമനച്ചിററുതിലയതിനാലേ ചൊതിഞ്ഞുവിലിശ്രീ-

കണ്ണൻതൻപുണ്യധാരേകുകലതകളാൻകെട്ടണംമുന്നിനാലേ. 14

ഇമട്ടാക്കിയനൽക്കടക്കൾ പശുപാലെട്ടിറട്ടിച്ചതിൽ

പൂമുഖാംഗി!പുഴങ്ങിവേണ്ടവിധമായ"വറാച്ചാച്ചായതിൽ

ശ്രീമേളിച്ചൊതവെണ്ണകൂട്ടിയുരസിധാരാതുകായ നീരൂ-

ത്തൊമൽക്കെത്തിനൊഴുംകുതക്കളിൽമുറയെല്ലാംപെട്ടിടണം. 15

11. ഉഗ്നിം (രാമച്ചം) മധു (തേൻ).

12. മുടിക്കിൻതൊലിയെന്നിതിൽ പറഞ്ഞതു കരിമുരിക്കിൻ തൊലിയെ കുറിച്ചാകുന്നു. ഈ തരംഗങ്ങളിലും മുതക്കുന്നു മാത്രം പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു കരിമുതക്കിനെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു എന്നും അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.

13. നല്ലാമരത്തൊൻക്കഷായത്താൽ കതവിലായ"നിത്യം പാറനടത്തണം. ഇവ പാൽകൊണ്ടൊന്നമച്ചിട്ടു പുതണം.

തിട്ടം കട്ടക്കുവെണ്ണയിൽ തൊട്ടുപുരട്ടുന്നതാകിലതിവേഗമേ
പൊട്ടംകുരു, നീർവറും, ദൃഷ്ടാന്തം ഞാനറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 16

നന്ദാവാൽക്കാടി പുഴക്കു

നന്ദാർവട്ടംകൊടിപ്പാലയതിവയുടെവേരിന്റെതോൽക്കുണി
യാതും

കാതെന്നാറിനെയ്തിൽപനരിതുകൾവരുത്തിട്ടു പാലിൽപുഴങ്ങി
താൻതാൻപെഴിച്ചുനീർവറുവതുവരെ നറുംവെണ്ണക്കൊഴുത്തു

വെച്ചു-

തൂത്തും മറ്റിച്ചതേച്ചാൽകരുണാകയിൽനേർവാണിക്കാണില്ല
പിന്നെ. 17

ശാലുകാടിപുഴക്കു

വൃത്തോന്നതസ്സനീപുഴക്കിതുന്നെന്നു
വായ്ക്കാടി'യെന്നുതരിക, ലുല, മാമ്പൽ, നൈകൽ
നൽത്താടി, കുരിശുവലയം, പശുപത്തി, യെന്നീ
വസ്തുക്കൾതമ്മുടെകീഴെകൾകുന്നനംഗീടി, 18

പാലേത്തുംനാൽക്കരത്തോൽ, നളദ, മിതുകൾപാലിൽ പുഴങ്ങിട്ടു
രച്ചൻ

ബാലേപാൽവെണ്ണയുംചേർത്തുനീർവറുവതായിനീർവറുവാട്ടു
പിന്നെ

ചേലാംവെണ്ണപുരട്ടാംകുരുവിറപ്പാധികം ചുട്ടുനീറ്റുവെന്നാൽ,
'ശാലുകാടി' പുഴക്കാണിതുകൾകലാലാസിമാലപ്രദേശം. 19

15. ഇതുമുതലായ 14-ാം ശ്ലോകത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം
(രണ്ടാമതാപ്പം മുറിക്കുക മുതൽ മൂന്നു കുറുകലതകളാൽ കെട്ടുക വ
രെ ചെരു'ത്തായ) കട്ടക്കുകൾ പശുപ്പാലെട്ടിരട്ടിച്ചതിൽ (എട്ടിര
ട്ടി പശുപ്പാലിൽ) ഒരു പലത്തിന്നു ഇതന്നാണി പാലുവീതം വേ
ണ്ടെന്ന പാലിൽ പുഴങ്ങി വേണ്ട വിധമായ" (അച്ചുചെപ്പാൻ ക
ണ്ടുള്ള പാകത്തിൽ) വറുച്ചുരച്ചായതിൽ.

17. നീർവറുവതുവരെ നറുംവെണ്ണ കൊളുട്ടി വെച്ചു അതു
ത്തം (ഏററവും) മറ്റിച്ച (ഉരസി) വെണ്ണക്കൊളുട്ടി നല്ലവണ്ണം
ഉരസി നീർവരുത്തിട്ടു എന്നു"ഭാവം.

18. ഉല്ലാലം (ചേങ്ങടിനീർ) പശുപത്തി (നന്നാറി) 18,
19 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

19. പാലേത്തും നാൽക്കരത്തോൽ (നാലാക്കരത്തോൽ) നള

“തൃണാമുദാദിപുഴക്കു”

താമരവളയം, ഞ്ഞാട്ടുപൊയ്ക്കൽക്കൊട്ട, മകരുകുറുപ്പം, കടുക്കി, ഇള,
 രാമച്ചം, പപ്പടം, താമിനി, ഞെട്ടാഞ്ഞെട്ടങ്ങൾ, തിരുച്ചാളി 20
 തെങ്ങിൻപുഴയെഴുതി, മുത്തുപാ, ഫലംകുറുപ്പം, മുപ്പ, വേപ്പിൻതോൽ,
 തരംഗമനസ്സിനിപ്രപഞ്ചപാലംഗന, നീരോലിതഞ്ചെറിയല, 21
 വേട്ടാളൻകൂടി, നിച്ചിററുതൊട്ട, കടകുപ്പാലമുലത്തിലൊത്തൊൽ
 കൊട്ടംവട്ടാവണക്കിൻകുരു, ഹിമമനാലാമരജ്ജ്വലതെല്ലാം
 മാട്ടിൻപാലിൽപ്പുഴങ്ങിപ്പനരുകിലരച്ചിട്ടുവെണ്ണനെപ്പും
 കൂട്ടിപ്പാത്രത്തിൽവെച്ചങ്ങനെയുരസിതരംഗീകരറിപ്പാട്ടാം. 22
 ഊനംവീട്ടോതദോഷകോപനീലനോക്കിട്ടാവണക്കെപ്പും,
 തോരം, തെലമരും, കലത്തിരുമിതകൃതംപുരട്ടാമെടോ
 നീതദിപ്രധരിജ്ജ്വലതസി‘തൃണാമുദാദി’പുഴക്കുണിത.
 ന്നാ, നക്കൊമ്പനകംപതങ്ങിയുഴലും മന്ദപ്രയാണോത്സവേ! 23

പൊട്ടിപ്പറന്ന കുരുവിന്നു”

കുരുക്കളെപ്പോലെയും കുരുക്കളെമുടിപ്പുവാൻ
 കുരുത്താറിപ്പുഴക്കൊത്താൽ മന്ദത്തിൽകകരൊക്കമേ, 24

മു (രാമച്ചം) പാൽവെണ്ണ (പാലിൽനിന്നു കടഞ്ഞെടുത്ത വെണ്ണ)
 യും ചേർത്തു ഉരസി മിതസമാധി നീരമൃതമിട്ടു പിന്നെ ചേലാം
 വെണ്ണ (വൃത്തിയിൽ) കുരുവിൽ പുരട്ടാം. അതു (കുരു) അധികം
 ചുട്ടുനീറ്റുന്നുവെന്നാൽ കുരുവിന്നു ചുട്ടുനീറ്റലുണ്ടെങ്കിലേ ഈ
 പുഴക്കുറുപ്പമുള്ളൂ.

20. താമിനി (വരുമഞ്ഞൽ) 20, 21, 22 സ്തോകങ്ങളുടെ
 അന്ത്യം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

21. ഫലംകുറുപ്പം (തൃഫല) മുപ്പ (ഇതുപ്പ) പാപ്പാലാം
 ഗന (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ).

22. ഹിമം (ചന്ദനം) ‘തങ്ങപ്പുള്ളതു’ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.
 ഈ ശബ്ദങ്ങൾക്കൊണ്ടു ചന്ദനത്തെ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു.

24. കുരുക്കളെ (പിടകകളെ) ധാരതമാപ്തനാമെ എന്നും
 മരുത്തിനകര (ജീമര) കൈമേ (തൂലകാകം) കുരുക്കളെ മുടിക്കു
 വാൻ കുരുത്തുള്ള ഈ പുഴക്കു ജീമനെപ്പോലെയാണു്. ശ്ലോകസ
 ത്വീണ്ണോപമ.

പൊട്ടിപ്പോകുംകുതനിയെന്നാൽപാമരകപഥനീരാൽ ഭൃ-
ഷ്ടനീരാൽ കഴുകിയൊരണക്കുപിടിമക്കുണ്ടതിന്നായ്

മുട്ടാരേകങ്ങളുകടയജാത്യാദിയെലം പുരട്ടാം

കട്ടക്കൽക്കങ്ങളുമൊടമർന്നടന്തിട്ടമാലാപലീലേ! 25

ജാത്യാദി യെലം

പിപ്പുകുംകരിമുതക്കിവരറിനുള്ളാച്ചങ്ങൽ, കരുണാച്ചിതനില
പച്ചമഞ്ഞൾ, ചെറുപൂള, പർപ്പടം, കൊച്ചതായകടലാടി,

കോമളേ! 26

കറിവേപ്പിലപല്ലാനി

ക്കുഞ്ഞു, കുറുക, ഞൊട്ടാങ്ങൊടിയനി, വന്നീരിൽ

അരിയൊത്തവടികളിച്ചി

ട്ടൊരേണ്ണകാച്ചിയതുതന്നെയാം 'ജാത്യാദി'. 27

പുണ്ണമുള്ളടം, വയസ്സാ, മലനില, തിവയെപ്പാത്തുനോക്കിശ്ശരിച്ചി

വണ്ണം നെയ്യും, വെളിച്ചെണ്ണയും, മീനുകളോടൊത്തേണ്ണയും,

കാച്ചിടാമേ

'പുണ്യം ദുർവ്വാരസേകാച്ചിയതുമിവിടെ'യെന്നുള്ളപക്ഷംനിനച്ചാൽ
തിണ്ണം 'ജാത്യാദി' തന്നിൽ കുറുകയധികമായ് ചേപ്പുതന്മുതയുക്കതം.

നൃഗഗ്രാധാദിയെലം

പേരാൽമാവിത്തികല്ലാൽമുരൾമൊരമ്പലത്തിപാച്ചോററിപിന്നെ

രേതാരായം പ്ലാശുവന്നിക്കൊടിവരവചനേ! ഞാനവർത്താവൽ

വെട്ടി

26. ചരങ്ങൽ (ഇലകൾ) കൊച്ചതായ കടലാടി (ചെറു
കടലാടി) 26, 27 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിച്ചുകൊള്ളണം.

27. ഇവന്നീരിൽ (ഇവയുടെ നീരിൽ) വടി (ഇരട്ടിമധുരം).

28. മലനില (ദോഷസ്ഥിതി) ദുർവ്വാരസേ ദുർവ്വ (കുറുക)
യുടെ രസേ (നീരിൽ) കാച്ചിയതും. ഇവിടെ (പൊട്ടിയ കുതവിൽ)
പുണ്യം (ഉത്തമം) ആകുന്നു. കുറുകനീരിൽ ഇരട്ടിമധുരം അച്ചുകല
ക്കി കാച്ചിയ നെയ്യും വെളിച്ചെണ്ണയും, നെയ്യും വെളിച്ചെണ്ണയും കൂ
ടിയ എണ്ണയും, പൊട്ടിയാൽ കുതവുണ്ടാങ്ങും എന്നുള്ള പക്ഷം നിന
ച്ചാൽ ജാത്യാദി തന്നിൽ കുറുക അധികമായ് (മറുതുള്ള മതാനുക
ളേക്കാൾ ഇരട്ടിയായ്) ചേപ്പതു (ചേക്കുന്നതു്) അത്യന്തയുക്കതം
(ഏറെവും ഉചിതം) ആണു്.

നന്യാർവ്വദം മഹാനീർമതമരമിനി"ശുഭമാംചേലകഞ്ചി-
 കൊട്ടം സാക്ഷാൽ കടമ്പന്നിവയുടെ തൊടിമാപുകമാംകാതൽ,
 യശ്വി 29

ഇമ്മുട്ടത്തിൻകഷായം കളഭമുമാഴി! ജാത്യദിനിർചേർന്നിപ്പി-
 ട്ടക്കൽചല്ലക്കിഴങ്ങൊ, തമരവയ, കരിങ്ങാലി, കച്ചുറ്റി, മാഞ്ചി,
 നൽക്കൊട്ടം, നാഴുകപ്പല്ലി, തലിനതകരം, നാഗുണം, കുമരം, ജാ-
 തിക്കായ, ചോനകപ്പല്ല, കളകില, പതുങ്ങാതകം, തുണിയാകം, 30

പലിപ്പവടുതൻവേർ, ഗുൽഗുലുവും, കത്തുതക്കവും,
 ജലം, നടുവശ, പുണമലർ, ചെങ്ങല, ഹിപ്പികൾ
 തിരുവട്ടപ്പുഴ, കലഞ്ഞാത്തൊഴൽക്കൊടിസ്സമം,
 നറുചിററല, മിവയെപ്പരം കല്ലിച്ചചേൽക്കു 32

തൈലം, തുണൈ, വെളിച്ചെണ്ണ, യതിതുകളിലേതെങ്കിലുംകാച്ചി
 വെച്ചി-

ദ്രാലേപാദൃങ്ങൾചേർത്താൽ വൃണമലിലകുണങ്ങിട്ടമേ കേടുന്നിങ്ങി
 ആലോലാക്ഷീജനത്തിൻകുടിമണികനവതൃഗുണ്ടായ. 25-ആം-
 കാലംസേവിപ്പു തിന്നാത്ത കലമൊതകഷായത്തെയിന്നിക്കെടിഞ്ഞാം.
 നിംബാദികഷായം

വേപ്പിൽതോല, പടലോടച്ചെറുവഴുതിനവേർ, ചുക്ക, പിന്നെപ്പ
 ടോലം,
 വാതപേരും മഞ്ഞൾ, നൽച്ചിററുതി, നൊട്ടഫലം മൂന്നി, വററിൻ
 കഷായം

29. ശുഭം (വെളുത്തതും) ആയ ചേല (വെളുത്ത ചേല) മാ-
 യുകം = ധൂകത്തെ (ഇരിപ്പയെ) സംബന്ധിച്ചതു ആയ കാതൽ (ഇ-
 രിപ്പക്കാതൽ) 29ം, 30ം, 31ം, 32ം, 33ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്യാ-
 യം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

- 31. ശിപ്പി (മുത്തശിപ്പി).
- 32. ഞാഴൽക്കൊടിസ്സമം = ഞാഴൽക്കൊടിയുടെ സമം (പു-
 വ) ഞാഴൽപ്പുവ.
- 33. ആലോലാദൃങ്ങൾ = ആലേപം (പുരട്ടുക) മുതലായവ.
- 34. കൗ പൊട്ടിയാലോ ഈ 'നിംബാദി'യിൽ നാല്പാമു
 ത്തിൽതൊലിയും ചേർപ്പു (ചേക്കണം) പൊട്ടിയ കൗവന്നു 'നിം-
 ബാദി'യിൽ നാല്പാമുതൊലികളുടെ ചേർത്തു കഷായംവെച്ച സേ

തക്കൊലപ്പട്ടിലേലത്താടി, വാടി, യാതാമപ്പ, താഴിരകന്തി
 നാൽക്കൊട്ട, കൊണ്ടൽ, മഞ്ചട്ടി, കളിതവിധമാം ചന്ദനം,
 ദേവനാഭം
 കല്ലിപ്പിട്ടീഴ്ത്തണമെ, കനിയെന്നൊടുപ ചിപ്പെണ്ണയാനിംബ
 പത്രം
 ദി'യൊത്തീടുന്നതല്ലോളണമികവിടി, താണെ'ട്ടിലത്തെല'മോ
 ത്താൽ, 40

കഴുത്തിലെ കരുവിന്നു്

ശസ്ത്രംകായകൾമൂന്നരച്ചമവെറും നാല്പാമരത്തോൽക്കഷാട
 യത്തിൽകാച്ചിയതൈലവും, ഗളമതിൽ കൂടുംകരുക്കൾക്കിനി
 കൃത്യംകേൾക്കുകൊഴിഞ്ഞിലിന്റെ മുരട, ല്ലന്നാൽ നമുദപ്പുഴം
 സ്തയാകാടിയിൽവെച്ചുരച്ച തുപ്പരമേണംപുതുക്കാർക്കുപേ! 41

ദുർവ്വാദി തൈലം

കറുക, യമപുണ്ഡരീകം വെറുംകരിമുതൽക്കൂവളംവെപ്പു്
 കരുനൊച്ചിവേരിതുകളില, പൂവരോന്തളിർ, മലയമുക്കി, യൊട്ട
 ചിഞ്ഞ,

എന്നല്ലെ കൊടിഞ്ഞിലി, ചിന്ദരളതു, പുല്ലാനിക്കത്തന്നി, ഗുണം
 തർന്നീരികൽവയവ, മരത, തകരം, കൊട്ടം കരിഞ്ചീരകം,
 കന്നൽക്കണ്ണി, കട്ടക്ക, യൊത്തപാളം, കച്ചുരി, വാനോർക്കരം,
 പീനോരോഹണിക, ത്രിജാത, മിവ കല്ലിപ്പെണ്ണകാച്ചീടണം. 43
 കക്ഷത്തിൽ കരുവിന്നു്

തന്നംനന്ന കഴുത്തിലെക്കരുവിന്നി 'ദുർവ്വാദി'യാമെല്ല, പെ-
 ണ്ണാനഞ്ചം തരളാക്ഷി, കക്ഷമതിലുണ്ടരകം കരുക്കൾക്കടുൻ

40. ഇതവിധമാം ചന്ദനം (ചന്ദനവും രക്തചന്ദനവും) ഉ
 ണമികവിൽ 'നീംബപത്രാദി'ക്കൊത്തീടുന്നതല്ലോ. 'നീംബപത്രാ
 ദി'യെപ്പോലെ ഗുണവത്താകുന്നു.

41. കായകൾ മൂന്നു (ത്രിഫല) അരച്ച (കല്ലമാക്കി) നാല്പാ
 മരത്തോൽ കഷായത്തിൽ കാച്ചിയ തൈലവും ശസ്ത്രം (നന്ന) ഗള
 മതിൽ (കഴുത്തിൽ) 42, 43ഉം ദണ്ഡാകങ്ങളെ ഒന്നായനായിച്ചു
 കൊള്ളണം.

43. ശാഹിക (കട്ടകരോഹണി)

ആനപ്പല്ലി, നെന്ദാമരയോട്, കലത്തൻകൊമ്പോ, പ്പരിമുനമു-
നൂനം മോരിലരച്ചുടീർത്തി പുരട്ടിടുന്നതത്രേ വിധി. 44

നീരട്ടിയുണ്ണമരഞ്ഞിയിവററതൻതോൽ,
പേരാണ്ടചന്ദനമുൾ, ത്തിനൊടെള്ളി, തെല്ലാം
ക്ഷീരത്തിലങ്ങിനെ പുഴങ്ങിയരച്ചുക്കൊമേ-
ത്തേറ്റുപുരട്ടുവതുമെൻകയീൽവണീകൊള്ളാം. 45
കയ്യിന്മേൽ കരുവിന്നു്

കയ്യിന്മേലായ് ചിലേടത്തെലിവിഷമുഴതൻകട്ടിലുണ്ടാംകതക്കൾ,
ക്കിയുളളാൻവൈദ്യമോതാംഗ്രിഹല, കറുക, നാലാമരക്കുണ്ഡ, യഷ്ടി
നിന്മേലാർക്കുള്ളി, നിപ്പിറഞ്ഞി, വസമകായ് പാലിൽ
വേവീച്ചരച്ചാം

നെന്മുളുളട്ടിപ്പുട്ടിടണമതിമിനുസപ്പൊക്കടക്കൊകയാളേ! 46
മാറത്തെ കരുവിന്നു്

ധന്യേ! ബാലമെറമാത്തട്ടതിൽമുഴവടിവായ് കണ്ണുതുടാതെ
യുണ്ടായു്-

വന്നീടുംവൻകുതക്കൾക്കു് പചിയുടെചികിത്സാക്രമം പേരതമത്രേ
'നഷ്ടാവത്താരി', ലേപിജ്ജ്ഞമിഥയിൽ 'തൃണാളാദി'യോ,
പെരട്ടിവാനാൽ

പിന്നെ 'ജ്ജാതാദി' തൈലം തപരിതകരമുണങ്ങിപ്പറന്നായു്
പുരട്ടാം. 47

കടുകാദി കഷായം

കടരോഹിണി, യഥ കൊന്നു-
ക്കടമേലത്തോൽ വിഴാലരി, മൂലപ്പാവു്,
വടി, രാമച്ച, മിവററി-
നുടെ മധുരചരംകഷായനീരരകേണം. 48
വയററത്തു കരുവിന്നു്

നന്നാണി 'കടുകാദി' മാതിരകമതിൽ കൂടുംകുതക്കൾക്കു, മാ-
കുടാസ്താലയദീപികേ! വയറില്യുണ്ടാകുന്നവണ്ണാക്കുകിൽ

45. ചന്ദനമുഗം (ചന്ദനവും മരച്ചന്ദനവും)

46. എലിവിഷമുഴ (എലിവിഷംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മുഴ)

47. അപചി (അപചി എന്ന മോഗം) 50-ാം 51-ാം ശ്ലോക

ങ്ങളുടെ അനൗപയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

നന്നാരിക്കട, ചേതമുള്ള, പശുവിൻപാലിൽപ്പുഴങ്ങിട്ടും—
ചൊന്നായ് നെയ്യുകലത്തിവെച്ചതുപോട്ടിച്ചാൻ ഗമംവന്നിട്ടും. 49

പനിമയാടുക്കിയ കരുവിന്മേൽ

അടപന്തിയൻ കന്ദക, മൊത്തിടയത്തു, പടോല, മാടലോടകരേവർ
കടകപ്രാലയ്ക്കുള്ളരി, വടി, ചുക്കി, തവേലി, കൊണ്ടൽ, വേപ്പിൽ
തോൽ. 50

രാമച്ചം, ചന്ദനം, ചിരന്തരി, നൊടുപലം മൂന്നിവരവിൽ
കഷായം

സോമാസ്യം! തേൻ, പഴയശക്കരയിനുകളെയൊന്നിച്ചു, വെളുപ്പു
രെയപരോ

ആമേളിച്ചിപ്പിച്ചശിപ്പാൽപനിമുടയകുതക്കൾക്കടൻ ശാസ്തികിട്ടും,
സോമാസ്യപത്രം താൻമതിപിടകകൾക്കുറുള്ള ശാസ്തത്തിലാ
യാൽ. 51

തലമുതലായവയിലൊഴും വലിയകുതക്കൾക്കൊത്തിട്ടുമാണൊൻ
ചിലവിധിവേരോലൊന്നതിനചുറ്റുണ്ണം കാണമെന്ന ശാസ്ത്ര
മതം. 52

എട്ടാമധ്യായം

വൃദ്ധിചികിത്സ

കൊള്ളാംവൃദ്ധിയ്ക്കുപാത്താലനിലശമനമാം വസ്തുവിട്ടിട്ടുകാലും
വെള്ളത്താലേവിയുപ്പിപ്പുതു, മതുവിചാരമൊഴിച്ചു പാതിന്റെതപ്പും

51. പിടകകൾ (കുതക്കൾ) മറുറുള്ള ശാസ്തത്തിലായാൽ സാ
മാന്യോപക്രമം (സാമാന്യചികിത്സ) താൻ (തന്നെ) മതി.

52. അതു (സാമാന്യചികിത്സ) തലമുതലായവയിലൊഴും
വലിയ കുതക്കൾക്കും ഒത്തിട്ടും (പറയും) ചുന്നാൽ ചിലവിധി
വേരോലൊന്നതിന്നു അലൊലു (പെരിയ) ഗുണം കാണമെന്ന ശാ
സ്ത്രമതം (ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തം.)

അദ്ധ്യായം 8

1. അനിലശമനമാം— അനിലനെ (വായുക്കു) ശമിപ്പിക്കുന്ന
തായ

പുളിമുക്കുവെക്കുന്നതോളം! പനയൊത്തപഴപ്പായുടൻപൊട്ടിയാലോ
കളുക്കുകവിട്ടുപുണ്ണിൻപ്രതിവിധികളെയൊപ്പിക്കുംവേണ
മേതും. 52

മണ്ണുറ്റാളി വെളുത്തുള്ളിയത, മേതമിഴമണ്ണുഴംവേർ, കഴഞ്ചി-
മണ്ണാക്കംവേരോ, ടടയ്ക്കാമണിയ, നടുത്തവേരോ, വണക്കിൻറച്ചലം
മുക്കിവെക്കുകയാൽ നന്മയിൽവിരചിതമാം കായമോലുംകഷായം
മേയ്ക്കും വൃദ്ധിരോഗത്തിനെയുടനതിട്ടുരത്തയക്കുന്നതല്ലോ. 53

ഉത്തപുകാദി കഷായം

വരാംഗി! വൃദ്ധ്യുതകീരിലാവണക്കവേർ കരിക്കുഞ്ഞിങ്ങ
നൊച്ചിവേർ, കളാൽ
മറയ്ക്കുകലിപ്പ കഷായമണ്ണുപായോരവണക്കെണ്ണകലത്തി
നൽകിടാം. 3

വാശാദികഷായം

ധന്യേ! കേടുകൊടുക്കുകതിൻവേരോട്ടനിട്ടുണ്ഡിവേർ,
പിന്നൊപ്പക്കുതു, ശിഞ്ജനവേർ, സുരഭം, നിർമാളത്തോലി, വ
മണിക്കുതെക്കായമാക്കിയ തുമ്പോറ തവട്ടുലിപ്പലം
നന്നേ, മേലൊടിമുവരഞ്ഞതി, മുതാൻ 'വാശാദി'വാമേക്ഷണം! 4
കേൾവെള്ളുള്ളി, കഴഞ്ചിത്തനില, കലാനാദാനാദാ! മുത്തീൻനൽ
പാവട്ടിച്ചുട, മോട്ടുശിഞ്ഞയിവനിർകൊണ്ടാവണക്കെണ്ണയെ
ആവിശ്രമ മെടുത്തുകൊച്ചിയതുവൃദ്ധ്യുതകുമുള്ളോർകളെ-
മണ്ണുവിപ്പിക്കുകയോ, പുറട്ടികയോ, പെണ്ണാൽ സുഖംചെയ്തേ. 5
വരണാദി നെയ്യ്

നേരേനിർമാതളത്തിൻതൊലി, മുതിര, വെളുത്തുള്ളി, ചുരുവ
ണക്കിൻ
വേരോ, തമിഴന്നടയ്ക്കാമണിയരുടയവേർ, നൽക്കഴഞ്ചിമണ്ണുഴംവേർ

2. വിരചിതം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു).

4. നിഗുണ്ഡി (കുതനൊച്ചി) വേർ. സുരഭം (ദേവതാ
രം) മേദോവാതവൃദ്ധി = മേദസ്സിൻറയും വാതത്തിൻറയും വദ്ധ
നഹേതുവാതിട്ടുണ്ടാകുന്ന വൃദ്ധി. അലം (ഏററവും).

5. പാവട്ടിച്ചുടം (പാവട്ടിയീല) ആവിശ്രമം (ശ്രമമോ
ടുക്കടി) വൃദ്ധ്യുതകം (വൃദ്ധിരോഗം)

പോരോളംതിരുച്ചിത്തക്കൊടിമുട്ട, കറുത്തൊട്ടിവേർ, ദേവതാരം
 ശ്രീരാമൻപണിയാൾ, ചിറന്തതി, തുകളാൽ തീർത്തനിഷ്ഠാഥം
 നീരിൽ. 6
 അത്തിത്തീപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലിയൽ വേരോ, ടുകായംവയലാപാ,
 അത്തിപ്പലി, യുപ്പ, കാട്ടുമുളകിൻവേർ, മാഞ്ചി, വാനേരൻമരം,
 പുനൻജീരക, ദീപ്യക, അൾമുളകീവസ്കക്കൾ കല്പിച്ചു ത-
 ബത്താൽനെയ്യുപചിത്തു ഞംസമിണത്തുനാവണക്കെണ്ണയായ്. 7
 'വരണാദി'യതായനെയ്യിതണ്ടാൽ തരസാവുകിളാകവേശമിത്തും
 പുതളമരഹോദരങ്ങളും പോയ്ക്കുറയും, മഞ്ഞനാളമനയാനാ! 8

ആനൂവായുചികിത്സ

തൈലംചേർത്താൽ തൈട്ടാഞ്ഞൊടിയനിലരസംമോനിയായ്
 ലാത്രവായതം
 ചാലേപോ, മേഴനെല്ലിൻമണിയൊട്ടുസമമാം ചീനി
 വിത്തിന്റെ ചുട്ട്തും
 തൈലത്തിൽസേവ്യം, ദേവംചുട്ടജലമതിവായാവണക്കെണ്ണ ന
 നായ്
 മേലേതേയുംകഴഞ്ചിങ്ങവരിവരിൽവരുത്തൊട്ടനിക്കിപ്പൊടിച്ചും, 9
 പുളിമോരതിൽവെച്ചതുംകഴഞ്ചി
 അളിരിൽമുക്കുകയമുപ്പ, മിട്ട്

6. ശ്രീരാമൻപണിയാൾ. നീരി (തിപ്പലി) 6, 7 ഏക
 അളെ ഒന്നായി അപയിക്കണം.

7. ഉപ്പ (ഇതുപ്പ) ഇതിൽ അവിടവിടെ ഉപ്പ എന്ന മാത്രം
 പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു ഇതുപിണക്കുറിച്ചാകുന്നു. വാനേരൻമരം (ദേവ
 താരം) ജീരകദീപ്യകങ്ങൾ = ജീരകവും ദീപ്യകവും (അമരോതക
 വും).

9. തൈട്ടാഞ്ഞൊടിയനിലരസം = തൈട്ടാഞ്ഞൊടിയനിലയുടെ
 രസം (നീർ) ആനൂവായതം (ആനൂവായ) ഏഴനെല്ലിരുണിയൊട്ടുസമ
 മാം ചീനിവിത്തിന്റെ (ചീനിക്കയുടെ ഉള്ളിലെ കരുവിന്റെ) ചു
 ള്ളം (പൊടി) ഏഴനെല്ലിരുണിയും ഏഴ ചീനിക്കയുടെയും കൂടി
 പൊടിച്ചതു. തൈലത്തിൽ സേവ്യം (സേവിക്കേണ്ടതു) ആണ്, അ
 വണക്കെണ്ണ മേലേതേച്ചു കഴഞ്ചിങ്ങവരിവരിൽ വരുത്തു ഓട്ടനിക്കിപ്പൊടിച്ചു
 പുട്ട ജലത്തിൽ സേവ്യമാണ്.

തളിരോട്ട കടിച്ചിട്ടുണവർക്കും
കളവൊക്കെല്ലടനാത്രവാച്ചമാരും.

10

ഗുരുചികിത്സ

തീ,കാട്ടതിപ്പലിയത്തിൽമുരട,ാവണക്കിൻ
വേർകുമരറിതുകളാൽകൃതമാംകഷായം
ഹേ! കായ,മുപ്പ,വിളയുപ്പി,വതിട്ടകട്ടി
രേക്കീട്ടകീൽ സകലഗുരുവുമസ്കരിതും.

11

സപ്തസ്ഥാനകഷായം

ചുക്കേ,രൊപ്പഴതായിട്ടുംമുതിര,മെന്നല്ലാവണക്കിൻറവേർ,
ചൊൽക്കൊള്ളുംതമിഴാമ മുഞ്ഞയിവതൻവേർ,ശുവളത്തിൻറവേർ,
മൽകല്യാണി! കരിങ്കുറിഞ്ഞിമുരടി, വസ്തുക്കൾകൊണ്ടിട്ട നി-
മിത്തംകപാമമതോക്കകിൽ സകലഗുരുത്തിന്നൊക്കണാനാമം.

12

ചിത്തിച്ചാട്ടോഷകോപസ്ഥിതിയതു,നറുക്കനെ,തിപ്പലിച്ചുണ്ണ
മെന്നല്ലിതുപൊ,-

നാനന്ദംകായമതി,തുകൾകലത്തിക്കഴിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽ
ഏൻതെൻനേർവാണി! വക്കസ്സ,മ,വയറുപുറം,വസ്തി,

തിട്ടിക്കിലൊക്കെ-

പിതൃംനോവ,നാശാദം,പ്രതിവൃത്തി,ഇനി,യിച്ചൊന്ന

രോഗങ്ങൾനീങ്ങും.

13

പ്രത്യഷ്ടീല,മഹോദം,മലവിഷ റുപ,പ്ലീഹ,മഷ്ടീല,മാൽ
മെത്തിട്ടം ജലകൂജ,മെന്നീയുകളെക്കുടൈക്കുടിയ്ക്കിട്ടവാൻ
സത്താതീടിനസപ്തസ്ഥാനീതിപേമാ നിിക്കൊത്തതിന-
ണ്ടതൃൽകൃഷ്ടമിടക്ക,നംഗവരശ്രേഷ്ഠൻറകൊട്ടാരമേ.

14

ശുദ്ധചികിത്സ

കളിത്തണ്ടിൽനിറച്ചവെച്ച തിന്മമേന്തേച്ചോ നമസ്സാകവേ
വിളളുംവേളവരെക്കൊത്തകനലിൽ ചട്ടക്കളിയിതു പിനെ
വെള്ളത്താർമിഴി മകളെടുത്തഥപൊടിപ്പിട്ടല്ലതായ് ചുടടും
വെള്ളത്താൽതന്നുകന്നവക്ക വയർനോവുണ്ടാകുമില്ലൊട്ടമേ!

15

13. വക്കസ്സ (മാറിടം) വസ്തി (പുക്കളിൽതാഴ്ഭാഗം)

15. വേള (സ്തനം)

വൃത്തിജ്ഞാപുരയിലേപ്പിള്ളയോ, പവക്കാ-
രത്തോടുചേരെയമോതകരേണതാനോ,
ഉത്തപ്പുവെള്ളമതിലോ, പഴമോരിലായോ,
നിത്യംകഴിപ്പവനമീവയർന്നാവുമാരും.

16

കുമാരം

വലിയകടലാടിവെണ്ണീർ കലക്കിട്ടും വെള്ളമുപ്പുവള്ളികളാൽ
തെളിയിച്ചുറ്റിത്തെത്താതിലളിത്തേതു ചികരേ! തുവച്ചിലക്കാരും, 17
ഇതുപോ, മൽച്ചവക്കാർക്കുതി, തുകൾ പൊടിപ്പിട്ടമേല്ലെടുക്കി-
ത്താൻതന്നെകട്ടിയാകുംപൊഴുതഴകെഴുമാക്കാരമൊന്നായെത്തു
ചെത്താർവരേ! പണയക്കുമതരശരിയായ് കാണവെള്ളത്തി

നാലേ

മോമ്പിപ്പിള്ളുന്നതായാൽ ശിശുവിനുവയർന്നോചെന്നതന്നെ

ശമിക്കും. 18

കൂട്ടേണുപത്തുവേരിട്ടുവിനൊട്ടുകുറുക്കിട്ട പഞ്ചാരമേക്കാ-
രട്ടിൻപാലും, പശുക്കീരവും, കടന്നെങ്കുറുന്ന ശുദ്ധങ്ങളെല്ലാം
മേട്ടപ്പുറംതാൻകുടുംപാലുമതി, മേവരപ്പെണ്ണി, വററിൻമേഴാലും
വാട്ടിപ്പാടേപിഴിഞ്ഞെന്നിനരസമുവെച്ചുരേമോ തുണകുമ്പും. 19

താംബൂലഭസ്മം

നിവശ്ശിപററിട്ടും വെറുവകൾ കതിരവപ്പാലുതേച്ചുവട്ടും
വൈലത്തിട്ടുണ്ടെന്നക്കീട്ടൊരു ശുചിതരമൺ മന്ത്രമദ്ധ്യത്തിലാക്കി
ചാലേചെങ്കീരിൽവെച്ചിട്ടുപാപുകപരക്കാതെവെണ്ണീറതാക്കാ, -
മേലോലാംമോഴ്ചാച്ചു മിഴിനിതതമിതാകുന്നു താംബൂലഭസ്മം. 20

16. അയമോതകരേണ = അയമോതകത്തിന്റെ (പൊടി)
ഉത്തപ്പുവെള്ളമതിലോ (കാച്ചിയ വെള്ളത്തിലോ) പഴമോരിലായോ
(പഴകിയ മോരിലോ) 17-ം 18-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം
ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

19. പത്തുവേര (ശേമൂലം) ഇടയവരപ്പെണ്ണി (നന്നനി) മേ
ളോലം (ഇലക്കൂട്ടം) മോതുന്ന (കടിക്കുന്ന) കുമ്പും മേന്ദ്രക്കും.

20. കതിരവപ്പാലു (പുറിക്കിൻ പാലു) എറീക്ക സൂര്യന്റെ
പശ്ചാത്തമ്യങ്ങളാൽ വ്യാവഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. ഉപരി പുക
പരക്കാതെ = പുക പൊകാത്തവിധത്തിൽ മൺപാത്രം അച്ചിട്ടു
തീക്കത്തിച്ചു ഭസ്മമാക്കണം.

ഇതുപോത്തതുകൊണ്ടും ശരിയായത് ചൂണിച്ചതും ചേർത്തിത-
 ത്വാനും ശരീരത്തിൽ കഴച്ചതും കഴിഞ്ഞുനോക്കി ശുദ്ധംവിടും,
 ഇതുപോലും പന്തളമുണ്ടാക്കിയതും, നൽക്കായവും, വേഗാഷവും,
 പന്തിളക്കത്തോടെപോടിപ്പോട്ടു ചൂണിയിൽ കടിപ്പോക്കുമേ. 21

അപ്പോഴപ്പോൾ

കണ്ടിക്കാറണിവേർത്തിലകമേ! കായം, തലാജീരകം
 രണ്ടി, തുപ്പ, യമോതകം, ത്രികട്ട, വെമ്പിച്ചൊന്നവറ്റിൽപോടി
 കൊണ്ടാടിപ്പോട്ടുവെക്കുകയായതുലത്തിൽ കടിപ്പിച്ചുണം,
 മണ്ടും കക്ഷിയിൽനോവു, ഗുരുമിവയങ്ങി 'യപ്പോഴപ്പോൾ'ത്തിനാൽ, 22
 സൈന്ധവാദിപോടി

ഇതുപോലും, ദുരമാനതയിൽനിന്നുതന്നെല്ലവെൺവേളയെൻ
 പൊന്തയ്യേ! തരിശാകൊട്ടുതളുകി മൂന്നിന്റെയും വേരുകൾ,
 കാന്താരത്തിലുദിച്ച സ്വീതയുടെവേർ, വേഗാഷം, വയമ്പു, ചുലൽ.
 കാന്താപാംഗി കട്ടക്ക, ജീരകമിണങ്ങിടും കരിഞ്ചീരകം, 23
 ചൊല്ലാം പിന്നീടടക്കുന്നതെന്നുതന്നെവേർതിട്ടുണത്തിന്റെയപ്പോൾ
 വെല്ലത്തിൽ ശുദ്ധമുള്ളാൾ നകരണമഥവാ മോത്തണം കോപ്പുന്നി
 റിൽ,

വൈശ്വനരഭസ്യം

ചൊല്ലേറ്റം 'സൈന്ധവാദി'പ്പോടിയിട്ടുകൊട്ടുവേലിക്കിഴങ്ങോട്ട
 ണക്കി-
 കലേറ്റി മൂന്നാൾവെറ്റം ലാതയുടെയിലപിഴിഞ്ഞോരു നിർക്കോ
 ണരപ്പ്, 24

21. ഇതു (താമ്രവൃദ്ധ്യം) വേഗാഷവും (ത്രികട്ടവും)

22. ജീരകം രണ്ടു (ജീരകവും കരിഞ്ചീരകവും)

23. കാന്താരത്തിൽ (കാട്ടിൽ) ഉദിച്ച (ഉണ്ടായ) സ്വീത(നി)
 പ്പലിയുടെ വേഗാഷം (ത്രികട്ട) 23-ാം ശ്ലോകവും 24-ാം ശ്ലോക
 ത്തിന്റെ പൂർവ്വാർദ്ധവും ഒന്നിച്ചു അന്വയിക്കണം.

24. ശുദ്ധം (വെറ്റിൽവേദന) കോപ്പുന്നിയിൽ = കോപ്പും
 (കറച്ച ചൂട്ടുള്ളത്) ആയ നീരിൽ (വെള്ളത്തിൽ) 24-ാം ശ്ലോക
 ത്തിന്റെ ഉത്തരാര്യവും 25, 26-ാം ശ്ലോകങ്ങളും ഒന്നിച്ചു അന്വ
 യിക്കണം.

മൺപാത്രത്തിലാക്കിപ്പുകയുപരിപരക്കായെ ഭസ്മീകരിച്ചിട്ടു
 ഉപാധത്തോടെയല്ല, നൈ, തേൻ, പുതിയപാത്രങ്ങളെത്തൻ
 നീരി, വററിൻ
 പൊന്നുതേൻവാണി! വെവ്വേറെയെടുവാൻ മുത്തുനാൽ

വെച്ചുരച്ചു,

മുമ്പാതിത്തന്നെമട്ടായെരികനലതിൽവേവിച്ചു, മോപ്പിച്ചെടുക്കും.
 തൈലത്തിൽതന്നെമുന്നാൽ അണി! ദൃഢമെച്ചിട്ടുവേവിച്ചെടുത്തു-
 ന്നാലോ! മോളൻ വിധിച്ചിടനാപെരിയൊത് വൈശ്വാനര'

ക്ഷാരമാതീ

ബാലന്മാരെസംഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ ഉട്ടുജിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടവേണം
 ശുദ്ധങ്ങൾക്കെന്തുവേറിട്ടൊരുപരമതാമോഷം, പാരിലോ

തോൽ? 26

ഈ കാണാലുതം

തൊട്ടാവൽത്തൊലു, വേർപത്ത, തരമര, മീവററിന്റെ നീളം പാലം
 നീരിൽ

പിട്ടല്ലേ പഞ്ചകോലം, ലവണമിവസംകൽക്കമാക്കിക്കലക്കി
 മട്ടാലുംവാണി! പാൽചേർത്തതിനെടുപമിട്ടോത്തന്നെകുക്കി
 അന്നിൽ

പെട്ടിടംനോവു, വാതം, ക്ഷൗര, മുദ്ര, മീവെണ്ണക്കൊത്തൊക്കുന്ന
 തമ്രം. 27

ഗുണം, വിഷമജ്വരവും, നന്മയിലിതിനെബട്ടുജിപ്പുവർക്കലും
 അംബുജനയനോ! നെച്ചിട്ടു നിശ്ചയമെൽപോലെ മിട്ടുകാതം
 താമ്രം. 28

ശുദ്ധശനി ഗുളിക

പൊങ്കാര, തൊട്ടത്തുത്തി, രട്ടിമുദ്രം താൻ പുറമ്പിച്ചുണ്ടവേ-
 രീകൽത്തൊലു, കൊഴിഞ്ഞിൽവേർ, ത്രികട്ട, ചേരുന്നോത്തസ്സാ
 നകം,

25. മുമ്പാതിത്തന്നെമട്ടായ" (മൺപാത്രത്തിലാക്കി പുക പുറത്തുചോകുക)

27. അമരമരം (ദേവതാരം) ലവണം (ഇതുപു) പാൽചേർത്തു (പാൽ നെച്ചോളം ചേർക്കണം.)

28. ഇടുകാതം = ഈ (ചന്ദ്രൻ) പോലെ കാതം (സ്മാരം) എന്നും ശ്ലേഷസങ്കീർണ്ണപദം.

തരുതാർമുഖി! ഇത്തനാഗ, മഥചായിലും, കർത്തവ്യരകം,
 വെൺകപ്പൂര, മരണുജാതമുളകിൻവേർ, ജീരകം, തീക്കട, 29
 കടിവിട്ടിവയോപ്പമായെലിത്തടിയൻ നീരിലരച്ചൊരേഴനാൾ
 കട്ടവെക്കുകയുതട്ടണംവെടിപ്പൊട്ട ചുണ്ടങ്ങനീരപ്പമാണകായ് 30
 'ശുലാഹനി' ശുളികയിതെൻ ഖരഭേ'നൽജ്ജീരകക്കഷായ
 രതിൻ

ശീവിപ്പോക്കതിവേഗാൽ ശുലവികാരങ്ങളൊക്കെയുംനീങ്ങും. 31

കഹോരചികിത്സ

വാതം കീഴ്ചപ്പട്ടപോകാൻ തടവതണയുകിൽ കണ്തീനേതും
 മലംവേദം

കാതാക്കിക്കക്കിവിപ്പിച്ചിട്ട, മറവിവിട പാപ ദ്രവംവന്നതും,
 ഓതുനൂപേരിതിന്നങ്ങ'മെ'മിതിയുവാക്കൾക്കവന്നുകിൽമറ്റും,
 പൈതങ്ങൾക്കായതില്ലെങ്കിലുതിനിന്നുദരോപക്രമംതന്നെ
 വേണം. 32

പഥ്യാദികഷായം

കട്ടക്ക, തമിഴാമവേരി, വകലന്നൊന്നവ, തിക്കട—
 നാട്ടക്കൊട്ടകഷായമാക്കിയതുവെല്ല, മിശുപ്പമായ്
 കടിച്ചിലുദരംവിടുംദ്രവം, മിതാണ 'പഥ്യാദി'കാ—
 ലടിച്ചിലുകിവന്നടിച്ചു മൊരിത്തങ്ങ കൊണ്ടൽക്കഥേ. 33

പുന്നണവാദി കഷായം

കുന്നിൽകൊരിതമിഴാമ, തിനിശിക്രോല്ല
 കോണ, കട്ടക്ക, കളിവററിനൊടൊപ്പമായി

29. അരണുജാതമുളകിൽ വേർ + അരണുത്തിൽ (കാട്ടി
 ൽ) ജനിച്ച മുളകിന്റെ (കാട്ടുമുളകിന്റെ) വേർ. തീക്കട (കൊ
 ടുവെലിക്കിഴങ്ങു) കൊടുവെലിക്ക അന്നയുടെ പേരെല്ലാം വരും.
 29, 30 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അറുപതിക്കപ്പൊട്ടെങ്ങവയമകുന്നു.

31. ശുലവികാരങ്ങൾ (ശുലരോഗങ്ങൾ)

32. കഷി (വേർ) വിവിധോപദ്രവം ഫലമാതിരി ആയ
 ഉപദ്രവം. യുവാക്കൾക്കു (പ്രായം തികഞ്ഞവക്കു) വന്നാൽ ഇതി
 ന്നു 'ഉദരം' എന്നു പറയുന്നു. പൈതങ്ങൾക്കു ആയതു (ഉദരം എ
 ന്നു വ്യവഹാരം) ഇല്ലെങ്കിലും ഉദരോപക്രമം (ഉദരചികിത്സ) ത
 ന്നെ വേണം.

നൽപ്പഞ്ചകോല,മിടപെട്ടു കഷായമുള്ളം
കല്പിച്ചതും സീതയണച്ചുദരിച്ചുനൽകാം. 34

ത്രിഫലാദികഷായം

ചന്ദ്രാനന്ദേന്ദ്രിഫല,ചന്ദ്രമൗഢിത്രികോല്പ-
ക്കൊന്ന,ത്രിയമ, നാഥ പുക്ക,യമോതകങ്ങൾ
പിന്നെണ്ണവാക്കി,മേവേരി,വന്ദകഷായം-
മൊന്നാനന്ദം ജ്വരദാഹമകുന്ദപോഷണം. 35

ആർദ്രകാദിശുദ്ധം

ബ്രഹ്മി, ബ്രഹ്മി,യമതക്കുളിയിവൻ പത്രങ്ങൾ, കൊന്നക്കു-
ന്നയും കൂടിയിടിച്ചെടുത്തകുളിനീരിൽ ത്രിജാതം,ഘനം,
മുഞ്ചാലിടിനകൊന്ന,മുന്നെരിവെഴുവസ്കക്കൾ,നെല്ലിക്കുപാ-
ലഞ്ചം വാണി,വിഴാലുവിത്തിവയമുച്ചുജ്യംപചിച്ചീടണം. 36

ചോറിൽകലത്തിവെച്ചു, വേനിട്ടോ, നെല്ലിതൊട്ടുയസ്കിൽ
കുറിഞ്ഞൊട്ടപയോഗിച്ചാൽ മറ്റിപ്പൊതുദാഹമുടൻ. 37

ആരോഗ്യകാദിഗുളിക

നെല്ലിക്കു, ശംഖുപുഷ്പക്കൊടിമുദുമഹാനദഗന്ധിമേദമേതാൽ,
കലേവയങ്ങൾദാഹവേർ, താളിയരിയനി,യമും പഞ്ചകോലം,

കടുക്ക,

ചൊല്ലീടാം നാഗന്തിക്കു, കടുക്, നരം ലതവിത്തി,ഗുണമൈ-
ന്നെല്ലൊരുൾ ബ്രഹ്മിനീർ, ചിററ, നിരക്കുകഷായാംബ,

കമ്മട്ടിതൻനീർ. 38

34. അഭിശമ (തമിഴാമവേർ) കല്പിച്ചതും (മുഞ്ചാലിത്താ)
സീത (പഞ്ചാലാ) ദരരിക്ക (മുദമുള്ളവനാ).

35. ത്രിയാമ (വെട്ടമങ്ങൾ) ഗവാക്ഷി (ദംബപുഷ്പം) ഈ
കഷായത്തിലും മേല്പൊടി പഞ്ചവചനെന്ന മതി.

36. പത്രങ്ങൾ (ഇലകൾ) ത്രിജാതം (ഏലത്തരി ഇലവംഗ
ത്തൊവിപ്പച്ചിപ്പ) ഘനം (മുത്തങ്ങ) മുൻ ചൊല്ലീടിന കൊന്ന
(ത്രികോല്പക്കൊന്ന) മുന്നെരിവെഴു വസ്കക്കൾ (ചുക്കമുള്ള നിപ്പുലി)
വിഴാലുവത്തു (വിഴാലരി) അമല (അമലകലക്കി) ആര്യം (നെ-
ല്ല്) പചിച്ചീടണം (കാച്ചണം).

37. ഉയസ്കിൽ (പ്രമേതത്തിൽ).

38. വെൺദാഹവേർ (വെളുത്ത ചുറിക്ക മേറ്റ വേർ) കടുക്ക

പിന്നെപ്പുഷ്പിന്റെരക്തം, ത്വിഷ്ണുലയുടെകഷായാംബു,
 സാക്ഷാൽത്രിമകാല-
 ക്ഷോണകദാമം, തഥാമൂന്നെരിവുടയപദാർത്ഥങ്ങൾതൻ
 കദാമവെള്ളം
 നന്നായ്ചേർന്നിപ്പുവെവുവെത്തിവയ്ക്കി, ലുഴന്നിരുന്നിളപ്പമാധി-
 ത്തന്നെ നിശ്ചിച്ഛണക്കും ഗുളികയുടേതൊഴുതവെല്ലുന്നതല്ലോ. 39
 കരേച്ചുട്ടുള്ളവെള്ളത്തിലൂടെ ചുറ്റുന്നിരുന്നിരുന്ന
 നരംപഞ്ചാരതെല്ലിട്ട മുറുക്കുണ്ണികഴിക്കണം. 40
 മിക്കവാറുമുദരംകണക്കെവർത്തിച്ചുവേവവിരകംകൊമില
 ക്ഷമായതുന്നമിത്തമൊട്ടുമേതക്കമില്ലതിരമിച്ചിരിക്കുകൾ. 41

പാണ്ഡുചികിത്സ

അതാവത്യാദി കഷായം

താമരപാണ്ഡുവിടാൻ, ഗതാവരിയതിൻകന്ദം, മുതുകിൻകിഴ-
 ത്താ, വേപ്പിൻതൊടി, യോട്ടഴിഞ്ഞയുടെ വേർ, ചുണ്ടക്കട
 അതാലി, വ
 ആവംമട്ടുകഷായമാക്കിയതു ഒന്നെ തെല്ലൊന്നുചേർത്തുണ്ണിയെ-
 ന്നേ വീപ്പിപ്പുതുയുകമാണലിലതംസേവവിച്ഛേദപാഠംഗിരേവ. 42

കരണ്ഡപത്രാദി കഷായം

കരിന്താളിയുണ്ടാമിട, വലിയൊത്തങ്ങിന്റെതൊൽ, പു-
 ണ്ഡരീകക്കരിമ്പിൻമൂലം, കമ്പളമത, നരംമുത്തമിളെ, നന്നിട്ടുണത്താൽ
 താത്തിൽതീർത്താളുംചെറുതുടവിച്ഛേദവനിഷ്ണുദാമനീർമോ-
 ത്തരം പാണ്ഡുവ്യാധിയ്ക്കും മിഥ്യജ്വാപാണ്ഡുവരക്ഷാജകംഭേ! 43

പടോലാദി കഷായം

പടോലം, മഹാമഞ്ഞളിൻതൊലു, ചുണ്ട-
 കടത്തൊലു, വേപ്പിന്റെ തൊലി, ഗുണത്താൽ
 ഉടൻതീർത്തൊന്നെചേർത്തനിഷ്ണുദാമനീർമോ-
 ത്തിടംബാലതം പാണ്ഡുരോഗത്തെ വെല്ലും. 44

(കുടകരോഹണി) ലതവീത്തു (ലതക്കുരു) കഷായാംബു (കഷാ-
 യവെള്ളം) 38ം, 39ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിയുണ്ടം.

41. അതിനും (കംഭകാമിലയ്ക്കും) ഇച്ചികിത്സകൾ ഒക്കും.

43. കമ്പളമത (കമ്പളവള്ളി) ആദ്യം (നെയ്യ്) 47-ം 48-ം
 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുനവയിക്കണം.

അരുന്ദതി കന്യായം

ചെമ്മേചിറന്ത, താ, ടലോടകകെതിൻവേൾ, പുത്തൻചുണ്ടവെ-
രിന്തേലത്തെരാലി, യന്ത്രമല്ലവടി, വേപ്പിൽതോല, തേലത്താരി,
നിമ്മിത്താമിവരാൽകന്യാ, മനുതേർത്തുകിക്കടിച്ചിടുകിൽ
പെൺമാൻനേർമിഴി, പാണു, കാമിലകളും പൊമസുപിത്താ
ത്തിയൂം. 45

കുഞ്ഞാക്കി കേൾക്കുകയുമോതക, മെളള, മുത്തീൻ
കഞ്ഞുണ്ണി, യെന്നിവകല ന്നപുരാണകിട്ടം
മഞ്ചിച്ചമോമിലൊരു മുക്കടിയാക്കിവെച്ച
കഞ്ഞിന്നുനൽകിടുകിലപ്പിടിപാണുമാറും 46

ഭംഗരാജാദിപൊടി

നറുംകഞ്ഞുണ്ണിതല, കേടറുംമുളകുതീക്കട
പുരാണകിട്ട, മിവതേൻ പുരാണസൂത്രതൊഴലമേ! 47

നാലും, ഭൂതം, രണ്ടു, മൊന്നും, കഴഞ്ചാ-
യേളിച്ചിച്ചിട്ടൊന്നു ചുണ്ണിച്ചു ചുണ്ണും
ശീലിപ്പിട്ടുപാമ്പിലെട്ടിപുറം, കൂ-
റാളം ചുക്കും, ചേറ്റുതുകച്ചുന്നമോരിൽ, 48
ഭംഗരാജാക്കുമേ! സ്വാക്ഷാൽ 'ഭംഗരാജാദി'യിപ്പൊടി
ഇംഗപാണുഗമതെന്നുനാംഗളംഗുരമെടങ്ങും. 49

വൃശ്ചീവാദികന്യായം

പേരോടും തമിഴാകവേതു, മമെത്തത്തൊലി, നീച്ചുണ്ടതൻ
വേരിന്തേൽതൊലി, ചുക്കുചിറന്ത, വേപ്പാകും മരത്തിൻതൊലി
പോരാ പാശുപടോല, മിസ്തണമതിൽകാലംകൊടുതരിടണം
സൈന്യംകെതിൻപഞ്ചസാരവിതറി, പൂഞ്ചാമുധാഗാമേ! 50
ധനുധരിയുൾവേദന, മെയ്യ കലയക്കെ-
ഞ്ചാനായ പരമമൊത്തനീർ, പനി, പിന്നെത്തേക്കും,
എന്നല്ലകാസ, മീവ പൂണ്ടൊരുപാണുവോഗ-
ത്തിന്നിക്കന്യായടെവല്ലധികം വിശേഷം. 51

48. ദീപ്യം (അയമോതകവും)

50. പഥ്യ (കടക്ക)

51. ജനകജ (തിപ്പലി) യും

ഇന്ദ്രാണി പൊടി

ഓരോപക്ഷമുള്ള, ലതകളെ, ജനകജന്മം, രണ്ടുഭാഗംനറുംമാ-
ക്കീരക്കല്ലെ, കൈക്കൊടുത്തൊന്നൊന്നിപുനരിയി. വിലെറപ്പുണ്ണുംസുശീലേ
പൊരാനാലംശകം ചുക്കി, വസുപതിപൊടിപ്പിട്ട, പഞ്ചായുധംചേ-
രേന്തരേന്തരൻകൊണ്ടുചാലിച്ചുമഗിത്തു പുലർകാലത്തു

സേവിച്ചിടട്ടേ. 52

കുമ്പു! പാണ്ഡു, മഹോദരം, കനകമഴന്നപ്പീല, വൻപിഹയെ-
ന്നല്ലശസ്ത്രം, മഹാഭഗവതുമതി രോഗങ്ങളാംകുന്നകൾ
വല്ലാതിട്ട പിളർക്കുവാനൊരുമിട്ടക്കാണിപ്പൊടിക്കുന്ന പൊ-
യ്യല്ലി'ഇന്ദ്രാണി'യെന്നപേർപറവതുണ്ടോ, ത്താലതേനറംശരി. 53

പഥ്യാദിഗുളിക

കട്ടക്ക, തരിശാമവേത, പുനരെള്ള, കഞ്ഞുണ്ണി, ചു-
ക്കാടൊക്കെതായമോതകം, കൊടിയന്തി, കറുത്തൊട്ടിവേർ
വെടിപ്പടയലത്തണി, തിരുവനീനോടൊപ്പമാം-
പടിയുപപുരാണകിട്ടവുമിണക്കിവെച്ചങ്ങിനെ! 54

ചേലേറ്റംപടിയേഴഹിസ്സുചെറുവാരങ്ങളുടുന്നീരിലെൻ
ബാലേബാധമരച്ചകൊണ്ടുപയറിൻ മട്ടാരുട്ടി വപരം
വൈശ്വൽക്കാതെയുണക്കിമോറ്റിലുപദേസവിപ്പേ, പാ പാണ്ഡു
ക്കളാർ

മാലേഗില്ലൊന്നാളു, മിട്ടുളികയോ' പഥ്യാദി'തിരുവോ! 55

സീമേഘായങ്ങൾ

പോറങ്ങവെപ്പിനുടേപ്പക്കൽ, പൊങ്കുതമ്പ-
വേരോവിടാലരികൾ, പാടലതക്കിഴങ്ങോ,
നേരേപൊടിച്ചുനറുനെയുതിലായ'പ്രഭാത-
നേരത്തുപിപ്പുവൻപാണ്ഡുവികാരമേക്കോ. 56

53. പാണ്ഡു മുതലായ രോഗങ്ങളാകുന്ന കുന്നുകളെ പിളർക്കുവാൻ ശക്തിയുള്ള ഈ പൊടിക്ക 'ഇന്ദ്രാണി' എന്ന പേർ പറയുന്നതു ശരിതന്നെയാണ്. ഇന്ദ്രാണിക്ക (ഇന്ദ്രന്റെ വളർത്തിയ) പർവ്വതങ്ങളെ പിളർക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ടെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. 54, 55 ശ്ലോകങ്ങളെ കൂട്ടി അന്വയിക്കണം.

56. പാടലതക്കിഴങ്ങോ - പാടലത (പാടവള്ളി)യുടെ കിഴങ്ങോ.

കാമിലാപികിൽസ

ബലഃശുഭഃശരീരഃ പ്രാപ്തിരപോടികളിക്കാ-

മിലയിലുംഫലംകാട്ടും, മാവിൽതളിരകളുരച്ചിട്ടു തരസാ
ഇളന്നീർവെള്ളത്തിൽ കനംവെട്ടുകഴിപ്പിക്കുകയും-

ലുളന്നീടാധാരപ്രകാരമുടിയറയ്ക്കേ'സമുചിതം. 57

നാനാശീതമിഴാമവേരിനെയരച്ചിട്ടോട്ടിളന്നീർജലം

തന്നിൻചേർച്ചുചീരിയുതൻ പൊടികളിലിൽ നീരിലിട്ടിട്ടമേ

കുന്നൽതാർമിഴി' പഞ്ചസാരവിതറി സ്വല്പം കഴിച്ചിട്ടുകിൽ

പിന്നെക്കാമിലയെന്നരോഗമുളവാകിപ്രദകനപ്പെഴും. 58

മിനക്കണ്ണി കരിയു, ചിരറുളയി, നിശ്ചയതമിങ്ങപ്പഴം

താനിപ്പൊന്നവതൻ കണ്ണായമുതേൻ, പഞ്ചാരമുംചേർച്ചുതൻ

പാനംചെയ്യുക നന്നി,രട്ടിമധുരം, നൽപ്പുണ്ഡരീകക്കരി-

സ്യന്തം,വിട്ടിട്ടമാടലോടമുരടി, വസ്തുക്കൾ തൻകാഥവും. 59

മിട്ടക്കണ്ണാദോഷവും,കുതയിമു തിരിങ്ങപ്പഴം,

കട്ടക്ക, തമിഴാമവേരി,തുകൾ തൻകണ്ണായതാനിനെ

വെട്ടപ്പിൽമധുരപദമി'മധു നൂളി ചുസേവിട്ടുവാൻ

കൊടുതന്മനാടിട്ടുടിയുവരുന്നെളക്കിടണം. 60

മൂലമതാടകിഴാർതൊല്ലിയെ വാടിവിളരച്ചിട്ടു നാനാവിട്ടും, ത-

മേഴമൊഴക്കണ്ണെണ്ണിനീർചീഴ"ഇതുകൂ,മേടിതമാമു താനിളിൻ

നീരുപാലിൽ

ചാലേമോനിയുതും, നൂമ്പയുടെമലതന്തൻകല്ലുമപ്പൊൾക്കറക്കം

പാലിൽകാലതാടിപ്പിയുതും,മതിഹിതമാം കാമിലക്കാര

നോത്താൻ. 61

നൽക്കോവക്കടമോ,പന്തക്കുതവോ,നെല്ലാച്ച മോരതിലും,

ഗാഢാപാലിലു,മാശേവിട്ടും തിശുവിന്ത കാമിലധമിട്ടും. 62

57. ശരീരച്ചാലിയ പൊടികൾ വെപ്പിൽ പൂക്കൾ മുതലായവയുടെ പൊടികൾ.

60. അവന" (കാമിലയുള്ള കട്ടിട്ടും)

61 നമോദേവം അവന്റെ (കാമിലാമോഹിയുടെ) മോദം മോഹിയിൽ (ശിഷ്ടത്തിൽ) അസിതം (കുറഞ്ഞ) അമൃതത്തിൽ (കരിമുതത്തിൽ) നൂമ്പയുടെ മലത (നൂമ്പപ്പുവ) തൻകല്ലും (നൂമ്പപ്പുവരച്ചത)

നെല്ലിക്കാ,നീര,കാവിമണ്ണി,തുകൾമുനംകൂടി,വെമ്പുരയെ,
നല്ലോരഞ്ചനമോ,പൊടിച്ചപൊടിച്ചുവെപ്പുക്കൾതർന്നിയിലായ്
മെല്ലേമോതുക്കുന്ന,ലന്തയിലതൻ കല്ലുംജലംതർന്നിലാ-
വില്ലകത്തെയടക്കമെന്നതമോരിങ്കൽ കഴിപ്പീടുകിട. 63
ഒന്നായ്നെല്ലിയുപേതം വടിവൊടനുചിട്ട തേർമേൽത്തന്നെക്കി-
ത്തിന്നാലോതീച്ചയാക്കമിലയുടെ കടക്കകളെല്ലാതിരിയ്ക്കും
സിന്ദൂരശ്രീസമേതാധരി സിന്ദൂരണച്ചിട്ട തേനിൽത്രികോല-
ക്കൊന്നപ്പുണ്ണം,കടക്കപ്പൊടി,യിവയെ നിഷേവിപ്പതും
യുക്തമത്രേ. 64

ഫലത്രയാദിപ്രകാരം

കലേ!കായകൾമുന,ചിററുതു,വേരോടെ കിഴാർനെല്ലി,മെ-
ന്നല്ല വന്തമഞ്ഞളിന്റെതെംലി,വേപ്പിൻതോലതി,ച്ചൊന്നവ
പുല്ലുംകൂടിയച്ചുപേർത്താൻ കടക്കക പാമവെള്ളത്തിലായ്
തുല്യംപാലുമിണക്കിവെച്ചുനറുക്കെവെച്ചുംവിധംകാച്ചണം. 65
പച്ചപ്പഞ്ചാരതിട്ടുള്ളൊരുചിതരപാത്രത്തിലേയ്ക്കായരിച്ചാ
നെന്തുന്നത്തിങ്കലു,വേരനു,മുഷസിബലാവസ്ഥനോക്കിക്കഴിയ്ക്കാ
പൊട്ടല്ലേമാത്രമേറീടകിലക്കി ഭരിയ്ക്കുംതാ വല്ലാതനന്ദ-
ക്കൂടാകം, ശ്രേഷ്ഠസ്പർശിതകളവപനേ,കാമി പട്ടംകൂടുന്ന 66

ലോഹ പൂർണ്ണാലങ്കാര

ചിന്തിച്ചു.താമിരിമ്പിൽ പൊടിയിതവകുടാം ചന്ദനം,
മെഴുതാവെൽ
കാതേ'കാമുനിനിധി'ധാധിമ,മെഴുതാം,മുഷണം,കാവിമണ്ണ
ചന്ദംപേർന്നല,തേറ്റൊമ്പലി,തുകൾ കിഴാർനെല്ലിനിർ
മഞ്ഞളിൻനിർ
ലന്തപ്പു തുങ്ങൻനിർ,ന.തന്തിലനിർതൻനിരി,ഉന്നിതവെള്ളം, 67

64. ത്രികോലക്കൊന്നപ്പുണ്ണം, കടക്കപ്പൊടി, യിവയെ (ഇ
വ രണ്ടും കൂടി) നിഷേവിപ്പതും (സേവിപ്പതും)
65. കടക്കകപാമവെള്ളത്തിലായ് (കടക്കക്കയായവെള്ള
ത്തിൽ)
66. "ശ്രേഷ്ഠസ്പർശം" = ശ്രേഷ്ഠമായ സ്പർശം (നെന്തും) കാ
മിലാളതം (കാമിലയെ നശിപ്പിക്കുന്നത്)
67. ഇതവകുടാം ചന്ദനം (ചന്ദനം രക്തചന്ദനം) രണ്ടു രാ

പിന്നെച്ചിററീനൽവേർകാഥമതി, തുകളിൽ വെട്ടുവെ
 താഴി ക്രമത്തിൽ
 തന്നെപെഷിച്ചുകുന്നിപ്പതവടിവില്ലതട്ടി താണപ്പത്തുണക്കി
 നന്നെക്കാലത്തിന്നീർജലതീർച്ചയുണ്ടു പുതുവെട്ടുകൊണ്ടാ-
 ലന്നവേരറ്റുപോകാമിട, കമലദളവാരവായനനേതേ 68

കുമാരകവിലാപികിൽസ

പാതാതെകരുതമെന്ന, മറുപടോലവേരളയെ മിലമരിക്കടയൊ
 തരച്ച
 ആയു! കഴിച്ചിടണമെന്നൊടു കുംഭകാമീലാമോഗിനല്ല
 പശുക്കുട്ടികളിൽക്കെക്കി. 69

അരിപ്പുവല്ലാരികഷായം

വേപ്പിൻതോലി, നെടാടലോടകമതിൽവേർ, മേടാലമുണ്ണി,
 നാൽ-
 ശോപ്പക്കൊന്നയതൊ, രിലക്കട, പടോലം, നൽക്കുറുത്താട്ടിമേൽ,
 വായ്ചോറുംവടി, നാട്ടി, ചിററുട്ടി, നിക്കാട്ടുന,
 വിടുന്നുകൾക്കെ-
 കൂപ്പാമേവി'ക്കൊരിഞ്ഞിന്റെ പാതാമിന ചുറ്റും, കിഴാർ
 / നെല്ലിനാൽ! 70

ലകിച്ചിട മേയിവരെയുതുകഷായമാക്കി
 നോമ്പി, കഴുത, ഞാള, നെല്ലാമ്പി, കലത്തി
 പൊക്കുടത്തുംകുടലാലുണ്ണി! നാളരതാറും
 വയംകൊരിപിടിപ്പുവർമോതിടയ്ക്കു. 71

നീരിനുപറയുംകുടത്തിയെ നേരേദോഷങ്ങൾ തൻ വിലയറിഞ്ഞ
 ക്ഷീരം, മോരി, വന്ദാൽ നിന്നോദാശത്തിൽക്കട പ്പോലാനകാം 72

മോഹമവീകിൽസ

മേലാകരേണീരുപന്നതായ്ക്ക-
 ബലാവണക്കെത്തുകൊടുത്തിടണം

വ" (വരട്ടമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾക്കൊമ്പി) കാ (കായ) മൂന്നു (തൃപ്രദി)
 ഡാഡിരം (താളിയാതളക്കായയുടെ ഓട്ട) ജലദം (മുത്തങ്ങക്കീഴെ)
 ന്യായണം (തൃകട്ട) ഏല (ഏലത്തരി) 67-ം 68-ം ശ്ലോകങ്ങളെ
 ഒന്നായി അനയിക്കുന്നു.

68. പേഷിച്ച (തരച്ച) താണപ്പത്തു (വെയിൽ പുല്ലാത്ത
 സ്ഥലത്തുവെച്ചു) 70-ം, 71-ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനയിക്കുന്നു.

ആദ്യത് ചക്ഷി, അഗ്നി, പ്രകാശം, ജനകജന്മാൽ, മൃതോന്മുഖനാ
കാലം

വേദം, നല്ല സ്വഭാവം, യഥാർത്ഥമായിട്ടുള്ളതായിട്ടും വേദം,
 നേരായിച്ചൊന്നൊരൊട്ടെഴുത്തുകൾ കണ്ടുവന്നുവന്നു

കാലം 33-

നീരേക്കുന്നാൾക്കുവേൽ, തിപ്പലിട്ടു കടപൊട്ടിയും, തെല്ലിന്നെക്കി
കൊടുക്കും. 79

രണ്ടല്ലനാലൊന്നിതെന്നുകട്ടക്ക, ചക്ക
 രണ്ടംശകം, ചമണി ചിററുതാറുമാറും,
 തണ്ടാർത്താക്ഷി തമിഴാമയിവരറിയാപ്പം
 കണ്ടിട്ടു ചെന്തൊരു കഷായജലം ചെപ്പു

80

ആവണക്കണ്ണയും പാറം സേവിച്ചെന്നാൽ തിരോഷനീർ
 പോവു, മികപാമമാതാമലല്ലാവിടം നീരിനും പിതം.

81

പഥ്യം 31 കഷായം

കട്ടക്ക, തമിഴാമവേരി, നീറ, സാദ, തീർത്ഥം,
 തൊടൊക്കുമൊരു കാട്ടു തിപ്പലിട്ട തിരോഷനീർ, തിപ്പലി
 ഒട്ടക്കുതിരവേലി, ചക്ക, തുകൾതർക പാമ തിരോ
 കൊടുക്കുന്ന, തിന്നുന്നമല്ലൊടിക്കെക്കിത്തീ, വേലത്താ,
 പഞ്ചാരതേനി വരുമാമിതിൽമേല്പട്ടിയും
 പഞ്ചാനനപ്രവരചാതകൃതാവലം
 'പഥ്യം 31' യാകിയ കഷായമിതോത്തുകണ്ടാൻ
 പഥ്യപ്പെട്ടം സകലനീറിനും, മീഷലിട്ട.

83

നാഗരാജി കഷായം

ചക്കക്കൽ കടലാടി തർകുട്ട, തീർത്ഥം കൊടി നവവേ
 റോക്കം ചക്കയതിൽ കടക്കുന്നതിന് തിട്ടവുണ്ടല്ലോ ചെപ്പായം
 ചെവൽക്കൊള്ളും തമിഴാമവേരി, തുകൾതർക പാമ തിരോഷനീർ
 ചിട്ടാമിത്തീരിപഞ്ചസാരവിതറില്ലോ മങ്ങല്ലോ വീടാൽ.

84

79. ജനകജന്മാൽ (തിപ്പലി) ഒഴുക്കുകൾ (മരണകൾ)
 80ഉം 81ഉം മല്ലാക്കുളളുടെ അനായം നന്നായിട്ടാകുന്നു.

82 നീറ (വരുതെത്തൽ) സാദ (വേലത്താ).

84 ഉടക്കൽ കടലാടി (വലിയ കടലാടി) ഗോമങ്ങൽ
 (നീരുകൾ)

തിരുമുണി പട്ടിണിശാഖാദി കഷായം

പുളിഞ്ഞൊന്നു, കരിന്നു, കടക്ക, കൂവളകവേൾ, തകിടയൊരിരി

മ്പി, നി

ഭവനഗീതഗുണേ! തമിഴാമവേരി, വകഷായമതാക്കിയതും

ഹിതം. 85

കാളശാകാദി കഷായം

നൽക്കറിവെപ്പില, പൂക്കടക്ക, തമിഴാമവേൾ, കളിവയാലേ

വെണ്ണകഷായം ചും സേവിയുന്നാൾക്കേതുപോഹവുംമാറ്റം. 86

ഇഞ്ചി, വെല്ല, കിറയൊട്ടാച്ചനിൻ കൊഞ്ചലൊത്തമധുചേരൂ

ഭാവിലെ

അഞ്ചിതാംഗി! അകത്തന്നെല്ലാലകുന്നഞ്ചിട്ടം വലിയനീരശം

ഷവും. 87

ഗുളാർദ്ദ്രകം

ചിത്തത്തിൽക്കെതതേണ, മീഞ്ചിയുടെനീരിങ്കൽസമംജിണ്ണിവെ-

ല്ലത്തേച്ചേരൂക. കഷിയ അന്നെകറുക്കിക്കട്ടിയായാലതിൻ

കൊത്തൊലയ ചി, ത്രിജാത, മെരിവാന്നിടുന്നവസ്തുക്കൾമു-

ന്നൊഞ്ചിടുന്നതുമോതകം, പ്രിയതമേ! ധാരാധരം, ജീരകം. 88

കരയാസ്യവിവയെല്ലാമൊരമിച്ചിട്ടട്ടിലൊന്നവീരമായ്

തരസംപൊടിച്ചവിതറിപ്പുറിയായിട്ടപ്പിൽനിന്നൊടുക്കണം

ആറ്റംനോക്കതിൽ ഉളപ്പുകതിവീതംതേനൊഴിയുണ്ണ, മി-

ശ്വേദനേന ഉളാർദ്ദ്രകംതേനകത്താൽക്കേതുനിറംകെട്ടം,

പോരാപ്പിഹ, വയറിൽനോവു, കര, സന്യാസം, തചിക്കേതീ-

സാരം, പീനസ്യമേക്ക, മെന്ദിവവിട്ടം ഗുളാഗ്നിമാന്യങ്ങളും. 90

84. തകിടയൊരിരിന്നു (തുമിമ്പിൽതകിട്ട)

86. 'കാളശാകാദി' കഷായം രണ്ടനേരം സേവിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

88. സമം (നാഴിക്കു നാലു പലം വീതം) നാലു പലം ഒരു നാഴിയൊക്കുന്നു. ധാരാധരം (മുതങ്ങ) 88, 89 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനപയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

89. എട്ടിലൊന്നു വീരമതായ് (നാലു പലം ശക്കരയ്ക്കു അര പലം വീതം.)

90. ഉളപ്പുകതി വീതം (ശക്കരയുടെ പകുതിവീതം) നാലു പലം.

ഭസ്മക്കുഞ്ഞി

കേൾക്കേണം, തമിഴാമരവരാട്ടവയൽ ചുള്ളിക്കൂഴംവേരിടി-
 ചുട്ടക്കൻമണ്ണുകലത്തിലിട്ടു തകവംകൊണ്ടിട്ടു ചുത്തിനെ
 തിക്കൊതിച്ചു തദസ്മമാക്കിയതിൽനിന്നാകെക്കഴഞ്ചൊന്നെട്ട-
 ത്താക്കുത്തിൽപുനരാറ്റുനാഴിയുദകംതന്നിൽക്കലക്കിടണം. 91

എന്നിട്ടോതെളിയിച്ചുവെച്ചു ചിലുനറിക്കൊണ്ടുപോന്നാജലം
 തന്നിൽക്കുറുക്കുകപേത്തു ദുഃഖം തിരിച്ചിൽക്കുറുക്കിക്കര
 നന്നായുള്ളതിയിട്ടുനന്മയൊട്ടുവെച്ചിട്ടുരിപ്പാകമായ്-
 വന്നാൽവാങ്ങിയുകഞ്ഞിമോതുകിൽ വലിക്കൊട്ടുന്നനീരോ
 കയ്യും. 92

കരലുവൻകടലാടിവേർ, കരളിവാഴക്കുറുകുതാൻ, വയൽ-
 ചുള്ളിക്കൂഴത്തൊരുവേർ, കരിമ്പന നറും വാഴത്തുക്കൊതുകൾ
 ചൊല്ലുംതമിഴാമരവരിതുകൾതൻ ഭസ്മംകലക്കിത്തളി-
 ന്നുള്ളുംഭസ്സിലുചുട്ടുചുട്ടിലുവക്കുംകഞ്ഞിയുംനന്നൊടോ, 93

കന്നുലുഗ്നം

നത്യംശോഹമൊഴിഞ്ഞുപോയതിവയൽ ചുള്ളിക്കടക്കാരവെ-
 ഉള്ളത്തിൽചൊറുചമച്ചതൊട്ടുലുഗ്നതമിട്ടുണ്ണുന്നവക്കൊക്കയും,
 നൽത്തേൻവരണീകരിക്കേടിക്കടയെച്ചിട്ടൊരുപച്ചിന്റെരമു-
 ത്താതിൽകാച്ചിയരിച്ചെന്നെപ്പിലനീർന്നുംമഹാവേനലാം. 94

ധാത്രുമാരിതെലം

നെല്ലിനുകാലനീരിൽകൊടിയകറുക, പാച്ചൊററി
 വിലാപ്പദം, തീ-
 ന്നില്ലാകഞ്ഞുണ്ണിതാൻ, പിററളതി, വയുടെനീരൊട്ടിണക്കി തിജാതം

ശക്കരയ്ക്കു ഉദി വീതം, അതിസാരം (അതിസാരം) പീനസം
 (മുക്കപ്പ.)

91. ഉദകം (വെള്ളം).

93. കരളിവാഴയുടെ കുറുകം (കിഴങ്ങു) അംഭസ്സിൽ (വെള്ളത്തിൽ.)

94. വയൽചുള്ളിക്കടക്കാരവെള്ളത്തിൽ = വയൽചുള്ളി
 വേരിന്റെ കുറുകം (ഭസ്മം) കലക്കിത്തളിയിച്ച വെള്ളത്തിൽ
 "ലുഗ്നം (നെച്ചു)" അലിലനീർന്നും = എല്ലാവിയംനീർന്നും. മഹാ
 വേനലാം = വലിയ വേനലാണ്. വേനൽകൊണ്ടുനീർ (ജലം)
 വരുന്നതുപോലെ ഈ നെച്ചുകൊണ്ടു നീർ ശരിക്കുമെന്നു ഗ്രഹം.

നല്ലഭം, പഞ്ചഗവ്യം, പുനരിവസകമായ് കൽക്കമാക്കിക്കലക്കി,
തെളെല്ലുള്ളിനെല്ലു, കാച്ചീടണമടവിൽ വെളിച്ചെണ്ണയോ
പുണ്യശീലേ! 95

നീതളാശ്കെണ്ണ 'ധാത്രാദീക' മിതുകലയിൽ തെച്ചിട്ട് കൊടു
മേറെ—
സ്നാനം, വേലിപ്പതത്തിച്ചതു സമതിലായ് തുണിയാകാ, ത്രിജാതം,
ആരോഗ്യകുന്തുതക്കം, വടി, ചരളമിവരനിന്റെ കല്ലുകലക്കി—
പുരാതനകാച്ചി വെണ്ണ തിലജ, മഹവെളിച്ചെണ്ണയും,
നന്നിവണ്ണം. 96

വിലാസി എണ്ണ

മൽക്കരിക്കഴലി! കൂവളത്തില, സമുലമായ തമിഴാമതാൻ, നൽ—
ക്കരിക്കൊടിയതിൽ കിഴങ്ങ, ഗംഗതാവരിക്കടയ്ക്കെ, നീവ
ക്കെക്കിയേന്തിയോരനീതെൽ ത്രിഫലകല്ലുമായ് പരിപചി
ച്ചൊരെ—

എണ്ണ മുണ്ടു ബഹുപാടവം സകല, ശേഷം സങ്കടമടക്കവാൻ. 97

ത്രിഫലദി കൈലാസം

ഫലത്രയം, പാർവ്വതി! വേങ്ങതന്റെ കട-
തലാക്കുറുത്തൊട്ടിയതിന്റെ വേൾ, വടി
നീലിമ്പുക്കും, മുക്കി, മഹേഷധീ-
കലത്തിനാൽ തീർക്കുക ഞായവധിയിൽ 98

നൽച്ചെറുവഴുതിനയില, പുനരാച്ചുരൽത്തല, തന്നിച്ച തമിഴാമ,
ഇച്ചൊന്നവയുടെ നീർതടവിച്ചെണ്ണയൊത്തൊതകണക്കൽ 99
തരളമിഴി! പഞ്ചഗവ്യം, കതവിലപ്പട്ട, കുന്തുതക്കം, കാർ,
ഇരവിൻതൊലിയോടേവത്തരി, തിവകല്ലിച്ചൊരേണ്ണകാച്ചണം.

95. പാച്ചോറി വിലാച്ചം = പാച്ചോറിയുടെയും, വി
ലാ (കൂവള)ത്തിന്റെയും, ധനം (ഇല)

97. പരിപചിച്ച (കാച്ചിയ)

98. ഫലത്രയം (ത്രിഫല) നീലിമ്പുക്കും (ദേവനാരം) &
കിൽ (മുത്തങ്ങ) മഹേഷധീകലത്തിനാൽ = വലിയ ഞായധികളു
ടെ (ദേവനാരകളുടെ) കലത്താൻ (വഴുത്താൻ) കഞ്ചായവരിച്ചിൽ (ക
ഞ്ചായവെള്ളത്തിൽ) 98, 99, 100 ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം
നോക്കിയാകുന്നു.

100. എണ്ണ എന്നു നന്നെ നിയമമില്ല. മുൻപറഞ്ഞവിധം

ചൊല്ലേറിട്ടന്നി 'ത്രിഫലാദി'യെണ്ണ
തെല്ലൊന്നുതെപ്പിച്ച ശിരസ്ഫലത്തിൽ
നേല്പിത്തുവെള്ളത്തെ മുറയ്ക്കാഴിച്ച
മെല്ലെമെളിപ്പിത്തുണമുണ്ണിതന്നെ,

101

മേഘമണ്ഡലം

അതത, തമിഴാമതമിര മുരടി, ടുവച്ചുവന്നിൻ
ഒളിയാക്കട, യിറററിനൊക്കുമെച്ചുചേർത്തങ്ങിനെ
നറുപുളിയിലമെഴും പുതിയനീരിനാൽകാച്ചിവെ-
ച്ചൊരേണ്ണയുടലിൽപുരട്ടുകിലൊഴിഞ്ഞുപോം നീതകൾ.

തന്ത്രപുണ്യാദികൈലം

പുളിയില, ചെറുവഴുതിനതന്നില, ചിററുതിപ്പറഞ്ഞവയിൽനിന്നും
ഉതുവാംനീരിൽസമോയ് നലമൊടുതമിഴാനീരിണക്കി, ഇതിൽ

രാമച്ചം, ശതകപ്പ, കൊട്ട, കുകും, മൂത്തോതമുത്തങ്ങ, യാ-
ദോമൽ ചുറ്റന, ചൊത്തിരട്ടിമധുരം, കല്ലിച്ചുചേർത്തിട്ടുണ്ണം,
മോർമേളിച്ചിട്ടമെണ്ണകാച്ചിയുടലിൽതേയ്ക്കുന്നവക്കുചേറി
നീർമാറുംനാടിലസ്ഥലപ്രവിചലമല്ലോലംബനിലാളുകേ!

104

വരണാദികൈലം

നീർമാതളത്തിന്നിലനീരിലഭും,
രാമച്ച, മഞ്ചെട്ടി, കൾ കൊലരക്കു,
ഓമൽപ്പടീരം, ശതകപ്പ, ഗോപി,
കാമപ്രസാവക്കുതിരോ കടക്ക,

105

പതിമുക, മിവകല്ല, മിട്ടുകാച്ച-
ന്നതു 'വരണാദിക'മെണ്ണ മേൽപുരട്ടൽ
അതിഹിത, മിതുകാടി, മോത്താനം,
ചിതമൊടുചേർത്തുപചിത്തിലും വിധോരും.

106

വെളിച്ചെണ്ണയും കാച്ചാം. 103ം, 104ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
നവയിക്കണം.

104. ഉദകം (ഇതവേലി) മോർ, മേളിച്ചിട്ടം (ചേർന്ന)
എണ്ണമെല്ലാം മോർ ചേർക്കണം.

105. അഭം (മുത്തങ്ങ) പടീരം (ചുണ്ണ) ഗോപി (നന്നാ
റിക്കിഴങ്ങ്) 106ഉം ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അനവയിക്കപ്പെ
ടേണ്ടവയാണ്.

നിത്യംമേൽമൊട്ടിച്ചെന്നുപരിൽ വെന്ത ക്കിടപ്പു മോഹവും, 107

അപ്പോൾ ദൈവം മൊഹം

അരിയത്തെ മൊഹംപുളിപ്പിച്ചു,
തരളതരപ്പരികവല്ലി തമിഴാമ,
ചെറുനാരകയില, കയ്പ-

മുരളത, യിച്ഛുന്നവനിനടന്നിരിൽ 108

ചെഞ്ചലും, ഗിതകപ്പ, മേലയരി, വേമ്പാടറ്റുരത്തൊലു, ചെ-
മ്മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, കണ്ണുതക്ക, മിടയപ്പെൺ, ചെന്നകപ്പല്ല, കൾ
പ്പൻചിത്തേപ്പാറി കോലരക്ക, മിനു നാഗപ്പ, നറംചെന്നം
കിഞ്ചാതക്ക, മൊടൊത്തരിട്ടിമധുരം, നീർമാതളത്തൊലി, വ 109

രീതിക്കുരച്ചതയിർവെള്ളമിട്ടിട്ടുട്ടു
സ്വാദിതവെണ്ണയുക്കെടുത്തുടലിൽപുരട്ടാം,
വാദിക്കവെണ്ണലവലേഗവ് മണ്ണവേത-
സാദി'സ്സുനീമിനെമുടിപ്പതിനുകെട്ടും. 110

പുനരവാദിരപാടി

എൻനാമോ'തമിഴാമവേർ, സുരമർ, മോഹം, കിഴാർനല്ലി, നീ-
ക്കം, തിപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലിയ നിൻവേർ, മാഞ്ചി, നൽക്കുറാകം.
പിന്നെള്ളവെർ, കട്ടക്ക, മിവയെച്ചുണ്ണിച്ചുപുറത്തുനിർ
തന്നിൽച്ചെത്തുകടിപ്പവർകലമേ പാരിച്ചുവീനംജവാരം. 111

വേട്ടാഷാദി മോരം

വേട്ടാഷം, മുപ്പിലവെന്തകാട്ടുമുളകിൻവേർ, മുതരിൽ, മുതങ്ങ, നീർ-
മോഷംകീക്കുകാട്ടുതിപ്പലിയതിൻവേർ, മാഞ്ചി മന്ദരക്ക, ത,
മോഷായോതമുമാനക്കുറക്കമോഷെ, നല്ല പാടക്കിട-
ങ്ങി, ഷർക്കനനതഗാത്രിതുമലർ, കൊത്ത വാലതൻ തണ്ണലം. 112

107. ഈതരം (മുത്തങ്ങ മുതലായവ കല്പം ചേർത്തു) പുതു
മോഹനവും (നീതം) വെന്തിക്കില്ല (തിൽക്കില്ല) 108ം, 109ം
110ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിപ്പിക്കണം.

109. ആതരം (കൊട്ടം)

112 വേട്ടാഷം(പുക്ക മുളക ത'പ്പ 11) നിവ്യാഷം (മോഷ
മില്ലാത്ത) ശുദ്ധിപെയ്ത എന്ത താലൂക്കും. 112-ാം ശ്ലോകം മുതൽ
113-ാം ശ്ലോകംവരെ ഒരു അനവധിമാകുന്നു.

സദംഞെരിഞ്ഞരംപുളിതൻകിഴങ്ങുതാൻ,
 ഞെരിഞ്ഞവേദൊത്തകൊഴിഞ്ഞിലിൻറവേർ,
 കരിമ്പു, കല്യാണി വയമ്പു, ചങ്ങലം-
 പരഞ്ച, വിലപത്തമിഴാമുവൊകൾ, 113

ഞാനവർപെരുമരംതടിച്ചമരങ്ങളെശ്ശൊവലഥ ചുണ്ടതൻ
 വേതനല്ലപുളിമുലമാസഴമിവററ തൻഞൊലികൾ, മുഞ്ഞവേർ,
 ജീരകം, ത്രിഫല, വേവതാര, മയമോതകം, കരിഗരേഴ് കരി-
 ബീരക, തെന്താട്ടനിലംപരഞ്ച, യിതവേലിമപൻ കരിവെപ്പില 114
 ചെറുവഴുതിനവേർ, പച്ചില, ചെറുതേക്കിൻവേര, പിന്നെയേല
 തരി,

പെരിയൊരിലവംഗത്തൊലി, തിരവി, വയെല്ലാംകഴഞ്ച
 മുയ്യുന്ന് 115

ശുദ്ധിപ്പെട്ടോരിരിമ്പിൻതകിടൊത്തപല, മെന്നല്ലകിട്ടംപലംമു-
 ന്നൊ, തെല്ലാമേപെച്ചിട്ടിവെഴുതുകൊന്നൊത്തൊയിരട്ടമാതു-
 വുത്തൊകണ്ണിച്ചതുംചൊമ്മൊത്തപഴകിയ താംമൺകവത്തിങ്കൊക്കി-
 ല്ലത്താംമോർ നാഴിയിരട്ട, തിരുടൊ കതിപ്പെട്ടകഞ്ഞുണ്ണിതൻ
 നീർ, 116

മോമുതംപിന്നാരിങ്കാലൊഹരി, മിവയതിൽ പാർക്കിത്തുറ്റി
 നാലേ

പൊന്മുത്താരിൽ തിട്ടപ്പിച്ചളിലസദളകേവാനിലവച്ചാറിനാലോ
 ചുരംപൊന്മുത്തമെറുട്ടമൊരിടമതിലായ് തുക്കണ്ണൊമ്പാത്തകട്ടി-
 ട്താമൺപാ തുത്തൊന്നാള, തി'പുനതരിൽ നിന്നിട്ട നാലാംഭിന
 തരിൽ 117

കാലമൊന്നൊക്കിപ്പേ തിനപുളിതടവും മോതമെഴുതിൻമട്ടം,
 കാരപ്രാമങ്ങളും, താൻക തതിര നലഗകതിയ്ക്കു പറ്റുകണക്കിൽ
 പൊല യാതൊക്കിപ്പിള്ള കിളുടമ, മാവേത്താനിർ, പാഞ്ചുതുന്മാ-
 യ്യില, നാട, കാമിലവ്യാപ്, കളിവകണിക്കാണില്ല കല്യാണ
 മീലേ 118

116 കിട്ടം (പുരാണകിട്ടം)

117 അതിൽ (കഞ്ഞുണ്ണിനീരിൻ്റെ) മൂതം (പുക)

കാലപ്രായങ്ങളും = കാലവും പ്രായവും (വയസ്സും) അറലൊക്കി
 (അഗ്നിശക്തി)

പ്രതിഗതി, നൃസി, ജലകൃഷ്ണം, മന്തിയല്ലെഗ്രഹണി, യഗ്നിവൈഷമ്യം,
 ചാകളുമോടിയാളിത്തും പ്രതിവ്യോഷാദിമോരിനാൽ

തന്നെ! 119

ഏകാംഗശേഷകത്തിന്നു്

മന്തിനേർമുഖീഭൂതകായയോടെ

ശതകുടുംഭമിഹമവേർ, കൾമോരിൽ

അതിമാത്രമെച്ചവണ്ണമുട്ടി-

പ്രതിവായ്തേജസ്സമകഗ്രാന്തനീരിൽ. 120

മോരിൽകുടുംഭം, വൈരി വേരും, കൂടിയെച്ചതും

നേരേപുരട്ടിടാം, കാടി ചാരവുംനന്നിതിന്നൊടോ 121

സരക്കുശോഫമതിന്നു്

ബാല! വെൺചെമ്പരത്തിക്കുടയിടകലതന്നൊരു മാലേയല്ലെ-
 ന്നാലോനാല്പാരമരത്തിൽതൊലിയൊടുസമമാംകെച്ചിതർവേത,
 നന്നായ്

പാലിൽപേന്തിച്ചതേജസ്സനതുപരമഹിതംചോരചെന്നനീരിൽ,
 ചെലോടിമട്ടുഗോമപ്രതിവിധികൾചുരുക്കത്തിൽത്താൻചൊല്ലി

വിട്ടേൻ. 122

നീതകളെല്ലാമുടനെ മാറിട്ടുവാനിച്ഛികിത്സതന്നെമതി,

സാരസനേർമിഴിവെറുതേടാമതമാക്കേണ്ടവിസ്തരിച്ചിനിയും. 123

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം

വിസപ്പനീദാനം

വെപ്പേറേയ്ക്കു, മിരട്ടയായ്ക്കു, മമമുനംകൂടിയും, നിന്നുകൊ-

ണ്ടവ്യാജംകപിതങ്ങളാകിരുഹൊരോമ്പങ്ങളാലും, തമാ

120 അതിമാത്രം (ഏറ്റവും) ഏകഗാന്തനീരിൽ (ഒരവയ-
 വത്തിൽമാത്രമുള്ളനീരിൽ)

121 വൈരിവേരും (ഏകനായകത്തിന്റെ വേരും) കാടി
 ചാരം കാടികൊണ്ടുള്ള ചാരം.

122. മാലേയം (ചന്ദനം) ശോഫപ്രതിവിധികൾ ചോ-
 ഫത്തിന്റെ (നീരിന്റെ) പ്രതിവിധികൾ (ചികിത്സകൾ).

ദേവ്യീകൃഷ്ണ, വിഷ്ണുജാലം, മുളവായിടം, വിസപ്പാമരം	
ചൊവ്വാഴ്ചയാഴ്ചകളിലുണ്ടാകുന്നതെന്നായിരുന്നു	1
കിരകുപ്പൻമാരുടെ കിരകുപ്പൻമാരുടെ കിരകുപ്പൻമാരുടെ	
കേരളത്തിൽ വന്നിരുന്നതായിരുന്നു കിരകുപ്പൻമാരുടെ	2

[illegible]

വാതവിസർപ്പലക്ഷണം

നീതമുള്ളതുമൂലം രിച്ചിട്ടുവരാതിരുന്നെന്ന്, വർക്കത്തിനെ-
 മവ, ഭരണത്തെ വലിച്ചിട്ട്, വിട്ടുലി വയ്ക്കുവാനുള്ള പരമാവശ്യം,
 നേരമേറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള, പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനുള്ള പരമാവശ്യം
 പാരമ്പര്യമായിരുന്നതായിട്ടുകാണുന്നതായിരുന്നു.

കുമ്പിനിസ്സിലകുളം

നീതിക്കുറപ്പിലേക്കും, ചൊരിച്ചിലു, മീനിയുറപ്പു മറ്റു മാനദണ്ഡം,
ചേരുന്നതവിസപ്പമാണകുലം, പരിതരുന്നിലോതമതിരേ
പാരിച്ചെല്ലപൊളിച്ചിലേക്കും, മറ്റുചിട്ടകൾ, ഗണിമാന്ദ്യങ്ങൾ-
സ്തരികൾക്കൊതി, മുരട്ടു, വമ്പനി, തത്സമാപ്രാസാരം, ദ്രമം, 3
വെണ്ണംചേർപ്പോ, കുപ്പോ, പുളകുന്നിനനിറഞ്ഞീടേക്കറംവിന പു
തിണ്ണംചിട്ട നാടത്തരിൽ, തന്വിൽമുഴുവനുംകഷ്ടമോചുട്ടനീറൽ

சா.பி.பி. 9

1. അദ്ധ്യായം (കളവല്ലാതെ) കപിതങ്ങൾ (കോപിച്ചവ).
3. മൃഗ്ഗ്നി = മൃഗാവിൽ (തലയിൽ) വിശേഷം (വ്യത്യസ്തം).
4. വാതജ്വരാകാരവും (വന്ദനപുനിയുടെ ആകൃതിയും) അനിലജം = അനിലൻ (വന്ദനം) കൊണ്ടുണ്ടായത്.
5. സ്തംഭാലയം (മീനപ്പം) ശ്ലേഷ്മജ്വരാകാരവും (കുഴപ്പനിയുടെ ആകൃതിയും) പിന്താനിശ്ലേഷ്മം (പിന്തവാണിന്റെ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നത്) മൂർച്ഛ (മോഹലസ്യം) അതിനാലുപസാരം = അതിസാര (അതിനാലുണ്ടാവുന്ന പ്രസാരം) (വ്യാപ്തി) കൂടി (തലയിരിപ്പിൽ) 5, 6, 7 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി തന്നെ ചിത്രണം.

ഇത്തരം മണ്ണുകളിൽ ചെല്ലുക, യതുപോഴ് തിരിയെ സൂര്യനിദ്രാ
വിനാശം
അധഃശ്വാസികളെ ഇതിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കരുത് മറ്റൊരു തരം മണ്ണിൽ

വായുവിസപ്പ ലക്ഷണം

സ്പന്ദനം കണ്ടിട്ടു മിടുക്കൾ, നിമിശമനം വർദ്ധിക്കാതെ തട്ടൽ-
പ്പെട്ടെന്നു ധ്വജം വെട്ടുന്നതുപോലെ തുറന്നു കിട്ടിയ വായുവിനാശം
മേറ്റു നോക്കുക, മാസം, സിരകളിൽ, വളർച്ചയില്ലായ്മയും അമിതമായും
കഷ്ടം കട്ടിക്കുറവു മറ്റും മൂലമുണ്ടാകുന്നതായിട്ടു മനസ്സിലാക്കണം. 7

നീണ്ടോ, വളർച്ചയില്ലായ്മ, വലിയ നിലയിലോ സൂക്ഷ്മ
മാത്രം, പരമാവധി
വാളം, കണ്ടാൽ ചെപ്പിൽ, മറ്റും, പനി വല്ലാതെ, മേ
ക്കിട്ട, മേക്കം,

വീണ്ടും തിരിയെ, മോശമായും, മേൽക്കൂറുണ്ടെന്നു വെറുത്തു വെച്ചി-
ടേക്കാകാൻ നിശ്ചയം വരുത്തിയിട്ടു, വയറും മൂർച്ഛം വന്നു കൂടും. 8

പിത്തകഫവിസപ്പ ലക്ഷണം

ഇതുവായ ശ്വാസം മേൽ

ണ, മപിത്തകഫോത്ഥമാം വിസപ്പത്തിൽ

അധികമുണ്ടാകും

സന്തതം മടി സംഭവം വരുത്തിയിട്ടു. 9

6. വിസപ്പം നില്ക്കുന്നിടത്തിൽ വല്ലാതെ (നിറം) ചോപ്പാ ക-
റ്റുപോലെയോ പൂർണ്ണ നിറത്തിലോ. അവിടെ (ശരീരത്തി-
ൽ) ഇത്തരം (ഉടനെ) സൂര്യനിദ്രാവിനാശം—സൂര്യനിദ്രാവിനാശം
യും നിദ്രയുടെയും (മുറക്കുന്നതിന്റെയും) വിനാശം (നാശം) സൂര്യ-
വ്യവസ്ഥ നിദ്രയും ഇല്ലാതെയാകും. ശ്വാസികളെ ഇതിൽ—ശ്വാ-
(കിടപ്പ്) മുതലായ കളങ്ങളിൽ അധഃ (അധഃശ്വാസം).

7. നിമിശമനം (തന്റെ ഗതി) വർദ്ധിക്കാതെ (വലിയ
കഫത്താൽ) വലിച്ച കഫത്താൽ എന്നു സ്വാഭാവികം. സിരകൾ (അ-
വസ്ഥകൾ) മേനിതന്നിൽ (മേൽക്കൂറിൽ) അമിതമായും കട്ടപ്പമുള്ള
മൂലമുണ്ടാകും.

8. അതു (മൂലം)

ചാരങ്ങളിൽ കഹമിണങ്ങളെ കയന്നിടുകിൽ

പോരായ്ക്കു പോലകളെടുക്കിടയ്ക്കിടയ്ക്കു

പാശങ്ങളുച്ച, യുദ്ധവിനയം, തലിപ്പേര-

യോദ്ധാക്കളുൾക്കും, തലനോവി, വെളിച്ചക്കളുണ്ടാം 10

പള്ളിക്കോട്ടകൾക്കും, തലനോവി, വെളിച്ചക്കളുണ്ടാം, നീ-

തളിൽക്കിടന്നിടയ്ക്കും, തലനോവി, വെളിച്ചക്കളുണ്ടാം, നീ-

പൊള്ളിയ്ക്കും, ചുറ്റും, തലനോവി, വെളിച്ചക്കളുണ്ടാം, നീ-

പൊള്ളിയ്ക്കും, ചുറ്റും, തലനോവി, വെളിച്ചക്കളുണ്ടാം, നീ-

സന്നിപാതവിസർപ്പലക്ഷണം രക്തവിസർപ്പലക്ഷണം

ബാലോത്രിദോഷമവതാവിസർപ്പകത്തിൽ

മേലേപറഞ്ഞപലലക്ഷണമൊത്തുകണാം

മാലോരക"തജ്ജവിസർപ്പമതോക്തിപിത-

താലേജനിപ്പതുകണക്കായിരിക്കുമതേ. 12

വിഷവിസർപ്പലക്ഷണം

ധനുർമാതോതദോഷം വിഷമർവിഷം കൊണ്ടുകൊപിച്ചിന്നി-

ടാത്തവല്ലാത, തിൻമുക്കൽ വിഷജ്ജവിസർപ്പത്തിലുണ്ടായിരിക്കും,

എന്നാലോവല്ലാത കൊണ്ടു, വിഷജ്ജ വിസർപ്പങ്ങളിൽതക്ക

വൈദ്യം

ഭിന്നിച്ചാണാകയാവിന്നു കളയ്ക്കിഹവൈദ്യരെയൊക്കിപ്പറ

ത്തേൻ. 13

ആയംകൊണ്ടുവിസർപ്പമൊന്നതുവിധം, തന്നെയെല്ലാത്തവ-

കൊണ്ടാലിവിധം, മേകിലുംപവനനാലുണ്ടാം വിസർപ്പകയം

9 വാതശ്ലേഷ"ജ്ജം = വാതശ്ലേഷ"ങ്ങൾ (വാതകഫങ്ങൾ) കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതും. സ്തംഭം (സ്തംഭനം) സംജ്ഞം (പനി) 9-ാം 10-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ കൂട്ടി അപമാനിക്കണം.

11 ഉൽക്കടഗവമണം = ഉൽക്കടം (ഉഗ്രം) ആയ ഗവമണം (ശവഗവം) പാതയ്ക്കും (കുടുംബം)

12 ത്രിദോഷാവം = ത്രിദോഷംകൊണ്ടു വെച്ചതും. (ഉണ്ടായതും.)

13. വിഷമതരവിഷം = വിഷമതരം (എററവും വിഷമം) ആയ വിഷം ഭിന്നിച്ചാണ് (വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടാണ്.)

പ്രായം, ദേഹമതിർസപദവ, മിവതൻ ദേവത്തിനാൽകട്ടികൾ-
 ക്കാശാലെട്ടുതരത്തിലായിവതമെന്നൊതുങ്ങ വിചാജ്ജനം. 14

നെല്ലു, ഉള്ള, മോമുതിര, കേൾക്കുകിരാലി, ചെങ്കാർ
 കലയാണിന്നീവ, മിന്നിത്തൊപൊടി, പിന്നെവെണ്ണീർ,
 കില്ലൊട്ടുമേകതതിടൊല്ലിവമുസിൽവെച്ച
 ചൊല്ലും 'കരപ്പ'നിതിശബ്ദത്തിന്റെപേരാം. 15

പിന്തത്താലേവിസർപ്പംശിശുനീരകളിവീരട്ടകട്ടായിരുംവ-
 നെന്തിട്ടനാണ്ടുണിനീമണി, മുളകുമണി, ക്ഷാധരാചീശകനേട്ടി
 നാതിക്കൊ, വള്ളി, ലത്തക്കു, പിട, പവിഴം, ലോഹിതം, പുളളി,
 മാനുഷം,
 മുതലുംകോശയാളേ'തളിക, പൊയമയെന്നല്ലമുള്ള, രീ,
 ചീന 16

കലേട്ടിവിശാലരി; കരിങ്കുഴലാൾക്കീരീട-
 കല്ലേ! പുളികുരു, കണക്കുകണക്കി ചെന്നുള്ള
 കില്ലൊട്ടുമേകതതിടൊല്ലിവമുസിൽവെച്ച
 ചൊല്ലും 'കരപ്പ'നിതിശബ്ദത്തിന്റെപേരാം. 17

14. ഈ വിധം വിസർപ്പം വശമുണ്ടാത്തവർക്ക് (മുവാക്കൾക്കു
 ആയാൽ ബെതു വിധം തന്നെ. ഏതിലും പവനാൽ
 (വാതത്താൽ).

15. നെല്ലു മുതലായവ മുതിർ വെച്ചുപറയുന്ന 'കരപ്പൻ'
 എന്ന ശബ്ദം അതിന്റെ, (കട്ടികൾക്കു എട്ടുവിധത്തിലുണ്ടാ
 കുന്ന വാതവിസർപ്പത്തിന്റെ) പേരാം. നെൽക്കരപ്പൻ
 എൽക്കരപ്പൻ ഇങ്ങനെ കണ്ടുകൊള്ളണം.
 നീലം (കറുത്തു) നീലക്കരപ്പൻ (കരിങ്കരപ്പൻ)

16. ലോഹിതം (ചുക്കനത്) 16, 17 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നാ
 മി അനപയിക്കുപ്പെടേണ്ടവയാണ്. ഉഴന്നിരണി മുതലായവ മു
 സിൽവെച്ച പറയുന്ന 'കരപ്പൻ' എന്ന ശബ്ദം അതിന്റെ (കട്ടി
 കൾക്കു 16 വിധത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പിന്ത വിസർപ്പത്തിന്റെ)
 പേരാം. ഉഴന്നിരണിക്കരപ്പൻ, മുളകിൽമണിക്കരപ്പൻ ഇ
 ങ്ങിനെ കണ്ടുകൊള്ളണം. ലോഹിതക്കരപ്പൻ (ചെങ്കരപ്പൻ).

ഇതപരോന്ന വിധംബാലരിലുണ്ടാകുംപ്രിയേ! കഹവിസർപ്പം,
 മുളനെല്ലും തുമ്പപ്പൂവുളയക്കൊടി, വത്സകം, പിന്നെ 18
 മാടക്കോലോക്കകൽത്താമര,കറുക,മുറയ്ക്കാര,യെന്നല്ല പൊന്നിൻ-
 മാടൊക്കെകൊങ്കയാരേ! ചികിട,പലക,നീർപീലിക്കൈലീലി
 വേണീ!
 ഇഴമേളംപാട, കൈർന്നീര,ടർ,കൊടുമുടി,കരല്ല,ണി,നല്ലേണി
 കൾക്കൾ-

ചുട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ചഞ്ചന്തിഴി!മുയലടത്താൻ,വ'ളാമ്പഴംപോള,തീന്ന.
 കീഴല്ലാട്ടുമേകുതതിടൊല്ലിവമുസിൽവെച്ച
 ചൊല്ലും 'കരപ്പ'നിതിശബ്ദമതിന്റെപേരാം
 ചില്ലിത്തുപോലുമലമേവിലവെച്ചിടാത്ത
 ചില്ലിക്കളിക്കലയിലുള്ളുമയക്കാദരേ! 20
 സംസ്കൃതം,സന്നിപാതം,ക്ഷയജ,മിത്രകളാലും, വിഷ്ണുശാല,മുണ്ടാം
 വിസപ്പവ്യാധിമേൽച്ചൊല്ലിയത,റിയുകയാലുക്കമോരോന്നതന്നെ
 ത്രീസാരംഗാക്ഷി!പിത്താനിലജമുവെരും'തീക്കരപ്പൻ'കടപ്പം
 രേഖിടംമേൽ'മപിരത്താരുവമതിനകമിത്തുന്നപേർ
 'ചേക്കരപ്പൻ'. 21

ചപരാങ്ങിടുന്നകുഴ വാമ്പുജയായതല്ലോ
 ധാരാധരപ്രതിമകേൾ'മുഴക്കരപ്പൻ',
 'ചോരക്കരപ്പ'നിതിരകതദവജതിനുള്ള
 പേരാം,ത്രിദോഷജമതാണ'ടിവാൾക്കരപ്പൻ'. 22

18. വത്സകം (കടകപ്പാലമരി) 18ം, 19ം, 20ഉം മേൽക
 ങ്ങളെ കൂട്ടി അറപയിക്കണം.

19. വ'ളാമ്പഴം (വിളാമ്പഴം) മുളനെല്ലു മുതലായവ മൂസിൽ
 വെച്ച 'കരപ്പൻ' എന്ന ദണ്ഡം പറയുന്നത് അതിന്റെ (അഥവാ
 21 വിധത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കഹവിസർപ്പത്തിന്റെ) പേരാം.
 മുളനെൽക്കരപ്പൻ, തുമ്പപ്പൂക്കരപ്പൻ ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊള്ളണം.

21. സംസ്കൃതം (ഇത രണ്ടു ദോഷങ്ങളുടെ കോപം) സന്നി
 പാതം (ത്രിദോഷകോപം) ക്ഷയജം (രക്തം) വിഷം ഇവകൊണ്ടു
 ങ്ങാകുന്ന മേല്പറഞ്ഞമാതിരിയിലുള്ള വിസർപ്പവ്യാധി (വിസർപ്പ
 രോഗം) കട്ടികൾക്കും ഒരോന്നതന്നെ ഉള്ള. പിത്താനിലജം (പി
 ത്തവാതങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതു) തീക്കരപ്പൻ.

പിന്നെ 'ചിറ്റിപ്പൈപ്പൽ' വിഷഭവ, മോതദോഷത്തിനാലേ

വിസർപ്പം

വന്നാൽ മാറ്റം, തഥാദി തപജവുമനുപരോപദ്രവം വിട്ടിത്തന്നാൽ, ഏന്നോ! യാപ്യം പരം ശോണിതജ്വരപാകിജ്വലഭോഷത്രയോതഥം, കന്നിൻവംശത്തിന്തുണോ! വിഷഭവനിവദോഷാനുസാരമേതന്നെ. ഹരിജകവല്ലവിധത്തിലുമോതപതദീനദുള്ളദിക്കിലുണ്ടായാൽ ഹരി! ഹരി! സർവ്വവിസർപ്പവുമുമ്പ് ക്രമകന്നിടാചികിത്സിച്ഛാൽ.

പുതുളിക്കോക്ഷിമർദ്ദങ്ങളിലണമുക, യെന്നല്ലധാനുദ്രജത്തിനുള്ളിൽത്തട്ടിപ്പഴുത്തീടുക, മലിനസരവം പോലെ നാറീടുക്കേറും, പൊള്ളല്ലെസ്സരയ്ക്കു, മാംസം, സിരകളി, വനമുണ്ടിടുകീമട്ടുവന്നാലേളോളം പോലുമെല്ലാപ്രതിവിചികൾ വിസർപ്പത്തിനേന്തിന്ന മോഷ്വാൽ. 25

'അമ്പത്തൊന്നാതരം കറുപ്പുനിളച്ചെരു'തു ഭവാനെന്തിതിൽ വമ്പോത്താഴ്ചതീയം, ചികിത്സയുമുരച്ചീടാത്തതെ?' ന്നൊക്കയും പൈപുത്തെന്നൊളിവാണി സമ്പത്തി കഥിച്ചീടനുഭവാഹതന്നീ വെമ്പീടേങ്ങവയും പറഞ്ഞുതന്നവർ പാടേ ക്രമാതാലേഞ്ചാൽ. 26

പത്താം അദ്ധ്യായം

നെൽക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നന്ദാകേൾ നെൽകറുപ്പൻപ്രകൃതി, നവാഞ്ചനുള്ളനെല്ലിന്റെ മട്ടിൽ—
ചിന്നീടംപൊള്ളയുംചേർന്നവിടവിടവെപ്പുസ്സുകുലുണ്ടായൊടുക്കം

23. അതപരോപദ്രവം = കാന്തപരം (നിസ്സ്പൃം) ആയ ഉപദ്രവം വിട്ടിത്തന്നാൽ ദാസാജ്യവും (സംസ്കൃതംകൊണ്ടു ജനിക്കുന്നവിസർപ്പവും) തഥാ (അപ്രകാരം) ചികിത്സിച്ഛാൽ മാറ്റം. ശോണിതജ്വരം (രക്തജ്വരം) യാപ്യം (കഠിനമായി ചികിത്സചെയ്താൽ ഏറ്റുകയും മാറ്റുകയും ചെയ്യാതെ നിന്താവുന്നത") ദോഷത്രയോതഥം (തൃദോഷജ്വരം) ഉപശമിക്കില്ല. വിഷഭവനിവ = വിഷഭവത്തിന്റെ (വിഷം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന വിസർപ്പത്തിന്റെ) നിവ, ദോഷാനുസാരമേ (വിഷംകൊണ്ടു കോപിച്ച ദോഷത്തെ അനുസരിച്ചു) ന്നെന്നയിരിക്കും.

பாத்திரங்கள்: கிஷ்கிந்தை

[illegible]

उत्तर. 6

മുഖ്യാഭി നന്ദനം

കുറുകു, കരിയു തക്കമരം കതന്നെ ചിലച്ചടിയീ വററി നുള്ളിലകൾ,
 പറയാം പാവട്ടെ അളിയി നീര, യിവെട്ടി ചെട്ടുതന്നിരിക്കൽ 7
 ചൊൽക്കൊണ്ടൊന്ന, മേടതിരട്ടിതധരം, മലതംകരിഞ്ചീരകം,
 കല്ലി ചിട്ടുശരിയ്ക്കു തേങ്ങയുടെ പാലോടേ വെളിച്ചത്തെയെ
 വെക്കുംകു ചിതയേഴുന്നാൾ നിയതമാനം സേവിച്ച വകൽ പദം
 വെണ്ണാമുഷ്കരനെൽക്കരപ്പന, തിന്നില്ലല്ലം വികല്പം പ്രിയേ! 8

വേദാന്തദർശനചരിത്രം

വരതരംഗം പൂർണ്ണമായും
ചെറുവഴിയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതും, കുതിച്ചുവരുന്ന
അരമി വരട്ടിപ്പോയതും -

ഹോസ്തനീറ്റിംഗ് പദ്ധതിക്കുടീകടയെ 9

കമ്മ്യൂണിസം പറ്റുന്നതോടൊപ്പം ലോകം നൽകേണ്ടതായ ഏതെങ്കിലും ഒരു പരിമിതികൾ കമ്മ്യൂണിസം വേണ്ടപോലെ വേർതിരിക്കണം. 10

5. രണ്ടു മാതൃകൾ (വരട്ടമുത്തൽ, അരുണതൽ)യൊഴിവാക്കി ശ്രീവിദ്യേശ്വരൻ (ചാവക്കാട്) ദേവനാഥം, വേപ്പ്, കൂവളം, തെക്കേവള്ളം മുതലായവയും ഉണ്ടാകയാൽ ശ്രീവിദ്യേശ്വരൻ, ശ്രീവേപ്പ്, ശ്രീവിലാസം ഇങ്ങനെ പ്രയോഗം സാധ്യമാകുന്നു.

6. മൂകിൻ (മുഹമ്മദ്)

7. மத்திய (இடதுபிச்சிணை) 7, 8 பேரங்கைகளுக்கான அமைதி உடனடியாக.

9. ഒരു (ഇല) എത്തുന്ന (എടുക്കുന്ന) ചെമ്പറക്കൊട്ടിക്കട
ഈ (ചെമ്പറവള്ളിക്കിഴങ്ങിന്റെ) 9, 10 ദശ്ശാക്ഷങ്ങളുടെ അനന്തരം
ഒന്നായിത്തീരുന്നു.

10. $\frac{1}{2} \log_2 (1000)$

ജന്മമേന്മെട്ടിപ്പൊടി, മൃത്യുതേ! ഗോപാലനാരി, കാറി, വരോ
മയിലുള്ളിൽ നാലിരാനോതയിൽ വെള്ളത്താലമപ്പതേജസ്വരമാം.

മുസ്സാദി കഷായം

മുത്തുങ്ങവേപ്പിനുടെതോലു, പടോല, മുരൂ
കത്തുൻമുറവേർ, നിശകൾതന്നിണ, ദേവതാരം,
മുരൂല! കഷായമിവകൊണ്ടു ചമപ്പതാർത്തി-
തീർത്ഥീട്ടമേകുടകരോഹിണി, ചേത്തശിപ്പാൽ. 16

ശാരിബാദികഷായം

നന്നാറിക്കട, നൽക്കുടക്ക, യഥാരമപ്പം, കൊടിത്തുവവേർ
പിന്നീടോതമിഴാരവേര, മധുരത്തുമ്മിരിങ്ങപ്പഴം,
നന്നായ് ചേത്തിവകൊണ്ടു വെച്ചൊതുകഷായം താങ്ങമെന്താങ്ങാം
തന്നെ മുഖ്യമുഴമെഴിക്കുറപ്പനകലാത്താവാൻ, കലേശാനനേ! 17
പുണോമൽമേന്മൻകഴവേ! ശിശുവിനോതവിധം ശക്തിയുണ്ടെന്നു
കണ്ടാൽ

തന്നെ പാറോണ്ണമം പാലതിലുരപെതകണ്മവണക്കണ്ണമേയോ,
തന്നെത്താൻനാളികേരം പീർകിയഥപിഴിഞ്ഞൊതപാലിൽ
ത്രികോല-
ക്കൊന്ന ചുണ്ണത്തിനേയോ വയറിളകുവതിന്നായ് കഴിപ്പിച്ചി
ടേണം. 18

അവിപത്തി പൊടി

കാർ, നെല്ലിട്ടു വീഴാലരി, ത്രികുടവെന്നല്ലെത്രീജാതം, ഹ്രീദേ!
ഞാനഗ്രത്തിലുറച്ചു കൊണ്ടയിതുകൾക്കൊപ്പം, പൊടിചൊക്കയും

15. ഗോപാലനാരി (നന്നാരി)

16. നിശകൾ (രാത്രികൾ) തന്നിണ. രണ്ടുരാത്രികൾ (വ
രട്ടമുണ്ടൽ, മറ്റമഞ്ഞൽമെന്താലി) ആത്തി (ഏൾകരപ്പൻ മൂലമുള്ള
കഴക്കു).

17. 'ശാരിബാദി' കഷായത്തിന്നു മേല്ലൊടിപറഞ്ഞിട്ടില്ലാ
ത്തതുകൊണ്ടു 'മുസ്സാദി' കഷായത്തിന്റെ മേല്ലൊടിതന്നെ ചേർത്തു
കൊള്ളേണമെന്നു് ധ്വനിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈരോഗങ്ങളിലും ഇപ്രകാ
രംതന്നെ കുണ്ടുകൊൾകയും വേണം.

18. പാറോണ്ണ (കറന്നു ചുട്ടാരത്തതു)

മയിലേൾത്തൊലി, യെകനായകത്തിനിയലുംവേർത്തൊലി,
 രണ്ടിനോടുമൊപ്പം
 ശിവനായ, കഷായമൊന്നുവെച്ചിട്ടിവയർത്ത്, നാലിലൊരംശം
 മാക്കിവെച്ചു 23

മുറുപാലൊപ്പമായ ചേർത്തിനിയുമതു കറുപ്പിട്ടുനേർപാതിയായാൽ
 തെറ്റാതെ വാങ്ങിയാറിട്ടമൊരളുപാർന്നു ലാംമോരസം,
 പിറ്റേന്നാളിൽക്കലക്കിപ്പിന്നിവിനോടകൽനിന്നെന്നതിട്ടം
 വെണ്ണതാനേ
 ചെറുണ്ടിട്ടുന്നതും, തേങ്ങുവതുചിതമാംനിർശമിപ്പാതെ
 നന്നാൽ 24

മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, യൊടിരട്ടിമുപ്പരം, നെല്ലിട്ടുവെൺപറന്നം
 വഞ്ചിപ്പാതിവയൊക്കെയോ, പുനരാട്ടക്കംചൊന്നരണ്ടെണ്ണമോ,
 സഞ്ചിപ്പിച്ചുമനക്കുന്നയുണ്ടതലച്ചുടന്നാലതറുവോൻ
 മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി വെണ്ണതാലൊതകഴമ്പാക്കിട്ടിടാമൊലിയിൽ. 25
 ഏറെകൂട്ടപിടിച്ചതല്ലതലയെന്നാലോ മുലപ്പാലിനാൽ
 പോരും, നീര, മചൊന്നിനായക, മിനിക്കുന്നര, മുത്തങ്ങകൾ
 പ്രീതമുചിതനചന്ന, മിവററിൽ പുണ്ണമോമൾക്കച-
 ക്കിരംകൊണ്ടലിയിച്ചുചെച്ചുനിടപാട്ടിൽപ്പാട്ടിടറും. 26

കണ്ണിൽച്ചെറു ചുക്കപ്പൂവ് നവയംഗം നവസുഗമിച്ചിട്ടമി-
 വണ്ണംചെങ്കുകിൽ, വെണ്ണതേപ്പുതലാമിക്കൈക്കളെപ്പുതരേ
 തിണ്ണംസർവ്വവിസുപ്പോഗമതിലും പറന്നതാണീ, കനൽ-
 കണ്ണച്ചാതടെ കണ്ണുകൾക്കൊരു നക്കട്ടെ പകിട്ടല്ലെടോ. 27

ശിരീകിംശുകാലിത്തൈലം

കരുതിട്ടകകുരിശുരീക്കമ കതന്നൊച്ചിപ്പൊടിയിവററിവള്ളിപകൾ,
 കഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തിൽ തളിർ, കമലൂ! പുല്ലാനിതൽ കതന്നിതുകൾ,
 പിഴിഞ്ഞുണ്ടാംനീരിൽപിതകൊഴി ചെറുപ്പുന്നയരിയും,
 വിഴാലിൽവീരേതലത്തമി, യൊട്ടകുരിശുറീക്കമതും,

24. അസ്സലായ മോർ അസാരം ഉറ പാണ്".

25. സംചുണ്ണിച്ച (നല്ലവണ്ണം പൊടിച്ച്)

26. നീർ (ഇതവേലി) 28ം, 29ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു
 രാസനായിക്കണം. 30ം, 31ഉം ശ്ലോകങ്ങളും.

പിഴയ്ക്കാനേകല്ലിപ്പുറം മരതായ് തെച്ചിമലർന്നീട
രണ്ടും തെങ്ങന്റേപ്പിം കമലമുഖി! കാച്ചിക്കുത്തണം. 29

തുളസീപ്പൂർവാദിക്കതലം

കരനാളിതു സേവിജ്ഞാണാത്മാവനിമേൽക്കുരപ്പനടിയുന്നാ,
വരന്തരി തുളസി, കറുക, പൂവരശിർതളിർ, പച്ചമഞ്ഞളിവന്നിരൽ
മകട്ടും, കായകൾ മൂന്നി, രട്ടിമധുരം, മഞ്ചെട്ടി, ചെങ്ങന്നും,
ചട്ടറീടമിരിപ്പയാകിയമരത്തിൽകാതലെന്നിഴ്ന്നും
പിഷുംചേർത്താരിട്ടതികണ്ടരിയതെച്ചിപ്പുരസം കൂട്ടിയാ-
മട്ടിൽക്കാച്ചിയതെങ്ങയെണ്ണയെന്നകറാലും സുഖംകിട്ടുമേ. 31

ഖദിരാംബുദാദിക്കതലം. തലച്ചിൽ തെപ്പാൻ
കരിങ്ങാലിക്കാതല, ഭൂം, കുറുന്തൊട്ടിച്ചെടിക്കട,
തുരട്ടിയുരും, വിജ്ഞാർമരം കൂവളവേരി, വ. 32

കെല്ലിൽകാമീകരിച്ചെണ്ണയൊപ്പം തെച്ചിപ്രസ്തന്നിർ,
പിളാടിരട്ടിവണ്ടിൻനിർ, മൽപ്രിയേ! മൂന്നിരട്ടിയാത്. 33

പാതന കരിമുരക്കിലന്നിതും, വന്തലയ മക്കിയുടെന്നീതും,
പാറതെചേർത്തിവ, യരിച്ചാരോമൽ ചുറ്റനും, ഗദം, തകരും; 34
രാമച്ചും, മാഞ്ചി, യേല അരി, യകിൽ, വടി, കച്ചുരി, മഞ്ചെട്ടി,
നാഗ-

പ്പൂ, മുത്തിൾശിപ്പി, വെള്ളം, ത്രിഫല, ചരള, മണലുഗീർവ്വാണ
വൃക്ഷം,
ക്ഷാമംവിട്ടിപ്പൊരിത്തണ്ടളമുഴവനരച്ചൊപ്പു മായ് നാളികേര-
പ്പാൽമേളിച്ചെണ്ണ, കാച്ചിടണമരിയവെളിച്ചെണ്ണമോ, തെപ്പതി
നായ്; 35

31. പിഷും (കല്ലം) തെച്ചിപ്പുരസം (നീർ) 32., 33., 34., 35ഉം മറ്റൊക്കളുടെ അനവധി അനാധിതാകന

33. കാമീകരിച്ച = കാമം (കഷാമം) ആക്കി, തെച്ചി പ്രസ്തന്നിർ (തെച്ചിപ്പുറീർ) വണ്ടിൻനിർ (കഞ്ഞുണ്ണിനിർ) കഞ്ഞുണ്ണിക്കു വണ്ടിന്റെ പേരല്ലാം വതം.

34. ഗദം (കൊട്ടം) രോഗപര്യായഗുണങ്ങൾകൊണ്ടു കൊട്ടത്തെ വ്യവഹരിച്ചവതന്ന.

35. വെള്ളം (ഇതവേലി) ഗീർവ്വാണവൃക്ഷം (ദേവതാരം) മേളിച്ച (ചേർന്ന).

മേലേയ്ക്ക് ബലാമധുകാദിതൈലം

തീലകവികൃതികൃലംമാലൈഴംബാലകർത്തൻ

തലകഴുകിട്ടവാൻനെല്ലിന്നുവെള്ളംപ്രധാനം

ബലവടി,യത,രക്കെ,നല്ല വേമ്പാടുകുഷ്ഠ

തൊലി,സമരിവയാലതീത്തനിഷ്പാഥനീ 36

കന്തം,ചോനകപ്പല്ല,നാൻകപ്പ,ലുരുക്കിരം,

വെണ്മകുട്ടന്നപാടീരം നന്മത്തളി,വേലി,കൾ. 37

പോരാകൊട്ടം,ചതുർത്ഥാതക,മഥപരളം, കുന്തുതക്കം,മഹാക.

പ്പുനിക്കണം,വൃദ്ധപ്പെൺകൊടി, വടി,യോട്ടരാമച്ചമീച്ചൊന്ന

തെല്ലാം

നേരേകല്ലിച്ചതെൻവെള്ളമതുടയവെളിപ്പെല്ലുകാച്ചീട്ടമേഴിൽ

ധാരാളംതേച്ചധാരാധരകണ്ഡി! കരിങ്ങാലിനീർപാറിടേണം 38

മധുരംപകിട്ടപറകല്ലതി'ബലം

മധുകാദി'യെല്ലുയുടനെൾക്കരപ്പനെ

മധുരംജ്വാലിനി!കുടിപ്പുവിട്ടിടം

മധുരവെളിക്കെടനേരനപോലവേ. 39

മേവവേധ്യ'മരത്തെളിന്റെതൊലി,കൊത്തവലവിടാനാട്ടൻ

ന്ത്യാർവട്ടപ്പതുമാട്ടി,വററിനെറ്റാരെഴുപ്പംപതച്ചങ്ങനെ

ശ്രീവാർകൊക്കരസത്തിൽനല്ലകിഴിയാക്കിട്ടിതവോടേട-

ത്താവംവണ്ണമിടജ്വലിപ്പെഴിതണംകണ്ണിൽച്ചകപ്പാടിടൻ. 40

36. തീലകവികൃതി=തീലകം (പുൾക്കരപ്പൻ) എന്ന വികൃതി. വികാരം (ദാഹം) ബലം (കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ) വടി (ഇട്ടി മധുരത്തിന്നു വടിയുടെ പേരെല്ലാം വരും) 36, 37 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഒന്നായിട്ടാണ്.

37. പാടീരം (ചിന്തനം)

38. ചതുർത്ഥാതകം (ഏലത്തി, ഇലവംഗത്തൊലി, പച്ചില, നാഗപ്പവ) കരിങ്ങാലിനീർ (കരിങ്ങാലിനിട്ട തിളപ്പിച്ചവെള്ളം).

39. മധുരവേരി (വിജ്ഞ).

40. ശ്രീവാർകൊക്കരസത്തിൽ = ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ വാർകൊക്കരസത്തിൽ (മുഖപ്പാലിൽ).

മുതിർക്കപ്പെടാൻ ഉപേക്ഷിക്കരുത്

മുതലിന്റെയും മറ്റും ഉപയോഗത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ മാനദണ്ഡങ്ങൾ
 അനുസരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 41

മുതിർക്കപ്പെടാനുള്ള ചികിത്സ

അമരക്കു, ഹനചന്ദന, ഞള, മവാകുരണാദിമവ-
 ട, മരയ, തക്കരം, പടീര, മമളിവില്ലൊന്നവ
 അരക്കമെയമന്തവീട്ടുവകി! മേങ്ങകൻപാവിനാ-
 ലരച്ചിടപുരട്ടിയെങ്കിൽ മുകിരക്കരപ്പൻവിട്ടം. 42

അല്ലെങ്കിൽ കായിക മത്സരങ്ങൾ കർമ്മങ്ങളോടൊപ്പം നടത്തുകയും ചെയ്യാം. ഏകദേശം 1000 മുതൽ 1500 വരെ പങ്കാളികൾ പങ്കെടുക്കുന്നതാണ് ഇത്തരം മത്സരങ്ങൾ. ഇവയെല്ലാം തന്നെ പങ്കാളികൾക്ക് തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെടാനും പരസ്പരം അറിയുവാനും സഹായകമാണ്. ഇവയെല്ലാം തന്നെ പങ്കാളികൾക്ക് തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെടാനും പരസ്പരം അറിയുവാനും സഹായകമാണ്. 43

പരേതപത്നീ ക്ഷേമം

പട്ടോല, തിന്നിനാടലോടകക്കുഴിക്ക്റവർ, ചുണ്ടവർ
തടിച്ച മരമഞ്ഞൾ വേപ്പിതുകൾതൻറൊലി
ബ്രഹ്മിതാൾ, കടക്ക, വടി, മയന്നിവറ്റിനട തിപ്പലച്ചുണ്ണി
ട്ടിടം കപടന്തന്നിടക്കൊണ്ടു മതിമക്കുപ്പൻവിട്ടം.

വിദ്യാഭ്യാസ കമ്മ്യൂണിംഗ്

കെൽപ്പുണ്ടെന്നു നീ കിടാവിന്നുടനേവയരിളക്കണമെന്നുൾക്കെ-
 രപ്പനായ് നീ നീട്ടുന്നവൈദ്യക്രിയകളിലുമുപയോഗിച്ചു ചെന്നെത്തു-
 നെന്നു,
 മൃഗാഭിമാനം! വിശാലിനരി, മുകിലു, കരിഞ്ചീരകംതെച്ചിതൻപു-
 വെ, പൂർവ്വമെന്നാരിവന്നിരിക്ക ചരിതസലിലവും ലല രാഗാഗ-
 നെത്തുവല്ലം. 45

41. മുതിർന്നവർക്കായി (വെർച്വൽ) കോഴ്സും നിരവധി
 ഞായറുദിനങ്ങളിലും ചുവടുവെച്ചിട്ടുള്ള പാഠ്യപുസ്തകങ്ങൾ

42. അരക്കു ചെമ്പന്തങ്ങൽ, ചാക്കം ചെമ്പും (മുതലായും) ചെമ്പും, പടീരം (ചെമ്പം) അമിരട്ടി (മേമ്പടീരം).

43. കിഴാർക്കു നല്ലിപ്പറമ്പുകൾ - കിഴാർക്കു നല്ലിയും പഹ്ലുരും (കടുക്കയും) മേൽച്ചൊല്ലിത്തന്ന പടിക്കൽ (മേൽക്കല്ലിലിൽ)

45. വൈദ്യകൃതികളിൽ (ചികിത്സകളിൽ) കർമ്മാനു
ലിഖവും കർമ്മവും വലപരോഹത്താ (ഭൂതി)ക്കുറവുണ്ടു.

പുനർനവരീ തൈലം

പൊടിച്ചുനിശ മേല്പൊടിച്ചുചിതമീ'വിളംഗാടി'യിൽ,
 തടിച്ച തമിഴാരതൻമുരട്ട, യഷ്ടി, കാമുനീവ
 വെടിപ്പൊട്ട കഷായമാക്കിയതിലങ്ങനക്കല്ല, കാ-
 റൊ, കൊത്ത കളർചന്ദനം, കവലയാക്കി, കൊട്ടം, വടി; 46
 കരിങ്ങാലിതൻകാതലൊ, നീച്ചിതെല്ലാമരച്ചീട്ടൻ കൊച്ചുനാര
 ബ്ബനീരം,
 ബരിഞ്ഞാം പുളിക്കുവനീരം, ന മംകാർമുരിക്കിന്നിലയ്ക്കുളുന്നീരം,
 കലത്തി. 47

കാച്ചുംവെളിച്ചെണ്ണയെന്നാളന്തോറും
 വാച്ചല്ലലേകുംമുതിരക്കരപ്പൻ
 പാൽച്ചോലനേർവാണിപറന്നുപോകാൻ
 കോച്ചാതെക്കണ്ണുങ്ങൾകടിച്ചിടട്ടേ. 48

പുൾക്കാപ്പന, ന നെൽക്കരപ്പനും തക്കമറുതകിടംചികിത്സകൾ
 കക്കെന്നിനമുതിരക്കരപ്പനും, തക്കമോടിനിവിശേഷമോതു
 വൻ. 49

ഉൾനീരാടി തൈലം

രാമച്ചം, കരറി, വററിൻകപടി യജലമതിൽ പച്ചനെല്ലിങ്കുനീർചേ-
 രത്താമൽക്കല്ലരി, തീർക്കല്ല, വടി, കടകുപ്പാലതൻവിത്തു,
 പിന്നെ
 നീർ, മാലേയം, ചെറുപ്പനമരി, ചരളമാച്ചോനകപ്പല്ലിതെല്ലാ-
 മാമേളിപ്പിച്ചുരച്ചിട്ടടവിലെ തവെളിച്ചെണ്ണകാച്ചിടവേണം. 50

46. യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) 46, 47, 48-ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നാ
 യി അനവയിക്കണം.

47. കൊച്ചുനാരങ്ങ (ചെറുനാരങ്ങ) നീതംസമം (എണ്ണ
 യോളം)-

50. തീർക്കല്ല (കാർക്കോകിലരി) കാർക്കോകിലരി ചന്ദ്ര
 കലയുടെ പശ്ചാത്തപദങ്ങൾകൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.
 മാലേയം (ചന്ദനം) ആമേളിപ്പിച്ച (ചേർത്ത) 51-ാംശ്ലോകത്തി
 ന്റെ ഉത്തരവു മേത്തയും 52-ാംശ്ലോകത്തെയും ഒന്നായി അനവ
 യിക്കണം.

മഞ്ജുശാസ്ത്രം

അഞ്ചുതേവരികീളയെണ്ണയിതുമുഖാവികലായ്തേപ്പവ-
 ന്നഞ്ചുതേവരികീളയെണ്ണയിതുമുഖാവികലായ്തേപ്പവ-
 മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, നീർ, രട്ടിയുരം, രാമപ്പ, മോമരണം
 മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, നീർ, രട്ടിയുരം, രാമപ്പ, മോമരണം 51
 അല്ലെന്ന് അകിലരക്കി, രട്ടിയുരം, സാക്ഷാൽക്കുറുത്താട്ടിയേർ,
 തുല്യംചേർന്നിവതൻകഷായതീലായ്കല്പിച്ചുചേർത്തങ്ങിനെ
 മെല്ലെക്കൊച്ചിയതേങ്ങയെണ്ണയുടെയിടത്തുചിട്ടവാദത്തം,
 മല്ലക്കണ്ണികളിൽക്കൊച്ചിയയിലയിട്ടുറന്നതിളപ്പിച്ച നീർ. 52

കീരാലിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

തണ്ണീർപ്പാഹം, ചകപ്പാകവെമിഴിയിണയിൽ, സംജപരം,
 നീലമാകം.
 വണ്ണം, വർകത്തിനോടു, നന്നനില, ചിലനേരത്തേപോറ
 അപ്പിൽ
 വണ്ണംവിട്ടൊട്ടകത്തിൽതന്നെനന്നകാലൊട്ടുനീണ്ടിട്ടുവേല
 തിണ്ണുവ്യാപിച്ചിട്ടുപോയുകുളി, വെച്ചെടുപ്പം, നീർകീരാലി
 കരപ്പൻ, 53

കീരാലിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

തെച്ചിക്കടത്തൊലിയുതും, തമിഴാമവനം,
 നൽച്ചുനന്നം, തടവിട്ടുശതകുപ്പയോടേ
 വെച്ചിട്ടുതേങ്ങയുടെപാലിലരച്ചുതേ-
 പ്പിച്ചാലിതിന്നൊരുമംവതമദികന്യു 54

ഭൂമിശാസ്ത്രം

പുറംവെൺചെമ്പരത്തിക്കടയൊട്ടുനീർതൊലു, മുക്കാലതാനം,
 ദേവദംബംതേങ്ങതൻ പാലതിലമ തയിർവെള്ള താലോവെച്ച
 രുച്ച

53. സംജപരം (പനി) ഉന്നതനില (ഉച്ച) തന്നെ
 (അമ്മ).

55. രുച്ച (മരമെങ്കൽ) തേങ്ങാലു. 55, 56 ചകപ്പാകങ്ങളെ
 കൂട്ടി അറച്ചുകൊണ്ടും.

കോച്ചാതെകണ്ടിതു കമാരർകടിച്ചുകൊണ്ടാൽ
തീച്ചയ്ക്കുപോയ്ക്കുമേ കപിലക്കരപ്പൻ.

60

ശത്രുവയ്ക്കാടി കൈലം

മൽപ്രാണേശി! ശത്രുവരി, ത്രിഫല, ദേവാഹവം, കുറുന്തോട്ടിവേ-
രേ, പപ്പാചേനിവതൽകഷാരമതിലായ് തെങ്ങിൻനറുംപൂക്കല,
കയ്പ, കൈതമരക്കണ്ണനുകൾ, കഴിഞ്ഞില്ലാപടോലം, തഥാ
നൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നൊച്ചിവേപ്പിലകൾ, കഞ്ഞിക്കൊട്ടകത്തിൻ

തളിരിട്ട്; 61

കറുക, കൊടിത്താലി, കൾ കാർക്കുകിരി, യുഴിഞ്ഞ, യെന്നിവ
ററിൻനീർ

പരിയോജിപ്പിച്ചങ്ങിൻ കന്ത, വടി, നന്നാറി, കത്തുകക്കം, കാർ; 62

മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, രക്തചന്ദന, തിണങ്ങിത്തൂങ്ങാതം, ഗദം,
താഴെത്തോടിവകല്ലുമാക്കിവിപചിച്ചിടും വെളിച്ചത്തെയെ
കിഞ്ചിൽ കട്ടികടിച്ചുകീർ കപിലവീരപ്പുകിടപ്പും ശരി-
ച്ചഞ്ചാതെബഹുസൗഖ്യമാകർബലാലങ്കാരമേതേ!

63

കട്ടിയ്ക്കുതേക്കുവരിനെത്തുകുളിത്തുളി

ലടംകുട്ടിപ്പുതിനദേവജേലം, വിഭലപം,

ചട്ടാരമാ, മീവയുകവെനാൻകരപ്പൻ

തൊട്ടുള്ളവററിനപറഞ്ഞവതന്നെപോയ.

64

ചെങ്കാർകരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പാറംചോറ്റും കുറുപ്പും തടവിനനിറമും പൊള്ളമേലേ നിറഞ്ഞും
പാറതെച്ചുട്ടി, മോഹം, പനിയിവയെ മിടക്കുകൊരുണ്ടാക്കി

വെച്ചും,

കാറിന്നൊപ്പം കുറുത്തും, വളരെ നേരമില്ലാതെകണ്ടും, ജനിയ്ക്കും

നീരാം ചെങ്കാർക്കരപ്പൻനിടിലനടനിമയ്ക്കൊല്ലു ചുറ്റുലേഖേ! 65

60. കപിലക്കരപ്പൻ (കിരവിക്കരപ്പൻ)

61. ദേവാഹവം (ദേവതാരം) 61a, 62a, 63a, 64a, 65a, 66a, 67a, 68a, 69a, 70a, 71a, 72a, 73a, 74a, 75a, 76a, 77a, 78a, 79a, 80a, 81a, 82a, 83a, 84a, 85a, 86a, 87a, 88a, 89a, 90a, 91a, 92a, 93a, 94a, 95a, 96a, 97a, 98a, 99a, 100a, 101a, 102a, 103a, 104a, 105a, 106a, 107a, 108a, 109a, 110a, 111a, 112a, 113a, 114a, 115a, 116a, 117a, 118a, 119a, 120a, 121a, 122a, 123a, 124a, 125a, 126a, 127a, 128a, 129a, 130a, 131a, 132a, 133a, 134a, 135a, 136a, 137a, 138a, 139a, 140a, 141a, 142a, 143a, 144a, 145a, 146a, 147a, 148a, 149a, 150a, 151a, 152a, 153a, 154a, 155a, 156a, 157a, 158a, 159a, 160a, 161a, 162a, 163a, 164a, 165a, 166a, 167a, 168a, 169a, 170a, 171a, 172a, 173a, 174a, 175a, 176a, 177a, 178a, 179a, 180a, 181a, 182a, 183a, 184a, 185a, 186a, 187a, 188a, 189a, 190a, 191a, 192a, 193a, 194a, 195a, 196a, 197a, 198a, 199a, 200a, 201a, 202a, 203a, 204a, 205a, 206a, 207a, 208a, 209a, 210a, 211a, 212a, 213a, 214a, 215a, 216a, 217a, 218a, 219a, 220a, 221a, 222a, 223a, 224a, 225a, 226a, 227a, 228a, 229a, 230a, 231a, 232a, 233a, 234a, 235a, 236a, 237a, 238a, 239a, 240a, 241a, 242a, 243a, 244a, 245a, 246a, 247a, 248a, 249a, 250a, 251a, 252a, 253a, 254a, 255a, 256a, 257a, 258a, 259a, 260a, 261a, 262a, 263a, 264a, 265a, 266a, 267a, 268a, 269a, 270a, 271a, 272a, 273a, 274a, 275a, 276a, 277a, 278a, 279a, 280a, 281a, 282a, 283a, 284a, 285a, 286a, 287a, 288a, 289a, 290a, 291a, 292a, 293a, 294a, 295a, 296a, 297a, 298a, 299a, 300a, 301a, 302a, 303a, 304a, 305a, 306a, 307a, 308a, 309a, 310a, 311a, 312a, 313a, 314a, 315a, 316a, 317a, 318a, 319a, 320a, 321a, 322a, 323a, 324a, 325a, 326a, 327a, 328a, 329a, 330a, 331a, 332a, 333a, 334a, 335a, 336a, 337a, 338a, 339a, 340a, 341a, 342a, 343a, 344a, 345a, 346a, 347a, 348a, 349a, 350a, 351a, 352a, 353a, 354a, 355a, 356a, 357a, 358a, 359a, 360a, 361a, 362a, 363a, 364a, 365a, 366a, 367a, 368a, 369a, 370a, 371a, 372a, 373a, 374a, 375a, 376a, 377a, 378a, 379a, 380a, 381a, 382a, 383a, 384a, 385a, 386a, 387a, 388a, 389a, 390a, 391a, 392a, 393a, 394a, 395a, 396a, 397a, 398a, 399a, 400a, 401a, 402a, 403a, 404a, 405a, 406a, 407a, 408a, 409a, 410a, 411a, 412a, 413a, 414a, 415a, 416a, 417a, 418a, 419a, 420a, 421a, 422a, 423a, 424a, 425a, 426a, 427a, 428a, 429a, 430a, 431a, 432a, 433a, 434a, 435a, 436a, 437a, 438a, 439a, 440a, 441a, 442a, 443a, 444a, 445a, 446a, 447a, 448a, 449a, 450a, 451a, 452a, 453a, 454a, 455a, 456a, 457a, 458a, 459a, 460a, 461a, 462a, 463a, 464a, 465a, 466a, 467a, 468a, 469a, 470a, 471a, 472a, 473a, 474a, 475a, 476a, 477a, 478a, 479a, 480a, 481a, 482a, 483a, 484a, 485a, 486a, 487a, 488a, 489a, 490a, 491a, 492a, 493a, 494a, 495a, 496a, 497a, 498a, 499a, 500a, 501a, 502a, 503a, 504a, 505a, 506a, 507a, 508a, 509a, 510a, 511a, 512a, 513a, 514a, 515a, 516a, 517a, 518a, 519a, 520a, 521a, 522a, 523a, 524a, 525a, 526a, 527a, 528a, 529a, 530a, 531a, 532a, 533a, 534a, 535a, 536a, 537a, 538a, 539a, 540a, 541a, 542a, 543a, 544a, 545a, 546a, 547a, 548a, 549a, 550a, 551a, 552a, 553a, 554a, 555a, 556a, 557a, 558a, 559a, 560a, 561a, 562a, 563a, 564a, 565a, 566a, 567a, 568a, 569a, 570a, 571a, 572a, 573a, 574a, 575a, 576a, 577a, 578a, 579a, 580a, 581a, 582a, 583a, 584a, 585a, 586a, 587a, 588a, 589a, 590a, 591a, 592a, 593a, 594a, 595a, 596a, 597a, 598a, 599a, 600a, 601a, 602a, 603a, 604a, 605a, 606a, 607a, 608a, 609a, 610a, 611a, 612a, 613a, 614a, 615a, 616a, 617a, 618a, 619a, 620a, 621a, 622a, 623a, 624a, 625a, 626a, 627a, 628a, 629a, 630a, 631a, 632a, 633a, 634a, 635a, 636a, 637a, 638a, 639a, 640a, 641a, 642a, 643a, 644a, 645a, 646a, 647a, 648a, 649a, 650a, 651a, 652a, 653a, 654a, 655a, 656a, 657a, 658a, 659a, 660a, 661a, 662a, 663a, 664a, 665a, 666a, 667a, 668a, 669a, 670a, 671a, 672a, 673a, 674a, 675a, 676a, 677a, 678a, 679a, 680a, 681a, 682a, 683a, 684a, 685a, 686a, 687a, 688a, 689a, 690a, 691a, 692a, 693a, 694a, 695a, 696a, 697a, 698a, 699a, 700a, 701a, 702a, 703a, 704a, 705a, 706a, 707a, 708a, 709a, 710a, 711a, 712a, 713a, 714a, 715a, 716a, 717a, 718a, 719a, 720a, 721a, 722a, 723a, 724a, 725a, 726a, 727a, 728a, 729a, 730a, 731a, 732a, 733a, 734a, 735a, 736a, 737a, 738a, 739a, 740a, 741a, 742a, 743a, 744a, 745a, 746a, 747a, 748a, 749a, 750a, 751a, 752a, 753a, 754a, 755a, 756a, 757a, 758a, 759a, 760a, 761a, 762a, 763a, 764a, 765a, 766a, 767a, 768a, 769a, 770a, 771a, 772a, 773a, 774a, 775a, 776a, 777a, 778a, 779a, 780a, 781a, 782a, 783a, 784a, 785a, 786a, 787a, 788a, 789a, 790a, 791a, 792a, 793a, 794a, 795a, 796a, 797a, 798a, 799a, 800a, 801a, 802a, 803a, 804a, 805a, 806a, 807a, 808a, 809a, 810a, 811a, 812a, 813a, 814a, 815a, 816a, 817a, 818a, 819a, 820a, 821a, 822a, 823a, 824a, 825a, 826a, 827a, 828a, 829a, 830a, 831a, 832a, 833a, 834a, 835a, 836a, 837a, 838a, 839a, 840a, 841a, 842a, 843a, 844a, 845a, 846a, 847a, 848a, 849a, 850a, 851a, 852a, 853a, 854a, 855a, 856a, 857a, 858a, 859a, 860a, 861a, 862a, 863a, 864a, 865a, 866a, 867a, 868a, 869a, 870a, 871a, 872a, 873a, 874a, 875a, 876a, 877a, 878a, 879a, 880a, 881a, 882a, 883a, 884a, 885a, 886a, 887a, 888a, 889a, 890a, 891a, 892a, 893a, 894a, 895a, 896a, 897a, 898a, 899a, 900a, 901a, 902a, 903a, 904a, 905a, 906a, 907a, 908a, 909a, 910a, 911a, 912a, 913a, 914a, 915a, 916a, 917a, 918a, 919a, 920a, 921a, 922a, 923a, 924a, 925a, 926a, 927a, 928a, 929a, 930a, 931a, 932a, 933a, 934a, 935a, 936a, 937a, 938a, 939a, 940a, 941a, 942a, 943a, 944a, 945a, 946a, 947a, 948a, 949a, 950a, 951a, 952a, 953a, 954a, 955a, 956a, 957a, 958a, 959a, 960a, 961a, 962a, 963a, 964a, 965a, 966a, 967a, 968a, 969a, 970a, 971a, 972a, 973a, 974a, 975a, 976a, 977a, 978a, 979a, 980a, 981a, 982a, 983a, 984a, 985a, 986a, 987a, 988a, 989a, 990a, 991a, 992a, 993a, 994a, 995a, 996a, 997a, 998a, 999a, 1000a, 1001a, 1002a, 1003a, 1004a, 1005a, 1006a, 1007a, 1008a, 1009a, 1010a, 1011a, 1012a, 1013a, 1014a, 1015a, 1016a, 1017a, 1018a, 1019a, 1020a, 1021a, 1022a, 1023a, 1024a, 1025a, 1026a, 1027a, 1028a, 1029a, 1030a, 1031a, 1032a, 1033a, 1034a, 1035a, 1036a, 1037a, 1038a, 1039a, 1040a, 1041a, 1042a, 1043a, 1044a, 1045a, 1046a, 1047a, 1048a, 1049a, 1050a, 1051a, 1052a, 1053a, 1054a, 1055a, 1056a, 1057a, 1058a, 1059a, 1060a, 1061a, 1062a, 1063a, 1064a, 1065a, 1066a, 1067a, 1068a, 1069a, 1070a, 1071a, 1072a, 1073a, 1074a, 1075a, 1076a, 1077a, 1078a, 1079a, 1080a, 1081a, 1082a, 1083a, 1084a, 1085a, 1086a, 1087a, 1088a, 1089a, 1090a, 1091a, 1092a, 1093a, 1094a, 1095a, 1096a, 1097a, 1098a, 1099a, 1100a, 1101a, 1102a, 1103a, 1104a, 1105a, 1106a, 1107a, 1108a, 1109a, 1110a, 1111a, 1112a, 1113a, 1114a, 1115a, 1116a, 1117a, 1118a, 1119a, 1120a, 1121a, 1122a, 1123a, 1124a, 1125a, 1126a, 1127a, 1128a, 1129a, 1130a, 1131a, 1132a, 1133a, 1134a, 1135a, 1136a, 1137a, 1138a, 1139a, 1140a, 1141a, 1142a, 1143a, 1144a, 1145a, 1146a, 1147a, 1148a, 1149a, 1150a, 1151a, 1152a, 1153a, 1154a, 1155a, 1156a, 1157a, 1158a, 1159a, 1160a, 1161a, 1162a, 1163a, 1164a, 1165a, 1166a, 1167a, 1168a, 1169a, 1170a, 1171a, 1172a, 1173a, 1174a, 1175a, 1176a, 1177a, 1178a, 1179a, 1180a, 1181a, 1182a, 1183a, 1184a, 1185a, 1186a, 1187a, 1188a, 1189a, 1190a, 1191a, 1192a, 1193a, 1194a, 1195a, 1196a, 1197a, 1198a, 1199a, 1200a, 1201a, 1202a, 1203a, 1204a, 1205a, 1206a, 1207a, 1208a, 1209a, 1210a, 1211a, 1212a, 1213a, 1214a, 1215a, 1216a, 1217a, 1218a, 1219a, 1220a, 1221a, 1222a, 1223a, 1224a, 1225a, 1226a, 1227a, 1228a, 1229a, 1230a, 1231a, 1232a, 1233a, 1234a, 1235a, 1236a, 1237a, 1238a, 1239a, 1240a, 1241a, 1242a, 1243a, 1244a, 1245a, 1246a, 1247a, 1248a, 1249a, 1250a, 1251a, 1252a, 1253a, 1254a, 1255a, 1256a, 1257a, 1258a, 1259a, 1260a, 1261a, 1262a, 1263a, 1264a, 1265a, 1266a, 1267a, 1268a, 1269a, 1270a, 1271a, 1272a, 1273a, 1274a, 1275a, 1276a, 1277a, 1278a, 1279a, 1280a, 1281a, 1282a, 1283a, 1284a, 1285a, 1286a, 1287a, 1288a, 1289a, 1290a, 1291a, 1292a, 1293a, 1294a, 1295a, 1296a, 1297a, 1298a, 1299a, 1300a, 1301a, 1302a, 1303a, 1304a, 1305a, 1306a, 1307a, 1308a, 1309a, 1310a, 1311a, 1312a, 1313a, 1314a, 1315a, 1316a, 1317a, 1318a, 1319a, 1320a, 1321a, 1322a, 1323a, 1324a, 1325a, 1326a, 1327a, 1328a, 1329a, 1330a, 1331a, 1332a, 1333a, 1334a, 1335a, 1336a, 1337a, 1338a, 1339a, 1340a, 1341a, 1342a, 1343a, 1344a, 1345a, 1346a, 1347a, 1348a, 1349a, 1350a, 1351a, 1352a, 1353a, 1354a, 1355a, 1356a, 1357a, 1358a, 1359a, 1360a, 1361a, 1362a, 1363a, 1364a, 1365a, 1366a, 1367a, 1368a, 1369a, 1370a, 1371a, 1372a, 1373a, 1374a, 1375a, 1376a, 1377a, 1378a, 1379a, 1380a, 1381a, 1382a, 1383a, 1384a, 1385a, 1386a, 1387a, 1388a, 1389a, 1390a, 1391a, 1392a, 1393a, 1394a, 1395a, 1396a, 1397a, 1398a, 1399a, 1400a, 1401a, 1402a, 1403a, 1404a, 1405a, 1406a, 1407a, 1408a, 1409a, 1410a, 1411a, 1412a, 1413a, 1414a, 1415a, 1416a, 1417a, 1418a, 1419a, 1420a, 1421a, 1422a, 1423a, 1424a, 1425a, 1426a, 1427a, 1428a, 1429a, 1430a, 1431a, 1432a, 1433a, 1434a, 1435a, 1436a, 1437a, 1438a, 1439a, 1440a, 1441a, 1442a, 1443a, 1444a, 1445a, 1446a, 1447a, 1448a, 1449a, 1450a, 1451a, 1452a, 1453a, 1454a, 1455a, 1456a, 1457a, 1458a, 1459a, 1460a, 1461a, 1462a, 1463a, 1464a, 1465a, 1466a, 1467a, 1468a, 1469a, 1470a, 1471a, 1472a, 1473a, 1474a, 1475a, 1476a, 1477a, 1478a, 1479a, 1480a, 1481a, 1482a, 1483a, 1484a, 1485a, 1486a, 1487a, 1488a, 1489a, 1490a, 1491a, 1492a, 1493a, 1494a, 1495a, 1496a, 1497a, 1498a, 1499a, 1500a, 1501a, 1502a, 1503a, 1504a, 1505a, 1506a, 1507a, 1508a, 1509a, 1510a, 1511a, 1512a, 1513a, 1514a, 1515a, 1516a, 1517a, 1518a, 1519a, 1520a, 1521a, 1522a, 1523a, 1524a, 1525a, 1526a, 1527a, 1528a, 1529a, 1530a, 1531a, 1532a, 1533a, 1534a, 1535a, 1536a, 1537a, 1538a, 1539a, 1540a, 1541a, 1542a, 1543a, 1544a, 1545a, 1546a, 1547a, 1548a, 1549a, 1550a, 1551a, 1552a, 1553a, 1554a, 1555a, 1556a, 1557a, 1558a, 1559a, 1560a, 1561a, 1562a, 1563a, 1564a, 1565a, 1566a, 1567a, 1568a, 1569a, 1570a, 1571a, 1572a, 1573a, 1574a, 1575a, 1576a, 1577a, 1578a, 1579a, 1580a, 1581a, 1582a, 1583a, 1584a, 1585a, 1586a, 1587a, 1588a, 1589a, 1590a, 1591a, 1592a, 1593a, 1594a, 1595a, 1596a, 1597a, 1598a, 1599a, 1600a, 1601a, 1602a, 1603a, 1604a, 1605a, 1606a, 1607a, 1608a, 1609a, 1610a, 1611a, 1612a, 1613a, 1614a, 1615a, 1616a, 1617a, 1618a, 1619a, 1620a, 1621a, 1622a, 1623a, 1624a, 1625a, 1626a, 1627a, 1628a, 1629a, 1630a, 1631a, 1632a, 1633a, 1634a, 1635a, 1636a, 1637a, 1638a, 1639a, 1640a, 1641a, 1642a, 1643a, 1644a, 1645a, 1646a, 1647a, 1648a, 1649a, 1650a, 1651a, 1652a, 1653a, 1654a, 1655a, 1656a, 1657a, 1658a, 1659a, 1660a, 1661a, 1662a, 1663a, 1664a, 1665a, 1666a, 1667a, 1668a, 1669a, 1670a, 1671a, 1672a, 1673a, 1674a, 1675a, 1676a, 1677a, 1678a, 1679a, 1680a, 1681a, 1682a, 1683a, 1684a, 1685a, 1686a, 1687a, 1688a, 1689a, 1690a, 1691a, 1692a, 1693a, 1694a, 1695a, 1696a, 1697a, 1698a, 1699a, 1700a, 1701a, 1702a, 1703a, 1704a, 1705a, 1706a, 1707a, 1708a, 1709a, 1710a, 1711a, 1712a, 1713a, 1714a, 1715a, 1716a, 1717a, 1718a, 1719a, 1720a, 1721a, 1722a, 1723a, 1724a, 1725a, 1726a, 1727a, 1728a, 1729a, 1730a, 1731a, 1732a, 1733a, 1734a, 1735a, 1736a, 1737a, 1738a, 1739a, 1740a, 1741a, 1742a, 1743a, 1744a, 1745a, 1746a, 1747a, 1748a, 1749a, 1750a

ചെങ്കാർക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

കഞ്ഞിക്കൊട്ടുമതിൽകടത്താലികൾത്തൊപ്പാലിലോരോരിലോ
 ഒള്ളിക്കൊട്ടയെരച്ചതേക്കുകിലും ചെങ്കാർക്കരപ്പൻവിട്ടും,
 കഞ്ഞിന്നുണ്ടോശകതിയെകിലവിടെ പ്രാക്കാകഷായത്തിലായ്
 മള്ളിപ്പേറിനകൊന്നതൻപൊടി കടിച്ചിട്ടും വിരേകംവരാം. 66
 റാണക്കുണ്ണിത്തലിയാണായമുടയകിടാവെങ്കിൽ നെല്ലിട്ടുതാനും,
 പിന്നെബ്ബംഗ്യാപരീപ്പാക്കിയ ചെറുപയറും, ഇട്ടിവെക്കുംകഷായം
 സന്നദ്ധമാർത്ത്യലോകപ്രതിഭത്തിമിരപ്പനിലാവേ! ത്രികോല-
 ക്കൊന്നച്ചുണ്ണുംകുറച്ചിട്ടു നകരണമെന്നാലുമുണ്ടാം വിരേകം. 67

കടചാടി കഷായം

കടകുപ്പാലയനി, നൽപ്പട്ടോലം, കാർ, ഫലത്രയം,
 ഏടോബ്രഹ്മി, തഥാചുണ്ടക്കടമേൽത്തൊലി, ചുക്കി, നി. 68
 മുദ്ര! രാമച, മിച്ചുന്നതുകളുകെരിയ്ക്കുകമേവന്നിച്ഛാ-
 മത്തെസ്സേവിച്ചുപോതം ശിശുവിനടുക്കുണ്ടല്ല ചെങ്കാർക്കരപ്പൻ
 പുത്തൽതെച്ചിപ്പ്രസൂരം, മുകിലി, വകലാം കാർമുറിക്കിന്റെ

തോലാൽ

തീർത്തീടുംകപാമവെള്ളംചെറുതുകുളിച്ചിട്ടുമാത്രന്നവനും, 69
 ദോഷമേന്തിമുതിർക്കരപ്പനാകും കൈലങ്ങൾതൊപ്പിച്ചിടാം,
 രോഷംകുടിയ നെൽക്കരപ്പനപറഞ്ഞാലായും ചുറ്റുശി,
 വൈഷമ്യംകുതതീടവെണ്ടവെറുതേ, ചെങ്കാർക്കരപ്പനാനി-
 ശ്ലേഷംസർവ്വവുമെൽക്കരപ്പനവിചിച്ചാമട്ടുചെയ്യാൽ മതി. 70

കരികരപ്പന്റെ ലക്കണം

വണ്ണംചോപ്പും കറുപ്പും തടവിനവിധമാം പൊള്ളമേവന്നിടത്തും,
 വണ്ണുവരേമുള്ളപാവം പടിയുണിയിടയിൽസൂക്ഷ്മമായ് വന്നുദിച്ചും,

66. പ്രാക്കാ (കുന്തിരിങ്ങ) കഷായത്തിലായ് കൊന്ന (ത്രി-
 കോലക്കൊന്ന) തൻപൊടി.

67. ആമയം (ദോഷം)

68. ഫലത്രയം (ത്രികാല) 66ം, 69ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നാ-
 യി അനവധിക്കണം.

71. ഇടയിൽ (പുളകങ്ങളുടെ ഇടയിൽ) മുളളുപാവംപടി =
 ഉണിയിൽ സൂക്ഷ്മമായി വന്നുദിച്ചു 'മുളളുപാവംപടി' എന്നപ്രയോഗി

കണ്ണീർപാട്ട്, നറുങ്ങിവ്യഥ, യിതുകളെടുത്താക്കിവെച്ചും, കുറുത്തും, തിണ്ണുംധാരാളമായ പൊങ്ങിരുമെഴുമൊതനീരാഞ്ഞ നീലക്കരപ്പൻ.

കുരിങ്കരപ്പന്റെ ചീകീത്വ

ഉണ്ടിൽതോലി, തവിൻറവൽക്ക, മീവയോ, കാരോത്തുകൊഴയോ, തിണ്ണുംവീഴ്ചമിരുന്നിട്ടന്ന കതവേലപ്പട്ടതാൻമാത്രമോ, മംഗലേധ്യവ്രതി, മഞ്ഞള, പറയടിയൻ, മുത്തങ്ങ, യീവ്ഗ്രമോ, തേങ്ങാപ്പാലിഖരച്ചുനെയ്യുകിലുടൻ നീലക്കരപ്പൻവിടം. 72

നീലിമുലാദി കഷായം

ബാലേ'ധരിയ്ക്കുമരിവേർ, ചെറുചീരവേ, മാലേയകം, ത്രിഫല, കാനി, വതർകഷായം കാലത്തു കോൽമധുളളിച്ചു കടിച്ചുവെന്നാൻ നീലക്കരപ്പനടന്ന നീലതെററിവിടം. 73

ആയുർദി. കഷായം

നരല്ലാമൻക്കിരിയാത്ത, ചുണ്ടുരടിൻ തോൽ, വേപ്പ തൻവല്ല, മെ-ന്നല്ലെകേടറുമാടമേ, ധകമതിൻമുലം, കുറിങ്ങീരകം, തുലുംചേർന്നിവതൻകഷായമതുമാം, വെണ്ണീർക്കരപ്പന്നിനീട ചൊല്ലീട്ടന്നവപോരമെണ്ണകൾ, കളിപ്പാനുള്ള വെള്ളങ്ങളും. 74 മുഖ്യമാണു കളിവെള്ളമാ ധിഞ്ഞാണൽക്കരപ്പൻപറഞ്ഞു തന്നും, തക്കമുണ്ടുനരാമിഖെങ്കിവോ ബുക്കെട്ടത്തുവിവരീച്ചുനോക്കു നീ 75

പൊടിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

മുറോമുന്നാൾപനിയ്ക്കും, പൊടിവിതറിനമട്ടാകമേമേനിപിന്നെ, - പ്പിദേവനേപ്പൊങ്ങിടാതെ പൊടിപെതകിനനീരായ്, നീതുള്ള ദിക്കിൽ അഞ്ചരത്താൻവിളു, മുണ്ടാമുടനെനടകഴിഞ്ഞങ്ങമിങ്ങം മിനുപ്പ-നറമ്പിൽമധുളാഭമായ പ്രിലപയർവടിവാണിട്ടുലാനുള്ളപൊള്ള, 76

ചുതിന്നാൽ ഉണിലുകൾ മുളളുകൾപോലെ അഗ്രം കൂന്തറ, തായിദി ക്കുമെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. നറുങ്ങിവ്യഥ (നറുങ്ങിവേണം)

72 ഇരവിൻറ (മരഞ്ഞളിൻറ) വല്ലം (തോലി) നീല കരപ്പൻ (കുരിങ്കരപ്പൻ)

73. മാലേയകം (ചന്ദനം) കോൽമധു (കോൽത്തേൻ)

കുട്ടിത്തമേദമൈശ്വര്യമാപ്തകൃത്യം
തോട്ടീട്ടവനമതതാതോതനോവലുണ്ടാം,
തിട്ടപഴുത്തുകീലും കുറവായിരിപ്പും
ദൃഷ്ടായിടംചല,മിതാണ പൊടിക്കരപ്പൻ.

77

പൊടിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ചെത്തിയണക്കിയനല്ലെന്തിന്റെതാലിയോട്ടചേർന്നതകപ്പ
നൽത്തേങ്ങാപ്പാലിലാച്ചുതുംതേക്കിലാത്തുഗമിക്കും.
ഇടാതോറിയതതി,ചപ്പി,യായാലിയെപടന്നിട്ടനി-
ന്നിട്ടം തോലി,വയോ, വിഭാവനിയതിർത്താൽ, തെച്ചി

78

വേരിൽത്തേലി,

പ്രൊയോ!ചിററുതരിൻതൂറലി, വയോ തേങ്ങാപ്പതുപ്പാലിനാ-
ലാടോപത്തോടരച്ചുതച്ചിട്ടകിലും രേണക്കരപ്പൻവിട്ടം.

79

വിശാലാദി കഷായം

ചെലിൽകേൾക്കുകകാട്ടുവെള്ളരിയതിൻ വേർ,ഗോപി,പിന്നെ
ക്കരി-

തോലിക്കാതല,തേ,കാർ,വടി,പടോലം,തുലുമായ്ചേർത്തിവ
ചാലേകാലമനാക്കിരോണിപ്പൊടിച്ചിട്ടുള്ളതാവോളവും
കാമതുണ്ണികടിയ്ക്കുകിൽപൊടിവിസപ്പത്തിന്നിളപ്പംവരും.

80

വൃഷ്ണുലാദി കഷായം

മടിവിട്ടവിപരതിയെന്നപേരാം
പെടികൊണ്ടിവിരേകവുവരത്താം,
മടവാർമണിനല്ലെന്താടലോട-
ക്കടമുക്കായകള,ാട്ടുവേപ്പുതൻതോൽ,

81

ഇതുകൾക്കൊപ്പംചിററുതാതുചേതുണ്ടാക്കിടംകഷായത്തെ
പുതുതേപ്പാൻകടിയ്ക്കുന്നമു.കിതംരേണക്കരപ്പൻ.

82

ഖദിരദി കഷായം

കരിത്താലി,വിളപ്പാർമരം,കാടേഴംവെ-
ള്ളരിയ്ക്കുള്ളവേർ,ചുണ്ടവേർത്തോൽ,പടോലം,

76. ധൂത്രാം (കുപ്പം കൂടിയ നിറത്തോടുകൂടിയത്)

79. വിഭാവനിയതിർത്താൽ (മരമഞ്ഞൾത്തോൽ) രേണക
രപ്പൻ (പൊടിക്കരപ്പൻ) 81, 82-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
നവയിക്കണം.

നരുംകാരി, വാറിൻകഷായം ബുദ്ധം.

താദാരണകവ്യാധിയെടുക്കയാക്കം

83

ഫലത്രയാദി കഷായം

മൂന്നുകായ, രാജനിയൊലി, തെച്ചി.

ക്കൊന്നവേർത്തൊലികൾ, കാറ്റു, പടോലം,

തീന്നതില്ലവടി, യെന്നിവയോർ തീ.

ക്കുന്നനല്ലൊതകഷായവുമേകാം.

84

നൃഗ്രോധപല്ലവാദി തൈലം

പേനാലിൽതളിർ, പപ്പടം, കറുക, വേങ്ങ, ത്രിശിരോഷധി

നീരിൽ കട്ടരോഹണി, ത്രിഫല, പാടീരം, ത്രിജാതംവടി,

ആരോമൽച്ചരട്ട, ചമയ, തിദൾതകരം, കച്ചരിതൻകുസ, മി.

ഭീരപ്പെണ്ണ, വകല്ലരാക്കിവിപചിക്കേണംവെളിച്ചെണ്ണയെ,

പൊടിക്കരപ്പൻറമരം പൊടിയുന്നതിനൊറവും

മിട്ടക്കിയലുമിത്തൈലമെടുക്കാം മുയ്നിതേയ്ക്കുവാൻ.

86

അഭീതകന്യാദി തൈലം

അരിയശതാവരിതൻകട, കരുണാച്ചിങ്ങുവളങ്ങൾതന്നിലകൾ,

ശരിയായിവതൻനീരപെടൊത്തനെല്ലിങ്കഷായത്തിൽ

87

കുട്ടുരിക്കുസ, മിന്നിതകാ, മരുണമഞ്ചെട്ടി, കൊട്ടം ത്രിജാതം,

സ്വപ്നശ്ലീമപന്നിടംചന്ദന, മിതുകളരച്ചട്ടൻമുന്നിരട്ടി

തെച്ചിപ്പുന്നിരിണക്കിടിനവിമലവെളിച്ചെണ്ണയോ, തെണ്ണതാനാ

കാച്ചിത്തേപ്പിച്ചിടേണംശിരസി, പൊടിവിറപ്പ മരംമാറുമെ

താൻ.

88

കോച്ചാതെൻകയീർവാണി! കൊണ്ടലിയലും നെല്ലിത്തുരിട്ട

നറവും

കാച്ചിച്ചട്ടകെട്ടത്തവെള്ളമുഴുർദ്ധവിൽപകന്നിടണം,

83. രേണുകവ്യാധിയെ (പൊടിക്കരപ്പനെ)

85. വേങ്ങപ്പേയം (വേങ്ങയില) ചരളാമയങ്ങൾ = ചരളവും ആമയ (കൊട്ട)വും, ആഭീരപ്പെണ്ണ (നന്നാറി).

86. മുയ്നി = മുല്ലപ്പവിൽ (തലയിൽ) 87, 88 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒരു ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

88. അരുണമഞ്ചെട്ടി = അരുണം (ചുക്കനത്ത്) ആയ മഞ്ചെട്ടി.

പാച്ചോററിഞ്ഞാലി,കോലരക്ക,രിയരമച്ചം,കുന്തോട്ടിവേർ
പാൽച്ചോരുന്നമരങ്ങൾക്കൽത്താലി,യിറുറ്റിൻക ചാമവെള്ള
ത്തീലായ്. 89

മഞ്ചെട്ടിപ്പെട്ടടി,ദേവദാരു,തകരംതാൻ,നാമ്പുകപ്പല്ലി,നി-
ച്ചെഞ്ചപ്പൂര,ശതകപ്പയപ്പി,പനളം, ചെങ്ങന്നനം,പിച്ചില,
കിഞ്ചദഭീരവ പുടികൊട്ട,മകിൽ,ഞാഴൽ പൂവ്,രാമച്ചമീ-
രഞ്ചാത്തഞ്ചമഹേഷചങ്ങളിവകക്കീച്ചട്ടചേൽത്തങ്ങിനേ. 90
താലൂത്താൽപചിച്ചിടിനമിനസവെളിച്ചെണ്ണയോ,യെണ്ണയോ,
മേൽ-

തേപ്പിള്ളം,‘ലോലവല്ലാദിക’മിത്രപാടിവിസപ്പപ്പംകെ
ട്ടത്തും,
മേൽപ്പാറാൻനന്തതെച്ചിമെട്ടിയില,തമദാമച്ച,മണലുകലേട്ട!
വായ്പേറ്റുന്നാദിതേയപ്പമ,മിതുകളണച്ചിട്ടകാച്ചുന്നവെള്ളം, 91
പുവാർവേണി!പോടിക്കരപ്പനധികം വൈകാതെവേരറുപോ-
മിവൈദ്യശ്രീയകൊണ്ട,സംഗതിവ ധാർമാരാതെകണ്ടിടകിൽ
ആവിശ്രദ്ധമിതിനചൊല്ലിമൊഴുനീയ്ക ചാമങ്ങൾതറേമുല
പ്പാവംകൂടിയാണച്ചവെച്ചുകഴിപ്പിച്ചാൽസൂര്യംകൊട്ടമേ. 92

വെണ്ണീർക്കെപ്പൻ്റെ ലക്ഷണം

എണ്ണകൂടാത്തുഴന്നിൻമണിയെതുപുളകംചേറുന്നതിൻമച്ചുഭാഗേ
വെണ്ണീറിട്ടോതമട്ടാവുക,യുടലിലുടൽ വൃഷ്ടി,മെഴുന്നത്യ,മണനം
ദണ്ഡപോൾപങ്ങളല്ലെപ്പുകൾതലയിവയിൽ,സംജ്ഞരം,
രക്തവണ്ണം

കണ്ണിൽ,പാരംമലത്തിൽതടവി,വരൊടൊഴുന്നീത
വെണ്ണീർക്കെപ്പൻ 93

89. കൊണ്ടൽ (മുത്തങ്ങ) 59, 90, 91 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നി
യിത്തന്നയിക്കണം. പാൽച്ചോരുന്ന മരങ്ങൾ (നാലാമരങ്ങൾ)

90. തപ്പി (ഇരട്ടിമധുരം) കിഞ്ച (അത്രയുമല്ല) ആദിരവ
യൂടി (തണുറ്റി).

91. ആദിതേയഗ്രമം (ദേവതാരം).

93. മദ്ധ്യഭാഗേ (നടുവിൽ) വൃഷ്ടി (വൃഷ്ടിപ്പിക്കുക) എന്ന
തും (ഉയച്ച) പാൾപങ്ങൾ (വാരിഭാഗങ്ങൾ) മുതലായ ഭാഗങ്ങ
ളിൽ ഏതും (എപ്പോഴും) ദണ്ഡം (വേദന)

വെണ്ണീർക്കരപ്പന്റെ ചികിൽസ

പാടത്തുങ്ങവിഴിഞ്ഞപാലിലയിനി കഞ്ഞിക്കൊട്ടവേരിന്റെതോ-
രോടോ, നല്ലകട്ടക്കത്തൽകരുവോടോ, ചേത്തൊരുമക്കുളിയോ,
പാടിരം, വടി, തെച്ചിവേർനിശകൾതർതോലി, ഗുണത്തന്നെയോ,
തൂക്കളുടെയറച്ചതേക്കുകിലുടൻവെണ്ണീർക്കരപ്പൻവിട്ടം. 94

പിളംഗമുസ്സാദി കഷായം

നല്ലീലാമേധ്യ! വിഴാലിന്നരി, സലിലധരം, പിന്നെയോ

മഞ്ഞൾവേപ്പ്-

നല്ലോമൽച്ചുണ്ടവേർനിർമരുതിവരുടെതോൽ, വല്ലവന്തൂ, കട്ടക്ക,
നെല്ലിക്കായ, പ്പോല, ചെറുവഴുതിനമുല, തെൾരാവി, ഗുണത്താൽ
മെല്ലെത്തീർക്കുകഷായം ശിശുനമകരണമൊന്നാറിയാൽ

തേൻകലത്തി 95

മെത്തുംമലരതവുപോവതിനി'വിളംഗ-

മുസ്സാദി'യിൽ കട്ടകരോഹണി കൂടിപ്പോ

ചേത്തൊട്ടമേല്ലൊടിയാനായ, ചെറുവെഞ്ഞു

ചീത്തൊരു നാണമ തളംനിടിലപ്പരേശേ!

96

മുദ്രാധികരണപടാവിടത്തപട്ടിന്റെപാലതിൽ

നാൽതുകൊല്ലക്കൊന്നതൻചുട്ടുത്തേന്തേന്തേവീട്ടുപുറംമിതം. 97

ദ്രോണപുഷ്പാദി കഷായം

തുറപ്പു, തെച്ചിവേർവേപ്പിവരുടെതോലി, പിന്നെപ്പോലം,

വിഴാൽവി-

ത്തം, ദോരം, ബുദ്ധി, സാക്ഷാൽചെറുവഴുതിനവേർ,

നൽക്കരിങ്ങാലിമര്യം.

94. തെച്ചിവേർനിശകൾ = തെച്ചിവേരും നിശയും (ശരമ
ഞ്ഞളം)

95. സലിലധരം (മുത്തങ്ങ) വല്ലവന്തൂ (നന്നാറി) രാവു
(വെട്ടുമഞ്ഞൾ)

96. മലബാറിലെങ്കിൽ കട്ടകരോഹണി മെല്ലൊടി ചേ
ർക്കുന്നു.

97. മലബാറിലെങ്കിൽ തുകൊല്ലക്കൊന്നപ്പൊടി സേ
വിപ്പിക്കുന്നു.

അന്ധാഭിച്ഛാന്നവരനിൽകഥിതസലീഖവുണൽകിടാം

നാളുതോറും

തേൻപാണോ,യഷ്ടിചേർന്നുനശില,യഥവാ ജീരകം

മാതൃമിത്രോ. 98

പോരകാദി കഷായം

കിച്ചരിക്കുറകം,നീർ,കറുക,യിരുകുറുത്താട്ടിവേർ,ചന്ദനം,രാ-

മച്ചം,ബ്രഹ്മി,പുടോല,തൃഫല,കശിവടി,നന്നാനി,

വിടണ്ണാർമര,ങ്ങൾ

തെച്ചിപ്പു,ചുണ്ടവേരിൽതൊലി,യിവയുടെതേൻചേർന്നു

നിഷ്ണാദാമരസ-

വിചാൽവിട്ടോട്ടമല്ലോശിശുവിനാവരിമാൻകണ്ണി!

വെണ്ണീർക്കുറപ്പൻ. 99

മാസ്സാളതാദി കഷായം

അരഞ്ഞയും,ചിററുതും,കുറുത്താട്ടിയു,മണിനെ

ശരിയ്ക്കെടുത്തുനിമിച്ഛുള്ളൊരുനിഷ്ണാദാമരസാദിയിൽ 100

മാവു,ക്കൽകൊടിത്താലി, ചിററുതും, വരനിൽനിന്നതെണ്ണക്കണ്ണ-

ക്കാവു ചെട്ടുകലത്തി യഷ്ടിതകരം,കാദി,കുത്തുതക്കം,ജലം,

പുവർവേണി,വയസ്സ്,കൊട്ട,മല രാമപ്പം,നറുത്താടലിൽ

പുവാ,ദിത്യമരം,പടീര,മിവയെപ്പോഷിച്ചചേർത്താപ്പമായ്, 101

എണ്ണയല്ലെങ്കിലോതേങ്ങയെണ്ണകാച്ചിന്മുഷ്ടൻ

വെണ്ണീർക്കുറപ്പനാൽകേഴുമണ്ണിതേക്കുട്ടെക്കേലിയിൽ. 102

മുസ്സാകനകാദി പുണ്ണ

കുന്തകകാദി,ഗന്ധനാസരവി,വയംതീർത്തിടംകഷായത്തിൽ

കറുക,കുന്താശാവാവരിമുടി,വതൻനീരിണക്കി,യതിൽ 103

98. അഞ്ജനശില (അഞ്ജനക്കല്ലു)

99 ഇതകുറുത്താട്ടിവേർ (കുറുത്താട്ടിവേർ ഉരുകവേർ)

100-ം 101-ം 102-ം മൂലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനപയിക്കണം.

101. മാവ് (പച്ചമഞ്ഞൾ) ആദിത്യമരം (ദേവതാറം) പടീരം (ചന്ദനം) ഉവയെ പ്പൊഴായി പേഷിച്ച (അരച്ച) ചേണ്ണ.

102. കേലിയിൽ (ശിരസ്സിൽ) 103-ം 104-ം മൂലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനപയിക്കണം.

കച്ചരിക്കുന്നു,മിന്നിതീർക്കുക, വടികരിയ്ക്കുക, കരുതും, രാ-
മപ്പം,തക്കോലകപ്പട്ടിലു,തക്ക,മണിച്ചങ്ങനും,അപ്പലിൻ പട്ട,
നൽച്ചെങ്ങലും,വൃജപ്പെണ്ണ,മരമര,മിഥുനരിയ്ക്കുകയുംകലക്കി
സ്വച്ഛന്ദംകാച്ചിവെക്കുംതിലജ,മഥവെളിച്ചെണ്ണയോ,മുർദ്ധ്വനി
തേക്കും. 104

സുന്ദരികളെക്കൊടുത്തിന്നില,ലന്തക്കുഴന്നൊരിലയിവയെ
ഒന്നിച്ചിട്ടുകുറുക്കീടുന്നതലത്താൽശിരസ്സുകഴുകേണം. 105

ലാക്കോബലാഭി തൈലം

കൊഞ്ചുംതേൻമൊഴികോലക്ക,ഥകുറോന്നാട്ടിളച്ചടിച്ചുളളവേർ
നെയ്യിൽച്ചേക്കുകമുക്കരും,മുക്കിലു,കഞ്ഞിക്കൊട്ടവേരിൽതൊലി
അഞ്ചുംചേരുന്നതായതാക്കിയതിലായ"ചോപ്പാന്നിടുംചന്ദനം
മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി,യഷ്ടി,കൊട്ട,മിവയെ കല്ലിച്ചുചേർത്താപ്പ
മാത". 106

അശ്വവൽക്കതൈലം

ഏഴുനൂതല്ലെങ്കിലോതേങ്ങാമെഴുനൂകാച്ചിമുരിച്ചടൻ
വെണ്ണീർകരപ്പനാൽകേഴുമുണ്ണിതേക്കുട്ടേമേനിയിൽ. 107

അരിവേർ,കടവെ,രിക്കിൻ മുരട,ഥവേമ്പാട,നാലുപാൽവൃക്കും
ലാലിയായിവതൽതൊലിയാൽവിരചിച്ചകന്യാതവെള്ളത്തിൽ 108

രാമപ്പം,നീർ, ത്രിജാതം,ത്രിഫലതൊടുകരിയ്ക്കുകയും,കരുതും,കാർ,
തുമയെട്ടിപ്പൊടും,മലയജ,മഥകച്ചുരതൽകുറ,മിന്നി
ലമൽശ്ലോപാലകപ്പെണ്ണിതുകളൊടുകരിഞ്ഞാലികല്ലിച്ചതേർനി-
രാമേളിച്ചിട്ടുകാച്ചിടണമരിയ വെളിച്ചെണ്ണയല്ലെങ്കിലെണ്ണ 109

പിട്ടല്ലടലിലെടുത്തുപരട്ടാമീ"അശ്വവൽക്കതൈലം"മതും,
ചട്ടന്നിട്ടമുരുകവേരിട്ടതിളപ്പിച്ചവാരീമേൽപ്പാരാൻ. 110

104. "വൃജപ്പെണ്ണ" (നന്നാറി) അമരകരം (ദേവതാരം) തി-
ലജം (എണ്ണ) 106, 107, ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

108. അരിവേർ (എകനായകത്തിൽവേർ) ഏകനായകം
ശത പത്മങ്ങളാൽ വൃവഹരിജപ്പെടുന്നതാണ്. വിരചിച്ച
(മുണ്ടാക്കിയ) 108, 109 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

109. പരാദം (പൊടി) മലയജം (ചന്ദനം)

ഒട്ടോതിയിപ്പടിമുറയ്ക്കുന്നിലക്കരപ്പു
നെട്ടിന്റെയപ്രകൃതി, വേണ്ട ചികിത്സയും, ഞാൻ,
മുട്ടിപ്പതെത്തിനിതിനുള്ളിൽ വരാത്തകാര്യം
ചട്ടററബുക്കകളെനോക്കിമനസ്സിലാക്കൂ. 111

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം

ഉഴുന്നിന്മണിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

മൂന്നാളാദ്യംപനിത്തും, തലചുട്ട, മതുക്കല്ലങ്ങമിങ്ങുംകമാരൻ
തന്നംഗം ചട്ടനീറ്റംപുനരതണതയുംമഞ്ഞളിപ്പുകലാൻ,
നന്നെപ്പൊങ്ങാതുഴുന്നിന്മണിക്കരപ്പതുപുളകംസംഖ്യയില്ലാതെമരവേ
ചിന്നി, ച്ചിത്തോനനോവാൽതൊട്ടുവതിനതതാമത്തോനനിതം

പരമം. 1

അതചി, വയറിളക്കം, ചുമകം, നീർകടിപ്പാ-
നൊതുകൊതി, ചെവികേട്ടിടയ്കകണ്ണിൽപ്പകലിൽ,
അരമുടലിനോരോവും, കുമ്പിണവും, ഞാൻ! ചക്രം
തിരിയുകതല, വായിൽക്കയ്പിനെല്ലാംജനിയും. 2

മണിക്കടമേന്മുന്നിടേകളഴുന്നിൻ
മണിക്കരപ്പൻവടിവേവമല്ലാ
ഇനിക്രമത്താലെയിതിൻചികിത്സ-
യിനിയ്ക്കത്തോന്നംവിധമോതുവൻ ഞാൻ. 3

ഉഴുന്നിന്മണിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

തെളിഞ്ഞുള്ളൊരുവരിൽതൊലിപര, മഥവാദഗാപിയാൾ,

ജീരകം, രാ-

അദ്ധ്യായം 11

1. കമാരൻ (ബാലൻ) തന്നംഗം (ശരീരം) അങ്ങമിങ്ങും
ചട്ടനീറ്റം അതണത (ചകപ്പ) ഉഴുന്നിന്മണിക്കരപ്പതുപുളകം (വലി
പ്പംകൊണ്ട ഉഴുന്നിന്മണിക്കരപ്പതായ പുളകം).

2. അതചി (അചിയല്ലായ്ക) ചുമകം (പകഞ്ഞുതെട്ടൽ)
അരം (ശരീരം).

3. ഏവം (ഇപ്പകാരം)

മച്ചം, തന്നീട്ടു തന്നൾക്കുത, വടി, തീവ, വേമ്പാടൻ

തേവലുതാതോ,

പിപ്പല്ലേയച്ചിപേന്നീടിനമലയളമോ, തേങ്ങതൻപാലിനാൽപേ-
ഷിപ്പുറ്റംതേച്ചുകൊണ്ടീടകിലകുളുക്കുൻതന്നെ മാഷക്കുറപ്പൻ. 4

പാഠഭി കഷായം

പാടക്കുറം, പടോലം, മതിമുഖി, മരമണനൾക്കുഴംതോൽ, മഴക്കാ-
രോ, ഓടാത്തീടുന്നവേപ്പിൻതൊലി, തീവയഥവാ കൊന്ന

വേർത്തോലുമത്രം,

പാടേനിഷ്ണപാമ മാക്കിപ്പുറ്റമുതുളിച്ചിട്ടകാലത്തുസേവി-
ച്ചീടംബാലകുൽനിന്നീല്ലാഞ്ഞൊടിയിടയും വേവി, മാഷക്കുറപ്പൻ. 5

മുസ്സാഭി കഷായം

മുത്തങ്ങ, ബ്രഹ്മി, വേപ്പിൻതൊലി, കട്ടക, കൊട്ടിത്തുവവേർ,

മുണ്ടവേരിൽ

മേൽത്തോലേ, പാമ്പാടലോടക്കുട, തഥകുടകുപ്പാലതൻവിത്തു, ഗീരം,
പുത്തൻതോപിക്കീഴക്കുട, നീവയുടെമധ്യമേതന്ന നിഷ്ണപാമനീതം
നിയ്യം, മാഷക്കുറപ്പൻ തടച്ചുകൊണ്ടു കിടവിന്നുനൽകേണ്ടതത്രെ. 6

തലയിൽ കഴമ്പിടാൻ അങ്ങനാപ്പുമുറ്റം

രാമച്ച, തെങ്ങാടരത്ത, യച്ചി, നറുനീണ്ടിക്കുറകും, ചന്ദനം,

കാർ, മഞ്ചട്ടിരിയ്ക്കുവീട്തുമുമായിട്ടങ്ങനക്കല്ലിനെ

4. പരം, ചകവലം (മാതും) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) ഗോ
പീയാൾ (നന്നാറിക്കീഴത്തു) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) മച്ചി (ഇരട്ടിമധു-
രം) മലയളം (ചന്ദനം) പേഷിച്ച (അരച്ച) മാഷക്കുറപ്പൻ (ഉഴ-
ന്നിരുണിക്കുറപ്പൻ) ഉടൻതന്നെ അകലും.

5. പാടക്കുറം (പാടക്കീഴത്തു) മഴക്കാർ (മുത്തങ്ങക്കീഴത്തു)
അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) നിഷ്ണപാമം (കഷായം) മധു (തേൻ)

6. കട്ടക (കട്ടകരോഫിണി) ഉശീരം (രാമച്ചം) ഗോപിക്കി-
ഴത്തു ഗോപി (നന്നാറി)യുടെ കീഴത്തു, മധു (തേൻ) നിഷ്ണപാമനീ-
തം (കഷായവെള്ളവും)

7. യച്ചി (ഇരട്ടിമധുരം) നറുനീണ്ടിക്കുറകും = നറുനീണ്ടി
(നന്നാറിയുടെ) കുറകും (കീഴത്തു) നന്നാറിയെ ചിലർ നറുനീണ്ടി

കാമംചെയ്തുപോടിച്ച്പോർമുലരസംകൊണ്ടൊന്നുചരലിപ്പെട്ടു-
ത്തൊമൽത്തനപി! കഴമ്പിടേണമുടനാക്കഞ്ഞിന്റെമൂലാവിലായ". 7

ചാലിച്ചിടാംകരിമുരിക്കിപ്പനീരിലും,ചേ-
ലോലുന്നവെണ്ണയിലുമ്പൊടിയുല്പലാക്കി!
മേലേപറഞ്ഞപണിയാൽത്തനപുട്ടനീറും
മാലെന്നപോലെയാകലുംതലചുട്ടുതാനും. 8

ഭഞ്ചിച്ചപേരുകമേവേഗം കഞ്ഞിൻകണ്ണുപുകച്ചിലും,
'അഞ്ജനാഷ്ടമ'മീച്ചുണ്ണമഞ്ജനാഞ്ചിതലോചനേ! 9

മാധവീകരാദി തൈലം

ആമുളിമാധവീകരം,ചിറ്ററുതു,കറുക,നൽക്കൈച്ചിതൻ
പുവീവററിൽ
നീരിങ്കൽപഞ്ചഗന്ധം,പുതുമുകിലി,വയോപ്പിച്ചുകല്പിച്ചുളടി
പാതാനേകാച്ചിവെണ്ണംതിലജ,മിഥവെളിപ്പെണ്ണയോ,
മുഖ്നിതേച്ചാൽ
പോതംമാഷക്കുമ്പുനീറ്റുതരമൊഴിവാൻവേറെവെട്ടേഴൾ
വേണ്ട. 10

അശ്വമുതളി തൈലം

സച്ചിൻസ്തത്തോഽലനം,ചിറ്ററുതു,രീയകറുത്തൊട്ടിവേൾ,
നെല്ലിതൻകാ-

എന്നു വ്യവഹരിച്ചുവതന്നു. കാർ (മുത്തങ്ങ) മുഞ്ചട്ടിരജസ്സ് (മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി) പോർമുലരസം (മുലപ്പാൽ) മുഖാവിലായ" (ഗിരസ്തിലായ") കഴമ്പിടണം.

8. മേലേ പറഞ്ഞ പണിയാൽ (മൂലാവിൽ കഴമ്പിടുന്നതിനാൽ) തന്ന (ദേഹം)

9. ഭഞ്ചിച്ച (നശിച്ച) ഈ മുട്ടുണ്ണ (പോടി) അഞ്ജനാഷ്ടമം (അഞ്ജനാഷ്ടമമെന്ന പേരുള്ളതുകൂടിയതാണ്)

10. മാധവീകരം = വണ്ട" (കണ്ണമുണ്ണി) പഞ്ചഗന്ധം (ഊരവേലി, രാമച്ചം, കൊട്ടം, ഇരട്ടിയുരം, ചന്ദനം) പുതുമുകിൽ പുതുതരയ മുകിൽ (മുത്തങ്ങ) കല്പിച്ച (അരച്ച) തിലജം (പിണ്ണ) പുതത്തം (എററവും വേഗം)

11. ഘനം (മുത്തങ്ങ) കചമിനജലം (കഷാരം) നേസ്സഹതു

യിച്ചൊളിത്തന്നവറ്റിൽ കലരിതലമതിൽ സ്നേഹമുഖം

അണക്കായ്

തെച്ചിപ്പനീർകലർത്തിച്ചുരളമിരുവിധം ചന്ദനം, തുഷ്ടി, കൊട്ടം,
കപ്പുരിങ്ങനകം, കന്ത, കഥരകരം, ജീവനം വേവതടം, 11

ബാലേ'രാമച്ച, മഞ്ചെട്ടി, കളിവയുടെകല്ലുതെയും ചെത്തുതഞ്ച-

ത്താലേകച്ചീട്ടമെള്ളെണ്ണയത, മലവെളിച്ചെണ്ണയോ,

തെച്ചുകൊണ്ടാൽ

പാലേകോപാൽകലത്തുതവരീഴിമുനയേററിയിലിരുമേൻ

ചെയ്യും

പോലേഴുംതൊഴേടംമറയുമധികവേഗനമാഷക്കരപ്പൻ. 12

കല്യാണി, കഞ്ഞിനടലിൽ പതിവായ് പുറട്ടാൻ

നല്ല 'അവല്ല' മിതിപേർ പറയുന്നതെലം,

നെല്ലിട്ടു, തെച്ചിയില, തെന്നിവയിട്ടവെച്ച

വെള്ളംകളിപ്പതിനുവെൺമതിബിംബവരേ'മേ 13

മുനംതെപ്പാൻ പറഞ്ഞുളളവയു, കഴകെഴുന 'അവല്ല' കഴവും,

പിന്നെച്ചാലിച്ചകഞ്ഞിൽ നിറുകയിലിട്ടവൻ ചൊന്നൊരാ

ചുണ്ണയും, കേൾ

തനചിത്തയേ'പിടിയ്ക്കും നിന്തമഖിലപിന്തക്കരപ്പനമാർദ്ദനാ-

ലിന്നിപ്പരേന്ദുകമായ് വേണ്ടൊതവിധികളുപാതാന വേദേ

കഥിപ്പും. 14

മുളകുണിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നാളൊന്നേററംപനിയും, തദന്ത മൂട്ടുളപ്പംകുറപ്പാകലിധം,

ചീളെന്നങ്ങണ്ണമെന്നുകുതുമുളകേതിരാം പൊളുതേലേ

നിറഞ്ഞൊ,

ലുക്കണക്കായ് സ്നേഹത്തിന്ന (ചുണ്ണിയും) ഇടമായ കണക്കായ്

(ചുണ്ണിയോളം) ഇരുവിധം (രണ്ടുവിധം) ചന്ദനം (ചന്ദനം, രക്ത

ചന്ദനം) തുഷ്ടി (തുടിച്ചുമാറ്റം) ജീവനം = വെള്ളം (ഇതവേലി)

11-ാം 12-ാം ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി കാണുന്നതിനെപ്പോലെയാകുന്നു.

14. അയ്യവല്ലക്കഴവും (അയ്യവല്ലതൈലവും) മേൽ തെച്ചുവാനുള്ള തൈലത്തെ ചിലകളിൽ കഴവെന്നു വ്യവഹരിച്ചു വരുന്നതുകൊണ്ടാണു ഇവിടെ 'അയ്യവല്ലക്കഴവ' എന്നു പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിധികൾ (ക്രിയകൾ)

കേളെല്ലാസ്സസ്ഥികൾക്കും വ്യഥയും മോതവിയർപ്പും, ഭൂനിപ്പിച്ചു വെള്ളം,
കേളെല്ലാത്തൊരിടംനിർമുളകമണിവിസപ്പാമതം വാമഗീലേ! 15

മുളകമണിക്കരപ്പൻ വികിത്സ

പിചുമനാദി കഷായം

ശ്ലീവേപ്പിൽവല്ലഭം ചിറപ്പാഴ്, മുതമയുഖാനനേമുക്കുമോലം,
രാവെന്നല്ലാടവോക്കെടീമുണ്ടി, വതൻ കപാലനീർത്തേർകലർന്നി
സേവിപ്പിടേണുണ്ടതാണുണ്ണിയെ, മരിചവിസർപ്പാമതത്തെശ്ശമിപ്പിട
ച്ചാവോളംസൗഖ്യമേകുന്നതിന്നിതുപിചുമനാദി മനാദി മനാദമത്രേ. 16

ശ്യാകവല്ലാദി കഷായം

എൻദാമേലിക്കൊന്നവേരിൽതൊലി, കടുകു, വിഴാൽ വിത്തു,
മാശിള, വെള്ളം,
തുസപ്പട്ടം, തെങ്ങത്തൻപൂക്കൾ, യാഥശുപപ്പെണ്ണു, പാടക്കിഴങ്ങ്,
അംഭോദം, ചന്ദനം, പർപ്പട, മുവ്വരമണക്കീർകരിങ്ങാലിമധ്യം,
പിമ്പോകച്ചുമിതൻകുറുക, മിരവു, കറിങ്ങിരകം ബ്രഹ്മി, യഷ്ടി, 17

15. തദന്ത (അതിന്റെശേഷം) വ്യഥ (വേദന) യും ഭൂനി
പ്പിച്ചുവെച്ചും (ഉണ്ടാക്കിയും) മുളകമണി വിസപ്പാമതം = മുളകമ
ണിവിസപ്പം (മുളകമണിക്കരപ്പൻ) എന്ന ആമതം (രോഗം)
ആകുന്നു.

16. വല്ലഭം (തൊലി) മോലം (മുത്തങ്ങ) രാവ് (വരട്ടമ
ഞ്ഞൽ) കപാലനീർ (കഷായവെള്ളം) മരിചവിസർപ്പാമതം =
മരിചവിസർപ്പം (മുളകമണിക്കരപ്പൻ) എന്ന ആമതത്തെ (രോഗ
ത്തെ) ശ്ശമിപ്പിച്ചു അവോളം സൗഖ്യമേകുന്നതിന്നിതു പിചുമനാദി
ഗണം മനാദം (കല്ലുകവുക്കുവിശേഷം) ആണ്. ദാനവിഷയ
ത്തിൽ പ്രസിദ്ധമായ മനാദപോലെ ഈ 'പിചുമനാദി' കുട്ടികൾ
ക്കു സൗഖ്യദാനം ചെയ്യുമെന്നു താല്പര്യം.

17. കടുകു (കടുകുമോഹണി) വിഴാൽവിത്തു (വിഴാലരി)
വെള്ളം (ഇതവേലി) പശുപപ്പെണ്ണു (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു) അംഭോദം
(മുത്തങ്ങ) ഉവ്വരമണക്കീർ = ചന്ദ്രരേഖ (കാർകോകിലരി) കരി
ങ്ങാലിമധ്യം (കരിങ്ങാലിക്കാതൽ) ഇരവു = രാത്രി (വരട്ടമഞ്ഞൽ)
യഷ്ടി (ഇരട്ടിപ്പുറം) 17, 18 ശ്യാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനായി
ക്കണം.

മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുമാടലോടുകൂടി വേർ, താരിനുള്ളൂരി രാ-
മപ്പുറാന, തമോതകത്തൊടുവയന്നീ, ഔഷധമുദ്രണിയാൽ
വെച്ചാറ്റംപൊഴുതൊട്ടുകോൽമധുരളിച്ചിടംകുന്ദായംകഴി-
പ്പിച്ചാലോമരിപക്കാപ്പുറംനേത്തന്നെ മറഞ്ഞിട്ടുവേ. 18

കുറളിപ്പുപ്പാരി തൈലം

നാൽത്തൊഴിർപ്പുകല, ചിററുളു, കൾകറുകപ്പല്ല, കൈതക്കുരുണീ
വസ്തുക്കൾക്കുള്ളനീരിൽതകര, വടികൾകച്ചുരി, കാർകുന്ദതക്കം,
നിസ്സുലുകായുന്നാ, റരികളി, വയരച്ചൊപ്പുമായ്ക്കേരളമേ-
ഹത്തൈക്കൈലത്തെയോ, കച്ചുണ, മിനുതലയിൽത്തേക്കുകിൽ
സെടലുമാകം. 19

കാർമുതക്കിന്റെതോൽനൊല്ലിക്കാ, മുറയ്ക്കിവയിട്ടുവേ
കാമംകൊച്ചിത്തൊപ്പിച്ച നീർ മുർദ്ധാവിമൊഴിയ്ക്കണം. 20
നാൽക്കൊത്തമ്പാലവിത്തൊടികവതമിരിപ്പുമക്കാതലോക.
ഈതിക്കൊട്ടത്തിന്റെപന്ത്രണ്ടുവീടുംമൊത്തൊല്ലാമരത്തൊലു
താനോ,

ചിരക്കുന്നിട്ടിട്ടുകാച്ചംജലമുശിശുവിൻമേലൊഴിയ്ക്കാം, പിഴയ്ക്കാ-
തിക്കല്ലെല്ലാംപ്രവൃത്തിയ്ക്കുകിൽമരിപ പിറുപ്പാമയംകൊറ്റ
മല്ലോ. 21

അതിയ്ക്കുകുപ്പന്റെ ലക്ഷണം

എത്തുംമുമ്പംഗന്ധം, തലതിരിവു, പിറോന്നാവു, തണ്ണീർകുടിപ്പാൻ
മെത്തുംമോഹം, പനിപ്പിച്ചിവ, പുനരനിതാതാദ്രവസ്തംകലാൻ,
അത്യന്തംനീരിയും, നൊത്തു, മൊരക്കണതപന ഗ്രാഹംവെളുത്തൊ-
രത്തിക്കായ പ്രമാണപ്പുകുന്നീരകൾമേൽച്ചിന്നിനീർപരക്കം. 22

18. ഔഷധമുദ്രണിയാൽ = ഔഷധങ്ങളുടെ മുദ്രണിയാൽ
(ലുട്ടത്താൽ) കോൽമധു (കോൽത്തേൻ)

19. തകരവടികൾ = തകരവും വടിയും (ചുരട്ടിയുരവും)
കാർ (മുത്തങ്ങ) കായ മൂന്നു (തൃഫല) ആനരികൾ (കൊത്തമ്പാല
യരി, കടകപ്പാലയരി, ചെറുപ്പന്നയരി, കാർകോകിലരി, വിഴാല
രി, ഏലത്തരി) ഇവ ഒപ്പമായ് "തമച്ച (അച്ച കലക്കി) കേരള
സ്പെഹത്തെ (വെളിച്ചെപ്പുഞ്ചെ) തൈലത്തെ (ചുട്ടുറ്റമേ)യോ. മേല
യ്ക്കു അഷ്ടവല്ലം തൈലം തന്നെ മതി.

20. കാർമുതക്കിന്റെ (കരിമുരിക്കിന്റെ)

മാലേതം, ചരളം, മലാശനമരം, കോട്ടംതറായഷ്ടി, മേഘം, പാലപ്പെണ്ണിനകം കൽക്കിട്ടതിലജം താനോവെളിച്ചെണ്ണയോ, ചാലേകാച്ചിയരിച്ചെടുത്തുതലയിൽതെച്ചാൻരമിച്ചീടുമി മാ-
ലല്ലാമിതിനൊക്കമേ തീർത്തയാർ സാധിച്ചീടുംതൈലവും. 26

ഫണിവല്ലാടി തൈലം

കോടിത്താലി, പിററുട്ടു, ചപ്പകം, പിന്നെപ്പുതാവരിക്കരം
കോടിയവലാവരി, യെന്നിവയുടെനിമിളാരത്തയഷ്ടി, മഞ്ഞ്ചി 27
പാടീരം, ദേവതാരം, തകരക്കിലു, നാല്ലാമരത്തോലരക്ക-
മ്പാടിപ്പെണ്ണ, തൃക്കല്ലേ ത്രിഫല, വലിയകച്ചുടി, വേവറാടതൻ
തോൽ

ഗാഢംകൽക്കിച്ചിതെല്ലാം, തിലജനമവെളിച്ചെണ്ണയോകാച്ചി
മെഴുതിൽ

പാടേതെപ്പിച്ചുകൊണ്ടാലുടനെയൊഴിയുമത്തില്ലവിസപ്പ
രോഗം. 28

അരയാലിൻതളിർ, തേന്താവരലി, വമ്പിട്ടീട്ടവെച്ചു, നീർതലയിൽ
വിരവൊടൊഴിയും, നാല്ലാമരവെള്ളം വേണമന്നതേപ്പുക
രാർ. 29

വിത്തു (കടകപ്പാലയറി) നിഷ്കപാഥം [കഷായം] കഷായവാ-
രിയിൽ കഷായമവളുത്തിൻ. 25, 26 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം
ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

26. മാലേതം (ചന്ദനം) മലാശനമരം [ദേവതാരം]
യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) ഗോപാലപ്പെണ്ണ (നന്നാനിക്കിഴങ്ങു) തില-
ജം (എണ്ണ) ത്രിഫലയാർ സാധിച്ചീടും (ത്രിഫലകൊണ്ടു കഷാ-
യം വെച്ചു ത്രിഫല അരച്ചുകലക്കി കച്ചുന്ന്) തൈലവും ഇതിന്നു
[അത്തിയൂക്കരപ്പൻ] ഒക്കമേ (പറയും.)

27. വിഭാവരി (മഞ്ഞൾ) യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) മഞ്ഞ്ചി
(മഞ്ഞ്ചിപ്പെട്ടടി) 27, 28-ൽ ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയി-
ക്കണം.

28. പാടീരം [ചന്ദനം] അമ്പാടിപ്പെണ്ണ (നന്നാനിക്കിഴങ്ങു)
ഇതെല്ലാം ഗാഢം (അമഞ്ഞു) കൽക്കിച്ച (അരച്ചുകലക്കി) തിലജം
(എണ്ണ) അഥ അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ).

29. നാല്ലാമരവെള്ളം (നാല്ലാമരത്തോലിയിട്ടു കാച്ചിയ വെ-
ള്ളം) വേണം. അന്നു (അത്തിയൂക്കരപ്പൻള്ള സമയം)
23

വളളിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

അരിയെതുപോളളനിറഞ്ഞും പുഴവളളികണക്കെന്നീണ്ടുവളവാനും,
പെരിയകുറുംവിട്ടു, മുടിപ്പൊത്തനീർവളളിക്കരപ്പനാണല്ലോ 30

വളളിക്കരപ്പന്റെ ചികിൽസ

കേട്ടാലുംനീയെരിഞ്ഞിത്തൊലിപര, മഥവാ യഷ്ടി, നന്നാറി,
കഞ്ഞി-

ക്കൊട്ടത്തിൻവേര, തന്നിക്കുരു, മുകീലി, വയ, ഏലകിൽവേവര
ടതൻതോൽ,

ചട്ടറാദീരകപ്പെണ്ണി, വ, വിളവിയലും തെങ്ങതൻപാലിനാലേ
ചട്ടംപേഷിച്ചയേച്ചാൽ ശിശുവിനടലണയ്ക്കില്ലവളളിക്കരപ്പൻ. 31

കുഹളിപ്പുണ്ണാടി കഷാരം

മൽകാരൻ! തെങ്ങതൻകുരുലയരി, ജലദം, പുണ്ടവേർകൊന്ന
വേർക-

ഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തിന്റെവേർ വേപ്പിനെയുടെ തൊലി, നീന്തുരിവേർ,
മുർവ്വ, യഷ്ടി,

ആക്കും പുണ്ടാടലോടക്കട, പനീശ്ശുക, കെന്നപ്പ വെൺപുനനും, മാ-
ലിക്കാ, മാററാന്റെവേർ, മേൽ തടവിട്ടുമാവതൻ കപാമമേററം
പ്രധാനം. 32

തോയദാദികഷാരം

പച്ചത്തോയദ, മാടലോടകമയിൻ മൂലം, കരിങ്ങാലി, (താ-
മച്ചംവേണ്ട) പടോലകം, തീഫലകേടനും കടമ്പിൻങ്ങാലി,

30. പുഴവളളിക പുഴ (വലിയതു) ആയ വളളി. ഉദിപ്പോ-
ത്ത (ഉണ്ടാകുന്ന)

31. പരം (മാത്രം) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) യഷ്ടി (ഇരട്ടി-
മധുരം) ആദീരകപ്പെണ്ണ (നന്നാറിക്കിടങ്ങ) പേഷിച്ച (അരച്ച)

32. ജലദം (മുത്തങ്ങ) മുർവ്വ (പെരുങ്കുമ്പവേർ) യഷ്ടി
(ഇരട്ടിമധുരം) മാററാന്റെ വേർ (ഏകനായകവേർ) ഇവയുടെ തേ-
ൻ തടവിട്ടു (ചേർത്ത) കപാമം (കഷാരം) ഏററം പ്രധാനം.
വളളിക്കരപ്പനെ ഉടൻ ശമിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

33. പച്ചത്തോയദം (പച്ചമുത്തങ്ങ) മുത്തങ്ങ മുതലായവ ഉ-
ണങ്ങിയാൽ വീഴും കുറയുന്നവയാണ്. മൂലം (വേർ) കരിങ്ങാ

തെച്ചിപ്പുവിവരയോടുചേർത്തു സമമായ" നിഷ്പാഥനീരൊന്നി-
തിലോച്ചമന്മയുചേർത്തു മോതിടകിലും വളരിക്കെപ്പൻവിടം. 33

അഞ്ചുപല്ലവതൈലം

കണ്ണനിക്കൊട്ട, കുറുകയുഴിഞ്ഞ, കളരയാലു, ഞാറപാച്ചോരറി,
കണ്ണയണ്ണി, പല്ലാ നീ, കൾ രണ്ടിത്തമിവററിനുള്ളതളിർനീരിൽ 34
അക്കോലപ്പട്ടിൽ, വെൻചന്ദന, മല വടി, കൂക്കാര, വേമ്പാട

തൻതോ-

ലാ, കച്ചുരിച്ചിഴഞ്ഞോ, കരതന്മ, വിഴാൽവിത്തു, നന്നാനി, കാഞ്ചി,
ഇലച്ചംകല്ലമാജ്ജാച്ചിയമിനുസവെളിച്ചെണ്ണ, യെളളെണ്ണയോരേ-
പ്പിങ്കാം മുർവസ്ഥലത്തിൽ, തവകഴുകിട്ടവാൻ നല്ലനെല്ലിന്നു വെള്ളം.

'അഷ്ടപല്ലവ'മിയെണ്ണ ചട്ടംമോതിയ്ക്ക യംഹിതം

പിട്ടല്ലിത മുലാണെപ്പേർപ്പട്ടപിത്തക്കരപ്പനം. 36

ഏറണാഞ്ചലതൈലം

കുളിശതാവരിക്കട, കരനെച്ചിക്കാർക്കുറിക്കിലകൾ മണൽ
ചുരൽത്തളിർ, പിറന്തെ, ലോതകരിന്താവ, തിരുകൾത മ്നീരിൽ
കച്ചുരിക്കട, കർമ്മം വടികലറനിടം കറിക്കാലി, രാ-
മച്ചം നൽച്ചരളം, സുരട്ട, യകരം, താൻ, നാമുകപ്പല്ലി, നി

ലി (കരിഞ്ഞാലിക്കൊത്തൽ) ഇവയോടു (മുത്തങ്ങമുതലായവയോടു)
തെച്ചിപ്പു സമമായ" ചേർത്തു = മുത്തങ്ങ മുതലായവ കൈകൂടിയോ-
ടത്തോളം തെച്ചിപ്പു ചേർത്തു ഏതും സാരം. നിഷ്പാഥനീർ [ക-
ന്യാമവെള്ളം] നീക്കിപ്പു [ഉണ്ടാക്കി].

34. തളിർനീരിൽ (തളിരുകളുടെ നീരിൽ) 34ം, 35ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

35. അമരതന്മ (= ദേവതാരം) മുർവസ്ഥലത്തിൽ (ശിര-
സ്സിൽ) തേപ്പിക്കാം. നെല്ലിക്കവെള്ളം (നെല്ലിക്കയിട്ടകാച്ചിയ
വെള്ളം).

36. ഇത് (അഞ്ചുപല്ലവതൈലം) എപ്പേപ്പട്ട (എല്ലാ) പി-
ത്തക്കരപ്പനം അസ്സുലാണ്.

37. കുളിശതാവരിക്കട = കുളി (കുളിവാഴ) യുടേയും ശ-
താവരിയുടേയും കട (കിഴങ്ങ്) 37ം, 38ം, 39ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒ-
ന്നായി അന്വയിക്കണം.

38. സുരട്ട (ദേവതാരം) ഗോപാലകക്കച്ചേലും മുലയാൾ

മെച്ചംകൂടിയ മാഞ്ചി,കൊട്ട,മിലവംഗത്തോല,ഗോപാലക-
 കമെച്ചലുംമുഖയാൾ,പഹിതമിവയെക്കൽക്കിട്ടുചേർത്തങ്ങനെ 38
 വേവിച്ചീടിനതെങ്ങയെണ്ണ,യഥാവാനല്ലെണ്ണതേപ്പിണ്ണിലും,
 സേവിപ്പിണ്ണുകിലുംജവാലൊഴിയുമേ വല്ലീവിനപ്പാമയം,
 നോവില്ലാരുല,മാറിടംനര,കപാലാദിഗന്ധകങ്ങളെങ്ങിടാ,
 കൈവിട്ടോടിടമേ, കഷണി,മീട്ട,താൻ'ദ്രോണാഷ്ടമം' 39
 വല്ലഭേ

ഹയഗന്ധാദി തൈലം

മുളിത്തേൾക്കകമുക്കരം,കലഗിരിമടഞ്ഞേ!കറുത്തൊട്ടിതൻ
 മുഖം,ദൃഗ്'മുഖമാങ്ങൽതൻതൊലി,നരും നെടയനിവകത്തൊലി,
 മേളിച്ചോരിവതൻകന്ധമകന്തിലായ'മെച്ചാരിതൻകന്ധകം,
 കൊല്ലാകാമ്പകൾമൂന്നി,രട്ടിമധുരം, മഞ്ചെട്ടി,വെൺചാമ്പനം, 40
 അരയ,മകില,ഭീതേയവിടപി,തൂജാതങ്ങളിട
 ഉരച്ചിടകലക്കിയെണ്ണയഥവാവെളിച്ചെണ്ണതാൻ
 മുറുക്കുവിപചിച്ചരിച്ചതുടലിൽപുരട്ടിച്ചപാൽ-
 മരത്തൊലികളിട്ടുകുടിച്ചിയജലംപകരവിടണം. 41

ഗോപാലകസ്ത്രീ [നന്നാദിക്കിടങ്ങ] പാടീലം [ചമ്പനം] കറുപ്പി
 ച [അരച്ച],

39. വേവിച്ചീടിന (കാച്ചിയ) തെങ്ങയെണ്ണ (വെളി
 ചെണ്ണ) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) നല്ലെണ്ണ (പുള്ളിത്തേൻ എന്ന)
 ജവാൽ (വേഗേന) വല്ലീവിനപ്പാമയം-വല്ലീവിനപ്പം(വള്ളിക്കര
 പ്പൽ) എന്ന ആമയം (ദോഗം) ഒഴിയുമേ.

40. മുഖം (മേൽ) ദൃഗ്'മുഖമാങ്ങൽ (നാലാമരങ്ങൾ) 40, 41
 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്ത്യം നായിട്ടാകുന്നു.

41. ആദിതേയവിടപിതൂജാതങ്ങൾ = ആദിതേയ വിടപി
 യം (ദേവതാദവം) തൂജാതവും, (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി
 പച്ചില ഇവയും) ഇവ ഇട്ടാച്ച കലക്കി. അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ)
 പച്ചില (കാച്ചി) പാൽമാത്തൊലികൾ (പാൽമാങ്ങളുടെ തൊ
 ലികൾ) ഇതിൽ അവിടവിടെ 'ദൃഗ്'മുഖമാങ്ങൽ, ക്ഷീരദ്രുമങ്ങൾ,
 പാലൊത്തീടിന നാൽമരങ്ങൾ, എന്നും മറ്റും പ്രയോഗിച്ചു കാണ
 പ്പെടുന്നത് അന്തി, ഇന്തി, അന്ധാൽ, പേരാൽ എന്നീ
 നാലാമരത്തെക്കുറിച്ചാകുന്നു.

കുറേനാട്ടിനർവേര, രാമച്ചമല്ലം,
കറുത്തതെക്കെഴിട്ട വേണ്ടാൻ പുകാരം
കുറുക്കപ്പെടുംവെള്ളവുംകുളുരുല്ലെൻ
കരംഗാക്ഷികഞ്ഞിന്റെരമൻ പൂർന്നിടാരേ. 42

ലത്തക്കത്തക്കപ്പന്റെ ലക്കണം

മനഃകുന്ദാൽപനീതും തദനുരഗിനമായ് പീതരക്താരോമം
പരോ'ലനക്കുതപ്പൊള്ളകളെ അപടിതേൽച്ചിന്നിയും നിറലാൻ
കന്നിതും ചർദ്ദിദോഗംതര തൻറുപുകഞ്ഞിടെട്ടും തേട്ടലേക്കും
പിന്നെക്കണ്ണിൽ തുടിപ്പീവകരുമതചിതും ചേർത്തുളങ്ങായ് വതം
നീർ. 43

വതംമലത്തിന്നൊരച്ചിലപ്പൊൽ
പെതത്തുമുൾശാവുകഴിഞ്ഞുകാണും
ധരിത നിർവ്യാജമിതാണലത-
ഷ്ണതക്കപ്പൻകയീൽവാണിയാരേ! 44

ലത്തക്കത്തക്കപ്പന്റെ ചികിൽസ

അലരിപ്പവോ ലത്തക്കതാലിതാമനാ, നാളികേരമുഗ്ദ്ധത്താൽ
നലരൊഴച്ചു തേച്ചാൽ വലിയൊരു ലത്തക്കത്തക്കപ്പനും. 45

കുരുവ്യാധികളാരോ

കാഞ്ചീനകം, കാരമുനോഷ്ണാലാ-
മാംവേപ്പി പററിന്റെ വല്ലം, പടോലം
മുക്കുപ്പാത്തമങ്ങൾ തൻകാഥവെള്ളം
നറുംതെൻതുളിച്ചിട്ടുസേവിച്ചിടേണം. 46

വീടവതൃഗ്ഗദി കന്യായം

അല്പാപ്പാലത്താലി, വട, പല്ലാരിയ്ക്കു വിവരീനാൽകാഥം
മെല്ലെത്തീർത്തുമേകാമല്ലോകോലക്കാപ്പാത്തവനായ്. 47

42. അല്പം = രാത്രിയും (പ്രാട്ടമഞ്ഞളും)

43. തദനു [തത്തിന്റെ ഗോഷം] പീതരക്താരം (മഞ്ഞളി-
ച്ചും ചുവന്നും ഉള്ള നിറത്തോടുകൂടിയതു) ലത്തക്കത്തക്കപ്പൊള്ളകൾ
= വല്ലംകൊണ്ടു ലത്തക്കത്തക്കൽപാലെയ്തിരിക്കുന്ന പൊള്ളകൾ
(പുളകങ്ങൾ) അതചീനം (അരോധകവും) ചേർത്തും, നീർ
ഉണ്ടായ് വതം.

44. അപ്പൊൽ (മേൽപുകാരം നീർ ഉണ്ടായ് വതനോൾ)
മുൾശാവു (ശീരസ്സ).

45. നാളികേരമുഗ്ദ്ധത്താൽ (തേങ്ങാപ്പാലിനാൽ) അറും
(ശമിക്കും.)

46. വൽക്കം (തോലി)

കരീന്ദ്രി തൈലം

'പ്രീതമ്യ'മുളയങ്ങളോടും, കുകുലാരിച്ചനാലുവം, മാവുതം
നാരോമൽത്തളിർ, നാശവല്ലി, തിരുതൻനീരിൽക്കരിഞ്ചീരകം
ചേരുകായകൾക്കുനേർച്ചതലപാതാനോവെളിച്ചെണ്ണയോ,
നേരുകാച്ചിയരിച്ചെടുത്തുതലയിൽതേപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം. 43
കുറക്കാർവേണി'മേൽത്തേപ്പുതിനഴകിയലുന്നപ്പുവല്ലക്കുഴമ്പാം,
ഹരണാത്മകളിപ്പിൽമുളകുമാണിവിന്ദപ്പതനിനായ്"

ചൊന്നവെള്ളം

മുറുപിന്തക്കരപ്പൻമുഴുവനോഴിയുവാൻമുറുതപ്പോതകയ്യും,
കുറൊന്നിന്നിന്നിപ്പുനാലുമുടിടേനടത്താമിതുംപോരെയെങ്കിൽ. 49

ചിടക്കരപ്പൻറെ ലക്ഷണം

ഒട്ടുകൊടലാടിത്തന്നരികണക്കാരോളമേനും, കനം
വിട്ടും, മേലകരക്കുതകിതനിറംപുണ്ടുംഘൃഷ്ടപ്പെട്ടതേ,
ഒട്ടുകായത്തായ'ഞൊറുനസരിച്ചുണ്ണിക്കിടാവികർരമേ-
ലൊട്ടംനീരചിടക്കരപ്പൻചകിന്നെല്ലാമൊരുന്നാംപ്രിയേ! 50
അടവട്ടുള്ളക്കൈ, കാലടി, തിരുതൻ ചട്ടനിറൽമാറത്തും,
അടവൊച്ചയ്ക്കും, ശിരസ്സിൽനടക്കുമുകയിവയുമതിലുളവാം. 51

ചിടക്കരപ്പൻറെ ചികിത്സ

നീരുള്ളരിക്കിൽമുഴുവൻനമുനേയ്ക്കുതേച്ചൻ
ചുരുതാചവാസനിലഭേ! തയിർനീരിനാലെ
പാതറുതിട്ടനതയിലെൽക്കൊലി, ചെന്നുതങ്ങി-
വേരും ശരാശരിയരച്ചുപുരട്ടിടേണം. 52

47. അല്പ (വാടുത്തേൾ) കപാലം (കുന്യായം) കോലക്കര
പ്പൻ (ലത്തക്കരപ്പൻ).

48. അലരിച്ചുനല്ലവം = അലരിയുടെ ചെമ്പല്ലവം. ചുക്കുന്ന
പല്ലവം (തളിർ) നാശവല്ലി (കൊടിക്കാലി) കരിഞ്ചീരകം ചേരും
കായകൾ മൂന്നു (തൃപല) അരച്ച (അരച്ചുകലക്കി) തിളയ്ക്കും (എണ്ണ)

49. ഇതും (ഇപ്പറഞ്ഞതൊന്നും) പോരെയെങ്കിൽ ചിത്തക്കര
പ്പൻ മുഴുവൻ (ഉണിഞ്ഞുനീർക്കരപ്പൻ, മുളകുമാണിക്കരപ്പൻ മുതലായ
വ എല്ലാം)

50. മേലകരക്കും (കറുപ്പും ചുരുപ്പും കൂടിയതു) ആയത
നായ് (ദീർഘഘോരയ്)

52 തയിർനീരിനാലെ (തയിർവെള്ളത്തിനാൽ)

ഉൾനരമധുകാദി കഷായം

രാജ്യം, വടി, രാത്രിതൽതൊലി, പടോലം, കാർ, കരിത്തൊലി, താ-
രോരൽത്തടവേൾ ശരിയ്ക്കിനുകളാൽ നിർമ്മിച്ചനിഷ്ണാഥനീർ
പുതാധപീകൊഴി! പഞ്ചസാരമധുവും, ചേർത്തിട്ടുമാറ്റുന്നവ-
ക്കീമാലേപനുകമ്പിപ്പ് ശീരമധുകാദി' പ്പേരിതെന്നോതിടാം. 53

ധൂഷമൂലാദി കഷായം

ചൊല്ലാംവേറെയുമാടലോടകത്തിൻവേൾ, ഗോപി, നാമച്ചമെ-
ന്നല്ലെനീർമതരുല്ല പുണ്ടയുടെവേൾവെപ്പണിവററീൻതൊലി
കുലേദ്വേവഞ്ചയതിന്റെകാതൽ, കുകിലിറ നൂക്കളാൽ തീത്തുതേൻ
കുതല്ലിററിച്ചകഷായംവുചിടവിന പ്പുറൊക്കെട്ടുത്തിട്ടമേ. 54

യഷ്ടാഹപയാദിതൈലം

മാന്താലും, ഷഷ്ടീയും, ചിററളുതു, മഥകുറുത നാട്ടിവേരും, വരിക-
നത്തോടേക പാഥമിക്കിട്ടതിലമീയൊതക ചൂറി, മഞ്ചെട്ടിരേണ,
പുത്തൽമോലം, ചതുഷ്പാതക, മീവപരിപേ, ചിപ്പുകാച്ചുന്നതൈലം
മുശാവിൽത്തേച്ചിടേണം, മുദിരകബരി' മേൽത്തേയ്ക്കു

— വാനഷ്ടവല്ലഭം. 55

നെല്ലിട്ടമത്തൊലികുലത്തൊല പാർമരത്തൊ-

ല, മല്ലുകിലല്ലണിമനോഹാ വേണിയാളേ!

നല്ലൊരുതെച്ചിത്രിയകൂടിയ തുണിയാകം

തെല്ലിട്ടുകാച്ചിയജലംവിഹിതംകളിപ്പാൻ. 56

53. രാത്രിതൽതൊലി (മരമഞ്ചൽതൊലി) നിർമ്മിച്ച (ഉ-
ണ്ടാക്കിയ) നിഷ്ണാഥനീർ [കഷായവെള്ളം] മധുവും [തേനും]

54. ഗോപി [നന്നാറിക്കിഴങ്ങ] തല്ല [മരമഞ്ചൽ]

55. യഷ്ടിയും [ഇരട്ടിമധുവും] വരികുത്തോടെ [ശതാവ-
രിക്കിഴങ്ങോട്ടകൂടി] കപാഥം [കഷായം] കച്ചുരി [കച്ചാരിക്കിഴങ്ങ]
മഞ്ചെട്ടിരേണ = മഞ്ചെട്ടിയുടെ രേണ [പൊടി] മോലം [കുത്തങ്ങ]
ചതുഷ്പാതകം = [ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി, പച്ചില, നാഗ-
പ്പൂവ്] പരിപേയിച്ച [താച്ചകലക്കി] തൈലം [എണ്ണ] വെളി-
ച്ചെണ്ണയുമാം. മുശാവിൽ [തലയിൽ].

56. നെല്ലിട്ടമത്തൊലി = നെല്ലിയെന്ന ദ്രവ [മ] ത്തിന്റെ
തൊലി. വിഹിതം = വിശേഷണ ഹിതം [പഥ്യം].

പവിഴക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

വട്ടംവെച്ചപ്പകുത്ത നെല്ല് കൈവിൽ ചുറ്റുമായിത്തുള-
 ത്തിട്ടും, വേദനമാത്രമല്ല യാതൊരു വല്ലാതെയില്ലാതെയും,
 കഷ്ടം മേനിയിലങ്ങമിങ്ങമുളവാത്ക്കാണപ്പൊട്ടുന്നിരിനെ-
 ശ്ലീഷ്മയാർപവിഴക്കരപ്പ് നിതിചൊല്ലിടുന്നു കല്യാണയേ! 57

പവിഴക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ഉള്ളിൽക്കൊണ്ടു തിടാം നെല്പ്രതിവിധിയും, മിളന്നിർജ്ജല
 ത്തിങ്കലോ, നൈർ-

വെള്ളത്താലോ, ചകുപ്പുള്ളലരിമലരച്ചിട്ടുതേച്ചിടവേണം,
 കള്ളംവിട്ടത്തീരവസ്വാട, കളിലൊതമാന്തം പെന്തേ താക്കുട്ടുതേങ്ങ-
 ന്നുളളമേൽ പാലിനാലേമിനമിനസമരച്ചുള്ളും തേച്ചിടാമേ. 58
 കൈലേലസ്രപ്പേൺകിടാവേ ചെറുവഴുതിനവേൾ, ബ്രഹ്മി, പിന്നെ

പടോലം

മാരേലയം, മഞ്ഞൾ, വേപ്പെണ്ണിവ് വെക്കേണ്ടി, മാമു, മാഴിരന്നാരി,
 ചേലേറുന്നിപ്പദാത്ഥങ്ങളുടെയോ കഷായാംബു ചർച്ചേയ്ക്കു

സേവി-

ച്ചാലേറെന്തെഴും, മാകംശീശുവിനി, ത്രാപ്തഹൃതഗ്ദ്ധി'താം

യോഗമല്ലോ. 59

മുസ്താപർപ്പുകാടി കഷായം

മുത്തങ്ങ, പർപ്പടതൂണും, പുന്നത്താലോട-

കരുതിന്റെറേർ, കട്ടകരോറണി, ഗോപി, സീത

മുഗ്ദ്ധാംഗി മുണ്ടയുടെവേൾ, മരമഞ്ഞൾവെച്ചി

വസ്തുക്കൾതൻതൊലി, പടോലം, പടീരജ്ജ, ഞൾ 60

57. ശിഷ്ടന്മാർ (മഹാമന്മാർ).

58. തൽപ്രതിവിധിയും = അതിന്റെ (പവിഴക്കരപ്പന്റെ)
 പ്രതിവിധി (ചികിത്സ)യും.

59 മാലേയം (ചന്ദനം) മഞ്ഞൾ (മരമഞ്ഞൾ) ആഴിരന്നാ-
 റി (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു) കഷായാംബു (കഷായവെള്ളം)

60 ഗോപി (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു) സീത (നീപ്പലി) പടോലപ-
 ടീരജ്ജം = പടോലം, പടീരജ്ജം (ചന്ദനം) ഇവ 60-ാം 61-ാം
 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം നന്നായിട്ടാകുന്നു.

പുത്തൻ-ബ്രഹ്മി, അണ്ണുവെള്ളിയത്തിൽ കൂടും, കൊടിയുവവേൾ,
മെത്തും പാടലതക്കിഴങ്ങു, കടകപ്പാലമെഴുംവിത്തി, വ
പുത്തരിയ്ക്കൊത്തുകഷായമാക്കി മധുരം ചേർത്തിട്ടുമാറേണമീ
‘മുസ്കാപർപ്പുകാദി’ മുഖ്യതരണീരോദകരീതവാൻ; 61
നളരാദി തൈലം

റാമപ്പും, കലരംശതാവരിയതിൽ കറും, കറുത്തൊട്ടിതൽ-
വേൾ, മരേന്ത്യതരദാത, പിണ്ണവടി, വേങ്ങക്കാതലീ, യാനിനാൽ
വാമേന്തിരിക്കുകഷായവാരിയിൽ വിശാലിൻവിത്തു, മഞ്ഞുട്ടി, നൽ-
ക്കാമുണൊത്തൊത കയ്യുക്ക, മീവയെക്കല്ലികരിച്ചങ്ങിനെ, 62
നല്ലെണ്ണ, തേങ്ങയുടെയെണ്ണയതോ, പചിപ്പ്ലാം;
മെല്ലെണ്ണാബാലതുമുൾ നിരേതച്ചിരട്ടേ,
നെല്ലിപ്പൂ, കൊട്ട, മിവയിട്ടകറുപ്പമംഭ -
സ്തല്ലോ കളിപ്പതിരവേണ്ടതുകണ്ടാസേ! 63

ചെങ്കരപ്പേൻ്റെ ലക്ഷണം

വല്ലാത്തതൊന്നും, രക്തപ്പുളികനിര. ചുകപ്പ, ലൂകാലത്തിനാൽമെ-
ലെല്ലാം വ്യാപിച്ചുപി, മട്ടുകൾ തടവിനനിൽ തന്നെയും ചെങ്കരപ്പേൻ
തെല്ലേറെപ്പുളിട്ടി, തൊണ്ട തടവ, മതലത്തൊന്നും, രക്തം തുത്തിമേ, കം
കലേലിമുറുക്കുമലസംസന, മിവയ്ക്കുകൊണ്ടാത്തനാംകഞ്ഞി
നണ്ടാം, 64

61 അണ്ണുവെള്ളി (കാട്ടുവെള്ളി) യതിയുലം (വേൾ)
പാടലതക്കിഴങ്ങു = പാടലത (പാടവള്ളി)യുടെ കിഴങ്ങു. മുഖ്യത
രം (സ്തോരം മുഖ്യം)

62 കറും (കിഴങ്ങു) മരേന്ത്യതരദാത (ദേവതാരം) കഷായ
വാരിയിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) കാ (കായ) മൂന്ന (കുക്ക, നെ
ല്ലിക്ക, യാനി) കല്ലികരിച്ച (അരച്ചുകലക്കി) 62-ാം 63-ാം
ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

63. പചിപ്പ്ലാം (കാച്ചാം) മുൾനി = മുൾവാരിൽ (തറയിൽ)
അംശേ (വെള്ളം)

64. രക്തപ്പുളികനിര = രക്തങ്ങൾ (ചുക്കുന്നവ) ആയ പ
ളകങ്ങളുടെ നിര (കൂട്ടം) അലൂകാലത്തിനാൽ (കുറച്ചുകാലംകൊ
ണ്ടു) മൂത്രത്തിൽ ഉറൽ. മലസംസനം (മലത്തിന്നടുപ്പിൽ)

ചെങ്കരപ്പന്നെൻ ചികിത്സ

എൻപാടലാധരി!ധരിയ്ക്കുകതിൻചികിത്സ,
വമ്പാൻതെച്ചിമുടൻതൊലിയല്ലയെന്നാൽ
വെമ്പാടത്തൻതൊലിയൊടൊത്തീടയ്ക്കതി,ദന്താ-
തൻപാലിലങ്ങിനെയരച്ചുപുരട്ടിടേണം. 65

കർപാതല്ലലാദികന്യായം

അല്ലീയേൽനിന്നൊട്ടക്കുംതൊലി,യടപതിയൻകന്യാകം,യഷ്ടി,
തണ്ടാ-

രല്ലിളട്ടം,കരിഞ്ചീരകമീനുകൾ കരിങ്ങാലിത്തൻകാതലോടെ
മെല്ലെകാഥീകരിച്ചിത്തവി മധുനാടവിച്ചിട്ടുസവിപ്പുകൊണ്ടാൽ
തെല്ലുംവൈകാതെമറ്റുംതന്നെകളഞ്ഞീടും തങ്കമേ ചെങ്കരപ്പൻ,66

ലുപാമുലാദി കന്യായം

വെൺചെമ്പരത്തിയുടെവേര,ഥപാൽമരങ്ങ-
ള(യെല്ല)നാലിനടയ്ക്കുംതൊലി,കാർ,കട്ടക്ക,
എൻചണ്ഡി!മുത്തമുരടേന്നിവ തൻകന്യായം
തേൻചേത്തുമോതിട്ടവയും ഹിതമാമിതികൾ, 67

കന്യാദികന്യായം

തേറ്റാമ്പരല,ടപതിയൻ,തേക്കടവർ, ഗോപനാരി,മഞ്ചെട്ടി,
തേൻമൊഴി!കരമഞ്ഞൽതൊലി,തേറ്റകുടത്തങ്ങ,തെച്ചി
തൻപുഷ്പം. 68

കണ്ണിക്കൊട്ടക്കടത്തൊലിനുകളുടെകന്യായത്തിനെത്തൻ
കലത്തി-

കണ്ണത്തിനായ'മുന്ന നാളേറ്ററുപുഷ്പസിനകന്നിട്ടവാൽ നൽകി
തെന്നാൽ

അതുകൊണ്ടു (ചെങ്കരപ്പന്നെക്കൊണ്ടു) ആത്തൻ (കഴങ്ങുന്നവൻ)
ആയ.

65. ഇടയ്ക്കി (നന്നാറിക്കിടങ്ങ)

66. അല്ലീയേൽ നിന്ന (കരമഞ്ഞളിയേൽനിന്ന) കന്യാകം
[കിടങ്ങ] യഷ്ടി [ഇരട്ടിമധുരം] കാഥീകരിച്ചു [കന്യായമാക്കി]
മധു (തേൻ)

68. ഗോപനാരി (നന്നാറിക്കിടങ്ങ) 68ം, 69ഉം ശ്ലോക
ങ്ങളുടെ അനന്ധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

69. ഉഷസി = ഉഷസ്സിൽ (രാവിലെ) മഹാലോഹിതവൃഷാ

ഒണ്ണിക്കും ലക്ഷണത്തിൽതികവുടയ മഹാലോഹിതവ്യാധിതാനും,
കൊമ്പിന്നിന്റെ മങ്കേ! മനസിനെപ്പുറന്നിടൊലാ തെല്ലുപോലും.

വിലവാദിതൈലം

കലേപ്പിളവളവേരി,രട്ടിതപ്പുരം സാക്ഷാൽകരിക്കാലിതാൻ,
നെല്ലിക്കായ, നിലിവദാത,തെട്ടതായിട്ടും കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,
ഇലുപ്പെട്ടിവയത്രെ ചിററട്ടുമായ്"പാഥികരിച്ചാരോ-
ലല്ലിത്താർവളയം, വ്രജാംഗന,ജലം, ചെഞ്ചന്ദനം, ചന്ദനം, 70
രാമച്ചം, ചിതമുള്ളിരട്ടിതപ്പുരം താരല്ലി,യാമ്പൽക്കിഴ-
ങ്ങാമൽച്ചെങ്ങിനിർക്കിഴങ്ങിതുകളെക്കല്പിച്ചുപെന്താക്കയും,
സമാർത്ഥത്തൊട്ടു തേങ്ങയെണ്ണയഥവാ നല്ലെണ്ണമാരോടാവ-
ശ്രീമന്മാരകരേ! സമംകുറുന്നീർ കൂട്ടിച്ചുചിപ്പിടണം. 71

'വിലവാദി'യെണ്ണയിതുമുർദ്ധനി തേയ്ക്കുവാൻ-
നല്ലൊ കരാറുമാറ്റുകടിയുവാണം,
വല്ലാത്തലോഹിതവിസർപ്പകുന്നിടാനെ-
ന്നില്ലിവധംവിചിപ്പിട്ടു മനസ്സപാരിൽ. 72

ക്ഷീറിവല്ലാദിതൈലം

പുത്തൻവാല്ലാമരത്തിൻതൊലി, രജനി, നടുക്കോലാ-
ശോഭവേമ്പാ-
ടത്തൊൽ,നന്നാറി,രാമച്ചമതി,വയുടെനിശ്ശാഥനീരികൽമാങ്ങി,
മുത്തങ്ങക്കുറ,മേലത്തരി, യഥാപാളം, നാഗുണം, തുണിയാങ്കം,
നൽത്തണ്ടാരല്ലി, രണ്ടല്ലുകൾ,തകര,മണിച്ചുരണം, ദേവതാരം, 73

ധി=വലിയ ലോഹിതവ്യാധി (ചെങ്കുരുപ്പം) താനും. ഒണ്ണിക്കും
[ഗമിക്കും.]

70. നിലിവദാത [ദേവതാരം]ഇവ ഇലുപ്പെട്ട[സമാധി]
അതു [എല്ലാംകൂടിയേടത്തൊട്ടും] കപാഥികാപ്പി[കഷായമാക്കി]
വ്രജാംഗന [നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്] ജലം [ഇതവേലി] 70ം, 71ഉം
ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിതം.

71 ഇതുകളെ ഒക്കെയും കല്പിച്ചു [അതു] പചിപ്പിടണം
[കാട്ടണം].

72. മുർദ്ധനി=മുർദ്ധവിൽ [തലയിൽ] കരാറു [കുട്ടി
കു] ലോഹിതവിസർപ്പം [ചെങ്കുരുപ്പം].

73. രജനി (വരട്ടമഞ്ഞൾ) നിശ്ശാഥനീരികൽ (കഷായ

മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, കാവിയെണ്ണമരവേർ, നാഗമുതത്തിന്റെപ്പൂ,
തഞ്ചുംചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങു, വടി, കച്ചുരിക്കിഴങ്ങു, അന്നം,
വർഷപലം കടലാടിതന്നരി, യിരിപ്പുക്കാമ്പൽ, മുകായ, പാ-
ലഞ്ചുംവാണിധരിജ്ജമുക്കരമതീ വസ്ത്രക്കൾ കല്പിച്ചുടൻ; 74

തുഖ്യംപഴങ്കഞ്ഞിനുമായ് പചിക്കാമല്ലോ വെളിച്ചെണ്ണ, തന്തെണ്ണ
താനോ,
കല്യാണി! മേഖലാക്കെയിതൊന്നതെച്ചാലിലാതെയൊ-
ബാലനചെങ്കരപ്പൻ; 75

തെച്ചിതന്നില, യല്ലെരിൽ പച്ചനാലാമരത്തൊലി,
ഉച്ചക്കെണ്ണനിതെല്ലിട്ട വെച്ചവെള്ളം കളിയുവാൻ. 76

പുളിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നേരായുള്ളിൽക്കൊത്തും, വളരെവെളിച്ചിലാകാതെയും, ഹന്തി
മേലേ
ചാരകുംവൻചുകപ്പേന്തിയ പുതിയപണപ്രായമാം പുളിമേലാനും,
പാദാതല്പംതുട്ടുതും, പന്നിയുടെപിറകേവന്നുകൂട്ടുന്നതാകും
നീരാംപുളിക്കരപ്പൻനിബിഡകമകാക്രാന്തമഖ്യപുരോഗോ! 77

പുളിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

നൽത്തെച്ചിവെവിൻചൊലി, കായമുന, പൂച്ചിപ്പട്ടം ചിററുതരി
തൻറയുറൻ,
മുതങ്ങ, യിപ്പുനന്നവ മേങ്ങ മർദ്ദയുതലാലാർച്ചിട്ടപുരട്ടിടണം.
ചന്ദ്രചന്ദ്രാണി കന്യാനം

കൊടിത്തുവവേർ, ഗോപിതൻകന്ദകം, പർപ്പടം, ചന്ദനം രണ്ടു,
രാമച്ച, മദ്രം
കടിയുണമീദുഴുവസ്ത്രക്കളാൽതീർത്തിടം കപാമനീർതേൻതുളി
ചിറ്റുതെരിൽ; 79

വെള്ളത്തിൽ) ഞാലുകൾ (വെട്ടുമഞ്ഞൽ, മരമഞ്ഞൾകതാലി) 73ം
74ം, 75ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനൗചിത്യം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

74. അഞ്ചനം (അഞ്ചനക്കല്ല) കല്പിച്ചു (അച്ചുകലക്കി)

75. പഴങ്കഞ്ഞി വററുകൂടാതെ ഉററിയിട്ടുതെ" കൂട്ടണം. ത
വേനാളിലെ കഞ്ഞിയാവാൻ മതി.

76. ശുദ്ധതക്കാൽ (പ്രാലിനാൽ)

79 ഗോപി (നന്നാറി) തൻകന്ദകം (കിഴങ്ങ്) ചന്ദനം
രണ്ടു (ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം) അദ്രം (മുതങ്ങ) കപാമനീർ (ക
ന്യായവെള്ളം) ഈഗാതതിൽ (മോഹത്തിൽ) പുളിക്കരപ്പൻ.

കുളികന്മാരി കഷ്ടത

ഇന്നുടനാളിരിക്കട്ടെ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി, രാമപ്പ, മ-
സ്വാതിപ്പെൺകൊടിയാളി, മുളിയുമാ, മുത്തങ്ങ, മഞ്ഞൾക്കൊലി,
മോടിഞ്ഞു ത്തിവയോട്ടെ പള്ളിയിലേവർ പെത്തിട്ടകല്പിച്ചതേൻ-
പോട്ടംകുറിയെപ്പിൻതൊലി പള്ളിക്കുറിയെപ്പിൻതൊലി. 80

ദർവ്വാനുപാദി കഷ്ടത

കാമീരിമിഴി! കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, എന്തു
പിറകുത
കുറിയെപ്പിൻതൊലി, ശതാവലി, തിരുതൻനിറീട്ടുനാകായ
കുളി 81

കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി, 82

കുറിയെപ്പിൻതൊലി കഷ്ടത

കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി, 83

കുറിയെപ്പിൻതൊലി ചികിത്സ

കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,
കുറിയെപ്പിൻതൊലി താർതാവലേ, കുറിയെപ്പിൻതൊലി,

80 അസ്വാതിപ്പെൺകൊടിയാൾ (നന്നാരിക്കിഴങ്ങ) കുറിയെപ്പിൻതൊലി (കുറിയെപ്പിൻതൊലി) കുറിയെപ്പിൻതൊലി (കുറിയെപ്പിൻതൊലി) 81-ാം 82-ാം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

82 ക്രമപൂർവ്വം (ക്രമയോട്ടുകൂടി) തിലജം (എണ്ണ) മുളയിലുള്ളത് (മുളയിലേയോട്ടെ ചേർച്ച) ആണ് മുളയിലേവണ്. സിംഹം സ്വാധീനപ്പെട്ടത് (കുറിയെപ്പിൻതൊലി) ആണ് നീർ കുളിക്കുവാൻ. ഇതിനെപ്പറ്റിയും മുളക്കുറിയെപ്പിൻതൊലി (പറയുന്നു) കൈകൾ മതിയാകുന്നതാണ്.

83 വണ്ണം (നിറം) കുറിയെപ്പിൻതൊലി (കുറിയെപ്പിൻതൊലി) കൈകൾ മുളക്കുറിയെപ്പിൻതൊലി (കുറിയെപ്പിൻതൊലി)

പാരാത്മപ്രപുരട്ടിടണംസാലം

പ്രേതംകരപ്രനകവാൻ, കമലാമ താക്കി!

84

നിശാവിശാലാദി കഷായം

ആനന്ദാമിനി, കടുവെള്ളായിതിൻവേർ, ബ്രഹ്മി, കൊന്നക്കട-
ത്തോൽ, നാൽപ്പൊഴിനിർക്കിത്തുരുകിലീവസ്തുക്കളൊരൊപ്പമായ്
താനേതീർത്തുകഷായ നിർമ്മിച്ചതുതേർച്ചോത്തുണ്ണികൾക്കായ്ക്കട-
പ്പാനേകീടുകിൽമാറിട്ടു തന്നെ മാമ്പൂക്കുപ്പൻപ്രിയേ! 85

വൃഷികാളാദി കഷായം

തേക്കടവേരി, താഴ്വരികൾ കേൾക്കുകുറേതാട്ടിവേരിണ, പടോലം,
ഉക്കൻനന്നാറിക്കട, ചോഴ്ചല്ലിവതൻകഷായവുനൽകാം. 86

ദ്രോണദർവ്വാദി തൈലം

സൈന്ധവതേർ സിന്ധവം കലത്തിടണമൊട്ടീ'വൃഷികാളാദി'

യിൽ

പുരസ്കാരംകിരണതുവകകുപ്പല്ലസ്സൽ നെല്ലിനുകൾ

പോരാചിരന്തതാഗ്നിയവരി, നറുവണ്ടിപ്പദാർത്ഥങ്ങൾതൻ

നീരിൽസുരപാദപംത്രീപലകച്ചുരിക്കിത്തന്നു 87

കൊട്ടം, രാമച്ച, മേലത്തൂർ, വടി, ചർളം, പന്ദനം, നീരിതെല്ലാം

പിഷുംപെത്തിട്ടു കറച്ചും തിലജ, മരവെളിച്ചുണ്ണയോ, മുഖ്

നിതേജ്ഞാം,

84 ക്ഷീരമുത്താലി (നാൽപാകത്താലി) തേക്കുകീർ
ദ്രവത്തിൽ = തേക്കയുടെ ക്ഷീരദ്രവത്തിൽ (പാലിൽ) അഥവാ
(അല്ലെങ്കിൽ) തയിരിൽ ജലത്തിൽ (തയിർവെള്ളത്തിൽ) സാ-
ലപ്രേതം കരപ്പൻ (മാമ്പൂക്കുപ്പൻ).

85 യാമിനി (വരട്ടമഞ്ഞൾ) ദൃതതരം (ഏറവും ഉടനെ)

86 ഇത്തരാത്രികൾ (വരട്ടമഞ്ഞൾ,) മരമഞ്ഞൾതൊലി) കുറ-
ന്തോട്ടിവേരിണ = കുറന്തോട്ടിവേരുകളുടെ ഇണ (2) കുറന്തോ-
ട്ടിവേർ, ഉരകത്തിൻവേർ ഇവ രണ്ടും.

87 നീന്ത [പഞ്ചസാര]യും, വണ്ടു [കഞ്ഞുണ്ണി] സുരപാദ-
പം [ദേവതാരം] അംബരം [മുത്തങ്ങ] 87-ാം 88-ാം ശ്ലോകങ്ങളുടെ
അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

88 പിഷും [കൽക്കം] തിലജം [എണ്ണ] അഥ =
അഥവാ [അല്ലെങ്കിൽ] മുർലാവിൽ (നിരസ്സിൽ) പശുപത്യവതി

പിട്ടല്ലേമേൽപ്പുറത്ത് പതുപയ്യവതി,മഞ്ചെട്ടി,മോലങ്ങൾ
കൽക്കി

ചിട്ടമ്പിൽ പാൽമരത്തോൽക ചമിതളലമതിൽ സിദ്ധമാമെണ്ണ
വേണം. 88

വെള്ളിയിലത്തിന്റെവെളുപ്പുള്ളിമയിട്ടിട്ടുകാച്ചിലവ ചളലം
കൊള്ളാംകളീജ്ജവാണെൻ പുളളിശക്കണ്ണുമാരണിപ്പൊട്ടേ! 89

തളികക്കരപ്പന്റെ ലക്കണം

മദ്ധ്യംകഴിഞ്ഞടികനത്തമവക്കണ്ണതൃന്ദംപുകന്നപുളകച്ചട
യോട്ടയുടെ
എത്തുന്ന നീതനിയ തരളികക്കരപ്പൊത്തുംഗപിനകറിനസ്സന
ബിന്നമദ്ധ്യം! 90

തളികക്കരപ്പന്റെ ചികിൽസ

അക്ലാരിത്തേങ്ങയൊക്കംവടിവടിവിനലും തേങ്ങതൻപാലി
നാലേ
കല്ലിപ്പുറംപുരട്ടുന്നതു,തന്ദരിവസംതാമിഴങ്ങോ,കയഷ്ടി
ആക്കംപുണ്ടാടലോടക്കം,കടക,പടോല,തൈടല്ലെ,നീവററിൻ
നിഷ്കപാദംതേൻതുളിച്ചങ്ങിനൊക്കെവതും,നന്നിതിന്നിന്ദ
വക്ത്രേ! 91

ധാനുകാദി കഷായം

കൊമതപാലവിശാലവിത്തു,കടകപാലമെഴുംബീജമോ-
ടൊത്തേലത്താരി,കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർപർപ്പടപ്പല്ലി,നി
മുത്തങ്ങക്കട,വേപ്പവല്ല,മീവയാൽ നിർമ്മിച്ചവെച്ചാറിയാൽ
നൽത്തേൻമേൽതകയായവുതളികവീന പ്പറമിപ്പിജ്ജമേ. 92

മഞ്ചെട്ടിയും, മോലവും (മുത്തങ്ങയും) കല്ലിച്ചിട്ട് (അരച്ചുകലക്കി)
പാൽമരത്തോൽ കചമിതളലം (നാരിപ്പാങ്ങത്തോൽക്കഷായം)
അതിൽ സിദ്ധം (കാച്ചപ്പെട്ടത്) ആയ എണ്ണ വേണം. വെളി
പ്പെടുത്തുകയും.

90. മദ്ധ്യം (നട്ട) നതൃന്ദം (ഏററവും) പുളകച്ചട = പുള
കണ്ണെളുടെ കട (കൂട്ടം)

91. കല്ലിച്ച (അരച്ച) തന്ദരിവസം (നാൾത്തോറ്റം)
യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുരം) കടക (കടകരോഹിണി) അല്ല (വരട്ടമ
ത്താൾ) നിഷ്കപാദം (കഷായം).

വാരിവാഹാദി കഷായം

നൽക്കാറ്റു, നെച്ചിമുടവുവു, മഹാകുരിങ്ങ.

ലിക്കായൽനീർമരുതുതാലി, വതൻകഷായം

മറ്റിച്ചുട്ടുളുവണച്ച കഴിഞ്ഞിൽമാറ്റം

മരബുവാലുളികേതളികക്കുപ്പൻ.

93

പാലാതിലകാദി കൈപ്പം

പൊരിക്കെന്നാളിക്കുചുരുട്ടുണ്ടനീ, കുറുത്താ-

ട്ടിയുളളവേത, മയിലെൾക്കൊലി, ദേവനാരം

പൂക്കൈക്കവേട്ട, നിയവേങ്ങമതിന്റെകാതൽ,

നിഷ്കാലവെള്ളമിവകൊണ്ടുചെയ്തതിങ്കൽ.

94

നൽക്കെങ്ങൻ പുക്കുല, ചൂറ്റുതള, കൾകറുകുപ്പു, നെല്ലിയുളയന്നി

വസ്തുക്കൾക്കുള്ളനീർചോതിടയരമണി, മാമച്ച, വൈകുതയങ്ങൾ

പുത്തൻചിററുല, മേലത്തരി, വടി, ചരളം, ചന്ദനം, മുർവ, വേമ്പാ-

ടത്താൽ, കച്ചുരി, മഞ്ചട്ടികൾപതിമുക, മീവകു

കൽക്കൊക്കി 95

എണ്ണ, യല്ലെങ്കിലോടത്തെയെണ്ണ, കാച്ചി യറിപ്പൻ

ഉണ്ണിമുട്ട, നിതേച്ചാലിട്ടുണ്ടൊന്നാലകാനിടം.

96

പാതററനീർമരുതു പാതമരങ്ങൾ, നല്ല

കാരിങ്ങ, വേങ്ങച്ചിവതൽതളിർനീരിൽമാണ്ടി

കാർക്കനം, കടുകുമാലാണി, ചന്ദനം, ക-

ച്ചുരിക്കിഴങ്ങ, കില, മുക്കുര, മൊത്തകൊട്ടം, 97

സുരത, വടി, വൈകുതയമുടയിൽതാലി, മൂന്നകായാഗോപി

കയാൾ,

തിരുവട്ടപ്പുറം, തകരം, ചരളം, സാക്കുരിചതുങ്ങായം.

98

92. ബീജം (അരി) വേപ്പുവല്ലം = വേപ്പിന്റെ വല്ലം
(തൊലി) നിർമ്മിച്ച (ഉണ്ടാക്കി)

93. മറ്റിച്ചു (പോടിച്ച്) 94, 95, 96 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

95. ഇടയരമണി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) രാമച്ചവട്ടുകുതങ്ങൾ = രാമച്ചം, വട്ടുകുതം (വട്ടുകുതവേരിന്മേൽ തൊലി) ഇവ = മുർവ്വ (പെരുങ്കുതവേരിൽ) വർഗകം (ഗണം).

97. അഞ്ചനം (അഞ്ചനക്കല്ലു) 97, 98, 99 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

ഇതു കളുപ്പച്ചിലയും പുതുതാക്കളെത്തുടങ്ങിയതായതോ,
മതിമുഖീന്ദ്രേപ്പാർമുർചൊന്നതലും നന്നെന്നിനിയ്ക്കതോന്നാം. 99
ആനനാലയമേ! വിഴാലരിവിസപ്പത്തിൽ ചികിത്സാക്രമം
സ്ഥാനത്തിൽ പറയുന്നതെല്ലാമുടലിൽ തേപ്പാണെടുത്തീടണം
താനേതന്നെയടൻനില്ലാതപ്പുലാവിന്തോലു, ലത്തച്ചുരം
താനും, തെല്ലണയിച്ചുകാച്ചിയജലം വേണം കുളിപ്പിക്കുവാൻ. 100

പൊതമക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പാരംചെമ്പിച്ചു, തന്നിട്ടു, വിടരുവിടവു താൽമു ചന്ദ്രതീകോണാ-
കാരത്തിൽ താമ്രനീലപ്പളകന്നിറന്നിറങ്ങുഗ്രമാന്തം ഞാതു, നീറി,
പാരംതോറും കോറോവിനചെറുതാം പൂണിണക്കി,
ജപരംമേ-
ത്താ, രംഭിത്തുന്നനീരാണയിപൊതമവിസപ്പാലുമാം വ്യാ
ധി ബാലേ! 101

പൊതമക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

കേല്ലേറും പൊതമക്കരപ്പൻ ഉവായ്ക്കണ്ടാലുടൻ താനിരി-
പ്പിച്ചു, താനീമരക്കുതക്കളി, വരൈർവെള്ളത്തില, ല്ലേകിലോ
നൽപ്പാടീര, കമിത്രവേർ ചൊതാലിതൊടേ മഞ്ഞാച്ചുപ്പാലിനാൽ
തപ്പാത്തേറമരച്ചുവെച്ചു പുരട്ടേണം പതുക്കാർകരേ! 102

98. സുരതത (ദേവതാരം) ഗോപികയാൾ (നന്നാറി
ക്കിഴങ്ങു)

99. അരച്ചു (അരച്ചുകലക്കി) പചിക്കും (കാച്ചുന്ന)

100. വിഴാലരിവിസപ്പത്തിൽ (വിഴാലരിക്കരപ്പന്റെ) ചി-
കിത്സാക്രമസ്ഥാനത്തിൽ പറയുന്ന തൈലം (നൂപ്പുസാരം) ലത്ത-
ച്ചുരം = ലത്തയുടെ കരം (ഇല)

101. വൃത്താൽമു ചന്ദ്രതീകോണാകാരത്തിൽ (വൃത്താകൃതി-
യിലും അൽമു ചന്ദ്രാകൃതിയിലും ത്രികോണാകൃതിയിലും) താമ്രനീ-
ലപ്പളകന്നിര = താമ്രനീലങ്ങൾ (ചുരുപ്പം കറുപ്പം ഉള്ളവ) ആയ
പുളകങ്ങളുടെ നിർ. ഉപ്രമായ് (കലശലായ്) ആരംഭിക്കുന്ന (തുട-
ങ്ങുന്ന) പൊതമവിസപ്പാലും = പൊതമവിസപ്പം (പൊതമക്കര-
പ്പൻ) എന്ന ആഖ്യ (പേർ) ഉള്ളത്. വ്യാധി (രോഗം)

102. പാടീരം (ചാനം) അമിത്രവേർ (ഏകനായകവേർ)
തൊലി.

നിംബാമൃതാദി കഷായം

കേൾക്കുവേപ്പിന്റെതോൽ, ചിറ്റാമൃതി, നെടുങ്കരിങ്ങാലി
താൻ, ബ്രഹ്മി, വീര്യം
മൃക്കംകാറ്റ, ചലോടക്കട, വഴുതിനരങ്ങിന്റെയും വേർ, പടോലം,
അകുമാരിത്തണ്ട, സാക്ഷാൽ വടി, തിവയുടെ പഞ്ചമരയും,
തേൻ, മോലും,
നിഷ്പാദം രോഗനണം ബാലകർന്നിത, മിതകേര
‘നിംബാമൃതാദി’. 103

അരുഷ്കരാദി കഷായം

നേരാനി വണ്ണമിതിൽ മെല്ലൊടിനായ് കലർത്താം
പാതററുഗുൽഗുലു, മധു, കശ്, തന്നിച്ചത്തേനും,
ചേരിനെഴുകരു, വരത്ത, വയമ്പു, ദേവ-
താരം, വിഴാലരി, നറുംമുകിൽ, വെപ്പുതൻതോൽ, 104
ചൊല്ലും പാടക്കിഴങ്ങോ, ടിരുവഴുതിനവേരി, ഗുണത്തിൻ കഷായം
കെല്ലെമാശിരൂ, തേൻ, ഗുൽഗുലു, വിവ, യഥവാഗുൽഗുലു, ക്ഷേര
ദ്രക, ഞാൾ,
അല്ലെങ്കിൽത്തേന, മാശിരൂ യതി, വ, മധുവേര, ഗുൽഗുലു ചുണ്ണ
മോണോ,
കല്ലെമാശിഫലം, ഗുൽഗുലു, വിവസരമോ, ചേത്തുതേനവി
ചിടേണം. 105

മുന്നംനിസുംകൾക്കെന്തവവാളുപോലെ
നന്നേലപാസുരകടംബകച്ചമകേതോ
നൊന്മറ്റത്തുവിട്ടമേപൊതമക്കുപ്പൻ
മന്നെക്കണ്ണാൽകപമിതനിർത്ത്ത്യാദി’. 106

103. വഴുതിന രങ്ങിന്റെയും വേർ (ചെറുവഴുതിനവേർ, വെണ്ണവഴുതിനവേർ) നിഷ്കപാദം (കഷായം)

104. ചോലിങ്കര ഗുലിചെമ്പിട്ടവേണം. 104ം, 105ഉം മണ്ണുകങ്ങളുടെ അനന്ധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

105. തുരുവഴുതിനവേർ (ചെറുവഴുതിനവേർ, വെണ്ണവഴുതിനവേർ) യഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) ഗുൽഗുലു ക്ഷേരദ്രകങ്ങൾ — ഗുൽഗുലുവും ക്ഷേരദ്രകവും (തേനും) ഗുൽഗുലു ചുണ്ണം = ഗുൽഗുലുവിന്റെ ചുണ്ണം (പൊടി) മാശിഫലം (മാശിക്ക)

106. കപമിതനിർത്ത് (കഷായം) ഉപമാലങ്കാരം

എരിക്കരപ്പൻകുടിപ്പുതു, 'മഷുവല്ല' -
 പ്പെരാൻതൈലമതു, മനുയുമല്ലമുഖ
 വിരാസുരാവലിവിമർദ്ദിനി വിന്ദമാല
 മാറാൻപറഞ്ഞവിധിയും, ഹിതമാമിതികൾ. 107

മുറക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

മുള്ളിൻറമോടിതടവും ചെറുപൊള്ളചേർ,
 മുറുംകുമാരന്റെമേനിയിലേപ്പുത്താറും
 മൂന്നാൾപതിച്ചതിനാശേഷമുദിച്ചിടുന്ന
 മുഷ്കാണനീരലിലമോഹിനി മുൾക്കരപ്പൻ. 108

മുറക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

വൈലത്തിട്ടൊന്നണക്കീടിനപെരിഞ്ചൊതുപെരാൽമരത്തൊലു
 തെങ്ങാ-
 പ്ലാലാലും, നൽക്കടക്കക്കുന്തവിടകലതംതെച്ചിവേർത്തൊലു
 താരോ,
 ബാലേവേമ്പാടവൃക്കുതൊലിയൊഴുതലരിപ്പക്കളൊ, തെ
 തമവള്ള-
 തൊലും പേന്തിച്ചതെച്ചീടുകിലുകനെമുടിഞ്ഞീടാമമുൾക്കരപ്പൻ. 109

ചന്ദ്രരേഖാദി കഷായം

തികൾക്കീർ, വടി, കാട്ടുവെള്ളരിയതിർ മുലം, കൊടിത്തവരേർ,
 തങ്കംപാലമരത്തിനുള്ളതൊലി, പാടിരം, കരിഞ്ചീരകം,
 വകാർ ചീനഗുതാ, ടലോടമുരടി, വസ്തുക്കളാൽതീർത്തിളം
 തേൽകൂട്ടിസ്സിതലേന്തതുകിയകഷായമെക്കഴിപ്പിജ്ഞം. 110

ഐലേയകാദി തൈലം

നൽക്കാർ, പിന്നെന്തിജാതം, പശുപയുവതി, നാലാമരത്തൊലി,
 വററിൻ
 നിഷ്പാഥംതാനമോത്തിടുകിലതിഹിതമീ ചന്ദ്രരേഖാദി
 മേപരലേ.

- 107. വിന്ദമാല (പുള്ളിക്കരപ്പൻ)
- 108. ഉദിച്ചിടുന്ന (മൂന്നാകുന്ന)
- 109. പേന്തിച്ച (അരച്ച)
- 110 തികൾക്കീർ (കാർകാകിലരി) മുലം (വേർ) പാടി
 രം (ചന്ദനം) വകാർ = വലിയകാർ (മുത്തങ്ങ) സീന (പഞ്ച
 സാര).

മുക്കാപ്പിരം, മധ്യകം, ഇല, മലടി, തീവറനിൽക്കെഴുലത്തിൽ
നിന്നും

കൈക്കൊള്ളുന്നിനിൽമേലുംചെറുവഴുതനവേർ ചന്ദനം ചേർന്ന
യഷ്ടി, 111

നൽകപ്പൂരി, പെതകുരുമ്പയുടെവേർ, സാക്ഷാൽ ചതുർജാത, മീ.

സ്കംഘം മുറുക്കുചേർത്തുതിലജംകാനോ, വെളിച്ചെണ്ണയോ,

ഗതികൂടാതെപപിച്ചരിച്ചതുകമാരയാർനിദാനംഗീര-

സ്തികൽത്തേജ്ഞ, മുത്തമംത്രിഫലയാൽസാധിച്ചിടംതൈ
ലവ്യം, 112

അശ്വചരവല്ലാടി തൈലം

അരയാലിൽതൊലി, ദിവനം, രീതയാതവടി, കൊന്നതൻറതോ
ലീനയാൽ

വിരചിതമാം കപാമത്തിൽക്കരിമുകിൽ, മഞ്ചെട്ടി, പഞ്ചഗന്ധ
മീവ, 113

111 തിജാതം (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി, പച്ചില) പശുപയുവതി (നന്നാഭിഷിഷണ്ഡ്) നിഷ്കുമാരം (കഷായം) മധ്യകം (ഇരിപ്പ) ജ്വരം (ഗുരുവേലി) ക്ഷൗരം = മേങ്ങയുടെ (ഇലകളുടെ) ഞാലം, കൂട്ടം) മേഘം (മുത്തങ്ങ) യഷ്ടി (ഇരട്ടിമുരം) 111-ം 112-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

112 ചതുർജാതം (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി, പച്ചില, നാഗപ്പൂവ്) സംഘം (വട്ടം) തിലജം (എണ്ണ) ചാലിപ്പ് (കാച്ചി) കമാരയാർ (കട്ടികൾ) ത്രിഫലയാൽ സാധിച്ചിടം (ത്രിഫലകൊണ്ടു വെച്ച കഷായത്തിൽ ത്രിഫല അരച്ചുകലക്കി കാപ്പുന്ന) തൈലവ്യം (എണ്ണയും) വെളിച്ചെണ്ണയുമാം, മുത്തമം (നന്നാ)

113 വിരചിതം (മുണ്ടാക്കപ്പെട്ടത്) കപാമത്തിൽ (കഷായത്തിൽ) കരിമുകിൽ (മുത്തങ്ങ) മുത്തങ്ങ നല്ലവണ്ണം മുപ്പു ചെന്ന തായാൽ അധികം വീഴ്വതായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടാണിവിടെ 'കരിമുകിൽ' എന്നു പ്രയോഗിച്ചത്. മുപ്പുചെന്നാൽ മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു നല്ലവണ്ണം കറുത്തിരിക്കുകല്ലോ, ഇതരഭാഗങ്ങളിലും ഇപ്രകാരം കണ്ടുകൊള്ളണം. പഞ്ചഗന്ധം (ഇരുവേലി, രാമച്ചം, കൈട്ടം, ഇരട്ടിമുരം, ചന്ദനം), 113-ം 114-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവായിക്കണം.

അർച്ചിപ്പട്ടണത്തോ, കച്ചിയരികൂടംതെങ്ങെപ്പട്ടണത്തോ,
ശിരസ്സിലല്ലമെന്തിങ്കൽ പരട്ടാനന്മുഖംണിത".

114

നെല്ലിക്കായ, നിശീഥിനിത്തൊലി, കൾചേതം കാർമുരീക്കി
ഒൻറതോ

ല,ല്ലെന്നാലയി! പാൽമരത്തൊലികലറനിടം കുറഞ്ഞാട്ടിവെർ,
തെല്ലാട്ടീടുകുക്കിവെച്ചൊതജലംവേണംകളിപ്പിട്കുവാ-

നെ,ല്ലാമിങ്ങിനെപെയ കിൽമാറ്റിത്തുടർതാൻ മുൾക്കരപ്പൻ,
പ്രിയേ! 115

ഏരിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ചേമ്പിച്ചഗ്രംകുക്കുംചിലപുളകമിയന്ന, നൂറുംകുട്ടിയായ"മേ-
യ്ക്കുചെമ്പംഗീനമാക്കി, ചെറ്റുതുരിറുകയിൽ ഗാജകണ്ണിൽ ചുകപ്പ",
എമ്പാടുംനിറലൊ, ചുരുട്ടുവ, ചേമ്പിമുഴക്കംതളച്ചത്തുപ്പൊ-
ന്നമ്പുംനോവേപ്പിലെല്ലാ, മിവതടവിടയഴുംനീരേതരിക്കര

പ്പൻ. 116

ഏരിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

പുത്തൻചിററു തിന്റെറതോലി, തെപ്പെപ്പട്ടണിൽകിഴങ്ങി, നന്ദിയ
നൽമരാണിക്കുരു, വോടിാട്ടിമധുരം, മഞ്ചെട്ടി, തെറ്റാ വരൽ,
പുനിക്കൂടാ തരിവതെതവെള്ളമതിനാൽപോഷിച്ചതെച്ചീടകിൽ
തെങ്ങെപ്പട്ടണ തുവാണി! തമസ്കകണേരിക്കരപ്പൻവിടം. 117

വേമറ്റുചാടി കഷ്ടതം

വെത്തിത്തോൽ, നൂളും, കനത്തൊ മകരിങ്ങാലിട്ടമക്കാതൽ, നീർ,
പുത്തൻകാൽ, തകരം, ശിവവരി, തിരിപ്പക്കാതലാ, പർപ്പടം,
താത്രിവേപ്പുകൾ, മുണ്ടവേരിതുകൾതൻതോലി, പുറത്തൊഴയ്ചൊ-
ലത്തിൽകാട്ടിലുദിച്ചവെള്ളരിയതിൻ വേട്ട, കെത്തിന്റെ

വേർ, 118

115 നെല്ലിക്കായ നിശീഥിനിത്തൊലികൾ = നെല്ലിക്കായ
നിശീഥിനി (കാക്കങ്ങൾ) തൊലിഇവ.

116 അഗ്രം (തല) മെട്ട" [ഗർഭം] അമ്പെ [മുഴുവൻ] സവാ-
ധീനമാക്കി = ശരീരം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചു എന്നു സാരം.

117 പോഷിച്ച [അരച്ച]

118 നൂളും [താമപ്പം] താത്രി [തേമത്തേൾ] ഔഷധൊഴു-
ത്തിൽ [ഔഷധക്കൂട്ടത്തിൽ] കാട്ടിൽഉദിച്ച [മുണ്ടായ] വെള്ളരി[കു-
ട്ടവെള്ളരി] 118-ാം 119-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

ബാലേ'വൈതുകതാതിർ മുദാദിനഭയതോൽ, നൽക്കുറേന്താട്ടി
 വേരീ,
 നാലേഴുതുലയുമാൽ'ചേർത്തുചിതനിലയിലുണ്ടാക്കിടുംകപാഥ
 വേളം
 ചാമേപഞ്ചാം, തേനെ, നിവകീരപി കലർത്തിട്ടുസേവിച്ചിടേണം,
 മരലല്ലാം മാററിനെച്ചുകിട്ടതീസുഖമീ'ഹേമദശാരി'
 മുദേധി 119

പൂക്കുവല്ലാരി കഷായം

ഇത്തിത്തോൽ, നീർ, പടയാലം, ചെറുവഴുതിനവേർ, വേവതാരം,
 വിഴാവിൻ
 വിത്തോ, കർശ്ശാമി, ലന്തത്താലി, വലിയകുറിഞ്ഞാലിനൽകാ
 തല, ദ്രം,
 പുത്തൻകുപ്പുരിതൻകുടക, മരിയുടെവേർ, പപ്പടംവേലുതൻതോ,
 ലോ, ത്തിടംചന്ദനം, ചിററുത, മവടിമുതായ, രാമച്ച,
 മിന്നി, 120

കാർത്യായനശതാവരിക്കട, കഴിഞ്ഞില്ലാകുറേന്താട്ടിതൻ
 വേരാക്കുന്നപെരുതനമുദാദിനഭയതോൽ തൻകപാഥനീർ
 ആറിത്തേനമൊഴിച്ചുതോതിടണമൊട്ടി'പൂക്കുവല്ലാരി'യാൽ
 മാറാരേക്കരിവിസ പൂകിലമഹിളാശ്രേണിത്താണികൃതേ! 121

അക്ഷയാത്രാദീകൈരലം

ലാക്കിൽത്താനീക്ക, നെല്ലിക്ക, കളിടകലതം നൽക്കുറേന്താട്ടി
 വേരാൽ
 തീക്കുംകപാഥത്തിൽവാണീവിജിതപി കവയുപഞ്ചമേ പഞ്ചഗന്ധം
 കല്ലംചേർത്തിട്ടുകാ പൂംതിലജ, മേവേളിചെല്ലുന്തോ, മേലിയിൽ
 തേന-

പ്രിയേണം നിത്യ, മേനാലകലമപകടക്കാരനേരിക്കരപ്പൻ. 122

119. കിമപി (കുറഞ്ഞൊന്ന)

120. താദ്രം (മുത്തങ്ങ) അരിയുടെ (പ്രകനായകത്തിന്റെ)
 വേർ. 120, 121 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിക്കണം.

122. കപാഥത്തിൽ (കഷായത്തിൽ) പഞ്ചഗന്ധം (ഇരു
 വേലി, രാമച്ചം, കൊട്ടം, ഇരുട്ടിമധുരം, ചന്ദനം,) തിലജം (എണ്ണ)
 അഥ അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) മേലിയിൽ (ശിരസ്സിൽ)

പട്ടോലാദി തൈലം

പട്ടോലം, തെങ്ങിൻപൂക്കൾ, തേൻ, നടുക്കൈതയുടെ കൂ-
 വെട്ടത്തീക്കുന്നിൽനിന്നു, തിരികെയെടുത്തു, സകലായ്
 വെട്ടപ്പിൽത്തെച്ചിപ്പുപ്പുതുരസമണച്ചുഗ്നിമാണി-
 വിടാസ്യം, മഞ്ഞ്ചട്ടിപ്പൊടിതേൻ, തെപ്പെണ്ണകൊടി, വട്ടി, 123
 കച്ചരിക്കു തേക്ക, ചന്ദനമിവയൊട്ടുരാമച്ചവം, കൊട്ടവംകൽ-
 കിച്ചുറ്റുന്നാരോൽകാച്ചിയവിമലവെളിച്ചെണ്ണ, യല്ലെങ്കിലെണ്ണ
 പൊൽപ്പുതേലുംകരേ. മേലിയിലമ്പി, പെരുമാറേണ, തേൻ
 കരപ്പൻ

മുപ്പട്ടംമാറ്റമെന്നാലുടനെ, തിരുപട്ടോലാദി തൈലമല്ലോ. 124
 ഖദിരസനാദിതൈലം

കുറിഞ്ഞാലിത്തേങ്ങാമുക്കുതൽ, നാലാമരത്തോല, രക്ഷണിവററിൽ
 കഷായേ
 നടുക്കൈതയുടെ തേക്കെടുത്തു, വിത്തുമാർക്കും, യഷ്ടി, കല്ലിച്ച
 ചേർത്തിട്ടുണ്ടാത്ത. 125

എണ്ണ, കാച്ചിടണം. തേങ്ങായെണ്ണയോമേൽപ്പുരട്ടുവാൻ
 വൻനിറത്തോലിയാൽ സാധിക്കുന്നവെള്ളംകളിക്കുവാൻ. 126

വിശാലരിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

മുറുവഴാലരിവലിപ്പമിയന്നുചെമ്പി
 ചുറ്റുംവെളുത്തപുളകങ്ങൾനിറഞ്ഞുമേലേ,
 തെരുന്നിറച്ചിയിടതിങ്ങുമിടത്തുവന്നു
 പറുന്നാറിവുവിശാലരിയാംകരപ്പൻ. 127

123. ഈ മൂന്നിൻപൂർ എടുത്ത് അതിൽ തെച്ചിപ്പുപ്പുതു-
 രസം. (പുതുനീർ) 123, 124 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നാ-
 യിട്ടാകുന്നു.

124. വിമല വെളിച്ചെണ്ണ = വിമലം (നീർമലം) ആയ
 വെളിച്ചെണ്ണ. മേലിയിൽ (പിരപ്പിൽ).

125. കഷായേ (കഷായത്തിൽ) വിത്തുമാർക്കും (ദേവതാ-
 രം, യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുരം) ഈ ഗണത്തെ കൽക്കിച്ച (അരച്ച)
 125, 126 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

126. വൻനിറത്തോലി = വലിയ നിറയുടെ (മരത്തെളി-
 ന്റെ) തോലിയാൽ സാധിക്കുന്ന (കാച്ചുന്ന)

വിശാലരിക്കരപ്പൻ്റെ ചികിത്സ

കുറുകയുടെ മൂലഭാഗം പൊന്തുകരിങ്ങാലിത്തൻ്റെ കാതലിനെ
വിരവൊട്ടത്തോടൊപ്പം കൊണ്ടുവെച്ചു തെച്ചാലതു ശമിക്കും. 128

മുസ്സാവദിരാദി കഷായം

കേൾമുത്തങ്ങയന്നിൻകിഴങ്ങൊട്ടുകരിങ്ങാലിറ്റമക്കാതലം
തോമൽപ്പാടലചന്ദനം, പരീയകൊത്തമ്പാല തൻതമ്പുലം,
സോമാസ്യം, മരമഞ്ഞളിൻതൊലി, വടിപ്പേർകൊണ്ടുചൊല്ലുംതെ-
ന്നി, 'മുസ' താളദിരാദി തൻകപമിതന്നിർ തേൻതുങ്കിമോതി

ടണം. 129

വദിരേന്ദ്രയവാദി കഷായം

കരിങ്ങാലിസ്സാരം, കരുന്നീക്കുകപ്പാലയരി, പ-
ത്തരിച്ചുണ്ടയ്ക്കൊക്കും മുരടിനൂട്ടമേൽത്തൊലി, മരിവേൾ,
കരിങ്കാരോ, കേലത്തരിയരിയൊ തങ്ങിൻതൊലി, ശതാ-
വരിക്കരം, കൊട്ടം, രജനി, മേമഞ്ഞൾത്തൊലി, വടി, 130

താർതാവൽവേര, സിത്തജീരക, മാടലോട-

വേൾ, താമരാക്കി വനവെള്ളരിവേൾ പടോലം,

കേടറലത്തലി, വേപ്പിനെഴുന്നതോലി,

പാടക്കിഴങ്ങു, മവിഴാലരി, യിഗ്ഗണത്താൾ 131

സപ്പസാരതൈലം

മൈല്യച്ചകച്ചമധുചെത്തകഷായന്നിർപൊ-

തുല്ലേവിശാലരിവിസപ്പകമാലകററും

129. പാടലചന്ദനം (രമതലചന്ദനം) തണ്ഡുലം (അരി)
വടിപ്പേർകൊണ്ടു ചൊല്ലുംതെന്ന് (ഇരട്ടിമധുരം) കപമിതന്നിർ
(കഷായം)

130. കരിങ്ങാലിസ്സാരം = കരിങ്ങാലിമൂലം സാരം (കാത-
ൽ) രജനി (വരട്ടമഞ്ഞൾ) 130ം, 131ഉം മല്ലാകങ്ങളും, 132ാം
മല്ലാകത്തിൻ്റെ പൂർവ്വാർവ്വം എന്നായി അനവധിപ്പെടുത്തേണ്ടവ-
യാകുന്നു.

131. അസിത്തജീരകം (കരിഞ്ചീരകം) വനവെള്ളരി (കാട്ടു
വെള്ളരി)വേൾ.

132. മധു (തേൻ) വിശാലരി വിസപ്പകമാല = വിശാലരി
വിസർപ്പകം (വിശാലരിക്കരപ്പൻ) കൊണ്ടുള്ള മേല. പിശുക്

നെല്ലിട്ടു, യാണൽമുള, പിട്ടുകവലിപത്രം,

കല്യാശരേകരുക, ചിററു തംബുവണ്, 132

ഇച്ചൊന്നൊഴയംഗനീരിലായ് ത്രിഫല, പാടീരം, കരിഞ്ചീരകം,
കുച്ചരിക്കട, യോടമുക്കുര, മിനിപ്പല്ലാനിത മ്തോൽ വടി,
സ്വരേപ്പ് വ്യാധി, പെതങ്കുതമ്പ, മുരടീ, വസ്തുക്കളൊപ്പിച്ചുകുറി-
ക്കിപ്പിട്ടങ്ങിനെതങ്ങിയെല്ല, യഥവാ നല്ലെണ്ണ, കുച്ചിടണം. 133
കവലുവേലക്കുരപ്പൻവിടുവതിനടന്നി 'സപ്തസ്വാർ'വൃത്തേലം
തെല്ലാസേവിച്ചുയും, ചോലകരഥതലയിൽത്തക്കയുംചെയ്തിടണം
നെല്ലിക്കാവേള്ളമല്ലോ തലകഴുകിടുവാൻ നല്ലതെൻവല്ലഭി ക-
രേല്ലാം കൊലക്കുരപ്പനതകിയവനടത്തീടണം നാവിയോടെ. 134

പുളികുരുക്കുരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പുരവണിമാർക്കണിപുളികുരുമട്ടിയന്നം,
നീർവാച്ച, മൊട്ടുതാല വിണ്ട, മുടൻപഴത്തും,
തേവു! പുക്കുച്ചിടല, തരണാവ, വകുട്ടിതർമു-
ധാവികുലും, മിഴിയിലും കിടവോടണച്ചും, 135

മുരേപുറം, മല, മുരോപാടി, പിത, ശത്തല
ലമ്പുംതൊമ്പുകൾ, കണതമലിന്റെപ്പുറം,
എൻപതി' കക്ഷമതി, വററിലൊരോടമുണ്ടാം
വർപൊള്ളയ ണ്ണയിപുളികുരുവാംവിന രീപ്പം. 136

പുളികുരുക്കുരപ്പന്റെ ചികിത്സ

കുഞ്ഞിക്കൊട്ടകവേര, തെച്ചിമുരടീർതോലൊത്തക്കണ്ണട്ടിയും,
രഞ്ചിപ്പേറ്റിയതെങ്ങാടു ചുരുതിനാൽപോയിച്ചുവെച്ചങ്ങിനെ

വല്ലി പത്രം (ഇല) തംബു(ഇരുവേല)വണ്(കഞ്ഞിപ്പുറ്റി) 132-ാം
ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാര്യം 133-ാം ശ്ലോകത്തോടു അനുബ-
ന്ധം.

133. ഇച്ചൊന്നൊഴയംഗനീരിലായ് പാടീരം (ചന്ദനം)
വ്യാധി (കൊട്ടം) കുൽക്കിച്ചു (അച്ച) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ)

134. വേലക്കുരപ്പൻ (വിശാഖരിക്കുരപ്പൻ)കൊലക്കുരപ്പൻ
(ലത്തക്കുരപ്പൻ) 135, 136 ശ്ലോകങ്ങളെ ണ്ണയി അനുബ-
ന്ധം.

136. പൃഷ്ഠം (പിൻഭാഗം)

മഞ്ഞിൽമാമല തർക്കഹാസകൃതമേ ചട്ടാപുരട്ടീടകിൽ
കഞ്ഞിൽമെളിലെഴും പുളിങ്കുത വിസർപ്പത്തിൻകൈതമ്പുമേ. 137

നിംബതപകാദി കഷായം

വേപ്പിന്റെ വൽക്കം, വടി, മൂന്നുകായ,
നാലാമരത്തോലിവതൻകഷായം
സാപ്പട്ടിടേണം മധുരചതുസ്താലൻ
താപ്പുളിമോടെ, ന്തതണുതാംബുജാക്ഷി 138

ഗാരിബാലചിന്താദി കഷായം

പിച്ചല്ലെന്നു നീങ്ങിതൻകട, കനത്തീടംകരിങ്ങാലി, രാ-
മച്ചം, ചന്ദനം, മേലോപ്പാടം, ചോരം, പടോലം, വടി
മെച്ചംപുഷ്പവ തൻ കഷായജലവുംതെൻചേർത്തുസേവിയ്ക്കുകിൽ
സ്വച്ഛശ്രീവസതോപുളിങ്കുതവിസർപ്പാതകമറീടമേ. 139

അസനാദി തൈലം

വേങ്ങാക്കുതൽ, മഹാശർവരിയതിൻ കടം, തഥായഷ്ടി, തോൽ
നീങ്ങുംകുവളവേത, ചിറ്റാളതീ, വററീൻകാദമവെള്ളത്തിലായ്
തപംഗൽ ഭൂലതീകേടി സുരഭി, ചരളംതാൻ, നാനുകപ്പല്ല, മുത്ത-
ങ്ങക്കു, മരത്ത്, രോഹിണി, കഴിഞ്ഞില്ലാകുമുത്തോട്ടിവേർ, 140
തക്കോലപ്പട്ടിൽ, വെൺചന്ദനമൊട്ടമതകിൽ, ചട്ട, മഞ്ചട്ടി,
പോരാ

നൽക്കച്ചുരിക്കിഴങ്ങു, രകമുരട്ട, നറുംകുത്തുതക്കം, ത്രിജാതം
മണ്ണണ്ണാളുകരിഞ്ചിറക, മിവസമമാട്ടികൽക്കിച്ചിട്ടി-
ത്തക്കുതതിൽകാച്ചിവെണ്ണകുതിലജ, മഥ വെളിച്ചെണ്ണയോമുഖ്
നി തേജ്യാം. 141

137. തേങ്ങാ താലം (തേങ്ങപ്പാൽ) പേയ്യിച്ച (അരച്ച.)

138. വല്ലം (തൊലി) മധു (തേൻ)

139. അംശോദം (മുത്തങ്ങ) പുളിങ്കുതവിസർപ്പാതകം = പു-
ളിങ്കുതവിസർപ്പം (പുളിങ്കുതക്കരപ്പൻ) എന്ന ആതകം (രോഗം).

140. യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) സുരഭി (ദേവതാരം) രോഹിണി
(കടകരോഹിണി) 140, 141 ഉം മണ്ണാകുണ്ടെ ഒന്നായി അറിയ-
ക്കണം.

141 ത്രിജാതം (ഏലത്തരി, എലവംഗത്തോലി, പച്ചില)
കൽക്കിച്ച (അരച്ച) തിലജം (പൂണ്ണ) മൂലാവിൽ (ഗിറസ്സിൽ)

ശാരിബാലി കൈലാ

ഇരട്ടിയുരം, ഫലശ്രമമിവററിനാൽ സിദ്ധമായ-
 യൊരേണ്ണമീദനവിധംശിരസി തേജസ്വാൻമതം
 വരാംഗി! നമുനീങ്ങിതൻ, കട മഹാകുറഞ്ഞുട്ടിവേൾ,
 സുരട്ട, വടി, വാരിവാഹമിവതൻ കഷായാംബുവിൽ. 142

മുരക്കിന്നില, യൊമൽപ്പൂവരമിൻതളിൻ, നിരയോ
 കറുകപ്പല്ലി, വററിൻനീർ ശരിയായ് ചേത്തുവെച്ചതിൽ 143

ചട്ടററിട്ടം ത്രിജാതം, വടി, യതണനിറച്ചുനനം, ചന്ദനംനീർ,
 കോട്ടം, രാമപ്പൂ, മാക്കത്ത, മൊട്ടതകരം, നാനുകുപ്പല്ല, രത്ന,
 പിഷ്തംചേർത്തിട്ടിതെല്ലാം, തിലജമകവെളിപ്പെണ്ണയോകാച്ചി
 വെച്ചി-
 ട്ടൊട്ടാസേവിയ്യയും, തേജുകയുമുചിതമാകുന്നു കന്ദോദ
 ഹാസേ! 144

കേൾമററുള്ള ചികിത്സയും കലതേനിയ്ക്കക്കുറപ്പുനര-
 ച്ചാമട്ടാണിതിൽവേണ്ടതീ, ശരീരവ്യാപ്തപ്രതിമഞ്ഞിടകിൽ

142 ഫലശ്രമം (ത്രിഫല) ഇവററിനാൽ സിദ്ധമായ (സാ-
 ധിക്കപ്പെട്ട) ഇരട്ടിയുരം, ത്രിഫല ഇവകൊണ്ടുവെച്ചകഷായത്തി-
 ൽ ഇരട്ടിയുരം, ത്രിഫല ഇവഅരച്ചുകലക്കി കാച്ചിയ എണ്ണയും വെ-
 ളിച്ചെണ്ണയുംമാം ഇതേവിധം ശിരസി = ശിരസ്സിൽ തേജസ്വാൻ-
 മതം (നന്നം) 142-ാം 143-ാം 144-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ-
 ന്വയിക്കണം. സുരട്ട (ദേവതാരം) വാരിവാഹം (മുത്തം) ക-
 ഷായാംബുവിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ)

143 മുരക്കിന്നില (കരിമുരക്കില) ഇതിൽ അവിടവിടെ
 'മുരിക്ക' എന്ന പ്രയോഗിച്ചു കാണപ്പെടുന്നത് കരിമുരക്കിനെ കുറി-
 ച്ചാകുന്നു.

144 ത്രിജാതം (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തോലി, പച്ചില)
 അതണനിറച്ചുനനം = അതണനിറമായ (ചുക്കുന്നിറമായ) ചന്ദ-
 നം (രക്തചന്ദനം) ഇതെല്ലാം പിഷ്തം (കല്ലം) ചേർത്ത തിലജം
 (എണ്ണ) ആസേവിക (കടിക്ക)

145 പണ്ണിൻ പറ്റിടംപണി (ബ്രണചികിത്സ) കാക്കം

കാമം പുണ്യീതപരനിടാ പണിഹിതം, നാനാപ്രകാരൈഷധ-
സ്മോമഞ്ഞത്തരസാപഴുപ്പാധികമാകായ്വാൻപ്രയാഗിയ്ക്കണം. 145

പിത്തക്കരപ്പനതകുന്ന ചികിത്സ യോഗ്യം.

മിത്തവിൽനിന്നൊഴുപറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞുവല്ലോ

കരഞ്ഞിടംകൊവിസപ്പനിമയ്യുവേണ്ട

കൃത്യങ്ങളുംക്രമമീയന്നിനി മൊന്നരയ്യം.

146

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

മുളനെൽക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നിട്ടംമദ്ധ്യംതടിച്ചങ്ങിനെയിതലെയും കൂത്തഹോവംശനെല്ലിൽ
മട്ടൊത്തിടുന്നവെള്ളപ്പുളകു നിറമൊഴുക്കു പാണ്ഡുരക്താഭമായും,
കട്ടിപ്പെട്ടും, തവിട്ടും കറുപ്പുമുടലിനണ്ടാക്കിയും, തീവ്രനോവം-
പ്പെട്ടിടാനേയുമെത്തും ചിത്രവീനതചിയും, മരിച്ചും, ചെത്തിടും

നീർ. 1

മുളനെൽക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

മുഷ്ടവും മുളനെൽക്കരപ്പനതുതാൻ, മാരാന്റെ വേരോ, ഗുണം-
കൈക്കൊള്ളും ശതകുപ്പായും, ഖതവയമ്പോ, തോരിലും, കകമം,
ചൊല്ലൊണ്ടിടുന്നതുണിയാക, മിവയോ സാക്ഷാൽകരിക്കട്ടെ

ലിയോ,

കൽക്കണ്ടായമി തേങ്ങാ ദ്രവ്യമതിലും കലുപ്പിച്ചതേയ്യമതിൽ. 2

നിമിത്താദി കഷായം

പോരേറുംതൊടുകാര, കാറ്റ, കടകുപ്പാലയ്യമേലെയ്യമു-
ള്ളൊടിടാനാരി, പപ്പടം, ത്രിഫല, തീവസ്ത കശിതൽകപാമനീർ

(ഏറവും ഹിതം) നാനാപ്രകാരൈഷധസ്മോമഞ്ഞ നാനാപ്രകാര-
ങ്ങൾ (പലമാതിരി) ആയ ഔഷധങ്ങളുടെ സ്മോമഞ്ഞ (മുട്ടത്തെ)
146 ഏവം (ഇപ്രകാരം)

അദ്ധ്യായം 18

1 മദ്ധ്യം (നട്ട) വംശനെല്ലിൽ (മുളനെല്ലിൽ) പാണ്ഡുര-
ക്താഭം (വെളുപ്പും ചകുപ്പും കൂടിയ നിറത്തോടുകൂടിയത്) തീവ്ര-
നോവം തീവ്രം (ഉഗ്രം) ആയ നോവം. അതചിയും മരിച്ചും
ചെത്തിടും നീർ എത്തും.

2 മാരാന്റെ (ഏകനാമകത്തിന്റെ) തേങ്ങാ ദ്രവ്യം -
തേങ്ങയുടെ ദ്രവ്യം (പാൽ) കൽക്കിച്ചു [അർച്ച]

ധാത്രിഖദിരാദി കഷായം

ദുരന്താക്ഷിവിദ്യയവാന്തികളെ,നെല്ലിക്കാകറിങ്ങാലിതൻ
 സാരം,സീത,പെരുങ്കുന്തയുടെവേർ,വേപ്പിൻതറതാൻ,
 മുത്തവേർ,
 അത്തിന്തിപ്പലി,കാട്ടവെള്ളാരിയ തിമരവേർ,പുത്തരിച്ചണ്ടവേർ-
 മെൽത്തോൽ,ചിറന്ത,പ്പുഴയ്ക്കരികെ തന്നിപ്പുറം പാമ്പും പമ്പുമാം,
 ഇഷ്ടാത്രിഖദിരാദിയിങ്കലു,മിതിർമുക്കൊന്നതോടൊന്നിപ്പും,
 ശുദ്ധംതേൻതിരേല്ലൊടിക്കൂ,യി ശുക്കപ്പെൺകൊഞ്ചലാൾ
 മാലിംകേ! 4

താലപത്രാദി തൈലം

സാരം ഗാർത്തികരിവനത്തളിത,മുക്കാപ്പീരകം,കാടന്തിൽ-
 ചേമ്പരവെള്ളരി,ചുരലിൻതല,യിവററിൻനീരിൽമുക്കായ കൾ,
 ആമുളംകളരിയാറ്റ,മൊത്ത പരളം,തീന്നിലിരിപ്പൊക്കും
 സാരം,നല്ലൊന്നകുന്തയക്ക,മിവയെക്കുറിക്കുറിച്ചങ്ങിനെ. 5
 മട്ടിൽകാച്ചിയ തെങ്ങയെണ്ണ,യഥവാ നല്ലെണ്ണ, തൻമുൾമുനിരത-
 ക്കുകട്ടി,കുടിച്ചുകൊള്ളുകയോ മിത്താലപത്രാദി"യെ,
 ഇഷ്ടംതേൻ പകുപ്പ,ദീന,പരളം,മുക്കായ, വെണ്മൺതന്നം,
 പിഷ്ടംമേൽതിവകാർച്ചാരിലകൾതൻ നീരിൽ പചിച്ചെണ്ണ മു.6

താലപത്രാദി തൈലം

പച്ചില,ചിറന്ത,പകുത്തൊപ്പിക്കുള്ളില,കുറന്നവെങ്ങയില,
 ഇച്ചൊന്നവയുടെ നീരിൽ കുപ്പരിക്കുന,മരിയനാട പൂ 7
 ഏലക്കുഴന്നരി,വിഴാലരി,ചന്ദനം,കാർ,
 താലീസപത്ര,മിവ കൊട്ടവുമായരച്ചു"

3. യവാന്തികളെ = യവം (മുളനെൽക്കുറപ്പൻകൊണ്ടുള്ള)
 ആന്തികളെ (മുളപ്പങ്ങളെ) ദുരന്താക്ഷിവിദ്യം, സീത (തിപ്പലി)
 സാരം (കാതൾ) 3ം, 4ഉം മേളാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.
4. നീപ്പുറം പാമ്പും (കഷായവും) പമ്പുമാം (ചിതമാം.)
5. സാരം (കാതൾ)കുറിക്കുറിച്ചു"(അച്ചുകലക്കി) 5ം, 6ഉം
 മേളാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.
6. ദാത (മേവതാനം) ഇവ പിഷ്ടം (കുറുക്കം) മേന്ത" പ
 ചിച്ചു" (കാച്ചിയ) എണ്ണയും (വെളിച്ചെണ്ണയുമാം) ഇഷ്ടം (പ
 മ്പും) 7ം, 8ഉം മേളാകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

തൈലംപചിച്ചതു കിടാങ്ങൾ ശിരസ്സിലായ്തേ-
ച്ചാലക്ഷണം മുടിയുമേ മുളന്നെൽക്കുറപ്പൻ. 8

പത്രാളിമേളിതകചസ്തബകേ! 'തരാല-
പത്രാദി'തൈലമിതുതന്നെ കളിച്ചിട്ടുസ്ഥാൾ
മുർദ്ധാവിൽ നല്ലമുളന്നിലയിട്ടുകാച്ചി-
ശ്ശൈത്യംപെടുത്തിയജലത്തെയാഴിച്ചിടേണം. 9

ശിംശപാദിതൈലം. ഭ്രൂജസ്ഥാതൈലം.

പിഞ്ചാംമെഴുനിലവൻപുരട്ടുകിരുമുൾക്കാതൽക്കൊമ്പയന്തിലായ്
മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, യഷ്ടി, കൊട്ടമിവയെക്കൽക്കിട്ടു തീർത്തുണ്ണയെ,
എരിചിത്തശാപരി! 'ശിംശപാദി'യിട്ടു, ഭ്രൂജസ്താതലാൽ

കപാലനീർ,

തൈലത്തോടതുതന്നെ കളർവു, മിവണ്ണം കാച്ചിടാമെണ്ണയെ, 10
മേൽത്തേക്കു ചംബാലനിക്കെത്തലവു, മഴകിയലുന'ഷ്ടവല്ല, അഴവും,
പാൽക്കാൽ കൃഷ്ണക്കറിഞ്ഞിക്കട, മുളയില, നാലാമരത്തോൽ, വയസ്,
താമരതർവാർവാണി'തെച്ചീച്ചെടിയില, തീവയിട്ടിട്ട

കാച്ചുന്നവെള്ളം

ഗാത്രത്തിൽപ്പാർന്നിടേണം ശിശുവിനടലുപദാത്താധുടോടുട്ടുട. 11

തുമ്പപ്പക്കുറപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പൊമ്പത്തോടികയുന്നപൊർകചയുഗേ! മദ്യംതുടുത്തോമന-
തുമ്പപ്പവടിവാംവെളുത്തപുളകളുട്ടങ്ങൾതൻ ചുറ്റുമായ്

8. അരച്ച" (അരച്ചകലക്കി) തൈലം (എണ്ണ)വെളിച്ചെണ്ണ
യുമോം പചിച്ച (കാച്ചി)

9. മുർദ്ധാവിൽ (ശിരസ്സിൽ) ശൈത്യം (തണുപ്പ്)

10. യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുറം) കൽക്കിട്ട (അരച്ചകലക്കി) തീ-
ർത്ത (കാച്ചിയതിച്ച) എണ്ണയെ വെളിച്ചെണ്ണയുമോം. അവൻ (മുള-
ന്നെൽക്കുറപ്പനുള്ളവൻ) മെയിൽ പുരട്ടുക. കപാലനീർ (കഷായ-
വെള്ളം) അതുതന്നെ (ഭ്രൂജജ്വക്കാതലുതന്നെ) എണ്ണയെ ചുവെളിച്ചെ-
ണ്ണയെയുമോം കാച്ചിടാം.

11. കൃഷ്ണക്കറിഞ്ഞിക്കട (കരിങ്കറിഞ്ഞിവേർ) ഗാത്രത്തിൽ
(ശരീരത്തിൽ)

12. മദ്യം (നടു) ശിശുവിനു (കുട്ടിക്കു) ഉദിക്കും(ഉദാകം)

വന്ധ്യനിർദ്ദിശ്തവിനാശിതം, മിതുതു വന്ധ്യക്കുറപ്പുകൾ-
 യംവിട്ടുകൊച്ചിടാമിനിയിതന്നൊക്കെ ചികിത്സാശ്രമം: 12

തുവസ്സുക്കുറപ്പുന്റെ ചികിത്സ

തുവസ്സുവ, ഗവാകട്ട തെക്കുകപ്പാലക്കൂഴംവിത്തു, കൊ-
 ത്തമ്പാലപ്പു തുവീത്തതോ, മിന്നുസദാംതെങ്ങക്കൂഴംപാലിനാൽ
 സമ്പ്രേഷിച്ചുപുരട്ടണം, സകലകാം തല്പക്ഷണം കാൽകിടലാ
 മുദ്രാപൊന്നവയൊക്കെയൊപ്പമടവിൽ കൽക്കിട്ടുതേച്ചിടണം. 13

ജ്വാലകാദി കഷായം

അമ്പറ്റിടിന തേങ്ങപ്പാലകുതിനാൽ വെള്ളമെപ്പിഴവർമാത്രവും,
 വെമ്പാക്കത്താലിദമണ്ഡാലൊലിമതോന്താലും, മൂന്നാ മരവി
 സമ്പ്രേഷിച്ചുപുരട്ടിടാ, കകിലവേങ്ങാക്കൊത്തലന്നല്ല ന-
 ല്ലംമോദം, തത്താഴ ചന്ദനത്രയം, മിരിപ്പുകൊതലി, ചെറുന്നവ. 14

ഭാണധ്യാദി കഷായം

ആകെക്കഷായജലമാക്കി മധുരവംശം-
 തേക്കീട്ടുകിൽ തപരിതമിരൂഴലസ്തമിരൂ-
 ഞ്ചീകംബുകണ്ണനിലവക, പൊതകുസവ-
 വേർ, കാട്ടുവെള്ളരിയതിനാടെ വേർ, പടോലം, 14
 പാലത്തോൽ, ബ്രഹ്മി, ചന്ദനത്താലി, യശാമരം, വാമിദം, കോന്ന
 വേരിൻ

തോലി, വസ്സുക്കൾ തർകപാ, മവുമിഹമധുമാഗ്രീകൂടം, ചേത്തു
 മേറ്റന്താം, 15

13. സമ്പ്രേഷിച്ച (നല്ലവണ്ണം അരച്ചു) സകലം (ഒട്ടൊഴി
 യാതെയുള്ള) തല്പക്ഷണം = അതിന്റെ (തുവക്കുറപ്പന്റെ) ലക്ഷ
 ണം. മുദ്രാ പൊന്നവ (തുവപ്പു മുതലായവ) ഒക്കെക്കൂടെ തേ
 ങ്ങാപ്പാലിൽതന്നെ കൽക്കിട്ട് (അരച്ചു) ലക്ഷണത്തിന് തികവു
 കാണുന്നില്ലെങ്കിൽ ഫലപ്രദത്തെ മരുന്നുകൾ ഭാജോന്തരണ അരച്ചു
 തേച്ചാൽ മതി.

14 തേങ്ങപ്പാലം (തേങ്ങപ്പാൽ) പാലൊലിമരത്തൊലും
 (നാല്പാമരത്തൊലും) സമ്പ്രേഷിച്ച (നല്ലവണ്ണം അരച്ചു) ജ്വാലാദം
 (മൂത്തങ്ങ) ചന്ദനത്രയം (മൂന്നു ചന്ദനങ്ങൾ) ചന്ദനം രക്തചന്ദനം,
 പീതചന്ദനം, ഇവ. 14, 15, 16 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം എന്നിച്ച്.

15. കഷായജലം (കഷായവെള്ളം മധുരവം (തേർ) തപ
 റിതം (ഉടണ).

ബാലപിപാടക്കൊടിക്കുറക, മരീയവിഴാൽത്തണ്ഡുലം, മുഞ്ഞത്തൻ
വേൾ,

നാലല്ലിപ്പൊന്നമുന്നാഷധികളുടെ കഷായാംബുവും നല്ലതല്ലോ. 16

ഇന്ദ്രദ്രമാദി കഷായം

കുട്ടിച്ചന്ദ്രാളികേന്ദ്രീർമ്മാതുക്കൾ, മിനിപ്പാല, വേപ്പുങ്ങ, കഞ്ഞി-
ക്കൊട്ടം, ഞെട്ടാവൽ, നാല്പാമ, മരീയുടെവേൾ, പുണ്ടത്തൻവേൾ,

പനച്ചി,

പിട്ടല്ലെ മഞ്ഞൾ, കൊന്നത്തൻ, വരിയവെള്ളത്തക്കവേരെന്നിവ
ററിൽ-

പ്പെട്ടിടം തോലിനാൽ ചീർത്തൊരുമുവിതയും കപാമമേററം
വിഴത്തം. 17

നന്നീ'ത്രി'ദ്രമാദി'കപമിതജലമനല്ലം കുളിപ്പാനമോർത്താ-
ലെന്നല്ലിത്തോലുകരണ ഭൂവനെയുമിതിൽ കൽക്കൊക്കിക്കലക്കി
മരിയ്ക്കാതെണ്ണുകാച്ചിട്ടിനമനുതലയിൽ തേപ്പുതുംയുക'തമാണേ
കുന്നൽക്കാർവേണിമാർ കെട്ടുകകൊടണിയുമാപിവ വൈകു
ര്യമാലേ 18

ശാകതപ്തമാദി തൈലം

തേക്കൊരുമഞ്ഞൾ നാല്പാമരമനപരനിച്ചൊന്നവററിനെയുംതോ-
ലുകൊറീടംഫലം മൂന്നി, തുകളുടെ കഷായാംബുവിൽകുറുത്തക്കം.

16. അമരമരം (ദേവതാരം) വാരിദം (മുത്തങ്ങ) കപാമവും
(കഷായവുൾ) മധു (തേൻ)തേനം മാശിക്കുടുംചേർത്തു. പാടക്കൊടി
ക്കുറകം = പാടക്കൊടി (പാടവള്ളി) യുടെ കുറകം (കിഴങ്ങ")
വിഴാൽത്തണ്ഡുലം (വിഴാലരി) ഔഷധികൾ (മരുന്നുകൾ) കഷാ-
യാംബുവും (കഷായവെള്ളവും).

17. അരിയുടെ (ഏകനായകത്തിന്റെ) മഞ്ഞൾ (മരമ-
ഞ്ഞൾ) കൊന്നത്തൻ = കൊന്ന എന്ന തൻ (മരം) അർക്കവേൾ (എ-
രിക്കിൻവേൾ) മധു (തേൻ) കപാമം (കഷായം)

18. ഈ ഇന്ദ്രദ്രമാദി കപമിതജലം (കഷായം) കുളിപ്പാ-
നം അനല്ലം (വളരെ) നന്നം. ഈ തോലുകരണ (നീർമരുതുരുത-
ലായവയുടെ തോലുകരണ) ഇതിൽ (ഇന്ദ്രദ്രമാദി കഷായത്തിൽ)
എണ്ണ കാച്ചി. വെട്ടിച്ചെണ്ണയുമാം ദിനമനു (നാൾത്തോറും)

19. മഞ്ഞൾ (മരമഞ്ഞൾ)ഫലം മൂന്നു (ത്രിഫല) കഷായം

നൽകുന്നിപ്പാലവേരമ്പഴമിനിഞ്ഞമരുന്തേലിവിവറ്റിന്റെതോൽ,
 മേളിയും കച്ചരി,ചേരി,മകുത,വടി,തകരം,കരുതം,ദേവ
 തരം, 19
 അത്തിത്തിപ്പലി, ചന്ദനരായ,മിരിപ്പൊതല,കാവിമ-
 ണ്ണാ,താളം മനയോല,യേലയാ,തൊഴൽപ്പൂ.വിഴാലിന്നരി
 മുറംദോ!സീത, പെതകുതമ്പരടി, വസുക്കൽകൽക്കിച്ചത-
 ബത്തിൽക്കൊച്ചിയതെങ്ങയെണ്ണ,യഥവാ നല്ലെണ്ണ സേവി
 കണം, 20
 തൈലം 'ശകുതപഗാദി' പ്രഥിതമിതുദൃശം തേജയുംചെമ്പി
 കടണം
 രേലുംമുഖാവിലും,മറുഖിലമിഹ യവത്തിന്നപൊന്നോതമട്ടിൽ
 ആലോചിപ്പുന്നതെന്താണിവിടെയവവിസപ്പത്തിനാടും പര
 കത്തോ-
 രാലേപം, വെള്ളവും, സുന്ദരി! കഥജവിസപ്പത്തിന്നൊക്കെപ്പി
 ടിയും, 21

വളയക്കൊടിക്കരപ്പൻ്റെ ലക്ഷണം

വല്ലാതെ തലകുത്തപൊള്ളനിരതാൽമുള്ളെണ്ണമില്ലാതെമു-
 ള്ളല്ലിത്താർവളയത്തൊടൊത്തു,തവ തുക്കല്ലെണ്ണപ്പോയ"നീണ്ടമോ!
 മമല്ലേണിയിലേപ്പതൊരമോതനീർ കട്ടിയ്ക്കരിച്ചീടുമേ,
 കില്ലില്ലാത്തതന്നെയണയി!വിസാകൂരക്കരപ്പൻപ്രിയേ! 22

ബുവിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) മേളിക്കും (ചേരുന്ന) 19, 20
 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

20 ചന്ദനരായം (ചന്ദനം,രക്തചന്ദനം,പീതചന്ദനം) താ-
 ളം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) സീത(തിപ്പലി)കല്ലിപ്പ (അരച്ചുകലക്കി).

21 'ശകുതപഗാദി' എന്ന പ്രഥിതം(പ്രസിദ്ധം) ആയ തൈ-
 ലമിതു രേലും, മുഖാവിലും (ശിരസ്സിലും) തേക്കും ചെമ്പിടണം.
 ഇഹ (തുവപ്പുകരപ്പനിൽ) മറു (വേറെ) വെഞ്ചൽ അഖിലം
 (എല്ലാം) യവത്തിന്ന (മുളനെൽക്കരപ്പന്നു) പരഞ്ഞമട്ടിൽ മതി,
 ആലും (മുഞ്ച) യവവിസപ്പത്തിന്ന (മുളനെൽക്കരപ്പന്നു) പര-
 ണ്ത ആലേപം (തേപ്പത്തേണം) കഥജവിസപ്പത്തിന്ന (കഥകോ-
 ലംകൊണ്ടുണ്ടായ കരപ്പന്നു)

22 ഉരിച്ചീടുമേ (ഉണ്ടാകുമേ) വിസാകൂരക്കരപ്പൻ (വളയ-
 കൊടിക്കരപ്പൻ)

വളയക്കൊട്ടിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

വേഗാടത്തോൽ, കട്ടക്കുരു, വരിയകുരിങ്ങാലിതൻതോലു,
താന്നി,
ക്കോമ്പത്തുണ്ടാം ഫലത്തിൻകുരു,വിതുകൾനറുംതാമരക്കുരുമോടെ
അമ്പലം തേങ്ങതൻപാലതിലടവിലുച്ചിട്ടു തേച്ചിടുകിൽകാ-
രസംവാർകേശിപിന്നിടൊമ്പൊഴതിലുമീ വ്യാധിബാധിക്ക
യില്ല. 23

വൈകുണ്ഠി കഷായം

തുവപ്പുപ്പും,പടോലം,നിശമുടൈതൊലി,കയ്പഞ്ചുരയ്ക്കുള്ളവേൾ,
കൊപ-
ത്തമ്പലത്തണ്ഡുലം, കാറമരത്ത,വിഴാൽ വിത്തി,വററിൻ
കഷായം
പൊമ്പുതേൻവാണിയാളേകഫലകുരുമാമൈഷധംവല്ലഭുംചേ-
ത്തമ്പിൽസേവിയ്ക്കുവാൻനൽകിടുകിലൊഴിയുമേ വേഗമീരോഗ
മേറും. 24

വീശാലതാഴാടി കഷായം

പാലത്തേരലം,ടലോടച്ചുവഴുതിനവേൾ മുർവ്വ,മുത്തങ്ങ,കൊത്താ-
നാലാലാവീരൊ,ടുംരോഹിണി,കൊടിയകൊടിച്ചുതുവതൻവേൾ,
പടോലം,
ലീലാധൈവ്യബ്രഹ്മി,യിച്ചൊന്നവരുടെകഷായംകുറിയേറകം,ചേ-
ലോലുംമാശിങ്കു,തേൻ,തിപ്പലി,തീവുക്കളിലൊന്നൊട്ടുചേർന്നിട്ടു
നൽകാം. 25

അക്ഷവിലാസി തൈലം

താന്നിത്താ,വിലാതവേൾ,ചിററുതീന്നൊട്ടകുറുത്താട്ടിവേൾ,ദേവ
താരം,
മന്ദിയ്ക്കുതീപ്പറഞ്ഞൊപ്പികട്ടുകൈഷായത്തിൽവേപ്പിന്റെ
പത്രം,

23 ഫലത്തിൻ (കായയുടെ) വ്യാധി (രോഗം)

24 നിശമുടൈ (മാമങ്ങളിന്റെ) കൊത്തമ്പാലത്തണ്ഡുലം
(കൊത്തമ്പാലയൻ) അമരത്ത (ദേവതാരം) കഫശകുരു = കഫ
വാദിശമം (മാമം) തുണ്ടരപ്പണയം

25 മുഖ്യ [പെരുങ്കുറമ്പവേൾ] രോഹണി (കട്ടകരോഹണി)

കൊന്നപ്പല്ലാനികൾക്കുള്ളില, യളി, യി പരൻ നീർകലർത്തിത്തമം
കാ-

മുനംകലിച്ചുളളിത്തീവരു, മറവെളിച്ചെണ്ണയോ കാച്ചിടണം. 26
അത നാലയരേവിസാങ്കരവിസർപ്പാതകമററീടുവാ-
നീനല്ലെണ്ണയോരേഴനാട്ടിട വാടാതകണ്ടതച്ചാൽമതി
ആനംപരേകമാംകരപ്പറകുറിച്ചീടുന്നരണ്ടെണ്ണയും,
സ്നാനത്തിന്നതകന്നവെള്ളവുമിതിന്നേററംപലിച്ചീടേമ. 27

കടകപ്പാലയരിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

കടകപ്പാലയരിക്കൽതൻ വടിവു, വെളുപ്പും കറുപ്പുമൊത്തനിറം,
നടുറ്റിൽത്താള, തുറപ്പി, വ തടവുപുളകങ്ങൾപൂണ്ടു, കട്ടിയുതായ്,
ദൃഢമൊട്ടുകുന്നു, ദിച്ചിട്ടുനീർ കടകപ്പാലയരിക്കരപ്പനത്രേ
മട്ടേ പർക്കൊഴി! തച്ചികിടങ്ങമൊദതെന്മാട്ടുചൊല്ലി നന്തവൻ
ധരിച്ചുകൊൾക. 29

കടകപ്പാലയരിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

അരിച്ചാദികണ്ടായം

അക്ലാരിത്തേങ്ങ, മുഞ്ഞ, ത്രിഫല, കലശം കൊന്നതൻ മോചിനാലു-
ണ്ടാക്കുക പാമംകഴിപ്പിച്ചുണരിഫമയു, മാഹിജ്ജയും, തെല്ലിണക്കി,
മൾകാരേ! വെപ്പുപാലത്തൊവി, കടക, നീഗ, അർ, പടോല,
അളാവേ-
ങ്ങാക്കൊതൽ, ബ്രഹ്മി, മഞ്ഞൾ തെന്താലി, കളിനുകൾനൻക പാമ
വും സര്യവദ്യേ. 30

26 വിവചവേദ (തുവളവേദ) ഞ്ഞധികൾ (മരുന്നുകൾ)
പത്രം (ഇല) അളി [കണ്ടെണ്ണ] കാമുനം (തൃപല) കലിച്ച [അ-
ച്ച] തിലജം (എണ്ണ) അപ [അല്ലെങ്കിൽ]

27 വിസാങ്കരവിസർപ്പാതകം = വിസാങ്കരവിസർപ്പം (വള-
യക്കൊടിക്കരപ്പൻ) എന്ന ആതകം (വോടം) പരേകമാം കര-
പ്പൻ (കൽത്താമരക്കരപ്പൻ) ക മിച്ചീടുന്ന (പറവാൻ പൊകുന്ന)
സ്നാനത്തിന്ന [കളിജ്ജ] ഇതിന്ന [വളയക്കൊടിക്കരപ്പന്ന] 28-ാം
29-ാം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

29. ഉദിച്ചിട്ടം (ഉണ്ടാകുന്ന) തച്ചികിടങ്ങ = അതിന്റെ (കട-
കപ്പാലയരിക്കരപ്പന്റെ) ചികിത്സ. മേദമത്തൊട്ട (സമോഷ-
മത്തൊട്ടകുടി)

30. ഇഹ (ഇതിങ്കൽ) കടകപ്പാലയരിക്കരപ്പങ്കൽ മുഞ്ഞ (

രാജാക്കന്മാരുടെയും

പാദംകുറുപ്പായ തമ്പ, മുരുക, വൈരി,
കാരി, വേങ്ങ, കരുണാചരി, യക്ഷൻ, വന്നി,
ആരാധനാവിധികൾ, ചിരദൃശ്യമാക്കവണ്ടിൻ
പ്രാർത്ഥനാവിധികൾ, മുരുക, കഴിഞ്ഞതില്ല, 31

പുഷ്പശൃംഗവളം, വേപ്പ, ഹിമതമിനസച്ചരമ, തന്തു, കഞ്ഞി
കൊട്ടം, നെന്മേനിവാകയന്ത, നളിനമീവദിന്റെ പത്രങ്ങൾ,
പിന്നെ

മൃഗംവണ്ടിൻ നൽപ്പവരുന്നതും, മോടിഞ്ഞിട്ടും, കൈത, താലം,
ചട്ടണിടുന്നതാലം, മീവയുടേതു നീട്ടണത്തിന്റെ നീരിൽ 32
കുളിർക്കുക, കരി, കടക, കടകി, നിമിത്തം, നാഗ്ഗണം, രാ-
മപ്പം, ജാതിയു, മഞ്ചട്ടി, കളിമപ്പരളം, ചന്ദനം, തുണിയാതം,
നൽപ്പായിലും, നറുത്തിപ്പലി, വടി, കരളിൻപേരും ധാതു, കൊട്ടം
പിപ്പല്ലെല്ലിനകം മുന്നിനോടമരമരം, കാവിമണ്ണുന്നിതെല്ലാം 33
ചേരംവണ്ണമെച്ചമേൽത്തലമുതാനോ വെളിച്ചെണ്ണയോ,
നേരകാച്ചിയ തുണ്ണിതെച്ചിടുകയും, സേവിതയും, ചെമ്പുകിൽ
ഇരദേശംതരസാഗമിയും, മലിമണ്ണെപ്പം മേൽപ്പന്നമി-
ന്നി'രാജാക്കന്മാരുടെയും മേൽപ്പന്നമി' തരുന്നവിലാശാഞ്ചിയേത. 34

ആരാധനാവിധികൾ (കഷായം) മധു (തേനം) മാന്ദിഷ്യം, തെല്ലി
ണക്കികഴിപ്പിക്കണം. കടക (കടകരോഹണി) നിധ (വരട്ടകോത
ൽ) സാധു (നല്ലത)

31. വൈരി (നല്ലകന്നായകം) വണ്ടിൻപ്രാർത്ഥനാവിധികൾ
(കരുണാചരി) 31ം, 34ം, 33ം, 34ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയ
യിക്കണം.

32. അഹിലത (കൊടിഞ്ഞാലി) നളിനം (താമര) പത്രങ്ങൾ
(ഇലകൾ) എരിഞ്ഞിട്ടും (എരിഞ്ഞിട്ടും) താലം (കരിമ്പന).

33. കടക (കടകരോഹണി) കരളിൻപേരും ധാതു (മേ
യോല).

34. തലമു (എണ്ണ) അഹിലശ്ലേഷം മേൽപ്പന്നം (എല്ലാ കഫ
ത്തിനും) വിഹിതം [എന്നും ഹിതം] 35ം 36ം 37ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നായി അറിയേണ്ടതും.

ധാത്രാദീതൈലം

നെല്ലിക്കായ, കുറുകുപ്പല്ല, കളമകാർമുരിക്കവന്നീയില,
കരലൂപിനറുതി, വയുടനല്ലൊത്തനീരിൽ പതുർത്തൊന്നും, 35
തീത്തവട്ടപ്പുറം, യിടയത്തുണി, കുറുന്തൊട്ടിവേര, ചെഞ്ചെലും
സുരവിടപി, പഞ്ചഗന്ധം, പുനതകരം, കാട്ടുകണ്ട, കച്ചുരി, 36
കൽക്കിപ്പിട്ടിവരകുതപനമൊടേ, തൈലം, വെളിച്ചെണ്ണയോ,
ലാക്കിൽക്കാച്ചിന്തരിച്ചതേച്ചിടുകയും, സേവിതയും, ചെയ്യുകിൽ
മുക്കിൽപൊംകടചക്കരപ്പുറടന്നി, 'ധാത്രാദീ'യാമെണ്ണയോ-
പ്പിതുംബാലനെയെല്ലിലുംതലയിലും മേൽച്ചൊല്ലിവെച്ചെണ്ണയും,
പുല്ലാനിത്തൊലിയും, കട്ടത്തൊതകനിങ്ങാലിശ്ശുരക്കാതലും,
നെല്ലിക്കായയുമിടുകാച്ചിയല്ലലതരികൽകളിപ്പിക്കണം
അല്ലെന്നാവയിലത്തുണ്ടൻതൊലിയൽ സാധിച്ചവെള്ളത്തിലാ,-
മെല്ലാമിപ്പടിക്കച്ചുകിൽകടകവിസർപ്പംകതിച്ചൊട്ടമേ. 38

തടക്കാൽക്കുരപ്പന്റെ ചക്കത്തം

വാമേകേൾപൈക്കളനീർവടിവിൽനടുപൊളിഞ്ഞും, കുറുപ്പും,
ചുക്കുപ്പും,
വ്യാമേളിതുംനീറുംനേടിയും, മോതവളവാന്താറിലെക്കൊള
പൊല
സാമാന്യംനീണ്ടഹോരണ്ടിനളിലുള്ളവാം പൊള്ളചേരും,
പൊടിതും
നീർതടക്കാൽക്കുപ്പൻ നീയതമതിനചെയ്യേണ്ടതും ചൊല്ലി
യേയ്ക്കാം. 39

36. ഇടയത്തുണി [നന്നാറിക്കിടങ്ങ] സുരവിടപി [ഭേ
വതാം] കാട്ടുകണ്ട [നാഴുകുപ്പല്ല] നാഴുകുപ്പല്ലിനെ ചിലർ 'കാ
ട്ടുകണ്ട' എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നു.

37. ഇവ രക്തചനനമൊടേ കല്ലിപ്പിട്ട് [അരച്ചുകലക്കി]
തൈലം [എണ്ണയോ] കടചക്കരപ്പൻ [കടകപ്പാവയരിക്കരപ്പൻ]
മുക്കിലോ.

38. സാധിച്ച (കാച്ചിയ) കടകവിസർപ്പം (കടകപ്പാലയ
രിക്കരപ്പൻ).

39. നടു പൊളിഞ്ഞു [രണ്ടിനളായിട്ടും] വ്യാമേളിക്കും
[ചേരുന്നു].

രണ്ടാമത്തെ അദ്ധ്യായം ചികിത്സ

ഗോപികാദി കഷായം

കോർകൊണ്ടിട്ടസമൃദ്ധമായതിന്മേൽ, യോഗ്യരും തേങ്ങതൻ
പാൽകൊണ്ടുണ്ടെന്നതെച്ചിതൻമുടരച്ചേറ്റം പുരട്ടാമിതിൽ,
കോർകൊണ്ടൽക്കെട്ടുവേണി! ഗോപി, കടപത്തിൻ രണ്ടുലം,
ചുണ്ടതൻ

വേർകൊന്നക്കടമഞ്ഞൾവേപ്പു മകടവുങ്ങെന്നിവറ്റിൽതൊലി 40
രാവ, നല്ലകട്ടക്ക, നൽത്രികട്ടക, വാനോർകരം പർപ്പട,
താവുചിറ്ററുതോട്ട, യഷ്ടിയിവയാൽ നിമിച്ചനിഷ്ഠ പാഥനീർ
പാവ, ഒല്ലങ്കിൽമികച്ചതേനി, തുകളൊന്നിപ്പോ, കരച്ചെത്തുടൻ
പാവക്കഞ്ഞിനനൽക്കണം സമൃദ്ധിമാടക്കാൽക്കെട്ടൻവിടാൻ. 41

ശതാഹിപാദി കഷായം

ഇതരംതാൻശതകപ്പ, രോഗിണി, നറും രണ്ടെട്ടി, ചേന്നാടലോട
ടതൻവേര, യോഗ്യതക, ഞ്ഞു ിതൻവേരിന്റെതൊലാദരി,
മുത്തങ്ങക്കട, തീ, കട്ടക്ക, യിലവംഗത്തോൽ, കരിഞ്ചിരകം,
വൃത്തമെല്ലാത്തീവതൻകഷായമുലവുണിതുംകഴിപ്പിച്ചിടാം. 42

ഒറ്റപ്പാലവസുകാദി ക്ഷതലം

അമരർമുറ്റംതൂണായമരുന്നമഹേശി! കറുക, താർത്താൽ,
ഭ്രമരംശതാവരിക്കട, യമരക്കുത്തൊന്നാച്ചിയിലകളിവനീരിൽ 43

40. യോഗ [അല്ലെങ്കിൽ] ഗോപി [നന്നാറിക്കിഴങ്ങു] കടകപ്പാലയുടെ തണ്ടുലം [അരി] മഞ്ഞൾ [മരമഞ്ഞൾ] 40, 41 മേളാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

41. രാവ് [വർട്ടമഞ്ഞൾ] ത്രികട്ടകം [ത്രികട്ട] വാനോർകരം [വേവതാം] യഷ്ടി [ഇരട്ടിമധുരം] നിമിച്ച [ഉണ്ടാക്കിയ] നിഷ്ഠപാഥനീർ [കഷായവേളം] ഇതുകൾ [പാവ, തേൻ, ഇവ]

42 ഇതരം (ഇപ്രകാരം) പാവോ, തേനോ, തേൻ, പാവ്, ഇവയോ, മേല്ലോടി ചേർത്ത് ശതകപ്പ മുതലായവയുടെ കഷായമുലവും നിത്യം സേവിപ്പിക്കാം. രോഗിണി, (കട്ടകരോഗിണി) അരി (പുറകനായകം.)

43 ഭ്രമരം (കണ്മൂന്നി) ഇവനീരിൽ (ഇവയുടെ നീരിൽ) 43-ാം 44-ാം മേളാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

രാമച്ചം, അഴലിൽപ്പുവ, മിവടി, തകരം, മാഞ്ചി, മഞ്ചട്ടി, കൊട്ടം,
 ശ്രീമാലേയം, ശ്രീജാതം, വിശ്വധന്ത, വിദാൽവിത്തു, കച്ചുരിമുഖം
 നീർ, മോലം, കല്ലുമായ്ചേർത്തിവ, മിനുസവെളിച്ചെണ്ണ, യെളെള
 ണ്ണതാനോ,
 കാരംകാച്ചിട്ടതേപ്പിച്ചു കിലുക്കെമ്പിട്ടം ഗോഖുരാഖുക്കുരപ്പൻ. 44
 ദൂർവ്വാലസമളകാശേധ്യ! 'ദൂർവ്വാവസുകാദി' തെണ്ണമ്പിതുതന്നെ,
 ചൊമ്പിയലുന്നൊത്തൊഴൽപ്പുവുട്ടപചിച്ചനീർകളിപ്പിച്ചാൻ. 45

കൽത്താരക്കുരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

വട്ടംവററി, സ്തംഭജക്കുതവടിവിൽവെളിച്ചുലുമ്പു നീച്ചകാണ-
 പ്പെട്ടിടംമേലകാഗ്രപ്പളകനീർകളാൻ കണ്ണികാമോടിനേടി,
 കട്ടിയ്ക്കുള്ളളറ്റക്കും, പനിയു, മമ്പചിയും, ഹട്ടിതാനുംതങ്ങപ്പും,
 തട്ടിപ്പേ, താണ്ടുതന്നങ്ങിനെയൊരുവകനീർവെൺനിറംചേർന്നു
 ഭീജും. 46

ഉറപ്പുലുടീടുതൊണകൽത്താരക്കുരപ്പൻമഹെസ്വരിയാനേ!
 ഉറപ്പു ചൊമ്പിയ തുമാറുവാൻ വാടോടുകടന്നുണ്ടചിക ബലമുണ്ടാൻ. 47

കൽത്താരക്കുരപ്പന്റെ ചികിൽസ

നീരജക്കുതവുണക്കിവെച്ചതൊരുതരന്നല്ലൊതകടുക്കൽകുത
 മോടി, അതിനെയുരച്ചു തള്ളിലേ തുമാറുകൽമഹിയി! പരമകാ
 ര്യം. 48

44. ശ്രീമാലേയം (ശ്രീമത്തായ മാലേയം (പന്ദനം) വിശ്വ
 ധന്ത (ദേവന്തരം) കച്ചുരിമുഖം (കച്ചുരിക്കിഴങ്ങു) മോലം (മു
 ത്തങ്ങ) നീർ (തുരുവേലി) ഇവ കല്ലുമായ്ചേർത്ത് (അച്ചുകറ
 ക്കി) കാരം (ണ്ണറം) ഗോഖുരാഖുക്കുരപ്പൻ (മാടക്കുളാപ്പൻ)

45. പചിച്ച (കാച്ചിയ)

46. നദോജക്കുത (താരക്കുത) വിരൽ വടിവിൽ (ആകൃ
 തിയിൽ) അകത്തു അധികമായ ഭാഗത്തൊട്ടുടീ വെളിക്കു് അല്പം
 [കറച്ചു] ഉറപ്പിച്ചു കാണപ്പെടുന്ന മേലകാഗ്രങ്ങൾ (തലകറുത്തവ)
 ആയ പുളകനീർകൾകൊണ്ടു കണ്ണികയുടെ (താമരപ്പുവിരൽ) ഉ
 ള്ളിലെ. ബീജം (കോശത്തിരൽ) മോടിനേടി ഉദിക്കും (ഉണ്ടാകും)

48. നീരജക്കുത (താരക്കുത) പരമകാര്യം = പരമകാ
 [കൽത്താരക്കുരപ്പൻ] എന്ന ആമയമോഹം മാറ്റം.

അശപകണ്ഠാദികഷായം

ആര്യ്യവെണ്മത്തതിന്റെതോലം, പടോലം, കൊന്നവേർവല്ല, മ-
 ക്കാരിയേത്തങ്ങ, അരണ്യവെള്ളരിയതിൻവേരിപ്പദാർശങ്ങളാൽ
 നേരേതീത്തകഷായ നീർമധുരളിപ്പെച്ചുകീടവെന്നും, കരു-
 മത്തറുംപത്തകരോഗമുലഹരമാണീ'യശപകണ്ഠാദികം.' 49

വിഷമച്ഛദാദി കഷായം

പാലപ്പുഴുക്കൾതോലു, പടോലം, പുണ്ടക്കടത്തോലി, ബ്രഹ്മി,
 നീലച്ചീരക, മണിമ്പയാലേവെയ്ക്കുംകഷായവുംകൊള്ളാം. 50

ശതമൂല്യാദി കൈലം

ചഞ്ചരതാർന്നയനോ ശതാവരിയ തിൻനീരിങ്കൽവാനാർമരം
 മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി, മൂന്നുകായകളി, നിപ്പാശിന്റെപൂവെന്നിവ
 അഞ്ചുലാറ്റമരച്ചുപേർത്തുതീലജംതാനോ, വെളിച്ചെണ്ണയോ
 തഞ്ചത്തോട്ടപചിച്ചരിച്ചതലയിൽത്തേപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം. 51

ജപാവൽക്കാദി കൈലം

വെളുത്തചെമ്പരത്തിത്തോൽ, വെൺകന്നിയുടെവേരി, നി
 വെറുംനെല്ലിനൂ, യിവയാൽവെച്ചുനിപ്പു പാലവരിയിൽ. 52
 മതച്ചിപ്പ, വണ്ട, നൽച്ചീരമുതീ, വയുടെനീരൊണ്ണയോളംകലർത്തി-
 പ്പച്ചുജ്ജീമൂതമേലത്തരി, കടുക, കരിഞ്ചീരകം, ദേവതാനം,
 അച്ഛിന്നാദേ! വിഴാൽവിത്തി, ചരളനീകൾ, വേമ്പാടത്തൽതോലു,
 മഞ്ച-
 ടിച്ചുണ്ണും, ഗോപി, താഴൽക്കാടിമലരി, വരും, ചകാട്ടവും,
 പിഷ്ടമാക്കി 53

49. കൊന്നവേർവൽക്കം (കൊന്നവേരിയേൽ തൊലി)
 അരണ്യ വെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി) മധു (തേൻ) പത്തകരോഗമുല
 ഹരം പത്മകം (കൽത്താമരക്കുറുപ്പൻ) എന്ന രോഗത്തിന്റെ
 വേരുകളെന്നതു്.

50. നീലജ്ജീരകം [കരിഞ്ചീരകം]

51. നീലജം [എണ്ണ] പചിച്ചു [കാച്ചി]

52. നിഷ്കപാലവരിയിൽ [കഷായവെള്ളത്തിൽ] 52,
 53, 54, മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അറപയിക്കണം.

53. പച്ചജ്ജീമൂതം [പച്ചമുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു] കടുക [കടുക
 രോഗിണി] ഇരളനീകൾ [വരട്ടമഞ്ചൽ, മരമഞ്ചൽതൊലി]

തൈർന്നീർചെയ്താതന്നാലുപങ്കധികമായ് തേലുംവെളിച്ചെണ്ണയും
 54

താനെകാട്ടിയ തൊട്ടുതെല്ലിടകയും, നെ വിളയുംചെയ്യുകിൽ
 നന്നപെന്തുകേ. ലകന്നു നൊന്തീ തിരംകിടാത്തൾക്കേൻ,
 തൊന്തൊന്നു തസത്യമെന്നകത തിടൊല്ലാകാരിക്കാർകരേ! 54

കരിങ്ങാലിസ്സാരം, കരണിമാഞ്ഞാൽതൊമ്പി, മഹീ-
 ധരക്കുഞ്ഞി, മുഞ്ഞത്തൊട്ടാട, നെല്ലിട്ടു, യിന്നിതൊ
 നറുംതെളിപ്പുനും, സമിതുകളിട്ടു വെടിവിൽ
 കറക്കുംവെളുത്തീൽകതിൽക്കൊഴികളിപ്പിപ്പതു നിതം. 55

കറകക്കുരപ്പന്റെ ലക്കണം

പാറംനൊട്ടും, വെളുപ്പുയിരകടകരണിപ്രായകാംപൊള്ളരേ, തൊ-
 പ്പാരിജാതങ്ങളുമിങ്ങുംനിരകളുടെകടക്കൊക്കെയൊത്തുംകനത്തും
 പോരാമേവെന്നിറങ്ങുംകറകയെന്തെങ്ങനെയെണ്ണമില്ലാത്തുറച്ചും,
 നീരൊന്നുണ്ടതത്രെനിബിഡജലഭവാർവേണി: ദുർവ്വക്കുറപ്പൻ. 56

എൻപങ്കുവാക്കി'വരി, നെഞ്ഞുകുലിപ്പു, വീർപ്പു
 കൺപൊളയിൽകവിളിലുംകര, മന്ദാവം,
 അമ്പുണ്ടുളു, പനയോച്ചയപ്പു, നക്കു,-
 മേന്മാ! തചിക്കര, കിത്തൊക്കെത്തീരലുണ്ടാം. 57

മൈത്രി മുസ്സാ [മൈത്രിപ്പൊടി] ഗോപി [നന്നാറിമിഴെ] വിഷ്കാക്കി [അച്ചകലക്കി]

54. തൈർന്നീർ (തൈർവെള്ളം) നാലുപങ്കധികമായ് (എണ്ണയിൽ നാലിരട്ടി) ചേർത്ത തൈലം (എണ്ണ) പങ്കുകൊണ്ട് (കാൽത്താരക്കുരപ്പൻ ഹേതുവാതിട്ടുള്ള കാൽ)

55. കരിങ്ങാലിസ്സാരം (കരിങ്ങാലിക്കാമ്പൽ) മുഞ്ഞത്തൊട്ടാട് (മുഞ്ഞരേത്തിന്റെ വേര). പത്രം (ഇല)

56. അങ്ങമിങ്ങും നിരകളുടെ (അമ്പുകളുടെ) അടുത്തൊക്കെ പൊള്ള (പുളകം) വളരെപ്പാരിക്കൊരു മേന്മ (ചേറും) കടക പോലെയുള്ള തെന്തു അസംഖ്യം മേലേന്നിറങ്ങും. ദുർവ്വക്കുറപ്പൻ (കറകക്കുരപ്പൻ)

57 വരി [മർദ്ദി] കൺപൊളയിലും, കവിളിലും, വീർപ്പ് = മന്ദാവം [അധസത] തചിക്കരം [അരാചകം] അതിരൽ [കറകക്കുരപ്പൻ].

കുറുകക്കുറപ്പന്റെ ചികിത്സ

കാറിന്റെയും, കുറുകത്തന്റെയും, മൂർലോപ്പം
പേരുന്നതാന്നിയുടെനൽക്കത്ത, വല്ലഭമുഖിൽ
ആര്യോക്തക്കത്തു, കാടിയിൽ, മോരിലോ, വെ-
ച്ചാരാലരച്ചമ പുരട്ടണമിഴ്ത്തിൽ. 58

മൂർവാമധുകാദി കഷായം

ഏൻപാൽവാണി! പേരുന്നതന്മയുടെവേർ, മേളിച്ചിടംയപ്പി, കൊ-
ത്തമ്പാലപ്പതുവിത്തു, ചിററുതുവേപ്പിൻതോൽ, വിഴാലിനരി,
സന്ധ്യേളാലരവിദമക്കൊലി, യിനിപ്പുണ്ടക്കടത്തൊലി, കേ-
ടമ്പുപർപ്പട, മിപ്പറഞ്ഞുകൾ തൻകാമംകഴിപ്പിക്കണം. 59

ഹരിതകൃാദി കഷായം

ഈ മൂർവാമധുകാദി യിതൽമധുവോ, വൈദേഹിയും തനുമോ,
നാമോതാമിവയുനുംസിതയുമോ, കാശിത്തുമോ, മേൽപ്പൊടി,
കേൾമരൊന്നുകട്ടക്ക, കൊണ്ടമഥകൊത്തൊലാലതൻവിത്തുത-
ണ്ടോമൽപ്പൂതകൾ, കാട്ടുവള്ളരിയ്ക്കൽ മൂലം കരിയാലി
താൻ. 60

മരിചദി ക്ഷേതലം

പുത്തൽകുറുവള്ളി, നല്ലകുറിയിൽ വേരി, ഗ്ലണത്തിൽകഷാ-
തത്തെക്കട്ടികടിക്കിലും കുറുകവീസർപ്പാത്തികണ്ടെത്തിടാ,

58 കാറിന്റെയും മൂർലോപ്പംകുറുകത്തന്റെയും, കുറുകയുടെയും,
ഊറ്റൽപ്പം [തന്നോട്ട സമധാനി] പേരുന്ന താന്നിക്കുത- മൂന്ന
ങ്ങ, കുറുക ഇവയുടെ ഊറ്റൽ രണ്ടും കൂടിതോടത്തൊളം താന്നിക്കുത
എന്നു സാരം. ഈ ൪ ഒത്തിൽ [മോദത്തിൽ] കുറുകക്കുറപ്പമുൻ.

59 മേളിച്ചിടം [പേരുന്ന] യപ്പി [താട്ടിമധുരം] കാമം
[കഷായം]

60 മധുവോ [തേനോ] വൈദേഹിയും [തീപ്പലിയും] സി
താ [പഞ്ചസാര] യുമോ. മണ്ടോമൽപ്പൂതകൾ [തീപ്പലി, താങ്ങിങ്ങി
പ്പലി] മൂലം [വേർ] 60-ാം 61-ാം 62-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി സാ
മ്പാദിക്കണം.

61 കുറുകവീസർപ്പാത്തി—കുറുക വിസർപ്പം (കുറുകക്കു
പ്പൻ) കൊണ്ടുള്ള ആന്തരി (കഴക്ക) മലം മൂന്ന (തൃഫല) വി
ലാത്തിൻ (ശുവളത്തിന്റെ)

മുറ്റത്തു മുലമാർമണിമുളകി, നിശ്ശേഷം, ഹൃദയം, മൃഗം വി-
പരത്തിൻ വേർചിതമുള്ള ചിററുതീവരനിൻ കഥാവെള്ളത്തി-
ലായ് 61

കലത്തിരയുപം, ഗതാവദി നവീനനെല്ലിങ്കൽ, ചു-
രലിൻ തലയിവറ്റിനുള്ള രസമൊട്ടു, ചെഞ്ചന്ദനം,
വിലാസവതി! കൂട്ടു നക്ക, മിവമാഞ്ചി, രോഗ, ഞ്ഞൊ-
ത്തലം പുനരച്ചമോർത്തവിളെണ്ണ കാച്ചീടണം. 62

നിശാമധുകാദി തൈലം

ഇത്തൈലം നിത്യമോരതച്ചിട്ടുകിലോ ദുർവ്വക്കുടപ്പൻറവൻ-
കരേതല്ലിട്ടു, വരട്ടുമഞ്ഞൾ, വടിനെല്ലിക്ക, കുമ്പോട്ടിവേർ
വൃത്തിയൊഴുത്തീവകെണ്ടവെച്ചൊതകഷാതത്തോടുകൂടുകയാ-
തത്തോസ്സോപസമക്കണക്കിലുപമേളിപ്പിച്ചുവെച്ചാ, യനിൽ 63

തെച്ചിപ്പുവിൻറ നീറൊണ്ണയിലൊരൊഹരികണ്ടേറമായ് തുട്ടി,
മഞ്ചം-

ട്ടിച്ചുണ്ണം, ചോറകപ്പുല്ലി, ടയരമണി, വേമ്പാടനാലാമരോതായ്
കച്ചുറിക്കു ന, മേലത്തരി, നക്ക, മിരിക്കയ്ക്കുഴംകാതല, ദം,
സ്വച്ഛശ്രീചന്ദനം, കൊട്ടമന, മിയകരിങ്ങാലിത്താൻകാ നൽ,
മാഞ്ചി, 64

താലീസപത്ര, മരേട്ടക, മിശ്നണത്ത-
ച്ചേലോടരച്ചമകലക്കിയൊരേണ്ണകാച്ചി
ബാലൻറമേനിയിലെടുത്തുപുരട്ടിടാമെ-
ന്നാലഞ്ചമാറുമുടന കറുകക്കുറപ്പൻ. 65

62 മധുപം (കണ്ണമണ്ണി) നവീനനെല്ലിക്ക = നവീനം (പു-
തിയതു്) അയ നെല്ലിക്ക (പച്ചനെല്ലിക്ക) രസം (നീർ) മുട്ടകലത്തി
മാഞ്ചി രോഗങ്ങളൊത്ത = മാഞ്ചി, രോഗം (കൊട്ടം) ഇവയോടുകൂ-
ടി അലം (പുറം) എണ്ണയ്ക്കു സമമാകുന്ന കണക്കിൽ ഉപമേളി-
പ്പിച്ച (ചേർത്തു) 63-ാം 64-ാം 65-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യ-
യിക്കണം.

64 ദൈവാഹരികണ്ടേറമായ് (ഒരിരട്ടി) തുട്ടി അരിച്ചു. ഇ-
ടയരമണി (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു്) അഭം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു്),

65 അമരദൂരം (വേവത്താരം) എണ്ണകാച്ചി. വെളിച്ചെണ്ണ
യുമാം.

മരണമേന്മയാണി! കടുത്തകർശനം—
മരക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സയിങ്കൽ
ഉറപ്പുവെള്ളം ഹിതമാണല്ലോ—
ക്കരപ്പന്റെ ജീവനുംകളിപ്പാൻ.

66

ആമക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പാറംനോവായ്, ശീരോവേദന, പനി, യിവചേർന്നു, മലോ-
ലേകനപ്പ-
ട്ടോ, രോഗ്യകൃഷ്ണതാപംപോലുള്ള കൾ തടവിതയഴുന്നീരതാമക്കര-
പ്പൻ.

ആമക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ഈരോഗത്തിലുടക്കെത്തുന്നിര, യഥവരം വെരിവെരിന്റെ തോലോ,
ചെരിയുന്നതുമായോടോ, പുളിനടവിനതോർകെണ്ടുപോയിച്ചു
മേയ്ക്കാം. 67

വരാവികാലാദി കഷായം

ആമക്കായകൾ, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർ, ബ്രഹ്മി, വേപ്പിനൊഴും
തൊൽ, മുത്തങ്ങ, മിഥുനീനോടുകട പത്തുവിത്തുമേലമരണിനെ
ആമുദ്ധംഹി' മലച്ച താകിയ കഷായം പാവുളുട്ടിക്കടി-
ച്ചാൽ മുററുംകരാക്കരപ്പന്നാഴിവാത് ഷേരുംകിടാവാൻിട്ടം. 68

അമൃതാവിഷമുലാദി കഷായം

നാരച്ചി ചിറ്ററുതാടലോടകമതിൻവേർ, വേപ്പുതൻവെളുത-
പ്പാരിട നാങ്ങ, യമത്തുദാത, വഥതെങ്ങിൻപുക്കുലയ്ക്കുള്ളരി,
പോറാപാടലതകീഴങ്ങ, കടകപ്പാലയെഴുംബീജം—
ഭീമപ്പെൺകൊടി, ചുണ്ടവേർങ്ങതാലി, തടിച്ചിടുംകൊടിത്തുവ
വേർ. 69

66. അർദകനം (കട്ടിക്കം).

67. സൂക്ഷ്മങ്ങൾ (ചെറുതായവ) വൈരിവേരിന്റെ (എക-
നായകവേരിന്റെ) പേരിച്ച (അരച്ച).

68. കടലത്തുവിത്തു (കടകപ്പാലയം) കരക്കാപ്പൻ (ആ-
മക്കരപ്പൻ).

69. വർക്കം (തൊലി) അമൃതദാത (ദേവതാരം) പാടല-
തക്കിഴങ്ങു—പാടലത (പാടവള്ളി) യുടെ കീഴങ്ങ. ബീജം—
വിത്തു (അരി) അരിപ്പെൺകൊടി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു) 69, 70
ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയുന്നതാണ്.

പാലത്തുതെത്താലി, തീവററിനൊടൊത്തുകൊതെ-
സ്വാലത്തുഴന്നതിയെടുത്തുകയറാമതി
ലോലദ്വാരാമധുളിപ്പുകൊടുത്തിടാ, മര-
ന്നാലക്കണ്ണത്തിലൊഴിവാംകരക്കരപ്പൂർ.

70

അക്കാമലകാടി എണ്ണ

കെൾക്കുതാനീട്ടു, നെല്ലിട്ടു, കളവിലലാമദ്വാരതോരേവതാരം
തെക്കിൻതോരലൊത്തിട്ടം ചിററുതീ, വയുടേനിസ്സുപാഥനീടി

കലട്ടം,

ഉറക്കൻകച്ചുറിതൻകനകമകിലനറു, ജീരകംരണ്ടു, വീരും
മുക്കംഗാരിട്ടു, രണ്ടെലകളിൽവിധമാംചന്ദനം, യഷ്ടിമൊട്ടം.

71

തുവപ്പുവ, ലാറ്റമത്തൊലി, വിഴാലിൽ തണ്ഡുലം, നാഗ്ഗണം,
വേമ്പരംഗതകപ്പ, വാരി, തകരം, രാമച്ചരഞ്ഞാട്ടികൾ
നരോഷിപ്പിറചെയ്തുകാച്ചിരുതി, സ്നേഹം വെളിപ്പെണ്ണമോ,
ചൊവ്വയേൻമൊഴി! കട്ടിതൻതലതില്ലാ, പൂമെച്ചിലുംതേക്കണം.

72

നല്ല'ക്കാമലകാടി'യെണ്ണമിതുസേവിപ്പിട്ടുതുംചെങ്കിടാം,
മല്ലുളളാമവിറപ്പുതവുമിതിനാലെന്നാമുവൈദ്യാശയം
നെല്ലിടൊ, മതിലേക്കിടയുടൊലിതും. നിർമ്മാതളളവ, മോ-
മല്ലപ്പുലിയിലുണിയാകമിമല്ലാലാത്തതെത്തൊലതൊ,

73

കാറ്റും, കാറ്റൊടിഞ്ഞിടുംകചാദരംചെയ്യുകതത്തിനെഴും
വേനം, ചെറുകടക്കുമുത്തുമാടോ, തെല്ലിട്ടുകാച്ചുംജലം

70. ഇവററിനൊടൊത്തു (ഇവയോടുശ്ശടി) മധു (തേരി)

71. നിഷ്കപാഥനീതികൻ (കഷായവെള്ളത്തിൻ) അട്ടം
(മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങ) ജീരകംരണ്ടു (ജീരകം, കരിഞ്ചീരകം) രണ്ടെ-
ലകൾ (ഏലത്തി, പിറ്റേറലം) ഇതവിധമാം ചന്ദനം, (ചന്ദനം,
ചക്രചന്ദനം) യഷ്ടി (ഈട്ടിമധുരം) 71, 72 ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നായി അനുജയിക്കണം.

72. അലരിട്ടമത്തൊലി (അലരിമത്തൊലി) തണ്ഡുലം
(തരി) വാരി (ഇതവേലി) ഇവ സവേഷിപ്പു (മല്ലവണ്ണങ്ങരച്ച)
ചെയ്തു തിലസ്നേഹം (നല്ലെണ്ണ)

73. ആരവിസപ്പം (ആക്കരപ്പൻ) 73, 74 ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നായി അനുജയിക്കണം.

74. തതു = അതികൾ (ആമക്കരപ്പുകൾ)

പോന്നതുകളിപ്പതി, നീതുവിധം വൈദ്യങ്ങൾ ചെയ്തീടുകിൽ
പോരളാമവിന പ്പരോഗമകലവപ്പോകാതിരിക്കില്ലടോ. 74

ചികിത്സക്കുറപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ഇശ്വരപുരുഷനിറമോടു, ചൊരിച്ചിലൊടു
ഗ്രന്ഥനിൽത്തുടങ്ങിയാ, കടുപ്പമേന്തി, വിധങ്ങൾ
ഒത്തുളതാം ചികിത്സനേർപുളകുവളം മേല-
ന്നുത്തുന്നനീരതിഗിവേ ചികിത്സക്കുറപ്പൻ, 75

ചികിത്സക്കുറപ്പന്റെ ചികിൽസ

വാശാമലകാരി കഷായം

മുശലി കടുക്ക, പതകുപ്പ, തുണക്കവേമ്പാ-
ടത്തോലി, വററീനെന്തൊപ്പുളിച്ചമോരിൽ
നിത്യം പുരട്ടുകീവിതററിടുകാടലോട-
കത്തീനെഴുംമുരട്ട, നെല്ലിയതിന്റെകായ, 76

ദേവാഹപം, നിശരണ്ടു, ചിറമുതു, നീണ്ടിടംകൊച്ചിതുവവേർ
താവുണ്ണമി, പടോലവള്ളി, തിവഴാൽ വെട്ടു നന്നിപ്പാഥനീർ
സേവിച്ചിടണമുണ്ണിരാവില്ലെ, തതിൽ പാമ്പോടുതേൻമേല്പൊടി-
യ്ക്കാവാം, കരുതമോട്ടുൽ ഗുലകലന്നീടണമാധിരൂരോ. 77

വൈകുണ്ഠപുഷ്പാദി കഷായം

തുവപ്പപ്പം, പടോലം, പതിമുകുമാമകച്ചുറ്റി, നാല്ലാമരത്തോല-
ലം, ദോദം, വശികം രോഹിണി, തരിച്ചമതച്ചണ്ടവേർത്തോൾ,
കടുക്ക,
പിമ്പോനെല്ലിക്കരിങ്ങാലികൾതൊലി, തിവഴൻകപാഥ
നീരേററവു നെ-
ന്നെൻപുണ്യക്കാരലേ! മേല്പൊടിയിതിന്നനറുംതേൻ, കരിഞ്ചീറ
കരൾ 78

75. അഗ്രത്തിൽ (തലപ്പത്ത) ചികിത്സനേർപുളകുവളം
= ചികിത്സപോലെത്തുള്ള പുളകങ്ങളുടെ വളം (കൂട്ടം)

76. ഇവററീനെ പുളിച്ചമോരിൽ അപ്പ. ഇത് (ചികിത്സ
ക്കുറപ്പൻ) 76, 77 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

77 ദേവാഹപം (ദേവതാനം) നിശാണ്ടു (വരുട്ടമഞ്ഞൾ, മര
മഞ്ഞൾതൊലി)

78 അംദോദം (മുത്തങ്ങ) വശികം (കടകപ്പാലത്ത) രോ
ഹിണി (കടകരോഹിണി) കപാഥനീർ (കഷായവെള്ളം) ഇതി

അസന്നമലകാദി തൈലം

കുലുവേങ്ങക്കൊതുവു,നെല്ലിക്കൊതുവാനിതൽകരു,സുരഭി,
നല്ലകുറുന്തോട്ടിക്കട,കീല്പററിവയെക്കൊമ്പമാക്കി,യതിൽ 79
കാറിയം, കരുതം,രോഹിണി,തകര,മിറിച്ചു മക്കുരുതൽ,വൻക-
ച്ചുരിക്കണം,വിദോഹിണിതിപകകൾ,വിഴാൽ വിത്തു,മഞ്ഞ്ചി,
യന്ത്രി,
പോരാലപ്പഞ്ചവ്യ,രോടഞ്ചനഗിവ,യിവകൾക്കീച്ചപെന്തിട്ട
കാച്ചി
തൈലംസൂക്ഷിച്ചുവെക്കുംതിലജമഥവെളിച്ചെണ്ണയും,തേച്ചി
ടേണം. 80

കുലുവേങ്ങക്കൊതുവു,നെല്ലിക്കൊതുവാനിതൽകരു,സുരഭി,
നല്ലകുറുന്തോട്ടിക്കട,കീല്പററിവയെക്കൊമ്പമാക്കി,യതിൽ
നെല്ലിത്തരഞ്ഞാലികലർന്നുവിലപവേത
തെല്ലിട്ടകാച്ചിയജലംവിഹിതംകളിപ്പാൻ. 81

പലകക്കുറുപ്പന്റെ വക്ഷണം

ചട്ടററിട്ടംപലകപോലെപറപ്പിയന്ന-
സ്പഷ്ടങ്ങൾകൊച്ചുപുളകങ്ങൾനിറഞ്ഞുമേലേ,
കഷ്ടം!വരിപ്പനികൾചേർന്നടലിൽപുറത്താ-
യിട്ടങ്ങുവെക്കുന്നിരപ്പലകക്കുറുപ്പൻ. 82

ന വൈകുണ്ഠപുഷ്പാദികളായതതിനു) തേൻ കരിഞ്ചീരകങ്ങൾ
മേല്പൊടിത്തേനും കരിഞ്ചീരകവും ഒന്നിച്ചു വെച്ചേറയും
ചേർക്കാം.

79 സൂട്ട (ദേവതാരം) 79-ാം 80-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അനവധിക്കണം.

80 രോഹിണി (കടകരോഹിണി) വിദോഹിണി-തിപക
കൾ സിന്ധ (തിപ്പലി) യന്ത്രി (ഇരട്ടിമധുരം) അഞ്ചനഗിവ (അ
ഞ്ചനക്കുട്ട) കൽക്കീച്ച (അരച്ച) തിലജം (എണ്ണ)

81 നെല്ലിത്തരഞ്ഞാലി (നെല്ലിത്തരത്തിൽതൊലി) വിലപ
വേത (കൂവളവേത)

82 അസ്പഷ്ടങ്ങൾ (നല്ലവണ്ണം വെളിവാക്കാത്തവ) വരിപ്പ
നികൾ = വലി (ചുട്ടി)യും പനിയും. ഉദിക്കും (ഉണ്ടാകുന്ന)

പലകക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ഉരത്തോരവാടിത്തങ്ങി, മയിലൊള്ളിഒരിറത്തൊലിപാൽ—

മരത്തോൽ, താനിയൂക്കുരു, വെളുത്തക്കുരു, വിവ

അരംഗേരക്കരപ്പാൽകൊണ്ടടവിനൊടൊപ്പിട്ടുപല ക-

ക്കരപ്പാൽക്കൊള്ളുന്നതുമുചിതം കണ്ടുനായനോ! 83

വാങ്ങൊളംബരവല്ലാടി കഷായം

ആടല്ലോടകമതിൻറേരിനൊടത്തൊലി, കാറി, വ

ഇടയെടുമിതമുൾക്കാതലോടേകപാമീകരിച്ചു, തീൻ 84

കറച്ചുപാവുചേർത്തിട്ടു മുറയ്ക്കുന്നതിനുകിയാൽ

പരംഭയന്നുപലകക്കരപ്പൻകാടുകേറിടും. 85

നന്ദുവത്താടി കഷായം

നന്ദുവത്താടി കഷായം, വരിയടപ തീയൻ പാടപാർപ്പുള്ളി

ഗോപം

പെപ്പേന്തൻനേർവാണിയാൾ കാറി, തുകുളെകിഴങ്ങൊട്ടുവെൺ

ഭാണവേർത്തോൽ,

പൂന്തിരുകൾക്കീർ, ചെറുപ്പുന്നകരിയരീതൻ വേര, പാച്ചോറി

വെളുത്ത

ത്തിൻറേതാൽ, മഞ്ഞൾ, കരിഞ്ഞാലികൾ, വടി, കന്യാപുഷ്പം

വേർ, കടുക്ക, 86

അച്ചാരിത്തോങ്ങ, വിളങ്ങാർത്ത, കടലവിഴാൽതണ്ണൂലും, ചുവന്നം

മാം

ശീക്ക, മുപ്പിരകം, രാവിനടത്തൊലി, കടവിൻറേതാവി, ഗുണ

ത്താൽ

83 അവാടിത്തങ്ങി (നന്നാരിക്കീഴെ) അരം ഉടൻ (പലകക്കരപ്പൻ ഉണ്ടായിക്കണ്ട ക്ഷണത്തിൽ) സമുചിതം (ഏറ്റവും ഉചിതം)

84 കപാമീകരിച്ചു [കഷായമാക്കി] 84-ം 85-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിക്കണം.

86 വരി [ശതാവരി] ഗോപപെപ്പേന്തൻ നേർവാണിയാൾ = ഗോപപൂ [നന്നാറി] വെൺഭാണവേത്താൽ = വെൺഭാണവിൻറ [വെളുത്ത ഏരിക്കീൻറ] വേത്താൽ, പൂന്തിരുകൾക്കീർ [കാർകോകിലൻ] 86-ം 87-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിക്കണം.

നിസ്സംഹതീ ഈതേനർവേത്തുതുക തകിലോണാലനീമാലടങ്ങും
ചിങ്ങെന്നാമക്കാപ്പൻ തകിനപെത്തുകയെണ്ണത്തേപ്പാനെടുക്കാം. 87

വെമ്പാക്കുകേൾക്കവിഷമാത്മവിഭാസവല്ലി-
ജ്ജവേപ്തകമാനതകളിപ്പതിനുള്ളവെള്ളം
വേമ്പാടതെൻതൊലിമാന്തുമിണങ്ങിടംകൊ-
ത്താലാലതന്നരിയണച്ചുപചിച്ചിടേണം. 88

നീർക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നീരിൽപൊള്ളയ്ക്കുന്നോരാപുതുകനിര, വെളുപ്പു, ഇളി:ൽവെള്ളം, വ
ലിപ്പം,
പാരിച്ചീടംപഴുപ്പം, ചൊറിയുമിവകലഭംപ്രാണനീർനീർക്കാപ്പൻ

നീർക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

നേരതാനിജ്ജ, ലതങ്ങൊലി, മരതകരിങ്ങൊലി, തെച്ചിക്കട
തേന്താ-
ലാ, ശോമൽതേങ്ങതൻപാലതിലിതുകളുരച്ചിട്ടതേജ്ജാമനീരുകൾ. 89
പശ്ചാത്താപമോദി കഷായം
കുതുകകുടക്ക, ലതങ്ങൊലി, കടകുപ്പാലമരിയുടയ്ക്കും വിഴാലിങ്ങൊരം
കുതങ്ങൊച്ചിവേർ, കറകാർ, ചെറു പഴുതിനവേഴ, കുതുകരിക്കിൻ
തോൽ,
ഇപ്പമുശ്ചാത്താദിതർകപമിതന്നീർ നൽകാംകരിങ്ങൊരം,
സ്വപ്നംതേനി, വചേത്തു, പരമനയനോപാടകാപ്പന്നിനി

87. വിശുദ്ധാർത്ത (ദേവതാര്യ)കടല വിഴാൽത്തണ്ഡ, ലം
കടലത്തിൻതേയും (കടകുപ്പാലമരിയുടയ്ക്കും) വിഴാലിങ്ങൊരം
തണ്ഡുലം (അരി) മുച്ചീരകം (ജീരകം, കരിഞ്ചീരകം, പെരുഞ്ചീ
രകം,) രാവീരുടെ (മരമഞ്ഞളിന്റെ) നിഷ്കപാദം (കഷായം)

88. കമാരൻ (കട്ടിക്ക) പചിച്ചിടേണം (കാച്ചണം)

39. അഭയം (കുടക്ക) ഇതുകൾ ആരോമൽത്തേങ്ങതൻ
പാലതിൽ അരച്ചതേജ്ജാം. 90, 91 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
നവയിക്കണം.

91. കപമിതന്നീർ (കഷായം) ഇവചേത്തുന്നൽകാം. പാട
ക്കരപ്പൻ ഇന്നി (താഴെ) കല്പിക്കും (പറയുന്ന) 'ബഹരാദി' കഷായ

കല്പിയും "ബദരാദി" യും ഹിത, മതിന്നായ "ചോല്ലിടം" തൈലവും, കേല്ലേറ്റംകളിവെള്ളവും പുനരിതിന്നും താൻ പ്രയോഗിക്കണം. 91

പീലിക്കരപ്പൻറെ ലക്ഷണം

മാരൊരും വണ്ണമുണ്ടെങ്കിൽ ചൊരിയട്ടവിയതിസ്സുഷ്ടമാകാതെ മുത്തിൻ പലലേന്തിട്ടുള്ളതെന്നും ചെറുകുട്ടകമണിപ്രായമാംപൊള്ളമൊന്ന് പീലിക്കണ്ണൻറെ മുമ്പായ "പലനിറമൊഴെഴുന്നീ തപീലിക്കരപ്പൻ പൊലിമുത്രത്തടസ്ഥം വരമിതുന്നിയതം പൊക്കിളിൻ താഴെയായാൽ; 92

കേൾക്കുപീലിക്കരപ്പൻകിളിയൊളിവചനം പൊക്കിളി
നീക്കെയായാ-

ലുക്കും ചട്ടി, യൊച്ചയ്ക്കുടവ, തചി, മുഖത്തിൻ നിറത്തിന്നുമാറ്റം, ഏക്കും, കണ്ണിന്റെയും, കാ, പ. നിയിവയും, കഷിനോവും തുടങ്ങും, നീക്കം കൂടാതെ കണ്ടോതുവന്നതിന്നുടത്തേണ്ട കൃത്യങ്ങളും ഞാൻ. 93

പീലിക്കരപ്പൻറെ ചികിത്സ.

രാമച്ചം, പീണമഞ്ചട്ടിയുടെ പൊടി, തിരിപ്പറ്റം, കക്കാതലേ, ന-
ല്ലാമന്നിൻ മാതളത്തിൻ തൊലി, യിതുകൾ കരിഞ്ഞാലിതൻ കാത
ലോരട

ആമേളിപ്പിച്ചവെ ചിട്ടയിലോ തതയിൽ വെള്ളത്തിന്നാൽ, കാടി
യാദലാ

കാക്കം കൽക്കിച്ചതേ ചിട്ടകിലകലുമുടൻ കാളിപീലിക്കരപ്പൻ; 94
കപീതനാദികഷായം

ആമേളി കല്ലാൽ രണ്ടാലലരികൾ കറിയവപ്പക്കുവൾ കോനവേരി-
യാറിൻ മൊൻ, കാക്കടപ്പം വെള്ളരിമുരട്ട, കരിഞ്ഞാലിരലും, കടക്ക,

റും ഹിതമാണ്. ആയതും സേവിപ്പിക്കാം. അതിന്നായ "പാട
ക്കരപ്പനായ" ചോല്ലിടം (പാവാൻ പോകുന്ന) ഇതിന്നും (നീ
ക്കരപ്പനും).

92 മുത്തിൻ പലലേന്തിട്ടുള്ള (വെള്ളം) ഇതു (പീലിക്കരപ്പ
ൻ) പൊക്കിളിൻ താഴെയായാൽ മുത്രത്തടസ്ഥം വരും. നീക്കം
(നീയാലം)-

93. കഷിനോവും (വത്തറിൻ വേദനയും)

94. ആമേളിപ്പിച്ച (ചെട്ട) കാക്കം (ചുറ്റം) കൽക്കിച്ച
(അരിച്ചം).

കാദം, ടടങ്കോലവേദന, ലയ്യടയമി, കൊടിത്തുവവേർ, കഞ്ഞി,
മുക്കം-

പ്രീതിയിൽവേർ, നന്മേതൻതടവിട്ടമിവതൻകപാമമേറംപ്രധാനം
അരിച്ചുവാക്കാടി കഷായം

ഇതഥംവേപ്പുമരത്തിൽനിന്നു തൊലി, മാവിക്കൊ, കരിഞ്ചീരകം,
മുത്തങ്ങക്കട, കാട്ടുപെള്ളരിയതിൻ മൂലം, കൊടിത്തുവവേർ
കൊത്തമ്പാല, കലൻവത്സകരതീ, വസ്ത്രക്കൽതൻ കപാമമോ
നിത്യംചന്ദ്രകരോഗിചന്ദ്രവരനേസേവിച്ചുകൊണ്ടിടണം. 96

കഷുമഞ്ജിഷ്ഠാദി മൈലം

കൊട്ടം, മഞ്ചട്ടി, സീത, ത്രീഫല, വടി, വിഴാൽവീത്തു, മുത്തങ്ങ,
പേഷി-

ചിട്ടിവസ്ത്രക്കളെ ചിറ്ററുതുടയ കരിങ്ങാലിതൻകപാമനീറിൽ
മുട്ടാതേകാച്ചിവെട്ടും തിലജ, മേ വെളിച്ചെട്ടുമോ, ബാലകന്മാർ
ചട്ടംസേവിയ്ക്കയും, തേയ്ക്കുകയുമുചിതമാം ചന്ദ്രകവ്യാധിയികൽ; 97

തരത്തിലുണ്ണിക്കളീട്ടുവാൻ ന-

ലുത്തയിട്ടിട്ട പചിച്ചവെള്ളം,

മെല്ലവുംസംഭയമില്ലപീലി

ക്കരപ്പനിക്കയ്ക്കുകൾകൊണ്ടുമാറ്റം.

98

പാടക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പാലോടിടഞ്ഞമൊഴി കാച്ചിയപാലിലുണ്ടാം

പാടയ്ക്കുതുല്യമകമേജലമാൻ, പുറം

95. രാവ (മരഞ്ഞൻ) അമ്ബവേർ (എരിക്കിൻവേർ) കറി
ക്കാലിമേലും (കുറിഞ്ഞാലിക്കാൽ) ഇവയുടെ തേൻ തടവിട്ടുന്ന
കപാമം (കഷായം.)

96 വത്സകം (കടകപ്പാലയരി) ഈ വസ്ത്രക്കൽ തൻകപാമ
(കഷായ) മോ ഇതഥം (ഇപ്രകാരം) തേൻ മെല്ലൊടിചേർത്തു ചന്ദ്ര
കരോഗി ചന്ദ്രകം (പീലിക്കരപ്പൻ) എന്ന രോഗം ഉള്ളവൻ നി
ത്യം സേവിക്കണം.

97 സീത (തീപ്പലി) ഈ വസ്ത്രക്കളെ പേഷിച്ചിട്ടു (അമച്ചു
കലക്കി) തിലജം (നല്ലെണ്ണ) ചന്ദ്രകവ്യാധിയികൽ പീലിക്കര
പ്പകൽ)

98 പചിച്ച (കാച്ചിയ)

പരീക്ഷിതനോടുളവാംപ്രളയത്തായല്ലോ
പാടക്കരപ്പനിയിരവെപ്പേർപറഞ്ഞിടത്ത.

99

പാടക്കരപ്പനിൻ ചികിത്സ

കേൾക്ക കട്ടക്കത്ത, താനിത്തക്കത്ത, യഷ്ടി തെച്ചിരവരീൽ

തോൽ,

മുക്കുംതെങ്ങാപ്പാലിൽമുറയ്ക്കിവരേപെന്തിച്ചതേച്ചുകൊള്ളണം. 100

പാലയ്യംവാണി!ലാതക്കത്ത, കടചരതിൻതണ്ഡുലം, യഷ്ടി,

കൊത്ത-

സാലത്തുവിത്തു, പാടക്കട, മുകിലു, കൊടിയുതുവരേരി, പർപ്പടം,

നീർ

പാലത്തോൽ, പുണ്ടവെള്ളക്കതിരവതെമുലങ്ങൾ നല്ലാമരംക-
ല്ലാമോമൽക്കാർമുറിക്കാം കരമിതവകവേപ്പനിവററിണെഴും

തോൽ; 101

നെല്ലിക്കായകൾ, കാട്ടവെള്ളരിയതിൻ വേരും, ഓട്ട രാമച്ച, കി-

ച്ചൊല്ലേറ്റം 'ബരോടി'കൊണ്ടൊരക യായംവെച്ചതേൻ, പാവീ, വ
ക്കല്ലെന്നാൽമധുവും, വിദോഹകകളും, മാരിയ്ക്കത്തൻപുണ്ണവും,
മേല്പച്ചേത്തുപുലച്ചമോത്തുകിലുടൻപാടക്കരപ്പൻവിടം. 102

മത്തപ്പൻകയ്യിൽവാണിമുട്ടടയൊക്കാൽക്കമപ്പനമൊ-

ല്ലിനതന്നെല്ലായിതിങ്കലും വിഹിതമായ് തീരാതിരിയ്ക്കിലല്ലോ

വിതൃസ്താനവിധിയിൽപെള്ളമിതമുള്ളാകംമരണിന്റെനാ-

രത്തൊടൊത്തകരിങ്കരിഞ്ഞിയുടെവേരിട്ടിട്ടുകാച്ചിടണം. 103

100 യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) ഇവ തെങ്ങാപ്പാലിൽ മുറയ്ക്ക
പേന്തിച്ച (അരച്ച)

101 കടചരതിൻ തണ്ഡുലം (കടകപ്പാലയുടെ അരി) യ
ഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) വെള്ളക്കതിരവം (വെളുത്ത പുറീടം) ഇത
വകവേപ്പ (അമൃതവേപ്പും, കുറിവേപ്പും) 101-ാം 102-ാം ശ്ലോകങ്ങ
ളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

102 മധുവും (തേരും) വിദോഹകകളും [തിപ്പവിയും] പുണ്ണ
വും (പൊടിയും).

103 ഇനികളും (പാടക്കരപ്പനകളും) വിഹിതം ഏറ്റവും ഹി
തം) നിതൃസ്താനവിധിയിൽ (പതിവായ കളിയിൽ) സ്വരം (കാതൽ).

തൈർന്നീർക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നീർക്കരപ്പനുടമയായിരിയ്ക്കാതെ നീർക്കരപ്പനിതിലുണ്ടാത്തതേതും
നീർക്കരപ്പനുടവിട്ടു നല്ലലംതെൻ നീർക്കരപ്പനുടമയായ് വര

മൈ. 104

തൈർന്നീർക്കരപ്പന്റെ ചികിൽസ

പൊട്ടിച്ചു നീർക്കരപ്പിന്നുവരെയിതിന്നു, നീർക്കരപ്പനുടമ-
പ്പെട്ടോരുക്കുകൾചെയ്താൽ തനി നിയന്ത്ര, തനിപ്പിന്നുവരണ്ട
നന്ദോന്മാരും

ചട്ടംനാലാമതേതാൽ, തുറന്നു, തുറന്നു തുറന്നു തുറന്നു തുറന്നു
വെള്ളം

കുട്ടിയായ് തേൻ, കരിഞ്ചീരക, മിവതടവിച്ചിട്ടു നല്ലിടവേണം. 105

താൻ പൂർവ്വശ്ചിഹ്നം

മരമെന്തെന്തെന്തി, ചടി മേൽ

ചെറുവഴുതിനവേരി, ചിപ്പിപ്പുറംകാതൽ,

അതിയ ചെറുതായി, വനവെ-

ള്ളരിവേരി, വെന്താടവേപ്പി വെന്താൽ, 106

കൊട്ടം, കാൽ, കൊന്നവേരിൽ തെന്തി, കൊട്ടിയ കൊട്ടിയ വേരി,
ചുണ്ടവേരിൽ-

പ്പെട്ടിടംതോൽ, പടലക്കൊട്ടി, തിവരുകതേൻ, പാവുമാലും
കഷായം

തീട്ടംതൈർന്നീർക്കരപ്പനുടനറുതിവ നത്തുനന്ദാക നന്ദാർപ്പി-

യഷ്ടാദി' പ്പേർവിളിച്ചാമിതിന, വയറാൽ മോലിമാണികൃ

മാലേ 107

104 തൈർന്നീർക്കരപ്പൻ നീർക്കരപ്പന്റെ മാനിതിയായിരി
ക്കും. പക്ഷേ, ഇതിൽ (തൈർന്നീർക്കരപ്പനിൽ) ഒരു ദേശം (വൃ
ന്താസം) ഉണ്ടു. നീർക്കരപ്പനുടമയായ് വര (വെള്ളം) തൈർ
വെള്ളത്തിന്നും, അതിവ (ഏറ്റവും) സമയായി (സൂക്ഷ്മയ്) വരും.

105 ഇതിന്നു (തൈർന്നീർക്കരപ്പനു) പുറം (മുമ്പ)

106. ഹലയായി (തുറന്നു) വനവെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി)
വേരി. 106ം, 107ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അവഗമിക്കണം.

താലപത്രാദീതൈലം

കളുനീലനേത്രി കരിമ്പനമരക്കുഞ്ച, ദീദ്രമാംമഞ്ഞൾ, തൈ-
ങ്ങിനേൽപ്പുക്കുല, ദുർവ്വ, ചീററുതുതി, വററീർന്നീരൈത്തു, യതരിൽ
ചെമ്മഞ്ചട്ടി രജസ്സു, മാഞ്ചി, വടി, തീവസ്സുക്കൾകല്ലിച്ചട്ടൻ
ചെമ്മേകാച്ചിതരേങ്ങമെണ്ണ, യഥവാ നല്ലെണ്ണതേപ്പിജ്ജണം. 108

ഇതൈലമാൺതരുണാബ്ജമുളാക്കി താല-
പത്രാദീതൈലംപറയുന്നതി, തേവിധത്തിൽ
പഥ്യപ്പെട്ടും ചികിടയാമു കരപ്പനങ്ങോ-
തിത്തന്നനല്ലോരസനാമലകാദിതാനം; 109

ബലാമലകാദീതൈലം

പാമോജാസ്യം ബലാവേദിനോടികല ദന്തോതനെല്പിജ്ജ
തർനി-

ഷ്ണാദാമതെങ്ങിൻപതുപ്പുക്കുല, കറുക, കരിന്തമ്പ, കഞ്ഞുണ്ണി, കണ്ണ, നീരേറ്റുന്നില്ലയോ? നീർമതതിരുടെയിളംപല്ലവം, പിന്നെനീല-
ക്കൈതളമ്പ, സ്തൽ വേങ്ങാത്തളിരി, വയുടെ നീർചേർത്തു മഞ്ച
ട്ടി, യഷ്ടി; 110

തക്കാലപ്പട്ടിൽ, വെള്ളം, ത്രിവിധമലരജം, വെള്ളെരിക്കിന്റെ
വേർത്തേൽ,
നൽക്കൊത്തമ്പാലതർതണ്ഡുല, രേഖ ചതുർജ്ജാതകം, ദേവതാനം,

108. ആർദ്രം (പച്ച) ദുർവ്വ (കറുക) ചെമ്മഞ്ചട്ടിരജസ്സു = ചുക്കനമഞ്ചെട്ടിയുടെ രജസ്സു (പൊടി) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ)

109. ചികിട എന്ന കരപ്പന കാതിത്തന്ന 'അസനാമലകാദി' എണ്ണയും ഇതേവിധത്തിൽ (താലപത്രാദീതൈലംപോലെ) പഥ്യപ്പെട്ടും.

110. ബലാവേർ = ബല (കുറഞ്ഞോട്ടിയുടെ വേർ) നിഷ്ണാദാമ (കഷായത്തിൽ) പല്ലവം (തളിരി യഷ്ടി (ഇരട്ടിമുക്കം) 110, 111, 112ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുപയോഗിക്കണം.

111. ത്രിവിധ മലരജം (മൂന്നുതരം ചന്ദനം) ചന്ദനം, തമിര ചന്ദനം, പീതചന്ദനം. തണ്ഡുലം (അരി) ചതുർജ്ജാതകം [ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി, പച്ചില, നായ്ക്കുവ] തിപ്പലിയിണ [തിപ്പലി, അത്തിത്തീപ്പലി] ആമയം = രോഗം [കൊട്ടം]

തേക്കാരേതികരതം, തീപ്പലിയിണ, യഥചൈകകമന്താർ,
വിഴാൽവി
 തമാ, കച്ചുരിക്കിടങ്ങ, മയമെടുനറുമാച്ച, ഗോരോചനങ്ങൾ; 111

എല്ലാമരച്ചിവയണച്ചപചിച്ചരിച്ച
 നല്ലെണ്ണ, തേങ്ങയുടെയെണ്ണയതോ, നിദാനം
 കല്യാണിതേച്ചിട്ടുവതും, നകരണതും -
 നല്ലൊക്കാരകനമസ്തു ലതാലൊഴിപ്പാൻ, 112

സ്നാനത്തിന്നു കരിങ്കുറുഞ്ഞിമുരട്ടം, കാരും, കുറോന്മാട്ടിവേർ
 താനുംകൂടിയനാലുപാലൊലിമരത്താലാ, യതല്ലെങ്കിലോ
 തെന്നോലുംകൂട്ടുവാണിതേച്ചിയിലയും, കച്ചുരിതൾകന്ദകം
 താനുംചേർന്നാത പാൽമരത്താലികുച്ചിട്ടു നിർകച്ചണം 113

അടർക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പാരംനോവും, പഴുപ്പുംതടവിന പുളകളുടുമോ, ടോത്തു, കെച്ചി-
 ന്നൊക്കുണിണതെയും ചർച്ചതചികളെയുമേല്പി, ചുടൻതോലടന്തി
 നൊരണമജ്ജ, മാംസം, രസ, തിവയെക്കുറുത്തുവെച്ചിട്ടു, മാംസം
 പരോച്ചുകടംവതംനീർനിത്യതമർ വിസപ്പാഖ്യമാം
വൃദ്ധധീതനെ. 114

അടർക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ബ്രഹ്മദീപ്യലാഭി കഷായം

തേങ്ങാപ്പാലിൽക്കടുക്കക്കുത, വടി, തിവയും, തെച്ചിവേർത്തോലു
മൊപ്പം
 തോപ്പാപേഷിച്ചതേക്കുംചെറുവഴുതിനവേർ, ചുണ്ടവേർത്തോൽ
പടോലം

112 ഇവ എല്ലാം അരച്ച അണച്ച (ടോത്തു) പചിച്ച (കാച്ചി) കമാരകര [കുട്ടിങ്ക്] തമ്പുപമാൻ = മസ്കലം (തൈർ നിർക്കരപ്പൻ)കൊണ്ടുള്ള മാൽ.

114 ചർച്ചതചികളേയും = ചർച്ചി, അതചി, ഇവയേയും അടർ, വിസപ്പാഖ്യം = അടർ വിസപ്പം [അടക്കരപ്പൻ] എന്ന ആഖ്യയോടു [അടരോടു] കൂടിയതു വൃദ്ധി [രോഗം]

115 പേഷിച്ച [അരച്ച] അടവിവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി) കായന്നീർ (കഷായവെള്ളം).

മംഗലം പപ്പട, ചിറ്റാതുക്കളടവീടവളരിട്ടു, ഉളവേൾ, മു-
ത്തങ്ങ, ചുഷ, പടലോടങ്ങ, കളിതുക്കൾ തർക പാശനീർമോന്തി
ഭേണം. 115

അടക്കരപ്പണത്താൽ കീഴടക്കംകാശനീരിൽ
മടിയായുരചെയ്യാമെല്ലൊടി, മാലിജ്ജ, മേന്തി, വ, 116

ഉദകവാരാദികഷായം

കാരോ, ടാരനി, കാടുവെള്ളാലിൽ വേൾ, വെള്ളെരിക്കിന്നെഴും
മേന്തിൽ മോല, യമോതകം, കരിച്ചാരിക്കിൻമോല, വേപ്പിൻമോല
കായ്കായ്കവിവേകശാഖിനി കരപ്പാമ്പുട്ടനീനില്ലിന-
കൂടരിമത്തങ്ങ, കഷായവെള്ളമിവയാൽ കല്ലിച്ചതെന്നാത്തരം. 117

അസന്നാദി മൈലം

(പാവല്ലാ)തേൻ, കരിഞ്ചീരകമൊടൻ യഥാവിജ്ഞാപിച്ചതും, മേ-
ത്താവിശ്രമം കഴിപ്പിച്ചിടണമുദകവാരാദി മാമിക്കഷായം,
രകൾവെങ്ങാങ്ങതല, ചിറ്റാതുതി, നമുക്കു നിജ്ജാലനീരിൽ
വീർപ്പം
താവുകാർ, കത്തുതക്കം, വജ്രവതിരീവറാന്റെ കല്ലംക
ലക്കി. 118

തെച്ചിപ്പനീർസമകൂട്ടിയമീനസവെളിച്ചെണ്ണയെള്ളെണ്ണതാനോ,
കാച്ചീത്തേപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതിപടവവിശപ്പാത്തിതിരൊട്ടുതി
പ്പാൻ,
പിച്ചല്ലാമക്കരപ്പണതകിനപെരുത്തമെണ്ണയുണന്ന, വെള്ളം
വെച്ചിടേണംകളിപ്പിച്ചിടവതിന്നു മുൾക്കാരുലിട്ടതന്നെ; 119

116. അടക്കരപ്പണ കീഴടക്കുന്ന ഈ കഷായവെള്ളത്തിൽ
മാന്ദിശ, തേൻ ഇവ മേല്ലൊടി.

117. കല്ലിച്ചതു (ഉണ്ടാക്കിയത്) എന്നാത്തരം = മുൾപറഞ്ഞ
തിലും നല്ലതു.

118. ചുണ്ണിച്ചതും [പൊടിച്ചതും] നിഷ്കാശനീരിൽ
(കഷായവെള്ളത്തിൽ) [വജ്രവതി (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു) 118, 119
രോഗാകുടമെ ഒന്നിച്ചുനവയിക്കണം.

119. പടല വിശപ്പാത്തി = പടലവിശപ്പ് [അടക്കരപ്പൻ]
ഹേതുവായിട്ടുള്ള ആർത്തി [കഴക്ക]

കൊടുമുടിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നവകുടിപരന്തര,മുക്തിയിൽത്തലച്ചുമെന്താത്തരങ്ങളുമുന്തപുളകങ്ങൾ
നവമോടിമ നമ,പൊക്കംകലരംനീർകൊടുമുടിക്കരപ്പൻതാൻ. 120

കൊടുമുടിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

മഹേഷധാരി കഷായം

വേമ്പാടര തൊലു,മുഞ്ചിൻക തവു,മ തണമഞ്ചെട്ടിമ,നാളികേര-
താൻപാലിൽപ്പേർ തരച്ചുട്ടനിൻമീനപുരട്ടീടുകിൻപാടതിൻ,
പ്രാർദാർപ്പ് ചുക്ക,മുക്കായകളി,രവു,കൊടിത്തുവവേർ,വെപ്പതൻ
തേരൻ,

വെഞ്ചിത്തട്ടങ്ങളവർത്തൊൽ,വടികളുമകുറിഞ്ഞപിതൻകാത
ലഭം; 121

ന. വ. നവ്വമ്പനവെള്ളരിക്കട,കുപ്പാമ്പട്ട,പാലട്ടമ-
താൻമുതൽത്തൊലു,കുറുത്തജീരകമതി,വസ്തുക്കൾതൻ കപാലനീർ
തേൻ,മാരിയ്ക്കപൊടിച്ചുതും കരമണകപ്പുന്നായ"തുടിച്ചുനവ-
ന്നിമൊലാസ കലംതേയിക്ക,തെന്തില്ലേളംവിവാദം മമ. 122

യദോദി കഷായം

കൊടിത്തട്ടമുക്കുഴംവേരും,കടകപ്പാലത്തനാറി

കട്ടക്ക,വെള്ളിയിലവേർ,കടവിൻതൊലി,പപ്പടം; 123

കൊത്തമ്പാല,സാട്ട,നീർതേതു കഞ്ഞിക്കൊട്ടവേർ ചുണ്ടവേർ
തൂലംവേപ്പിവെങ്കൽ നിന്നമതൊലി,തെങ്ങിൽപ്പുക്കലകുളളരി,
വൃത്തിയ്ക്കൊത്തീവതൻകഷായമതിനെപ്പാവിട്ടമേലുവ്ക്കണം,
മുക്കുട്ടിമണിമുന്താത്തതിലുകി'യാഷാദി'ഭേഷാണമോ. 124

121. താണമഞ്ചെട്ടി = അതണം (ചുക്കനായ്) ആയ മഞ്ചെ-
ട്ടി. അനിലം (പുല്ലോഴം) ഇഹ = ഇനീകൽ (കൊടുമുടിക്കരപ്പ-
കൽ) പുരട്ടിയാൻ പാട്ടമീൻ, തുടനെ സൗഖ്യം കിട്ടും. ഇവു
(വർട്ടമത്തൻ) വെഞ്ചാര (വെളുത്ത പുരിക്ക) അഭം (മുന്താങ്ങി-
ക്കുട്ട) 121, 122 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുനചയിക്കണം.

122. വനവെള്ളരിക്കട (കാട്ടുവെള്ളരിവേർ) പാലട്ടമം
(പാലക്കര) കുറുത്തജീരകം [കുറിയജീരകം] കപാലനീർ (കഷായ-
വെള്ളം) 123, 124 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനചയിക്കണം.

124. സുരട്ട (വേരതരം)

കതകാദി തൈലം

കരലട്ടിതേററമ്പരമ, മനല്ലകറുത്താട്ടിവേര, ചീരറുത,
ചൊല്ലാംത്രിഫല, സുരഭി, വിതെല്ലാം കൂടിക്കൊണ്ടായമാക്കി, യ
തിരി; 125

നേരപുതുനെല്ലിക്കൊന്നിതം നവനീരോടുകേൾക്കേ
ചാതമെത്തത്തിൻ പൂക്കലനിതം, തൈലത്തിന്നൊപ്പമായ് കൂട്ടി 126

തൈലത്തിൽ നാലൊഹരിയേറിയ തൈരനിതം,
ചേരലാടിനട്ടിമലമർദ്ദിനിതമെറനിതം,
നീലാളകാളിവികസയുക്തി മൂന്നിനട്ടി
കൊല്ലം മുരിക്കിലകൾനിതമണച്ചരിച്ച് 127

കാരിയംകനയോല, തുത്ത, മകരപ്പാമ്പട്ടി, മഞ്ചെട്ടി, നൽ-
ക്കാരെ, നല്ലയുമോതകം, വടി, വിഴാലിൻ വിത്തരിമ്പിൽ പൊടി,
പോരാപൊന്നരിതാര, മാമയ, മിനിക്കൊന്നക്കടത്തോലു, പാ-
ടിനം, നീർ, മരമത്തളിൻ നെയോലി, രാമച്ചം, വ്രജപ്പേൺ
കൊടി, 128

കച്ചരിക്കട, ദേവതാര, മിവയെകല്പിക്കരിച്ചാരാൽ
കാച്ചുന്നെണ്ണകഴിയുണം, കമനീസർപ്പാംഗത്തിലും തേയുണം,
മുപ്പട്ടം 'കതകാദി' തൈലമിതിനാൽ തുംഗിക്കൊപ്പം ബലം
വെച്ചൊട്ടം വെടിയല്ലസർവ്വകഫവിനാശത്തിനും നന്നിത്. 129
പാടേതും ഗിവിസപ്പാടേതും കത്തിനെക്കുറ്റിപ്പിള്ളയ്ക്ക്
പാടലതരാധരേവേമ്പാടത്തോലിയിട്ടു കാച്ചണം വെളുതം. 130

125. സുരഭി [ദേവതാരം] 125, 126, 127, 128, 129
തേളാകത്തളെ ഒന്നായി അന്ധയ്ക്കണം.

127. നാലൊഹരിയേറിയ (നാലിനട്ടിയായ) മലമർദ്ദിനി
(മലയമുക്കി).

128. ആമതം (കൊട്ടം) പാടിനം (വേമ്പനം) [വ്രജപ്പേൺ
കൊടി, (നന്നായിക്കിഴങ്ങു)]

129. കൽക്കീകരിച്ച് (അരുച്ചകലക്കി) ആദയാൽ കാച്ച
ുന്നെണ്ണ വെളിച്ചെണ്ണയോം. പട്ടംഗിക്കൊപ്പം (കൊട്ടമുക്കാരെ
പ്പർ) സർവ്വകഫവിനാശത്തിനും (പുല്ലാകഫവിനാശത്തിനും)
ഇത് (കതകാദിതൈലം) നന്നം.

കൽക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

കവലാടൊപ്പംകുടപ്പം,പെരിയചൊറീ,ചൊരിഞ്ഞിട്ടുതോലൊ
ന്നടന്നാൽ

നില്ലാതെകെട്ടനിർച്ചാടുക,പാമുയരം,നോവു,തെല്ലെപ്പഴുപ്പ്,
വല്ലാതെ ചർദ്ദി,മൂർച്ഛം,നന്ദി,അരിപ്പിട്ടകളിൽനിന്നൊന്നും,
തെല്ലെക്കെട്ടിയാപൊള്ളകൾ,പന്നി,തിവ്രമേന്മയെന്നീർക്കൽ
അർപ്പൻ, 131

കൽക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

പാടേശ്ശുവീര്യദിവീശത്തു,കോഴിമുട്ട-
യൊട്ട,ഉളക്കുരി,നരംഗതകപ്പ,യൊപ്പം
കേടന മോരിലിവയേറനമരച്ചതച്ചാ-
ലോടിട്ടമേകളുഗാമിനി'കൽക്കരപ്പൻ. 132

പാദത്തൊലു,പെന്തതവയുടെവേർ,പിടക്കിഴങ്ങോടുക-
പ്പാലിൽതൊലു,കരിതുമ്മത്തിളാടം,ദോദം,കടവിൽതൊലി,
ഏലപ്പൂ,ഉളരി,വെള്ളുരിക്കുരടിതേൽത്തൊലു,മുക്കായ,യുൾ-
ക്കൊലുംമാവിണകാട്ടുവെള്ളരിയതിൽവേർ,കൊന്നവേരിൻ

തൊലി; 133

രാമപ്പം,ബ്രഹ്മി,വാന്ദോർത്ത,വട,യിരമുൾക്കാതൽ,വൈയുങ്ക-
ത്തമ്പിൻ

വേർമേൽത്തൊൽ,ഗോപി,വേപ്പിൻതൊലിയഥകരിഴിയിവേർ,
പടീരംപടോലം

130. ശുഹീവിനർപ്പപാട് ശുഹീവിനർപ്പം (കൊടുമു-
ടിക്കുപ്പൻ) കൊണ്ടുള്ളപാട് (ബുദ്ധിമുട്ട്)

131. പരം (ഏറ്റവും) മൂർച്ഛം (കലവേന) അരിപ്പിട്ട-
കളിൽനിന്ന (അരിപ്പിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന മദ്ധ്യത്തിൽനിന്ന)

132. ദിവീശത്തു (ദേവതാരം) ഇവ ഒപ്പം കേടന മോ-
രിൽ ഏറ്റവും അമുഖ്യം.

133. അംദോദം (മുത്തങ്ങ) രാവിണ (വരട്ടമുത്തൾ, മരമു-
ത്തൾതൊലി) 133, 134 ശ്ലോകങ്ങളെങ്ങനെയോ അന്യമായിക്കണം.

134. വാന്ദോർത്ത (ദേവതാരം) ഗോപി (നന്നാറിക്കിഴ-
ക്കു്) പടീരം (ചന്ദനം) തെച്ചിസ്സം = തെച്ചിയുടെ സ്വരം (പൂവ്)

ഭാരതത്തെ ചിന്തിക്കും, രോഗിണി, കടലനും വിത്തി, വററിൻ

കഷായം

വാമദേഹം ചേർത്തു സേവിച്ചു ഞാനിന്നിന്നക്കൽ കൈപ്പൻശരി

പ്രാർത്ഥന; 134

ജ്ഞാനമെന്തെല്ലാം

പടർ, നേത്ര, മൂന്നു കണ്ണുകൾ, പട്ടപുറന്നതി, പുറത്തു വാഴകളെ

കൂടുന്ന നൂറുകൾ യോജിക്കുക മനിലാക്കിട്ടതിൻ മുമ്പാകെ" 135

നേരമകത്തിച്ചു വേപ്പിൻ ചിറകു നിറകളാൽ കണ്ടു കാക്കിട്ടെടുത്താ-

ജ്ഞാനം "പ്രാമുഖ്യം" കഥയിൽ ജലമതികൽ കലക്കിത്തെളി

ത്താൽ

വേദപാത്രത്തിന്മേൽ "കുളിരിയെ" ചതിൽ വടി, ജാതിച്ചു, ചെണ്ട

മുട്ട, മീൻ

കീറ, തങ്കം തിളയം, ത്രികട, കടുകു, താലീസപത്രം, വയമ്പ്. 136

ആവണക്കണ്ണു നാനീച്ചു മറ്റു നാനേക്കടക്കു നാൻ

ഇരിപ്പയെ നിറുത്തിയെൻ കഴ, ചിന്നിച്ചു തൽകന്; 137

കാരിയം, കടൽ വാക്ക, തങ്ക, കടകപ്പാലമെച്ചു പുറന്നുവിട

തൊരൊരു നായെ ചെ, ഞാഴൽ മലരേ, ചാവോലകം, നാട്ടണം,

പോരപൊന്നരിതാര, മോട്ടുകരയാമ്പുവും, പറച്ചുണ്ടതൻ

വേരും ചെറുവിഴയുതന്നാ, താച്ചിട്ടിപ്പോമ്പാക്കളെ; 138

രോഗിണി [കടകരോഗിണി] കടലനും വിത്തി = കടലത്തിൻ കടകപ്പാലമെടുക്കുന്നും വിത്തി (നാൻ)

134 മൂന്നു കണ്ണുകൾ (കണ്ണി, ചെങ്കണ്ണി, കരിങ്കണ്ണി) പട്ടപുറൻ = പട്ടവാച്ച പുറൻ. അതിൻ (മൺകടത്തുനിന്ന) മൂലം (വായ) നടച്ചു = പകുപ്പുറത്തു പൊകാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി നല്ല വസ്ത്രം മണ്ണിട്ടിരിക്കുകയും വേണം. 135 മുതൽ 139 ശ്ലോകം വരെ ഭാഗം.

136 ജ്ഞാനം (ജ്ഞം) നാലാമത്തെ അൽ കഥയിൽ ജലമതികൽ (നാലാമത്തെ നാലികഷായത്തിൽ) അതിൻ (നാലാമത്തെ നാലികഷായത്തിൽ) ഇവയ്ക്കീട് (കാർകോകിലരി) ആതങ്കം (കൊട്ടം) തിളയം (എലത്തരി ഇലവംഗത്തോലി പച്ചില) ത്രികട (ചുഷ്കമുളകു തിപ്പലി).

138 ഇപ്പോൾ മലയെടുത്തു താച്ചിട്ട് (അച്ചുകലക്കി)

നോക്കുന്നതെലം, പുതിവിധി ലതുംപെയ്യനോക്കിട്ടുപോട്ടും
മാറത്തക്കവിവസ്സായമതിലുപയോഗിക്കുന്നതല്ലനാളിൽ,
നീ തള്ളേത്തുതെച്ചാൽവിടുമതു, പുളകളുടവുപൊട്ടിവിതും,
പ്രാപോം മൂന്നാൾകൊണ്ടു പലകഗമെന്നാണുചമളന്റെ

പക്ഷം. 139

നീരാഴിവാഴ് പൊളളകളൊട്ടേറെപ്പൊട്ടിത്തകന്നു ചുഷ്കരൊൻ
ബാരതെപിന്നെയുംപെരുമാറുതന്നിടേക്കുതെലംതെ. 140

സോമവല്ലാടി തെലം

തോരയച്ചാച്ചോററിത്താലുകൾ, വടി, കായമൂന്നു, മിവയാലേ
വിരവിച്ചുംകപാമത്തിൽമെറ്റുതാകുകലാടി, കരിയുറിക്കിനകൽ;
പല്ലാനിത്തളി, പിപ്പുകവല്ലിയില, പർപ്പടങ്ങളിവതൽ നീർ
മെല്ലെന്നുചെട്ടുകുടകളില്ലാതാകുന്നതാതിരിയുകീച്ച

ഇതാ നീകൾ, മാഞ്ചി, കത്തുതാക്കം, തിതവട്ടപ്പുറ, നാമുണം,
ഗുണാവേശ്!

ചരളം, കളർചാറും, വിശാലിനാരി, പിന്നെത്തകരും, ലവംഗ
വർഷം. 143

ദേവാഹപ, മോദാട്ട മഞ്ചെട്ടിയുടെപൊടി, കരിങ്ങാലിത്തൻകാതൽ,
ബാഴൽ-

പൂവു, ദ്രുമ്പാനകപ്പല്ലി, വസരനിലയിൽ കൽക്കമാക്കിക്കലക്കി
ആവിട്ടുചംപമിപ്പുംതാലു, മേറെളിച്ചെല്ല, മോ, കൽക്കപ്പുറം
താവുന്നാൽ നേക്കുയും, മോത്തുകയും, മുചിതമാകുന്നു കുന്നിന്റെ

കന്യേ! 144

139 പുതിവിധി (ചികിത്സ) വിവസ്സായമതിൽ (വി
സർപ്പരോഗത്തിൽ) നീതള്ളേത്തു തെച്ചാൽ അതു (നീത) വി
ടം [ലമിപ്പണം] പലകഗമം (കരപ്പൻ).

141 വിരവിതം (ഗുണാക്കന) കപാമത്തിൽ (കഷായ
ത്തിൽ) 141-ം 142-ം 143-ം 144-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ബന്ധിപ്പി
ക്കുന്നതിക്കണ്ണം.

143 ഇതാ നീകൾ (വാട്ടമഞ്ഞൽ, മരമഞ്ഞൽതൊലി) ല
വംഗവർഷം (തലവംഗമെന്നാലി)

144 ദേവാഹപം (ദേവതാരം) അത്രം (മൂന്നാൾ) തിലച്ചം
(തല്ലെണ്ണ)

ഭാരമുഴത്താത്തവളർച്ചയ്ക്കുലഭമയ്ക്കു ഹിഷ്ഠഭക്തിയകൊങ്കയാമളി
 അരംകളിപ്പുള്ളി പയസ്സുപാടക്കാപ്പനായ്ചൊന്നതുമണ
 പൊന്തം. 145

ഏണിക്കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ഏണപ്പെണ്ണമ്പരക്കംപട്ടമിഴി! ചിലേടത്തുയന്നും, ചിലേടം
 നാണും, ചോപ്പുംവെളുപ്പും തടവ്നന്താമണം, ഇളിപായ്ചൊള്ള
 ചേറ്റും,
 കേണീടാമാതിരിമരട്ടു, തചികൾ വയർന്നോവീ, വികാരങ്ങൾ
 ചേറ്റും,
 കാണപ്പെട്ടീടമേരേണീയ്ക്കിലൊത്തവകനീരാ, തതേണിക്കരപ്പൻ. 146

ഏണിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ലോലവല്ലാദികഷാദം

വേമ്പാടത്തൊൽ, കടുക്കുങ്കുത, പുനരഹിതൻവേര, മഞ്ചട്ടി,
 താണിട
 കൊമ്പത്തുണ്ടാംഫലത്തിൻകുരു, വിതുകൾവെറുംകാടിയാൽ,
 രോമിനാലോ,
 സമ്പേഷിച്ചിട്ടതേച്ചാൽ വിട്ടുടനീതു, പാച്ചോറിക്കൽതോൻ,
 നറുംകൊട
 തമ്പാലത്തങ്ങുലം, രോഹിണി വഴുതിനവേരം, അംബുഫി
 മഞ്ഞൾ 147
 പാലത്തൊലു, കരിങ്കുറിഞ്ഞിമുരടി, ഏക്കീർ, കരിങ്ങാലി, തോ-
 ടേലയ്യുള്ളരി, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർ, പാടവള്ളിക്കട,
 ശ്രീലേഖട്ടമ, മാടലോടകമതിൻമുലം, പടോലം, ഗുണം
 കൊലംസീത, പെരുങ്കുമ്പുരുടെവേർ, വൻകൊന്നവേരിൻ
 തൊലി, 148

145 പയസ്സു (വെള്ളം).

246 വികാരങ്ങൾ (രോഗങ്ങൾ)

147 ഫലത്തിൽ (കായയുടെ) സമ്പേഷിച്ചിട്ട (നല്ലവ
 ണ്ണം അമച്ച) ഈ (ഏണിക്കരപ്പൻ) ഉടൻവിടം. 147-ാം 148-ാം
 149-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം. തണ്ഡുലം (അ
 മി) രോഹിണി (കടുക്കുരോഹിണി) വഴുതിനവേർ (ചെറുവഴുതിന
 വേർ) അംബുദം (മുത്തങ്ങ) മഞ്ഞൾ (വരട്ടകഞ്ഞൾ).

അദ്ദേഹനുമെന്തെളിഞ്ഞൊരാലി, രാമച്ചം, വിഴാൽത്തണ്ഡലം,
ചേരംചുക്ക, ഫലത്രയം കടലവിത്തീ, 'ലോലാഭവൽക്കോടി'യായി
നേരമതിത്തകയായനീർനകരണം പാവംകലത്തിക്കരു.
ത്തേറ്റുന്നേണിവിസപ്പമേന്തിയകമാരന്മാർ, കരംഗേക്ഷണി 149

മുസ്സാമധുകാടി കഷായം

കരിമുകിൽ, വടി, കൽപടോലം, ചെറുവഴുതിനമുല, മാടലോടക
വേർ,
അരിയാറ്റ, കട്ടകരോഹിണി, തിരുവേലി, പെരുങ്കുന്തവേർ, കൊട്ടം
പെരുഞ്ചെട്ടിമുള, തിപ്പലികരപ്പാമ്പട്ട, വേപ്പിന്റെതോൽ,
നയാഗിള, സുരട്ട, ചന്ദനമുഗം, നാലാമരത്തിൻതൊലി,
ബ്രഹ്മിപ്പല്ല, ഫലങ്ങൾമൂന്ന, മകരോടിത്തുവച്ചെട്ടിയ്ക്കുള്ളവേ,-
'മിജുസ്സാമധുകാടി'തൻകപമിതനീർ തന്നെയൊന്നോക്കുകിൽ.

വൈരിപത്രാദിമൈലം

വൈരിഞ്ഞൊരിത്താംപുളിയില, പാറുറൊരാഴിത്ത, രാവീ,
വററിന്റെ
നീരതിൽ മഞ്ചെട്ടിക്കച്ചരി, വടി, കോർ, ഗുണ്ടൾ, കല്ലിപ്പ 152
എണ്ണ, യല്ലെങ്കിലോതെങ്ങയണ്ണ, കാച്ചിയരിപ്പടൻ
തണ്ണുംശീലിപ്പവന്നാവുംവണ്ണുംമുസാപാനമാലറും. 153

148. ഈക്കീർ (കാർകോകിലരി) ത്രിലേഖ്യം (വേവ
താരം) മൂലം (വേർ) സീത (തിപ്പലി)

149. വിഴാൽത്തണ്ഡലം (വിഴാലരി) ഹലതൃയം (ത്രിഫ
ല) കടലവിത്ത (കടകപ്പാലയരി) ഷണിവിസപ്പം (ഷണിക്കര
പ്പൻ) ഷുതിയ കമാരന്മാർ പാവം കലത്തി നകരണം (വേവ
ക്കണം.)

150. ചെറുവഴുതിനമുലം (ചെറുവഴുതിനവേർ) 150.,
151ാം, ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

151. രജസ്സു (പൊടി) സുരട്ട (വേവതാരം) ചന്ദനമുഗം
(ചന്ദനം, രജരാചന്ദനം) ഫലങ്ങൾ മൂന്ന (ത്രിഫല) കപമിതനീർ
(കഷായം) ഏറെ നന്നം.

152. വൈരിഞ്ഞൊരിത്താംപുളിയില = വൈരിയുടെ (ഏക
നായകത്തിന്റെയും) ജൈരിത്താംപുളിയുടേയും ഇല, രാവ് (പ
ച്ചത്തേൾ) ഗദം (കൊട്ടം) കൽക്കിപ്പ (അച്ചുകലക്കി) 152.,
153ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

നിരീഷവല്ലഭീതൈഃ

പുത്താരിനേനേ നിവാകത്തൊലി, യഥാവിവാഹം, കോലരക്ക,

സ്കന്ധവേദം-

ദേതാലാഭച്ചാനകപ്പല്ലി, വരദവിനയമെട്ടിതൻ കപനനിരീ
 ഉത്തംഗാഭീചതുർജ്ജാതക, മൊട്ടചരളം, ചന്ദനം, തുണിയാങ്കം,
 മെത്തുകച്ചരിതൻകുടക, മീടകലത്തംഗുണം, പാപു, മാഞ്ചി. 154

ചൊല്ലാമുക്കര, മിതയാക്കെയൊച്ചുപേളുതു

നല്ലെല്ലു, തേങ്ങയുടെതെട്ടുച്ചതോ, പചിച്ച്

കുടാണിതേച്ചിട്ടവതുംതകത്തനതും, ന-

ന്നല്ലോകമാരനെഴുമേണിവിസ്തപ്പമോടാൻ.

155

മൊറേനർവാണി! മുറയ്ക്കുകൾതന്മരക്കുറപ്പുതൻചികിത്സയിങ്കൽ
 ഉച്ചവെളളംവിനമോറമേണിക്കരപുരളുർഭകനംകളിപ്പാൻ. 156

മുയലടിക്കരപ്പൻറ ഭക്ഷണം, ചികിത്സ

നീരിൽ തൊർതേതു മരു'മുയലടിവടിവാൻിട്ട, മല്ലോടകനം,
 ചാരംപോപ്പുംവെളുപ്പുംതടവിനനിറമംപൊള്ളമേറേ നിറഞ്ഞു,
 നീരൊന്നങ്ങാകരംഗങ്ങളിൽ, മുയലടിവിസ്തപ്പമാണായ, താട്ടിൽ
 ക്ഷീരത്താൽപൊഴുക്കുംകുടകതടവിലരച്ചിട്ടുതേച്ചാൽ

മിശ്രം. 157

ദശമൂലാദി കഷായം

ഈടേറംപ്രതകപ്പതേങ്ങയുടെപാൽകൊണ്ടിട്ടുച്ചംപാ-
 ട്ടിടാമേ, ദശമൂല, മദ്യ, മരകൊത്ത വാല തൻതണ്ഡുലം,

153. ശീലിപ്പവനം (സേവിക്കുകയും തേക്കുകയും ചെയ്യുന്ന
 വനം) സോപാനമാൽ = സോപാനം (ഏണിക്കരപ്പൻ) കൊണ്ടു
 ഇമാൻ. 154ം, 155ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

155. പചിച്ച് (കാച്ചി)

156. കുർഭകനം (കട്ടിക്കം)

157. അംഗങ്ങളിൽ (അതാവയവങ്ങളിൽ) നീരൊന്ന
 ങ്ങാകം. അയതു മുയലടി വിസ്തപ്പം [മുയലടിക്കരപ്പൻ] അണ്.
 ക്ഷീരത്താൽ (പാലിനാൽ) പൊഴുക്കുംകുടകം [പുഴുക്കുകുടകം]

158. അത്രം [മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു] തണ്ഡുലം (അരി) കപാഥം

കാടൻവെള്ളരിവേർ, പടോലമിവയാൽ തീർത്തിട്ടുൾപാവുചെ-
 ത്തിട്ടുംകപാമസഹൃദായശരപാദത്തല്ലമിപ്പിക്കുമേ. 158
 മരേന്ദ്രാഭിതിന്നൊക്കമല്ലടയമാടക്കാൽക്കുറുപ്പൻവിടാൻ
 തെന്ദാതോരീയപോലെയെന്നവിരവൊക്കെപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽ
 മതി,
 കററക്കാർകഴൽകമ്പിട്ടുംകുബറി'കഞ്ഞിക്കൊട്ടവേരിന്റെതാൽ
 ചെററിട്ടിട്ടുകുറുക്കിവെച്ചുജലവുക്കൊള്ളാംകുളിപ്പിക്കുവാൻ. 159

വിളാമ്പഴക്കുറുപ്പന്റെ ലക്ഷണം

കല്യാണി! കാതടിയിലോ, ഗിരിശുവൻപുറത്തോ
 മെല്ലെവിളാമ്പഴവിലാസമീയുന്നു, ചുറ്റും
 വല്ലാതെനീർൊട്ടുളവായിവരുന്നപൊള്ള-
 യല്ലോവിളാമ്പഴവിസർപ്പകമെന്നരോസം, 160

വിളാമ്പഴക്കുറുപ്പന്റെ ചികിത്സ

മേൽപ്പട്ടി! കോരിലരിവേരൊന്നാലി, വേരതാര-
 മൊക്കുംകട്ടക്കു, തിരുവേഴും, നവയൗവനമേന്മ!
 ഇക്കേടൊഴിപ്പതിരുകാടിയിലായ "ക്കരിങ്ങാ-
 ലിക്കാരമോ, പരമിരപ്പുപുരട്ടിടേണം, 161

അമൃതേന്ദ്രയവാദി കഷായം

പൊൽക്കുടപ്പാർകുചേ! ചിററുതെ, ഓടുകുപ്പാലബീജം,
 പടോലം,
 നൽക്കൊത്തമ്പാലവിത്താ, ചെട്ടുവഴുതിനവേരോ, മനശ്രുചി,
 വിണ്ണ
 ചെട്ടു, നല്ലാകടമ്പാംമരമീയൊതവെച്ചുകുത്തതിന്റെവേർ, ക-
 ത്തിക്കൊട്ടത്തിന്റെവേർ, വെപ്പുകളിണഞ്ഞെൻ വേടിവററി
 ണ്ണഴംതോൽ, 162

(കഷായം) അസഹൃദം (നഹിക്കപ്പെട്ടവാൻ വയ്യാത്തത്) ശരപാ
 ദത്തേ (മുതലടിക്കുറുപ്പനെ)

159. മരേന്ദ്രാം (തേപ്പാൻ എണ്ണ, കുളിപ്പാൻവെള്ളം ഇവ)
 160. കാതടിയിലോ (കണ്ണുമുലത്തിലോ) വിളാമ്പഴവിലാ
 സം = വിളാമ്പഴത്തിന്റെ വിലാസം (വടിവ്).
 161. അരിവേർ (ഏകനായകവേർ)
 162. കുടകുപ്പാലബീജം (കുടകുപ്പാലയരി) വെപ്പുകളിണ

കാടൻവെള്ളരിവേര, രോഹിണി, കരപ്പാമ്പട്ട, യകോലവേ-
രൊടൊന്നിച്ചിടുമാടലോടമുരടി, വസ്ത്രക്കളാൽക. ചാമനീർ,
ഏട്ടത്താർമിഴി സീത, തേനി, തുകളോ, പാമ്പോ, വെറുംതേനതോ,
പോടാംമേല്പൊടിപാവു, തേനി, തുകളോ, തോന്നംപടിയ്ക്കായതിൽ,
‘അതുതേനായവാടി’ യെന്നപേർകേട്ടമതംക. ചാമമിതർകേൾ

കഴിച്ചുതൽ

അതുതാംശുസമാനനേ! മുറക്കുമാനതംമുത്തകപിതമകക്ക

രപ്പൻ. 164

ത്രിഫലമേതാദി തൈലം

ബാലേമുക്കായയും, ചിററമുതു, മഥകറുന്തോട്ടിവേർ, ഭാതതാനം,
കേളക്കൽ വിലപവേരും, വടി, ജലധരവും, ക. ചാമമാക്കീട്ട, തിങ്കൽ
ചാലേനെല്ലിങ്കു, ചുരൽക്കല, തിമ്പരുകടനീർ, പിച്ചുകത്തരിൻറ

പത്രം

മേളിയ്ക്കുംകാർമുറിക്കുന്നീലയുടെരസം, മേൽ മേറ്റമണ്ണഹരാദോ! 165
കൊണ്ടൊടിപ്പംപാടാലക്കുകകളുടെനീർ, നൽക്കരിതൃമ്പചേരും
വണ്ടിൻനീർപർപ്പടാഖ്യതൃണവർളകൾതൻ നീരി, തെല്ലാം

കലത്തി

കൊണ്ടൽക്കാർകുന്തളേറ്റൽഗുലു, വടി, തകരും, പിന്നെവിണ്ണോർ
കൾതൻപേർ-

കൊണ്ടോതുംവസ്തു, മഞ്ഞൾതൊലി, വലിയെന്തുകച്ചുടി, യിളോ
നവറനിൽ, 166

(‘ആർവേപ്പ’, കറിവേപ്പ’) 162ം, 163ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അന്വയിക്കണം.

163. രോഹിണി (കടകരോഹണി) ക. ചാമനീർ (കഷായ
വെള്ളം) സീത (തിപ്പലി)

164. ക. ചാമം (കഷായം) അർദകൻ (കട്ടി) കപിതമക
ക്കരപ്പൻ (വീളാമ്പഴക്കരപ്പൻ)

165. ഭാത (ദേവതാരം) വിലപവേരും (കുറുമ്പവേരും) ജല
ധരവും (മുത്തങ്ങയും) ക. ചാമമാക്കീട്ട് [കഷായമാക്കി] പത്രം
[ഇല] രസം (നീർ) 165, 166, 167 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അന്വയിക്കണം.

166 പർപ്പടാഖ്യതൃണവർളകൾ = പർപ്പടം എന്ന അർദ്ധ
മോട്ട (പേരോട) കൂടിയതാണ് (പല്ല) വർള ഇവ. വിണ്ണോർ
കൾതൻപേർ കൊണ്ടോതുംവസ്തു (ദേവതാരം).

പുനർലക്ഷ്യം, വിദഗ്ദ്ധരും, മഞ്ജുതാനം, ധനം
മെത്തുന്നതിനും, കലത്തിയുടേന കല്പിച്ചു ചേർന്നതിനെ
പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തു, തിലജം താനോ, കഴിപ്പിച്ചിടം.
മിന്നെത്തലം ത്രിഫലാമൃതാദി ശിശുവെത്തപ്പിള്ളയും ചെയ്തു

ണം. 167

മേലേചൊല്ലിയൊരൊഴുപ്പുതതിയാൽ വെച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്തിടം
തൈലം, തത്രകളിൽ വാൽ ത്രിഫലകൊണ്ട, ലേപിച്ച് മല്ലേക്കണ്ണ
ചേലേറ്റം ശതകൂപ്പ, തൊഴൽമലർ, കഞ്ഞിക്കൊട്ടവേരിക്കലം
മേതാലം, മന്ദീടിനനുണിയാക, മിവയാൽ വെള്ളംകുറുപ്പി

ടണം. 168

ചോളക്കുറുപ്പൻ്റെ ലക്ഷണം

കോലം തിന്നേണ്ട പൊള്ള കിളിപ്പാക്കു പാണൽ പൂം-
പോലേപാണുനീനം, കുറുത്തു വെക്കുകയും ചെയ്തുകൾ
മേലേചേർത്തു വാൽ തുടത്തുന്നവം നീർത്തരം ഗുണമുള്ളിൽ,
മോലമെന്നാക്കു മുളിഞ്ഞുവിട്ടു, മന്ദീടിനനുണിയാക

പ്രിയം. 119

167 വിദഗ്ദ്ധരും (തിപ്പലിയും) കല്പിച്ച (അച്ച) തില
ജം (നല്ലെണ്ണ)

168 ഔഷധവൃത്തിയാൽ (ഔഷധമുട്ടത്താൽ) വെച്ചുവെക്കുകയും
തൈലംകാച്ചിടാം. ത്രിഫല, ചീനമുതു ഇവയോ, കുറുത്താട്ടിമവർ,
മേവതാം ഇവയോ, കൂവളവേരോ, തുളസിയോ, മുത്തങ്ങ ഇവ
യോ, കഷായമാക്കി നെല്ലിക്ക, ചുരൽത്തല ഇവയോ, പിച്ച് തില,
കുമ്പുക്കില ഇവയോ പടാലം കുറുക്കു ഇവയോ, കരിഞ്ഞുവ, ക
ഞ്ഞുണ്ണി ഇവയോ, പർപ്പുപ്പല്ല വെട്ടു ഇവയോ, ഇടിച്ചു പിഴിഞ്ഞു
എടുത്ത നീർ ചേർത്തു ഗുൽമമു മുതലായ ആറുരോഗങ്ങളിൽ കങ്കരം
മുതലായ ബഹുരോഗങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു കൂട്ടി താച്ചുകലക്കി
വെളിച്ചെപ്പുണ്ണയോ എണ്ണയോ കാച്ചിയരിക്കാം ഏകദേശം. മോല
ബലത്തെയും ഔഷധകോപത്തെയും, ആലോചിച്ച് ഈ വിധത്തി
ൽ തൈലം കാച്ചിയരിച്ചു സേവിപ്പിള്ളയും തേപ്പിടുകയും ചെയ്തു
കൊൾകയും വേണം. തത്ര (വിളമ്പഴക്കുറുപ്പനുളപ്പാൽ.)

169 ഉദിക്കുംമുട്ട (ഉണ്ടാകുംപോലെ) പാണുനീനം (വെള
ത്തനീനം) തരവാം (കനംകുറഞ്ഞതായ) നീർത്തരം ഗുണമുള്ളിൽ
(അതായത് വെള്ളത്തിൽ) ഉളവാം.

പോളക്കുമ്പുന്റെ ചികിത്സ

തെച്ചിദവര, ഹിതവേദി, വതന്തോൽ വെച്ചതേങ്ങയുടെപാലി
ലഭ്യം

കൊച്ചുമാൻമിഴിപുരട്ടുകിലോടിക്കൊച്ചികേരമയിപോളവി
സർപ്പം. 170

പാരിജ്ഞനകട്ടപ്പുറുണ്ടുപുളകങ്ങൾക്കെങ്കിൽവീളംവീളം-
തേങ്ങാതങ്ങിൻകുതി, തുണിയാങ്ക, മമകൊത്ത പാലതൻതണ്ഡലം,
കാമിയം, ശതകപ്പുതോപ്പമിവതെർവെള്ളത്തിനാൽവെച്ചരി-
ച്ചേറേത്തപ്പുതുയുകതേണമിഴിമാരേതുന്ന പുതൊങ്ങലേ 171
യന്തൊമുസ്സാടി കഷായം

കൊടിയുവവേർ, മൂത്തമുത്തങ്ങ, പാടക്കൊടിക്കുന്തം, മുത്തതൻ
വേർ, കട്ടക്ക

പടോലം കുറുങ്ങിന്റെവേരോരലേ(പർപ്പടംവേണ്ട)പാച്ചോ
ശരീതൻതോലു, പിന്നെ. 172

കൊത്തപാലയിൽനിന്നുട്ടത്തർ, കരപ്പാട്ടു, പാലട്ടം
കെത്തുംനിർമതതോടിരിപ്പത്തതൻവേർവെപ്പിവറൻതൊലി,
വൃത്തിയുടായിവതൻകഷായമതുതൻ, മാശിജ്ജ മുംചെത്തുത-
ഞ്ചെത്തിൽക്കട്ടികടിയ്ക്കിൽവിട്ടൊഴിയുമേപോളക്കുറുപ്പർദ്ദതം. 173
ഉപപാടകാടി തെലം

പുതവറള, ചിററുതു, കൾകറുക, കരിത്തുമ്പ, തിനുകളുടെനീറിൽ
ഉതവേലി, പടനം, സുതത, രാജപ്പംവിഴാലരികൾ, 174
തരക്കാലപ്പട്ടിലേ, ലത്തരി, വടികടകപ്പാലതൻവിത്തു, കൊട്ടം,
നൽക്കൊത്തമ്പാലതൻ തണ്ഡുല, കോട്ടതകരം, തൊഴലിൽപ്പുല,
സീത

170. അഹിതവേർ (ശുക്നാർകവേർ)

171. പുളകങ്ങൾക്കു = പാരിക്കുന്ന കട്ടപ്പം ഉണ്ടെങ്കിൽ
തണ്ഡുലം (ശരീ) ഇവ ഒപ്പം.

172. പാടക്കൊടിക്കുന്തം (പാടവള്ളിക്കിടങ്ങ) 172, 173
മശ്ശാകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയ്ക്കണം.

173. പാലട്ടം (പാലക്കര) ട്റ്റം (ഉടനെ) വിട്ടൊഴിയുമ.

174. പൂജ (വലിയത്) സുതത (ദേവതാമം) 174, 175
മശ്ശാകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയ്ക്കണം.

- ഇങ്ങിട്ടും കൽക്കടക്കിത്തീലജ്ജ, മഥവെളിച്ചെണ്ണയോ, കാച്ചി
മോങ്ങി-
പ്പിഞ്ചേണം ബാലകന്മാർക്കുള്ളതഹരണത്തേപ്പിള്ളയും പെണ്ണി
ടാമേ. 175
- പോലാപ്പട്ടുടിയൊത്തപോളവിസപ്പകരത്ത
വെണ്ണത്തൈലമീതുതന്നെ 'മുപോദകാരി'
നെല്ലിട്ടുയോടിടകലന്നൊരുവേദനാം
തെല്ലിട്ടുകാച്ചിയല്ലലം വിഹിതം കളിപ്പാൻ. 176
- "അല്ലെങ്കാതികഫക്കരപ്പനിതപത്തൊന്നിന്റെയും തീനപോ-
യില്ലെലക്ഷണവും ചികിത്സയും മിതേനാണെന്തമല്ലൊരിലായ്",
ചൊല്ലേണോടിഹ ബാക്കിയൊരിനെയും മെന്നാനുമുന്തേ 'മടി-
ക്കോല്ലെ'ന്നോതവവാക്കുതും ചെവിയ്ക്കൽക്കൊന്നോതിത്തരാം
വല്ലഭേ! 177

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം

തീക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

കാർക്കൊണ്ടുതന്നെ കഴലിമാർമണി കേൾക്കത്തേങ്ങാ-
പ്പാർക്കൊണ്ടുതെച്ചിമുടിൻകൊലിതെല്ലറച്ചു
കൂർക്കൊണ്ടുതേയ്ക്കി വെടിയും വൃഥ തീവിസർപ്പ-
ക്കാർ, കണ്ടുകൂട്ടിതുകളിവവിളസലല്ല. 1

175. തണ്ഡ.ലം (അരി) സീത (തിപ്പലി) തിലജം (നല്ലെണ്ണ) അഹരണ (വാൾത്തോറും) മോതിപ്പിക്കേണം.

176. പോളവിസർപ്പകരത്ത (പോളക്കരപ്പനെ) വിഹിതം (എററം ഹിതം)

177. ഇത് [ലക്ഷണവും ചികിത്സയും പറഞ്ഞുതന്നത്] "മുതാണ്ടു" എന്റെ തലച്ചോറിലായ്" (മനസ്സിലായ്) എന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബാക്കിയൊരിനെയും (തീക്കരപ്പൻ മുതലായവയുടെ ചികിത്സയും കൂടെ) എന്നോടു ചൊല്ലുക.

അദ്ധ്യായം 18

1. തീവിസർപ്പക്കാർ (തീക്കരപ്പനുളളവർ) വൃഥ (കഴക്കം) വെടിയും.

പാടീരാദി കഷായം

പാടീരം, നൽപ്പുടോലം, പുന്നടവതിയൽതർകിഴങ്ങു തുല്യ-
 വാടിപ്പുണ്ണ, ടലോടച്ചെടികുരുട്ട, കൊടിത്തൂവതർവേത, തഷ്ടി,
 ധൂടേറ്റന്നാരദീതക്കട, യിവരൂടെ പഞ്ചാരചേതംകഷായം
 പാടേസേവിച്ചുപോതംശിശുവിനകലുത്തേച്ചുനായ് തീക്കരപ്പൻ.

സുപുപണ്ണാദി കഷായം

ആരണ്യപ്പയർ കാട്ടഴന്നിതുകൾതർവേത്രകത്തിൻറവർ,
 പോരാതെക്കടയാടലോടമിവതർമൂലം, കുറോന്താട്ടിവേർ,
 കാരൊക്കത്തമിഴാരവേർ, വടി, കരപ്പാനട്ട, യിപ്പതിയാൽ
 നേരെ തീർത്തകഷായവും കളയുമേവൻതീവിസർപ്പാത്തിയെ. 3

പോളക്കുറുപ്പുനൂറ്റു തക്കന്നാക്കുണ്ണ
 മോളിൽപ്പറഞ്ഞതിനനംവളരെപ്പിടിച്ചും,
 നാളികേനർകിഴിക്കുളിപ്പതിനേസുരട്ട
 മേളിച്ചതെച്ചിയിലയിട്ടു പചിച്ചവെള്ളം. 4

അഭീതമധുകാദീകതലം

ഗന്താവരീയതിർകിഴങ്ങു, വടി, കാർ, കുറോന്താട്ടിവേ-
 റക്കൊത്തുസുരഭാത, ചിററുതു, ചങ്ങനം, ഗോപിയാൾ
 ഇം തപക്കവയെടുത്തുതീർത്താതകഷായവെള്ളത്തിലേ-
 ലതന്നരി, ഫലങ്ങൾമൂന്നും, മിതവേലി, തേററാവരൽ, 5

2. പാടീരം (ചന്ദനം) അമ്പാടിപ്പുണ്ണ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു)
 തഷ്ടി (തൂട്ടിയെറും) അഭീതക്കട (ഗന്താവരിക്കിഴങ്ങു) ശിശുവി-
 ന്നു് (കുട്ടിക്കു്)

3. ആരണ്യപ്പയർ = ആരണ്യം. ആരണ്യത്തെ [കാടിനെ]
 സംബന്ധിച്ചത്. ആയ പയർ [കാട്ടുപയർ] മൂലം [വേർ]
 പംകതിയാൽ [വട്ടത്താൽ] വൻതീവിസർപ്പാത്തിയെ (വലിയ
 തീക്കരപ്പൻ കൊണ്ടുള്ള കഴക്കിനെ) കളയുമേ.

4. മോളിൽ [മുകളിൽ] പറഞ്ഞ പോളക്കാപ്പനതകുന്ന
 പുണ്ണ ഇതിനും [തീക്കരപ്പനും] വളരെപ്പിടിക്കും. സാദു (ദേവ-
 താരം) മേളിച്ച [ചേർന്നു] പചിച്ച (കാച്ചിയ)

5. സുരഭാത (ദേവതാരം) ഗോപിയാൾ [നന്നാറിക്കിഴ-
 ന്നു്] ഫലങ്ങൾ മൂന്നും (ത്രിഫല) 5, 6, 7, 8 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒ-
 ന്നായി അന്വയിക്കണം.

അരിവേരിലവം ഗൃക്ഷനാല്പാമരവേ വാടകൾ തേക്കിനിക്കടവ്
 മരമഞ്ഞളിവററിനുള്ളതോലി, മരമരികച്ചുരിയതിൻകിഴങ്ങു
 കൊട്ടം 6

നാൽത്തൊണ്ടിൻപുക്കുലയ്ക്കുള്ളമി, നിശ, നളഭം, ചന്ദനം, കതുനക്കം,
 മെമ്മീട്ടം കാട്ടുഴന്നിൻമുണ്ട, മുരൾക്കത്തിൻകൊമ്പുപരിപ്പ്,
 പാമ്പൻമഞ്ഞട്ടി, കാടൻപയറിനടയവേൾ, നാഗുണം, അഴമിൻപു-
 വൊത്തൊരുൾകരുതം ഡാഡിമ, മീവനുമായ്ക്കൽക്കമാക്കി
 കലക്കി, 7

വൃത്താകാച്ഛിയതേങ്ങയെണ്ണഹരിണീതുല്യാക്ഷി, തെല്ലിടകൻ
 നിത്യംതേക്കുകയ്യം, നുകനിടകയ്യം, ചെറുനൂതങ്ങതിലോ
 വൃത്താസംവതികില്ല മുല്ലപെന്തകനഗ്നിപ്പാപ്പൻമുടി-
 ഞ്ഞുതാഴം സുമല, 'മരീതമധുകാദി' പ്പേരിതിന്നോതിടാം. 8

വെറ്റംകരുതം മല്ലുപഞ്ചമകൂട്ടിപ്പൊക്കുന്നതിന്നാൻകൊട്ടത്തീട
 വേണം

പെന്തംതീക്കരപ്പൻഗമിപ്പാഞ്ഞൊരസ്സൽക്കറ്റംകൊൾലക്കച്ചിനെ
 നന്നെൻറപക്കം, 9

ചേക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

ചൊല്ലിത്തരാമറികചിറഞ്ഞുറക്കോട്ട
 നെല്ലിത്തയങ്ങിനെവറുത്തുപൊടിപ്പുണ്ണിം
 തെല്ലൊന്നു തേങ്ങയുടെപാലിലെച്ചതേച്ചാ-
 ലില്ലാത്തതാകമലാലുസ്സുനി ചേക്കരപ്പൻ. 10

നിശാവല്ലാദി കഷായം

അല്ലിൻതോലി, മകാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേൾ ചുണ്ടവേരിൻറാതോൾ
 നെല്ലിക്കായമഹാശതാവരി, മഴക്കാറാടലോടക്കട,
 ചൊല്ലാംപിന്നെവരട്ടമഞ്ഞളിവതൻ കപാഥം കഴിക്കേണ്ടതാ-
 ണമല്ലാകട്ടികൾതേർതുളിച്ചി, തു'നിശാവൽക്കാദി' ചിൽക്കാ
 തലേ. 11

- 6. അരിവേൾ [പുക്കനായകവേൾ]
- 7. നിശ (ചരട്ടമഞ്ഞൾ) നളഭം (മാമച്ചം) കാടൻപയറിന
 കട അരി (കാട്ടുപയറിൻ) ഡാഡിമം (ഗുരുമാമ്പഴത്തിൻ) ഓട്)
- 8. അർക്കൻ (കുട്ടി)
- 10. ചുണ്ണം (പൊടി)
- 11. അല്ലിൻതോൽ (മരമഞ്ഞൾ) നാലി) കപാഥം (ക
 ഷായം)

മധ്യകപ്പുണ്ണാദി കഷായം

ഇവിടുവുവോ,മൽക്കുക,കടകപ്പാലതരി,വെ-
ള്ളെരിക്കിൻവേരിരേ,ൽത്തൊലി,താമകൊടിത്തവയുടെവേർ
ധരിയ്ക്കുകൊത്തമ്പാലതരി,മരഞ്ഞൽത്തൊലി,ജലം
കരിങ്കാർത്തങ്ങിൻപൂക്കളയരിപടോലം,മലയജം, 12
പൊല്ലോളളംവെപ്പുപാലത്തതവരിയകടവസ്സൽനീർമാതളം ക-
ഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തിൻറവേർനീർമത്തവയുടെയുംചുണ്ടവേരി
ഒൻറയുംതൊൽ
മുക്കാപ്പീരംവന്നീവെള്ളരിയിവയുടെവേർ,പപ്പടം,ഗോപി
യാൾ,നെ-
ല്ലിക്കാ,തെച്ചിപ്പൊടിപ്പൂവ,കീൽവടി,നറുമഞ്ഞുട്ടി,പാടക്കി
ഴങ്ങു 13
കാത്തിത്തപ്പലി,തൃവതൻറമലർ,പാർവ്വള്ളിക്കിഴങ്ങാടല-
ടത്തിൽവേർ,മിഥിലേന്ദ്രനാദിനി,തമാരചുക്കാശിങ്കുകൾ
വൃത്തിയ്ക്കൊത്തീവതൻകഷായമതുതേൻചേത്തിട്ടസേവിച്ചിൽമാ-
ലൊത്തിയ്ക്കടിമചേക്കുപ്പുറടന്ന മാറ്റംമഴക്കാർകചോ 14
ജന്മാവരികന്മാരിതെലം
തനപിശതാവരിയൻകട,മുത്തകുറഞ്ഞാട്ടിവേത"ചിററട്ടുത"
വൻനെല്ലിച്ച,സുരദുമരുന്നവതൻകചാമവെള്ളത്തിൽ. 15
പെപ്പംവേലിപ്പുതത്തിക്കൊടിയില,കടകപ്പാലതൻകൂമ്പ,തെച്ചി-
പ്പുണ്ണം,നീർമാതളത്തിന്നില,കുകയിവററൻറനീർചേത്തരിപ്പ"
രൊട്ടം,രാത്രിദപയം,കന്തത,മിന്നിയിത്തമൾക്കാതൻ,മുക്കാത,തരക്കി-
ലപ്പട്ടിൽ,പുഞ്ചംഗംഗെ,ല,കളിതുകൾകരിങ്ങാലിതൻകാത
ലോടേ. 16

12. ജലം (തത്ത്വവേലി) കരിങ്കാർ (മുത്തമുത്തങ്ങ) മലയജം (ചുണ്ണം) 12, 13, 14 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിതം

13. പാലത്തത (പാലമരം)വന്നീവെള്ളരി [കാട്ടവെള്ളരി] ഗോപിയാൾ [നന്നാറിക്കിഴങ്ങു]

14. മിഥിലേന്ദ്രനാദിനി സീത (തിപ്പലി)

15. മുത്ത കുറഞ്ഞാട്ടിവേത" [കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, വെൺകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, ആനക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ] സുരദും [വേലത്താൻ] 15, 16, 17 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിതം.

16. അത്രം [മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു] രാത്രിദപയം [വരുമഞ്ഞൾ,

കൽക്കിച്ഛിട്ടുപഛിച്ചതാംതിലജ,മല്ലെണാൽവെളിച്ചെഴുത്തു, നി-
സ്സംശയതകുകയും,കുടിച്ഛിട്ടുകയും,ചെയ്യുന്നവക്കൊക്കയും
മുഴപ്പുറീടിന ചേക്കരപ്പനടനെമാറ്റം,മനോജ്ഞാംഗീക-
ഞ്ഞൊക്കെട്ടു ത്തിലയിട്ട കാച്ചിയജലം വേണം കുളിച്ചിട്ടുവാൻ. 17

മുഴക്കരപ്പന്റെ ചികിൽസ

പ്രാരബ്ധമാം മുഴവിസർപ്പമതിന്നുദേവ-
താനും,കടക്ക,ശതകപ്പയിവററിലൊന്നോ,
പ്രേമാദൈകന്യതമിണങ്ങിയ പൂക്കുതാനോ,
മോമാലദച്ചമപുരട്ടുക നല്ലതല്ലോ.

18

ശ്രേഷ്ഠാദി കന്യായം

ആനംമുക്കാരുവേ പൂർത്തൊലി, യൊട്ടനളഭം;ചുക്കി,നിച്ഛുണ്ടവേ
രീൻ

മോൻ, നവ്യാബ്ധം,പടോലം,കടക,സുമരം,മുതിരിങ്ങ

പുഴം, തീ,

ഈനൽ 'ശ്രേഷ്ഠാദി' തൽകാമമുതരിയകരിച്ചീരകച്ചുണ്ണമോ,
തൻ-

സ്ഥാനത്തിൽപ്പാവു,കാശിയ്ക്ക,കളിലൊരുമുതന്നോ,കലത്തിക്ക
മിജ്ജാം.

19

അർക്കരാഗാദി കന്യായം

അശ്വാരീരേത്തങ്ങ,യോടാറകിള,തിവെള്ളകവൈയ്ക്കുതങ്ങൾ-
ക്കൊക്കുംവെർവെരിവെർവേപ്പിണനീശയിവതൻമോൻപടോലം

മരമഞ്ഞൽമോനാലി] തക്കോലപ്പട്ടിൽപ്പഞ്ചഗവേഷകൾ = ത-
ക്കോലപ്പട്ടിൽ,പഞ്ചഗവം,പൂല [പൂലത്തരി] ഇവ.

17. കൽക്കിച്ഛിട്ട (അരുചുകലക്കി) പഛിച്ചതായ തിലജം
(നല്ലെണ്ണ) നിസ്മക്കം (സംശയമില്ലാതെ)

18. മുഴവിസർപ്പം (മുഴക്കരപ്പൻ)

19. നളഭം (രാമച്ചം) നവ്യാബ്ധം (പുത്തൻ) ആയ
അബ്ധം (മുത്തങ്ങക്കീഴെ) കടക (കടകരോഹണി) സുമരം (മേ-
വതാരം) കാമം (കന്യായം) തൽസ്ഥാനത്തിൽ (കരിഞ്ചീരക
പ്പൊടിയുടെ സ്ഥാനത്തിൽ).

20. വെള്ളക്കം (വെളുത്തങ്ങരീക്കം) വൈരിവേർ (ഏകനാ

മുക്കുപ്പിരത്തിൽനിന്നുംമുരട്ടു, സൂരമരം, മുഞ്ഞവേർ, കഞ്ഞിഭവള്ളം
തീക്കനം, ബ്രഹ്മി, മേഘം, ചെറുവഴുതിനവേർ, ജീരകംമൂന്നു,

പാമ്പ് 20

വെൺചെമ്പുതണിക തന്നോച്ചുപെരുങ്കുന്ദവ

വൻചെലുഴുന്നവനവെള്ളരിയാടലോടം

കിഞ്ചപിരേഫമിവതൻമുരടൊത്തയപ്പി,

മഞ്ഞുട്ടിതൻറ പൊടി, ചേക്കുതവിൻപരിപ്പ്, 21

വരാംഗിരമാച്ചു, മിണങ്ങിട്ടംശവാവരിക്കിഴങ്ങോക്കുരണ്ടുതി

പ്പലി,

കരിമ്പനത്തുവീ, വതൻകഷായനീർശരീരക്കുശാശിരുകുശർത്തി

രമാന്തണം 22

ഉൽക്കടഗ്രാഫിവിസപ്പവിക്രമക്കുരിയട്ടിനം

“അർക്കരാഗാദിയികപാഥമൊന്നാണക്ഷരാത്മികേ” 23

അമൃതദയാദി തൈലം

ചിററുതു, നിരകട്ടക്ക, യിവറനിർകപാഥപുലിച്ചവടുതൻവേർ,

ചിററലംഗുൽഗം ഉപ്പു, കേടറൊത്തകച്ചുരി, ചോനകപ്പല്ല്, 24

യകവേർ) വേപ്പിണ(ആർവേപ്പ്, കറിവേപ്പ്) നിശ (മരമഞ്ഞൾ)
പടീരം (ചാടനം) സുരമരം (വേവതാരം) തീക്കനം (കെട്ടവേലി
ക്കിഴങ്ങു) മേഘം (മുന്തങ്ങ) 20, 21, 22 ശ്ലോകങ്ങളെ ഖ്യാനിച്ച
നപ്രയീക്കണം.

21. വനവെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) ദ്വിപരേഫം. വഞ്ച്(ക
ഞ്ഞുട്ടി) യപ്പി (ഇരുട്ടിയപ്പരം).

22. രണ്ടുതിപ്പലി (അത്തിത്തീപ്പലി, തീപ്പലി)

23. ഉൽക്കടം (മേലാരം) ആയ ഗ്രാഫി വിസർപ്പത്തിന്റെ
(മുക്കുപ്പിന്റെ) വിക്രമമാകുന്ന ഹരിയട്ടിനു ഈ “അർക്കരാഗാദി”
കപാഥം (കഷായം) അർക്കനാണ് (ആദിത്യനാണ്). ൮പകാല
കാരം. ആദിത്യൻ ഇരുട്ടിനെ ഏന്നുപോലെ ഈ കഷായം മുഴ
ക്കുപ്പനെ ഉടനെ ലയിപ്പിക്കും എന്നു സാരം.

24. കപാഥം (കഷായത്തിൽ) 24, 25, 26 ശ്ലോകങ്ങളെ
ഖ്യാനിച്ചു അനപ്രയീക്കണം.

നൽപ്പണപ്പ, തിരുവട്ടപ്പുഴ, തങ്കിഴാക്കുവേൾ, നറുംപഗനീർ
 അട്രം, ത്രിജാതം, നാഗപ്പ, ചണ്ണക്കിഴങ്ങു, ഞാഴൽമലർ, 25
 മൊഞ്ചലും, കന്യാക്കം, വിഷ്ണുധവീടപി, പാവ, മയം തുണിയാങ്കം
 മാഞ്ചിത്താലീസപത്ര, ഞ്ഞൊടകീലതു, ജാതിയു, വെൺമുത്തുപിപ്പി
 കിഞ്ചോമൽക്കുന്തം, നാഗുണ, കിരുകലന്തം നാന്ദുകുപ്പല്ലഭൂമി-
 ടുഞ്ചാതേകാച്ചിരവസ്ത്രം തിലജ, മഥവെളിപ്പെണ്ണയോ, തെച്ചി
 മടണം. 26

പ്രായശ്ചോദയവീരസർപ്പമായശോകമെഴുന്നവർ
 കോമരുന്നിട്ടുകാച്ചുന്ന തോയംകൊണ്ടുകളിയുണം. 27

ചോരക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

മനാഗനികൊണ്ടുമധുനേൻമൊഴി ചെമ്പത്തന്തി-
 യെന്നല്ലതെച്ചി, യിവതൻ മലരൊട്ടുമോദിൽ
 നന്നായപുഴങ്ങിയതരച്ചു പുരട്ടിടാനു-
 ഞ്ഞൊഴിയിട്ടൊരു ടുരിചോരവിസപ്പരപ്പം. 28
 നാല്പാമം, കുരിമുരിയെ, ചുകന്നതെച്ചി, നാജുഞ്ഞിന തിരുമുക,
 യെന്നിവതൻകുന്തം
 നാരീകിരീടമണി! മോദിലരംപുഴങ്ങി നാളുന്നരച്ചുനലമോട്ട
 പുരട്ടിടാമേ. 29

പാർത്തികളാദി കഷായം

താരിൽതോതമൊഴിതെച്ചിമൊട്ടുകട ചത്തുവിത്തു, മാററാൻറവേ-
 ര, മോദിയരമഞ്ഞൾ ചുണ്ടമുറടിവസ്ത്രംകൾതാൻതോലി, നി
 കാറ്റു, കുൻവനവെള്ളരിക്കെ, യിവററിൻകപാമനീർപഥ്യമി-
 'പ്രാർത്തികളാദി'യിൽപരമരക്കിട്ടീടണംമേല്ലൊടി. 30

25. നീർ (ഇരുവെലി) അട്രം (മുത്തങ്ങ) ത്രിജാതം (ഏല
 തരി, ഇലവംഗത്താലി, പച്ചില)
26. വിഷ്ണുധവീടപി (ദേവതാരം) അമയം (കെട്ടം) കി
 ബ (അത്രയമല്ല) തിലജം (നല്ലെണ്ണ)
27. പ്രായശ്ചോദയം (മിക്കവാറും) ശോകം (ദുഃഖം) തോയം (വെള്ളം)
28. മനാഗനികൊണ്ടു (തീയാളിക്കത്തിക്കാതെ) പുഴങ്ങി
 ചോരവിസപ്പരപ്പം = ചോരവിസപ്പത്തിന്റെ (ചോരക്കരപ്പന്റെ)
 രേപ്പം (ഗർവ്വം) മധടിതി (ഉടൻ) വിടം.
30. കടചത്തുവിത്തു (കടകപ്പാലയരി) മാററാൻറ (ഏക
 നായകത്തിന്റെ) വനവെള്ളരിക്കെ (കാട്ടുവെള്ളരിവേൾ) കപാ
 നീർ (കഷായവെള്ളം) പഥ്യം (നന്ന്)

ഇപാമുലാദികൾക്കായം

വാമേ'വെൺചെമ്പുതത്തിപ്പൊടിമുടി,നിത്യോച്ഛവേര

സൗഖ്യം

പ്രാമന്നാലാമരംണാവലതിരവിവരൻ തോൽ,കുറഞ്ഞാട്ടിതൻ

വേർ,

താമപ്പം മുഖ്യമാംമുപ്പിലമുറട്ട,കൊടിത്തുവവേർ,ഗോപി,തെച്ചി-

പ്പുമാട്ടേ,അടവിലത്തുള്ളാതകട,തമിഴാക്കുട്ടം വേദിതെല്ലാം 31

നേരകഷായമാക്കിപ്പഞ്ചാദി,കോലക്കുളം,

മൈലംചേത്തുകടിച്ചെന്നാൽ ചോരവിന്ദു പ്രമുഖപോം. 32

വേദിട്ടവേണ്ടതിഹപിത്തജമാംവിന്ദു-

വാതത്തിനോതിതതുപോരു,മിതെന്നുക്കുട്ടാ!

വേദാദുപോതിടുകയില്ലതുകൊണ്ടുവൈദ്യ-

ന്മാരിച്ചികിൽസകൾനടത്തിടണംനിദാനം. 33

ഇടിവാൾക്കുറപ്പന്റെ ചികിത്സ

ഹിപ്പല്ലോക്കൊരേവിധംകപിതമാംദോഷത്തും സംഭവി-

പ്പിച്ചിട്ടന്നിടിവാൾക്കുറപ്പനെയുപേക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നും,

മുച്ചുംപെരുമാരിയെല്ലുകലിടിത്തിടുന്നപോലേചികിൽ-

സിചാലൊട്ടുശമിക്കുതീർപ്പിതു ഇവാൽവലിക്കയുംചെയ്യുക. 34

വേദവിധത്തിലുവാമിടിവാൾക്കുറപ്പർ

നേരേചികിൽസകൾനടത്തുകിലൊന്നെരിയുൽ

31. ഇവ"(മരഞ്ഞൻ) മേലടി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) 31ം,
32ഉം മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അനാദിക്കണം.

32. ചോരവിന്ദു (ചോരക്കുറപ്പർ)

33. വേദിട്ടവേണ്ടത് (എണ്ണ മുതലായത്) പിത്തജമാം
(പിത്തംകൊണ്ടു ജനിക്കുന്നതായ) വിന്ദുപ്രവാതത്തിന്ദു (വിന്ദുപ്ര
സക്തനാതിന്ദു) ഓതിയതുപോലെ. ഇതു (ചോരക്കുറപ്പർ) എ
ന്നും വേദാദുപോകാതെതിന്ദു വൈദ്യമാർ ഇപ്പറഞ്ഞ ചികി
ൽസകൾ നിദാനം നടത്തിടേണം.

34. കപിതമാം (കോപിച്ചതായ) ദോഷത്തും (ത്രിദോ
ഷം) സംഭവിച്ചിട്ടന്ന (ജനപ്പിക്കുന്ന) ഇടിവാൾക്കുറപ്പനെയുപേ
ക്ഷിക്കുന്നതാണെന്നും. ചികിൽസിക്കാതിരിക്കുതാണെന്നല്ലത്.

35. ഇത് (ഇടിവാൾക്കുറപ്പർ) കൈയും (എല്ലാവിധത്തിൽ

വേറെമുഖമെന്നതുവരാം, വളരെക്കിണഞ്ഞാൽ-

ലോകത്തെനിന്നിട്ടമിതൊക്കുമതുതന്നെ. 35

നീർമാതളത്തൊലി, കലനുകടക്ക, ഗോപ-

ശ്ശീ, മെച്ചമേലരിക്കത്തവെന്നിതെല്ലാം

ഹോമോലിങ്ങിനെയാർച്ചാതേജ്ജിതമാറും

വാമാക്ഷി! വാതകിവാന്നിടിവാൾക്കരപ്പൻ. 36

നെല്ലിജ്ജ, ചിററുതു, കാനിവയുറലോടെ

നല്ലൊഴുതെച്ചീറ്റുടൻതൊലിപേന്തു "വെച്ച"

കല്യാണിതേങ്ങയുടെപാലിലുച്ചതേച്ചാൽ

പുല്ലാണപിത്തമികവാന്നിടിവാൾക്കരപ്പൻ. 37

കഞ്ഞിക്കൊട്ടുകവേരിലെത്തൊലി, കലനീടം കുരിയറുക,

ചാച്ചു, നീമണിരംഗമേ'സുരമരം, മാശിജ്ജ, തിപ്പൊന്നവ

നല്ലിപ്പൊറിയകാർക്കുടികൾതൻ നീർകൊണ്ടമച്ചുള്ളതാം

കഞ്ഞിനേററകഥാപികാശനിവിസർപ്പത്തിൽപ്പൊടിടവാൻ. 38

ചിത്തനാഗസാരമാരു! ചിററുതീൻറയുറൽ,

വൃത്തിപ്പെട്ടനശതകപ്പ, നിലംപരങ്ങ,

നൽക്കൈർത്തലത്തിലിവയൊപ്പമെച്ചവാത-

പിത്താധികാശനിവിസർപ്പമതിൽപ്പൊട്ടാം. 39

ശിവേകടക്കക്കുത, തുണിയാങ്ക, മെ-

ന്നിവററിക്കൊടിയിൽവെച്ചുചുടൻ

ണ്ടാകുന്നതും) വളരെക്കിണഞ്ഞാൽ ഏതൊരു നിന്നിടം (ഗമിക്കു
മില്ല) അതുതന്നെ.

36. ഗോപശ്ശീ (നന്നാറിക്കിടങ്ങ) വാതകിവാൻ (വാ
തകോപാധികളുള്ള) ഇടിവാൾക്കരപ്പൻ മാറും.

37. പിത്തമികവാൻ (പിത്താധികളുള്ള) ഇടിവാൾക്കര
പ്പൻ പുല്ലാണ. നിസ്സാരമാണ്. ഉടനെ ഗമിക്കുന്ന സ്വഭാവം.

38. സുരമരം (ദേവതാരം) കഥാപികം (കഥകോപം ചു
റ്റുള്ളതു) ആയ അശനി വിസർപ്പത്തിൽ (ഇടിവാൾക്കരപ്പനിൽ)

39. കൈർത്തലത്തിൽ (കൈർവെള്ളത്തിൽ) വാതപിത്താ
ധികാശനിവിസർപ്പമതിൽ (വാതപിത്തങ്ങൾ ഏറിയ ഇടിവാൾ
ക്കരപ്പനിൽ)

പ്രായംപരട്ടാംകഥവാതരൈവദേവം

കവിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നിടിവാൾക്കരപ്പനിൽ.

40

അഗ്നിമണ്ഡാദി കഷായം

ധന്യേപിത്തകഫങ്ങളുമുൾനിവൃദ്ധിജ്വരനല്ലിജ്വരം,
താനിജ്വരം, വോട്ടരോഹിണിയും, മോരതിട്ടംകരിങ്ങാലിയെ
നന്നായ്തേനിലരച്ചുതേപ്പതുഹിതംതാൻ, മുങ്ങവേർ, പാടതൻ
കുടം, കാറ്റു, കടുക്ക, രോഹിണി, പടോലം, കേളിവജ്ജാപ്പമായ് 41
സുരതത, വിങ്ങിനമേലത്തിട്ടൊരനിഷ്ഠാമംചമല്ലസേവിച്ചാൽ
അമൃതിവതനിലകോപംപെതുകിട്ടമിടിവാൾക്കരപ്പനി 42

ജ്വരാളാദി കഷായം

അല്ലിത്താർവളയം, ഗതാവരി, സുശീലേ!യഷ്ടി, രാമച്ച, മേ-
നല്ലെക്കീരമരങ്ങൾതൻതെടലി, തിവററിണൊപ്പമാകംവിധം
നെല്ലിക്കായകലനചിററുതുചേർത്തുണ്ടാക്കിട്ടംക പാമനി-
രല്ലൊന്നല്ലുപിത്തമേറുൾനിവൃദ്ധിജ്വരബാധിജ്വരം. 43

സപ്തവർണ്ണതാഗാദി കഷായം

വർപാലത്തൊലി, കാട്ടുവള്ളരിയതിൻവേർ, മുത്തമുത്തങ്ങ, കൊ-
ത്തൊലപ്പതുവിത്തു, ചേക്കിത്ത, തിവററിണൊപ്പമാകംവിധം

40. പ്രായം(നിവൃത്തമായും) കഫവാതരൈവദേവം—കഫവാ-
തങ്ങളുടെ രൈവദേവം (പ്രഭാവം) കവിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ഇടിവാൾക്ക-
രപ്പനിൽ പരട്ടാം.

41. അഗ്നിവൃദ്ധിക്ക (ഇടിവാൾക്കരപ്പനി) രോഹിണി
(കട്ടകരോഹിണി)യും, കരിങ്ങാലിയെ (കരിങ്ങാലിക്കാതലിയെ)
കുടം (കിടങ്ങ) 41-ം 42-ം മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായിതന്നുപയിക്കണം.

42. സുരതത (ദോഷമരം) നിഷ്ഠാമം (കഷായം) അനി-
ലകോപം (വാതകോപം) പെതുകിട്ടം ഇടിവാൾക്കരപ്പനി താമസി-
വതം.

43. ഗതാവരി (ഗതാവരിക്കീഴെ) യഷ്ടി (ഇടുമധരം)
കുടീരമാങ്ങൽ (നാല്പാലമാങ്ങൽ) ഇവററിണൊപ്പമാകം വിധം. നെ-
ല്ലിക്കായോടുകൂടി ചിററുതു ചേർത്ത (നെല്ലിക്കായം ചിററുതു കൂടി
താമസവളയം മുതലായവ കൈ കൂടിമേടത്തോളം ചേക്കണം) അ-
ഗ്നിവൃദ്ധിക്ക (ഇടിവാൾക്കരപ്പനി)

ഏകപ്രാണേശ്വരികൊന്നവേർത്താലിയരച്ചുണ്ടാക്കിട്ടും

കുമാരനിർ

കമ്പംവിട്ടകഥാധികാശനിവിസർപ്പത്തിൽക്കഴിപ്പിക്കുന്നു. 44

അംഭോദയശ്യാദി കഷായം

അംഭോദംവടി, പുണ്ടവെള്ളാലി, കരുത്തേറുംകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,

പിമ്പോപപ്പട, മാടലോടകുരടിവസ്ത്രങ്ങളോടൊപ്പമായ്

അമ്പിൽച്ചിരട്ടതുംപടോലവുമണച്ചുണ്ടാക്കിട്ടുംകുമാരനിർ

വർപിത്താനിലകോപമാണ്ശനിവിസർപ്പത്തെവെന്നിട്ടുതേ. 45

അരിയഞ്ചു, കററി, വററി നോടരിയചെറുപ്പനവിത്തു പൂമൊക്കി

വിരചിതമാകുംകുമാരംകുഫലമതാഭ്യധികാശനിക്കരപ്പുകൾ. 46

ലാളേശ്യാദി കഷായം

രാമച്ചം, മുകിൽ, നീത, വേപ്പിനടയോൽ, നെല്പിള്ള, പാടക്കിഴ-

ങ്ങോമൽപ്പുനന, മിഴ്ണത്തൊടിതമുളളിൽകാതലങ്ങൊപ്പമായ്

വാമേമോറ്റുകഷായമാക്കിയതുമേ വിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം

കാമംപിത്തകുഫലത്താശനിവിസർപ്പാതകുരറിട്ടവാൻ. 47

44. കൊത്തമ്പാലച്ചുതുവിത്തു (കൊത്തമ്പാലയുടെ പുതിയ അരി)

45. അംഭോദം (മുത്തങ്ങ) വർപിത്താനില കോപമാണ് = വലിയ പിത്താനില കോപം (പിത്തവാതകോപം) ആണ് അശനി വിസർപ്പത്തെ [ഇടിവാൾക്കരപ്പനെ]

46. അരിയഞ്ചു [കൊത്തമ്പാലയറി, കടകപ്പാലയറി, കാർ കോകിലരി, ഏലത്തരി, വിഴാലരി] കാർ (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) വിഴാലിതം (മുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു) കുമാരം (കഷായം) കുഫലമതാഭ്യധികാശനിക്കരപ്പുകൾ = കുഫലമത്തുകൾ (കുഫലമത്തങ്ങൾ) ഏറിയ അശനി [ഇടിവാൾ]ക്കരപ്പുകൾ കഴിപ്പിക്കണം എന്നു അദ്ധ്യാപരീക്കണം.

47. മുകിൽ (മുത്തങ്ങ) നീത (ഇതവേലി) കാമം (പുറം) പിത്തകുഫലത്താശനിവിസർപ്പാതകം = പിത്തകുഫലകോപം ഏറെമുളള അശനിവിസർപ്പം (ഇടിവാൾക്കരപ്പൻ) എന്ന ആതകം [രോഗം] അററിട്ടവാൻ സേവിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം. 48-ം 49-ം 50-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നിച്ചു്.

ത്രിവിക്രമതൈലം

അടപതിയു മ്കുവിലവേതട, യകുറന്താട്ടിവേത, പിററമുയ്, കെട്ടിയശാവാവരി, യോരിലയുടെമുടി, വതൽകഷായത്തിൽ 48 കട്ടക്കുറുമ്മത്തിടവേ കട്ടകളുകയില, സാക്ഷാൽ കട്ടക്കുറുമ്മത്തിൽ പത്രം, പുത്തൻതെരിഞ്ഞാപട്ടിയില, മിനുസപ്പുണ്ഡരീകക്കരിമ്പ് നൽകത്തത്തിൽ മേലെഴുപ്പുക്കല, യഹിലത, യിപ്പൊന്നവറ്റിന്റെ നീർപര-

കത്തിൽ ചേർത്തേല, കൊട്ടം, ത്രികട്ട, സുമരം, ചന്ദനം, മൂന്നു മഞ്ഞ, 49

രാമച്ചാ, ഗതകുപ്പ, യഷ്ടി, തകരം, വെള്ളം, വിഴാൽത്തണ്ഡുലം, വാമാപാപി കരിങ്കറിഞ്ഞിമുടി, വർഗ്ഗത്തൊട്ടംപച്ചില കാരംകല്ലുമതാക്കിമുന്നിലൊതലാഗംവീതമെള്ളെണ്ണ, നെ- 50 ലൂ, മൽത്തേനിവരേലത്തുവെണ്ടപടികാച്ചേണം വെളിച്ചെണ്ണയെ.

‘ത്രിവിക്രമ’ സമാഖ്യമെണ്ണയിതരേല്ലസേവിച്ചുകിൽ ത്രിവിക്രമനരക്കനാംനാകനെക്കണക്കെങ്ങുസാ അവില്ലമിടിവാൽക്കരപ്പനെമുടിച്ചു, മിഞ്ഞേലമോ 51 ഭൂവിപ്രചിതനായമേളുകപൊന്നതാണാമേലി ബലാതരാദി തൈലം

മൽക്കണ്ണിനാമതേ! കഷായമുളവാക്കീടാൻ കുറന്താട്ടിവേ- 52 രം, ക്കംചിററുതോ, മഞ്ഞ, വടിയും, മുക്കാലകല്ലിച്ചുവാൻ ചിക്കന്നിങ്ങിനെമെണ്ണ, കാച്ചിടണമല്ലെന്നാൽ വെളിച്ചെണ്ണ, നി- സ്തംകഞ്ഞിതരേച്ചുകൊൾകിലധനിവ്യാധിത്തപ്പുസമേ.

46. കട്ടക്കുറുമ്മത്തിൻ (കട്ടക്കുരത്തിൻ) പത്രം (ഇടി) അഹിലത (കൊടിയാവി) ഏല (ഏലത്തരി) സുമരം (മേവ താരം).

50. യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) വിഴാൽത്തണ്ഡുലം (വിഴാ ലരി) കാരം (ഏററവു)

51. ‘ത്രിവിക്രമ’ സമാഖ്യം = ‘ത്രിവിക്രമം’ എന്നു സമാഖ്യ യോടു (പേരോടു) കൂടിയത് ത്രിവിക്രമൻ (വിഷ്ണു) അവില്യം മുടക്കമില്ലാതെ ഭൂവി = ഭൂവികൽ (ഭൂമിയികൽ) പ്രഥിതൻ (പ്ര സിദ്ധൻ)

52. വടിയും (ഇരട്ടിമധുരവും) തഴപ്പ് (വധന)

നെല്ലിജ്ജ്വേഹ്നിസിനതുണിയാക,മല്ലേതിലോകായകൾക്കുനി

ണക്കി

മല്ലേത്തിളപ്പിച്ചജലംപ്രധാനമല്ലോകളിപ്പാൻകളർതികൾ

വക്ത്രേ 53

ചില്ലിക്കരപ്പന്റെ ചികിത്സ

കല്യാണിതണ്ഡുലജലത്തിൽവെളുത്തവെളു-

തല്ലേതിലുണിനുടേതാലതെടുത്തുരച്ചു

മല്ലേപ്പുരട്ടികവേണമിടയ്ക്കിടയ്ക്കു

ചില്ലിക്കരപ്പനെയണച്ചവിഷംശമിപ്പാൻ. 54

മേലനാരദി കഷായം

മേലേറ്റംചെറുചീരവേര,മരിവേർ,വെപ്പുണ്ണുകുഞ്ഞുൾതൻ

തോലോ,മേ നിശരണ്ടി,നിക്കർളകത്തിൽവെളുതിച്ചൊന്നവ

ചാലേചെത്തുകഷായമാക്കിനന്നുനെയ്തിട്ടിട്ടുസവിച്ചുകൊ-

ണ്ടാലേലശലുകപേതുവാംവി. അകന്നീട്ടംവിശാലേക്കുണേ. 55

മരച്ചുണ്ണിചാലേററിയവിഷമവിഷമക്കടുതിരല്ലേമിച്ചാൻ

ചെച്ചുണ്ണമുവറഞ്ഞിടിന വിധികളുൻദോഷകോപാനസാരാൻ

കരകുടല്ലാവിസർപ്പത്തിനുഹിഹബതദോഷാനരോധോനവെദ്യ-

ക്കേച്ചുതീത്താൻ ചുരുക്കിട്ട,ധികമറിയുവാൻ ബുക്കവേറിട്ടു

നോക്കൂ. 56

54. തണ്ഡുലജലത്തിൽ (അരികഴുകിയവെള്ളത്തിൽ)

55. നിശരണ്ട (വരട്ടമഞ്ഞൾ,മരമഞ്ഞൾതൊലി) ശലുക
പേതു കലയ്ക്കുകത്തിന്റെ. (ചില്ലിക്കരപ്പന്റെ) പേതു (കാരണം)
ആയ ചില്ലിക്കരപ്പനെ ഇണിപ്പിച്ചു.

56. വിഷമവിഷക്കടുത വിഷമമായ വിഷംകൊണ്ടുള്ള
കേടു തീരെശ്ശമിച്ചാൻ ദോഷകോപാനസാരാൻ (ദോഷകോ
പത്തെ അനുസരിച്ചു) മുൻപറഞ്ഞിടിനവിധികൾ(ചികിത്സകൾ)
ഉടൻ ചെച്ചുണം. ദോഷാനരോധോന (ദോഷങ്ങളെ അനുസരിച്ചു)
അധികം വിസ്കാരമായി അറിയുവാൻ വേറിട്ടു പുസ്തകം നോക്കൂ.

പതിനാലാം അധ്യായം

വിസപ്പസാരാനുചികിൽസ

നാല്പാമത്തെതിര, യഷ്ടി, ഗദങ്ങൾവീർത്ത്—
വായ്പ്പാർന്നതെച്ചിതരടിൻതൊലി, കാറ്റി, തെല്ലാം
പ്പെട്ടിച്ചെടുത്തു തയീർവെള്ളമതിൽപ്പഴങ്ങി—
ക്കെല്ലോടനുചുവപ്പുരട്ടിടണന്നീദാനം. 1

സാരോഷധപ്രഭാവവാൽ സാരമണല്യാക്കുരപ്പതംപററും
'ക്ഷീരിപുഷ്പവദനീ'പ്പേരെഴുതിലേപനമെന്നാഹേളമതം. 2

മഞ്ജിഷ്ഠാദി ലേപനം

തുമരഞ്ചട്ടിപ്പുരാ ൧൦, വടി, ഗദ, മഥവേമ്പാടവൈതൃക്ക, തത്തീൻ—
വേർ, താററാൻവേർവററിൻതൊലി, യോട്ടമിടയപ്പെണ്ണ, രക്കൊ
ക്കട്ടക്കി,
ഈ 'മഞ്ജിഷ്ഠാദി' യോഗംപികളുറമൊഴി പേക്കിച്ചുടൻതേങ്ങ 3 ധം—
തയാൽ, മുറുംകാർമുറിക്കിന്നീലറിൻയുടെ നീർ വീഴ്ത്തിമട്ടിച്ച
തേയ്ക്കാം. 3

തിലകതാഗാദിലേപനം

മുഗ്ദ്ധാദേ! തയീലെള്ള തൻതൊലി, മഹാപാച്ചോററിവാകറ്റം
നൽത്താണിത്തുയിവററിനുള്ളക ത, വാടിരത്തി, കാമുനീ, വ

അധ്യായം 14

1. യഷ്ടി ഗദങ്ങൾ ൧ യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) ഗദം (കൊട്ടം)
ഇവ കാർ (മുരത്തങ്ങ)
2. ഈ ലേപം, സാരോഷധപ്രഭാവവാൽ—സാരങ്ങൾ [ത്രേ
പുങ്ങൾ] ആയ ഔഷധങ്ങളുടെ പ്രഭാവം ഹേതുവായിട്ടു എല്ലാക്കര
പ്പതം പററും. എന്നാ ഹേളമതം [ഹേളമെൻ അഭിപ്രായം]
3. പരാഗം [പൊടി] വടി [ഇരട്ടിമധുരം] ഗദം [കൊട്ടം]
താററാൻ വേർ [ഏകനായകവേർ] ഇടയപ്പെണ്ണ [നന്നാറിക്കിടങ്ങ]
താരക്ക [കോലാർക്ക] ഇതിൽ അവിടവിടെ 'അരക്ക' എന്ന പ്രയോഗം
പിച്ഛിരിക്കുന്നതു കോലരക്കിനെക്കുറിച്ചാകുന്നു. തേങ്ങപ്പഴത്താൽ
[തേങ്ങപ്പാലിനാൽ] പേക്കിച്ച [തരച്ച] ഉടൻ കാർമുറിക്കിന്നീല
റിയുടെ നീർ വീഴ്ത്തി മട്ടിച്ച (തരവിച്ചെത്തു) തേയ്ക്കാം [പ്ര
ട്ടാം] ഈ ലേപനവും സർവ്വവിസർപ്പാഹിതമാകുന്നു.

പുത്തൻപുതക്കമരക്കുന്നിനുള്ളപാടം നീമിൽപ്പുഴങ്ങിട്ടര-
ചാത്തുനെയ്യൊഴ കൊഴിച്ചുതൂങ്ങിപ്പോയിട്ടുതീർത്തു.

4

നീരാകെനീക്കിയതെടുത്തുപുരട്ടിയെന്നാൽ
മാറുംകട്ടപ്പമിയലുന്ന കരപ്പനെയ്യും,
നീരേറെയുള്ളവകയും നിയതംശമിതും
നേരാണു, ലേപനമിതോ'തിലകതപഗാമി'.

5

കൈശികുമാരി കഷായം

മാശിതും, യഷ്ടി, യോടിണങ്ങുമിരിപ്പമദ്ധ്യം,
ശ്രീശാലിതൈച്ചിമവർ, പീരകവേതരണ്ടും,
കാർ, ശർവ്വരിതൈച്ചി, കരീന്ദ്രഗതേ! വിരേഹാ-
ധീശരേന്ദ്രപെൺപ്രജ, പഴയെതരമുന്തിരിങ്ങ.

6

മൽക്കാണേ! പാടവള്ളിക്കട, കൊടിയകൊടി നൂവവേർ,

പർപ്പടപ്പ-

ല്ലൊ, ക്കും തെങ്ങിൻനറുംപുക്കിലയടി, ചിമ്പയാൽ വെച്ചനിഷ്പാ

മവെള്ളം

നിൽക്കാതേ നേൽ, കരിഞ്ചീരക, മിതുകൾകല്ലുന്തിട്ടുകട്ടിതും

നൽകാ-

'മിരക്കൈശികുമാരി' പാത്തിട്ടുകിലയിലവിസർപ്പത്തിനും

പഗ്യമല്ലൊ. 7

4. വാകശൃംഗം (വാകമരം) ആദിരത്നം (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു) കാടുന്ന (തൃശ്ശൂർ) ഉടൻമർദ്ദിച്ചു (കൈകൊണ്ടുരസി) 4-ാം 5-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

5 നീരേറെയുള്ളവകയും നീരേറിയ കരപ്പനയും നിയതം (നിശ്ചയമായും) ശമിക്കും.

6 യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുടേതും) ഇരിപ്പുമദ്ധ്യം (ഇരിപ്പുകാരൻ) ശ്രീശാലി (കാമ്പിയുള്ളതു) പീരകവേതരണ്ടും (പുഴൽപീരകത്തിൻവേർ, ചെറുപീരകത്തിൻവേർ). കാർ (മുത്തങ്ങ) ശർവ്വരിതൈച്ചി (മരമഞ്ഞൾതൈച്ചി) വിരേഹാധീശരേന്ദ്ര പെൺപ്രജ. സീത (തിപ്പലി) 6-ാം 7-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

7 പാടവള്ളിക്കട (പാടക്കിഴങ്ങ്) അയിലവിസർപ്പത്തിനും (എല്ലാക്കരപ്പനും)

കതകാദി കഷായം

നൽത്തേറ്ററാവരലേ, ധട്ട ചിററളതു, അമച്ചം, വരമ്പ, ധടലോ-
ടത്തിൻവേരി, തപീരകങ്ങളുടെവേർ, മാലിന്യ, മുച്ചീരകം,
പുത്തൻബ്രഹ്മി, പെരുങ്കുന്തയുടെവേർ, വെൺ ചന്ദനം വെണ്ണ-
ക്കുത്തിൻകാതലു, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർ, തെച്ചിമൊട്ട, ധരി, 8
മുക്കി, ന്നിക്കൊന്നവേർ നീർമത്തു നീശ കടന്നുണ്ടകല്ലാൽമരം ക-
ഞ്ഞിക്കൊട്ടച്ചുണ്ടവെയുങ്കതമുരടരിവേർ അറവേർ അറവൽ

നെല്ലി

അക്കത്തിൻവേര പാലപ്പുരമീവയുടെതാൽ, മഞ്ഞൾ, ചെഞ്ചന്ദനം,
വട-

ടക്കനം, തെങ്ങുതൻപൂക്കുലയരി, തിന്മുൾക്കാതൽ, വെള്ളംകടക്ക, 9
പോരാമോഹിണി, പർപ്പടം, പതിമുകം, തുവച്ചെടിപ്പുല്ല, മ-
ല്ലാരിത്തങ്ങ, യരേണക, തൊട്ട കരപ്പാവട്ട, നന്നാറി, കൾ
കാറി, ചൊന്നവതർകഷായമുക്കൊണ്ടല്ല, വിസർപ്പങ്ങളും
മാറും, മേല്പൊടിപാവു, മേനി, തുകൾ വെണ്മേനിയ, മൊന്നി

ചുരം. 10

താലീസപത്രാദികഷായം

കാതേരിതാലീസപത്ര, ത്രിഫല, കളമയാലാവൽ താൻനൈതൽ
പേരാൽ

നന്തൂർവട്ടംനറുംതാമരതിവയുടെമൊട്ടേ, മനസ്സോമവള്ളി,

8 ഇതപീരകങ്ങളുടെ വേർ (പുട്ടൽ പീരകവേർ) മുച്ചീര-
കം, മൂന്നു ജീരകം (കരിഞ്ചീരകം, പെരുഞ്ചീരകം) 8-ം 9-ം
10-ം മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അനയയിക്കണം.

9 നീന്ദ (മേരുങ്ങൽ) അരിവേർ [ഏകനായകവേർ] അക-
ത്തിൽ [വെളുത്ത ഏരിക്കീന്റെ] പാലപ്പുരം [പാലക്കരം] മഞ്ഞൾ
[വരുട്ടമഞ്ഞൾ] ചെഞ്ചന്ദനം [മേതചന്ദനം] പാടക്കനം [പാട-
ക്കിഴങ്ങ്] വെള്ളം [ഇതവേലി].

10. രോഹിണി [കടകരോഹിണി]

11. പടോലാളതകൾ = പടോലം അഴുത്ത് (ചിററമുത്ത്)
ഇവ, ശോപി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) വിഷ്ണുക്രാന്തി, ബംഗംഗങ്ങൾ =
വിഷ്ണുക്രാന്തി. ഭംഗം [കഞ്ഞിപ്പൂ] ഇവ, 11, 12, 13, 14, 15,
16 മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അനയയിക്കണം.

അന്തസ്സേദാപദോല, പശുത, കശ്വത, മുച്ചീരകം, ഗോപിവിഷ്ണു-
പ്രാണിബ്ദംഗ, അർപാർവ്വള്ളിമടപതിയർകാറിവററിൻകി
ഴങ്ങു 11

പുല്ലാങ്കുന്തല, യുഴിഞ്ഞ, നീലംപരങ്ങ,
ഭവ്യാംഗിത്താഴലുപലാശക ചെമ്പകങ്ങൾ
ചൊല്ലാന്നതെച്ചിയഥതുനമ്പി വററിനുള്ള
പുല്ലാക്കമാനീകൾ, മൂന്നതരംപടീരം, 12
പുല്ലാനിനൽക്കുകർങ്ങുതരംമുറിക്ക
ചൊല്ലാന്നരിഞ്ഞിയഥമാവിവ തർകതന്ന,
പുള്ളിക്കരംഗമിഴി! കമ്പളവള്ളിചെമ്പു-
വള്ളിക്കിഴങ്ങാടിനപീരകവേര, ചീട്ട, 13

അരണ്യവെള്ളരിയ്ക്കയ്ക്കുവേരതെച്ചിവേരതൊലി,
തിരുതാളി, കൊടിയുവ മുരട്ടെ, പത്തയരോതകം, 14

ഇതമട്ടാകരിങ്ങാലിയിരുമുള്ളിവതൽനട്ട,
കരയംമ്പു, കറശാണി, കരപ്പാമ്പട്ട, പച്ചില, 15
ഏലാവാലുക, തോടകത്തിമലർക്കാർ, വേമ്പാടനീർമാതള-
പ്പാലക്കൊന്നമരങ്ങൾതൽതൊലികൾ, മീനങ്ങാണി, വേപ്പിൽ
തൊലി,

നീലാപാംഗി! ചെതങ്കതമ്പയുടെവേര, ചൊന്നവസ്തുക്കളിൽ
ചാലേതീത്തകഷായമേകകിൽവിസർപ്പക്കാർ, വിഷാദംവിട്ടം. 16

12. പലാശക ചെമ്പകങ്ങൾ ച പലാശകം [പ്ലാശ്] ചെമ്പകം ഇവ പടീരം [ചന്ദനം]

രണ്ടുതരം മുറിക്ക (കുരിളിക്ക വെൺമുറിക്ക) കതന്ന [തളിർ] ഇവ പീരകവേർ (പട്ടൽ പീരകവേർ, ചെറുപീരകവേർ) അഭീന (ശതാവരിക്കിഴങ്ങു)

14. അരണ്യവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി) യുടെയും കരയംമ്പുയുടെയും വേർ.

15. നട്ട (കാതൽ)

16. ഏലാവാലുകത്തോട്ടകൂട്ടി അകത്തിമലർ (അകത്തിപ്പുവ) വിസർപ്പക്കാർ [വിസർപ്പമുള്ളവർ] വിഷാദം (ഭ്രമം) വിട്ടം സഖപ്പെട്ടം.

ശീതമാന്ദ്യം ഘണ്ടമാന്ദ്യംനിഷ്ഠാശ്വാമംനിഷ്ഠാമിവാദിനാൽ
ഔഷധംമേല്പെടുത്തിത്തരി,മാംശീജ്വരം,തേനി,വയുമാംബ്രിയം. 17

സോമവല്യുദിതൈലം

നിഷ്ഠാശ്വാമത്തിന് സോമവല്യുദിത,മതേതട്ടിൽകുറുത്താട്ടിവെ-
രാക്കുംപിററട്ടുതും,വിലാസവതിദൈക്കിൻകൂമ്പനിർചേർത്തതിൽ
കല്ലിപ്പാൻശതകപ്പ,ഞാഴൽമലർ,മാമലയം,കരിങ്ങാലി,നൽ-
ത്തേക്കിലം,കലശന്നാരത്ത,യഥാ രാമച്ചം,മഴക്കാറിവ, 18

ഇതുമട്ടിൽക്കാച്ചിവെട്ടുംതിലജ,മമവെളിച്ചെണ്ണയോ,മാത്രയേറാ-
തോമൽക്കുരുത്തുക്കൾമോറനീടണ,മാന്ദീവസംതേജ്യംചെയ്തി
തേണം,

പുതുമ്പുരരാജയുഖിപുകളെഴുതി സോമവല്യുദിതൈലം
സോമവല്യുദിതൈലംനിവാവണമകിലവിസർപ്പാമയക്കുരിതട്ടിൽ, 19

17. ഇവറ്റിനാൽ (താലീസപത്രംകുറുൽപെരുത്തുവരവർ
വരെയുള്ള മരണകളാൽ) ശീതമാന്ദ്യം ഘണ്ടമാന്ദ്യം നിഷ്ഠാശ്വാമം
(കഷായം) തീടണം. മരണകളെല്ലാം ചതച്ചവെള്ളത്തിലിട്ട ഒരു
രാത്രി മുഴുവൻ സൂക്ഷിച്ചു പിറ്റേന്നാൾ പുലർച്ചെ തിരുമ്മിപ്പിഴി
ഞ്ഞരിച്ചതിന് ശീതകഷായമെന്നു പേരാകുന്നു. മരണകൾ ചത
ച്ചവെള്ളത്തിലിട്ട അപ്പോൾതന്നെ തിരുമ്മിപ്പിഴിഞ്ഞരിച്ചതു ഘ
ണ്ട കഷായം.

18. പിററട്ടു : നിഷ്ഠാശ്വാമത്തിന് (കഷായം വെപ്പാൻ)
തേക്കിൻകൂമ്പ നിർ ചേർത്തു അതിൽ സോമവല്യുദിതകുലായവകൊ
ണ്ടു ചെച്ച കഷായത്തിൽ മാമലയം (ചാനനം) തേക്കിലം (തേക്കോ
ലപ്പട്ടിൽ) മഴക്കാർ (മുത്തങ്ങ) ഇവ കല്ലിപ്പാൻ (അരച്ചുകലക്ക
വാൻ)

19. തിലജം (എണ്ണ) അന്ദീവസം (നാൾത്തോറം) മോ
റനീടണം. അഖിലവിസർപ്പാമയക്കുരിതട്ടിൽ അഖിലം സർപ്പം
ആയ വിസർപ്പാമയം (വിസർപ്പരോഗം) ആകുന്ന ഇതട്ടിൽ.
സോമത്തുവെണ്ണിലാവാണു് (ചന്ദ്രന്റെ തൂവെണ്ണിലാവാണു്)
രൂപകാലങ്കാരം. ഇതട്ടിനെ ചന്ദ്രികപോലെ 'സോമവല്യുദി'
തൈലം വിസർപ്പരോഗത്തെ അകറ്റുമെന്നു ഭാവം.

കപാലം വെച്ചീടുവാൻ മരണിനുടെതൊലി, കുറുത്തൊട്ടിവേർ, വേ
ങ്ങവൃക്കു

ക്കാതൽ, ശ്ലോപി, മഴക്കാറ്റും, കളിവകലതം കൂവളത്തിന്റെ മൂലം,
താർതാവൽ ശ്ലോമവളളിക്കുകകളുടെ നീർ ചേർത്തതിങ്കൽ ത്രി
ലോകീ-

നാഥാഥിമഞ്ചെട്ടിരേണു, അകര, വടികൾ രാമച്ചമുപ്പന്മാരും, ബലം. 20

ഇരിപ്പനട്ട, ചെമ്പകക്കുടമൊട്ടു, പിന്നെ പ്പുരും-
കുതമ്പനിലവാകവേർകളി, വകളും മിട്ടങ്ങിനെ
ശരിയ്ക്കുവിപചിച്ചിടം തിലജമോ, വെളിച്ചെണ്ണയോ,
കരപ്പനെയശേഷവും കളയുമൊട്ടിലിപ്പുകിൽ. 21

ദൂർവ്വാവളിരപത്രാഭി തൈലം

കറുക, കരിങ്ങാലിത്തളിർനറുവണ്ടുവരിശിഴങ്ങി, വററിന്റെ
സംഗ്രഹത്തിൽ നല്ലൊരേലത്തരി, കച്ചുവരിശിഴങ്ങു, രാമച്ചം, 22

നൽക്കാർ, മഞ്ചെട്ടി, കൊട്ടം, ത്രിഫലം, സുരമരം, ചന്ദനം, തുണി
യാക്കം,
തേക്കിൻ തോൽ, ബാഴലിപ്പുവ, മവടി, തക്കരം, നീർ, വിഴാൽ
വിത്തി, തെല്ലാം

20 വേങ്ങവൃക്കുക്കാതൽ ശ്ലോപി മഴക്കാറ്റുകൾ = വേങ്ങവൃക്കു
ക്കാതലും, ശ്ലോപി (നന്നാറി)യും മഴക്കാറ്റും (മുത്തങ്ങയും) ഇവ ക
ലതം കൂവളത്തിന്റെ മൂലം (വേർ) കപാലം (കഷായം) വെച്ചീടു
വാൻ. അതിങ്കൽ (ആകഷായത്തിൽ) മഞ്ചെട്ടിരേണുനാകമവടി
കൾ = മഞ്ചെട്ടിയുടെ രേണുവും (പൊടിയും) തക്കരവും വടിയും (ഇ
രട്ടിമധുരവും) രാമച്ചമുപ്പന്മാരും = രാമച്ചയും മുപ്പന്മാരും (ചന്ദ
നം, രക്തചന്ദനം, പീതചന്ദനം ഇവയും) 20-ാം 21-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ
ന്നായി അറിയുക.

21 ഇരിപ്പനട്ട (ഇരിപ്പക്കാതൽ) ചെമ്പകക്കുടമൊട്ടു (ചെ
മ്പകച്ചമൊട്ടു) വിപചിച്ചിടം (കാച്ചുന്ന, തിലജമോ (എണ്ണയോ)
വിലിക്കുകിൽ (വേവിക്കുകയും തേക്കുകയും ചെയ്യുകിൽ) കരപ്പനെ അ
ശേഷവും [മുഴുവനും] കളയും.

22 നൂവണ്ടു (കഞ്ഞണ്ണ) വരികിഴങ്ങു (താറവരിക്കിഴങ്ങു)
സംഗ്രഹത്തിൽ (നീറിൽ) 22-ാം 23-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
റിയുക.

കർക്കശ്ചുട്ടിപ്പചിസ്തുംതിലജ,മഥവേളിച്ചെണ്ണയോ, ചെറു
നാൾശീ-
ലിസ്തുംബാലൻ വിനശിപ്പങ്ങളെഴുവനെയും കൈവെടിഞ്ഞീട്ട
മത്രേ. 23

നളഭാദി കൈലം

രാമപ്പം, വടി, ചേന്റചിററുതു, വായ്പേറ്റം കുറഞ്ഞാട്ടിതൻ
വേൾ, മോലം, കന്തനൊച്ചിവേരി,തുകൾതരിക പാഥത്തിൽനീർ,
വണ്ടുകൾ
മാമൽത്തേക്കക്കേക്കത്തന, കുറുകുണ്ണമ്പി,പ്പൊത്ത്മങ്ങൾതൻ
നീർമെച്ചത്തിലണച്ചകന്ത,മിരിപ്പക്കാതൽ,മുക്കായകൾ, 24
ചരള,മരണമക,മേലത്തരി,കച്ചുരിക്കിഴങ്ങു, രാമപ്പം,
തിതവട്ടപ്പൾ,തകരം, പെരുതായ പെരുങ്കന്തവവേൾ,പിന്നെ. 25

അമരട്ട,വയമ്പ,സ്തലമരിക്കട, നാഗുണം,

അമുക്കരം,വിഴാലിൻവിത്തമലേരണ്ടരാത്രികൾ, 26

തിങ്ങുംതെങ്ങിൻനറുംപുക്കലയരി, ജലദം, തുണിയാങ്കം, കരപ്പാ
വട്ടക്കൊ-

ട്ട,ങ്ങൾ ഗോപി,ചെറുവഴതിനമൂല,ങ്ങൾ മഞ്ചെട്ടിമേണ
ലാമനീർമാതളത്തിൻതൊലി, പതിമുക, മിച്ചൊന്നവസ്തക്ക
ജോപ്പി-

ചൊക്കെക്കൽക്കിച്ച കാച്ചീടണമടവിൽവെളിച്ചെണ്ണയോ,
യെണ്ണതാനോ, 27

23 നൽക്കാർ (നല്ലമുത്തങ്ങ) സുരമരം (ദേവതാരം) വടി
(ഇരട്ടിമധുരം) നീർ (ഇതവേലി) പചിക്കം (കാച്ചുന്ന) തിലജം
(നല്ലെണ്ണ) ശീലിക്കം (ചമ്പവിക്കയും തേക്കയും ചെച്ചുന്ന)

24 മോലം [മുത്തങ്ങ] ക പാഥത്തിൽ [കഷായത്തിൽ] നീർ
വണ്ടുകൾ = നീർ [ഇതവേലി] വണ്ടു [കഞ്ഞുണ്ണി] ഇവ. മുക്കായ
യകൾ [ത്രിഫല] 24-ം 25-ം 26-ം 27-ം മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി
അനൗചയിക്കണം.

26 അമരട്ട [ദേവതാരം] അമരിക്കട [അമരിവേൾ] രണ്ടു
രാത്രികൾ [വരട്ടമഞ്ഞൾ മരമഞ്ഞൾതൊലി]

27 ജലദം [മുത്തങ്ങ] ഗോപിചെറുവഴതിന മൂലങ്ങൾ =
ഗോപി [നന്നാമി] യും ചെറുവഴതിനയുടെ മൂലവും [വേരും] മ
ഞ്ചെട്ടിമേണ [മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി] കക്കുപ്പ് [അമച്ച കലക്കി].

പള്ളിക്കരംഗസദൃശാക്ഷി, വിന പൂമേററ
പള്ളിയ്ക്കുതേയ്ക്കുവർത്തം, നുകരണതിനാം,
കൊള്ളുന്നതാണു് 'നളഭാദി'യതെന്നുപേരു
കൊള്ളുന്നതെലമിതു, സംശയമില്ലതെല്ലാം.

28

ബാലാമൃതരസായനം

ശോധിച്ചെണ്ണുറുചെരിങ്കരു യ. കിരീചരുച്ചെട്ടിരട്ടിളജലത്തിൽ
ക പാമംവെച്ചെട്ടിലൊന്നായിട്ടമളവിലതിന്നെട്ടിലൊന്നാം

കണക്കിൽ

വീതാശകം വന്നിവെള്ളരി, യളി, കരിനേല്പിള്ള, സാക്ഷാൽ

സ്പഷ്ടം,

ശ്രീതാമ്രംകാർമ്മരിക്കിന്നില, യിവയുടെനീർപാരണംവേറെ

വേറെ. 29

പുന്നല്ലെഴുന്നിലൊന്ന, റിലൊരൊഹരി, മറ്റല്ലഞ്ചിലൊന്നി,

കണക്കിൽ-

അന്നേനൽരസ്സാമവള്ളിപ്പതുരസവുമതിബ്രഹ്മമീനീതം,
അപിത്തമേകരിക്കാലിലരസമെന്നും, ചേർത്തരിച്ചിട്ടുകാലം

ചെന്നീട്ടംവെല്ലമങ്ങവതുപലമതിലൊന്നായ്ക്കലക്കിക്കറുക്കാം. 30

പിമ്പോൽപ്പികവാണി ഗുൽഗുലു, മഹാഭാഗിള്ള, മുച്ചീരകം,

തുവപ്പുവ, മിലാറത്ത, യഥമെച്ചിപ്പുവ, നൽപ്പാവി, വ

29. ശോധിച്ച(ശുദ്ധിച്ചെണ്ണ) യകിതി (ഉടൻ) തുക്കിക്കണ്ടാ
ക്കത്തിൽ(എട്ടിരട്ടിളജലത്തിൽ) കപാമം(കഷായം) വന്നിവെള്ള
രി(കാട്ടവെള്ളരി) യളി(കഞ്ഞുണ്ണി) ഇവയുടെ നീർ വേറെവേ
റെ പാരണം (ആ കഷായത്തിൽ ചേക്കണം)

30. മൂന്നിലൊന്നു സോമവള്ളിപ്പതുരസവും, സോമവള്ളി
യുടെ പതിയ രസവും (വീതം) ആറിലൊരൊഹരി (ആറിലൊര
ഹരി) ബ്രഹ്മിനീതം അഞ്ചിലൊരഭാഗം കരിക്കാലിലരസമെന്നും
(കരിക്കാലിലിരുന്നിതം) ചേർത്തരിച്ച കാലം ചെന്നീട്ടം (പഴകി
യ) വെല്ലം (ശക്കര) അമ്പതുപലം (അരത്തുലാം) അതിൽ (കഷാ
ലത്തിൽ)

31. പിമ്പ് (പിന്നെ) സമ്പഷ്ടിച്ച (അമച്ച) അരത്തുലാം

സമ്പന്നിച്ഛകലക്കിവെച്ചൊരു കരീങ്ങാലിക്കുണ്ടായത്തിൽ നെ-
 യ്യമ്പിൽക്കാച്ചിയരത്തുലാംകുറുകുന്നനായാലതിൽപ്പാരണം. 31

നെച്ചിൽകല്ലുമെന്നശേഷംകാകാംവണ്ണംപോടിച്ചുള്ളതും
 നെച്ചിൽമുന്നിലൊരംശമേന്തിവിരറിപ്പോയിട്ടുവാങ്ങിക്കൊണ്ട്,
 നെച്ചിൽപ്പാതിയൊഴിക്കുണംപുതിയതേനാറംവിധൊഴിപിന്നെയോ
 നെച്ചാക്കീടിനഭാജനത്തിങ്കലിന്നെന്തുകുറിച്ചുവെച്ചിടണം. 32

ബാലാമൃതകരനിടിലേ! 'ബാലാമൃത'മീ രസായനംഭവ്യം
 ഹേതുർവിധിച്ചതല്ലോകേളവിലവിസപ്പമുലഹരം. 33

കുർ,മേക്കം,ചർദ്ദി,ഭഗവത,മതിസാരം,മദാത്മ്യം,ഗ്രഹണി,
 അന്തപി,കപാലാർദ്ദ്രസ്ത,കൾ മരഭാവരണങ്ങൾ,പാണയ,
 ഗുരു,ങ്ങൾ. 34

അപ്പൂല,പാണ്ട,ജലകൂൽകതർബ്ബ,പ്ര-
 ത്യപ്പൂല,വിളധി,മരം,മുഴ,ഗണ്ഡമാല,
 കപ്പം,ക്കുയം,വയറുവീർപ്പുഗുത്തേ'ലുണ്ടാം
 കയ്യം,തുനി,പ്രതിതുനി,പവനമയ,ങ്ങൾ, 35

നീരശ്ശ,മഹോദരം,നിബിഡമാം നാളീവണം,കൈവിഷം,
 ചോലാംശോണിതവായ,മെന്നിവശമിച്ചീടും ശശാങ്കാനന്ദ!

നെച്ചു കാച്ചി അതു കുറുകി നന്നായാൽ (സാമ്പ്രപാകമാകുമ്പോൾ)
 അതിൽ പാരണം.

32. നെച്ചിൽ കല്ലുമെന്നശേഷം (ഗുൽമല മുതലായവ ഏ-
 ലും) നെച്ചിൽ മുന്നിലൊരംശം (നെച്ചിൽ മുന്നിലൊരു ഭാഗം)
 എന്തി (എടുത്തു) ക്ഷണാൽ (ഉടൻ) വാങ്ങി ആറം വിധൊ (ആറു-
 മ്പോൾ) പുതിയ തേൻ നെച്ചിൽ പാതിയായ കണക്കിൽ ഒഴി-
 കണം പിന്നെയോ ഭാജനത്തിൽ (പാത്രത്തിൽ)

33. ഭവ്യം [ശുഭം] ആയ ഈ 'ബാലാമൃതരസായനം' ഹേ-
 തുർ വിധിച്ചതല്ലോ. അകിലവിസർപ്പമുലഹരം [എല്ലാ വിസർപ്പ-
 ങ്ങളുടേയും വേരുകളെന്നതു]

34. മരഭാവരണങ്ങൾ [വായുക്കളുടെ ആവരണങ്ങൾ] 34-ം
 35-ം 36-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിക്കണം.

35. പവനമയം (വായുഭോഗം)
 36. നിബിഡം (ഇടതിങ്ങിയതു) ശോണിതവായം [വായു

തീരെമറ്റാഭനമാം സന്ധാനമിതുണ്ണീടണവർക്കുയും
പോരാഭൂതപിശാചകാദികൾകടന്നേറല്ലലുംവിട്ടുപോം. 36

ഇവണ്ണമിയ്യുഷധമൊട്ടുസാപ്തവന്മെയിന്നഴകേററമുണ്ടാം
ധ്രുവംതലച്ചോറു,ദരാഗ്നി,ശുക്ലമിവയ്ക്കൊരൂഷംവതമിനു
വക്ത്രേ! 37

കാറുംകപ്പുംതരുംവാർകഴുകിതതുകിച്ചാതബാലാഭൃതത്തെ
സൈന്ധവശീലിച്ചുപോതുന്നളവുപകച്ചറക്കും,പരംതിയ്യുകൊള്ളൽ
തൈരുക,ഉളിന്നെണ്ണ,ചുരുപ്പുളി,മുതിര,പശുക്കീര,മീച്ചൊന്ന
തെല്ലാം

തീരെമറ്റാത്തവർക്കുള്ളിണ്ണ,മിതുവിധമല്ലെങ്കിൽവല്ലന്തിതന്നെ. 38

പഞ്ചസാര സന്ധാനം

ഇതമുള്ളുകരിങ്ങാലി ഇരിപ്പുയിവതൻനട്ട,
ഇതമാലേയ,തീവഞ്ചൽ വിരചിച്ച കഷായനീർ. 39

ഒട്ടുംതെററാത്തതിൻകാലോഹരിയതിന്മുറിപഞ്ചാരകൂട്ടിക്കുറക്കി-
ക്കൂട്ടിത്തംവന്നിട്ടുസോശിത്രീഫലവടി,നരുംപാവി,വററിന്റെചുണ്ണും

ശോണിതം] ശോഭനമായ ഈ സന്ധാനം ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ (സേ-
വിക്കുന്നവൻ) എന്നിവ തീരെ ശമിച്ചീടും അത്രയും പോരും, ഭൂത-
പിശാചകാദികൾ - ഭൂതങ്ങൾ, പിശാചുക്കൾ (പിശാചുക്കൾ)
മുതലായവ കടന്നേററു അല്ലലും വിട്ടുപോം.

37. തലച്ചോർ (ബുദ്ധി) ഉദരാഗ്നി (ജരാഗ്നി) ശുക്ലം. ഇ-
വയ്ക്കു ഒരു ഊഷം (ബലവും) വതം. ധ്രുവം (നക്ഷത്രം)

38. മുതിര കക്കിണ്ണുതന്നെ മാത്രമല്ല അർച്ച മേൽത്തേക്കുക-
യും അതതു്.

39. നട്ട (കാതൽ) ഇതമാലേയം (ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം)
വിരചിച്ച (ഉണ്ടാക്കിയ) 39-ാം 40-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ-
യിക്കണം.

40. അതിൻ (കഷായത്തിന്റെ) കാലോഹരി പഞ്ചാരകൂട്ടി
(നാഴികപ്പായത്തിന്നു ഒരു പലം പഞ്ചസാരവീതം കൂട്ടി) ചുണ്ണും
(പൊടി) പഞ്ചാരതൻ നേർ പകുതി (ഒരു പലം പഞ്ചാരയ്ക്കു അര-
പ്പലം വീതം) ക്ഷണാൽ ഉടൻ (വാങ്ങിട്ടാറുസോശി) പഞ്ചസാര

ബാലന്മാർനിത്യമീശക്കരയതുഷ്ണിതേന്ദ്രകൊണ്ടു ചാലിച്ചതേ വി-
ചാലോദേശാന്തരംപുകിട്ടുമെന്നവിസർപ്പാമയസ്തോമകളൊം. 44

വിശാലാദി ഗുളം

കന്നൽത്താർമിഴി, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർ, വൈരിവേരിന്റെ
തോൽ,
പിന്നെച്ചിററ്റുതും, കട്ടക്കയ്യ, മീനറിൻകപാലവെള്ളത്തിലായ്
മുന്നേപ്പോലെയതിന്റെകാലോഹരിവെല്ലത്തക്കലക്കിപ്പചി-
ച്ചൊന്നായ് സാഗ്രതവന്നിടംപൊഴുതമാശിക്കാ, വിശാലിന്നരി, 45
ജായേ, കാനി, തജിരകങ്ങളി, വതൻചുണ്ണും ഗുളക്കാൽക്കണ-
ക്കാമിട്ടിട്ടഥവാങ്ങിയറിയതുതേൻചേത്തേററവുംരാവില്ലെ
മായംവിട്ടുകഴിപ്പവന്നയ്, കപാലാർശസ്സ, മർശസ്സതും,
പായുംപുണ്ണുഴഞ്ചിട്ടതും, പുതിയവിസർപ്പങ്ങളും, കഷ്ഠവും. 46

ശമ്യകേരളപ്പാദിചുണ്ണം

‘വിശാലാദി’യാകും ഗുളംതാനിതല്ലോ
വിശാലാക്ഷി, കൊന്നത്തത്തേന്മാൽ പടോലം,
ശശിക്കീർ, നറുംതുമ്പതർപൂവ്, വററിൽ
ഭൃശം തുല്യമായ് തെച്ചിത്തർപൂവുച്ചട്ടി 47

ടെ സ്തോമം (കൂട്ടം) ഏല്പാം ഉടനെ ദേശാന്തരം (മറ്റൊരുകാരും)
പുകിടം.

45. വൈരിവേരിന്റെതോൽ (ഏകനായകവേരിവേൽ
തൊലി) മുന്നേപ്പോലെ (മുമ്പേ പറഞ്ഞപോലെ) പഴയവെല്ലത്ത
കഷായത്തിന്റെ കാലോഹരി (നാഴിക്കു ഒരുപലം വീതം) കലക്കി
പചിച്ചു (കുറക്കി) സാഗ്രത (കട്ടിത്തം) 45-46-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നിച്ചുനവയിക്കണം.

46. തുല്യരകങ്ങൾ (തീരകം, കരിഞ്ചീരകം) ചുണ്ണം
(പൊടി) ഗുളക്കാൽക്കണക്കാമിട്ട (ശക്കരയുടെ നാവില്ലൊത്താലം)

47. കൊന്നത്തത്തേന്മാൽ (കൊന്നമരത്തൊലി) ശശിക്കീർ
കാർകോകിപ്പാരി ഭൃശം (ഏററവും) തുല്യമായ് (കൊന്നത്തൊലി
മുതലായവ ഒക്കെ സമം കൂടിയതായ്ക്കൊണ്ടും) 47, 48 ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നിച്ചുനവയിക്കണം.

ചേലാകുംമട്ടരച്ചേഴുതവസിതമുരിക്കിന്നിലയ്ക്കുള്ളനീരാൽ
 വൈലേലിജ്ഞാതൃണക്കിപ്പരചിനൊട്ടു പൊടിച്ചൊട്ടെടുത്തിട്ടു
 തേനിൽ
 ചാലിച്ചുണ്ണിച്ചിടേണം, ചതുരതയൊടിതൽച്ചാത്തിനെപ്പറ്റ
 ദേവൻ
 പൊലേനീക്കം വിസർപ്പാത്തിയെമുഴുവനെയുംതുണ്ണിച്ചുണ്ണി
 മാത്രം! 48

ആനരികളുവയൊടൊപ്പം ചേതംമുക്കായ,യത്രെ പാവി,തുകൾ
 നേരേചേർന്നതിലോമൽവാറായിപ്പൂക്കൾ പകുതിയായ്കൂട്ടി. 49

ക്കൈച്ചുണ്ണിച്ചതേക്കിൽതളിരകളുടെ നീരികലായ്കുന്നവട്ടം
 കല്പിച്ചിട്ടൊന്നുണക്കിക്കുറിവിനൊട്ടുപൊടിച്ചിട്ടുപഞ്ചാരയോടെ
 നൽകൊൽതേനിൽക്കുതിർത്തങ്ങിനെ കയീൽമൊഴികുഞ്ഞിന്നു
 തിന്നാൻകൊടുത്താൽ
 തൽക്കംവേണ്ടാ വിസപ്പാമയനിയുടെ വൃത്താന്തവും ഹന്ത!
 കേൾക്കാ. 50

മധുസൂന്ദരപാദിപൊടി

റാൽപ്പാവേ,ല, കറുത്തജീരകമതംഭോഭം, വിഴാൽവിഴതി,വ
 മയ്ക്കാപ്പം ചിററുതുറലേന്തിമീനസത്തേക്കിൻകുന്നിന്റെനീർ,
 മൽപ്രാണപ്രിയപത്തി'തെച്ചിലേർനീർ,പൂരൽത്തലപ്പിന്റെനീ-
 ത,ശ്ലേഷിച്ചിവയിൽ ക്രമാലു,ടന്നുണക്കിത്താൻ പൊടി
 ചീടണം. 51

48. അസിതമുരിക്കിൻ (കരിമുരിക്കിന്റെ) ഇലയ്ക്കുള്ള നീ-
 രാൽ ഏഴുത (ഏഴുപ്രാവശ്യം) ചേലാകുംമട്ടരച്ച ഇച്ചുണ്ണം (പൊടി)
 തുണ്ണം (ഉടനെ) വിസർപ്പാത്തിയെ മുഴുവനേയും നീക്കം.

49. ആനരികൾ സമം. അവയോടൊപ്പം വേതം മുക്കായ
 (തൃഫല) അത്രെ. (അരയാറ്റും, അവയ്ക്കൊപ്പം തൃഫലയും ചേർന്ന
 ടത്തോളം) ഇതുകൾ എല്ലാം ചേർന്നതിൽ വാരായിപ്പൂക്കൾ (തെ-
 ച്ചിപ്പൂക്കൾ) പകുതിയായ്കൂട്ടി 49-ം 50-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒ-
 നിച്ചുനപയിക്കണം.

50 ചുണ്ണിച്ച (പൊടിച്ച) കൽക്കിച്ചിട്ട് (അരച്ച) പഞ്ചാ-
 രയോടെ (സമം പഞ്ചസാരചേർത്ത) വൃത്താന്തവും (കഥയും).

അക്ഷീണമിപ്പൊടിന മംസിതമപരേതതേ-

ന്നക്ഷീദധതേനീനൃതേതക്യുവിൽകതിത്ത്

പക്ഷംകഴിപ്പൊതകമാരകനീല രണ്ട-

പക്ഷംവിസപ്പഗദപംക്തികൾപാഞ്ഞൊളിപ്പും. 52

അയോദിപെർടി

ലീലാലോലേ! കടക്ക, പുതുതകില, കൾനെല്ലിപ്പും, കാശിപ്പും,
കൊത്ത-

ബാലയ്ക്കുണ്ടായ"വരംതണ്ഡുലമരിയവിഴാൽവീത്തു, വററിനു

തുല്യം

പേലാന്നീടം ചെറുപ്പനയരി, തിനുകളോടൊപ്പമയ"പാവു,

തെല്ലാം

മാലവണ്ണോസോമവല്ലി, രജനികളുടെ നീരിങ്കലും, തിങ്കൾ

വരുകതി 53

കരിങ്ങാലികപാഥത്തിലുരരരച്ചിട്ടുണക്കിപ്പൊടിച്ച്-

ഉള്ളാരസ്സൽ ചുറ്റുംകട്ടികളുപരിപൊന്നൊരുമട്ടായ"ക്കഴിച്ചു"

51 ഏന്തി (എടുത്ത്) ഇവയിൽ ക്രമാൽ ഉൾപ്പെത്തിച്ച (ഏറ്റവും അർച്ച).

52 അക്ഷീണം (ക്ഷീണിക്കാത്ത) ശക്തിയുള്ള-സിത (പഞ്ചസാര) മധുവിൽ (തേനിൽ) കതിത്ത് (ചാലിച്ച) പക്ഷം (പതിനഞ്ചുദിവസം) കമാരകൻ (കട്ടിക്ക) വിസർപ്പഗദപംക്തികൾ (വിസർപ്പരോഗങ്ങളുടെ).

53 കടക്കപുതുതകിലുകൾ കടക്ക, പുതുതകില" (പുത്തർത്തത്ത) ഇവ-തണ്ഡുലം (അരി) ഇവററിനു തുല്യം (ഇവ സമം കൈക്കൂടിത്തേടത്തോളം) ഇതുകളോട്) [കടക്കയെ ചെറുപ്പനയരിവരെയുള്ള മരണകളോട്) സോമവല്ലിരജനികളുടെ = സോമവല്ലി [സോമവള്ളി] രജനി [പച്ചമഞ്ഞൾ] ഇവയുടെ 53-ാം 54-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനായിക്കണം.

54 കരിങ്ങാലികപാഥത്തിലും [കരിങ്ങാലിക്കാത്തുകഷായത്തിലും] നരം [ഏറ്റവും] ചുറ്റും [പൊടി] ഉപരി [മേലെ] പൊന്നൊരുമട്ടായ" (സമപഞ്ചസാരമേത്തു" തേനിൽ ചാലിച്ച) കരപ്പൻ പോയ" അഭയം ഉണ്ടാം. അയോദിപ്പൊടിക്ക

കരിങ്ങാലിക ദാമംകുറെയിളയ ചുടോട്ടുകുടക്കുടിച്ചാൽ
കരപ്പൻപോയുണ്ടാമരയ്ക്ക, 'മുഴയമ്പി'പ്പൊടിത്തുക്കുടം. 54

തികമുല്ലതം

പുത്തൻ ബ്രഹ്മി, പടോല, രോഹിണി, കൽനൽപ്പാടക്കിഴമ്മാ,
ടലോ-

ടത്തിൻവേർ, മരമഞ്ഞൾവേപ്പിതുകൾതൻതോൽ, പപ്പടപ്പല്ലി, വ
പ്രത്യേകംപലമെട്ടിടങ്ങഴിയതാനീരിൽ കഷായീകരി
ച്ചതുതംഗസ്തുതി: മുറുമെട്ടിലൊതപകാക്കീട്ടരിച്ചായതിൽ, 55
മാലേയം, ബ്രഹ്മി, കാർക്കമേലി, കടചന്ദനം, പുത്തരിച്ചുണ്ട
വേരിൻ

തോലി, വസ്തുക്കൾകാൽക്കാൽപലമടവിലെച്ചിട്ടുനൈമുനാനാഴി
ചോലോടേകാച്ചിവെച്ചിടങ്ങ, മന്ദദിനമി'ത്തിക്കത്'മാംനെയ്യു
സേവി-

ചാലോകഷ്ഠം, വിസർപ്പം, ഗുഹണി, തപചി, യർവസ്തു, തൊ
ക്കെല്ലമിട്ടു. 56

മലതൻമകളേ'മഹോദരം, കാമില, നീർ, വിളാരി, പാണ്ട, ചുട്ട
നീറൽ

തലച്ചുററല, സ്തംഭം, കഷ, മാറിക്കെഴുംവേദന, പാണ്ഡുഗണ്ഡ
കാല, 57

പാരിജ്ഞംചൊറിയും, ചിരഞ്ജു, മഥനപ്പുറീർദാഹം, മെന്നല്ലപ-
സ്തംഗം, ഗുരു, ഭഗദരങ്ങൾതിമീര, വ്യംഗ, ഞൾനാളീവൃണം,
ഗന്ധോദോകു ഞരക"തപിത്തം, മീവയുമാറുംമുഴക്കവവും,
വേറിട്ടംപലപിത്തരോ മനീരയുമാവരനറുപോയിട്ടമേ. 58

മുക്കു കൂടം. [വിസർപ്പങ്ങളെല്ലമിപ്പിക്കാൻ മെറ്റു ലക്തി
യുണ്ട്].

55 പടോലരോഹിണികൾ = പടോലവും, രോഹിണി
[കടകരോഹിണി]യും, ഇവ പ്രത്യേകം പലം [എല്ലാം ഓരോപ
ലം] കഷായീകരിച്ചു [കഷായമാക്കി] 55-ാം 56-ാം (ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

56. മാലേയം (ചന്ദനം) മൈമിളി(തിപ്പലി) കടചന്ദനം
(കടകപ്പാലയരി) കാൽക്കാൽ പലം (മുച്ചുനുകഴഞ്ച്) അന്ദദിനം
(നാൾതോറും) 57-58-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

58. ഇവയും മുഴക്കവവും (മുഴത്ത വ്രാതം)മാറും.

കാടൻവെള്ളരിയാടേ ചാടമിവനമുലം, കൊടിത്തവരവ-
 രോ, രടാക്കുന്നപെതകുതമ്പമുടൈവർപാർവള്ളിഗോപാംഗന
 പാടക്കാറുകളാശ്ശൊവരിയിവററീൻകന്ദകം, മഞ്ഞൾ, വെൺ
 പാടീരംവടി, പപ്പടം, പതിമുകും, രാമച്ചമുക്കായ, കൾ, 59
 മൽക്കാടേ ത് കൊണവേർപ്പാലകളിമറുനറുംചുണ്ടവേർവേപ്പി
 വററീൻ
 വൽക്കം, ബ്രഹ്മിപ്പടോല, ഞളൊടതിവിടയംസീതരണ്ടും, വയമ്പും
 ചൊൽക്കൊള്ളുംരോഹിണി, ചിററമുതു, കൾകടകപ്പാലതൻവിഞ്ഞി
 തെല്ലാം
 കൽക്കിച്ചാജ്യത്തിൽനിന്നൊട്ടൊഹരിയധികമാംശുദ്ധനിറംകൾക്ക
 ലക്കി. 60

ഇരട്ടിനെല്ലിനൂര സംകലത്തിയാ-
 ദ റിച്ച നൈകാച്ചിതരിച്ചവെള്ളണം,
 മുറയ്ക്കുമ്മൊന്നപ്പുതത്തിലുംഗുണോ-
 ത്തരം മഹാതികുതകുനെയ്യതോക്കുകിൽ. 61
 ധന്വേ! തെച്ചിച്ചെടിപ്പുരസമതില, ധവാമെച്ചിവേർതൊൽക്ക
 ഞായും-
 തന്നിൽ, തിക്കും മഹാതികുതകു മിതുകുതിലൊന്നിന്ന
 ചൊന്നഴയങ്ങൾ

59. കാടൻവെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) മൂലം (വേർ) ഗോ-
 പാംഗന (നന്നാറി) പാടക്കാറുകൾ = പാടയും കാറ്റും [മുത്തങ്ങളും]
 കന്ദകം [കിഴങ്ങു] വെൺപാടീരം [പെട്ടുത പന്ദനം] വടി [ഇര-
 ടിമയ്യം] 59, 60, 61 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം,

60. ഇരവു [മരമഞ്ഞൾ] വൽക്കം [തൊഴി] സീതരണ്ടും,
 [തിപ്പലി, അത്തിത്തപ്പലി] രോഹണിച്ചിററമുതുകൾ = രോഹി-
 ണി (കട്ടകരോഹിണി)യും ചിററമുതും കൽക്കിച്ച (അച്ച)
 ആജ്യത്തിൽനിന്ന (നെയ്യിനേക്കാൾ) എട്ടൊഹരിയധികമാം (എ-
 ടിരട്ടിയായി)

61. നെല്ലിക്കരസം (നെല്ലിക്കനീർ) ഘൃതത്തിലും (നെയ്യി-
 നേക്കാളും) ഗുണോത്തരം (ഗുണാധികമുള്ളത്)

62. തെച്ചിച്ചെടിപ്പുരസമതിൽ (തെച്ചിപ്പന്നിരിൽ) കൽക്കി-
 ചു (അച്ചകലക്കി) ഘൃതം (നെയ്യ്) വിശേഷാൽ (വിശേഷേണ)

നന്നായ് കൽക്കിച്ചുകാച്ചുംലപതമഖിലവിസർപ്പത്തിനും,
കഷ്ടരോഗ-
ത്തിനുംപരദംവിദേശാലിതിദ്രവമീഹയാൻകഷ്ടയന്തിക്ക
മിസ്ത്രം. 62

ദുർവ്വാതതാദി നെയ്യ്

കറുക,ചിനറുതു,ശതാവരി,നെല്ലിക്കായ,കൾക്കെഴുന്നീരിൽ
ഇരുതിപ്പലി,പാവു,വിഴാലരി,മൂന്നുഫലങ്ങൾ,മാറിസ്ത്രം, 63
പോരാസാക്ഷാൽക്കരിഞ്ചീരക,വടി,കളിവററൻറെകല്ല്,കലക്കി
ഒരസപരംകാച്ചുന്നരോതിനുകിലഖിലവിസർപ്പങ്ങളുംനീങ്ങ
മല്ലോ
തീരമെല്ലാങ്ങൾ,ദൃഷ്ടവൃണനിര,ചൊറി,നീരീവികാരങ്ങളും
പോയ്

ദുരന്തനിൽക്കെട്ടെയെന്നായ് വിധിമെഴുതിടമീനെയ്യുദുർവ്വാതതാദി. 64

നിംബശാകാദി ഛത്രം

വേപ്പക്കുർത്തേക്കുപാലത്തന്നിശതമതൽവേതവൈയ്യകത്തത്തിൻ
വേർപിന്നെ ചുണ്ടവെൺചാസ്തുമുറടിവതൽതാലു,പാടക്കിഴങ്ങു്,
വേദക്കാമ്പേഫലംമൂന്ന,നീരുണ്ട,കൊടിയുവവേർ, (കോവമൂലം
വേങ്ങ)കാറാ,ടലോടക്കു,കൾ പതിമുകും, നൽക്കരിങ്ങാലി
മല്ലോ. 65

കടകപ്പാലവിഴാലിവയുടെയരി, തീർന്നില്ല കാട്ടുവെള്ളരിവേർ,
വടി,തീവതർകാദേവനതടവെള്ളരി,സോമവള്ളി, ചിനറുതു്.

പരദം ഇതി (എന്ന) ഇഹ (ഇവിടെ) ഞാൻ ദ്രവം (ഉറപ്പായ്)
കഷ്ടയന്തിക്കമിസ്ത്രം.

63. 63-ാം 64-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

64. വികാരങ്ങളും (രോഗങ്ങളും) ദുരന്തനിൽക്കെട്ടെയെന്നായ്
ഈ 'ദുർവ്വാതതാദി'നെയ്യുവിധിമെഴുതിടം (വിധിക്കും)ദുരന്താ
ക്കെണു സാരം.

65. പാലത്തത (പാലതരം) നിശ (തരമങ്ങൾ)

വെൺചാസ്താമുറടി = ചുണ്ട,വെൺചാസ്താ (വെളുത്തച്ചുരിക്ക) ഇവ
യുടെ (വേർ) ഫലം മൂന്നു (തീഫല) അർമുറടി (ഏകനാമക
വേർ) കാറാടലോടക്കുകൾ = കാറം (മുത്തങ്ങയും) ആടലോടക്ക
ടയും, ആടലോടവേദം, നൽക്കരിങ്ങാലിമല്ലം (നല്ലകരിങ്ങാവി
ക്കാമ്പൽ) 65, 66, 67, 68, 69 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയി
ക്കണം.

ഹേനാഥേ കരുണാച്ചിതനില, കറുപ്പാലും മുരിക്കിൻദളം,
മീനങ്ങാണി, പടോലവള്ളി, മധുപം, തെങ്ങിൻപുളകുക്കുല,
താനേതേക്കമരങ്ങളന്നി, തുകൾതൻനീർചെത്തുന്നതോളമു-
ന്നുനം, ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങു, കടകപ്പാലദൂതത്തിന്നരി, 67

പാടിരം, കരളിക്കിഴങ്ങി, നൊട്ടപാർവ്വള്ളിക്കിഴങ്ങു, ഭ്രമ-
ന്വാടിപ്പെണ്ണ, പെന്തകുതമ്പുരുടെവേർ, മാശിത്ത, മഞ്ഞട്ടികൾ
ഇങ്ങേറുന്നവിഴാലുവിത്തു, വടി, കൊത്തമ്പാലതൻ തണ്ഡുലം,
ഇടംകുറുമരങ്ങൾ തൻമുതാലി, കരപ്പാമ്പട്ട, തിരുൾക്കല, 68

കൊട്ടം, കന്മത, മിപ്പുതാമനീരയെക്കൽക്കിട്ടു കാച്ചുന്നതൊ-
ലട്ടംതിൻകയം, പൂട്ടിടുകയും, ചെമ്പുംചെറുക്കുന്നതൊ-
പെട്ടെന്നുവീസപ്പമോഗവുകേണീടാതിരിയ്ക്കു, വെറും
തട്ടിപ്പല്ലിതുതനപിമാർക്കു, രീതിൽത്തങ്കംമണിത്തങ്കമെ' 69

ബലാസോമല താമിനെയ്

സോമോത്തംസേ! കറുത്തൊട്ടിയുടെമുരടി, നിരസ്സാമവള്ളിപ്പടോലം,-
ഇമ്മഞ്ഞട്ടിപ്പുറംഗ, ഞ്ഞൊടമരമരം, കൊന്നവേർതേക്കുവേപ്പ്
പാൽമേളിയ്ക്കുംകരംനാലിറവിവയുടെയും ചുണ്ടവേരിന്റെയും തോ-
ലോ, മണിലക്കുറഞ്ഞിപ്പൊറുവഴതിനവില്പങ്ങൾവേരി, ഞ്ഞത്താൻ

66. കപാഥേ (കഷാമന്തയിൽ) വനതടവെള്ളമി (കാട്ടുവെള്ളമി)

67. കറുപ്പാലും മുരിക്കിൻ (കരിമുറിക്കിന്റെ) ദളം (ഇല)
മധുപം (കണ്ണയ്യപ്പി) ഇതുകൾതൻനീർ താനേ നൊട്ടോളം അന്നുനം
(കറവില്ലാതെ) ചെത്തു. കടകപ്പാലദൂതത്തിൻ (കടകപ്പാലമരത്തിന്റെ) അരി.

68. പാടിരം (പന്ദനം) അഭ്രം(മുഞ്ഞങ്ങ) അമ്പാടിപ്പെണ്ണ
= ഗോപശ്ശി (നന്നാറി) തണ്ഡുലം (അരി) ക്ഷീരമരങ്ങൾ തൻ
മുതാലി (നാല്ലാമരമുതാലി) തിരുൾക്കല (കാർകാകിലാടി)

70. പരാഗം (പൊടി) അമരമരം (ദേവതാരം) പാൽമേളി
ക്കുംകരം നാലു (നാല്ലാകരം) ഇരവ് (മരമുത്തൾ) നീലക്കുറിഞ്ഞിപ്പു-
റുവഴതിനവില്പങ്ങൾ = നീലക്കുറിഞ്ഞി (കരിംകുറിഞ്ഞി)യും, ചെ-
റുവഴതിനയും വില്പ (കൂവള)വും ഇവയുടെ വേർ. 70, 71, 72,
73, 74 ശ്ലോകങ്ങളെ നൊന്നായി അനവധിയാക്കണം.

വെണ്ണകുചാരത്തിലായ് രോഗിണി, യകിലി, തമട്ടായിട്ടം പീ

രകങ്ങൾ-

കൈക്കംവേര, ഇരിപ്പുത്തവലരിയിവററിന്റെതോലി, നൂരേഖ,
നൽക്കുപ്പരിക്കിഴങ്ങു, ദിപ്തമുരട്ട, നന്നൂമ്പനൽപ്പൂ, കലങ്കൊ-

മ്പല്ലാരിത്തങ്ങ, കാർ, മുവ്വിലപ്പൂക്കുക, മുച്ചീരകം, മുത്തുപിപ്പി, 71

അരത്ത, ഗോരോചന, മിന്നിമുത്തരം, വ്രജസ്ത്രീകളോടൊത്തോട്,
ധമിജ്ജകാമുന, യമോതകം, സുഷരാംഗിയഷ്ടി, തമിഴാമവേർ, കൾ.

പോരാപൊന്നരിതര, മോട്ടകളേകനും, കരിങ്ങാലിതൻ

സാരം, ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങു, കടകപ്പാലമുരത്തിന്നരി,

ശ്രീരാമപ്ര, മിണങ്ങിട്ടംപനികകം, നൽക്കെച്ചിതൻമോട്ട, നി-

ന്നാരോരൻചോടിമോടിടങ്ങുപവിഴം, കൽക്കിച്ചപേത്തി

ട്ടിവ. 73

നിൻവാക്കോടെതിനാകുമിശ്വരസവും, നെല്ലിളനീതം സമം

താവുനെയ്യുപചിച്ചതപ്പിടിഗമിപ്പിളംവിസപ്പങ്ങളെ,

സേവിച്ചിടകയും, പാട്ടിടകയും, ചെമ്പാൽമഹായുസ്സു-

ണ്ടാവുഞ്ചെട്ടുമിടക്കമേറ, മോഴിവാംഗുതാരിബാധാമയം. 74

71. കുചാരത്തിലായ് (കുചാരത്തിലായ്) രോഗിണി (കുടകരോഗിണി) ഇതമട്ടായിട്ടം പീരകങ്ങൾകൊണ്ടും വേർ (പട്ടൽ പീരകവേർ, ചെറുപീരകവേർ) ഇരിപ്പത്ത (ഇരിപ്പമര) ഇന്ദ്രവേല (കാർകോകിദരി) മുച്ചീരകം (മുന്ദളീരകം).

72. മൂത്തരം വ്രജസ്ത്രീകളോട് (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു, പാർപ്പുളളിക്കിഴങ്ങു, ചെമ്പറവള്ളിക്കിഴങ്ങു ഇവയോടുകൂടി) യഷ്ടിതമിഴാമവേർകൾ = യഷ്ടി (ഇട്ടിമധുരം) തമിഴാമവേർ ഇവ.

73. കളേകനും = കളേക്കിഴങ്ങു സാരം (കാതൽ) ഇവയും കൽക്കിച്ച പേത്തിട്ട് (അമച്ചകലങ്കി).

74. കരിമ്പുരസവും (കരിമ്പിൽനീതം) സമം താവു (ചേരുന്ന) പചിച്ചത് (കാച്ചിയത്) സേവിച്ചിടകയും പാട്ടിടകയും ചെമ്പാൽ വിസപ്പങ്ങളെ അപ്പിടി (മുട്ടവൻ) ഗമിപ്പിക്കും. മഹായുസ്സും (ദീർഗ്ഘായുസ്സും) ചെട്ടുമിടക്കം (ദോഷബലവും) ഏറ്റവും ഉണ്ടാവും. ദ്രുതാരിബാധാമയം (ദ്രുതം മുതലായവയുടെ ബാധകൊണ്ടുള്ള ആമയം) ഒഴിവാം.

വിസർപ്പാശകുലം

കാടൻവെള്ളരികാട്ടിലെത്തുളസിമുക്കാപ്പിരകം ഉവളം
കാടൻമുല്ലപെന്തകുരുവ കമിഴെന്നോതുംമരംമുപ്പിട
ഇങ്ങനെയും കരുണാപ്പി നായ്ക്കുണമൊന്നൊന്നാടലോടൊട്ടി
ച്ചീട്ടുന്നേരില നല്ലകോരിയിവതൻമുലം, കൊടിഇവവേർ. 75
പാടപ്പൂങ്ങാംകിഴക്കെ, നീവയുടെ കഷായത്തിൽ മുക്കൊട്ട

കരേന്ദം

ലോഭനാല്പാമരത്തിനടയെ നാലികളിൽ നീയ്ക്കനീഷ്ണ പാദനീതം,
കേടറീടുന്ന വൈയുകരയു മരുടിൻതോലിനെ പ്രാമരത്തോ-
രോടെ കപാലീകരിച്ചുള്ളതു, കെടറീടേ തന്നെയിനോളം

കവർത്തി. 76

ചലമാൻമിഴി! തെങ്ങിൻപുഷ്പ, തുളസിക്കാമുരിക്കിടകൾ,

പിന്നെ

വലിയകരിത്തൂവച്ചെടിയില, യിവതൻ നീതമാവിധംകൂട്ടി, 77
മോതം മുണ്ടിടവിച്ചവെച്ചമുറയെക്കീർവേര, മുച്ചീരകം,
കാറെ, നല്ലരിയാനി, രട്ടിമുഴയും, അമച്ചമീപ്പൊന്നവ,
പാശാതൊപ്പമുചേർത്തുദരിയാംവണ്ണം വെളിച്ചെണ്ണയും
ചേരുന്നെയുപചിച്ചുണ്ണുവതി, നും, തേപ്പാരുക്കൊന്നാനരം. 78

75 കാടൻവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി) കാട്ടിലെത്തുളസി (കാട്ടുതുളസി) കാടൻമുല്ല (കാട്ടുമുല്ല) മാറാൻ (ഏകനായകം) മുലം (വേർ) 75- 76- 77- 78- മറ്റോക്കങ്ങളെ ഒന്നായി കണക്കാക്കണം.

76 മുക്കൊട്ടകത്തോൽ = മുക്കൊട്ടകങ്ങൾ (കഞ്ഞിക്കൊട്ടകം, കരിങ്കൊട്ടകം, നാച്ചിക്കൊട്ടകം) ഇവയുടെ തൊലോടുകൂടി. നീഷ്ണ പാദനീതം (കഷായവെള്ളവും) വൈയുകരയു മരുടിൻ (വയുക്കതം, താടി ഇവയുടെ വേരിന്റെ) കപാലീകരിച്ചുള്ളതും, (കഷായമാക്കിയതും).

77 ആവിധം (നെന്മീനോളം)

78 മുച്ചീരകം (മൂന്നുളിരകം) കാറ (മുത്തങ്ങ) ദരിയാംവണ്ണം (സമോക്തവിധം) പചിച്ചതു (കാച്ചിയതു) ഉണ്ണുവതിനും (ഭക്ഷിച്ചിനും) തേപ്പാനും (പുഴുവാനും) വെളിച്ചെണ്ണ പരത്തേ കണക്കിൽ കറച്ച മേയ്ക്കും ഒട്ടേപ്പേക്കെയും അവസ്ഥാനുസാരേണ ചെയ്തു കിട്ടാം.

വിസപ്പുസ്തമിഴി!യീ വിസർപ്പാണകനെയിനാൽ
വിസർപ്പമാറ്റമെന്നായി വിസന്ദേഹമുജ്ജീടാം. 79

സിദ്ധയോഗാലുതം

അഴകൊട്ടനാലുതൂറീടങ്ങഴിവാനിയിലൊത്തുവാംകരിങ്ങാലി
മുഴുവൻകഷായമാക്കിപ്പിഴയാതീരട്ടെന്നാഴിയാക്കിയതിൽ 80
താമ്പിൽസ്തോമലതാരസംസരമിണക്കീട്ടസ്സൽമുക്കായ,കൊ-
തമ്പാലക്കടലങ്ങൾവീത്തു,വടി,നാഗപ്പൂവെ,ദേവദന്തരി,
താംദോരംഗതകുപ്പ,കൂണേരിവെഴും ദ്രവ്യം,വിഴാൽ തണ്ഡലം,
സംബന്ധിച്ചിവചേർത്തീടങ്ങഴിനറുംഗൊ കാച്ചിവെച്ചിടണം. 81

'നീയുയോഗാ'ഖ്യമീനെയ്യ നീയുയോഗിനൃസേവദേവ'
ശുദ്ധാവിസർപ്പരോഗത്തെബുദ്ധവേദംജയിതുമേ. 82

ബൃഹത്തുടാദിപുതം

ചെറുവഴുതിനവേർ,ചിററട്ടെന്താശമിച്ചിവയെക്കഷായമാക്കി
കുറുകനുംപീച്ചുകുമിടി, മറിച്ചാർമിഴി'മലയമുക്കി,തമരീയില, 83
കഞ്ഞിക്കുക്കില, കയ്പ,കുക്കില, കുറുപ്പാലും മുരിക്കിൽ റളം,
കഞ്ഞിക്കൊട്ടമ തിൻകുത്ത,മിയ ഞാവലത്തുവടി,നിരത്യച്ചിട,
വർണ്ണാദത്തളിരി,പുറത്തെതുകൾ തൻ നീർചേത്തുവെൺപന്തം,
മഞ്ചിച്ചിട്താകാരി,രട്ടിമധുരം, മൊട്ടം, ചതുർജാതകം, 84

മുക്കായയെന്നിവയുച്ചകലക്കനെയ്യ

നിൽക്കാതെകാച്ചിയതെത്തുകഴിച്ചുകൊണ്ടാൽ

മുക്കാലുരുട്ടികൾവെടിഞ്ഞിട്ടമേവിസർപ്പ-

മുഷ്ടാലേഴുന്നഴൽ,മുനീന്ദ്രമനോനിവാസേ! 95

79 വിസന്ദേഹം (സന്ദേഹമില്ലാതെ)

80 നാലു തൂറീടങ്ങഴി (നാതുറീടങ്ങഴി)(വാരിയിൽ)വെള്ള
തതിൽ ഈരട്ട നാഴി (പതിനാറുനാഴി) 80-ം 81-ം സ്തോകങ്ങ
ളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

81 സോമലതാരസം (സോമവള്ളിയുടെനിർ) സമം (ക
ഷായരോഗോടൊപ്പം) കൊത്തമ്പാല,ക്കടലങ്ങൾ = കൊത്തമ്പാല,
കടലം (കടകുപ്പാല) ഇവയുടെവീത്തു (അരി) വടി (ഇരട്ടിമധുരം)
താംദോരം (മുതങ്ങ), കൂണേരിവെഴും ദ്രവ്യം (തൃികട്ട) വിഴാൽ
തണ്ഡലം (വിഴാലരി) ഇവ സംബന്ധിച്ച (നല്ല വല്ലുംഅർച്ച)
ചേർത്ത".

കെട്ടുപുണ്ണുകളെ, നല്ല കഷിംഭോധം, ചിരഞ്ചി, വ
വിടുപോവതിങ്ങനാനീ സുഷുവാദയാതനെയുടോ. 86

നന്ദാകേളുമാവഴത്തിനടയോട്ടു, ക്ഷൺദൈരിഞ്ഞാപുളി-
ക്കും, കെടപമായബീജ, മിവയോ, മാങ്കുറ്റിമാശിക്കുയോ,
ചേന്നീടപ്പുളിയാരില, ഭൂ, മധകൊത്ത വാലതൽതണ്ഡുലം,
പിന്നൊത്തച്ചിയതിൻറപ്പുവി, വസരം മോരിൽപ്പഴങ്ങി
സ്വയം. 87

ചാലേമുക്കി യാക്കിമോരില, തിന്നെന്തേവിച്ചുകൊണ്ടിടിലോ
മാലകുന്നവിസർപ്പമാകവെമറഞ്ഞീടുംതര പാലമേ!
മേലേറ്റംതമിഴാമവേതടയകഞ്ഞിക്കെട്ടകത്തിൻകുത-
ന്നാലേമുക്കടി ചെച്ചുമോനുകയുമാംമാശിക്കുചേർത്തങ്ങിനെ. 88

അമൃതാദിമുക്കടി

പൊൽച്ചുര നല്ലംകരചചിററമേ ത, മ മന്തരിൻപല്ലവം, ചുണ്ടവേ
തെങ്ങൻ,
നൽ ചുവക്കീർ, ചെറുപ്പനയുടെങ്ങരി, ചൊളിഞ്ഞാപ്പുളിക്കുദമിന്നി

82 സിദ്ധയോഗാഖ്യം = സിദ്ധയോഗം എന്ന ആഖ്യായാട്ട്
(പേരോട്ട്) കൂടിയത്. ബലമവഗം (വേഗത്തോടുകൂടി) 'മുഖം
വെട്ടിത്തുയിക്കുമേ' എന്ന പാദാന്തരം. 83-ാം 84-ാം 85-ാം ശ്ലോക
ങ്ങളെ ഒന്നായി അനവയിക്കണം.

84 കറുപ്പേലും മുതക്കിൻ (കരിമുതക്കിന്റെ) ദളം (ഇല)
കാർ (മുത്തങ്ങ) ചതുർജ്ജാതകം (ഏലത്തരി, ഇലവംഗത്താലി,
പച്ചില, നാഗപ്പൂവ്)

86 സുഷു (മോരണം)

87 ഞെരിഞ്ഞാപ്പുളിക്കും (ഞെരിഞ്ഞാപ്പുളിക്കിഴങ്ങു)
കെടപം (കടകപ്പാലയെ സംബന്ധിച്ചത്) ആയ ബീജം (വി
ത്ത്) കടകപ്പാലയരി ബാറ്റം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) തണ്ഡുലം (അരി)
87-ാം 88-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവയിക്കണം.

88. മോരിൽ മുക്കടിയാക്കി. തമിഴാമവേതടയ (തമിഴാമ
വേതമേർന്ന) മാശിക്കചേർത്തങ്ങിനെ മോനുകയുമാം.

89. മന്തരിൻ (സീമ തതിന്റെ) പല്ലവം (നളിർ) നൽച്ച
വക്കീർ (നല്ല കാർകോകിലരി) ചെറുകടലാടിപ്പയോദങ്ങൾ =

കുച്ചുരികളാദിമേലത്തരി,ചെറുകടലാടി,പ്പരയോ,ദന്തശ്ലപന്തൻ
തെച്ചിപ്പു,തെങ്ങത്തൻപൂക്കൾ,യരി,പുളിയുരിൽവളം,ജീരക
ങ്ങൾ, 89

പാവിട്ടത്തളിർ,ഗോപി,പാഡിമ,മിന്നിളരുതീഹലം,മാധിതൻ
കാ,വൈദേഹി,വിശാഖവർത്ത,തുകളാലുഞ്ചാക്കിടുംമുക്കടി
സേവിച്ചീടണമുപ്പമിട്ടുഭീവസംതോറുംവിസർപ്പാമയം
താഡംകുഞ്ഞ,‘മൗനാദി യണ’തമൗനായുല്ലിതമനുഷ്ഠിതേ! 90
പുടപാകകഷായങ്ങൾ ശാകപത്രാദി

തേക്കീൻകൂസ,കടക്ക,യല്ലിണ,വിശാലിൻ,വിത്തു,ജാതിക്ക,മാ-
ഗിക്കു,തിപ്പുവീരണ്ട,തെച്ചിമുലൻമൊട്ടാ,ക്കാർമുരക്കിൻതളിർ,
പൊരാട്ടർപ്പയ്യിതൊക്കെന്നല്ലൊരിളനീർ നന്നുള്ളിലാക്കീട്ടു-
ച്ചാമു‘ചാണകമൊത്തീടുംമസുണമാംമണ്ണിൽപൊതിഞ്ഞേ
ററവു, 91

നേരതീക്കനലിങ്കൽവെച്ചരമണിളർവേളവേവിച്ചിള-
ന്നീരിന്വെള്ളമെടുത്തരിച്ചുപുനരാദുരോൾകരേത്തനമായ്
സാരംഗാക്കി!കടിപ്പറക്കവെടിയല്ലെല്ലാവിസർപ്പങ്ങളും
ദൂരത്തായിട്ട,മീവകയ്ക്കു‘പുടപാകകപാടി‘മെന്നാണപേര്. 92

ചെറുകടലാടിയും പരയാദിയും = (മുത്തങ്ങയും) പുളിയുരിലിട,
ജീരകങ്ങൾ (ജീരകം കമിഞ്ചീരകം, പൊഞ്ചീരകം) 89, 90
മണ്ണാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

90. ഗോപി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) പാഡിമ (ഉറുമാമ്പഴത്തി-
ന്റെ ചെട്ട) ജാതിഹലം (ജാതിക്ക) വൈദേഹി തിപ്പുവീ ഉപ്പം
(ഇത്തുപ്പം) ഇട്ടു ദിവസംതോറും വിസർപ്പാമയം (വിസർപ്പരോഗം)
താഡം കുഞ്ഞുസേവിച്ചീടണം.

91. യല്ലിണ (വെട്ടുമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾത്താലി) ദൂർവ്വ
[കറുക] ഇതൊക്കെ ഒരു ഇളനീർ തുറന്ന അതിന്റെ ഉള്ളിലാ-
ക്കിട്ട് തുറന്ന സ്ഥലം അടുപ്പ് ചാണകം തെന്തിടം [ചേറൻ] മസു-
ണമാം (ഇച്ചക്കമുള്ളതായ) മണ്ണിൽ ഏററവും പൊതിഞ്ഞു 91, 92
മണ്ണാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

92 നേരതീക്കനലിങ്കൽവെച്ച് അരമണിളർ വേള [സ-
യം] വേവിച്ച് ആ ഇളനീരിൻ വെള്ളമെടുത്തു ഈ വകയ്ക്കു (ഇ

ശോപനംഗനാദി

കേൾക്കാഭിംവധൂടിയാൾ, കര കൂറിക്കിൻതുവു, ഭൂച്ചീരകം,
 ധീക്കാണാററിപപ്പടം, കറുക, പാർവ്വള്ളിക്കിഴങ്ങംബുദം,
 ഉഷാർകാനനവെള്ളരിയ്ക്കുടയവേർ, മാശിങ്കുതെച്ചിപ്പൂരം,
 തേക്കിൽകൂമ്പിയലുംകടക്ക, തിരുനാൽമുൻചൊന്നമട്ടിൽപ്രിയേ! 93

പുടപാകകഷായം നീർചമച്ചൽ-
 കടമാശിങ്കുപൊടിച്ചതൊട്ടേതനം,
 തടവിപ്പുകടിച്ചിട്ടുംകീടാവി-
 ന്നടവല്ലതുവിസപ്പുവുംശമിത്തം.

94

വിരളാകരംബാദി

കഞ്ഞിക്കൊട്ടകവേർകടമ്പുങ്ങമതൻവേർപിന്നൊന്നാലാമരം
 മഞ്ഞൾത്തേക്കുകളെന്നിവരറിഞ്ഞതോൽ, വൈരുകുത

തതിന്റെവേർ,

കണ്ടുക്കണ്ണി! കടക്ക, കരത, മിരിപ്പുകൊതൽമുച്ചീരകം,
 രഞ്ജിയുന്നമരോരകം, സുരമരം, രാമച്ച, മിശിങ്കു, കൾ
 അത്തിത്തരിപ്പലി, യഷ്ടി, കരിങ്ങാപിള്ളെഴുംകൊതലോ,-
 കൊതരിട്ടുംതമിഴാമവത, കരയാമ്പുവ, പൂ, ജാനിത്തു, കൾ

95

ങ്ങിനെ ഉണ്ടാക്കുന്നവയ്ക്കു്) പുടപാകകഷായം (പുടപാകകഷായം)
 എന്നാണു് പേർ.

93. ആഭിംവധൂടിയാൾ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു്) അംബുദം (മു
 താങ്ങിക്കിഴങ്ങു്) കാനനവെള്ളരി (കൊട്ടവെള്ളരി) കടയവേർ. തെ
 ച്ചീപ്പൂരം (തെച്ചിപ്പൂവ്) മുൻചൊന്നമട്ടിൽ (ഇളന്നീർ തുറന്ന അതി
 ന്റെ അകത്തുപക്കി അടച്ച ചാണകത്തൊട്ടകൂടിയി ഇഴക്കണ്ണിൽ ന
 ന്നായിപ്പൊതിഞ്ഞു് അത മണിക്കൂറുടെ തിക്കൊലിരുത് വേവിച്ചു്)
 93-ം 94-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുറചയിക്കണം.

94. മുൻകടമാശിങ്കു = മുൻകടം (വീരും ഏറിയത്) ആയ
 മാശിങ്കു പൊടിച്ചതും ഒട്ടു തേനും.

95. സുരമരം (ദേവതാരം) 95-ം 96-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അ
 ന്വയം ഒന്നായിട്ടാണു്.

96. യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) അല്ലുജാനിക്കുകൾ = അല്ല (വരട്ട

മുദ്രാപിചന്ദന, മുന്തിരിങ്ങ, കശുവിഴാൽവിത്തിട്ടുണത്താലുമേ
ഏതൃത്തിൽ 'പുടപാക'മാകിയ കഷായം തീർത്തുസേവിച്ചിടാം. 95

ഒടിരാസവും

മഞ്ഞാളിരണ്ടനെ! നൂററിതപത്തെട്ടുപലം വെറുംകരിങ്ങാലി
അത്രെയിടങ്ങഴിയും വെള്ളത്തിൽ കലാമീകരിക്കേണം. 97

ഏട്ടിലൊന്നാംപൊഴുതരിച്ചിട്ടാനിഷ്കപാമനീരിനെ
വട്ടണിക്കൈകയാളേ! വേറിട്ടുപാത്രത്തിലാക്കണം. 98

കെട്ടലും സോമവള്ളി, കുറുക, കളവീവെള്ളരിയ്ക്കു, ഉളവേൾ, തെ-
ച്ചിപ്പ, കഞ്ഞുണ്ണിതാൻ, പിററുതരി, തവിടമാംജീരകം പാൽമര
ത്തോൽ,

ഒപ്പിട്ടോരോപലംകണ്ടിവസ പദിചതുച്ചിട്ടുവകെട്ടിനന്നാ-
യപ്പാത്രം ചട്ടവെറുലത്തൊതപകൽ മുഴുവൻ വെള്ളം തക്ക
മെണ്ണ. 99

പിന്താപിഴിഞ്ഞരിച്ചുപ്പം തേൻപാറ്റാകലാപവാരിയെ
വടപഴക്കം പെട്ടെന്നല്ലമൺപാത്രത്തിങ്കലാക്കണം. 100

ആ പാത്രം സംസ്കരിക്കേണ്ട ക്രമം

പാച്ചോററിതൻതൊലികലനകിലും, തണുപ്പ

വെച്ചോരുചന്ദന, മൃണാളി, കളംസമാനം

മഞ്ഞൾ) ഇവ.

97. അത്രെയിടങ്ങഴി [നൂററിതപത്തെട്ടിടങ്ങഴി] യാം വെ
ള്ളത്തിൽ കലാമീകരിക്കണം (കഷായമാക്കണം).

98. ഏട്ടിലൊന്നാംപൊഴുത്ത് = ഏട്ടിലൊതകാശമാകുമ്പോൾ
(പതിനാറുടങ്ങഴിയായപ്പോൾ) ആ നിഷ്കപാമനീരിനെ (ക
ഷായവെള്ളത്തെ) അരിച്ചിട്ട്.

99. അടവീവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി)ക്കുള്ളവേൾ ഇതവിധ
മാം ജീരകം (ജീരകം, കരിഞ്ചീരകം) പാൽമരത്തോൽ (നാലാമ
രത്തൊലി) ഇവ ഓരോപലം കണ്ടു ഒപ്പിച്ചു സ്വപദി (പടർ)ചതു
ച്ചുളുട്ട്.

100. കലാപവാരിയെ (കഷായവെള്ളത്തെ)

101. ചന്ദനമൃണാളികളും = ചന്ദനം, മൃണാളി (താമരവള
യം) ഇവയും, സമാനം (ഒപ്പം) വടി (ഇരുട്ടിമധുരം) 101ം, 102ഉം

പാൽച്ചോലവാണി! പനിനീരിലരച്ചുകത്തു

തെച്ചൊന്നുണക്കി, തുടന്നുവടി, കത്തുകക്കം,

101

നാമച്ചം, തിരുവട്ടകപ്പുഴ, നാറുംചെഞ്ചലുതട്ടുൽബണം

ശ്രീമിന്നണിതചന്ദനങ്ങളി, വയെച്ചുണ്ണിച്ചുനൈചെൽക്കരം

കാമംപോലെപുകച്ചതായിടണമാപ്പാതും, പ്രിയേക്കൈതത-

ന്നോമൽപ്പനീരയിട്ടിടണമ, മസൗരഭ്യം വരാനായതിൽ

102

പിന്നെപ്പാത്രമടച്ചുനൂട്ടി വസം സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുനാ-

ലാന്നാൽതൊട്ടതിൽനിന്നുവേണ്ടതു കിടാങ്ങൾക്കാരുതേക്കണം,

ധന്യേ! രാവിലെയീമരുന്നതുകത്തന്നോരിൽക്കുറുപ്പർദ്ദം

മിന്നിട്ടുംനിലനിന്നിടാ, മുടിയുമേപുണ്ണുമാക്കയും, കഷ്ഠം വൃണം.

103

‘ഖരനാദൻ’ വിധിചോര ഖദിരാസവമാണിന്

ചൊല്ലാസുരകദംബോചം ശൃംഖലാവിഷം കൃതവിശ്രമേ!

104

ശിംശപാസ വം

ഇതമുൾക്കാതലാലുംമുറഞ്ഞുവിധമാസവം

വിരചിജ്ഞാ, മിതാണോന്നാത്തരമാം ‘ശിംശപാസ വം’

105

വാൽക്കുസവം

നിഷ്ഠാപഥത്തെക്കടവാകിയവിടപി, കരിങ്ങാലി, നാലാമരം, ക-

ഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തിന്നെഴുംവേരി, വയുടെതൊലിയാൽ തീത്തു മട്ടി

ചരിച്ച

ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

102. തിരുവട്ടകപ്പുഴ (തിരുവട്ടപ്പുഴ) ഇത ചന്ദനങ്ങൾ (ചന്ദനം, മകരചന്ദനം) ചുണ്ണിച്ചു (ചൊടിച്ച്) അരം (ഏറ്റം) നൈചെൽക്കരം (അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന പാത്രത്തിലാക്കിയതിന്നുശേഷം) ആരത്തിൽ (ആ കഷായത്തിൽ) സൗരഭ്യം വരാൻ കൈതതൽ മാമൽപ്പനീരയിട്ടിടണം.

104. ഖരനാദൻ (ഖരനാദാചാര്യൻ)

105. വിരചിക്കാം. ശിംശപാസവം ഖദിരാസവത്തൊട്ടു ഇലുമാകുന്നു.

106. വിടപി (മരം) ഇവയുടെ തൊലിയാൽ നിഷ്ഠാപഥത്തെ (കഷായത്തെ) തീത്തു മട്ടിച്ച് (തിരുമ്മിപ്പിടിത്ത) മുൻ

നിൽക്കാതെ തേനേനതിൻ നേർപകുതിയൊഴിയാതെ ചേർത്തുകൂടി
 ചൊന്നവണ്ണം
 വെട്ടും പാത്രത്തിലാക്കി തിരികട്ട, വടി, കൾമാശിജു, മുച്ചിരകുരുൾ,
 തെച്ചിപ്പവ, മകാട്ടുവെള്ളരിയതിൻ വേർ, തുവതൻപുവു, മാ-
 മച്ചം, ഗോപി, കരികുറുഞ്ഞിയുടെ വേർ, ദേവദ്ര, ദേവാദാനി,
 ഇളച്ചൊന്നെഴുപ്തപംക്തിയെൻറ പൊടിതേനിൻമുന്നിലൊ
 ന്നായെടു-
 തെച്ചിട്ടും കിഴിക്കെട്ടിയീട്ടുടനടച്ചിട്ടുണ്ടുനാൾവെള്ളണം. 107

പുഷ്പാസവം

പിന്നീടാറാംദിനം രാവിലെ മുതലതൽനിന്നൊട്ടെട്ടുതീട്ടുസേവി-
 ക്കുന്നാലെല്ലാവിസർപ്പങ്ങളുകൾക്കുമിതൊർമ്മിജു 'വാല്പാസവം'
 താൻ
 രാമസുതേന്ദ്രാവ, ശോകദമ, മലവി, തുറിക്കോ, മനമെച്ചവകം, പ്ലാ-
 മൊന്നല്ലെതെച്ചി, തുവച്ചെട്ടി, തിവയുടെ പുഷ്പങ്ങൾതൻകപാമ
 വെള്ളം 108
 തന്നൊപ്പം ചേർത്തുകൂടി ചൊല്ലിയവിധമൊരു പാത്രത്തിലാക്കിട്ടു
 ബാനോതിത്തന്ന പുണ്ണക്കിഴി ഉഷിരിലണച്ചിട്ടുവാകെട്ടിതന്നാൾ
 നൂറും നൂക്കുച്ചിപ്പനാലാംദിവസമുളതൽക്കൊട്ടെട്ടുതീട്ടുസേവി-
 പ്ലാനേകേണം, കിടാങ്ങൾക്കുഷസി, കുളർമതിക്കുറുണിച്ചുത
 കേരവി 109

ചൊന്നവണ്ണം വെട്ടും. പാത്രത്തിൽ (തേച്ചുണക്കിപ്പുകച്ച മയച്ചാി
 യ മൺപാത്രത്തിൽ) 106ം, 107ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
 യിക്കണം.

107. ഗോപി (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു) ദേവദ്ര (ദേവതാരം) ഔ
 ഷധപംക്തി (ഔഷധവർഗ്ഗം) തേനിൽ മുന്നിലൊന്നായ് (മുന്നിലൊ
 ത ഭാഗമായ്) അപ്പിട്ടും (പഴുതില്ലാതെ) പൊടി ചൊന്നുപോകാ
 ന്ത വിധം.

108 ദിനം (ദിവസം) അശോകദമം (അശോകമരം) കപാ
 മ വെള്ളം (കഷായവെള്ളം) 108-ം 109-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നാ
 യി അന്വയിക്കണം.

109 പുണ്ണക്കിഴി (പൊടിക്കിഴി) ഉഷസി (രാവിലെ) കി
 ടാങ്ങൾക്കു സേവിപ്പാനേകണം.

പതിനഞ്ചുദിനംകൊണ്ടു മന്ദവിസർപ്പപംക്തിയെ
ചിതമോടു ശമിപ്പിക്കുകതു് പുഷ്പാസ വംശിരേവ! 110

മഞ്ജിഷ്ഠാദി ഗുളിക

ഇമഞ്ചെട്ടിരജസ്വി, രട്ടിയപ്പരം, ജാതിക്ക, മുച്ചിരകം,
രാമപ്പു, കത്തനാച്ചിരവര, ചിതവേൾ, പിന്നെക്കടുക്കത്ത,
സോമാസ്യം ശതകപ്പ, ചേതമിരമുള്ളിൽകാത്തൽ, വർമതക്കത്തൽ
നോൽ, മാധിര, യണുവെള്ളരിയതിൽവേൾ, നെല്ലിത്തൻകായ
കൾ, 111

ഇടയപ്പെണ്ണുതാവരിയടപതിയൻ, കാർമതുക്ക, പാർവ്വള്ളി,
നേടിയനിലപ്പ നയെന്നിവയുടെയകിഴങ്ങ, മികളാറു, ചിററ
മുത, 112

സ പച്ചശ്വേദനം, നീർമന്ദനമൊത്തോലി, പ്രദാർശനമൊപ്പം
വെച്ചോമർപ്പ, ശമരത്തോലുകളെരചിലിടിച്ചിട്ടെട്ടത്തോതനീരിൽ,
തെച്ചിപ്പുനീരിലേ, വെളിഫലയുടെ കഷായത്തിലുംവൃത്തി
യിൽപ്പേ. 113

ഷിപ്താലതക്കത്തക്കൾക്കെതുഗുളികകളാക്കീട്ടുണക്കീടവേണം. 113
ഈ 'മഞ്ജിഷ്ഠാദിഗുളിക' യേ മരുത്തമർചേർത്തുരാവിലെ
കാമംസേവിപ്പവൻവിസർപ്പാമയംകൈവെടിഞ്ഞിടും. 114

114 കാമം (ഏററവും) വിസർപ്പാമയം (വിസർപ്പരോഗം)

110 പതിനഞ്ചുദിനം (ദിവസം) കൊണ്ടു മൂല മന്ദവിസർപ്പ
പംക്തിയെ ഉദ്ധരങ്ങൾ (ഊക്കേറിയവ) ആയ വിസപ്പങ്ങളുടെ
പംക്തിയെ (മുട്ടത്തേ).

111 ഇമഞ്ചെട്ടിരജസ്വി (മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി) അനീരവേൾ (ഏ
കനായകവേൾ) അരണുവെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) 111-ാം 112-ാം
113-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനയിക്കണം.

112 ഇടയപ്പെണ്ണു (നന്നായി)

113 പാർമരത്തോലുകൾ (നാല്പാർമത്തോലികൾ) ഏവം
(അപ്രകാരം) വേച്ചിച്ച (അച്ച) ലതക്കത്തക്കൾക്കെതിരായ (വലു
പ്പംകൊണ്ടു ലതക്കത്തക്കളോടു തുല്യമായ) ഗുളികകളാക്കീട്ടുണ
ക്കീടവേണം = വെയിലുകൊള്ളിക്കാതെ ഉണക്കണം.

ലക്ഷണഗുളിക

അരക്കു, തമിഴാമരവർ, പതിമുക, കലക്കൊമ്പുറം-
 ഖി, രട്ടിമധുരം, വയമ്പു, ലുവ, നൽക്കുടക്കുരു,
 ഉരത്തശതകുപ്പ, തെച്ചിമലർമൊട്ട, മുച്ചീരകം,
 സുരട്ട, പവിഴം, പടടാല, മീനമാതിരിച്ചു ദന്തം, 115
 വേമ്പാടത്തക്കമഞ്ഞൾത്തൊലികൾ, കരിമുക്കക്കാമരത്തിന്റെ
 തോൽ, കൊട-
 തമ്പാലത്തണ്ഡുലം, നൽകുക, കരിഗതപുത്തരിച്ചുണ്ടവർ
 തോൽ
 തമ്പപ്പു, തെങ്ങുതൽപ്പുക്കലയരി, കടകപ്പാലതൽവിത്തു, തീനി-
 ല്ലമ്പാടിപ്പെണ്ണ, മാശിത്ത, കളിടകലതംകരുതം, തുണിയകം, 116
 നീരട്ടിക്കുരുവിൻപരിപ്പ, നീയമുള്ളൽകോലു ചുട്ടോതവെ-
 ണ്ണിറു, കൽവനവെള്ളരിക്കട, കരുപ്പാമ്പട്ടയന്നുഷഡം,
 മാറീടാതെയിവററീനോട്ടസമമായ് ചേക്കുംപെറുപ്പുന്നവി-
 ത്താദോമൽതുടഗാത്രീ; തെച്ചിമുരടിൻകപാമത്തിനാൽ മൂന്നാൾ,
 കേൾക്കോരോദിവസം അഥാകരിമുരിക്കാകംമരം, തേക്ക, ക-
 ണ്ണിക്കൊട്ടം, കരുനൊച്ചിതാനി, തുകൾ കൂമ്പിന്റെവീർക്കൊണ്ടുമേ,
 കല്ലിച്ഛിട്ടുവറക്കണം ഗുളികയേലത്തക്കതപ്രായമായ്,
 വെക്കുംപന്നെമുണക്കണംനിഴലിൽവെച്ചിട്ടായതെൻ
 നായികേ 118

115 മുച്ചീരകം (മുണ്ടുജീരകം) സുരട്ട (വേവതാരം) ഇതമാ-
 തിരിച്ചുദന്തം (ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം) 115-ാം 116-ാം 117-ാം 118-ാം
 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

116 കൊത്തമ്പാലത്തണ്ഡുലം (കൊത്തമ്പാലതരി) അമ്പാടി-
 പ്പെണ്ണ (നന്നാറി).

117 വനവെള്ളരിക്കട (കാട്ടുവെള്ളരിവേർ) മൂന്നാൾ തെ-
 ച്ചിമുരടിൻ കപാമത്തിനാൽ (കഷായത്തിനാൽ)

118. തമാ (അപ്രകാരം) ഓരോദിവസം. കൽക്കിച്ഛിട്ടു
 (അരച്ച) ലത്തക്കതപ്രായമായ് (ലത്തക്കതപ്രമാണമായ്) ഗുളിക

കൊത്തമ്പലം, കറുത്തജീരകം, മയോ! മാശിജ്ജ, പാലോരനിവൃ-
ക്ഷത്തിൽത്തോലി, വയോ, കടമ്പിനാടെത്തോലോ, തെച്ചിവേഞ്ഞാ
ലതോ

മെത്തും നീലമുതക്കുതൻതൊലിയോ, നിഷ്പാഥമാക്കീട്ടതിൽ
പേരുതാണേനുകരേണ്ട നിഗ്ഗുളികയെ, ശ്രീമൽ ഗുണാഗാരമേ! 119
ലാക്ഷാരമ്പം തണുപരേ! 'ലാക്ഷാദി'യാരുളികമിതുപാത്താൽ
ആരേക്കുപമില്ലതററും ത്രുക്ഷവിസപ്പങ്ങളെക്കണത്താലേ. 120

വിസപ്പാപ്പനിഗുളിക

പാവുകഴഞ്ഞ്, കറപ്പുവട്ടുകഴഞ്ചു പത്തു, മാശിജ്ജ
പാടെക്കഴഞ്ചുരണ്ടു, തീപാക്കുകഴഞ്ചുതാൻകരിങ്ങാലി, 121
പാമ്പിതുകളെക്കൊപ്പീരകയിലനീർ, മുരിക്കിലപ്പുതുനീർ,
ചാതകരിങ്ങാലിതെസ്സാരകപാഥിതാംബുവാട്ടിൽപാൽ, 122
നൽക്കുമ്പഞ്ചുകാട്ടുവെള്ളാരിയിവററിൽവേർകളും, കാറ്റു, മായ'-
വെത്തുന്നോതകഷായവെള്ള, മിവയാൻ മുട്ടാതെയോരോദിനം
കല്പിച്ചിട്ടുളവാക്കണംഗുളികമേ! വാതക്കുതപ്രായമായ'-
വെക്കംപിന്നെയുണക്കണംനിഴലിൽവെച്ചിട്ടായതെൻ നായി
കേ! 123

യെ ഉളവാക്കണം. പിന്നെ വെക്കം ആയതു (ഗുളിക) നിഴലിൽ
വെച്ചിട്ടു ഉണക്കണം.

119. കൊത്തമ്പലം (കൊത്തമ്പലയരി) കറുത്തജീരകം
(കരിഞ്ചീരകം) നീലമുറിക്ക (കരിമുറിക്ക) നിഷ്ക പാഥം (കഷായം)
ആക്കിട്ടു അതിൽപേരുതാണേ ഈ ഗുളികയെ നുകരേണ്ടതു (സേവി-
ക്കേണ്ടതു).

120. ത്രുക്ഷവിസപ്പങ്ങളെ - ത്രുക്ഷങ്ങൾ (ഘോരങ്ങൾ) ആ-
യവിസപ്പങ്ങളെ കണത്താലേ അകറ്റും. ആരേക്കുപമില്ല.

121. കരിങ്ങാലി (കരിങ്ങാലിക്കായൽ) കഴഞ്ചു അഞ്ചു
താൻ. 121-ം 122-ം 123-ം മണ്ണുകങ്ങളെ ഒന്നായിത്തണുപ്പിക്കണം.

122. ചാതകരിങ്ങാലിതെസ്സാരകപാഥിതാംബു (നല്ല കരി-
ങ്ങാലി തെക്കൊരുതൽക്കഷായം).

123 കാറ്റും (മുത്തങ്ങളും) കൽക്കിച്ചിട്ടു (അച്ചു)

316 ആരോഗ്യപ്രത്യാമണി—ബാലചികിത്സാക്രമം

ചേലേറ്റുന്നി'വിസർപ്പാശന' ഉളികപൊടിച്ചിട്ടുനെചേർത്ത
 തേനിൽ -
 ചാലിച്ചുണ്ണിത്തന്നെമാവിലെയും ഹിമസം ബാലകന്മാരെ, യെ
 ന്നാൽ
 ലീലാഭംഗ്വിഭേഷാണിതക്ഷോഭവു, മുതതമമാം കഷ്ടവും വിട്ടു
 പോകും,
 മാലേറീട്ടംവിസർപ്പപ്പരിഷ്കളൊഴിവാക്കേണ്ടപൊല്ലേണ്ട
 തുണ്ടോ? 124

വിസർപ്പമുള്ളവരുടെ തലവേദനവിന്ത

വെൺ പാടീര, കടക്ക, പുതുതുകില, കളം, മുഞ്ഞാവർ, കാവിമണ്ണും,
 നസ്യേഷിച്ഛാമനപ്പെൺമുലരസമതിലൊന്നിച്ചു, നെററിയ
 തേച്ചാൽ
 മൃഗ്യംവേഗംവിസർപ്പാമയമതിലുള്ളവരുക്കൾ; മുൽനോവു, ശ്ല-
 ഷംബംവിട്ടിന്നിരയാതാംവലീപനിർണ്ണയത്തെങ്കിൽവേണ്ടുന്നതും
 ഞാൻ. 125

കൊത്തമ്പാലയിലുത്ഭവിച്ചു മരിപ്പിന്നിണ്ടിട്ടംകൊടിത്തുവവേർ,
 പുത്തൽപർപ്പടമെന്നപല്ലുപുനരന്തൽച്ചുണ്ടവേരിൽതൊലി,
 മുദംപുഷ്പമുലമൊപ്പമിവയിൽചേർത്തിട്ടവെച്ചുംകഷാ-
 യത്തെക്കിഞ്ചനപഞ്ചസാരവിതറിശ്ശുവിച്ചുകൊണ്ടാൽമതി. 126

124 അനുവൃതം [ദിവസംതോറും] രാവിലെ ബാലകന്മാ-
 രെ (കട്ടികളെ) ഉണ്ണിക്കണം (സേവിപ്പിക്കണം) ശ്യാണിതാക്ഷോ-
 ദ്രവും (രക്തക്ഷോഭവും) ഉതതമമാം (ഏറ്റവും വലിയ).

125 വെൺപാടീരക്കടക്കപുതുതുകിലകളും = വെൺപാടീരം
 (വെൺപന്തം) കടക്ക, പുതുതുകില (പുതിയമുത്തങ്ങ) ഇവയും ഒ-
 ന്നിച്ച ഓമനപ്പെൺമുലരസമതിൽ (മുലപ്പാലിൽ) സസ്യേഷിച്ചു
 (നല്ലവണ്ണംതേച്ചു) വിസർപ്പാമയമതിൽ (വിസർപ്പരോഗത്തിൽ)
 ഉള്ളവരുന്ന (ഉള്ളുള്ള) മുൽനോവ് (തലവേദന) വേഗം അനും
 (ശമിക്കും).

126 കൊത്തമ്പാലയിൽ ഉത്ഭവിക്കും (ഉണ്ടാകുന്ന) അരി
 (കൊത്തമ്പാലയിൽ) ഇവയിൽ ഒപ്പം (ഇവ എല്ലാംകൂടിയോടത്തൊ-
 ഉം) പുഷ്പമുലം ചേർത്തിട്ടു. കിഞ്ചന (കറച്ച).

ചിത്തശ്രമത്തിനും

പരുത്തിയിലു, നായക, ബൾകട്ടകി, പ്ലാറ്റാട്രാൾതൻ
പരാഗമലിയിച്ചുകോഴിയുടെ ചോരയിൽച്ചാരവേ,
ശിരഃസ്ഥലമതിൽപ്പരട്ടകിൽവിസപ്പമുള്ളൊക്കെ-
ക്കുന്നിലുളവാതകന്മാരൊഴിവാക്കുമെന്നാമലേ! 127

മുഖാവു കഴിഞ്ഞാൽ വേണ്ടത്

രാമപ്പം, നീർ, കറുത്തൊട്ടിയില, വടി, ഗദം, ചന്ദനം, പീണനെല്ലി-
ക്കൊത്തങ്ങക്കിഴങ്ങുന്നിവയുടെപൊടിതൂവെണ്ണയുംകൊങ്കനീതം,
ആമേളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടവില്ലതനിമുഖാവിലിട്ടെങ്കിലില്ലാ-
തമേവീസർപ്പമുള്ളൊരുതെനിമുകയിലെത്താളയുംതീച്ചതന്നെ. 128

അരുചിത്തും

ഏർപെണ്മാലേ! വിസർപ്പിത്തമചിവതകിലോതെച്ചിവേർ
വൽക്ക, മിഞ്ചി-
ത്തുവപ്പപ്പ, ബൾതേന്മാവിനുടെതളിരി, വററിക്കുറനി പ്പാഥ
വെളും
അപ്പിപ്പഞ്ചാരതാനേ, മപ്പ, സിത, യിവയോചോത്താല്ലെങ്കി
ലോ കേ-
ടമ്പുതാലീസപത്രപ്പെടിവിതറി, നുകന്നീട്ടവാതേകിടേണം. 129
കേണീടാതേച്ചതങ്ങുന്നിലയിതുവിധംതൊർപറഞ്ഞാൽവിസപ്പ-
കേണീടാമാരണോപത്രമവിധികളൊരുകണ്ടുബുദ്ധിത്തതെ
തെന്നാൻ

127 പരുത്തിയിലുനായകങ്ങൾ = പരുത്തിയിലുവും, നായക (ചെന്നിനായക)വും. പരാഗം (പൊടി) കോഴിയുടെ ചോരയിൽ ചാരവേ (നന്നായി) അലിയിച്ച (ചാലിച്ച) ശിരഃസ്ഥലമതിൽ (മുഖസ്ഥലത്തിൽ)

128. നീർ (ഇതവേലി) വടി [ഇരുട്ടിമധുരം] ഗദം [കൊട്ടം] കൊങ്കനീതം [മുലപ്പാലം] ആമേളിപ്പിച്ച [ചേർത്തു] ഉരസി [നീർ വററുന്നതുവരെ ഉരസി] വിസർപ്പം [വിസർപ്പം] ഉള്ളവരുടെ നിമുകയിലെത്താളയും ഇല്ലാതാമ.

129. തെച്ചിവേർ വൽക്കം [തെച്ചിവേർത്തോലി] മധു [തേൻ] സിത [പഞ്ചസാര]

വാതജ്വരദിവസി വെറുപ്പുവെച്ചു-

ല്ലാതാവുകില്ല, തിന്നുണ്ടുക്കൾ നോക്കുമെൻറെ.

3

വേരുന്നിന്നമിരട്ടയായുചിടയും ദോഷങ്ങളാവാറുണ്ട്

നേരമൊന്നിനിരക്കുകോപമതിനാ, ലോഭനോത്രിദോഷ

ത്തിനാൽ,

താമിർത്തൊഴി! പിന്നെയൊന്നു വിഷഗന്ധത്താ, ലി, വല്ലും

കുതും

നേരിട്ടുനന്നുരിയോമ്പതുവിധം വന്നെത്തുമെന്നാൽണം.

4

സ്മരിക്കാചികിത്സ

പിത്തം വെച്ചു വെച്ചിടാമിതുകളിൽ സാമാന്യവൈദ്യകൃതം,

പിത്തത്തിൻപക, രക്തദോഷ, മിവകൂടാതെ ജനിതീലിവ,

പറുപ്പുപ്പട്ടിടുകയാലിതുകളിൽ ശീതോപചാരം പരം,

പിത്തത്തിൻ മികവാൻ ഞ്ഞവതിലതും തണുപ്പുള്ളതും.

5

3. സ്ഫീതജ്വരപ്രകൃതിക്കും സ്ഫീതം (പെരുത്തത്) ആയ ജ്വരത്തിന്റെ ആകൃതിക്കും (സ്വരൂപത്തോടും) ഓർത്തതിൽ (മസ്മരിക്കയിൽ) ഏതു ദോഷമാണ് ഇടത്തത് (കോപിച്ചത്) എന്നതു തീച്ചയാക്കാൻ വാതജ്വരദിവസി വെച്ചു (വാതജ്വരമുതലായവയുടെ ലക്ഷണം.) മറ്റു ചരിക്കാതെ ആവുകില്ല. അതിനുവേറെ ബുദ്ധിമുട്ടു നോക്ക. ജ്വരത്തിന്നു കാരണമായ ദോഷം തന്നെ മസ്മരിക്കയും കാരണമായി വരുന്ന താകയാൽ മസ്മരിക്കയുടെ പൂർവ്വരൂപങ്ങളിൽ ഒന്നായ ജ്വരത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു മസ്മരിക്കയുടെ ദോഷരൂപാദികളെ ധരിച്ചുകൊള്ളണം. ജ്വരലക്ഷണങ്ങൾ ഇതിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അവയെ ഇതരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും വേണം.

4. ഇടയും (കോപിക്കുന്ന) വാതപിത്തകഫങ്ങൾകൊണ്ടു ഓരോന്നു, സംസ്കൃതങ്ങൾകൊണ്ടു ഓരോന്നു ഇങ്ങിനെ ആറ്. മസ്മരിക്ക (മസ്മരിക്ക)

5 ഇതുകളിൽ (ഒമ്പതു മസ്മരിക്കകളിൽ) സാമാന്യവൈദ്യകൃതം (സാമാന്യചികിത്സ) പിത്തം (മനസ്സു) വെച്ചു ഉരച്ചെടുക്കും. പിത്തത്തിൻപക (പിത്തരൂപം) ഇവ (മസ്മരിക്കകൾ) ഇതിക്കില്ല (ഉണ്ടാകില്ല) ആകയാൽ ഇതുകളിൽ ശീതോപചാരം പറുപ്പുപ്പട്ടിടും. പിത്തത്തിൻ മികവ് (പിത്താധിക്യം) ആന്നിടുന്നവയിൽ (മസ്മരിക്കകളിൽ) അത്യന്തം (ഏറ്റവും) തണുപ്പുള്ളതും പരുപ്പുള്ളതും.

വാതകഫത്തകരാറ്റുവരാതേരക്തംതെളിഞ്ഞീടുംവണ്ണം
ശീതക്രിയകളെയിവയിൽച്ചെഴുതീടണംമനമിരുത്തിവൈദ്യനാഥ. 6

ആനയടിയൻപുതുനീരിൽമഞ്ഞ-
പ്പാവിട്ടതന്റെ തൊലിമാത്രമെടുത്തു
തുവെള്ളമേൽക്കുമ്പോൾകിടുകിൽശ്ലീമിച്ച-
പോവുമെന്നുവിചിത്രമെന്തെന്നാൽ!

7

ജ്വരപ്രമുഖപൂർവ്വനിരയാൽമണ്ഡൂരിഗദം

വരത്തു ചരിതമെന്നുപൂവയറൊന്നിളക്കീടണം

ശരീരത്തിനവേപ്പവൽക്കലമതിൻകഷായത്തിലാ

ഭരണപടവിപത്തിയോപെടുകൊടുക്കുകിൽപ്പോതമേ. 8

അരതിജ്വരപ്പീഡിവരത്തുചരിതപാലിലോ,

മലിനതീഗുരുബ്രഹ്മിരസംസിതമേത്താകുന്നിങ്ങുപ്രദിപ്പി,നി

നെല്ലിങ്കുറവെള്ളരിയുക്കുത,കളർമയെഴും ചന്ദനംതാനിതെല്ലാം

തുല്യംകൂട്ടിപ്പൊടിപ്പിട്ടരികുകിയവെള്ളത്തിലോ,മോന്തി

മെന്നാൽ

തെല്ലപ്പുഷ്പംമണ്ഡൂരിഗദമുവെളിവാക്കാത്തെന്നശരീരം,

കില്ലെത്തിന്നെൻകിളിപ്പൈണ്ഡുരമോഴിപരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു

ഉത്തരേ? 10

പാരായേപപ്പടാ,ദീപികളടയകൊടിത്തുവവേര,ലഭയന്നാൽ

കാരൊത്തുമണ്ഡൂരംകുടയടപതിയൻകുറ,മീയൊഴിവാക്കുക

6. വാതകഫത്തകരാറ്റു (വാതകഫത്തകരാറ്റു) ശീതക്രിയകളെ (ശീതോപചാരങ്ങളെ)

7. ആനയടിയൻപുതുനീരിൽ (ആനയടിയന്റെ പുതിയ നീരിൽ)

8. ജ്വരപ്രമുഖപൂർവ്വരൂപനിരയാൽ (ജ്വരം മുതലായ പൂർവ്വരൂപങ്ങളുടെ നിരയാൽ പനി മുതലായ പൂർവ്വരൂപങ്ങളെ കണ്ടിട്ട്) മണ്ഡൂരിഗദം (മണ്ഡൂരികാരോഗം) യപരീതം (ഉടനെ) വരത്തെ നന്നു വേപ്പവൽക്കലം (വേപ്പിൻതൊലി).

9. യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുരം) ബ്രഹ്മിരസം (ബ്രഹ്മിനിർ) സിന്ധു (പഞ്ചസാര) 9ാം, 10ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിതമാണ്.

10. അസ്സപ്പുഷ്പം (വെളിവാക്കാത്തത്) ആയ മണ്ഡൂരിഗദം (മണ്ഡൂരികാരോഗം)

ചേരുംരാമപ്പ, വെൺചന്ദന, വടി, കൾകഷായീകരിച്ചുകണംപ-
ഞ്ചാര, ക്ഷൗര്യ, ഞാൾചേർത്തു കയ്യരമോഴിമണ്ണരീഗദാപ്പുണ്ടവ
ക്കായ്. 11

ധാന്യാലങ്കാദീ കഷായം

കൊത്തമ്പലയിൽനിന്നൊട്ടക്കരരി, നെല്ലിക്കാ, കുറുതൊട്ടിവേരി,
മുത്തങ്ങക്കട, വെപ്പുതൻതൊലി, പടോലം, വ്യാധിചുക്ക, നീവ
കൃത്യം കൊണ്ടുകഷായമാക്കിയതു തേൻചേർത്തിട്ടുസേവിച്ചുകിൽ-
സ്ത ക്ഷൗര്യമേരുന്നിടം, തൊളുട്ടിവിരാജൽഗതം! 12

ഇണാളാദികഷായം

ആരോമത്താമരപ്പുവട്ടു, ഭീരുവിധം ചന്ദനം, രണ്ടുമാവ, ച-
ടീരസ്ത്രീ, പിന്നെരണ്ടക്കട, യടപതിയൻ, കാറ, ഭീരുക്കിഴങ്ങ,
പോരാഞ്ഞെണ്ണിൻനറുപ്പുക്കലയരി, ചെറു നാരങ്ങ, ചിററീ ത
വീൻവേൾ,
നീരുംരാമപ്പ, നെല്ലിയു, കൾവടി, കുറുകപ്പല്ല, പാച്ചൊററിതൻ
തേൻ, 13

അത്രാക്കം, പുതിയൊരുപപ്പടഞ്ഞൊടൊക്കെ
കൊത്തമ്പലയരി, യിരിപ്പുതൻകൊത്തൽ
ക്ഷൗര്യംചേന്നിമയിവതൻകഷായവും
തത്താക്കംസപദിമസ്സരികാമയത്തെ. 14

11. പപ്പടാദീരികൾ = പപ്പടവും, ആദീരി (നന്നാറി)യും, ഇടിയ കൊടിച്ചുവവേരല്ലെങ്കിൽ—കാർ (മുത്തങ്ങ) അംഭസ്ത് (ഇരു വേലി) രണ്ടക്കട (കുളിവാഴക്കിഴങ്ങ) യടപതിയൻ കടം (നട പതിയൻ കിഴങ്ങ) ഈ ഔഷധങ്ങൾ ചേർത്ത—കഷായീകരിച്ച (കഷായമാക്കി) പഞ്ചാരക്ഷൗര്യങ്ങൾ—പഞ്ചാരയും ക്ഷൗര്യവും (തേനും) ചേർത്ത് മണ്ണരീഗദം (മണ്ണരികാശോഹം) പുണ്ടവക്കായി എടുക്കണം.

12. വ്യാധി (കൊട്ടം)

13. ഇരുവിധം ചന്ദനം (ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം) രണ്ടുമാവ് (വരുമാത്തൾ മരമഞ്ഞൾതൊലി) ആദീരസ്ത്രീ (നന്നാറി) രണ്ടക്കട (കുളിവാഴക്കിഴങ്ങ) മുത്തങ്ങ അഭീരുക്കിഴങ്ങ (രത്നാവരിക്കിഴങ്ങ) നീരും-വെള്ളം (ഇരുവേലി) 13ം, 14ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനുഗ്രഹിക്കണം.

14. ഇവയുടെ ക്ഷൗര്യം (തേൻ) ചേർത്ത കഷായവും.

ദുർവ്വാഹ്യതം

സാരംഗീമിഴി'കാൽത്തുലാംകറുകയെങ്ങിനെത്താഴിപ്പതു-
 ക്ഷീരത്തിങ്കലിടിച്ചുക്കെക്കിരസമേ തീട്ടൊന്നരിച്ചു,യയ തീൽ
 നീരും,നൽക്കുളികുഴങ്ങു,പരളുംനാലുചരമത്താലു,പാ-
 ടീരും,ഗോപികയാളി,മട്ടിമധുരം,രാമപ്പ,മഞ്ജുട്ടികൾ 15
 കൽക്കിച്ചിട്ടിവചേത്തിടങ്ങഴിനറുംനൈകാച്ചിരുണ്ണംകിട-
 ങ്ങൾക്കുറും തരസാമസ്മരിക,മുറയ്ക്കിച്ചൊന്ന'ദുർവ്വാഹ്യതം'
 മുകാലുംതവകൊണ്ടുലോടുകിടയാംമേൽകൊണ്ടുപാലിച്ചമേ-
 വൊക്കെത്തേക്കു വയ്പ്പാന്നമരമേത്രണീസമാധാധിതേ! 16
 നിഷ്പാഥത്തിനെനാലുപാലോലിമരമേന്താൽകൊണ്ടു

വെച്ചായതിൽ-

കല്ലിച്ചിട്ടതുതന്നെ,കാച്ചിയ നറുംനെച്ചോ,വെളിച്ചെട്ടുസ്തയോ,
 ലാക്കിൽത്തേച്ചുകുളിച്ചിടേണമിരുപത്തൊന്നാംഭിനം,വല്ലഭി
 നോക്കിടേണമസ്മരികപതുരതിൽമുറമ്പകളിച്ചിട്ടവാൻ, 17
 മസ്മരികക്കാക്ക കണ്ണിൽ പിടിവാൻ

ഗ്രേഹ്യമുക്തായ,പേരാൽമുകുളമതയാൽമൊട്ടി,നിന്തെച്ചി
 നന്താൽ-

വട്ടപ്പമൊട്ട,തേററാവരപ്പ,ടപതിതൽതൻകീഴങ്ങു,ലുലം,കേൾ
 യഷ്ടി,പാച്ചോററിവു ക്ഷത്തോലികളിതുകളാൽകപാഥനീർ
 തീത്തുച്ചോ-

റീട്ടാമ്മാരൊന്നരിപ്പായ തീല സമമായ"ക്കൊക്കനീർകുട്ടിവെച്ച" 18

15. പശുക്കുരും (പച്ചിന്റെ പാൽ) രസം (നീർ) ഏതിട്ട്
 ('എടുത്ത') നീരും (തുറവേലി) പാടീരും (പഴനം) ഗോപികയാൾ
 (നന്നാരി) 15-ം 16-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

16. ഇപ കല്ലിച്ചിട്ട് (അച്ച) ചേർത്ത മസ്മരിക തരസാ
 (പെട്ടെന്ന്) അമ്പും.

17. നാലുപാലോലിമരമേന്താൽകൊണ്ടു (നാലുചരമത്താലി
 കൊണ്ടു) നിഷ്പാഥത്തിനെ (കഷായത്തെ) വെച്ച ആയതിൽ നാ
 ലു (നാലുചരമത്താലി) തന്നെ കല്ലിച്ചിട്ട് (അച്ചകലക്കി) മസ്മരി
 കാതുരർ (മസ്മരികാരോഗികൾ) അതിൽ (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭിന
 ത്തിന്റെ) മുറമ്പ കളിച്ചിട്ടവാൻ നോക്കിടേണ.

18. പേരാൽമുകുളം (പേരാൽമൊട്ട്) ഉല്ലഭം (ചെങ്ങഴിനി
 കീഴങ്ങ) യഷ്ടിപാച്ചോററിവുകുളത്തോലികൾ = യഷ്ടി (ഇരുമി

നൽക്കൊത്തമ്പലതൻവീരന്തൊടുകുറുകുചുകുന്നള്ളി,മുക്കായ,
 വൽക്കും,നിമ്മിച്ഛിവരറിൻകിഴിനമണിമണിത്തുറമുനാകവോളം
 ആക പാലത്തരികലിട്ടായതീനെയുടനെടുത്തിട്ടകണ്ണിൽപ്പിഴിഞ്ഞൊ-
 ററിത്തീൽച്ചൊപ്പും,പഴുപ്പും,ചൊറിയുരരമറ്റും,വിട്ടുപോം
 ചുട്ടുനീറൽ, 19
 എന്നല്ല, തക്കടനോവുവിട്ടമിഴികൾക്കേറംബലംകിട്ടിട്ടും
 പ. നന്നക്കണ്ണിലെഴുംമസൂരികകളുംതാലെന്നിയേമാറുമേ
 നന്നേകംഗുരൂരികാത്തീയിലുതിക്കരും,മുറത്തീവിധം
 ചൊന്നോൻ നന്ന പിമസൂരികാപ്രതിവിധിക്കുചുരുക്കത്തീൽ
 തൊൻ, 20

കംഗുരൂരികാലക്ഷണം

പതനുകഫകോപാൽതീനയരിവടിവാറും,ശരീ
 യുടൻക്കുകനം
 അതചിച്ഛിട്ടുതിസാരമച്ചാരികൾക്കൊന്നെത്തോവീവകവൻ, 21
 ഉണിലുകൾമേനിയിലെല്ലാമണിയായ് കാണാംപറിച്ച
 തീൽപ്പിന്നെ,
 പ്രണയിനീകംഗുരൂരികാണയല്ലവതന്നെയെന്ന
 വൈദ്യമേതം, 22

ധരം) പാപ്പോററിഞ്ഞാലി, ഇവ. കപാലനീർ (കഷായവെള്ളം)
 കൊങ്കനീർ (മുലപ്പൂവൽ) 18-ം 19-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
 യിക്കണം.

19. രാത്രിവെല്ലം (മരമഞ്ഞൾത്തൊലി) ഇവരറിൻ കിഴി നാ
 മിച്ച (ഉണ്ടാക്കി) ഇവ ചതച്ചു കിഴിക്കെട്ടി കപാലത്തിങ്കൽ (കഷാ
 യ തരികൽ)

20. ഉൽക്കടനോവു (തീവവേദന) താലെന്നിയേ (കണ്ണി
 നദോഷംവരാതെ) ഇക്കാലം (കിഴി കണ്ണിൽപ്പിഴിഞ്ഞൊററിക്കുക)
 കംഗുരൂരികാത്തീയിലും താലേ പറയുന്ന (കംഗുരൂരികാരോ
 ഗത്തിലും) നന്ന. ഈ വിധം ചുരുക്കത്തിൽ മസൂരികാപ്രതിവി
 ചക്ഷുവും (മസൂരികാചികിൾസക്കുറ്റം) തൊൻ ചൊന്നോൻ.

21. കഫകോപാൽ (കഫകോപം ഹേതുവായിട്ട്) 21-ം
 22-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

22. ഉണിലുകൾ പറിച്ചതിൽപ്പിന്നെ മേനിയിലെല്ലാം അ
 നിയായ് കാണാം. വൈദ്യമേതം (വൈദ്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായം)

കംഗ്രമസൂരികാചികിത്സ

കാർ, വേപ്പിൽത്താലി, പപ്പടം, ത്രിഫലപിന്നിടോപദോലം, നൂറും
 വേർവീഴ്ത്തീട്ടിവഴൽകഷാരമനിശം സേവിച്ചുകൊണ്ടിടണം
 ഏവം കംഗ്രമസൂരിയിൽ കഫവിസർപ്പാപക്രമം മിക്കതും
 ചെയ്തവാനില്ലവിരോധമേതുമതിനാലാഗ്നാസമുണ്ടാകുമേ. 23
 കേടററാതെ കടുക്കയാനയടിതാൻനിർക്കൊണ്ടു ചീട്ടേതും
 ചീടേണം, കർമ്മീർചലാക്കി! കറുകപ്പല്ലിന്റെ നീർതന്നീലായ്
 കടൽവെള്ളമിവെക്കച്ച വിപചിച്ചീടുംവെളിപ്പെണ്ണയും
 ബാധം, നന്നതുതന്നെതേച്ചുകുളിപ്പിക്കണം സുഖംകിട്ടിയാൽ. 24

ക്ഷുദ്രമസൂരികാലക്ഷണം

പുതകംഗ്രമസൂരികസ്തംഗേനായ് വരമേക്ഷുദ്രമസൂരികാചി,
 പക്ഷേ
 ജ്വരമോടതിസാരമെന്നുണ്ടാംപെരുമംപിത്തകഫോത്ഥമാമി
 തീരുൾ. 25

ക്ഷുദ്രമസൂരികാചികിത്സ

കൽക്കണ്ടാധരി! കാട്ടുവെള്ളമിതത്ത് നിരാൽവയസേററവും
 കൽക്കി ചീട്ടുപുരട്ടണം, പുനരതീന്ദ്രാര, ജ്വരങ്ങൾക്കു തൊൻ

23. ഇവതൽകഷായം നൂറുംതേൻ വീഴ്ത്തീട്ട് അനിശം
 (നാൾത്തോറും) ഏവം (ഇതേവിധം) കഫവിസർപ്പാപക്രമം (ക
 ഫവിസർപ്പചികിത്സ)

24. അമച്ച (അരച്ചുകലക്കി) വിപചിച്ചീടും (കാച്ചുന്ന)വെ
 ലിപ്പെണ്ണയും ബാധം (ഏററവും) നന്ന (പുട്ടാൻനല്ലതാണ്) സു
 ഖം കിട്ടിയാൽ (കംഗ്രമസൂരിക ശമിച്ചാൽ) അതു (കാച്ചിയവെളി
 പ്പെണ്ണ) തന്നെ തേച്ചു കുളിക്കണം.

25. ക്ഷുദ്രമസൂരികാചി (ക്ഷുദ്രമസൂരികാരോഗം) പുതകംഗ്രമ
 സൂരിക (വലിയ കംഗ്രമസൂരികസ്തംഗേനായ്) വരമേ. പക്ഷേ പിത്തകഫോത്ഥം (പിത്തകഫങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടായത്)
 ആയ ഇതിങ്കൽ (കംഗ്രമസൂരികാരോഗത്തിൽ) ജ്വരമോട് (പനി
 യോടുകൂടിയ) അതിസാരം എന്നും (ഇടവിടാതെ) ഉണ്ടാം. കംഗ്രമ
 സൂരികയിൽ ജ്വരാതിസാരങ്ങൾ ഇടവിടാതെ ഉണ്ടാകില്ല.

26. കലിച്ചീട്ട് [അരച്ചു] അതിസാരജ്വരങ്ങൾ (അതി

ഉൾക്കൊണ്ടൊതിയകൈകളൊന്നിടകലത്തിച്ചെഴുത്തുംവെട്ടുർനി-
സ്കർക്കുംകൂമസൂരികാകമിതമായോരണ്ണതേപ്പിള്ളണം. 26
വെപ്പിലയിട്ടുറയ്ക്കുതിളപ്പിച്ചജവംകളിയ്ക്കുവാൻവിഹിതം,
കെല്ലിൽക്കുറ്റമസൂരികയപ്പിടിവിട്ടേ കളിക്കാവൂ. 27

വിസ്മഹോടലക്കണം

പിതാമഹോപമിയനുനിന്നിടുകയാൽമെഴുത്തുവാട്ടം,പനി-
ക്കൊത,നല്ലൊതുട്ടുനീലി,വയോടൊപ്പം പറപ്പെട്ടതും
വലിച്ചിട്ടു പഴയുപൊട്ടി,ലഘുവായിടംചപംചേറതും
കയ്യിൽചാട്ടമെഴുത്തുപൊള്ളകളെ നീ വിസ്മഹോടമെന്നോ
മെന്നും. 28

വിസ്മഹോടചികിൽസ

കരംഗാക്ഷി!തെങ്ങപ്പുതുപ്പാലീനാലേ
പാഞ്ഞെച്ചിവേദിന്റെതൊല,ല്ലയെങ്കിൽ
കരിങ്ങാലിതൻകാതൽ നന്നായരുച്ചാ-
ടോൽതെങ്ങുകൊള്ളട്ടെ വിസ്മഹോടമുള്ളാർ. 29

ബ്രാഹ്മണാദി കഷായം

ബ്രഹ്മി,തേന്തറാവരൽ,ച്ചിററുട്ടു,കളിയലുംമുന്തിരിങ്ങപ്പഴത്താൽ
നിവർണ്ണകുടാമരോ,രോഹിണിനടവിനറെല്ലിട്ടു തൻ കപാ-
നീരോ,
ചെമ്മേ തേൻചെന്തു സേവിയ്ക്കണമരിയകരിങ്ങാലി,നെല്ലിട്ടും
മോലം,
വെണ്ണാലോരും, സീത,തേന്തറ,കൾചെട്ടമീവതൻ കപാമമാവാ
മുഷ്ടിയിൽ, 30

സാരം, ലാഭം, ഇവയ്ക്കു നിസ്കർക്കം (സംഗമിപ്പാതെ) കൂമസൂ-
രികാകമിതം (കൂമസൂരികയ്ക്കു പറയപ്പെട്ടത്)

28 ലഘു (അല്പം)

30 നിമിഷം (മുണ്ടാക്കുന്ന) കപാമരോ (കഷായരോ)
രോഹിണി (കടുകുരോഹിണി) മോലം (മുത്തങ്ങ) വെണ്ണാലോരം
(വെണ്ണപാനം)മുഷ്ടിയിൽ (രാവിലെ) ഇവയുടെ സീതതേന്തറകൾ
(പഞ്ചസാര, തേൻ ഇവ) ചെട്ടം (കുപത്ത) കപാമം ആദാം-

ചന്ദനാദി പൊടി

പരേണു് ചന്ദന,മംബുദം, വടി, തഥാഭനൈതൽക്കിഴങ്ങ,സ്വവിർകുടം, ചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങ,തയ്യാൽപ്പേരായ് നറുംമൊട്ടുകൾ, പിന്നെത്തമരയല്ലി, ചിററുളു, രാമച്ച,ങ്ങൾ പാല്പൊരിമേൽ നന്നരംമോലി,ടയ്ക്കന്തി,ധാത്രിയിവയെപ്പാൽകൊണ്ടുച

ണിനെ 31

നന്നായുണക്കിച്ചുറ്റിച്ചു തിന്നണംനെയ്യുപേർത്തിഹ,
ചന്ദനക്കുളർകെയ്യോളെ് ചന്ദനാദി'കമിപ്പൊടി. 32

ഗോമൂത്രസാദിക്കൈലം

ഒന്നാഴിച്ചാണകനീർ,തന്നാഴിസപാദവാമിളന്നീർനീർ,
കരുതിട്ടുക,കറുവാഴസപരസം മൂന്നാഴിതന്നനാനാഴി 33
പേലാണീട്ടംഞെരിഞ്ഞാംപുളിയിലയുടെനീർ,പാലേഴുംനാ

ലുവുക്കു-

ത്തോലിൽ നിസ്സു പാഥമഞ്ഞാഴിയതി,വയോതപാത്രത്തിലാക്കി
ട്ടതിങ്കൽ
പാലേരാമച്ച,മഞ്ചട്ടി,കൾ മുകിൽ,വടി,കച്ചുരി, താമല്ലി,കൊട്ടം,
മാലേയം,വാരി,വാദനാർമര,മിതുകൾ കഴഞ്ചാറുകൽക്കിച്ചുട്ടി 34

31 അംബുദം (മുത്തങ്ങ) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) കുടം (കിഴങ്ങ) ഇടയത്തു (നന്നാരി) ധാത്രി (നെല്ലിക്ക) 31-ം 32-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

32 ചുറ്റിച്ചു് (പൊടിച്ചു) നെയ്യുപേർത്തു് ഇഹ (വിസ്തൃതമാകുമ്പോഴതിൽ) തിന്നണം (ഭുജിക്കണം).

33. സപാദ (മധുരം) ഇളന്നീർനീർ (ഇളന്നീർവെള്ളം) കറുവാഴ സപരസം (കറുവാഴനീർ) 33-ം, 34-ം, 35-ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

34. ഞെരിഞ്ഞാംപുളിയിലയുടെ നീർ നാനാഴി-പാലേഴും നാലു പൂക്കുതോലിൽ (നാലാമരത്തോലിയുടെ) നിസ്സപാഥം (കഷായം) മുകിൽ (മുത്തങ്ങ) മാലേയം (പമ്പനം) വാരി (ഇതരവലി) വാദനാർമരം (ദേവന്ദാരം) ഇതുകൾ എല്ലാംകൂടി ആറു കഴഞ്ചു് കലിച്ചു (അമച്ചു)

കാച്ചീടാമൊതനാഴിയെണ്ണ, യഥവാ സാക്ഷാൽ വെളിച്ചമുണ്ടാകാൻ,
തേച്ചാൽക്കൈലാസമിതെന്നകരവിവിട്ടമേവിസ"ഹോടദപ്പോദയം,
വാച്ചീടുന്ന വിയർപ്പമാറു,മുടലിൽപ്പൂതം; ചിരഞ്ജംശമി-
പ്പിച്ചീടംപികവാണി! 'ഗോമയരസാദി'പ്പേരിതിന്നോയിടാം. 35

ശീതപിത്തലക്ഷണം

തിണ്ണപ്പുകുന്നു,ചൊരിപ്പുണ്ടു,മരണകവട്ട-
പ്പുണ്ണമവിസ്തമുടലിൽകഫപിത്തകോപാൽ,
എന്നൊക്കേ!വിഷുധരായതു ശീതപിത്തം-
മെന്നൊതിടുന്നു,പറയാമിതിനും ചികിത്സ. 36

ശീതപിത്തചികിത്സ

ക്ഷീരത്തിൽഗോപി,കൊട്ടം,മലയജ,മിവയല്ലെങ്കിലോറ്റുർവ്വ,
ശീതം,
താരിന്നുള്ളല്ലി,തേറ്റാസരലി,തുകളാച്ചീട്ട തേയ്ക്കാമിതിങ്കൽ,
നാരോൽകൃഷ്ട'വിപരതി'പ്പൊടി വയറിളക്കാതുകൈഴന്നോക്ക
നർകാം,
പാരാതെശ്ശേഷ"മപിത്തോദിതമഹിതവിസർപ്പോക്തവൈദ്യ
ങ്ങൾചെയ്യാം. 37

35. വിസ"ഹോടദപ്പോദയം = വിസ"ഹോടത്തിന്റെ ദ
ർപ്പോദയം. (ഗർഭവോല്ലം) അകറ്റി വിട്ടമേ 'തേച്ചാൽ' എന്ന
ഉള്ളിന്ന" (വിസ"ഹോടമുള്ളടത്ത" പുരട്ടിയാൽ) എന്ന അ
ത്ഥമുള്ളു.

36. കഫപിത്തകോപാൽ (കഫപിത്തങ്ങളുടെ കോപം
ഹേതുവായിട്ട്) വിഷുധർ (വിചാരാർ)

37. ക്ഷീരത്തിൽ (പാലിൽ) ഗോപി (നന്നാറി) മലയജം
പരണം) ദുർവ്വ (കറുക) ശീതം (ചന്ദനം) നാരോൽകൃഷ്ട"ദാവിപ
ത്തിപ്പൊടി = സാരോൽകൃഷ്ടം (നല്ല വീരുകളുള്ളത്) ആയ 'അവിപ
രതി'പ്പൊടി. ശ്ലേഷ"മപിത്തോദിതമഹിതവിസർപ്പോക്തവൈ
ദ്യങ്ങൾ = ശ്ലേഷ"മപിത്തങ്ങൾ (കഫപിത്തങ്ങൾ) ഹേതുവായിട്ട്"
ഉദിതമായ (ഉണ്ടായ) മഹിതം (പെരിയത്) ആയ വിസർപ്പത്തി
ന്ന" ഉദരങ്ങൾ (പറയപ്പെട്ടവ) ആയ വൈദ്യങ്ങൾ (ചികിത്സ
കൾ) ചെയ്യാം; അവ ഇതിന്നു വളരെ ഫലിക്കാം.

രജസ്വാർഷികായം

രാവോ, മൽച്ചന്ദനം, ചിറന്ദൂത, രീരുകൊടി, ഇവവേർ, ചുണ്ട
വേരിൻ-

തോൽ, വേപ്പാകം മരത്തിൽ തൊലി, യീനുകളിണങ്ങുന്ന
സാക്ഷാൽക്കടക്ക

ആവോളം ക്ഷാമമാക്കി സ്ത്രീതവിതനി നകന്ദിടകിൽ പ്രീതപിതം
താപം കഞ്ഞിൻ വൈകാതൊതസുഖമുളവായിട്ടമെൻ പാടുശീലേ

പാർത്ഥീകസുമാഹിതൈലം

തെച്ചിപ്പപ്പ, ശയാവരി, കുറുക, നീരിങ്കൽ ഗം യഷ്ടിമേ-
ളിച്ചീടുംകുളിച്ചീടും മലയജം, കൽക്കിച്ചു ചത്തിട്ടിവ,
കാച്ചാം പാലുവായില്ലണച്ചതിലജം താനോ, വെളിച്ചെട്ടുറ്റയോ,
തെച്ചുന്നാലിതു ശീതപിത്തതജയെ ശ്ലീഷ്മശമിപ്പിക്കുമേ. 39

കക്ഷുപലക്കണ്ഠം

വാരികളിലോ, പുറത്തോ, മാറത്തോ, മലർക്കണക്കപിത്തത്താൽ
പാരുളുവായ പരക്കണ്ണാമാപ്പളകങ്ങൾ കക്ഷുപാണതേ. 40

കക്ഷുപചികിത്സ

രാമച്ചം, ചന്ദനം, ചിറന്ദൂത, വയലാചന്ദനം, കാവിമണ്ണം,
കാമം തേങ്ങപ്പുതു പ്ലാലതിലടവിലരച്ചിട്ട തെച്ചീടവേണം,
വാമേപിത്തക്കുപ്പൻ പ്രതിവിധികളെളയല്ല കിനികൽ പ്രയോഗി-
ല്ലാമേ, നിത്യം കുളിപ്പാൻ കായിലൊളിമൊഴി നല്ലാമരത്തോൽ
ക്കഷായം. 41

38. രാവ (വെട്ടുമഞ്ഞൾ) ഇതുകളിണങ്ങുന്ന (ഇതുകൾ
ചില മരങ്ങളെ ഇവ മുഴുവനോ ചേരുന്ന) ക്ഷാമം (കഷായം)
ആക്കി. സിന്ധ (പഞ്ചസാര)

39. ഗം (കൊട്ടം) യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) മേളിച്ചീടും
(ചേരുന്ന) മലയജം (ചന്ദനം) ഇവ കുളിച്ച (താച്ച) പ്രതിപജം
(പുളുറ്റ) താനോ വെളിച്ചെട്ടുറ്റയോ കാച്ചാം. ശീതപിത്തതജയെ
(ശീതപിതരോഗത്തെ) ശ്ലീഷ്മ (ഉടയം).

41. അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) കാമം (ഏററം) പിത്തക്കുപ്പൻ
പ്രതിവിധികളെ (പിത്തക്കുപ്പന്മാരുള്ള ചികിത്സകളെ) ഇതി-
ൽ (കക്ഷുപികൾ) പ്രയോഗിക്കുമേ. കുളിപ്പാൻ നല്ലാമര
തൊലിയിട്ടുകാച്ചിയ വെള്ളം വേണം. ഇതുമായ പ്രത്യേകം.

തഴമ്പിൻ

കാരിയെന്നരുടെയെല്ലൊഴുകാവിമണ്ണ
 ചേണമമവതിയോ, പുനരാനമെല്ലൊ,
 നേരേപൊടിച്ചുകൊണ്ടലിയിച്ചതേപ്പാൽ
 താതണ്ണുശാലിനിതഴമ്പുകളൊമ്പരയും.

72

തപശ്ചിശ്ശാലിചികിൽസ

തപ്പി,ക്കാരു,കളല്ലയെങ്കിൽ മനയോല,വൃദ്ധി,മഞ്ഞ്ചി താ-
 മട്ടിൽപ്പെടുന്നതിനാൽ, മല്ലിണയിതെല്ലാംചേർന്നാക്കിപ്പൊടി
 ചാട്ടംചെയ്ത, മധുവും, കലത്തരുടലിൽത്തേപ്പിച്ചുകിൽതോലിലെ-
 പ്പുഷ്യവും, ഹിതമിപ്പണിയിച്ചവെറ്റ മഞ്ഞ്ചിതർച്ചുവും. 63

പതിനാറാം അദ്ധ്യായം

കുശ്ലചികിൽസ

പുല്ലാടത്തും തരിപ്പും,വൃദ്ധയും,മനിലകയ്ക്കത്തിലുണ്ടാകുമ്പോൾ,
 വല്ലാതെചെട്ടുന്നിറുന്നതുമെന്നിവിവർണ്ണതും, പിത്തകയ്ക്കവും,
 വല്ലാതെ ചില്ലി വീക്കം, ചൊറി,യിവുകൾകയ്ക്കത്തിലേ
 സംഭവിച്ചുള്ള,
 മെല്ലെക്കയ്ക്കങ്ങളിൽപ്പാർന്നിറുന്നമിവയാൽദോഷകോപത്തെ
 വൈദ്യൻ. 1

42 യാമവതിയോ (വരട്ടമഞ്ഞളോ) ചെറേതൻ.

43 യഷ്ടിക്കാമുകൾ (ഇരട്ടിയെഴുവും മുത്തങ്ങയും) തല്ലെ-
 കിൽ മനയോല മുതലായവ ചേർന്ന അരക്കിന്റെ പൊടി (അരക്ക
 പൊടിച്ചതു) വൃദ്ധി (കൊട്ടം) തല്ലിണ (വരട്ടമഞ്ഞൾ മാമഞ്ഞൾ
 തോലി) മധുവും (തേരും) ഇപ്പനിക്ക പൊടിച്ച നെയ്യും തേരും
 (വേർത്തതേപ്പാൽ) ചെറും മഞ്ഞ്ചിതർച്ചുവും (മഞ്ഞ്ചിപ്പെട്ടിടി
 മാത്രവും) ഹിതം (കൊള്ളാം).

അദ്ധ്യായം 16

1 വൃദ്ധയും (വേദനയും) അനിലകയ്ക്കത്തിൽ (വാതകയ്ക്ക-
 പത്തിൽ) അതെന്നിറും (ചുക്കുന്നിറും) സംഭവിച്ച (ഉണ്ടായ)
 ഉവയാൽ (മെല്ലെത്തലക്കുന്നതോൾ) കയ്ക്കങ്ങളിൽ ദോഷ
 കോപത്തെ വൈദ്യൻ അറിഞ്ഞും. ഏതു ദോഷമാണ് കോപി-
 ചു നീക്കുന്നതോ മനസ്സിലാക്കണം.

തൃത്യാവിൻനീതകൊണ്ടങ്ങിനെരജനി, കരിങ്ങാലിത്തോ,
 കൽക്കമാക്കി
 കൈശൃത്തോടാരിയിൽത്തേച്ചിടുകിലഖില കഷ്ടങ്ങളും വിട്ടു
 പോകും
 'തിക്ത'ാഖ്യംനെയ്യഗിപ്പിച്ചിടണമെ 'മഹാ തിക്ത'മാം നെയ്യു
 തരണം,
 യുക്തംമെയ്യുക്കുചേരുന്നവനടന'വിപത്തി'പ്രയോഗാൽ
 വിരേകം. 2

അതൃതാരിഷ്യാദി കഷായം

ആര്യു!ചിനറുതേ,ദട്ടവേപ്പരജനിവൽക്കം, കൊടിത്തുവതൻ
 വേരി,ച്ചൊന്നവയും, പടോലമിടചേന്നിടുംകരിങ്ങാലിയും,
 സാരംഗാക്ഷി!കഷായമാക്കിയതുതേർതുക്കിക്കഴിപ്പോക്കുന്നി-
 സ്സാരംകഷ്ടവികാരമാസകവമെന്നാണെന്റെ പൂണ്ണാശയം. 3

ത്രിഫലശരശിരേഖാദി കഷായം

ഫലത്രയി,മൃഗാങ്കരേഖിക, മഹാകാഷ്ഠാലി, വേ-
 പ്പിലെത്താലി, പടോലകം, കട്ടകരോഹണി, ബ്രഹ്മികൾ

2 രജനി (വരട്ടമഞ്ഞളോ) കരിങ്ങാലി (കാതലോ) കല്ലമാ-
 ക്കി (അച്ച, ആരിയിൽ (ഉണ്ടായ ഉടൻ) അരില കഷ്ടങ്ങളും
 (എല്ലാ കഷ്ടങ്ങളും) അശിപ്പിച്ചിടണം (സേവിപ്പിക്കണം) അ-
 വിപത്തിപ്രയോഗാൽ (അവിപത്തിപ്പെടി പ്രയോഗിച്ചു) വിരേ-
 കം (വരേളക്കുക) യുക്തം (ഉചിതം).

3 വേപ്പരജനിവൽക്കം - വേപ്പ, രജനി (മരമഞ്ഞൾ) ഇവയു-
 ടെ വൽക്കം (തൊലി) ഇച്ചൊന്നവയും, പടോലമിടചേന്നിടും കരി-
 ങ്ങാലിയും, എന്നു പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ, ചിനറുതു മു-
 തൻ കൊടിത്തുവേർവരെയുള്ള മരുന്നുകൾകൊണ്ടും, പടോലക്ക-
 റിങ്ങാലികൾകൊണ്ടും, ഇവഎല്ലാംകൊണ്ടും കഷായം ഉണ്ടാക്കാ-
 മെന്നു ധാനിക്കുന്നു. കഷ്ടവികാരം (കഷ്ടാരോഗം) ആസക-
 ലംനിസ്സാരം എന്നാണെന്റെ പൂണ്ണാശയം (തികഞ്ഞ അടിപ്രായം)
 എല്ലാ കഷ്ടാരോഗങ്ങളും ഉടനെ ശമിക്കമെന്നു സാരം.

4 ഫലത്രയി (ത്രിഫല) മൃഗാങ്കരേഖിക (കാർക്കോകിലരി
 ഇവ പ്പെയ്തായ് കലർത്തി മധു (തേൻ) തുളിച്ചസേവിജ്ജുകിൽ ഫല

കവർത്തിയിവയൊപ്പമാരയാതകഷായനീർതീർത്തതും
ഫലത്തികവുകാട്ടിടം മധുതളിച്ചുവെവിളകിൽ.

4

മാണിദ്രാളം

വരണല്ലി, വിഴാലരി, യെന്നല്ലോമൽക്കടുക്കരിവസമമായ്
ചേന്നത്രയുംത്രികോലക്കൊന്നാകമാന്തിപ്പൊടിച്ചതിവിരട്ടി
വെല്ലംകൂട്ടിത്തീർത്തിസ്വപനമഴകിലുരട്ടിടണം, മാണിദ്രാൾ
കവർത്തികളിച്ചതാമാൾതൂങ്ങുളളമൊ മൊസംപുലച്ചെക്കഴിച്ചാൽ
ഏല്ലാക്കുഴുങ്ങൽ, മോഹം, ക്രമി, കര, മുഴ, യശസ്സ്, ദാവേൻ, മേക്കം,
കൊല്ലംഗുരേയ, ദാദപ്പീൻ, കളിവ, മലബ സ്വാർത്തിയുപാണ്ട

മോടം. 6

നീലീദളാഭിരതേലം

അമരിയില, പപ്പടക, ഭൂമര, ഞൾനിലപരണ്ട, ചിററുത,
ചെറുകടലാടി, കണ്ണട, കൾകറുക, പുലിച്ചുവട്ടുകഞ്ചിരി, യിര നല്ലാം
മീനേക്കണ്ണീസമകിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞെടുത്ത
നീർനാലിടങ്ങഴി, ത്തിൽച്ചരളം, പടീരം,
ദീനംവിഴാലരിഫലത്രയി, പുനനാഗ-
പ്പു, നല്ലോമേലതരി, രാവിൻ, കത്തുതക്കം,

8

രാമച്ചം, ഞാഴൽ, മഞ്ചെട്ടി, കളിതുകൾമുറയ്ക്കുന്നാരെല്ലക്കെടയെ-
ല്ലാമേകൽക്കിച്ചുട്ടിത്തിലള, മഹവെളിച്ചെണ്ണയോനാലുനാഴി

തരികുവ (കഷ്ണങ്ങളെളയല്ലാം ശമിപ്പിക്കുകയാകുന്ന പുണ്യഫലം
കുട്ടിടം.)

5 ചേന്നത്രയും (ചേന്നടമോളം) 5-ാം 6-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒട്ടു ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

6. മലബ സ്വാർത്തിയും (മലം പോകാത്തതുകൊണ്ടുള്ള
കുഴക്കം).

7. അമരിയിലപ്പപ്പടകഭൂമരങ്ങൾ = അമരിയില, പപ്പടം, ഭൂ
മരം (കഞ്ഞുണ്ണി) ഇവ ചെറുകടലാടിക്കണ്ണടകൾ = ചെറുകടലാ
ടി, കണ്ണട (പച്ചക്കണ്ണട) ഇവ. കഞ്ചിരി (ആനരടിമൾ)
ആനരടിമൾ എന്ന ചിലേടങ്ങളിൽ കഞ്ചിരി പുനർ വ്യവഹരിക്കുന്നു.
7, 8, 9 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

8. പുനനാഗപ്പു = പുനപ്പു, നാഗപ്പു ഇവ

9. ഞാഴൽമഞ്ചെട്ടികൾ = ഞാഴൽ (ഞാഴൽപ്പു) മഞ്ചെട്ടി

കാമംകുചിച്ഛതേജ്ഞം നാമധീശുവിരുവിസ്തോമം, വിസർപ്പ,
കഷ്ടം—
സ്തോമംതാനംവിചച്ഛിഗദവ, മോഴിയ, മീയെണ്ണ, നീലിളോടി. 9
രാജവല്ലാഭിഭതലം

കൊന്നമുരടിന്തൊലി, തുലാക്കൊന്ന, മപന്തുണ്ടരപ്പലംഖദിരം
ഗൗരാംഗിഭതച്ഛിവേർപലമാരേകാലി, നിന്തത്തുലാംഗ്രിഫല, 10
മുപ്പത്തുമുന്നേകാൽകാട്ടുമുല്ലവേർപല, മെന്നിവ
രണ്ടിൽപ്പെന്തക്കുംമുപ്പത്തുരണ്ടിടങ്ങഴിവായിയിൽ. 11

നിഷ്പാഥംവെച്ചു തൻനാലിലൊരൊഹരിയ്ക്കരാക്കീട്ടതീമ്പുവു,
കുച്ചം -
രീക്കാരം, യഷ്ടി, കന്നിങ്ങര, മുരുക, ചെറുപ്പനതൻതണ്ഡലം, നീർ,
ഉൽകൃഷ്ടാശ്വാധകവൈയ്യുകതമുടുകൾതൻതോലു, സ്വാക്ഷാൽക്കട
സ്തിൻ
വല്ലം, താരല്ലി, വഞ്ഞിത്തൊലി, കവിടി, കടുത്താനക്കു, ലോമ
തോട്, 12

അതോലക്കുത, കാട്ടുവെള്ളരിയ്ക്കിൻവേർ, കുമ്പനം, ഗോപിയാൾ
തൻകനം, പവിഴം, കറുപ്പ, മകാപ്പാവട്ട, പാമ്പിൻവള,

(മഞ്ജുട്ടിപ്പൊടി) ഇവ. കയ്ക്കിച്ച (അച്ച) സ്തോമംവിസർപ്പ
കഷ്ടംസ്തോമം = വിസ്തോമം, വിസർപ്പകഷ്ടംസ്തോമം വിസർപ്പ
(വിസർപ്പങ്ങളുടേയും കഷ്ടങ്ങളുടേയും) സ്തോമം (കൂട്ടം) ഇവയും
വിചർച്ചിഗദവും (വിചർച്ചികാരോട് വും).

10. ഖദിരം (കുറിഞ്ഞാലിക്കൊത്തൽ) ഗ്രിഫല (കടുക്ക, നെല്ലി
ക്ക, താന്നിക്ക) ഇവയെല്ലാം തുടി അത്തുലാം (അന്നുത പലം)
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയ്ക്കി
ക്കണം.

11. കാട്ടുമുല്ലവേർ, മുപ്പത്തുമുന്നേകാൽ പലം. രണ്ടിൽ
പെന്തക്കും മുപ്പത്തുരണ്ടിടങ്ങഴി (അറുപത്തിനാലിടങ്ങഴി) വായി
യിൽ (വെള്ളത്തിൽ).

12. അതിൻ (വെള്ളത്തിന്റെ) നാലിലൊരൊഹരി (പതി
നാറിടങ്ങഴി) ഉൽകൃഷ്ടാശ്വാധകവൈയ്യുകതമുടുകൾതൻതോലു = ഉ
ൽകൃഷ്ടം (പശുഷ്ഠം) ആയ, അലോകം, വൈയ്യുകതമുട, (വെച്ച
കുതവേർ) ഇവയുടെ തൊലി.

ശിരഃ,പ്രാണാതിതാര,മൗഛമരഞ്ഞാൽ,ഗന്ധകം,കങ്കരം,
തീക്ഷ്ണിക്കീർ,നിദ്ര,യോഗിനിസുപോടി, ചായിലും, ഗദം, ച
ദനം, 13

നർപ്പനപ്പ,കാഠീയപോടി,മഞ്ചെട്ടി,ശുദ്ധം,സൂര്യ,
കേര്പ്പുള്ളപത്താ,രസകർപ്പാരം,നാഗമലത,ചെമ്പുപോടി 14
ഗോപർപ്പ,പ്രയുണീയാത,മിനിമുത്തതിരപ്പുവെപ്പുമായ്
നാഴിപ്പെട്ടകഴഞ്ചുവീതമിവരേക്കല്ലികരിച്ചങ്ങിനെ

ഏഴായ്ചേർന്നിട്ടഞ്ചിടങ്ങഴിയരക്കിൻകാലവും, കടത്ത-
ക്കേഴപ്പെൻറീഴി! നാലുനാഴിനിറതം നീരട്ടിതന്നെണ്ണയും, 15
മേളിപ്പിച്ചൊന്നാലിടങ്ങഴിനുംതൈലം,വെളിച്ചെണ്ണയോ,
ച ചേകാച്ചിതമിച്ചമേളിൽമുഴുവൻതേപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം
നാളികണ്ഠിയെന്നപോലെനലമോടി'രാജവല്ലാടി'യാം
ചേലകയുമതെന്നകൂരിതളിനെക്കൂസാതകറീടുക. 16

ത്രിഫലാത്രയാദി ഗുളിക

കൊണ്ടാട്ടംമുനളാതിത്രിഫലവുമ,മീരവും,വചനിയും,തെച്ചിരോതം,
വഞ്ചിൻനീർകൊണ്ടരപ്പൻകകലകഴി'കഴഞ്ചിടങ്ങാപ്രാദമാതി
ഉണ്ടാക്കിട്ടൊന്നാക്കിടിനളികപോടിപ്പിട്ടതേർകൊണ്ടുപാലി-
ച്ചുണ്ടാൽക്കയുണ്ടളല്ലാമുടനെന്നൊഴിയുമെന്നുള്ളതിൽക്കില്ലതില്ല 17

കഷായതകുളിക

നാറാണ്ടെത്തിയവേപ്പതൻറയില,തോൽ,വേർ,കായ,പൂകന്തം,
പോരാപൊന്നാതിതാര,മിദുകലികാ,വെള്ളീമവെണ്ണീറ,കൾ

13. തർകനം (കിഴങ്ങ്) തീക്ഷ്ണിക്കീർ (കാർകോകിലം)
14. സൂര്യ (ദേവതാരം) നാഗമലത (നാഗപ്പുവ)
15. കർക്കികരിച്ച (അപ്പകലക്കി) ഏഴായ്ചേർന്നിട്ടഞ്ചിടങ്ങഴി (12 ഇടങ്ങഴി) അക്കിൻകാലവും (കഷായവും)
16. മേളിപ്പിച്ച (ചേർത്ത) നാളികണ്ഠിയൻ (സൂര്യൻ) ഉപരയും ത്രൂപകവും അലങ്കാരങ്ങൾ.
- 17 മൂന്നു ജാതിത്രിഫലവും (1 കടക്ക, നെല്ലിക്ക, താനിക്ക) 2. നീരട്ടിയത, വേർനീർക, കടകപ്പാലയനി. 3. വഴാലരി, ചെറുപ്പനയരി, കാർകോകിലരി ഇവയും).
18. നാറാണ്ടെത്തിയ (തൂവൽസരം തികഞ്ഞ) ഇനുകലി

പോരേറ്റം മുളകി, പുറത്തവകരിങ്ങാലിഞ്ചും കാതലോടാ-
 രോമയകിൽവേണിമുണ്ടഭവസംകഞ്ഞുണ്ണിത്തൻനീരിലും, 18
 വാളേലുംമിഴി!കൊന്നവേഞ്ഞാലിയതിൻ കപാലത്തിലുംനാലു
 നാൾ,
 നാളഞ്ചാകെവിടാത്തൊച്ചിമുരടിൻ തോൽകപാലവെള്ളത്തിലും,
 ചീളെങ്ങേഴദിനംതികച്ചമകരിങ്ങാലിക്കഷായത്തിലും,
 മേളെട്ടെട്ടുദിനങ്ങൾനീർമതതുവൃഷ്ണത്തോലുഷായത്തിലും 19
 ചേലേറീടുംചെറുപ്പന്നയരിയുടെകഷായത്തിലും, തനപി!വേണ്ടും
 പോലേപേന്തിച്ചുവത്തക്കുടവടിവില്പുതട്ടീട്ടണക്കിപ്പൊടിച്ച്
 ചാലേതെൻകൊണ്ടുചാലിച്ചുണ്ടഭവസമരിജ്ജന്നവന്നതുകഷ്ട-
 ത്താലേലുംമാലു'കഷ്ടാതക'ഗുളികയിതും'അള'നല്ലോ
 വിധിച്ചു. 20

വാതകഷ്ടത്തിന്ന് സുരപാദപാദി കഷായം
 വാനോർഭാത, കരിങ്കുറിഞ്ഞിയുടെവേർ, കച്ചുരിത്തൻകുടകം,
 താർന്നേന്ത്രിതമിഴാമവേര, ധൂപടോലം, നൽകരിങ്ങാലിതാൻ,
 തുനുംവിളാത്തകൊന്നവേർത്തൊലിയ നീ, വസ്തുക്കൾ തൻകപാ
 മനീർ
 പാനംചെയ്തുകിടാവിനെപ്പവനമണ്ടാക്കുന്നകഷ്ടംതൊടാ, 21
 ബലഹേമിദ്രാദി തൈലം

കപാലംവെച്ചാൻകരംഗപ്രതിമമിഴി!കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, മഞ്ഞൾ,
 വേങ്ങ
 ക്കാതൽ, ദേവപ്പുഗോപാംഗന, കൾമതിവന്നീവെള്ളരിജ്ജ, ഉളുപ്പം,
 കാരെള്ളിയവെണ്ണീറുകൾ ഏതുകലിക (കാർകോകിവാരി) വെ
 ള്ളിയവെണ്ണീർ (വെള്ളിയത്തിൻമുഖം) ഇവ. 18-ാം 19-ാം 20-ാം
 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അവയിക്കണാം.

19 നാലു നാൾ കെണവേർത്തൊലിയതിൻ കപാലത്തി
 ലും (കഷായത്തിലും) അഞ്ചുനാൾ വിടാതെ തെച്ചിവേരിൻ
 തോൽക്കഷായവെള്ളത്തിലും.

20 പേന്തിച്ച (അച്ച) അനുദിവസം (ദിവസംതോറും) അ
 ശിക്കുന്നവന്ന (സേവിക്കുന്നവന്ന) ഏതു കഷ്ടതാൽ മാലു (ദുഃഖം)
 ഏൽക്കും? ഒരു കഷ്ടതാലും ഏൽക്കില്ല.

21. വാനോർഭാത (ദേവതാരം) പാനംചെയ്ത (കടിച്ച) പ
 വനൻ (വദനം)

ബോധിതൃഷ്ണിൻതൊലി, ഗുൽഗുലു, വടി, കൾവിഴാൽവിത്തു,

മുക്കായം, ഗോപ-

സ്യൂ, തുമഞ്ചെട്ടി, മേങ്ങ, ത്രികുട്ട, വിവസരംകുഞ്ഞുകല്ലിതും വാനം, 22

പാദാഭയവംപചിതൃഷ്ണിയിലല്ല, മഥവെളിപ്പെടുത്തോ, പുണ്ഡരീക-

ത്താദിർമേത്താവുവീതുന്നളവുചിലകഷാമാദിയിൽച്ചേർത്തുവെച്ചോ,

വേറിട്ടോ, നിത്യവൃക്ഷാദികൾക്കുകയറോ, തേങ്ങയോ,

ചെന്തുകൊണ്ടാൽ

പാദീരേഴിമെറവിത്ത' പവനജനിതമാംകുശുമൊട്ടുക്കമാറും. 23

പിത്തകുശുത്തിന്ന" ഗോസൂനീവത്കാദികഷായം

വാദമിനശുത്തിരിങ്ങപ്പഴ, മഥ കടകപ്പാലതൻവിത്തു, ഗോപ-

സ്യൂ, മേഘം, കൊന്നവേരിൻതൊലി, വലിയകരിങ്ങാലിതൻ

കാതലിന്നി

തുമഞ്ചെട്ടിപ്പരാഗം, വടി, തീവയുടെനിസ്സപാമനീർപിത്തകുശു-

ക്കാർമങ്ങാതകഴിച്ചീടണമനിശ, മിതോ' ഗോസൂനീവത്കാദി'

സുവണ്ണകരണം നെയ്യ്

തെച്ചിപ്പ്രസൂനനിരത ന്നടൈനീരിൽനൈസാ-

ധിച്ചീടവേണമതുതന്നെയർച്ചകൂട്ടി,

22. കുറുമ്പോട്ടിവേർ, മഞ്ഞൾ, വേങ്ങാക്കാതൽ, മേവട്ട (മേവതാരം) ഗോപാംഗന (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) ഇവ. വനീവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി)ക്കുള്ള മൂലം (വേർ) ഉണ്ണിൻതൊലിഗുൽഗുലുവടികൾ = ഉണ്ണിൻതൊലി, ഗുൽഗുലു, വടി (ഇരുട്ടിമധുരം) ഇവ. ഗോപസ്യൂ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) തുമഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി കർക്കിഷവാനം അരച്ചുകലക്കാനും.

23. ഏവം (ഇല്ലകാരം) പചിക്കും (കാച്ചുന്ന) തിലലും (നല്ലെണ്ണ) പുണ്ഡരീകത്താരിൻ ഭഞ്ജാവ് (സൂര്യൻ) കഷാമാദിയിൻ (കഷായം മുതലായതിൽ) പവനജനിതം = പവനനാൽ (വാതത്താൽ) ജനിതം (ജനിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്)

24. ഗോപസ്യൂ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്) മേഘം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങ്) തുമഞ്ചെട്ടിപ്പരാഗം (മഞ്ഞെട്ടിപ്പൊടി)

25. തെച്ചിപ്പ്രസൂനനിര (തെച്ചിച്ചുനീർ) തന്നടൈ നീരിൽ അതു (തെച്ചിച്ചുനീർ) തന്നെ അർച്ചകൂട്ടി നൈസാധിച്ചീടവേണം

പിച്ഛല്ലപിത്തദവകഷ്ടമൊളിച്ചിടുംപേ-

ടിച്ഛിന്ദുവണ്ണകരണാ'ഹചയനാശിയിൽനിന്നും. 25

ഗോപാ'ഗനാദി തൈലം

നന്നാരികപാഥനീരിൽക്കൊടിവെട്ടി, കരിങ്ങാലിത്തർകായൽ

മേലും,

പിന്നെക്കച്ചരി, രാമച്ചമതി, വസ മ്മായ് വെച്ചുകല്പിച്ചുട്ടി

നന്നായ്ക്കാച്ചം വെളിച്ചെണ്ണയെ യഹരണസേവിക്കുകയാ,

തേക്കുമോലം

തേക്കുമോലപിത്തകഷ്ടമയവിവദനകൈവിട്ടിടും കുട്ടിവേദം. 26

കഫകഷ്ഠത്തിന് മഹേഷ്വധാദികഷായം

മുക്കു, ഓട്ടരോഹിണി, പടോല, തിന്നിക്കരിങ്ങാ-

ലിക്കായൽ നല്ലവനവെള്ളരിതൈർരമുലം,

മണ്ണുണ്ണി വേപ്പതോല, തേൻകലർന്നിറററിൽ

നിണ്ണപാഥനീർകളുമേ കഫകഷ്ഠദർപ്പം.

27

വന്ദാലാദിതൈലം

ഇഷ്ടദ്രവ്യനിികാട്ടവെള്ളരിയതിൽ നീലിൽക്കരിങ്ങാലി, നൽ

ക്കൊട്ടം, പൊന്നാ'നാ, മല്ല, വടി, യീറട്ട, കൾകല്ഷിച്ചുടൻ

നിട്ടംകാച്ചിയതെങ്ങെണ്ണ, യഹരണവെണ്ണ തെച്ചീടകിൽ

കഷ്ഠംശ്ലേഷ് മജ്ജകീച്ചിടമ തിന്നിപ്പിങ്ങകിലൊട്ടമേ.

28

(കാച്ചണം) പിത്തദവകഷ്ഠം (പിത്തതാലുണ്ടാകുന്ന കഷ്ഠം) ഈ

'സുവണ്ണകാണം' എന്ന പേരായ നെയ്യിൽനിന്നും പേടിച്ച് ഉളിച്ചി

ടം. ഈ നെയ്യ് വേറെവല്ല ഔഷധങ്ങളോടു ചേർന്നു തന്നിട്ടുപ

രേഖിപ്പിച്ചാൽ പിത്തകഷ്ഠം തീരെശമിക്കുമെന്നു സാരം.

26. നന്നാരികപാഥനീരിൽ (നന്നാരിക്കിഴങ്ങിൽ കഷായ വെള്ളത്തിൽ) അഹാര (നാൾത്തോറും) പിത്തകഷ്ഠമായ വിവദത=പിത്തകഷ്ഠം എന്ന ആയം (രോഗം) കൊണ്ടുള്ള വിവദത (പ്രമേധം).

27. വന്ദാവെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി) തൈർ മൂലം (വേർ) ഇവറ്റിന്റെ തേൻ കലർന്ന നിണ്ണപാഥനീർ (കഷായവെള്ളം) കഫകഷ്ഠദർപ്പം=കഫകഷ്ഠത്തിന്റെ ദർപ്പം (ശുദ്ധി) കളുമേ.

28. ശ്ലേഷ്മജം (കഫജം) ആയ കഷ്ഠം തന്മൂലിച്ചിടം

ഒന്നു ചുരുക്കങ്ങളിലോ മറ്റോ പദപഞ്ചവീര്യസ്പർശവൈദ്യവിധിവിഹിതം,
സർവ്വജനകൃഷ്ണാർത്ഥം സർവ്വജനവീര്യസ്പർശചികിത്സയേതി. 29

ചിരഞ്ജം ചൊരി ഇവയുടെ ചികിത്സ

കാലം പാലോലിനാൽ മരഞ്ഞാലിയിണങ്ങുംകുന്നിന്തൽ
വേരിനാൽ

സൗഹൃദായതലോട്ടിരട്ടിമധുരം കൽക്കികരിച്ചങ്ങിനെ
നാഥംകാച്ചിയതെങ്ങയെണ്ണയന്നിനം തേപ്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം,
ചൊരിയും ചൊരിയും, ചിരഞ്ജം, മിതിനാൽ സ്വയം ശമിച്ചിട്ടുവേ. 30

ദിനേശവല്യുദി തൈലം

വെമ്പാട സ്തൂർച്ചവേർത്തോലുകളി, രവി, നിതോകൊന്ന വേരിങ്കലേ
തോൽ

വമ്പാർ പൂക്കുങ്ങൾ തർത്താലിനുകളുടെ കയായത്തിലിഴയ്ക്കേ
ധങ്ങൾ

സവേഷിച്ചിട്ടുകാച്ചാതിലജ, മമവെളിച്ചെണ്ണയോ, തേപ്പുകൊണ്ടാ-
ലവേലക്കൊന്നും, വീര്യം, ചൊരി, മിതമൊഴിവെച്ചു നോക്കും,
ചിരഞ്ജം, 31

29. പദപഞ്ചവീര്യസ്പർശങ്ങളിലോ (സംസ്കൃതം ഹേതുവാതിട്ടു
ണ്ടാകുന്ന കഷ്ണങ്ങളിലാകട്ടെ) പദപഞ്ചവീര്യസ്പർശവൈദ്യവിധി
= പദപഞ്ചങ്ങളായ (സംസ്കൃതം ഹേതുവാതിട്ടുണ്ടാകുന്ന) വീര്യസ്പർശ
(വീര്യസ്പർശ)ങ്ങളുടെ വൈദ്യവിധി (ചികിത്സ) വിഹിതം (എന്നാ-
വും കൊള്ളാം) സർവ്വജനകൃഷ്ണാർത്ഥം (സന്നിപാതം ഹേതുവാ-
തിട്ടുണ്ടാകുന്ന കഷ്ണാർത്ഥം) സർവ്വജനവീര്യസ്പർശചികിത്സ
= സർവ്വജനം (സന്നിപാതം) ആയ വീര്യസ്പർശ (വീര്യസ്പർശോ-
ക്തിയുടെ) ചികിത്സയേതി. ഈ രണ്ടു വാക്കുകളുടെ കോപമാ-
കുന്ന സംസ്കൃതം സന്നിപാതം ത്രിദോഷകോപം.

30. പാലോലിനാൽ മരഞ്ഞാലി (നാലാമരഞ്ഞാലി) ബാ-
ലം (ഏറ്റവും)

31 വെമ്പാട സ്തൂർച്ചവേർത്തോലുകൾ = വെമ്പാട, സ്തൂർച്ചവേർ
(വെളുത്ത പുറിക്കിൻവേർ) ഇവയുടെ തോലുകൾ. വെമ്പാർ പൂ-
ക്കുങ്ങൾ തർത്താൽ (വലിയ നാലാമരഞ്ഞാലി) ഇവയുടെ ധങ്ങൾ

ആരാമൽ പുച്ഛമഞ്ഞൾ, കക്കുക, കൾപുതുതാം പർപ്പടപ്പല്ലി, വ
ററിൻ
നീരിൽക്കല്ലീകരിച്ചങ്ങിനെ വടി, യഥനെയ്യെണ്ണ, നീരട്ടിയെണ്ണ,
കേരമണ്ണുനം, സമംചേർത്തിട്ടുകൾപരിപചിപ്പൊന്നാരിച്ചായ
തിങ്കൽ—

മാവീയം, ഗാഡകം, നൽക്കട്ടക, മുളക, ള്ളന്നാ, മയം, കവു,
പിണ്ണ, 32

പെരുപരന്, മുക്കര, വിഴാലരി, കൾകരിന്തകരവിത്തു, മനയോല,
തിരുവട്ടപ്പൂ, യഥപൊന്നാരിതാരം, രണ്ടുരാവ, രക്കി, വയെ 33

ഒന്നാത്പൊടിച്ചുപൊടിയിട്ടുകടഞ്ഞുചെയ്തു
നന്നായിമെച്ചിലതെടുത്തുപുരട്ടിടേണം
പുന്നാൽച്ചിരങ്ങുമുതലായവയൊക്കെനീങ്ങു—
ഒന്നാണിവരൻരതമേണകീദശാരണമേ! 34

ചൊറിയുസിയെഴുതി

മോരിൽക്കരിന്തകരതന്നിലചെയ്തച്ച
വാരിപ്പുരട്ടിടണമയതുതെച്ചിലെ, നാൽ
പാരിച്ചിട്ടുംചൊറിയുംചൊന്നുതിപ്പെട്ടും, മു—
പ്രാരിണധീഡി! വേരൂതപറയുന്ന തല്ല. 35

ഇംഗളമാദികഴവ്

മോരിനീക്കിട്ടുള്ളിളന്നീർച്ചകീരിതലമതിൽച്ചേർത്തിടിച്ചിട്ടെടുക്കും
നീർന്നില്ലാതൊന്നരിച്ച, യതലിത്തനീശ, നൽഗുഡകം, കത്തുതക്കം
താനംപാർപ്പുള്ളിനന്നാനികളുടെകട, വൻകൊന്നതൻതോലു, പുന്ന-
സ്സുനം, കല്ലീകരിച്ചിട്ടിതുകളൊരുവെളിച്ചെണ്ണകാച്ചിട്ടതിങ്കൽ 36

(വേമ്പാടത്തൊലി മുതലായ മതന്നുകൾ) തന്നെ. സമ്പന്നിച്ചിട്ട
(തല്ലുവണ്ണം അരച്ചുകലക്കി) അസമോഷം (രതമോഷവും)

32. 32, 33, 34 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

33. രണ്ടുരാവ് (വരട്ടമഞ്ഞൾ, കേരമഞ്ഞൾചൊലി)

34. മയം (അരിപ്രായം)

36. പുന്നസ്സുനം (പുന്നപ്പുവ്) ഇതുകൾ കല്ലീകരി
ച്ചിട്ട (അരച്ചുകലക്കി) 36, 37, 38-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അന്വയിക്കണം.

തിരുവട്ടപ്പുഴ, തുൽ തുലു, കരിഗമനേ! കടുക, കോലമക്കിന്നി
അരിയൊഴെചെഞ്ചലും, പൊന്നാരികൾ, മിഥുനമെപ്പൊടിയിട്ട് 37

കടഞ്ഞുചേർത്തിട്ടു കറച്ചതെന്തുക-

ന്ദകർപ്പുരട്ടിട്ടുകീലീഷലില്ല മേ

അടന്നിൻക്കാതൊലി, പന്നമേൽക്കുക-

ല്ലുതർക്കുപുതം, പൊതുതാംചൊരിച്ചിലും.

38

കുപാലകന്യ ധികിൽസ

ഭാഗ്യരക്ഷാരം

മേതക്കിൻകൂമ്പിന്റെനീരിൽക്കതിരവമുരടിൻമേതാലെടുത്തഴവട്ടം
ലാക്കിൽപ്പേഷിച്ചുണക്കിട്ടൊരുസുതചിരമാംമൺകടത്തുലാക്കി
വാസ്കംപൂമങ്ങളുള്ളിൽക്കിളുരുവതിന്നതിൻവായമേൽക്കണ്ണിഴക്കി-
ത്തിക്കത്തിച്ചിങ്ങൊട്ടത്തിടണമതൊരുവെറുംചാവുലാസ്സിന്നിട്ട

മേമ്പാൾ. 39

മറ്റുംകയ്പഞ്ചുരസമതിൽപ്പേറ്റുതേച്ചാൽകുപാലം
പററുംകയ്പാമയമികവുതാംകൂരിതട്ടിൽകലഞ്ഞ
ചെറുംനിന്താമിഴിവഴിയിലീക്കാര, മൊന്നായതോത്താൽ
പററുംപത്തുപ്രതിമനയനേ! 'ഭാസ്കര'പ്പെരിതിന്ന്.

40

ചതുസാരസമൈലം

മുണ്ടങ്ങ, പിച്ചിയില, ദൂർവ്വ, വനസ്ഥലത്തി-

ലുണ്ടായവെള്ളരി, യിവററീനെഴുന്നനീരിൽ

39. കതിരവമുരടിൻ (എരിക്കിൻവേരിന്റെ) സുതചിരം (വെടിപ്പുള്ളത്) പൂമങ്ങൾ (പുകകൾ) ഉള്ളിൽ കിളുരുവതിന്ന (പുറത്തുപോകാതിരിപ്പാൻ) അതു ഒരു വെറും ചാവുൽ (ഭസ്മം) ആയിതിന്നിട്ടമേമ്പാൾ ഇങ്ങൊട്ടത്തിടണം.

40. കയ്പഞ്ചുരസമതിൽ (കയ്പഞ്ചുരനീരിൽ) കപ്പാമയമികവ് (കപ്പുരോഗസൂക്ഷി) കലഞ്ഞ (കൂട്ടത്തെ) ഈ ക്ഷാരം (ഭസ്മം) ചെറും മിഴിവഴിയിൽ നിന്താ (കാണാതെയൊക്കെ) ഗമിച്ചിടും എന്ന് ഭാവം. ആയതോത്താൽ ഇതിന്ന 'ഭാസ്കര'പ്പെർ പററും (യോജിക്കും) ഭാസ്കരൻ (സൂര്യൻ) കൂരിതട്ടിൽ കലഞ്ഞ ദൂരീകരിക്കുമല്ലോ.

കൊണ്ടൽക്കുമ്പി കറുകമാ തുമെട്ടത്തരച്ചു—

കൊണ്ടിട്ടുതേങ്ങയുടെയെണ്ണപിചിച്ചിടേണം. 41

നരസിത്തുട്ടശാക്കി¹ ചതുസ്തപരസ മിരിവ്യാതമാകുമിയെണ്ണ

സരസം² ചോച്ചാൽമാറ്റം തരസാവസ്ഥകപാലകുഷ്ഠമതും. 42

അതൃതാഹരിപുച്ഛാദാദിതൈലം

ഉഷ്ണമിഹിനമൃതേദ, ടപുവരശൃതൻ കൃസ്വാ, ദ്വദമാംഗത്തൾ, നീ

കേൾക്കേണം കൊടിതൊലി, പിച്ഛിയില, യീവന്മുക്കൾതൻ

നീരിലായ്

തേക്കിൻതൊലതരച്ചുചേർത്തുവിപചിച്ചീടും വെളിച്ചെണ്ണയെ—

തേയ്ക്കും ബാലകപാലകുഷ്ഠതജയക്കൈവിട്ടുമേവീടുമേ. 43

അന്നതാദിതൈലം

നരോമാൽക്കറുക, പുതത്തിയില, വണ്ട, കഞ്ഞിയില, ത്രേണിതൻ

നീരിൽദ്രവമര, കടക്ക, വടി, രാമച്ച, താൾ, ജാതിയ്യയും,

പാലതൊപ്പമരച്ചുചേർത്തുതലജം താനോ, വെളിച്ചെണ്ണയോ,

നേരകൊച്ചിയരിച്ചതേയ്ക്കുകുമമാംകാപാലകുഷ്ഠാദിയിൽ 44

ധൂർദ്ധൂരപത്രാദി തൈലം

ഉഷ്ണത്തിനില, വണ്ട, ചിഞ്ച, കൽപതത്തിപ്പുതു, മെന്നല്ലതെ

ങ്ങിനെയൽ പ്പുക്കല, ദുർവ്വ, ചിറന്മുതുകൊത്തുചണ്ടി, യിചൊന്നവ

41. പിച്ഛിയില (പിച്ചുകയില) ദുർവ്വ (കറുക) വനസ്ഥലത്തിൽ (കാട്ടിൽ) ഉണ്ടായ വെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി)

42. 'ചതുസ്തപരസം' ഇതി എന്തെ വ്യക്തം (വ്രസിമം) വസ്ത കപാലകുഷ്ഠമതും (വചിച്ച കപാലകുഷ്ഠവും) തരസ (ഉടനെ) മാറ്റം.

43. ആർദ്രം (വച്ച) പിച്ഛിയില (പിച്ചുകയില) പിച്ചുകത്തെ ചിലർ പിച്ഛി എന്തെ വ്യവഹരിക്കുന്നു. വിപചിച്ചീടും (കുചുന്ന) കപാലകുഷ്ഠതജയ (കപാലകുഷ്ഠരോഗത്തെ)

44. ആരോമാൽക്കറുകപ്പു തത്തിയില, വണ്ടകഞ്ഞിയിലത്രേണിതൻ = നല്ലകറുക, പത്തത്തിയില, വണ്ട (കഞ്ഞിപ്പുറ്റി) ഉഷ്ണത്തിലുള്ളകടക്ക ത്രേണിതൻ (കൂട്ടത്തിന്റെ) ദേവമരക്കടക്ക വടി രാമച്ച താൾ = ദേവമരം (ദേവതാരം) കടക്ക വടി (ഇരട്ടിമ പുരം) രാമച്ചം, ഉവയും. തിലജം (എണ്ണ) കാപാലകുഷ്ഠാദിയിൽ (കപാലകുഷ്ഠരോഗത്തിൽ)

ഹൃദയ്യിലുപിഴിഞ്ഞനീരിൽവടി, നാമച്ച, ങ്ങൾമുക്കാത, നീർ,
 വയുത്തങ്ങ, പെരുങ്കുത്തവയുടെവേൾ, വെൺചന്ദനം, രോഹിണി 45
 കൊട്ട, മണിവയെപ്പോയിച്ചിട്ട താതെങ്ങമെണ്ണയോ
 പട്ടനെളുണ്ണയോ, കോച്ചിച്ചട്ടംതേപ്പിച്ചുകൊള്ളണം. 46
 കപാലകുഞ്ചിതത്തിന്നേററംകപോലമീതപ്പെണി
 ഉപശാന്തിവരാനർക്കനെന്തുപായമിതൊഴിക്കെടോ. 47

ഗുരുകുടാചികിൽസ

ചാരലേപനവള്ളിതന്മടകീഴങ്ങൊപ്പംനറക്കിക്കറ-
 പ്താലേപിച്ചതണക്കിവെണ്ണയെ നളിമെ മുറളേ! വെളിച്ചെണ്ണയിൽ
 മേലാമട്ടുവെന്തെച്ചപരിശേഷിച്ചാലെളിച്ചെണ്ണയാൽ-
 ചിലിച്ചിട്ടപുരട്ടിയാൽ ഗുരുജനംകുഞ്ചിതംകുതിച്ചാടമേ. 48
 ഉണങ്ങുമിതിനാൽദൃഷ്ടപുണങ്ങളുമസംശയം,
 ഉണങ്ങളൊക്കെയുംതന്തിലിണങ്ങിപ്പാക്കമില്ലമേ 49
 ചെറുനാരങ്ങരസത്താൽ പുരുഷാകീട്ടമതെച്ചതേച്ചിട്ടകിൽ
 തരസാഗുരുകുഞ്ചിതംവേരറ്റ, മിതൊരുഹസ്യമാമമന്നമേ. 50
 വ്രണശുദ്ധിയ്ക്കു ത്രികൽക്കം

എള്ളൊ, കുമ്പങ്ങൾ, വേപ്പിനെഴുമില, യിവയല്ലെങ്കിൽ വേപ്പിക്കൽ
 നീന്നും

നളംപത്രം, ത്രിയാമ, കുറുക, കളിവപേപ്പിച്ചുരേസു, തേനും,

45. വെളിച്ചെന്തകൾ - വണ്ട (കഞ്ഞുണ്ണി) ഉഴിഞ്ഞ ഇവ. പാ
 തന്തിപ്പത്രം (പന്തത്തിയില) നീർ (ഇതവേലി) രോഹിണി (കട്ട
 കരോഹിണി) 45-46-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയുകയും.

46. അരം (ഏററവം)

47. ഉപശാന്തി (ശമനം) ഇത് ('ചുട്ടുപത്രാദി' എണ്ണ തേ
 ക്ക) ഒഴിഞ്ഞ മരൈത് ഉപായം (വേറെ ഒരു ഉപായമില്ല)

48. ആലേപിച്ച (തേച്ച) പരിശേഷിച്ച (വെളിച്ചെണ്ണ കഴിഞ്ഞി
 ട്ടു ബാക്കിയുള്ള) ആ വെളിച്ചെണ്ണയാൽ.

49. ഇതിനാൽ (ഈ ലേപനത്താൽ) ദൃഷ്ടപുണങ്ങളും അ
 സംശയം (നീച്ചയായും) ഉണങ്ങും.

50. ചെറുനാരങ്ങരസത്താൽ (ചെറുനാരങ്ങനീര്) തര
 സ (ഉരസ)

മെല്ലെച്ചുർത്തിട്ടുതെളിയിക്കുന്നതിനുമുമ്പുവർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനെയും
കലശലാണമംഗി'ത്രികൽക്ക'പ്പകൾ നടവിതയാണിഗ്ഗണംരണ്ടു,
മോർത്താൽ. 51

സീതാദിപൊടി

ആര്യേ! സീത, കരിഞ്ചീരക, വടി, കൾകഴിഞ്ഞില്ലജാതിജ്ഞം, വീര്യം
ചേരുംചിരേറലഭേദത്തരിയിവയൊട്ടുതുല്യാംഗമായ"മൂന്നുകാരും,
താരേശക്കീറ്റ, മിഥ്യോഷധികൾമുഴുവനൊന്നിച്ചതിന്നൊപ്പമാണ്യാ-
വാ, മോമൽത്തൈച്ചിതർപൂവഥസമതിവയിൽച്ചെത്തു പുണ്ണിചി
ടേണം. 52

കാലത്തു പുണ്ണിമിതുവേണ്ടതെടുത്തുവേണ്ടും
പൊലേ' സവണ്ണകരണ'മഹായനെയ്യുകൊണ്ടോ,
നീലാളുകൊ'ല്ല തമിഴ്നണിയത്തേക്കൊണ്ടോ,
ചാലിച്ചതിന്നവനറുംഗുകേഷ"റോദം. 53

പാദകഷ്ഠചികിത്സ

മെഴു, നിശ, മാവിൽപശ, തിവമുഴുവനുമായാൽമരപ്പുതുപ്പാവിൽ
അഴകിന്നൊടർച്ചതെല്ലാംകഴവിൽകഷ"റംകിടാവനുണ്ടായാൽ. 54
പവാശവൽക്കാരി കഴമ്പ്

നൽപ്പാഗിൽതൊലി, കായമുന്നി, തുകൾതൻകപാഥത്തിലേൽത്ത
നടി'തെ-

ചിപ്പു, കഞ്ചിരി, കാർമുരിക്കില, യെരിക്കിൽതുവി, വറ്റിൻറന്നിൽ

51. താമരത്താൽ (പച്ചമഞ്ഞൽ) ത്രിയാമക്കുകകൾ = ത്രി
യാതയും (പച്ചമഞ്ഞളും) കറുകയും. ഇഗ്ഗണം (യോഗം) രണ്ടും ത്രി
കൽക്കം എന്ന പ്രസിദ്ധീകൃതമാണ്.

52. സീതക്കരിഞ്ചീരകവടികൾ = സീത (തിപ്പലി) യും ക
രിഞ്ചീരകവും, വടിയും, തുല്യാംഗമായ" (സമമായ") മൂന്നുകാരും
(ത്രിഫലയും) താരേശക്കീറ്റം [കാർക്കോകിലിയും] ഔഷധികൾ
(മരണകൾ) ഇവയിൽ (തിപ്പലി മുതൽ പാവുവരെയുള്ള മരണക
ളിൽ) ആരോമൽത്തൈച്ചിതർപൂവ"സമം ചേർത്തു. പുണ്ണിചിടേ
ണം [പൊടിക്കണം].

53. പുണ്ണിം (പൊടി) ഘൃതം (നെയ്യ്)

54. മെഴു [വേളുതമെഴു]

മുഖപ്രവൽക്കാദിവേപനം

പാൽവൃക്ഷത്തൊലി, പിന്നെയുപ്പി, വസകം ചുട്ടുനീച്ചുചുട്ടുത്തുതിനെ-
 ഈവെണ്ണ, കുളിപ്പിച്ചു, അല്പമേളിപ്പിച്ചുതേച്ചിടണം,
 പൂവണ്ടാറണിവേണിലേപനമിതേതാ, 'മുഖപ്രവൽക്കാദി'കം
 മേൽവെച്ചാതിയ 'സൈന്ധവാദി' യൊട്ടനേരല്ലൊതുണം
 നോക്കിയാൽ. 61

ശർചർചികീട

ഇക്ഷവാകമുലാദി നെയ്യ്

കേൾക്കുമത്തിലനീതതനിലരയാലിൻതൊലി, തല്ലുകിലോ
 തക്കംവിട്ടുതന്നിച്ചടന്നൊരുപുലാവിൻതൊലിരച്ചങ്ങിനെ
 തേയ്ക്കേണം. ഇപ്രകാരംചൊഴിയുവാൻ, കയ്പുചെയ്യരുതുളളവേൾ,
 നൽക്കുന്നതൊലി, പാൽമരത്തൊലി, തിവററൻകപാഥ
 വെള്ളത്തിലായ്. 62

തെച്ചിയ്ക്കുള്ളൊരുവേരി, രട്ടിയുരം, പാൽവള്ളിതൻകുടകം
 മെച്ചപ്പെട്ടൊരുഗോപനാദി, തിവയെക്കുറിച്ചുഗോക്ഷീരവും
 തെച്ചിപ്പുന്നിരുന്നിത, മാനന്തടിയൻനീരും, സരംചേർത്തുനാ-
 ധിച്ചീടും നറുക്കനപുരട്ടിവതും മുഖ്യം മുകിൽക്കുറുളേ! 63
 നൽപ്പാവിൽപൊടി, 'സീതാദി'പ്പൊടിയെ 'തീത'നെയ്യ്
 ചേർത്തുയസി

മെച്ചപ്പെട്ടി മുഖയാളേ! സേവിപ്പവനകളും കുഴങ്ങു നമുചരും. 64

60. മാഹിഷവെണ്ണ (പുതുമയെണ്ണ) ക്ഷീപ്രം പെട്ടെന്ന്
 പോം (ശമിക്കും).

61. പാൽവൃക്ഷത്തൊലി (നാല്പ മാത്രം നീ) ചുട്ടുത്തുതിനെ
 (പൊടിയെ) ഉപമേളിപ്പിച്ചു (ചേർത്തു) ഈ മുഖപ്രവൽക്കാദി വേ-
 പനം തുണം നോക്കിയാൽ മേല്പറഞ്ഞ സൈന്ധവാദിതോട്ട്
 നേര (തലയും) അല്ലെ ഈ വേപനം കൊണ്ടും പാസരി, കാ-
 ള്വിളളൽ, കാൽച്ചുറ്റിറൻ, ഇവ ശമിക്കുമെന്നു സാരം.

62. 62ം, 63ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

63. ഗോക്ഷീരവും (പശുവിൻപാലും) നാധിച്ചീടും (കാ-
 ചിയരുന്നേ)

64. മൂഷസി (മാവിലെ)

ചുണങ്ങിൻ ചികിൽസ

ചെറുതേൻമൊഴി! തിര്യുകൊണ്ടുകാച്ചി

ചെറുനാരങ്ങാരുസത്തിലിട്ടുപിന്നെ

തെച്ചമുട്ടികൊണ്ടുരച്ചു-

ഉള്ളായി പൊങ്കാരമെടുത്തു ചന്ദനാധ്യം, 65

നേരച്ചുണങ്ങുകുളിലങ്ങിനെ മേച്ചുണങ്ങും

നേരമുറയ്ക്കുതു പിരിച്ചുകളഞ്ഞുശേഷം

ധാരാളമായ് കഴുകണം പുളിമോശപാൻ

നേരമങ്ങാനിനി! ചുണങ്ങുമടങ്ങുമെന്നാൽ. 66

കുമ്പളവള്ളിച്ചമ്പലുതാൻപൈതൃതത്തിലാർത്ഥാക്കിയതോ,

തമ്പിലെത്തേൻമലമോ, വമ്പിച്ച ചുണങ്ങുകുറുപ്പും മേച്ചാൽ, 67

പൊന്നാമ്പകമെങ്ങാനി, ഞാട്ട നാ / പ്പുവ, ഞാഴൽപ്പുരം,

പിടനച്ചതുമിയന്ന വെള്ളിയില വെൺപത്രം, മുറിഞ്ഞുന,

കനൽപ്പനയോ! കരിന്തകരവിത്തി, തുറുവസ്സുകുള-

ല്ലെന്നാൽ ഗന്ധകമോ, പടീരജമതോ, ചെറും വെമ്പങ്ങിനെ.

ചുണക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുരച്ചാറോൽതോ-

ച്ചുണങ്ങുമ്പോളൊക്കെത്തി തമ്മിക്കളഞ്ഞാൽ

കുണംകൊണ്ടുതന്നെകുമാരമേർമെച്ചോ

കിണങ്ങും ചുണങ്ങുമെന്നാട്ടങ്ങുംവരാം 68

65. ചെറുനാരങ്ങാരുസത്തിൽ (ചെറുനാരങ്ങയുടെ നീരിൽ) ഇട്ടു. ചെറുതേൻമൊഴി തിര്യുകൊണ്ടു കാച്ചി ചെറുനാരങ്ങാനിലിട്ടു ചന്ദനമുട്ടികൊണ്ടു അരച്ചു ചന്ദനാധ്യം (ചന്ദനം ധാരാളംചേർന്ന അമൃതം) 65ം, 66ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

66. ധാരാളമായ് പുളിമോശപാൻ കഴുകണം, എന്നാൽ ചുണങ്ങുമടങ്ങും.

67 കുമ്പളവള്ളിച്ചമ്പലു (കുമ്പളവള്ളിച്ചുണ്ടാക്കിയതും) ആർത്ഥാക്കിയതോ (ചാലിച്ചതോ) മേച്ചാൽ വമ്പിച്ചാണങ്ങുകുറുപ്പും.

68. ഞാഴൽപ്പുരം (ഞാഴൽപ്പുവ) വെള്ളിയില വെൺപത്രം (വെള്ളിയിലത്താഴൻ വെളുത്ത ഇല) പടീരജമതോ (ചന്ദനമോ) 68ം, 69ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

69. കുമാരമേർ (കുട്ടിയുടെ)

ചെറുനാരങ്ങാരസസ്പന്ദരി ചന്ദനമൊത്ത ശംഖപാഷാണം
പരിചോടരച്ചതേച്ചാൽ ചെറുതും മെച്ചിൽ ചൂണങ്ങുകാണില്ല. 70

അരിമ്പാറയുടെ ചികിൽസ

പൊന്നാരതകരക്കുതകളുളിപ്പുലികളുള്ളടക്കരിയോ,
നന്നായരച്ചതേച്ചാൽമാറ്റമറിയാൻ കാണിച്ചികരേ! 71

കുറിയമരീയകളുളിക്കീരത്താലേ കട്ടക്കയോ, തിരേച്ചോ,
പാമാതരച്ചുവെല്ലുമന്ദാരം ചോർത്തിട്ട തേപ്പതുംകൊള്ളാം. 72

തുത്ത, നെയ്യെല്ല, മീയപൊന്നരിതാറ, മക്കുട-
രിത്തേങ്ങ, കൃഷ്ണനിറമീയമിവററിലൊന്നും
മുദശ്ശാട്ടുതുലൂനിടിവേല കടലാവണക്കിൽ
ദൃഢത്തിനാലരമെച്ചു പുരട്ടിടാമേ. 73

വർച്ചിച്ചിട്ടപഴത്തുപൊതിയമഹാകഷ്ഠങ്ങളിൽ ശുദ്ധിയും,
രക്തത്തിൽ തെളിവും, വതനത്തിങ്ങുണ്ടാണിടുന്നതിനും ശീവേലി
പ്രത്യേകം തുടരേണ്ട വൈദ്യവിധിയെല്ലാമേ ഗുണങ്ങൾക്കതാ-
ഴത്തോതുംപടി വേണമെന്നു പഴമക്കാർ വെച്ചിരിയ്ക്കുന്നുപോൽ. 74

ശ്ചിത്രചികിൽസ

ശശിരേഖാമന്ദഗുണം

കേൾക്കൂ ഗോപി, പെതകുതമ്പയുടെ വേർ, താന്നിട്ടമത്തീ
ഒൻറതോ...
ലുക്കൻനീർ മത്തീൻറതോൽ, പതികുകും, കൊന്നക്കട
തേന്താലിനി

70. ചെറുനാരങ്ങാരസ (ചെറുനാരങ്ങാനീരിൽ)

72. കളുക്കീരത്താലേ (കളുപ്പാലുകൊണ്ടു്) തിരേച്ചാ
(കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങോ)

73. കൃഷ്ണനിറം (കറുത്തനിറത്തോടുളടിയ) ഈതം (കാടി
യം) അരം (ഏററവും)

74. മഹാകഷുങ്ങളിൽ (വലിയകഷുങ്ങളിൽ) വൈദ്യവി
ധി (ചികിൽസ) താഴത്തു (താഴത്തെതോടേത്തു)

75. താന്നിട്ടമത്തീൻറ (താന്നിമരത്തിൻറ) വേങ്ങമദ്ധ്യം
(വേങ്ങക്കാതൽ) 75ം, 76ം, 77ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
യിക്കണം.

തേക്കിമേൽത്തൊലി, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൽവേർ വേങ്ങമല്ലും,
 മണം
 വാട്ടുന്നോരകിൽ, വേറെവേറെയിവതാൽവെണ്ണംകഷായത്തിലും,
 കരുനൊച്ചിയില, ബ്രഹ്മി, കളരിയെന്തെന്നല്ലിതു, വണ്ടു, ചിറന്തത്,
 പാട്ടുതൊഴി! പച്ചവടാവരിയതി, വററിയെറന്നിർകളിലും, 76
 ദ. മോരാവിട്ടുവെച്ചിട്ടഥ പകൽമുഴുവൻ വൈലുകൊള്ളിച്ചതാകും
 നാമശക്തിർപൊടിച്ചുള്ളൊരുപൊടിയെവെറും താനിതർ
 തോലിനാലേ

നേരേ സാധിച്ച നൈവേദ്യത്തുഷസീനകരണം രണ്ടുപക്ഷം
 തികച്ചെൻ,
 ഗൗരിശാധിത്രത്തിനെന്നാൽ വതമറുതി, കൃമിക്കത്തു ദുരത്തുനീങ്ങും.
 ഭൃംഗംകുഴു, വിസപ്പാ, ത്തിപ്രശമത്തിനമോക്കകിൽ
 ശബിദംഖാളികേനന്നീ 'ശൃംഗിരേഖരസായനം' 78
 നാരിത്തോലോ, കരിത്തോലോ, പരംഭസ്മികരിച്ചതിൽ
 നറുംതുവെണ്ണചേർത്തിട്ടുപുരട്ടാംപാണ്ടുമാറുവാൻ. 79

ഗുണോദി ലേപനം

നൽക്കുന്നിക്കരവിൽപരിപ്പ, തിരുപട്ടൽപ്പീരകത്തിന്റെവി-
 ത്തൊ, ക്കുംഗന്ധ കമുള്ളടക്കംമേതിക്കീർ, പിന്നെരാവെന്നിവ
 ക്കെച്ചെത്തുപൊടിച്ചുവെണ്ണതടവിച്ചിട്ടേഴനാൾതേക്കുകിൽ
 തൽക്കംവേണ്ടതച്ചപാണ്ടുകടന്നെരഞ്ഞേനതരംകെട്ടുപോം. 80

76. വണ്ടു (കഞ്ഞുണ്ണി) വിഭാവരി (മഞ്ഞൾ)

77. താമരശക്തിർ (കാർക്കോകിലരി) വെറും താനിതർ
 തോലിനാലേ നേരേ സാധിച്ച (താനിത്തൊലികൊണ്ടു കഷായം
 വെച്ച അതിൽ താനിത്തൊലി അരച്ചുകലക്കി കാച്ചിയരിച്ച) ഉഷ-
 സി (താവിലെ) രണ്ടുപക്ഷം (മുപ്പതു ദിവസം) തികച്ചും നകരണം
 (സേവിക്കണം) എന്നാൽ ശാധിത്രത്തിന (പാണ്ടിന) അറുതിവരും.

78. ഭൃംഗം (ഏററവും) കുഴുങ്ങൾ, വിസർപ്പങ്ങൾ ഇവകൊ-
 ണ്ണുള്ള ശത്ത്വീയുടെ (കഴക്കിയെറ) പ്രശമനത്തിനും (ശമനത്തിനും)
 ഈ 'ശൃംഗിരേഖരസായനം' നന്നം.

79. കരിത്തോലോ (ആനത്തോലോ) പരം (ഏററം) ഭസ്മീ
 കരിച്ച (ഭസ്മമാക്കി).

ചിത്രകാഴ്ചി ഭേദം

തീ, താരാധീശപരക്കീറി, വര്യടെപൊടിമയത്താൽകരിഞ്ഞാലിറുക്കും.
 കർത്തകപാഥത്തിലല്ലെങ്കിലൊരഴകിനുംപച്ചനെല്ലിനീർൽ
 വിതാശകംകലക്കീട്ടുഷസിനുകതകിൽപ്രാണഭവേരറുപോം വൈ
 കാത, ഞിച്ചുണ്ണമേല്ലാനിടിഖതടലസച്ചിത്രമേക!

‘ചിത്രകാഴ്ചി’. 81

മുഷ്ടാളംഗപിതൃമാംവശാധിയിലവിക‘മഹാതികത’മാകുന്ന നെയ്യും,
 മൂക്കും കഷ്ടമോഗപ്രതിവിധികളൊത്താ‘ക’തമാംനെയ്യുതാനും,
 തക്കംവേണ്ടാ ഫലിതും, പുനരിതുകളെയും ദോഷകോപാതസാരാ-
 ലോക്കംവണ്ണം പ്രയോഗിക്കണമറിവയലും വൈദ്യർ,

വേദാന്തവേദേ! 82

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം

വാതവ്യാധി ചികിത്സ

പാരാമതവാതമാലേറവർവപുഷികുന്തോട്ടിവേരിൻകഷായം
 പേരംപാലിൽ ചുറ്റിച്ചിടുന്നവരതരിച്ചോരുപെന്തിച്ചുതേച്ചു
 നേരയോകാലമായാലതുകഴകിടണം ചുട്ടവെള്ളത്തിനാലേ,
 ക്ഷീരത്തോടെകുന്തോട്ടിയുടെ കുമ്പകല്ലിച്ചതീർത്തെണ്ണത്തേക്കാം 1
 ശുദ്ധബലമെങ്കിലും

കപാഥത്തിന്നു, മരച്ചുട്ടുവതിനും, നദക്ഷാർകുന്തോട്ടിതൻ
 മേവർ തന്നേരതി, യിപ്രകാരമനുശ്രീകേ।നകംപാലുമായ്

80. തതികീർ (കാർകോകിലരി) തക്കം (വാദം).

81. തീ (കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു) താരാധീശപരക്കീർ (കാർ
 കോകിലരി) വിതാശകം (സംശയമില്ലാതെ) ഉഷസി (രാവിലെ)
 നുകതകിൽ പാണ്ട വൈകാതെ വേരറുപോം ചുണ്ണം (പൊടി)

84. കഷ്ടമോഗപ്രതിവിധികളും (കഷ്ടമോഗ ചികിത്സ
 കളും) ഇതുകളെയും (‘മഹാതികതകം’ നെയ്യു് ഇവയേയും) ദോഷ
 കോപാസാരാൽ (ദോഷകോപത്തെ അന്തരിച്ചു) അറിവുള്ള
 വൈദ്യന്മാർ ക്ഷേമംവണ്ണം പ്രയോഗിക്കണം, എന്നാൽ ധ്വനിതം
 തീരെല്ലാമിപ്പോൾ.

1. വപുഷി (വാതമുള്ളതായ്) പേന്തിച്ച (അരച്ച) യാതാ
 മീം എന്നു മണിത്തൂർ) കല്ലിച്ച (അരച്ച) പച്ചവെള്ളത്തിൽ കല
 കരി) ക്ഷീരത്തോടെ (പാലൊപ്പംകൂട്ടി) തീർത്തു (കാച്ചിയരിച്ച).

ന. ചിട്ടിട്ടമൊഴെണ്ണ ശുദ്ധ ബലം സംസവിപ്പതും, തേപ്പതും
വാതവ്യാധിപിടിച്ചവർക്കുള്ള സമാസ്ഥിനീനാസ്തികമേ. 2

ക്ഷീതബലമതേലം

നീലത്താർമിഴിന്നാലിടങ്ങഴിനറുംപാലിൽക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേഗം
മാലോചിച്ച് കരണ്ടുപറ്റുപലമാമർദ്ദിച്ചുടുത്തൊത്തനീർ
ചാലോചേറ്റുപലാശകാധരിപലംമണ്ഡാംകുറഞ്ഞാട്ടിനർ
മൂലം കല്പിച്ചതായ് പചിപ്പുണമുടൻനാനാഴിതെളെപ്പുണ്യം. 3
ഘോരമതൽ ഗദഹരമിഷ്ടീരബലം തേപ്പതും തമംബാലേ!
നന്ദിനാമ്മുടെ 'യസിതാചാർ' കല്പിച്ചതാണല്ലോ. 4

വാതാശനി എണ്ണ

മെഴി, യാർ, വരപായശതാവരിതൃപലം, കഷായമൊന്നതിനാൽ
ഈമെട്ടിടങ്ങഴിയതാം, നീരിൽക്കല്പിച്ചകാലോഹരിയാക്കി 5
ദേവാഹപം, ശതകപ്പ, മാഞ്ചി, തകരം, കൊട്ടം, കുറഞ്ഞാട്ടിവേഗം,
ത, വൃണാനിലവേർ, വയമ്പി, ദവകം, നീർമാതളത്തിൻവേർ,
ആവൽത്തോലിനോടേയ്ക്കു നീ, വിഴാൽവിട്ടു, കരഞ്ഞിനെഴും
തോൽ, വെണ്മപ്പന, മുതിരിങ്ങ, കളിഞ്ഞൊരുവകം, കുമ്പം, 6
കാൽക്കാലിപ്പെപ്പലം കണ്ടിതുകളനിലച്ചിട്ടു നാനാഴികാച്ചി-
തനീക്കാമമുള്ളപ്പാൽനാലോഹരിതധികമായ് ചേർത്തതി
ശുദ്ധമതേലം
ആക്കുന്നതിൽത്തോക്കു യോ, കട്ടികൾനകനകയോ, ചെയ്കിൽമാ
റാതിരിപ്പു
ല്ലെക്കം, ലഞ്ചം, കരപ്പൂർ, കര, ജറ, യിവരും, കല്പപ്പം, ചപ്പം 7

2. കഷായത്തിനും (കഷായത്തിനും) സമാസ്ഥി (സുഖം)
3. രണ്ടുപറ്റുപലം (ഇരുപതുപലം) അമർദ്ദിച്ച (ഇടിപ്പുപിടിഞ്ഞ) മൂലം (വേർ) പചിക്കണം (കുടുകണം).
4. ഘോരമതൽ ഗദഹരം = ഘോരങ്ങളായ മതൽ ഗദങ്ങളെ (വാതരോഗങ്ങളെ) ഹരിക്കുന്നതു (ചമിപ്പിക്കുന്നത്)
5. 5, 6, 7 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗയ്ക്കിക്കണം.
6. ദേവാഹപം (ദേവതാരം)
7. ഇതുകൾ കാൽക്കാലിപ്പെപ്പലം (മുയ്യുന്നുകഴിഞ്ഞ്) നാനാരിൽ അച്ചിട്ട-പാൽനാലോഹരിതധികമായ് (നാലിരട്ടി) ചേ

ഷണ്ഡത, മേഹം, മേതതകുണ്ഡലികാ, സന്ധിവേദന, കൽപ്പുലി,
ചണ്ഡംനാവിളകാത്താതണ്ഡ, മീനതല്പാഠവിതംബവിയടപ്പം, 8
വിസ്ഫോടം, പംഗു, വെല്ലിന്നിടകളിലുളവാമാത്തി, പിന്നസ്ഥി
രംഗം,

കരേല്യാടംമുത്രകൃമീനവൃഥ, തീവയുമുടൻതന്നെമുറുംഗമീജ്ഞം
ഇപ്പേർകേട്ടെണ്ണവാതാശനിവരവനിതാവേണിമാണിക്യമാലേ!
കല്പിജ്ഞാമേതുവാതാമയമികവില്യമെന്നാണവൈദ്യേന്ദ്രപക്ഷം. 9

മാംസദ്വാരകൈലം

ആര്യേ! മാഞ്ചി, യുഴന്ന, രത്ന, തകരത്തോട്ടരകത്തിന്റെ വേർ,
കാദര, ലത്തരി, കറുത്തക്ക, മിലവംഗത്തോൽ, കുറുത്തോട്ടിവേർ,
പോമാദാത, വമിത്തം, കടുകിനിപ്പുക്കി, പൂദാത്ഥങ്ങളെ—
പ്രാശ്നതൊപ്പമുറച്ചുട്ടിയ കുറുത്തോട്ടിക്കുഞ്ചായാംബുവിൽ, 10
പാലൊപ്പം ചെത്തുകാച്ചംതിലജമിതിനമേൽച്ചൊന്നതൈലം
കണക്കെ—

ശ്ലീലിച്ചാൽ സർവ്വവാതാമയഹര, മിതിനാൽത്തന്നെ നന്ദം
കഴിച്ചാൽ
ബാലേ! വേരറ്റുപോമിഴഗദ, മോതചെന്നിഞ്ജഴംകുത്തുവേഗ—
താലേമാറ്റം, ഹനുസംസവുമകലു, മെടാ ഞാൻ പരി
കിച്ചതല്ലേ? 11

ഇതു നാനാശി ഏതെണ്ണ കാച്ചിത്തീക്കാം. ശുദ്ധതൈലം = ശുദ്ധ
മാമ തൈലം—ഉജ്ജം (രണ്ടുകുലകളെയും മുടക്കുന്ന വാതം)

8. ചണ്ഡം (ക്രൂരമായ) നാവിളകാത്താത ടണ്ഡം (ജീ
ഹ്വസ്തംഭരോഗം.)

9. പംഗു (തെ കാലിനെ മുടക്കുന്ന വാതം) ആർത്ഥി (വേദ
ന) അസ്ഥിഭംഗം (എല്ലുവീയുകയോ വളയുകയോ ചെയ്യാൻ ഉണ്ടാ
കുന്ന ഉപദ്രവം) ഏതു വാതാമയമികവില്യം എല്ലാ വാതരോഗങ്ങളിലും
കല്പിക്കാം (പ്രയോഗം).

10. 10ം, 11ം, ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

11. തിലജം (നല്ലെണ്ണ) ഇതിനു മേൽച്ചൊന്ന തൈലം (വാ
താശനി) കണക്കെ ശ്ലീലിച്ചാൽ (തേക്കയോ സേവിക്കയോ ചെ
യ്ക്കാൽ) സർവ്വവാതാമയഹരം. (എല്ലാവാതരോഗങ്ങളെയും ശരി
പ്പിക്കുന്നത്) ആണ്. അദ്വിത ഗദം (അദ്വിതരോഗം)

പഞ്ചാമൃതൈലം

അഞ്ചുപുളിയിലുകൾ നീരിൽപ്പെഞ്ചലൂകൊട്ടുപ്പ, രത്ന, ശതകപ്പ,
അഞ്ചിതമുരിങ്ങവേര, മ മഞ്ചട്ടിസുരട്ട, ഗോപി, യിവയെല്ലാം 12
നേരകല്ലിച്ചുവുപവദനേ! കാടിയും, ഒരേത, മൊപ്പം
ചേതംതൈലംചിതകൊട്ടു പചിച്ചിട്ടു തേപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽ
ദുരന്താകം ദുരിതമികവാലേറെ സർവ്വാംഗവാതം,
നേരമണെ ഞാൻപറയുവതിതാകുന്നു 'പഞ്ചാമൃതൈലം'. 13

ധാന്യാന്തരം തൈലം

ശുദ്ധം പയ്യിന്റെപാലും, കടിലമിഴി കറുത്തോട്ടിവേർകപാ
മവും, തൈലം
ലത്തേക്കാളാറിട്ടി, പഴയമുതിര, വേർപത്തു, ലത്തേക്കുക്കൾ,
സത്തായിടം യവംതാനി, തുകളുടെ കഷായാംബുവെണ്ണകൂട്ടലും
കൃത്യത്തിൽചേർത്തുവെച്ചോരിവയിലീത്തരംമേദ, കാരകോളിരണ്ടും,
പാടീരം, ശതകപ്പ, യുപ്പ, മുവ, മഞ്ചട്ടി, ത്രിജാത, അള-
നാടിപ്പെണ്ണ, മകാട്ടഴുനീരുടെ വേർ, നൽപ്പാൽമുതുകിൻകട,
ഈടേറ്റം നമിഴാമവേരി, ടവകം, ദേവദ്ര, കൊട്ടം, വയ-
മ്പേടേ കായകൾ എന്നു, കാട്ടുപയറിൻ വേർ, കന്മതം,
ജീവകം, 15

ഇരട്ടിമധുരം കലന്നലില, ദീരുതൻകുന്ദകം,
നറുംപരിയമുക്കരം, തകര, മിപ്പദാത്ഥങ്ങളെ

12. 12ം, 13ഉം, മൂലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

13. കല്ലിച്ച (അരച്ചുകലക്കി) തൈലം (എണ്ണ) പചിച്ചിട്ടു (കാച്ചി)

14. കറുത്തോട്ടിവേർ കപാമവും (കറുത്തോട്ടിവേരിൻകഷാ-
മവും) ഇവയിൽ പയ്യിന്റെ പാലു, കറുത്തോട്ടിവെക്കഷായം, മുതി-
രമുതലായവയുടെ കഷായം, ഇവ ഒന്നായ്ചേർത്തു വെച്ചതിൽ) ഇ-
ത്തരം മേദ (മേദ, മഹാമേദ) കാരകോളിരണ്ടും (കാരകോളി, ക്ഷീ-
രകാരകോളി) 14ം, 15ം, 16ഉം മൂലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യ-
യിക്കണം.

15. മഞ്ചട്ടിത്രിജാതങ്ങൾ = മഞ്ചട്ടി (മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി)
ത്രിജാതം (എലത്തരി, ഇലവംഗത്തൊലി പച്ചില) ഇവ.

16. അഭീത (ശതാവരി) തൻകുന്ദകം (കിഴങ്ങ്) ശീലിപ്പ

അച്ചു തടവിച്ചു കാച്ചിയെഴുമെണ്ണ ശീലിപ്പവ-
ക്കും പവനരോഗാധാസകലമൊ നടങ്ങീട്ടമേ. 16

മധാമയം, ക്ഷയം, മുരുകുത, മാന്ദ്യവൃദ്ധി,
ഗുർമ, ബൽ വല്ലവിധവും ചതവേററുപോയാൽ
തന്മയ്യിലെത്തുമൊതവേദന, യെല്ലകീറ-
ലുന്മാദമീവകവിട്ടം ഗൃഹസ്ഥാധ മാറ്റം. 17

നനിയേ നാട്ടുവിട്ടോട്ടം പനിയും, യോനീരോഗവും,
കണികാണിപ്പു കാർവേണീമണിമുത്രാശയസ്ഥവും, 18
കറുകുടിപ്പുകൾക്കും, പെറുകിടക്കുന്ന പെൺകലത്തിന്നും,
മുറുംപെരുമാറാം കേടറൊരു പാനപന്തരാ'ഖ്യമരണമലം. 19

ശ്രീതന്ത്രകൈലാസം

വേരീരഞ്ചു, ശതാവരീക്കട, മുഴുന്നോമൽക്കുറുന്തോട്ടിവേർ,
പോരാചിററമുതോടരത്ത, തകരം, പിന്നെ പ്പുതത്തിക്കുത
നീട്ട, കൗതുകനീട്ടി, യഷ്ടി, മുതീര, ക്ഷോഭ, ബൽവാറോർമരം,
പെതംകൗതുകലയോട, മുക്കുര, മീവററിൻക, മാവെള്ളത്തിലായ് 20

നറുംപശ, ഫല തന്ത്രപുനരമുക്കരം, നൽക്കരി-
കുറിഞ്ഞീയുടെവേർ, വയസ്സു, തമിഴാമവേർ, ചന്ദനം,
സുഗന്ധ, ഗന്ധകപ്പ, ഗോപി, നാന്നീട്ടിതർവേർശതാ-
വരിക്കടയോട്ടത്തുതർവേർ, കായ, മാവർത്തോലി, 21
കച്ചുരിക്കുടമേലത്തരി, തിന്നയരി, യുംകോലവേർ, കങ്കരം, രാ-
മപ്പു, കോവക്കിഴങ്ങൂർ, കുമുരടി, നീയോപാൽമുതുകിൻകിഴങ്ങു,

വക് (തേക്കയോ സേവിക്കയോ ചെയ്യുന്നവക്) പവനരോഗം
(വാതരോഗം)

17. മധാമയം (മർദ്ദപ്രദേശങ്ങളിൽ ചതവുക്കുതലായവ പ-
ററിയുണ്ടാകുന്ന രോഗം) ഗൃഹസ്ഥാധ (ദുർബ്ബലതകളുടെ ബാധ).

19. പെൺകലത്തിന്നും (സ്ത്രീസമൂഹത്തിന്നും) പാനപന്തരാ
ഖ്യം = പാനപന്തരം എന്ന ആഖ്യയോട് (പേരോട്) കൂടിയത്.

20. വേരീരഞ്ചു (ഗോമൂലം) 20-ം 21-ം 22-ം 23-ം ശ്ലോ-
കങ്ങളെ ഒന്നായി അറച്ചുകൊണ്ടും.

21. ഫലതന്ത്രം (ശ്രീഫല)
22. കച്ചുരിക്കുടം (കച്ചുരിക്കിഴങ്ങു) സ്വച്ഛ്വെച്ഛന്ദനം =
സ്വച്ഛ്വം (നിർമ്മലം) ആയ ചെഞ്ചന്ദനം (രക്തചന്ദനം) മഞ്ചെട്ടിച്ചു

സംഗ്രഹിച്ചെടുത്തു, താൻ വളരും, മഹകുറുത്താടിവേരും, ഉള, മഞ്ഞ-
 ടിച്ചുണ്ണം, മൽഗുലു, വ്യാധി, കൾതകര, നരണാഗപുഷ്പ, ജെളുപ്പ്, 23
 ചരള, മകിലാച്ചിട്ടിഗുണം, നാലിരട്ടി
 സുരഭിയുടയപാലും, തുല്യമാന്മാക്കാടി, രേതരം,
 ചിരവിനൊട്ടകലർത്തിട്ടെണ്ണുകാച്ചിടവേണം
 പരമതീക്ഷ്ണമെണ്ണു, ചട്ടാപ്പാടംസുഗീരവേ! 23

പാനം, വസ്കു, വശാഹനം, അൽപിമു, വടുംഗം, തഥാപാര, ചെ-
 ററുനം, വിട്ടിവചെയ്കിലെണ്ണു, തിളനിശ്ശേഷാനിലവ്യാധിയും,
 ആനംപുഴിഹഗദാ, ആയുധി, മികവും, മുഖാന്തി, ഗുര, അളം
 ചീനമേന്തൽമോടി, പാണുരോഗവുമുടൻ തന്നെടുപ്പിച്ചിട്ടമേ. 24
 മൂന്നംഗിന പൂനാമരഞ്ഞാലിമലയിലണഞ്ഞിട്ടനാമൊട്ടകാലം
 നമ്പ്രാപാത്തന്നരേൽ തൂത്തികവിലവിടെദണ്ഡിജ്ജുണ്ണിഗ്ലാഹനം
 വന്നോ തദ്വചോ മാർത്തിയിലിവ നമകല്ലിച്ച തീയെണ്ണയാണോ-
 ക്കെന്നിരല്ല? തദ്വചോ പ്പുകളിയിന തുകൊണ്ടിനമേ-
 ജനിയച്ചവേ! 25

ജ്ഞം (മഞ്ഞട്ടിപ്പൊടി) ഗുൽഗുലുവ്യാധികൾ = ഗുൽഗുലു, വ്യാധി,
 (കൊട്ടം) ഇവ. തകരാനാഗാഗ പുഷ്പങ്ങൾ = തകരം, നരണാഗപു-
 ഷ്പം (നാഗപ്പുവ) ഇവ. ജെപ്പ് (ഇളുപ്പ്)

23. ഇളുണ്ണം (മോശം) സുരഭിയുടേൻ (പരിമേന)

24. പാനം (സേവിക്കുക) വസ്കുവശാഹനങ്ങൾ = വസ്കു, അ-
 വശാഹനം ഇവ. പിചുന്റില എണ്ണയിൽ മുക്കി ഇട്ടുക) അടുംഗം
 (തേക്കുക) ഉവ ൧൭നംവിട്ട ചെയ്കിൽ = ഉള (ഉള തൈലം) തി-
 ശ്ശേഷാനിലവ്യാധിയും (എല്ലാ വാതരോഗവും) പുഴിഹഗദാ ആയു-
 ധിമികവും = പുഴിഹഗദം (പുറത്തോടം), ആയുധി ഇവയുടെ
 മികവും മുഖാന്തിഗ്ലാഹനം = മുഖാന്തി (ഗിരോവേദന) ഗുരം
 ഇവയും.

25. മഞ്ഞാലിമലയിൽ (ഹിമവാതൽ) അവിടെ രോഗന്യ-
 ത്തികവിൽ (കലശാലയ്ക്കു തണുപ്പിൽ) ദണ്ഡിജ്ജം (കുച്ഛിജ്ജുന) ഉ-
 ണ്ണിഗ്ലാഹനം (കൊച്ചുസൂര്യ ചണ്ഡനം) ഉദ്ദാമവാതാർത്തിയിൽ = ഉ-
 ദ്ദാമ (തീവ്രമായ) വാതാർത്തിയിൽ (വാതരോഗത്തിൽ) സുഷുപ്ത-
 ണുദേഹ വാതരോഗം ശമിപ്പാൻ താൻ കല്ലിച്ചതായാൻ ഗുനി-
 ന്നം 'തദ്വചോലം' എന്നു പ്രസിദ്ധീകൃതം എന്നും, ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ

വാതചികിൽസയുടെ ക്രമം

മുനത്തുപ്പുതൊറും, പിന്നെ വിരപ്പിട്ടു കിന്നീട്ടുരേകം,
പുന്നിട്ടശമനം, കിങ്ങിനെതന്നെ വാതപ്രതിക്രിയാരീതി. 25

കേടന്തൊരൻ നീർമാതളയിലകൾ കലർന്നവണക്കിൻമുളംചേർത്താടോപത്താൽ ത്തളപ്പിച്ചൊതളലകതിൽനിന്നുത്തുമു

ഷ്കാരുകൊരങ്ങാ,
ചുടന്തുംപാകമാക്കീടിനവടിവിരലും കാടിതൽപാരുകൊരങ്ങാ,
പാടേറ്റാതുംവിരപ്പിപ്പവനപവനജവ്യാധിബാധിജയിലു. 27
നവരയരിച്ചൊർക്കീഴികളിൽനവരൂപിണി ചുടണച്ചവേണ്ടവിധം
താവയാൽത്തലോടിയിട്ടുംജവമൊഴുതാതുംവിരപ്പിജ്വാം. 28

ഇലക്കീഴി

പുരിക്കു, പുളി, താവണക്ക, കരുന്താച്ചിനീർമാതളം,
മുരിങ്ങ, യിവതൻമുളങ്ങമയരിഞ്ഞുതെല്ലെണ്ണയും
പുരട്ടി, യൊതതെങ്ങയും ചിരകിയിട്ടുവേണ്ടവിധം
വറുത്ത, മിയശീലയിൽക്കീഴികളാക്കിവെച്ചു, ഞിനെ 29
തീക്കത്തീട്ടു നട്ടപ്പത്തമതമൊതവെറുംതലപാത്രത്തിലിട്ടി-
ട്ടാക്കത്തിൽ ചുട്ടപെട്ടാലുടനെയതുകളാൽമാറിമാറിത്തലോടി

അന്നു ഫലം കണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നും ശിവൻ അതളിച്ചെഴുതു് ഈ
തലത്തിന്റെ മഹിമാവിനെ ദൃശ്യീകരിപ്പാനായിട്ടാകുന്നു.

26. ഉരേകം = ഉദ (അതീക്കം) ആയ രേകം, വിരേചനം (വയറിളക്കുക) ശമനം (ശമിപ്പിക്കുന്ന ചികിൽസ) വാതപ്രതിക്രിയാരീതി (വാതചികിൽസാസമ്പ്രദായം)

27. അഷ്കാൻമാതളയിലകൾ = അക്കം (പുരിക്ക്) നീർമാതളം ഇവയുടെ ഇലകൾ. പവനജവ്യാധി (വാതരോഗം)

28. വേണ്ടവിധം ചുടണച്ചു (കുറഞ്ഞാട്ടിക്കഷായവും പാലും ചേർത്ത് തിളപ്പിച്ചു് അതിൽവെച്ചു് ചുട്ടപിടിപ്പിച്ചു) നവരയരിച്ചൊരുങ്ങാക്കുന്നതും കുറഞ്ഞാട്ടിക്കഷായവും പാലും ചേർത്തതിൽ തന്നെ വേണം.

29. മൂളങ്ങളെ (ഇലകളെ) 29, 30 മൂളാകങ്ങളെ എന്നായി അനപയിക്കണം.

30. വെറുംതലപാത്രത്തിൽ (ശുദ്ധംഎണ്ണ പാന്നിട്ടുള്ള പാത്രത്തിൽ) മാറി (ഒരു കീഴികൊണ്ടു തലോടി ചുടാറിയാൽ

വാക്കിൽഗ്യാത്രംവിയർപ്പിജ്ജ്വലിച്ചിത,മിതിൽച്ചൊന്നപാത്രങ്ങൾ
പോലെ

വാക്യംവീഴുംപെട്ടംകുറിയകളുടെവല്ലിപ്രയോഗത്തിനാവാം. 30

വയറിളക്കവാൻ

നേരേ ചിററളുതാ,വണക്കമുരട്ടം,സാക്ഷാൽകൊടിത്തൂവന്തൻ
വേതം,ചേന്നകട്ടക്കുകൊണ്ടൊ തകഴായത്തെച്ചമച്ചായനിൽ
കീരാലാപിനി!വെല്ല,മുപ്പി,വകരെച്ചത്തിട്ട്,വചനമയം
ക്കാക്കട്ടുർഘടമെന്നിയേ വയറിളക്കത്തിന്നു കോത്തിജ്ജ്വണം. 31

സൂതികപല്ലവാദികഷായം

ആവർത്തവയുമോതകം,മധുരമാംതുമ്പനിരിങ്ങപ്പഴം

കാർവണ്ടാർച്ചികരേ!കട്ടക്ക,മിവയാൽനിർമ്മിച്ചനിഷ്കപാ
ഥനിർ

സേവിച്ചീടണമുപ്പ,വെല്ല,മിവയോ,നല്ലാവണക്കെത്തുമ്പോ,
താവൽച്ചെത്തുമോചിതം,വയറിളക്കത്തിനിതുംപററുമേ. 32

സഹചരാദികഷായം

ധന്യേ!രണ്ടുതരംകുറിഞ്ഞിളക്കൊത്തീടുംകുറോട്ടീവേരെ,-
ന്നല്ലെന്തകപ്പ,മുഞ്ഞയുടെവേർ,വാണോർമരം,ജീരകം,
മന്ദിജ്ജ്വാതിവയാൽകഷായസലിലംനിർമ്മിച്ചപഞ്ചാരയം
ഒട്ടാന്നായംകുഞ്ഞിന്നനൽകിയെങ്കിൽ നിലാതകങ്ങൾതകാ
തെയാം. 33

ശേമുലാദി കഷായം

വേരീരഞ്ചമുരീങ്ങവേത,ചെറുതേക്കിൻവേർ,കുറോട്ടീവേർ,
പാതരീടിനവേതനാമ,മിവയാൽനിർമ്മിച്ചനിഷ്കപാഥനിർ

വേറെ ഒരു കിഴി കൊണ്ടു മദ്ധ്യോട്ടക, ഇങ്ങിനെ) ഗാത്രം (വാത
രോഗമുള്ള ശരീരഭാഗം) പത്രങ്ങൾ (ഇലകൾ)

31. വാക്യമയക്കാരെ (വാതരോഗക്കാരെ)

32. നിഷ്കപാഥനിർ (കഷായവെള്ളം) യഥോചിതം
(വേണ്ടപോലെ)

33. രണ്ടു തരംകുറിഞ്ഞിളക്കം (കുരിങ്കുറിഞ്ഞിവേർ) അനിലാ
തകങ്ങൾ (വാതരോഗങ്ങൾ).

ശ്രീരാമപ്രിയപഞ്ചസാര, യിവയും കൂട്ടിപ്രഭാതേക്ഷി-
പ്ലോരാൾക്കറിട്ടകാനിലാമയ, മനോനന്ദസാസ്ത്രാവരേ | 34
രാസ്താദികന്ധായം

ലാതന്ത, പത്തുവേർ, തീ, പുഷ്പകരമുലം, പടോലകം,
വരട്ടമഞ്ജരി, കച്ചാരി, സരള, വഥചക്ക, കീൽ, 45
കല്ലൂർവഞ്ജനകരികുഞ്ഞിയിവ തൻവേദ, വണക്കിന്റെവേർ,
നെല്ലിക്കായ, കടുത്തകാട്ടുമുളകിൻവേദ, ടലോടക്കട,
നല്ലട്രം, ചെറുതേക്കവേരി, വക്ഷസ്സിടം കിഴാർനെല്ലിയാൽ
മുളയ്ക്കത്തീർക്കുഷായമുപ്പൊട്ടസമം സീതാരജസ്സിട്ടതും 36
‘ചിദാമൃതം’ ഗണനതിന്റെ സീതപതം കഷായവും
ഉദാരവാരിരോഗത്തെ ചികിത്സിക്കുമോടെ ജയിച്ചിട്ടും 37

ആക്ഷേപവാതത്തിന്നു്

കാകോളി, ക്ഷീരകാകോളി, കളപതീയൻകന്ദകം, കടുത്തുന്നിൻ
വേർ, കാട്ടിൽസ്തംഭവിജ്ഞം പയറിനടൈതവേർ, ജീവകം, രണ്ടുമേദ,
പേർക്കൊള്ളയച്ചി, പിന്നീട് ടവക, മിവതൻകപാമനീർ, കാല
മേതും
വൈകാതാക്ഷേപവാതം വരികിൽ തകുതവാതേകണകുട്ടികൾ
ക്കായം. 38

34. ശ്രീരാമപ്രിയ = സീത (തിപ്പലി) പ്രഭാതേ (രാവിലെ)
ആനിലാമയം (വാതരോഗം) അറിട്ടം.

35. തീ (കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങ്) പത്തുവേർ (ദശമുലം)
സരള (ദേവതാരം) 35, 36, 37 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയുന്നതാണ്.

36. അട്രം (മുത്തക്കിഴങ്ങ്) ഉപ്പൊട്ട (ഇന്ദുപ്പൊട്ട) സമം
(കൂടി) സീതാരജസ്സ്. സീത (തിപ്പലി)യുടെ (രജസ്സ്) പൊടി
ഇട്ടതും.

37. സീത (പഞ്ചസാര) ഉദാരവാതരോഗത്തെ ഉദാരം (തീ
വ്രം) ആയ വാതരോഗത്തെ.

38. കന്ദകം (കിഴങ്ങ്) കാട്ടിൽസ്തംഭവിജ്ഞം (മുണ്ടാകുന്ന)
പയറിനടയ (കുട്ടുപയറിന്റെ) രണ്ടുമേദ (മേദ, മകറാമേദ) യച്ചി
(ഇരട്ടിയുരം) കപാമനീർ (കഷായവെള്ളം) കാലമേതും വൈകാതെ
പുറത്തുകൊണ്ട് ആക്ഷേപവാതം ഉണ്ടായതുകൊണ്ട് ചികിത്സിക്കേണ്ടതെ
ശമിക്കുന്നതല്ലെന്നു് സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

നീരജമിഴി'മേല്ലൊടിന്റായ" ക്ഷീരബലാ'തൈലമാണുവൺതി
തിൽ

പാരം'ധാനപ തര'മിതിരൂപരിയലുണെണ്ണയുംകൊള്ളാം. 39

ജീവന്യോദികന്ധായം

അടപതിയൻകോവവരിക്കടകൾ, കറുത്തൊട്ടിവേർകഴിഞ്ഞില്ല
ഇടവക, മഥജീവക, മിവയുടെനിഷ്കാശമെന്തെയുംകഴിപ്പിച്ചു.

ഹനുസ്സംഭത്തിനു ദേവാഹപാദി കന്ധായം

ദേവാഹപാ, മൂഷരൂത താട്ടികൾ, വടികലത്തംരാസ്സുപിന്നീടഭിത, -
കോവക്കച്ചരിനന്നാരികളടപതിയൻകാറിവറ്റിൽകിഴങ്ങു,
ഇവയ്ക്കുതന്നിൽകന്ധായംപരിശുദ്ധവചനം! പാൽബലാ'തൈല

മുക്കുതം

സേവിതേജ്ഞംഹനുസ്തംഭമതുടയവരത്താഴമുണിന്റെരശ്മി. 41
പ്രി'വതാശനി'യെണ്ണയോ, പിതമെഴും 'ധാനപതരം'തൈലമോ,
താവൽപ്പുഷ്കരമുലച്ചുണ്ണമതിലായ"തുവെണ്ണമോപന്തായതോ,
പുവഞ്ചാർചികരേപുരട്ടണമിടക്കല്ലാംഹനുസ്തംഭമാം
മാൽവനേരത്തിന്നിപ്പികിട്സമതിയാമെന്നാണിവന്നാശയം. 42

ഉദന്യംഭത്തിനു

മോരാലേവച്ചുരച്ചിടിനകടകവെറുംകള്ളിതർത്തങ്ങിനുള്ളിൽ -
ചെതംവണ്ണംനിറച്ചായതിനുടേപുരമെന്നല്ലമണ്ണിട്ടിറക്കി

39. ഇതിൽ (കാകോളിരേയാദി കന്ധായത്തിൽ) ഇതി
(എന്നത്)

40. അടപതിയൻ കോവവരിക്കടകൾ - അടപതിയൻ,
കോവ, വരി (ശതാവരി) ഇവറ്റിൽ കടകൾ (കിഴങ്ങുകൾ) ഇതി
ലും'ക്ഷീരബലാ'തൈലമോ, 'ധാനപതരം' തൈലമോ, മേല്ലൊടി
മോശാം, ആദക്ഷപവതമെന്നത് കൈ, കീൽ മുതലായ അംഗ
ങ്ങളെ ഒരു മാതിരി തട്ടി നീക്കുന്നതായ ഒരു വായു വികാരമാകുന്നു.

41. രാസ്സു (അരത്ത) രാഭിത (ശതാവരി) പാൽബലാതൈ
ലമുക്കുതം = പാൽബലാ(ക്ഷീരബലാ) തൈലത്തോടുമുക്കുതം(കൂടിയ
ത്) ക്ഷീരബലാതൈലം മേല്ലൊടി രേപത്ത.

42. പുഷ്കരമുലച്ചുണ്ണം (പുഷ്കരമുലത്തിന്റെരേപാടി)
ഇടക്കല്ലാം (കൂടക്കൂടെ) ഹനുസ്സംഭം എന്നത് വായവിടരായ്ക
യും, വിടന്നവായ്ക കൂടായ്കയുമാകുന്നു.

പുരംതീക്കുത്തിടംചുറ്റണകവരടികളിൽ ചുട്ടമണ്ണാക്കുവിളളം
നേരംവേറിമട്ടത്താക്കുകിനെയുടനേകളളിതൻപത്രനീരിൽ 43

വീതാശങ്കമരച്ചവെച്ചതുപുരട്ടുന്നാൽതുടസ്സംഭരം
വ്യാധിജ്ഞാസ്യമോകയില്ലൊരുവെറുംവാക്കാണിതെന്നാക്കുവാ
പാശ്വാർത്താക്ഷികഫാമദോഷമികവാലിജ്ഞയത്തിങ്കലാ
സേ. 19, സ്പേഹ, വിരേചന, ക്രിയകൾകൊണ്ടൊട്ടുംഫലംകിട്ടിടാ. 44

വില്പമുലാഭിലേപനം

ആയുർകൂവളവേര, ചുക്ക, കടുകു, നിർമാതളത്തോലതും,
നേരുകാടിയിലും, നറുംകടക, കച്ചുരീക്കിഴങ്ങി, നിരയര
പാത്തറീടിനകായമുണി, തുകൾപൈരു തുത്തിലും, വെച്ചര
ചുറ്റതസ്സംഭവികാരമുള്ളവർ പുരട്ടിടുന്നതുംസമ്മതം. 45

നക്തമാലാഭിലേപനം

ഉണ്ടിൻതോലു, മുരിങ്ങവേങ്ങതാലി, യേമിക്കിൻതോലു കാഞ്ഞാട്ടി
വേർ,

രംഗംവിട്ടസുരഭി, ചുക്ക, കടുകു, വസ്തുക്കളെപ്പൊഴുമായ്
ഭംഗ്യകാടിയിൽവെച്ചുരച്ചുചെറുചുടേല്പിച്ചതെപ്പിള്ളിലും
ശ്രംഗാരക്കടൽവീചികേ! ശിശുവിനറെട്ടുംതുടസ്സംഭരാൽ. 46

‘സഹചരാദി’കന്യായമകാരം-

ലഹരധീശനുഭിജ്ഞയശിപ്പതും

43. ആയതിനുടെ (കള്ളിത്തണ്ടിന്റെ) പത്രനീരിൽ (ഇല
വാട്ടിപ്പീഴിഞ്ഞെടുത്ത നീരിൽ) 43, 44 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അറയ്ക്കുന്നു.

44. വീതാശങ്കം(ശങ്കയില്ലാതെ) തുടസ്സംഭരം (ഉത്തസ്തം
ഭരായ) വ്യാധിക്കു (രോഗത്തിനു) ആസ്പദം (സ്ഥാനം) ആക
യില്ല. ഉത്തസ്തംഭരം അയാളെ വിട്ടുപോകും. ഇദ്വാർത്താക്ഷികൽ
(ഇരു ദോഷത്തിൽ) ഉത്തസ്തംഭരത്തിൽ കഫാമദോഷമികവാൽ
(കഫം, ആമദോഷം ഇവയുടെ ആധിക്യം ദഹിച്ചുവായിട്ട്) സേ
ദസ്പേഹവിരേചനക്രിയകൾ (വിയർപ്പിക്കു, എണ്ണത്തേക്കു, വയറി
ളക്കുക ഇവ) കൊണ്ടും ഒട്ടും ഫലം കിട്ടില്ല.

45. ഉത്തസ്തംഭവികാരം (ഉത്തസ്തംഭരോഗം)

46. ശിശുവിനു (കുട്ടിക്കു) തുടസ്തംഭരാൽ അററീടും.

വിഹിതമാണു, തീർക്കേല്ലാടിയാക്കുവാൻ
മാറിപ്പി! ജീരക, സ്വത, കൾ, തേന്മാം.

47

സിരാഗ്രഹത്തിന്നു മസക്കതലം

തോലുംഭോമമതുംകളഞ്ഞൊരു തുലാമാട്ടിന്റെ കാലിട്ടിട് -
ചാലോലായിഴി! നൂറ്റിടങ്ങഴിയുതാംനീരിൽപ്പചിച്ചു, ഇല്ലാം
നാലൊന്നാകെയരിച്ചുവെച്ചു, കറുത്തൊട്ടിയുഴംവേർതുലാം
കാലമ്പാടുമുച്ചുചെത്ത, തീർന്നുപാലാനിരട്ടിച്ചതും,

48

ഈരേട്ടനാഴി വടിവേറട്ടമെണ്ണ താനും,
പാറാതെപാൻവിപചിച്ചതുതേച്ചുകൊണ്ടാൽ
മാറാതെകണ്ടൊരുസിരാഗ്രഹരോഗമില്ല
നേരാനി, താങ്ങുസരസസ്ഥനക്കെല'മോത്താൻ. 49

തോപ്പുമാലികഷായം

കോതമ്പം, തമിഴാമവേരിടകുന്ന്ീട്ടം കറുത്തൊട്ടിവേ-
രാ, താഗ്രാംഗി നിലപ്പനക്കട, നിലിമ്പാനോകഹം ജീരകം,
വാദിജാതിവകൊണ്ടുതീർത്തൊരുക്ഷായത്തെക്കുഴിപ്പോർക്കള-
ച്ചൊധിച്ചില്ലസിരാഗ്രഹാധി, ചെറുധാ സൂക്ഷിച്ചിരിയ്ക്കുന്നുത്താൻ. 50

47. അഹരധീശൻ (സൂര്യൻ) ഉദിക്കേ (രാവിലെ) യഗിപ്പ-
തും (സേവിപ്പതും) ഉത്തസ്തംഭം എന്നത് വാതകോപംഹേതുവായിട്ട് കഫകോപത്തോടും ആമരോഷത്തോടും കൂടിയുണ്ടാകുന്ന തുടവീക്കമാകുന്നു.

48 പചിച്ച (വേവിച്ച) ആജ്വലം (കഷായവെള്ളം പാലാനിരട്ടിച്ചതും എണ്ണയക്കാൾ ആനിരട്ടിച്ചതും (എണ്ണയേക്കാൾ ആനിരട്ടിപ്പാലം) 48-ാം 49, ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

49. വിപചിച്ചതു (കാച്ചിയതു) മാറാതെകണ്ടൊരു സിരാഗ്രഹരോഗമില്ല. ഏതൊരുനിരയിലുള്ള സിരാഗ്രഹരോഗവും മാറും.

50. നിലിമ്പാനോകഹം (ദേവതാഹം) സിരാഗ്രഹാധി (സിരാഗ്രഹരോഗം) ബാധിക്കില്ല. ഇതിൽ 'ക്ഷീരബലാ' ക്ഷതലം മുതലായവ മേല്പടി ചെക്കാം. സിരാഗ്രഹം എന്നത് വാതകോപം ഹേതുവായിട്ട് അരസുകൾക്കുണ്ടാകുന്ന വലിവാകുന്നു.

ബാഹ്യാത്മ്യമന്തരിന്ദ്രനീരുകയിൽ കഴമ്പിട്ടവാൻ
വാമി നല്ലാവണക്കെണ്ണയോടുമുരസിനീർനീക്കിട്ടും വെണ്ണനെയും
കരംപാലിൽക്കുറുത്തോട്ടിയുടെമുറകൾച്ചിട്ടു നീരനുവെണ്ണ
സമാന്യം ചേർത്തു മറ്റിച്ചതു, മൊരപകടവ്യാധിയായോരു ബാഹ്യാ-
ത്മ്യം താമസം കിടവിൻ നീരുകയിലിട്ടവാൻ വൈദ്യർകല്ലി

ചിട്ടന്നും. 51

തിണ്ണന്നിപ്പടിചെന്നീനായകമതന്നിൻ ചുണ്ണമൊട്ടാവണ-
ക്കെണ്ണത്തു നവനീതമിത്രമുരസിമേച്ചൽമിട്ടിടംമൊലിയിൽ
എണ്ണപ്പെട്ട ഗുണങ്ങളുള്ള 'രസതൈലം' മേൽപുരട്ടിക്കിട-
പ്പെണ്ണച്ചാത്തിയിലാക്കണം സൂര്യപി ബാഹ്യാത്മികൾക്കെ

പ്പൊഴും. 52

ആ'രാസ്സാദി'കഷായം ചാരാധരവേണി! രണ്ടുനേരവുമേ
പോരേമുള്ളിനീർ, കർപ്പൂരമേനീ, വചേ, ത്വവർക്കനൽകേണം. 53
വല്ലാത്തുള്ളവിയർപ്പുമേപ്പയവു, ഞെർ വചാക്കി! വക്ത്രത്തിനും
പല്ലിനും നീനമാററവും, ചെറുതുമേ തമൻറകീല്ലായ്തെയും,
എല്ലാമൊത്തൊരുമീ പൂർട്ടിക്കൊത്ത ബാഹ്യാത്മ്യമരോഗിയ്ക്കു പ-
ററില്ലാചെന്തുകിതിൽസമോന്നത, മധികം വൈകാതവൻ

ചാകുമേ. 54

ആന്തരാധ്യാത്മികതാമണി

അർത്ഥിജീവാർത്ഥജനബാധാവരാന്ത, രാത്യാ-
മന്തരിന്ദ്രനീരുകയിൽതന്നെ നടുത്തിടേണം

51 മറ്റിച്ചതു (ഉരസിയിതും)

52 ചുണ്ണം (പൊടി) ആവണക്കെണ്ണത്തു നവനീതമിത്രം =
ആവണക്കെണ്ണ, നവനീതം (തുവെണ്ണ) തുവയോടുകിത്രം (ചുടി-
യത്) തുവചേത്തു മൊലിയിൽ (മുട്ടാവിൻ) ഇടാം.

54. വക്ത്രത്തിനും (മുഖത്തിനും) ദേഹത്തെ പിന്ധുറത്തേ
സ്തവമുള്ള വില്ലിനെപ്പോലെയാക്കുന്ന വാതവികാരത്തെ ബാഹ്യാ-
ത്മ്യമാണെന്നു പറയുന്നു.

55. ആന്തരാധ്യാത്മികതാമണി (അന്തരിന്ദ്രനീരുകയിൽ) ബാധു-
ക്കൾ അന്തരികിൽ (അപേക്ഷിച്ചാൽ) ആന്തരാധ്യാത്മികതാമണിനും ഇ-
ക്രീയൻ (ബാഹ്യാത്മ്യമച്ഛികിൽസകൾ) തന്നെ നടുത്തിടേണം.

അത്യന്തയത്നവിധികൊണ്ടുചിരേണ, ഭാഗ്യ-
ശക്ത്യാശരീച്ചിട്ടമിതരുന്ന, തുറച്ചുകൂടാ.

55

പാശ്ചത്യവർത്തിന

പുഷ്പരമിഴി! വെണ്ണകരപ്പുഷ്പരമുലംപൊടിചുതിൽക്കൂട്ടി
തക്കംകൈവിട്ടുപുരട്ടീജ്ഞ, മിതുപാശ്ചത്യവേദനകെടുത്തും.

56

ചിതംകൂട്ടംവാതാശനി"യതഥവാ 'കുറിയെല'യാ-
യ തല്ലെന്നാൽ 'ധാനപന്തർ'മതുപുരട്ടിപ്രിയതരേ
നിതാനന്ദംസേവദിപ്പിജ്ഞമുടനേരിക്കുന്നിലകളാ-
ലി, തും കൊള്ളാമേവാരികളിലുളവാംവേദനവിടാൻ.

57

ലാജാദികന്ധായം

മവർ, ദാത, ചുണ്ടവേരിൽത്തൊലി, കതന്നൊച്ചിക്കരിക്കുറീഞ്ഞി

കൾവേർ

വഹിയകുറുത്തൊട്ടിക്കട, പലമിഴി! ശതകുപ്പതൻ, മുളംകൂമ്പ്

58

വാതാനലോമനഗുളിക

പോരാജീരക, പുഷ്പക്കടകളീ 'ലാജാദി' തൻക ദാമനിർ
പാരംനന്നി, നിത്യോതിട്ടംഗുളിക, തേൻ, പഞ്ചാരമും, മേല്പൊടി
ശ്രീരമേ, കിരിയാത്ത, ജീരകമിണങ്ങിട്ടെന്നാരാശാട്ടി, കർ-
പ്പരം, കങ്കര, വൽസനാലി, കളിവരറീണൊപ്പമായ"പുഷ്പരം.

59

അത്യന്തയത്നവിധി (നന്നെ പ്രയത്നിച്ചുള്ള കർമ്മം) ചെമ്പ്താൽ
ഇതൊന്നുചിരേണ (വളരെ കാലംകൊണ്ടു) ഭാഗ്യലാക്തി ഹേതു
പ്രാപ്തിട്ട് ശരീച്ചിട്ടം (ശരീച്ചുവെന്നുവരാം) അതു (ശരിക്കുന്ന കാ-
ര്യം) ഉറച്ചുകൂടാ. അതുകൊണ്ടത്രെ രോഗിയുടെ ബന്ധുക്കൾ ആ
വശ്യപ്പെട്ട ചികിത്സിതരേണ്ടു എന്നു പറഞ്ഞത്. ആന്തരാ-
യാമം ബാഹ്യായാമംപോലെത്തന്നെ ഇരിക്കും. എന്നാൽ ദാർശ-
നികന്റെ വളച്ചു മുവ്വറത്തൊക്കെയിരിക്കും എന്നതുമത്രം വിശേഷം.

56. പാശ്ചത്യവേദന (വാരികളിലെ വേദന)

57. എരിക്കുന്നിലകളാൽ ഉടൻ നിതാനന്ദം (എററവും) സേവ-
ദിപ്പിക്കണം (വിരമിപ്പിക്കണം.)

58. 58ം, 59ം, 60ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായിണയ്ക്കുക.

59. ജീരകപുഷ്പകരക്കടകൾ = ജീരകം, പുഷ്പകരക്കട (പു-
ഷ്പകരമുലം) ഇവ. ഇതിയോതിട്ടംഗുളിക (വാതാനലോമന ഗു-
ളിക) പുഷ്പകരം (പുഷ്പകരമുലം).

ചേർത്തിവണ്ണമരണക പാഥത്തിലേററമെച്ചൻ
പുത്തരിച്ചുണ്ടുതൻകാരുളോടായമട്ടായുതട്ടണം. 60

ഈമഹാഗുളികയ്ക്കുററംകേരമാരാംകീഴക്കുകൾ
പുരനോളങ്ങാഥം 'വാതാനുലോമന' പ്പെർവിളിച്ചുപോൽ. 61
വിലപാദിനെയ്തു

വിവരംകുവിലയാടലോടഭിവരൻവെർ, കൊണ്ടൽ, വിടണ്ണാർമരം,
കലേപ്പു! ജീരകപുഷ്പം, ജാളിവയാൽവെണ്ണുംകഷായംബുവിൽ
ചൊല്ലേറ്റീട്ടമരഞ്ഞ, ജീരകമിണിയും ചുണ്ടവേരത്താലതി-
ട്ടോല്ലിത്തന്നവയൊത്തിരട്ടിമധുരം കൽക്കീകരിച്ചങ്ങിനെ. 62

ആട്ടിമർറപാലുകറവെന്നിമെനെയ്തിനോളം
തുട്ടിപ്പചിച്ചുപല്ലുതമൊട്ടുകഴിപ്പവൻറ
നാട്ടിൽക്കടക്കുകയുമില്ലതിപാൾ പനോവും,
പാട്ടിൽക്കത്താത്തി, വിൻമള പര, യക്കു, വായ്പും. 63

കടീഗ്രഹത്തിന്നു

ഭാവത്തേതി കത്തനോച്ചിന്നീതസമകായ് ചേർത്താവണക്കണ്ണയെ-
സ്സേവീപ്പിയ്യു, മാവണക്കിലകളാലേററം വിതപ്പിയ്യും
കരവോളംഗതകപ്പ, യെളളിതുകളെക്കൽക്കിച്ചനൽക്കാടിയാൽ,
നാവൽത്തേയ്യുകയും, കടീഗ്രഹവികാരത്തികലതൃത്തരം. 64
കൊള്ളിയ്ക്കുമാഞ്ചുജാതിപ്പുളിയീലകൾമുറയ്ക്കുട്ട പാടക്കുറക്കം
വെള്ളം, ദുഃഖം, വെറ്റംനൊല്ലകളി, തുകളിലൊന്നിൻറ പൊ
ങ്ങീട്ടമാവി,

60. ഈവണ്ണം (ഇങ്ങിനെ) ചേർത്ത അനന്തകപാഥത്തിൽ
(അനന്തക്കഷായത്തിൽ)

61. വിലപം (വിലം) കൊണ്ടൽ (കുത്തങ്ങ)

62. ജീരകപുഷ്പംകരങ്ങൾ (ജീരകം, പുഷ്പകരമുലം ഇവ)
62ം, 63ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവയിക്കണം.

63. പചിച്ച (കുച്ചിയ്ക്ക) പല്ലതം (നെയ്യ്)

64. നൽക്കാടിയാൽ കൽക്കീച്ച (അരച്ച) കടീഗ്രഹവികാ-
രത്തിൽ — കടീഗ്രഹം എന്ന വികാരത്തിൽ (രോഗത്തിൽ) അ-
തൃത്തരം (ആററം നന്നം)

65. ആവീകൊള്ളിയ്ക്കും (എല്ലിക്കാം) അഭ്യംഗസേകങ്ങളി-
ൽ — അഭ്യംഗം, (തേയ്ക്കുക) സേകം (ഗാഢ) ഇവയിൽ ഒരു പണ്

പൊള്ളല്ലഭൃംഗം, സേക, അളിംലോതപണി 'പഞ്ചാമൃതേവ'

തന്നിനാമേവ

കൊള്ളാം, 'രാസ്സാദി'നിഷ്ഠാ ദാമരതരിയ ഗുളംചേർത്തുമാറി

ചിടാമേ. 65

ദണ്ഡാപതാനകംഘോരദണ്ഡംവഴങ്ങിപ്പിടിച്ചുകീഴ്

തിണ്ണംചേർച്ചുണ്ടതുംതോന്നുംവണ്ണം ചൊല്ലിത്തരാംപ്രിയേ! 66

ദണ്ഡാപതാനകത്തിന്നു

ഓരോവാതഹരങ്ങളാം പണികളാലിക്രൂരരോഗത്തിനെ

പ്പാരംപീഡകൾനീക്കിനിർത്തുവ തിന്നെസാധിച്ചു മുളുഗുലം

വേരറിടുകയില്ലതെന്നു, മിളതാംചൂടാന്നിടംകുടിയാൻ

സൈ ദണ്ഡാപതാനകത്തുചിതമെന്നൊതുങ്ങവദ ദണ്ഡം 67

ഉടനെക്കേ, ക്വാൽ, വിരലി, വയുടേസന്ധിയിലും, മേമ്പിലുംനിത്യ നം

കുടമുഖമാമേ! വെണ്ടംപടിയാത" ചൂടിട്ടുകൊൾകയുംവേണം, 68

ഈവണ്ണംതും തമ്പ്രതിക്രിയകൾകൊണ്ടിട്ടോ, സ പതംതന്നെയോ,

മൈവല്ലാതെകഴക്കമീവിക്ര തിത്തർവേഗങ്ങളൊന്നമ്പിയാൽ

ശ്രീ 'വാ താഹനി' ചേർത്തു ചിതക്കളികളിപ്പിച്ചൊത്തൻശ്ശീലമു-

ഖാവിൽച്ചെത്തിടണംമുറയ്ക്കുകിലിൻനേർകൊണ്ടുവാക തരേ! 69

അംഗങ്ങൾക്കുചിതംതരിപ്പ, വിഷമിച്ചാലുംമടങ്ങാതെക.

ങ്ങങ്ങൊന്നായിനിർവ്വഹേപക, വിന, വല്ലാതെതെറിച്ച്ക,

എങ്ങുംചെററിലകാതെയൊക, യിനിമയാ തർക്കമില്ലാത'മ, സാ-

രംഹപ്പഞ്ചിപ്പിനോക്കുകാറിവയ തിർവേഗങ്ങളാകുന്നുപോൽ. 70

(തേക്കുകയോ ചാരയിടുകയോ) രാസ്സാദി നിഷ്കാദം (കയാ യം) ഗുളം (ശക്കര) കടീനാദം അരക്കെട്ടിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു വായു ദോഗമാകുന്നു.

67. വാതഹരങ്ങളാം (വാതത്തെറ്റുമാറ്റിക്കു നവയായ) പീ ഡകൾ (ഉപദ്രവങ്ങൾ)ഇതു" (ദണ്ഡാപതാനകം)എന്നും വേരറിട കയില്ല. അതുകൂടിതം (വളരെ യുക്തം)

68. സന്ധിയിലും (ഏല്പിലും)

69. പ്രതിക്രിയകൾ (ചികിത്സകൾ) ഈ വികൃതിതർ രോഗത്തിന്റെ (ദണ്ഡാപതാനകത്തിന്റെ) വേഗങ്ങൾ (താഴെ പറയുന്നവ) കളികളിപ്പിച്ചു" (നല്ലവണ്ണം നന്നച്ചു).
70. അഖിലം (മുഴുവൻ).

വെക്കത്താഴെക്കുമ്പോൾ തിരക്കുകുന്നിരോടുചേർത്തു തരത്ത-
ക്കല്ലത്താൽ ചെട്ടുന്ന സൂക്രിയയഥ പിച്ഛൻചൊന്നതിട്ടീടവേണം,
നാൽക്കോതമ്പക്കിഴിരേപദവു, മതി 'രസതൈല'ത്തെയും മേൽപ്പാ-
ട്ടാൻ

നീഷ്കാദം തത്ര 'മാസ്സാദി' യുടെ വെട്ടുകല്ലിടേണം തനപി
വൈദ്യൻ. 71

പ്രധാനവാദത്തിന്ത നാഴെ ലോകിഷായം
നീരകളുകവേതചിററളതുചെന്ന് ടുംകുറേ താട്ടിവേർ,
നീലാപാംഗി! കരിന്റുഞ്ഞിയുടെവേർ, വാതോർമരം പത്തുവേർ,
നീണ്ടീടുംതമിഴാമവേരികൾ തൻ നീഷ്കാദം നീർ നിത്യവും
നീതിയൊത്തു കടിച്ചുവക്കുകൾ മവർ വെല വിവതായം. 72
ഷഷ്ടിക തൈലം

മാഴ്കാതെ ചെറുന്നാക്കിയ നവരകളാൽ വെച്ചിടുംകാദം വെള്ളം
പാകത്താൽ നാലിലൊന്നായിട്ട മട്ടവിട്രി ചെപ്പാപ്പുമാത്പാലുട്ടി
കാകാളി, ക്ഷീരകാകാളി, കളടപതിയൻ, പാൽമുതുകൾക്കു ത്തിൽ
വേർകച്ചുരിക്കിഴങ്ങാട്ടുവ, കടുകു, മേങ്ങട്ടി, മൂന്നപ്പ, തത്ത. 73
ദീനം, യഷ്ടി, നിലപ്പനക്കടയിണങ്ങും ജീരകം, ജീവകം,
വാതോർദാത, കരികറിഞ്ഞിയുടെവേർ, മോക്കടക്കുറായം,
കാർ, നീളംതമിഴാമവേരി, ടവകം, പീണക്കുറേ താട്ടിതൻ
വേർ നാഥിൾ തകുപ്പുതോട്ടതകരം, സൗരഭ്യമേറുന്നകിൽ 74

71. അത്തക്കൽക്കത്താൽ (അതത് അല്ലെങ്കിലും) നസു
ക്രിയ ചെട്ടു അഥ (നസുക്കോണ്ട കുമ്പം പോയതിന്റോഷം)
പിച്ഛൻചൊന്നത്. (വാതാശനി തൈവത്തിൽ മുക്കിയ ഗീപ)
ശീരസിൽ ഇട്ടീടണം. നാൽക്കോതമ്പക്കിഴിരേ പദവും (നസു
കോതമ്പക്കിഴികോണ്ട തമിഴാടി വിളർപ്പിക്കുകയും) മേൽപ്പുരട്ടാൻ
രസതൈലത്തെയും 'മാസ്സാദി' നീഷ്കാദവും (കഷായവും) ത
ത്ര (ഭണ്ഡാപയാനകത്തിൽ) വൈദ്യൻ കല്ലിക്കണം.

72. പത്തുവേർ (പാലുലം) ഇതിൽ 'ക്ഷീരബല'തൈലം
മുതലായ മേല്ലൊടിചേർക്കും.

73. നവരകളാൽ (നവരക്കല്ലുകൾ) കാദവെള്ളം, മൂ
ന്നപ്പ (ഇഴുപ്പ്, കല്ലപ്പ്, വെടിമുളി) 73ം, 74ം, 75ഉം മൂക്കു
ക്കളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

74. മേക്കടക്കുറായം ൧ മേക്കൾ, കടക്കൾ ഇവയുടെ ൧

വൃത്താകർഷിച്ചുണച്ചായതിലിതുകൾ, കരിമ്പിൻറനീരേണ്ണ
യോളം,

കൃത്യത്തിൽ പുന്നിന്നെതൽപ്പകുതി, യതിലുരത്താവണക്കെ
ണ്ണ പാതി,

തത്തുലഗ്നാനെയു, തി ക്നാലിലൊരോഹരിമുരൾക്കെതല, മിച്ഛാ
ണവററി

ന്നാത്തൊമൽക്കെതരതും കാടിയുതിനൂവിധമായ് ചേർത്തു
കാമച്ചണക്കണ്ണ. 75

നന്ദാതേപ്പിതൂണമിതു, സുന്ദരി! നിശ്ശേഷമാതതാത്തിയിലും
നന്നി'ഷഷ്ടികതൈലം' പിന്നെവിശേഷിച്ചുവലപിവാതത്തിൽ.

ജിഹ്വാസ്തംഭത്തിന്നു ഗോക്ഷരസീതാദി കഷായം
തൈരിങ്ങിൽ, മിഥിലാധിപൻറകൾ ദേവതാരം,
കരിങ്കുറിഞ്ഞിയുടെവേർ, വിഴാലരി, വെറുംകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,

യം (രഞ്ജ) മേദ, മഹാമേദ ഇവയും, കടുക്ക, കരുവില്ലാക്കുട്ടക്ക ഇ
വയും.

75. വൃത്താ (നന്നായി) ഇതുകൾ അതിൽ (സമം പാലുതു
ട്ടിയ നവരക്കുഷായത്തിൽ) തൽപ്പകുതി അതിന്റെ (കരിമ്പുനീ
രിന്റെ) പകുതി. അതിൽ (പുന്നിന്നെയിൽ) പാതി അവണക്കെ
ണ്ണ. തത്തുലഗ്നം (ആവണക്കെണ്ണയോളം) അതിൽ (നെയിന്റെ) മു
രൾക്കെതലം (മുരളെണ്ണ) ഇച്ഛാനാവററിന്നൊത്ത (കരിമ്പുനീർ മു
തൽ മുരളെണ്ണവരെയുള്ളവ എല്ലാം കൂടിയേടത്തോളം) തൈരും കാ
ടിയും, ഇതുവിധം (ഇങ്ങിനെ) ചേർത്തു എണ്ണകാമച്ചണം.

76. നിശ്ശേഷമാതതാത്തിയിലും (എല്ലാ വാതരോഗത്തിലും)
ഈ 'ഷഷ്ടികതൈലം' നന്നു്. വലപിവാതത്തിൽ പിന്നെ വിശേഷി
ച്ചു് നന്നു്. ഞരമ്പുകളിൽ തന്റെ സഞ്ചാരം കുറയ്ക്കാൻ രക്ത
ത്തെ സ്തംഭിക്കുന്ന വായുവിനാൽ ഉരുവിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതും തലോടി
നോക്കുമ്പോൾ തോലിന്റെ അകത്ത് മുതിർ നിറമുള്ളപോലെ മോ
ന്നിക്കുന്നതും, ക്രമത്താലെ കൈ, കാൽ മുതലായ അംഗങ്ങളെ ദ്രോ
ഷിപ്പിച്ചു് വണ്ണമേറത്തേയും കാലംകൊണ്ടു തപസ്സോഷത്തെയും
ജനിപ്പിക്കുന്നതും ആയ വ്യർധിവിശേഷത്തെ വലപിവാതം എന്നു
പറയുന്നു.

ഇരട്ടിമധുരം, നിലപ്പനയതിൽകീഴങ്ങ, ദുതാ-
വരിക്കടയൊടേലതന്നരി, വയസ്സ്, വെണ്മചന്ദനം, 77
അടപതിയൻറകീഴങ്ങൊത്തീടയപ്പെണ്ണി, ഇകൽതൽകഷയതൈ
പട്ടനെയ്യിവചേത്തുകടിച്ചിടങ്ങുവാകസ്തംഭവാതരോഗക്കാർ. 78

മാലത്യാദിപുത്രം

ബാലേപിച്ചുകൊട്ടുവളമരത്തിൻവേർ, കറുത്തൊട്ടിവേർ,
ചേലാണോരിലകാട്ടുവെള്ളരിയിവററിൻവേർ, നിലിമ്പട്ടമം,
ഏലാവീത്തൂ, കരിക്കറിഞ്ഞീരുടെവേര, ലു, ലുലത്തിൽകീഴ-
ങ്ങ, ലാവാലുക, മിന്നിയൊകറുക, ഞാഴൽപ്പുവ, താരല്ലികൾ 79
പിന്നെത്താലിസപത്രം, ചെറുവഴുതിനവേർ, ഗേകേലസ്തീ,
വിഴാൽവി-

ഞ്ഞാ, നായ"വെച്ചൊരിവററിൻക ചിതജലതതിൽകണ്ണരം

കൃഷ്ണസ്വാരം

കന്നൽക്കാർവേണി! ചങ്ങാട്ടുഗമകലമാനാടിവററിന്നെഴുംകൊ-
ടെ, നല്ലിത്തുപ്പ, അംബോ, രീലമുട്ട, വയസ്സം, ബുരം, ദേവന്മാരം 80
വീലയേറിയപവിഴം, മുപ്പിലവേര, തമോതക, ഞാൾ, തലനീളി
താലമിവയരച്ചചേത്തിട്ടലസ് തരാപിംഗി! ഒന്നുകൊച്ചുണ്ടം. 81
"മാലത്യാദിക"നെയ്യിവചേത്തുകടിച്ചിടങ്ങുവാകസ്തംഭവാതരോഗക്കാർ
ചൊലകർമ്മിപിന്നുഭജമാലകലത്തായ" സ്തംഭ ചിതനീടം. 82

അർട്ടിതത്തിന്നു

ആത്മാമണ്ഡിനീതിനാശേലിവന്ദമച്ച) കൃഷ്ണലേപങ്ങളും
പേയമുട്ടിനമുള്ളബാലൻ ബലാതൈലത്തിനാൽനന്നുവും,

77. 77-ാം 78-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയയിക്കണം.

78. പട്ട (ഇതുപ്പ) വാകസ്തംഭവാതരോഗക്കാർ (ജിഹ്വാസ്തംഭവാതമുള്ളവർ)

79. ഉല്ലാലത്തിൻ (ചെങ്ങഴിനീരിൻറ) 79-ാം 80-ാം 81-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയയിക്കണം.

80. കണ്ണരം (അന്ന) കൃഷ്ണസ്വാരം (കൃഷ്ണഗുഹം) അംബുരം (തത്തങ്ങ)

81. അലം (ഏററവും)

82. സിത (പഞ്ചസ്വാര) ജിഹ്വാസ്തംഭജമാൽ (ജിഹ്വാസ്തംഭംകൊണ്ടുണ്ടായ മാൽ)

പ്രായസ്സുതതമാൺമുഖ്യഭിതരാം രാസ്താദി നിഷ്കപാഥവും,
കായത്തിൽപ്രദകൊണ്ടുകൊച്ചുവരിയെത്തൊല്ലിച്ചയക്കുംപ്രിയേ! 83

രാവീകുലുണിനഭെപിഡ, കരിങ്കുറിഞ്ഞി-
തൻവേതചേന്നശതകുപ്പൊടിപ്പതികൽ
ഇവെണ്ണചേർന്നുതന്നവനേഴനാൾകൊ-
ണ്ടാവുമിധംവെടിയുൾട്ടിതവാതരോഗം. 84
പക്ഷാഘാതത്തിന്നു കാപ്പാസംസ്ഥാദി തൈലം

നിഷ്കപാഥത്തെപ്പുതുത്തീക്കുത, മുതിര, കുറഞ്ഞാട്ടിതൻവേര, ഴന്നി,
വഴുത്തുതൻ തീരത, രരത, കെട്ടുകൾശതകുപ്പ, കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, കൾ
നൽക്കൊട്ടം, കാട്ടിലെത്തിപ്പലിമുളകുകൾ തൻവേർ, മുരിങ്ങമഞ്ഞി-
ന്നൊക്കുംവേർ, ചുക്കുവൃന്ദാകുതത, തമിഴാമയ്യേഴുംവേരി, തെല്ലാം 85
ശുഷ്ണംകൽക്കിച്ചുളപ്പെൺമുലരസമൊടുകാച്ചിട്ടുള്ളെണ്ണയെപ്ര-
ത്യക്ഷംശീലിച്ചുകൊണ്ടിടണമനുദിന, മിയെണ്ണമാൻകണ്ണിയാമുളി
പക്ഷംരണ്ടില്ലശേഷാനിലവിതൃതിയിലുംപഥ്യമായതീത, മെന്നാൽ
പക്ഷാഘാതപഞ്ചാഹപർട്ടിതരീകവിൽവിശേഷിച്ചുപററു
ന്നത്ര. 86

നാഥി നീർക്കൊഴികാംസകപാഥിതസപിഡ, മോമൽകുറഞ്ഞാട്ടി
വേരിൻ
കപാഥപേട്ടിൻ പാലേ, നീവസമൊതപാത്രത്തിലാക്കീട്ട,
തികൽ

83. അർട്ടിതമുള്ളബാലനും, ഇതിന്നുമേൽ ആയമത്തിന്നു
(ബാഹ്യായാമത്തിന്നു) ഉരച്ച ആ മൂലമേലപങ്ങളും (നിറുകയിൽ ക
ടമ്പിടവാനുള്ളവയും) രാസ്താദി നിഷ്കപാഥവും (കഷായവും) സമ്മ
തമാണ്.

85. കാട്ടിലെത്തിപ്പലിമുളകുകൾതൻ (കാട്ടു ചിപ്പലി, കാട്ടു
ളകു, ഇവയുടെ) മുരിങ്ങമഞ്ഞിന്നൊക്കും വേർ (മുരിങ്ങമഞ്ഞിന്നു
ഇള വേർ) വൃന്ദാകുതത (ദേവതാരം) 85ം, 86ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒ
ന്നായി അറപയിക്കണം.

86. ശുഷ്ണം (മിന്നസരാംവണ്ണം) കൽക്കിച്ചു (അരച്ചുകു
ക്കി) അളപ്പെൺമുലരസമൊട്ട (ആട്ടിൻപാൽ സമം കൂട്ടി) അന്നാ
നും (നാർത്തോറും) ശീലിച്ചുകൊണ്ടിടണം (സേവിക്കുക മുതലായ
വ ചെയ്യണം) അശേഷാനിലവിതൃതിയിലും (എല്ലാ വാതരോഗ
ത്തിലും)

കോതമ്പച്ചോറുകല്പിച്ചതിനുകെകിഴിയാൽസേവാമിപ്പൊന്നപക്ഷാ-
ഘാതത്തിന്നേറെനന്നെന്നയി! പലകറിയും ഞാൻപരീക്ഷിച്ചറി-
ഞ്ഞേൻ, 87

കണമുലാടി കഷാരം

അരണ്യജത്തിപ്പലിവേതഴുന്നി, നീ-

സ്തമദ്രചേതമുതിര, കെട്ടുക, കൾ

വെറും കുറുന്തോട്ടിയതിൻറവേർ, കരി-

ങ്കറിഞ്ഞിതൻവേർ, തമിഴാമന്തൻറവേർ, 88

കോതമ്പം, കോട്ടമരോരടപതിയനി, വററിൻകഷായാംബുസായം-
പ്രാതഃകാലങ്ങളിൽക്കുഞ്ഞുകിൻറനുകരണം മുമ്പറഞ്ഞെണ്ണതുകി,
മാതംഗപ്രൗഢയാറേ! മനസിനതൊലാതെല്ലമെകിലു, പക്ഷാ-
ഘാതത്തെത്തീരമൊറുന്നതിനിതിനമിട്ടക്കേറുമെന്നെൻറ
പക്ഷിം, 89

കോഷ്ടകശീഖത്തിനാ

മാട്ടിൻപാലുടയകുറുന്തോട്ടികപാദാംബുതൻറയാവികളാൽ
കോഷ്ടകശീഖകമതിനെപ്പാട്ടിൽവിയപ്പിച്ചുകൊള്ളണം, 90
ഉമ്മത്തിൻകാതുരണെള്ളടവെടതിൽനിറച്ചപ്പുലാംകാടിനന്നിൽ
പെൺമാൻനേരേ! പൂഴ്ത്തിപ്പന്നതുകളുച്ചൊ, വണക്കെണ്ണ, യുപ്പം,
നീരെയപ്പു, ഓടായതുവെണ്ണയുതമുരസിപ്പേന്തട്ടത്തിട്ട കാൽമു-
ട്ടിയേൽമേൽപ്പിച്ചിടേണംവിമലതന്! വിയപ്പിച്ചതിൽപ്പിന്നെ
വേഗം, 91

87. നീർക്കൊഴിമാംസകപമിതസലിലം (നീർക്കൊഴിയു-
ടെ ഇറച്ചികൊണ്ടുള്ള കഷായം) കല്പിച്ചതിനുകെ (ഉണ്ടാക്കിയതി-
ന്റെ) കിഴിയാൽ (കിഴികൊണ്ടു തലോടി) സേവം (വിയപ്പി-
ക്കുക.)

88. അരണ്യജത്തിപ്പലിവേർ (കാട്ടുതിപ്പലിവേർ, 88-ാം
89-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവയിക്കണം.

89. കഷായാംബു (കഷായവെള്ളം) സായം പ്രാതഃകാല-
ങ്ങളിൽ (വച്ചിട്ടും, രാവിലെയും) മുമ്പറഞ്ഞെണ്ണ (കാർപ്പാസസ്ഥം,
81) തുകി (മേല്പോടിച്ചെത്തു) നുകരണം.

90. മാട്ടിൻ (പശുവിൻ) പാലുടയ (സമംചേന്ന്)

91. അതുകൾ (ഉമ്മത്തിൻറകായും, ഉള്ളിൽനിറച്ചപ്പുള്ളും)
കൂടി അരച്ചു' യുപ്പം (ഇതുപ്പം) അരം (ഏററവും)

അരതെ, തമിഴാമരവേർ, കടുകു, കായമുനം കർപ്പി
 ത്തിന്നിങ്ങനെയൊക്കെ, ഇതി, രട്ടിമ മുരംകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,
 മുറയ്ക്കിത്തുകളൊക്കെ, യുണ്ടതൊലിമാത്രമോ, ചെന്നിടം
 സുരട്ട, ശതകപ്പ, യെ നീവപുഴങ്ങിനൽക്കാടിയിൽ 92

കൽക്കിട്ടിട്ടാവണക്കെണ്ണയും, മഴകിയലുംവെണ്ണയും, പിന്നെയുപ്പം,
 തക്കത്തിൽച്ചേർത്തതും ക്രോഷുകശീരസിപുരട്ടീടുവാൻനല്ലതല്ലോ
 പൂക്കു, കൃഷ്ണക്കുറിഞ്ഞിപ്പെടിമുരട്ട, കുറഞ്ഞാട്ടിതൻവേരി, വററിൻ
 നിഷ്പാഥംവെല്ല, മീനൂപ്പി, വചെറുതുകലർത്തിടുസേവിച്ചിടേണം 93

മുസ്സാഖത്തുനാടി കഷായം

കാർ, വെള്ളുള്ളി, കരിങ്കുറിഞ്ഞിയുടെവേർ, പിന്നെക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,
 ദേവാഹാരമൊക്കെത്ത, ചീററട്ടി, വററീൻക പാമക്കെണ്ണയ്ക്കെയെ
 താവൽച്ചേർത്തുകടിപ്പതുംസമുചിതം, കൃഷ്ണക്കുറിഞ്ഞിത്തേഴം
 വേർ, വാനോർക്കരക്കൊത്തചീററട്ടു, നിഷ്പാഥംപമപ്പാനിവ, 94
 കൽക്കിപ്പാർപ്പതകപ്പയും, സുരമാം, മഞ്ചെട്ടിതൻ ചുറ്റുവും,
 നിൽക്കാതിപ്പടിനല്ലകാടിന മൊയ്തുട്ടിപ്പചിപ്പെണ്ണയാൽ
 ചെക്കംക്രോഷുകശീരകാഡിയൊഴിവാം, 'സൈരേയമുലാദി'യാ-
 മിരക്കടറെറാതതെലകന്യപവനാതകങ്ങളുംനീക്കമേ. 95

മനുംസംഭരണീന

തന്നിരിക്കുന്താട്ടിക്കടചെന്നാതകരിങ്കുറഞ്ഞിവേർപാലിൽ
 നന്നായരച്ചുരേജ്ഞാമന്യാസ്തംഭത്തിൽവെണ്ണചേർത്തുരസി, 96

92. കായമുനം(ത്രിഫല) ഇതുകളൊക്കെയോ, ഉണ്ടതൊലി
 മാത്രമോ, സുരട്ട(ദേവതാരം) നൽക്കാടിയിൽ പുഴങ്ങി. 92- 93-ാം
 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

93. ക്രോഷ്ടകശീരസി (ക്രോഷുകശീർഷകത്തിൽ) കൃ
 ഷ്ണക്കുറിഞ്ഞിപ്പെടിമുരട്ട (കരിങ്കുറഞ്ഞിവേർ)

94. 94-ാം 95-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

95. സുരമാം (ദേവതാരം) മഞ്ചെട്ടിതൻ ചുറ്റുവും (പൊടി
 യും) കല്ലിപ്പാർ (അരച്ചകലക്കവാൻ) പചിച്ച (കാച്ചിയ) എണ്ണ
 യാൽ (എണ്ണ സേവിക്കുക, പുരട്ടുക, മുരവായവ ചെമ്പാൽ) അന്യ
 പവനാതകങ്ങളും വേറെയുള്ളവാരോഗങ്ങളും കാലിന്റെ മുട്ടക
 ഉൾ നീരോട്ടുകൂടിയ വായം ക്രോഷ്ടകശീർഷകമാണ്.

വെടിപ്പിൽക്കാടിനീർകൊണ്ടുകട്ടവാചുക്കുരച്ചതും,
കട്ടത്തമന്യാസ്തംഭംവെർപെടുത്താനായ് പുരട്ടിടാം. 97

ദേവാഹാദാദീലേപനം

ദേവാഹാദം, ശതകുപ്പ, യെളുട്ട, ബലന്തർവേർ, ചോനകപ്പുല്ലതെ-
ന്നീവ ഗുഹകനിവോടുകാടിയിലരച്ചിട്ടു പുരട്ടിച്ചിടാം,
ആവേർപത്തു തുടങ്ങിയുള്ളൊരു ഗണത്തിൽ കഥാനീർനെയ്യുമായ്
സേവിപ്പിച്ചിടണം കമാരകനെ യന്താഴം കഴിഞ്ഞക്കണ്ണം. 98
ശ്രീ'വാതാശനി'യെണ്ണകൊണ്ടുപിച്ചുവോ, എട്ടാതെയാലേപമോ,
സേവാധാരകളോ, നടുത്തിടണം, മാധുന ഗന്തരംകൊണ്ടുമാം
ഏവംചെയ്കിലുരീവികാരമകലായ് കിഴ്പ്പിൽകട്ടത്തിങ്കൽനി-
ന്നാവോളംകൊടുതായ്ചോരകളുവാൻവേണ്ടുന്നകൈനോ
ക്കണം. 99

കഷ്ടവാതത്തിന്നു

കിളിമൊഴി! കബ്ജത്തിന്നുംപൊളിയല്ലായ്മവൈദ്യവിധി
പോതം
വളുപ്പനിലനിന്നിട്ടുംമുഖമുറുവറചികിത്സചെയ്യണമതിങ്കൽ 100
മൽക്കാതേ! തലനീളിവേത, തമിഴാമയ്യുള്ളവേരി, നീയോ
ചുക്കോടൊത്തകരിങ്കുറിഞ്ഞിരുടെവേർ, സാക്ഷാൽകുറോട്ടിവേർ
ചെൽക്കൊള്ളാം ശതകുപ്പ, മാത, വിവന്ധാലല്ലംപശുപാലുചായ്
വെയ്ക്കുക ചാമ മരിയ്ക്കണം സിതകലത്തികുഞ്ജവാതാർത്തി
യിൽ. 101

97. കട്ടവരം (എരിവുള്ളതായ)

98. ദേവാഹാദം (ദേവന്മാരും) ബലന്തർ (കുറോട്ടിയുടെ)
ആവേർപത്തു തുടങ്ങിയുള്ളൊരു ഗണത്തിൽ ('ദേവലാഭി'യോറ
ത്തിന്റെ) കഥാനീർ (കഷായവെള്ളം) നെയ്യുമായ് (നെയ്യു
ചേർത്തു) യന്താഴം കഴിഞ്ഞു തുടർ കമാരകനെ സേവിപ്പിക്കണം.

99. പിചുവോ, (നന്നച്ച ശീല മൂലാവിലിട്ടകയോ) ആ
ലേപമോ (പുരട്ടുകയോ) സേവാധാരകളോ (സേവിക്കയോ, മാ
രയിടുകയോ) ഏവം (ഇപ്രകാരം) വികാരം (രോഗം) മന്യാസ്തംഭ
മെന്നത്, കട്ടത്തിന്റെ പീഡനത്തുള്ള ഞരമ്പുകളെ ആശ്രയിച്ചുണ്ടാ
യി അവയെ സ്തംഭിപ്പിക്കുന്ന വാതമാകുന്നു.

100. ആയാമവൈദ്യവിധി (ബാഹ്യായാമചികിത്സ) ക
ബ്ജ എന്നുള്ളതു, വാതകാപംഹേതുവായിട്ടു ശരീരത്തിന്നുണ്ടാക

പംഗുവാതത്തിന്നു

ആവാംപാൽമൊഴി പാലുളുട്ടിയകുറോട്ടിക്കുഷായത്തിനാൽ
ഭാവിയും നവരക്കിഴിപ്പണികളാൽ സേവനം, ചികിത്സാക്രമം
ഏകപംഗുവിനു പുരട്ടുവതിനും മറ്റും ഹിതമുണ്ടെന്നും
ശ്രീവാതാശനി യെണ്ണ, മുക്കുമ്പലയും, പ്രാസാതരം തൈ
ലവും. 102

ആലേപിച്ചിട്ടുവാൻ സതൈലവുമാ, മതുക്കുചുപുടാക്കി
പാലേധാര മിട്ടുന്ന തുമാലോലമുഗാക്കി മണ്ടിനും പറ്റും. 103

കളായഖണ്ഡവാതത്തിന്നു

ശാതാപാംഗി കളായഖണ്ഡതജ്ജയിൽ ഖണ്ഡോക്തമൈവ ദൃക്രമം
ചെണ്ണാൽ സമ്മതമാണു, പക്ഷേ യതീലുണ്ടെങ്ങുമൊട്ടാ, യതും
താതാംകൾക്കകരികുറുത്തിമുരടിതകപാഥം പെട്ട പാലിലായ്-
മോതമ്പക്കിഴിയിട്ടുകാച്ചിയതിനാൽ വേണം വിവർപ്പിക്കുക. 104

ന്നതെ വളവാകുന്നു. ഇതു ആദികാലത്തിൽ ഏറ്റക്കുറച്ചിലോടു
കൂടി ഒരു വ്യവസ്ഥയില്ലാതെ കാണപ്പെടും. ആക്കാലത്തിൽ കി
ണഞ്ഞു ചികിൽസിച്ച്യാൽ ഗതിക്കുകയും ചെയ്യും. വളവു എപ്പോ
ഴും കുറവുവരാതെ സ്ഥിരമായി നിന്നതിന്റെ ശേഷം ചികിൽസി
ച്ചാൽ ഫലം കിട്ടുന്നതല്ല.

101. അഗ്നിക്കണം (സേവിക്കണം.)

102. ഭാവിയും (വേണ്ടുംവിധം കാച്ചുന്ന) നവരക്കിഴിപ്പ
ണികളാൽ (നവരക്കിഴികളാൽ തയ്യാടി) സേവനം (വിവർപ്പിക്കുക)
ആവാം. അരക്കെട്ടിനെ ആശ്രയിച്ച വായു കോപിച്ച തുടക്കമുട
തൊഴിനെ വലിക്കുമ്പോൾ കാൽക്കണ്ടാകുന്ന അസ്വാധീനത
യെ ഖണ്ഡവാതമെന്നു പറയുന്നു. ചികിത്സാക്രമം പംഗുവിനും
ഏകം (ഇപ്രകാരം) തന്നെ. രണ്ടിനും (ഖണ്ഡത്തിനും, പംഗു
വിനും)

103. ആലേപിച്ചിട്ടുവാൻ (പുരട്ടുവാൻ)

104. കളായ ഖണ്ഡതജ്ജയിൽ (കളായ ഖണ്ഡരോഗത്തിൽ)
ഖണ്ഡോക്തമൈവ ദൃക്രമം (ഖണ്ഡത്തിന്നു പറയപ്പെട്ട ചികിത്സ)
കപാഥം (കഷായം) കളായഖണ്ഡം എന്നതു, നടക്കുമ്പോൾ സ
ന്ധിബന്ധങ്ങളുടെ അയവുനിമിത്തമാണി വിറയ്ക്കുകയാൽ നടപ്പാൻ
വഹിയായ്കയാകുന്നു. ഇതു നല്ലവണ്ണം ഗമിക്കുന്നതുമല്ല.

തുനിപ്രതിതുനികൾക്കു

പാരിന്നിശ്ചരിപഞ്ചകോലക,മിനിക്കുഷ്ണക്കുറുഞ്ഞിത്തൃശം
 വേരൊക്കുംതമിഴാമവേർ,മുതൻ,വെള്ളള്ളി,ക്കുറുന്തോട്ടി,കൾ
 കറി,ചുറ്റന്നവതൻകഷായമുതന്നെ,വെല്ല,ബൾചേത്തിട്ടനാൾ
 തോറുംതോതിടണംതുനിപ്രതിതുനിരോഗങ്ങളാണുള്ളവർ. 104
 ഇതുപൊത്തയമോതകപ്പൊടികരച്ചുളളവെള്ളത്തിലായ്
 മോതിപ്പിതൃശുമാംതുനിപ്രതിതുനിരോഗങ്ങളുള്ളാർക്കളെ,
 കാരന്ത'ശുലചികിൽസയാസകലവും,ഗുരുത്തി,നായ്ചൊന്നൊരാ
 ചുതംകുടിത്സപ്തവാർവുമിവരേറ്റററംഹിതപ്പെട്ടിടം. 105

പാദഹൃഷത്തിന്നു

ഗതകപ്പ,കടക,തിനയരി,മുതൻ,വയമ്പി,തുകൾകളായിലനിരിൽ
 ചിതമോടച്ചതേച്ചുപദഹൃഷത്തിൽപ്രധാനമുപനാഹം. 107
 കുററക്കാറണിവേണിമാർമണി'മണിക്കൂർമൂന്നുചെന്നാലുടൻ
 തെറൊതുഷ്ണജലത്തിനാൽക്കഴകിനന്നാക്കീടണംകാലിനെ,
 പിററന്നാളുമിവണ്ണമാ,മറികകുന്നല്ലെങ്കിലങ്ങങ്ങനാൾ
 പററിയുറംഗുവമിപ്രയോഗ,മിനുബംകംപിടിപ്പിടമേ. 108

ദാതൃശ്വീയാദകഷായം

സുരട്ട,തമിഴാമവേര,ചെറുതേക്കത്തൻവേർ,കരി
 കുറിഞ്ഞിയുടെവേർ,കടക,മുതൻ,ക്കുറുന്തോട്ടികൾ
 ഉത്തഗതകപ്പ,വെള്ളനിറമുള്ളി,മീവർഗ്ഗമോ,
 പരംവലിയപഞ്ചമുലമിടചേർന്നിടംദാതവോ, 109

105. പഞ്ചകോലം(കാട്ടതിപ്പുലിവേർ, കാട്ടുമുളകിൻവേർ, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ്, ചുക്ക, തിപ്പലി,) കൃഷ്ണക്കുറുഞ്ഞി (കരിങ്കുറുഞ്ഞി).

107 ഉപനാഹം (കരിമ്പടം മുതലായവകൊണ്ടു മേവേ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടുക) മരുന്നെച്ചു തേക്കുന്നതും, കെട്ടുന്നതും കാലി രേൽ തരിപ്പുള്ളടത്തു മാത്രം മതി. പദഹൃഷം എന്നതു വാതകോപം ഹേതുവായിട്ടു കാലിനങ്ങാകുന്ന തരിപ്പാകുന്നു.

108. ഉഷ്ണജലത്തിനാൽ (കാഞ്ഞവെള്ളത്താൽ) ഇവണ്ണമാം (ഇപ്രകാരം ചെയ്യാം).

109. വെള്ളനിറമുള്ളി(വെളുത്ത ഉള്ളി) 109ം, 110മം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറുപയിക്കണം.

കൈകൊണ്ടിടുകയായവാരിവിരചിച്ചപ്പൊഴിടംജീനകം
ചിരെന്നിട്ടുകടിയുണചരണഹിഷ്ഠൈശ്ശക്തിപ്രിയുവാൻ,
അക്കള്ളികൾതന്നിപ്പുതുരസ്തതിൽക്കൈലാസവനിന്റെവേർ
കല്പിച്ചെണ്ണപചിച്ചവെച്ചതുപുരട്ടേണംപുതശ്രീനിധേവ 110

അപബാഹുവിന്ന നാഗരാദി കഷായം
ചുക്കാടരത്ത,തലനീളി,വെറുകുറുത്താ-
ട്ടിയുളളവേരി,വകലന്നവെളുത്തയാതളി
നിഷ്കപാമമാക്കിയ മഗക്കരചേരതുസേവി-
പ്പിതളവൈദ്യരപബാഹുകരോഗിതന്നെ. 111

പിന്നെക്കീരംകൂട്ടിയയാരന്നകരേറക്കുറച്ചിലണയാതേ
നന്ദിച്ചണ്ണിയുണ,മിതുമന്ദാഗ്നിക്കാക്കിപ്പുജ്ജമാക്കണം. 112

പ്രസാരണീതൈലം

ഇരട്ടിടങ്ങഴിനറുംതലനീളിനീമി-
ലാരണ്യമായപയറാരിലകാട്ടുതന്നെ
പേരാങ്ങകുപ്പിലയിവററിനേഴുന്നവേർ,ക-
ച്ചരിക്കിഴങ്ങ,ശതകപ്പ,യദേണക,അൾ 113

രാമച്ചം,സുരഭാത,യപ്പി,കൾകറാശാണി,ക്കുറുത്താട്ടിവേർ
ഇരട്ടെങ്ങട്ടി,കൾതൂണിയങ്ക,മിലവംഗത്തൊലി,നീളജീവകം,
ആരട്ടായയമോരകം,തകരമൊക്കുംകണ്ണനക്കം,കവ-
സ്യമോവേലപരളംകലന്നിടവകം,ചേലേറുരേലത്തരി. 114

110. കഷായവാരി (കഷായവെള്ളം) വിരചിച്ച (ഉണ്ടാ-
ക്കി) ഉപ്പൊഴിടം (ഇതുപ്പുചേർന്ന) ചരണഹിഷ്ഠത്തെ (പാദഹർ-
ഷത്തേ) അക്കം (എരിക്ക്) രസത്തിൽ (നീരിൽ) അവററിന്റെ
(എരിക്ക്, കള്ളി ഇവയുടെ) വേർകല്പിച്ച (അപ്പുകലക്കി) പചി-
ച്ച (കാച്ചി)

112. മന്ദാഗ്നിക്കാക്കി (സാഗ്നിബലമില്ലാത്തവക്ക്) പുജ്ജമാ-
ക്കണം. പാൽകൂട്ടി ചോറു കൊടുക്കുന്നത്.

113. ആരണ്യമായ പയർ (കാട്ടുപയർ) 113, 114, 115
വ്യോകങ്ങളെ മന്നായ്ക്കു മന്നായിക്കണം.

ഇവസ്കന്ദിനെയരച്ചുകൊണ്ടിവെച്ചു
 വേവിച്ചരിജ്ജ്ഞമിടങ്ങഴിയെണ്ണമാത്രം,
 പൊവിയുമായതപസ്വാഹകമാലുതേജു
 സേവിജ്ജ,ധാരമിടുകെന്നിവയാചരിച്ചാൽ. 115

കാരൊളിമന്നോരുങ്ങചികരേവേറിട്ടുള്ളരോഗപഞ്ചകത്തിയിലും
 കൂറൊട്ടുനിവന്നോക്കിപ്പേതമാറിടാമി'പ്രസാരണി'തൈലം. 116

നീരേത്തുനിൽക്കുമ്പൊഴുവില്പുസരോക്ഷം
 പാരാതെപെട്ടുവേവതകൾകൊണ്ടുതന്നെ
 ക്ഷീരംകൊണ്ടിരുട്ടുവാക്കിയതാംകഷായം
 മാതോരവേസിതയണച്ചുകൊടുത്തിടേണം. 117

തന്നിൽപ്പാതിച്ചുതരച്ചിററുതുചേർന്നിടംകുറുത്തൊട്ടിവേർ
 തെന്നാൽപ്പാലുമൊഴിച്ചുവെച്ചൊരുകഷായത്തെക്കേവേലശാനനേ!
 നിന്നോരതൊഴിമോടുതൊറുഴലുമാപ്പഞ്ചായം,ജീരകം
 നന്നായിട്ടുപൊടിച്ചതും,വിതറിമാന്തിപ്പിജ്ജയുംചെയ്തിടാം. 118

കുടിനാമ്പൊഴിതൈലം

നിഷ്കപാമത്തിന്നുനല്ലചിററുതുചേർന്നിടംകുറുത്തൊട്ടിവേർ,
 കല്ലുത്തിന്നുസുരട്ടു,മാഞ്ചി,വടി,മാലോരങ്ങളും,കൊട്ടവും,
 കഷായപാലൊട്ടുമെണ്ണയിപ്പടിപചിപ്പേറ്റംപുരട്ടിടണം
 മുഷ്കാന്നോരപഞ്ചാഹുവിന്നുപകടംപററിപ്പതാണിപ്പണി. 119
 ഈമട്ടിൽതേങ്ങത്തർപാലുടയൊരചെറുനാരങ്ങന്നീരികലുംകാ-
 ച്ചാമേനല്ലെണ്ണ,തെന്നല്ലിതിലഥനിശ,ചെഞ്ചലുവുംകല്ലുമാക്കി

115. വസ്കം (യോഗം) വേവിച്ച (കാച്ചി)

116. അനിലരോഗ (വാതരോഗ) പംക്തിയിലും (സൂക്ഷ്മത്തിലും).

117. അസരോക്ഷം (ചോര കളയുക) ദശവേതകൾകൊണ്ടു പത്തുവേതകൾകൊണ്ടു (ദശമുലംകൊണ്ടു)

119. തുല്യണി (ഈ തൈലം പുരട്ടുക) അപഞ്ചാഹുവിന്നുപകടം പററിപ്പതാണ്. (അപഞ്ചാഹുവിനെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണ്)

120. ഈ മട്ടിൽ (തേങ്ങാരും മുതലായവ കല്ലുമാക്കി) ഇതിൽ (തേങ്ങാപ്പാൽ സമം ചേർന്ന ചെറുനാരങ്ങന്നീരിൽ) കാമം (ഏററവും) വേവിച്ച (കാച്ചി) അപഞ്ചാഹുപാമയക്കാക്കി (അപ

കാരംവേവീച്ചരിയ്ക്കുംതലജവുമ്പഞ്ചാഹചാരയക്കക്കനല്ല-
ക്ഷേമംനൽകുന്നതല്ലോദീനമനുപതമാറീടുകിൽചാട്ടശീലേ. 120

സർവ്വാംഗവാതത്തിന്നു

പേടിയ്ക്കുമേണമിഴിമേനിയിലൊക്കെയെത്തി-
ക്കൂട്ടുന്നമാതതവികാരമെഴുംജനമെന്ത
കേടറവാതഹരമെണ്ണപുരട്ടിയൊട്ട
ചൂട്ടുള്ളകാടിയിലിരുത്തണമല്ലോരും. 121

ശിശുശാർണ്യദീ കഷായം

മുരിങ്ങപെറ്റതെക്കച്ചുള്ളിപുന്നമാവണക്കക്കരി-
കുറിഞ്ഞികതനൊച്ചികാനനജസീതസാക്ഷാൽബല
മുരയെന്തിഴാകകാട്ടുമുള്ളകെന്നിവറ്ററിന്റെവേ-
ര,രത്നം,ചിതമുള്ളചിറകുതു,ദേവതാരം,യവം. 122

വേരീരഞ്ചി,ടയത്തി,പിന്നെമുതിര,കോതമ്പ,മേഘ,ങ്ങൾക-
ച്ചുരിങ്ങക്കൊടൊത്തയപ്പി,ഗതകുപ്പ,കുമ്മത,ച്ചക്ക,കൾ
പോരാപ്പഷ്കരമുലമോട്ടുലവ,യിട്ടവുങ്ങൾതർക.ദാമനീർ
നേരേജിരക,മുപ്പ,മീട്ടമകഴിപ്പിഴ്ക്കണമാരോഗിയേ. 123

പ്രജ്ഞനവിമർദ്ദനം ഭക്തലം

കരികുറുഞ്ഞിവേര,ക്കുമുരടിൻതോല,മുക്കരം,
മുരിങ്ങവേരോട്ടശതാവരിക്കനം,പ്രസാദിണി, 124

പൊറ്റു രോഗമുള്ളവക്കു) അനല്ലക്ഷേപം (വലിയ സുഖം) ദിനമാ
(നാൽതോറും)

121. മാതതവികാരം(വാതരോഗം) വാതഹരം (വാതത്തെ
അകറ്റുന്നതു) ആയ.

122. ചുള്ളി (വയൽച്ചുള്ളി)കാനനജസീത (കാട്ടതിപ്പലി)
ബല (കുറഞ്ഞാട്ടി) 123, 123 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
യിക്കണം.

123. വേരീരഞ്ചി (ദശമൂലം) ആ രോഗിയെ (സർവ്വാംഗ
വാതക്കാരനെ)

124. അക്കുമുരടിൻ (എരിങ്ങിൻവേരിന്റെ) ശതാവരിക്കനം
(ശതാവരിക്കിഴങ്ങു) 124, 125, 126 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
ന്വയിക്കണം.

പോരാൻമാതളത്തിൻതൊലി, യഥാവലിയാരഞ്ചുവേര,
 വണക്കിൻ
 വേര,ങ്ങിൻതോൽ, കുറുത്തൊട്ടിയുടെമുരടി, വറ്റിന്റെ
 നിഷ്കപാഥനിരിൽ
 പോരേറുംചുക്ക, രത്ത, കടുകു, ലുവ, കളിത്തുപ്പ, വാണാർക്കരം, ക-
 ചുതിക്കരം, ഗരം, മോഹിണി, തകരമൊഴൊത്തലതൻവിത്തു,
 മാഞ്ചി, 125

പിട്ടല്ലെഴുതുകപ്പ, തീയ്യ, ചരളംചേതംവയമ്പി, ഗുണം
 പിഷ്ടംചേത്തൊരിരട്ടികണ്ടുപശുവിൻപാലും, സമംകാടിയും
 കട്ടത്തൈത, മണച്ചുകാച്ചിയവെടിപ്പുള്ളത്തുശീലിയ്ക്കുകിൽ
 തിട്ടംമത്തൈതരോഗമാസകലവുംമാറുംമലപ്പെണ്ണപ്രഭേ! 126

പാനം, വിഭലപവിധി, നസ്യം, മിവററിനെല്ലാ-
 മീനൽ 'പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദന'മെണ്ണകൊള്ളാം
 സുനസംഹൃതൽക്കഴലി, വിദൂഷിത്തൊട്ടുരവ
 ഗീനങ്ങളുംകുളയല്ലിതിന്നാൽശമിയ്ക്കും. 127

ഏതുവാതഗദവുംവടിവോടിയുളാതിവൈദ്യവിധികൊണ്ടുശമിയ്ക്കും
 വീതശങ്കമതിനാലിനിയുംവെച്ചോരിടേങ്ങവെറുതേ,
 മതിയാക്കാം. 128

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം

രക്തസ്പർശനീഭം

കേശിക്കൽകാന്തേ! ത്രിദോഷസ്തകയു, മഹാഹ! ചോരസ്തദഷ്ടം,
 തഴച്ചും,
 ചെക്കിന്നാഹാരവും, ചെപ്പുയുമുണ്ടിനമോരോന്നുശീലിയ്ക്കയാലേ

125. വലിയോരഞ്ചുവേർ (വലിയ പഞ്ചമൂലം)

126. തീയ്യ (കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങ്) പിഷ്ടം (കല്ലം) മാത
 തരോഗം (വാതരോഗം)

127. പാനം (സേവിക്കുക) വിഭലപവിധി (പുരട്ടുക) ഇ
 തിന്നാൽ (ഈ 'പ്രഭഞ്ജനവിമർദ്ദന'തൈലം പെരുമാറിയാൽ)

128. വാതഗദവും (വാതരോഗവും) ഇളയാതി (ഇപ്രകാരം)
 ഉള്ള വൈദ്യവിധി (ചികിത്സ) കൊണ്ടു്.

ലാക്കിൽക്കോപിച്ചവാതാദികളിലതന്മാരുംകെട്ടരതംസമീര-
 പ്പോക്കിനങ്ങളാക്കമല്ലാതടവവിടവിടെസ്തൂങ്ങുമായ"നിന്നനല്ലം, 1
 പാകിത്തുംശക്തിയോടെഗതിതടയുകയാൽകോപമാണോതവാതം
 പ്രേരിതുംചോരചിന്നിച്ചിതറിയധികമാംദൃഷ്ടപെടുങ്ങുമിങ്ങും,
 പരാമതകന്ധസാമ്യംതടവുമൊതവികാരമെത്തയുണ്ടാക്ക,മുക്കാ-
 റ്ററിനകതസ്"തംഭരോഗംചികരിഹഖുധമെന്നായ"കഥിതുന്ന
 വല്ലൊ. 2

അന്യന്മാർപുനരാധ്യവാതമിതിചൊല്ലാത,പരന്മാർകഥി-
 ത്തുന്നതവതവലാസമെന്നകളിയല്ലിച്ചൊന്നരോഗത്തിനെ
 എന്നല്ലെചിലർവാതശ്ലാണിതമതെയാണെന്നു,നിത്യെന്നൊടായ"
 സിന്ധുരാധരി"പുസ്തകപമങ്ങളിച്ചെയ"കെ"ന്നരത്നനിതോ? 3
 കരാദ്യവയവങ്ങൾതോറുമയവ,പ്രിനെല്ലാംകനം
 തർപ്പ,ചൊറി,കുത്തിനോവ,മപൊളിഞ്ഞുനോവിന്നിയോ
 പെരുതൊത്തളച്ചുകയ്യിന,റികിട്ടുതെരിമർറുട
 വൃന്തപമിവയൊക്കെയമങ്ങളിവീഭോലനീവാളകേ! 4
 വാതംപ്രേരിച്ചിടംചോരതവിടവിടെത്തുങ്ങിനിൽക്കുന്നതാണി-
 യാതകുത്തിനെഴുംലക്കുണ്,കിതുതൊലിമാംസങ്ങളിൽപ്പററിയ
 ങ്ങായ"

അധ്യായം 18

1. ത്രിദോഷപ്പകയും (ത്രിദോഷകോപവും) തഴപ്പം (വർ-
 നയും) ചേഷ്ടയും (വിഹാരവും) അന്ധിനം (നാൾതോറും) വാതാ-
 ദികളിൽ (വാതം മുതലായവയിൽ) വെച്ച" അതന്മാരും (വർഷിച്ച
 തായ) വ"തണ്ണം (സ്"തംഭിച്ചതു) അനല്ലം (ശ്ലീററവും) സമീരപ്പോ-
 കിന്ന (വാതഗതിത്തും) തടവ" ഉണ്ടാക്കിവെക്കും.

2. പ്രേരിക്കും (ഉത്തുന്ന) കഠുസാമ്യം (കഠുസാമ്യം) വി-
 കാരത്തെ (രോഗത്തെ) ഈ രക്തസ്"തംഭം പുന രോഗത്തെ ചി-
 ലർ മുഖം എന്നു പറയും.

3. അന്യന്മാർ (വേറെ ചിലർ) ആവശ്യവാതമിതി (ആവശ്യ
 വാതം എന്ന) പരന്മാർ (അന്യന്മാർ)

4. കരാദ്യവയവങ്ങൾ (കൈ മുതലായ അവയവങ്ങൾ)
 ഗദരതിന്റെ (രക്തസ്തംഭരോഗത്തിന്റെ)

ധാതുക്കളുടേതല്ലല്ലാമൊട്ടു ചിലെലിവിഷംപോലെയാണി

സംഗ്രഹം

പ്രാദേശംഭീരമായ് തീർന്നിട്ടു, മലമരഹിതമായുപണ്ടു കരുതുന്ന | 5

മറ്റും ദോഷമേധ്യമേച്ഛയിലണയുവതാം ശോണിതസ്തംഭരോഗം

കേരളീടാതേ ചികിത്സിസ്തു കിലമമലകാത്തമട്ടാണിനിർത്താം,

റെന്ദോഷത്തിനാൽ വന്നതു സുമുഖി ശമിച്ചിട്ടമേവേണവൈദ്യം

ചെററും വൈകാതെ ചെറുതാൽ, ദ്രവ്യമരമൊഴിയാസന്നിപാതം

യഥാമനം. 6

ചോരയേററു മുറപ്പിനിൽക്കുമൊതവാതശോണിതവു, മാവിധം

പോലാമൊന്നമെഴും ചലം തടവിട്ടു നരകതമൊഴുകുന്നതും,

കാറ്റുതോറകകനീയവേണി! പുനരർബ്ബദാകൃതികലന്നതും,

മാമുകിലുതലകത്തിനിന്നു പലവൈദ്യകൗശലമെടുക്കിലും. 7

രക്തസ്തംഭചികിത്സ

ചതുർവർഗ്ഗകാണ്ഡം

ശിരീഷമുദഗാത്രി ചിററട്ടെ, നെല്ലിമേൽനിന്നു തോ

ലി, രട്ടിയപ്പുരും ശതാവതി, തിവററിനാൽ, കലാമനീർ,

കുറച്ചു നന്നെയും മേല്പോടിയതി, ചതുർവർഗ്ഗമാ-

ദരിച്ചു നകതന്നവർക്കലുമാവശ്യവാതാമയം. 8

5. വാതം (വായു) പ്രേരിച്ചിട്ടും (ഉന്തി നിൽക്കുന്ന) ആതകത്തിന്നു (രോഗത്തിന്നു) സംഗ്രഹം (കാരണമെന്ന)

6. ദോഷമേധ്യമേച്ഛയിൽ രണ്ടു ദോഷങ്ങളുടെ ചേർച്ചയിൽ (സംസ്കൃതിൽ) ശോണിതസ്തംഭരോഗം (രക്തസ്തംഭരോഗം) അരം (ഏററവും) സംസ്കൃതമായ രക്തസ്തംഭം വ്യാപ്തമാണ്. തീരെ ശമിക്കില്ല. പൂർവ്വാശ്ചര്യമായ രക്തസ്തംഭം ഉണ്ടായി ഉടൽ വേണ്ട വൈദ്യം ചെറുതടങ്ങിയാൽ ശമിക്കും. സന്നിപാതോത്ഥം സന്നിപാതം (ത്രിദോഷകോപം) കൊണ്ടു ഉത്ഥം (ഉണ്ടായ) രക്തസ്തംഭം ഏററം ഒഴിയാ. ദ്രവ്യമരം (ഏററവും ദ്രവ്യം)

7. വാതശോണിതവു (രക്തസ്തംഭവും) അർബ്ബദാകൃതി (അർബ്ബദസദൃശവും)

8. ആവശ്യവാതാമയം (രക്തസ്തംഭരോഗം)

അദ്ധ്യായം

നല്ലിത്തൊലി, കരിമ്പു, ചിററുതു, നീണ്ടിടംകുറഞ്ഞാട്ടിവേ-
ര, പ്രിത്താൻനയനേ! ശതാവരിയതിൻകന്ദം, വയൽ ചുള്ളിവേർ,
ഇലുംചേന്നിവയൽ പരച്ചുവടിച്ചുണ്ണിച്ചിട്ടനിഷ്ഠാധരവും
വെല്ലുംവാതവലാസകത്തെ, യിതിനോ' അദ്ധ്യായം

പേർ. 9

അദ്ധ്യായം

കാർ, കൂടായ, കട്ടത്തചിററുതു, നെല്ലിത്തൊലി, നിച്ചുണ്ടത്തർ
വേർമേൽത്തൊലി, ശതാവരിക്കട, പടോലംകുറഞ്ഞാട്ടിവ
മാരുന്നെട്ടുകലർത്തിമോത്തുകയുമാമീയാവശ്യവാതാർത്തിയിൽ,
പുരയചിമോഴി! ദോഷകോപരീകവുണ്ടെന്നാൽവീരേകംഹിതം10
കാലേസേവിയുണ്ണെനകലതമൊരു കട്ടക്കെഴായത്തേ, യദാ
പാലിൽച്ചേർത്താവണക്കെട്ടുതേ, വയറിളക്കുന്നമീരണ്ടുകൊണ്ടും
ശ്രീലാവണ്യംബുധ' ചിററുതുനൊട്ടവരീകന്ദമിട്ടിട്ടകാച്ചും
പാലിൽച്ചേർത്താവണക്കെട്ടുതേനകതകിടലാദോണിതസ്തം

മെന്തും. 11

ലാമത്താർ കഷായം

രാമച്ചം, വ്രജനാരി, ചിററുതുമാലേയം, കുറഞ്ഞാട്ടിവേ-
രോമൽപ്പപ്പടകം, ശതാവരി, കരിയാർ, വെള്ള, മിളച്ചുന്നവ
വാമാപാംഗി! കഷായമാക്കിയുവോ, പഞ്ചാരയിത്തുപ്പതോ
വ്യാമേളിച്ചൊ തന്നെച്ചുചേർത്തകടിപ്പന്നായംകൊടുത്തിടണം.12

9. വാതവലാസകത്തെ (രക്തസ്തംഭത്തെ) വെല്ലും.

10. ആവശ്യവാതാർത്തിയിൽ (ആവശ്യവാതദോഷത്തിൽ)
രക്തസ്തംഭത്തിൽ ദോഷകോപരീകവു (ദോഷകോപാധികവും)
വീരേകം (വയറിളക്കുക) ഹിതം (നന്ന)

11. യദാ (അല്ലെങ്കിൽ) വരീകന്ദം (ശതാവരിക്കിഴങ്ങു)
ദോണിതസ്തംഭം (രക്തസ്തംഭം)

12. മധുവോ (മരുന്നോ) വ്യാമേളിച്ചൊരു (ചേർന്ന) നേർ,
നൈ, ഇവയോ, പഞ്ചസാര, നെയ്യും, ഇവയോ, ഇതു പുറം, നൈ ഇവ
യോ മേല്പൊടി ചേർത്തു സേവിക്കണം.

അമൃതാത്മരകഷായം

ഇത് ലാമജ്ജാദീയോഗംസപരീപനികലന്നാശ്വവാതത്തെവെല്ലും
ശ്രീലേഖാനോകഹാംശദപയവ്യ,കുടകുന്താട്ടിവേരിന്റെഭാഗം
നാലും,നാരിരണ്ടു ചിററുതീർത്തപകാറു,മായ്കപാമരൊക്കും
രപാലേനീർച്ചിപ്പു,തിൻമുളിമകമൊട്ടസിതയോ,നെന്മുതോചേർത്തു
മോന്താം. 13

നീലാപാംഗീനൂണിനോവുതടവുനോമാശ്വവാതത്തിനെ-
ചേലാൻ തമൃതാത്മരകപമിതനീരചെല്ലുപിപ്പിളമേ,
പാലുംചേർത്തുപചിച്ചെടുത്തിരുന്നറുപഞ്ചാരകൂട്ടിക്കടി-
ച്ചാലുംനല്ലസുഖംകിടച്ചിട്ടമിന്നീല്ലിങ്ങുകില്ലൊട്ടമേ. 14

അമൃതാബലാദി കഷായം

ബാലേ ചിററുതും,ബലാമുരടതും,കൂടിക്കഴഞ്ചാറി,നി
ശ്രീലേഖാദു,കരിങ്കുഞ്ഞിയുടെവേർ,നല്ലാവണക്കിന്റെവേർ,
ചേലു നീല്ലുകരഞ്ഞ,യെന്നീവസമംകൂടിക്കഴഞ്ചാറു,മായ്-
പാലുംചേർത്തുളവാക്കിടുംസസിതമാം നീഷ്പാമവുംമോ
ന്തിടാം. 15

പൊയ്യല്ലെ ചാല്പിട്ടവതി തമൃതാബലാദി
പച്ചിന്റെപാലുപകരാതെകഷായമാക്കി
നെന്മുത ജീരകമണച്ചുകഴിപ്പുതുംന-
ന്നി,യ്യുളളവന്റെമിഴികൾക്കൊതകാമധാരേ 16

രാസ്താദികഷായം

അരന്തകുടിയാ,വണക്കിന്റെവേർകൊടിത്തുവവേ-
തമരത്താശ്ശാവാരിക്കട,മഹാവയൽച്ചുള്ളിവേർ,

13. സപരീ (ഉടനെ) ശ്രീലേഖാനോകഹത്തിന്റെ (ദേവ
ന്മാരത്തിന്റെ) അംശദപയവും (രണ്ടാഗവും) ദേവതാരം കഴഞ്ചു 2
കുന്താട്ടി വേർ കഴഞ്ചു 4. ചിററുതൂ കഴഞ്ചു 6. ഇങ്ങനെ
ചേർത്തു.

14. അമൃതാത്മരകപമിതനീർ (അമൃതാത്മരകഷായം)
ഇതു അമൃതാത്മരകഷായം പചിച്ചു (കറുക്കി)

15. ബലാമുരടതും (കുന്താട്ടിവേരും) ശ്രീലേഖാദു (ദേവ
താരം) സസിതമാം (പഞ്ചസാരയോടുകൂടിയതായ)

സുരദ്ര,പുനരാടലോടമരട,ത്രയല്ലേകനി-

അമൃതത്തിരുടെഭവത,ചിററമപതു,നൽക്കുറുത്തോട്ടിവേർ, 17
 പോരാകച്ചുരി,ചുക്കോടതിവിടയ,മിവററിൻകഷായത്തൊന്നെയും
 പാതരൊളളുണ്ണയും,ചെത്തുഷസീരകരുണ്ണിത വാതംവിലക്കം,
 ചോരസ്തംഭത്തിനാൽവാരികൾ,തുട,ഹനു,പ്രാപ്തം,കണങ്കാലി,
 വരറിൽ
 ചേതംനീർ,വകവ്യാധികളൊഴിയുമുടൻതന്നെസന്ദേഹമില്ല. 18

യമതാ ഭതലം

താമരശൃമുഖി,ചിററമൃതീനെഴുന്നീ-
 രീരേട്ടിടങ്ങഴി,യതീൽകളിപ്പഴം,കാർ,
 താരിരേറയല്ലി,തകരത്തോടമുക്കരം,ക-
 ചുരിക്കിഴങ്ങു,വടി,ചെങ്ങഴിനീക്കിഴങ്ങു,
 താമരവളയം,രോഹിണി,കാമരസാബേ"യേ!നിലപ്പനക്കനം,
 നീർ,മരകത്തൾത്തൊലി,നാലാമരരൊട്ടോടിമിപ്പതൻകാതൽ, 20
 രോഗം,രാമച്ച,മഞ്ചെട്ടി,കൾതടവിന്നവെൺചന്ദനം,കാഞ്ചി,
 സാക്ഷാൽ
 നാഗപ്പവ,ജനക്കല്ലി,ടയാമണിയാൾ, കന്മതം,കാവിമണ്ണ",
 പാകംവന്നേല,പിന്നെത്രീഫല,യിവമുറയ്ക്കുന്നമണ്ണക്കഴഞ്ചാ-
 യാകെക്കല്ലിപ്പുകാച്ചാതിലമ,മഥവളിപ്പെണ്ണയോ നാലുനാഴി 21
 ഞാക്കി'യമൃതാഭതലം' ലാക്കിൽശ്ശീലിച്ചുകൊള്ളുകിൽ
 വാസ്തവംവഗാൽകതീച്ചൊട്ടമുക്കനാമാശ്ശുവാതവും. 22

17. മുകിൽ (മുത്തങ്ങ) സുരദ്ര (ഭേവതാരം) 17, 18, മണ്ണാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കുന്നു.

18. ഉഷസി (രാവിലെ) ചോരസ്തംഭത്തിനാൽ (രക്തസ്തംഭത്താൽ) പ്രാപ്തം (പുറം) വ്യാധികൾ (രോഗങ്ങൾ) സന്ദേഹം (സംശയം)

19. 19, 20, 21 മണ്ണാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കുന്നു.

21. പാകം വന്ന (മുപ്പായ) ഏല (ഏലത്തരി) കൽക്കിച്ച (അരിച്ചുകലക്കി)

22. ശീലിച്ചുകൊള്ളുകിൽ (തേജുകയോ, സേവിതക മുതലായതോ, ധാരയിടുകയോ, ചെല്ലാൽ)

ആമലക്കാട്തൈലം

നെല്ലിക്കാ, വടി, ചന്ദനം, നളഭ, മീവന്മുക്കൾ മേളിച്ചതിൽ—
ഇതുലുംചിററപ്പതു കലർത്തിയുളവാക്കീടും കഷായാംബുവിൽ
അല്പിതാർചീടിപഞ്ചഗന്ധമിരുലുംമഞ്ഞ്ചട്ടികളുച്ചമേപ—
ഇതുലാസത്തൊട്ടമെണ്ണ, യോന്നവിപചിരയ്ക്കുണംവെളിച്ചെണ്ണയോ.

അബ്ബാള താദിതൈലം

നേരാണാ'ലേകാദി'യെന്നപരയുന്നീയെണ്ണയെപ്പിശ്തുകിൽ
പോരേറുംബുധരോദരവും കരികതിരച്ചാടും കലസ്തീമരണി
കാറുംചിററമപ്പതും, ശതാവരിയു, മവുണ്ണുംകുറുന്തൊട്ടിതൻ
വേതം, തുലുക്കെട്ടുതൃതീയ്ക്കൊരു കഷായത്തിൽപയോരും, ഗദം, 24
പാച്ചോററിതൊലു, ഗോപിക്കട, വടി, കൾകുറുന്തൊട്ടിയെല,

ചന്ദനം, രാ—

മപ്പം, കല്ലികരിച്ചിട്ടിവതിലത്തയോ, തേങ്ങതന്നെണ്ണതാനോ,
കാച്ചേണംപാലുകുട്ടിസ്തുകി, മിതുപെരുമാറുന്നവർക്കുസ്രോഷം
വാച്ചിട്ടുണ്ടായ"വരുംവ്യാധികൾമുഴുവനെയുംതീരെവെന്തറുപോകും.

പിണ്ഡതൈലം

നന്നാറിക്കടയോ അചിററപ്പതുതൻനിഷ്ഠാധന്തീരികല,—
ല്ലെന്നിൽശുചിജലത്തിലോ, ചതകുറുന്തൊട്ടിക്കഷായത്തിലോ,
ധന്യദികാടിയിലോ, വെളുത്തക്കൈഴവും, മഞ്ഞ്ചട്ടി, ചെഞ്ചെലുവും,
പിന്നെശ്ശോപവധൂടിതും മിനുസമായ"ക്കൽക്കിച്ചമേത്തങ്ങിനെ 26

23. മേളിച്ചതിൽ (ചേർത്തിൽ) പഞ്ചഗന്ധം (ഇതവേലി
രാമച്ചം, കൊട്ടം, ചന്ദനം, ഇടമിധുരം,) കൽക്കിച്ച (അച്ച) വി
പചിരയ്ക്കണം (കാച്ചണം)

24. ബുധരോദരവും (രക്തസ്തോരോദരവും) 24ം, 25ം ശ്ലോ
കങ്ങളെ ഒന്നായി അന്ധയിക്കണം.

25. ഇവ കല്ലികരിച്ചിട്ടു (അച്ചകലക്കി) തിലജം (എണ്ണ)
സരം പാലുകുട്ടി കാച്ചേണം. പെരുമാറുന്നവർക്കു (ശസ്ത്രക മുതലാ
യവ ചെപ്പുന്നവർക്കു) സാസ്രദോഷം (രക്തദോഷം) വ്യാധികൾ
(രോഗങ്ങൾ)

26. നിഷ്കാധന്തീരികൾ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) ശുചി
ജലത്തിലോ (പച്ചപ്പെള്ളത്തിലോ) ശോപവധൂടി (നന്നാറി)യും.
കൽക്കിച്ച (അച്ച) 2-ം, 27-ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്ധയി
ക്കണം.

നേരകാച്ചീടമെള്ളെണ്ണയത, മലവെളിച്ചെണ്ണയോ, മേൽപ്പുരട്ട-
നോതണ്ണി ജീഷലിലെപ്പുകളിൽമുഴവനം ശോണിതന്മൂംഭമുലം
നീ തമരമുപ്പറപ്പെട്ടുസപരിശരിച്ചീടമെന്നായിവൈദ്യം
ന്മാരോടനുസരിച്ചി, തല്ലോമകസൂത്രമഹാപീണ്ഡരേപീണ്ഡ

തൈലം. 27

കാരസ്കരദീപ്യതം

കേടററീടിന കാഞ്ഞിരക്കുതവരച്ചീട്ടോത പാൽകൊണ്ടുകാ-
ച്ചീടുന്നതും, തൊന്നതന്നെ വടിവിൽക്കല്പിക്കിച്ചങ്ങിനെ
മാടിൻമുഴവുമാന്തം പന്താവരിയതിൻനീരിൽപചിച്ചാജ്യവും
പാടേതെള്ളുകയും, നകന്നീടുകയും, ചെയാൽവുമ്പംവിട്ടുപോം. 28
രക്തന്മൂംഭചികിത്സയെയുക്തിയോടേവംപുതക്കിത്താൻചൊന്നേൻ
വിസ്തൃതമായിട്ടറിവാൻപുസ്തകമിനിവേദനോടേക്കണം. 29

രക്താനവസ്ഥാസംഹരണനീരം

രക്തസ്ഥാനത്തിൽമേവീടിനപവനനരംകോപമാന്തങ്ങളിടും
രക്തത്തെത്തള്ളിയുന്തിട്ടോരീടവുമരതാക്കിമണ്ടിയുയാലേ
എത്തുംവല്ലാത്തനാനാവിധഗദനിരരക്താനവസ്ഥാഖ്യമത്രേ,
പ്രത്യേകിച്ചെണ്ണിനോക്കീടകിലതുപതിനെട്ടെണ്ണമുണ്ടാമപരണ്ണ 30

27. ശോണിതന്മൂംഭമുലം (രക്തസ്തംഭം ഹേതുവായിട്ട്)
സപദീ (ഉടനെ)

28. അത് (കാഞ്ഞിരക്കുത) കലക്കീകരിച്ച (അച്ചുകല-
ക്കി) മാടിൻ (പച്ചിൻ) മുഴവു (പാലും) പചിച്ച (കാച്ചിയ) ആ
ജ്യവും (നെയ്യും).

29. വിസ്തൃതമായിട്ട് (വിസ്തരിച്ചിട്ട്)

30. പവനൻ (വായു) അരം (ശ്വാസവും) ഒരിടവുമരതാ-
ക്കിമണ്ടിയുയാലേ (മേടത്തും സ്ഥിതിനിമമം കൂടാതെ സഞ്ചരി-
പ്പിക്കുകകൊണ്ടു) നാനാവിധഗദനിര = നാനാവിധങ്ങൾ (പല-
മാതിരി) ആയ ഗദങ്ങൾ (രോഗങ്ങൾ) ഉടെ നിര. രക്താനവസ്ഥാഖ്യം
= രക്താനവസ്ഥാ എന്നു ആഖ്യയോട് (പേരോട്) കൂടിയത്.
രക്താനവസ്ഥാജന്യമായ അതിനെ കാരണകാര്യങ്ങളുടെഏകയും
ഹേതുവായിട്ട് രക്താനവസ്ഥാ എന്നു വ്യവഹരിയ്ക്കുന്നതാകുന്നു.
അതു (ഗദനിര)

ഈരോഗാവലിവാതശോണിക്കതിൽച്ചേരുന്നതാണെന്നക-
 ത്താമിൽപ്പാർന്നിഹവേർതിരിച്ചടവെഴുംഹാരിതനോതിലെടോ
 പേരാണ്ടിട്ടമൊരിനൂവിനുകലികാഹാലസ്ഥമേ! ബാലക-
 ത്വദാരിൽത്തന്നെയുദിച്ചകണ്ടിട്ടകയാൽവേദപദത്തെടിനാൻ. 31

അകത്തും, പുറത്തും, തഥാ രണ്ടിടത്തും
 തീകഞ്ഞൊരുമുഷ്കോടുദിത്തുന്നമുലം
 ശുക്ലപ്രേയസിവാണിരക്താനവസ്ഥാ-
 വികാരങ്ങൾമൂന്നാണുവാതോരൂപങ്ങൾ. 32

പെരുപിത്താനിലോരൂപങ്ങളും, മനിലകഫോരൂപങ്ങളും മേൽപ്ര-
 കാരം

മുഷുന്നാണൊ, വതുണ്ടിങ്ങിനെ, തിതുകൾനിജാഗത്തുദേദനേ പിന്നെ
 സംബന്ധിക്കുന്നമുലംകേരിമുഖിപതിനെട്ടായ് വതം, കേരളത്തിൽ-
 സ്തമോദാൽപാത്തിട്ടന്നാളുകളിവയെവെറും വാപ്പ് നെന്നതി-
 ടന്നു. 33

കേവലവാതത്താലേനീർവാപ്പൻ, മാംസവാപ്പനെ, നല്ല
 ഉദാദിവാപ്പൻമൂന്നിവനെബാലനാവനുളുട്ടുന്നു. 34

31. രോഗാവലി (രോഗനില) ഹാരിതൻ (ഹാരിതാചാ-
 യൻ) ഇദ്ദ (ഇദ്ദ എന്ന ആചാര്യൻ) ബാലകന്യാരിൽത്തന്നെ (ക-
 ടികളിൽമാത്രം) ഉദിച്ചു (ഉണ്ടായി)

32. തഥാ (അപ്രകാരം) ഉദിച്ഛന്ന (ഉണ്ടാകുന്ന) രക്താന-
 വസ്ഥാവികാരങ്ങൾ (രക്താനവസ്ഥാരോഗങ്ങൾ) വാതോരൂപ-
 ങ്ങൾ (വാതം ഹേതുവായിട്ടു ജനിച്ചു നവ) ആന്തരം, ബാഹ്യം, ഉദ-
 യാത്രയും, ഇങ്ങിനെ മൂന്നാണു്.

33. പിത്താനിലോരൂപങ്ങളും (പിത്തവാതജങ്ങളും) മനില-
 കഫോരൂപങ്ങളും (വാതകഫജങ്ങളും) മേൽപ്രകാരം (ആന്തര, ബാ-
 ഹ്യം, ഉദയാത്രയും, ദേദനേ) നിജാഗത്തുദേദന (നിജങ്ങൾ, ആ-
 ഗതങ്ങൾ, പുനരുദ ദേദന) സംബന്ധിക്കുന്ന (ചേരുന്ന) കേര-
 ളത്തിൽ (മലയാളനാട്ടിൽ)

34. നീർവാപ്പൻ ഹൃദയവും, മാംസവാർപ്പൻ, ആന്തരവും,
 ഈദിവാർപ്പൻ ഉദയാത്രയുമാകുന്നു. ബാഹ്യാന്തരോദയാത്രയ-
 ങ്ങളായ വർപ്പന്മാരെ പുല്ലാ ശ്ലോകത്തിലും ക്രമത്തിൽ പറയപ്പെ-
 ട്തിരിക്കുന്നു എന്നു കണ്ടുകൊള്ളണം.

അന്നയംബാലകമേനയിൽമണൽവാർപ്പൻ, തവളവാപ്പനെ, നല്ല
 പ്രണയവതികുതിരവാർപ്പൻ, ക്ഷണമിവകുന്ദംസപിത്തവാത
 ത്താൽ, 35
 കരുതുകമുഴുവാർപ്പൻ, പുനരിതമുടിവാർപ്പൻ, പയോമുടിമാളേ!
 ഉരപെരുകമാനവാർപ്പൻ, വരുമിവകുന്ദംകുമാനപിതാനിലനാൽ 36
 കഴുനീഴലിലിറങ്ങിച്ചെല്ലുകോർക്കാതെ, യോനിൻ-
 മിഴിയിലണയുക, ധരിക്കാറുമെമെക്കാൾക, പിന്നെ
 കഴുതയുടെനിദാനംകേൾക്ക, മഞ്ഞാൻകാറ്റും
 മഴയുടെവരവോതുംകാറ്റുമേറീടുമേറും, 37
 പതൽപ്പാശാസ്യക്കുടങ്ങളയമളിയിൽത്തീണ്ടുകി, വരുതൽ
 സ്വയംരക്തമേക്കാളുത്തീകൾപലതരംബാലനവതം,
 കയൽക്കണ്ണാളിദേളവനിയതമംഗത്തുകികളാ-
 ണയതംപൊല്ലിടമതുകളുടെപതംസപദിതാൻ, 38
 നനവാപ്പൻ, പൊടിവാപ്പൻ, പുനരയിമലർവാപ്പനി, തുകൾ
 മൂന്നവയിൽ
 അന്നിലോതമിതങ്ങളല്ലോ പന്നിമതിയെപ്പാഴിലാക്കിയസുവ
 ക്കേതു, 39
 കരിലടിവാർപ്പൻ, കലഗിരി വരതനയേ! സുചിവാർപ്പനെ, നല്ല
 പുരിവാർപ്പനി, തുകൾമൂന്നും ശരിയായപിത്താനപിതാനി
 ലോത്ഥങ്ങൾ. 40

35. സപിത്തവാതത്താൽ പിത്തത്തോടു കൂടിയ വാതത്താൽ).
36. കുമാനപിതാനിലനാൽ (കുഹത്തോടു കൂടിയ വാതത്താൽ).
37. യോനിൻമിഴിയിലണയുക (യോനിന്റെ നോട്ടം ഏൽക്കുക) നാദം (ചെ) മഴയുടെ വരവോതും കാറ്റും (വർഷാരത്തിലെകീഴക്കൽ കാറ്റും) 37, 38 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനന്യം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.
38. തീണ്ടുക (തൊടുക) സ്വയം (താനെ) രക്തമേക്കാളുത്തീകൾ (രക്താനവസ്ഥാരോഗങ്ങൾ)
39. അവയിൽ (ആഗത്തുരക്താനവസ്ഥകളിൽ) വെച്ചു- അന്നിലോതമിതങ്ങൾ (വാതജങ്ങൾ)
40. പിത്താനപിതാനിലോത്ഥങ്ങൾ (പിത്തത്തോടു കൂടിയ വാതം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്നവ)

കൊട്ടതാംചരൽവാർപ്പൻ, മീനടിവാർപ്പൻ, പോളവാർപ്പനി, വ
മുണ്ടം
 കടമുലയാളിശ്ശേഷം മഞ്ഞാട്ടചേന്നമതത്തിനാൽ ജനിച്ചവയാം. 41

നീർവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

രക്തസ്ഥാനകനാം മതത്തു വളരെക്കൊപിച്ചു രക്തത്തിനെ-
 ക്കത്തിത്തള്ളി രസാശയത്തിലണയിച്ചൊന്നായ് അറക്കിപ്പലാൽ
 എത്തിച്ചെത്തുമൊരേവിധം മുളകിനോടൊപ്പം വലിപ്പം പെട്ടം
 വൃത്തപ്പള്ളികൾ ചേർന്നിരിക്കുമുദിച്ചിട്ടു നീർവാളുകി 42
 കറുമുളകളുടെപ്പൈതകക, മന്താൽ കഴിഞ്ഞുപൊയ് പ്പോക,
 പരമീമട്ടെഴുന്നീർ കത്തുകനീർവാർപ്പനാകുന്നു. 43

നീർവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

കിളിപ്പറമ്പുതെച്ചിവേരിൽ തൊലിയുടയകലങ്കൊമ്പു തുത്താവു
നീർകൊ-
 ണ, ലെമ്പാൽ വൈരിവേരിൽ തൊലിയുതുപളിമോർകൊണ്ടുപേ
ഷിച്ചുതെച്ചാൽ
 വല്ലാത്തൊരുതനീർ വാർപ്പൻസപദിവതം ശാന്തിയാഗത്തു-
 വല്ലാത്തൊല്ലാവാർപ്പനമീചേപനയുഗമുചിതംതന്നെയെന്ന
യാനാ 44

അഭയാഭൂതിംബാദി കഷാരം

മോരാലേ മയിലുള്ളതൻതൊലിയരച്ചാലേപനം മുഷ്ക
 ചേന്നോരാഗ്നുകവാർപ്പനം വിധിയമെന്നോതുണ്ടു വൈദ്യ
ശുഭരത്,

41. ശ്ലേഷ്മത്തോട്ട (കഫത്തോട്ട) മതത്തിനാൽ (വായു
 താൽ)

42. രക്തസ്ഥാനകൻ (രക്താശയത്തെ പ്രാപിച്ചവൻ)
 മതത്തു (വായു) എങ്ങും (എല്ലാവരും) ഒരേവിധം എത്തിച്ച (വ്യാ-
 പ്തിപ്പിച്ച) വൃത്തപ്പള്ളികൾ (വട്ടത്തിലുള്ള പള്ളികൾ) ഉദിച്ചിട-
 ന്നു ഉണ്ടാകുന്നു.

44. വൈരിവേരിൽ (ഏകനായകവേരിന്റെ) പേഷിച്ച
 (അച്ച) സപദി (ഉടനെ) ശാന്തി (ശമം) ലേപനയുഗം (രണ്ടു
 ലേപനങ്ങൾ) ഉചിതം (പാറുന്നത)

സാരംഗാക്ഷി! കട്ടക്ക, ചുണ്ടമുരടിൻതോൽ, വേപ്പുതോൽ, തെളി
തരി

വേരിൻതോൽ, തമിഴാമരവേര, ഹിതവേർ. നന്നാറിങ്ങു, ഗുണം, 45

ആപുംഡിധംകപാമമതാക്കിവെച്ച
തേൻ, വെല്ലമിളപ്പിവയോ, കലത്തി
സേവിച്ചുണംരാവിചെയ്യുളളി, യെന്നാൽ
നീർവാർപ്പനെക്കൊണ്ടുകഴങ്ങിടേണ്ട.

46

തിലകതപഗാദി കഷാതം

മതിലേൾത്തൊലി, താടലോടവേർ. നീർമഞ്ഞിൽതോൽ,
തമിഴാമരവേർകട്ടക്ക,
മധുവാണി! കരിക്കറിഞ്ഞിതർവേർ, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി, ഗോ
പിദേവതാമം, 47

പോരാട്ടവളവേർ, ശതാവളിനതിർകനം, കറുത്തോട്ടിതൻ
മേലൊക്കും ശതകപ്പ, ചിററുളള, പാമോദം, വയൽച്ചുള്ളിവേർ,
പാതാതിത്തീലകതപഗാദി'യുടെ നിഷ്കപാമത്തെയിതുപുലേ-
ത്താമുവോൾമധുവുംതുള്ളിച്ചുരുദിനംസേവിച്ചുയും ചെയ്തിടാം. 48

നാഥേ! നീർവാർപ്പനതാം വ്യാധിയെഴുംകഞ്ഞിഗെക്കളിപ്പിച്ചാൻ
വാതവിസർപ്പചികിത്സയിലോതിയ തൈലങ്ങൾ, വെള്ള,
മീവരപാതം. 49

45. ആലേപനം (പുരട്ടുക) അഹിതവേർ (ശുക്ലനാമക
വേർ) നന്നാറിങ്ങു (നന്നാരിക്കീഴങ്ങു, പാർവളളിക്കീഴങ്ങു")
45-ാം 46-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

46. കപാമം (കഷാതം)

47. ഗോപി (നന്നാറി) 47-ാം 48-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അന്വയിക്കണം.

48. കനം (കീഴങ്ങു) പാമോദം (മുത്തങ്ങ) നിഷ്കപാമ
ത്തേ (കഷാതത്തേ) മധുവും (തേനും) അനുദിനം (നാൾതോറും)

49. വ്യാധി (രോഗം) തൈലങ്ങൾ (തലയ്ക്കും മേലയ്ക്കും ഉള്ള
എണ്ണകൾ) വെള്ളം (തലയ്ക്കും മേലയ്ക്കും ഉള്ള വെള്ളം)

മാംസവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

നിത്യംദേഹത്തിലൊക്കെപ്പൊരി, പനി. തലയിൽക്കുത്തി, നി
സ്സന്ധിനോട-
വ, തൃത്ഥംമാംസച്ചുരുക്കം, മിഴിയിറയുന്നതിൽനിന്നിട്ടുതണ്ണിന്റെ
ഴക്കം,
വ്യത്യസ്തംവന്നിടാതീവകമുഴുവനൊഴുംമാംസവാർപ്പുകലാര-
കുത്തത്തിന്നുൾക്കുള്ളതുമുലംസ്ഫുടനിലയടയാശോണവിന്ദു
ക്കുള്ളതു. 50

മാംസവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

ക്ഷണഭാവമല്ലാദി കഷാരം

നാവിൻവല്ലം, ഞരീഞ്ഞിൽ, കടചപശുപതിസ്ത്രീ, കളോടാവണ
ക്കിൻ
വേർ, വൈരിയ്ക്കുള്ളവേർപരുന്നതിന്ന, തമിഴാമക്കൊടീത്തുവവേർ
കൾ
ഇവഗുരുതരിൻകഷാരംമധുക്രിമപിതുളിച്ചിട്ടുപഞ്ചാമകുട്ടി-
മസ്സവിചാലേഴുന്നാൾകൊണ്ടകലുമബലമാർമാലിരക്തംമാംസ
വാർപ്പൻ. 51

അശ്വപത്മപല്ലവാദി കഷാരം

അന്തരാൽക്കുഞ്ചൊട്ടചിററപ്പൊത, തത്ത, തമിഴാമവേര, മുക്കായ,
പെരിയകടലാടിതൻവേർ, മരമഞ്ഞൾച്ചുണ്ടവേർതൊലികൾ,
പിന്നെ 52

50 നിത്യം (എപ്പോഴും) അത്യന്തം (ഏറ്റവും) മാംസച്ചുരുക്കം (മാംസക്ഷതം) ശോണവിന്ദുക്കൾ (ചുക്കുന്ന പുളളികൾ) ഏതും സ്ഫുടനില, (സ്പഷ്ടത) അടയാ (പ്രാപിക്കില്ല) രക്തത്തിന്റെ ഉള്ളിലേക്കുള്ള നുള്ളൽഹേതുവായിട്ടു ചുക്കുന്ന പുളളികൾ സ്ഫഷ്ടതയൊന്നിരിക്കയില്ല.

51. നാവിൻ (മരമഞ്ഞളിന്റെ) വല്ലം (തൊലി) ഞെറിഞ്ഞിൽക്കടചപശുപതിസ്ത്രീകൾ (ഞെറിഞ്ഞിൽ, കടചം കടകപ്പാലയറി) പശുപതിസ്ത്രീ (നന്നറി) ഇവ. വൈരിയ്ക്കുള്ള (ഏകനായകത്തിന്റെ)

52. മുക്കായ (തൂഫല) 52, 53 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിഭരണം.

നാല്പതാക്ഷരണവേപ്പിൽതൊലി, വലിയ വയൽ പുളിതൻവേൾ,
 കോടിത്താവട
 തൊക്കുംവേൾ തഥാഭോഹിണിയിവ യുടേനിഷ്ഠാധനീർമേൽ
 പ്രകാരം
 ലാക്കിൽസേവിച്ചുകൊണ്ടിടണമുപനിഹരത്തോടയോടത്തീ
 നെക്കീട
 ഞാക്കുംവാക്കും ഉണത്താലിതു, സകലകലാസാരസാരസ്യഭാഗം! 53
 പരമേശ്വര, വെളുത്ത, മീവമുൻപറഞ്ഞവയിതിങ്കലുംപ്രയോഗിച്ചു
 കുറുകയയിലേൾത്തൊലികളാൽ പരിചൊഴുസാധിച്ചവയുമായാം 54
 നമുക്കൊന്നാകാത്തകട്ടിത്തരിയോട്ടുവായാം. നവോദ്യമവൈദ്യം
 വേണ്ടാമുക്കൊല്ലമെന്തൊക്കെ അശിശ്രുവിനകപ്പെട്ടു നീയാ
 പട്ടമേത്ര,
 വേണ്ടില്ലെന്ന്യായം. പണവനുവതവതെന്താടുമൊറ്റിവെളുത്തം,
 വീണ്ടുംകേൾത്തൊന്നൊന്നുവതവതെന്താടുമിട്ടാതെക്കൊല്ലം.

ഇരട്ടിവാപ്പന്റെ ലക്കണം

മേലേപൊല്ലിയരണ്ടുവാപ്പനും യുക്തൊക്കെയും മീനമാനം.
 കോലുനീർടിവാർപ്പനൊറ്റിശ്രവിണേനും മേലേപൊയിട,
 നിലാപാശി! വയറരിൽനിന്നുളവാ, മേനാക്കിട്ടുപുറം
 പോലേകക്കിപരനവന്നൊന്നുരംകിട്ടം ചികിത്സിച്ചുകിൽ. 56

53. തഥാ (അപ്രകാരം) ഭോഹിണി (കുറുകരോഹിണി)
 മേൽപ്രകാരം (തേൻ, പഞ്ചസാര, ഇവ മേല്പൊടി ചേർത്ത്) ഇതു
 (നല്ല പത്മപല്ലവാദി)

54. മുസറഞ്ഞവ (വാതവിസർപ്പചികിത്സയിൽ നവ
 ജന്തവ) കുറുകയയിലേൾത്തൊലികളാൽ സാധിച്ചവയുമായാം.
 കുറുകയുടെ നീരിൽ മയിലേൾത്തൊലി അരച്ച കടക്കി വെളിച്ചെ
 ല്ലായോ, പുല്ലായോ കാച്ചിയരിച്ച തവയിലും, മേലുംതേപ്പിക്കാം
 കുറുകയയിലേളിൻതൊലി, ഇവയുടേ കാച്ചിയ വെളുത്തൊക്കെ
 കളിപ്പിക്കാം.

55. വൈദ്യം വേണ്ടാ, ചികിത്സിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമില്ല,
 ഗമിക്കയില്ലെന്നു സാരം. മേല്പല്ലമെന്തൊക്കെ (മുസറഞ്ഞവയോ
 കാത്ത) അപ്പു നായം (മുസറഞ്ഞവയോകാത്ത) അപ്പു നായം. (മുസറഞ്ഞവയോ)
 ഇതൊന്നായ് (പ്രസവിച്ചിട്ട് പതിനഞ്ചുദിവസംകഴിഞ്ഞാൽ ക
 ടിക്കു)

56. മിശ്രമായ് (ഇടകലർന്ന) കക്കി (വയറ്)

പരിചനടുപോലെ കൂർത്താണിരിപ്പവയറേങ്കിലേതുവാർപ്പനീലും
ഹമി!ഹമി!മരിച്ചു മരണ ശരണംശിശുവിനു ശശിവരണം 57

പ്രത്യക്ഷമായ് പലലവാപ്പനതാനുകാലം
വ്യത്യസ്തമുലമുളവായിവ സംവിശേഷം
അത്യന്തമുഷ്കീയലുമാന്തരവാപ്പനല്ലാ-
മാത്തതിടുമെന്നുപറയുന്നു പഴക്കമുള്ളൊരി. 58

ഇരടിവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

പുതീകപല്ലവാദികന്യായം

ആവൽക്കൂമ്പമുണ്ടവേഞ്ഞാലി,പടോലം,നൽക്കൊടിത്തു
വരവർ,

ദേവാഹ 10,തമിഴാമതൻമുരട്ട,കൊത്തമ്പാലതൻതണ്ഡുലം,
പല്ലവം ചിററമുതാ,കടുക്കയിണ,യീ വസ്തുക്കൾതൻകപാമനീർ
സേവിപ്പിള്ളുണമുപ്പ,വെല്ലമിവചേർത്തക്കോദയത്തിൽപ്രിയേ! 59
'പുതീകപല്ലവാദി'കപാമമിതൻകണ്ണുകൾക്കൊത്തൻവ വരമ!
ആതനമീരടിവാർപ്പനെവീതവിളംബംശമിപ്പിള്ളം. 60

കരിലതാകന്യാദി കന്യായം

കരിക്കൊടിക്കിഴങ്ങുത,ടടേലാടവേരി,നീറ്റു താ-
വരിക്കിഴങ്ങു,പാടത്തുകിഴങ്ങു,രണ്ടുരാവുകൾ
മുരിങ്ങവേര,മൂന്നുകായമുണ്ടവേര,മിത്രവേർ
ഔരൂരിഞ്ഞീല,ആറുവഞ്ഞിവൽക്കലം,സുരട്ട, തിപ്പലി,61
ചെറുവഴു തിന്നവേരാശാളി,രേഖം,ബലാവേ-
ര,രണ്ടിയം തതമിഴാമതുളളവേരി,ശ്ശണന്മാർ

58. പലലവാപ്പൻ (മാംസവാപ്പൻ) കാലവ്യത്യാസം
കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന വിശേഷം (55-ാം ശ്ലോകത്തിൽ വിവരിക്കപ്പെ-
ട്ടത്) ഒത്തീടം (സംബന്ധിക്കും)

59. പല്ലവം (ഇപ്പുകാരം) കടുക്കയിണ (കടുക്ക, കരുവില്ലാ
കടുക്ക) കപാമനീർ (കന്യായവെള്ളം) ഉപ്പ (ഇത്തുപ്പ്) അക്കോദ-
യത്തിൽ (മാവില്ലെ)

60. നാനം (പുതുതായ) വീതവിളംബം (താമസമി-
ല്ലാതെ)

61. ആറുവഞ്ഞിവൽക്കലം (ആറുവഞ്ഞിത്തൊലി) സുര-
ട്ട (ദോവതാരം) 61, 62 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി സഹായിക്കണം.

പരീചിന്നാട്ടുവരക്കുംകപാലനീർജീരകംചേ-

ന്നൊത്തസിതവിതറിശ്ശുവിജ്ഞാവാണകീടേണം 62

കയൽമിഴിപക്ഷണമെല്ലാകിയലുന്നപഴക്കമേറുമീരടിയും
വയറിനശുർപ്പില്ലെങ്കിൽ സ്വതമികപാലത്തിനാൽ ശമിച്ചീടും. 63

വരണതഥാദി ഭൈലം

നീർമാതളത്തൊലി, ശതവേരിതർകിഴങ്ങു,

രാമച്ചകൊത്തബലതർകട, ദേവതാദരം,

സാമാന്യമട്ടിലിവതന്നെകഷായമാക്കി

വാമാക്കി! വൈരിയിലനിതരൊഴിച്ചതിങ്കൽ, 64

മൈലേൾത്തൊലു, ചുക്കന്നരക്ക, മിതമട്ടാകംകുറുത്തൊട്ടിവേർ,
മാലേയം, തമിഴാമവേര, ലുറ, കച്ചരിക്കീഴങ്ങും, ബാം,
ഏലച്ചുളളരി, തുണിയാങ്കമിതരാവി, തുപ്പ, മഞ്ചെട്ടി, ഗോ.
പാലപ്പെൺകട, മുത്തുചിപ്പി, വടി, നൽച്ചെണ്ണനന്നം, ഗുർഗുലു. 65
കൊട്ടംതാർ, ശതകപ്പ, ചുണ്ടമുരടിൻതോൽ, കാരമുന്നിണ്ണണം
പിഷ്ടംചേർത്തുപചിച്ചരിച്ചതിലജ്ഞാനോരവളിപ്പെണ്ണയോ,
ചട്ടംബാലകർക്കേർപ്പൊട്ടിടണ, മെൻകൊത്തതലക്കെണ്ണയോ
തിട്ടംവാതവിസർപ്പകോതമുചിതം സ്നാനക്രിയാവെള്ളവും. 66

മണൽവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം

എണ്ണവിട്ടല്ലസിജ്ഞാനമണൽവടിവാണൊതപെടുള്ളിയാന്നം
കണ്ണും, മുത്രം, ചൈതന്യം, മലമിവയു, മഹോമണെളിപ്പിച്ചുമോറും,

63. ഈരടിയും (ഈരടിവാർപ്പനും) സ്വതം (താനേ) കപാ
ലത്തിനാൽ (കഷായത്താൽ)

64. ബലതർകട (കുറുത്തൊട്ടിവേർ) വൈരിയിലനിതം
(ഏകനായകത്തിന്നിലുമുടേ നിതം) 64, 65, 66 ശ്ലോകങ്ങളെ
ഒന്നായി അനൗയതിക്കണം.

65. ഇതമട്ടാകം കുറുത്തൊട്ടിവേർ (കുറുത്തൊട്ടിവേർ ഈ
കത്താൻവേർ)

66. കായമുറ (തൃപല) പിഷ്ടം ചേർത്തു (അരച്ചുകലക്കി)
പചിച്ച (കാച്ചി) തിലജം (എണ്ണ) വാതവിസർപ്പകോക്തം = വാ
തവിസർപ്പകത്തിന്നു ഉഷ്ണം (പറയപ്പെട്ടത്) ഉചിതം (മുക്കുകാ
ണ്) സ്നാനക്രിയാവെള്ളവും (കളിവെള്ളവും) വാതവിസർപ്പത്തി
ന്നുപറ്റത്തര മതി.

തണ്ണീർഭാഹം, ഭൂമം, നീറലു, പനീ, തിവയുണ്ടാക്കിയും മഞ്ഞളൊക്കും
വണ്ണപുണ്ടും വരും നീററിയുകമണൽവാപ്പൻമൊളപ്പയാണി 67

മണൽവാപ്പന്റെ ചികിത്സ

പത്തമകണരാദി കഷായം

തണ്ടാരല്ലി, തതാവരിക്കട, കൊടിത്തുവക്കുറഞ്ഞാട്ടികൾ—
ക്കണ്ടാരവർ, തമിഴാരവര, മേത, നെല്ലിക്കട, നറുംരോഹിണി,
കൊണ്ടൽ, ഗ്ലോപവധു, മഞ്ഞിഞ്ഞിലു, കളിവസ്തുക്കൾതൽകപാഥ
നീർ

കൊണ്ടവു മണൽവാർപ്പനെന്മണിയെച്ചെപ്പൊത്തനൽപോർ
കപാ 68

ഇപ്പത്തമകസരാദിയിൽ മേളൊടിമേതപ്രകൃഷ്ടമലയാളി
നീർപ്പഞ്ചസാര, നെയ്യ്, വയൊപ്പവുമോരോന്നുമായ് ചേർക്കാം. 69

വാസുകാദികഷായം

രാൻതാവൽത്തമിഴാരവരകൾ, കടമ്പിൻതോൽ, വയൽപ്പള്ളി
വേർ,

പീതം, ചിററുതാ, ടലോടുകൂട, അരിത്തോൽകൊടിത്തുവവേർ,
നീർ നീനില്ലിതരത്തരണ്ടനീ, കൊത്തമ്പാല തൽതണ്ഡുലം,
ശ്രീതണ്ടാർവളയം, കടുക്ക, യഥ വേപ്പിൻതൊലു, വിഷ്ണുവാർ
മരം 70

രാമപ്പ, കുറുക, കളെന്നിവററിനാൽ തീ—
അതാമൽകപാഥമേതാലിയൊയ്യണപ്പമോന്താം
ഊമാക്കുറിയാവസുകാദിതന്നെപോതം
സോമശ്രീമുഖിമണൽവാർപ്പനെന്മേയിപ്പാൻ. 71

മൺപിത്തവിസർപ്പത്തിന്നുരച്ചംഭു, മേണ്ണുലം,
പരുന്നനിനീരും, താഴെ പറയുന്നവർപ്പനും. 72

67. നഖൗലം (നഖസമൂഹം) ഭൂമം (തലതിരിച്ചിൽ)
വണ്ണം (നീറം).

68. കപാഥനീർകൊണ്ടു് (കഷായം സേവിച്ചാൽ)

70. പീതം (പന്തം) ശ്രീതണ്ടാർവളയം (താമരവളയം)
വിഷ്ണുവാർമരം (ദേവതാം) 70-ം 71-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം
ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

തവളവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ഏതാനുംമണൽവാർപ്പുനോട്ട ശക്തിയായ, സ്പഷ്ടമാംപുള്ളിപ്പു-
ണ്ടു, തുംകണ്ണിനിടാതെരുകു, തചിവായിൽക്കയ്പുരേൽപിച്ച
ഹോ!

മൈതന്നിൽട്ടുപാകയ്പരണം, തവളയ്ക്കുപ്പം വിയർപ്പായദ-
ന്നീർതഞ്ചത്തിലൊഴുകിനിൽക്കുമൊത്തനിർമണ്ഡുകവാർപ്പൻ
പ്രിയേ! 73

തവളവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

ചനികാദി കഷായം

കൊത്തസ്വാലയരി, കിടക്ക, കൾകൊടിത്തുവയ്ക്കുഴം വേത, രാ-
ത്രിത്തോലാ, തർമിഴാമവേര, മൂതു, രാമപ്പം, നിലിമ്പുറ്റം,
മുത്തങ്ങക്കട, മുന്തിരിങ്ങ, യിവതർക പാശാംബുപഞ്ചാരയും,
നൽത്തൂളെ നച്ചുമണച്ചനൽകിടുകിലിമണ്ഡുകവാർപ്പൻവിട്ടം. 74

പത്തവരീകുന്ദാദി കഷായം

വന്ധാനിംഭനികാദിയിൽപ്രിയതരേ!നെല്ലിത്തുനിർജ്ജീരക,-
രേതൽ, പഞ്ചാരകളൊട്ടു മേല്ലൊടികലത്തിട്ടുംകഴിപ്പിച്ചിടാം
അംഭോജനൗതാവരിക്കടകൾ, പാടീരം, പരച്ചുണ്ടവേ-
രംഭോദനം, മമിഴ, മവേര, ഹിതവേർ, പാച്ചോററിപുക്കുഞ്ഞാലി, 75

72. മതൽപിത്തവ്സർപ്പത്തിൻ (വാതപിത്തക്കുറപ്പൻ)
അംഭസ്സും (കളിവെള്ളവും) താഴേപറയും രണ്ടുവാർപ്പനും (തവള
വാർപ്പനും കതിരവാർപ്പനും) നന്നം.

73. ഏതും കണ്ണിനു മൂക്കിടാതെ (കണ്ണിനു ബലഹീനിയെ
മുണ്ടാക്കി) തവളയ്ക്കുപ്പം (തവളയെപ്പോലെ) തവള കൂടെയുണ്ടെ-
ല്ലാം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുമല്ലോ. മണ്ഡുകവാർപ്പൻ (തവള
വാർപ്പൻ).

74. രാത്രിത്തോൽ (മരമഞ്ഞൾത്തൊലി)

75. അംഭോജനൗതാവരിക്കടകൾ (താമരക്കിഴങ്ങ്, ഗന്ധ
വരിക്കിഴങ്ങ്.) അഹിതവേർ (ഏകനായകവേർ) 75-ാം 76-ാം
മല്ലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

പാടണിഴങ്ങു, നീശതൻതൊലി, യിഗ്ഗണത്താൽ
പാടക്കു ചായമുളവാക്കിയതൊട്ടുനൈ, തേൻ,
ഈടാന്നിടുംസിത, യിതൊക്കെയണച്ചു നേവു
ചീട്ടന്നവൽതവളവാർപ്പനെവെല്ലമല്ലോ.

76

കുതിരവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

കണ്ണാണമാതിരികൾനോക്കുകിലഗ്വവാർപ്പൻ
മണ്ഡൂകവാർപ്പന്റെതേനപകർപ്പതന്നെ,
വണ്ണഗംഗി! പക്ഷിവിതിവങ്ങിനെ നല്ലപച്ച
വണ്ണം പെട്ടം ചിലങ്ങരവുകൾ പൊങ്ങിനിൽക്കും. 77

കുതിരവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

ശാകവൽക്കാടി കഷായം

തേക്കിൽതൊൽ, തമിഴാമതൻമുരട്ട, രാമച്ചം, വയൽച്ചുള്ളിവേർ,
കേൾക്കു ചിററുതാ, ടലോടകകതിൻവേർ, ഗോപിനെല്ലിത്തൊലി,
വാഴ്ന്നുകൊന്നവെള്ളരിക്ക, യീവററിൻ കപാഥനീർ തമ്പിനിൻ
വാക്കൊക്കും മധു, പഞ്ചസാര, യിവചേട്ടുണ്ണിയുനൽകീടണം. 78
കുഞ്ഞുകലുശ്ചവാർപ്പൻ, മണൽവാർപ്പൻ, തവളവാർപ്പനിവേദനം,
ഗുണമെന്തു മുണ്ടതിന്നൽബണനെ രോഗാഗ്യാഗ്നക്കടമേ! 79

വേതസാഗ്നാദികഷായം

തൈമിത്താസുളിതൻകുന്ദ, മരഞ്ഞ, തമിഴാമവേർ,
നറുംപട്ടോലകം നാല്പാമരത്തൊമ്പാ, ടലോടവേർ 80
രാവേ, നല്ലകരിമ്പു, ചിററുതു, മാലേയം, വയൽച്ചുള്ളിവേർ,
രേവാഹാം, മലർ, താളിമാനളമതിൻതൊൽ, തെച്ചിവേ
രേന്മാൽ, മുക്കിൽ,

76. നീശതൻ (മരമഞ്ഞളിന്റെ) സിത (പഞ്ചസാര) അണച്ചു (ചേർത്തു).

77. അഗ്വവാർപ്പൻ (കുതിരവാർപ്പൻ) മണ്ഡൂകവാർപ്പന്റെ (തവളവാർപ്പന്റെ) വണ്ണം (നിറം).

79. അഗ്വവാർപ്പൻ (കുതിരവാർപ്പൻ)

80. കുന്ദം (കിഴങ്ങ്) 80-ാം 81-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനുപയിക്കണം.

ആപ്തമതിവതൻകഷായമതുതേൻ, പഞ്ചാമയംപേർത്തുസം
സേവിപ്പിതുകിലുക്കെഴും കുതിമവാർപ്പൻതാൻകുതിച്ചൊട്ടമേ. 82

മുഴവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ചൊറിയുള്ളകറിനമാംമുഴ പെന്തകി, യുറപ്പുംകുഴപ്പവുംതൂടി,
തെന്നീർ കഞ്ഞിൻമേനിയിൽ വരു, മറ്റു മുഴവാർപ്പനാണത്രേ. 82

അന്തമി, നെഞ്ഞുകലിപ്പു, തരിപ്പടൽക്കൊന്തകനം, വമനം, പനി,
മന്ദ്രം,
ഗിരസിനോവി, വയം, കേവം, പ്രിയേ! വരുമിതിലേഖനല്ലമുറക്ക
വു. 83

മുഴവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

സപ്തപ്തമോദി കഷായം

പാലത്തൊലി, ശതകുപ്പ, പടോല, തമിഴാമമേവത, കളരത്ത,
ചേലൊത്തോ നാത്താവരി, മേലത്തരി, തണ്ടുനീപ്പലികൾ, 84
വലിയകടലാടിതരിവേൾ, ബല, കൊന്നള്ളസി, വററിനാൽ
കുറാമം

ഉളവാക്കിത്തൃണ്ഡകതള കലതംബാലന്നു തേൻതുളിച്ചെകാം. 85

തിക്തേക്ഷുരോദി കഷായം

ചുണ്ടവേരിൻതൊലി, വർൽച്ചുള്ളിവേൾ, കടുന്താഹിണി,
മുകുന്നാത്ത, കയ്പോട്ടം ചുണ്ടാത്തപടോലകം. 86

പാലത്തൊൽ, തമിഴാമമേവർ, ഹിതവേരിൻതൊൽ, കൊടിത്തുവ
തരി

മൂലം, നൽക്കത്തൊപ്പിവേത, തണ്ണീ നീർമാതളത്തൊലുകൾ,

83. വമനം (മൂട്ടി) അനല്പം (വളരെ)

84. 84-ം 85-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

85. ഗണ്ഡകതള = ഗണ്ഡകം [(മുഴവാർപ്പൻ) എന്ന അർത്ഥം
(രോഗം)]

86. 86-ം 87-ം 88-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

87. അഹിതവേരിൻ (ശുക്നായകവേരിന്റെ) മൂലം

ശ്രീവേലമു, വെട്ടുമഞ്ഞളി, തുമ്മളിൻകാതൽ, വൈദേശി, ഗോപാലപ്പെൺകട, യാദലോടമുണ്ടി, വസ്ത്രക്കൾ തർകപാശനിൽ 87
 പാലോ, തേൻപാവിവയോ, കേവലമണയിച്ചുകേഴാൻനയനേ!
 മേ. വിപ്പിച്ചാൽഗമ്യങ്ങളാവും കൊടുത്താ ഗണ്ഡവാർപ്പണം, 88
 മരുതകഫവിനർപ്പത്തിന്നുരച്ചംഭസ്സു, മെണ്ണയും,
 പരംനന്നിതിനും, താഴേ പറയുംണ്ടുവാർപ്പണം. 89

ഇതമുടിവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പരമിതമുടിവാർപ്പർഗണ്ഡവാർപ്പണം നേരായ്—
 വത, മിഹമുഴമാത്രം വന്നുകൂടില്ല, പക്ഷെ
 പരമുതമൊഴി! കമ്പിപ്പാലതർകായയോടൊ—
 ഇതുരപെടുകിന്നരക്തപ്പെള്ളയുണ്ടാമസംഖ്യം. 90

ഇതമുടിവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

ഗോപീപ്രയാദി കഷായം

ഇതവൃജസ്ത്രീകൾ, കടുക, മൂന്നുതരംകുറുത്താട്ടികൾവേർ, പടോലം
 സുരട്ടസേവ്യം തമിഴാമ തൻവേർ, കരിങ്കുറുഞ്ഞിക്കുതന്നൊച്ചിവേ
 രീകൾ, 91

(വേർ) രജനി (മരഞ്ഞൾ) ശ്രീവേലമു (ദേവനാരം) വൈദേശി
 (തിപ്പലി) ഗോപാലപ്പെൺകട (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു).

88. അനന്തരിച്ച (ചെത്തു) ഗണ്ഡവാർപ്പണം (മുഴവാർപ്പണം) ശമം ഉണ്ടാവും.

89. മരുതകഫവിനർപ്പത്തിന്നു (വാതകഫകുറുപ്പണം) അം
 ഭസ്സും (കളിവെള്ളവും) താഴെപരയും രണ്ടുവാർപ്പണം (ഇതമുടിവാർപ്പണം, ആനവാർപ്പണം) നന്നം.

90. ഗണ്ഡവാർപ്പണം (മുഴവാർപ്പണം) നേരായ് (തുലുമായ്
 ഇഹ (ഇതമുടിവാർപ്പകൽ) രക്തപ്പെള്ള (പുക്കുന്ന പുളകം)
 അസംഖ്യം (വളരെ) ഉണ്ടാം.

91. ഇതവൃജസ്ത്രീകൾ = രണ്ടു നന്നാരികൾ (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു, പാവുളളിക്കിഴങ്ങു) സേവ്യം (രാമച്ചം) 91, 92 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

നാൽക്കൊന്ന ചുണ്ടവേർവേപ്പുകൾതൊലി, യൗതാ, ബു, ഞാളബ്ബ“

ജാനനേ ക-

ഞ്ഞിക്കൊട്ടംവന്യമാംവെള്ളരിയിവയുടെവേർ, ചെമ്പരത്തിക്കൂട്ടം

വേർ,

ഇള്ളിത്തരിൽകഷായംമധുകീമപിതളിച്ചിട്ടുളളതൊരോന്നി-

പ്പിഴുത്തുവെച്ചാൽപെരുങ്ങിയെത്തുടിവാർപ്പൻറേപ്പം

ശരീപ്പാൻ. 92

യുമിവിശാലാഴി കഷായം

കാടൻമുല്ലയരണ്ടുവെള്ളരിയിവററിൻവേർ, നീലിമ്പലമം

കൂട്ടംനീർമതതിൻറതൊലതിത്തളളിൻകാതല, പൂർത്തൊലി,

മാടിൻപുത്രിപെരുങ്കുരുമ്പയുടെവേർ, വേപ്പിൻറതൊൽ, വിഖാവേ-

രി, ദേറുംതരിശാമവെഴ, ശതകപ്പ, ഞൊണ്ടൻനെല്ലിഴുകൾ. 93

പോരാണ്ടചിററമുതുചെറുകട്ടക്ക, ചുണ്ട.

വേരിൻറതൊൽ, വടി, പടടാല, മിമ്പററിനാലേ

നേരേകഷായമുളവാക്കിയുദ്രവംചേ-

ത്താരോരോ! ശിശുവിനേകവതുപ്രധാനം. 94

ആനവാർപ്പൻറ ലക്ഷണം

പാതാതമർക്കിലത്തുടലിനവെല്ലാം

പാരിച്ചനീതവത, മായതുകൊണ്ടുതന്നെ

നേരേതിരിച്ചറിയണംജലവാർപ്പനോടൊ-

ത്താരാനവാർപ്പനെ, മരംപെട്ടമാനയറേ! 95

92. അമൃതാബ്ജങ്ങൾ—അമൃതം, (ചിററമുതം) അംബരം (മുത്തങ്ങ) ഇവ. വന്യമാം വെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) മധു (മേൽ) റേപ്പം (ഗർപ്പം) 93, 94 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

93. കാടൻമുല്ല (കാട്ടുമുല്ല) 93, 94 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

95. ജലവാർപ്പൻ (നീർവാർപ്പൻ) നീർവാർപ്പനോടു തുല്യമായ ആനവാർപ്പനെ അമർത്താൻ അമരാത്തതായ നീർകൊണ്ടു തിരിച്ചറിയണം. നീർവാർപ്പൻറ നീതം അമർത്താൻ കഴിയും. ആനവാർപ്പൻറ നീർ കട്ടപ്പമുള്ളതായിരിയ്ക്കും. ഇതുമാത്രമേ വിശേഷമുള്ളൂ.

ആനവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

ധാരാത്രിപഥ്യാദി കഷായം

നെല്ലിക്കായ, കടുക്ക, മോഹിണികൾ, വേപ്പിൻതോൽ, വയൽച്ച
ഉളിവേൾ,

ചൊല്ലേറ്റം തമിഴാമതൻമുരട്ടുകഞ്ഞിക്കൊട്ടവേരിൻതൊലി,
അല്ലെസ്സന്ദരി! കൊന്നവേർതൊലി, നിലിമ്പാനോകഹംകപാഥ
നീർ

മെല്ലെത്തീർത്തിവകൊണ്ടുരാവിലെനറുംതേൻതുകിമോതീടണം. 96
ഞാനരംവെടികഥിഞ്ചയല്ലോസ്സനവീർച്ചമെഴുകിക്കുഴയനീർ
ആനവർച്ചമനോകനംപെരുത്താനവാർപ്പനെയുമിട്ടമേക്കേ. 97

ദുർബ്ബാപനസ്വാദി കഷായം

കറുക, തമിഴാമതൻവേൾ, കത്തനാച്ചിക്കൊട്ടമുല്ലവേൾകളി, നി
പുരുവേപ്പത്തുകൾതൻതൊലി, യിരട്ടിമധുരം, ഞെരിഞ്ഞിലു, മഴ
ക്കാർ. 98

അക്കത്തിൻവേരച്ചുണ്ടച്ചെടിയുരടിവതൻതൊലു, പാടക്കിഴങ്ങോ-
ടകുരീമേരുങ്ങ, യെന്നല്ലിതവഴുതിനവേർനാൽക്കൊടിത്തുഴുതൻ
വേൾ,

ഇക്കൂട്ടത്തിന്റെതേൻ, തിപ്പലി, തീവശരിയായ് ചേർത്തിടുംകപാ
ഥനീർസേ-

വിയ്ക്കുന്നാൾക്കു നവാർപ്പൻകരുതുകിലൊരുപല്ലാണപുല്ലാബ്ബ
നേരേ. 99

നനവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

ആവോളംചൊപ്പുകൈക്കൊണ്ടരിമണിവടിവാറന്തെവിച്ചൊട്ട
ചെറു-
ണ്ടാവു മട്ടാതുപൊട്ടുന്നണിലുകൾവഴിയായ് ശോണമാംനീരെടു
ഴക്കി,

96. നിവിമ്പാനോകഹം (ദേവതാരം) മെല്ലെത്തീർത്ത്

98. പുഴ (വലിയതു) 98, 99 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അനവധിക്കണം.

99 അക്കത്തിൻ (ഏരിക്കിൻ) ഇതവഴുതിനവേർ (ചെറു
വഴുതിനവേർ, വെൺവഴുതിനവേർ.)

തോൽവിള്ളൽ ചൂട്ടനീരൽ പുന്നികളുകെതിസാരാത്തിവൈവണ്ണ്യവും

രച-

ത്താവു് കെയ്യാകവേനീർവരു, മതുനനവാപ്പൻ നഗാധീശകന്യേ! 100

നഗവാർപ്പന്റെ ചികിൽസ

കൈലേശത്താൽ, ചെറുചീരവേൽ, കളമവാ മാററാന്റെ വേരി

രച-

തേന്മാല, ദ്രും, കറുകക്കുഞ്ഞ, മരിവേൾ, വമ്പൻവയറുമുന്നിവ
ചാലേക്കോരതിലും, ഞെരിഞ്ഞിലഥ തൈർവെള്ളത്തിലും വെച്ചു-
ച്ചാലേപിയ്ക്കുകിലീഷഡില്ലനനവാപ്പൻ നാടുവിട്ടോടുമേ. 101

ഈടേറ്റും തയിർനീരിനാൽ മുരൾക്കത്തിൻ കോലു, മഞ്ചെട്ടി, വേ-
മ്പാടത്തോലു, കടമ്പുതൻ തൊലി, യക്കൊ, തീരകപ്പെണ്ണി, വ
ആടോപത്തൊടനുച്ചതേയ്ക്കുകയുതാ, മീലേപനം നാലുമേ-
നോടത്താർമിഴീനല്ലതാണനനവാപ്പൻ തൊട്ടുമുന്നിനമേ. 102

ശാരിബാധ്യശ്ചീവാദീ കഷായം

നന്നാറി, തമിഴാരവേൾ, കൾ, പലകപ്പയ്യാനിവേൾ, വെപ്പുമേൽ
നന്നുംതേരൽ, ചെറുചീരവേൽ, മുകുകുടിയുവക്കുറേന്തോട്ടിവേൾ,
ധാന്യം, സോമലതാ, സുരദുകൾക്കുരിങ്ങാലിപ്പടോല, ഞൾക്കേ
ചെന്റീട്ടുന്നിവതൻ കഷായതേശിച്ഛാലാർദ്ദകം വിട്ടുപോം. 103

100. ഉത്ഭവിച്ച (ഉത്ഭവത്തി) ആശു (ഉടൻ) ഓം (പോം)
ചെറുണ്ടാവും മട്ടു പൊട്ടുന്ന. ശോണമം (ചുക്കുന്നതായ) വൈ
വണ്ണ്യവും (നീരമാറവും.)

101 മാററാന്റെ (ഏകനായകത്തിന്റെ) അലേപിയ്ക്കു
കിൽ (പുരട്ടുകിൽ) അഥവാ എന്നതിന്നു അല്ലെങ്കിൽ എന്നത്ഥമാ
കുന്നു. മതിപ്പെള്ളിൽ തൊലി, ചെറുചീരവേൽ, ഇവ അല്ലെങ്കിൽ
ഏകനായകവേരിയേൽ തൊലി മുതലായവ എന്നു ചർച്ചകൊ
ള്ളണം.

102. ആദീരകപ്പെണ്ണ (നന്നാറി) നനവാപ്പൻ മുതൽ മുന്നി
ന്നും (നനവാപ്പനും, പൊടിവാപ്പനും) നല്ലതാണ്.

103. ധാന്യം (കൊത്തമ്പലതരി) സോമലതാസുരദുകൾ
സോമലത, (സോമവള്ളി) സുരദു (ദേവതാരം) ഇവ. അശിച്ഛാൽ
(സേവിച്ചാൽ) ആർദ്ദകം (നനവാർപ്പൻ).

ഊഗൃഹംഗാദി കഷായം

ഈമട്ടായിക്കലക്കൊമ്പ, മവഴുതിനവേർ, പുണ്ടവേങ്ങൊലുതെച്ചി-
പ്പുക്കൊട്ടെ, നല്ലിരിപ്പത്തൊലിയൊട്ടതമിഴാമരമുഴംവേർ, കരിമ്പ്,
കാർമേളിയുംപടോലം, ജനകജ, അയാൽപ്പല്ലവം, വിലപവേരീ,
സ്നേഹത്തിൻകപാമവെള്ളംകുങ്കിൾ നന്നവാപ്പന്നാശംഭവി
ജ്ഞം. 104

ധാത്രീപുനർവാദി കഷായം

നെല്ലിക്കാ, തമിഴാമവേര, മരിവേർ, പിന്നെപ്പറച്ചുണ്ടവേർ,
വിലപത്തിൻമുരട്ട, തട്ടവെപ്പലരിവൃക്ഷത്തൊൽ, വയൽച്ചള്ളിവേർ,
കലേറ്റിരോഹിണി, ഗോപി, യഷ്ടി, രിപവേരിൻതൊലി, വററി
ഒൻറ നൈ
തെല്ലിട്ടോതകഷായനീതന്നവാപ്പന്നൊറവുപററുമേ. 105

പൊടിവാർപ്പൻറ ലക്ഷണം

കട്ടപൊറി, പൊറിയുമ്പൊൾവെൺപൊടിയുതിരുക, കൃഷ്ണരക്ത
നിറ, മിതുകൾ
തടവിനപുള്ളി, കൾമേളിച്ചിട്ടമൊതനീർതന്നയാണപൊടി
വാർപ്പൻ. 106

പൊടിവാർപ്പൻറ ചികിത്സ

ഏധീയതോതാദി കഷായം

കച്ചരിക്കാറടീത്തക്കരിലതികകൾതൻകനകം, ചന്ദനം, രാ-
മച്ചം, വെൺകാണവേരിൻതൊലിയൊട്ടതമിഴാമരക്കൊടി, ഇവ
വേർകൾ,

104. ഈമട്ടായി (നെനമെല്ലൊടി ചേർത്ത) വഴുതിനവേർ
(ചെറുവഴുതിനവേർ) അയാൽപ്പല്ലവം (അയാലിൽതളിർ)
സ്നേഹത്തിൻ (ഗണത്തിൻ).

106. കൃഷ്ണരക്തനിറം (കറുപ്പും, ചുവപ്പും, കൂടിയ നിറം)
മേളിച്ചിട്ടം (ചേർത്ത)

107. കച്ചരിക്കാറടീത്തക്കരിലതികകൾതൻ കച്ചരി, കാർ,
(കൂതങ്ങ) കാടീമ്പ, (പൊവറി) കരിലതിക, (കരിക്കൊടി) ഇവ
യുടെ കനകം (കിഴങ്ങ) വെൺകാണവേരിൻ (വെളുത്ത ധൂമിക്കിൽ
വേരിൻറ) തേടലോടച്ചെറുവഴുതിനമുലങ്ങൻ (തേടലോടവേർ,

മെച്ചപ്പെട്ടാടലോടച്ചുവഴതിനമുലങ്ങൾ, പിന്നെപ്പോലും,
പാച്ചോറിങ്ങോൽ, നറുംചിററുത, മകടകുപ്പാലതൻവിത്തു,
ഗോപി 107

ദേവനാഭ, മിവതൻകഷായനീർ കേവലം ഏതമണച്ചമോത്തുകിൽ
മേവരാംഗി! പൊടിവാർപ്പനാലെഴുന്നാവലാധിയകലത്തു
പോകുമേ. 108

പാരതീതകളാദി കഷായം

ശ്രീതെച്ചിപ്പുനൊട്ട, കൊന്നമരവേരിൻതോൽ, വയൽ ചുള്ളിവേർ,
താർതാവൽത്തമിഴാമവേർകള, ടവീവൻവെള്ളരിയ്ക്കുള്ളവേർ,
കാർതാവുംകുറന്നൊച്ചിവേർ, ഹിതവേരിൻതോല, കോരിയ്ക്കും
വേർ, തീന്നില്ലപെരുങ്കുരുമ്പുരടാ, മിത, ദ്രുതം, രോഹിണി, 109

ഇതൃഷ്ടധങ്ങളുടെ നിഷ്പാധിതാംബുതേരം
നെയ്യും, ഇളിച്ചുസിതയിട്ടുകുടിപ്പിടേണം
പൊയ്യല്ലചിത്തപൊടിവാർപ്പനിലിത്രനല്ല
കുരില്ലപെയ്വതീരകണ്ണമണ്ണനേത്ര! 110

ലെർവാറപ്പൻറെ ലക്ഷണം

ഗണ്ഡാന്തം, കക്കി, കാലേപ്പകൾ, തുടകൾ, പുറം, തോൾ,
കണകാലി, വററിൽ
നിണ്ണംകാണുംപഴുപ്പുറൊരുമലർവടിവാംപാടലപ്പൊള്ളലക്ഷം,
കണ്ണാണുണ്ടാംജന്മമുട്ടുതചികൾ, തലനോവും, കലിശ്ശുപേരുംനേ-
മയ, സ്തംഭിതവണ്ണമായ് നീർവത, മതുമലർവാർപ്പൻപെർക്കുറ
ലാഭേ! 111

ലെറുവഴതിനവേർ, ഇവ) ഗോപി (നന്നാറിക്കിടങ്ങ) 107ം,
108ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറുപയിക്കണം.

108. "ഏതം (നെയ്യ്)"

109. അടവിവൻവെള്ളരിയ്ക്കുള്ളവേർ = അടവിയിലെ (കാ-
ട്ടിലെ) വലിയ വെള്ളരി (കാട്ടവെള്ളരി) യ്ക്കുള്ളവേർ. കാർ (മുത്ത-
ങ്ങ) താവും (ചേരുന്ന) അഹിനവേരിൻതോൽ (പൂകുമായകവേരി
തേൽത്തോലി) ആദിത്യദ്രുതം (ദേവനാഭം) രോഹിണി (കടകരോ-
ഹിണി) 109ം, 110ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറുപയിക്കണം.

110. കഷായങ്ങളുടെ (മതന്നുകളുടെ) നിഷ്പാധിതാംബു
(കഷായം)

മലർവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

തെച്ചിപ്പു, തിപ്പുലി, കത്തനാച്ചിത്തമിഴാമരവെന്തകൾ, പടോലം, പിച്ചല്ലങ്കോരിവേൾ, വമ്പിച്ചകുറഞ്ഞാട്ടിവേൾ, കട്ടക്ക, മുകിൽ, 112 ഒന്നാംശ്ലോകങ്ങൾക്കിടയിലി, ത്രയവ, മല്ലിൻതോലം തീ വൃക്ഷം-
 പ്പെന്നാൽ വെള്ളിയിലക്കത്തന്നതരയാൽ വൃക്ഷത്തിൽനിന്നും തൊലി, പിന്നെച്ചിററുതീ, മരുന്നുകളിണങ്ങിപ്പറന്നപാടക്കൊടി-
 അനത്തിന്റെ പ്പുതം കലർത്തിയ കഷായത്താലി തറന്നിട്ടതേ. 113

മൂന്നാളികാദികഷായം

പിഞ്ചാംതാർവളയം, നിശ, കുറുക, ലോലംബങ്ങൾ, താർതാവലി, യഞ്ചിൻനീരിൽ വനം, സുരവടി, കച്ചുരിക്കിഴങ്ങാ, മയം, കിഞ്ചാദ്രം, തമിഴാമരവേരി, ഇകളം, രാമച്ചുവം കല്ലമാ-
 യഞ്ചിത്തേൾ മരിതേങ്ങയെണ്ണ, യഥവാ നല്ലെണ്ണ കാച്ചിടണം. 114
 അന്നാലമതാമിത്തേലം ദിനമനുതേപ്പിച്ചുകൊള്ളുകിൽ യിതേ!
 നനവാർപ്പൻ, പൊടിവാർപ്പൻ, പുനരീലലർവാർപ്പനി,
 വരദത്തിട്ടം. 115

വാരിവാഹാദി കൈലം

പച്ചക്കാറ്റുസുരട്ടം, വടി, കുറഞ്ഞാട്ടിമയ്യഴംവേര, രാ-
 മച്ചം, കൂവളവേൾ, കഷായമിവയാൽ കല്ലിച്ചശീരം, ജലം,

111. ഗണ്ഡാന്തം (കവിൾത്തടം) കക്കി (വയറു്) പാടല
 പ്രൊള്ള (പുകുന്ന പുളകം) ലക്കം (അനംബം എന്നു നാമം)

112. മുകിൽ (മുത്തങ്ങ) 112ം, 113ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നാ
 യി അപയിക്കണം.

113. ഇത്രയവം (കടകപ്പാലയരി) അല്ലിൻതോൽ (മര
 ത്താൽതൊലി) പാടക്കൊടിക്കുറഞ്ഞിന്റെ (പാടവള്ളിക്കിഴങ്ങി
 ന്റെ) പ്പുതം (നെയ്യ്) ഇതു (മലർവാർപ്പൻ)

114. നിശക്കുറുകലോലംബങ്ങൾ—നിശ, (പച്ചമത്തൾ)
 കുറുക, ലോലംബം, (കഞ്ഞുണ്ണി), ഇവ. വനം ജലം (ഇരുവേലി)
 സുരട്ട (ദേവതാരം) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) ആമയം (കൊട്ടം) അദ്രം
 (മുത്തങ്ങ)

115. അന്നാലം (മേടററതു്) ദിനമനു (നാൾതോറും)

116. പച്ചക്കാറ്റു (പച്ചമുത്തങ്ങ) സുരട്ടം (ദേവതാരം)
 വടി (ഇരട്ടിമധുരം) കല്ലിച്ച (മുണ്ടാക്കി) ഉശീരം (രാമച്ചം) ജലം

മെച്ചംകൂട്ടുമെങ്കിലും, ശ്രീഹരിയോടുകൂടെയല്ല, ചന്ദനം,
കുപ്പുതരി, തമിഴാമരവേർകളി, വയെക്കുപ്പിച്ചുചേർത്തായ
തിൽ 116

കുപ്പിത്തീക്കത്താകത്തെയെണ്ണ, യഥവാകല്ലെണ്ണനാൾതോറുമെ
തെച്ചാൽതീരെമയംചിത്തമാക്കുന്നനവാർപ്പൻതൊട്ടമുന്നാത്തികൾ,
മുർച്ചിച്ചിടുന്നമുക്കുപ്പമുടിയുംചേരാചെവിവ്യാധി തേൻ
കോച്ചുംകോമളവാണി, കോണിലൊരിടംപുകംശിരോവേദന. 117

കരിലടിവറപ്പൻറെ ലക്ഷണം

കരിലടിവടിവായ "തുടുപ്പൊട്ടങ്ങായ" വരുമടയാളമനേക, മേപ്പു
നോവും
ജപരവുമായത, മീവിധംപെട്ടംനിർ കരിലടിവാർപ്പുന്നിതേക്കവും
പിണ്ണയ്യം. 118

കരിലടിവറപ്പൻറെ ചികിത്സ

ഹരിപുഷ്പാർദ്ര കഷായം

പൂവരശ്മിതോല, കൊടിത്തൂവകുറുത്തൊട്ടിരണ്ടിനുകൾതൻവേർ,
ദേവമര, മകോടിത്താർതാവൽതമിഴാമരവേരുകൾകട്ടക്ക. 119
നെല്ലിക്കാചേന്നിടംനീർമരുതുതൊലിവരയിൽ ചുള്ളിതൻവേർ,
പടോലം,
വിചാംവേണ്ടാനറുംരോഹിണി, തിവയഥവൈയുതത്തതിന്റെ
വേദനാ,

(ഇതവേലി) കല്ലിച്ച (അരച്ച) 113, 114 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അനവധിജ്ഞം.

117. നനവാർപ്പൻ തൊട്ട മുന്നാത്തികൾ (നനവാർപ്പൻ,
പൊടിവാർപ്പൻ, മലർവാർപ്പൻ, ഈ രോഗങ്ങൾ മൂന്നാം) മുർച്ച
ച്ചിടിന (വർച്ചിച്ച) ചെവിവ്യാധി (കണ്ണരോഗം) ശിരോവേദന
(തലവേദന).

118. കരിലടിവടിവാർ (കരില എന്ന പക്ഷിയുടെ കാല
ടിയുടെ ആകൃതിയിൽ)

119. കുറുത്തൊട്ടി രണ്ടു (കുറുത്തൊട്ടി, ഊരകം) ദേവമരം
(ദേവതാരം) 119, 120 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിച്ചു
കൊള്ളണം.

120. രോഹിണി (കടകരോഹിണി) അഥ = അഥവാ (അ

മെല്ലെനിഷ്കപാഥമാക്കിസ്തിതവിതനിനകനീട്ടവാണകിടണം,
കില്ലിപ്പെന്നാൽകയിൽപ്പെണ്ണൊഴികരിലടിവാർപ്പുൻറർപ്പും
ശരിയ്ക്കും. 120

ദുർവ്വാഖദിരാദി കഷായം

കറുക, കമിഞ്ഞാലി, വിഴാലരി, തേക്കടവേര, കാട്ടുവെള്ളരിവേർ,
ഇതനിശ, തമിഴാമയതിൻ, മുരട്ട, കൊടിത്തൂവവേരുന്നാനി. 121
പൊരുതാർത്തവൽവേർ, ചിററമൃതിനൊട്ടവയൽച്ചുള്ളിവേർ,

ചുണ്ടവേരിൽ-

മച്ചതംതോൽ, പാടവുള്ളിക്കട, മുകിലി, വയാൽത്തീത്തുവെക്കും
കഷായം

നേരേപഞ്ചാര, തേനെ, നീവചെറുതുകലത്തിട്ടവേവിച്ചുകാ
ണ്ടാൽ

ശ്രുതാദിത്യദാരിസംഹാരിണികരിലടിവാർപ്പിന്നിട്ടുപ്പംവെയ്ക്കും. 122

സൂചിവാർപ്പുൻറ ലക്ഷണം

കാർവ്വേണിസൂചിവടിവയ്തലകൂർത്തതെച്ചി

പ്പവണ്ണമാമുണിലനേകരിയന്നമേലേ,

ആവൃന്തൊകറിനമംപനിയും, തലയ്ക്കും-

നോവുപെട്ടത്തുമാന്തനീരയി! സൂചിവാർപ്പൻ. 123

വടപല്ലവദി കഷായം

വേരൽക്കുരു, കട്ടക്ക, ചിററമൃതുകൊത്തമ്പാലദേവദൂരം

പെരാളംതമിഴാമവിലപമുരട്ട, തിൻതോലു, ലത്തക്കി,

ശാരദാമൽഗതകപ്പ, തിപ്പലികരിമ്പി, ശ്രേണിതൻകപാഥനീർ

നേരായ്തേൽ, സിന്ധിയും, കലർത്തിനകരാംസൂചിമുഖംവിട്ടി

ടാൻ. 124

ല്ലെങ്കിൽ) നിഷ്പാഥം (കഷായം സിത (പഞ്ചസാര) ദർപ്പം
(ഗർവ്വം)

121. 121, 122 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി ആനയിച്ച
കൊള്ളണം.

123. തെച്ചിപ്പവണ്ണമാം (തെച്ചിപ്പവിൻറ നിറമത്താട്ട
കൂടിയതു)

124. കൊത്തമ്പാല (കൊത്തമ്പാലയരി) ദേവദൂരം (ദേവ
താരം) തമിഴാമവിലപമുരട്ട, തമിഴാമ, വിലപം. (കൂവളം) ഇവയുടെ
മുരട് (വേർ) ശ്രേണിതൻ (ഗണത്തിൻ) സൂചിമുഖം (സൂചി
വാർപ്പൻ).

വൃശ്ചീവമുഖാദി കഷായം

ഈവണ്ണം തമിഴാമതൻമുരട്ട, പാദമാരം, കുറഞ്ഞാട്ടീവേർ,
വേർ, വൈശ്വരതവേർ, തെരിഞ്ഞിവിടചേന്നിടംവയൽച്ചുള്ളി
വേർ,
ശ്രീവാതോർത്ത, ചുക്കി, വററീനടേനിപ്പു പാമരൈനാശിതോരുമേ
സേവിയ്ക്കുന്നവരും നിതാനകളവാമാരോഗ്യമാരോമലേ. 125

എരിവാർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

മുഞ്ചൊന്നവാർപ്പനുടമട്ടകളൊക്കെയൊത്തു
വണ്ണുട്ടനിറമല ചട്ടബാലകമേനിതന്നിൽ
തഞ്ചുന്നനിരതെരിവാർപ്പനി, തിൻകയാരം
പഞ്ചാരനേർത്തൊഴിപൊറുത്തിട്ടവാർപ്പയാസം. 126

എരിവാർപ്പന്റെ ചികിത്സ

അത്തിരേതാൽ, തമിഴാമവേർ, തൂത, ദേവാഹപം കുറഞ്ഞാട്ടീവേർ,
സത്തായോതകട്ടക്ക, സോമമൈ, യെന്നീരേഴവസ്കക്കളൊ,
മുശാംഭിദാപികയാളശീരമിവയേ, ചേതന്നമെഞ്ചരണം
മെത്തീട്ടന്നശതാവരിക്കടയിവററീൻക പാമവെള്ളത്തിനെ. 127
ചാലേപഞ്ചാര, നൈ, തേനി, വചെറുതുകലത്തിട്ടസേവിയ്ക്കിൽ
മാറും
താലേറുന്നഗനിവാർപ്പൻ, കരിഭടീരുതലാംമുനവാർപ്പങ്കലുംതാൻ
ബാലൻതൻമൈലിയിൽതെച്ചിട്ടവതിന്മുതാതെലമല്ലോ
പ്രധാനം,
മേലെയേക്കാ'ക്കീരവല്ലാദിക'മിതിപറയുന്നെണ്ണയാംപണ്യ
ശീലേ. 128

125 ഈവണ്ണം (തേനും, പഞ്ചസാരയും മേലൊഴിച്ചേപത്ത്) നിതാനം (എററവു) അരോഗ്യം (അരോഗത) ഉളവാം സൂചി വാർപ്പൻ ശമിക്കും.

126. മുഞ്ചൊന്നവാർപ്പനുട (സൂചിവാർപ്പന്റെ) തഞ്ചുന്ന (സംബന്ധിക്കുന്ന)

127 അളുത്ത് (ചിറ്ററുതത്) ഉശീരം (രാമച്ചം) 127-ാം 128-ാം മല്ലാകളെ ഒന്നായി അറപയിക്കണം.

128. അണിവാർപ്പൻ (എരിവാർപ്പൻ) അഗ്നിവാർപ്പൻ എന്നിങ്ങനെ ചിലർ എരിവാർപ്പനെ വ്യവഹരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. കരി

- പാടീരം, തകരം, ഗദം, വടി, നറുംമഞ്ചെട്ടി, രാമച്ച, മ-
 രബാടീവ ഗുരുകുപ്പേഴത്തുതിലജം, ക്വാച്ചാംവെളിച്ചുണ്ണയോ, 132
 അമലിയെണ്ണ 'കൃത്യം' ചരൽവാർപ്പൽപിടിച്ചവർ
 ശിമസ്സിൽത്തേക്കു ഞംമലാദരകോട് 'ഛവല്ലവം'. 133

മീനടിവാപ്പന്റെ ലക്ഷണം

- മേട്ടമേമീനടിയൊടൊത്തു തുടുത്തുനന്നെ
 സ്വയംപ്രകാശതാരകയാളമീയനരമലേ,
 കുട്ടിയുതുണ്ണ, പനിയോടതിസാരവുംചേ-
 മ്മിട്ടേറനീരുകമീനടിവാപ്പനത്രേ. 134

മീനടിവാപ്പന്റെ ചികിത്സ

പഥ്യമരിഷ്ടാദി കഷായം

- കുട്ടക്ക, യഥവേപ്പുതൻതൊലി, മൈമിഞ്ഞൽ, വൈയുകത-
 കട, ത്രിദശപാദപ, താൾവനമവളളിയുളളവേർ,
 കുട്ടത്തകമീഴാമവേമൊട്ടുതൊവാരിക്കുകും,
 കടമ്പുതൊലി, ഞാറവേത്തൊലിയരത്ത, ഞാവൽതൊലി, 135
 ശ്രീമാമച്ചം, ജലം, പച്ചില, രിപ്പുരുടിൻതൊൽ, വയൽച്ചള്ളിവേര,-
 ള്ലാരിത്തേങ്ങ, പ്പോല, പ്പുതുരുകിലുകളിച്ചൊന്നവററിൻകഷായം
 ആരോമൽത്തേൻ, പഞ്ചാരയതി, വസമരോ, രണ്ടിലൊന്നോ,
 കലർത്തി
 സൈദരംസവില്ലുപോരംശിശ്രുവിന്നൊളിവിലാം മൽസ്യകം
 മൽസ്യനേത്രം! 136

132 കോൽമല്ല (കാട്ടുമല്ല) മക്കായ (ത്രിഫല) നീർ (ഇതവേലി) പാടീരം (ചന്ദനം) ഗളം (കൊട്ടം)

133 മേൽത്തേങ്ങ 'ഛവല്ലവം' ('അപ്പ' 'ഛവല്ല' തൈലവും തേക്കും.)

134. മീനടി (മൽസ്യത്തിന്റെ കാലം) അതിനൊടൊത്തു (തുല്യമായി) തുണ്ണ (തണ്ണീർദ്രാവം)

135. വൈയുകതക്കടത്രിദശപാദപങ്ങൾ—വൈയുകതക്കട (വൈയുകതവേർ) ത്രിദശപാദപം, (ദേവതാരം) ഇവ. 135a, 135b. ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

136. ജലം (ഇതവേലി) രിപ്പുരുടിൻ (ശ്ലകനായകവേരിൻ) പുതുരുകില (പുതിയത്തേങ്ങ) ശിശ്രുവിന (കുട്ടിയു) മത്സ്യകം (മീനടിവാപ്പൻ) ഒളിവിലാം.

ധാന്യാമൃതാദി കഷായം

ധാന്യം, ചിറകുതുളസി, തുളസി, പലരിഞ്ചനശ്ശിരോമുതൽ, വയൽ

മുളളിമേവർ

പിന്നെ പീരകയ്യശ്ശവേരം, കുറുന്തോട്ടി, പയത്തിന്റെ വേർ,
പന്നാപ്പിറകു, വളവല്ലി, കശുരൂർക്കായപ്പരിപ്പിട്, ഗുണ-
ത്തിരിനിഷ്കപാമമേഴുന്നാൾനകമ്പവോക്കിമൽസ്യം

വിട്ടുപോം. 137

‘വരണാദി’ യെന്ന ചൊല്ലെന്നാൽ തൈലവും, ‘മഷുവല്ല’ തൈലമെന്നും,
പെരുമാറിടാം വേദപോതുളേ. ‘യു. മൃഗാദി’ യെണ്ണയുമിതികൽ. 138

പോളവർപ്പന്റെ ലക്ഷണം

പുറപ്പെട്ടപ്പോഴുമിന്നത്തുമുഖം കഴിഞ്ഞു
നൂറായിരം പുളകമോട്ടുടലികളെല്ലാം
പാരിച്ചനീരയത, മായതുപോളവർപ്പൻ,
പാരിന്നധീശി! പരമാമിതിനം ചികിൽസ.

139

പോളവർപ്പന്റെ ചികിൽസ

വാശന്നിദിശ്ചികാദി കഷായം

ചൊൽക്കൊണ്ടൊരാടലോടച്ചുവഴുതിനമുലങ്ങൾ, വെപ്പാം

മരത്തിൽ

വൽക്കം, മുക്കായ, വാനോർമര, മിവയുടെ തേൻ ചേർത്തിടം

കപാലനാദി,

മുഷ്കേരും മൽസ്യകത്തിന്നിവനൊട്ടു വിളർച്ചയാതനി

ഷ്ക പാമമേ, സേ-

വിജ്ഞാൻ കണ്മയിൽ തരുന്നീകരനീലാളുകേ! പോളവർപ്പൻ 140

137. ധാന്യം (കൊത്തു ബാലയരി) മഞ്ഞൾ (മരമഞ്ഞൾ)
പീരകയ്യശ്ശവേർ—പീരകയ്യശ്ശത്തിന്റെ (രണ്ടു പീരകങ്ങളുടെ) പട്ട
ൽപ്പീരകം, ചെറുപീരകം, ഇവയുടെ വേർ. കുറുന്തോട്ടി, പയ-
ത്തിന്റെ (കുറുന്തോട്ടി, ഊരകം ഇവയുടെ) ഗോക്ഷരവളവല്ലികൾ.
ഗോക്ഷരം, (ഞെരിഞ്ഞൽ) വളവല്ലി, (ചങ്ങലം പരണ്ട) ഉവ.
നിഷ്കപാമം (കഷായം) മൽസ്യം (മീനടിവാപ്പൻ)

140. ആടലോടച്ചുവഴുതിനമുലങ്ങൾ (ആടലോടകത്തി-
ൽവേർ, ചെറുവഴുതിനവേർ, ‘ഇവ’ വൽക്കം (തൊലി) മുക്കായ
(തൃഫല) വാനോർമരം (മേവതാരം) മൽസ്യകത്തിന്നു (മീനടി

മാലേററുംപൊതുവാർപ്പൻതടവിനശിശ്നുതേജസ്സെ നല്ലപ്പുവൽക്കം' തൈലം, 'യുഗ്മാദി'യാമെണ്ണയും, മരീയതിൻവേർ, കുറഞ്ഞാട്ടിമൂലം മൈലുള്ളിൻതോലു, നെല്ലിങ്കുൾ, വടി, തിരുവതിട്ടികാച്ചു നവെള്ളം-

തൊലേസ്സാനംപ്രധാനംകുതുകിൽനന്നവാർപ്പൻമുതൽക്കൊമ്പതിന്നം. 141

എല്ലാവർപ്പന്റെയുംമട്ടെ, നല്ലവേണ്ടചികിത്സയും, തെല്ലിവണ്ണനിന്നക്കന്നപൊല്ലിത്തന്നിടിനേർപ്രിയേ! 142

പരമേശ്വരനാമം അദ്ധ്യായം

കണ്ഡാലകലക്കണം

കാഞ്ഞിരുന്നമിറച്ചി, രക്തമിവയിൽപ്പുറിപ്പുറപ്പെട്ട വൈകാതുകൾമുഴയെന്നവണ്ണമുയരംകൈക്കൊണ്ടു നിന്നങ്ങിനെ കാലംകൊണ്ടുപഴുത്തുപൊട്ടിനടുത്തന്നേരംകുഴിപ്രായമായ"- കാണപ്പെട്ടിട്ടുമാമയത്തിനുജ്ഞം'കണ്ഡാലക'പ്പേരിടും. 1 പുറംചങ്ങാതിമാരെത്തുമിതുടലിലൊരേക്കുതിലൊറ്റമുണ്ടാം, തെറ്റാതിവ്യാധിമൂന്നാകൃതിയിലണയുമമുണ്ടാക്കുങ്ങാലേ, കറക്കാർവണ്ണമാംവാതജമൊതപനിയുംകുത്തിനോവുവഹിക്കാം, തെറ്റന്നാകെപ്പഴക്കം, ചൊറിയുമുതന്നിണം, പിത്തജം ചുട്ടനീറും. 2

വാർപ്പുന്ന") ഒട്ടവിൽ ഉരച്ചാത നിഷ്കാലമോ (ധാനാമൃതാദി കഷായമോ)

141. ശിശു (കുട്ടി) കുറഞ്ഞാട്ടിമൂലം (കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) സ്നാനം (കുട്ടി) നന്നവാർപ്പൻ മുതലായ വെളുത്തുനൂൽകവാർപ്പനും പ്രധാനമാണ്.

അദ്ധ്യായം 18

1. കുഴിപ്രായമായ" (കുഴിപോലെയാതി) ആമയത്തിന്നു (രോഗത്തിന്നു) കണ്ഡാലകപ്പേർ കണ്ഡാലകം എന്ന പേർ. ഈ രോഗം 'കണ്ഡാലകം' എന്ന പേരോടുകൂടിയത" എന്നു സ്വന്തം.

2. ഇതു (കണ്ഡാലകരോഗം) മൂന്നാകൃതിയിൽ (മൂന്നു മട്ടിൽ) വാതജം (വാതംകൊണ്ടു ഇനിച്ച കണ്ഡാലകം) കറക്കാർവണ്ണമാം (കുറുപോലെ കുറഞ്ഞനിറത്തോടുകൂടിയത്) വഹിക്കും (ഉണ്ടാക്കും) പിത്തജം (പിത്തംകൊണ്ടുഇനിച്ചത്) ഉതന്നിണം (വളരെ രക്തം) ചൊറിയും (ണ്ടാക്കും)

കണ്ണിൽ തൻപെങ്ങളേ! കാനുകൾ തരിക കഫത്താൽ ജനിച്ചു
 നതോതു-
 വെണ്ണയ്ക്കു പ്പാമിനപ്പം, ചൊറീ, കനവുരപ്പം കലർന്നിട്ടിരിയ്ക്കും
 തിണ്ണും കണ്ഡാലകവ്യാധികൾ വരികിലുടൻ തന്നെ വെട്ടുങ്ങൾ
 വെണ്ടുപേ-
 വണ്ണയ്ക്കായിച്ചു ചെയ്ക്കീടണ, മരയോഴിവാകിലുവളിച്ചുപോയാൽ. 3

കണ്ഡാലക ചികിത്സ

പുണ്യാംഗി! പുവരട്ടു തൻതൊലി, മോരിൽ വെണ്ടും-
 വണ്ണം വെറുംകരിമുറിക്കിനെഴുന്നതോലോ,
 തിണ്ണുന്ന പച്ചമപ്പുരട്ടുകിലീയലില്ല
 കണ്ഡാലകങ്ങൾ മുഴുവൻ കതിക്കൊള്ളുമല്ലോ. 4

വ്രതകണ്ഡാലകത്തിന്നു്

നീരട്ടിക്കുതവോടിണങ്ങുമലരിതൊൽമൊത്രമോ, ചുണ്ടതൻ
 വേരിതെൽതൊലി, ദേവദാന്ത, വടി, വേപ്പിൻതോലതീ, വട്ടമോ,
 ചേരംപുവരയിൽതൊലി ബലകൾ തൻകാമത്തെമാശിജ്ജചേർ-
 ത്തോരേയ്! രാവിലെമോതിട്ടു നവർമ്മതൽ കണ്ഡാലകം കൈവിടും. 5
 നീരട്ടിക്കുത, കാര, ചിററമുത്ര, രാമപ്പം, പതുപ്പർപ്പടം,
 താരിൻകന്ദ, മീനതാക്കയോ, കറുക, ശാലുകം, പടോലം, വടി,
 പൊരാപുവരയിൽതൊലി, തളിർ, തോൽ, വേർ, കായ, താമ-
 ലി, ത-
 ള്ളിരിൽപ്പൂവളയം, മുറയ്ക്കിതുകളൊകാഥീകരിച്ചു, യതിൽ. 6

3. കണ്ഡാലകവ്യാധികൾ (കണ്ഡാലകരോഗങ്ങൾ) അവ
 വളിച്ചുപോയാൽ ഒഴിവാക്കയില്ല.

5. ദേവദാന്ത (ദേവതാദം) പുവരയിൽതൊലിബലകൾ
 തൻ. പുവരയിൽതൊലി, ബല, (കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ) ഇവയുടെ
 കാമത്തെ (കഷായത്തെ) തെൽകണ്ഡാലകം (വ്രതകണ്ഡാ-
 ലകം).

6. കാര (മുതത്തൻ) താരിൻകന്ദം (താമരക്കിഴങ്ങ്) ശാലുകം
 (താമരക്കിഴങ്ങ്, ആമ്പൽക്കിഴങ്ങ്, നൈതൽക്കിഴങ്ങ്, ചെങ്ങഴി-
 കിഴങ്ങ്,) വടി (ഇരട്ടിമപ്പരം) തണ്ണീർപ്പൂവളയം (താമരവളയം)
 കാഥീകരിച്ച് കഷായമാക്കി 6, 7 മയ്യോകങ്ങളെ നന്നായി അന-
 യിക്കണം.

വ്യാഖ്യാനപ്രദീപിക

തെൻവിഴ്ത്തീട്ടുതകന്നിട്ടന്നവരടൻതാൻപിന്നകണ്ഡാലകം
കൈവിട്ടിട്ട, തിതേമ്പി മംകെഹമ്മദോംകണ്ഡാലകംമാറ്റുവാൻ
സേവിച്ചിടണമാടലോടകമതിൻമുഖം, പദോലം, ചുനം
താഴുംപുവരശിരീരതോലി, തുകളാൽവെട്ടുംകഷായത്തിനെ 7

മാതൃകാപരിഷ്കാരസമിതി

നെല്ലിക്കാ, കരുണാപ്പുരവർഗ്ഗീയമെഴുത്തുകാരനുള്ളൂ, തി-
നില്ലാപുരസ്കാരങ്ങൾക്കു വേണ്ടി, നല്ലൊരാൾക്ക്,
കിട്ടില്ലാതിരുന്നെങ്കിലും ചെറിയൊരു അംഗീകാരവും
കലാശാഖയിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. കലാശാലികമായിട്ടും.

8

കുടുംബകുടുംബകാരു ചികിത്സ

ആകെപ്പു വരണിന്റെയെല്ലാവരുംകുപാമീകരിച്ചിട്ടതിൻ പട്ടകളിൽപ്പുലിപ്പിച്ചിടംതിലുള്ളതോ,നേരയോ,വെളിച്ചെണ്ണയോ, ഹേകണ്ഡാലകമോകൈമോറ്റുമിവയിൽതേക്കുണ്ടതാണെന്നുതന്നെയാകും മേൽക്കുകയും പരട്ടുകയുമായെന്നുപോലും, വെളിച്ചെണ്ണയും. 9

ചെങ്കോലിയിലെ

നീർത്തിപ്പാലം, പൂവരത്തു, നീർ, കരിങ്ങാലി, വേപ്പെണ്ണിവ
 ററിൽ
 ചേർന്നു തൊലൊട്ടുചേർത്തു കരിമുരിപ്പിന്നിലുള്ള നീരിൽ
 കേരത്തിന്നെണ്ണ താണോ, തിളച്ച, മധുരശർക്കര തന്നെണ്ണ താണോ
 നേരേക്കാച്ചിട്ടു കണ്ഡാലകികളിലുപയോഗിപ്പത്തേറേ പ്രധാ
 നം. 10

7. ഇന്ദ്രേവീഡം (തേൻമേളപ്പാടി ചേർത്ത) കഹളം
(കഹളംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്നതായ) മൂലം (വേൾ) ഘനം (മുത്തങ്ങ)

8. അനുബന്ധം (പുറം, തളിർ, തൊഴു, വെർ, കായ)

9. കപാരികരിച്ചിട്ട് (കഷായമാക്കി) കൽക്കിച്ച (അമച്ച കലങ്ങി) പചിച്ചിട്ടും (കാച്ചുന്ന) തിളച്ചതോ (പുറ്റോരോ) ഇവയിൽപ്പെട്ട എണ്ണയെങ്കിലും ഒരു താങ്ങു സേവിപ്പിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് [ധാരാളം] തേക്കുക എന്ന വെച്ചാൽ കണ്ഡാലകളുള്ളതുപോലെയുള്ള എണ്ണ അത്യാമൃതം.

10 നീർപ്പൊലം (നീർപ്പൊലം) അച്ചിട്ട (അച്ചിട്ട) കണ്ഡാലകളിൽ (കണ്ഡാലകളിൽ)

പത്മപത്രാദീനൈലം.

സേവിയുാം മുരളൈയ്യയെണ്ണതതുതേച്ചീടാം, വെളിച്ചെണ്ണകൊ-
ണ്ടാവമിത്രിയരണ്ടു, മീപ്പെരിയ തൈലം പഞ്ചവല്ലാ ഹപയം
ഏവം താമിലനീരിലായ് വടിയമച്ചിട്ടിട്ടു വേണ്ടുംവിധം
വേവിച്ചീടിനത്തങ്ങയെണ്ണ, തിലമും താനോ, പുരട്ടാംപ്രിയേ!!!

ദന്ധൂപ്രയോഗങ്ങൾ

കദളിയിലയോ, നല്ലക്കത്താ, വരണ്ടൊരു മഞ്ഞമുള,
കടളിയെരുപീനോൽ ക്ഷാരീകരിച്ച യഥോചിതം
അതു ചെറുതുമൈലത്തിൽച്ചാലിച്ചെടുത്തു പുരട്ടുകിലും
ഓതക്കാളിവിലാമരുകണ്ഡാലകാമയക്കൊക്കയും. 12

ജഠരവൃണ ലക്ഷണം

പിട്ടല്ലെപ്പൊഴും കരച്ചിൽ, വയർതൊട്ടാവലരെയും, കക്ഷിമേൽ
സ്പഷ്ടം പച്ച ഞരമ്പനേക, മുദാസ്സംഭാ, തിസാരാന്തരി, കൾ
കഷ്ടം വമ്പനി, നാവുപുഷ്കി, വകണ്ടെന്നാൽ വയററിന്നകം
ദൃഷ്ടപ്പുണ്ണുകളുണ്ടു ബാലകനതെന്നായ് ക്കവദൂ തുഹിതൂണം. 13

ജഠരവൃണചികിത്സ

നല്ലൊമയത്തിൽ, വേപ്പിൽതൊലി, കളുതകൊടിത്തുവവേർ,
തെച്ചിവേർത്തോൽ,
നെല്ലിക്കാ, പോരേഴും ജീരകയുഗ, മിവയോ, ചേന്നിട്ടം ദീപു
കന്യാൽ
മെല്ലേക്കാർവിഴ്ത്തിനിമ്മിച്ചൊത്തകൊടിയകഷായത്തെ മാറ്റി
കൂയും ചേർ
ഇതുല്ലാസതാൽ കടിപ്പിത്തുകിലുടനുരേപ്പുണ്ണണങ്ങിട്ടമേത്ര. 14

11 ഇത്രിയരണ്ടും (സേവിക്കയും, പുരട്ടുകയും) പഞ്ചവൽക്കം
ക്കാഹപയം—പഞ്ചവൽക്കം എന്നു ആഹാരയന്ത്രത്താഴ് (പേരോട്ടു
കുടിയന്ത്. താമിലനീരിലായ് (താമരയുടെ നീരിൽ) വടി (ഇര
ട്ടിമധുരം) വേവിച്ചീടിന (കാച്ചിയ)

12. ക്ഷാരീകരിച്ച—ക്ഷാരം (ദന്ധൂം) ആക്കി യഥോചിതം
(വേണ്ടുംപോലെ) കണ്ഡാലകാമയം (കണ്ഡാലകരോഗം) ഒക്കയും
ഓതം (ഉടനെ) ഒളിവിലാം.

13 വയർ തൊട്ടാവലരെയും കരച്ചിൽ. കക്ഷിമേൽ (വയററി

മുണ്ഡാദിഗുതിക

മൽക്കാന്തേ!മുത്തീശ്,മു ചുസ്തിതമുവി!പുളിയാരിൽദൃളം ജീരകം,ക-
 ണ്തിക്കൊട്ടച്ചുണ്ടവർത്തോലുകൾ, നിശ,യിവതുത്താവുതൻനീരി
 നാലേ
 കൽക്കിപ്പൊക്കക്കക്കഞ്ചിക്കുവടിവില്പുതട്ടിത്തണപ്പത്തുണക്കി-
 ത്തെത്രത്തിൽചേത്തു നൽകാം,ഗുതികയിതയി!‘മുണ്ഡാദി’ മുണ്ഡാ
 സുരപ്ലി 15

കഹളീപുഷ്പാദിപ്രതം

തെങ്ങിൻപൂക്കലയുടെനീരിലായിവീര്യം
 തിങ്ങുംജീരകക്കൊട്ടയഷ്ടിപിഷ്ടകോക്കി
 ഭംഗ്യാകാച്ഛീയനറുനെയുഗിച്ചുകൊണ്ടാൽ
 തുംഗാദിസ്തനി!ജാരവ്രണംശമിക്കും. 16

വിരളാപാത്രാദിതൈലം

ചവമിഴി!കണ്തിക്കൊട്ടകയില,കഞ്ചിരി,പിരുന്നയോമലയമുക്കി,
 ഇളനീച്ചകിരി,യിവറ്റിൻ കളർനീരികൾ കടുത്തൊഴിതൂ. 17

ഇതു ഉദരസ്തംഭരതിസാരാഞ്ചികൾ. ഉദരസ്തംഭം, (വയററിന് സ്തംഭം
 നം) അതിസാരാഞ്ചി, (അതിസാരംകൊണ്ടുള്ള കഴക്കു) ഇവ.
 ബാലകന്ദ (കട്ടിയു്)

14. മുത്തീശ് വേപ്പിൽത്തോലികൾ ഉത (മുത്തീശ്, വേ
 പ്ലിൽത്തോലി, ഇവയൊ) ജീരകമുഗം (ജീരകം, കരിഞ്ചീരകം,
 ദീപ്യകത്താൽ (അയമോദകത്താൽ) നീന്തിപ്പൊത(ഉണ്ടാക്കി
 യ) ഉദരപ്പണ്ണ് (ജാരവ്രണം)

15. പുളിയാരിൽദൃളം = പുളിയാരലിന്റെ ദൃളം (ഇവ) നി
 ശ് (വരട്ടമഞ്ഞൾ) തുത്താവ (തുളസി) തൻ തുളസിയെ ചീലർ തു
 രതാവെന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നു. കൽക്കിപ്പ (അരച്ച) കഴഞ്ചിക്കു
 വടിവിൽ (കഴഞ്ചിക്കുവപ്രമാണം) തക്രത്തിൻ (മോരിൽ).

16. പിഷ്ടകോക്കി (അരച്ചുകുലക്കി) അഗ്നിച്ചുകൊണ്ടാൽ
 (സേവിച്ചാൽ).

17. കഞ്ചിരി (ആനയടിയൻ) 17-ം 18-ം ശ്ലോകങ്ങളെ
 ന്നായി അനവധിക്കണം.

ഭവേദ്യ! ഞാനിതിനേ നാതിടാമുചിതമാംസാധാരണോപക്രമം
 ചൊല്ലല്ലങ്ങിനെ വേർതിരിച്ചു പറയാൻ നിന്നാൽ പരപ്പായ"
 വതം. 25

ഉൽബാരുസ്സിന്റെ ചികിത്സ

കണ്ഠംരണ്ടും തുടച്ചങ്ങിനെ മതവുക നാല്പാമേച്ചണ്ടവേർത്തോൽ,
 വണ്ണം വാർജ്ജനവേപ്പിൽ തളിർ നിര,യിവയും,പാപ്പ,മാവും
 വിധത്തിൽ
 തീണ്ണം നിഷ്പാഥമാക്കിചെറുതുമധ്യകലത്തിക്കുടിപ്പാൽ പറകിട
 പുണ്ണസെപ്പുണ്ഡരീകായുധ വിജയപത്രാകായിതേ! മായുരല്ലോ. 26
 ശാകപല്ലവാദി കഷായം

തേക്കിൽതുവം,ബുവാഹം,ചെറുവഴുതിനവേർ,ചന്ദനം,കൊന്ന
 വേർത്തോട
 ല, ക്ലാരിത്തേങ്ങ, വേപ്പിൽതൊലി,വടി, കരുണാച്ചിട്ടെഴും
 വേർ, പടോലം,
 മുള്ളുറ്റാളേ! വന്നിവെള്ളരിമുരട്ട, നറുംപാവു, തെച്ചിപ്പുരും, നെ.
 ലിക്കാ,നിഷ്കപാഥമാക്കീട്ട്വമധു,വഥമാശിജ്ജയോ,ചേത്തു
 നൽകാം. 27

മദ്യഭാഗം കുഴിഞ്ഞാലും, മുറുമുറുവക്കുടീർപ്പിലും,
 ഇരുപറങ്കിപ്പുണ്ണികപാഥമാൽത്തന്നെയുണങ്ങുമേ. 28
 കഹളികസുമാദികഷായം

നല്ലോമൽത്തെങ്ങുതൻപൂക്കലയരി, കറുകുള്ളമ്പു,വേപ്പിന്റെ
 വൽക്കം,
 പല്ലാനിളമ്പു, തേക്കിൽതളിരിവകലതം പാവുതൻ കപാഥനീതം

25. നിഷ്കപാഥം (കഷായം) മധു (തേൻ) ഇവയും, പാ
 വും, എന്നു പ്രയോഗിച്ചതിനാൽ നാല്പാമേച്ചണ്ടാലി മുതലായ മത
 നുകൾ ആറുകൊണ്ടും പാവുകൊണ്ടും വെപ്പേറെ കഷായം വെജ്ജാ
 കെന്നു ധ്വനിക്കുന്നുണ്ട്.

26. മദ്യഭാഗം (നടു) ഇകപാഥത്താൽ (ശാകപല്ലവാദി ക
 ഷായത്താൽ)

29. അനാഹം (നാൽത്തോറും) രണ്ടനേരം (രാവിലേയും, വ
 യീട്ടം) ഇപ്പുണ്ണുകൾ (പറങ്കിപ്പുണ്ണുകൾ) അലിലം (മുഴുവൻ)

കരളി മാശിട്ടു, കോൽത്തേനികൾ ചെറുതണുപ്പനപറം

മണ്ണുനേരം

മെല്ലെസ്സേവിക്കിലിപ്പുണ്ണു കളവിലമുണങ്ങീടുമേവെകിടാതേ. 29

വടകരാദികഷായം

പേരാൽമൊട്ടാടലോട, ചെറുവഴുതിനവേൾ, വേപ്പു തൻതോലു,

വെൺപാ.

ടീരം, തെങ്ങിൻനറും പൂക്കലയരി, കടകപ്പാലതൻ വിത്ത, ഭീരു,
നീരു, ട്രം, തെച്ചിവേൾ, ചിററുതു, പതിമുക, സോമവള്ളി, പൂടോ-
ല, താമരപ്പി, പാവ, നെല്ലി, കൾവടി, കറുകുളു, നന്നാറിയുൾ.

കൊത്ത വാലപ്പുതുത്തുണ്ഡുല, മിതവിധമാംരാത്രിയും സീതയും, മൂ-
പ്പേറ്റുതന്നെലാവിഴാൽവിത്തുകൾ, കൊടിയകൊടിത്തുവവേൾ,

കൊന്നവേൾത്തോൽ,

പുത്തൻകാർക തളിപ്പുവരത്തുതോലി, കരിങ്ങാലിതീന്തില്ലാ-

മച്ചത്തോടൊക്കംവന്നിവെള്ളമിമുരടി, വരുർകപാറനീർ

പൈതലിന്നായ". 31

നറുംതേർചേത്തുനൽകേണമെന്നാധമിമാർമണ!

പറങ്കിപ്പുണ്ണുകൾക്കുള്ള പരമേഷ മമാണിത". 32

വടകരാദികത്തലം

അക്കംപുണ്ടിപ്പറഞ്ഞോഷധികളുടെ കഷായത്തിലൊണ്ണുതുലും
മ തക്കിൻകുന്നിന്റെ നീർചേത്തുപുപതിമുവി! മുഞ്ചൊന്നോരേ

‘ലാടി’വട്ടം

കൽക്കുംകൂട്ടിപ്പചിച്ചീടിനകൊടിയവെളി ചുണ്ണമോന്തിക്കയും, നീ-
നൂക്കം തേപ്പിനും ചെച്ചുകിൽ വളമെടുത്താലുമിപ്പുണ്ണുണങ്ങും.

30. 30ം, 31ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്ത്യം ഒന്നിച്ചു".

31 ഇതവിധമാം രാത്രിയും, സീതയും, (വട്ടമഞ്ഞൾ, മര-
ത്തേൾത്തോലി, തിപ്പലി, അത്തിത്തീപ്പലി, (ഏലാവിഴാൽവി-
ത്തുകൾ (ഏലത്തരി, വിഴാലരി)

33. ഇപ്പറഞ്ഞോഷധികളുടെ (പേരാൽമൊട്ടുതൻ കാട്ടു-
വെള്ളമിവേൾ വരെയുള്ളവയുടെ) കൽക്കും കൂട്ടി (അച്ചുകലക്കി)
പചിച്ചീടിന (കാച്ചിയ)

ഐലേയകാദീ ഭജതം

മുക്കുപ്പീരം, വിസം, പിററ്റുതു, കറുക, വണ്ടാ, രീറ്റമാം മഞ്ഞൾ,
പുല്ലം-

നിത്യബാ, ഞ്ഞുതൽ പൂക്കല, യിവയുടെനിർ പാൽമരത്തോ
ലിനാലേ

വെട്ടും കപാഥാംബുവിൽ ചെത്തിളകുമിഴിമേൽച്ചൊന്നോരേ
‘ലാഭി’വർഗ്ഗം

കൽക്കം കൂട്ടിപ്പചിച്ചീടിനമിന്ദസവെളിച്ചെണ്ണയും നന്നിവണ്ണം. 34

തെല്ലിട്ടു, തെച്ചിയിലചേരമകോദിവരതം,

തെല്ലിട്ടുവെണ്ണപടി കാച്ചിയെടുത്തവെള്ളം

മെല്ലെന്നു തെച്ചുകഴകുന്നതിനും, കളിട്ടും,

കലുദാണി! നന്നി, തുകൾ ചെച്ച കിലിതസൈമാറും 35

മാറുംനുകമിട്ടച്ചടിയിടവും ദോഷങ്ങളാലേതുതൽ-

ബാരസ്സിങ്ങിനെ മൂന്നതിങ്ങൾ മുഴുവൻ നോക്കിപ്പിടിത്തീട്ടുകിൽ,

സാരന ധൃതവാരിയേ! സഹജവും, ദോഷത്രയീജാതവും,

നേരേകുഞ്ഞിന്ദ്ര ധർമ്മജനനം കാട്ടിക്കൊടുത്തീടുമേ. 36

മരതാലസകലകുണ്ഡം

ചാലേ വാട്ടും കഫംതൻ വഴികൾ തടയവേ കെട്ടിനില്ക്കുന്നരക്തം

കാലത്താൽ മണ്ണുഷ്ഠമായ് ചേന്നടന്തളകണക്കായിമെയിൽ

ച്ചിലേടം

കൊളുല്ലാതേതണുപ്പും കനവുമതിമിനുപ്പും, കറുപ്പും ചുരുപ്പും

മേളിട്ടും വർണ്ണവും, പുണ്ടോരമുഴുവടിവായ് വീത്തുവർച്ച

കാണാം. 37

34. ആരീദ്രമാം (പച്ചയായ) പാൽമരത്തോലിനാലേ (സാ
ൽച്ചൊരത്തോലികൊണ്ടു) കപാഥാംബുവിൽ (കഷായവെള്ളത്തി
ൽ) കൽക്കംകൂട്ടി (അരച്ചുകലക്കി) പചിച്ചീടിന (കാച്ചിത്)

35. നീണ്ടൾ (മാസം) സഹജവും (ജനിച്ചു നോൽ തന്നെ
ജുള്ള പറങ്കിപ്പുണ്ണു) ദോഷത്രയീജാതവും (ത്രിദോഷമായ ഉൽബാ
തസ്സും) ധർമ്മജനനം കാട്ടിക്കൊടുത്തീടുമേ (കൊല്ലമേ) അസാ
ഭ്യങ്ങളാണെന്നു സാരം.

37 മണ്ണുഷ്ഠമായ് (കഫമായ്) മേളിട്ടും [ചേർത്ത] വർ
ണ്ണവും [നിറവും] വർച്ച [വലുതായി.]

എന്നുമാത്രമേനൽക്കാൻവയ്ക്കാതെന്നാവും, ചൊരിച്ചിലും,
രക്താലസകമീരോഗം, രക്തബീജവിമുക്തിനി! 38

രക്താലസചികിത്സ

രക്താലസരോഗം, ശതകപ്പ, പശുതോടശോകരോഗാലതീ,
ബാലേചിററുതെ, ഉളി, നീക്കുക, പാൽപുഷ്പങ്ങൾ തർകൃവുകൾ,
പേലാണിഗ്നണരോ, കലർന്നതന്നിലിമ്പാനോകനംതേങ്ങതൽ
പാലിൽപ്പാരമരച്ചതേച്ചിടുകീലീരോഗം ശമിച്ചിടമേ. 39

ലാജാദിലേപനം

മലർ, ദാത, കറുക, ചിററുതലയൊട്ട ശതകപ്പ, കുറുതക്ക, മിനി
സാലരിഞ്ഞാലി, എന്തരം ഫല, കോമൽത്തുണിയാക, മിവ
യെല്ലാം. 40

നേരെ തേങ്ങപ്പുതുപ്പാലതിൽ മിനുസമരച്ചിട്ട ഗിരൈമുദാതപം
ചേതം തുടവണ്ണയും, കക്കിടമുടകയതിൽ വെള്ളയും, തെല്ലിണക്കി
നീരറീട്ട, വരെയ്ക്കിട്ടരസിയതു പുരട്ടേണമെന്നാകിലോ കാ-
ലമീരാശതാംഗി! രക്താലസകരോഗികമായ് വാച്ചതും തീട്ടി,
മാറ്റം. 41

തട്ടിപ്പല്ലെ പഴപ്പെത്തീട്ടമളവിതിനെസ്സുചികൊണ്ടിട്ട കൗത-
പ്പൊട്ടിച്ചൊന്നായ് ചലം വാങ്ങുകമഹപഴക്കാതിരിയ്ക്കുന്നതി
ന്നായ്
മുട്ടിക്കാതേ വ്രണോപക്രമവിധികൾ മഹായോഗ്യനാം വൈദ്യന്
ഉളിൽ-
ത്തട്ടിച്ചെയ്തീടണം താമരയിതൾമിഴിക്കൈപ്പറമാരോഗ്യ
മെന്നാൽ. 42

38 ഈ രോഗം രക്താലസകമാണ്.

39 പാൽപുഷ്പങ്ങൾ തർകൃവുകൾ [നാല്പാമുത്തളിനുകൾ]
നിലിമ്പാനോകനം (ദേവതാരം) ഈ രോഗം (രക്താലസകം).

40. 40-ാം 41-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി സമ്പാദിക്കണം.

41. കക്കിടമുടക [കോഴിമുട്ട]

42. ഇതിനെ [രക്താലസകത്തെ] അഥ [ചലംവാങ്ങുന്നതി
ന്നു ശേഷം] അധികം പഴക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നായ് വ്രണോപക്രമ
വിധികൾ [വ്രണചികിത്സകൾ] എന്നാൽ അോഗ്യം കൈപ്പറമം.
രക്താലസകരോഗം ശമിയ്ക്കും.

ഇന്ദ്രചന്ദ്രം അധ്യായം

അദ്ധ്യായം ൧൦൦

*കൈരണ്ടു, മണ്ടുകഴലി,ങ്ങിനെയുണ്ടുഗാല-
(യാറ്റല്ല) നാലുടലിനോക്കുകിലാ,യതിങ്കൽ
ചേതന്നരോഗനിരയെപ്പറയാത്തതെന്തെ*.

നാരോരവേ! കലശൽതുട്ടുകരവണ്ട ചൊല്ലാം. 1

നീകേൾക്കൂ കക്ഷരാഗം, കരതലമഥ കൈരണ്ടു, കൈമുട്ട
തിന്മേൽ
ഭാഗം, കല്യാണി! കാലിൽ വിരലൊടി, തുട, പീണെന്നുണ
ങ്കാൽ, മടമ്പ്,

ഗാലാരോഗങ്ങളിഹ്വിക്കുകളിലൊരിടമല്ലാതെമുണ്ടാകയില്ല,—
ണ്ടാകാനോ വായു, രക്തം, കഫമിവയുടെ വൻകോപമോ
ഹേതുവോത്തരൻ. 2

ഹേ രക്തോൽപ്പദ, അസ്രരോഹ,മഴവേറ്റംഗല്ലകം,തൃപകം,
പാ-

രിയുന്ന ജഗല്ലകം, ശ്രൺമുറയ്ക്കിന്റേതും, മങ്ങിയമകം
പോരദദ്ധ്വമിക,യേവമെടുപിധമോയുണ്ടിപ്പറഞ്ഞോതഗാ-
ലാരോഗങ്ങളനംഗമംഗളഗൃഹസ്തംഭായിതോരുദായേ! 3

മേകന്താൽപ്പദലക്ഷണം

മെത്തുറമതംചൊടിപ്പീടിനകഫമൊട്ടുചേന്ന,ലൃഗംപുകിടംവാ-
ത്തയിൻകരേന്തറുതോറീട്ടഹഹ!തലയിൽനിന്നിട്ടുകീഴ്പോട്ടി
റങ്ങി,

അധ്യായം ൧൦

2 കരതലം [ഉള്ളകയ്യ]

3 രക്തോൽപ്പദം, അസ്രരോഹം, ഗല്ലകം, തൃപകം, അ
ജഗല്ലകം, ഇന്റേതും, ഇദ്ധ്വമികം, ദദ്ധ്വമിക, ഏവം [ഇല്ലകാരം]
ഗാലാരോഗങ്ങൾ എടുവീഡമോയുണ്ടു*.

4. ചൊടിപ്പീടിന (കോപിപ്പ) ഉല്പദം (ഉന്മാറ്റം) പുകി
ടം. (തന്റെ വഴിവിട്ട സഞ്ചരിക്കുന്ന) കയ്യേപ്പിൽ (ബാഹുസ
ന്ധിയിൽ) എത്തിനില്ക്കുമ്പോൾ (ഇളക്കമില്ലാത്തതാവു എന്നുള്ള
അവസ്ഥ) ഗമം (രോഗം)

എത്തിക്കയച്ചിൽ, നിശ്ചയബലതയോടവിടെപ്പൊങ്ങിനിന്നിട്ടു
പിന്നെ—

ഗംഗാശ്വരീപ്രാജ്ഞാമൊതഗമേതുതോലിജലുണ്ടാക്കിവെക്കും. 4
അതണാംഗിരികാശിദേവനോ പതകരുതളിൽക്കിടന്നുവിങ്ങിട്ടമേ,
അതപിപ്തനികളുമുണ്ടായവത, മിതുരകേതാൽബുദ്ധതയെന്നൊ. 5

രക്തോൽബുദ്ധചികിൽസ

നൽക്കാർ, തോറമരത്തിൽമുരടിനോട്ടകുറഞ്ഞാട്ടിതൽവേരി, വ
നറിൻ
നിഷ്ഠാദാമമാഞ്ചി, തേല, ത്രീഫല, സുരതരം, നാഗുണ്ഡം, കന്തുതക്കം,
കൽക്കിപ്പിയെട്ടുകുട്ടംതിലജമഥവെളിപ്പെണ്ണയോ, കാച്ചിയോജി—
പ്പിരേണ്ഡംബാലകർത്തലയിലു, ടന്നെരക്കോൽബുദ്ധമാറുമെ
ന്നാൽ. 6

ആര്യംകാഞ്ഞിരവേത, ചിററുതവേരോ, മൽക്കുറഞ്ഞാട്ടിതൻ
വെരാത്തീടുകത്തിവേരി, തുകളാൽവെക്കുംകന്മാരുംബുവിൽ
കാറി, നിശ്ഠതകപ്പ, മുന്തരമാകാ, പഞ്ചഗവ്യതോട—
ജ്വാരിത്തോട, യമത, വാനവർക്കരം, തോറാമരത്തിൽവേരി, 7

അരച്ചചേത്തിട്ടിവകാച്ചിവെച്ച
നറുവെളിപ്പെണ്ണയക്കെ, പ്തനാമനാ,
മുറയ്ക്കയേപ്പിറുക്കിലംശരിയ്ക്ക—
മുരയ്ക്കരകേതോൽബുദ്ധ, മത്തുതാംഗി 8

രക്തകീകതതാദി എണ്ണ

രക്തത്തോറാമരക്കാഞ്ഞിരമുടട്ട, മഴക്കാർ, കരിങ്ങാലിവേങ്ങ—
ക്കാതൽ, ത്രീപന്തന, ചിററവേലുകൾവടി, കാമുന്നി, വല്ലോപ്പമാത "

5. രക്തോൽബുദ്ധമയം. രക്തോൽബുദ്ധം എന്ന ആമ
യം (മോഹം.)

6. ഈ എട്ടുകുട്ടം കക്കിപ്പ (അരച്ചകലക്കി) തിലജം (നല്ല
ണ്ണ) ബാലകൻ (കുട്ടി) തൽതലയിൽ തോജിപ്പിരേണ്ഡം. (തേ
പ്പിരേണ്ഡം) എന്നാൽ ഉടനെ രക്തോൽബുദ്ധം മാറും.

7. 7ം, 8ഉം മൂലാകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യമായിക്കുന്നു.

8. ഇവ അരച്ച ചേത്തിട്ട.

നാഥേ! സാക്ഷാൽ കരുണാദിയുടെമുദ്രചേർത്തിട്ടു കല്പിച്ചിട്ടും നി-
ഷ്കപാഥത്തണ്ണിരിലേ'ലാഭി'കഗണമതിനൊക്കൽക്കൊ
ക്കിക്കലക്കി. 9

മതിക്കീറണിക്കേശി'തൈലത്തൊടൊപ്പം
ചിതംചേർന്നുക്കിഴങ്ങിന്റെ നീരും,
അതിന്നൊട്ടിലൊന്നാവണക്കെണ്ണയും, പീട
ന്നതിൽപങ്കുനേരിട്ടും തൈരുന്നീതം. 10

കൊങ്കപ്പാലാവണക്കെണ്ണയിലൊരൊഹരിയേറുന്നതുംകൂട്ടിവീതാ-
ദാകം സാധിച്ചവെങ്കും തിലജമമ വെളിച്ചെണ്ണയോ മുഖ്നി
തേച്ചാൽ

മേകിമേക്കൊൽബുദം മാറിട്ടു,മുടലുതടിച്ചിട്ടുമാരുന്തുന്നലും,
തങ്കം, മേധാവിലാസം, വത,മഴകളുവാമിഹീയങ്ങൾക്കൊത്തും,
ഇതൈതലത്തേപ്പിന്നാൽ ശോണിതവരവുശരിച്ചാൽ പുരട്ടേണ
മുങ്ങിൻ

മേൽത്തൊലൊടേ കുടക്ക,സുരവിടപി,കളെത്തൈരുന്നീർ
കൊണ്ടുരച്ചു,

അത്യന്തസ്തംഭനം വന്നിടകീലടവിനോടട്ടയിട്ടിട്ടു രക്തൈര-
പലത്തോപ്പാക്കി പ്രയോഗിക്കണമെന്നതിനേ' ലേപനം തന്നെ
മുഖാല 12

9. 9a, 10c, 11ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുനവയിക്കണം.

10. അതിൽ (ആവണക്കെണ്ണയിൽ) മൂന്നു പങ്കേനിട്ടും (മു
ന്നിരട്ടി).

11. കൊങ്കപ്പാൽ (മുലപ്പാൽ) ഒരൊഹരിയേറുന്നതും (ഒരിര
ട്ടിയായതും) വീതാദാകം (ആഗങ്കയില്ലാതെ) സാധിച്ച (കാച്ചിയ
രിച്ച) തിലജം (എണ്ണ) മുഖ്നി (മുഖാവിൽ) അനലും (ധാരാളം)
മേധാവിലാസം. മേധ (ആശുഗ്രഹണശേഷി)യുടെ വിഭാസം.

12. ഇതൈതലത്തേപ്പിന്നാൽ (മേൽപ്പറഞ്ഞ തൈലങ്ങളിൽ
എതെങ്കിലും ഒന്നു തേക്കുന്നതുകൊണ്ടു്) ശോണിതവരവു (ചോര
യിറക്കം) സുരവിടപി (ദേവതാരം) തൈരുന്നീർ (തൈർവള്ളം)
കൊണ്ടുരച്ചുപുരട്ടേണം. അത്യന്തസ്തംഭനം (വല്ലാതെ സ്തംഭി
ക്കുക) രക്തൈരപലത്ത (രക്തസമൂഹത്തെ) ഈ ലേപനം (ഉങ്ങി
ൽത്തൊലി മുതലായവ തൈർവെള്ളംകൊണ്ടുരച്ചു പുരട്ടുക) തന്നെ
അനുദിനം (നാൾതോറും) പ്രയോഗിക്കണം.

പത്താൽക്കത്തീവാഴ്ത്തളളിലെഴും ദുഷ്ടകളൊക്കെയും,
വഴിപോലെ തുടങ്ങാംമീൻ മിഴി! വൃണചികിത്സകൾ. 13

അസ്രശരഫലക്ഷണം

പട്ടാംഗം ചൊല്ലിടാം പട്ടണി വിപുലകരേച്ഛ! പപ്പടംപോലതന്നെ
വട്ടംചേന്നും, ചുകപ്പണിയും,മഹിഹിനതശാഴമാണ്ടും, കറുത്തും,
രേട്ടറെപ്പൊക്കമീല്ലാതെയും,മൊത്തവകന്നീർ കട്ടിയായ് കട്ടിതൻകൈ-
കട്ടിൻമേലേസ്ഥലത്തും,തുടയിലു,മുളവാ,മാതതാണസ്രശരഫലം, 14

അസ്രശരഫചികിത്സ

ഗുണാമുലാദിഭേതലം

മുഖാദസ്യ! കന്നിവേർ, ചിററകുഴുത,മുഴുതപദാതങ്ങൾപേരും
ബലാഭം-
ലത്തൻ നിഷ്കപാഥനീരിൽതകര,മഥ കറുത്താട്ടിവേർ,
മുറുകായ,
പുറമ്പൻ കൃഷ്ണജാരിഞ്ഞിക്കട,യലരിമർത്താലു, ഗോദോചനം,കാ-
റൊത്താതകും,നിലിമ്പട്ടമ,മിവസകമായ് അല്ലമാക്കിക്കലക്കി. 15
ആവുവെണ്ണംപചിച്ചിടുന്നതിലുള്ളതായോ,തേങ്ങ തന്നെണ്ണയോ,മു-
ലാവീൽത്തേപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽ ശീശുവിനുശരിയായസ്രശരഫം
ഗമിയ്ക്കും,
ഏവം തേറ്റാമരത്തിൻമുറട,മുഴുത,യിവററികഷായത്തിലൂറ്റി-
പ്രീവൽസേ! സിദ്ധമാം തൈലവുമതിഹിതമായ് അതിതമെന്നെ
മർറപക്ഷം. 16
താനെരക്തോൽബുദത്തിൻ പ്രതിവിധി പിഴയായസ്രശരഫാ
മയംനി-
ക്കാനാളാ,മാകയാലായതുമതിയിതിനെന്നാണു'ഹാമീത'പക്ഷം

15. കന്നിവേർച്ചിററകുഴുതപദാതങ്ങൾ. കന്നിവേർ, ചിററകുഴുത, അമുതപദാത (ദേവതാനം) 15ം, 16ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറുപയിക്കണം.

16. പചിച്ചിടുന്ന (കാച്ചിയ) തിലജം (നല്ലെണ്ണ) മുരുകാ വീൽ (തലയിൽ) ശീശുവിനു (കുട്ടിയ്ക്കു) ഏവം. ഇപ്രകാരം (തകരം മുതലായവ അമച്ചുകലക്കി) അമുത (ചിററകുഴുത) സിദ്ധമാം (കാച്ചിയതിലൂപ്പെട്ടതായ) അതിഹിതം (ഏറ്റവും ഹിതം)

ദീനംദേഹിച്ചുകൊണ്ടുംപൊഴുതചെറുതുമേഹമുണ്ടെന്നിൽവാടി
പ്രാണില്ലെന്നാത്തു് മേമുളിപ്പുന്നതിന്നചികിൽസാക്രമം

വേറെയോതി. 17

സാരിബാദിലേപനം

കൊന്നത്തൊൽ, തെച്ചിവേരിൽതൊലി, തീവസമമായ് മേഞ്ഞ
തരിപാലിനാലും,
നന്നാറിക്കുരു, മഞ്ചെട്ടി, കളമരമരം, വൈരിവേർത്തൊലി, തെല്ലാം
ധന്യേ! തൈർനീരിനാലും, മിനുമിനുസമച്ചിട്ടുതേപ്പിച്ചുകൊണ്ടാ-
ലന്നസ്രശോഫമാമയമകചെവെടിഞ്ഞിട്ട, മില്ലീങ്ങലേതും. 18

ആരഗ്ഗധാദികഷായം

കൊന്നക്കടുവതൊലി, കാറ്റു, കടുക്ക, ഗോപീ-
കന്ദം, പടോല, മിവകൊണ്ടുളവാകുഷായം
ഒന്നാറിയാൽ മധുകലത്തിന്നകന്നിട്ടുംബാ-
ലന്നസ്രശോഫമാമക്കുഷണമേസതമിച്ഛും. 19

ഇളസിപ്പല്ലവദി ഏലം

തൃക്കാവിന്നില, രാവ, ഭീരു, കുകുപ്പല്ല, നീവററിക്കുറന്നിർ
മധുരത്തിൽകട്ടരോഹിണി, തകരമഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, സ്തീര, കൾ
അത്തിത്തീപ്പൊടി, പാടതൽകട, വിഴാലിൽവിത്തു, വിണ്ണുമാർമരം,
കൃത്യത്താലിവയൊട്ടിട്ടുട്ടിമധുരംകല്ലീകരിച്ചങ്ങിനെ. 20

17 രക്തോൽപ്പാദനത്തിൽപ്രതിവിധി (ചികിൽസ) അസ്രശോഫമാമയം (അസ്രശോഫരോഗത്തെ) നീക്കാൻ കേളാം (സമർത്ഥമാണ്) രക്തോൽപ്പാദചികിൽസകൊണ്ടുതന്നെ അസ്രശോഫവും പമിച്ഛുന്നതാണ്. ആകയാൽ (ആകയാണു്) ഇതിന്നു് (അസ്രശോഫത്തിന്നു്) ആയതു (രക്തോൽപ്പാദചികിൽസ) മതി പുനാഘാതപക്ഷം (ഘാതപാശ്ചാത്താപം) ഘാതപാശ്ചാത്താപത്തിന്നു വേറെ ചികിൽസ കല്പിച്ചിട്ടില്ല. ദേഹിച്ച (വൃത്യാനുപ്പെട്ട) ഇതിന്നു (അസ്രശോഫത്തിന്നു)

18. അസ്രശോഫമാമയം (അസ്രശോഫരോഗം)

19. കാറ്റു (മുത്തങ്ങ) ഗോപീകന്ദം (നന്നാറിക്കിടങ്ങ) മധു (തേൻ) ബാലന്ന (കട്ടിച്ഛ) അസ്രശോഫമാമ (അസ്രശോഫരോഗം).

20 20-ം 21-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനുപയിക്കണം.

വരുന്നെന്നെല്ലീയ്ക്കുപൊടിച്ചുപുർണ്ണമിപ്പറഞ്ഞ'ധാത്രീജലദാരി'യെണ്ണ
യിൽ

മുറയ്ക്കുചാലിച്ചുപുരട്ടിയാൽവിടാതിതണിടാഗല്ലക,മല്ലണി
അഥവ 25

പാലിൽത്താന,മവാശതാവരിയതിൽ നീരിയൽ വെൺപനനം,
ശാലുകം,വടി,യെളുട്ടു,ചിററുതു,കാർ പേഷിച്ചുചേർത്തിട്ടിവ
ചാലേ,ധാരകഴിച്ചിടേണമതുകോണ്ടൊട്ടുംമുടങ്ങാതെ,യെ-
ന്നാലേറീടിനപ്പട്ടുന്നിലുടനേ മാററുംമഹേന്ദ്രാച്ചിതേ! 26

ധാരാകർഷകഴിഞ്ഞാലുപരി കമിതമാം ലേപനംചെയ്തീടേണം,
ധാരാളംതേൻ പകരുന്നകണമനുദിന'മാരഗ'ധാരി',ഷ്ണായം,
പാരാമൗൽതമ്പി! ശുദ്ധംവണവടിവിയലുംഗല്ലകത്തിൽപ്പൂ
പ്പൻ-

മേച്ചരാതേകണ്ടിമിപ്പാൻ പ്രതിവിധിയോതുന്നതൊപ്പിച്ചി
ടേണം. 27

വരുന്നാലായിലും,പൊന്നരിതാരം, ഇത്ത, തുരിടതു,ങ്ങിന്റെ
കുത, മഞ്ചട്ടിയന്താ,ട്ടിൽപുരീഷ,മെന്നല്ല, ചെഞ്ചലും, 28
ജാരോദാഗംക്രമാലേറീട്ടമിതുകൾപൊടിച്ചിട്ടിടട്ടിണക്കായ"
പാരാതേകണ്ടുതക്കീടിനസിത്രമെഴുവും ചേർത്തുപച്ചിന്റെ കൊ
മ്പിൽ

പ്പെട്ടതുനാൾക്കു" തലയിൽതേക്കുന്നവന്നു" ഗല്ലകധരം (ഗല്ലക
രോഗം).

25 ചുർണ്ണം (പൊടി)

26 അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) ശാലുകം (താമരക്കിഴങ്ങ്, ആ
സൽക്കിഴങ്ങ്, നൈതൽക്കിഴങ്ങ്, ചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങ്, (ക
രിംശുവളക്കിഴങ്ങ്)വടി (ഇരട്ടിമധുരം) കാർ (മുത്തങ്ങ) ഇവ പേ
ഷിച്ചു (അരച്ചു) ചേർത്തിട്ട്.

27 ഉപരി (മേലെ)കമിതമാം (പറയപ്പെട്ടതായ) ലേപനം
(വരുന്നെന്നെല്ലീയ്ക്കു പൊടിച്ചു" 'ധാത്രീജലദാരി' എണ്ണയിൽ ചാലി
ച്ചു പുരട്ടുക) അനുദിനം (നാൾതോറും) വണവടിവിയലും (വ
ണാകൃതിവരുന്ന) പ്രതിവിധി [ചികിൽസ].

28 പുരീഷം (മലം) 28-ം 29-ാം ദശ്വാകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
ന്വയിക്കണം.

മരണപരം സൂക്ഷിത്തുണും, വേണ്ടതുപ്രകാരത്തിൽനിന്നുണ്ടാക്കുന്ന

കാച്ചി-

താരാമൽപ്പിടമെൽത്തേച്ചതു കഴുകിയപ്പണ്ണികളൊട്ടിച്ചി

മടണം. 29

കാലത്തൊട്ടിച്ച വെണ്ണം ചെറുതുണിയതുപേക്കിച്ചു മരണാനു

സായം-

കാലത്തിങ്കൽപ്പരിച്ചിടണമയികഴുകിശ്ശുദ്ധമാക്കുംവണത്തിൽ,

കാലബ്ബുതൽക്കളിത്തും കഴലളിനികരംകളമല്ലിപ്രയാഗം

കാലംവൈകാതെതന്നെവണനികളെയുൾക്കടകററീട്ടണ

ക്കും. 30

'പറയുകതന്മാരേവ! വണനികകഴുകിടേണ്ടതെന്തുകൊണ്ടെന്നോ'

വരതൻ! നിൻമൊഴിനാലാമരവല്ലകപാമനീതകൊണ്ടാവാം. 31

കൂപകലക്കണം

അമ്പാ! നീരൊന്നുകാണായ് വരുമധികതരം മരണമോലംകണ

കാൽ-

പ്പിൽദാഗത്തിങ്കലാഴന്നടുത്തതിൽ, യരം വക്കിനി, വണ്ണമായി,

അവെപ്പൊട്ടിച്ചലംവാതകിലൊതകിണറുണ്ടെന്നുതോന്നുംപ്ര

കാരം

ഗംഭീരമാകാമതായ് തീന്നിട്ടമതിനല്ലനം കൂപകുപ്പേർകൊടുത്തു. 32

29. ക്രമാൽ താരാമഗം ഏറീട്ടും ഇതുകൾ [ചാത്തലും കഴഞ്ചു] പൊന്നരിതാരം കഴഞ്ചു 2 ഇപ്രകാരം കണ്ടുകൊള്ളണം} സിതമെഴും (വെളുത്തമെഴും) കാച്ചിട്ട് [കാച്ചിയാൽ അരുവതം]

30. ഉപേക്ഷിച്ച (പുട്ടത്തുകളഞ്ഞ) സായംകാലത്തിങ്കൽ [വൈകുന്നേരം].

31 നാൽപാമരവൽക്കകപാമനീത [നാൽപാമരതൊലി കഷായവെള്ളം]

32 അധികതരം [ഏറ്റവും അധികം] ഇവണ്ണമായി നീരൊന്നു കാണായ് വതം കിണറുപാലെ ഗംഭീരമാകാമതായ് തീരുന്നതുകൊണ്ടു അതിനു [അനീരിനു] ജനം കൂപകം എന്ന പേർ കൊടുത്തു. കൂപം എന്നത് കിണറാകുന്നു.

കൂപക ചികിത്സ

പ്രിയായുക്തകാദി നൈലം

ചാതസ്ത്രീമുടിത്തമേ! മുരൾക്കരയേതനാമരങ്ങൾക്കെഴും
വേതം, ചിരദൃതം, കലനവടിതൻക ചാറത്തിൽമുക്കായകൾ
ചേതംവെളിമുക്കുചേർന്നു വിപചിച്ചീടുംവെളിച്ചെണ്ണതൻ
പേതല്ലാസമീയനാകേട്ടശീശുവെക്കുകടത്തൊടാകൂപകം. 33

വിപാതതാദിനൈലം

സംഹിതശ്രീവിപാതവേദി, ചിരദൃതീനോടു കറുത്താട്ടിവേർ,
കൊച്ചുതേക്കിൻ,
വേർ താന്നിക്കായ, തേറാമരമുറുട്ട, സുരാസോകഹം, കാറി, തെല്ലാം
കാകംവെപ്പാന, രത്തം, ത്രിഫലം, യക്ഷിള, കച്ചൂരി, ഗോമോചനം,
നൽ—

പ്ലാമോദം, ചാഞ്ചി, യേലത്തരി, വടി, തകരംചേർന്നാലിന
പത്രം. 34

വെൺപാടീരം, നറുകകമ, മിന്നിയിലവംഗ മുമ്മത്താലി, തെല്ലാം
സമ്പേഷിപ്പാനി, വണ്ണം തീലജമു വെളിച്ചെണ്ണയോ, കാച്ചി
ടേണം.

മുമ്പാതിത്തന്ന നൈലത്തിലുമിത്രഗുണവായ് പുള്ളത്താണാകയാലേ
വമ്പേറ്റം കൂപകാതകമതുടയവർത്തേട്ടെടുക്കുന്മലത്തിൽ. 35

‘ആരഗപാലി’യോടനല്ലൊരുപാവുചേർന്നു
നേരമലച്ചൊതകഷായമതേകീടേണം
ശാരിവിലാസമുദാഷിണി! ‘ശാരിബാലി’—
പുരായവർഗ്ഗമതരച്ചുപുരട്ടീടേണം. 36

പൊട്ടിപ്പൊയലേരിഞ്ഞിത്താലിയുടെയ കഷായാംബുപാനി
ദൃക്തേ
ദൃഷ്ടാൽ കണ്ടുതാനനിയ കരീമുരുകിനിലത്തുളളനീരിൽ

33 വടി [ഇരട്ടിമധുരം] കചാറത്തിൽ [കഷാരത്തിൽ] മുക്കായകൾ (ത്രിഫലം) വിപചിച്ചീടും [കാച്ചുന്ന] വെളിച്ചെണ്ണയും, പേർ കേട്ടശീശുവെ [കട്ടിയെ] കൂടെ കൂപകം തൊടാ. അതിശയോക്തിക്കുലകാരം. ഈ വെളിച്ചെണ്ണ നലയിൽ തേപ്പിച്ചാൽ കൂപകം എത്രയും വേഗത്തിൽ ശമിക്കുമെന്നു ഭാവം.

നിട്ടംവേവിച്ചുകൊതവമെഴകിൽനിറയേണമെങ്കിൽനിത്യം
കൊട്ടണം മെഴമാൻനേർമിഴി! പുനരതുതേളോതമുണ്ടിന്റെ
കുഴിം. 37

കണ്ടൊന്നുതുന്ദികിൽവേഗമുണങ്ങുവാനായ്-
ക്കൊണ്ടൊതിവിട്ടൊരുചികിൽസകൾചെഴ്ത്തിടേണം
കൊണ്ടൽക്കുമ്പ് ബകളവല്ലകഷായനിശ്ച-
കൊണ്ടുവ്രണംകഴുകിത്തീരില്ലെന്നും. 38

അജഗല്യകലക്കണം

തൊട്ടാൽപുരുഷം പതിപ്പെ,തിലുമൊരുചൊരി വല്ലതെയുണ്ടാം,
മറ്റായ്കുടുംചിലന്നിക്കുതവെത്തുവടിവാം പൊതുചേർത്തപരണം,
കയ്യോ! കട്ടിക്കരിങ്കൽപ്പലകനിറമിയന്ന,ല്ലമായ്ചൊങ്ങിയും,കൈ-
മുട്ടിതേലുംകണങ്കാലിലു,മൊതവകന്നുതങ്കരിച്ചിട്ടകാണാം. 39

നതാംഗിയാളേ! ചിന്തിച്ചാലിതാണിന്നജഗല്യകം
ഇതാചൊല്ലാമിതിന്നുംവേണ്ട നാംമവെട്ടുമടൊപ്പവും. 40

അജഗല്യക ചികിൽസ

അതതാവേതസ്വാദി കൈലം

നന്നംചിററുത,ററു പഞ്ഞി, കുറുകപ്പല്ല,തു വൃക്കക്കുത-
ന്നീനാലിൻകളർ നീരിലായ്ത്രിഫല,മാമച്ചം,മുലം,ജീരകം
വാതോർദാത,കരികുറിഞ്ഞിയുടെവേർ,വെൺചന്ദനം,രാവി,നി-
റ്റീനം,കാരി,വകല്ലമാണ്വിപചിജ്ഞണം വെളിച്ചെണ്ണയെ. 41
ഈവീരുംവിളയുന്നൊരണ്ണ തലയിൽത്തേച്ചിട്ടുകൊണ്ടിടണം,
സേവിപ്പിതൂണ,മാമയം തടവിടം ദിക്കിൽപ്പുരട്ടിടണം,
ഈവണ്ണംവിപചിച്ചനെയ്യുദിവസംതോറും കഴിഞ്ഞുനവ-
ദാവംമട്ടജഗല്യകാക്കിതൊഴിവാമാലോലനീലാളുകേ! 42

കഴമ്പ്

ഉങ്ങിൻകൂവും,ക്കെരിഞ്ഞാമ്പുളിയുടെകടയും,കോൽപ്പുളിത്തുള്ളി
വേവിൽ-
ത്തളവുംതോലും,തമിസപ്രതിമകബരി! നീരട്ടിതൻ കൂമ്പുതാനും,

42. ആമയം (ശാഗം) ഈവണ്ണം (ചിററമൊതു മുതലായവയുടെ നീരിൽ ത്രിഫല മുതലായവ അച്ചുകലക്കി) വിപചിച്ച (കാച്ചിയ) അജഗല്യകാക്കി. (അജഗല്യകം കൊണ്ടുള്ള ആർത്തി) (കഴക്കം)

ഹംഗ്വായുധംവെളിച്ചെണ്ണയിലടവിൽവറുത്താണുരച്ചായതിൽചേ-
ർത്തൊവോളം പുരട്ടിടകിലിതുകനമില്ലാത്തതാണെങ്കിൽമാറും. 43

ഇന്ദ്രേന്ദ്രമലക്കണ്ഠം

ഉള്ളകാലിങ്കലും, കേൾവിരലുകളുടെപാൽ. പന്ഥലത്തും, നടുക്കും,
പൊള്ളള്ളട്ടങ്ങൾനന്നെച്ചെറിയവവളരെച്ചേന്നു, മാകെക്കുനത്തും,
ഉള്ളിൽസ്വാസ്ഥ്യംകെടുത്തും, ശിശുവിനു ഞെരിയണിഞ്ഞു. നീനിട്ടതാഴ-
ത്തുള്ളല്ലാദിക്കിലും നീർവതമതു പുനരിന്ദ്രേന്ദ്രമിന്ദ്രാദിവര്യം! 44

ഇന്ദ്രേന്ദ്രചികിൽസ

വിജയപത്രാദികൈലാസം

ദുർദ്ദിക്ടക്കായില, കാഞ്ഞിരമാംമരത്തിൻ
നൽക്കുവീ, നിക്കുകനാക്കി, തുകൾക്കെഴുംനീർ
കെട്ടുവെട്ടുകാച്ചിടണമങ്ങിനെ പഞ്ചഗന്ധം
കൽക്കിച്ചതെങ്ങയുടെയെണ്ണയെത, ണ്ണതാനോ, 45
നന്നിച്ചിട്ടെണ്ണമുഖാവൃതത്തിൽ തേച്ചിച്ചകൊള്ളുകിൽ
ഇന്ദ്രേന്ദ്രഹേതുവാംചേരയ നീറക്കും ശരിച്ചിടും. 46

ശിവവന്ദ്യാദികൈലാസം

കൃത്താസുരേ! കമളകത്തില, രാത്രി, കൃഷ്ണ-
ശൃത്താവി, വററീന്ദ്രയുടെ നീരതിലവഴങ്ങാൽ
സ്വതന്ത്രമിരട്ടിമധുരം, മയിലേ, ഇളവോകം
ദൃഢമുരഞ്ഞാലികൾ, താമരയല്ലി, പിന്നെ 47

43. ആയതിൽ (വറുത്തവെളിച്ചെണ്ണയിൽ) ഇതു (അജഗല്യം) കനമില്ലാത്തതാണെങ്കിൽ (വളരെ പഴകാത്തതാണെങ്കിൽ) മാറും. ചുരുക്കത്തിലുള്ള അജഗല്യകത്തിന്നിതു ചെങ്കുറിയ്ക്കു മതിയാവുന്നതാണ്.

44. പാൽ പന്ഥലത്തും (ഇരുപുറത്തും) സ്വാസ്ഥ്യം (സുഖം)

45. പഞ്ചഗന്ധം (ഇരുവേലി, രാമച്ചാ, കൊട്ടം, ഇരട്ടിമധുരം, ചുവന്നം, ഇവ) കലർച്ച (അർച്ചകലക്കി) വെളിച്ചെണ്ണയോ, എണ്ണയോ, കാച്ചണം.

46. മുഖാവൃതത്തിൽ (തലയിൽ) ഇന്ദ്രേന്ദ്രഹേതുവാം (ഇന്ദ്രേന്ദ്രത്തിനു കാരണമായ)

47. 47ം, 48ളം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയേണ്ടതാണ്.

മഞ്ചെട്ടി, യെന്നിവയെപ്പുകൾക്കിടെവെച്ചുപുറം-
ചഞ്ചലകോരമിഴി! കാച്ചിയ തേങ്ങയെണ്ണ
കിഞ്ചിൽപുരട്ടിട്ടകീലീയഴലാകെയഞ്ചു-

മഞ്ചാതെ, ചഞ്ചലതത്തഞ്ചതതിന്നു നെഞ്ചിൽ. 48

നീതണ്ടോറവുമെങ്കിലോ കറുക, വള്ളിക്കൊഞ്ഞിര, ഞൾക്കെഴും
നീരിൽത്തൊല്ല കട്ടക്കമാത്രമടവിൽക്കല്പിച്ചുപേരത്തങ്ങിനെ
നേരേ ധാരകൾ കോരിടേണമതുകൊണ്ടെന്റനായിരേ! പിന്നെമി-
പ്പാത്തററണ്ണ പുരട്ടിടേണമിവയാലിന്റേയ്മില്ലാതെയോ. 49

ഇഡംകകലക്ഷണം

മുഖസ്ഥാനത്തിൽനിന്നിട്ടൊഴുകിട്ടമൊരസ്യക്കീർത്തയുൾത്തറി
അർത്ഥം
തലുക്കുട്ടം, മടമ്പും, തൊട്ടമരിയത്തൊമ്പനെനിഷ്ണുവമാക്കി
നീത്താനും കാൽമക്കണ്ണത്തിനൊഴലേല്പിച്ചു, മാതേ, മട
മ്പിൽ-
ചേരത്തററം നീറൽ, നീർ, നോവു, കളുത്തറമുണ്ടാ, മതാണി
ഡംകകാലം. 50

ഇഡംകകചികിൽസ

മമ്മണ്ണി! കോൽപ്പളി പുലാവു കവുങ്ങു തെങ്ങു
നൽക്കാഞ്ഞിരവുവിവതർക്കമരി, മാഞ്ചി, മേഘം,
മുക്കായ, രാത്രി, കളുത്ത, യിനിക്കുറഞ്ഞാ-
ട്ടിട്ടുള്ളവേര, വടിപേന്ത സഹസ്രവേധി, 51

48. ഈയഴൽ (ഇന്റേയ്ക്കം) അകെ അഞ്ചാതെ അഞ്ചും
(ശമിപ്പും)

49. കൽക്കിച്ച (അച്ച) പിന്നെ (ധാരകഴിഞ്ഞതിനശേഷം)
ഇപ്പാത്തററണ്ണ ('ശിവവല്യാദി' മതേഡം)

50. മുഖസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു (തലയിൽനിന്നു) ഒഴുകിട്ട
മൊത (കീഴ്പോട്ടിറങ്ങുന്ന) അസ്യക്കീർത്ത (രക്തത്തിന്റെ) മ
ലുക്കുട്ടം മടമ്പും തൊട്ടമരിയത്തൊമ്പം (അരക്കെട്ടിൽനിന്നു മടമ്പിനു
നേരെയുള്ള തെമ്പ്) നിഷ്ണുവം (ഇളകാത്തത്) മടമ്പിൽ നീറൽ
നീർ നോവുകൾ ഏററം പേർത്ത തെഗദം (തോറം) ഇഡംകകാലം
(ഇഡംകകം എന്നു പേരുള്ളത്).

51. 51-ം 52-ം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

വേട്ടാളുർകൂട, മഞ്ചെട്ടി, കളമചിതലിൻകൂടി, തെല്ലാം കലത്തിൽ.
 പ്പോട്ടാളും തിരുകൊള്ളിച്ചുകിന്നൊടുപൊടിച്ചായത്തൊട്ടൊ

ഒട്ടുത്തം

കൂട്ടിലാതേ കിടാവിൻനിറുകയിൽ വിതറിക്കൊത്തലതാൽതി

തമ്പാം,

പാട്ടിൽ കുീർത്തിപ്പൊടുംകിന്നരത്തണികളെക്കീഴടക്കിട്ടുവൊളേ! 52

അല്ലെങ്കിൽ 'മുസ്സാകതകാദി'യെണ്ണ

തെല്ലൊന്നുചേർത്തിട്ടുകഴമ്പിടേണം

കില്ലെ-തിന്നാണായതുതന്നെറവേപാത-

മല്ലൊശിവേ! തെപ്പതിന്നും ശിരസ്സിൽ,

53

ഭൂതാലകന്മാരിതെല്ലാം

നീലത്താൻനയനേ! നില്പുന്നയതിൻകന്ദം, കറുത്തൊട്ടിയൻ

മൂലം, യഷ്ടി, കരിങ്കുറുത്തുരുടെവേർ, നാല്ലാമരത്തൊലി, വ

ചാലേചേത്തുകന്മായമാക്കിയതിലായകോലവേര, പ്പ, ഗോ-

പാലുഴി, തമിഴാമവേര, ചരളം, വാന്നോർമരം, ജീവകം, 54

ഇടവക, മറികുത്താവരിയടപതിയൻപാൽമുതുകുവററിന്റെ കട,

കാട്ടുഴന്തൻവേര, ടവിപ്പയറിന്റെവേര, ശതകപ്പ, 55

സ്വച്ഛ, ത്രീചന്ദനം, ശ്രാവണികളി, തകുറുത്തൊട്ടിറേരി, ഗുണംക-

കീച്ചിട്ടൊപ്പംപതുപ്പാലൊട്ടതിലമതൊ, തേങ്ങത്തന്നെണ്ണതാ

നേരി,

കാച്ചിത്താൻ ചരകോരീടണമുടനതുകൊണ്ടിദ്ധമകത്തികലെ

ന്നാൽ

മുർച്ചിത്തം നീറൽനീർനോവുകൾമാംസിരാസ്സുംഭവം, പിതി

രിയ്ക്കം. 56

എൻകാതേ! മാറിയെ നാകിലുമഹഹ! നിരാസ്സുംഭവംമററു, മീയ

തങ്കത്തന്നേമടമ്പിന്നകമൊതക നവായ് തീന്നിട്ടു, വേഗമെന്നാൽ

52 തിരുകൊള്ളിച്ച (ചട്ടപിടിപ്പിച്ച).

53 ആയതു ('മുസ്സാകതകാദി' എണ്ണ) തന്നെ

54 54-ം 55-ം 56-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിച്ച
 കൊള്ളണം.

55 ഓടവിപ്പയറിന്റെ (കാട്ടുപയറിന്റെ)

56. ശ്രാവണികൾ (ശ്രാവണി, മഹാശ്രാദ്ധണി)

ശങ്കിതാദൈവപ്രപിച്ചഥചലമഖിലംകത്തിവാത്നീട്ടണക്കം
തങ്കാർ വൈദ്യൻവ്രണോപക്രമവിധികൾ തുടങ്ങിപ്പകർത്താൻ
മൊത്തം. 57

ദേവ് മികാലക്കണ്

ഉള്ളങ്കാൽമധ്യം, ഉള്ളങ്കരനടു, വിവയിൽ പാറമാരകുതമായ് തോൽ
വള്ളിപ്പൊ, മേട്രെനൊരേ, പുകളിൽ മുഴവനുംകത്തിനോവുൾപ്പെ-
ടുത്തി,
തള്ളിപ്പൊ പുട്ടനിറൽപ്പനിമികവുമൊരൊസ്യവും, മൊത്തുകഷ്ടം
പിള്ളയ്ക്കുണ്ടായ് വരുന്നീർചികളുദവചനമെങ്കിലൊരോര
മല്ലാ. 58

ദേവ് മികാലികിൽസ

പാൽമേളിച്ചമരങ്ങൾ തർതൊലികുറഞ്ഞാട്ടിക്കഷ്ടമത്തിനാൽ
കാമംപൊലെയരച്ചുവെണ്ണനറുക്കെന്മേലത്തറെമറ്റിച്ചുടൻ
പൂമുദ്ധംഗി! പുരട്ടിയൊളിവിലാമീഴൽ മികാരോഗമാ-
ല, 'മുന്താകതകാരി'യെണ്ണതലയിൽത്തൊപ്പിയുംചെയ്യണം. 59
'ആരഗപധാദി'യുടെപാവിയല്ലംകഷ്ടമായ-
നീരാശുദ്ധം മികയെന്നിക്ക, മിവണ്ണമീഞ്ഞൻ
പേരാണ്ട'പേള'മുന്നിനീട്ടിയുരച്ചാരിയ്ക്ക-
ഖാരോഗവൈദ്യവിധി സംഗ്രഹമായ് പറഞ്ഞെൻ. 60

57. ആതങ്കം (അോഗം) മടമ്പിന്റെ അകത്തു് ഒരു കരുവാ
യ്ക്കിന്നു എന്നും വരാം. വ്രണോപക്രമവിധികൾ (വ്രണചികിത്സ
കൾ) കച്ചമൊത്തംതകരാറൊന്നുമില്ല.

58. ഉള്ളങ്കാൽമധ്യം (ഉള്ളങ്കാലിന്റെ നടു) ഉള്ളങ്കരനടു (ന
ള്ളങ്കലിന്റെ നടു) പാറം (ഏറ്റവും) ആരകുതമായ് (ചുക്കു
തായ്)

59. പാൽമേളിച്ചമരങ്ങൾതർതൊലി (നാലാമരത്തൊലി)
മറ്റിച്ചു് (കൈക്കൊണ്ടുരസി) നീരുത്തു്.

60. മേഘമുനി (മേളാപാമ്പൻ) നീട്ടി (വിസ്താരമായി)
ഖാരോഗവൈദ്യവിധി (ഖാരോഗചികിത്സ) സംഗ്രഹമായി
(ചുരുക്കമായ്)

എന്നാലോലക്ഷലക്ഷംവലിയവിലമതിയ്ക്കുന്നതരത്തങ്ങളുണ്ടോ,
മിന്നാഴിത്തുള്ളിൽവേണ്ടുന്നവയതുകട്ടിൽനിന്നിട്ടുനോട്ടംകഴിച്ച്
ഒന്നായിട്ടിങ്ങട്ടത്തു, ചിലമണികളിനിബ്രാക്കിയായിക്കിടപ്പു-
ണ്ടെന്നുപെന്താണൊരാൾക്കുമതി ചിലമണിരാജാക്കന്മാരുടെ

വിത്തേ! 61

ഇരുപത്തൊന്നാം അദ്ധ്യായം

നാദികേതലക്ഷണം

പൊക്കിൾക്കൊടിയിരുത്തിച്ചുനൽക്കിയിരൊഴി വേണ്ടവണ്ണമല്ല
കീൽ

പൊക്കിളിലുണ്ടാകുംചിലമണ്ണിയലുംവ്യാധിവാതുകോപത്താൽ, 1
നാദിപാക,മിന്നിത്തുങ്ങി,നാദുയാമം,പ്രലംബിക,
നാലാണതിവിധംപാത്താൽനാദികകിഴിമാർമണ്ണേ! 2

നാദിപാകലക്ഷണം

ദുർഗ്ഗതികിടാങ്ങളുടെപൊക്കിളിൽനിന്നുചാടും
ദുർഗ്ഗസ്ഥമാണുചല,മാതൃതന്നാദിപാകം,
ഉൾക്കാമ്പിലോക്കുകൾമിശ്രിച്ചിലകുന്നീടും,
വായ്ക്കുന്നനോവു,മുളുവുകമിതികുലത്തു. 3

61. സമുദ്രത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ അനേകം വിലയേറിയ തത്ത്വങ്ങളുണ്ടായിരിക്കും. അതുകളിൽനിന്നും ആവശ്യമുള്ളവ നോട്ടം കഴിപ്പെട്ടതും. ഇനി ചില മത്സ്യങ്ങൾ ബാക്കിയായി കിടക്കുന്ന ഞെങ്കിൽ അതുതന്നെമീലു. അതുപോലെ ഫലാപാതൃന്റെ കൃതിയായ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ശാഖാരോഗങ്ങൾക്കതകന്ന ഞെങ്കിടാങ്ങൾ അനേകം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അവയിൽനിന്നും ആവശ്യമുള്ളവ പരീക്ഷിച്ചെടുത്തു ഇവിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. ഇനിയും ചില ഞെങ്കിടാങ്ങൾ ബാക്കിയായി കിടപ്പുണ്ടെങ്കിൽ ആശ്ചര്യമില്ല.

അദ്ധ്യായം 21

1. വേണ്ടവണ്ണം (ഒന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ) പറയപ്പെട്ടപോലെ) വ്യാധി (രോഗം).

2. അത് (നാദിയിലുണ്ടാകുന്ന ചില വ്യാധി) ഈ വിധം നാലാണു്.

3. ദുർഗ്ഗസ്ഥം (ചിത്തമണം) ആണ് ചലം ചാടും. ആയതു

നാഭിപാകചികിത്സ

നെല്ലിട്ടു,കൊട്ട,മിവമണ്ണുകലത്തിലിട്ട
 തെല്ലൊന്നുചുട്ടതടവിച്ചുപൊടിച്ചുചുണ്ണും
 മെല്ലെപ്പൊക്കിളിൽനിറയ്ക്കുകിലാഞ്ചി,നീർ,കു-
 ളിറ്റാത്തനാഭിപരിപാകമതാകേമാരും. 4

ആമലകാംബുദാദി തൈലം

നെല്ലിടാ,കാറ,കൊട്ടം,വടി,നീശ,മിവയാൽവെച്ചുനിഷ്ഠാഥ
 നീരിൽ

മുച്ചാല്പേരുംഭാതവും,യഷ്ടിയു,മുടയകുറുത്തൊട്ടിവേർകല്പമാക്കി
 മെല്ലെപ്പൊച്ചുംവെളിച്ചെണ്ണയെമരണി:തുളിപ്പുന്നതുംപൊക്കിളി-
 കൽ

കില്ലെന്യശീലമുക്കിട്ടിട്ടവതു,മുപസേവിപ്പതും,നന്നിതികൽ. 5
 നീതം വേദനയുമുള്ള നാഭിപാകത്തിന്നു*

നൽത്തേങ്ങപ്പാലിനാലോ,നളിനമിഴി! കുറുത്തൊട്ടിവേർകൊ-
 ണ്ടവെയ്ക്കും

ശുദ്ധകപാഥത്തിനാലോ, കുറുകവടികളെ ഒന്നല്ലകൈക്കൊണ്ടെടുച്ച
 ശുദ്ധാപൂർവ്വം പുരട്ടിശ്ചന്ദ്രമുതലുകളെപ്പൊക്കിമേൽച്ചൊന്നതാം-
 വൈദ്യത്തെപ്പെയ്യട്ടെനീർനോവുകളിട്ടകലനം നാഭിപാകം
 മയത്തിൽ. 6

നാഭിപാകം ആകുന്നു. ഇതിങ്കൽ (നാഭിപാകത്തിങ്കൽ) നീതം
 വേദനയും ഉണ്ടാകയില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ചിലക്കു നീതം, വേദ-
 നയും ഉണ്ടായി എന്നും വിരാം.

4. ചുണ്ണും (പൊടി) ആത്തിനീർകൾ. ആത്തി, (വേദന)
 നീർ, ഇവ നാഭിപരിപാകം (നാഭിപാകം)

5. മെല്ലൊത്ത വെളിച്ചെണ്ണ മെല്ലെ (മന്ദാഗ്നികൊണ്ടു പൊ-
 കിളികൽ തുളിപ്പുന്നതും, ശീലമുക്കിത്തുടുന്നതും ഉപസേവിപ്പതും,
 (സേവിക്കുന്നതും,) ഇതിങ്കൽ (നാഭിപാകത്തിങ്കൽ) നന്നു*.

6. ശുദ്ധകപാഥത്തിനാലോ (ശുദ്ധമാവുകയുംചെയ്യാംകൊണ്ടു)
 ശുദ്ധാപൂർവ്വം (ശുദ്ധയോടുകൂടി) ശ്ചന്ദ്രമുതലുകളെ ശ്ചന്ദ്രമു,
 (നീർ) തരു, (വേദന) ഇവയെ—മേൽച്ചൊന്നതാംവൈദ്യനെ
 (നെല്ലിട്ടു, കൊട്ടം ഇവ പൊടിച്ചു നിറയ്ക്കുക മുതലായതിനെ) നാ-
 ഭിപാകമയത്തിൽ (നാഭിപാകരോഗത്തിൽ)

പുരുഷനെവതി! 'മാംസത്തിങ്കലേത്തും പഴപ്പ്'-
 നൊന്ത നിനവുളവായാൽ, പാവു കല്പിച്ചുളുട്ടി
 കറുകകളുടെ നീരിൽത്തേങ്ങതന്നെണ്ണകാച്ചി-
 ചെറ്റതു നുകരവാനായേകണം നാളത്തോറും. 7
 ഏതേ! പഴപ്പുടനെ മാംസമതിൽക്കടന്നാൽ
 പിന്നീടു പൊക്കിളിനു കേടുവരാതെയാക്കാൻ
 എന്നായിരേ! വിഷമമിത്തിരിയല്ല, നാഭി-
 കനം പഴക്കകിലൊഴിഞ്ഞുകയാണു വൈദ്യം. 8

തുന്ദിലക്ഷണം

നിത്താനുസരിയാം വാതം ചേർത്തുവീർപ്പിജ്ജ്വലമാത്
 വിത്തും, നൊത്തും, മെഴും പൊക്കിളോ, ത്താലും തുന്ദിയാണിത്. 9

തുന്ദിചികിത്സ

സഹചരാരിളപനാഹം

ചെപ്പൊക്കംമുലമാർമരണി സഹചരത്തിൻപേർ, കുറുത്താട്ടിവേർ,
 ചെഞ്ചെലും, ശതകപ്പു, തെണ്ണയിലരം ചാലിച്ചിവററിൽപൊടി
 ചെങ്ങത്തച്ചുകുരിമ്പടംചെറ്റു ചുടേല്പിച്ചുകെട്ടിടുകിൽ
 മഹറുംസംശയമില്ലതുന്ദിതജ്ജ്വലയ്ക്കൈവിട്ടീടും കുട്ടികൾ. 10

തൈലോക്യവല്ലിമാടേ'ശതകപ്പതെല്ല
 ചേലാൻ പുണ്ടയിലനീരിലർച്ചപിന്നെ

7. 'പഴപ്പ്'മാംസത്തിങ്കൽ എത്തും' എന്നൊതനിനവ് (ശ
 ത്) ഉളവായാൽ—പാവു കല്പിച്ച [അച്ചി ചെറ്റതു [കറച്ച]

8. പഴപ്പ് മാംസത്തിൽ കടന്നാൽ പിന്നെ പൊക്കിൾ കേ
 ടുവതവാനാണെളപ്പം. നന്നെ പ്രയത്നം ചെയ്താൽ സുഖപ്പെ
 ടു എന്നും വരാം, നാഭികനം പഴത്താൽ വൈദ്യം ഒഴിപ്പുക
 തന്നെയാണ്. എന്തുകൊണ്ടും നിവൃത്തി കിട്ടുന്നതല്ല.

9. പൊക്കിൾ വീത്തും, നൊത്തും, എഴും (ഇരിക്കും) ഇതു
 തുന്ദിയാണ്.

10. സഹചരത്തിൽ (കുരികുഞ്ഞിയുടെ) എണ്ണയിൽ അരം
 (ഏററവും) ചാലിച്ച ഇവററിൽ പൊടി കുട്ടികൾ തുന്ദിതജ്ജ്വ
 (തുന്ദിരോഗത്തെ) കൈവിട്ടീടും.

വൈവർത്തവേഷിളനപൃഥ്വൈതന്ദ്രിഭവേദം

പോലേ പുനുകിലുലിച്ഛലസ്തമിഷ്ടം

11

ദാതാവിഷ്ടം ച ദി കഷ്ടം

ദാതവദർശനീയർവേദ, മതമിഷ്ടമേവേർ, വൈവർത്തമേ, രപാദാബല, യിവയുടെക്കേവേതംകപാപാംബുതൃഷ്ടിയേകരും, ദാത, പുഷിഞ്ഞക്കട, വടിവേവേഗതകപ്പ, നൽക്കട, യിവ വേവതെജ്വാമണിയർവേതംകപാമീകരിച്ചശിപ്പിച്ചാം. 12

നാഭ്യായാമഹലക്ഷണം

ഏതേനകുഞ്ഞിന്റെപൊക്കിൽക്കൊടിയുപരിപറഞ്ഞാരുവണ്ണം
മുറിച്ച്

പ്രേന്നാൽതന്മൂലമായിസ്സപദിവികൃതനാംവായ്ക്കേവേപ്പായാലോ, കനൽക്കാർവേണിക്കാലാദികളുടെയനുക്രമതാരില്ലായ്മയാലോ, നന്നക്കോപിച്ചിടത്തെയും ചുമ്മതതരംപാഞ്ഞു നാദിസ്ഥലത്തിൽ, 14

കെല്ലിൽപിന്നീടൊതപൊഴുകാലാതമകർമ്മാനുകൂല്യം കൈപ്പററിട്ടാപ്പവനനെതിരില്ലാഞ്ഞാത്രക്കോട്ടുകൂടി തപ്പാതേപൊക്കിളിനെയെമിടത്തെയ്ക്കുകഷ്ടമത്ര നാഭ്യായാമഹലക്ഷണമേതാണെന്നുചൊല്ലുന്നു വൈദികർ. 15

11. ഇയ്യഴൽ (തൃന്ദിരോഗം)

13. അശിപ്പിച്ചാം (സേവിപ്പിച്ചാം) ഇതിലും നെയ്യുതന്ന മേല്പോടി.

14. ഉപരിപരേല (ഒന്നാം അധ്യായത്തിൽ) തന്മൂലമായി (ഏതുകിമിത്തമായി) സപദി (പെട്ടെന്നു) വികൃതൻ (വികൃതിയെ പ്രാപിച്ചവൻ) കാലാദികളുടെ = കാലം മുതലായവയുടെ (കാലം, അത്ഥം, കർമ്മം ഇവയുടെ) ഒത്തതരം പാഞ്ഞു (പ്രാക്കനോക്കി) നാദിസ്ഥലത്തിൽ (പൊക്കിളിയിൽ) തതവം.

15. കാലാതമകർമ്മാനുകൂല്യം = കാലാതമകർമ്മങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യം (ആനുകൂല്യം) ആ പവനൻ (നാദിസ്ഥലത്തിൽ തരംപാർത്തിരിക്കുന്ന വായു) ഒരിടത്തെയ്ക്കു (ഇടതുഭാഗത്തേയ്ക്കോ, വലതുഭാഗത്തേയ്ക്കോ, മേല്പോട്ടോ, കീഴ്പ്പോട്ടോ, അകത്തേയ്ക്കോ) കഷ്ടിച്ചും (ആകഷ്ടിച്ചും) നാഭ്യായാമഹലക്ഷണം = നാഭ്യായാമം എന്നു ആഹ്വയത്തോടു (പേരോടു) കൂടിയ ഗണം (രോഗം)

അഭ്യർത്ഥകചികിത്സ

ജീവന്യാദി കഷായം

അപേന്തിവർ, കോതമ്പം, നെടിയകുറഞ്ഞാട്ടി, മാത, ശതകപ്പ, ഷാടവല്ലി വരൻകപാഥംപട്ട, നെയ്തി, വചേതമാർജ്ജിമിതുമരും. 16

ഗോധൂമാദി കഷായം

കോതമ്പം, ശതകപ്പ, മുപ്പിലയതിർവേർ, മുക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, ബോധിജ്ഞാരിലവേര, ഭന്ത, വടി, പിന്നെച്ചുണ്ടവേരിൻതൊലി, കപാഥം തീർത്തിവകൊണ്ടു, ചെറുനറുനെചെത്തിട്ടുസേവിച്ചിട്ടും പൈതങ്ങൾക്കുശിശ്നുകേ സപദിനാഭ്യർത്ഥകായാമതം. 17

ജാതമാത്രാദുരാരംഭുന പൈതങ്ങൾക്കിവകൊണ്ടിത് ഏതുംമാറായ് കീൽമരൊറാൻ ചെയ തീടാനില്ല കൈവിടാം. ചാലേക്കൈന്ദ്രമാസിക്തന്തോട്ടവരെയിവകഴിപ്പിജ്ജിലുംതാനവക്കി മാലറീടായ് കിലോതങ്ങടെ ചെറുവിരലറ്റത്തിൽ നിന്നേറ

വണ്ണം

കോലാതകണ്ടുന്നിമ്മീച്ചിട്ടുമോതസമുത്താഗ്രമാകുന്നിരിമ്പിൽ കോലാൽ ചൂടിട്ടിടേണം ടിഷ്ണഗവഹിതനായ് പൊക്കിട്ടിൻ

നാലിടത്തും. 19

16. അശിജ്ജിൽ (സേവിച്ചാൽ) ഇതു (നാഭ്യർത്ഥം)

17 മുക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ (കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, വേൺകുറഞ്ഞാട്ടി വേർ, ഉരുകത്തിൻവേർ,) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) ഇവകൊണ്ടുകപാഥം (കഷായം) തീർത്ത് (ഉണ്ടാക്കി) നാഭ്യർത്ഥകായ ആകയം (രോഗം) സപദി (ഉടനെ) ശമിക്കുമേ.

18 ജാതമാത്രാദുരാരം (ജാതമാത്രൻ മുതലായ) മൂന്നു പൈതങ്ങൾക്കു (ജാതമാത്രൻ, പക്ഷാതിതൻ, അതിപക്ഷതി, ഇവക്കു) ഉവ (മേല്പറഞ്ഞ കഷായങ്ങൾ)കൊണ്ടു ഇതു (നാഭ്യർത്ഥം) ജാതമാത്രാദി മൂന്നുബാലന്മാർക്കു നാഭ്യർത്ഥം ഉണ്ടായാൽ, ജീവന്യാദി, ഗോധൂമാദി, ഈ കഷായങ്ങളല്ലാതെ മരൊറാൻ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുട. ഇവകൊണ്ടു ശമിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതാണു ചിന്തം.

19. കൈന്ദ്രമാസിക്തൻ മുതൽ ഏഴുബാലന്മാരെ ഇവ കഷായങ്ങൾ തങ്ങളുടെ (ബാലന്മാരുടെ) കോലാതേ (ചോരാതേ) നിമ്മിച്ചിട്ടും കണ്ടു (ഉണ്ടാക്കുന്ന) സമുച്ചയാഗ്രം—സമമായും, ദൃഢമായും,

മുടിടേണ ക്രമം

അയമവിരലിടവിതചിവരവനിതേ'പൊക്കിളിന്റെമേൽ, കീഴും, അറികവലത്തുമിടത്തുംശരിയായ'പൊള്ളിത്തൂണുംക്രമത്താലേ, 20 ഏടത്താർമിടി! താഴെയൊരേടംപറയപ്പെട്ടുംചികിത്സകളിൽ മുടിട്ടതിനാൽ വരമഴലോടിപ്പീടേണമക്ഷണംതന്നെ. 21

പ്രലംബിക ലക്ഷണം

ബാലേ!മൃഗകണക്കെറ്റുമനിലൻവിപ്പിത്തുയാൽപൊക്കിൾമേ-
യേലേ തുങ്ങിവരും, പ്രലംബികയതാണീരോഗകോർത്തിടകിൽ,
ചാലേ വേദനയുള്ളതാകിലിതുംവൈദ്യപ്രയോഗങ്ങളാൽ,
മാലേധാരതതെല്ല നാൾപഴകിയാൽ മാരതെയ, യ'തീഴമേ. 22

പ്രലംബിക ചികിത്സ

മേറുന്നതാകിവിതു തുനിചികിത്സകൊണ്ടു
മാറ്റം മഹേശി! പുനരായതുലമിണാൻ
വേറിട്ടെത്തുപറവാൻതുനിമുനതില്ല
നേരംവൃഥാ ചിലവഴിത്തുക ചിത്തയല്ലേ? 23

ഇരിക്കുന്ന ആഗ്രത്തൊട്ടുകിയതു്. ഭിഷക്കു് (വൈദ്യൻ) അവഹി-
തനായ് (മനസ്സിടത്തിയവനായ്) പൊക്കിളിൽ നാലിടത്തും ചു-
ടിട്ടിടേണം (ഇതമ്പിൻകോൽ തിരിയിൽ പഴപ്പിച്ച മുടിടണം.)

20. അമേരശ്ശവിനൽ ഇടവിട്ട് പൊക്കിളിന്റെ മേലും, കീ-
ഴും വലത്തും, ഇടത്തും ക്രമത്താലേ പൊള്ളിത്തൂണം (മുടിടണം) ആ-
രിയിൽ മേൽഭാഗത്തും, പിന്നെ താഴത്തും, ഇങ്ങിനെ.

21. മുടിട്ടതിനാൽ വരും അഴൽ (ഉപദ്രവം) ഓടിപ്പീട-
ണം. നാശ്യായാമം മുടിട്ടാൽ ശമിക്കുമാതിരിക്കയില്ല.

22. അനിലൻ (വായു) പ്രലംബിക വേദനയുള്ളതും, വേദ-
നയില്ലാത്തതും ഇങ്ങിനെ രണ്ടു വിധമുണ്ടു്. ഇതു് (പ്രലംബിക)
വേദനയുള്ളതാകിൽ വൈദ്യപ്രയോഗങ്ങളാൽ അറ്റം (ശമിത്തും)
മാൺ (വേദന) ഏശാത്ത പ്രലംബിക ഉണ്ടായ ഉടൻ ചികിത്സി-
ച്ചേ ശമിക്കു

23. ഇതു് (പ്രലംബിക) തുനിചികിൽസ (തുനിയുപദ്രവം
ചികിൽസ).

സംശയചികിത്സ

ഉടലിന തടിവാച്ചാലപകടമാണുളവാം പെരുത്തുരോഗങ്ങൾ,
 അടവല്ലതീനാലതുപോക്കിടണം മേദസ്സും മതന്നുകളാൽ, 24
 കുന്നൽക്കാർകന്ദളിരാത്രിയിലരിയകരിങ്ങാലിവേങ്ങക്കഷായം
 തന്നിൽക്കേപ്പിച്ചു,ണക്കിടണമഥപകലി,വല്ലുമാമേഴുപട്ടം
 നന്നായിസ്സംസ്കരിക്കും ത്രിഫലയുടെരജസ്സോട്ടമേൽചേത്തുനക്കിട
 തനിനാൽവല്ലും ചുരുങ്ങും,മധുസമരിയലും ശുദ്ധനീർമോങ്ങി
 യാലും, 25

നാല്പാമരഞ്ഞാലി,വിഴാലരി, മുഞ്ഞതൻവേർ,
 വാത്മപനിടം ത്രികട്ട,വെണിവയെപ്പൊടിച്ച്
 നൽപ്പുപ്പുവെള്ളമൊടിഞ്ഞിടിയതേനിലാസേ-
 വിപ്പിപ്പുകിൽ തടികറഞ്ഞുവതംക്രമത്താൽ, 26
 കാലത്തു കരുതരുതിൻപൊടിതേനിലല്ലെ-
 ന്നാലൊട്ടു മുഞ്ഞയിലനീരിലഗിച്ചുകൊണ്ടാൽ
 മാലേല്ലുമാറുമലപോലെ തടിച്ചതളി-
 യാലുംകിടങ്ങളുടെ മേനിയുടെൻപടയ്ക്കും, 27

ഭോഹാസവം

കൊതസംചേർന്നുണ്ടേലകൾ, മലതയവം, നൽക്കരിങ്ങാലി-
 വേങ്ങ-
 ഞാതൽ,തേന്തററമ്പരൽ, അമ്പത, നിശകൾ വിഴാൽത്തണ്ഡു
 ലം, മൂന്നുകായ
 കാർത്താലും വേണി മുൽഗം, ത്രികട്ട, വിതുകൾ മൻകാഥ
 മോന്നാറിയാൽവ-
 ല്ലാതേമർദ്ദിച്ചരിച്ചായ,തിലരിയകരിക്കിൻറനീർചേർതിടട്ടി, 28

24. അതു (ഉടലിൽതടി)

25. കരിങ്ങാലി വേങ്ങക്കഷായം (കരിങ്ങാലിക്കാതൽ,
 വേങ്ങക്കാതൽ, ഉവയുടെ കഷായം) കേപ്പിച്ചു (ഇട്ടു)
 അഥ പിന്നെ പകൽ (ഉണക്കണം) ഏറുമായ" (ഇപ്പുകാരം) രജ-
 സ്സ" (പൊടി) മധു (തേൻ) സമംതുയലും ശുദ്ധനീർ (പച്ചവെള്ളം)
 (തേനും, പച്ചവെള്ളവും സമം ചേർത്തത്) മോങ്ങിയാൽ വല്ലും
 (തടി) പുറത്തും.

26 നൽപ്പുപ്പു വെള്ളമൊടിഞ്ഞിടിയ (നല്ലപച്ചവെള്ളം സ-
 മംചേർന്ന) ആ സേവിപ്പിപ്പുകിൽ (സേവിപ്പിപ്പാൽ)

പത്തഞ്ചുവാനുരൂപതന്നുടെ ചെറുവിരുലോഭൊതനിതവാണി

യോഭോ-

നായ്ക്കത്തന്നെ കാച്ചിയിട്ടിട്ടുള്ളതനയനെ! പാതിവരദിച്ചിട്ടിട്ടി
പത്തഞ്ചേതന്നുകലർന്നി, പൂനൊട്ടെല്ലാമിപാ നൃത്തിലാക്കിട്ടെച്ച-
തൃന്ദം സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിടണമതുവശഭാജനിലിരട്ടുനാൾ

താൻ, 29

അതിൽനിന്നൊട്ടുള്ളവെണ്ണം പതിനേഴാമത്തെനാളിലൊപ്പാത്രം
മതിയെന്നു മുഖി 'ലോഹാസവ' മിതിപേർകൊള്ളുംമരുന്നി

താണല്ലോ. 30

പൊയ്യല്ലമൊന്നുള്ളകളിലൊത്തും കണക്കിലിട്ടു ചട്ടിൽ
പെയ്യേണ്ടുവിപ്പവനുടെ മെയ്കിൽതടിക്കാമരുമാനതാൻ. 31

നീറ, ശ്ല, മഹോദയം, പചികൾസന്നാസം, പ്രമേഹം, മരം,
പോരാകപ്പ, ഭഗവതങ്ങൾമുഴ, തീരോഗങ്ങളാക്കിയതുക
നേരമെൽവതിനുള്ളകളാലൊക്കെപ്പണി! നിൻപാണിയിൽ-
ചേതം വാളിരുതോഴനായിവരുക 'ലോഹാസവ' വാസ്തവം. 32

പാരിൽ 'പ്രകണ്ഠനവിമർദ്ദന' എന്നുപേർകേ-
ട്ടോക്കണ്ണമേനിയിലെട്ടത്തുപുരട്ടിടേണം,

27 അരിച്ചുകൊണ്ടാൻ (സേവിച്ചാൽ)

28 23-ാം 29-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

29 ആതുരൻതന്നുടെ (മോഹിയുടെ) ചെറുവിരുലോഭൊപ്പം
വണ്ണവും, നീളവും ഉള്ള പത്തഞ്ചുവാനുരൂപതന്നി ഉണ്ടാക്കി ഒരോ
ന്നായിത്തന്നെ കാച്ചി (തീട്ടിൽ പഴുപ്പിച്ച) ഇട്ടിട്ട് പാതിവരദി-
ച്ച (കഷായം നേർപകുതിയാകുംവരെ) ഓരോ ഇരിമ്പാണി കാച്ചി
ഇട്ടിട്ട്, ത്രാചിപാത്രത്തിൽ (നല്ലപാത്രത്തിൽ) അതൃന്ദം (പൂന-
വും) ഇരട്ടെട്ടനാൾ (പതിന്നാറുദിവസം) യവശർക്കത്തിൽ (മവണ
ളുടെ ഉള്ളിൽ) സൂക്ഷിച്ചു വെണ്ണം. കഷായത്തിലിട്ട ഇരിമ്പാ-
ണികൾ അതിൽനിന്നൊട്ടുക്കുകയും അതത്,

30 അതിൽനിന്നു (യവശർക്കത്തിൽനിന്നു) ഇതി (പൂനം)

31 ഇത് ('ലോഹാസവം') ഉഷ്ണിൽ (രാവിന്റെ) അർദ്ധ-
സന്താരി (അർദ്ധസംകൊണ്ടു)

32 ഒരേതുക (അസുരരെ) പാണിയിൽ (കട്ടിൽ) ത്രപക-
വും, ഉപരയും, അലങ്കാരങ്ങൾ.

പാരിച്ചവസ്ത്രമിവകൊണ്ടുശമിയ്ക്കുമെന്നും-
ലേറെപ്പട്ടുകയുമില്ലാതെകാറ്റുനേത്ര!

33

കാർഷ്വചികിൽസ

ചിത്രം ചട്ടപ്പൂമുക്കുരോണമെന്നോച-
ത്തന്താമരാക്കി! പതിനഞ്ചുദിനംകഴിച്ചാൽ,
ഇതുപ്രചേദനപുതുവെണ്ണകലർത്തിട്ടും ചോ-
ന്നിടുന്നൊപ്പടകിലുണ്ണിതടിയൂതല്ലോ.

34

പുള്ളിപ്പൊന്താൻകിടാവോടെ തമിഴി! പുതുതാപുണ്യരീക

ക്കരിമ്പും,

നെല്ലിക്കായും കലർന്നിട്ടുമാനുപതിയൻ തൻകിഴങ്ങിന്റെറന്നിരിൽ
എള്ളിൻകല്ലുംകലക്കിപ്പരീചിനോടപചിയ്ക്കുന്നെന്നുണ്ടു

വെന്നാൽ

കില്ലില്ലാതെല്ലനാൾകൊണ്ടുടലിനചിതമാംവണ്ണമേവണ്ണമുണ്ടാം 35

ശ്രദ്ധാർഹീകൃതം

കോതമ്പം, വാളിഗന്ധാ, വടി, കളിതകുറുത്തോട്ടിവേരി, ഗുണത്താൽ
കുടാഗംനിമ്മിച്ച, ദീത്തക്കട, യഥാമിശ്രമെടുത്തോവേർ, ഒന്നരിഞ്ഞിൽ
കുതേലുംചോർക്കുചേ! മുക്കി, തുകളരിലമച്ചിട്ട, തുലാശാശാമാട്ടിൻ
പാൽതുകി, അച്ചിട്ടംനെയ്യിനമുടലു തടിപ്പിയ്ക്കുവാൻശക്തിയുണ്ടു-
നന്ദിശ്ശേണമുക്കരും, ബല, യരക്കി, മൂന്നുവസ്ത്രക്കളാൽ
ശാർന്നിമ്മിച്ച കഷാഖനീരിൽനവരച്ചോർവെച്ചമേലൊക്കെയും
നന്നായ്ക്കേച്ചുമാരണ്ടുനാഴികകഴിഞ്ഞാലക്കഷായത്തിനാൽ-
തന്നേമേകഴുകേണ, മിപ്പണിനടത്തീടട്ടെ മുവ്വഞ്ചുനാൾ. 37

എന്നാലുടൽക്കണയുമേതടിയും, മിട്ടക്ക,-
മെന്നായികേനിയത, മെന്നതുതന്നെയല്ല

34. അമുക്കരമേണ-അമുക്കരത്തിന്റെറമേണ (ചോടി) ദിനം
(ദിവസം) കഴിച്ചാൽ ചിത്രം ചട്ടപ്പ് ആറും (ശമിയ്ക്കും).

35. എള്ളിൻകല്ലും അരച്ച (എള്ള) പചിക്കണ (കാച്ചുന്ന)

36. വാളിഗന്ധാവടികൾ—വാളിഗന്ധം, (അമുക്കരം) വ
ടി, (ഇരുട്ടിമധുരം) ഇവ. തുലാശം (സരം)

37. ബല (കുറുത്തോട്ടിവേർ) നിമ്മിച്ച (ഉണ്ടാക്കിയ) മുവ്വ
ഞ്ചുനാൾ (പതിനഞ്ചുനാൾ) നടത്തീടട്ടെ.

എന്നെ! രസം! കസേബാണരത്നംബാണ'-
നെന്നേവരും കരുതമാറുകൊണ്ടുപറക്കും.

38

ശതാവരീകന്മാരി തൈലം

പാരിശ്വരൻ താവരിക്കട, കുറുത്താട്ടിൻ പയത്തിന്റെറവേർ
മേന്മയെപ്പി, സുരപ്പമ, ഞളിവയാൽവെട്ടും കഷായംബുവിൽ
കാരോ, മൽ അമിഴാമവേരി, ടവകം, വെൺചന്ദനം, ജീവകാ,
ഭീരന്തികളുഴന്ന, കാട്ടുപയറിൻവേർ, കാട്ടുഴന്നിന്റെറവേർ.

39

ഊഴമെങ്ങെ, തിരുമുസ്സുചേർന്നുക്കരം, മുതുകിൻകട, നല്ലകന്മതം,
സുരപ്പ, വിളപ്പാണവയൊക്കെയൊപ്പമായൊപ്പമേഴ്ന്നിട്ടിട്ടനി

വെള്ളവും, 40

അട്ടിൻപാലു, മരക്കുകൊണ്ടുകൃതമാംനിഷ്കപാഥവും, തുലുമായ്
കൂടിക്കാച്ചിയതെങ്ങെയെല്ല, യഥവാ നല്ലെണ്ണതേപ്പിട്ടുകിൽ
പാട്ടിൽപ്പുഷ്പിവരം, വപുസ്സിനുകും, പ്രാബല്യവും, വാച്ചിടും,
കൂട്ടില്ലാ അനിലാത്തിവിട്ടൊഴിമെൻ കൂറിന്റെകുടാരമേ!

41

കുർവ്വാതമാദിനെന്തു

കഞ്ചാനനെ! കുറുക, ചിരമുത്തൊടുമിത്ത,
കണ്ണുണ്ണി, മെന്നിവയിടിച്ചുപിഴിഞ്ഞനീരിൽ
മഞ്ചെട്ടി, കാട്ടുപയറിൻകട, കാട്ടുഴന്ന
തൻചാതവേരി, തകരും, ശതകുപ്പ, പിന്നെ

42

നാര, വളക്കര, മഥവടിചേരുമുന്ന, സ്തലഞ്ചനക്കല്ല,
പാതമരാരിലമുവ്വിയവേതകളി, വകല്ലമാക്കിവേണ്ടവിധം,
മൈരിൽവെള്ള, മരക്കുകൊണ്ടുകൃതമാം നിഷ്കപാഥ, മാട്ടിൻമുല-
ക്കിരം, നല്ലശതാവരിക്കടരസം, തൈലത്തൊടൊപ്പിച്ചിവ

43

38. കസേബാണൻ (കാരൻ)

39. 39ം, 40ം, 41ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കുക.

41. കൃതമാം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ്) നിഷ്കപാഥവും (കഷാ-
യവും), തേപ്പിട്ടുകിൽ (തലയിലും, മേലും, തേപ്പിച്ചാൽ) പുഷ്പി
(തടി) വപുസ്സിന് (ശരീരത്തിന്) അനിലാത്തി (വാതരോഗം)

42. ചാത (നല്ല) 42ം, 43ം, 44ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി
അനവധിപ്പുകൊള്ളണം.

44. കൃതമാം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ്) നിഷ്കപാഥം (കഷാ

നേരേചെയ്തു, പചിച്ചരിച്ചതിലജ്ഞാനോ, വെളിച്ചത്തോ,
പാരംതേക്കുകിളുംവപുസ്സുമടപ്പിക്കാൻ നീട്ടേ. 44

ഭേ. ഷ്കുലുണ്ണം ഹണമെന്നിനിയും കപിപ്പാൻ
നോക്കിപ്പകൽപലതുമുണ്ട, തിരുവെച്ചുപാരം
മുഖ്യം വിദാരിമുതലാം ഗണവും, നൂറാവി
ശ്ചത്രാതിയിട്ടമകറുക്കിയപാലുതാനും. 45

ഇരുപത്തിരണ്ടാം അദ്ധ്യായം

നഖഗ്രണചികിൽസ

അത്തിഞ്ഞാലി പടിയിവയോ, ശുദ്ധമരക്കോ, മുറക്കുതമന്നെമിൻ
നിത്യമുച്ചുപ്പുറട്ടുകിലത്തമശീലേ നഖഗ്രണം മാറ്റും. 1

ചകന്ന കടന്ന

താരേശക്കീറി, ഉന്നിച്ചകീരി, വടികൾതർക മാറുന്നീർപാതി
തോട്ടേ വീണ്ടുംകുറുക്കിഗ്ഘനതന്ദ്രവിതാൽ തേനോട്ടക്കും
നേരേചായിലുരേണക്കളെ വിതറിയിളക്കിട്ടകാച്ചിത്തമോരോർ
തോരതോരേപ്പുറട്ടികിലയി നഖസന്ധിഗ്രണം നീണ്ടുമേത്ര. 2

യം) ആട്ടിൻമുലക്കീരം (ആട്ടിൻപാൽ) ശതാവരിക്കടരസം (ശതാവരിക്കടങ്ങിൻനീർ) ഇവ തൈലത്തോടൊപ്പിച്ചു (എണ്ണക്കുരുളുമാക്കി) ചേർത്തു പചിച്ച (കാച്ചിയ) തിലജം (നല്ലെണ്ണ) പാരം (ഏററവും) തേക്കുകിലും (തലയിലും, മേലും, തെച്ചാലും) വപുസ്സു (ദേഹം).

45 ഖണ്ഡമണമെന്നും (തടിപ്പിക്കുന്ന കടന്ന) ഇന്നിളം കപിപ്പാൻ (പറവാൻ) നോക്കിയാൽ പലതുമുണ്ട. അതിൽവെച്ചു, പാരം (ഏററവും) മുഖ്യം വിദാരിമുതലാം [വിദാരിയായ] ഗണവും, വിഷ്ണുക്രാന്തിയിട്ട, കുറുക്കിയ പാലും ആകുന്നു. ആട്ടിൻപാലും, പശുവിൻപാലും, വിഷ്ണുക്രാന്തിയിട്ട കുറുക്കി സേവിക്കാം.

അദ്ധ്യായം 22

- 1 നഖഗ്രണം (നഖസന്ധികളിൽ ഉണ്ടാകുന്നഗ്രണം)
2. താരേശക്കീർ (കാർക്കോകീഡരി) ഘനത സാന്ദ്രത തേനോടൊക്കും കണക്കിൽ (നാഴി തേനൻ നാലുപലം വിതം) ചായിലുരേണക്കളെ (ചായിലുത്തിൻ പൊടികളെ)

നീതളെ നഖവ്രണങ്ങൾക്ക്

ഇച്ചൊല്ലിവെച്ചൊരു 'ചുക്കനകുഴമ്പ്'കൊണ്ടു
തീച്ചത്തുരറുചില പുണ്യകളും ശരീരം,
വിൽച്ചില്ലി! ലത്തമിലെളുകൾ പാൽക്കുങ്ങൾ
പാച്ചൊററിമാവികൾതന്തൊലി, യഷ്ടി, പിന്നെ 3

പഴച്ചുള്ള നഖവ്രണങ്ങൾക്ക്

നൽക്കഞ്ഞിക്കൊട്ടുവേരിൻതൊലി, വലിയകുറുത്തൊട്ടിതൻവേരി,
വററിൽ
നീയ്കു ചാമംകൊണ്ടു ധാരാവിധിധരണിധരപ്പെതവേ! ചെപ്പു
കൊണ്ടാൽ
നിസ്സാരേ വിട്ടുപോംനീർതടവിനനഖസന്ധി വ്രണങ്ങളുമെല്ലാം,-
മീയെടുത്താൽ പഴച്ചുള്ളതിന്മറ്റുതിവന്നീട്ടുതന്നെക്കർപക്ഷം. 4
നീലത്താഴിയേന! നഖക്കുട്ടു ചിപ്പിവ്യാധിമാറാതെ നിന്നാ-
ലത്തമ്പിൽ നഖം പഠിച്ചു പുനരീവൈദ്യങ്ങൾചെയ്താൽതെ,
'മാലേല്ലാതെന്നഖംപഠിച്ചുകുളവർ വൈശ്വമുഖനെന്ന ക-
ണ്ടാലോപൊത്തുവശത്തുതെത്തളുകെ'ന്നോ നീ കഥിയ്ക്കുന്നതും? 5

മൈലാഞ്ചിനന്നില/ന മംനവസാരമോടെ

ചെലോടരച്ചുമരുിക്കീലനീരിനാലേ

മേലേപുരട്ടിയരമൊന്നനാൾകഴിഞ്ഞ-

ന്നാലോ നഖം സുഖവഴിയുപഠിച്ചെടുക്കാം. 6

ജാനവ്രണ ചികിത്സ

കറപ്പൊടൊക്കും കത്തമതുവെളിച്ചെണ്ണയാല, ലഞ്ചെന്നാൽ
കുട്ടു തൊമപ്പച്ചുവസ്ഥിയെ മിനുസമാംതേങ്ങതൻപാലിനാലേ,

3 3-ാം 4-ാം ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അനൗചിത്യം.

5. ധാരാവിധി (ധാരാകുഞ്ചം) പഴച്ചുള്ളതിനും (പഴച്ചുള്ള
നഖസന്ധി വ്രണങ്ങളുടേതിനും)

5 നഖക്കുട്ട (നഖമുഖം) ഇവ്യാധി (നഖവ്രണം) പുനഃ
[പിന്നെ] മാലേൻകാതെ (അോവാതെ) കഥിയ്ക്കുന്നതും (പറയ്ക്കുന്നതും)

6 ഒന്നനാൾ (തൊണ്ണൂറുനാഴിക) സുഖവഴിയു (വേദന ലേ
ശമിപ്പാതെ)

കണക്കിൽക്കല്ലിച്ചുൽക്കണിവൊടുപുരട്ടട്ടെ ജാതവ്രണത്തിൽ,
കലകൊമ്പിൽ ചുറ്റുണ്ണം പുനരതരതനെയോടുചേർത്തും പുരട്ടാം. 7

കല്യാണി! തുത്തു, പിടയാട്ടിനെഴും തലം, കേ-
ടില്ലാതെയൊക്കുമൊരു ചീനതതിന്റെയും,
നെല്ലിങ്കൂടെയന്നിവവറുത്തുപൊടിച്ചതും വേ-
ണ്ടില്ലാശരിയെത്തമനെയിൽ നനച്ചതേപ്പാൻ. 8

നീർനിന്നിടുന്നതിൽ നഖവ്രണധാരതന്നെ
ആനംനടത്തിടണ, കടലിനെ നീർവലിഞ്ഞാൽ
ഈനൽച്ചികിത്സകളെയൊക്കെയുമാചരിയ്ക്കാം,
ജാതവ്രണൗഘമിവകൊണ്ടു ജവാലുണങ്ങും. 9

വീഥിവ്രണചികിത്സ

ഹേ ദേവി! പൂവരത്തുതൻതൊലിച്ചട്ടേനും
ബോധിജ്ജിരട്ടികുരുപ്പൊടിയോടിണക്കി
നാൾതെല്ലുചെന്നുവരുന്നെന്തമോടുചേർത്തു
വീഥിവ്രണംവിട്ടുവതിനു പുരട്ടിടട്ടെ. 10

വ്യാധികുംഭതങ്ങളെ പാലത്തിലസീതകചോലതച്ചിവേരത്താലരച്ചാ
മാശിക്കായിന്റെ ചുറ്റുംചെറുതതിലണയിച്ചിട്ടുചീരട്ടതന്നെ

7 ആമപ്രായസ്ഥിയെ (ആമയോടിനെ) കർക്കിച്ച് (അര-
ച്ച) ചുറ്റും (പൊടി) ജാതവ്രണം എന്നതു കാൽമുട്ടിന്മേൽ ഉണ്ടാ-
കുന്ന വ്രണമാകുന്നു.

8 നനച്ച (ചാലിച്ച)

9. നീർനിന്നിടുന്നതിൽ (നീരുള്ള ജാതവ്രണൗഘത്തിൽ)
നഖവ്രണധാര (നഖവ്രണത്തിന്നുപറഞ്ഞധാര) ആനം (തീർച്ചയാ-
യും) ഈ നൽച്ചികിത്സകളെ (7-ഏശ്ശാകംകൊണ്ടും 8-ഏശ്ശാകംകൊ-
ണ്ടുംപറഞ്ഞ നല്ല ചികിത്സകളെ) ആചരിക്കാം (ചെയ്യാം) ജാതവ്ര-
ണൗഘം (മുട്ടിമേൽവുണ്ടാകുന്ന വ്രണങ്ങളുടെ കൂട്ടം) ജവാൻ (വേ-
രെന്ന)

10. ബോധിക്ക (അറിയുക) നാൾ തെല്ലുചെന്ന (പഴകിയ)
വീഥിവ്രണം (ഇടയാസനത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നവ്രണം)

11 വ്യാധികുംഭ-ആശങ്ക (സംശയം) ഇല്ലാതെ ചുറ്റും (പൊടി)

കാലോവിർത്തോലുപേക്ഷിച്ചുതിലരിയകരിഞ്ചീരകത്തിൻപരാഗം
ലേശംചേർത്തും, പുരട്ടാംചൊരിതടവിനവിഹീവണം വേർപെടു
ത്താൻ. 11

ഗോപാലവണചികിൽസ

ആവോളം തണുത്തർപാലതിലതി! പശുവാലിന്റെ രോമങ്ങൾ
മുട്ടി-
ഉളവെണ്ണിറൊത്തതുതും, പുനരുകിയലുന്നവഴത്തോലുനീരിൽ
പാമ്പോ, മാശിത്തുതാനോ, സമനിലയിലിണങ്ങുന്ന സ്വക്ഷാലി
തീപ്പ-
പ്പും, പേഷിച്ചതേച്ചിടകിലകലുമുടൻതന്നെ ഗോപാലവണ
ങ്ങൾ. 12

ഗന്ധകനവനീതം

നെല്ലിക്കാഴ്ച സ്വകത്തിൻപൊടിവടിവിയലും വെണ്ണണമേചേർത്തു
ട്ടതി-
ത്തൊല്ലാളം കാർമുരിക്കിന്നിടകളുടേരസം, ഖാദീരകപാഥവെള്ളം,
പുല്ലാനിത്തളിരിൻനീരിൽ, വയെനിയതമന്നന്നകല്പിച്ചവററിൽ
കലേല്പിതുന്ന, ബു, മേഴം ദിവസമിടണമെന്നിട്ടെടുത്തിട്ടതേക്കാം, 13
ഒക്കിന്മേലുള്ളവാംവ്രണങ്ങളെയികംപാരിച്ചിതന്നാലുമീ
മുഖമപ്പട്ടമെന്നീനാൽപൊറ്റുതിയില്ലാതെ പൊരിമഞ്ഞൊട്ടമേ,
വെക്കംതന്നെയടങ്ങിടംചൊറി, വെറുംകഷ്ടംകരപ്പൻ, ചിര-
ങ്ങി, ക്രൂരാന്തികളെജ്ജയിപ്പതിനമിന്നാളാണിതാരോമലേ! 14

ഈമട്ടു (തേങ്ങാപ്പാലിൽ) തന്നെ. പേഷിച്ചതിൽ (അമൃതയിൽ)
പരാഗം (പൊടി).

12. ഗോപാലവണങ്ങൾ (ഒക്കിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്രണ
ങ്ങൾ)

13. രസം (നീർ) ഖാദീരകപാഥവെള്ളം (കരിങ്ങാലിക
ഷായവെള്ളം) കല്പിച്ചു (ഉണ്ടാക്കി) കരിമുരിക്കിലനീരിൽ 3-ാം,
കരിങ്ങാലിക്കഷായത്തിൽ 5-ാം, പുല്ലാനിത്തളിരിൻനീരിൽ 7-ാം ദി
വസം ഇടണം. എന്നിട്ടു (പിന്നെ) എടുത്തിട്ടു തേങ്ങാം (പുരട്ടാം).

14. വെക്കം (പുരട്ടിയ ഉടൽ) തന്നെ - ക്രൂരാന്തികളെ (ക്രൂ
രരോഗങ്ങളെ) ഇത (ഗന്ധകനവനീതം) ആളാണ് [മതിയാവുന്ന
താണ്.]

ഉരോവണചികിത്സ

വസ്ത്രവതിപ്രതം

വേനാടത്തൊലിയൊത്തീരട്ടിമധുരം തേങ്ങപ്പുതുപ്പാലിനാൽ
സവേഷിച്ചുപുരട്ടിയാൽ മറയുമേമാറത്തുചേതംവ്രണം,
വേവ്വാടത്തൊലിതൽകഷായമതിലായ്നന്നാറിയും, യഷ്ടിയും,
താൻപാകത്തിലരച്ചുചേത്തുനറുക്കെസാധിച്ചതും തേച്ചിടാം. 15

കക്ഷണപ്രവണചികിത്സ

കല്ലാല, ലരി, കടമ്പ, നല്ല കരിത്താലിയിവയിലൊന്നിന്റെ
നല്ലൊത്തണക്കത്തൊലിയൊട്ടു തുലുംകൈക്കൊണ്ടിരട്ടിയുമാഞ്ഞു 16
പഴക്കുന്നതേങ്ങയെണ്ണതന്നിലോ, പെരുത്തുനാൾ
പഴക്കുള്ളനെച്ചിലോ, വറുത്തരച്ചുചേത്തുടൻ
കഴൽക്കടിഞ്ഞുപുതഴൽക്കടംബകേ, പുരട്ടിയാൽ
കഴക്കുതീർന്നു, കക്ഷജവ്രണങ്ങളുനണഞ്ഞുമേ. 17

സിരാവണചികിത്സ

ശ്രീലേഖ്യ, കടമ്പതൽക്കൈലി, യിരിപ്പത്താൽ, കുറത്താട്ടിവേർ,
മൈലെയളിൽതൊലി, യൂരകത്തിനുടെവേർ, നാല്ലാരത്താൽ, വടി,
ചേലാംമട്ടിവതൽകഷായമതിനാൽ കാലത്തുനാൾതോറുമെൻ
ബാലേ ധാരകഴിച്ചവെച്ചുപിചുചേക്കണം പഴക്കെയുനാൽ. 18
എന്നാൽശാന്തിവരംസിരാവ്രണനിരക്കു ലല്ലങ്കിൽ വാതാഞ്ചിനി-
ക്കണോരോവകരോപണോഷധികളാൽകാച്ചും പഴക്കെയുനാൽ

15. സവേഷിച്ച [നല്ലവസ്ത്രം അച്ച] യഷ്ടിയും [ഇരട്ടി
മധുരവും] സാധിച്ചതും (കാച്ചിയതിച്ചതും)

16. തുലും [സമം] 16-17-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
നവയിക്കുന്നു.

17. കക്ഷജവ്രണങ്ങൾ [കക്ഷത്തിലുണ്ടാകുന്നവ്രണങ്ങൾ]

18. ശ്രീലേഖ്യ [വേവ്വാടം] വടി [ഇരട്ടിമധുരം] പഴക്ക
നെയുനാൽ പിചുചേക്കണം [പഴയ നെയുപുരട്ടിയ ശീല പററി
കുന്നു.]

19. ശാന്തി (ദമനം) വാതാഞ്ചി (വാതകോപംകൊണ്ടുള്ള
കഴക്കു്) രോപണോഷധികളാൽ (ഉണക്കമരുന്നുകളാൽ) കാച്ചും.

നന്നായിപ്പിച്ചുവിട്ടിടേണ, മവയിൽക്കിപ്രം വരട്ടംത-
ന്നൊന്നും ചെക്കരുതോർവേണമതുകൊണ്ടെത്തുംവിപ

രത്താതിടാം. 19

കൊല്ലത്തുക്കൾ, നിവൃത്തുകതൊട്ടവയ്ക്കു-
ക്കില്ലാതെ മാപടിവളഞ്ഞുചുരുങ്ങിരിക്കും,
അല്ലെങ്കിലല്ലണിമനോഹരവേണി വേറെ
വല്ലാതിലായവുരേറുവലച്ചിലാകും. 20

മുൻകരുത്താട്ടികൾവേർ, നന്നുവരി, ഗന്ധവരിക്കിഴങ്ങുവടി,
പിന്നെപ്പുറമുറ, മെന്നിവ തൻനിഷ്കപാഥത്തിലായിലായതിട, 21

ചെറുപുളി, ചുറ്റുമുളി, കൾചെറുതാംകടലാടി, കാട്ടുമുളിയില,
കറുക, തുമ്പനീളി, കളിവരുകുകവിമുട്ടിച്ചെടുത്തനീർകൂട്ടി, 22

മാങ്ങി, ചുവന്ന, നാട്ടുണ്ടെൽവടിരോഗ, കൂത്തുതക്കങ്ങൾന-
യഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, തുണിയാക, മിന്നിയോരുകായചെങ്ങുന്ന-
നെഞ്ചിൽച്ചേക്കുകരേണ്ടക, തുകര, തൊഴൽപ്പു, കളിന്നിട്ടുണ്ണ-
വണ്ടിക്കാതെയരച്ചുമോത്തുപഴനാം മൈകാച്ചിലെച്ചിടണം. 23

നിരാകലംനെയിതമാന്തതും വരാതെനിത്യംപെരുമാറിയെന്നാൽ
സിലാബ്രണംസർപ്പമുണങ്ങുമൊരുകരാറുപെട്ടാംകരിവയ്ക്കുയാനേ 24

(തുണക്കെതന്നുകൾ കൊണ്ടുവെച്ച കഷായത്തിൽ അവതന്നെ അര-
ച്ചുകലക്കി കാച്ചുന്ന പരമനെയിനാൽ നന്നായിപ്പിച്ചുവിട്ടിടേണം.
(പുരട്ടിയ ഗീലപതിക്കണം) അവയിൽ (നെയ്യുകാച്ചുവാങ്ങെടുക്ക-
ുന്ന രോഗപണോഷധികളിൽ) ക്ഷിപ്രം (വേഗത്തിൽ) വിപരത"
(ആപത്തു)

20. നിവൃത്തുകതൊട്ടവയ്ക്കു (നിവൃത്തുക, കടക്കുക, മുതലാ-
യതിന്നു) വളഞ്ഞു ചുരുങ്ങിരിക്കും (വളഞ്ഞൊ, ചുരുങ്ങി, ഇരി-
ക്കും) ആനിലായവും (വാതരോഗവും)

21. നിഷ്കപാഥത്തിൽ (കഷായത്തിൽ) 21, 22, 23ഉം
മറ്റൊക്കളെ ഒന്നായി അവധിക്കണം.

22. ചെറുതാം കടലാടി (ചെറുകടലാടി) വിമുട്ടിച്ച (മുട്ടി-
ച്ചുപിടിച്ചു.)

23. വടിരോഗക്കൂത്തുതക്കങ്ങൾ—വടി, (പുരട്ടിചെറു) വാ-
ഗം, (കൊട്ടം കൂത്തുതക്കം, ഇവ) മൂക്കായ (ഗ്രീഫല) ചെക്കുന്നും
(രക്തമുണ്ടെന്നും).

വ്രണസാരോന്യ ചികിത്സ

വെറുംകാഞ്ഞിരത്തിന്റെവേർ, യഷ്ടി, നാലുപാദമരത്തോടി,
 വറവിൻകഷായത്തിനാലേ
 പരംധാരകോരണമെന്തപി! നീതളെളാരെല്ലാവ്രണങ്ങൾക്കു
 മേവശൃമതേ. 25

ലോലോദികഷായം

വാമേ! പാച്ചോററിലത്തൊലി, വടി, കൾകറുത്തോട്ടിവേർ,
 കാഞ്ഞിരത്തിൻ—
 വേർ, മൈലേൾത്തോൾ, ഞെരിഞ്ഞാമ്പുളിയുടെകട, നാല്പാ
 മരത്തോല, രത്ന,
 ദാമപ്പം, ദാരി, വുങ്ങിൻതൊലികലതകിരിപ്പക്കരിങ്ങാലിമധ്യം,
 നീർ, മേഘം, നല്ലഭീരു, ത്രിഫലകളിവതൻ കാര്യവും,
 കേളതിങ്കൽ 26

‘ശുദ്ധാദികല്ലുതൊടുകാച്ചിയതാംപഴക്കം
 കോലുന്നനെയ്യും, മൊത്തനീരിയലുംവ്രണത്തിൽ
 പേലോട്ടധാരയിട്ടുവാനധികംവിശേഷം,
 മേലേപുരട്ടുകയുമായിപ്പുണ്യശീലേ!

ഈ ‘ലോലോദി’കമാംതന്നുന്നിരയാൽകാച്ചുംവെളിച്ചെണ്ണയും
 കൊള്ളാംധാരയിടാൻ, പുരട്ടുകയുമായിട്ടെണ്ണ, പുണ്യാശയോ!
 ‘സുഗ്രോധാദി’കഷായനീരിലൂടെനേ ‘ജാത്യോദി’തൻനീരുപേ-
 ണ്തിട്ടേ ‘ലാദി’തരച്ചുതുട്ടിവിപചിപ്പീടുന്നതെന്നെന്നോടോ. 28

24. പെരുമാറിയെന്നാൽ (പിപ്പുവോ, ലേപനമോ, ധാര
 യോ, ചെല്ലാൽ)

25. യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം).

26. 26ം, 27ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറുപയിച്ചുകൊ
 ള്ളണം.

27. ഇതു (നെഞ്ചു)

28. ‘ലോലോദി’കമാം തന്നുന്നിരയാൽകാച്ചും (‘ലോലോ
 ദി’കഷായത്തിൽ ‘ലോലോദി’തന്നെ അരച്ചുകലക്കി കാപ്പുന്ന) വി
 പചിപ്പീടുന്നതും (കാപ്പുന്ന വെളിച്ചെണ്ണയും) നന്നു (ധാരയിട്ടവാ
 യും പുരട്ടുവാനും കൊള്ളാം.)

വ്രണഭയഭയഭയഭയം

സല്ലീലം! മൃണാകർപ്പുരമൊടിതന്നിഗ, മഞ്ജുട്ടി, യാട്ടിൽമലം, ചെ-
ഞ്ചലുംതാൻ, ചെമ്പുതരയിത്തൊലി, വടിനവസാര, ഞാൾ

കാമുന, രത്ന,

നെല്ലിക്കാഴ്ച പാക്കം, വളാമ്പൾ, തരിശിടയപ്പെണ്ണ, വിണ്ണാർ

മരം, ചാ-

യിലും, നൽത്തെങ്ങു തൻപൂക്കലമരികലതം തുത്തി,

നിശ്ശാണിയാകും, 29

തിരുവട്ടവെപ്പുപൾ, കത്തുക, മെനല്ലെഴുതിപാഷാണം,

പെരിയപ്പള്ളികൾ, വഥപൊന്നരിതാരം, വത്സനാഭി, മനയോല, 30

ചെങ്കേരംതേക്കമാവെന്നിവയുടെപൾ, യിച്ഛാനവസ്തുക്കൾപ്പുള-

ത്തൊലിൻനീർ, കൊഴിമുട്ടുവഥമപ്പുതതാമുളളതെങ്ങിൻറമറ്റം

ബാരേ! പേരാൽമരക്കീരമതി, തുകളിലൊന്നൊട്ടുകൈകൊണ്ടു

1.

വേണ്ടു.

പോലേപേരിച്ചു, നോൽപ്പെട്ടമൊത്തൊട്ടതാംഗിലമേലായ്

പുരട്ടി, 31

മുക്കളളിരിമ്പുവടിമേൽ ചുറ്റിയോറ മുക്കുന്നക്കി, ജ്ഞാതമലിലവും

കാക്കംഗിരേ! പഴയനെന്തിങ്കൽമുക്കി, യുടനേതിക്കൊളത്തിയതിനെ

കെൾക്കെണ്ണകൂടിയവെളിച്ചെണ്ണയകിയൊന്നെൽചാളന

ത്തിനടെമേൽ

തൂക്കിപ്പിടിച്ചതലകീഴായ് നന്നജ്ഞമിടയ്ക്കൊക്കെമന്ദവയാൽ 32

അത്തമ്പിളലിരിമ്പുകോൽത്തലയിൽനിന്നിററിറുവിഴുന്നതെ-

ലത്തിൻതുളളികളൊക്കെവേറെയൊരുപാത്രത്തിൽവീഴിജ്ഞം.

29. 29, 30, 31, 32 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവയിക്കണം.

30. തിരുവട്ടവെപ്പുപൾ (തിരുവട്ടപ്പൾ, വേപ്പിൻപൾ)

31. കൊഴിമുട്ടുവം (കൊഴിമുട്ടയുടെ വെള്ള) പേരാൽക്കീ-
രം (പേരാലിൻപാലം)

32. ഇരിമ്പുവടി (ഇരിമ്പിൻകോൽ) ഓജനത്തിനടെ (പാ-
ത്രത്തിൻറെ) മേൽതലകീഴായ് (കൊളത്തിയതലകീഴ്പോട്ടായ്)
തൂക്കിപ്പിടിച്ച അവയിൽ (ഒരു പാത്രത്തിൽവെച്ച എണ്ണ, വെളിച്ചെ-
ണ്ണ ഇവയാൽ) ഇടയ്ക്കൊക്കെ (കൂടെയ്ക്കൂടെ) മന്ദം = പതുക്കെ (ഇരി-
മ്പുകോലിന്മേൽ കൊളത്തിയ തീയ്യ കെടാതെ) നന്നജ്ഞം.

ഇതഥംതന്നെന്നനസ്തുവാൻകരുതിവെച്ചൊരേണ്ണമീതംവരെ-
ക്കുതുംചെയ്തുകിടച്ചതൈലമതിനെന്നസ്തുക്കുചെയ്തവെച്ചിടണം. 33

ഇതൈതലമിതമിപുരട്ടുകിലതാനെ
വധിതൂലിച്ചുവണഗണങ്ങളുണ്ടാകുന്ന,
പുരതില്പിരിയർമഹിമാവുപറഞ്ഞാടുകാൻ,
മന്ത്യാക്കുനമിതുദർശനമോയിനാ, 34

കുറ്റകൾകൊണ്ടുനിശ്ചിതമിതമെകുന്താമുദയവൃണാലം
കാറിടാനായ“കോശ്ശാവസിതനി”തപദേശിപ്പിതായാൾക്കെന്നും
പാരതെല്ലാവസപ്പാനിലവികൃതികളുംസന്നിപാതോൽക്കൊപ-
സ്താരോന്മാദാനിദ്ധ്വസാവങ്ങളുംകെലുമിതിന്തസ്യ
ലേപാഭിയാലേ. 35

കാൻനട്ടുപോറിയതുപോലതതിന്റെപുവാ-
കെന്നതതൈലമിതനായുടെ“മേള”നാശം
ചിന്താനായാൾക്കെന്നയാൾ,ചിലതുരൊക്കെ
നന്ദാശീരസ്സിലണിയുന്നവിധത്തിലാക്കി. 36

33. ഇതഥം (ഇപ്രകാരം) തന്നെ = കൃത്യംചെയ്ത (പണിനടത്തി) കിടച്ച (കിട്ടിയ)

34. വധിതൂലിച്ചും (വധിച്ചാലും) വൃണഗണങ്ങൾ (വൃണങ്ങളുടെ) അന്നെ ഉണങ്ങും. മഹിമാവു (വലിപ്പം) മന്ത്യാക്കു (മന്ത്യാക്കു).

35. അഗ്നിശർമ്മചിത്തമെ (“അഗ്നിശർമ്മാവ” എന്ന ബ്രാഹ്മണന്റെ) അസിതൻ. (അസിതാചാര്യൻ) ഇതു (ഈ തൈലം) അയാൾക്കു (അഗ്നിശർമ്മാവിനു) വിസപ്പാനിലവികൃതികളും (വിസപ്പങ്ങളും, വാതരോഗങ്ങളും,) സന്നിപാതോൽക്കൊപസ്താരോന്മാദാനിദ്ധ്വസങ്ങളും, സന്നിപാതം, ഉൽക്കടം (ഘോരം) ആയ അപസ്താരം, ഉതാദം, ആനിദ്ധ്വസം, (വാതരോഗനിതം) ഇവയും = നസ്യലേപാഭിയാലേ = നസ്യം, ലേപം, (പുരട്ടുക) മുതലായതു കൊണ്ടും.

36. തപോലത (തപസ്സാകുന്ന വള്ളി) ശീരസ്സിലണിയുന്ന (തലച്ചോറിലാക്കുന്ന) അറിയുന്ന വിധത്തിലാക്കി = പപ്പ ശീരസ്സിൽ അണിയുമല്ലോ. രൂപകം അലങ്കാരം = മേളാചാര്യൻ, തപസ്സുചെയ്ത ലഭിച്ച ഈ തൈലത്തെ ചിലൻ ഉപദേശംകൊണ്ടും, ചിലൻ തന്റെ കൃതികൊണ്ടും മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുത്തു എന്നു സ്വാർത്ഥം.

പ്രണവോദയത്തിൽനിന്നും ഭീതിപൂർണ്ണമായ ഉദ്യമം, മേനോനാക്ഷിയിൽ 'പ്രണവോദയ' രചനാശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ച് ഗണ്യമായ ഒരു അഭിപ്രായം, ഏകദേശം 1950-ൽ.

37

മഞ്ചീഷാദി പ്രവചനം

മഞ്ചേട്ടി, ത്തിരുവട്ടകുപ്പം, കൾക്കാശ്ശാവിൻ്റെ തോൽ, കുമരം, ഓലഞ്ചലും, ശതകുപ്പ, ഗോപി മനയോല, ചോറകുപ്പുകൾ മാഞ്ചി, തുരുത്തു, കൾ മഞ്ഞളിൻ്റെ തോലി, നാറ്റം താമലി,

എം.എസ്.എസ്.എസ്.എസ്.

താൻ, ചാതില, വട്ടി, കടക്ക, കൾ കലങ്കോമ്പാക്കടമ്പിൽ

ഒരുപാടി 39

തൃക്കൂടിയിലുള്ള, ചെമ്പത്തറയിലുള്ള, തൃക്കൂടി, നീണ്ടമുണ്ടി

നാൽപ്പതാം നൂറ്റാണ്ട്, പട്ടം-

ട്രൈപ്പിൾ ഓൾ പീറ്റണത്തക്കര, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ നാലിലൊ

ကောသလ

കെ.ജി.എസ്. മസ്., ഗവൺമെന്റിന്റെ നാലാമത്തെ

മെമ്പർമാർക്ക് നീക്കം ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ, നിയമലംഘനം, കാര്യങ്ങൾ

കുറിപ്പ് 39

കൊട്ടിയൂരിപ്പിള്ളിയിൽ, ചെറു കടലാടിത്തടം, മധുവനത്തിൽ

ਅੰਤ.

വടിയന്തരകാലക്രിയയിൽ ദുരൂഹമാണോ ജനമധ്യസ്ഥി

40

37. ഭീതി (ഭയം) വ്രണഭേദവർദ്ധിത 'വ്രണഭേദം' എന്ന അർത്ഥം (പേര്) യഥാർത്ഥ (ചരിതാർത്ഥ) അന്നവ്രണഭേദ ജ്വാതിയഭയപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ ഈ ഗുണം ഏകദേശം എഴുതിയ "വ്രണഭേദം" എന്നപേര് കല്പിച്ചു വളരെ മോശമാണെന്നു്.

38. 38- 39- 40- 41- മേപ്പാകുളം നെരിച്ചു* അന്നം
വീടുണ്ട്.

40 ചെറുകടലാടിമത്സരം (ചെറുകടലാടിനീർ) മധ്യവനത്തിൻ വണ്ടിമേറ്റ (കഞ്ഞിത്തറയ്ക്കൽ) വടിയൻ (ഇരട്ടിയുരത്തിൻ) ഇവയിൽ ക്രമേണ ഓരോ നാളിലും.

ഈക്കേരും ശീലമേൽത്തേച്ചടന്നൊരു തിരിയാക്കിച്ചമച്ചുട്ടുനാൾ
 വൈ-
 ലല്ലാതെകണ്ടുണക്കി,പ്പനതതകിയനൈകൊണ്ടു നന്നായ്,
 നന്നായ്,
 തീക്കുഞ്ചിച്ചു,തിട്ടമ്പോൾവരുമൊതുപുകയെപ്പൊക്കഴൽക്കുള്ളിലൂടെ
 നൊണിപ്പുറങ്ങളെന്നിട്ടിടവിരവൊടു കൊള്ളിച്ചിടേണം വ്രണ
 ത്തിൽ, 41
 ആരംഭിച്ചേയ്ക്കുണ്ട ചോദ്യത്തിന്നു തുഹിനമയുദ്ധാനന്ദന! ഞാനറി
 ണ്തേൻ,
 കാര്യം, വെള്ളി, ചെമ്പു,ന്നിവയുടെകഴൽകൊണ്ടിട്ടുമാമി
 പ്രയോഗം,
 പോരാ പിന്നെപ്പതുക്കാർകഴലി, പഴയതാം നൈപുരമേണ,
 മെന്നാൽ
 പാദം പാരിച്ചശ്ചോരവ്രണഗണമൊഴിവാമേഴുന്നാൾകൊണ്ടു
 തന്നെ, 42
 അത്യന്തംവളരാഞ്ഞപുണ്ണകളഹോ! വേരറ്റപോതിപ്രയോ-
 ഗത്താലണ്ടുദീനങ്ങൾകൊണ്ടു,വയിലുംസാരം കുറഞ്ഞുള്ളവ
 മുദോല,മുന്ദദീനങ്ങൾകൊണ്ടൊളിവിലാംകുറ്റങ്ങളാണെന്നുതീശോ
 ശുഭം പിട്ടുപറഞ്ഞുകൂട്ടിടുകയല്ലന്നേ ശരിച്ചീടേ. 43
 ത്രിഫലാമിതസായുധം
 പ്രോശമി മുക്കായ, മാശിജ്ജ,കൾവടി,യഥവൈദൈഹിയാമേ, ല,
 പാവ,-
 ബോടേ മുയ്യന്നപമേനിട്ടമിതുകൾ പൊടിപ്പിട്ട,തിൽത്തുല്യ
 മാമി

41 ഈക്കേരും (ധാരാളം ഈടുള്ള) തീക്കൊള്ളത്തി തിരിയിൽ നല്ലവണ്ണം തീപിടിപ്പിച്ചാലുടൻ ഈതിക്കെട്ടക്കമ്പോൾ വരുന്ന പുക വ്രണത്തിൽ കൊള്ളിക്കണം, അരനാഴികയിൽ ഏറത്തത്. കാര്യം നാഴികയിൽ കുറയുകയുമാകുന്നു.

42 പുക ഏല്പിക്കാൻ പൊക്കഴൽതന്നെവേണം എന്നുണ്ടോ? എന്നു ചോദിച്ചാൽ തുടങ്ങുകയാൽ ദേവിമോടു "ആരംഭിച്ചേയ്ക്കുണ്ട ചോദ്യത്തിന്" എന്നു തുടങ്ങി പറഞ്ഞതാണ്. പിന്നെ (പുക ഏല്പിച്ചതിന്റെപോഷം) ചോരവ്രണഗണം (വല്ലാത്തവ്രണങ്ങളുടെ കൂട്ടം).

43 അത്യന്തം (ഏറ്റവും) ദീനങ്ങൾ (ദിവസങ്ങൾ) കുറ്റങ്ങൾ (നിസ്സാരങ്ങൾ) അന്നേ (പുകഏല്പിച്ച ദിവസംതന്നെ)

പാടെബ്ബാജ്ജിപ്പിട്ടും ജീരകമതു പരിച്ചുണ്ണിച്ചു ചേർത്തൊപ്പ
മീടാ

ന്നീടുംപഞ്ചാരകൂട്ടി, ഏതമധുവിൽനന്നച്ചൊന്നുതട്ടീടവേണം. 44

ഇങ്ങനെയനമുണ്ണിച്ചാലേറ്റുമായുസ്സു, മേനിയും,
ചേലാക്കങ്ങളാകിലുംതീരെ മാറ്റമില്ലാ|വണങ്ങും. 45

നവന്നീതമധുസ്തരഹി

പുത്തൻവെണ്ണപലം നിന്നതുകിതപത്തൊഴ, തതിന്നാലിലായ്
തീർത്തിടിന പാവു തന്റെ പൊടിയും ചേർത്തൊന്നുതട്ടി, സ്വയം
വൃത്തിപ്പെട്ടൊരു വെള്ളികൊണ്ടു കൃതമാം പാത്രത്തിലാക്കി, സ്തോഭം
രാജേപ്പി വെള്ളിയടപ്പിനാൽ മുഖമടച്ചിട്ട, അരക്കിട്ടാൻ 46
ചേരും നന്നെച്ചുരുങ്ങും നിലയറയിൽ നിധിപ്രായമായ്

വെച്ചു, നല്ല-

ത്തൊറാം നാളിങ്ങെട്ടത്തായതില്ലൊരു പൊടിയായ് തീർന്നു
ഒന്നുഷധത്തെ

ആര്യേ' രേനിക്കക്കഴിപ്പിച്ചുണമുഷ്ടി, സമസ്തവൃണങ്ങൾക്കു

മെന്നാൽ

തീരം കേടറുണക്കംവരു, മനിലവികാരങ്ങളും നീങ്ങുമത്ര. 47

44 ക്രമത്തിൽ ഏറ്റുന്ന ഇനുകൾ (ത്രിഫല ഓരോകഴഞ്ഞ്, മാഥിയൂ 6 വഴഞ്ഞ്, ഇരട്ടിയധുരം 9 കഴഞ്ഞ്, ഇങ്ങിനെ ഭാജ്ജിപ്പിട്ടും (വറക്കുന്ന) പരിച്ചുണ്ണിച്ചു (പൊടിച്ച) ഏതമധുവിൽ (നെരയോടുകൂടിയ തേനിൽ) നന്നച്ചു (കറക്കത്തോടെ ചാലിച്ചു).

46 സ്വയം (താനെതന്നെ) കൃതമാം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ) അരക്കിട്ട് (സന്ധിയിൽ അരക്കിട്ടു) 46-ാം 47-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അപര്യയിക്കണം.)

47 ചേരും നന്നെച്ചുരുങ്ങും (കാറ്റുകൂടി കടക്കാത്തതായ) നിധിപ്രായമായ് വെച്ചു (കഴിപ്പിട്ടു) നാല്പത്തഞ്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞു 46-ാംനാൾ കഴിമാന്തി അതിൽനിന്നു എടുത്തു. ആയതിൽ (വെള്ളിച്ചാത്രത്തിൽ) നന്നാവുവിട്ട ഒരു പൊടിയായ് തീർന്നിരിക്കുന്ന ഔഷധത്തെ (മരുന്നിനെ) ഉഷ്ടി (രാവിലെ) തേനിൽ കഴിപ്പിക്കണം. എന്നാൽ സമസ്തവൃണങ്ങൾക്കും (എല്ലാവൃണങ്ങൾക്കും) അനിലവികാരങ്ങളും (വായുരോഗങ്ങളും)

കര, മേക്കര, ഗ്രഹണി, മേനന്ത, കഷ്ട, വിസപ്പപാണ്ടു,
ഗുരുജങ്ങൾ

ജ 1ര, മുന്മാദ, മിഥുനീനെയമമിശ്ശുഭമാം മരുന്നകന്നിവിട്ടം. 48

'ഹേമന്ത' വിധിച്ച നവനീത മധുസംരഹിപ്പേ.
നാളം മരുന്നിതനിശം പെരുമാറിയെന്നാൽ
ചീളെന്നപസംഗ്രതിയുമാണു ഭയനമുക്കിൽ
മുളിട്ടമുദൃഗളിമേചകപുളിയാളേ!

49

നവസാരദണ്ഡം

പച്ചവിഭാവരി, വണ്ട, മ പിചുകയില, കൊടിയകാർമുരി-

ക്കിലകൾ,

നൽച്ചെറുകടലാടി, നിറം വാച്ചൊരുസുഷവിഷമെന്നു,

പെല്ലിന 50

കേളിന്നിത്തൈഴയൻ പൂക്കല, തിവയുടെ നീരിങ്കൽ വെപ്പേറെ

യോരോ

നാളം, നാല്പാമുരത്തിൻ തൊലിയുടെയ കഷായത്തിൽ വെച്ചേഴ

നാളം,

ആളം മോദാലരച്ചേന്തിട്ടമൊരുനവസാരത്തിനെ ഭ്രാജിനോദ്യൽ

കാളിന്ദീവിധിമാലേ! വിരവിൽവഴിവിളുതട്ടിട്ട, മൂന്നാള

ണക്കി 51

മൺപാത്രം തന്നിലാക്കിട്ട, മനതുവിധമാം ഭാജനത്താലടച്ച, ശ്ല-

ക്കമ്പം വിട്ടേഴമൺചേലകൾ വരത്തൽ വക്കത്തു ചുറ്റിട്ടി,ഴക്കി,

ജ്യംഭിജ്യം വൈലുകൊള്ളിച്ച, തുപനരൊതകോലാഴി വിസ്കാരമാ

ണോ-

രഞ്ചാട്ടംചാണകം തിങ്ങിയ കഴിയതിൽവെച്ച, ഗുമാം തിട്ടി

നാലേ 52

48. ഗുരുജം (അർണ്ണവ്) അരം (വേഗം)

49. അപസംഗ്രതിയും (അപസ്മാരവും) സമാസോക്തി അല
മാരം.

50. സുഷവിഷമെന്നു (പുല്ലാനിത്തളിൻ) 50-ം 51-ം 52-ം
53-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കുന്നു.

51 ഏന്തിട്ടമൊരു (ചുട്ടക്കുന്ന) വിരൽവഴിവിൽ (വിരൽപ്ര
മാണം.)

അരുപത്തുനാലുനാഴിക മുറിയാതെപചിച്ചു, തീക്കെടുത്തുടനെ,
ചെറുതും ചൂടില്ലെന്നായ് വരമളവാക്കിയിൽ നിന്നെടുത്തു,

തിനെ 53

തുറന്നു, കയ്യിളളൊരു ഭസ്മമായ
മതന്നക്കെക്കൊണ്ടു മധുരവത്തിൽ
പാരംനുകുന്നാൽ വൃണമെന്നവാക്കും
മറന്നുപോകാതുകൾ മന്ദയാനേ

54

ക്ഷിപ്രം പഞ്ചാരചെയ്തും, വടിയുടെപൊടിയും കൂട്ടിനെയ്താൽനന്ന

പ്പും,

സാപ്പുട്ടീട്ടുനവക്കും വൃണനിമയൊഴിവാം, ഞാൻപരീക്ഷിച്ചു
നോക്കി,

ഇബ്ദസും യെരവുന്നംവന്നവനെയാതപണത്തുകൊരും മാത്ര
യിൽനേട്ടം

വിപ്പിക്കാം വേണ്ടിവന്നാൽ, ശിശുവിനുവളരെ സ്വപ്നമേ നൽകിടാവൂ. 55

മറ്റും നാനാവികാരങ്ങളെയിതുകരസ്ഥം യോഗവാഹിതപര്യം
മാറ്റം പോക്കിട്ടമേ യോഗിണിയുടെ പൊടിചേർത്താലജീർണ്ണം
രമെന്തു,

52 അതുവിധമാം ഭാജനത്താൽ (പാത്രത്താൽ) മൺപാത്രത്താൽ മൺവേലകൾ (മണ്ണുതേപ്പശീലകൾ) ഇഴക്കി (മണ്ണുകൊണ്ടിഴക്കി) ജ്യംഭിക്കും (ചാരിച്ചു) വൈലുകൊള്ളിച്ച വക്ക (നല്ലവണ്ണം ഉണക്കി) ചാണകം ഉണങ്ങിയതായിരിക്കണം. ഉഗ്രകാം (ഘോരമായ) തീയ്ക്കു നല്ലവണ്ണം കുത്തിച്ചു.

53 പചിച്ചു (വേവിച്ചു) ഉടനെ (അരുപത്തുനാലുനാഴികയയമുടൻ) തീക്കെടുത്തു ചെറുതും ചൂടില്ലെന്നായ് വരമളവു (തൊട്ടുനോക്കിയാൽ) നല്ലതല്ലെന്ന് തോന്നുമ്പോൾ അതിനെ (മൺപാത്രത്തെ)

54 മധുരവത്തിൽ (അന്നിൽ) പരം (ഏറ്റവും) അതിശയോക്തി ഇലങ്കാരം.

55 ക്ഷിപ്രം (ഉടനെ) നന്നച്ചം (ചാലിച്ചു) ഈ ഭസ്മം ഒരിക്കൽ യെരവുന്നം വന്നാൽക്കു തെപണത്തുകൊള്ളിക്കുകയും കൊടുത്തുകൂടാ. ശിശുവിനു (കുട്ടിക്കു) വളരെ സ്വപ്നമേ (നന്നെ കുറച്ചു) കൊടുക്കാവൂ.

56 നാനാവികാരങ്ങളെ (പലരോഗങ്ങളെ) ഇതു (ഭസ്മം)

തെറ്റായതെ കൊച്ചുതേക്കൻ മുടിയലിന്നവൈദേഹി ചുറ്റിപ്പു
കൂട്ടി-

ചെറുവണ്ണനാൾക്കു ജീർണ്ണജ്വരജ്വരകലവെപ്പൊലും, മെൽ ജീവ
നാഥേ! 56

ഈവെണ്ണീർ ചെറുനാൾ ജീരകലതകൾതൻ പൂറ്റു-
മോടൊത്തു തേനിൽ-

മണ്ണുവിച്ചാൽ ഗ്യാസകാസങ്ങളും, ഹൃദയഗന്ധാരജന്മോടു കൂടി
ഭാവമേന്തി വെണ്ണുചേർത്തുണ്ണുകിമൃതതരമാം രാജയജ്ഞാപുരോടി-
പ്പോവും, തിന്നതെയന്ത്ടിപ്പോടിയൊടു മധുവിൽത്തന്നെ-

വീരപ്പമുള്ളോർ. 57

അഞ്ചിട്ടമേറുമയമോതക, വാരിദ, താൾ

തൻ ചുറ്റുമോക്കുമിരിന്നാൽ ഗ്രഹണീ വികാരം,

പഞ്ചാരയും, പതുലേർപ്പോടിയും, കലർത്തി

കിഞ്ചിൽക്കഴിജ്ജീവിതതാൻ വരിയെക്കെടുക്കും. 58

കൊടിയുവക്കായപ്പോടിയൊടുമിളം തേനിലുലിന്തി

ച്ചിട്ടന്നീഭസ്മത്താൽ കശലമറിവാന്താത്തതളവാം,

കടുക്കച്ചുണ്ണും ചേർത്തുകടയതെൻ നീരിൽനകാൻ

കൊടുത്താലാശസ്സുകുളകെളും, കൊരളതന്റേ! 59

തരസാ (ഉടനെ) യോഗവാഹിതചക്രം (ചേക്കുന്നതെന്നുകൾക്കു ദേ
വേതത്തുണയുകൊണ്ടു) രോഹിണി (കടകരോഹിണി) യുടെ
പൊടിചേർത്താൽ (ചേർത്തുസേവിച്ചാൽ) അജീർണ്ണജ്വരജ്വര
രപാക്കീടമേ. ഉണ്ണുനാൾക്കു (സേവിക്കുന്നവൻ) ജീർണ്ണജ്വരജ്വര
[ജീർണ്ണജ്വരരോഗം].

57. വെണ്ണീർ (മണ്ണും) ചുറ്റും (പോടി) ഗ്യാസകാസങ്ങളും
ഗ്യാസം, (ഏക്കം) കാസം, (കൾ) ഇവയും, ഹൃദയഗന്ധാരജന്മോടു
(അമുക്കുപ്പോടിയൊടു) ഉത്തരമാം (ഏററംപെരുകിയ) വീരപ്പം
(വീരപ്പം) ഉള്ളോർ യന്ത്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) പ്പോടിയൊടു കൂടി മധു
വിൽ (തേനിൽ) തന്നെ തിന്നതെ (സേവിക്കട്ടെ)

58. അയമോതകവാരിദങ്ങൾ = അയമോതകം, വാരിദം, (മു
ത്താഴ) ഇവതൻ ചുറ്റും (പോടി) കക്കം (ചേർത്ത) ഇതിനാൽ (ഈ
മണ്ണും സേവിച്ചാൽ) ഗ്രഹണീവികാരം (ഗ്രഹണീരോഗം) ഏററം
അഞ്ചിട്ടം. കിഞ്ചിൽ (കറച്ചു) വരി (ചുറ്റി) മേ

59. അതിസാരാത്മന (അതിസാരരോഗി) കശലം
(സുഖം) ഉളവാം. അതിസാരംശമിക്കും,

ഏർചിത്തേശ്വരി! ജീവകപ്ലാടിയിണങ്ങുന്നീതെന്നാദരാൽ
 കിഞ്ചിൽ ചൂടിയലും ജലത്തിൽ നകരാം ഗുന്മാമയംകാറവാൻ,
 അഞ്ചാമേ മമിഴാമവേരൊട്ട് ഞെരിഞ്ഞിൽ, ദ്രവതാരങ്ങളെ-
 സ്സംചുണ്ണിച്ചതുപോതുതേനിലലിച്ചുണ്ണുട്ടെ നീരുള്ളവൻ, 60
 നീരിൽത്താർമിഴി! നാഗദന്തിമുരടൻ ചുണ്ണും കലർത്തിച്ചുട-
 നീരിൽത്തേല്പിനീനക്കടിയ്ക്കിലുരൊതകം വിടുംകേവലം,
 പാദാദേ നകരട്ടെ കഷ്ടികൾ കരിഞ്ഞാലിട്ടുരക്കാതലും
 പേതം മട്ടുപൊടിച്ചുപോതു മരവട്ടിക്കായതന്നെണ്ണയിൽ. 61
 'നവസാരസ്ക'മാണിതു, നവനാരവിഭാസശാലിനി!
 നീനച്ചാൽ പ്രവചിതിനൊക്കൾനന്നായ് ദ്രവനേകിട്ടാവുന്നേയ
 യതൊന്നാൽ 62

സദ്യോവൃണചികിത്സ

ബാഷ്പാതൈവദ്യവിധവും മുറിയേറാവെന്നാ-
 ലുക്കൊട്ടുചോരകൾവരുന്നതടക്കിനിന്താൻ
 വേക്കംചികിത്സകരതീർപ്പിഴിയട്ടെ പുത്തൻ
 മുക്കുറുനിന്നപ്രമേക്കിയെടുത്തിടും നീർ. 63
 ചെറുകടലാടിച്ചുരമോ, കറുകയതോ, വരവുള്ളിയിലതാനോ,
 വരതൻ ചങ്ങിത്തളിരോ, മുറിയുൾപ്പെട്ട വെപ്പുതുംകൊള്ളാം. 64
 കൈതന്നിൽ ശ്ലീശുവള്ളിതമ്പടെ കയന്നിട്ടേറെ മട്ടിച്ചതും
 നീതേറ്റുഗിട്ടുവള്ളിനെ ചുരുണിവള്ളിതുമ്പുവള്ളതും
 ശ്ലീശുവെണ്ണകലർത്തിയും, ഹിശുരുകണ്ണുധർമണ! കൈകളാൽ
 താർതാവൽത്തളിർഞെക്കിയും, മുറിയിൽവെച്ചാൽ ചോരനി
 നീട്ടമേ. 65

60. കിഞ്ചിൽ(കറച്ച) ഗുന്മാമയം(ഗുന്മാരോഗം) സംചുണ്ണി-
 ചതു(പൊടിച്ചതു)ണ്ണുട്ടെ(രേവരിക്കട്ടെ)

61. ചുണ്ണും(പൊടി) ഉരൊതകം (മഹോദരരോഗം) കഷ്ടി-
 കൾ (കഷ്ടക്കാർ)

62. പ്രവചം (നീച്ചയായും) ദ്രവനേ (ലോകത്തിൽ) വ്രണേ-
 ണിയംഒന്നും കീട്ടാ.

63. ചികിത്സകർ (വൈദ്യർ) പുത്തൻമുക്കുറുനിന്നില (നാ-
 പോൾ പൊട്ടിച്ചെടുത്ത മുക്കുറുനില) തറക്കി (കഷ്ടിയിട്ടു നിറക്കി)
 ചുട്ടത്തിടും നീർ അതിൽ (മുറിയുൽ) പിഴിയട്ടെ.

64. കരദമോ (ഇലമോ)

65. ശ്ലീശുവള്ളി (പിള്ളവള്ളി) മട്ടിച്ചതും (തിരുമീയതും)

കേരളം നാദിചൂണ്ണം

നൽപ്പാച്ചോററിട്ടമത്തിൽതൊലി, വടിമൊട്ടു പാൽവൃഷ്ടമൊട്ടി,
നീയോടൊ-

ഴൽപ്പ, വേവിലുതാമിഷ്ടകകലനമുഴന്നങ്ങനം, കാവിമണ്ണ്,

ചപ്പംഗക്കാതലോ, മൽപ്പടവമന്വി, യിവററിതർ ചൂണ്ണ്

തെയ്യം യോ-

ലിപ്പിജ്വാമേമുറിപ്പെട്ടവിടെ, യീതുടനേ രക്തവേഗത്തെനീക്കം. 66

മഹാലോഭം നാദി തൈലം

ആര്യ! പാച്ചോററിട്ടമത്തിൽതൊലി, വടി, കളരക്കണ്ണനക്കല്ല,

സാക്ഷാൽ

വീരാളിപ്പട്ടു ചുട്ടുള്ളൊരു കരി, കടകപ്പാലതരിവിത്തു,ഴന്ന,

മാറോടം, ദോദ, മഞ്ചെട്ടി, കൾചെറുകടലാടി, സ്തരട്ട, കൾമഞ്ചെട

ത്താർലി, കോട്ട, രാത്രിത്രിഫല, കൾകറുക, ഞാവിമൺ, കന്ത,

തലം. 67

ചപ്പംഗക്കാതലു, ചെഞ്ചെലും, നല്ലാടലോടകളുണ്,

ചണ്ടിത്താർതാവൽത്തളിർ, ചന്ദന, മിടയത്തിയാൾ, കപ്പ

കോമ്പം. 68

കോലരക്കഥ, തൊഴപ്പ, കോലെരിത്തീരരത്തൊലി,

ബാലേരുസുന്ദരോല്ലാസ ഹാലേ കടകരോഹണി 69

ദൃഢദൃമങ്ങളുടെമൊട്ടു, സഹസ്രവേധി,

മുശേ! മുറുതുവയെടുത്തുപൊടിച്ചുചൂണ്ണം

വർദ്ധിച്ചചോരവരവുംവലിയോതപൊല്ലി-

സ്തദ്രോഹിപോലവെയടുക്കിലടക്കിനിത്തും. 70

ശിശുവള്ളി. നെയ്യുതണിവള്ളിക്കുണ്. (പിള്ളവള്ളി, നെയ്യുതണിവള്ളി, ഇവയുടെ തളിർ തൈക്കിയും (മദ്ദിച്ചും)

66. നൽപ്പാച്ചോററിട്ടമത്തിൽ (നല്ല പാച്ചോററിതരത്തിൽ) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) പാൽവൃഷ്ടമൊട്ടു (നാല്ലാമരത്തിൽമൊട്ടു) അങ്ങനം (അങ്ങനക്കല്ല) ബാൽപ്പടവമന്വി (പട്ടു ചുട്ട കരി) ചൂണ്ണ് മേന്മയും (പൊടിയേയും) മുറിപ്പെട്ടവിടെ യോജിപ്പിജ്വാം (ഇടാം)

67. 67, 68, 69, 70 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ട്.

70 ദൃഢദൃമങ്ങളുടെ മൊട്ടു [നാല്ലാമരമൊട്ടു] ചൂണ്ണ് (പൊടി) ചോരവരവും. ചോരന്മാരുടെ (കള്ളന്മാരുടെ) എന്ത

രക്തസ്രാവമടങ്ങിയൊലുക്കുന്നൊരച്ചംകുറുത്തൊട്ടിവേർ,
 മേലേ ചെന്നരമോടിരട്ടിമധുരം, നാല്പാമത്തീർത്തൊരി,
 ഇവകുടമെഴുതൊക്കെയിട്ടവിപചിച്ചാനറിത്തങ്ങപ്പിച്ചവേ.
 ഇത്താൽവേണവിധുവണങ്ങൾകഴകിതോത്തിടണമുണ്ടി

നാൾ. 71

മുക്കുററി, പ്പുണ്ഡരീക,ങ്ങളടയിലകൾ വെറുവുറയോ, വല്ലഭേ ക-
 ണ്തിക്കൊട്ടത്തൽകതന്നോ, ശൃംഗചെറുകടലാടിപ്പൊടിപ്പതുമോ,

താൻ

ഈക്കൽപ്പേഷിച്ചണക്കിപ്പാചിനൊട്ടപൊടിച്ചുള്ളതെള്ള

ണ്ണയും, നീർ

നീക്കിട്ടും വെണ്ണയും, ചേർത്തുനമുറികളിൽ വെച്ചിട്ട കെട്ടിടവേണം.
 പുനാരത്തോപരി'രണ്ടുതൂണടിവസംചെന്നാലഴിച്ചു, മത-

നൊന്നായിക്കഴകിക്കളഞ്ഞുപുതുതുണ്ടാക്കിപ്പതോഗിക്കണം,

മൂന്നാലഞ്ചു മൊത്രമിപ്പണിനിവർത്തിച്ചാലുണങ്ങിട്ടമി-

ല്ലെന്നാൽചെന്തൂടങ്ങണംസപദിസമാന്യവ്രണോപക്രമം. 73

കേൾപ്പിച്ചുവാൻകമനി!തോനിനിരണ്ടുതൂണ

ഗോപുണ്ടളാംമുറിയത്തൻകൾവേണമെങ്കിൽ,

വായ്പിട്ടുകൊണ്ടുടടിയാതെമനംമയക്കാൻ

കോപ്പുള്ളനിർവിജയമൊട്ടമുറച്ചിടൊല്ലേ. 74

കൂടി അതും ചരിയുണം. പൊലീസ്സുദ്യോഗസ്ഥൻ കള്ളന്മാരുടെ
 വരവിനെ എന്നപോലെ 'മഹാലോഭാദി' പുണ്യം ചൊറയുടെ
 വരവിനെ അടുക്കിൽ അടക്കിനില്ക്കും. മറ്റുവേഷാത്മാപിതയാർ
 ഉപമ അലങ്കാരം. ഈ പൊടിയിട്ടാൽ ഉടനെ ചൊറവാവു നീല്ക്കും.

71. രക്തസ്രാവം (ചൊറയൊഴുക്കം) വിപചിച്ച (നല്ലവ
 ണ്ണം തിളപ്പിച്ചു.)

72. പത്രമോ (തുലയോ) പേഷിച്ച (അച്ച) എള്ളെണ്ണയും,
 നീർ നീക്കിയ വെണ്ണയും, ചേർത്തുപണ്ടിലൊന്നു ചേർത്താലും മതി.

73. മൂന്നാലഞ്ചുത (മൂന്നുനാലഞ്ചുപ്രാവശ്യം) മാത്രം ഇപ്പണി
 നിവർത്തിച്ചാൽ മുറി ഉണങ്ങിട്ടും. ഇല്ലെങ്കിൽ സാമാന്യവ്രണോപ-
 ക്രമം (വ്രണസമാന്യചികിത്സ) സപദി (ഉടൻ) ചെന്തൂടങ്ങണം.

74. ഗോപുണ്ടളാം (ശൃംഗങ്ങളായ) 'വിജയ' എന്നവൾ മേ
 55

സിയെഴുത്തുപ്രകാരം

വായ്പ്പേറ്റിടംവിളാവിൻപശകളെമനീർകൊണ്ടരച്ചി

ഒട്ടാനിയ്യൽ—

അപ്പിച്ചാൽത്തന്നെയെല്ലാമറിനിന്മയുണങ്ങിടമാശകയില്ല

പൊൽപ്പത്തൻവാണിപ്പുന്നിലു, മുമ്പനിശയംതുലയായ്

ചേന്നു ചുട-

അർപ്പത്തെപ്പൊടിപ്പുണ്ടിടകിലു, മുളവാകംപലം, മേൽ

പ്രകാരം. 75

അതേക്കൊടുമെങ്ങിനെയും, യാപ്പിനെയും, ചേന്നൊന്നാക്കത്തന്നെ

പൊടിപ്പുണ്ടിടമാത്രം

വെറുംകോഴിമുട്ടപ്രവംചേർത്താറിൽപ്പൊട്ടേണ, മെന്നാ

ലുണങ്ങുവണങ്ങൽ. 76

അഗ്നിഹോര ചികിത്സ

തീതട്ടിപ്പോയിയെന്നാൽ വപുഷിയിലുള്ളനിർ ചേർന്നിട്ടുന്നിന്മ

വെള്ളം

മോർ, തേൻ, വേലിപ്പുതത്തിച്ചുരേസ, മമരംകൊഴിഞ്ഞിന്നെഴും

നിർ,

കൈതക്കുടിൻറനിർ, കാരെതുകബരിമുരൾക്കാതതന്നെണ്ണ,

ലോടി-

അതുപോലുംകൊണ്ടും ഇല, മിതുകളിൽവെച്ചൊന്നിനാൽ ധാര

വേണം. 77

പുതാകൃതേ! പുതിയപുഷ്പകരമുലമൊട്ടു

വാതന്നിലിട്ടു കടിച്ചു ചതച്ചുമെന്തേൽ

വിയുടെ സമീകളിൽ പ്രാധാന്യമുള്ള ഒരുവളാകുന്നു. പരവാൻ തുടങ്ങുന്ന മുറിയെന്നുകൾ, ഒരു പ്രാവചം മാത്രം പ്രയോഗിച്ചാൽ മുറിയെ നല്ലവണ്ണം ഉണക്കുന്നവയാണു്.

75. മുലനിർ (മുലപ്പാൽ)

76. വെറും കോഴിമുട്ടപ്രവം (കോഴിമുട്ടയുടെ വെള്ള) വണങ്ങൽ (മുറികൾ)

77. വപുഷി—വപുസ്സുകൾ (ശരീരത്തിൽ) വേലിപ്പുതത്തിച്ചുരേസം (വേലിപ്പുതത്തിയിലനിർ) രംകൊഴിഞ്ഞിന്നെഴും (കാളിവെള്ളംകൊണ്ടിന്നുള്ള)

ഈതട്ടെവെട്ടുന്നൊരുനാഴിക നെരമണി

ബാധിച്ചടിക്കിലവരംസിതബാലചന്ദ്ര!

മുദ്ര! തെൻകൊണ്ടു വീൽ മലത, മരിയമുക്കുറിയും കേര

ജന്മം-

ഹത്താലേ ഗോപിമണ്ണ, പുനരരികഴകീട്ടുള്ള വെള്ളത്തിനാവേ

പുത്തൻ വേലിപ്പുത്തരിക്കൊടിയുടയിലയും, വെച്ചു പേരി

ചുതും, കേൾ

നൽത്തെങ്ങിൽ പൂക്കളക്കല്ലുമുടയനും വെണ്ണനെയും,

പുരട്ടാം. 79

നൽക്കാഞ്ഞിരപ്പഴമതിൻകുരടിൻറനീരോ-

ടൊക്കുന്നപോർമുലരസത്തില, തല്ലയെന്നാൽ

ചിരിക്കാതലേ! കരിമുറിക്കിലതൻറനീരിൽ,-

ക്കല്ലിപ്പകർത്തവുമത്രപുരട്ടിടാമേ.

80

പരമാതെയിവിധികളാകവെ നീറൽനീക്കം,

നേരാണുപൊള്ളകളുദിച്ചുതരാതെയൊക്കും,

ആരാത്രുതട്ടുതു നാഴികയോക്കുതൊണ്ണ-

ററാറാകവോളമനലാക്രമമേററിക്കിൽ,

81

മെയിൻറമമട്ടവ, കൊലമുലാറാക്കംഗം,

പെരേണ്ടതാംപ്രതിവിധിയുളവാമമാനം,

78. അഗ്നിബാധിച്ചടിക്കിൽ ഒരുനാഴികനേരം ഈതട്ടെ.

79. കേരജന്മം ഹത്താലേ [വെളിച്ചെണ്ണകൊണ്ടു] പേരി ചുതും [അച്ചതും] നൽത്തെങ്ങിൽ പൂക്കളക്കൽക്കം (നല്ല തെങ്ങിൽ പൂക്കള അച്ചതും.)

80. പോർമുലരസത്തിൽ (മുലപ്പാലിൽ) കല്ലിപ്പ (അച്ച) അത്ര (തീരുട്ടിയെടുത്തു).

81. ഈ വിധികൾ (കൽക്കൾ) ഉരിച്ച (ഉണ്ടായി) അനലാക്രമം ഏററ ദിക്കിൽ (തീരുട്ടിയെടുത്തു) നാഴിക തൊണ്ണൂററാറാകവോളം. ആതു (പെട്ടെന്നു) ആറു (വെള്ളം) തട്ടുതു. വെള്ളം തട്ടിയാൽ പൊള്ള പുറപ്പെടുവാനും, പൂണ്ണായിത്തീർവാനും വളരെ എളുപ്പമാണ്. അതുകൊണ്ടു വെള്ളം തട്ടാതെ കട്ടികളെ പരിപാലിച്ചുകൊൾകയും വേണം.

അരയ്ക്കാ! തുറന്നു വെയിൽ വെച്ചൊരു കരണത്താൽ
തിരച്ചുററദിക്കിലഥപൊള്ളകൾ പൊങ്ങുമല്ലോ. 82

അവയുടെയകരനീർതിങ്ങിയൊൽ, തിങ്ങിടട്ടേ,
ജവരൊട്ടമുതുകത്തിച്ചോർന്നവർന്നോക്കിടേണ്ട,
സുവിമലത്തൻ താനേപൊട്ടിയൊൽ, താഴെയോതു
വിവിധവിധികൾ നോക്കിച്ചെയ്യണം വീതഗതം. 83

ചേലവരും ചേമ്പത്തത്തിക്കട, വടി, യഥനാലാമരത്തോലി, രിപ്പ-
ടനാലൊക്കും മുത്തത്തൻ വേരി, തുകൾക്കുകഷായാം ബുക്കുകക്കൊ
ണ്ടതിങ്കൽ

കാലംതേൻകലത്തിപ്പഗമതിലതിനാൽ ചാരകോരിപ്പഴ
മനേലേ, പിഞ്ചുണമത്രേ വൃണനിവെളരെ ശുദ്ധമാകുംവരെയും. 84

ലവലിപ്പത്രാദിക്കേതലം

മേന്മഗി വെള്ളിയിലവെള്ളിലയോടടു
കൈതക്കുരന്നി, വയടിപ്പുപിഴിഞ്ഞനിരിൽ
നൽത്തേങ്ങയെണ്ണവടികല്ലുതൊയ് പലിച്ചു
ശുദ്ധവൃണങ്ങളിലെടുത്തു പുരട്ടിടട്ടേ. 85

ധാന്യീഫലാദിക്കേതലം

വർന്നെല്ലിക്കായ, വെൺചന്ദന, മഥവടി, നന്നാറി, നാലാമര
തോൽ
മരന്നിപ്പു മാർ മാക്കിട്ടിവസമ, മതിൽക്കൈട്ടിയും, തച്ചിനാരം,
നനായ്കല്ലികരിച്ചിട്ടരിയവശളനിക്കൊപ്പമായ് ചേർത്തുക നിൽ
കുന്നൂ' കാച്ചുംവെളിച്ചെണ്ണമുതത്തരവേഗനവീപ്പുണ്ണങ്ങളും 86

82. അകാലജവാരം 96 നാഴിക കഴിച്ചുന്നതിനു
മുമ്പെ വെള്ളം തട്ടുക പ്രതിവിധിക്ക് ചികിത്സയ്ക്കു്.

83. അവയുടെ [പൊള്ളകളുടെ] ജവരൊട്ടം [വേഗത്തോട്ടം]
അതു [പൊള്ളകളുടെ ഉള്ളിലുള്ള നീർ] വിവിധവിധികൾ [പല
മാതിരി കർമ്മങ്ങൾ] വീതഗതം (ഗതയില്ലാതെ).

84. പ്രഗമതിൽ (ഭാവിഭല) ആലേപിച്ചേണം (പുരട്ടണം)

85. വെള്ളിയിലവെള്ളില [വെള്ളിയിലത്തിര മറ വെട്ടു
ത്തുല കല്ലുമായ് [അരച്ചുകലക്കി] പലിച്ചു (കാച്ചി)

86. ഈവ സമം മാത്രം മമല്ല [തിരുവല്ലാതെ കത്തിക്കു
തെ] നീപ്പു മാത്രം [കഷായം] ആക്കിട്ടു അതിൽ ചേർപ്പി [ഇരട്ടി

വശിസ്താദീശ്വരം

മുക്കുറു, കോടിത്താലി, രാത്രീ, വശള, കൈതത്തളിർ, പ്രചന-
 ല്ലിങ്കു, ദൂർവ്വ, കൾപാൽമുളുഷിനുകകാഠം, വൻപയറുന്നില,
 നാൽക്കട്ടിക്കടലാടി, പിററമുതു, പേഴിൻകുവു, തെങ്ങിൻകരമേൽ
 നിലുംപുക്കല, ഞാവലിൻകരളിർ, ഞാറളുവ, ഭീനക്കട, 87
 ത്രാസസ്തംഭം, പീഴിത്തന്നിർമുഴുവനും, നെയ്യുന്നിരട്ടിക്കണ്ണ-
 ഷാവും, മിട്ടിലു, മോഷ്ഠതച്ചിരവരിൻനിരൊപ്പമാംവണ്ണവും,
 പാൽപൂക്കുത്താലികൊണ്ടുവെച്ചാതകന്ധായത്തിൽക്കലർത്തി
 സ്വയം

ഞാവൽക്കായ, വെറുംപുളിക്കുത, കലങ്കൊമ്പൊത്തിട്ടും, ഹൃദ്യം, 88
 താനിത്തൂക്കം, കടത്തുനക്കുത, വിരിപ്പക്കാതൽമെടുട്ടി, തേൻ
 ചോന്നീട്ടും, മൊഴി! കുത്തുതക്ക, മധനൈരവിരംപതത്തിക്കുത,
 നീന്തില്ലാവടി, നീററടസ്സ, യൊത്തണക്കുംവന്നതാം ചാണകം
 നാൽ, നെല്ലിങ്കൾപൊന്ന, തരതിമലരി, വസ്തുക്കൾകല്പിച്ചുതൻ 89
 തെങ്ങിൻകൊമ്പാലിലൊന്നാമം തടവിനപഴനാംനെയ്യുകാ

ചിപ്പുരട്ടി-

കൊണ്ടാൽ വല്ലാത്തതീപ്പുറ്റിനമുതിവരാണെന്നാൽവേണ്ട

കാരത!

ഉണ്ടാകാവണ്ണമേദം തൊലിയില, നലത്തറക്കണ്ണംതന്നെതെച്ചാൽ
 മണ്ടിട്ടും ചുട്ടുന്നിറുന്നഴലു, ടലമപൊള്ളിലപൊള്ളലിതൊന്നും. 90

വൈദ്യുതാഗ്നിദഹചികിത്സ

തട്ടിപ്പൊന്മാലിടിത്തീപ്പുടലിലുടനേലോകാഗ്നിയാലേതപിച്ചി-
 ചിട്ടോമന്നെ മുണക്കിടിനകൊടിയ കരിമ്പിൻകരനിരണ്ണയവും

പുരം] കല്പിക്കരിച്ചിട്ടു [താച്ചുകലക്കി] ഉത്തരവേഗേന [വളരെ
 വേഗത്തിൽ]

87. നല്ലട്ടിക്കടലാടി (നല്ലചെറുകടലാടി) 87ം, 88ം, 89ം,
 90ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

88. പാൽപൂക്കുത്താലി (നല്ലാക്കുത്താലി) സ്വയം (സ്വ
 തന്നെ)

90. തൊലിയിൽ വണ്ണമേദം (നിരമാരം) തേച്ചാൽ (പുര
 ടിയാൽ)

ഇഷ്ടാചേഷ്ടംതെരിഞ്ഞാമ്പളിയിലയുടെ നിർന്നെയും, മീ
 ഇപ്പമെപ്പം
 കൂട്ടംനെല്ലിഴുതീർ, ചെമ്പുണമിതുകളിൽവെച്ചൊന്നിനാൽ
 ധാരവൈദ്യൻ. 91

ദേവാഹപംഗതകപ്പ, നല്ലചരളം, കാമുണ്ണെഴുംകൂവളം—
 ത്തിൻവേർ, കാടിയിൽവെച്ചുവെച്ചിട്ടുവെണാദേവപനം
 ചെമ്പുണ്ണം,
 ആവുബോധമതില്ലയെങ്കിൽ നവസാരംമുർച്ചനർന്നീറിനാ—
 ലാവംവെണ്ണമെപ്പുകിനരികെത്തന്നെപ്പിടിപ്പിടണം. 92

മരകകാട്ടുതൂളിപ്പംവരികിലിളത ചൂടാക്കിവെക്കുംമുലപ്പാ—
 ലിങ്കൽത്തുത്ത, ജനക്കല്ലി, വയുടെപൊടിയും ചെറുന്മാഴിക്കട്ടെ
 കണ്ണിൽ,
 പൊങ്കാരം, നല്ലടയ്യൂരമണിയന, മകരിഞ്ചീറകം, തുത്ത, തെല്ലാം
 താൻകൊണ്ടിട്ടെണ്ണകാച്ചിസ്സുപരിചെവിയിൽനിന്നുട്ടെകേൾ
 ഞ്ഞതെയായാൽ. 93

സപാദിളൊന്നിത്തന്നെന്നായ“വരികിലിളത ചൂടുള്ളതൊ,
 പഞ്ചകോലം—
 കപടംതാനോവത്തയിൽപൊടിവിതറിയിറപ്പിടണം
 വായിലേറ്റം,
 ഹാരിതാട്ടാൽതേരിടാത്തവുകിലുടലിൽ വെറ്റംകുടുടെച്ചോരതെച്ച—
 ഞ്ഞതെയും കാടികൊണ്ടെൻകമനി, കഴുകണംപോൽമുറ്റത്തം
 കഴിഞ്ഞാൽ. 94

91. ഉപ്പം (ഇതുപ്പം) ഇതുകളിൽവെച്ചൊന്നിനാൽ വൈ
 ദ്യൻ ധാര ചെമ്പുണ്ണം.

92. ദേവാഹപം (ദേവതാനം) കാമുണ്ണ (തൃഫല) എഴും
 [ചേയ്ക്ക] ഇവയിലൊന്നു കാടിയിൽ വെച്ചുവെച്ചു ആലേപനം ചെ
 യ്ക്കണം [പുറത്തും]

93. ഇളപ്പം [കറവു] അടയ്യൂരമണിയൻ [അടയ്യൂരമണിയൻ
 വേർ] കാച്ചിസ്സുപരി [ഉടൻ] കാച്ചിയ ഉടനെ എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊ
 ണ്ടു സഹിജത്തക്ക ചൂടാക്കുകി വേണമെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

94. ചൂടുള്ളതൊട്ടോ, ചൂടുള്ള പഞ്ചകോലകുഞ്ചായമോ, —
 തേരിടാത്തവുകിൽ [അറിയാതെയായാൽ] കൂടെച്ചോര [കോഴി
 യുടെ ചോര] മുറ്റത്തം [രണ്ടുനാഴിക]

അയ്യോ! സകലേന്ദ്രിയങ്ങളുടെയും കെല്പുറുപോയാലിടി-
 ത്തിച്ചിൽ ഗ്ലാനുമെരിഞ്ഞവനധികമായ് തന്മുറടമുണ്ടെങ്കിലും
 ചെമയുണ്ടാ വെറുതേചികിത്സ യതിനാൽ ദൃഷ്ടീർത്തിയത്രേ ഫലം,
 പൊതുപ്രേമിനുംതികച്ചവന്നിനിപ്പിലെന്നുറപ്പുണ്ടു മേ. 95

ഭംഗചികിത്സ

ആയുവല്ലവിയത്തു്ലംപതയുരംഗത്തിൽകുറഞ്ഞാട്ടിതൻ
 മെരാൽതിത്തുകഷായനിർത്തണതെങ്ങിപ്പിച്ചായതിന്നൊപ്പമായ്
 ക്ഷീരംചെയ്ത്, തുകൊണ്ടുധാരപതിവായ് ചെമ്പ്യാത്രതോത്തി, ക്ഷപ-
 ക്ഷീരംകൂട്ടിമശക്കിവെച്ചുനവന്നിതത്തെപ്പുരട്ടീടണം. 96

ശതാവർച്ചാദി ഗുളിക

കുമ്പു'ശതാവരീനിലപ്പനകാൻമുതുകെ-

നമല്ലപയസ്കുടിവതൻകട, ഗോപനാദി,

നമല്ലാമനക്കുക, ചീനമുതൊത്തപച്ച-

നെല്ലിതു, യെന്നിവയിൽനിന്നുമെടുത്തൊന്നാൽ, 97

രാമച്ചം, മുക്കുറുത്താട്ടികൾമുരട, കിലാ, ക്കൈമം, കുന്തുതക്കം,

നീർ, മാലേയദായം, നിർവ്വശിയിണ, വടി, കവുപ്പൊടി,

കുമ്പത, ഞൾ

ഓമൻച്ചായിലു, മഞ്ഞത്തേലി, കളമഗദം, നായകം,

ചുണ്ടവേരിൻ-

തോൽ, മഞ്ഞട്ടിപ്പരാഗ, ത്രിഫല, കൾശതകപ്പ, സ്തരാ

നോകഹി, ഞൾ 98

95. ഗാത്രം [ശരീരം] അതിനാൽ [ചികിത്സചെയ്യുന്നതു
 കൊണ്ടു] ദൃഷ്ടീർത്തിയത്രേ ഫലം. ശാഗം ശമിജ്ഞാതായാൽ വൈ
 ദ്യനു ദൃഷ്ടീർത്തിവന്നുപോകും ദിനം [ദിവസം]

96. അംഗത്തിൽ (അവയവത്തിൽ) ക്ഷീരം (പാൽ) ആശു
 (ഉടൻ) ക്ഷപക്ഷീരം (മുലപ്പാൽ) ഗൊക്കി (ഉരസിചേർത്ത്) നവന്നി
 തത്തെ (വെണ്ണയെ)

97. 97, 98, 99, 100 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചി-
 കംഗം.

98. മുക്കുറുത്താട്ടികൾമുരട് (കുറുത്താട്ടിവേർ, വെൺകു-
 രുത്താട്ടിവേർ, ഉരകവേർ) നീർ (ഇതവേലി) മാലേയദായം (ച-
 നനം, മക്കച്ചനനം) നിർവ്വശിയിണ (പാൽനിർവശി, നീലനിർ

കന്നാരക്കൊരൊതകറപ്പി, നിവസനാരി,-

യെന്നിപ്പറഞ്ഞുകളെത്തമിഴാമതൻനീർ,

ഒന്നാശംകറുകനീർ, തലനീളിതൻനീർ,

മന്നിന്നധീശാരി! ഞെരിഞ്ഞിലതിൻകണ്ടാതും, 99

ഭാമിയ്ക്കുന്നകരിക്കൊടിക്കടവിമറ്റിച്ചിട്ടങ്ങൊഴുത്താത

റവീരോ, നാളിടവിട്ടിടാതിവയിലും, മൂന്നാൾമുഖപ്പാലിലും,

ചേതംവണ്ണമരച്ചതട്ടിമുഴവൽതേററാനരൽപ്പായമോ-

യാര്യ്യുപിന്നെയൊരഞ്ചുനാളനിഴലിൽസ്ഥാപിച്ചുണക്കി-ഒന്നം 100

നാരീമൊലേ! പൊടിച്ചിട്ടുളികപെറ്റുതുവെണ്ണയുംചേത്തു

തേച്ചാൽ

മാറ്റംനോവും, ചതഞ്ഞൊടൊതതതരനീർവന്നതും, വാച്ചാഴും,

പൊമാവാത്താൻകൂലുംവരു, മുടനെഞ്ഞൊരപല്ലകൾക്കൊന്നലോമും

ചേതംമയ് ചതഞ്ഞിടുകിലിതിനേവിശേഷിച്ചു

ചേരേണമത്ര! 101

സാമാന്യംമേമചത്തൊഴിക്കൊതപനിവരികിൽപ്പപ്പും,

കൊണ്ടൽ, വെള്ളം,

രാമച്ചം, ചന്ദനം, ചിററളുതി, വയുടെനെചേന്നനിഷ്പാദമകോം,

തൂതമടക്കംതൂടങ്ങിടകിലരിയകുറോട്ടിവേർ, ചുണ്ടവെരിൽ-

തൊൽ, മുദാലപുഷ്പരം, ജീരകമിവസമൊയ"കപാദമാക്കി

ക്കൊടുക്കാം. 102

മാലേയവാദി ഗുളിക

മാലേയശ്രാവണീരേമകളുടെയിണ, രാമച്ച, വെള്ളക്കൾ, കൊഴി-

ക്കാലിൽവേർ, കാട്ടുമുല്ലക്കടയുടെതൊലി, കാകോളിരണ്ടൊത്തൊത്ത,

വശി) വടി (തുരട്ടിയുരം) ഗദം (കൊട്ടം) നായകം (ചെന്നിനായകം) പരാഗം (പൊടി) സമാനോകഹം (ദേവതാരം)

100. വിമറ്റിച്ചിട്ട (തുടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു) തേററാമ്പരൽപ്പായമായ" (തേററാമ്പരൽ പ്രമാണമായ") സ്ഥാപിച്ചു (വെച്ചു)

101. തേച്ചാൽ (പുരട്ടിയാൽ) ഉത്തരനീർ (ഏറവും വലിയനീർ) വാതാൻകൂലും (വായുവിന്റെ അനുകൂലത) തെരപ്പെല്ലകൾക്കൊന്നലോമുംചേതം (അരസുകളും, എല്ലുകളും നേരെയൊവും) ഇതിനെ (ഗുളികാലേപനത്തെ)

102. ഏക്കം (വായുക്കോടും) തൂതമട്ടു എന്നതിൻ" നേരചേത്തു എന്നതും ധരിച്ചുകൊള്ളണം.

- ശ്രീമേലൊന്നോകം, ജീവക, മിടവകമാശാളിതൻ, പുണരവരി-
 തോലേ, നല്ലാടലോടച്ചുവഴതിനവേർ, കന്മനം,
 വത്സനാഭി, 103
- കർപ്പരം, ചുരുന്താല, കയ്യാ, ബുരവള്ളി, യപ്പി, കിരിയാത്ത,
 നൽപ്പുണ്ണരമുലം, ശതകപ്പ, കുറുത്തോട്ടിവേത, ചായിലൂം,
 കഴിമുത്തൻ, പച്ചപ്പഴക, കൾജാതിക്ക, ജീരക, മിനെല്ലാംവഴി
 പൊലേ
- ജീരകംകൊണ്ടുഴമൊതനിഷ്കപാഥനീരതിലാച്ചു 105
- കന്നിക്കുതക്കളടൈട്ടിലു തട്ടിവെച്ചീ-
 ടുന്നസ്തലാഹളികയുംസിതത്തോട്ടുകുടി
 നന്മിച്ചജീരകകുഞ്ചായമതിൽക്കൊട്ടക്കാം
 കന്നിത്തുമേക്കുകലാൻപലവട്ടമായി. 106
- കാണാത്തവേണിമലർമുവിലവേർകളൊപ്പം
 ചേരുന്നജീരകമതിൻറെകുഞ്ചായനീരിൽ
 നേരവറുത്തരികളിട്ടുപരച്ചുകഞ്ഞി
 തോരിക്കൊട്ടത്തിടണമൊട്ടരംചതഞ്ഞാൽ, 107
- നാഥേ! തെരിഞ്ഞീലിനലുംചൊറുപ്പളവേരിൽ
 കപാഥത്തെതേലയരിയോ, സീതയോകലഞ്ചി
 വാടംവിനാചതവിനാലുള്ളവായ്മുത-
 രോധംപെട്ടന്നവരെയ്തു കടിച്ചിടട്ടെ. 108
- ഭംഗംകൊണ്ടുരഞ്ഞിമലരെയധിരംതിങ്ങുമൊട്ടുണ്ടാംമലാ-
 സംഗംകൈവിട്ടവാൻ, പുഴങ്ങിയൊരിളന്നീരിൻറെവെള്ളത്തിലായ്
 ഭംഗ്യമുട്ടകടക്കതൻപൊടികടിപ്പിക്കുമെനീൻകീർത്തിതൻ
 ചങ്ങാതിസ്ഥിതിയുള്ളപാലിലഗമേ! ചെററവണക്കെണ്ണയോ 109

103. മേലേയശ്ശാവണിമേകളടൈയിണ (ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം, ശ്യാവണി, മഹാശ്യാവണി, മോ, മഹാമോ) വെള്ളം (ജലവേലി) കാർകോളിരണ്ടു (കാകോളി, ക്ഷീരകാകോളി) ശ്രീമേലൊന്നോകം (മേവതാരം) 103, 104, 105, 106 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

108. മൂത്രരോധം (മൂത്രത്തടവ്)

109. ഭംഗം [ചതവു] ഉരഞ്ഞിൽ (വയറിൽ) തധിരം (രക്തം) മലാസംഗം [മലബന്ധം] ചെറു (കുറച്ച) ആവണക്കെണ്ണയോ കടിച്ചിടട്ടെ.

നെല്ലിട്ടു, കടകരോഹണി, നല്ലോമാശാളി, തീവപൊടിച്ചതിനെ
 തുല്യം സീതയോടു ചാലിലശല്യം സേവിക്കീലും മലം പോകും. 110
 തെറ്റിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നെല്ലകൾ ചതയുകയാണെങ്കിൽ നന്നെട്ടാ
 ത്തതെല്ലം
 ചെറുപ്പം ഞ്ഞം ചെറുതാക്കി ചെറുതിട്ടയതിനാൽ മാർചെയ്താദേ
 ത്താൽ
 തെറ്റാതെ നന്നെ വെച്ചിട്ടവ, ഉടുത്തയഴം പാൽക്കരത്തോലു
 കൊണ്ടും,
 മനോ, കെട്ടിപ്പൊതിഞ്ഞിടണമെന്ന, തുളുനാൾകഴിഞ്ഞാലഴി
 കോം. 111

ഇരണ്ടുനാഴികദിനം പ്രതിമേൽപ്പറഞ്ഞ
 ധാരാവിധിയ്ക്കു ചിലവാക്കുക വേണ്ടതത്രേ,
 തുറോടി വെണ്ണമീനം ഗോചികിത്സചെയ്താ-
 നാദേ, മലേ, ദേവതിയോടു ചതക്കുമായി. 112

ഇതിലുചെയ്താത്ത നീമതികൊണ്ടു ഹിതവേണ്ടിവരുന്നെങ്കിൽ,
 ചതവേററവനിൽ ചെച്ചും ശുദ്ധമെല്ലാവരവിത്തഹരവിധി
 യും. 113

ഇരുപത്തിയന്നാം അധ്യായം

ഭഗവദ്വർഷണം

ശുഭവചികളിലോ, സീവനിതതിലോ കാണപ്പെടുംകു തപശ്ശത്താൽ
 സ്വദതിഭഗവദമെന്നായതിനെപ്പറയുന്ന പണ്ഡിതേന്ദ്രന്മാർ. 1

110. അഗ്രല്യം (ശല്യമില്ലാതെ)

111. മൈലം (നല്ലെണ്ണ) ഉഷ്ണം ചെറുതാക്കി (അടുപ്പ
 ത്തവെച്ചു).

112. ദിനംപ്രതി (നാൾതോറും)

113. ഇതിൽ (ഭംഗചികിത്സയിൽ) ഉരച്ചെടുത്തതു [പറ
 യാത്തതു] വേണ്ടിവരുന്നെങ്കിൽ നീമതി (ബുദ്ധി) കൊണ്ടു ഊഹി
 ക്കു ഊഹിച്ചുചെയ്തോളം. എല്ലാ വാതപിത്തഹരവിധിയും (വാ
 തപിത്തങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്ന ചികിത്സയും) ചതവേററവനിൽ
 ദ്രുതം പെട്ടെന്നു (ആലോചിക്കാതെ തന്നെ) ചെയ്യാം. അതു കൊ
 ണ്ടാവാത്തതുമില്ല. ശമനം കാണുകയും ചെയ്യും.

മെല്ലെപ്പവാഹിണിയിലേററഭഗവതരംമാ-
 റ്റല്ലെത്തുചെയ്യുകിലു,മെൽതളിർമേനിനാളി
 കല്യാണി!സീമനിയിൽവന്നുളവായതും,പോ-
 തൃല്ലാത്രിമേഘജവുമായതുപോലെതന്നെ.

2

ഭഗവദചികിത്സ

സീമയിട്ടു പുതുമ്പാർകളഞ്ഞുകൊടി
 വേദോ,മുറയ്ക്കുകതവനകടക്കത്താനോ,
 പാതാനരേനതിലാർച്ചപുരട്ടിയെന്നാൽ
 മാറ്റംഭഗവതരമന്ദരസാർദ്രചിത്തേ'

3

പേരാൽമൊട്ടെള്ളി,നീച്ചിനാളതി,വരകിഴാമമയ്യും വേരിനോടേ
 ക്ഷീരംതന്നിൽപ്പഴങ്ങിപ്പുതഞ്ചലമൊടരച്ചിട്ടുവെട്ടുപുട്ടി
 നേരമെട്ടിച്ചതേയ്ക്കുന്നതുപുനരചികുന്നന്ന,നവ്യംവേണീ-
 ദാദോ'യ്ക്കിത്തീയുംചെയ്യണമുദരവിശുദ്ധീയ്ക്കുവെണ്ടംവിധത്തിൽ.

4

വരണതപഗദ്വികഷായം

മേന്മയ്ക്കു'നിർമാതളത്തോൽ,ത്രിഫല,കൾകുതന്നെച്ചിട്ടെയ്യും
 വേതമാതും
 കൂട്ടിത്താൻകദാമരാക്കിപ്പട്ട,ഗുള,കിവരുംചേർത്തു മോതിച്ചനിത്യം
 കൊഴുംശുദ്ധീകരിച്ചാലുപരികഥിതമാംഭോപനംകൊണ്ടുതന്നെ
 വാട്ടംവന്നീട്ടമീമാലിന്യവളരെവിളംബിച്ചിടാതിഷഡില്ല.

5

അധ്യായം 28

1. ഗുദവലികളിലോ (മലദാരുത്തിൽ വലികളിലോ) കു
 ത്തിപഴക്കുന്നതിനുമുമ്പു 'കുത' എന്നുതന്നെ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടു
 വരുന്നു. (പഴത്താൽ ആയതിനെ 'ഭഗവതരം' എന്നു പണ്ഡിതേ
 ളുമാർ (വലിയ വീടാക്കാർ) പറയുന്നു. അതു പൊട്ടുന്നതുവരെ
 കുതവിന്നു പറഞ്ഞ ചികിൽസകൾ തന്നെ മതി. പൊട്ടിയാൽ
 താഴെ പറയപ്പെടുന്നവ കുതവൃത്തങ്ങളാണെന്നു ധരിച്ചുകൊള്ളുക
 യും വേണം.

2. ത്രിദോഷജവം (സന്നിപാതജന്യമായ ഭഗവദവം) ആ
 യതു പ്രവാഹിണിയിൽ ഉണ്ടായ ഭഗവതരം പോലെതന്നെ.
 ഏതു ചെളിമാലും മാറില്ല.

4. ക്ഷീരംതന്നിൽ (പാലിൽ) മട്ടിച്ചു (ഉരുന്നിതോജിപ്പിച്ചു)
5. കോഴം (ഉദരം) ഉപരി (മേലെ) കഥിതമാം (പറയപ്പെട്ട)

വിശ്വാദി കഷായം

ചുക്ക, നല്ലാടലോടച്ചുവഴുതിനവേൾ, വെപ്പുനാല്പാമരത്തോ-
ലോക്കംഗോപി, പടോല, ക്ഷപകൾ കട്ടുകി, വരറിന്റെ നി

പ്പാമനിതം

ഇക്രമാതകുളളോരനുദിനമൊരു നേരത്തുസേവിച്ചിടേണം,
മർക്കാരേ! ഗുൽഗുലു, ഭേതന, കൾനിയതമിതിൻ മേല്ലൊടിക്കൂ

യെടുക്കാം. 6

ചേതംമട്ടുപഴുത്തുപൊട്ടിടുകിലികപാമരതമാത്രംദിനം

തോറുംസൂര്യൻനില്പിടുന്നളവുസേവിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാൽമതി,

നേരായ് ശുദ്ധി, യണക്ക, മണിവവരാൻ 'ജാതാദി'തൈല

ത്തിനാൽ

ധാരാകർമ്മമാധരിയ്ക്കണമെടേധാരായശ്രീകരേപി

7

പാവോ, ഗുൽഗുലുവേലതന്റെതരിമാശിക്കാലവംഗദൃമ-

ത്തോൽവൈദേഹികളീമഹോഷധികളോ, ചേതന്നമുക്കായയേ

ആവുമട്ടുപൊട്ടിച്ചതേനിലലിയിച്ചുണിന്റെമുഖല്ലില-

സേവിപ്പിക്കുകിലോദഗന്ദരഗം ഭേദ! ഒന്നുനോടിടം.

8

ഭഗവദരമദാനകം പൊടി

ആരോഗ്യഗുൽഗുലു, ത്വീക്കട, കളുമ വിഴാൽവിത്തു, പാടക്കിടങ്ങ,-
ങ്ങോരോദാഹംക്രമാലേറിടമിവയൊതമിപ്പിച്ചതിന്നൊപ്പമായി

ടതായ്) ലേപനം (തേപ്പമതന്ന) ഈ മാലിന്യ (ഭഗവദരമിന്) വള-
രെ വിളംബിച്ചിടാതെ (താമസിപ്പാതെ) വാട്ടംവന്നിടം—ഈ ച-
ലില്ല.

6. ഗോപിപടോലക്ഷപകൾ—ഗോപി, (നന്നാറി) പടോ-
ലം, ക്ഷപ, (വരട്ടയത്തൽ) ഇവ—ഇക്രമാതകം—ക്രമാത അത-
കം രോഗം (ഭഗവദം) അർഭിനം (നാൾതോറും)യെ നേരത്തു സേ-
വിച്ചിടേണം. ഒരു നേരം 'വരണതഗാദി'കഷായം സേവിയ്ക്കു-
ണം. നിയതം (തീച്ചയായും).

7. ഇകപാമരത്തം—കഷായത്തെ 'വിശ്വാദി'യെ മാത്രം ദി-
നം (നാൾ) സൂര്യൻനില്പിടുന്നളവു (രാവിലെ) സേവിപ്പിച്ചുകൊ-
ണ്ടാൽ മതി 'വരണതഗാദി' സേവിപ്പിക്കേണ്ട. ആചരിക്കണം
(ചെയ്യണം)

8. ലവംഗദൃമത്തോൽ വൈദേഹികൾ — (ഇലവംഗമര-
ത്തോടി, തീപ്പലി, ഇവ) മഹോഷധികളോ (ശ്രേഷ്ഠമതന്ന കളോ)

ആരണ്യത്തിപ്പലിക്കാനനമുള്ളകൾതൻ വേദവൈദേഹിമുർവ്വാ-
വേദസുപല്ലഭാപാവിവയു,മിതുകൾതന്നെട്ടിലൊന്നാംകണക്കിൽ

നൽച്ചെറുപ്പന്നന്തര്യം, പിച്ഛല്ലല്ലാററിന്ദംസമം
സച്ചിന്ദത്രിഹിതം, വെപ്പുതൂക്കിയെടുത്തുടൻ 10

മുറയ്ക്കുന്നാൾകുടിൽവേണി ചങ്ങലം-
പരണ്ടതൻ നീരിലുമേവമണ്ണനാൾ
ധരിയ്ക്കുമതരിൽപ്പതുനീരിലും, വിടാ-
തൊരേഴനാൾചിററുതരിൻ നീരിലും. 11

അർച്ചണക്കിപ്പൊടിയാക്കിവെച്ചിനീ-
പ്പറഞ്ഞിടം നെയ്യകലത്തിരാത്രിയിൽ
അരംതകർന്നിടുകിലാറുപോംഗേ-
വരങ്ങളെല്ലാം,മേകഞ്ചിതാളുകി 12

ബൃഹതീമുലാദിപുതം
പ്രൊവേദി'ഭഗവദർത്ഥനക'കൃഷ്ണമാണി-
തീദേവിതംവഴുതിനക്കട,വെപ്പുതൻതൊൽ,
കേരറചിററുതുചേർന്നപടോല,മാട-
പോടക്കൊടിയ്ക്കുടയവേരി,വയറൽകഷായം. 13

9. ആരോമൽപ"ഗുൽഗുലുതീക്കടകൾ (നല്ല ഗുൽഗുലു, കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു, ഇവ) ഓരോഭാഗം ശുദ്ധാലേറിടമിവ ഗുൽഗുലു, കഴഞ്ചു" 1. കൊടുവേലി കഴഞ്ചു" 2. ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊള്ളണം. ആരണ്യത്തിപ്പലിക്കാനനമുള്ളകൾതൻവേത" (കാട്ടുതിപ്പലി വേർ, കാട്ടുമുള്ളകിൻവേർ, വൈദേഹി (തിപ്പലി), മുർച്ചവേർ (പെന്തകന്തവവേർ)കാട്ടുതിപ്പലിവേർ മുതലായവ എല്ലാംകൂടി ഗുൽഗുലു മുതലായ എല്ലാം ചേർന്നടത്താലും തുക്കിള്ളട്ടണം. ഇതുകൾതൻ (കാട്ടുതിപ്പലിവേർ മുതലായവയുടെ) 9, 10, 11 ശ്ലോകങ്ങളെ എന്നായി അനവധിക്കണം.

11. ഏവം (ഇപ്പുകാരം)

12 ഇതിപ്പറഞ്ഞിടം നെയ്യ ('ബൃഹതീമുലാദി') രാത്രിയിൽ ചൂണിൻറമുവ". അരം (ഏററവും) ഭഗവദർങ്ങളെല്ലാം അറുപോം.

13. 13-ം 14-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം

ഒന്നാക്കിസ്ഥായം ഗുൽഗുലു, വഥകടകപ്പാലതൽവിത്തു, കാള-
 നൊന്നിപ്പുലാവിഴാൽത്തണ്ഡുല, മിരവി, വയെക്കല്ലുകാക്കി
 നന്നായ് കാച്ചുന്നനെന്തിഗ്ഗമേലിലകെററീട്ടമോററുത്തന്നെ,
 പിന്നീടാച്ചുണ്ണമായ് ചേതകിലിതിനടമോഹാത്മ്യമോതേണ്ട
 തുണ്ടോ? 14

അഭയാദി പൊടി

ചിററുതേ, ലത്തരി, കെടറവിഴാലിന്റെവിത്തു, കടചയവം,
 താന്നിക്കായ, പുന്ത, കൾനെല്ലിക്കായ, ഗുൽഗുലു, ക്രമാലിതുകൾ, 15
 മാരോപകചികംകലത്തിയടവിൽ ചുറ്റിപ്പിടിച്ചുവെച്ചൊന്നനെ
 ചേതംതേൻചെറുതൾപ്പെടുത്തിനകതംകൂട്ടുകൂട്ടെ നീയേ
 മാറ്റംസർവ്വഭഗവതങ്ങളുമിവയ്ക്കേ വംചികിതീസ്യാശ്രമം
 നേരായിട്ടുചെയ്തതിന്നിമതിയാക്കുന്നേൻമരനാധരേ! 16

നാളീവൃണലക്ഷണം

ഏറെക്കാലംപഴപ്പാണൊരുവിധവുമഹോ! പൊട്ടിവാരാതെന്നിപ്പും
 നീരിന്നുള്ളിൽപെരുത്തിടിനചലമനിലപ്രേരണാവൈഭവത്താൽ
 നേരേധാതുക്കളിൽച്ചെന്നവയെന്തെഴുപ്പിപ്പിച്ചവെച്ചങ്ങുമിങ്ങും
 പാരാതുണ്ടാക്കുമല്ലാവണനികളെ, യെൻപർവതപ്പെട്ടതലാ
 മേ! 17

14. സ്വായം (താനെ) ഏലവിഴാൽത്തണ്ഡുലം (ഏലത്തരി
 വിഴാലരി,) ഉരവു (വരുമഞ്ഞൾ) ഇഗ്ഗരം (ഭഗവതമോഹം) അവി
 ലം (മുഴുവൻ) ഒററുതന്നെ (മരോന്നിനോടു ചേർന്നതായാൽത
 ന്ന) അകററീട്ടം. ആ ചുണ്ണമായ് ('ഭഗവതമോഹം' ചുണ്ണമായ്)

15. കടചയവം (കടകപ്പാലയദി) താന്നിക്കായപ്പുന്തുകൾ
 (താന്നിപ്പു, കടക്ക, ഉവ) ഇതുകൾ ക്രമാൽ-15-ാം 16-ാം ശ്ലോകങ്ങ
 ളുടെ അനന്തം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

16. മോര പകചികം കലത്തി (ചിററുതേ കഴഞ്ഞ് 1. ഏ
 ലത്തരി കഴഞ്ഞ് 2. ഇങ്ങിനെ കൂട്ടി) ചുറ്റിപ്പി (പൊടിച്ച്) മുഞ്ചൊ
 ന്നനെ ('ബൃഹതീമുലാദി') സർവ്വഭഗവതങ്ങളും (എല്ലാഭഗവതങ്ങ
 ളും)

17. അനിലപ്രേരണാവൈഭവത്താൽ (വായുപ്രേരണയുടെ
 ഗുണത്താൽ) ധാതുക്കളിൽ (മാംസാദികളിൽ) അഥ (പിന്നെ)
 അവയെ ഉഷിപ്പിച്ചു.

വലുപ്പമുള്ളിപ്പറമെചെറുപ്പം,
 നീപയ്യകാണായ് വരുമവുണങ്ങളെ
 ചലാക്കി! നാളീവുണനാമകങ്ങളെ
 നാലുകൾത്താരിലറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.

18

ശല്യാനുജരണം നിമിത്തമുള്ളവാം നാളീവുണങ്ങളിൽ
 ശല്യംവേദമെടുത്തറിഞ്ഞ ചികിൽസിപ്പാനൊരുങ്ങിടണം
 ഉല്ലാസംകറയും നിനക്കവിവരിച്ചിട്ടോതിയാലോ, കയ്യാൽ
 ചൊല്ലാംഞാനിത്രകൾക്കുസാധുചരിതം സാധാരണോപക്രമം. 19

നാളീവുണചികിത്സ

നോവും, നീതും, മെഴുനാളിക്കിലവയെക്കീറിപ്പലംവാത്തുവാ...
 ത്താവോളംകഴുകിടണം. ത്തിഫലത്തന്നിപ്പു മാമവെള്ളത്തിനാൽ,
 പൂവാർവേണി'ശ്ശേദരത്തിനതകം പുണ്യങ്ങളും, ശമവീ...
 ട്വാ'വീശ്വാരി'കഷായവും, കമിതാംമട്ടിൽക്കഴിപ്പിച്ചിടാം. 20

ചെറിയമുഖമിണങ്ങളും ദൃഷ്ടപോലാവുണങ്ങൾ...
 കൊത്തുമെടുത്തുവാനുപയോഗങ്ങളെല്ലാം
 കൊളുപറകയല്ലെങ്കിൽ നാളീവുണത്താൽ
 പരവശതയിലാപ്പെട്ടാളുകൾക്കും ഫലിതം.

21

18. നാളീവുണനാമകങ്ങൾ (നാളീവുണങ്ങൾ എന്നു പേ
 രോടുകൂടിയവ)

19. ശല്യാനുജരണം (ശല്യം എടുത്തുകളയാൻ) മുള്ളു,
 കല്ലു, ശരം മുതലായതു ശരീരത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ പെട്ടാൽ ആയ
 തിനു ശല്യം എന്നു പേരാകുന്നു. നാളീവുണങ്ങളിൽ (നാ
 ളീവുണങ്ങളിൽ) അഥ (അനന്തരം) വിവരിച്ചിട്ടോതിയാൽ
 (വെച്ചുപറയുന്നതായാൽ) നിനക്കു ഉല്ലാസം കറയും. സാധാ
 രണോപക്രമം (സാമാന്യചികിത്സ)

20. കമിതാംമട്ടിൽ (പറയപ്പെട്ടമാതിരിയിൽ)

21. മൂലം (അഗ്രം) ശരം (ശരണം) സൂക്ഷ്മമുഖങ്ങളും, ദൃഷ്ട
 ളും, പോലങ്ങളും, ആയ വുണങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്ന ചികിത്സകൾ
 മുഴുവനും നാളീവുണങ്ങളിലും പ്രയോഗിച്ചുപോവുന്നവയാണു്
 എന്നു സാരം.

വാശാജ്ഞാപനാദിപ്രകാരം

വായുപേദനാഭലോടച്ചുവഴതിനമുലങ്ങൾ, പിന്നെ പൂടോലം,
 ഭൂപ്രതീട്ടുള്ള താമരവൃത്തി, തുകൾകടഞ്ചാക്കിറണ്ടെടുത്ത്
 വേപ്പിൽതോലും സരംചെർത്തുപതുക്കലതം നാലു ദിവസത്തിൽ
 താലൂക്കുതാൽ ചതച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് പചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നവെച്ച്
 (കാക്കപ്പ, കടകരോഹിണി, തതിവിടയം, ജീരകം, ചവക്കാതം,
 ഹൃതമൂലം, യമോതകം, കതിരതിരതി! ചുക്കം, അതുവച്ചിലക്കാരം, 23
 താതിരതിപ്പവി, കാട്ടുതിപ്പവിതതിൻവേർ, നൽച്ചെറുപ്പന്നതൻ
 വിടത്തം, മരുളകൊത്തകാട്ടമുളകിൻമൂലം, വിഴാലിന്നതി,
 പുത്തൻചെക്കുത, പാടനൻകട, വയറുവെ, നല്ലമഞ്ചെട്ടി, യാ-
 മിതപ്പൂ, ക്ഷണദാ, മയ, അൾകടകപ്പാലമുഴുത്തുണ്ടുലം, 24

പലമിതുകളുൾക്കൊണ്ടിരുന്ന, തൃതംഗം—
 ഗുലു, വിവരുകകളുംകൂട്ടിനെന്നാലുനാഴി
 ചലമിഴി! വിപചിപ്പൊട്ടൊട്ടറിപ്പാൽകടക്കം
 നിലതടവുകിലുംനില്ക്കില്ലനാളീവൃണങ്ങൾ, 25
 സന്ധ്യസ്ഥിമലയകളിലേറുന്ന നന്നകുഴം,
 സന്ധ്യതണുധരി! മരം, കര, ഗണ്ഡമാല,
 ഹന്താർക്കുട, പചി, ദശമ, പിന്നസമു-
 ള്ളതാകിലുംപിടിവിടാത്തതൽഗദങ്ങൾ 26

22. ആഭലോടച്ചുവഴതിനമുലങ്ങൾ (ആഭലോടവേർ, ചെറുവഴതിനമുലർ) അരുപതുക്കലതം നാലുനാഴിത്തുലത്തിൽ (പതിനാറുണ്ടെഴിവെള്ളത്തിൽ) പചിപ്പ് (കറുക്കി) ചുട്ടിലൊന്നാക്കിവെച്ച് (രണ്ടുദിക്കുണ്ടായി) 22, 23, 24, 25 മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്നായിക്കണം.

23. ഹൃതമൂലം—അഗ്നി (കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങു)

24. മൂലം (വേർ) ആദിത്യദുഷ്ണദാമയങ്ങൾ = ആദിത്യദു (വേവതാരം) ക്ഷണദ (വരട്ടമങ്ങൾ) ആമരം (കൊട്ടം)

25. അശേഷം (എല്ലാം കൂടി) പലം കറുത്ത് അതുവെച്ച് (തെലവെച്ച്) വിപചിപ്പ് (കാച്ചി) കടക്കുന്നിലതടവുകിലും (വേലാസന്ധിയിലായാലും) നാളീവൃണങ്ങൾ നീൽക്കില്ല = ദുരന്തവേലം—ശരിക്കുതന്നെ നാശം.

26. ഗണ്ഡമാല (കണ്ഠസ്ഥിയിലുള്ള നടുവിലുണ്ടാകുന്ന അ

വരേഹം, വരേനാപു, പാണു, വലുതാമർദ്ദ, യക്ഷാമർദ്ദ,
 ഉമം, വിദ്യ, വാതരോഗനിവർത്തം, ദണ്ഡുണ്ടാപല്ലങ്കൾ,
 പെണ്ണാർക്കുമാർക്കിഴിഞ്ഞൊന്നാവി, തുകളും നീങ്ങിട്ടുമാറിനെയ്യപെ.
 നൂറു മഷാർക്കുതന്നവർ, തകലത്താക്കിട്ടുമാക്കത്തേയും. 27

ഗ്രന്ഥിലക്ഷണം

മോസ്സ, മാംസ, മിവനെ തഴുകി, കൈത്തീർ
 പ്രാധാന്യമാന്, വലുതാമർദ്ദ, യക്ഷ, യന്ത്,
 ഏതാതെല്ലാ മികവാർദ്ധ്യമിതന്ന, നില്ക്കും
 നീർതന്നെയാണു മുഴന്നിരുന്നിടകേദം 28

ഗ്രന്ഥിവികിത്വ

അയ്യോദി ലേപനം

കെല്ലേറ്റുന്നകുടക്ക, ചക്ക, ഗദ, മുങ്ങിത്തോൽ, മുറിഞ്ഞ ദവേ-
 വ, പൂ, ക്കത്തമിഴാമവർകളിവയെപ്പയ്യിന്റെ മുത്തലും,
 കൊല്ലലും മിഴിക്കൊട്ടുമാസുരദം താനൊരു പ്ലാലിലും
 യാല്യുത്തൊടരച്ചെത്തുഴയേക്കൊപ്പം 29
 ഉമ്മത്തന്റെ ഫലം തന്നെ കുന്നിങ്ങിട്ടുള്ളിലിതുപുണ്-
 ക്കമ്മത്തിനിലയാൽ പൊതിഞ്ഞതിനേക്കൽ മണ്ണിട്ടതേച്ചതിനെ
 ചെമ്മേചെങ്കനലിൽ പയിച്ചു (തകപ്പകപാലവെള്ളത്തിലോ,
 നമുത്തപ്പുറനീരിലോ, ശുണ്ണമുറിഞ്ഞപ്പുറനീർ തന്നിലോ, 30

26. ഗണ്ഡമാല (കണ്ഠസ്ഥികളുടെ നടുവിലുണ്ടാകുന്ന അ-
 നാധി) പുറത്താകിലും പിടിവിടാത്ത (വിട്ടുപോകാത്ത) മന്ദഗത-
 തങ്ങൾ (വാതരോഗങ്ങൾ) 26a, 27ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ-
 ന്വയിക്കുന്നു.

27. യക്ഷാമർദ്ദം (രാജയക്ഷാവ" എന്ന രോഗം) ഇത് (നേ-
 മി") ഏകത്തെയും അകലത്താക്കിട്ടം.

28. തഴുകി (അഗ്രയിച്ച") വലുതാമർദ്ദം (വടുത്തിലുള്ള ആ-
 കൃതി) അധികവാർദ്ധ്യം (യുററവും ഉറപ്പ്")

30. ഫലം (കായ) ഇതുപുണ്യ (ഇതുപുനിയ്ക്ക) പയിച്ച
 (ചട്ട) ശതകപ്പകപാലവെള്ളത്തിലോ (ശതകപ്പക്കുഴായത്തിലോ)
 നമുത്തപ്പുറനീരിലോ (നല്ല മുത്തയിലയുടെ നീരിലോ) മുറിഞ്ഞപ്പു-
 രനീർ തന്നിലോ (മുറിഞ്ഞയിലനീരിലോ) 30a, 31ഉം ശ്ലോകങ്ങ-
 ലെ ഒന്നിച്ചുവായിക്കുന്നു.

കെല്ലിൽപ്പുഷിച്ചുതു, ശക്തിയിടകല തംശംഖവെണ്ണീറ്റു, താലേ-
പിപ്പാൻ നന്നേററു, മെല്ലാമുഴകളെ മുതറുമിട്ടമീലേപനങ്ങൾ,
പൊൽപ്പു വസ്തിയിടവേ! പുനരുകൾപഴുതാട്ടുപൊട്ടിത്തകന്നാ-
ലൊപ്പിത്തേങ്ങുംവ്രണോപക്രമവിധികളവസ്ഥമാനസാരണ
ഭവേദ്യം. 31

അർബുദലക്ഷണം

ഒന്നായ്ക്കോപിച്ചൊരേടത്തമമരിയദോഷങ്ങൾമാംസം
ചെന്നാൽതെല്ലാത്തി, വൃത്താകൃതി, മുഴന്നിരയെക്കാൾവലിപ്പം, മി-
തംമിതം തഴപ്പ, നിവർത്തമഹാമൂലമാംസി തകാണായ്-
വന്നിട്ടുപോല, താണർബുദവികൃതിനവീനാശ്യവാർകൃത
ലാളേ! 32

സൈമ്യം, മേദഃകാന്ധാധിക്യം, മിതമുകന്താലർബുദംമിക്കളുംനാ-
ളേറെച്ചെന്നപഴുത്തു, സിരകളെയവലംബിച്ചതോവൈകിടാതെ
പാരിച്ചവെപ്പഴുപ്പാ നിട്ട, മിതിനശ്ശംഗ്രഹിതവൈദ്യങ്ങൾതന്നെ
പോതം, പാരംവലിപ്പംതടവിനമുഴയാണർബുദാതകമല്ലോ. 33

അർബുദചികിത്സ

കാസീസാദിലേപനം

കാശീയം, നിദ്ര, യുളളക്കുരി, മുരിങ്ങക്കാഞ്ഞിരങ്ങൾക്കെഴും
വേരോരൽത്തമിഴാമവേര, ധകട്ടക്ക, വ്യാധി, വാനോർമാം,

31. പേയിച്ചരം (അർച്ചന) ശംഖവെണ്ണീറ്റം (ഗംഖ് പട്ട
ണ്ടാക്കിയ രസ്യം) ആരേപിപ്പാൻ (പുരട്ടുവാൽ) അളകൾ (മുഴ-
കൾ) വ്രണോപക്രമവിധികൾ (വ്രണചികിത്സകൾ) അവസ്ഥാ-
സാരണ (അവസ്ഥയെ അനുസരിച്ച്) ഭവേദ്യം ഒപ്പിത്തേങ്ങും.

32. തെല്ലാത്തി (അല്ലമായവേദന) വൃത്താകൃതി (വട്ടം)
മന്ദം മന്ദം (പതുക്കെ പതുക്കെ) തഴപ്പ (വർത്ത) മഹാമൂലമാം (അ-
ടികുന്നതായത്) അർബുദവികൃതി (അർബുദരോഗം)

33. സൈമ്യ (സ്ഥിരത)വും, മേദഃകാന്ധാധിക്യം, (മേദസ്സും
കാന്ധം, ഇവയുടെ ബാഹുല്യവും) സിരകളെ (ഞരമ്പുകളെ) അവ-
ലംബിച്ചതോ (ആശ്രയിച്ച) അർബുദമാകട്ടെ വൈകിടാതെ
ക്രാപതാമസമില്ലാതെ ദൃഢം (മിർച്ചയായും) ഗ്രഹിതവൈദ്യങ്ങൾ
(മുഴുത്തു പറയപ്പെട്ട ചികിത്സകൾ) പാരം (ശുദ്ധം) അർബുദാതകം
(അർബുദരോഗം)

മനോരമപത്മിനിവരയാട്ടുകളിയിലിതൻനിർകൊണ്ടുപുർണ്ണമം
പേരുമേനകമെവർപുരട്ടുമെന്നാമോഗൃഹമേനകിടമേ. 34

തിനയരീടിരികെന്നാമകതനയേ! കളിയിലനിരീതിവേവിച്ചു
പുനരാജ്ഞപുരട്ടിനകൂട്ടതമർബ്ബദാതികൈവെടിമു. 35

പാകത്തിൽമുഖതന്നേവിരലുകളിലെഴുന്നർബ്ബദംതാൻമുറിച്ചു-
മന്യോകംസദേധുവണോപക്രമമേവിലുണങ്ങിപ്പോയ് പത്മിനീദേവം
അകെച്ചെയ്യുംവണത്തിൽപ്രതിവിധികൾപഴുത്തുള്ളതിന്നങ്ങ,
ണക്കം

വൈകാതെത്തിച്ചിടേണംസിരകളിലുളവാകുന്നതിന്നിന്ദവക
മന്യോ 36

ശ്ലീപലക്ഷണം

മുഖസ്ഥാനംവെടിഞ്ഞിട്ടരിശമൊട്ടകാമപ്രായദോഷങ്ങൾതാനേ
ഗാത്രത്തിൽ താഴെയെത്തി, പുനരാട്ടവിലസ്മണ്മാംസമാർദ്ദ
തയിലൂടെ

കാൽദോഷപാപകുടുന്നീരേററുമടികളിലോ, ജ്വാന്മദാഗങ്ങൾ
തൻതാ-

ഴഞ്ഞല്ലാത്തതോ, പേർത്തിട്ട, മന്യോമോയ് നിന്നമതായിട്ടും. 37

34. നീദ (വരട്ടമഞ്ഞൽ) വ്യാധി (കൊട്ടം) വാണോർമേന
(ദേവതാരം) ആരോഗ്യമേന (അരോഗതയെ)

35. ആജ്ഞം (നേയ്യും) അർബ്ബദാർത്ഥി (അർബ്ബദംകൊണ്ടുള്ള
രുകടം.)

36. പാകത്തിൽമുഖ (പഴക്കുന്നതിൽമുഖ) അന്യോകം (അ
ന്യം) സദേധുവണോപക്രമം (സദേധുവണചികിത്സ) പഴുത്ത
ഉളതിന്ന (വണത്തിൽ പ്രതിവിധികൾ (ചികിത്സകൾ) അകെ
(മുഴുവൻ) ചൊഴും സിരകളിൽ (തൊമ്പുകളിൽ) ഉളവാകുന്ന അർ
ബ്ബദത്തിന്ന ഉണക്കം വൈകാതെ എത്തിച്ചിടേണം. അതു ഉടൻ
പഴക്കുന്നതാകയാൽ അതിയായ പഴപ്പിന്നിടയാക്കാതെ മന്യോമോ
യ്ക്കി വേഗേന ഉണക്കണം

37. മുഖസ്ഥാനം (ശീരസ്സ്) ഗാത്രത്തിൽതാഴെ (അധരമീര
ത്തിൽ) പുന (പിന്നെ) അസ്മണ്മാംസമാർദ്ദത്തിലൂടെ (രക്തമാം
സവഴിയ്ക്കൂടെ) കാൽദോഷം (കാലി) ജ്വാന്മദാഗങ്ങൾ [മുട്ടക
ൾ] അതു [അവലിയന്നീർ] ദ്രവമായ [സ്ഥിരമായ] നിന്നമതായി
ട്ടും. അന്നീർ സ്ഥിരമായി നിന്നാൽ ആയതിനെ “മത” എന്നു
പറയുന്നു.

ശ്ലീപദചികിത്സ

അന്യനസർവ്വഗുണസംഗീനീഭനാണെന്നു-

ല്ലിന്നുള്ളനീരിലമരവുവരച്ചുകൂട്ടി

നന്നായ്ക്കുറക്കിക്കൊരസാഗ്രതപേരത്തട്ടുതു

പിന്നെപ്പുരട്ടുവതു മഞ്ഞാഴിവാൽപ്രധാനം.

38

ഉത്തുതുതൻഫലമുരഞ്ഞൊരുതെച്ചിവേരൻ

ചമ്മംമുരീങ്ങിയുടെതോലി, വയോക്കെയൊപ്പം

ഒന്നിപ്പതിൽ മൂന്നുതായ് തമിഴാമവേരം,

തന്നാലിലൊന്നുകൂടുക, കന്നിവിൽക്കലത്തി

39

മോർക്കൊണ്ടുരച്ചിളയ ചൂടുപെടുത്തിവെച്ച-

ശ്ലോകം വിശേപവിധി ചെമ്പുകിൽമതുനീങ്ങും,

ലോകാംബിദകിപതവനൽതോലിതന്നമേവം

മാഴ്കാതരച്ചുകുചേർത്തുപുരട്ടിടാമേ.

40

ദുർവ്വാളതാദി ആവണക്കണ്ണു

കുറുകു, ചിറന്തത, ലരിപ്പാമ്പച്ചമ്മ, ഞൾപലകന്റൊണ്ടായ്

തെക്കിപ്പിച്ചതിൽവീരുംപെരുകിയതമിഴാമവേരതസമം

41

പേരത്താക്കുപ്പതിനാറിക്കണ്ടഴിയതാം പച്ചിമർച്ചുതുതമിലാ-

മട്ടിപ്പിട്ടുപചിച്ചുകാലൊഹരിയാകുമ്പോളരിച്ചങ്ങിനേ

വൃത്തുകായകൾമൂന്നുരച്ചസമമീഴച്ചേമ്പിലല്ലുള്ളനീ-

ലൊത്തേരണ്ടലുമെണ്ണവാനുരതെന്നാഴികാച്ചിടണം.

42

38. സാഗ്രത [കൂട്ടിത്തം]

39. ഫലം (കായ്) ചമ്മം (തോലി) തന്നാലിലൊന്നും. തതിന്റെ (തമിഴാമവേരിന്റെ) നാലിലൊന്നുപോം. 39, 40 ശ്ലോകങ്ങളെ അന്വയി അന്വയിക്കണം.

40. അശ്ലോകം (മാരാളം) വിശേപവിധി (പുരട്ടുക) ഏവം = ഇപ്രകാരം (മോർക്കൊണ്ടു) മച്ച (മേൽ)

41. ചമ്മം (തോലി) 41, 42 ശ്ലോകങ്ങളെ അന്വയി അന്വയിക്കണം.

42. അമട്ടിപ്പ് (ചുരുപ്പ്) പചിച്ചു (കുറുക്കി) കാലൊഹരിയാകുമ്പോൾ (നാലിക്കണ്ടഴിയുകയോൾ) വൃത്തുക (നന്നായി) ഏരണ്ടലും ചുണ്ണു (ആവണക്കണ്ണു)

അതുസേവിയുണ്ടെന്നിത്യമതു തന്നേപരമം,
 ഭൂതനൈവൽവിദ്യമതു, ലതയൈതദാവർത്തി || 43
 ചരിതനന്ദനാദി കഷായം

വൽചിനന്ദതു, പടോലമതിയതിവംശിഫലപാത, ചെറുപയറ,
 പുൽചണ്ഡി, വേപ്പതൽതൊലി, തേൻചെങ്കിറവതൽകഷായ
 വൃന്ദോത്തം. 44
 വില്പകാരസ്തരാദി തൈലം

കൊണ്ടാട്ടംപുവളക്കൊണ്ടിരളരട്ട, കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, ദേവതാരം,
 കൊണ്ടൽക്കരം, കട്ടക്കുഞ്ഞാലി, തിരുപലരേർ നെപിളക്കു ന
 തരന,
 രണ്ടരണ്ടപലംചിററുതു, പനരതിൽപ്രാതിയാംറാസ്സ, യുള്ളിൽ
 കണ്ടാലുംനീയതിൻനേർപകരിയവ, മെടുത്തിപ്പദാർത്ഥങ്ങളെ
 ല്ലാം 45

എപ്പത്തുരണ്ടിടങ്ങു നൽപ്പാമസ്തികലിത്തുകറക്കി
 എട്ടിലൊരൊഹരിയ നാക്കിക്കൊട്ടംശതകപ്പകയുതക്ക, മകിൽ, 46
 നാമപ്പു, വടി, തുണിയാത, മിന്നിയോരോരോചനം, ചന്ദനം,
 തുമക്കെട്ടി, മയിൽക്കൊഴുന്ന, ചകിയന്നിടണവിണ്ണാർക്കരം,
 നീർ, കക്കായ, വയമ്പ, രത്തകലിന്ദംറാദിസപതം, കരി-
 കാർ, മമ്മുനകഴച്ചുമാത്രമിവയെക്കല്പിക്കരിച്ചങ്ങിനേ. 47

കൊരുപ്പാലിത്താഴി, തൽപ്പകതികണ്ടിട്ടാവണക്കെണ്ണയും,
 തക്കനെണ്ണയെഴുതുന്നാഴി ചഴ ചാമ്പുണ്ണപലിപ്പൊട്ട നാൾ
 മകെ'ളു ചന്ദിതേപ്പവർഷവിഷമംകൂടാതെതെന്തറുപോ-
 മെക്കണ്ണാണിതുമേലിലേല്പുകയുമില്ലിത്തേണ്ണശീലിത്തുകിൽ. 48

43. ഏനാൽ മതി ഭൂതം (ഉടനെ) വിദ്യം.

44. ഓത (ദേവതാരം)

45. ചിററുതു രണ്ടും രണ്ടും [നാലു] പദം = അതിൽപ്രാ
 തിയം [ചണ്ടുപലമായി] രാസ്സ [അരത്ത] അതിൻ (അതായം) ടെ)
 നേർപകരി (തൈലം) യവം. ഇപ്പദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം എടുത്തു.
 45, 46, 47, 48 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനായീച്ചകൊള്ളണം.

46. നൽപ്പാമസ്തികൽ (നല്ല വെള്ളത്തിൽ) അതു വെള്ളം
 എട്ടിലൊരൊഹരി (നാലിടങ്ങഴി)

48. തൽപ്പകതി കണ്ടിട്ട (തെന്നാഴി) പലിപ്പ (കാപ്പി)
 മൂർച്ഛനി (തലയിൻ) ഇതു (മതു)

അപചിലക്ഷണം

മനഃമന്ദം പശുപ്തം, നീയകട, യൗതമ്യമായി നിത്യം നീറും, കാ-
 റിന്ദും, രൗക്ഷ്യം, അർദ്ധശയനം, വചനനിമിത്തമോരോക മക്കൾ
 കുന്നിച്ചുറ്റാനുനയിക്കുമ്പോൾ കളിക്കുമ്പോൾ, കഷ്ടതയും,
 പിന്നെക്കണ്ണും, കഴുത്തുപിടിച്ചു, ധടി, യിവയ്ക്കിൽ സ്തംഭവിച്ചിട്ട
 മരത്രം. 49

വർത്തനവരാനുപാകപ്പെട്ടതേവ, പഴപ്പെട്ടതും മേലന്വേ-
 രാണനന്ദനാഥം! ചെറുത്തൊഴുതുമോത ചലം വെച്ചു കിട്ടി
 ധന്യം,
 എന്നലൊന്നിനുകയും ചെയ്തിട്ടു സ, മണങ്ങിട്ടമൊന്ന, പ്പോഴമ-
 റെറാണങ്ങ, മേറൊന്നു കിട്ടിക്കുറിക്കരമിടേ തമട്ടുമാറ തെനില്ലം. 50

പോരാസദാപികുറുപ്പടലം കണക്കെ-
 യേറിക്കറഞ്ഞമതമിടയെന്താജിനും,
 ആർച്ചധരിച്ചു പചിയരണിത, ഗണ്ഡമല-
 പ്പേരിട്ടു പോലുമൊത്ത കൂട്ടരികൾ പണ്ട 51

അന്യന്ദാർ, ഗളസന്ധിമദ്ധ്യത്തിലായാൽ മരുന്നില്ലാതിരി-
 ന്നിപ്പോയിരുന്നിടം! ഗണ്ഡമാലയിൽ പേരാൽ തീട്ടമാറില്ലാപാൽ,
 പ്പോന്നിട്ടു കടവും, പനിക്കരകളും പാശ്ചാത്യം മരുന്നും,
 വന്നെററിട്ടു കിടന്നു സുതുമ്പചിക്ഷാക്കെടുത്തിച്ചിടണം. 52

49. മനഃ മന്ദം (പതുക്കെ പതുക്കെ) ഉന്നിയ. ഉന്നിയ (ഉ-
 ള്ളിൽ തട്ടിയ) കാറിന്ദാർ രൗക്ഷ്യങ്ങൾ = കാറിന്ദം, അരൗക്ഷ്യം
 (സ്തിമധത) ഇവ-കണ്ണും [കഴുത്തു] സംഭവിച്ചിട്ടം (ഉണ്ടാകും).

50 പാകപ്പെട്ടം (പഴക്കം) കത്തനികരം (കരുണയുടെ കൂട്ടം)

51 സദാപി (എല്ലായ്പ്പോഴും) കരുതാജി (കരുണയുടെ) ന-
 നം (നിശ്ചയം) ഇതു (കരുതാജി)

52. അന്യന്ദാർ (വേറെ ചിലർ) ഗളസന്ധിമദ്ധ്യത്തിൽ
 (കണ്ണസന്ധികളുടെ നടുവിൽ) ഇതി (എന്ന) പാശ്ചാത്യവും
 (വാരിദാഗങ്ങളിൽ വേദനയും) തൂജിച്ചിടണം (രൂപേക്ഷിക്കണം)
 മൂക്കടവു മുതലായ ഉപദ്രവവ്യാധികളോടുകൂടിയ അപചി അസാ-
 ഘ്യമാകുന്നു എന്നു ഭാവം.

അപചിചികിത്സ

പ്രാണേശിപാത്തിടകപിത്തകഫപ്രകോപ-
മാണേനിദാനമപചിച്ഛ, തുകൊണ്ടിതികൽ
വേണംവിരേകവമനങ്ങളോരേനിലയ്ക്കും,
ക്ഷീണംകമിച്ഛുവനവയ്ക്കതകംമതന്നം.

53

ഉദയശോധനം നെയ്യ്

നീരിൽത്താർമിഴീനാഗദന്തിയുടെ വേരവേകഷായം, മല-
കാരക്കായവയമ്പിരട്ടിമധുരം കല്ലുകരിപ്പാനിവ,
കുറോടിപ്പടികാച്ചിവെച്ചനറുനെയ്യല്ലംകഴിപ്പിക്കുകിൽ-
പ്രാണമേവമനത്തെച്ചും, വയറിളക്കത്തെയ്യും, ഉണ്ടാക്കുമേ.

54

വചാദി ചൂണ്ണം

ആനംവയ്യയും, വടി, തീപ്പലി, പിണണനെല്ലി-
ഷാ, നാഗദന്തിയുടെവേരി, വയർപരാഗം
തേനെന്ദ്രമേന്ദ്രനുകരാ, മിതുതുലൂമാക-
മാണേച്ചിനോട്ട് ഉദയശോധന'മാകയാലേ.

55

ചാലേമുക്കായമെത്തൽപ്പെറ്റവഴുതിനവേർദ്ദേവതാങ്ങളല്ല-
നാലോനീർമാതളത്തിൽതൊലിയടവിന വേപ്പിന്റെ വല്ലം, പ
ടോലം,

53 പിത്തകഫപ്രകോപം (പിത്തകഫങ്ങളുടെ കോപം)
നിദാനം (കാരണം) ഇതികൽ (അപചിയിൽ) വിരേകവമനങ്ങൾ
വിരേകം, (വയറിളക്കുക) വമനം (ചർദ്ദിക്കുക) ഇവ ഒരു നില
യ്ക്കു വേണം. അക്ഷീണം (അഹാരം) അവയ്ക്കു (വിരേകവമനങ്ങൾ
ക്ക്) ഉതകും മതന്നം കമിക്കുവൻ (പറയാം.)

54 ഇവ കല്ലുകരിപ്പാൻ (അച്ചുകലക്കാൻ) വമനത്തെ
(ചർദ്ദിയെ) യും.

55 വടി (ഊട്ടിമധുരം) പരാഗം (പൊടി) ഇതു (പൊടി)
ഉദയശോധനം (വിരേചനവമനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നത്) ആകയാൽ
തേനെന്ദ്രമേന്ദ്ര 'ഉദയശോധന' നെയ്യിനോട്ട് തുലൂമാകം. ഒരു
രസവിപ്പിക്കുന്നതിന്നു പകരമായി 'വചാദി' ചൂണ്ണം രസവിപ്പി
ക്കുന്നതിന്നും വിരോധമില്ല.

56 വാലക്കൊഴിഞ്ഞിൽക്കടകൾ (ആടയോടവേർ, കൊഴി

പൊലോപാലക്കൊഴിഞ്ഞിരിക്കുകകളി, തുകൾ തൻക ചാഹനീർ റ
ബഡമാലാ-
 ചാലാകെതീർത്തിട്ടം ഗുരീഗ്ഗുലു, കപ്പു,വിവചേത്തട്ടസേവിച്ച
കൊണ്ടാൽ, 56

ലീചാവതിത്രിഫലതൻകഷായവെള്ളം-
 ത്യാലകൊഴിഞ്ഞിർക്കുരേററമാച്ചു നജ്ജം,
 ആലേപനത്തിനുമിതപ്പെട്ടമേ പചിച്ച
 പാലീൻപൊടയൊടിണക്കിന്മരച്ചകാത്തും, 57

വരണത്തൊലിദമവിശാലമിതവിവരോ,മലമുക്കിയിലതാനോ,
 തൈരിൽപ്പുഴുതീയാത്തസ്തൈരപ്പുറപ്പട്ടിടാമത്രം. 58
 കണ്ടുതീരുകതിര,പൈ,പിടയാടി, വററി-
 പൊന്നിൻകളമ്പുകരയങ്ങിനേടസ്മാക്കി
 പിന്നീടരച്ചകടകെണ്ണയിലിട്ടചാലി-
 ചോന്നായപുരട്ടുകമുറമേപചിമുക്കിൽ. 59

പാലോടെതൃത്തളവാണ്പിഴത്തു പൊട്ടി-
 യാലോവൃണപ്രതിവിധിക്രമോപരിജ്ഞം,
 ആലസ്യമരപചിശാന്തിവത്താടിന
 തൈലങ്ങമേരമുടിയിൽപ്പുതമാനിടേണം. 60
നിർഗുണ്ഡധ്വാദി തൈലം

മന്തക്കാരി കത്തൊച്ചിതൻകയിലതൻനീദികൽവെണ്ടുചന്തം,
 പൊൻകൊള്ളു നകടക്ക, ദോഹിണി,വയറൊപ്പാപ്പനാരക്ക, നിവ
 കല്ലംചേർത്തുപചിച്ചരിച്ചതിലഞ്ചതാനോ, വെളിച്ചെണ്ണയോ
 കൈക്കൊണ്ടിട്ടു ശിരഃസ്ഥവത്തിലപചിക്കാരേററപ്പും നജ്ജണം 61

തെരിൽവേൾ, ഇവ) കചാഹനീർ(കഷായവെള്ളം) ബഡമാലാമാരി
 (അപചികൊണ്ടുള്ള ദുഃഖം).

57 ആലേപനത്തിന്മേ (പുരട്ടുവാൻ)
 58 വരണത്തൊലി (നീർമാതളത്തൊലി) ആത്തസ്തൈരം
 (സ്തൈരംതന്നെയാട്ടുകടി)

60. വൃണപ്രതിവിധിക്രമം [വൃണചികിത്സാക്രമം] അപ
 ചിശാന്തി [അപചിശമനം] ഏറെ (പ്രത്യേകം) മുടിയിൽ [ശിര
 സ്സിൽ].

താലമുലാദിതൈലം

നിഷ്ഠാധമനിമിന്ദകരിവനവേദിണക്കി
വെട്ടുന്ന ചിററതൃതരതകൾ, ദേവതാരം
കല്ലുത്തിനി, പൂടിപചിച്ഛാത തേങ്ങയെണ്ണ
തേയ്ക്കുന്നവചപചിനിങ്ങുപകൾഗീലേ,

62

കന്തകാദിതൈലം

താരിൽത്തേൽവാണി! തേററാമരമുരടി, തമുളളിഞ്ചെറവേദാ,
വണക്കിൻ
വേരി, ദ്രവ്യങ്ങളാലേസമുചിതനിലയിൽത്തീർത്ഥിതംകപാമ
നിമിതം
തന്മേലാമൽക്കണ്ണുകൾക്കകലതമദയയെക്കല്ലുമാക്കിക്കുറവക്കി
സൈ പരംചാച്ചംവെളിച്ചെണ്ണയുപചിവികപരത്തിനാപത്തു
ചേർക്കും. 63

ലോഭാദിപുകത്തിരി

ഊക്കുണ്ടെന്നാകിൽമേദകഫശമകരമാം ധൂമവും, നന്ധൂവും, ക.
പ്പിങ്കാരം, പോക്കിടാംചോരയു, മടവൊട്ടപാച്ചോററിതൻ
തോലുകൂട്ടി
മുക്കായ, കണ്ണുതക്ക, ത്രികട്ട, വിഷു മന്ദാത, ക്കൂട്ടാട്ടിന്റെ പാലിൽ-
കല്ലിച്ചുണ്ടാക്കിടേണംതീരികൾപുകവലിപ്പിപ്പുവാൻതെമ്പുണ്ണം.

മഞ്ജിഷ്ഠാദിപുകത്തിരി

മഞ്ജെട്ടിത്തിരുവട്ടകപ്പശകളും, കിച്ചുരീയും, കൊട്ടവും,
നഞ്ചിൻപേർകലത്തന്നതും, ത്രികട്ടവും, പാടിരദാരക്കളും,

62. നിഷ്ഠാധമനിമിന്ദ (കഷായവെള്ളത്തിന്) പചിച്ഛാത (കാച്ചിയ)

63. സമുചിതനിലയിൽ (വേണ്ടമാതിരിയിൽ) കപാമനിമിതം (കഷായവെള്ളത്തിൽ) അദയ (കടുക്ക)യെ. സൈപരം പതുക്കെ (തീച്ചു വളരെ ഊക്കിൽ കത്തിക്കൊരു) അപചിവികാരത്തിന് (അപചിരോഗത്തിന്) ആപത്തുചേക്കും. അപചിരോഗത്തെ തീരെ നശിപ്പിക്കും.

64. മേദകഫശമകരമാം (മേദസ്സും, കഫവും, ഇവയെ ശമിപ്പിക്കുന്നതായ) കല്ലിക്കാരേ (ചെച്ചാം) മുക്കായ (ത്രിഫല) വിഷു മന്ദാത (ദേവതാരം) കല്ലിച്ച (അച്ച) തിരികൾ ഉണ്ടാക്കിടേണം. ശിലമേൽ തേച്ച തിരിച്ചുതിരിയാക്കി ഉണക്കിവെക്കണം.

പിഞ്ചാംപച്ചിലയുകൊഴിഞ്ഞിൻമുരടിൻകപാമത്തിലൊന്നായര-
 ചഞ്ചാരതേരിരിയാക്കിയവൻ ഗുണമതിനേരും, ഗുളാലാപിനി! 65
 'ഭൃഗേവപ്രവരാകൃതേപുകവലിപ്പാദാത്തനാളല്ലയെ-
 ന്നാലേന്താഞ്ഞനിവൃത്തി?യോതിടക'യെന്നല്ലകാഠിക്കന്ത നി
 തൈലംചേർന്നൊന്നനെയ്യിലാഞ്ഞിരിനനച്ചവിൻകൊല്ലത്തിക്കെട്ട-
 ത്താലുണ്ടാംപുകുദശ്വഴുവണകദംബത്തിങ്കലേല്പിക്കണം. 66

നസ്യശിന്താ ഭരണപഥവാദിതൈലം

ചേലാനിസ്തപ്ത, ദാത, ത്രികട്ട, വടി, വിഴാൽവ ത്തി, വററിക്കെറ
 കല്ലം

താലേനല്ലെണ്ണകാച്ചീടണമുചിതതരംസാവനംചെയ്തവതിനായ്,
 ആലേപിക്കാംപഴക്കാത്തപചിയിലിതുനസ്യത്തിനാളല്ലയെന്നാൽ,
 മാലില്ലെങ്കിൽക്കട്ടംചോരകൾകളുരുവതിനട്ടയിട്ടീടവേണം. 67

ഇരുപത്തിനാലാം അധ്യായം

നീരിൽത്താരിപനീരിലൊട്ടുവടിതൻകല്ലംകലക്കിപ്പശു-
 ണ്ണീരൊത്തസ്തമൊഴൊഴിച്ചവിപചിച്ചീടും വെളിച്ചുണ്ണയോ,
 നേരേതെന്നിലരച്ചിട്ടിടമുരംതാനോ, പുരട്ടീടുകിൽ
 തീരൊത്തെന്നപഴത്തളിക്കൊളിവിലാം പാൽവാണം!

പാലുണ്ണികൾ. 1

65. നെഞ്ചിൻപേർ കലരുന്നതും (മനുഷ്യാലേയും) ചോടിത്താ-
 രക്കളും (ചരണം, ദേവതാരം, ഇവയും) കപാമത്തിൽ (കഷായത്തി-
 ൽ) അതിനും (തിരിക്ക്) ചുണ്ണം ഏറും.

66. ആഞ്ജലി (ഭോജി) കലിക്കുന്നു (പറയുന്നു) തൈലം (ന-
 ല്ലെണ്ണ) (വണകദംബത്തിൽ) വണങ്ങട്ടെ കദംബത്തിങ്കൽ (സമു-
 പത്തിൽ)

67. കല്ലത്താലേ (അരച്ച പച്ചവെള്ളത്തിൽ കലക്കി) ഉ-
 ചിതതരം (ഏറവും ഉചിതമാംവണ്ണം) നാവനം [നസ്യം] ഇരു-
 [തൈലസമാധി] എണ്ണ ആലേപിക്കാം [പുരട്ടാം] മാലില്ലെങ്കിൽ
 [രോമിക്ക് ഉപദ്രവം തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ].

അധ്യായം 24

1. നീരിൽ താരില [താമരയല] നീരിൽ-വടി തൻകല്ലം
 [തുരട്ടിമധുരം അച്ചത്] പശുക്കുറഞ്ഞ (പശുവിൻപാലിനെ)
 വിപചിച്ചീടും [കുപ്പുന്ന].

പാലുണ്ണിതർജ്ജനനമോക്ഷമതൻ്റെ ചങ്ങ-
 ഉപാജ്ഞാന,കർമ്മനാലിതിനേക്കെടുപ്പാൻ
 മാലദാവരണിനതകണചികിത്സയോരോ-
 ന്നാലോചനാതികവെടുത്തുനടത്തിടട്ടെ.

2

യവപ്രഖ്യാപികീത്സ

സൗത മനോരോല,കൾപൊന്നാരിതാനം,കൊട്ട,മിതുകൾ
 തൈർന്നീറിൽ

തരമോടാച്ചപുരട്ടാൻ തന്നിയവപ്രഖ്യാമേൽവിയപ്പേറ്റി 3

തന്നിയേ ചിലതുപഴത്താൽകന്നിവോടേവ്രണചികിത്സചെയ്യണം,
 ഇനിയോതുന്നതുകളിലുംപന്നിമതിമുവി!സന്ദ്രഭാമതിതരണം. 4

അലജി ചികിത്സ

നന്നാറിക്കട,മാഞ്ചി,മഞ്ഞള,രിതാരം,ഭാത,വേവുവടമേൽ
 നീന്നുംതോൽ,മനരോല,കാടിയതിലോതൈർന്നീരിലോവെച്ചിവ
 മയിജ്ഞാതയരച്ചെത്തു,വിധിയാംവണ്ണംവിയപ്പിച്ചതിൽ.

പ്പിന്നെത്തേക്കുകതന്നയാണലജിയെപ്പോക്കുംകറുംകെഴുവാം. 5

പാപ്പോറ്റിക്കൊലി,തരിതാരമോത്തമഞ്ച-
 ടിച്ചുണ്ണം,പുറതിരൊവി,വരറിനെയും

2. ജനനം (ഉല്പത്തി) മതൽകഫങ്ങളാൽ (വാതകഫങ്ങളാൽ) നൂനം (തീച്ച) ഇതിനെ (പാലുണ്ണിയെ) അവരറിനെ (വാതകഫങ്ങൾക്ക്)

3. വിയപ്പേറ്റി (വിയർപ്പിച്ചതിനുശേഷം) പുരട്ടാം. കഫവാതങ്ങളാൽ മാംസാന്ത്രയങ്ങളാക്കി ഉത്ഭവിപ്പിക്കപ്പെടുന്നവയും, മവാക്രതികളാലും, വേദനയില്ലാത്തവയും ആയ കുതങ്ങൾ യവപ്രഖ്യാകുന്നു.

4. ഇനിയോതുന്നതുകളിലും (അലജിമുതലാമവയിലും) സന്ദ്രഭാമതിതരണം (പഴത്താൽപിന്നെ വ്രണചികിത്സ ചെയ്യണം)

5. അലജി എന്നത്, മുഖമില്ലാത്തതും പരപ്പുള്ളതും വൃത്താകാരമായും ഉരുണതും ഉള്ളിൽ അല്പം ചെറുതുള്ളതും ആയ കുതവാകുന്നു.

6. മേൽച്ചൊല്ലീടിനവിധമായ് (കാടിയിലോ, തൈർപ്പൊളുത്തിലോ) കച്ചപിജ്ഞം ഇപ്പണി (ഈ ചികിത്സ) മതി. ആക

മേൽച്ചൊല്ലിടുന്നവിധമായരച്ചതേജാം
പിച്ഛല്ലിപ്പുണിമതികച്ചപിണ്ഡമോത്താൽ.

6

കുപ്പുപീചികിൽസ

മാക്കിരക്കല്ലിനിവളാമ്പുകടകിവ,യല്ലെങ്കിൽമാധുകസാരം
മുക്കുകായംവയസ്കിച്ചറിയഗണ,മിണങ്ങീട്ടമീറ്റുപ്പുതാണോ,
മൽക്കാലംതാകാഞ്ചിയുംകന്മതമോടശതകപ്പുസ്സുറുക്കളുംമേ-
ളിയുംസാമ്പ്രാണിയോ,പേന്തുപരികഥിതമാംമട്ടരച്ചുംപുരട്ടാം. 7

പനസികാചികിൽസ

ധരിയ്ക്കുകരിതാരമോത്തകതന്നൊച്ചിതൻവേർ,കരി-
കറിഞ്ഞിമുരട,ക്കവേഗം,മനയോലയിച്ചൊന്നവ
കരിങ്കഴലിയികാർമുറിക്കിലംസത്തിലതൃപദോ-
ലരച്ചുപുരട്ടിയാൽപനസികായംപാഞ്ഞുപോം. 8

പാഷാണഗർഭരൂചികിൽസ

മാഗിയ്ക്ക,മാഞ്ചി,പതകപ്പ,മനസ്സതിൻപേ-
രേശ്ശുംപദോലംമലരിയെന്താലി,യെന്നിമെല്ലാം

പോലെ ഉമർച്ചയോടുകൂടിയ അഞ്ചോ ആറോ മുഴകൾ അടുത്തടുത്തായി ഉണ്ടാകുന്നതിന്നു കുപ്പുപി എന്നു പേരാകുന്നു.

7. മാധുകസാരം (ഇരിപ്പക്കാതൽ) മുക്ക (തൃഫല) ശതകപ്പുസ്സുറുക്കളും = ശതകപ്പ, സുരട്ടു (ദേവതാരം) ഇവയും മേളിക്കും (ചേർന്നു) ഉപരി (മേലേ) കഥിതമാം (പറയപ്പെട്ടതായ) മട്ട് (കാടിയിലോ, തൈർവെള്ളത്തിലോ)

8. അക്കവേഗ (എരിക്കിൻവേർ) കാർമുറിക്കിലംസത്തിൽ (കർമുറിക്കിലനിരീൽ) പനസികായം = പനസിക എന്ന ആമയം (രോഗം) പനസിക എന്നത് ചെവിയുടെ ഊർദ്ധ്വഭാഗത്തിലോ, വക്കത്ത് എല്ലാവുമോ, കാറിനടുത്തോടും, ദുസ്സഹവേരോയോടും, താമര ആമ്പൽ മൈതൽചെങ്ങഴിനിൽ കരിംകൂവളം ഇതു കളിൻ ഒന്നിന്റെ കിഴങ്ങിന്റെ ആകൃതിയോടും തുടി ഉണ്ടാകുന്ന കടവാകുന്നു. ഇതിനേയും വിയർപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമാണ് മാനു പുരട്ടേണ്ടതു്.

9. മനസ്സതിൻപേരേശ്ശുംപദോലം (മനയോല) പാഷാണഗർഭഗാം = പാഷാണഗർഭം എന്ന ഗരം (രോഗം) പരിശോധം

മേഘാംപടിസ്തു തമീർന്നീരിലരച്ചതേച്ചാൽ
പാഷാണഗർഭദൃശ്യംപരിഭ്രാന്തമാകും.

9

രാവേ, മന്ദനയോല, മന്ദഗമനമഞ്ഞ്ചട്ടി, പാച്ചോററി-ൽ
തൊൽക്കവയ, കരുവേരതൽതൊലി കലന്നാതക, മെൻതകമേ!
പ്രീവാണാർത്ത, കണ്ണത്തക്ക, മിവയും മേൽച്ചോ നവസ്തും വേറും
മൈൽവെള്ള ത്തിലരച്ചതേപ്പതിന്നനെ നാനിയോന്നു നമേ. 10

മുഖമുഷികാചികിൽസ

വർപാച്ചോററി മഹീതഹത്തൊലിയോടെ, മഞ്ഞ്ചട്ടി പൊൽമര-
പ്പൂ വിച്ചോന്നവയോ, വയമ്പുകൾക്കൊത്തമ്പാലതർവിത്തുവോ,
മുമ്പൊന്നപടിസ്തു പൂരദിനം തേപ്പിക്കി ലില്ലാതെയാ-
മൊവാട്ടു മുഖമുഷികാർത്തി, മുഖചന്ദ്രാപാസ്യ പരേതരേനി 11

ഇല്ലെങ്കിലെന്തു? നവനീതമധുസ്സുഹി? പ്പേർ
ചൊല്ലും മേന്മൻ പതിനഞ്ചുദിനം തികച്ചും
കല്യാണനൃപിണി! കിടാങ്ങൾ കഴിച്ചിടട്ടെ-
യല്ലീകലാചിതിയോടു ഞ്കഴിച്ചശേഷം. 12

പത്തുകൾ ചികിൽസ

എന്നെ കേട്ടമുഷിഞ്ഞുവോ നവനം? നല്ലാക്കരത്തൊലിനെ-
ത്തന്നെ വാടി? ഗണം, തിയാമ, യിവാക്കാൽ നിർമ്മിച്ച പൂണ്ണ ത്തിലൊ,

(ഗമിച്ചത്) ആകും (ശമിക്കും) അല്പമായ വേദനയോടുകൂടെ ഹൃദ-
സ്സന്ധിയിലുണ്ടായി സ്ഥിരമായി നിൽക്കുന്ന നീരർത്ഥ പാഷാണ
ദുഃഖമാകുന്നത്.

11. വർപാച്ചോററി മഹീതഹത്തൊലിയോടെ (വലിയ
പാച്ചോററി കരത്തിന്റെ തൊലിയോടുകൂടി) മുമ്പൊന്നപടി
ക്കു (മൈൽ വെള്ളത്തിൽ) അശദിനം (ദിവസം തോറും) മുഖമുഷി
കാത്തി (മുഖമുഷികാരോഗം) പൂർത്തുളളിന്റെ ആകൃതിയോടും അക
ത്തു മേദമേറ്റോടും വേദനയോടുംകൂടി മുഖത്തുണ്ടാകുന്ന കരുവിനെ
മുഖമുഷിക എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നു.

12. ഇല്ലെങ്കിൽ (ശമിച്ചില്ലെങ്കിൽ) എന്തു? (ശമിക്കാത്തതു
കൊണ്ടു ദയപ്പെടാനില്ല. ഇനി പറയുന്നതു പ്രയോഗിച്ചാൽ ഗമി
ക്കാതിരിക്കയില്ല. ദിനം (ദിവസം) അല്ലികൾ (രാത്രിയിൽ)
പൊതിയോടു ഞ്കഴിച്ച ശേഷം (പ്രകൃമായ അന്നം ഭക്ഷിച്ചതിൽ
ശേഷം) കഴിച്ചിടട്ടെ [സേവിക്കട്ടെ]

കൊന്നുള്ളവകളൊത്തവെപ്പിലകൾതൽകളുത്തിലോ, വെണ്ണയോ
നന്നായ്ചേർത്തുപരമകണ്ടകികളെപ്പുറംക്കിടത്തപ്പിള്ളണം 13

വിവൃതാദിചികിൽസ

വിവൃത, ഗദ്ഗി, രാജിക, വിഷ, യെന്നിവപിടിച്ചുഴലുന്നകരാർക്കു
വേരിപിത്തവിസപ്പചികിൽസപഞ്ചവികലംസംഗ്രഹാക്ഷിയിൽ
ബലണം. 14

ബാലഗർഭരചികിൽസ

മണ്ണുണ്ണി, രണ്ടവഴിയായിശുദ്ധി, യെണ്ണ
തേയ്യായ്ക, പട്ടിണികിടക്കുക, യത്രാല

13. ത്രിയാക [പര്യടങ്ങളിൽ] നിമ്മിച്ച [ഉണ്ടാക്കിയ] ചുണ്ണ
ത്തിലോ [പൊടിയിലോ] കല്ലുത്തിലോ [അച്ചതിലോ] പരമ
കണ്ടകികളെ [പരമകണ്ടകം ഉള്ളവരെ] തുറശ്ശോകത്തിൽ പൂർച്ചാ
ർദ്ധം കൊണ്ടു പറയപ്പെട്ട ലേപനം ഗുണധികമുള്ളതാകുന്നു.
ഭവനായില്ലാത്തവയും ദന്ധുക്കൾ നിറഞ്ഞൊട്ടു കൂടിയവയും ആയ യാ
വ ചില കുതൽക്കാൽശരീരം മുളളകളാൽ താമരതണ്ടു എന്നപോ
ലെ വ്യാപിക്കപ്പെടുന്നവോ അവയെ പരമകണ്ടകം എന്നു വ്യവ
ഹരിച്ചു വരുന്നു. ഇതിങ്കൽ പുരട്ടിയ മരുന്നു ഉണക്കിയാൽ യിയ
മ്പിക്കളകയും വേണം.

14. കരാർക്ക [കണ്ണങ്ങളെ] അവികലം [എററവും] പഴ
ത്ത അത്തിക്കായയുടെ ആകൃതിയുള്ളതും തീവരായ ചുട്ടനിറം
പറി ഇവയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും, വിടന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയതും, ആയ
കുത വിവൃതയാകുന്നു. വട്ടത്തിലും, പരന്നും, ഉയന്നും, ചുക്കനും
ഉള്ള കുതക്കൾ ചുറ്റുമുണ്ടാകുന്നതിന്നു ഗദ്ഗി എന്നു പേരാകുന്നു.
ദാതണമായ വെയിലിന്റെയോ, തിമ്പിന്റെയോ ചുട്ട ദേഹത്തിൽ
ഏല്പുക ചേരുവായിട്ടു വിയർത്തതിൽശേഷം കുടകമണിപ്രമാണ
ങ്ങളായും, സമവേണങ്ങളായും ഉണ്ടാകുന്ന കുതക്കൾ രാജികയെന്നു
വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നവയാകുന്നു. വട്ടത്തിൽ പരപ്പെട്ടുകൂടി പൂന
പ്പെട്ടു, തന്റെ ഉപരിഭാഗത്തിങ്കൽ, താമരപ്പങ്കുറ്റിയുടെ ഉപരിഭാ
ഗത്തിങ്കൽ ബീജങ്ങളുടെ അഗ്രങ്ങൾ എന്നപോലെ കാണപ്പെടുന്ന
ചെറിയ കുതക്കളോടുകൂടിയതായിത്തീരുന്ന കുത വിവൃതയാകുന്നു.

15. രണ്ടവഴിയായി ശുദ്ധി (വയറിളക്കുക, മർദ്ദിപ്പി
ക്കുക,) എണ്ണതേക്കായ്ക എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ

ചിക്കെന്നുചോരകളുകെ,നിവരാലാട്ടം-
ഭജാപ്പററിയാചികിന്ദുകളാണുപോലും.

15

അമലകാദികന്ധായം

പാതററാമലകം,പടോലമിയലുംപാച്ചോറിതൻതോലും,പാ-
ടീരം,തീരത്തവയാൽകഷായമഥതേൻ,ബാഗിയ്യയും,ചെർത്തനിൽ
പാങ്ങാവാലെല്ലാലഗദ്ദഗദീയ്ക്കുകട്ടെനെല്ലിഴുതൻ
നീരിൽച്ചന്ദനമിട്ടുചുടനുടൻതേപ്പിയ്യയുംചെയ്യണം.

16

ബോധിയ്ക്കയാദവിധിപോലെന്നതതണം ന്യ-
യോധാദിതന്നടെതണുതകഷായനിരാൽ,
പൈതൽക്കുതേച്ചുകുളീനിതട്ടുമട,മന്ദിൻ
മാതംഗി!നേങ്ങയുടെപാൽതേനി,യെട്ടുറ്റുവയ്യാ.

17

അഗ്നിരോഹിണീലക്ഷണം

നൽത്തേൻവാണിപെന്തന്തപിത്തമിടചോന്നീടുന്ന ദോഷങ്ങളാ-
ലന്യരംപന്നിത്തേററന്തത്തമഹോ! മാംസംപിറ്റുറങ്ങിനെ
കുത്തുംതീയ്ക്കുകണക്കു സ്തംഭതത്തോടുണ്ടായ വരുംപൊള്ളുവ-
നത്തെ അർക്കുണമഹിരോഹിണിയെ തന്നായോതതുപേ-
ക്ഷിയ്ക്കണം. 18

ഈ ഭക്ഷിയ്ക്കുകയും ഔമതു എന്തുകൂടി അറിഞ്ഞീരിഭേണ്ടതാണ്.
ജാലാട്ടം എന്നതു പീത്തപ്രധാനങ്ങളായി കറവേഗങ്ങളായിരി-
ക്കുന്ന ദോഷങ്ങൾ ഇനിപ്പിക്കുന്നതും പഴുപ്പില്ലാത്തതും, അരുണവ-
ണ്ണവും, പാദീമത്തിൽ ക്രമേണ വ്യാപിക്കുന്നതും, അല്പവും, ആ-
യ നീക്കുകയും. ഉദയശോധനാദികളിൽ വെച്ചു കഴിയുന്നതിനെ
ഇതികൽ ചെയ്യുകൊള്ളുകയും വേണം.

16. അമലകം (നെല്ലിൻ) പാടീരം (ചന്ദനം) ഇവയാൽ
കഷായംതീർത്ത് അഥ (പിന്നെ) ജാലഗദ്ദഗദീക്ക് (ജാലഗദ്ദ-
ഭരോഗംഉള്ളവർ)

17. അതിൻ (തേച്ചുകളിയ്ക്കു

18. അത്യന്തം (ശുദ്ധവും) പൊള്ളുവെന്നെ (പള്ളകളു-
ത്ത) ഇതു സ്തംഭതകൊണ്ടുമാത്രമല്ല വണ്ണംകൊണ്ടും അഗ്നിയെ അ-
നുകരിച്ചിരിക്കും.

ഓരോ, പുനരോ, പതിനരോ, ദിവസംകഴിഞ്ഞിട്ടും മുമ്പ
പഞ്ചതന്മൂർത്തികളിൽനിന്നു തന്നെ മായ് ചികിത്സചെയ്യുകയും. 19

ഇരിഗല്പികാചികിത്സ

ആലേപിച്ചുകൊണ്ടുതൽപരസിപേക്ഷിച്ചുവെക്കായ, മേ -
നാലിടാന്നിരിഗല്പികക്കുതലമേൽക്കോഴിത്തലമേൽക്കോഴി
മേലിൽക്കൊറ്റപഴുത്തുപോട്ടു, മതിൽനിന്നുപോൾപുറപ്പെട്ടിട്ടും
നവോദയനാലുംകളഞ്ഞുവെടിപ്പാക്കിത്തന്നിടുന്നു. 20

വിദാരിചികിത്സ

ഉണ്ണിക്കിടാവിനുള്ളവായവിദാരിയിൽ, തൈർ -
താഴ്ന്നുകൊണ്ടുതലമേൽക്കോഴിത്തലമേൽക്കോഴി
വർണ്ണാംഗിനെന്നുപിളർത്തിച്ചിട്ടുതന്നെയോടിൽ -
വെണ്ണീറും, മങ്ങിനെപുറത്തുവെക്കുകയും. 21

തപ്പാതിക്കുതലമേൽക്കുപിളർത്തിച്ചു, തിരുവരംചേർന്നു തന്നെയും -
ഉണ്ണിക്കിടാവിനുള്ളവായവിദാരിയിൽ, തൈർ -
താഴ്ന്നുകൊണ്ടുതലമേൽക്കോഴിത്തലമേൽക്കോഴി
വർണ്ണാംഗിനെന്നുപിളർത്തിച്ചിട്ടുതന്നെയോടിൽ -
വെണ്ണീറും, മങ്ങിനെപുറത്തുവെക്കുകയും. 21

19. പഞ്ചത (മരണം) നൽകിട്ടും (മരിപ്പിക്കും) ഇഗ്നം (അ
ഗ്നിശാഹിണീശാഹം) അഞ്ചുതന്നെയും (വളരെ ഭംഗിയായ്)

20. പരസിപയസ്സിൽ (പാലിൽ) പേഷിച്ചോ
(അപ്പ) മൂക്കായ (തൃഫല) ആലേപിച്ചുക (പുരട്ടുക) ഇരിഗല്പിക
പുറംകുതി, ഉദകണ്ഠാസന്ധിയുടെ മീതെ വൃത്താകാരണ ഉണ്ടാക
ുന്നതത്രേ ഇത്. നിറംകൊണ്ടു കക്കിർകായയെ അനുകരിക്കുന്നതും
പയസ്സുള്ളതും ഉള്ളിൽ പഞ്ഞിയോ മറ്റോ നിറച്ചതുപോലെ തൊ
ട്ടുനോക്കിയാൽ പയസ്സു തോന്നുന്നതും അമർത്താൽ അമരുന്നതും
ആയിരിയ്ക്കും.

21. തൈർത്തണ്ണീര (തൈർവെള്ളം) കൊണ്ടു തന്നെ (എറ്റ
വം) വെണ്ണീറും (ദണ്ഡുവും) വിദാരിയെന്നതു മുതൽക്കു കിഴങ്ങുപോ
ലെ കഠിനമായ് കഷ്ണത്തിലോ, ടിയിലോ ഉണ്ടാകുന്ന കരുവ
കുന്നു.

22 പരിലേപിച്ച (പുരട്ടി) വരണാപശ്രമം (വരണചി
കിൽസ).

ശക്കരാർബ്ബദ ചികിത്സ

രക്താദേ'ശതകൃഷ്ണചർക്കചാതുവിത്തുപയ്യിൻറു-

ന്ത്രത്താലും, കതകാസ്ഥി'യെന്നതുവെറും കാടിദ്രവംതന്നിലും,

നന്ദനരക്കിൽ ചെലിയോ കനക്കമി'നമുള്ളിൽകാരവോ,

തേന്തവെ-

ഉത്താലും, ബതഹക്കരാർബ്ബദികളുപ്പേഴ്ചി ചുരേപ്പിച്ചിടാം. 23

പുവർഷവണി! പൊതിഞ്ഞമണ്ണുമഴവൻ വിളുംവരെച്ചുട്ടെ-

ത്താലോളംകഴകിത്തുടച്ചുണമവർ വൈലത്തുണക്കിസന്ധം

തേർവെള്ളത്തിലരച്ചതേയ്ക്കുകയുമാം തേൻചെത്തിനിപ്പൊട്ടിയായ്

നാവുംശക്കരയോക്കെ നീക്കിവീഡിവൽച്ചെച്ചാപ്രണോപക്രമം. 24

വന്മീകചികിത്സ

വല്ലാതേനീർ, വലിപ്പം, തളകളിവപെത്തത്താവനീകമാർമാ-

നില്ല, മയം, കഴൽക്കൈത്തല, മീനുകളിലുണ്ടായതുംമേൽപ്രകാരം,

ഉല്ലാസാൽസാക്ഷ്യമട്ടായെഴുമതിനകംവൈദ്യകമ്മംക്രമത്തിൽ-

ചൊല്ലാം, ചൊവ്വാട്ടരക്കംകളയണമൊട്ടുവല്ലാദിയിൽ,

സാധുശീവേ! 25

23. കടചതുവിത്തു (കടകപ്പാലയരി) കതകാസ്ഥി (തേനാമ്പരൽ) കാടിദ്രവം (കാടിവെള്ളം) ശക്കരാർബ്ബദികളെ (ഗാർവാർബ്ബദം ഉള്ളവരെ) പേഴ്ചിച്ച (അച്ച) മെദോഡ്യമീ, വാതകഫകോപം, ഇവ ഹേതുവായിട്ടു ഉണ്ടാകുന്നതും, പൊട്ടിയായ് വസ, നെയ്യ്, തേൻ ഇവയിൽ ഒന്നിന്നോടു സുദൃഢമായ ചലാതിന്റെ ഞക്കോട്ടുടുന്നതും, ഉള്ളിൽ വായുകോപം ഹേതുവായിട്ടു ശോഷിച്ച ചരലുകൾപോലെ ഇരിക്കുന്ന മാംസശകലങ്ങളോടു കൂടിയതും ആയ മുഴുമാകുന്നു ശക്കരാർബ്ബദം.

24. തേൻചെത്തു് തേയ്ക്കുകയുമാം ശക്കര (ഉള്ളിൽ ചരലുപോലെത്തള്ള മാംസശകലം) വീഡിവൽ (വഴിപോലെ) പ്രണോപക്രമം (പ്രണചികിത്സ)

25. കഴൽക്കൈത്തലം (ഉള്ളംകാൽ, ഉള്ളക്കൈ) മേൽപ്രകാരം (മാനില) വൈദ്യകമ്മം (ചികിത്സ) ഉള്ളംകൈ, ഉള്ളംകാൽ, സന്ധികൾ, കണ്ണത്തുസ്ഥിയുടെ മേൽഭാഗങ്ങൾ, ഇവയിൽ ഒരാത്തു വളരെ വളരെസൂക്ഷ്മരോഗങ്ങളും അതുകളിൽ വേറേതും, ചു

പുത്തൻതെൻവാണിപിന്നെ ഗുഹനമുതിർവേൾ, കൊന്നതൻ
ചന്ദ്ര, മീന-
പുത്തൻതെൻവാണിപിന്നെ ഗുഹനമുതിർവേൾ, കൊന്നതൻ
പേന്തിച്ചതേപ്പ്
മുക്തംപോലെപഴുപ്പിച്ചൊട്ടവിലതിലൊഴുത്തുമാം നങ്ങളെല്ല-
സ്സുത്തൻതെൻവാണിപിന്നെ ഗുഹനമുതിർവേൾ, കൊന്നതൻ
നൈപ്പിച്ചുകൾ. 26

കരചികിത്സ

മൃഗാശ്വലൃക്കെന്നുകരമുഴക്കുള്ളൂ പൂരമ, ക്ഷാരസൂത്ര-
കെട്ടെട്ട, കൊണ്ടാതുവണ്ഡിച്ചൊ, ത കിഴിയതരച്ചെള്ളിനാൽ
തീത്തുനെയ്യിൽ
തിട്ടംകാച്ചിട്ട, വററിൽകടകളെതുവെച്ചിട്ടവേവിട്ട, നെക്ക-
തട്ടിടാൽപാദകോടിടണമിനിയുരിയാടുന്നതൊക്കൊണ്ടതന്നെ. 27
അന്നന്താദിപുതം

കറകയുടെ നീരിലുണ്ടിൽ കരവും, വടിയും, കറപ്പ, രാവോളം
പരികല്പിച്ചപചിത്തം നന്നെയുടനീവ്രണങ്ങളെയുണക്കും. 28

മൃഗാശ്വലൃക്കെന്നുകരമുഴക്കുള്ളൂ പൂരമ, ക്ഷാരസൂത്ര-
കെട്ടെട്ട, കൊണ്ടാതുവണ്ഡിച്ചൊ, ത കിഴിയതരച്ചെള്ളിനാൽ
തീത്തുനെയ്യിൽ
തിട്ടംകാച്ചിട്ട, വററിൽകടകളെതുവെച്ചിട്ടവേവിട്ട, നെക്ക-
തട്ടിടാൽപാദകോടിടണമിനിയുരിയാടുന്നതൊക്കൊണ്ടതന്നെ. 27
അന്നന്താദിപുതം

26 ഗുഹനമുതിർ (കാട്ടുമുതിർ) വേൾ-ചന്ദ്രം (കൊല്ലി) സ
ണ (നെല്ലു വറുത്തിടിച്ച) ഉമിനീക്കിയ പൊടി) പേന്തിച്ച (അര
ച്ച) അന്നപഹം (നാൾത്തോളം) നൈപ്പിച്ചുകൾ (ഉണക്കത്തിൻ ന
ന്നായിനെയ്തു കാച്ചിയതിൽ മുക്കിയ വീലുകൾ) ഇടണം.

27 ഗുഹനമുതിർ (കാട്ടുമുതിർ) വേൾ-ചന്ദ്രം (കൊല്ലി) സ
ണ (നെല്ലു വറുത്തിടിച്ച) ഉമിനീക്കിയ പൊടി) പേന്തിച്ച (അര
ച്ച) അന്നപഹം (നാൾത്തോളം) നൈപ്പിച്ചുകൾ (ഉണക്കത്തിൻ ന
ന്നായിനെയ്തു കാച്ചിയതിൽ മുക്കിയ വീലുകൾ) ഇടണം.

28. വടിയും (ഇരുട്ടിയവുമ്പും) പരികല്പിച്ച [അച്ചുകുട
ക്കി] പചിത്തം (കാട്ടുന്ന)

നൂതനഭാഷാഭിജ്ഞാനം

ദ്രോണപത്രാദി ആവണക്കണ്ണ

തുവപുത്ര, മുഴിഞ്ഞ, യാണ്ടൽമുള, യീ വസ്ത്രക്കൾക്കു നീവിനെ-
 സ്ത വാദിച്ചു മകനാക്കൽക്കു പാച്ചിട്ടാവണക്കണ്ണയെ
 അവിൽക്കൊട്ടിയരിച്ച കയത്തരുജസ്സോടെ ഗുണത്തിനക-
 ത്തവെക്കേതും കയായെക്കേതും വ്യാധിസ്തപരംപണി. 29
 പാരംപാരിച്ചിരിക്കുന്നതിലുപരി പറഞ്ഞാവണക്കണ്ണയാൽമാ-
 ക്കിറക്കല്ലാത്തീടം തീപ്പലിപ്പുടൈപൊടിചാലിച്ചപായ പന്ത-
 ണിൻ

മെന്ന പരം തേപ്പിച്ചു കൽത്തരുടെ ചെറുവിരലിൽത്താനിറക്കിക്കലസ്തു-
 വാനത്തിൻമൊലിമുറോതിവലികളിലമതംവകഹംപോക്കിടേ-
 ണം. 30

ആവു ഗുണത്തിനെയക്കുകയാലുദിച്ച
 നോവരറിടാനെ പുറത്തുകിട്ടുതേരം
 മെന്നെവച്ചുതേച്ചിളവിതപ്പുപെട്ടത്തിടേണ,-
 മാവാംപ്രയോഗിതതന്നെക്കുത്തന്നാളം. 31

ഗാന്തോദരി! ക്രമത്താൽ നാൾതോറുംവലിയവലിയവിരലുകളാൽ
 ചെയ്താലിപ്പണിതമഗ്ദ്ധാരുക്കത്തേറ്റുചിപ്പിക്കും. 32

29 തുവപുത്രം (തുവയില) കയത്തരുജസ്സോടെ (കയത്തപ്പൊ-
 ടി ചേർത്തു ചാലിച്ച) ഗുണത്തിൻ (മലയാളത്തിന്റെ) തലഗരം എ-
 ന്നതു, അപാനവായുവിന്റെ കോപംനിമിത്തം വലിപ്പത്തുകൾ ചു-
 തത്തുകയാകുന്നു. 'ദ്രോണപത്രാദി' ആവണക്കണ്ണ പുരട്ടിയാൽ
 ചുരുങ്ങിയ വലിപ്പത്തുകൾ വിടത്തം.

30. പാരം (ഏറവും) പാരിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ (വലിച്ച ന-
 ലഗുണത്തിൽ) ഉപരി (മേലേ) പറഞ്ഞാവണക്കണ്ണയാൽ (ദ്രോണ-
 പത്രാദിയാൽ) പായ പന്തരത്തിൽ (ഗുണത്തരത്തിൽ) പൊടി നല്ല
 വസ്ത്രംപൊടിച്ച് നീലപ്പൊടിയിട്ടതായിരിക്കണം.

31 ഗുണത്തിനെ (മലയാളത്തെ) ഉദിച്ച (ഉണ്ടായ) ഇളവി-
 യർപ്പ (കറഞ്ഞവിതർപ്പ) കുത്തുന്നാളം പിറററദിവസവും.

32 നാൾതോറും ക്രമത്താൽ വലിയ വലിയ വിരലുകൾ
 കൊണ്ടു [ചെറുവിരൽ പ്രയോഗിച്ചതിൽ പിറററന്നാൾ അണവി-
 രൽ പ്രയോഗിക്കുക. ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊള്ളണം] ചെയ്താൽ

അലസചികിത്സ

ചെല്ലാംകുഞ്ഞിനുചെറുപ്പം വരികിൽചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങൾ,
 ചെല്ലിക്കായകൾതെരുവുള്ളതിനാൽപോയിപ്പത്തപ്പിള്ളിയിൽ
 തെല്ലേറെച്ചൊരിവിട്ടുപൊട്ടിയതിലൊന്നിത്തവാനിട്ടമേ,
 നല്ലൊരുപൊതുണയ്ക്കുവാനുചിതമാം തൈലം പുരട്ടീടണം. 33

തിലകാളകചികിത്സ

സ്വയംഗോപവധു, പാൽമരത്തൊലി, തിരുവനീരോടുസമാകുമേ-
 ലാഭിതൻപൊടിയെടുത്തുപാലത്തിലരച്ചുവെച്ചുനടവിപ്പതിൽ
 ആദരത്തോടുപുരട്ടിക്കൊട്ടിടതിനാലിതാൽമറയുമുള്ളിതൻ
 മൈതൊട്ടണ തീലകാളകാളി, തിലകാളകാതിമധുരാളികേ। 34

മശചികിത്സ

ശീലിക്കണംതിലകശാലികളുടേവല്ല-
 തൈലം, മോരതെയ്യകുറുത്തുവെച്ചിടുകിൽ സ,

ചർമ്മകീലചികിത്സ

ബാലേ! വരണാതെവിധികൊണ്ടു, കടുത്തപർമ്മ-
 കീലത്തെപ്പിടിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞുണക്കാം. 35

ഇപ്പണി [പൊടിപുരട്ടി കഥം കളയുക] നമുക്കുദോഷത്തെ ശമിപ്പിക്കാം. വലിപ്പത്തുകൾ ക്രമേണ മുൻനിലയിൽ വരും.

33. അലസം എന്നത്, ചെറുപ്പംകുറവ്. പോയിച്ച [അച്ച] ഉചിതമാം [തക്കതായ] തൈലം (പുണ്ണ)

34. സ്വയം (നല്ലവണ്ണം) നല്ലവണ്ണം അച്ച എന്നു സംബന്ധം. മോരപവധു (നന്നാക്കിക്കിടയ്ക്കേ) ഇവരീരോടു (നന്നായിയും, നല്ലമരത്തൊലിയും, സമം ചേർന്നിരോടു) മൈതൊട്ടണ പ്രദീപത്തെ ആശ്രയിച്ചു തിലകാളകാളി— തിലകാളകളുടെ ആളി (മുട്ടം) മറയ്ക്കുന്നതിലകാളകങ്ങൾ എന്നവ, മോരത്തിലുണ്ടാകുന്ന പുളിയിണിപ്രമാണങ്ങളായ കടുത്ത നീറങ്ങളാകുന്നു.

35. തിലകശാലികൾ— തിലകം (തിലകാളകം) ഉള്ളവർ. തിലകം എന്നതു തിലകാളകത്തിന്റെ ഒരു പര്യായാതരമാകുന്നു. ഇച്ചികിത്ത (തിലകാളകചികിത്സ)യാതെയും അകറ്റിടാ, തിലകാളകംപോലെ ഉണ്ടായി ആലും പോങ്ങുന്നതു മറ്റും, അധികം പൊങ്ങുന്നതു ചർമ്മകീലവും ആകുന്നു. വരണാതെവിധി (വ്രണചികിത്സകൊണ്ടു്).

ജതുരണിലക്ഷണം

ബാലന്തൻമെച്ചിപായാളുടെപിറവിയിലേതാശ്ചര്യം പാർക്കീലം
പോലേപൊക്കം മരിലുണ്ടാം ജതുരണിസഹജതേചനമുസ്സാധമത്രേ.

വ്യംഗചികിത്സ

പാലിൽഗ്ലോശോചനം, ചന്ദന, മിര്യവഞ്ചന, മതം, പകലാംപേ-
രാവിൽപത്രം, പ്രപേധിച്ചിതുകളുദിനംതേജുണംവ്യംഗ

വാന്മാർ. 36

പേരായ്മൊട്ടാമയംവർപയറുലയം ജംപൊന്നപാച്ചോറിവല്ലം
പോരാമെച്ചിശ്വാശൻകൊടിമലനിവരണം, കോട്ടുതന്താവുവേരോ,
ക്ഷീരത്താർപഥ്യം ജീരകയിണയും മീണത്തന്നകൊള്ള താനോ,
പാരംപേധിച്ചതേച്ചുലടനെയൊളിവിലാംവ്യംഗമുത്തുംഗ

കീരത്തി 37

അരിതാറം, പൊന്നു, പഴയൊഴുപൊരില, വയമ്പു, കൊട്ട, മീവ
വെറുക്കുക ത്തിലരച്ചും പുരട്ടിയടപ്പോർകരപുരട്ടിടാം. 38

മെച്ചിപ്പൊടിശ്ശുചിവാരിയിലരച്ചവുറയേൽപേത്തതും
കിഞ്ചിൽപ്പുക്കാവെല്ലുറ്റേ തന്തിവരപട്ടംപന്തക്കു ചച്ചുണ്ണവും

36. പിറവിയിലേ (ജനിച്ചപ്പോൾതന്നെ) താശ്ചര്യം (പ
കുന്നതാശ്ചര്യം) സഹജതേചനം സഹജതപം ദേഹതുവായിട്ട് (കൂടെ ജ
നിക്കുന്നതാകയാൽ) ഉസ്സാധം—അസാധ്യം (ചികിത്സിച്ചാൽ ശരി
ക്കില്ല).

37. ഇരവു (വരട്ടുമെന്തൾ) ആമയം (കൊട്ടം) പകലാം (പ
ഴുത്ത) പത്രം (ഇല) ഇതുകൾ പ്രപേധിച്ച (നല്ലവസ്തുവുണ്ടുണ്ടു) അ
നദിനം (നാൾതോറം) വ്യംഗവാന്മാർ (വ്യംഗമുള്ളവർ) തേജുണം
(മുഖത്ത് പുരട്ടണം) ശോകശ്രോധാദിനിമിത്തം കൊപിച്ച വന്ത
പിടത്തുളവാൻ മുഖത്തിൽ ഒരേടത്തുണ്ടാകുന്നതും കനമില്ലാത്തതും,
കറുത്തതും ആയ മണ്ഡലത്തിൻ വ്യംഗം എന്നാണ് പേര്.

37. ആമയം (കൊട്ടം) മലയം (ചന്ദനം) പാച്ചോറിവ
ലും പാച്ചോറിയുടെ വലക്കം (തൊലി) ക്ഷീരത്തിൽ (പാലു
കൊണ്ടു) പഥ്യം (കടുക്കയും, ജീരകയിണയും (ജീരകം കാഷ്ഠി
കം ഇവയും) കാരെള്ള (കറുത്ത എള്ള) പേധിച്ച അരച്ചു.

38. വെറുക്കുകത്തിൽ (വെറും വെള്ളത്തിൽ)

പ്രതിപിത്തശരീരപുരട്ടിടാമിതുവിധം നീക്കംതള്ളുന്നതിന്റെതോ-
ലക്കാലംപിടിച്ചുപറ്റുന്നതോളം ഉപപ്രശ്നംകൊണ്ടുപോയിട്ടുള്ളതും. 39

വടലോഹിതപദാഭിരേതലം

പോഷവിശർദ്ദാകണ്ഠവേദം, കില, രക്ഷാ, മൽപ്പടീരചയം,
നാശിനല്ലികൾ, കങ്കരം, പരിമുകം, രാമച്ച, മഞ്ചെട്ടി, കൾ
പോര. പെരുപ്പിനീക്കിടങ്ങു, വടി, യീവസ്കുക്കുളാദോപലം
പാദാമേപനീനാദിങ്ങാഴിന്ദ താംനീതിൽപ്പചിപ്പാദാൽ 40
കാൽപ്പകാകവെഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, വടി, കൊണ്ടരക്ക, കാശ്ചീരം,
ചപ്പം, ശരീരവട്ട, വിവരയാപ്പം, കൂടിക്കുഴമ്പുപതിനഞ്ചരും. 41
കൽക്കിപ്പിട്ട് നാശിമെണ്ണുപിടയാട്ടിൻപാദിരട്ടിക്കണ്ഠ-
ക്കാക്കിപ്പേർത്തകാച്ചിരവച്ചുപുട്ടിപ്പാലിതവെഞ്ചെട്ടം,
രോഷ്ണല്ലേളമുദുഷികാവലികളും പുരത്തുപോം, ദുഷികാ-
മുപ്പം, നീലികയും, വീടും, നിലകരോതിരേത്തിരിഞ്ഞൊട്ടരേ. 42

ഈമേണ്ണമേഴ്വേവനം പെതമാനിയെന്നാൽ
ശ്രീരും, മുക്കിത്തന്നൊരുപുഷ്പിമുതലുവീക്ഷം,
മേന്മാമിനീശമുഖിനസ്സവിധിമുതൽ-
നായുള്ളകണ്ഠിനവുമായിതുകൊണ്ടുതന്നെ. 43

39. ശുദ്ധവാരിയിൽ പ്രവൃത്തിക്കുള്ളതിൽ ചുറ്റും (പോ-
ടിരും) പോയിട്ടുള്ളതും (അച്ചുതും) പാട്ടിടം.

40. മാൽപ്പടീരചയം (നല്ല ചമ്പനം, രക്തചമ്പനം) വടി
(ഈട്ടിമധുരം) നീരിൽ (വെള്ളത്തിൽ) അടയാൻ പചിപ്പ (വേ-
വച്ചു) 40ം, 41ം, 42ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ നന്നായി അറിയുക.

41. കാൽപ്പകാകവ (നാദിങ്ങാഴിതാകരോധൽ) വടി
(ഈട്ടിമധുരം) കാശ്ചീരം (കങ്കരം) നട്ട (കാൽ)

42. കൽക്കിപ്പിട്ട് (അച്ചുകലക്കി) ഇതു (വൃംഗം) മുഖ-
ഷികാവലികളും മുഖദുഷിക, വലി, (ഔഷക്കണ്ഠംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന
തോലിശർദ്ദാകുളിപ്പിൽ) ഇവയും. ദുഷികാമുപ്പം, ദുഷിക (കുളി-
രലപിള) മുക്കുമുപ്പം. നീലികയും (മുക്കത്തുണ്ടിപ്പ വേദനരം-
ഗത്തിൽ വൃംഗംപോലെ ഉണ്ടാകുന്ന കുത്തമണ്ഡലവും) നിലക-
രോ (തിരുകാളകലകളെ) ദുഷികാശമനത്തിന് ഈ മേതലം
മുഖക്കണ്ഠാലവും പുരട്ടിയാൽ മതി. അപ്പോളതിന്റെ വിഷം
കുളിപ്പും പുരട്ടുമല്ല. കണ്ണിൽ എടുത്തിടലും മോശമില്ല.

താരിന്നല്ലി, യമുക്കരം, പതിമുകം, മഞ്ചെട്ടി, രാമപ്പ, മാ-
 ദിരപ്പണ്ണ, നിതാരമോടകിരി, നിശ്ശോഭോചനം, ചന്നം,
 പേമാലിന്റെ ചുക്കുന്നവേട്ട, കനകം, മുക്കേറി, പാച്ചോറിയേൽ.
 ചേ. താമോൽ, വടി, കങ്കമത്തൊടി. തരാവെ, നാപ്പു. ദാഹിത്തളെ. 44
 പെരാൽപ്പുറ ചുക്കളൊന്നിൻ പഴംതിലകൾ തൻ നീരിലോ, പുതി
 യനം.

നാനിക്കായമതിലോ, വെച്ചു ചുറ്റിയതാന്നിള തൻ വടിവിൽ
 തോരായുതട്ടിവെയിലേല്ലാ പൂണക്കിയടസുക്കിപ്പിടം ഉളികയ-
 ഞൊരോന്നെടുത്തു പശുവിൻ പാലിടീടു സിരേതൽ പുരട്ടുകു
 മാം. 45

വ്യംഗം, നീലിക, യെന്നി വരങ്ങിട്ടമീഗ് ഉളികയെപ്പുരട്ടിടകിൽ,
 ദാഹിയെഴും പൊ താമടങ്ങും വിധമാകുമുണ്ണി തൻ വാനം. 46

പ്രസൂപ്പിചികിൽസ

താവും സൂപ്പിയിൽ മൂന്നുണങ്ങിയ കഫത്തെ പെട്ടു താക്കീടുവാൻ,
 പാവട്ടെച്ചു സിതുകതന്നിളയൊരിന്തിൻ കായ തൻ നീരിലോ
 കർവേണിമണിഗന്ധകം കടുകുതൻ തൈലത്തിലോ വെച്ചു.
 ചുവം മട്ടുപുരട്ടിടേണ, മഥവാതി വെച്ചു പൊളിക്കണം. 47
 ആവൽക്കു വിളതാകമീ തിരുടെ കായിൽ നീരില, പ്ലേകിലോ
 തൈർവെള്ളായിലുറച്ചു തേക്കുകയും മാം തൻ നെയ്യും ചൊർങ്ങിനെ

44. ആദിരപ്പണ്ണ (നന്നാറി) കനകം (പൊന്ന) വടി
 (ഇന്ദ്രിമധുരം) ഇരുതായു (വരട്ടകത്തൾ, മരമത്തൾ തൊലി) 44
 45 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയയിക്കണം.

45. താനിക്കായമൻ വടിവിൽ (താനിക്കായമോളം വെ
 ച്ചു) തിരിൽ

46. വദനം (മുഖം) പൊൻ താമരപ്പൂവോലെ പ്രകാശമുള്ളതും,
 ആഹ്ലാദകരവും ആയിത്തീരും.

47. സൂപ്പിയിൽ (പ്രസൂപ്പിയിൽ) തൈലത്തിലോ (എണ്ണ
 യിലോ) അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) വായുപ്രേരിതമായ കഫം താക്കി
 നെ പ്രാപിച്ച് അവിടെനിന്നു ശോഷിപ്പു താക്കി നെ വെളുത്തനിറ
 തെളുത്താക്കി അതിന്റെ ലൈതന്യത്തെ നശിപ്പിച്ചു കുറഞ്ഞൊ
 രുചോറിപ്പിലോടു കൂടിയിരിക്കും. ചൊറിഞ്ഞു പിളർന്നാൽ നീരാ
 ലിക്കയുമ്പ്പു. അതിനെ പ്രസൂപ്പി എന്നു പറയുന്നു.

ഈവല്ലാത്തപ്രകാരമാകുന്നതിനാലിടയായതിലേ,
തേൻവൈദേഹികൾകൂടിയോ,പെരിയ'വെണ്ണപ്പാവ'

ശിപ്പിക്കണം. 48

ഉൽക്കോചികിൽസ

മണ്ണുപിത്തകഫനാശനമായലേപം,
നിഷ്പാദംമെണ്ണ,യിറയെപ്പെരുമാറിയെന്നാൽ
ഉൽക്കോചമറിതമൊരതരമില്ല,കോര-

കോചികിൽസ

ഭ്രാഹ്മണനോസുദതി!കുഴപ്പികിൽസപോരം. 49

പാദാവരണചികിൽസ

വാടകരാദി ചികിൽസ

പേരാലിൽമൊട്ട,താവിൻപദ,നിശ,പുനരിതുപ്പ,മുക്കായ,
പോരാവീര്യംചേരുന്നചേരിൽകുരു,വിതുകളുരുച്ചുവെള്ള
ശ്ശിലൊപ്പം

സൂക്ഷ്മജിപ്പുപ്പാലുകളാടെത്തക്കനകാച്ചിലേപിച്ചുവെന്നാൽ
തീരക്കാൽവിണ്ടിട,വെണ്ണമുവിടണമിതിൻപാത്രപാക

ശ്ശിനമേ. 50

48. തേൻനെയ്യ (തേനോട്ടുകുടിനെയ്യ) ചേർത്തതിനെ
തേക്കുരുമാം. തേൻവൈദേഹികൾ. തേൻ, വൈദേഹി, (തൃപ്പു
ലി)ഇവ. വെണ്ണപ്പാവ' ('നവനീതമധുസ"നഹി') അശിപ്പിക്കണം
(സേവിപ്പിക്കണം)

49. പിത്തകഫനാശനം(പിത്തകഫങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്ന)
ലേപം (തേപ്പുതേന്ത) നിഷ്പാദം (കഞ്ഞം) അയമാവിധം ചേ
ർപ്പിച്ചുനിമിത്തം കോപിച്ച പിത്തം മുതലായവയാൽ ദഹേ
ത്താകൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നതും, വളരെ സംഖ്യകളോടുകൂടിയതും,
ഭാരണമായ ചൊറിയും ചുറ്റും ഉള്ളതുമായ മണ്ഡലത്തെ ഉൽക്കോ
ചമൊര പറയുന്നു. കോരഭ്രാഹ്മണനോ (കോരഭ്രാഹ്മണനാകട്ടെ)
ഉൽകോരം തന്നെ സ്ഥിരമായി നിന്നാൽ കോരം പൂർണ്ണ പറയപ്പെ
ടുന്നു. ഇതിന്നു കഷ്ടചികിൽസ മാത്രമല്ല അതുപോലെയുള്ള മറ്റു
ചികിൽസയും പാശ്വരായി തീരും.

50. നിശ (വരട്ടമഞ്ഞൾ) മുക്കായ (തൃഫല) സൂക്ഷ്മ (എരി
ക്ക) ലേപിച്ചുവെന്നാൽ (പുരട്ടിയാൽ)

കാർപ്പാസപത്രാദി ഘൃതം

പന്തത്തിരിവന്നീരിടങ്ങി കൽനാല, തിൻനാലിലൊ-

ന്നരക്കുധുരമായിട്ടുന്നകളീപ്പഴത്തിൻറന്നീർ,

എരിക്കീരടെപാലുനാഴി, യഥകളളിതൻറുഷഭോ

ധരിയുണരതിൻറപാതി, തിവയൊക്കെയൊന്നിച്ചതിൽ 51

കോനമ്പം, കോലരക്കൊത്തരവിടപി, മഞ്ചെട്ടി, ചെഞ്ചെട്ടി, മെന-

ല്ലാതകം, പലന്നെയുങ്ങിൻകരു, നീശ, തിമ്പകാൽക്കാൽപ്പലം

കല്ലുമാക്കി

കാർത്താൽക്കംവാർകരപി കാച്ചിടണമെന്തമെന്നാഴിനാ

മേ, മൂന്നാളി

മെന്നതേച്ചാൽതീരമാറ്റംവളരെവലിയകാൽവിളളുംകളളമല്ല. 52

കണ്ടക ചികിത്സ

കാലിന്ദേലതിയായത്തറ ചുകടുള്ളുന്നപുറത്താകവാൻ

പലലാടാക്കൊഴുന്നീലേററുക്കെരിക്കിൻപാൽനിറച്ചീടണം,

നീലക്കാറൊളിമവണി വെള്ളിയിലവേർകല്ലുംനറുംവെണ്ണമേ-

ൽതാലേപിയ്യുകാം, മുയൽച്ചെവിളലംകൂടാത്തപ്പുള്ളിതും. 53

മല്ലിപ്പവണിവേണിക്കഞ്ഞനിറകാംപാവീട്ടവേർപാലുകൊ-

ണ്ട, മല്ലുന്നാലിതുകൊട്ടകങ്ങളിലെയ്തീക്കണ്ണിവെള്ളത്തിനാൽ,

ഉല്ലാസത്തൊടരച്ചതേച്ചിടുകിലുംതാനേപുറത്തെയ്തപാ-

മല്ലോമുള്ള, ഷാടിവാമതിൻവിഷവും, മില്ലാശകമലശംഭം. 54

51. അതിൽനാലിലൊന്നും (കൊടുങ്ങഴി) ഭഗ്നലമോ (പാലാകട്ടെ) അതിന്റെ പാതി ഉരി. 51, 52 മല്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അമ്പയിക്കണം.

52. അരവിടപി (ദേവതാരം) ആതകം (കൊട്ടം) നീശ (വരട്ടമഞ്ഞൾ) കാൽക്കാൽപ്പലം (മുയ്യുന്നു കഴയ്ക്കൂ)

53. കട്ട (മുച്ചയുള്ളത്) അന്ന (അപ്പോൾതന്നെ) പുറത്താകവാൻ (പറിഞ്ഞുപോകവാൻ) വെള്ളിയിലവേർകല്ലും (വെള്ളിയിലവേർ അരച്ചത്) ആലേപിക്കുകയും (പുരട്ടുകയും)

54. ഇതുകൊട്ടകങ്ങളിലെ (കഞ്ഞിക്കൊട്ടകം, കരികൊട്ടകം ഇവയിൽ ഒന്നിന്മേലുള്ള) അതിൻ (മുള്ളിന്റെ) വിഷവും (കഴിവാം)

കാലിൽക്കുത്തിത്തറച്ചിടുന്നകുട്ടനുള്ളിൽവൃണംതീവ്രമാകും
മാലും, നീതും, പെട്ടെന്ന്കീഴടങ്ങിയപ്പോൾകുഞ്ഞാട്ടിവെർകൾ,
പലപാദംകോലം, കണ്ണൻകുട്ടൻ, വയർകുടാധനീർ

വെച്ചതിങ്കൽ.

പ്രാലംഭംചർത്താൻപാദോപാധിതനായന! പാദകോരീട

വേണം. 55

കുഞ്ഞാട്ടിവെഞ്ഞാൽകാൽക്കുപാൽകൊ-

ണ്ടെച്ചിട്ടുവെണ്ണകുട്ടിപ്പുറം,

തന്തിൽപ്പഴത്താൽചലംവാത്തുണക്കും

വയറോവൃണോപക്രമക്കൈകളാവേ,

56

പാദോപചികിൽസ

പാദീവാണി'പാദാവരിക്കടയിട്ടിപ്പുക്കിൽപ്പിഴിഞ്ഞു തിട്ടം

നീർവെണ്ണരചേർന്നുപൊടിരാമപ്പംപുരട്ടികിൽ

കാലംകാലടിപ്പട്ടനീറമഴവെല്ലാം, വർഷമരനിൻപരി-

പ്പുറേണ്ണി'മളമായവാരിയിലമച്ചാലേപനംചെയ്കിലും.

57

കുഞ്ഞാടി'പതിനാറിക്കുഴിയായം നാൽപ്പാകുഞ്ഞാൽക്കുട-

യത്തിൽക്കുട്ടിയതാമിടങ്ങഴിനുംപാദമുയറുകവര

യുക്കുവെച്ചുകുക്കിവാങ്ങിയുറപാർന്നുകിൽക്കുക്കിഗ്രഹി-

ച്ചാത്തുവെണ്ണപുരട്ടിയാലുകാൽപ്പട്ടനീറുന്നതും.

58

പാദജ്വാലിപ്രയം

രാമപ്പം, വടി, ചന്ദനം, വൃദ്ധവൃത്തങ്ങൾകുക്കിട-

ങ്ങാമൽപ്പെങ്ങഴിനിർനിലപ്പനകൾതൻ കണ്ടങ്ങു, നവരിക്കട,

55. തീവ്രം (വേദനം) ആകും മാലും (വേദനം) ഇടയ
പ്പെണ്ണ (നന്നാറി) അംഭോധരം [കുഞ്ഞാടി] കുടാധനീർ [കുഞ്ചയ
വെള്ളം] ഈ പാദവും, താഴെ പറയുന്ന ലേപനവും ചെയ്താൽ വേ
ദനവും, നീതം ശമിക്കും.

56. വൃണോപക്രമക്കൈകളാവേ (വൃണചികിൽസകൾകൊ
ണ്ട്) ഉണക്കും വത്തനം.

57. പൊടിരാമപ്പം (പൊടിയായിര രാമപ്പം) രാമപ്പപ്പു
ടിനീതളം [തണുപ്പുള്ളതു] വാരിയിൽ [വെള്ളത്തിൽ] ആലേപ
നംചെയ്കിലും [പുരട്ടിലും] കാലടി പുട്ടനീറമഴവെല്ലാം മാറും.

58. ഞെട്ട (പാലോളം) ഗ്രഹിച്ച (എടുത്ത)

വാചാപാഠി' കഷായനിരീതകളാൽകല്പിച്ചുനൽക്കേതം,
കാർമ്മലം, തുണപഞ്ചമുല, മിനിഞ്ചാമഞ്ചട്ടി, തേനൊമ്പൽ 59
കല്പിച്ചിട്ടിവിലാലൊടൊത്തനറുക്കെ കാച്ചിപ്പറ്റുന്നതും

പാർഷ്ണീശുലചികിത്സ

മുളം, കല്പചവിട്ടിയങ്ങിനെ വാർപ്പിച്ചുക്കുണംകാടിയാൽ
തക്കത്തിൽശരകപ്പയോ, കടുകുതോ, പേപ്പിച്ചുക്കൊമ്പേത്തുതേ-
പ്പിയ്ക്കുന്നാകിൽമടമ്പുകത്തുമടവാർക്കേലേ മടങ്ങീടുമേ- 60

കൗളികചികിത്സ

തുരിശു, പടിക്കാരം, തുത്ത, മിഞ്ചാതമനയോല, ശംഖപാഷാണം,
കുമ്പുരിചെങ്ങലും, പായിലും, സമയായിണങ്ങുമിവയോളം 61
നെല്ലിക്കാട്ട്താലകം, മേൽക്കകരസകിവതർപ്പേപ്പാലാംശമൊ
ടൊപ്പം,

മേല്പെട്ടേപ്പേതവരുമ്മത്തിലനിരയുടെനിർകൊണ്ടുചിട്ടുനാൾ
നെല്ലാലേപിക്കുകിൽക്കാലിലെമുളയ്ക്കിയും, സംശരിയ്ക്കുന്നതോ-

പാദശബ്ദചികിത്സ

മെത്തലാംകാലേപ്പുശബ്ദിപ്പുതിരുവതലിലെപ്പാണകംതേച്ചിടേ
ണം. 62

59. വടി (ഊട്ടിയുരം) വ്രജവൃത്തഞ്ചാർക്കീരക്കീഴെ -
വ്രജവൃ, (നന്നാരി) തണ്ടാർ, (താമര) അടീത, (താവാരി) ഇവ
യുടെ കീഴെ. കന്ദങ്ങൾ (കീഴെക്കൾ) ഇതുകളാൽ കഷായനിർ
കല്പിച്ച (ഉണ്ടാക്കി) കാർമ്മലം (മുത്തുതങ്ങ) തുണപഞ്ചമുലം
(കേരവേർ, ആറുദർഭവേർ, കരിമ്പിൽവേർ, വരിനൊല്ലിമവേർ),
59-ാം 60-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനാധിത്യം.

60 ഇവ കല്പിച്ചിട്ട് (അല്പകലക്കി) പാലൊടൊത്ത (സ
രം പാലുചോറ) കല്പചവിട്ടി (ചുട്ടപിടിപ്പിച്ച കല്പചവിട്ടി) പേ
പ്പിച്ച (അച്ച) 61-ാം 62-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനാധി
കണം.

62 ഇപതൽ (തുരിശുതൽ നെല്ലിക്കാട്ട്താലകംവരെയുള്ള
വയുടെ) പേപ്പാലാംശമൊത്താടെ (പതിനാറിൽ ഒരുഭാഗത്തോടെ)
ഏവം (ഉണ്ടാക്കി) പേപ്പ്-ആലേപിക്കുകിൽ (ചുട്ടുകിൾ) പാ
ദശബ്ദത്തിന്നു പറഞ്ഞ ചാണകം തേപ്പും മൂന്നാദിവസമേ ചെ
യ്യേണ്ടു.

ഭേഹസംഹാസ ചികിത്സ

അഗസ്ത്യപത്രാദിപ്രകാരം

താപിതാജീവരതകന്താഖിലനിർവാണാശിനിമിച്ഛക-
 യാപ്രകൃതകർഷ്ടിഭയകരപ്രാജ്ഞാസമം പാണ്ഡിത്യം
 കേലിർഷാച്ഛിയാനിശ്ചയൈരഭയൈരഭയൈവണ്ണമേലാക്കയും
 ഭേഹപ്രാശ്നൈവവിജ്ഞാപ്രദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിലില്ലാതെ
 യാം. 63

ഭേഹസംഹാസ ചികിത്സ

താന്നിക്കായകൾതൽകഷായമതിലോ, ശുദ്ധാംബുവിൽത്തന്നെ
 യോ,

കേലിയാതെതാപചരണമിണിപ്പന്നവെണ്ണയും,
 നന്നാറിക്കടയെടുത്തിൽ കഷിതനിർകൊണ്ടിട്ടുപേയിച്ചതും,
 നന്നായിട്ടുലിയിച്ചുകുടൽവെട്ടാവിശ്വപ്രാജ്ഞയും. 64
 കന്നൽക്കണ്ണി'കടക്കൽ കഷിതവെള്ളത്താലരച്ചുള്ളതും
 നന്നേ, തേച്ചിട്ടവാനും, ഞ്ഞുള്ളവോന്നാലത്തന്നും ചെമ്പുണ്ണം,
 പിന്നീടോ പെന്തായലതവിടപിന്നേ ചിട്ട കാച്ചിസ്വയം
 നിന്നാറിക്കുളർക്കപ്പട്ടത്തിയല്ലാം കന്നൽകുളിപ്പിച്ചുണ്ണം. 65

ഭേഹദുർഗ്ഗന്ധ ചികിത്സ

ഗാത്രത്തിൽ ദുർഗ്ഗന്ധംപുണ്ടോരുമുണ്ടാകെതകച്ചാണകംചേർത്ത
 താംഗോ-

മൃതാമേധിൽപ്പുരട്ടിക്കുൾക്കൊട്ടകളിൽട്ടെഗന്ധോദകത്താൽ,
 പായ്യാലുംചന്ദനം, പച്ചില, തവമിവയുങ്ങിൻകുതാറിക്കുറന്നീരിൽ
 പേയ്ത്തുംപേയിച്ചുതേക്കുന്നതുകിതിന്നഹിതംതന്നെയെന്നെൻ
 പക്ഷം. 66

63 നീലിപ്പ (ഉണ്ടാക്കി) സമം (നന്നാഴി) അതു നന്നാഴി
 (പതിന്നാറുപലം)

64 ശുദ്ധാംബുവിൽ (പച്ചവെള്ളത്തിൽ) അതിൽ (നന്നാറി
 കിഴങ്ങിൽ) കഷിതനിർ (കഷായം) കൊണ്ടിട്ടുപേയിച്ചതും
 (അരച്ചതും)

65 തൽകഷിതവെള്ളത്താൽ അതിന്റെ (കടക്കൽ) കഷി
 തവെള്ളത്താൽ (കഷായത്താൽ) ഉദാത്തന്നും ചെമ്പുണ്ണം (തിരു
 സ്വണ്ണം) ലതവിടപി (ലതകൾ)ത്തോലിട്ട. സ്വയം (താനേ).

66. ഗാത്രത്തിൽ (ഗർഭത്തിൽ) ഗന്ധോദകത്താൽ (പഞ്ച

ഇരുപത്തഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

ലിംഗരോഗപ്രകരണം

ഉപദേശചികിത്സ

നിത്യീലിംഗഗദപ്രതിക്രിയകളെക്കുറേക്കുറേന്നാമനം-
 തമയ്യേകേളപദംശരേനയുടനേരതനംകളഞ്ഞാമോ ത്
 നെയ്യുംതേനമിണത്തിടുന്നതിലകല്ലത്തെയ്യുടീടണം,
 ചെമ്പുണ്ണമയിലേൾത്തൊലികപഥിതനീർകൊണ്ടുപരിചാ-
 രയം. 1
 ഗോവിന്ദോലാ"പഴയതുപോയിടകിലോകത്തിച്ചലംവായ്ത്തുനി-
 ള്ലാപ്പുക്കും,തൊടുകാര, നല്ലൊരുകടാടി,ദേവമീറമ്പന,
 ഞാവൽ,തുളവളവന,മാവുകളിവറവിൻതൊലുക്കായചെ-
 വാപ്പുംമട്ടുകയ്യാമമാക്കിയതിനാൽ ചെമ്പുടണം ചാരമെ. 2
 മുക്കമണ്ണുകല തിലിപ്പൊടിവെണ്ണിറക്കിക്കുറച്ചതുതേ-
 പ്ലിയും ചാരകുഴിഞ്ഞുപോയ,തേവല്ലെന്നാലുണങ്ങും വ്രണം,
 ദേഹ് പിന്നുപഴുത്തിടാതുപചരിജ്ജട്ടേ സദാ ചെമ്പുര-
 വ്യഗ്രം, ലിംഗമുള്ളിഞ്ഞു പൊക്കോതപഴപ്പള്ളിൽകടന്നീടകിൽ. 3

ഗുഹ്യാർശശചികിത്സ

ആശുരീച്ചിട്ടോ,ഹൃദയാശ്വസതെന്നിനാൽചെപ്പിട്ടോ
 പൊലഗാ ത്തി മുറയ്ക്കുപദംശചികിത്സാക്രമം തുടങ്ങട്ടേ. 4

ഗന്ധകഷായംകൊണ്ടു്) കുളിക്കട്ടേ. പേപ്പിച്ച് (അച്ച) മീതിൽ
 (ദേഹദൃഗ്ഗന്ധത്തിൽ) ഹിതം പ്രഥമം)

അദ്ധ്യായം ൧൪

1. ലിംഗഗദപ്രതിക്രിയകളെ (ലിംഗരോഗചികിത്സകളെ) തിലകലക്കത്ത (അച്ച എള്ളിനെ) കപഥിതനീർ (കഷായം) കൊണ്ടു് അപഹം (നാൾത്തോറും) ചാരയും ചെമ്പുണ്ണം. ഉപദേശം എന്നതു ലിംഗത്തിന്മേൽഉണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരിനീറാകുന്നു.
2. നാൽപ്പാറുക്കും (നാല്പാമരം) മുക്കായ (തൃഹല)
3. മുക്ക (തൃഹല) ഉപചരിക്കട്ടേ (തുളുച്ചിക്കട്ടേ) സദാ (എപ്പോഴും) അവിഗ്രം (നിരക്കാലം)
4. ആശു (ഉടൻ) മരുന്നിനാൽ (ദഹനേഷ്ടധം നേചു) 3 ഹിപ്പിട്ടോ (പൊള്ളിപ്പിട്ടോ) ഗുഹ്യാർശ്വം എന്നതു്, ലിംഗത്തിന്മേൽ നീക്കിയാൽ നീങ്ങുന്നതായ തൊലിയുടെ പുറത്തോ അക

പാച്ചോറീത്താൽക്കഷായംഘൃവിലഴുകിയലുംമൂന്നുകാ

കല്ലുതാക്കി-

കഷ്ടംതൈലംപുരട്ടിച്ചീടണമതുപഴുത്താൽചലംവാരതദേശം. 7

ലിംഗാലങ്കിചികിത്സ

ഇച്ചൊന്നതാണലങ്കിയൈദ്യവുമോൽ,പക്ഷേ

സാധുധാരയ്ക്കുകുതന്നുടേന്നിരിലാശി

പാച്ചോറീത്താൽപായിണങ്ങിയമൂന്നുകാക-

ക്രിച്ഛിട്ടുകാച്ഛിട്ടമൊക്കെപ്പുരട്ടിടേണം. 8

ഉത്തപാചികിത്സ

മട്ടാരെയത്തപറ്റിച്ചുകളഞ്ഞുകഞ്ഞി-

ക്കൊട്ടക്കടത്താലി,യിരിപ്പയെറിഞ്ഞിവൽക്കം

യഷ്ടി,ക്കടക്ക,കളിവററങ്ങെയൊക്കെയൊപ്പം

ഉട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചമച്ചമെത്തുപുരട്ടിടേണം. 9

വ്യയം, പുഷ്പരിക, ഇവയുടെ ചികിത്സ

മണ്ടിട്ടംവൃഗവും,പുഷ്പരികയും,ഉടനെപിത്തവീസ്പവൈദ്യം

കൊണ്ടാ,ചീരത്തിയൊപ്പം,തടവിനതമിലെഴുത്താലിനാൽകാഥ

വെള്ളം

ഫലംതൈലം (എണ്ണ) വെളിച്ചെണ്ണ മുതലായവയൊ. ലിംഗത്തിന്മേൽ ആവൽക്കുതപോലെ ഉണ്ടാകുന്ന കഷ്ടംകുടികയാകുന്നു.

8. അലങ്കിയൈദ്യം (ലിംഗാലങ്കി ചികിത്സയും)ഇച്ചൊന്നതാണ്. കുടികാചികിത്സ ലിംഗാലങ്കിയും പറയുന്നതാണ്. മൂന്നുകാ (ഗ്രിഫല) കൽക്കിച്ഛിട്ട (അരച്ചുകടക്കി) ലിംഗത്തിന്മേൽ പാച്ചോറീത്താൽകാക്കുണ്ടാ പുരപ്പെട്ട, സൂക്ഷ്മമായ ചോരത്തിട്ടുണ്ടാ അല്പം ചുരുട്ടത്താട്ടുകൂടിയ ചലത്തെ ഒഴക്കുന്നതായ കരുവിനെ ലിംഗാലങ്കി എന്നു പറയുന്നു.

9. വൽക്കം (തൊലി) യഷ്ടി (ഇരട്ടിമധുരം) മച്ച (മേൽ) മകുതപിത്തങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു ലിംഗത്തിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്നതും, ഉഴന്നിരുന്നി പ്രമാണവും, ആയ കഷ്ട ഉത്തപയാകുന്നു.

10. പിത്തവിസ്പവൈദ്യം (പിത്തവീസ്പചികിത്സ) കൊണ്ട വൃഗവും,പുഷ്പരികയും, ഉടനെ മണ്ടിട്ടം, ആഴീരത്തി (അന്നാരി) കാഥവെള്ളം (കഷായവെള്ളം) ആത്താൽക്കഷായം

ഉണ്ടാക്കിയാൽകൊണ്ടുകു വരുകരിയെന്നെങ്ങെ നൽപാലിലാ
മെന്മാൽ—

കണ്ഠംപേന്തിച്ചതേപ്പിക്കുക, തിരുകളുമൊഴിയിൽച്ചെന്ന
തിങ്കൽ. 10

തൃദിനചികിത്സ

ശ്രദ്ധാനപിതംചെറിയമുട്ടിയലുംബലാമൈ-

ലത്താലനേകമുതധാരകഴിച്ച, തിങ്കൽ

വൃത്താപൊടിച്ചുശ്ശങ്കപ്പുനണച്ചതേപ്പാൽ

കരഞ്ഞാടുംതൃദിനമെൻതുടന്നുതന്നിമാറ്റം, 11

അഷ്ടാലികാചികിത്സ

രക്തംകളഞ്ഞാമനയോല, പാച്ചോററിഞ്ഞാൽ, കട്ടക്കൈത,

കണ്ണുനക്കം,

നൽക്കൈതന്നീർകൊണ്ടിവവെച്ചതച്ചനതൃത്താലികമേൽ

പുരട്ടാം, 12

നിവൃത്തചികിത്സ

നൈതേച്ചുററംവിതപ്പിച്ച, മപുളികവണസ്നേഹവാത്പാ

നിട്ടംചു-

രക്താണ്ടുള്ളാശുഗഢംപാമ്പാപ്പാവിതതികളാൽമുണന്നാള, ബു

നാളോ,

(ശ്രദ്ധയോടുകൂടി) പേന്തിച്ച (അച്ച) ആരിയിൽച്ചെന്നതിങ്കൽ
(വൃശ്ചരോഗത്തിങ്കൽ) കൈകൾകൊണ്ടു ഏറ്റവും സംവരണം
പെയ്ക പൊതുവായിട്ടു ലിംഗത്തിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന കരുപൊലെ
മുള്ള നീർ വൃശ്ചമെന്നു പറയും. പരന്നു വൃത്താകാരമായി നീ
രൊട്ടം ഉപരിഭാഗത്തിങ്കൽ ചെറിയ കരുക്കളോടുകൂടി ലിംഗത്തി
ന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന കരുവത്രേ പൂജ്ഞി.

11. ശ്രദ്ധാനപിതം (ശ്രദ്ധയോടുകൂടി) അതിങ്കൽ (ബലാ
മൈലത്തിൽ) വൃശ്ചം (നല്ലവണ്ണം) മറ്റുനംകൊണ്ടു കോപിച്ച
വായുവിനാൽ ലിംഗത്തിന്മേൽ ഉണ്ടാകപ്പെടുന്നതും, മവനെയു
ള്ളതും, അല്പവുമായ നീരിനെ തൃദിനമെന്നു പറയുന്നു.

12. ഇവനൽക്കൈതന്നീർ (നല്ല കൈമേവുള്ള) കൊണ്ടു
വെച്ചപ്പോൾ അതൃത്തം (ഏറ്റവും) വായുകോപം പൊതുവായിട്ടു
ണ്ടാവുന്നതും, നിമ്നോന്നതവും, കഠിനവും ആയ ലിംഗഗ്രന്ഥി
അഷ്ടാലികയാകുന്നു.

ചെയ്തസാധുപനാഹൃത, പുനരപിവേപ്പിച്ചമെള്ളെണ്ണനെയോ
മീതേതേപ്പിച്ചഴിഞ്ഞാത്തൊലിയെന്നിജനിലയ്ക്കു കണണം

മെല്ലെമെല്ലെ, 13

പിന്നീടുമിപ്പടികഴിച്ചപനാഹരീടെ-

റുന്നെണ്ണ, നെയ്യ്, വയിലൊന്നു പുരട്ടിടട്ടേ
അന്നൊക്കെയാതുന്നശിപ്പിച്ചിനേകണം സ്കൂട്ട

ശ്യാന്നത്തെ, നീങ്ങുമിവകൊണ്ടു നിവൃത്തരോഗം. 14

രജനീലാത്യാദിതൈലം

ഇരവ, മപിച്ചുകയില, യളി, കറുക, പൂവാങ്കുറുന്തലച്ചെടി, കൾ
ചെറുകടലാടി, നിലപ്പന, ചെറുപുള, പുളിത്തരവ, കളുഴിഞ്ഞ, 15
വരതൻ! വിജ്ഞാപനം! അതിതാളി, കളുന്തയല്ല തമിഴാത

പുതുകക്കുറി

മുതൽച്ചെവി, കടടിചേരാതെടുത്തിവററിൽനീർ, 16

13. പുളിവവണസ്നേഹവായ് "പ" (പുളിരസം, ഉപ്പരസം, സ്നേഹം, ഇവയുടെ ആചികൃതം) അത്ര "ഐ" നൗഷധവീതതി കളാൽ (വാതശമനങ്ങളായ ഔഷധങ്ങളുടെ കൂട്ടങ്ങളാൽ) സാധുപനാഹൃത (നല്ല ഉപനാഹൃപ്പണി) ചെയ്തും പുനരപി (പിന്നെയും) വേപ്പിച്ചും. വിയപ്പിക്കുന്നതു കഴൽപ്പകകൊണ്ടുവേണം. നീരുനിലയ്ക്കു (സ്വസ്ഥാനത്തിൽ)

14. പിന്നീടും (തൊലി സ്വസ്ഥമാനത്തിൽ ആയതിനാലോ ഷഡ്) ഇപ്പടി ഉപനാഹം കഴിച്ചു. അന്നൊക്കെ (ഈ ചികിത്സ നടത്തുന്ന ദിവസങ്ങളിലെല്ലാം) ആതുരൻ (രോഗിയ്ക്കു) അലിപ്പുതിര (ക്ഷിപ്താർ) സ്കീശ്യാന്നത്തെ ഏകണം. ഇവകൊണ്ടു നിവൃത്തരോഗം നീങ്ങും. വികസിപ്പിച്ചിട്ടുവേഗം വേദനയോടും ചടുനീരോടുംകൂടി നീങ്ങിയ ലിംഗാഗ്രത്തിലെ തൊലി മണിയുടെ സന്ധിയിൽ തടഞ്ഞുനിന്നാൽ അതിന്നു നിവൃത്തമൊന്നു പേർ പറയേണ്ടതാകുന്നു.

15. ഇരവ് (പച്ചക്കഞ്ഞി) അളി (കഞ്ഞുണ്ണി) 15, 16, 17-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിച്ചുകൊള്ളണം.

16. പുത (വലിയ)

മഞ്ചേട്ടിയപ്പി, തിറകൊട്ടവുമായരച്ച
താൻചേത്തുനൈസമകിണങ്ങിടുമെണ്ണകാച്ചി
പ്പൂർപ്പണ്ഡിധാരയിടണംതരസാനിവൃത്തം-

അവപാടികാചികിത്സ

കുഞ്ചിട്ടവാൻ, വിധിയിതാണവപാടികൃഷ്ണം. 17

നിരലമണിചികിത്സ

മുനം തോലിനയവേകുന്നനില്പുണ്ടളകമെണ്ണകളാൽ
നാനായധാരനടത്തണ, കെന്നാലൊഴിയും നിരലമണിരോഗം. 18
കാശം കഞ്ചിരിനിതദർഭമുരടിൻ ക്വാഥാംബുവിൽച്ചേത്തുളി-
വാതിച്ചെങ്ങിനിന്നിഴങ്ങു, വടിയും, കല്ലികരിച്ചായതിൽ
താൻതാമെണ്ണ പപിച്ചിടേണമെ. മപ്പാലൊപ്പമായ് കൂട്ടി, ത-
ത്സ്യം തൃതനമാം നിരലമണിയിൽ ചാരജ്വലിതാനാനാരം. 19

ഭൂതാലകുന്ദാദിതൈലം

ഇന്നിരക്കൾക്കു നിലപ്പനക്കട, പയസ്യാശ്വക്കിഴങ്ങൊട്ടക-
ത്തീനളളണ്ഡമിവരനിസലൊരുക്കുന്തായംവെച്ചു മഞ്ചേട്ടിയ

17. തപ്പി (ഇരട്ടിയുരം) തരസ (മടന്ന) ലിംഗാഗ്രത്തി-
ലെ തൊലിയ്ക്ക് അയവു പോരാത്തതാൽ വികാസംവരുമ്പോൾ വ-
ക്ക് അവിടവിടെ പൊട്ടും. അതുതന്നെയാണ് അവപാടിക.

18. അനില്പുണ്ടൾ (വാതശമനങ്ങൾ) വാതകോപം
ഹേതുവായിട്ടു ലിംഗാഗ്രത്തിങ്കലെ തൊലി വേണ്ടുംവണ്ണമുള്ള അയ-
വിനെ വെടിഞ്ഞു കാമ്പിരൽ പറ്റിപ്പൊക്കയും, അതിന്റെ അ-
ഗ്രത്തിലെ പഴുതു ചുരുങ്ങുകയും, ചെസ്സാൽ മുതം മദധാരായും,
വേദനയില്ലാതെയും, അല്പാല്പമായും, പോകും. തൊലിയുടെ ഉ-
ള്ളിൽ അധികമായി തിങ്ങിനിൽക്കുകയും ചെയ്യും. അതിന്നു നി-
രലമണി എന്നു പേരാകുന്നു.

19. ക്വാഥാംബുവിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) ജീവന്തി
(അപ്പതിയൻ) ആയതിൽ കല്ലികരിച്ച (അരച്ചുകലക്കി) പുതമ-
പ്പാലൊപ്പമായ് കൂട്ടി എണ്ണ പപിച്ചിടേണം (കാമേച്ഛണം) അത്യ-
ന്തം (പൂർവ്വം) തൃതനമാം (പുതുതായ)

20. പയസ്യാശ്വക്കിഴങ്ങു, പയസ്യ (അപ്പതിയൻ) അമ്പും,
(മുതങ്ങ) ഇവിടെ കിഴങ്ങു, വടി (ഇരട്ടിയുരം) കല്ലികരിച്ച (അരച്ചു

എൻനായർ! വഴി, മുതിരിങ്ങ, കളുതായ് കല്പിച്ച മേൽച്ചൊന്നമ-
ത്രൊന്നായ് കാച്ചിയൊരേണ്ണ താനതിവിടെയാവാവിധിയുത്തമം. 20

വരീമുസല്യാദിതൈലം

ശതാവരിനില്പുന്നക്കട, യമുക്കരം, കൂററനാം

മുതുകീനടകനക്കൊത്തനളം, കുറേന്യാട്ടിവേർ,

ചതച്ചിവകഷായമാക്കിയഹ കഞ്ചിരിക്കളളനി-

മതികവണയിച്ചരിച്ച തമിഴാമവേർ, കന്മതം, 21

അടപതിയൻചെങ്ങടിനീർക്കട, മുപ്പിലവേത, കാട്ടുപയറിൻവേർ,

ഇടവകമാട്ടമഞ്ചെട്ടിപ്പൊടി, മോരിവവേര, കാട്ടുഴന്നിൻ

വേർ, 22

നന്നാറിക്കട, യാറുദർഭയുടെവേർ, തൃമുതിരിങ്ങപ്പഴം,

നന്നാകംശതകുപ്പ, യഷ്ടികലതം ദേഹിദൂരം, ജീവകം,

പിന്നെപ്പീച്ചകൊട്ട, ഭീത, വിവയെക്കല്പിച്ച പാവൊപ്പതായ്

തന്നേചേത്തുപചിതും മേണ്ണപുതുതാരിവ്യാധിയെപ്പൊക്കമ. 23

ആലേപിപ്പതിനസ്സലാണിരുവിടെയാരസ്സമാവാം, കറെ-

ക്കാലംചെന്നകഹാനിരുമണിമാലിന്നിപ്പറഞ്ഞെണ്ണയെ

തൊലിയേൽ മെഴുവാൽ പതിച്ചുകഴലിൽ പാറത്തിലൂടെനിറ-

ച്ചാലോലാക്ഷിയകത്തുനിർത്തിട്ടക നാൽപ്പത്തെട്ടു മിന്നിട്ടിട. 24

കുന്നാൾമുട്ടയെകണ്ടിപ്പണിയടവിൽ നടത്തണ, മെന്നിട്ടിതി

നായ്"

മുന്നത്തെക്കാളുല്പം വലിയകഴലെടുക്കണ, മെന്നിക്രമത്തിൽ

കലക്കി) മേൽച്ചൊന്നട്ട (എന്മപ്പാൽ നമംകുട്ടി) ഉന്മതം
[നല്ലത്"]

21 കന്മ (കിഴങ്ങ) നളം (മാമച്ചം) 21-ം 22-ം 23-ം
മേളുകങ്ങളെ ഒന്നായി അറപയിക്കണം.

23 യഷ്ടി (ഇരട്ടിയുരം) ദേവദൂരം (ദേവതാരം) അഴീട
(ശതാവരിക്കിഴങ്ങ) കല്പിച്ച (അരച്ചുകലക്കി) പചിതും (കാച്ചുന്ന)
ഇവ്യാധിയെ (നിതമണിയെ).

24 ഇതു ('വരീമുസല്യാദി'തൈലം) കറെക്കാലംചെന്ന (പ
ഴകിയ) മെഴുവാൽ (മെഴുതേച്ച) അകത്തു (തൊലിയുടെ ഉള്ളിൽ)

25 ഇതിന്നായ് (ഈ പ്രയോഗത്തിന്നു) മുമ്പത്തെക്കാളും
(മുമ്പെ ഉപയോഗിച്ച കഴലിനെക്കാളും) നാളീസേകം-ഈ പ്രയോഗ

ഇന്നാളീ സേക്'മൊപ്പിക്കുകിലതിസുഖമാമില്ലയെന്നാലതിൻ
തോൽ

നന്നായല്ലം മുറിച്ചാക്കുതവിധികളണക്കത്തീനായ്'ചെറുക
തന്നെ. 25

ഗ്രമീതചികിത്സ

സ്തിമദ്ധോഷ്ണവസ്തുനിരകൊണ്ടുപനാഹവും,സേച
മരണപ്പെടുത്തിടുകയും,ശതകപ്പമാത്രം
നൽക്കെത്തന്നീരിലുതകാടിയിൽവെച്ചു
നിത്യംപുരട്ടുകയുംഗ്രമീതാമയത്തിൽ. 26

സ്തർശഹാനിചികിത്സ

ബാലേമഞ്ചട്ടിവെൺചന്ദനവടികൾവെറുംതേങ്ങതർപാലി
ല,ല്ലെ-
ന്നാലോവേവചമഞ്ഞൾത്താലികരളുകവേർത്താലൊടുംവേള
നീരിൽ
ചാലേപേഷിച്ചതേപ്പിക്കണമുടനടനേരത്തമോഷംകഴിച്ചു-
ന്നാലന്നേസ്തർശാനിശ്ശ്ലാതൾമുളവാം,ചലശമാശങ്കവേണ്ട. 27

ഗത്തിനു 'നാളീസേക്'മെന്നു പേരാകുന്നു. അതിസുഖമാം (പഴ-
കിയ നിരുദ്ധമണി ചാരാളം ശമിക്കും) ഇല്ലയെന്നാൽ അതിൻ
തോൽ നന്നായ്'(സീവനീ തൊമ്പിമേൽ തട്ടാതെ മനസ്സിൽനിന്നി)
ക്കുതവിധികൾ (സദ്യോവൃണചികിത്സകൾ).

26. സ്തിമദ്ധോഷ്ണവസ്തുനിരകൊണ്ടു (സ്തിമങ്ങളും, ഉഷ്ണവി-
വുങ്ങളും, ആര ദ്രവ്യങ്ങളുടെ കൂട്ടംകൊണ്ടു) സേചപ്പെടുത്തിട-
കയും (കഴൽപ്പുകകൊണ്ടു വിയപ്പിക്കുകയും) നൽക്കെത്തന്നീരിൽ
ഉതകാടിയിൽ നല്ലതൈർകാടിവെള്ളത്തിലോ, കാടിയിലോ, ഗ്ര-
മീതാമയത്തിൽ (കഫകോഷം ഹേതുവായിട്ടു ലിംഗംശുക്ലാകീഴ്ത്ത-
മൊ പുനർ തോന്നത്തക്കവിധത്തിലുണ്ടാകുന്ന രോഗത്തിൽ).

27. വടി (ഇരട്ടിയുരം) മഞ്ഞൾ (മരമഞ്ഞൾ) പേഷിച്ചു
(അരച്ചു) രക്തമോഷം കഴിച്ചു (ചോരകളുത്തതിനു ശേഷം)
ഉടനടന്നു തേപ്പിക്കണം. രക്തമോഷം നിമിത്തമായി ലിംഗം
സ്തർശത്തെ അറിയാതതായി തീരുന്നതിനു സ്തർശഹാനി എന്ന പേർ
കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

കരനിമിതലിലെഴുത്താലും നല്ലാമരത്താലിതന്നമോ
കുത്തിട്ടകന്നിന്ദ്രാജി പ്രതിധസ്യവർത്തോ,
കന്നിഖാട്ടുത്തീർത്തുകാമീകരിച്ചുപററുമേ
കഴകവതിനും, ധാരാകൽത്തിനും, കളഭാഷിണി. 28

ശതപാതകചികിത്സ

നില്ലാത്തശതപാതകത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതാണിതിനർത്ഥം
നല്ലാക്കുവടികാവിമണ്ണിതകളോ, ചത്താവിപ്പുകൾ
കുലുപ്പിനെയകന്നുവെത്താലിപറച്ചിടായയിവർത്തോ,
നല്ലാമരത്താലിപ്പുറത്തുനിൽനിന്നുപോകുന്നതും,
ആദ്യശ്ലീതവിവരത്താണിതിനർത്ഥം പത്രംസർവ്വവും
നിൽക്കുന്നിപ്പുറത്താകുന്നതും പ്രത്യേകിച്ചുകിൾ,

താകപാതകചികിത്സ

‘നൂറ്റാലാടി’ കഷായധാര, ‘ജനീജാ’ നൂറ്റാടി’ നെലത്തിനെ-
ക്കൈക്കൊണ്ടിപ്പുറത്തുക, നിൽക്കുന്നതാകപാതകമില്ലാത്തതും 30

താസ്പാതകചികിത്സ

കഷായംസംസ്കരണപ്രതിവലിപ്പിച്ചു, നൂറ്റാലാടി
പുറത്തു, നിൽക്കുന്നതാണിതിനർത്ഥം താസ്പാതകമെന്നും
കുടത്തിക്കൊണ്ടിപ്പുറത്തുകിടന്നതാണിതിനർത്ഥം, കഷായം
വിട്ടുപോകുന്നതാണിതിനർത്ഥം താസ്പാതകമെന്നും. 31

28. ‘നൂറ്റാലാടി’ എന്ന പ്രസിദ്ധമായ നല്ല വർത്തോ (ന
ണമോ) കാമീകരിച്ചതു (കഷായമാക്കിയതു) കഴകവതിനും,
ധാരാകൽത്തിനും പററുമേ.

29. ശതപാതകത്തെ (ചെറിയ ചാത്തത്താടുകൂടി ലിംഗ
ത്തിന്മേൽ എല്ലാവരും ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രണമത്തെ) വടി (ഇരട്ടിമുരം)
പല (കുടത്തി) വർഗ്ഗമോ (ഗണമോ) കുലുപ്പനുംചെയ്യണം
(പുറത്തും.)

30. വാതവേണിതവികാരോപക്രമം (വാതവേണിതവോ
ഗചികിത്സ) സർവ്വവും (മുഴുവനും) ‘നൂറ്റാലാടി’ കഷായ
ധാര (നൂറ്റാലാടി കഷായംകൊണ്ടുള്ള ധാര) താകപാതകം
(പിത്തതാകപാതകങ്ങളിൽ ഉണ്ടാവിപ്പിച്ചുകൊടുത്ത ലിംഗത്താലിമുരം
പഴുപ്പ്.)

31. നിർദ്വേഷരോഷത്തകൃതിയിൽ (പുല്ലാദോഷങ്ങളുടെയും
തകൃതിയിൽ) താസ്പാതകം എന്ന ലിംഗവ്യാധി സംബന്ധമാകുന്നു.

ശോണിതാർബുദ ചികിത്സ

ക്കീറിപ്പൊടിവേപനം

നീളളപ്പോക്കളഞ്ചുനീലനയനം, നാലാമരത്തോലി, ന-
 ്രോദ്ധുകം കലരും കടുക്ക, നളദം, മഞ്ഞട്ടി, യിപ്പൊന്നവ
 പാലാൽചേർത്തു പുഴുങ്ങിയങ്ങിനെയരച്ചൊന്നാതരംവെണ്ണയും
 മേളിപ്പിച്ചശോണിതാർബുദകന്നീടാൻ പുരട്ടീടണം. 32

ശാലുകശീതാദി വേപനം

ശാലുകം, ചന്ദനം, ചിറന്തളുതു, കറുക, രാമച്ച, മണലിലത്ത-
 തോടി, നീളത്തങ്ങുതൻപുക്കലയരിയിടചേർന്നുകോവക്കിഴങ്ങ്,
 പാലോലും നാൽമരത്തിൻതളിരും, ത്രീചികരും! കോലരക്കം,
 ബുദം, ഗോ-
 പാലപ്പെണ്ണാത്തതങ്ങാർവളയ, വടി, കൾമുക്കായ, താരല്ലി,
 പിന്നെ 33

തിരുതാളി, ശതാവരിക്കിഴങ്ങോ-

ടിരവിൻതോലി, വയറക്കക്കയൊപ്പമായി

കരിതീർമിഴി! കാഞ്ഞിരപ്പഴത്തിൽ-

കുടീർന്നീരിലരച്ചതും പുരട്ടാം. 34

“നൃഗ്ഗോപാദി” കയായമാണകഴകാർമുഖ്യം, പഴത്താൽ പലം
 വെക്കംചോർത്തുകളഞ്ചുചെയ്യണമുണങ്ങീടാൻ പ്രബോധശ്രമം,

32. ശാലുകം (ആമ്പൽ, നൈതൽ, ചെങ്ങഴിനീർ, കുംഭി-
 ലുവളം, താമരയിലയുടെ കിഴങ്ങ്) നളദം (രാമച്ചം) മേളിപ്പിച്ച
 (ചേർത്തു) ശോണിതാർബുദം (ലിംഗത്തിന്മേൽ ചുക്കപ്പുള്ളി കുപ്പു
 വണ്ണത്തിലുള്ള പുളികണ്ടളം, കുരുക്കളം, നീരം, വലിയവേദനാരു
 മുള്ളതായ മരംഗം)

33. ശാലുകം (ആമ്പൽ, നൈതൽ, ചെങ്ങഴിനീർ, കുംഭി-
 ലുവളം, താമര, ഇലയുടെ കിഴങ്ങ്) പാലോലും നാൽമരത്തിൻ
 (നാലാമാത്തിൻ) അംബുദം (മുത്തങ്ങ) ഗോപാലപ്പെണ്ണ (നന്നാ
 റ്റി) തങ്ങാർവളയവടികൾ = തങ്ങാർവളയം (താമര) വടി (ഇരട്ടി
 മധുരം) മുക്കായ (ത്രിഫല) 33, 34 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
 യിക്കണം.

34. ഇരവിൻ (മരമഞ്ഞളിൽ)

ഉൾക്കൊണ്ടീനിലയിൽ ചികിത്സചിന്തനാളൊപ്പിച്ചുവെ
ന്നാലൊരാൾ-

കിഷ്ടരാൽഗിഗമിച്ചുവെന്നതുവരാംദൈവാനുകൂല്യത്തിനാൽ, 35

മാംസാർബുദാദി ലക്ഷണം

എന്നേ!മാംസാർബുദംവിദ്രധിഗമിവരും,കാളകവ്യാധിനാനും,
വരുന്നറവൊന്നുകൊണ്ടുംപരിശമമയോ,ബാക്കിരോഗ
ത്തിലേല്ലാം

അസ്ഥപ്രസ്ഥങ്ങളിൽച്ചെന്നതുകളെയഥവാമരണാരോഭത്തിലീ
ങ്ങാൻ

തന്നേനിന്നോട്ടുരച്ചുഷധനിരയെ,യീണക്കിപ്രയോഗി
ച്ചിടേണം, 36

യോനിവ്യാധിചികിത്സയെന്നിനിതരാംകേൾക്കുവാൻ
കൊതിക്കുന്നോ?

ഞാനിനിയെന്നാലുതമർമാനിനി!നിർമാനസത്തിലാക്കീടാം,37

യോനിരോഗപ്രകരണം

വാതംനീങ്ങുംപ്രയോഗംതുടരണമുടനെയോനിരോഗത്തിലേല്ലാം,
വാതംകൊണ്ടുഷ്ടവിഷ നതിലതിനെവിശേഷിച്ചു,മൊപ്പി
ച്ചിടേണം,

35. വ്രണോപക്രമം (വ്രണചികിത്സ) ചെയ്യണം. ചിര
നാൾ (വളരെക്കാലം) ഇക്രരാൽഗി (ഗോണിത്വർബുദം) ദൈവാനു
കൂല്യത്തിനാൽ ശമിച്ചുവെന്നു വരാം. മിക്കവാറും ഇത് അസാധ്യ
മാകുന്നു.

36. വിദ്രധിഗമം-വിദ്രധി എന്ന ഗദം (രോഗം) പരിശ
മം (ശാന്തി) അടയ്ക്കു ശമിക്കില്ല. അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) ഇണക്കി
(അവസ്ഥാരസാദേണ യോജിപ്പിച്ചു) ത്രിദോഷങ്ങളിൽവെച്ചു ക
ഛന്ദസംബന്ധത്തിന്റെ ആചികൃതോടുകൂടി ദൃഷ്ടമായ മാംസത്തെ
ആഗ്രയിച്ചു പിംഗത്തിന്മേൽ മുഴുപോലെയുണ്ടാകുന്ന വ്യാധിയെ
മാംസാർബുദമെന്നു പറയുന്നു. പിംഗത്തിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു മാ
തിരി കരുതപ്പെടയാണു വിദ്രധി. ദോഷഗ്രന്ഥത്താൽ ദൃഷ്ടിപിതൃപു
ട്ട മാംസം കറുത്തു വീണ്ടു പഴുത്തു ക്രമേണ നറുങ്ങിപ്പോകുംവിധമു
ള്ള രോഗം കാളകമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

37. നിതരാം (ഏറവും) മാതസത്തിൽ (മനസ്സിൽ) ആ
ക്കീടാം (പ്രതിപ്പിതാം)

വാതംകൊണ്ടുദുഷിച്ചുവരത്തുവചനം! യോനി,ഭുവനകയാലേ
 വാതംതന്നെല്ലാമിപ്പിന്നുണ,മഥപിഴയാതനൃഭോഷത്തിനേയും. 38
 ഭാവമേത! 'സുകമാര'മോ,സുഖമോ'ധാന പരമം'തന്നെയോ,
 നാശമെങ്കിലൊതെത്തുനൽകിവളരെസ്സുശുഭത ചുണ്ടാക്കണം,
 ഈവാതംവിട്ടവാൻകൽപ്പകളാൽപാടേവിതർപ്പിക്കണം
 സേവിപ്പിച്ചിടണം'ത്രിമിശ്രക'മെഴുംവേർപത്തു തൻകപാഥവും. 39

വാതികീചികിത്സ

ലോലാപാംഗി!ഞെരിഞ്ഞിലൊത്തതകരംപിന്നെക്കുറേക്കാട്ടിതൻ
 മൂലം, മുച്ചിലവേത, നിർമ്മരമരം, ജീവന്യൂജീതക്കട,

ഗോക്ഷുരനതാദി കഷായം

ചേലേറുംസിത,ചേൽതതാകമിവതൻ നിഷ്പാഥനീർമാന്ത്രികൻ
 പോലേവാതികീയാംപിശാചിനെമുറയ്ക്കുച്ചാടനം ചെയ്യുമേ. 40
 നിസ്സല്യാഭ!ഞെരിഞ്ഞിൽ,ച്ചെറുവഴുതിനമൂലങ്ങൊരിത്യവൃക്ഷം,
 മുത്തങ്ങക്കനകം,മുപ്പിലമുരട്ട,കുറേക്കാട്ടിവേർമുന,രത്ത,

38. ഉരുവിട്ടുന്നതിൽ (ഉണ്ടാകുന്നതിൽ) അതിനെ (വാതം നീണ്ടും പ്രയോഗിയെ) അകയാലേ ഭുവനം തന്നെ ശമിപ്പിക്കണം. അഥ (പിന്നെ) പിഴയാതെ അനുഭോഷത്തിനേയും ശമിപ്പിക്കണം.

39. സുഖമോം (സുഖത്തെ കൊടുക്കുന്നതായ) ത്രിമിശ്രകമെഴും (ത്രിമിശ്രകത്തെലും ചേർന്ന) വേർപത്തുതൻ (ഭഗമൂലത്തിൻ) കപാഥവും (കഷായവും) സേവിപ്പിച്ചിടണം.

40. മൂലം (വേർ) നിർമ്മരമരം (ദേവതാരം) ജീവന്യൂജീതക്കട—ജീവന്യൂ, (അടപതിയൻ) അഭീത, (ശത്യാവരി) ഇവരുടെ (കീഴങ്ങ) സിത (പഞ്ചസാര) നിഷ്പാഥനീർ (കഷായവെള്ളം) മാന്ത്രികൻ (മന്ത്രവാദി) വായു കോപിച്ച യോനിസ്ഥലത്തിൽ വേണ, കത്തൽ, വലിച്ചിൽ, തരിപ്പ്, ഉറപ്പുകളൊഴിഞ്ഞു നനുപ്പാലേ തോന്നുക, സ്നാനം, കക്കശത, മുളൽപോലെയുള്ള ശബ്ദം, അയോടും ചകുപ്പും കുറുപ്പും കൂടിയ നിറത്തോടുംകൂടി അല്പമായ രജസ്സിന്റെ ഭജക്കും, ഇവയെയും ഒടിയിൽ വേണമെന്നേയും ഉണ്ടാക്കണം. ഇതിന്നു വാതികീ എന്നു പേരാകുന്നു. ഈ രോഗം ക്രമേണ ഗുരുതരം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

സത്താകംചുക്കുപഞ്ചാരമുതിമിവതൻക പാഥവും വാതികീരോ-
ഗത്തെട്ടൂരീകരിക്കുംതവപദേജനംകലമുതൽക്കൊന്നെക്കെ. 41

ദേവദൂതാദീതൈവം

സുരമര,മിതവകവഴതിനമുരട്ട,കുറന്തോട്ടിവേരമങ്ങി,വയ്യാൽ
തെനിപ്പു പാഥംനിമ്മിച്ചതണാധാരിനല്ലരേങ്ങകം,തകരം, 42

ശതകപ്പ,ഗരം,പിണെപ്പതുതായമുകിൽക്കട,
ചിതമോടൊപ്പമായെല്ലാമതിൽപേന്തിച്ചുപേർത്തവ 43

ഇരട്ടിക്കുമിവിടെൻനിതംപ്രിയേനാ-
ലിരട്ടിപ്പതുപ്പാലുമൊത്തൊന്നുകാച്ചി
ശരിക്കായതിൽശ്ശീലമുക്കിസപയോന്നെ
ധരിക്കുന്നപെണ്ണിവികാരത്തെവെല്ലും. 44

അതിചരണാചികിൽസ

ധന്യേ!മുക്കാലുമിക്കയ്യുകളതിചരണാത്തില്ലമൊപ്പിച്ചിടാംമേൽ-
ചൊന്നൊരാ'ക്കീരിപയോദീ'കഗണ,മഥ'മാലുകശീതാദീ'
താനോ,
മുനംമേപ്പിച്ചുനിന്നുതുമിതയണമവേസുപാനംതൊട്ടകമം
പിണെച്ചെണ്ണിടണംപാക്കികിലിവിടെവിശേഷിച്ചിതേ
വേണ്ടതുളള. 45

41. മൂലം (വേൾ) തുടർതൃഗുക്കും (ദേവതാരം) കന്ദകം
(കിഴങ്ങ) കുറന്തോട്ടിവേൾ മൂന്നു (കുറന്തോട്ടിവേൾ, വെൺകുറ
ന്തോട്ടിവേൾ, ഊരകത്തിൻവേൾ,) സത്താകം (നല്ലതായ) പാഥ
(കായ)വും ദുരീകരിയ്ക്കും (അകറ്റും).

42. സുരമരം (ദേവതാരം) ഇതവക വഴതിനമുരട്ട [ചെറുവ
ഴതിനവേൾ, വെൺവഴതിനവേൾ,] കുറന്തോട്ടിവേൾ രണ്ടു [കുറ
ന്തോട്ടിവേൾ, ഊരകവേൾ,] നിപ്പു പാഥം [കായം] നിമ്മിച്ച [ഉ
ണക്ക] 42ം, 43ം, 44മു മണ്ണുകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയ്ക്കിച്ചുകൊ
ള്ളണം.

43. ഗരം [കൊട്ടം] മുകിൽക്കട [മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങ] പേന്തി
ച്ച [അപ്പ].

44. സപയോന്നെ (തന്റെ മോനത്തിൽ) ഈ വികാരത്തെ
[വാതികീരേ].

ഉദാവർത്ത ചികിത്സ

തൈലാകൃതമാകിയനരുംശതകുപ്പരേണ
മേഘപുരഞ്ജതുണിയോനിമുഖത്തിൽവെച്ചു
പേപോട്ടകെട്ടിടണ,മിപ്പണികൊണ്ടുദാവ-
ത്താലസ്യമാസകലമക്കുണരുന്നിതും.

50

ഇല്ലെന്നാൽമൂന്നിലൊന്നാജ്യമോട്ടരപേരുകുംമുക്കുറുന്തോട്ടിവേരാൽ
മേഘസ്താധിച്ചതൈലത്തിനേതഥതമിഴാമക്കുറുന്തോട്ടിവേർകൾ,
കര്യപിശ്തംക്രമേണക്കുറുത്തുകടയിവയുടെനിഷ്ഠാധമനീരിൽത്തു
ളിച്ചിട്ട്
മേഘസ്താജ്യംകഴിപ്പിക്കണ,മിതിനേയുദാവർത്തലംഘിച്ചിനിലും. 51

ജാതപ്ലീചികിത്സ

ബുദ്ധിദോഷാദി കഷായം

ഓരോരോസ്തേഹനം,സേപനവിധി,മുതലാംകൈകളാൽവായു
കോപം
തീരെത്തിത്തന്ത്രശുദ്ധിചികിത്സവഴതിനവേർ,മഞ്ഞളിൽതോൽ,
വിശാല,

49. കപാഥം (കഷായം) ജവാൽ (ഉടനെ) ഇതിനെ (പ്രാക്
ചരണമെ)

50. തൈലാകൃതം (എണ്ണയിൽ നന്നച്ചത്) രേണ (പൊടി)
ഉദാവർത്താലസ്യം = ഉദാവർത്തം കൊണ്ടുള്ള ആലസ്യം.

51. മൂന്നിലൊന്ന് ആജ്യമോട്ട (നൈലൂട്ടി) മുക്കുറുന്തോട്ടി
വേരാൽ മേഘസ്താധിച്ച(കഷായത്തിൽ ഇവതന്നെ കൽക്കമാക്കി
കാച്ചിയരിച്ച) തൈലത്തിനെ എണ്ണയെ കൃഷ്ണക്കുറുത്തുകട
(കാരികുറുത്തിവേർ) നിഷ്ഠാധമനീരിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ)
ഇതിനെ (ഈ പ്രയോഗത്തെ) ഉദാവർത്ത ലംഘിച്ച (നാമിശ്ചമിച്ച)
നിൽക്കാ = ഇതുകൊണ്ടുദാവർത്ത ശമിതും. വേഗോദീരണകുപി
ത നായവായു യോനീദപാരത്തെ നിപീഡനംചെയ്തു രജോമാർഗ
ത്തെ തട്ടക്കുമ്പാൾ രജസ്സു നല്ലവണ്ണംപോക,തെ അരയോട്ടുള്ളടി
അല്ലയായി നിർഗമിതും. ഇതാണു ഉദാവർത്തം.

52. സ്തേഹനം (സ്തേഹിപ്പിച്ചുക) സേപനവിധി (വിര
പ്പിച്ചുക) അസ്രശുദ്ധി (രക്തശുദ്ധി)തും = ഇവവഴതിനവേർ, (പെറ
വഴുതിനവേർ, വെണ്മവഴുതിനവേർ,) മഞ്ഞളിൽ (മരമഞ്ഞളിൽ)
വിശാല (കാട്ടവെള്ളാദിവേർ) കാറുകകനം (മുത്തങ്ങക്കിടങ്ങ)

കാരിൻകന്ദം, പടോലം, ത്രിഫലം, പുനരക്കു, നീവറൻ

കഷായം

നേരേപഞ്ചാരയും ചേർത്തുവെക്കുകതന്നോൾക്കുജാതാപ്ലിവിദ്യം 52

ദേവാഹിപാദി കഷായം

ദേവാഹിപം, തുണമൂലമഞ്ച, തുത, രാമപ്പം, വനംതന്നീലു

ജാതാപ്ലിവിദ്യം, കടുക്ക, യിതനന്നാറിക്കിഴങ്ങുപിണ്ണ

ജീവന്തിരുകിഴാമവേത, കൾപടോലം, ഭൂ, അശ്വനാലാമര-

തോൽ, വഞ്ചാൻപെരുങ്കുരുവയുടെവേരും, മധുരവേരും

ചന്ദനം 53

നിശാചന്ദാദി കഷായം

നെയ്യും പഞ്ചാരയും ചേർന്നിട്ടു മീനയുടെ നീക്കു ചാറവും കൈശ്രുദ്ധി-

യ്യുദ്ധിന്ന, പൂതൻതോല, മരതന്ദ, പടോല, അശ്വനാലാമരതോൽ,

നിത്യോഷ്ഠിരക്കണമല്ലാം വഴി, കള്ളിതരിവറൻകഷായത്തിനാലേ

ചെയ്യണം വസ്തിയോനിസ്ഥലികളിലഖിലാധാരമേധാര

വേരും 54

ഈ നീക്കു ചാറം ബുദ്ധിയിട്ടുതക്കതാൽ ചേർക്കെടുത്തിട്ടു വെട്ടുൻ

യോനിപാദസ്ഥലനിഹിതാം വസ്തിയത്ര തേലിട്ടു

അഹരന്ത (നാൾതോറും) ശരീരത്തിന്റെ ത്രക്കുതയാൽ കപിതനായ വായു പിന്നെയും തന്റെ കോപത്തിന്നു കാരണമായ ത്രക്കുതയ്ക്കു താൻതന്നെ പോഷകനായി നിന്നു ആത്മവരദായ ദൃഷ്ടമാക്കി അശുഭപാതകവസംബന്ധം നിമിത്തം യോനിമേയ്യും ദുഷ്ടിപ്പിക്കുന്നു. ആ കാലങ്ങളിൽ ജാതന്മാരായ ശിശുക്കളൊക്കെ മരിച്ചുപോകും. ആയതുകൊണ്ടിതിന്നു വൈദ്യന്മാർ ജാതാപ്ലി എന്നു പേർ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു.

53. ദേവാഹിപം (ദേവതാരം) തുണമൂലമഞ്ച, തുണപഞ്ചമൂലം (ദർഭവേർ, ആറുദർഭവേർ, കരിമ്പിൻമേവർ, അമരവേർ, വരനെല്ലിന്റെവേർ,) അമൃതം (ചിററമൃതം), വനംതന്നിൽ (കാട്ടിൽ) ഉണ്ടാകും വെള്ളരി (കാട്ടുവെള്ളരി)വേർ. ജീവന്തി (അപ്പതിയൻകിഴങ്ങു) പടോലാദ്രുതാശ്വ പടോലം, അഭൂ (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) ഇവ 53, 54 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗപയിക്കണം.

54. നീക്കു ചാറവും (കഷായവും) അല്ലതൻ തോൽ (മരതന്തൽതോലി) അമരതന്ത [ദേവതാരം].

ആനന്ദകീതാശയവിശദതയുകയൊക്കിടേണം
മാനമേന്മാടിക്രിയകളേനടത്തട്ടെജ്ഞാതപ്ലിവന്നാൽ. 55

അന്തർവീചികിൽസ

പന്നിമതിമുഖി! സ്നേഹസേവദ്രമങ്ങളെയൊപരി
ചിന്തിവളവെഴും യോനിദ്രസാക്ഷസ്സമുന്തിലനേടുവാൻ
അനിലഹരമാംതൈലംചേക്കുംപൊടിശ്ശുതകുപ്പുകൊ-
ണ്ടനിശമുപാനഹംചെയ്തതമ്മുഖിതജ്ഞാനീകേണം. 56

അഞ്ചാമെചിററുതു, വൻതമിഴാമവേരി,
രഞ്ചായവേര, തുകളാൽകൃതമാംകഷായം
പഞ്ചാരജ്വീമകവുമിട്ടുകടിച്ചുകൊണ്ടാൽ
സഞ്ചാരമാന്തകതിമകൊണ്ടിട്ടമീവിക്കാമം. 57

‘ക്ഷീരബലം’കൊണ്ടുയോനിദപാരത്തിൽപ്പിച്ചുവതെപ്പൊഴം
ചേർത്താൽ
ദുരത്തുപോകമീതജ്ഞാനരംഭോക്കല്ലിതേഴനാൾക്കുള്ളിൽ. 58

55. നിഷ്പാഥാംബുവിൽ (കഷായനിരീൽ) യോനിദപാര
സ്ഥലനിഹിതമാം (യോനിയുടെ ചാരസ്ഥലത്തിൽ വെച്ചുപെട്ട
തായ) രക്താശയവിശദതയ്ക്കു (രക്താശയശുദ്ധിക്ക്)

56. സ്നേഹസേവദ്രമങ്ങളെ (സ്നേഹിപ്പിയ്ക്കുക, വിയപ്പിയ്ക്കുക, ഇവയെ) അലരിച്ചു (ചെഴുതു) അനിലഹരമാം (വാതശനേരായ) പൊടിശ്ശുതകുപ്പു (ശുതകുപ്പു പൊടിച്ചതു) കൊണ്ടു, അനിശം (എല്ലായ്പ്പോഴം) ഉപനാഹം എന്നതു, മതന്നതേച്ച ശീലകൊണ്ടു കെട്ടുകയാകുന്നു. അന്തർമുഖി എന്ന തജ്ജ (മോശം) അതിരക്കണ്ണനായ ചെല്ലുളൻ സുരതത്തിൽ വേണ്ടുവണ്ണമല്ലാതെ ശയിച്ചാൽ അന്നു പീഡിതനായ വായു യോനിദ്രസാക്ഷിന്നു വളവു മുതലായ വികൃതികളെ ഉണ്ടാക്കും. ഇതിനെ അന്തർമുഖി എന്നു പറയുന്നു.

57 ഈരഞ്ചായ വേരി (ദശമൂലം) കൃതമാം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതായ) ഈ വികാരം (അന്തർവീചികേണം) സഞ്ചാരമാന്തകതിമകൊണ്ടിട്ടം.

58. ഈ തജ്ജ (അന്തർമുഖി) ഏഴനാൾക്കുള്ളിൽ ദുരത്തുപോകും.

സൂചിമുഖീചികിൽസ

നാരിയ്ക്കു സൂചിമുഖിയെന്നയോനി-

പാദാന്തർത്തോന്നിച്ചുജനിപ്പരുല്ലോ,

നേരോതിടാമൊതുക്കൊണ്ടെന്നും

മാവതിരിങ്ങുന്നതിന്നാണെല്ലപ്പം.

59

നില്പാതേസ്സഹനസേപനവിധികൾ കഴിഞ്ഞു, നാൾമുറകും, ചുളളിയ്ക്കുണ്ടാംവേർ, മുളയ്ക്കുളളിവകളിടം, കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, ഗുണത്തെ തക്കത്തിൽച്ചെത്തുകാച്ചിക്കെത്തിയചെറുചൂടായപാലുല്ലിലായ്നിസ്സംകോതിക്കയുംനൽപ്പിച്ചുവതിടുകയുംചെയ്തു, യോനിസ്ഥല

ത്തിൽ 60

ചെത്തിപ്പാകത്തിലാക്കീടിനചെറിയകെടേക്കെത്തമെല്ലക്കടത്തിപ്പത്തൽമെല്ലെളളതൽതോല, ഗമിസി, തമിഴാമക്കുറഞ്ഞാട്ടിവേർകൾ,

അതൃതംചൂടുതോരിതുകളുടെകഷായത്തിനാലധാരം

കൃത്യത്തിൽധാരകോരി, പ്പനമൊത്തലഘുവാംനാളികാസേദം

മേററി, 61

59 നാരിയ്ക്കു (സൂചി) യോനിപാദാന്തർ (യോനിപാദാരോഗം) ഒന്നിച്ചു ജനിപ്പതു (സഹജം) അല്ലോ. അതു (സൂചിമുഖി) മാതാവു വാതകോപകരങ്ങളായ ആഹാരവിഹാരാദികളെ ബീജീകൃതാൽ കോപിച്ച വായു, ആ കാലത്തിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഹിശുവിന്റെ യോനിയ്ക്കു കാരണമായ ശുക്ലാർത്ഥത്തെ ദുഷ്ടമാക്കിയാൽ യോനിയുടെ പാദം ഏറ്റവും ചെറുതായി പെടും. അതിന്നു സൂചിമുഖി എന്നു പേരാകുന്നു.

60 സ്സേഹനസേപനവിധികൾ [സ്നേഹിപ്പിക്കുക, വിയർപ്പിക്കുക, ഇവ] പള്ളിയ്ക്കുണ്ടാം വേർ (വയൽച്ചുളളിവേർ) ഇതുകുറഞ്ഞാട്ടിവേർ [കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ, ഉരുകവേർ,] അല്ലിലായ് (രാത്രിയിൽ) അത്താഴം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം നിസ്സംകം (സംശയമില്ലാതെ) നൽപ്പിച്ച (വാതശമനമായ എണ്ണയിൽ നന്നച്ചശീല) 60-ം 61-ം 62-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറയ്ക്കിക്കൊണ്ടും.

61 പാകത്തിലാക്കീടിന (യോനിപാദാന്തർന്ന ശരീയാക്കിയ) ചെറിയ കെടേക്കെത്ത [കെടേക്കെഷണക്കൊ] മിസി (ശതകപ്പ) അതൃതം (ഏറ്റവും) അധ്യയാമം (മുന്നേമുക്കാൽ നാഴിക) നാളികാസേപം ഏറ്ററി (കഴൽപ്പകക്കൊണ്ടു വിയർപ്പിച്ചു)

താമസനേരമെക്കദേശക്കണ്ണമവിടെനിന്നുരിവീണാൽസമീരം
 ന്നാനംചെങ്ങീട്ടമെണ്ണപ്പിച്ചവതിടണ,മിക്കെകളേനാളുതോറും
 യോനിത്തട്ടിൽക്രമത്താൽ വലിയ വലിയകീലത്തെയെച്ചാചരി
 ച്ചാൽ

ചിനത്തേൻവാണി! സൂചീമുഖിത്തൊഴുതസമയംമാറിയെന്നുംവ

രാമ. 62

ശുശ്ലാപികിൽസ

ലോലാക്ഷി!സ്നേഹനസേ ദനവിധികൾകഴിച്ചാ,വണ

മെണ്ണചെറും

പാലേകിട്സാധനമുയ,പുനരരിയ്വിഭാജി'തൻകുഡമ

വെള്ളം

നൈവേശംചെത്തുമോനിക്കയ,മനിലഹതിയെപ്പൊഴുംയോനി

തന്നിൽ

തൈലത്താലേനാനയ്യംതിരിതിരകുകയും,ചെയ്കിൽശ്ലാശ്ല

നീങ്ങും 63

വാമിനീചികിൽസ

അംബുവാഹാരി കണ്ഠായം

ആദിയിലുദിതസ്നേഹസേ ദദോത്തരവസ്കിവിധികൾചെയ്തനേ

കാർ,ദാത,കാട്ടുപയറിൻ വേർ,ദശമുലം,തടിചൊരടപതിയൻ 64

ശതാവരിനിലപ്പനക്കടകൾ,വൻകറുത്തൊട്ടിവേർ,

ശതപഹാ,യഥകാട്ടുഴന്നുമുരടി,പ്പദാർത്ഥങ്ങളെ

62. സമീരന (വാതത്തിൻ) കീലത്തെ (കെടേശക്കണ്ണത്തേ).

63. സ്നേഹനസേ ദനവിധികൾ (സ്നേഹിപ്പിക്കുക, വിതപ്പിക്കുക. ഇവ) കുഡമവെള്ളം (കുശായവെള്ളം) അനിലഹതിയ്ക്കു (വരതോന്തിയ്ക്കു), ഇതുകാലത്തിൽ വേഗദോഷംനിമിത്തം കോപിച്ചിരിക്കുന്ന വാമുവീനാൽ, മലമൂത്രബന്ധത്തൊടുക്കടി ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന യോനിശോഷത്തെ ശുഷ്കയെന്നു പറയുന്നു.

64. ആദിയിൽ ഉചിതസ്നേഹസേദദോത്തരവസ്കിവിധികൾ—ഉചിതങ്ങളായ സ്നേഹവിധി, സേവവിധി, ഉത്തരവസ്കിവിധി, ഇവ—കാർ (മുത്തങ്ങ) ദാത (ദേവതാരം) 64ം, 65ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ നോക്കുവാനുണ്ടാം.

ചതച്ചൊതകഷാതരക്കിയതിനെ 'ബ്രഹ്മരേഖ' കെ-
ന്നതായൊട്ടുളിച്ചുനൽകുകിലകന്നുപോം വാമിനി. 65

ഷണ്ണലക്ഷണം

ഷണ്ണാക്ഷി! ഷണ്ണവികൃതിസ്തു ചികിത്സപൂജ്യ-
മാണു, യതുളളബലമാതമൊത്തരത്തിൽ
കാണപ്പെടാമുലകളു, ത്രയമല്ലിവനി-
ന്നാണുങ്ങളിൽക്കലശലായവെറുപ്പുമുണ്ടാം. 66

മഹായോനി ചികിത്സ

ഷാഷ്ടിക തൈലം

അറ്റപത്തുനാലിടങ്ങഴിനിമിൽവെറുംനവരനെല്ലുനൂപലം
പരമിട്ടതെട്ടിലൊന്നായ് തീരുംവരയുപചിച്ചരിച്ചൊപ്പം 67

മാർവേടമാംസരസവുംപശുവിൻമറപാലും,
താൻപാന്നരത്ത, തുലുവ, കരുണൊപ്പിവേർ, കൾ
വന്വിച്ചതുതുവളതൻതളിർ, കന്തം, ന-

ല്ലംദോദ, മീപ്പ, ചരളം, തകരം, ശതാഹവ, 68

നീയുള്ളിൽച്ചേക്കിശങ്കിൻമുടടി, തകരശിർപട്ട, വിഷ്ണുവർമ്മം, ജോ-
റായിക്കാൽക്കുൽപ്പലംതുക്കിട്ടതിവരൂഴവൻകല്ലുകാക്കിക്കലക്കി

65. ശതാഹവ (ശതകപ്പ) വാമിനി (യോനിയിൽ നിഷി-
കൃതമായ ശുക്ലത്തെ ആദാം ദിവസമോ ഏഴാം ദിവസമോ പുറത്തു
കുറന്ന ഒരു യോനിദോഹം) അകന്നുപോം.

66. ഷണ്ണവികൃതിസ്തു (ഷണ്ണം എന്ന രോഗത്തിനു) ചികി-
ത്സ പൂജ്യമാണ്. ഷണ്ണരോഗം അസാധ്യമാണ്. ആതതു (ഷണ്ണം)
അബലമാതമെ (സ്ത്രീകളുടെ).

67. നീമിൽ (വെള്ളത്തിൽ) പരം = മേവലം (മാത്രം) ഇ-
ട്ടു അതു (വെള്ളം) പചിച്ച (കറുക്കി) 67, 68, 69, 70 ശ്ലോകങ്ങ-
ളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

68. മാവേടമാംസരസവും (മാവേടയുടെ മാംസം മുപ്പത്തി
രണ്ടു പലം, 32 ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിൽ കഷായം വെച്ചു എട്ടിടങ്ങ-
ഴിയൊക്കി ഉരറി എടുത്തതും) അംദോദം (മുത്തക്കുഴങ്ങ) ഉപ്പ്
(ഇതുപ്പ്) ശതാഹവ (ശതകപ്പ)

ജാതനാനാശിനെക്കളഞ്ഞു, മഴകെഴുമാട്ടിന്റെപാൽനാശിയെട്ടും,
 പ്രായംചെല്ലുന്നതെന്നാശിയു, മുരിയതുവാമാവണക്കെണ്ണയാനും, 69
 മുരളെണ്ണയാനും, മണെല്ലിതന്നാശിത്താനിയെണ്ണയും, കൂടി
 വിറവിൽക്കാച്ചിയരിച്ചുപെരുമാറ്റകിൽമാറ്റമേഹൊരായാനി. 70
 വിതരേറ്റമിതിന്നുകീഴടങ്ങാക്കൊതവദതാമ, മില്ലയത്രമല്ല,
 പെരുകീടിനയക്കുരോഗവുംവെറുമീപേമുരുരച്ചൊ
 ക്കെണ്ണയാലെ. 71

വേദപത്രാദി കഷായം

മുളയില, ജീരക, മടവീരളകിൽവേർ, തീ, കടുക്ക, ഗന്ധകപ്പ,
 ചവമിഴിതമിഴാമക്കട, വലിയകുറുന്താട്ടിവേരരണ്ടു, യവം 72
 നെയ്യോടെജീരകത്തിൽപൊടിയിട്ടമിശ്രിതംക പാഥമേററം
 പുലച്ചെ-
 തെയ്യനായങ്ങനാൾ മോന്തിയവനിതമഹായോനിയെത്താനെ
 വെല്ലും,
 കയ്യുക്കോടമലമ്പാതിരിയുടെതൊലിച്ചുണ്ണിച്ചതൊട്ടൊട്ടുതേനിൽ
 പരളച്ചാലിച്ചയോനിസ്ഥലിയിലുടക്കുതെപ്പതുംമുഖ്യമല്ലോ. 73
 പ്ലാശിന്റെപുവിനൊട്ട, തണ്ടലമിത്തറക്ക-
 മേയ്ക്കുമ്പൊളുത്തിട്ടകതിൽകടചോർത്തച്ചു

69. ഇതകരതിൻപട്ട(ചെങ്കരിശിൽപട്ട, കരിങ്കരശിൽപട്ട)
 വിരണ്ണാർക്കം (വേദതാമ്രം) കാൽക്കാൽപ്പലം (മുത്തൂന്നു കഴഞ്ചു)
 പ്രായം ചെല്ലുന്ന (പഴയ)

70. വായു കൊപിച്ച യോനീമുഖത്തേയും, ഗർഭാശയത്തേ
 യും സുംഭിപ്പിച്ച വലിയ വേദനയേയും, യോനിദാരുതനിൽ അധി
 കമായ വികാസമേയും ഇങ്ങാക്കും. അതിന്നു മഹിമമേററി പുറത്തു
 വേർ.

71. വാതമരം (വാതരോഗം) യക്കുരോഗവും (രാജയ
 ക്കുവും)

72. അടവീരളകിൽ (കാട്ടുമുളകിൽ) തീ (കൊട്ടവേലിക്കി
 ള്ള) കുറുന്താട്ടിവേരരണ്ടു (കുറുന്താട്ടിവേർ, ഉറകവേർ) 72,
 73 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറപയിക്കുന്നു.

73. ക്വാഥം (കഷായം) വനിത (സ്ത്രീ) ചുണ്ണിച്ചതു (പൊ
 ടിച്ചതു) യോനിസ്ഥലിയിൽ (യോനിപ്രദേശത്തിൽ)

മലശഃമധുദ്രവമണച്ചഗന്തരിലല്ലാം
പൃശുനവശ്ചപുനരിഗ്ഗമേതസാരം?

74

പൈതൃകീ ചികീത്സ

വർഷിച്ചവാരവികൃതിസ്തതകംതന്നത്ത
വസ്തുക്കളാൽഘൃതമിണിഞ്ഞിട്ടമെല്ലുകാച്ചി,
പിന്തക്ഷയത്തിനതുകൊണ്ടുപിഴിഞ്ഞുപാച്ച
നിത്യംനടത്തിട്ടകലൈരതികിയിൽപ്രധാനം.

75

അതുതായപ്പൂട്ടാടിമൈലം

പിറച്ചിററുതീ,നിറോവടി,വരീകനം,കറുത്താട്ടിതൻ
വേർ,നന്നാറിനിലപ്പനക്കുകുളി,വസ്തുക്കളാൽകപാമനീർ,
നാണപനനക്കാരതിരടിമധുരം,മൈലച്ചിരും,കല്ലമാ-
ക്കാനെ,വംനറുനെയ്യുതുലുമണയിച്ചുള്ളുണ്ണുകാച്ചിടണം,
36
36. പൈതൃകീചികീത്സയാൽകിടന്നതലതല്ലിടുന്നപെൺചാതികൾ-
ക്കിടക്കൊറിട്ടമെല്ലുമാഞ്ഞപരുമാറീടേണ്ടതോതിട്ടുകിൽ,
37 നും,വളരെപ്പഴപ്പി,വപിടിച്ചെന്താകിലോനിത്യവും
'സുഗ്രാധാദി'കഷായധാരവഴിയംവണ്ണം നടത്തിടണം. 77

74. അതിൽ = തണ്ടലരിന്റെ (താമരയുടെ) കട (കിഴങ്ങ്) മധുദ്രവം (തേൻ) ഗന്തരിൽ (യോനിയിൽ) പുനഃ (പിന്നെ) ഇല്ലഭം (മഹായോനി) എന്തു സാരം? ഉടനെ ശരീരമെന്ന സാരം.

75. വാരവികൃതി (വാരവികാരത്തിന്) ഉതകം തന്നത്ത വസ്തുക്കളാൽ (കറുത്താട്ടിവേർ, നാവാവരിക്കിഴങ്ങ്, മുതലായവകൊണ്ടു കഷായം വെച്ച അപ്രകാരമുള്ള മരുന്നുകൾ അരച്ചു കലക്കി) ഘൃതം (ന്നെയ്യ) ഇണങ്ങിട്ടും (സമം മേഘം) പിന്തക്ഷയത്തിൽ (പിത്തം ശമിച്ചാൽ) കപിതമായ പിന്തം യോനിയെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ചട്ടനീറൽ, പഴപ്പു, 37 നും, പനി, മുതലായ ഉപദ്രവങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കും. അതിനെ വൈദ്യന്മാർ പൈതൃകമെന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നു.

76. പിറച്ചിററുതു = പിറന്ന (തടിച്ചതു) നായ ചീററുതം. വടി (ഇരട്ടിമധുരം) വരീകനം (ശവാവരിക്കിഴങ്ങ്) കപാമനീർ (കഷായവെള്ളം) ഏവം (ഇപ്രകാരം)

മുത്തങ്ങ, ചിററുതുകളിണങ്ങുന്നരാമപ്പമോമൽ-

കൊത്തമ്പാവയെല്ലുമരമി, കൊടിത്തൂവവേൾ, പ്പപ്പട, ഞൾ
പുത്തിൽക്കുറോടിവയുടെകഷാര ശതിനാൽപൈത്തികിക്കാ-
നാതിയ്ക്കു ഞ്ചാംവവിവഹനിപോക്കണമെന്നെന്നേനേത്രം! 78

“തീണ്ടാരിക്കുന്നശുദ്ധിരതികവുവരികിലോ വേണ്ടതൊന്നാ
ണിമാന്തി-

യ്ക്കു ഞ്ചാപൊല്ലിടുകെ” മോനാവമൊഴി? പറയാമുക്കുറുത്താട്ടി
വേൾകൾ,

കൊണ്ടാട്ടംയാമിനിത്തൊൽ, ത്രിഫല, കളിനിതോകോലക്കെ
ഗുണത്താ-

ലുണ്ടാക്കംകപാമല്ലൊരജ്ജനികളിലുമുണിൻറമുവേകിടേണം. 79

രക്തയോനിചികിത്സ

സിദ്ധാമൃതം നെയ്യ”

രാമപ്പം, മുക്കുറുത്താട്ടികൾമുരട്ട, പൊച്ചുണ്ടവേൾ, കൂവളത്തിൽ
വേൾമേളിച്ചാടലോടക്കട, മുക്കിലുകൊ, കാങ്ങയങ്ങിപ്പരിപ്പ്,
ബാമൽപ്പാച്ചൊററിങ്ങാവൽക്കൊലി, കളിവയണങ്ങുന്നപാട
ക്കിഴങ്ങാ-

ലാമട്ടിൽക പാമനീർ വെച്ചതിലതിവിടയം, വാവിക, കൈ
ത, ഞൾ 80

മാന്തിക്കായ, സഹസ്രവേധി, പലകപ്പുതാനിവേൾ, പന്തം,
കൊത്തമ്പാവയരി, പൂതാവരികൾനാഗപ്പുവ, അർത്താവൽവേൾ,
നൽത്താരല്ലിയരേണ്ടകം, വടി, നുംമഞ്ഞുട്ടി, ചൊയന്നം,
പുത്തൻകാറുനിവപ്പനക്കട, തിരിപ്പത്താതിരിപ്പുകൾ, 81

78. പുത്തിൽ (നെയ്യിൽ)

79. “തീണ്ടാരിക്ക” (രജ്ജുനിര) യാമിനിത്തൊൽ (കാമഞ്ഞ
ൽക്കൊലി) ക പാമം (കഷായം) രജ്ജനികളിലും (രാത്രികളിലും)

80. കുറുത്താട്ടികൾമുരട്ട (കുറുത്താട്ടിവേൾ, വേൺകുറുത്താ
ട്ടിവേൾ, ഉരകവേൾ,) മേളിച്ച (ചേർന്ന) മുക്കിൽ (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു)
ളുകൊ (ഇരുവേലി) ക പാമനീർ (കഷായവെള്ളം) വാവികക്കയ
തങ്ങൾ - വാവികം, (മാളിമാന്തളക്കായയുടെൊട്) ക യതം, ഇവ.
80ം, 81ം, 82ഉം ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നിച്ചുപറയിക്കുന്നു.

81. വടി (ഇരട്ടിമധുരം) കാറ (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു)

കയ്"പോലും ചുണ്ടവേദിൻകയ്യിൽയാട്ടചെറുതക്കിൻറവേർ,

ജീവകം, തെ

മർപ്പ, നന്നാറിപ്പുളപ്പുൾ, കരകൾയൊത്തവഴത്തൊൽ, വയസ്",
പിൽപ്പോടോകാവമല്ല, ജനനശില, കടകപ്പാലതൻവിത്തിതെല്ല
മൊപ്പംപേന്തിച്ചുപൊന്താമരക്കൊട്ടനറുനൊകാച്ചിരുണ്ണിച്ചിടേണം.

'സിദ്ധാർത്ഥ'ഖ്യമീനെയും ശുദ്ധാർത്ഥകരാഗനേ!

രക്തബിളനെന്നീപോലെ രക്തമൊന്നിയെവെന്നിട്ടം. 83

ദൂർവ്വാവസ്ഥാഭിപ്രായം

ഇവയ്ക്കും, കറുകൾതാവരികൾതൻ നീരിൽക്കൊടിത്തുവവേർ,
ഓർച്ചയ്ക്കും, നിലപ്പനക്കുകൾ, തർകധാമംപകർന്നപ്പോയ്"
വേവിയ്ക്കാനതിലെട്ടിലൊന്നുസപതസ്സാംനെയും, ഇങ്ങാലുദീ
മാൽവിട്ടിട്ട, മന്യശാസ്തീയകലൈപ്പൊന്നുപിത്തങ്ങളും. 84

നളദാദിഗുളം

രാമപ്പം, കടലും, പതാവരി, കൊടിത്തുവക്കുറുത്താട്ടിവേ-
ലോ, മർച്ച, ദന്ത, മൊത്ത ചുണ്ട, മുരടിൻമേൽത്തൊലു, താർത
വൽവേർ,

നീർമേലും, പതിനാറിടങ്ങിയിവറൻക പാമരങ്ങാക്കിയെൻ
വാമേ! ജീപ്പുളത്തെയെട്ടപഞ്ചാട്ടേറപ്പവിച്ചങ്ങിനേ, 85

82. അജനശില (അജനക്കല്ല) പേന്തിച്ച (അച്ച)

83. സ മർദ്ദതാഖ്യം—സ മർദ്ദതം എന്ന ആഖ്യയോടു
(പേരോടു) കൂടിയത്. ഉപമാലങ്കാരം. യോനിയൽനിന്നു അർപ്പി-
കൊയ രക്തം സ്രവിക്കുന്നതിനെ രക്തമെന്നീ എന്നു പേർ.

85. ചരം (തൊലി) കധമം (കഷായം) സ്പർശായ്"പക-
ന്ന (കറുകനിർ ഇടങ്ങഴി 1. ഗതാവരിക്കിഴങ്ങിൻനിർ ഇടങ്ങഴി 1
കൊടിത്തുവവേർ മുതലായവയുടെ കഷായം ഇടങ്ങഴി 2. ഇങ്ങി-
നെ ചേർത്ത) അതിൽ (കഷായത്തൽ) എട്ടിലൊന്നു (നാഴി) സ-
പതസ്സാം. പതസ്സോടു (പാലോടു) കൂടിയതായ (സകം പാൽപേ-
ന്ന) നെയ്യു വേവിയ്ക്കാം (കാപ്പാം) ഇതാർ (രക്തമെന്നീ) അസ്ര-
പിത്തങ്ങളും (എല്ലാ രക്തപിത്തങ്ങളും) അകലൈപ്പോം. 'സിദ്ധാ-
ർത്ഥം' നെയ്യിന്റെ കല്ലുങ്ങൾതന്നെ ഇതിനും എടുത്തുകൊള്ളണം
എന്നുള്ളത് 'ഇവയ്ക്കും' എന്ന പദംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരി-
ക്കുന്നു.

കൈകളിലുപേക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ടാകാൻകണ്ണി 'സിദ്ധാമൃത'ത്തിൽ
കല്പദ്രവ്യങ്ങളാൽ തീർത്തൊരുപൊടിവിതറിയ്ക്കുകക്കൊൽക്കണ
കായം,

നിൽക്കാതെ വാങ്ങി, താറുംപൊഴുതുവിമലപാത്രത്തിലാക്കി
സ്വയംസു-

ക്ഷിരശൃംഗം, മരുതയോന്നിയ്ക്കുക തിരുവതീനീമരത്തൊന്നാം
പോതം. 86

കുതിരവരദിച്ചുപേക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ടാകാൻകണ്ണി 'സിദ്ധാമൃത'ത്തിൽ
പതിനഞ്ചുനാൾ തികച്ചുംകുതിരയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുകയുംചെയ്യുകയും
87

ശൈലാഷ്ടമികീ ചികിത്സ

ഉരച്ചിടാംശൈലാഷ്ടമികീത്സാചികിത്സാ
ന, തക്ക, വൈദേശി, കടക്ക, മേനാവി
പരാഗമാക്കിപ്പേരുന്നതനുചേർത്തുകൽ
പുരട്ടണംപുഷ്പപത്രലോചനം 88

ജംബൂസ്ഥാദി തൈലം

താവൽക്കാതലി, നീപ്പനച്ചിയുടെതാൽ, പാച്ചൊററിതൻ
വല്ലഭം,

താവിൻകാതലു, തണ്ടനീണ്ടകരിഴിൻവേരിപ്പോൽമങ്ങളെ

85. കടലം (കടകപ്പാലതൻ) നീർ [ഇരുവേലി] മേലം
[മുത്തങ്ങക്കിഴക്കു] കപാലം [കണ്ഡം] ജിഹ്വയുടെ (പഴയതെ
ക്കൊടു) പലിപ്പ് (കുറുക്കി).

86. ശക്കരക്കാൽക്കണക്കായ് (രണ്ടു പലം) വിതറി. വിത
ലപാത്രത്തിൽ (വെട്ടുപുളി പാത്രത്തിൽ)

87. കുതിരവരദിച്ചുപേക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ടാകാൻ (താവിൽ) കുതിരയെ തൃപ്തി
പ്പെടുത്തുക (ശ്ലീകൾ)

88. വൈദേശി (തിപ്പലി) പരാഗം (പൊടി) കുമ്പസാര
താളായ ആഹാരങ്ങളാൽ കപിതമായ കഹിരയോന്നിയെ ആശ്രയി
ച്ച് യോന്നിയെ തണുപ്പ്, ചൊറി, വെളുപ്പ്, പുഴുപ്പ്, പഴുപ്പുള്ളി
ജലസ്രാവം ഇവയെ ഉണ്ടാക്കും. അതിന്റെ പേര് ശൈലാഷ്ടമികീ
പുണ്യാകാരം.

ആര്യംമൃകുഷായമാക്കിയിലവംഗത്തോൽ,നരുംതാനിരി-
പ്പുവാ,ചെപ്പങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങു,വടികഞ്ഞിക്കൊട്ടുവേരിൻ
തൊലി, 89

കാരീയും,ദാത,മാശിക്ക,കളമതകരംനെല്ലിതൻതൊലു,വൻക-
ച്ചുരിക്കണം,പ്രിയേ!പച്ചിലയിവമുഴുവൻവെച്ചുപേഷിച്ചുളി
തൈരിൻനീർനാലിരട്ടിച്ചതിനൊട്ടപിടയാടിന്റെമുത്രംസമംപേ-
ത്തൊരീടാണെണ്ണ സാധിച്ചുതുമിഹപരിഭവപിതൃവാ
നസ്സുലല്ലോ, 90

കൽക്കണ്ടംകൈവണങ്ങുംകളങ്കൊഴി'കഴിമുത്തങ്ങ,നൽത്താ
തീരിപ്പു-
വൊക്കെന്നാല്പാമരത്തിൻതൊലി,തെയുടെവേർവേ താരം,കട്ടക്ക,
ഉൾക്കൊമ്പിൽച്ചെക്കഞ്ഞൽത്തൊലി,പുനരിവയാൽതീണ്ണ
ചൂടാനറിവെങ്കും

നിണ്ണപാഥംകൊണ്ടുയോനിസ്തലിയിലവിരതംപുറയ്ക്കും
കൊരിടേണം, 91

ലോഹിതക്ഷയാചികിൽസ

ബാലേ'വിദാരിമുതലായവ'കൊണ്ടുവേണ്ടും-
പോലേകഷായമുളവാങ്ങിതൊട്ടനെന്റോ,
പേലൊത്തരക്കുപൊടിയോതടവിച്ചുസേവി-
ച്ചീവോഹിതക്ഷയയെന്നാരികൾക്കെവിടട്ടു. 92

89. വല്ലഭം (തൊലി) വടി (ഇരട്ടിമുറം) 89, 90 ശ്ലോക
ങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിച്ഛകൊള്ളണം.

90. ദാത (ദേവതാരം) വൻകച്ചുരിക്കണം (വലിയ കച്ചുരി
ക്കിഴങ്ങു) പേഷിച്ചു (അരച്ചു) തൈരിൻനീർ (തൈർവെള്ളം), സാ
ധിച്ചതും (കാച്ചി'മരിച്ചതും) തുഹ (ശ്ലേഷ'മികിയിൽ) പരിവേ
പിക്കുവാൻ (പുരട്ടുവാൻ)

91. മഞ്ഞൽത്തൊലി (മരമഞ്ഞൽത്തൊലി) നിണ്ണപാഥം
(കഷായം) കൊണ്ടു അവിരതം (എല്ലായ'പോഴും)

92. വിദാരി മുതലായവ ('വിദാര്യാദി' ഗണം) കൊണ്ടു
ലോഹിതക്ഷയയെ (വാതപിത്തകോപം കൊണ്ടു, യോനിയിൽ
ചട്ടനിറൽ, പുഷ്പിങ്ങറവു, നിറപ്പകച്ചു, ഇവയോടുകൂടി ഉണ്ടാകുന്ന
രജോനാശത്തെ) നാരികൾ (സ്ത്രീകൾ)

പരിപൂർത്താചികിൽസ

ആലേപത്തിനുവായ്പിത്തശരണദ്രവ്യങ്ങളു, വൃഷ്ണമാം
 മരുതലംധാരയിടാൻപയസ്സുകല തംവേർപത്തുതൻകാഥരോ,
 ചെലോടിനീലയിൽച്ചികിത്സകൾമുടങ്ങ ഭരതതുടങ്ങീടുകിൽ
 പാലോലുംമോഴിമാർപരിപൂർത്തയകന്നാരോഗ്യമാണീടുമേ. 93
 പാളോറനീളത്താലി, വൈരിവേർ, വടി, കടമ്പിൻതോൽ,
 കറുത്താട്ടിഭവർ,
 പാടുകുപ്പത്തിവതൽകഷായജവവും ധാരസ്സുപററീടുമേ
 പാത്താൽപിത്തമയൽക്കരപ്പുറപറഞ്ഞാലേപവുംമററുമെൻ
 പാമോജാക്ഷി! പരിപൂർത്താത്തിയിലുരവോളംപ്രയോഗിച്ചിടാം.

ഉപപൂർത്താ ചികിൽസ

മുരാനകരൂീസഹജജ്വരമുദാമുഃ-
 മരുപ്പനോതീടിനലേപനാദിയെ
 മുറസ്സുചെയ്യണമുപപൂർത്താത്തിയിൻ,
 പാട്ടിടാംശ്ലൈഷ്മികീയിൽപറഞ്ഞതും. 95

93. വായ്പിത്തശരണദ്രവ്യങ്ങൾ ആലേപത്തിനു (പുരട്ടുവാൻ അയ്യസ്തമാം (വായ്പിത്തശരണമായ) പയസ്സു (പാലു്) കലതം വേർപത്തുതൻ (ദശമൂറത്തിൻ) കാഥരോ (കഷായരോ) ധാരയിടാൻ പ്രയുക്തപിത്തമായ സ്ത്രീസുരതസമയത്തിൽ തുവൽ മുതലായ ദേവഗണങ്ങളെ ഏകീകൃതാൽ, വായ്പിത്തത്തോടു ചേർന്ന അവളുടെ മോനിയെ ദൂഷിച്ചിടും. വീർപ്പു്, സ്പർശസഹായയ വേദന, കറുപ്പും മഞ്ഞൾനിറവും സമ്മിശ്രമായി രജസ്സിൽ കാണുക, ഈ ലക്ഷണങ്ങളോടുകൂടിയ ആ രോഗത്തെ പരിപൂർത്തയെന്നറിയണം.

94. വൈരിവേർ [ഏകനായകവേർ] വടി [ഇരട്ടിമധുരം] പിത്തമയൽക്കരപ്പുറ (പിത്തവാതവിസപ്പത്തിനു) ആലേപവും [തേപ്പമതനും]

95. ലേപനാദിയെ (ലേപനം മുതലായതിനെ) മുറസ്സു ഉപപൂർത്താത്തിയിൻ (വായകമോപദ്രവങ്ങളോടും, പഴുപ്പും വെളുപ്പുമുള്ള രജസ്സിൽനിന്നിഴുകത്തോടും, കൂടിയ രോഗത്തിൽ) ചെയ്യണം. ശ്ലൈഷ്മികീയിൽ (ശ്ലൈഷ്മികീചികിത്സയിൽ) പറഞ്ഞതും പാട്ടിടാം.

വിദ്യാഭ്യാസചികിത്സ

നിത്യം കയ്പിയലും കൃമിപ്രമനാദവൃത്തം തർക്ക ചാമവേ-
 ഉത്തരാലേ ചിരധാരാചെയ്താതവേദിപ്പുണ്ടാക്കിയോന്നിതും
 ഏതും മൃതപുകച്ചിടേണമരിതാരത്തെ, പ്രിയേ വിപ്ലവത-
 പത്തുള്ളംഗനമാക്കിതാണവളരെ സാസ്ഥ്യം വരുത്തുപണി. 95
 ഇതപീരകമുരട്ട, പെതംകരുവതർവേത, തേക്കുപുന്നതേതാൽ,
 ശരിയായിണങ്ങുവേവയാൽ വിരചിതാക ചാമനീതധാരജ്ഞായ. 97

ശമ്യാകാദികഷായം

കൊന്നപ്പാലമൃതപ്പാശലരികളുടെതോൽ, നെല്പിതൽകായ, സൂര്യ-
 പുന്നച്ചരം, വന്നിബള്ളരിമുണ്ടി, വതർക ചാമനീതധാരചെയ്താൽ
 മരുന്നെത്തക്കാളമൊന്നാന്തരമിനിയീതിനെക്കൊശലാൽ

ചെറുമരുന്നും

തന്നെയോന്നിതും, നിർത്തുകയുമുചിതമാകുന്നകുന്നിൽകിടാവേ! 98
 കർപ്പരത്തെപ്പൊടിപ്പെൽകരിവരം മരുന്നിപാലതൽപാലുല്പി-
 താപ്പാത്തേമോനിയീൽത്തേക്കുകിടമുതിവരം വിപ്ലവതജ്ഞതന്നെ,

96. കചാമവേളത്താലേ (കഷായവേളംകൊണ്ടു) ചിര-
 ധാര (വളരെനേരമുള്ള ധാര) യോനിത്തകം എത്തുംമട്ടു അരിതാ-
 രത്തെ പുകച്ചിടേണം. പൊന്നരിതാരത്തിൽപുക യോനിയുടെ ഉ-
 ല്ലിൽ ഏല്പിക്കണം. വിപ്ലവതാപത്തു (വ്യാപ്തതാപം) ഉള്ള
 അംഗനമാൽ (സ്ത്രീകൾക്കു) സാസ്ഥ്യം (സാസ്ഥത) നാൾതോറും
 ജലംകൊണ്ടു ശുദ്ധീവരണങ്ങളെതിന്നു പോലും ഭവിച്ചാൽ യോനി-
 മുണ്ടു അകത്തു വെട്ടുവെട്ടേണ്ടവണ്ണമാകയാൽ ചില സൂക്ഷ്മജ്ഞ-
 കളും, തീവ്രമായ ചൊറിയും, മൈദനത്തിൽ അത്യാലായം, സംഭ-
 വിക്കും. ഇതു വിപ്ലവതയാകുന്നു.

97. ഇതപീരകമുരട്ട (പുട്ടൽപീരകത്തിൻവേർ, ചെറുപീര-
 കത്തിൻവേർ,) കചാമനീത (കഷായവേളം) ധാരജ്ഞായ് വിരചി-
 ത്വം (ഉണ്ടാക്കും).

98. സൂര്യപുന്നച്ചരം (എറിക്ക, പുന, ഇവയുടെ തൊലി)
 വന്നിബള്ളരിമുണ്ട (കാട്ടുവെള്ളരിവേർ) കചാമനീത (കഷായവേ-
 ല്ലം) ഉചിതം (വേണ്ടതു).

99. പരാഗത്തെ (പൊടിമെ) ലേപിതീൽ (പുരട്ടിയാൽ)

കണ്ണിനിധികീട

അല്പംതെരമ്പെന്തൊക്കെക്കുറുകയുടെപരാഗത്തെപേപി

കിളിപ്പാട്ട്

നിപ്പൊക്കംപുഞ്ചനാംകണ്ണിനിധിപഴകിയതൊമാറ്റുകില്ലെന്നു

കൊണ്ടു. 99

സന്നിപാതികീലക്ഷണം

അഗർഭാഗായയോന്നിദേശഗതമാംദോഷത്രയംമൂലമു-

ണ്ടാകുംദോഷണസാന്നിപാതികീലികീടനിപ്പൊക്കത്തില്ലെടോ

കൂർകൊണ്ടിങ്ങിനെരണ്ടുമാതരിയെഴും ഗുഹ്യമാമയോപക്രമം

നാഗസ്ത്രീശമനേ!നിനക്കറിവുവാണേതാനുമേന്തിടിനേൻ. 100

ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

അക്ഷീരരാഗപ്രകരണം

മൊക്കണ്ണിനി

നീശാന്തഗ്യാകേൾക്കെടോ,തേക്കടയിലമുഖനീർകൊണ്ടുരച്ചിട്ട്

ഹമാരല

പുശീടുന്നാകിൽതുന്നാൾക്കെമിളവരികാൻകണ്ണിപൊക്കത്തുടങ്ങും

കാശവീൻതുപ്പുന്നീർപെന്തുരസിമുരസിനീർനീക്കിടും

വെണ്ണനെമ്പി-

കേൾക്കുകൊലുംകിടാവനിമിഴിയിലെഴുതിടാംനിത്യപുരണ്ടുനേരം, 1

പുത്തനാം കണ്ണിനി ഒന്നു നിപ്പൊക്കം. കപിതമായ വായു രക്തക ഫലങ്ങളോടു സംയുക്തമായി യോനിയുടെ ഉള്ളിൽ രജോമാർഗ്ഗത്തെ തട്ടിക്കുന്നതായ ഒരു മാംസകണ്ണിയെ ഉണ്ടാക്കും. അതു കണ്ണിനി എന്നു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നു.

100. ഗർഭാഗായയോന്നിദേശഗതമാം (ഗർഭാഗായം, യോനി രോഗം, ഇവയെ പ്രാപിച്ചതായ) ദോഷത്രയം (ത്രിദോഷം) ഓണസാന്നിപാതികീ ദാരുണ (ഉപദ്രവശരികവുകൊണ്ടു ചോര)മായ സാന്നിപാതികി. രണ്ടുമാതിരിയെഴും ഗുഹ്യമാമയോപക്രമം (ഗുഹ്യരാഗചികിത്സ, യോനിരോഗചികിത്സ, ഇവ.) ഏതാനും (ചുരുക്കത്തിൽ)

1. വലിയവർക്കുണ്ടാകുന്ന നേത്രരോഗങ്ങളിൽവെച്ചു ചില രോഗങ്ങൾ ബാലന്മാർക്കും അധികമായി ഉണ്ടാകുന്നതിനാൽ അതു

ശ്ലീനൽകൊങ്കുപ്പയസ്സോത്തിട്ടമടപതിയൻനിരീനാൽധരമുന്നാൾ
ചെസ്സാൽചെങ്കുണ്ണും, തേക്കടയിലയുടെനിർകൊണ്ടുമാമി

പ്രയോഗം,

കൈതന്നിൽചേർത്തുപാടക്കൊടിയിലയവമട്ടിച്ചതിൻനിർ

നിമത്തു—

ബാതേവിഴ്ത്തിക്കൊഴുപ്പിച്ചതുതഴിയിട്ടവാൻനന്നാകുൻപോള

മേലേ. 2

മാലക്കണ്ണിനും

സപ്തം, തീപ്പലി, ഇത്തു, വെള്ളിയിലനിർകൊണ്ടിട്ടിവററിന്റെ
നൽ—

ചുറ്റുംപാരമെച്ചതട്ടിനിഴലിൽസ്ഥാപിച്ചുണക്കിസപതം

ചെട്ടുൻപോർമുലനിരിയോ, മധുവിശോഭാലയിച്ചചേരത്തുനാൽ

കുട്ടുൻ തൊന്നെഴുതേണമിട 'ഉളികമാലക്കണ്ണി' നൊന്നാണതും. 3

എക്കുണ്ണൻമെട്ടിലൊന്നുകലതന്നൊഴിയാമിഞ്ചിനിർ

പാകത്താൽപനമാക്കിമുറന്നരിവെഴുവസ്സുക്കളും, കിട്ടവും

ആകുംമട്ടുപൊടിച്ചരേണുപലമീരണ്ടിട്ടുപാടേണ, തി-

പ്പേർകേട്ടൊപ്പമല്ലിലുതരമാലക്കണ്ണുകാൽനന്നണം. 4

കളുടെയും, ബാലമാക്കുമാത്രം ഉണ്ടാകുന്ന കട്ടുണകത്തിന്റെയും, ചികിത്സ ഈ അദ്ധ്യായംകൊണ്ടു പറയപ്പെടുന്നു. ഫാലേ (ഒന്നറിമേൽ) ഇഷ്ടേഴും (ചെങ്കണ്ണും) രണ്ടനേരം (മാവിലെയും, വയ്യിട്ടം) പുഴുതിടാം.

2. കൊങ്കുപ്പയസ്സു (മുലപ്പാൽ) ഒത്തിട്ടം (സരം ചേരുന്ന) തേക്കടയിലയുടെ നിർകൊണ്ടുമാമിപ്രയോഗം (മുലപ്പാൽ സരം ചേരുന്ന തേക്കടയിലനിർകൊണ്ടും ധാരയിടാം) അവമട്ടിച്ചു (നിറമ്പി) കൊഴുപ്പിച്ചതു (കുട്ടയാക്കിയതു) കൺപോളമേലേ തഴിയിട്ടവാൻ നന്നും. കൺപോളകളുടെ മീതെ ഒരു നേരിയ ശീലയിട്ടു തഴിന്റെ മീതെ മരുന്നിടുന്നതിന്നു തഴിയിടുക എന്നു പേരാകുന്നു. ദിവസംതേരും രണ്ടനേരം തഴിയിടുകയും വേണം.

4. പുട്ടിലൊന്നു (രണ്ടുപലം) പാകത്താൽ (കുക്കൽകൊണ്ടു) പനം (സപ്തം) മുറന്നരിവെഴുവസ്സുക്കളും (ത്രികുട്ടവും) കിട്ടവും (ഇഷ്ടചെയ്തു പുരാണകിട്ടവും) രേണു (പൊടി) അല്ലിൽ (മാത്രയിൽ ഉഴണിന്റെശേഷം) ദേഹാഗ്നിബലാന്നസാരണ മുക്കു

தனது பள்ளியைத் திறந்து கொடுத்ததற்காக அங்குள்ள

മതരസതന്ത്രിനാമം: പെരുന്നേലത്തറക്കരയിൽ

ശരവകുട്ടിലുറങ്ങിത്തണുവലയ്ക്കുകയാലിത്

പ്രൊഫ. വി. കെ. അബ്ദുൽ ഷാഫിക്

5

കാലുന്ദിപ്പംകുളം, രാമനെയ്യംകുളം, പാലാശ്ശി, കിഴാശ്ശി, നെയ്യിനീ-

மாண்புமிகு அமைச்சர்:

ചാലുഖനാട്ടിനില്ലെങ്കഴിപ്പഥകീടക്കന്മാൾപുരട്ടിടണം.

കാലക്കണ്ണിനേരം: ഒരു വാനിതിനുള്ള പ്ലാക് കാലാവസ്ഥ

6

ഫിബ്ബ്രുവരിയിലെ നാലും

தேவநயகரத்திலிருந்து 15 கி.மீ. தொலைவில் உள்ளது.

നൽകാവുന്നവയുടെനീളമെത്രയും

മെമ്മോറിയൽ പാലാട്ടം പലിസ്സം മോണസ്റ്ററായാൽ-

ചക്കപ്പട്ടം തട്ടു മുട്ടുന്നതിലെ സുഖം

7

ഇന്ത്യയിലെ സർവ്വകലാശാലകൾ

കരുതപ്രദമായിത്തീർന്നതുകൊണ്ട്, ഇപ്പോൾ, തിരുവനന്തപുരം

മുതൽമുപനുകൾ 12-

மனநலமேயானதாகாவிட்டாலும்கூட, உதவிபெறக்கூடியவர்களுக்கு,

പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടതും, കോൽപ്രശ്നം, വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച്

പഠനശാല-

ഉത്തരം: മൂലകത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഓരോ ഘടകത്തിന്റെയും

പേരുവീക്കത്തിന്

കുട്ടികളുടെ വളർച്ച

കുടുംബശ്രീയായ "മുറിപ്പുറം" നെക്കുറിച്ചുണ്ടായിട്ടു.

பெய்தகை, நகிலிசை, வயறுதையென, றிபிள்களி, று

ഉപാ, ഒന്നരയൊ, രണ്ടൊ കഴഞ്ചു വേണവിയ്ക്കാം. അപ്പുഗ്രകാമ: മാ
കുക്കണ്ണും ഇതുകൊണ്ടു ശേവിയ്ക്കും.

7. പാലോട് (സരം പാലോടുകൂടി) പെരിങ്ങം (കാട്ടുന്ന) എണ്ണയാൽ (എണ്ണതേച്ചാൽ)

6. **രക്ഷണപ്രവർത്തി (അടിച്ച ചോരകളെത്തു).**

9. സമം (ഒപ്പം) ഇണക്കി (രണ്ടുണ്ടവുംകൂടി ഒപ്പം കൂടി വെച്ചു) പത്രം (ഇല) ദൃഢം (മുറുകെ) കെട്ടി. 9, 10 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി സന്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു.

അടുക്കിലുകൊന്ന ചിററുതൂപുതരമുഴക്കം—

നെടുമുടിപൊതിഞ്ഞു ചർക്കുകകൊണ്ടുകെട്ടീടണം. 9

പാലിൽ പുഴുങ്ങിയതിന്മേലുച്ചനീര

കൊലപത്തുവെണ്ണയിടചേർത്തുനീക്കത്താൽ

ആലസ്യമറ്റുകിഴിയാൽമുഴിയിട്ടു ചന്നാൽ

ബാലന്മാർപാളയുടെവിപ്പുടേ നശമിതും. 10

കുണ്ണിൽ ചുകപ്പം, വീക്കം ഇവയ്ക്കും

നറുക്കുതർച്ചെന്തിട്ടുചൂമ്പാക്കുതന്മാരനു നന്നെ

ഒമ്പതീപ്പും, തുടച്ചു, കൈവതംകുണ്ണിലൊഴക്കണം 11

പാരന്തികസുകാരിയാന

തെച്ചിപ്പം, കഞ്ഞിത്തീർത്തളിർ, മകറുക്കുവി, വററിയർ നീരിൽ

ചെച്ചുപലപ്പോഴും ചേർത്തുടയ്ക്കുന്ന നാൽ ചരകോരട്ടെന്താൽ

കുടലുകൊണ്ടു മേളുകതിന്. നയകയുടേപ്പിന്തർക്കുപ്പിപ്പം—

കീച്ചിട്ടും നീർ, ചുകപ്പെ, നീവട്ടുവെച്ചു വാമേഴുന്നാൽകൊണ്ടു

തന്നെ. 12

വടക്കരാദി തഴിമത്ത

പാലിൽമൊട്ടു, വേപ്പിൽതളിർ, കറുകുന്നാക്കൊത്ത പാച്ചാററി,

ഗോപ

സ്ത്രീ, രാമച്ചം, നിശാചന്ദനായുഗ, മഥമുക്കായ, ചെമ്മണ്ണി, തെല്ലം

10. അതിനുമാത്രം (ഏറാം) കരത്താൽ (കുരുക്കൊണ്ടു) നെ സി. ഈ തെങ്ങുണ്ടാക്കുന്നതിൽ പല പക്ഷാഭിപ്രായമുണ്ട്. ക ടക്ക പൊതിഞ്ഞുകെട്ടിയതിനുശേഷം തുക്കിനോക്കി അതിൽ നാ റിരട്ടി പാലിൽ വെച്ചുതളിർപ്പം വെണ്ണനെച്ചു ചേർക്കണമെന്ന ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. ഇരട്ടിവെള്ളവും അതിനോടു സമം പാ ലും ചേർത്തു അതിൽ പുഴുങ്ങണമെന്ന മറ്റു ചിലർ പറയുന്നു. ഇതരരുടെ അഭിപ്രായം, മൂന്നിരട്ടി പാലിൽ പുഴുങ്ങണമെന്നാണ്. ദേഹകോപാദൃവസ്ഥയെ അനുസരിച്ച് മേൽപറഞ്ഞ പക്ഷങ്ങ ഉള്ളാം ഗ്രാഹങ്ങൾതന്നെ. എങ്കിലും ഒരു വ്യാധിയുണ്ടായ സ മയം യാതൊരു വിധമോ ആ വിധത്തിൽത്തന്നെ ഇരിക്കുമ്പോൾ മേൽപറഞ്ഞവയിൽ ഏതെങ്കിലും മാറിമാറി സ്വീകരിച്ചുപെട്ടു കൂടാ.

12. ഉച്ചപ്പംകീച്ചിട്ടം (വെളിക്കുന്ന)

ക്ഷീരവേവി പ്രയോജനമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുചേർത്ത, ക്ഷീരപുഷ്പം, നീരുമരം, തുളപ്പം, ചൊറിയൂ, ചൊഴിയുമഞ്ചാറ്റ നാൽക്കുള്ളിലെ
നാൽ. 13

കണ്ണിൻപുഴ നദി

മാനിച്ചെല്ലാത്തതൊരാമ്പരൻ, വടി, കറുകത്തുരുമ്പു, മക്കായ, നെർപ്പാ-
 തീരം പാടം, മക്കപ്പള്ളി തുകളുടെകയ്യാമ്പനീനാർഡാര, പീണെ
 പൂരിക്കുപുണ്യരാമൻ! പൊതു പട്ടിത്തൊഴുപ്പാലിൽപ്പഴങ്ങി-
 പ്പാരം പെരിച്ചമരലതഴിയിട്ടകി, വയറുകൾപഴുപ്പമെ
 നീണ്ടു. 14

ഇട്ടനീക്കം

രാ. ത്രിശങ്കാൽ, വടി, കായമുറന്നി, വചനച്ചിട്ടുള്ളിളന്നീതവെ-
 ഉള്ളത്തെക്കൊല്ലാഹരിപ്പെട്ടവരെയാദവവിച്ഛിന്നിച്ചു.
 ഉദ്യോഗിച്ചുപചിട്ടുവ. സുതവതസ്സാൽവാങ്ങിവെച്ചാറിട. ൧-
 ലുത്തംഗസ്തന്നി'നാലിലൊന്നുചെറുതൽ, തന്നാലിലൊന്നാം
 വീഡം 15

[illegible]

15. പചിട്ട (കുക്കി) തന്നാലിരുന്നാവിടം തേനിൽ നാലിലൊന്നുകുറവും 15, 16 മണിക്കൂർ ഒന്നായി അപചി
ക്കണം.

16. പീതരോഹിണിരജസ്സ് (പീതരോഹിണിയുടെ പൊടി) അതിന്റെ (പീതരോഹിണിപ്പൊടിയുടെ) പട്ട (ഇത്തുപ്പ) രോമ (പൊടി) അതിൽ (ഇത്തുപ്പ, തുഞ്ച, ഇവ കൂട്ടിപ്പൊടിച്ച് പൊടിയുടെ) അംഗിളി (പച്ചക്കുർപ്പൂരം) അതിൽ (പച്ചക്കുർപ്പൂരത്തിൽ) മുളകിന്റെ (പഴയ കനമുളകിന്റെ ചുണ്ണാമ്പ് (പൊടി) ഡിസുലിഫൈഡ് അതിൽ (കൂട്ടിയുടെ രണ്ടു കണ്ണിലും)

കഷിത്തിരി

പുണ്യാദരത്തെക്കൊണ്ടാശീലയത്തേഴവട്ടം
പുവാങ്കുന്തലരസത്തിൽനന്നച്ചണക്കി
പുതാശയേപ്രതിഞ്ഞരമ്പ, മതെച്ചിതന്റെ
പു, കായമുണി, വപൊടിപ്പതു നിന്തുമേവേ

16

നിറച്ചതിരിയാക്കിക്കൊന്നനവുചേർത്തുകത്തിച്ചെട്ട
കൊമ്പാമഷിഘൃതാർദ്രമാക്കിയെഴുതട്ടേനേത്രങ്ങളിൽ,
ശാിപ്പിതുപഴുപ്പുകറു, മിതിനോട്ടംസൗന്ദര്യം
യൊരഞ്ജനവുമൊട്ടിണക്കുകിലിട്ടിയല്ലോ ഗുണം.

19

നയനാമൃതഗുളിക

തങ്കം, തുത്തി, ജേനം, നന്മുളകി, വയുക്കയവുഞ്ജകാശത്തൊക്കെപ്പം
വെൺകർപ്പരം, പ്രിയേ! തൽപ്പകതിയൊട്ടുസമം രോഹിണീദ്ര

വ്യഭാഗം

ഇരേനീട്ടംകട്ടക്കുക്കുതവിന്തയെഭാഗങ്ങൾപത്രങ്ങളിൽകാൽ-
പ്പകാകംസീത, സപ്താഹമതിവ കളർനെല്ലിക്കുനീർകൊണ്ടുചു" 20
ഉത്തളവെയിലേറ്റിടാതുടന്നുണക്കിട്ടംവത്തിയോ-
ട്ടുചുപനിനീരുകൊണ്ടുഴതിട്ടെ നേത്രങ്ങളിൽ,
ശരിക്കീതുകിഴിഞ്ഞളർച്ച, നയനപ്പഴുപ്പു, ക്ഷികാ-
തുരതപ, തിമിര, ദന്ത്രപാത്തി, കളിവററിനെപ്പൊക്കമേ.

21

17. തങ്കം (തിമിരവും) അമൃതം (എററവും) കിഴിവിള
തികളും (നേത്രഭാഗങ്ങളും)

18. 18-ാം 19-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യയിക്കണം.

19. ഒന്നൊന്നു ചേർത്തു (നെയ്യുകൊണ്ടു നന്നച്ചു) ഘൃതാർ
ദ്രമാക്കി (നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു) നേത്രങ്ങളിൽ (കണ്ണുകളിൽ) പുഴ
രുട്ടെ.

20. തങ്കം (സപ്തം) നന്മുളകി [നല്ല മുളകി] മുളകു പഴുതാ
യിരിക്കുന്നു. രോഹിണീദ്രവ്യഭാഗം = രോഹിണി (പ്രീതരോഹി
ണി) എന്ന ദ്രവ്യത്തിന്റെ ഭാഗം. അതിൽ [കട്ടക്കുക്കുതവിൻ]
കാൽപ്പകാകം സീത (തിപ്പലി) തീപ്പലിയുടെ ഭാഗം ചുണ്. ഇവ
സപ്താഹം [ഏഴുനാൾ] 20-ാം 21-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്യ
യിക്കണം.

21. വത്തി [ഗുളിക] പനിനീരുകൊണ്ടു ഉരുച്ചു നേത്രങ്ങളിൽ

സുനേത്രീഗുളിക

മൂക്കു, മൂക്കുവെട്ടുതൽകത്ത, വിഴാൽചെീജം, ചെറുപ്പന്നവി-
 രത്തം, മൂക്കുതുളയുന്നിലത്തുടത്തുവയോടൊപ്പം പുണ്യരീകക്കുട
 ചൊൽക്കൊള്ളും. പടിശ്ശിനിനിസ്ഫടികമിനുപ്പുസ്സുപാചയവുട-
 ട്ടാക്കും. രാഷ്ട്രിണിപീതരോഷിണിനും തുത്തുപ്പുതാങ്ങളും, 27
 പീണെപ്പാച്ചാറ്റി വെട്ടിത്തൊലികളിലുവിയം പന്തനംകാവിയെണ്ണി
 നൽകുന്നത്രശ്ശീകലണഞ്ചനമിരവുവയമ്പിടെഴുംകൊലരക്കു"
 മൂന്നിൽക്കല്ലിച്ചവററിൻപകുതിയിതുകളും, കൂട്ടിയുങ്ങിന്റെപത്ര-
 ത്തിൻനീർകൊണ്ടിട്ടു ചൂണ്ടിനെട്ടുളിക മുതട്ടിടണം. പുറംചായവേ. 28
 നാരിവെർകൊങ്കനീർകൊണ്ടുരസിമെഴുതണം, കല്ലിലാചോളം,
 മേനാൽ

'വാതസ്യാരെ'ക്കണക്കിട്ടുളികവലിയപ്പച്ചത്തെയും തീത്തറക്കും
 നീരിൻചാട്ടം, വ്രണൗഘം, തിമിര, പടല, കചപ, തന്മനം,
 അളലിൽ-
 ചെത്തന്നാസ്സും, ചോറി, ചൂട, കളിവയിതിനാൽ തന്നെമാറും
 പഴുപ്പും. 29

'സുനേത്രീ'യംവത്തിയിതാങ്ങുവിവു
 സുനേത്രമാർത്തന്മുടിമുത്തുമാവേ
 ഇനിക്കുമിടാശിശുവിന്റെകണ്ണിൽ
 ജനിച്ചശുക്ലത്തിനത്തക്കവൈദ്യം. 30

ശുക്ലതീന്ത

വെള്ളിലത്തിന്റെകാവെൺമേലതകളോ, വെണ്ടവണ്ണം ചതച്ചി-
 ട്ടുള്ളിടാണാരിലത്താമരയുടെയിലയോ, പൊർമുളപ്പാലുതുട്ടി

26. ദൃഷ്ടിഗന്ധത്തിൽ (രണ്ടു കണ്ണുകളിൽ) 'കതകാദി' വർത്തി (ദുഷ്പാകചികിത്സയിൽ പറയപ്പെട്ട 'കതകാദി' ഗുളിക) ഉപയോഗിക്കുക.
27. 27, 28 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.
28. മൂന്നിൽക്കല്ലിച്ചവററിൻ ശ്ലീശമല മുതൽ ചെറുപ്പന്നയരി വരെയുള്ള മതന്നുകളുടെ) പത്രത്തിൽ (ഇലയുടെ)
29. പുഴുത്തെയും തീത്തറക്കും (ശമിപ്പിക്കുമെന്നു സ്വന്തം) ഉപയോഗിക്കുക. വ്രണൗഘം (വ്രണുള്ളതും) അലിൽ (അത്രിയിൽ) ചേരുന്ന ആസ്സും (കണ്ണു കാണായ'ക) മാലക്കണ്ണു.

ഉള്ളുകൂടാൽ തിരുവിപ്പിഴിയുകമിഴിയിൽപെട്ടുകൂടാൽ
കൊളാമരേന്ദ്രമുലപ്പാൽതടവിന് 'കതകാദൃങ്ങൾ' തൻ

വർത്തിതാനും. 31

ഗോദന്താദി ഗുളിക

പൈപ്പലി, ഇപ്പ, രാത്രിസ്ഫടിക, രരിപ, ശംഖ, ഞൾവെൺ

ചന്ദനം, നൽ-

ക്കർപ്പരം, പീതയാമരോഹിണിയിവമഞ്ഞൾമരക്കാലി

കപാലനീരിൽ

ഉൽപ്പേഷിച്ചാദോൽതിപ്പലിയുടെവടിവിൽത്തീർന്നിടം

വർത്തിയെക്കൊ-

ങ്കപ്പാലിൽച്ചെന്താഴ്ക്കിടുകിലുടനറ്റമുകെല്ലെഴുന്നേത്രുകൂടും. 32

കുളുണകവികീട

കന്ദർപ്പരേണ! കുളുണകഗദക്കരേന്ദ്രവെന്നാകിലോ

നന്ദാകൊച്ചകമാനായ്ക്കുളർമുലപ്പാലുകിടംപെണ്ണിനെ,

മുനംവേപ്പില, കായമുന്നി, വകലൻ്റംകരിങ്ങാലിയാൽ

തന്നെകാച്ചിയരിച്ചനെന്യുകഴിയുംവണ്ണംകഴിപ്പിണ്ണണം. 33

31. കാവെൺലേഖനകളോ = കായ, വെൺലേഖ, (വെളുത്ത ഇല) മലർ (പൂവ്) ഇവയോ. 'കതകാദൃങ്ങൾ' തൻവർത്തി (കതകാദി ഗുളിക) താനും കൊളാമരേന്ദ്ര.

32. രാത്രിസ്ഫടികരരിപശംഖങ്ങൾ = രാത്രി, (വരട്ടെ ഞൽ) സ്ഫടികം, രരിപം, (മുളക്) പീതയാമരോഹിണി (പീതരോഹിണി) ഉൽപ്പേഷിച്ച (നല്ലവണ്ണം അർപ്പിച്ച) വർത്തിയെ (ഗുളികയെ)

33. കുളുണകഗദക്കരേ = കുളുണകം എന്ന ഗദത്തിന്റെ (രോഗത്തിന്റെ) കരേ. വീക്കം, ചുകപ്പ്, കണ്ടുകൂടായ്ക, മോലനോടും, പഴപ്പം, ഇത്യാദികളോടുകൂടി ബാലന്മാർക്കു മരണാല്പത്തി കാലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന നേത്രരോഗത്തെ കുളുണകമെന്നു പറയുന്നു. കായമുന്ന (ത്രിഫല) കരിങ്ങാലിയാൽ (കരിങ്ങാലിക്കായലുകൊണ്ടു) വേപ്പില മുതലായവയുടെ കഷായത്തിൽ അവതന്നെ കൽക്കരാക്കി.

നാഭചൂണ്ണാദി ഗുളിക

നാഭചൂണ്ണിൻപൊടി,പീതരോഹിണി,നമുവേപ്പിൻകരുണി,
നിമേഘ
 പാച്ചോറിയെതാലി,യപ്പി,രാവിണ,വനത്തുത്താവുന്നിൻ
കൊണ്ടിവ

വെച്ചെമ്പാടുമുച്ചവർത്തിയുളവാക്കിത്തേനിലൊട്ടൊട്ടര-
 ചുച്ചസ്ഥൂലകചേപ! കുളുണകത്തോകുണ്ണിൽപ്പെടുത്തീടണം. 38
 തേൻ,തേന്തു,പാലി,വകവർത്തിവരുത്തു ചൂണ്ണി-
 യുണോത്തരക്കുപൊടികൊൽമധുവോടുചേർത്ത്
 എൻനായികേന്ദ്രിയിലൊട്ടെഴുന്നതായാ-
 ലന്നേകുളുണകഗദംകുതികൊള്ളമല്ലാ. 39

രത്നാനഗാദി ഗുളിക

മുള്ളി,തേനൊമ്പരൻ,ഗുഞ്ച,കളമകമീഴിൻകായ,നൽക്കാട്ടുതുത്താ-
 വ,ഉളിൽത്തേനേണമേലത്തരി,മുളകി,വയെക്കാട്ടുതുത്താവുന്നിയിൽ
 അല്ലെണാവല്ലതോസുനരിസുരയില,രച്ചിട്ടനിമിച്ചണക്കി-
 ക്കിലല്ലന്നുതേനിണക്കുംഗുളികകളിൽനും, പോരമകിയും
പിടിക്കും. 40

കണ്ണിൽ മുറിപററിയാൽ

പാടേട്ടുകപാകമാലിന്യതകിന്കതകുംതൊട്ടവസ്തുക്കളാൽത്തീ-
 ത്തീടുന്നാവർത്തിചേതം മുഖരസവ,മരോന്നിൽമൊഴിയല്ലാത്ത
തേനോ

(കാച്ചിയ) ഹീതം (പഥ്യം) ഇതു ഉദയശുദ്ധിക്കും (ചാട്ടിക്കുവാനും,
 വയരിളകുവാനും)

38. വനത്തുത്താവുന്നിൻ (കാട്ടുതുളസിയിലുന്നിൻ) കൊണ്ടു
 വർത്തി (ഗുളിക) പെടുത്തീടണം (എഴുതണം).

39. ചൂണ്ണിക്കുന്നേത (പൊടിക്കുന്ന) കൊൽമധു (കൊൽ
 തേൻ) കുളുണകഗദം (കുളുണകരോഗം)

40. നൽക്കാട്ടുതുത്താവ (നല്ല കാട്ടുതുളസിയീല) തേനിണ
 ക്കും. (തേനിൽ ഉരച്ച ചേക്കുന്ന) ഗുളികകൾ ഇതിനും (കുളുണ
 കത്തിനും) പോരമകിയും പിടിക്കും. കുളുണകമുള്ളവക്കും, പോ
 രമകി ഉള്ളവക്കും കണ്ണിൽ എഴുതാൻ നല്ലതാണ്. 'ഗുളിക മതി
 കുളുണകത്തിനും, പോരമകിക്കും' എന്നു പാഠാന്തരം.

നേരിട്ടുംമുക്കിക്കൊണ്ടായാംബുവും,മന്ത്രിഭയംതേ!ജീരകംകൊണ്ടുകാച്ചും
ചുടേതാണ്ടുള്ളതെന്നെയും,മുറിവുതടവിടുംകണ്ണിലൊട്ടൊട്ടൊഴുകാം. 41

ചുണ്ണാമ്പുകണ്ണിലായാൽ

പരിചൊടുതയീർന്നീരോ,പച്ചയാരോരീലത്താ-
മരയിലരുടെനീരോ,കൊണ്ടുടൻധാരചെമ്പാൽ,
അറുവികൃതികളിൽ ചുണ്ണാമ്പുകണ്ണിൽപെടുത്തും-
ചെറുശിശുവിനുവന്നേററാത്തിതീരേല്ലമിക്കും. 42

മല്ലെത്രീതെങ്ങുതൻപൂക്കുലയരികലത്തന്നതിയാർവട്ടമൊട്ടോ,
കൊണ്ടിരിക്കട്ടക്കതെന്നോ,കമലമുഖീ!മുലപ്പാലുക്കുട്ടിത്തീങ്ങമ്പി
കുഞ്ഞിൻകണ്ണിൽപ്പിഴിഞ്ഞാലുമിതടനെയടങ്ങിടമേ,നീക്കർ
ചിത്തം
രഞ്ജിപ്പാനിപ്രകാരംചിലനയനഗഭോപക്രമംഞാൻപറഞ്ഞേൻ. 43

ഇരുപത്തൊഴാം അധ്യായം

കണ്ണരോഗപ്രകരണം

ത്രീപാർവ്വതീപ്രതിനവാദരമോട്ട കണ്ണ്-
വ്യാപച്ചികിത്സപരമാമിനി,രാത്രിനേരം
വേർപെട്ടുകൊണ്ടുവിപചിചൊഴുതനൈകഴിച്ചാൽ
വേർപെട്ടുപോകുമടനേചെവിരോഗമെല്ലാം. 1

41. ദൃഷ്ടപാകമാലിന്യം (കൺപഴപ്പാകുന്നരോഗത്തിന്നു) ക
തകം തൊട്ട വസ്തുക്കളിൽ (കതകാദി ഗണംകൊണ്ടു) വർത്താ
(ഉളിക) മുലരസവും (മുലപ്പാലം) അതോ ('കതകാദി' ഉളിക
യോ) മുക്കിക്കൊണ്ടായാംബുവും (ത്രിഫലയുടെ കഷായവെള്ളവും) ജീ
രകംകൊണ്ടു(ജീരകക്കഷായത്തിൽ ജീരകം അരച്ചുകലക്കി.)

43. കുഞ്ഞിക്കൊട്ടക്കയെന്നോ (കുഞ്ഞിക്കൊട്ടത്തളിർമാത്രമോ
ഇതു (ചുണ്ണാമ്പു കണ്ണിൽ പെടുത്തിയ കുട്ടിയ്ക്കുണ്ടാൻ ഉപദായം) ചി
ത്തം (മനസ്സ്) നയനഗഭോപക്രമം (നേത്രരോഗചികിത്സ)

അധ്യായം 27

1. പ്രതിനവാദരമോട്ട (പ്രതിയ ആദരവോടു കൂടി) കണ്ണ്
വ്യാപച്ചികിത്സ (കണ്ണരോഗചികിത്സ) ഇനി പറയാം.

കണ്ണശുദ്ധചികിത്സ

ശുദ്ധശുദ്ധതകൾ തന്നിലതാവും പൊകാരവും, വയസ്സനുസരിച്ച്
 ശ്രീവിദ്യോത്തരവിടപിപുലിത്തോൽവിലഭേദമുള്ളതെന്നി
 വയസ്സനുസരിച്ച് 2
 ചുരുപ്പാശ്ചീതയാശ്ചിഹിതമുതിവതടവും വേണ്ടതുകാര്യവും, ക
 ണ്ണാദൈവപ്രാപ്തിപ്പവശ്ചു കൾവടിയിവയല്ലെങ്കിലോ തുവതൻപു
 മൂക്കുകൊട്ടംബവാവേരിവകലതമിളം ശുദ്ധതയായതാനും,
 ദൃഷ്ടികോതസമഞ്ചിതകൾമലയജ്വലം ചേർന്നിട്ടും കോലാശ്ചം, 3
 പരമമനോമലാശ്ചീതമനോവരൽവേണ്ടതായതായതമഞ്ചി
 കതതകവടിയുക്കൽനീതതതനിൽതോലിയീപ്പരത്തവയു, 4
 പേരും ശുദ്ധതയിന്നിലഭിനമണിതൻപാലുകാലത്തുചാവു
 കറാലപ്രാണിതൻമാംസമതിവയു, മരേ! ശുദ്ധനീരിൽകലത്തി
 ചേരും മെട്ടുണ്ണുകാച്ചാചേവിയീലിതനിറയുന്ന കൂട്ടം ശുദ്ധം
 മാറ്റം വൈകാതെ മന്ദേതരകർതാമോത്തും ഗമാതംഗയാനേ! 5
 ചെവിയീൽപുകയുൾ പുറമേ തേയ്ക്കാൽ
 എൻഭാമ്യേ! കാടിയോ, പാലിയലുമൊതകുറുത്തോട്ടിവേർകാ
 നീരോ
 മൺപാത്രത്തിൽ തിളപ്പിച്ചതിനു മേയ്ക്കുന്ന വികാരികൾ
 മുള്ളിൽ
 എന്മാനാളികൊണ്ടേററു, മമമിസിദാതകളൊരേതളുപാ
 ലിൽ
 സ്വപേഷിച്ചാദേവതാൽ ചെവിയുടെ പുറമേതേയ്ക്കും ചെവിയീ
 രേണം, 6

2. ശ്രീവിദ്യോത്തരവിടപി (വേദാന്തം) 2, 3, 4, 5 ശ്ലോക
 ങ്ങളെ ഒന്നായി അനുപമിക്കണം.
 5. ഭിനമണിതൻ (എരികിൻ) ശുദ്ധനീരിൽ കലത്തി
 (പച്ചവെള്ളത്തിൽ യഥാവിധി ചേർത്ത്) ശുദ്ധം (കണ്ണശുദ്ധം)
 വൈകാതെ മാറ്റം.
 6. പാലിയലുമൊത (പാൽ സതംചേർന്ന്) കറാലനീരോ
 (കഷായവെള്ളമോ) നാളി (കഴൽ) കൊണ്ടു അഥ (അതികൾ
 രേണം) മിസിദാതകൾ-മിസി, (ശതകപ്പ) ദാത, (വേദാന്തം)
 ഇവ ഒരേ—ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നോ മറ്റൊന്നോ മതി. സ
 പേഷിച്ച (നല്ലവണ്ണം അരച്ചു).

ഇതുപുതൻപൊടിപുരട്ടിയനല്ലൊരിഞ്ചി
താൻതാൻചതച്ചചെവിയീൽപിഴിരുന്നതായാൽ
അത് തസ്തംബംഭ്രാവണശുലികളെന്നുനേടും,
നിൻമേതാഴിക്കാഞ്ഞൊട്ടുമ്മതതീയുപായം.

7

കഷ്ഠാദിതൈലം

കൊട്ടം, വരമ്പു. ശതകപ്പ, സുരട്ട, കായം,
ചട്ടറച്ചക്ക, പുനതപ്പി, വകല്പമാക്കി
ആട്ടിന്റെമുത്രമതിലമ്പൊട്ടുകാച്ചമെണ്ണ-
യാട്ടിക്കളഞ്ഞിട്ടമുടൻചെവിനോവുതന്നു.

8

യഷ്ടിവില്പാദിതൈലം

തഷ്ടിശുദ്ധമുരവർക്കുതാവരികളോടൊക്കെകുറുത്താട്ടിവേർ
യഷ്ടിപ്പെട്ടകഷായമാക്കിയതിലംകോദം, നറുംമോഹിണി,
കട്ടിശ്ശോപിക, കായമുണി, തന്നരം കാക്കൊളി, രാമച്ചമ-
മൈട്ടിത്താർവളയങ്ങളോടീടുവകം, വെൺചന്ദനം, ജീവകം,
പുത്തൻപാച്ചൊററിതൻ തൊൽ, വടികറുക, രഹാവെങ്ങതൻകാത
ലി, വ-

ഴ്തൈക്കല്ലിപ്പിരിട്ടിപ്പശുവിനുടപയസ്സോത്തുകാച്ചുന്നതൈലം
മുർച്ചാവിൽത്തേജ, നന്ദം, ചെവിയീങ്ങയിൽ നിറയ്ക്കി, പ്രയോഗം
ഗങ്ങളാലേ

മുർത്തീടംകണ്ണശുലങ്ങളെ മുഴുവനെയുംനീക്കമേനീക്കമെന്നും. 10

കണ്ണനാലചികിത്സ

നിർഗ്ഗുണധീരപകാദി തൈലം

കരുണാപ്ലിയാവണക്കിള, കരുതുമുരിങ്ങക്കുന്നിമ്പററിൻനിർ
കടകില്ലാതാക്കിയതിൽ കരിമുക്തിവടിയോറകകല്ലുംകൂട്ടി 11

7. ഭ്രാവണശുലികൾ [കണ്ണശുലം ഉള്ളവർ] അന്തര
സ്തംബം [മനഃസാധനം] നേടും. കണ്ണശുലം അതിവേഗന
ശമിക്കും. ഇതു ഒരു രഹസ്യം അധികാകുന്നു എന്നുള്ളതു നാലാം
പാദംകൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

8 സുരട്ട (ദേവതാരം) ഉപ്പ (ഇതുപ്പ) ചെവിനോവ (കണ്ണ
ശുലം) തന്നെ ഉടൻ ആട്ടിക്കളഞ്ഞിടും. ഈ തൈലം ചെകിട്ടിൽ
പകന്നാൽ കണ്ണശുലത്തിനടുൻ ശാന്തി വരും എന്നു സാരം.

9. കട്ടിശ്ശോപിക (കനത്ത നന്നാരിക്കിടങ്ങ) 9- 10-
ശ്ശോകങ്ങളുടെ അനേകം ഒന്നായി ചെച്ചുചേർക്കേണ്ടതാണ്.

ചിലവാപ്പംചെയ്തുകൊച്ചിടുന്നതിലേക്കും,
 'യത്ത്'ടിവിവചാദി'യാകും
 തൈലംതാനം, പ്രയോഗിച്ചുണമനുഭവസം
 കണ്ണനാദാതുരകൾ.

11

കണ്ണബാധിര്യ ചികിത്സ

മാലേരും കണ്ണബാധിയ്ക്കുന്നതണയ്ക്കുകിലോകണ്ണനൂലുവെത്തിനായ് നാം
 മേലേകല്പിച്ചസർവ്വപ്രതിവിധികളെയും ചെങ്കുടിാംവാദമില്ല
 ധന്യചിററുതോട്ടചേൻബലയാൽസാധിച്ചതമെണ്ണയും,
 പിന്നെ 'ക്ഷീരബലാ'ഖ്യതൈലവുമിതിന്നൊരംപിടിച്ചിട്ടമേ.

12

പ്രതിനാഹി ചികിത്സ

നന്നമെണ്ണപാട്ടിനുമുമ്പായിരപ്പിച്ചിട്ടകണ്ണങ്ങളിൽ
 ചിനരംചെപ്പികൾനീക്കിയാലൊരുസൂചംനേട്ടംപ്രതിനാഹി
 കൾ,

13

11. കരിമുക്കിൽ വടി രോഗകല്പവും. കരിമുക്കിൽ, (മുത്ത
 തടക്കിത്തട്ട) വടി, (തൂട്ടിമധുരം) രോഗം, (കൊട്ടം) ഇവയുടെ
 കല്പവും [ഇവ അരച്ചതും] 11-ാം 12-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അ
 ന്വയിച്ചുകൊള്ളണം.

12 തിലകുമ്പും [എണ്ണയും] കണ്ണനാദാതുരകൾ കർണ്ണനാ
 ദം (ചെവിമുളൽ എന്ന രോഗം ഉള്ളവർക്ക്) അനുഭവസം (വാ
 ശ്കതാനം) പ്രയോഗിക്കണം. [തലയിൽ തെപ്പിക്കുകയും, നസ്യ
 വും, ചെവികളിൽ നിറയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം] കർണ്ണബാധിയും
 (ചെവികൾക്കായ്ക) സർവ്വപ്രതിവിധികളെയും (എല്ലാ ചികി
 ത്സകളെയും).

13. ചിററുതോട്ട ചേൻ ബലയാൽ (കുറുതോട്ടിവേർകൊ
 ണ്ട) ചിററുതു, കുറുതോട്ടിവേർ, ഇവയുടെ കഷായത്തിൽ ഇവര
 നെ അച്ചുകലക്കി. സാധിച്ചതാം (കാച്ചിത്തരിച്ചതായ) ഇതിന്ന
 (കണ്ണബാധിയ്ക്കുന്ന) നുമ്മ (വളരെ പ്രാവശ്യം) കണ്ണങ്ങളിൽ
 (ചെവികളിൽ) പ്രതിനാഹികൾ (പ്രതിനാഹി ഉള്ളവർ) യെ സൂ
 ചം നേട്ടം - പ്രതിനാഹി ശമിക്കും - വായത്തിൽ ഇളകപ്പെട്ട ക
 ഫം കണ്ണപാദങ്ങളിൽ വന്നു തങ്ങിയാൽ വേദന, ചൊറി, ഉവ
 മയാട്ടുകൂടിയുണ്ടാകുന്ന ശ്രവണശക്തിഹാനിയെ പ്രതിനാഹി എ

വരതൻ! ശുവളവെങ്ങക്കതന്നെച്ചിത്താളിമാതളച്ചരനിർ
വിരവൊടരിച്ചതിൽമുക്കട്ട, സുരമാ, മിത്തുപ്പ, രചിവകലക്കി 14

കണ്ണകണ്ഡുകണ്ണശോഭചികിത്സ

മൈതലംകാച്ചിനിറയ്ക്കണംചെവിയിലാവോളം, പ്രതീനാഹരമാം
മാലിനിമുതലമരിപ്പണികളാൽ, ചൂടൊടുപ്പംകാടിയും,
ബാലേ! കാടിയിലുണ്ണുതൻതൊലിയരച്ചിട്ടെണ്ണസാധിച്ചതും,
ചാലകാതിരൊഴിയ്ക്കുകിൽചൊറിയരുംനിതംവലിഞ്ഞീടുമേ. 15

വൃതികണ്ണചികിത്സ

തത്രത്താൽശതകപ്പ, ഭാതവിവരയെപ്പേപ്പിച്ചതെല്ലെല്ല-
ണ്ടാക്കുന്നീരിസെനിക്കണം, തുളസിതൻ നീരിൽ പരത്തിക്കുത
കളിച്ചിട്ടുപചിച്ചൊരേണ്ണമധുവോടൊത്തിഞ്ചിതൻനീതനി-
സ്തലംചെത്തുപഴയ്ക്കുന്നാറ്റമൊതകണ്ണത്തിൽപകർന്നീടണം. 16

മാലതൃദി മൈതലം

പിച്ചിമയരിക്കില, യളി, കവനൊച്ചിത്തുളസീദളം, മുരിങ്ങയില,
നൽച്ചെറുവഴയിനയലമേളിച്ചവെളുത്തുളളി, കദളിതൻറകട, 17
പൊരാകയ്"പ, യെരിക്കിഴങ്ങി, തുകൾതൻനീരിങ്കൽവാതോർമരം
ധീരേതൽ തുലുവിചാവേരിതുകളംവെങ്ങട്ടുമാതലും
ചേതന്നോതപരത്തിതൻകതവു, മിപ്പൊന്നൊഞ്ചംമാത്രവും,
ഭൂരിപ്രസരമെച്ചകൂട്ടിയഴകാറെന്തെളണ്ണസാധിച്ചിടാം. 18

ന്നു പറയുന്നു. ബാധിച്ചുത്തിന്നു വേദനയും, ചൊറിയും, ഉണ്ടാകില്ല.
അതത്രേ ഇവതമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം.

14. 14, 15 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

15. അമരം (ഉടനെ) അറീടും. സാധിച്ചതും (കാച്ചിതരി
ച്ചതും)

16. തത്രത്താൽ (മോതകൊണ്ടു) ഭാത (ദേവതാരം) പേ
പ്പിച്ച (അരച്ച) കണ്ണകണ്ഡുവിന്റെ ചികിത്സ കണ്ണശോഹരത്തിനും
പീടിക്കുമെങ്കിലും അതിന്റെ പുറമേ നീർ ശരിക്കുവാൻ ഈ ലേപ
നംകൂടെ ആചരിക്കണമെന്നു താല്പര്യം. നിസ്കണം (സംശയമില്ലാ
തെ) കണ്ണത്തിൽ (ചെകിട്ടിൽ)

17. 17, 18 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

18. ഏരിക്കിഴങ്ങു (ഇഞ്ചി) ഇഞ്ചിമയ ചിലർ ഏരിക്കിഴ

കേളാത്മകേളലിഖനം, ചലവാച്യതാനം,
മേളിച്ചിടനചേവിതമ്നപഴത്തുനാനൽ
ചിളെനമാറുവതിനിചിതമേമമേറ്റു
മോളിൽപ്പറഞ്ഞവിധമായ് പെതമാറിടേണം.

19

ക്രിമികളുണചികിൾസ

ഹരിദ്രാദി തൈലം

മാൽമുക്കും ക്രിമികളുണമേലൂലി, നിതാരത്തെപ്പൊടി ചിട്ടതാം
മോളുനത്തിനെ മൂന്നുനാൾ ചേവിയിലാ വേവളം നിറച്ചാൽ മതി
പൂമുഷാംഗി! വരട്ടമത്തള, നിതാരം, കെല്ലെഴും പ്ലാശുനൻ
തോൽ, കക്കാ, നെയ്യാല, ദേവതന്തു, ചായിലും, വിഴാൽവിത്തീ, വ
കല്ലിച്ചിട്ടൊരു കയ് പ നീരു കലരും പട്ടിന്റെ നൂറ്റത്തിൽ വേ-
വിടുന്ന നൽക്കണയെണ്ണ കൊണ്ടു മൊഴിവാരി വ്യാധിഭവ്യകൃതേ!

കണ്ണാർശവചികിത്സ

ഇക്കേട്ടെണ്ണയെ മൂന്നുനാൾ ചേവികളിൽ കൊള്ളിച്ച ശേഷം വിയ-
പ്പിത്തേണം, പുനരുപ്പത്രൻ പെടിയെഴും കൊൽത്തേന്നൊഴ

ക്കിടണം. 21

ങ്ങനരു വ്യവഹരിക്കുന്നു. ഇപ്പൊന്നെഴുതാം (പത്തനിക്കു) ഭൂ
രിത്രയം (വളരെ ശുദ്ധയോടുകൂടും വിധം) സാധിച്ചിടാം (കാച്ചി
യരിക്കാം)

19. മേളിച്ചിടുന്ന (ചേരുന്ന) മോളിൽ പറഞ്ഞവിധമായ്
(തേനും, ഇഞ്ചിനീനും, കൂട്ടി) പെതമാറിടേണം (ചേവിയിൽ നി
റക്കണം).

20. 20-ാം ഷ്ലോകത്തെ 21-ാം ഷ്ലോകത്തോടു സംബന്ധിപ്പി
ച്ചുകൊള്ളണം.

21. കല്ലിച്ചിട്ടൊരു (അരച്ചുകലക്കിയ) വേവിക്കും (കാച്ച
ന്ന) നല്ല കണയെണ്ണകൊണ്ടും (കണയെണ്ണ ചേവിയിൽ പകന്നാ
ലും) ഇവ്യാധി (ക്രിമികളുണ) ഒഴിവാം. വാതാദികൾ കോപിച്ച
ചേവിയുടെ ഉള്ളിലെ രക്തമാംസങ്ങളെ ഭക്ഷിപ്പിച്ചു വേദന, പഴ
പ്പ്, പുഴുക്കടി, ഇവയെ ഉണ്ടാക്കും. ഇതിന്ന ക്രിമികളുണമെന്ന പേ
രാകുന്നു. ഇക്കേട്ടെണ്ണയെ (ഹരിദ്രാദിയെ) പുനഃ (പിന്നെ)

ഇതുവിധമേഴാ, പരേതാ, പതിനഞ്ചോ, നൂൽതികച്ചമൊപ്പിച്ചാൻ
ചിതമൊട്ടകളിൽ, ശരണമിതുനമ്മുടെമേളയോട് തരമല്ലോ. 22

കർണ്ണവിദ്യയിലിരിക്കിൽ

പുറമേതേപ്പാൻ

മുമ്പേ! നീത, വരമ്പി, രട്ടിമധുരം, തേൻപേന്നിറററിൻറ ചു-
ട്ടുതൊൽ മുവുനകളുവിട്ടമികളെത്താനേവമിപ്പിക്കണം
പോലാത്തൊൽ, ഓരുകപ്പ, ശോപിക, തിന്നിട്ടേവറ്റം, മുറുകാ,
ദൂരംകൊണ്ടുപുഴുങ്ങിവെച്ചിട്ടുകളെപ്പോയിച്ചുതേപ്പിതുന്നു. 23

മുമ്പേ! നീത, വരമ്പി, രട്ടിമധുരം

ഇതിനാൽ, വരമ്പി, രട്ടിമധുരം, തേൻപേന്നിറററിൻറ ചു-
ട്ടുതൊൽ മുവുനകളുവിട്ടമികളെത്താനേവമിപ്പിക്കണം.

അതൊഴമുണ്ടുനവനീതമധുരംതേൻപേ-

നൊത്തൊഴമംതേൻപേന്നിറററിൻറ ചു-

ട്ടുതൊൽ മുവുനകളുവിട്ടമികളെത്താനേവമിപ്പിക്കണം.

അതൊഴമുണ്ടുനവനീതമധുരംതേൻപേ- 25

കർണ്ണാഭിഷേകത്തിൽ

അർച്ചനാപരമമായതുകൾ കർണ്ണാഭിഷേകത്തിൽ
മെന്നാൽ

അർച്ചനാപരമമായതുകൾ കർണ്ണാഭിഷേകത്തിൽ

മെന്നാൽ. 26

22. ചെവിയിലേക്കു അകം പുല്ലായി ചില മാംസകീടങ്ങളോ
കൂട്ടിയതായി തീരുന്നതിന്നു കർണ്ണാഭിഷേകം എന്നുപേർപറയും.

23. സകർണ്ണവിദ്യയിലുള്ള (കർണ്ണവിദ്യയിലുള്ളവരെ) വരി-
പ്പിക്കണം (ചർച്ചിക്കണം) പോലാത്തൊൽ (പാച്ചോററി-
നൊത്തൊൽ) വേണം, പഴപ്പ്, പുട്ടുനീർ, ചൊരി, ചുക്കപ്പ്, ഇതുക-
ളൊട്ടുകൂടി ചെവികൾക്കുണ്ടാകുന്ന അധികമായ വീക്കം കർണ്ണ-
വിദ്യയിൽ എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു.

26. അർച്ചനാപരമമായതുകൾ കർണ്ണാഭിഷേകത്തി-
ന്നു പേറും. എന്നാൽ അവയിൽ, അർച്ചനാപരമമായതുകൾ
ചെവി കേട്ടവതന്നെ പദാർത്ഥം ഒന്നും ഇടപെടരുത്. —ആ കാഴ്ച
അതിൽ വൈദ്യന്മാർ നോക്കുവെക്കണം.

പാളീശോഷചികിത്സ

ഇരത്തൊരാൾമാവരിക്കട്ട, പയസ്കൃതീനില്ലതും-
 ഞാനുകലതമാവണക്കീനടേവർ, കറുത്താട്ടിവേർ,
 അരച്ചവയണച്ചപാലിൽവിപചിച്ചരിച്ചെണ്ണയെ-
 പ്പരട്ടുകിലതീവകാതിനടേവള്ളിവോഷിച്ചിട്ടും. 27

‘ജീവന്ത്യാദൃ’ങ്ങൾ തൻകല്ലു മൊടകിയകളക്കൊഴിയാംസക്കഷായേ
 പാൽവീഴ്ത്തിക്കാച്ചിവെച്ചുണ്ണയും, മഥവടിയെ ഇത്രയല്ല
 പാശം

അവോളംവെണ്ണച്ചെത്തുള്ളിവയുടെപൊടിയുംതേച്ചുവെന്നാൽ
 ജഗന്മാ-
 നാവേ! കരയിൻറവള്ളിയൊരുതടിയുളവാംതാക്കുസിക്കാതെതന്നെ.

തന്ത്രികചികിത്സ

ദോഷമെന്ത! പാളീശോഷക്രിയകൾ തുടതകിൽതന്ത്രികാതകമേതും
 പോഷിക്കില്ലൊങ്ങാരേടംവരികിലിങ്ങപ്പറുംമുൻനിവർണ്ണയായിതന്നാൽ
 മശോഷിച്ചെടുമുറിച്ചിട്ട് തലകളെയുംതമ്മിലൊപ്പിച്ചമേവ
 ഒരേയ്ക്കുംതേച്ചുകെട്ടിതപരിയരുമുണക്കണമെന്നേഫലിച്ചു. 29
 കുന്നൽക്കാറെടടിഞ്ഞവാർകുഴലി കഞ്ഞിക്കൊട്ടകത്തിൻകുത-
 നെ, നല്ലൊക്കപെരുങ്കുതമ്പയുടെനൽക്കൂമ്പ, ധന്തോടിഞ്ഞിൽതാളിർ,

27. പയസ്കൃതീനില്ലതും (അടപന്തിയൻകീഴങ്ങ) വിപചിച്ച (നല്ലവ
 ണ്ണം കാച്ചി) അതീവ (ഏറ്റവും) പോഷിച്ചിട്ടും (തടിക്കും) കാതി
 ന്വള്ളി ശോഷിക്കുന്നതും മാറും.

28. ജീവന്ത്യാദൃങ്ങൾ തൻ (ജീവനി മുതലായ ജീവനി
 യൗഷധങ്ങളുടെ) അടപന്തിയൻകീഴങ്ങ, കാരകോളി, ക്ഷീരകാ
 കോളി, മേദ, മഹാമേദ, കാട്ടഴന്നിൻവേർ, കാട്ടുപയറിൻവേർ,
 ജീവകം, തുടവികം, ഇരട്ടിമധുരം ഇവയാകുന്നു ജീവനീയൗഷധ
 ങ്ങൾ. പാൽവീഴ്ത്തി (സമം പാൽകൂട്ടി) അഗാധം (അമ
 ളം) തേച്ചുവെന്നാൽ (പുരട്ടിയാൽ)

29. പാളീശോഷക്രിയകൾ (പാളീശോഷത്തിന്നു പറഞ്ഞ
 ചികിത്സകൾ) പോഷിക്കില്ല (വളിക്കില്ല) നല്ലവണ്ണം ശരിക്കു
 മില്ല. ഒരേയ്ക്കും (മതന്ന) തപരിതതരം (വളരെ വേഗത്തിൽ)

മിന്നംതുതുവളക്കുന്നി, വയിലൊന്നൊട്ടൊത്തരക്കിൻറെനെ-
 ചെട്ടിന്നിക്കുംപൊടിതേക്കുണ്ണമുറികൾതമ്മിൽ ചുറ്റണ

ഈടുവാൻ. 30

പാളികണ്ഡശോമാവരണചികിൽസ

കാതിർവളുട്ടുന്നീർ, വിളുളു, ചൊറി, തിവവന്നെറിയാലുട്ടയിട്ട-
 ബാദ നരക്കംകളുണ്ടെററുചുമഹയഗന്ധാവടിക്കല്ലുമോടേ
 പേർതാവുപത്തു പുനീതകൾതടവിനനാലാമരക പാഥനീരാൽ
 കെന്താൻകാച്ചിപ്പുറട്ടിടണമഖിലവധുക്കെലിമാണികൃതാലേ 31

കാതുവളുതുവാൻവിഷരിക്കുന്നതിന്നു്

ആക്കംഗുണ്ടാവണക്കിൻകട, യടപതിയൻകന്ദകം, മർദ്ദ, തൻറേ-
 രാക്കംഗസ്ഥർവ്വഗന്ധാവടി, കളിതുകളെക്കഞ്ചിരിച്ചാ നന്നീരിൽ
 കല്ലുംചെത്തിട്ടുകാച്ചിക്കത്തു മെന്തെന്തവെണ്ണയാൽ കാതുവധി-
 പിക്കാൻബാദംഞെതക്കഞ്ചിന്നൊരറ്റവിവതംഗോഷഭവെടുങ്ങ

ളാലും. 32

പേരേറ്റമീശ്രവണമാലുകൾമാതൃമല്ല
 വേറിട്ടെഴുന്നവയുമൊക്കെവിളംബമെന്നും
 ദൂരത്തുപോവതിനുവേണ്ട ചികിൽസയുംതേ-
 ന്നൂന്നാഷിണ്ണിപറഞ്ഞുതരട്ടേയോക്കാൻ. 33

31. അഥ (അതിൻറെശേഷം) ഹയഗന്ധാവടികല്ലുമോടേ (അമുക്കരം, ഇരട്ടിമധുരം, ഇവയുടെ കല്ലുംചെത്തു്) പത്തു പു (ഗോപുഷം).

32. കന്ദകം (കിഴങ്ങ്) ഗന്ധർവ്വഗന്ധാവടികൾ-ഗന്ധർവ്വഗന്ധം = അഗ്നിഗന്ധ (അമുക്കരം) വടി, (ഇരട്ടിമധുരം) ഇവ. കഞ്ചിരിച്ചാ നന്നീരിൽ കഞ്ചിരിയുടെ (ആനയടിയൻറെ) ചുവ (അരിച്ചുന്നാക്കിയതു്) ആയ നീരിൽ വെണ്ണയാൽ (വെണ്ണപുരട്ടിയാൽ) വധിപ്പിക്കാൻ (വളുതുവാൻ) ഗോഷഭവെടുങ്ങളാലും (പാളീഗോഷചികിൽസ കൾ ചൊല്ലാലും) ഔരതിവതം.

33. ഇശ്രവണമാലുകൾ (ഈ പറഞ്ഞ കണ്ണുദോഗങ്ങൾ) വിളംബം (താമസം)

കുഞ്ഞുനഗ്നസാമ്രാജ്യചികിത്സ

മുറിഞ്ഞുപോയതോലു, ലതയില, നൽക്കുറ്റമൊട്ടിവെ-
 നെ, രിക്കരൊലി, സോമവള്ളി, യിവതൽകുന്യായംബുവിൽ
 സുര്യവൊട്ടുമെങ്ങതൻനടുവെച്ചുകൂട്ടിപ്പിടി-
 ചെല്ലാമെണ്ണപെരുമാറിയാലകലുമേതുകണ്ണാണിതും.

മണ്ണിപ്പാലി ഭരതലം.

[illegible]

മാണ്താണധ്വാനീകേതലം

மாண்பாளமச்சுபாண்டிண்புதியியிலகம்,கரிந்தாதி,வாதி
 ரிதெநிநித்யுளபி,மககை,பெருகசொடி,பரிதெந, னாதிணி,
 துணாபின்பு,புதிப்பு,யிவகைநிமிசலிற்று,பொண்-
 ப்புதெநாசொகை வயமா,மய,மிதனிச,புதி,இதி,க
 மிதிநெல்லம் 36

[illegible]

34. പെട്രോളിയം (അവസ്ഥാഗുണഭേദം അനുസരിച്ച്) റെസിൻ, നസ്യം, ഫെകിട്ടിൻ നിറയ്ക്കുക മുതലായവ ഫെസ്റ്റാൻ) കളിയിലും (കളിപ്പോലീസ്) അകലും

35. ശിശു (ഭിന്ന) അല്ലി (മരണത്തിന്റെ) കമലം (നീലം) സുര (ദേവന്മാരും) കർമ്മ (അർച്ചകളായി) കമലം (മറ്റും) പലിച്ചു (കാച്ചി) അതിന്നു ('ശിശുവർമ്മാരി') മേലത്തന്നെ ഒക്കും. സകലകണ്ഠദോഷമെന്നാണു്.

36. മാന്താണുപൊൻമുറിപ്പട്ടിയിലകൾ-മാന്താണുപൊൻ,
(ഏരിയ) പൊൻ, (ഇരുത്തു) മുറിപ്പട്ടി, പട്ടി, ഇവയുടെ ഇലകൾ.
നിശ്ശുണ്ഡി (കുതുകാപ്പിയില) 36, 37 മേളാക്കളളെ നൊമ്പി
അനുചരിക്കണം.

ഇന്ദ്രിയത്തെപ്പറ്റും അധ്യായം

നാസാരോഗപ്രകരണം

പീനസചികിത്സ

കാഠിന്യത്തിടത്തുകുപിക്കുമതുക, കനവും പൂട്ടമുള്ളാശ്ശുകത്താൽ
ചുറ്റിക്കെട്ടുംതലപ്പാവിനെതണിയുക, മൂന്നാൾകളിജ്ഞാനംക

പിന്നെ

പററുംവണ്ണംശിരസ്സേഹവിധിപുക, നസ്യം, കവിൾക്കൊൾക, യി
രക്കെ

ടററീട്ടുംകൈകളാൽ പീനസതലമുഴുവൻവേർപിരിഞ്ഞീട്ടമത്രേ. 1
കുന്നിജ്ഞാനംദോഷകോപാലിതുകയിൽവെച്ചുനോ! താഴ്ന്നുകൊതുന്നിനാ-
ലെന്നോ! മൂന്നാൾകഴിഞ്ഞീടിലുമയികളിപാടില്ലയെന്നാക്കുശാസ്ത്രം
പുന്നാലവേവോളമോരോദിവസമിടയിൽവിട്ടീട്ടവേണ്ടമതന്നി-
ട്ടെന്നായ്ക്കൊച്ചംജലത്തിൽകളിയൊരുവിധമാമെന്നമുണ്ടു

പക്ഷം. 2

37. ആട്ടിന്റെ മൂത്രമൊഴ (സരം ആട്ടുകുത്തന്മാരുടേടി)
കണ്ണസുഖം ഏകവത് (എല്ലാ കണ്ണരോഗങ്ങളെയും ശമിപ്പിക്കുന്ന
തു) കുത്താജനോട്ട (ദുർബ്ബാധനോട്ട) ഒക്കും. ദുർബ്ബാധനാൽ ക
ർപ്പുന്ന സുഖം ഏകനവനാണല്ലോ. ശ്ലേഷ്മാപമാലങ്കാരം.
ഈ എണ്ണ തേക്കുക മുതലായവ ചെയ്താൽ എല്ലാ കർണ്ണരോഗങ്ങളും
ശമിക്കുമെന്നു ഭാവം.

അധ്യായം 28

1. സംശ്ലുകത്താൽ (വസ്ത്രംകൊണ്ടു) തലപ്പാവിനെ അണി
ശ്ശുകതല മുടിമെട്ടുക എന്നു സാരം. ശിരസ്സേഹനവിധി (ശി
രസ്സിനു സ്നിഗ്ദ്ധത വരുത്തുക) പീനസതല(പീനസരോഗം)മുക്കടവ,
മുക്കിൽ നിന്നും നീരൊഴക്കം, തലവേദന, പനി, മുതലായ ലക്ഷ
ണങ്ങളോടുകൂടിയ നാസാരോഗം പീനസമെന്നറിയപ്പെടുന്നു.

2. ദോഷകോപാൽ (ദോഷകോപംഹേതുവായിട്ടു) താഴ്
ന്നുകൊത (ശമിപ്പിക്കുക) ആവോളം ഓരോ ദിവസം (ഒന്നോ, രണ്ടോ
മൂന്നോ ദിവസം) ജലത്തിൽ (വെള്ളത്തിൽ) തെവിധം ആം (ആ
കാരം.

നിത്യംകളിച്ചുകൊള്ളേരകതപീനസമുത്തമൻ,
മുമ്പേ!പൊല്ലാമരയിൽപീനസത്തിനുള്ളചികിത്സ

യാൻ. 3

വാതപീനസ ചികിത്സ

കഴമ്പ്

കേളില്ലിൾഗതകപ്പയോ,തകരമോ,ദേവദ്രവോ,പഥ്യയോ,
മേളിപ്പിച്ചുപചിച്ചൊരേണ്ണയൊടിണങ്ങുന്നാവണക്കേണ്ണയിൽ
പാലിച്ചീട്ടമരത്തജീരകമുകിൽ ചുണ്ണത്തമ്യംഭാവി
ലൊട്ടാലേപിച്ചുപുലച്ചുദോരമതിനെപ്പാടേത്തുടച്ചിടണം.

4

പുകത്തിരി കവിൾക്കൊള്ളുവാൻ

കൈരീതിൽകാറകിൽശ്ലുൽ ഗ്രദ്ധവടികൾവിഴാൽവിത്തൊട്ടം

ചേർത്തരച്ചു-

നൂനംചിളിച്ചുണക്കിക്കൊത്തീയതിരിതെലത്തിൽമുക്കിക്കൊട്ടത്തി
താതേതന്നെക്കെട്ടത്താൽവയ്ക്കമൊരുപുകസേവിച്ചിടേണം,കവിൾ
ക്കൊ-

ഉളാനെൽജീവപ്പിയേ!ജീരകമുതിരകൾതൻകപാഥവെള്ളംപ്ര

ധാനം. 5

നസ്യത്തിന്നു്

“മരുതപീനസക്കാക്കുന്നസ്യത്തിനൊന്താ-

ണൊതക്കേണ്ടതെ” നോശിവേ!നിന്റെപോഷ്യം?

കുറഞ്ഞാട്ടിവെരാൽക്കായംവിഴാൽവി-

ത്താരപ്പാനി,വണ്ണംപചിക്കേണമെണ്ണ.

6

3. മരുതപീനസത്തിന്നു (വാതപീനസത്തിന്നു) മുഖം വരളക, അധികമായി ഇമ്പുക, വലിയ മൂക്കുപ്പ, തലവേദന, മൂക്കിൽ നിന്നു കണത്തനീർപൊഴിക്കുക, ഇവ വാതപീനസത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു.

4. ദേവദ്രവോ (ദേവതാരമോ) പഥ്യ (കടുക്ക)യോ. മേളിപ്പിച്ച (മേയ്ത്തു) പചിച്ചൊരു (മുപ്പിച്ച) അമൃതജീരകത്തിൽ ചുണ്ണത്തേ. അമൃത, ജീരകം, മുകിൽ (മുത്തങ്ങക്കിടങ്ങ) ഇവയുടെ ചുണ്ണത്തേ (പൊടിയെ) ആലേപിച്ചു (പുരട്ടി)

പിത്തപീനസത്തിന്നു്

കഴമ്പു്

നൈതാവുന്നാവണക്കണ്ണയെഴക്കൊട്ടനിർഗ്ഗുണ്ഡിനീരൊത്ത
 കൊല്ലം
 പ്പാൽതന്നിൽപാറുമ്പൂപ്പിച്ചതിലധ കടൽനാക്കൊട്ടനെല്ലിങ്കൂ,
 രാസ്സ,
 ഹീതം, രാമപ്പ, മഞ്ചെട്ടി, കളിതുകൾപൊടിച്ച് പാലിച്ചതത്രോ
 നാൽത്തൊറ്റാം ഞയരം, നിറുകയിലടങ്ങും പിത്തവൽപീനസ
 കാൽ. 7

പുകത്തിരി

യഷ്ടി, ചെഞ്ചലു, മഞ്ചെട്ടി, കളികിലി, വയെച്ചുനനത്തൊട്ടപാലിൽ
 തുഷ്ടുരപേഷിച്ചതിൽനിന്നതിരിനറുനൈതന്നിൽമുക്കിക്കൊ
 ത്തിരി
 പെട്ടുന്നതിക്കെട്ടക്കംപൊഴുതൊരുപുകപൊങ്ങുന്നതുണ്ടാലുകൾവർ
 പെട്ടിട്ടുംപിത്തകൊപപ്പെരളിയിലുളവാംപീനസം, പീനസാഭി 8
 നസ്യത്തിന്നു് കവിൾക്കൊൾവാൻ

വൽനെല്ലിക്കായൽ കല്ലുമുടയ കുറുത്തൊട്ടിവെരിൽകഷായം
 തന്നിൽ കാച്ചുന്നതെലം മതിമതിവദനേ! നസ്യകർമ്മംനടത്താൻ,

6. അരപ്പാൻ [കല്ലുത്തിന്ന] എണ്ണ പചിത്തേണം [കാച്ച
 ണം] ഈ എണ്ണ നസ്യത്തിന്നതകനാതാകുന്നു.

7. നിർഗ്ഗുണ്ഡി (കതനൊച്ചിയില)നിർ. അഥ (പിന്നെ)
 രാസ്സ (അരത്ത) ഗീതം [ചന്ദനം] അത്രോ [രാത്രിയിങ്കൽ] അഞ്ചര
 മം [പതിനഞ്ചുനാഴിക] നിറുകയിൽ ഇടണം. പതിനഞ്ചുനാഴി
 കുകഴിഞ്ഞാൽ തുടച്ചുകളയണം. പനി, തണ്ണീർദാഹം, മൂക്കി
 ണ്റെ അഗ്രത്തിൽ പഴുപ്പു്, തലതിരിച്ചൽ, പുകന്നോ മഞ്ചെട്ടിയോ
 ഇരിക്കുന്നതും ത്രക്കോഷ്ഠവും ആയ നിർ മൂക്കിൽനിന്നൊഴുകുക,
 ഈ ലക്ഷണങ്ങളുള്ളതു പിത്തപീനസമാകുന്നു.

8. പേഷിച്ച [അരച്ച] തിരിയ്ക്കിടിന [തെ ഗീലമേൽ യേച്ച
 തിരച്ച ഉണിക്കിയ]

ധന്യ! രാമച്ച, നെല്ലിക്കുകൾ, മുതിര, തിവറ്റിന്റെ നിശ്ചിത
വെള്ളം

തന്നെവേണംകവിൽക്കൊണ്ടിട്ടുവതിനനിശം പൈത്തമാം
പിന്നസത്തിൽ. 9

കഥപിന്നസത്തിന്നു്

കഴമ്പ്

ഇങ്ങു് നൽക്കടൽനാക്കു ചേർന്നാരു വിശാൽവിത്താവണ
കെണ്ണയിൽ

പുണ്ണിച്ചിട്ടു കറച്ചവന്നിയിലതൻനീർ വീഴ്ത്തിപ്പിച്ചതിൽ
വെണ്ണാർദാരു, വെക്കരം, പുളിത്തൈവേ, നല്ലവൃന്ദവീവവേ-
ടാ,ണ്ണപ്പെട്ടകുടക്ക, മുക്കു കറുത്താട്ടിക്കൊഴിഞ്ഞിൽക്കട, 10
പാലത്തോൽ, കരുനൊച്ചിവേത, വനമുല്ലച്ചുണ്ടവേർവരുള-
ത്തോലാ, തങ്ക, മരുന്ന, ജീർകയ്യം, കാരെ, നീവറ്റിൽപൊടി
പാലിച്ചിട്ടു ശിരസ്സിവിട്ടതു മണിത്തുർമുഖചെന്നാൽചിതം
പൊലേതീതു് തുടച്ചുതരിയിടണം മാങ്കണ്ണിമാർ മാലിങ്കേ! 11

പുകത്തിരി

നാൾതോറുമേനിയെപ്പിപ്പണി മൂന്നുവട്ടം
ചെയ്താൽ വിട്ടു കഥജപിന്നസദീനഭാവം,
ശ്രീതാമസീശ, മനയോലകൾ കത്തുതക്കം,
കേൾത്തുതു, കരുത, മിന്നിട്ടു തകപ്പുത്തൈൽ, 12

9. വൻനെല്ലിക്കായത്തൽകല്ലും (വവിത നെല്ലിതു അമച്ചതു)
പൈത്തമാം (പിത്തസംബന്ധിയായ)

10. ഇങ്ങു് (ഉടനെ) പുണ്ണിച്ച (പൊടിച്ച) വൃന്ദവീവവേർ
(തമിഴാമവേർ) 10-ാം 11-ാം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയം ഒന്നായി
ട്ടാകുന്നു.

11. വനമുല്ലച്ചുണ്ടവേർവരുളത്തോൽ (കാട്ടുമുല്ലവേർ, പ-
ത്തിരിച്ചുണ്ടവേർ, വവിതമുള, ഇവയുടെ തൊലി)

12 നിശയിൽ (രാത്രിയിൽ) ഇപ്പണി (കഴമ്പിടുക) കഥ-
ജപിന്നസദീനഭാവം. കഥജം (കഥംകൊണ്ടുണ്ടായതു്) ആരു-
പിന്നസം മേതുവാതിട്ടുള്ള ദീനഭാവം (പരവശം) വിട്ടും. അതാചി

വേട്ടാളിൽകൂട, ചെങ്കുരുമ, മുളകുകൾ തുങ്ങാവുന്നിടംകൊണ്ടിതെല്ലാം കൂട്ടിപ്പേന്തിച്ചുവെക്കും ചെറിയതണി തിരച്ചിട്ട വൈലത്തുണക്കി കൂട്ടില്ലാത്താവണക്കെണ്ണയിലൊതതലമുക്കിക്കൊട്ടുത്തിക്കെട്ടത്താൽ വാട്ടം കൈവിട്ടു പൊങ്ങുണെത്ത പുകയെ വലിപ്പിക്കയും

ചെറുലിടേണം. 13

നസ്യത്തിന്നു്

കൊള്ളാമിങ്ങു സമീരപിന്നസതജയ്ക്കോത്തേണ്ണനസ്യം, കവിൾ-
ക്കൊള്ളാൻതിപ്പുകി, പൂക്ക, നാളുതിര, തീവസ്യക്കൾതരികപാദമാം.

ശ്രീരോഗപിന്നസത്തിന്നു്

കവിൾക്കൊള്ളവാൻ

എല്ലാദോഷവുമൊന്നുപോലെമീടയുവ വാളെത്തുമിവ്യാധിമാ-
നില്ലാ, മറുവിധത്തിലുള്ള ചിവകൊരണ്ടൊതെ നിന്നീട്ടമേ. 14

രക്തപിന്നസചികിൽസ

കഴമ്പ്

രാമച്ചമണ്ണനമാത്ത മുകിൽ, ഗുണ്ടാൾ

നീർമുനകാ, വടി, പൊടിപ്പുവകൊങ്കനീരിൽ

ചുര, ദേഹാന്തിര കന്നം, മുട്ടി, വായ കയ്യാരിക്കുക, മൂക്കിനചൊറ്റി, മൂക്കിൽ നിന്നു സ്നിഗ്ദ്ധമായ നീർ ഒഴുകുക, കഫം വളരെ ചാടുക, ഇവമുള്ള നാസാരോഗം കഫപിന്നസമാകുന്നു. ശ്രീതാമസിയാമ നരയാലകൾ (നല്ല കപ്പുരും, മനയോല, ഇവ) മഞ്ഞൾ(വരട്ടെഞ്ഞൾ) 12 & 13ം മൂലകങ്ങൾ ഒന്നായി അന്ധയിക്കപ്പെടേണ്ടവമാകുന്നു.

13. പേന്തിച്ച (അരച്ച)

14. ഇങ്ങ(കഫപിന്നസത്തിൽ) സമീരപിന്നസതജയ്ക്ക(വാതപിന്നസരോഗത്തിന്നു) ത്തെ (ഫലിയുന്ന) എണ്ണനസ്യം (എണ്ണ കൊണ്ടുള്ളനസ്യം) കൊള്ളാം. കപാലം (കഷായം) ആം. ഇവ്യാധി(പിന്നസം) മറുവിധത്തിലുള്ളതു (എല്ലാദോഷങ്ങളും ഒരേ വിധം കോപിച്ചിട്ടില്ലാത്തപ്പോൾ ഉണ്ടായ പിന്നസരോഗം) ഇവ കൊണ്ടു (വാതപിന്നസാദികൾക്കു് വെറേവേറെ പറയപ്പെട്ട മതനംകളെ യഥോചിതം ചേർത്തു് ഉപയോഗിച്ചാൽ) ഏറാതെ നീല്ക്കും യാപ്യമാണെന്നു ഭാവം.

15. താജ്ജനം (അജ്ജനക്കല്ലു്) ശോണിതപിന്നസം (രക്തം

സമാനമൃതിലധിയിച്ച കഴമ്പിടേണം

കാമാക്ഷിദോണിതജപീനസമാനമെന്നാൽ. 15

അല്ലെന്നാലിടയത്തി, വെണ്മതി, നറുംതാരല്ലി, നീരഞ്ജന-
ക്കല്ലേ, ലത്താരി, കരിതം, മലയജം, പാടേച്ചാററിവൃക്കിത്തൊരി,
നെല്ലിക്കാ, വടി, മാഞ്ചി, കൊണ്ടലി, വയെത്തുവൃംപൊടിച്ഛിട്ടുകേ-
ടില്ലാത്തൊരുന്നിലംപൊങ്ങരസവും, തുവെണ്ണയും, ചെത്തുതൻ. 16

നീർവററുംവരെയുംകൾക്കിയുദ്ധുലവിൽപുറത്തുണമൊ-
ട്ടി, വന്മാലിനരകതപിത്തവിധിയും, പാടേപ്രയോഗിച്ചിടാം
രാവിൽതോലിനൊട്രഭവും, പഴയനെല്ലിക്കാമ, മിട്ടാസ്ഥയാ
വേവിച്ചിടുന്നവെള്ളമാണിഹകളിപ്പിക്കാനെടുക്കേണ്ടതും. 17

ഓഷ്ഠപീനസചികിൽസ

പുതിമധുകാദി കഴമ്പു

പുതിയുണർന്നി, യിമിപ്പക്കാത്തൻ, വയമ്പി, തളളക, മൂക്കിരം, തകരം,
ഹേതന ചികടകരോഹിണികാർ, തീപ്പലി, ദാത, വലിയ
കടലാടിയിൽ. 18

പിച്ചല്ലേപഞ്ചഗന്ധം, ചെറുവഴുതിനകൽവിത്ത, നത്ത, കടക്ക,
കച്ചുനീക്കന, മഞ്ചെട്ടി, കളമകടൽനാക്കോട്ടനാലീസപത്രം,
മെച്ചംകൂട്ടാമൂരിങ്ങക്കത്ത, വിതന്നിൾ, ചെഞ്ചനനം, ജീരകം-
ണ്ടുൾച്ചേന്നലാവിഴാൽത്തണ്ഡുല, മിവകലനംകരുതത്തൻ
ച്ചുർണ്ണം. 19

കൊണ്ടുണ്ടായപീനസം) എന്നാൽ അമ്പം (ശമീർണ്ണം) ദ്രവിച്ചരകതം
മൂക്കിന്റെ അരമ്പുകളിൽ ചെന്നുകൂടിയാൽ പിത്ത പിനസലക്ഷ-
ണങ്ങളും മാറ്റം. വിവിഷ്ട തരിക്കുക, കണ്ണുകൾക്കു പുറപ്പു, ദമി-
ന്ദമുള്ളശ്വാസം, ചെവിനും കണ്ണിനും മൂക്കിനും ചൊരിച്ചിൽ,
ഇവയും ചേർന്നുണ്ടാകുന്ന നാസാദോഷത്തെ രക്തപീനസമെന്ന-
റിയണം.

16. 16, 17 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

17. ഈ വന്മാലിന (രക്തപീനസത്തിൻ) രക്തപിതവി-
ധിയും (രക്തപിത്ത ചികിത്സയും) രാവിൻ (രമഞ്ഞളിൽ) ത്രാ-
വും (മുത്തങ്ങയും) പഴയ (ഉണങ്ങിയ) ഇഹ = ഇതിങ്കൽ (രക്തപീ-
നസത്തിൽ)

18. 18, 19, 20 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

തൈർന്നീരിൽക്കുപരണിനെന്നിയവിഴാൽവിരതിന്റെ

കല്ലുത്തൊട്ട്

നൂനംകാച്ചിയൊരേണ്ണയാലെയഗവാശിലിച്ചതൈലത്തിനാൽ
താനേതാണ്ടചിയിച്ച മുളന്നി കരക്കാലം കഴമ്പിട്ടുപോ

ന്നൊരേ സ്തനമി! ദുഷ്പീനസഗദംകഷ്ടിച്ചുവിട്ടീടമേ. 20

ബപ്പോൾനുള്ളംകുറഞ്ഞാട്ടിയുടയിലയരച്ചിട്ടതുവെണ്ണയുംചേ-
രത്താപ്പംകൈകൊണ്ടുമട്ടിച്ചതുശിരസിപുരട്ടുന്നതുംനന്നുതന്നേ
മേപ്പാമ്പാ,നസ്യകർമ്മത്തിന്നു,മരീയശിരഃശുദ്ധിനൽകുന്നതൈലം
കല്ലിക്കാ,തവധിധത്തിൽചിപപൊടികൾവലിച്ചീടയും

ചെമ്പിടേണം. 21

തവയിൽതേപ്പാൻ നവപല്ലവാദി തൈലം

ഞമയില,യുഴിഞ്ഞ,യളി,ചിററുതടി,വതൻനീരിലേല

തൊട്ടവ'യോ,

'ഞമവേർത്തൊലി'തൊട്ടവ'യോ,കമലദളക്കണ്ണി!കല്ലുചായ'തുട്ടി22

20. അനൂനം (കുറവുവരാതെ) ശീലിച്ച (പതിവായി തേ-
ച്ചുവന്നു) ദുഷ്പീനസഗദം (ദുഷ്പീനസമോം) എല്ലാ പീന-
സവും ചികിത്സ ചെയ്യാതെ വളരെ ദിവസം ചെന്നാൽ താനേ-
ന്നിവർത്തിച്ചില്ലെന്നും, ദുഷ്പീനസമായി പരിണമിച്ചു എന്നും വ-
രാം. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു പൂട, അഗ്നിമന്ദഗ്നം, കര, ഏകം, മാനന്തം
വാരികളിലും വേദന, വായുവും മൂക്കിനും വരൾച്ച, മൂക്കുപ്പുഴു
ക്കിൽനിന്നു കരു പൊട്ടിയതാൽ വരുന്നതുപോലെ ചോരയും ചല-
വും ചാടുക, മൂക്കിൽ പൂഴക്കളുണ്ടാവുക, മെഴുപോലെ ഉറച്ചു മഞ്ഞ-
ളിച്ച കഷം പോവുക, രസരേദങ്ങളും ഗന്ധരേദങ്ങളും അറിയായ-
ക, ഇവയൊക്കെ പീനസം ദുഷ്പീനമായാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഉപദ്രവങ്ങ-
ളാകുന്നു. “കഷ്ടിച്ചു വിട്ടീടമേ” എന്നതുകൊണ്ടു ദുഷ്പീന-
സം കൃച്ഛ്രസാധ്യമാണെന്നു മരിച്ചുകൊൾകതും വേണം.

21. മട്ടിച്ചതു (ഉരസി നീരടുത്തതു) ശിരസി (പിരിസ്സിൽ)
ശിരഃശുദ്ധി (പിരിസ്സിൽനിന്നു ശുദ്ധി) ആ വിധത്തിൽ (ശിരഃശുദ്ധി ഉ-
ണ്ടാകുന്ന രീതിയിൽ)

22. പൂലകൊട്ടവയോ ('ഏലാദി'ഗണമോ) ഞമവേർത്തൊ-
ലി തൊട്ടവയോ (താഴത്തൊരടത്തു പറയുന്ന 'മവതപഗാദി' ഗ-
ണമോ) 22, 23 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി തന്നെയെടുക്കേണ്ടതാണ്.

നൽത്തേങ്ങാക്കീരകൊപ്പം തടവുമൊതവെളിച്ചെണ്ണയോ
 ഇല്ലാതായപാലം
 ലോത്തീടുണച്ചെണ്ണയോ, കാച്ചണമിതരവയിൽതെച്ചുകൊ
 ഇളന്നതായാൽ
 രക്താദിദുഃഖമോപീനസ, മൊതഗുണനാഥൻ
 ധാരാപദേശം

മുളാവിൽപൊട്ടുന്നവനുടെയറിവില്ലാമുപോലേശമിടാം. 23
 ഈവണ്ണംചിതമുള്ളചിററുതൊടുന്നതളവളത്തിൽമേലും
 തായും ഞ്ഞതരമുടക്കിലകൾതൻനീരിൽകരിഞ്ചിരകം
 രാവിൻതോല, മരട്ട, വേണിവയരച്ചിട്ടെണ്ണസാധിച്ചതും
 കാർവേണിമണിപ്പുഷ്പിനസഗദക്കാക്കെസ്സുഖിപ്പിക്കുമേ. 24

നാസ്യത്തിന്നു്

ചെമ്മമ്പിഴാലരി, സുരദമ, മുപ്പ, യഷ്ടി,-
 മൂതയപ്പൂർവ്വമിവയൊപ്പമൊച്ചകൂട്ടി
 നേരേനിവരകവിലനിടിലൊരേണ്ണസാധി-
 ചെറുതാലനേരികഴലിനസ്യവിധിയെടുക്കാം. 25

ബലവിലപാദി തൈലം

പുരേതാലവേണിബല, കൂവള, വേൾസുരട്ട,
 നേരേനിവരകയുടെവേരിവയാൽകഷായം
 വരുത്തളിൽതൊലിയരപ്പതിനേ, വമെണ്ണ,-
 യമ്മിഞ്ഞനീരൊഴുപ്പിച്ചതുമുഴുലല്ലോ. 26

23. നൽത്തേങ്ങാക്കീരം (നല്ലത്തേങ്ങപ്പാൽ) ഉപമാധകാരം.

24. ഈ തൈലം തലയിൽ മേയ്ക്കുന്നവക്കും മുഷ്പീനസം
 ലക്ഷ്യം എന്നു കാല്പ്യം. ഈവണ്ണം ഏതാനുകൊണ്ടു, തേങ്ങപ്പാൽ
 സരം ചേർന്ന വെളിച്ചെണ്ണയും, പശുവിൻപാൽ സരംകൂടിയ ചു
 ണ്ണയും, കാച്ചാം എന്നു സ്പഷ്ടമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

25. സുരദമം (ദേവതാരം) ഉപ്പ (ഇതുപ) യഷ്ടി (തൃദിമപ്പ
 റം) മൂതയപ്പൂർവ്വം (മൂതയമത്താടുകൂട്ടി) സാധിച്ച (കാച്ചിയരിച്ച)

26. ബല (കുറേതാട്ടിവേൾ) സുരട്ട (ദേവതാരം) വർമഞ്ഞ
 ളിൽതൊലി (വലിയ മഞ്ഞൾത്തൊലി) തരപ്പതിന (കല്ലാനിന്ദ)
 ഏവം ഇപ്രകാരം യമ്മിഞ്ഞനീരൊട്ട (സരം മുലപ്പാലോടുകൂടി)
 യസ്സുലല്ലോ (നാസ്യത്തിന്നു നന്ന)

കോളസമ്പത്രാദി തൈലം

ചേലവേങ്ങയില, പച്ചവണ്ടുകൊടിയവണക്കുതു, താമര-
താലിവററിനാടേനീരട്ടെത്തുമവേ തന്തുകൊലി, വിഴാലമി,

ധവതാഗാദി ഗണം

ചേലിയന്നഗതകപ്പ, മൂപ്പ, തകരം, വയമ്പ, വടി, മഞ്ഞളിൽ
തോലു, കൊട്ട, മിതളീരകം, ത്വീഫല, കണ്ണാക്കുമലകങ്കരം, 27
താവി, നീക്കമതം, നൽച്ചെറുവഴതിനവിത്തി, നൂ, കച്ചറി, ബാഴൽ-
മൂ, വൊരം മാഞ്ചി, ഗോമോചന, മകിൽ, മെതകിൽ ചട്ട,

താലീസപത്രം,

കാർ, വഡിച്ചളിരിപ്പട്ടമനടവിവകല്ലികരിച്ചുക്കുവിൻറീർ,
തൈരവെളളം, തുലുമട്ടിൻമുലരസം, മിവചെങ്ങുതാച്ചി
ടവണം. 28

ഓഷ്ഠപീനസമുളളാർക്ക ചട്ടംനസ്യംകഴിഞ്ഞുവാൻ
ഒട്ടേറെനന്നിത്തൈലം, പൂമട്ടേലും ചൊടിമാർക്കണീ 29

നാസികാചൂണ്ണം

ജാതിക്കാ, വടി, ജാതിപത്രിക, ചതുർത്ഥാതം ജലം, ജീരകം,
ജാതിപ്പൂട്ടുതാംഗി ജാതുമിതലും താമച്ച, വാല്ലിക്ക, കൾ
ആനകം, നീലാരങ്ങി, നിത്യികട്ട, ചിലിത്തങ്ങ, കച്ചറിത്താ-
നോത്തം വാൽമുളക, തുമല്ല കരച്ചമ്പുവെമ്പനിവയ്ക്കുപ്പോയ" 30
ആരോമൽച്ചന്ദനം, വൽപുകയില, യിവപ്പുളളിച്ച ജംബീരകത്തിൻ
നീരമ്പാൻജളിളണീജലമേ പനിനീരെ, നീവററിൻകൂമത്താൽ

27. 27ം, 28ഉം ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

28. ഈ (കർപ്പരം) ഇരിപ്പുദമനട (ഇരിപ്പമരക്കാതൽ) ഇ
ക്കുവിൻ (കരിമ്പിൻറ) ആട്ടിൻമുലരസം (ആട്ടിൻപുൽ).

29. ഇതൈലം (യുണ്ണ) ഒട്ടേറെ (മുൻപറഞ്ഞ തൈലങ്ങളെ
ക്കാൽ) നന്നം.

30. 30ം, 31ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിയുണ്ടം.

31. ചൂണ്ണിച്ച (പൊടിച്ച) ജംബീരകത്തിൻ (ചെറുനാരങ്ങ
യുടെ) പേപ്പിച്ച (അച്ച) ചെറുനാരങ്ങാനീരിൽ അരച്ച നിഴലിലു
ണക്കിപ്പൊടിച്ച ഇളനീർവെള്ളത്തിൽ അരയ്ക്കുക. പിന്നെയും നി
ഴലിലുണക്കിപ്പൊടിച്ച പനിനീരിൽ അരയ്ക്കുകയും, നിഴലിലുണ

കുളിച്ചിട്ടൊപ്പമെണ്ണയ്ക്ക, മേപശുവിൻ പാലത്തും, പാനംകാച്ചി-
ന്നാക്ക അരിൽ പഞ്ചസാരപ്പെടാതെ വിനപാത്രത്തിലേയ്ക്കു

യിരിക്കാം. 35

പിറ്റേന്നാളതുകൊണ്ടു നസ്യവിധി ചെയ്തൊന്നാൽ വെടിപ്പായ ശരീരം
പറ്റിടാതെ രണ്ടു ശേഷവരും, വയറായതെന്നാകിലോ
തെറ്റാതെ പുരികങ്ങൾ തന്നെ നടുവിലും, മൂർദ്ധാവിലും, മൂക്കിലും,
ചെറേറേപ്പൈതാരിടേണമിതിനെച്ചേരോ ജന്മരൂപം! 36

നാസാശോഷചികിത്സ

നീക്കംവരാതെ നാസികതളിരേദോഷം

നീക്കാനമിപ്പണികൾ ചെയ്യുക വേണം, മെന്നാൽ

മൂക്കുന്നളരോട്ട് ബലാത്രിതയാദി കൈയ്ക്കു

മൂക്കിന്റെ മേൽ മുഴുവനും പെരുമാറണം.

37

നാസാനാഹചികിത്സ

ബാലേ! കുന്നാൽ ബലാതെല മതുപരിപൂർത്തിയാക്കിയാൽ
തൈലം ലേപിച്ച വാട്ടും ചെറുവഴുതിനതൻ നൽ ഉളം കൊണ്ടുഴിഞ്ഞോ
നാളീച്ചുരുത്തിനാലോ, നവരോടൊതവിയപ്പേറ്റി വെച്ചിന്നി

യോത്രം

കേളിപ്പെട്ടെണ്ണയാൽ ചെയ്താൽ പരിപൂർണ്ണവോ, നസ്യമോ,

നാസവിഷ്ണാൽ. 38

അോടത്തുവെച്ച ആ കഷായം അടിയിൽ ഉറിയുവാൻ ഉറാൻ കൂടാ
തെ അതിൽ നിന്നൊട്ടൊരു തെളിയോട്ടു)

35. ഉടൻ (കഷായം വെച്ച ദിവസം തന്നെ) ഒപ്പം (കഷാ
തവെള്ളത്തോടു സമം).

36. ആയതു (നസ്യം) വയ്ക്കുന്നാകിലോ. മൂക്കിലും (മൂ
ക്കിന്റെ പാദങ്ങളിലും) ഇതിനെ ('ബലാത്രിതയാദി' കൈകൾക്കു)

37. ഇപ്പണികൾ (ശുശ്കവചികിത്സകൾ) എന്നാൽ 'ബ
ലാത്രിതയാദി' എണ്ണ മൂക്കിന്റെ പാദങ്ങളിൽ മാത്രം പൂർത്തിയാൽ
പോരും. മൂക്കിന്റെ മേൽ മുഴുവനും പെരുമാറണം. ഇതത്രേ വൃ
ത്യാസം. കോപിച്ച വായു മൂക്കിന്റെ പഴുതിലുള്ള കഷായം ശരണ
നില്ക്കും വരട്ടി മൂക്കിന്നടുത്തുണ്ടാക്കും. അതു നാസാശോഷമാ
കുന്നു.

38. ഉപരി (മേലെ) തൈലം (എണ്ണ) ലേപിച്ച (പുരട്ടി)

ശിശുബീജാദി തൈലം

മയ്യണ്ണാദള, മുറിക്കുരു, വഴുതിനവിത്തു, പ്പൂ, ശുദ്ധംവിഴാൽവി-
ത്തുൾക്കോലും നാഗദന്തിക്കുരു, വെരിവിയലും വസ്തുമുനീ, ഹുണൈ
കൽക്കിപ്പാട്ടിൻചൊലിൽ കന്നിവൊട്ടവിപചിപ്പെണ്ണയാൽ

മൂക്കിനങ്ങൾ

മുഷ്ടവും വീപ്പുതൊട്ടുള്ളപ്പലകളകളെപ്പോകുമെവെകിടാതെ. 39

നാസാപാകത്തിന്നു്

കോച്ചാതുണങ്ങിയൊരുത്തളെടുത്തു സരവ-
ഷിപ്പിട്ടിടം കരിമുതക്കിലനിത്തുന്നിൽ
കാച്ചുന്നതേങ്ങയുടെമെണ്ണയതെ, ണ്ടയോ, ലേ-
പിപ്പാൽമുകിൽക്കെലി! മുക്കുപഴുപ്പുമാറും.

40

നാസാസ്വാവചികിൽസ

മാസ്താദിവരവുകഴസ്

അരത്ത, കതന്നൊച്ചിതണില, വയമ്പു, പുത്തൻപയോ-
ധരത്തൊടിത്തളീരകങ്ങൾ, മുളക, വണക്കിൻക, ന,
നറുംപളിഞ്ഞവ, പഥ്യ, യിവയാവണക്കെണ്ണയാൽ
വറുത്തരച്ച ബാക്കിയെഴുമായതിൽചേർത്തും,

41

മുറിക്കുരുയിലനിരിച്ചുഗ്രന്ഥാട്ടജീരകം രണ്ടുമൊ-
ട്ടാച്ചുതട്ടവിച്ചുകാച്ചിട്ടമൊരാവണക്കെണ്ണയും,

വാട്ടം (ചുട്ടപിടിപ്പിക്കുന്ന) നൽട്ടളം (നല്ല ഇല) നാളീപ്പുരത്തിന്നാ-
ലോ (കഴൽപുകകൊണ്ടോ) ഇന്നിടയാതും മേളിപ്പെട്ടെണ്ണയാൽ
(‘ശിശുബീജാദി’യാൽ) പിറുവോ (നന്നച്ച ശീല ഇടുകയോ) ന-
സുമോ ചെമ്പുണം. നാസ (മൂക്കു്)

39. വിപചിച്ച (കാച്ചിയ) എണ്ണയാൽ (എണ്ണകൊണ്ടു ന-
സും മുതലായവ ചെല്ലാൽ)

40. തുണങ്ങിയൊരുത്തളാൾ (വരട്ടത്തളാൾ) സമ്പ്രേഷിച്ചി-
ട്ടിടം (അപ്പുകലക്കുന്ന) ലേപിപ്പാൽ (പുരട്ടിയാൽ)

41. ബാക്കിയെഴുമായതിൽ (വരവുകഴിഞ്ഞു ലേപിച്ച ആ-
വണക്കെണ്ണയിൽ) 41-ം 42-ം മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അമ്പയിക്കു-
ണം.

ശിരഃസ്ഥലിയിലെ അനിയതം സപരിശുദ്ധിയിൽ നിന്നിട്ടനിർത്തി
വരുന്നതു ശരിച്ചുപോംവരവു കളവാതംസരേ! 42

വിദർഭാചികിൽസ

ഏതത്തുതലനിര, വെളുത്ത, യിവതാടലോടക്കോടി
പുടോലയിലനിരപേരുത്തരസിനിരത്താങ്ങിനെ
കിടാങ്ങളുടെമുക്കുമേലു, മഗ്ദ്ധമുക്കുമേൽക്കിടലും,
പെട്ടത്തുകിൾവിദർഭയാമഴൽവിടം പ്രഗത്ഭാശരേ! 43
പടോലയില, യാടലോടയില, മേന്നിവററിതർന്നി-
രട്ടത്തായിലുൾ, മറ്റുതോലി, വെപ്പതർതോലിവ
വെടിപ്പൊട്ടമുച്ചുപേതു വിപലിച്ചതെന്നിനിടം
കിടാവിന്മകന്നുപോംവിധിനരേ! വിദർഭാമയം. 44

പുതിനാചികിൽസ

അഷ്ടപല്ലവതൈലം

മുരിങ്ങ, കരന്നച്ചി, വണ്ട, കളകത്തി, സാക്ഷാൽപുന-
ജ്വരിങ്ങ, യമസംഹി, നൽത്തുളസി, പിന്നന്നിർമാതളം,
തെക്കുചിതർത്തളങ്ങളുടെ നീരിലിത്തുപ്പക-
ത്തുതക്കൊടരച്ചുപേതു തയിൽവെള്ളമൊക്കെത്തുളയെ 45
നേരകൊച്ചിയരിച്ചു നസുവിധിയും മറ്റുംകഴിച്ചാൽബലം
പുരിച്ചീടിന പുതിനാസമൊളിയിൽ പൂകും, പുതുക്കാർകഥേ!

42. ഉഗ്രയോട (വതയോടുകൂടി) ശിരഃസ്ഥലിയിൽ (നിറുകയിൽ) സപരി (ഉടനെ).

43. രക്തരേകാപം നിമിത്തം മൂക്കിൽനിന്നു കറുത്തതും രവരികയും, മൂക്കുതൊട്ടുകാരെയൊക്കെയും ചെയ്യുന്നതത്രേ വിദർഭ.

44. വിദർഭാമയം (വിദർഭാരോഗം) അകന്നുപോം.

45. കരന്നച്ചി വണ്ടകൾ-കരന്നച്ചി, വണ്ട, (കഞ്ഞുണ്ണി) ഇവ-സംഹി (ചെറുവഴുതിന) ദണ്ഡുകളുടെ (ഇവകളുടെ) 43-ാം 46-ാം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

46 ബലം (ദൃഢി) പുരിച്ചീടിന (നിറഞ്ഞ) അണ്ണിക്കി ലെ മാംസം ദണ്ഡ്ചാൽ മൂക്കിലൂടെ വരുന്ന വ്യാസത്തിനു അതി ദണ്ഡനമയം വാമുണ്ടാം. അതു പുതിനാസമാകുന്നു. ചോരപ്പീന സമാൽച്ചികത്വം (രക്തപീനസരോഗചികിൽസ) പുനരേകത്താ

പുരുഷനെക്കുറിച്ച്

ചോദ്യം 1. നാമുപദേശം കേൾക്കുന്നവർക്കുപുരുഷനെക്കുറിച്ച്, പാടിപ്പാലത്തിനെപ്പറ്റിയുള്ള നിലയ്ക്കുമാർ പരമം 46

നാസാർശസ്ഥിതി

ഖലപാദിതേ

ഖലപാ, തീ കാനനത്തിൽപ്പലിമുളകൾതൻ വേദി, വന്നിൻ
കയറേ
മെല്ലെത്തീർത്താവിഴാലിന്നരി, യതിയകൊടിത്തുവതൻകാത,
പിന്നെ

നല്ലിമേ! നാഗത്തിക്കുതൊട്ട കടലാടിത്തൊഴുതേയുലം, കേ-
ടില്ലാത്തതൊരുവിത്തു, പ്പി, വഴുവന്നുച്ചിട്ടെരിക്കിൻറപാലം, 47
മോട്ടുതൂവം, കലതമെല്ലെപലിച്ചുപുണ്യ-
ശ്രീമത്തശീതമലതൻകേള! പുരട്ടാ-
ആമുക്കിനുള്ളിലുളവായിവതന്നൊരൾ-
സ്താമുലമെറിട്ടവതിന്നിതുതൃപ്തമല്ലാ. 48

സുരപാദികന്യാ

സുരട്ടവൊട്ടുചക്കുതിപ്പലി, തിന്നിക്കിഴാർവെല്ലി, തി-
യുരത്ത, കൾകട്ടക്ക, കാട്ടുതളകിൻറവെക്ക, നിവ
നാരിയൊതകന്യായമാക്കിയതുതൃക്കിപർവ്വത-
ന്നൊ തണ്ണിനകരേണ്ടതാണതന്നെകൂടുംബാധരേ! 49
തെറെറൊരുമുക്കിനുള്ളവാംപിലമാലകൾക്ക
തെറെറൊരുമിങ്ങിനെപിടിതടിയുമോതിനേർത്താൻ,

ത്തിയിൽ (പുരുഷന്തരോപത്തിൽ) പരാജിതനീട്കുമാർ-മേ
ങ്ങിയ സ്ഥിതിയിലാക്കുവാൻ (ശരിപ്പിക്കുവാൻ) പ. രം (എന്നവം)
ദോഷമുണ്ടാകാംനിമിത്തമോ, അടിമയാതാദികൾകൊണ്ടോ, തീ
വ്രതായ തലവേദനയോടുകൂടെ മൃക്കിൽനിന്ന ചോരയും ചലവുംതൃ
ടി ചേർന്നു ലയിക്കുന്നതിന്നു പുരുഷന്തരം എന്നു പേരുകുന്നു. ഇതു കൃ
ഷ്ണസാധുതരമാണ്.

- 47. 47-ം 48-ം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിച്ചുകൊള്ള
ണം,
- 48. ആമുലം (വേരോട്ടുകൾ)

മറ്റുള്ളവയ്ക്കു കീഴുയർക്കിയെഴുതാപരിചാൽ
പരസ്യംകണക്കിലതിനാൽമതിയാക്കിട്ടന്നേൻ.

50

ഇരുപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം

മുഖരോഗ പ്രകരണം

ഖണ്ഡോഷ്ഠചികിത്സ

എന്നേ'പിളന്നചൊടിതന്നുടേരണ്ടുഖണ്ഡ-
ത്തിനുള്ളസീമകളുരച്ചുതപോലെയായി
ഇന്നിട്ടതംബ്രണചികിത്സ തുടങ്ങിടേണ-
മെന്നാണുശാസ്ത്രവിധിതാരമ്യമനുവക്ത'നേ!

1

ഓഷ്ഠപ്രണചികിത്സ

പാരിബാദിതൈലം

നന്നാദിപ്രാവണീരാവിണ, യഥമഞ്ജുളിയേ, ഉല്ലാസത്തിൻ
കന്ദംപാച്ചോറ്റി, പൂക്കുഞ്ഞാലി, വടികൾ, ചെറുപ്പനവിത്തി, മു-
ണമെന്ത

മതിച്ചിടാതെപ്പുണ്ടിനെയുടപതിയൻ, കയ്പുളുളംപടോലം,
പിണമ്പൂർവ്വക്കുറിയാളികളിവയുടേനല്ലോത്തനീരിൽകലക്കി. 2

മൈതലംകൊച്ചിപ്പുരട്ട, മെന്നാലേഴുടിവസങ്ങളുൾ
ബാലകൻതന്റെ പുണ്ടിന്മേൽകൊലുംപ്രണമുണങ്ങിടും. 3

ഓഷ്ഠരോഗസാമാന്യചികിത്സ

ഇന്ദ്രാണികാദിതൈലം

ആരോഗ്യക്കുത്തന്നാച്ചിവേപ്പിലകളൊന്നിടുംകിഴാർറെല്ലിതൻ
നീരിൽപിഷ്കുവരട്ടമഞ്ഞളിടചേർത്തൊന്നായ'പചിപ്പുല്ലു, മെ

50, കല്ലുകൾക്കു (രോഗങ്ങൾക്കു) മറ്റുള്ളവയ്ക്കും (ഇതിൽ
പരയാത്ത നാസാരോഗങ്ങൾക്കും) ആചരിച്ചാൽ (പെങ്കിൽ).

അധ്യായം 50

1. ഖണ്ഡം (കുഴ്ത്തം) സീമകൾ (അവസാനഭാഗങ്ങൾ) 3 തം
(ഉടനെ) ചുണ്ടുപിളന്ന് രണ്ടു ശകലങ്ങളായി തിടുന്നതിന്നു
ഖണ്ഡോഷ്ഠം എന്നു പേരുമുണ്ടു.

2. നന്നാദിപ്രാവണീരാവിണ (നന്നാദിക്കിടങ്ങു, പാർവ്വ
ളിക്കിടങ്ങു, പ്രാവണി, മഹാപ്രാവണി, വരട്ടമഞ്ഞൾ, മഞ്ജ
ണാൾചൊലി,) ഉല്ലാസത്തിൻ (ചെങ്ങഴിനീരിൽ) 2, 3 ശ്ലോകങ്ങൾ
ഒന്നായി അമ്പയിക്കണം.

പുറംകൊണ്ടുപുരട്ടണം, കരളവക്കല്ലിക്കറുംകൊശലം
കുത്താക്കിവിട്ടാചൊടിച്ചുചൊടിമേലുള്ളതുരോഗത്തെയും. 4

സിന്ധുവാക്കിപ്പുതം

ആരോമൽക്കടന്നൊപ്പിവെപ്പിലയിന്നിളജീവത്തിനർക്കനകം,
പൊന്മുത്തയിൽ, നിലംപരണ്ട, യിവതൻനീക്കൊന്നരിച്ചായതിൽ
കാരെള്ളലുരുച്ചുചേത്തുനറുക്കൊക്കുച്ചിപ്പുരട്ടീടിലും
തീരെച്ചുണ്ടിനെയാശയില്ലമഖിലാതെക്കുളംകെട്ടുപോം. 5

ദുർവ്വാദിപ്പുതം

കറുകന്നിരകൾതൻനീർനാഴിരണ്ട, ശിക്ഷനനിൽ
കുരുതുകുരുതെന്നല്ലിക്കായ നീരാറുനാഴി,
പരമപതിയംമീനീർനാഴിയേഴിന്നിമാവുൽപ
പരട്ടതക്കൊഴി'കൊത്തമ്പലനീർനാലുനാഴി, 6

മുനാഴിമുത്തളിൻവീർ, തന്ന ചികിഴാർന്നല്ലിനീക്കൊരഞ്ഞാഴി,
പക ചക്രമുക്കത്താലിനീർക്കക്കമകന്നുനാഴി, യിവയെല്ലാം. 7

ഒന്നായ'ചേര തുള്ളുകൊന്നിത്തകര, വടികൾമഞ്ചെട്ടിപാച്ചോ
ററിതൻതോൽ,
നന്നാറി, ദ്രവതാര, ഷപകളിവകഴഞ്ചാറുകല്ലിച്ചുതുട്ടി
മൗത്തീകൊണ്ടുവെവിച്ചിടണമെന്തെന്തെന്നാഴി, ചുണ്ടിപ്പുണ്ടായ'
വന്നീടംവ്യാധികൾക്കൊക്കെയുമിതപജയംനൽകിടംവെകി

ടാമത. 8

4. പീഷുവരട്ടമഞ്ഞൾ (അരയ്ക്കപ്പട്ട വരട്ടമഞ്ഞൾ).
5. മീവന്തി (അടപതിയൻ) കാരെള്ള' (കുത്ത എള്ള')
നാലിലാതെക്കുളം (സർവ്വരോഗങ്ങളും) 6, 7, 8 മണ്ണാകങ്ങൾ
ഒന്നായി അനധികം.

7. പകചക്രമുക്കത്താലിനീർ (പഴുത്ത അടയ്ക്കത്താലിമുക്ക
നീർ)

8. കൊത്തിത്തകരവടികൾ-കൊന്നി, (അരേണകം) തകരം
വടി, (ഇരട്ടിമധുരം) ഇവ ഷപ (വരട്ടമഞ്ഞൾ) ഇവ എല്ലാമുണ്ടി
അറുകഴഞ്ച' കുല്ലിച്ച (അരച്ച) വ്യാധികൾക്കു (രോഗങ്ങൾക്കു)
അപജയം (മടക്കം) എല്ലാ ദാഹ്യരോഗങ്ങളും, ഈ നെയ്യു പുരട്ടി
യമൽ ശമിക്കും എന്നു കാല്പ്യം.

ചൊരി, വലിച്ചിൽ, മുളിച്ചിലിനിവൃണംപോലും ഉപ്പു, കറുപ്പു, തന്നിരിവ

അമൃതൈതാദൃപരട്ടുകിൽവിജ്ജലം, പെരിയ കഞ്ഞലുമിഞ്ഞിനിനി നിടാ. 9

ഓഷ്ഠശോഥചികിത്സ

ചുണ്ടിണവിത്തുകിലട്ടകൾകൊണ്ടുടനേചാരനീക്കിനൈതന്നിൽ കൊണ്ടിട്ടുകാപ്പമെൽക്കിഴികൊണ്ടുവീച്ചപ്പിള്ളയാണൊരുചി കിൽസ. 10

ഗണ്ഡാലജിചികിത്സ

ഏകാദശ! മൂന്നുഗണ്ഡാലജിയുടെതടയിരക്കട്ടനിരട്ടകൾക്കാ- യേകീടേസ്സുകാദികളുംപലപലകളർവസ്സുക്കളാൽചെയ്തിടേണം, പാകംവന്നാൽ ചലംവാൽതകടയപയസ്വിഞ്ഞാലികാമനി മാൽ

പാകത്തിൽപാരകൊരിവണവിധികൾ തുടങ്ങട്ടെപെട്ടെന്നു ഞാൻ. 11

ശീതഘ്നചികിത്സ

മഞ്ഞുവള്ളികൊഴിഞ്ഞിൽക്കടഞ്ചലയിവയാൽകാമ'മേലാദി' വഴം

കൽക്കത്തിന്നൊപ്പമാംകാടിയാടിതുവിധമായ'ക്കാച്ചമെള്ളെണ്ണ കൊണ്ടാ,

കേൾക്കപ്പംമുക്കട്ടച്ചുണ്ണുവുമടയാരിളംചൂടെഴംകാടികൊണ്ടാ, മോഷ്ണല്ലെറെക്കവിൾക്കൊണ്ടിട്ടുകിലകുലമേശീയത്താലു

രോഗം. 12

11. മുഖ (പഴക്കമുണ്ടാ) ഗണ്ഡാലജിയുടെ (ചുട്ടനിറം, പനി, ഇവയോടുകൂടി കവിൾത്തടത്തിൽ ഉണ്ടായി സ്ഥിരമായി നില്ക്കുന്ന ഒരു നീരിന്റെ) തടയിരക്കട്ട (സ്ഥിരമായ രക്തം) നിറട്ട കൾക്കാദേകി അട്ടയീട്ടകളെണ്ണ പുറം സ്വരം. സേകാദികളും സേകം (ധാര) മുതലായ കളം. കളർവസ്സുകളാൽ (വിതവി യ്ക്കങ്ങളായ മരുന്നുകൾകൊണ്ടു) പാകം (പഴപ്പ) പയസ്വിഞ്ഞാ ലികാമനിരാൽ (നാല്പാമരത്തൊലിക്കമ്പയവെള്ളം കൊണ്ടു) വണവിധികൾ (വണചികിത്സകൾ)

12. മുക്കട്ടച്ചുണ്ണവും (തൂകുകക്കപ്പാടിയും) പല്ലതണുപ്പിനെ

പത്മ്യകൽക്കംകൊഴിഞ്ഞീൽക്കടയുടെയകുന്തായാംബുവിൽ
ചേർത്തുകൊച്ചും
വൃന്തിപ്പെട്ടെണ്ണയാലേ വിരവിനൊട്ടകവിശ്ക്കൊഴികയും
ചെണ്ണിടാമേ. 16

ശരപുംബദിത്തേലം
ഘിലാലോലേ! കൊഴിഞ്ഞീൽക്കടയൊട്ട പുളിവേർത്തോലി
ണങ്ങുന്നെരിഞ്ഞി-
ത്തോലാർന്നീക്കം കന്തായാംബുവിടെവൊടൊരിഞ്ഞീക്കത്ത
ക്കൽക്കമേകി
പാലേകൊച്ചും വെളിച്ചെണ്ണയത പകടമാംപല്ലതൽക്കത്തുപല്ലിൻ-
മുലത്തിൽപെന്നിൻ, പല്ലിളകുകി, വയെനീക്കംകവിശ്ക്കൊണ്ടു
വെന്നാൽ. 17

വടശിഫാദിപ്ലവം
പേരാലിൽവേടെരിഞ്ഞിത്തോലി, പുളിമുരടിൻതോലി, വററിൻ
കന്തായേ
മേറായീക്കാത്തെരിഞ്ഞീക്കത്ത, വിവശരപുംബത്തൊട്ടം
കൽക്കമാക്കി
ചേരും മൈനെയ്യുമായ്ക്കൊച്ചിട്ടമൊത്തമെന്നപല്ലിള
ക്കത്തിനും, പ-
ല്ലെറക്കത്തുന്നതിനും, പുകളീരുചിനസീമൗഘംതന്നെയല്ലാ.

പല്ലത്തേപ്പിത്തരപാട
പുക്കെ, പ്പുളീജിതാമബ്ബി മുളക, കതകളത്തോരു പുണ്ടങ്ങ, യിത്ത-
പ്പൊക്കം ശുദ്ധംചിരട്ടക്കരിയഥ, കരയാസുവു, ജാതിക്ക, സീത,
മാക്കീരക്കല്ല, കല്ലപ്പിവയുടെപൊടിയാൽചെണ്ണിട്ടംപല്ലത്തേപ്പം
ഭോഷ്ണല്ലെത്തതോദികളടയവരെ, സാധാരണക്കീട്ടമത്ര. 19

16. അവിരതം (എല്ലായ്പ്പോഴും) ഉത്ഭവിയുണം എന്ന ന്യായം. പത്മ്യകല്കം (കടക്ക അരച്ചത്).
17. ഏരിഞ്ഞീക്കതകല്കമേകി (ഏരിഞ്ഞീക്കത അരച്ചുകലക്കി) മുലത്തിൽ (കടയ്ക്കൽ).
18. ശരപുംബത്തൊട്ടം (കൊഴിഞ്ഞീൽവേരൊട്ടുകൂടി) 'വടശിഫാദി' പ്ലവം കവിശ്ക്കൊളളവാൻഉള്ളതാകുന്നു.
19. തത്തോദികൾ (പല്ലകത്തുമുതലായവ) സാധാരണ

കുതാഭവപ്രകടനം നല്ലകൊഴിഞ്ഞിട്ടുവെന്ന് നന്നെ
വിചാരിക്കുകയാണെന്ന് വിചാരിക്കാതെത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
കഴകേണമെന്നും 20

ഒന്നാംസന്ദർഭവികിർത്സ

ഒന്നാംസന്ദർഭവികിർത്സ

എളുപ്പിപ്പിച്ചുവെന്ന് നന്നെ' എങ്ങനെയാണു് എളുപ്പിപ്പിച്ചതും
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
കൊള്ളാവുന്ന കരിങ്കുറിഞ്ഞിട്ടുവെന്ന് കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളപ്പാളിയിൽപ്പുറപ്പെട്ടുവെള്ളത്തിൽത്തുടർച്ചയ്ക്ക് പകർന്നതായി 21

ഉപപ്രകാരംതന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെ
നല്ലകൊഴിഞ്ഞിട്ടുവെന്ന് നന്നെ' എങ്ങനെയാണു് എളുപ്പിപ്പിച്ചതും
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
കൊള്ളാവുന്ന കരിങ്കുറിഞ്ഞിട്ടുവെന്ന് കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളപ്പാളിയിൽപ്പുറപ്പെട്ടുവെള്ളത്തിൽത്തുടർച്ചയ്ക്ക് പകർന്നതായി 22

ഒന്നാംസന്ദർഭവികിർത്സ

ജാതാദിത്തം, ജാതാദിത്തം! ചുരുക്കവും
ചുരുക്കത്തുടർച്ചയ്ക്ക് വിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
പെട്ടെന്ന് കിടന്നുറങ്ങുക വായിൽ നിറച്ചുവെന്ന് നന്നെ
യുത്തുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക് വിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക് 23

യുത്തുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക് വിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്

ഒന്നാമത്ത്, വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക് 24

ഒന്നാമത്ത്, വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്

(നന്നെത്തന്നെ) ആക്കിത്തന്നെ നല്ലകൊഴിഞ്ഞിട്ടുവെന്ന് നന്നെ
വിചാരിക്കുകയാണെന്ന് വിചാരിക്കാതെത്തുടർച്ചയ്ക്ക്

20. വിചാരിക്കുക (ഉണ്ടാക്കുന്ന)

21. കടക്കുക (കടക്കു തുടർച്ചയ്ക്ക്) വെള്ളത്തിൽ (വെള്ളത്തിൽ)
പാൽ) 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

23. എളുപ്പിപ്പിച്ചുവെന്ന് (എളുപ്പിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തിൽ തെളിയിൽ)

24. വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
(വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്)
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക്
വെള്ളത്തിൽതെളിയിൽ കലർത്തിവിപചിപ്പിച്ചുവെള്ളത്തുടർച്ചയ്ക്ക് 25

നൽക്കാടി, തേങ്ങയുടെപാലി, വയോടിണക്കി-
 വെക്കുന്നതെല്ലാവിപചിച്ചതുവിശ്വനാഥേ!
 പാക്കിൽകീടാങ്ങല്ലെടവായിൽനിറയ്ക്കിലോ മു-
 ന്നാൽക്കള്ളിലുനിലുളവരും, വണമൊന്നുണങ്ങും. 25

ദന്തമാംസശ്ച യഥ ചികിത്സ

ഉഴന്നിന്മേലോ അധീവനാൽതേനിയന്നിഞ്ചിനീരിനെ
 ആനനത്തിൽനിറയ്ക്കേണംതന്മേക്കാദയവേളയിൽ. 26

അഭിമേദോദി ഗുളിക

നൽക്കുരുവലപ്പട്ടയോടൊക്കുംഖദിരംകഷായമപക്കിയതിൽ
 മുക്കും, വപ്പി, വേവത്തുപൊടിക്കുംസാക്ഷാൽതുവച്ചിലക്കാരും 27
 ധ്യാനമുവീരരിക്കുക്കിയതിനെക്കട്ടിപ്പൊട്ടുമ്പോളെട-
 ത്തൊരുമുസിദ്ധാട്ടിട്ടും ഗുളികയെക്കാലത്തുതേൻചെട്ടുടൻ
 കൂറോടുകൂടെപുരട്ടുകിലവയ്ക്കുണ്ടാംഗദംമാത്രമ-
 ല്ലോരോരോദശനാമയെങ്ങൊഴിച്ചിട്ടുംവഴക്കെന്നിന്മേ. 28

ആസ്യവണചികിത്സ

തിട്ടംജാതിക്കമാശിക്കകളുടെപൊടി, തേനി, പൂവ് തുടങ്ങൽകഞ്ഞി-
 ക്കൊട്ടുതന്നെല്ലാവരിൻയൊപിരസമൊട്ടുചേർന്നിട്ടുകാലത്തു
 മന്നാൾ
 വിട്ടീടാതേകവിൽക്കൊള്ളുകിലഖിലജഗന്നായികേ!വായിലെപ്പ-
 ഒളിവാട്ടുക്കണ്ഠം, കനപ്പെട്ടതിനെതിരുകഴിപ്പിച്ചുകുറുട്ടെവെദൂർ. 29

25. ഈ കൈതലം ഉഴൽനറുക്കത്തിനും ഗമനം വരുത്തും.

26. ആനനത്തിൽ (വായിൽ) അക്ഷോഭയവേളയിൽ (രാ-
 വിലെ)

27. 27, 28 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗചിത്യമൊക്കെയാണു്.

28. ആരുംമുഴുത്തുന്നതു ഗുളിക അധികം വൃത്തിയാകുന്നാ-
 ണം. അവയ്ക്കു (ഊന്നക്കൾക്കു) ഗദം (ദോശം) ദഹനമയങ്ങളും (ചന്ത-
 രോഗങ്ങളും)

29. രസമൊട്ടു (നീരൊട്ടു) കനപ്പെട്ടതിനെ (പാരിച്ച വാ-
 യിൽപ്പുറ്റിനെ) ഇതു (കവിൾക്കൊള്ളുവാൻ കല്പിക്കപ്പെട്ട
 കൗഞ്ചലം).

താലുകളെക്കുറിച്ചികിൽസ

മാറിപ്പോകുമ്പോഴിലീലിനകയിണകൾ ചവക്കാതിരുന്നതോ, കർ-
കേഡോ' ചുറ്റുംവയമ്പുംഗന്ധപുരിടപെട്ടുംപന്മുറയോ, ചുറ്റുംമാണി
വേദംതോറികഴിച്ചാല കലുരരിയവാമുള്ള, പിന്നീടുമീ-
ലമലപാദാ താകേണമെന്നാലസി തത്തുളസിതർന്നീതചേർത്തു

ങ്ങിടട്ടേ. 30

ചിറ്റാനമായ" ചിറമുഖാന്തികൾതർചികിൽസ-
മുല്ലാസപൂർച്ചമുരചെയ്തിട്ടുനന്നൊടീത്താൻ,
ചൊല്ലാത്തവറ്റിനശരിയ്ക്കുകപ്രയോഗ-
മെല്ലാംനിനയ്ക്കിലിതിൽനിന്നുമനസ്സിലാക്കാം.

31

മുപ്പതാം അധ്യായം

ശിരോരോഗപ്രകരണം

"ഇതിന്ദ്രിരോരോഗചികിത്സചൊല്ലുകെ"ന്നിപ്രകാരംപറയുന്ന
വേദനീ?

കന്നിച്ചരോരോരോഗകേൾക്കുകെന്നാൽകന്നിന്റെപുണ്യക്കൊടി
തർകതന്നെ! 1

വാതശിരശ്ശുലചികിൽസ

മരക! മഞ്ചട്ടി, രാസ്സാ, കളമകുറുത്തോട്ടിവേർ, ദേവതാരം,

വർകൊണ്ടുവർക്കുനകം, നായക, മിതുകൾപൊഴിച്ചാസ്ഥ

യമ രാത്രിതോറും

30. ഈ മാൽ (വാമുള്ളൊന്ന കേരളീയർ വൃദ്ധമാക്കുന്ന
താലുകളെക്കുറയാം) അസിതതളസി (കുറുത്ത തുളസി) മേൽപറ-
ഞ്ഞ പൊടികളിൽ) എന്ന കുതിത്തുളസിനിരിൽ കഴിച്ചാൽ താലുക-
ളകം ഉടൻ ശമിക്കുമെന്നു തന്നെയല്ല മേലാൽ ഉണ്ണുകയുചില്ല.

31. മുഖാന്തികൾ (മുഖരോഗങ്ങൾ) ഉല്ലാസപൂർവ്വം (ഉല്ലാ-
സത്തോടുകൂടി) ചൊല്ലാത്തവറ്റിന (പരയാത്ത മുഖരോഗങ്ങൾ
ക്കു) ഇതിൽനിന്നു (ഇപ്പറയപ്പെട്ട ചികിത്സയിൽനിന്നു) മനസ്സിലാ-
ക്കാം. ഈ ചികിത്സയുടെ രീതി പിടിച്ചാലോചിച്ചാൽ,
പ്രായപരിചയം ഉള്ള വൈദ്യനറിയാവുന്നതാണ്.

അധ്യായം 30

2. അനിലമുഖാന്തിയിൽ (വാതം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന
തലവേദനയിൽ) പുരീകങ്ങളുടെ നടുമനറ്റി ഇവ വേദനകൊണ്ടു

കൊങ്കണ്ണാൽവിഴ് അതിഭൂഷിതചാരന്തിലജമതിൽചേരുന്ന കാവിപ്പൂ
ഭംഗം-

വികൽ താമരകുഴപ്പിട്ടിടണമെന്നിരുട്ടലോത്തിയിൽപ്പൂ
 ചെന്തൊരുപാട്. 2

கச்சையாராய்" துணைநிபு துகடுதொட்டியிபகை-
 ளைந்குடும்பாநாசியைபருமதரிநீபுநுநகைய-
 ளையினைவகையுள, மதிவழிவெய்யுநபாபதிய-
 ளைபாபாசியைநிநிபுகையிபிதாபகையுடுதொ! 3

[illegible]

സംസ്കാരചുമതല:

புதுச்சேரி நகரில், அங்குள்ள அமைச்சர் அலுவலகத்தில், 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

പിള്ളുവവീഴ്ചമോ എന്നു തോന്നുക, ചെന്നിയിട്ട് അധികമായ വേദന, തുടലിലേക്കുണ്ടാകാറുള്ള കൂടിയ വാതശിരശ്ശുലമാകുന്നു.

3. പട്ടികവർഗ്ഗക്കാട്ടിയിലുൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി
(മെമ്പർമാരിൽ)

4. கருநாட்டியோ (பல்கருநாட்டிய) செலிபிடி (மேலும்).

5. പുനർഭരണ (വലിയ ഭരണഭരണ) മെമ്പർമാർ (ഭരണ
സംരംഭ) മെമ്പർമാർ (പുനർഭരണ) സിസ്റ്റം (സംരംഭ) 50, 60,
70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000, 1010, 1020, 1030, 1040, 1050, 1060, 1070, 1080, 1090, 1100, 1110, 1120, 1130, 1140, 1150, 1160, 1170, 1180, 1190, 1200, 1210, 1220, 1230, 1240, 1250, 1260, 1270, 1280, 1290, 1300, 1310, 1320, 1330, 1340, 1350, 1360, 1370, 1380, 1390, 1400, 1410, 1420, 1430, 1440, 1450, 1460, 1470, 1480, 1490, 1500, 1510, 1520, 1530, 1540, 1550, 1560, 1570, 1580, 1590, 1600, 1610, 1620, 1630, 1640, 1650, 1660, 1670, 1680, 1690, 1700, 1710, 1720, 1730, 1740, 1750, 1760, 1770, 1780, 1790, 1800, 1810, 1820, 1830, 1840, 1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010, 2020, 2030, 2040, 2050, 2060, 2070, 2080, 2090, 2100, 2110, 2120, 2130, 2140, 2150, 2160, 2170, 2180, 2190, 2200, 2210, 2220, 2230, 2240, 2250, 2260, 2270, 2280, 2290, 2300, 2310, 2320, 2330, 2340, 2350, 2360, 2370, 2380, 2390, 2400, 2410, 2420, 2430, 2440, 2450, 2460, 2470, 2480, 2490, 2500, 2510, 2520, 2530, 2540, 2550, 2560, 2570, 2580, 2590, 2600, 2610, 2620, 2630, 2640, 2650, 2660, 2670, 2680, 2690, 2700, 2710, 2720, 2730, 2740, 2750, 2760, 2770, 2780, 2790, 2800, 2810, 2820, 2830, 2840, 2850, 2860, 2870, 2880, 2890, 2900, 2910, 2920, 2930, 2940, 2950, 2960, 2970, 2980, 2990, 3000, 3010, 3020, 3030, 3040, 3050, 3060, 3070, 3080, 3090, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3150, 3160, 3170, 3180, 3190, 3200, 3210, 3220, 3230, 3240, 3250, 3260, 3270, 3280, 3290, 3300, 3310, 3320, 3330, 3340, 3350, 3360, 3370, 3380, 3390, 3400, 3410, 3420, 3430, 3440, 3450, 3460, 3470, 3480, 3490, 3500, 3510, 3520, 3530, 3540, 3550, 3560, 3570, 3580, 3590, 3600, 3610, 3620, 3630, 3640, 3650, 3660, 3670, 3680, 3690, 3700, 3710, 3720, 3730, 3740, 3750, 3760, 3770, 3780, 3790, 3800, 3810, 3820, 3830, 3840, 3850, 3860, 3870, 3880, 3890, 3900, 3910, 3920, 3930, 3940, 3950, 3960, 3970, 3980, 3990, 4000, 4010, 4020, 4030, 4040, 4050, 4060, 4070, 4080, 4090, 4100, 4110, 4120, 4130, 4140, 4150, 4160, 4170, 4180, 4190, 4200, 4210, 4220, 4230, 4240, 4250, 4260, 4270, 4280, 4290, 4300, 4310, 4320, 4330, 4340, 4350, 4360, 4370, 4380, 4390, 4400, 4410, 4420, 4430, 4440, 4450, 4460, 4470, 4480, 4490, 4500, 4510, 4520, 4530, 4540, 4550, 4560, 4570, 4580, 4590, 4600, 4610, 4620, 4630, 4640, 4650, 4660, 4670, 4680, 4690, 4700, 4710, 4720, 4730, 4740, 4750, 4760, 4770, 4780, 4790, 4800, 4810, 4820, 4830, 4840, 4850, 4860, 4870, 4880, 4890, 4900, 4910, 4920, 4930, 4940, 4950, 4960, 4970, 4980, 4990, 5000, 5010, 5020, 5030, 5040, 5050, 5060, 5070, 5080, 5090, 5100, 5110, 5120, 5130, 5140, 5150, 5160, 5170, 5180, 5190, 5200, 5210, 5220, 5230, 5240, 5250, 5260, 5270, 5280, 5290, 5300, 5310, 5320, 5330, 5340, 5350, 5360, 5370, 5380, 5390, 5400, 5410, 5420, 5430, 5440, 5450, 5460, 5470, 5480, 5490, 5500, 5510, 5520, 5530, 5540, 5550, 5560, 5570, 5580, 5590, 5600, 5610, 5620, 5630, 5640, 5650, 5660, 5670, 5680, 5690, 5700, 5710, 5720, 5730, 5740, 5750, 5760, 5770, 5780, 5790, 5800, 5810, 5820, 5830, 5840, 5850, 5860, 5870, 5880, 5890, 5900, 5910, 5920, 5930, 5940, 5950, 5960, 5970, 5980, 5990, 6000, 6010, 6020, 6030, 6040, 6050, 6060, 6070, 6080, 6090, 6100, 6110, 6120, 6130, 6140, 6150, 6160, 6170, 6180, 6190, 6200, 6210, 6220, 6230, 6240, 6250, 6260, 6270, 6280, 6290, 6300, 6310, 6320, 6330, 6340, 6350, 6360, 6370, 6380, 6390, 6400, 6410, 6420, 6430, 6440, 6450, 6460, 6470, 6480, 6490, 6500, 6510, 6520, 6530, 6540, 6550, 6560, 6570, 6580, 6590, 6600, 6610, 6620, 6630, 6640, 6650, 6660, 6670, 6680, 6690, 6700, 6710, 6720, 6730, 6740, 6750, 6760, 6770, 6780, 6790, 6800, 6810, 6820, 6830, 6840, 6850, 6860, 6870, 6880, 6890, 6900, 6910, 6920,

7. സംഭാവനാപത്രം (കുടുംബാപത്രം) അംഗീകരിക്കുന്നതിനായി നൽകുന്ന തുകൾ - അംഗീകൃത (ഇനംവേലി), ഗാലക്കം (ആവർത്തിച്ചത്), ഒന്നാം തരത്തിൽ, മെമ്പർഷിപ്പ് തരത്തിൽ, കരം, പ്രവേശനം, താമസം, താമസം, (കൊടു) ഇവ. ദർശനം വേർതിരിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമട്ട് കണക്കും ചേർത്തതിനാൽ.

അന്നിൽചേർത്തു,മഞ്ചെട്ടി,കൾ വടി, നെടുതാമുകുരുന്നോ
 ടിരവരോ-

ട വാടിപ്പുഞ്ചികിഴങ്ങു,ട്ടിലൊരൊഹരിയെടുത്തിഗ്നംകല്ലമാക്കി,
 ഏഴിരട്ടിമുലപ്പാലിൽ നാഴിയെള്ളെണ്ണകാച്ചണം
 കഴന്നിടാനിതുംനീലക്കുഴലാളേ! വിരോധമാം. 8

നിത്യംതേയ്ക്കുകതൊട്ടതൊക്കെയിതന്നാൽചെയ്യുന്നതുംനന്നു-
 ന്ന,തൃത്തംതലനോവുവാച്ചിടകിലോ നസ്യംനടത്തീടണം
 ഇ'സ്കന്ധാഷ്ടമി'മെണ്ണ ശൗനകമുനിവ്യാഖ്യാതമാണാസ്ഥയാ
 ഹസ്തപുവിലെഴും കിളിയുറ്റവാക്കോതിക്കൊടുക്കും പ്രിയേ! 9
 ബാലനത്താഴമുണ്ടാലത്തയുടെരജസ്സോടുഴന്നിന്റെ പൂണ്ണം
 ചാലിച്ചിട്ടേകീടേണം ചെറുവഴുതിനവേർകെരണ്ടുസാധിച്ച
 നെയ്യിൽ,
 മാലേനോപത്തുവേരോ,വഴുതിനമുരോ,ചേർത്തുവേവിച്ചപ്പോടും
 ട്രോലുംപാലുംകൊടുക്കാംതദുപരിസിതതിട്ടിട്ടതീശക്തിനോക്കി.10

മാഷത്തെലം

ഉഴന്നിൽകഷായാംബുവുംപാലുമൊട്ടും
 പിഴയ്ക്കാതെകണ്ടെണ്ണതൻനാലിരട്ടി,
 മഴക്കാർകചേമുണിരട്ടിക്കുചപ്പാൽ,
 മുഴപ്പേറ്റമാട്ടിൽമുലപ്പാലിരട്ടി, 11

അഭ്യമഞ്ചെട്ടികൾ അഭ്യം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) മഞ്ചെട്ടി (മഞ്ചെട്ടി
 പ്പോടി) ഇവ എട്ടിലൊരൊഹരി (ആറു കഴങ്ങു) നാഴി എണ്ണയുടെ
 എട്ടിലൊതകാണമാകുന്നു.

9. അത്യന്തം (ഏറ്റവും) ശൗനകമുനിവിദ്യാഖ്യാതം = ശൗന
 കൻ എന്ന മുനിയായ് വ്യാഖ്യാതം (പറയപ്പെട്ടത്)

10. അഭ്യതയുടെ (ചിരദൃതിന്റെ) രജസ്സോടു (ഊറലോടു
 കൂടി). പൂണ്ണം = പൊടി. സാധിച്ച (കാച്ചിരുരിച്ച) നെയ്യിൽ
 ചാലിച്ചിട്ടേകീടേണം. പത്തുവേരോ (ശ്വേതമോ) വഴുതിനമുര
 റോ) (ചെറുവഴുതിനവേരോ) തുപരി (മേൽപറയപ്പെട്ട മൗന
 സേവിച്ചതിൽ മീതെ) തീശക്തി (അഗ്നിബലമില്ലാത്തവരെ
 പാലു സേവിപ്പിക്കുക)

11. 11, 12 ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

പ്രാദുർഭാവപ്രകാരം പുരുഷ, മിവതിൽക്കൽക്കായ് പര്യവേഷം
 മെല്ലെപ്പോയിട്ടുകാച്ചിടണമരിയവെളിച്ചെണ്ണ, തെല്ലെണ്ണ, ചുണ്ണ,
 പല്ലാതാളം മുഴയതച്ചിട്ടകിലനില്പിത്താസ്രമുദ്ധാത്തിയെക്കൊ-
 ന്നില്ലാത്തമുഴയതച്ചിട്ടകിലനില്പിത്താസ്രമുദ്ധാത്തിയെക്കൊ- 12

ബാലചികിത്സാക്രമം

ചെറുവഴതിനയിലനിൽ ജീരകവെൺപന്നാദ്രകൾക്കൊത്ത
 വിരവെട്ടാലേത്തുതെങ്ങിനീരമിണങ്ങാവെളിച്ചെണ്ണ, 13

അല്ലെങ്കിലെണ്ണയെണ്ണാലിനിപ്പൊന്നിനെ
 നല്ലെണ്ണ, കാച്ചിയരമാസമെത്തുതെങ്ങാൽ
 ഇല്ലാതെയാപവനകോപജമുൾശുദ്ധം,
 വല്ലാതെവാച്ചയിൽപിടിച്ചിട്ടിട്ടെ. 14

മുത്തങ്ങ, ജീരക, മിനിസ്സരോത, രാമ-
 ചുത്താട്ടുനെയ്യെണ്ണ, വെക്കുന്നീരിൽ
 ത്രാശിച്ചെണ്ണയിലജ്ജാതവേദനകൊണ്ടു
 സത്തുനെയ്യെണ്ണയെണ്ണയിലിട്ടിട്ടെണം. 15

12. രണ്ടുപുഴത്തിൽ (കുളിപ്പുഴത്തിൽ) അനില്പിത്താ
 സ്രമുദ്ധാത്തി - അനിലം, (വാതം) പിത്തം, അഗ്നി, (രക്തം)
 ഇവ ഹേതുവായുണ്ടാകുന്ന തലവേദന (വാതശിരശ്ശുദ്ധം, പിത്ത
 ശിരശ്ശുദ്ധം, രക്തശിരശ്ശുദ്ധം) ശിരശ്ശുദ്ധം (തലവിന്ദ)

13. ജീരകവെൺപന്നാദ്രകൾക്കൊത്ത - ജീരകം, വെൺ
 പന്നം, അഗ്നി, (മുത്തങ്ങക്കീഴെ) ഇവയുടെ കർക്കരത. തെ-
 ങ്ങെണ്ണ - തെങ്ങയുടെ കർക്കരത (പാൽ) 13-ാം ശ്ലോകത്തെ 14-ാം
 ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

14. പവനകോപജമുൾശുദ്ധം - പവനകോപം (വാത
 കോപം) ഹേതുവായുണ്ടാകുന്ന മൂർച്ഛശുദ്ധം (തലവേദന) ഇല്ലാ-
 തെയാം. വല്ലാതെ വാച്ചയിൽ (ഭാരണമായ വാതശിരശ്ശുദ്ധ-
 ത്തിൽ) ഇതിൽപിടിച്ചിട്ടിട്ടെ. (ഇതെണ്ണയിൽ മുക്കിയ ശീല-
 നിറുകയിലിട്ടെ)

15. അനില്പിത്തവേദന (വാതത്തിൽനിന്നു ജനിച്ച
 തലവേദന)

പിത്തശിരശ്ശുലചികിത്സ

മാമുഷം, നായകം, ചന്ദനം, മിവവടിമഞ്ചട്ടി, ദേൺക്കളോടൊ-
 ത്താമട്ടിൽ ചുണ്ണാക്കിപ്പുനരതുമ്പനീർകൊണ്ടു പുട്ടുനെച്ചിൽ
 കാമംചാലിച്ചുകഞ്ഞിരുന്നിറുക മിഖിടണംപിത്തമുർച്ഛാർത്തിനീ
 ബാഹ്

കാമസ ചാമീപ്രതാപാനലനഭടപുകയാരുള്ളവാർകൂ തലാളേ! 16

മഞ്ചട്ടിമാഞ്ചികളോടഞ്ജനം, മല്ലയെന്നാ-
 ലഞ്ചഞ്ചലാക്ഷി! വരണത്തൊലികളുമാക്കി
 അഞ്ചാതൊപ്പുകയുമായിഹകറവാഴ-
 തഞ്ചാതനീരിലൊ തന്നെയും കഴമ്പിടാനായ്,

17

വാതിവാഹാദിഘൃതം

കറുവീ, ദേറുന്നടീതക്കട, യടപതിയൻനൽകുറുത്തൊട്ടിതർവേർ
 ചോരാ നീർമാതളത്തൊലി, തുകളുടെകഷായംബുവിൽതുലുമായി
 ക്ഷീരംകൂട്ടിക്കുശുള്ളവളുരടിയലുംചന്ദനംകൽക്കരാക്കി-
 പ്പാറത്തൊപ്പുംമുഖപ്പാൽക്കടവിനന്നുനൈകാച്ചിലെച്ചീടവേണം 18
 മൂർച്ഛാവിഷൽകഴമ്പിട്ടിട്ടവതിനീതുരൊന്നൊത്തരംതന്നെ, മെന്താ-
 ലത്താഴത്തിരിമറശേഷംതെവതിനും, മെൽതനപി! നസ്യംദി

കൾക്കും,

പ്രത്യേകംനന്ദപാത്താലിതവഴ തിനവേർ, നീണ്ടടീതക്കിഴങ്ങോ.
 ടൊമ്മിട്ടംമർദ്ദതർവേർ, ബല, പുനരിവയാൽകാച്ചിട്ടംനെയ്യു

പോലെ. 19

16. പിത്തമുർച്ഛാർത്തി (തലപ്പുകച്ചീൻ, ചന്ദനം, വിഷർപ്പം,
 കല്ലുപ്പട്ടുനീറുക, മുതലായ ലക്ഷണങ്ങളുള്ള പിത്തശിരഃശുലം)

17. അഞ്ജനം (അഞ്ജനക്കല്ലു) വരണത്തൊലി (നീർമാതള
 തൊട്ടാൽ) ഇഹ = ഇതിങ്കൽ (പിത്തശിരഃശുലത്തിൽ)ചാത (അരി
 പുനന്നാക്കിയ) നീരിൽ.

18. തുലുമായി (കഷായത്തൊട്ട സരം) കശുള്ളവളുരട
 = കശം, (ദർഭ) കൂവളം, ഇവയുടെ മുരട്ട (വേർ)

19. നസ്യംദികൾക്കും (നസ്യം മുതലായവയ്ക്കും) അത്താഴ
 ത്തിരിമറ ശേഷം സേവിപ്പാനം, നസ്യം മുതലായവചെയ്യാനും
 ഈ നെയ്യു നന്നു എന്നു താല്പര്യം.

നന്നാറി, മരിക്കൾ, കപ്പപ്പൊടി, വരി, കൾനറുംകന്തം,
 പിന്നീവററിൽ
 കന്നാരം, കാര, ഗീരം, കറുക, മലത, മഞ്ചട്ടി, തിസ്സായനങ്ങൾ
 അന്യനംപാതിയായ് ചേർത്തൊടുമണിതൻകന്യകേ
 കന്യകാനീർ
 നന്നിൽപെഷിച്ചനെററിമ്മിടണമുടയടൻപിത്തമുർച്ചാർ
 ത്തിയിങ്കൽ. 20

മഹാപാലകളാൽമുർച്ചസ്ഥലത്തിങ്കൽചാരകൊരിയൊൻ
 മഹപ്പെണ്ണപ്പെരുമേപിത്തത്തലവേനേതങ്ങിടാ. 21
 ചോരകൊരിതെലം

നൽക്കച്ചുറ്റിക്കിഴങ്ങ, ലുല, മകിൽ, മേടകിൻചട്ട, മഞ്ചട്ടി,
 സ്വാഷ്ഠാൽ
 തമക്കാലം, മാണ്ഡി, തണ്ടാർവളയ, മഥചതുർജാതകം, പഞ്ചഗന്ധം,
 മുക്കൊ, ജാതിക്ക, തിങ്കൾ, കടുക, കൾതകരം, ഗോപിയാളഞ്ജനക്ക-
 ല്ലൊക്കുംകാർ, കുറുവാഴസമസമതിലിറുററിൻറകലും
 കലക്കി 22

പാലൊക്കമെണ്ണ, യഥവിശുദ്ധനാളികേര-
 പ്ലാലൊത്തതേങ്ങയുടെമെണ്ണപചിച്ചതേച്ചാൽ
 കൊലുന്നപിത്തജ്വലിനോത്തജപാലമനത്ര-
 താലും നശിക്കുമെലാജനമെലിമാലേ! 23

20. നന്നാറിത്തിങ്കൾകപ്പപ്പൊടിവരികൾ = (നന്നാറി, തിങ്കൾ, (കർപ്പരം) കപ്പപ്പൊടി, വരി, ശതാവരിക്കിഴങ്ങ) ഇവ = ഇവററിൽ (ഇവ സരംചേർത്തിൽ) കാർ (മുത്തങ്ങ) ഉഗീരം (രാമപ്പം) ഇസ്സായനങ്ങൾ (ഇവഎല്ലാംകൂടി) അന്യനം (കറയാനെ) കന്യകാ (കുറുവാഴ) നീർ. പെഷിച്ച (അരച്ചു) പിത്തമുർച്ചാർത്തി (പിത്തം ഹേതുവായുണ്ടായ തലവേദന)

21. മുർച്ചസ്ഥലത്തിൽ (നിറുകയിൽ)

22. കുറുവാഴസമസമതിൽ (കുറുവാഴനീറിൽ) 22, 23 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

23. അഥവാ (അല്ലെങ്കിൽ) തേങ്ങയുടെമെണ്ണ (വെളിച്ചെണ്ണ) പചിച്ച (കാച്ചി) പിത്തജ്വലിനോത്തജ (പിത്തത്തിങ്കൽനിന്നു ജനിച്ച തലവേദന) നേത്രോലും (നേത്രരോഗവും)

കഹശിരശംശുലചികിത്സ

കറിഞ്ഞിയിന്നുതൻറവേൾ, മുളകുചാണിതൻവേൾ
പെരുങ്കുചാണിതൻവേൾ, ഇവളുമെങ്ങുമൊന്നായിവേൾ,
ഇതാതമിഴാതൻമുളകു, കാറ്റു, നീർമാതളം-

താതാചാലി, മീവററിനൊക്കെമാടകിത്തുറക്കത്തെയും 24

എപ്പോഴുംചേർന്നതിൽ നാലിലൊരോഹരിയതായ നായക

ദ്രവ്യവുംമേ-

മുപ്പിപ്പിച്ചെന്നായ പൊടിപ്പുത്തരിമുലകളിലൊന്നിന്റെനീർ

മകുടത്തന്നെ

മുപ്പിച്ചുള്ളാവണക്കെണ്ണയിലമലിപ്പിച്ചിട്ടമുളംസ്ഥലത്തു
തേപ്പിച്ചാൽതേൻതൊഴുംമാണിണി! കഹജശീരോരനാവുകാഗിക്ക

പോവും. 25

വാംഗി! കരന്നൊച്ചിരേൾ, വഴുതിനടയത്തരിൻറവേൾ,
പാമുളകുതാണിരേൾ, വഴുതിനടയത്തരിൻറവേൾ
കുളി മധു, പഞ്ചസാര, മീവചേർത്തതൊഴുകു.

ഒന്നാതണ്ണികൾകുടിച്ചുകിൾകഹജമുളംശുലംകെടും. 26

നീലാപാഹി! കാർമ്മുഞ്ഞിയുടെവേൾമേളിച്ചനീർമാതളം-

തോലാവോളമെപ്പുട്ടിയ മുലപ്പാലിൽപചിച്ചെണ്ണയും,

ചിലകുരുമുളകു, മീടമേൽനീടുംകുലകുടിയും,

കാലേനസ്സവിധിയുന്ന നുകമമുണ്ടാക്കുംശീരോരനാവുകൾ. 27

24. കറിഞ്ഞിയിന്നു (കാർമ്മുഞ്ഞി, വെൺകറിഞ്ഞി) ഇവററിനൊക്കെമാട (ഇവ എല്ലാം നുകം ചേർന്നതിനോടു സമമാം) 24-ാം 25-ാം ശ്ലോകങ്ങൾ കൂട്ടി അന്വയിക്കണം.

25. നായകദ്രവ്യവും (ചെറുനായകമെന്ന വസ്തുവും) മേളിപ്പിച്ച (ചേർത്ത) ഉണരിലമുലകളിലൊന്നിന്റെ നീർ (ചുണ്ടിലനിരോ, മുലപ്പാലോ) കൊണ്ടു. അതും (എററവും) മുലസ്ഥലത്തിൽ (നിറുകയിൽ) തേപ്പിച്ചാൽ (കുഴമ്പിട്ടാൽ) കഹജശീരോരനാവുക (കഹം ഹേതുവാകുമായ, തലവേദന, അതചി, ആലസ്യം, തണുപ്പ്, തലക്കുറം, ഇത്യാദികൾ കഹശിരശുലാത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു. ചെവിചെറിയുക, കണ്ണുവീങ്ങുക, ചെട്ടി, ഇവമുണ്ടാകും)

26. കഹജമുളംശുലം (കഹത്തിൽനിന്നെണ്ണിച്ചതലവേദന)

കുച്ചുരിക്കട, വിലപവേത, മുളകെ, നല്ല കറുത്താട്ടിവേ.
 തൾച്ചേരംമേൽ, തോരിലിട്ടിവപചിട്ടിട്ടോ, മുലപ്പാലിലോ,
 ഉച്ചശുചമരച്ചന്നറിയിലിടക്കൂക്കപ്പുരട്ടീടുകിൽ
 കച്ചേലുമുലകാർമ്മണികപശിരശ്ശുലം കലാശിച്ചുപോം. 28
 മെച്ചംപട്ടണ്ടുരുക, ചിററുതു, കളനനം, വിലപവേരി, ഗുണത്താൽ
 മെച്ചീടുംകപാന്നിമിൾകിമപിമുളകതാന്നിക്കടക്കല്ലുകിട്ടോ,
 കുച്ചുരിപ്പഞ്ചഗവ്യമരവിടപികളൊക്കുംകറുത്താട്ടിവേർ പേ-
 ഷിച്ചുൾക്കൊള്ളിച്ചുനർപ്പക്കൊടിനനമതിലോ, തേയ്ക്കുവാ
 നെണ്ണകാച്ചാം. 29

രക്തശിരശ്ശുലചികിത്സ

രക്തമുവതയിട്ടോ, സിന്ദകളെഴുടേല്പാതറുത്തോ, കളഞ്ഞോ.
 പ്പിത്തോദൃതശുദ്ധശുചപ്രതിവിധികൾ നടത്തിടണംരക്തജന്മത്തിൽ,
കൃമിശിരശ്ശുലചികിത്സ
 രക്തത്താൽ ചെയ്കനസ്യംകൃമിജനീതശിരോനോവിലെ,
 നാലതിൽ ഗ-
 സ്വത്താൽകൂർച്ചിപ്പൊട്ടക്കംപലവഴിവെളിയിൽ പോംകൃമിശു-
 മെല്ലാം. 30

27. കരുമപത്രകർക്കം (കരുതം, കർപ്പൂരം, ഇവ അരച്ചതു) ന
 സ്യവിധിട്ടു (നസ്യകർമ്മത്തിൽ)

28. വിലപവേത (കുവളവേർ) പചിട്ടിട്ടോ (പഴങ്ങിയി-
 ട്ടോ) ഉച്ചശുചം (വളരെ ശുദ്ധമോടുകൂടുംവണ്ണം)

29. അസനം (വേങ്ങക്കാതൽ) കിമപി (കുറപ്പ്) മുളകതാ-
 ന്നിക്കടക്കൽക്കം (മുളകതാന്നിവേരരച്ചത്) ഇട്ടോ (പേർത്തോ)
 കുച്ചുരിപ്പഞ്ചഗവ്യമരവിടപികൾ കുച്ചുരി [കുച്ചുരിക്കിഴങ്ങു]
 പഞ്ചഗവ്യം [ഇരുവേലി, രാമച്ചം, കൊട്ടം, ഇരട്ടിമധുരം, ചന്ദ-
 നം,] അരവിടപി, (ദോഷതാരം) ഇവ പേഷിച്ച (അരച്ച) സപ്പി-
 കൊടി [മകാടിത്താലി] നനമതിലോ (നീരിലോ)

30. സിന്ദകളെ (അരച്ചുകളെ) പിത്തോദൃതശുദ്ധശുചപ്രതി-
 വിധികൾ (പിത്തശിരശ്ശുലചികിത്സകൾ) രക്തജന്മത്തിൽ രക്ത-
 ഹേതുവാചിട്ടങ്ങായ ശിരശ്ശുലത്തിൽ) കൃമിജനീതശിരോനോവി-
 ൾ (കൃമികളാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട തലവേദനയിൽ) രക്തത്താൽ ന-
 സ്യം ചെയ്ക. എന്നാൽ അതിൽ (രക്തത്തിൽ) പലവഴി

അക്ഷാസ്ഥയാദിഭൈതലം

താനിതുകുന്ദം, നാഗദന്തിയുടെ വേരൊക്കെ വിഴാലിൻ കവി-
 ത്തിന്നി, ചുരുക്കം, പെരുതമ്പലയുടെ വേർകായം, വയറും, നിവ
 ന്നപ്പിച്ചു തരച്ചുട്ടിടയ്ക്കു തിൻപെണ്ണിൻറെ മൂത്രവും.
 തന്നിൽ കാച്ചിയതെലവും പ്രിയതമേ! നന്ദുശ്രീയജ്ഞാനമം. 31

പലാശമൃഗാദിഭൈതലം

പ്ലാശിൻമേൽ, ദാരു, വേപ്പ, ഞിവയുടെ തൊലി വെള്ളത്തിൽനി
 ഴ്ന്നുണ്ഡി, രാജൽ-
 ഹെരശിരേഖ്യം, കിംശുകം, നാൽത്തുളസി കളി, വതൻ നീരൊഴിച്ച
 ണ്ണയോളം
 പ്ലാശിൻപു, ഇത്ത, താനിമിത്ത, സുരതത, മഞ്ചേട്ടി, കായം, വി
 ഴാൽവി-
 ദോരത്തുരാരമകുരിന്നിതുകട്ട, മുളകുതാനിക്കട, ക്ഷേമ, ബൾ 32
 തുരുപിരുകവേർ, നറുപഗ, പ്ലോന്നമിതാര, ബൾപെരുതമ്പലതൻ
 വേർ,
 കരിപിപ്പലിയുടെ വയറും, കോക്കം, കർപ്പൂരം, മരച്ചുവേർത്തി
 തെല്ലാം. 33
 കൊടുതാമരയലിൻറെ ചോരയൊപ്പം പെട്ടമോരൽക്കടകെണ്ണക
 പ്രിഭടണം
 താമരപ്രിയകൊണ്ടു നന്ദുശ്രീയജ്ഞാനമം, 34

(ചെവി മുതലായ ദോരങ്ങളിലൂടെ) കൃമികൾ പുറത്തുപോയാൽ
 അവ നിമിത്തമായുണ്ടായ തലവേദന ശമിക്കുകയും വിശിഷ്ട
 പറയണമെന്നില്ലല്ലോ.

31. എരുതിൻപെണ്ണിൻറെ (പയ്യിൻറെ) തൈലവും (നല്ല
 ജിരയും) നന്ദുശ്രീയജ്ഞാനമം (നന്ദുചെയ്യാൻ) ഉത്തമം (കൊള്ളാം)

32. നാൽത്തുളസികൾ (തുളസി, കരിത്തുളസി, മാരത്തുള
 സി, കർപ്പൂരത്തുളസി) ഇവതൻ നീർ എണ്ണയോളം ഒഴിച്ചു
 32, 33, 34, മൂലകങ്ങളെ ഒന്നായി അപയിക്കണം.

33 ബുദ്ധിദ്രവം, പനി, കര, നീര്, ബലക്കുറവും, മുതലായ
 34 കൃമിശിരഃശുദ്ധത്തിൻറെ ലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു. പിത്തശിരഃശുദ്ധ
 തിൻറെ ലക്ഷണങ്ങൾതന്നെ രക്തശിരഃശുദ്ധതയിലും കാണപ്പെടും.
 എന്നാൽ വേദനയും, ആധികൃഷ്ടങ്ങളാകും. അത്രയുംമല്ല ഇതു്, ഗീതവും

അർദ്ധാവദേദകചികിത്സ

അർദ്ധാവദേദകഗദത്തിനവതജാതം—

മൂർച്ഛാശ്ചന്തിതൻക്രിയകളോക്കമുൾക്കൊള്ളുക, കൈനാൽ

ശുദ്ധാസമേതമഹമൈലിയിലെല്ലാകൈ 1൯

നൽപാദ, നസ്യ, മിവയേറെനടത്തിടേണം.

35

അഭ്യക്തരസ്സരാദി തൈലം

കാർ, വകാഞ്ഞിരവോർഗതാവരിയതിൻകനംകുമ്മതാട്ടിരവർ

താവുചിറവ് ചിപ്പുറഞ്ഞുകൾ ചാർനിപ്പു ചാമനീരിൽ സമം

പാൽവീഴ്ത്തിത്തകരം, പടീര, മിലവംഗത്താൽ, ഗദം, കങ്കരം,

ദേവപുഷ്പാദി, ബാളിപ്പാലം, ജവളയം, രാമച്ചമേലത്താൽ,

36

തക്കൊലപ്പട്ടിൽ, മഞ്ഞുട്ടി, കട്ടിവകലതംകുമ്മതംകല്ലമാക്കി

തക്കത്തിൽകാച്ചമെളളുണ്ണയതാധികംനന്നാധാരത്തിതികൽ

മുഖ്യംനസ്യംകഴിപ്പാൻമുഖരസമതിലായ് കൈമുപ്പുണ്ണസാ-

ക്കല്ലംകുടിപ്പചിലെല്ലായ്, മരിയ ബലാതൈലവും, നിലകേദാ! 37

മുഷ്ടവും സ്കീലവും തൃക്കിലും ആയ മരിയംകൊണ്ടൊന്നും ലഭിക്കുന്നതുമില്ല. ഇതത്രേ വ്യത്യസം.

3൨. അർദ്ധാവദേദകഗദത്തിന്നു = അർദ്ധാവദേദകം (തലയുടെ പകുതി ഭാഗത്തെ മാത്രം ആശ്രയിക്കുന്നതും, ഒരു കാസത്തിൽ ഒരിയ്യോലോ പക്ഷിത്തിൽ ഒരിയ്യോലോ ഉണ്ടാകുന്നതും, വളരെ വർദ്ധിച്ചാൽ കണ്ണിനോ ചെവിയിലോ നാരത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും, ആയ വാകലി മ.തുലം എന്ന ഗദത്തിൻ (രോഗത്തിൻ) വാതജാതമൂർച്ഛാശ്ചന്തിതൻ ക്രിയകൾ (വാതാധിവാദപ്രചലിക്കിടുകൾ) ഒക്കും (പറയും) എന്നാൽ ശുദ്ധാസമേതം ശുദ്ധയോടു കൂടി ഇഹ (അർദ്ധാവദേദകത്തിൽ) കൈലിയിൽ (തലയിൽ) ഏറെ (പ്രത്യേകിച്ചു)

36. 36-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോജന 37-ാം ശ്ലോകത്തോടാകുന്നു.

37. അധികതരം [ഏറ്റവും അധികം] ഇതികൽ (അർദ്ധാവദേദകത്തിൽ) മുഖരസമതിലായ് (മുഖപ്പാലിൽ) പചിപ്പ [കാച്ചിയ] ഏണ്ണയും അരിയ ബാലാതൈലവും, നസ്യം കഴിപ്പാൻ മുഖ്യം.

സൂര്യോവത്ത ചികിൽസ

ആരംഭത്തിന്നുമുമ്പാചാര്യവഴി നിന്നാർക്കുമാൽ നഖത്തിൽ പകർന്നാൽ
സൂര്യോവത്താലമിക്കൊന്നു ചികിത്സിക്കുകയാണു വെണം പ്രദേശം!
ഈ രോഗം പശുവിന്നു പ്പെന്തകിടമ, തിന്നാൽ ഷിരസേ പേതമം
ഒന്നു

മേൽ ചൂടറവോളം പ്രതിവിവസമഹിപ്പിക്കണം മേൽ പ്രകാരം, 38
പൊന്നാർ തകർച്ചയും, പരമതരോ പാക്കിലും കിട്ടിയി-
ല്ലെന്നാൽ വെള്ളം വിത്തുവെള്ളം വിവചെന്ന് ടുന്നതേററാവ
രൽ

നന്നായ് മോയില ചെച്ചു തുറന്നിടില അട്ടിൽ പുരട്ടിടുകിൽ
പൊന്നാളികസമനനേന് സ പദിസൂര്യോവത്തതില്ലാതെയാം, 39
വേപ്പുതരിപലകൊക്കുന്നീരില ചൂകയതമോ, ഗുണം
വേറിടാഞ്ഞാ തതികളോ, ഏതാചെന്നിന്നായകമെന്നതോ,
വേണ്ടവോളമുണക്കിവെച്ചു ചെവറുന്നെററിയിലെത്തയിൽ
വേഗ നൂപിന്നി! വേഗമിത്തല വേഗനൂലാമവതാം, 40
തികൾജ്ജീവകചന്ദനങ്ങളോ ചെച്ചാട്ടൊടുചേർത്തോമന-
ക്കൊരുപ്പാലുമെഴി ചൂകാങ്ങിരമരള വിശർണീർകൊണ്ടുതാൻ

38. ആരംഭത്തിന്നു [തുടങ്ങുന്നതിന്നു] ചെറുവഴുതിന [ചെറു
വഴുതിനയില തിന്നുവിപ്പിഴിക്കൊടുത്ത നീർ] കടൽനഖത്തിൽ
ജാതുകവചനം [കാലിന്റെ നഖങ്ങളിൽ] സൂര്യോവത്തം (സൂര്യോ
വതസമതത്തിൽ തുടങ്ങി ഉച്ചവരെ വർദ്ധിക്കുകയും, പിന്നെ ക്രമ
ത്തിൽ ശമിക്കുകയും, ചെയ്യുന്ന ഏതവേഗന പച്ച (വിടപ്പ്)
ഉദിക്കും [ഉണ്ടാകുമ്പോൾ] ഷിരസോപേതമാം മധുരം മുതൽ ആ
റാറുങ്ങളോടുകൂടി പ്രതിദിവസം (നാൾതോറും) മേൽപ്രകാരം
(തലവേഗത തുടങ്ങുന്നതിൽമുമ്പ) അരിപ്പിക്കണം (ഉണുപ്പിക്കണം.)

39. 38ാം (ഇല) പരം കേവലം (മാത്രം) അത് (പൊന്നാ
ർതകരയില) നീടിലത്തട്ടിൽ (നെററിത്തടത്തിൽ) സപദി
ഉടൻ.

40 തികളോ (പച്ചക്കർപ്പരമോ) ഏതയിയാൽ പുരട്ടിമുതൽ
എന്നു സാരം. ഇത്തലവേഗനയ്ക്ക് (സൂര്യോവത്തത്തിന്നു) ശമം
ശാന്തി.

മാകിനാവനമാപരിച്ഛവനസ്യ ശ്വാവർത്തകംമാത്രം-

പുനര്യം തലവനവലോക്കയക്തമാദരമട്ടിൽതരംകെട്ടുപോം. 41

അംഭരദവിലാദാദി തൈലം

നീലക്കുർ,വിലാദവർ,പിറന്ത തിന്നൊട്ടകുറ്റം താട്ടിവേരിട്ടു
ണമെത .

ചാലേനിഷ്ണാ ദാമരാക്കിഷ്വല,വടി,മിവയെത്തേല്ലപേധിച്ചുളുട്ടി
പാലൊപ്പം,മൃന്നിലൊന്നാംഘൃത,മീനുകളിലേന്നൊട്ടചേർത്തി
ട്ടുകാച്ചം

കൈലത്താലിഗ"ഗദംവേരും,മഖിലമതൽപിത്തമൂർദ്ധാദിത്തി
നീങ്ങും. 42

ശതാവർച്ചാദി പുകത്തിരി

ശതാവരി,നിവപ്പനക്കടകൾ, കാറ്റ,നീർമാതള-
പുതൻതൊടിഞ്ചൊടംബു,ജീരക,മിവനറിനെപ്പാലിനാൽ
ഋതാദരമരച്ചതേച്ചുളുട്ടവെൺതുകിൽത്തേല്പിനാൽ
ദുതം തിരിതിരച്ചണക്കിയൊലിനെയ്തിൽമുക്കിസ്വപനം 43

കത്തിച്ചിട്ടുകെട്ടത്താലേത്തുംപുകയത്തുടങ്ങിടംനേരം
നിത്യമശിപ്പാൽസ്യശ്വാവർത്തംസ്യശ്വാവർത്തപ്രദദിനയം. 44

ശിരശ്ശുലസാമാന്യചികിത്സ

നന്നാറിക്കാടിവല്ലരിക്കടകൾവാർത്താകക്കുറ്റത്താട്ടിദവർ
കന്നാരമൊട്ടചേന്നിനാമകമർത്താദനോകഹംജീരകം

41. തിരുകൾ (പച്ചക്കുർപ്പുരം) നാവനം (നസ്യം) ആചരി
ച്ചവന (ചെയ്യവന)

42. ഇദ്ദം [സുശ്വാവർത്താദാഗം] വേരും (വിവേചണ
ഗമിക്കും) അഖിലമതൽപിത്തമൂർദ്ധാദിത്തി (വാരം കൊണ്ടും,
പിത്തംകൊണ്ടും ഉള്ള ഏല്പാതലനോവം) നീങ്ങും.

43. കാറ്റം (മുത്തങ്ങ) നീർമാതളം (നീർമാതളമരം) താംബു
(തുത്തവേലി) ചുരുങ്ങും (ആദരവോടുകൂടും വല്ലഭം) 2 ദിവെൺതുകി
ൽത്തേല്പിനാൽ (വെള്ളപ്പട്ടിൽകഷണംകൊണ്ടും) ദുതം (ഉടനെ)
സ്വപനം (താമസം) 43ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്ത്യം 44ാം ശ്ലോക
ത്തോടുകൂടും.

44. തുടങ്ങിടം നേരം (തലവേദനതുടങ്ങുമ്പോൾ) അശിപ്പാ
ൽ (സേവിച്ചാൽ) വലിച്ചാൽ ഏന്തദേവം.

ധന്യേ! മോഹിണിപഞ്ചഗന്ധമിതമുള്ളിൻകാത തേക്കൊമുകിൽ-

ക്കൊന്നു മതമോടത്തു സമമിദ്രവ്യങ്ങളും, മാഞ്ചിയും 45

വൻകറുവാഴയുടെനിരിലരച്ചുണക്കി-

യുങ്കിൽപൊടിച്ചുളലനിരണിവെണ്ണച്ചിട്ടി

തൻകയ്യുകൊണ്ടുരസിനീരുകളഞ്ഞുമുക്കാ-

വിങ്കൽപുരട്ടുകിലു-തലനോവരേഷം. 46

നന്നെന്നൊറിയുതേയ്യു നതിനമിതമലേ! ശുവളുൽഭവരോ-

ടൊന്നിക്കുംകൂർവ്വമോലം, ചെറുവഴുതിനതൽവേദി, വററികഷാതം

ഒന്നായ് പഞ്ചാന, തേൻ. പാലി, വചെറുതണയിച്ചല്ലിമുണിന്റെ

രേഷം

ന പൂർവ്വവിചക്ഷാളു നവനിലൊതനീരശ്ശുലവുംശുളുപാടാ. 47

പുഷ്പരഗ്നാവരിക്കടതകമകന്നിട്ടുകാച്ചമാട്ടിൻപാൽ

ഉൾപ്പിത, മധു, മിവ ചൊറ്റുതൽക്കുതുകതയാൽകടിക്കയുംചെയ്യാം.

മുർച്ഛാശ്വതമേതലം

പാച്ചൊററിതോലു, മുക്കാ, ചെറുവഴുതിനതൽവേദി, വില്ലേനാർ

മരം, രാ-

മച്ചം, പുക്കൈതതൽവേട, മവടി, ശതമുലിക്കിഴങ്ങ, ഗ്രൂഹീലേ!

പച്ചക്കൊണ്ടൽക്കട, ചിററമുതു, കളിടയസ്ത്രീകുറുത്താട്ടിവേരോ-

ന്നിച്ചീട്ടംചന്ദനം, ശുവളമുരടി, വയാൽവെച്ചുനിഷ്ണാഥമറീരിൽ, 49

45. ന നാറിക്കരിവല്ലരിക്കടകൾ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്,) കരി
ക്കൊടിക്കിഴങ്ങ്, വാർത്തകം (ചെറുവഴുതിന) അമർത്തുപാനോക
വും (ഭവതരം). 45ം, 46ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനൗയീ
ക്കണം.

46. മലനിരണിവെണ്ണ (മുലപ്പാലോടുകൂടിയവെണ്ണ) തരോ
ഷം (മുഴുവൻ)

47. ഇത് (മേൽപറയപ്പെട്ട തന്നെ) നെററിയു് മേയ്ക്കുന്ന
തിന്നും നന്നു്. ശുളുപാടാ (ശാസ്ത്രീകാ) എല്ലാത്തലവേദനയും ശമി
യ്ക്കുമെന്നു് സ്വരം.

48. പുഷ്പരഗ്നാവരിക്കട (പുഷ്പമൂലം, ശതാവരിക്കിഴ
ങ്ങ) ഈ പാലും അത്താഴം കഴിഞ്ഞു സേവിയ്ക്കപ്പെടേണ്ടതാണു്.)

49. 49, 50, 51 ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനൗയീട്ടാകുന്നു.

നെല്ലിക്കായനാദികൊഴുപ്പുകൾ പൂർണ്ണമായ ചൂഷണിൻ
 തൊല്ലാളം തടവിച്ചു പിടുകമലപ്പാച്ചരി, മരൈട്ടി, കൽ
 ഔല്ലിത്താർ, മൂതം, പട്ടിപ്പനികത്തക്കോല, ദോഹ, ഞെളെ-
 നാല്പ്രപെങ്ങിന്നീക്കിഴങ്ങൊടിലവംഗമെന്താലേ തേ, മന്താപി, 50
 നീർക്കുമ്മെട്ടൊത്തീടും ചെമ്പകമലർ, മെന്തകിൻ പട്ടത്തോടഞ്ചുനക്ക-
 ല്ലയത്തീൻപുവ, കീൽ, ചൂഷനയിണ, കളണിക്കുമമാ, കത്തുതക്കം,
 സന്താനം, മാഞ്ചിയിൽച്ചൂണവരമുഴവനരച്ചിട്ടുപാലോപ്പമായി-
 യ്ക്കുമേളിപ്പിച്ചുനല്ലെണ്ണയും, മാർവെളിച്ചെണ്ണയും കാച്ചിടാമേ. 51

മൂർദ്ധാമതം മുഴുവനും മുടിയും ഭേദി
 'മൂർദ്ധാമതം' ഹാപയമിനനിടമെണ്ണയേച്ചു നീ
 ഉൾക്കൾ പാമ്പസർവ്വം ദന്താഗ്രമാമിതേനോ
 ധൂർത്തരവേമളുന്നികണ്ടുപിടിച്ചുതരേ. 52

ഭാഗ്യോത്താളിക

സഹസ്രവേധി, കന്നാരം, കണ്ടിപ്പെണ്ണ, കലാനിരോധി
 തേനൊമ്പരലുകർപ്പൂർമേരം ചുണ്ണിച്ചചൂഷനം, 53
 നെല്ലിങ്കു, നീരദം, നീര, രാമച്ചം, ചോങ്ങിനായകം,
 കത്തുതക്കം, ക്രമാലോരോപഭേദിട്ടമിവററിയെ. 54

ചെറുവഴുതിനമുത്തിൻ സുരവരവല്ലിക്കററവാഴനീർ, കളിലും
 വിറവൊട്ടകൊങ്കപ്പാലിലു, മരുകഴിച്ചും ഗുലീസമുതട്ടി 55

51. ചൂഷനയിണ [ചൂഷനം, രചനചൂഷനം] സമേളി
 പിച്ച [ചേർത്തു] വെളിച്ചെണ്ണയിൽ സമം തേങ്ങാപ്പാമ്പ, ഞെ
 ചേക്കേണ്ടതു.

52. മൂർദ്ധാമതം (തലവേദന) മൂർദ്ധാമതം എന്നും മൂർദ്ധാ
 തം എന്നും ആഹാരം [ചേർ] ഉൾ പാമ്പസർവ്വഗദനശനം [കഴുത്തി
 ന്ന മേൽഭാഗത്തുണ്ടാവുന്ന പുല്ലാദോഹങ്ങളെയും നശിപ്പിക്കുന്നതു]

53. ചുണ്ണിച്ച (പൊടിച്ച) 53, 54, 53, 56 ശ്ലോകങ്ങളെ
 ഞ്ഞായി അനവധിക്കണം.

54. നീരദം [മുതങ്ങ] നീര (ഇതവേലി) ക്രമാൽ ഭാഗോ
 പര(ഭാഗം) ഏറിട്ടും ഇവററിയെ. സഹസ്രവേധി കഴഞ്ചു 1 ക
 ന്നാരം കഴഞ്ചു 2 കണ്ടിപ്പെണ്ണ കഴഞ്ചു 3 ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊ
 ഇളണം.

വൈവേല്യീജ്ഞാതണക്കിത്തമണികളുടെവാർകൊങ്കനീർ,നെയ്യ്,
 നേങ്ങ-
 പാലിവസ്ത്രങ്ങളിൽചേർത്തുരസിച്ചുടന്നെന്നറിഞ്ഞു,നേട്ടിൽ കുമ്പ
 ത്താൽ
 ലീലാഭംഗ്യവാദ്യ,പിത്തം,കഫ,മിവയുളവാക്കുന്നമൂർദ്ധാർത്തി
 നീണ്ടും
 ചേലോടിപ്പൊന്നുചേരുന്നതെന്തുളികകഴമ്പിട്ടിടാനംവിശേഷം56
 ത്രിഫലാഭിരതലം

മുക്ക,മുപ്പാന്നിടംചിററുതീന്നൊടകുറഞ്ഞാട്ടിവേര,വണക്കി-
 ന്നാക്കം,വേർ,വേങ്ങതൽകാതല,വലിയൊതപ്യക്കൈതതൽ
 വേട്ട,ഴിഞ്ഞ,
 ഇളുട്ടംകാടാക്കിത്തകര,മെരിവേർ,കന്ന,തലാവൽക്കീഴങ്ങാ-
 ന്നിങ്ങൊഞ്ചി,തൂങ്ങ,പ്പതികുക,വടി,രാമപ്പനീരാജന,താൾ 57
 പച്ചപ്പിററുതു,ലളലം,മലയജം,കൊട്ടം,കരിംകുവളക്കച്ച-
 രിപ്പശുപാഹനാക്കട,കഴിഞ്ഞിലാകുഞ്ഞൊട്ടിവേർ,
 മെച്ചംകൂട്ടമമുക്കം,സുരമരം,കാറിപ്പുളയ്ക്കൽക്കൊള-
 പ്ലിചാവോളതച്ചകൂട്ടിയൊതപമേറുംപശുക്കീരവും, 58

55. സുരവാവല്ലി (ഉഴിഞ്ഞ) അംഗുലിതലം (കൈവിരൽ
 പ്രമാണം).

56. തത്തണികളുടെ (സ്ത്രീകളുടെ) വാർകൊങ്കനീർ (കൊങ്ക
 പാൽ) ക്രമത്താൽ (യഥാസംഖ്യം) മൂർദ്ധാർത്തി (തലവേദന) മുഖ
 പാലിൽ ചേർത്ത് നന്നറിമേൽ പുരട്ടിയാൽ വാതശിരഃശുദ്ധവും
 നെയ്യിലായാൽ പിത്തശിരഃശുദ്ധവും, നേങ്ങാപ്പാലിലായാൽ കഫ
 ശിരഃശുദ്ധവും, ശമിയ്ക്കും.

57. മുക്ക (ത്രിഫല) കപാഥം (കഷായം) തിജാതം (ഏല
 തരി, ഇലവംഗത്തോലി, പച്ചിട) വടി (ഇരട്ടിയുരം) നീലാ
 ജനം. നീലമായതങ്ങനം (തങ്ങനക്കല്ല) 57, 58, 59 ശ്ലോക
 ങ്ങളെ ഒന്നായി അനവധിക്കണം.

58. ഉല്ലാശം (ചെങ്ങഴിനീർക്കീഴങ്ങ) മലയജം (ചന്ദനം)
 പശുപാഹന (നന്നാറി) സുരമരം (ദേവതാരം) കാർ (മുത്തങ്ങ

തുല്യംകൊണ്ടുണ്ണി,നെല്ലിക്കകളുടെരസവും,ചേർത്തുകാച്ചുണന്നൊരേണ്ണ—
 ഈമൂലംകൂടാതെപ്രാതഃപഞ്ചകളെയുംവെല്ലുവാനത്രയല്ല
 നില്ലാതേമുൻപരോമംകൊഴിയുക,നമ,വന്മുക്കടപ്പെ,അഭിനയം
 ചൊല്ലിട്ടുൻപരംഗമാലൊക്കെയുമിതുപെതമാറുന്നകൃതങ്ങളാകും. 59

ധാത്രിച്ചിന്നതഹാദി കൈലം

നെല്ലിക്കായും,നരംചിററുതു,മഥകുറഞ്ഞാട്ടിവേതംപലംകി-
 ല്ലില്ലാന്നാലും,മാമച്ചമതിരപല,മാദസ്തതിൻപാതിതന്നെ,
 കലേട്ടിതൽപാതിപോതംവടി,യതിനടനേരപാതിയം

ചന്ദനം,തം

തുല്യംകണ്ടിട്ടെറിഞ്ഞിപ്പതുചലരി,വയാൽതീർന്നിഷ്ടാഥമ
 നീരിൽ 60

- ഗന്ധാവരിയുടെ,വടിശ്ശുകപ്പുകൾനാഗുണം,
- ചതുർജാതക,വാലുക,മതി,മഞ്ചട്ടി,കാഞ്ചികൾ. 61
- തരക്കോലപ്പട്ടല,കിൾ,പുണ്ണാലുങ്ങൾനാമകുപ്പല",
- മുക്കാ,കടകരോഹിണി,നൽക്കച്ചുരിക്കിഴങ്ങുമാമച്ചം, 62
- ഇതമേട,ചോനകപ്പ,ല്ലിരിപ്പുക്കളാമതം,
- ചരളം,ചന്ദനംമണ്ണകൈതകിൽചട്ട,ജീവകം, 63

ക്കിഴങ്ങ്) ഒരു പരങ്കരം ഇരുട്ടിയായ പശുക്കിരവും (പശുവിൻ പാലും).

59. രസവും (നീരും) തലതളകളെയും (തലവേദനകളെയും) വെല്ലുവാൻ ഏതും കൂടെലില്ല. മുൻപരോമം (തലരോമം) മുൻപരംഗമാൽ (കഴുത്തിന്നു മേലെയുള്ള രോംഗം)

60. അംഭസ്ത (ഇതവേലി) അതിൻ (മാമച്ചത്തിൻ) പാതി (ജന്മപലം) വടി (ഇരുട്ടിമധുരം) തൽപാതി അതിൻ (ഇതവേലി) പാതി (അർപ്പലം) പോതം. അതിനട (ഇരുട്ടിമധുരം) മൻറ നേർപാതി (കാൽപലം) ആയ ചന്ദനം തതുല്യം അതി നോട്ട (ചന്ദനത്തോട്ട) തുല്യം (കാൽ പലം) നിഷ്ഠാഥമനീരിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) 60 മുതൽ 65വരെ ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്ധയം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

61. വടി (ഇരുട്ടിമധുരം) ചതുർജാതകം (ഏലത്തരി, ഇല വംശതൊലി, പല്ലില, നാഗപ്പൂവ്) വാലുക (ഒന്നെന്തെക്കിഴങ്ങ്, ആവൽക്കിഴങ്ങ്, ചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങ് കരിംകൂവളക്കിഴങ്ങ്) താമരക്കിഴങ്ങ് മതി (പലക്കർപ്പൂരം)

കേഴപ്പെണ്ണിഴി ഗോപിയാളിടവകം, ജ്വരീക്ക, നീവാക്കിന്നാർ
താഴെനിൽക്കിയ മുതിരിങ്ങ, തകരം, കോവ, ബുനക്കുട്ട, കൾ
ബാഴൽപ്പൂവു, സുന്ദ്ര, ചെമ്പകസുരം, താരല്ലി, ചെങ്കക്കരം,
നാഴിത്തൂട്ടകഴഞ്ചുവീ തമിരമെക്കല്ലികരിച്ചങ്ങിനെ, 64

നിഷ്പാദമരത്താട്ടു തുലസംകുടകലുക്കിത്തക്ക ഭങ്ങിമെറനീർ, കറു-
ല്ലിക്കാമിൻനീഴ്, പാലേ, നിവപുനരണയിച്ചെണ്ണ നാനാഴികാച്ചാം
വെക്കുംമുർദ്ധാതി, നേത്രംതലയിവയുടെ പുടന്നവെക്കുണ്ടപാരം
മുഴുത്തുർദ്ധാപാംഗമാപോക്കയുമിതം ചെമ്മാറുനൂട്ടുകുമാറും. 65

'യാത്രിച്ചിന്ന സഹധി'മെന്നവിളിക്കൊണ്ടിരുപ്പുനർച്ചാംഗവും
തന്ത്രംതാപരം, ക്ഷതം, ക്ഷയ, മിവയ്ക്കൊക്കെക്ഷയംനൽകിടും
രക്തമാംസമിവയ്ക്കുനല്ലുലവം, ശുഭകൃഷ്ണ പ്രൗഢിമീനും,
ഗാത്രത്തിന്നൊരു പൂഷ്പിയും, പലതമിമട്ടാണിതിൻപ്രാവം. 66

കപാലാത്മധീകീത്വ

താവൽ പിററുതുപെരുത്തിയിവയ്ക്കൊൽ ഈ വയ്ക്കുംചേന്നതു-
ത്താവിൻനീരിൽവയസ്, രക്കകല തമുക്കൊവിഴിപിന്നരി
ശ്രീവാണോർത്ത, പഞ്ചഗന്ധ, മിവയാൽതേങ്ങപ്പതുപ്പാലുമായ്
വേവിച്ചിടുന്നതെങ്ങയെണ്ണതലയോട്ടിൽപ്പുണ്ണിനെപ്പൊക്കമ. 67

മഹാമഹാപത്യാദി തേയലം

ഇതുംപൊന്നിൻമുളം, പിററുതു, കറുകനാക്കോരനക്കാർമുതക്കിൻ
പയ്യം, ശുദ്ധീകരിച്ചുള്ളകളുടെമസംതന്നിലെർത്തപി!കൊട്ടം

64. ഗോപിയാൾ (നന്നാരിക്കിഴങ്ങു) കാർ (മുത്തങ്ങക്കിഴ-
ങ്ങ) സുന്ദ്ര (ദേവതാരം) ചെമ്പകസുരം = ചെമ്പകത്തിന്റെ സുരം
(പൂവ്) കല്ലികരിച്ച (അച്ചകലക്കി)

65. നിഷ്പാദമരത്താട്ടു (കയാമരത്താട്ടു) തുലസം (നാലിട-
ങ്ങഴി) മുർദ്ധാത്തി (തലവേദന) നേത്രം (കണ്ണു) ഉർദ്ധാപാംഗമാൽ
(അർദ്ധാപാംഗമാംഗം)

66. താപരം (പ്പടിൻമികവു) ക്ഷയം (നാഡം) ശുഭകൃഷ്ണ
പ്രൗഢിയം (ശുഭപൂർവ്വിയം) ഗാത്രത്തിൻ (പരിഭത്തിൻ) പ്രാവ-
ലം (മണിമ)

67. മൂക്ക (മിഥല) ശ്രീവാണോർത്ത (ദേവതാരം) പഞ്ച-
ഗന്ധം (ഇരുവേവി, രാമച്ചം, ഇരട്ടിമധുരം, കൊട്ടം, ചന്ദനം) തേ-
ങ്ങപ്പതുപ്പാലുമായ് (സരം തേങ്ങപ്പാലുച്ചി) തേങ്ങയെണ്ണ (വെ-
ളിച്ചെണ്ണ)

മുത്തങ്ങൾ വേർതിരിച്ചു, വടി, യിറയെക്കല്ലുമാക്കിപ്പിച്ചിടും നൽത്തൈയ്ക്കുഹരിച്ചിട്ടമിതിനെക്കുറുത്തു രാമമാസത്തിനുള്ളിൽ.

ഇന്ദ്രലുപ്തചികിത്സ

ദോഷംപൊയ്പോയദോഗാത്തടവില്ലരസിയോ, കൊത്തിയോ
ചോരനീക്കി-
ചൊമകുരീയ, വൈദേഹി, കൾകരളി, വയോടൊത്തുത്തീർന്ന
ചുറ്റും
മാർത്താണ്ഡേയത്തേപ്പി ചിടണമിടവിടാതിന്ദ്രലുപ്തരതിലെ,
നാൽ
ക്ഷേമത്തോടേഴ നാളിന്നകരവിടെമുളയ്ക്കാതിരിയ്ക്കില്ലരോമം. 69
ആനക്കൊമ്പൻകൊമ്പിൻകരിയുടെപൊടിചെററണ്ണയിൽ
ചേത്തുതേപ്പി-
പ്ലാനേററന്നു, വേറിട്ടൊത്തവഴിപറയാമുതയിട്ടുസ്രമോക്ഷം
താനെചെട്ടിപ്പുക്കിൻകീഴിതടന്നുപുടംകാടിയിൽകാച്ചിരവച്ച-
നൃനന്ദ്രമംബിയപ്പിക്കണമിതിനഞ്ചുംബലമുട്ടിപ്പുയരല്ലോ. 70

68. ഇതരം ഇപ്രകാരം (തേങ്ങപ്പാലു നമംകൂട്ടി) പൊന്നിൻ (ഉമ്മത്തിൽ) ഉമ്മത്തു സ്വസ്തിപത്രായങ്ങൾകൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നു. ശുദ്ധീകരിച്ചുള്ള (അരിച്ച നന്നാക്കിയ) സേം (നീർ) നൽത്തൈയ്ക്കേഴം (നല്ല വെളിച്ചെണ്ണ) അർദ്ധമാസത്തിനുള്ളിൽ (15 ദിവസത്തിനകം) ഇതിനെ (തലയോട്ടിൽ പുറ്റിടുന്ന) അമ്പി ചിടും (ശമിപ്പിക്കും.)

69. രോമകൂപസ്ഥമായ പിത്തം വാതത്തോടുകൂടി കൊപിച്ചിട്ട രോമങ്ങളെ കൊഴിയിക്കും. പിന്നെ അവിടെയുള്ള കഫം രക്തത്തോടു ചേർന്ന രോമകൂപങ്ങളിൽ തടവിനെ ഉണ്ടാക്കും. അതു നിമിത്തം രോമങ്ങൾ മുളയ്ക്കുക വുമില്ല. ഈ രോഗം ഇന്ദ്രലുപ്തം എന്ന പേരോടുകൂടിയതാകുന്നു.

70. ഏററം (മുവറഞ്ഞ ലേപത്തെക്കാൾ) അസ്രമോക്ഷം (ചോരകളുക) തടന്നു (പിന്നെ) അന്യനന്ദ്രമം (ധാരാളം നൂലായോടുകൂടുംവണ്ണം) അഞ്ചും (കറച്ചും) ബുദ്ധിമുട്ടില്ലയല്ലോ. ഈ പണി മുൻപറഞ്ഞതിലും എളുപ്പമുള്ളതാണല്ലോ.

നീലീപത്രാദികൈലാസം

നീലീപത്രത്തെ ഏഴിപ്പനമുറയെപ്പട്ടംതുവതൻനീലിലോമൽ-
 തൈലമുത്തമേവലംകാഞ്ഞിരമുറയെച്ചിട്ടുകാച്ചിപ്പുരട്ടം
 പൊലിമുഷ്ടാഹാരംതല്ലെതമുരയെപാൽകൊണ്ടു
 പേന്തിച്ചതെപ്പി-
 ച്ചാലോരോമുളളും, ദ്രവതകൊടിതെങ്ങീടമേരേക്കുകും. 71

അക്ഷത ഗാദികൈലാസം

താനിത്തൊൽവാരിയിൽചിററുത, മരയില, ചുരുളിക, ഞൾ
 താൻനിർ
 പാണാപ്പംപാലുവീഴ്താതിരിമല, വടി, തിവററിന്റെ
 കല്ലുംകലക്കി
 താൻതന്നെകൊച്ചിയെച്ചിട്ടിനമുണമിയലുണഞ്ഞുതെപ്പിക്കുകി
 രുതേൻ
 ചോന്നീട്ടം പാണിയാളെ'തലമുടികൊഴിയാതേറെ രണ്ടാകുമേതു. 72

അക്ഷതാഗദികൈലാസം

നൽത്താനിത്ത തവിന്റെയഞ്ചവയവതാൽനാലുനാഴിക്കൊ-
 യത്തേത്തീത്തമരിപ്പനകൾതൻനീർ, കാസരിപ്പാലി, വ
 ചേത്തൊപ്പംവടി, മുൻകായ, പശുപപ്പെറ്റു, ജനം, കന്നിവെ-
 ങി, ദ്രവ്യങ്ങളെച്ചുണച്ചതിലല്ലംനാനാഴികൊച്ചിടേണം. 73

പക്ഷംതികച്ചമിതുകേൾക്കുകീവിലുരണ്ടു
 പക്ഷംമുളച്ചവതമേതലരോമമേറും,
 അഷ്ടീണമായതു, കറുത്തുമിരിക്ക, മേന-
 ല്ലക്ഷതാഗദികൈലാസംമിതുകുറിക്കുമസ്സലല്ലാ. 74

71. നീലീപത്രം (അമരിയില) ഏഴിപ്പനമുറയ്ക്ക് (നീലപ്പനക്കിടങ്ങു) തൈലത്തെ (നല്ലെണ്ണയെ) ദ്രവത (ഉറപ്പ)

72. താനിത്തൊൽവാരിയിൽ (താനിത്തൊലിക്കൊണ്ടായതിൽ) ചുരുളിക (കഞ്ഞുണ്ണി) ഒപ്പം (എണ്ണയോളം)

73. നൽത്താനിത്തതവിന്റെ (നല്ല താനിത്തത്തിന്റെ അഞ്ചവയവം (വേർ, തൊലി, ഇല, പൂവ്, കായ) കാസരി (എരുമ)പ്പാൽ ഒപ്പം (കണ്ടായത്തോളം) ചേർത്തു.

74. പക്ഷം (15 ദിവസം) ആയതു (മുളച്ചുവരുന്ന തലരോമം) അഷ്ടീണം (വെച്ചിട്ടതായിട്ട).

തൊണ്ണൂറ്ററാറുദിനം തൃജിക്കിലൊഴിച്ചാമുമാട് മെന്നിക്കനൽ-
 ക്കുറ്റു പ്പണ്ടു പറഞ്ഞു തന്നു മറയായ് കെൻമറയായ് വേ! 2
 വെണ്ണ, പിവാടിൻ പുക്കപ്പാടി, ചുണ്ണു മയമ്പി, വയിലൊന്നു ക്കുറ്റി
 തിട്ടും ആ ചിരസ തിൽ തൊണ്ണൂറ്റുദിവസം കടിച്ചു ലീനമാറും. 3
 പാലിൽ ചേർത്തൊത്തം ചേർത്തു ചുട്ടു മുട്ടിൻ കല്ലും പുലർച്ചെക്കടി
 ചുട്ടു ചീർത്തു പൊന്നു മണമുണ്ടാക്കിയൊരു താമരയെ, ഭോ
 കമാരെ അടുപ്പൊടി ചിരട്ടി മൃഗം തേൻ ചേർന്നൊന്നിൽ കഴി-
 പ്പാലോ ദണ്ഡമാസമാണവ മിഥുൽക്ക വർണ്ണമീട്ടുവാൻ. 4
 വൈദേഹി മുതൽ തിരുപ്പഴവടികളിലൊന്നാ നരം നെട്ടു പിന്നെ
 സാമദ്രം പഞ്ചസാരപ്പാടി, മധു, വിവര ചർമ്മിതമിൽ വെച്ചു ചുട്ടു
 ആദിത്യൻ വന്നു ദിക്കു നൂറു വറ്റു പതുനാളാ സാദിച്ചാലോ ഷോ-
 മം ദത്തീനാം ധോമം കൈവതമിനമരോരുത്തമാതംഗ യാദന! 5

നാലാം അദ്ധ്യായം

ബ്രഹ്മി, പൂനന്ദ, മുതലിങ്ങ, കളിനിരവ്യോഷം, പറച്ചണ്ടവേ-
 മര, നാമന്ദ, വടി, ലോല പുഷ്പാടി, വസ്ത്രക്കൾ തൻകാലനീർ
 നിഞ്ചിപ്പൊന്നു മോസകാലകിടവിട്ടീടാൻ സേവിച്ചവ-
 ള്ളി മാമരയായ് കിലാമുതലാകാലം തളിർത്തീട്ടമേ. 6

2. അഞ്ചു അംഗങ്ങളെ അവയവങ്ങളെ [വേർ, ഇല, പൂവ്, കായ, തൊലി, ഇവയെ] ഭീതമാം [തണുപ്പുള്ളതായ] ദിനം [ദിവസം] തൃജിക്കിൽ [രേഖിക്കുകിൽ] ഉയ്യാം [ക്രാന്ത്] ഒഴിവാം. ഇതു 'ഭവോപാഗമരഹിത'ത്തിലുണ്ടു്.

3. ചുണ്ണുവയമ്പു ചുണ്ണും (പൊടി) ആയ വയമ്പു (വയമ്പിൽ പൊടി) ഉഷ്ണമകൽ (രാവിലെ) ബ്രഹ്മിനത്താൽ (ബ്രഹ്മിനിരിൽ ചേർത്തു) ദിനം (ദിവസം) ഇതു (ക്രാന്തു)

4. ഈ കാലിൻ (ഈ മാമരനിന്ദ) നാളെവതാമരയും മൂലനാദം (വേരറ്റുകി) അണയും.

5. വൈദേഹി മുതൽ തിരുപ്പഴവടികളിൽ വൈദേഹി, (തിപ്പുലി, മുതലിങ്ങപ്പഴം, വടി, (ഇടമിമൃഗം) മധു (തേൻ) ആദിത്യൻ വന്നു ദിക്കു നെട്ടു (രാവിലെ) ആസാദിച്ചാൽ (സേവിച്ചാൽ) അരോഷോന്മാദത്തിനും [എല്ലാ ചിത്തദമത്തിനും] ധരം [ആദിത്യനും]

6. വ്യോഷം [വൃകട്ട] 'അകാശം തളിർക്ക' എന്നതു അ

വൻകമിഴവേർ,ശതാവതിനൻകടയഥശംഖപുഷ്പവേരിവയാൽ
സങ്കലിതമായനടുക്കു നതങ്കന്നകഷായവെള്ളവുംകൊള്ളാം. 7

കുശകന്തുഷകാദി കഷായം

ദർപ്പിരറീതൽവേർ,ചിററുളു,കുളുരവേരിന്നിയോചനനംര-
ണ്ട,ഭ്രംവേണാററുദർക്കുട,കറുക,കരിമ്പിൻറവേർ,സോവള്ളി,
ചൊല്ലൊണ്ടുംമുററിരിങ്ങപ്പഴ,മിവയുടെനെച്ചിട്ടനിഷ്കപാദ
മാസേ.

വിപ്പിച്ചെന്നാൽമുഴുഭാന്തിനമുതിവരുംമുനപക്ഷതമിനുള്ളിൽ. 8

മധുകകസുരംദികഷായം

ഇരിപ്പുവ,മശതാവറിച്ചെങ്ങിനീക്കട
ഇടപന്ത,മാമച്ച,മിതവേലി,വയമ്പുകൾ. 9

ചിററീതൽവേർ,കറുക,ഗോപി,തണാളി,നൽപ്പാ-
ച്ചോററിഞ്ഞാലി,കമിഴവേര,കശിമുതീരിങ്ങ,
മുറുമ്പരിക്കവടി,പൊൻതകിടി,തണത്താൽ
തെരൊതെവെച്ചാതകഷായവുമ്പുകാരം. 10

പശുഷകാദി കഷായം

ചിററീതൽശൃംഖപുഷ്പക്കട,വടി,പവിഴാബ്രഹ്മി,താമല്ലി,നൽപ്പാ-
ച്ചോററിഞ്ഞാലൊമ്മിട്ടംശുവളമുരട്ട,കുറുന്താട്ടിവേര,കാതാഗം,
കുറുംവിട്ടുലും,പൊൻതകിട്ട,കറുക,വെണ്ണുന,തർപ്പ,വയമ്പുകൾ-
പ്പറയുംഗോപാലകപ്പേണ്ണ,മല്ലലദ,പടോല,ങ്ങൽതാലിസ
പത്രം. 11

നൈലേലംചേർത്തിവററിൽകപഥിതജലമോതിമുനപക്ഷമു
ഴക്കെ.

കാലത്തും,നന്ധ്യയാകുംപൊഴുതു,മിടവിടാതാസംഭിച്ചുള്ളവനും,

സംഭാവ്യമാകയാൽ ഉന്മാദം തീർച്ചയായും ശമിക്കും എന്നു സാരം
ധരിച്ചുകൊള്ളണം.

7. സങ്കലിതം (ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു) ഈ കഷായവും ഒന്നരമാ
നുംകൊണ്ടു ഉച്ചാദകനം ചെയ്യുന്നതാകുന്നു.

9. 9-ാംശ്ലോകം 10-ാംശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

10. അപ്രകാരം [തേൻ ചേർത്തു സേവിച്ചാൽ “മുനപ-
ക്ഷതമിനുള്ളിൽ മുഴുഭാന്തിനമുതിവരും”]

11. 11-ാം ശ്ലോകം 12-ാം ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പി-
ക്കണം.

പാലോക്കം ബ്രഹ്മിനീരിൽ ത്രികുടവൊടുവയസ്സൊട്ടു ചിട്ടവേണ്ടും-
പോലേകാച്ചുന്നതൊട്ടുണ്ടവനും, മകളുമേമോരോന്മാദരോഗം. 12

കല്യാണശൃംഗം

നാശപ്പൂ, നാശത്തിച്ചെറുവഴുതിനവേൾ, പിച്ഛിതൻകൊട്ടു, ഞാഴൽ-
പ്പൂ, ഗോപീയുഗ്മകോട്ടല്ലല, മീരവിണ, രണ്ടല, താലീസപത്രം,
രോഗം, സ്വാക്ഷാൽവിഴാലിന്നരി, യഥനകരം, ഡാഡിമത്തിന്റെ
യോടാ

ശ്രീഗീർവാണട്ട, മുകായകൾ, പതിമുക, മഞ്ചട്ടി, വെൺചന്ദന
ങ്ങൾ 13

ബാലോമുപ്പിലയോരില മൂലം, കനമുള്ള കാട്ടവെള്ളരീവേൾ,
ഏലാവാലുക, മീവകാൽക്കാലുപലം കല്ലമാക്കിവെള്ളത്തിൽ 14
വെറുംതൊട്ടുനാനാഴികാച്ചിത്രീപക്ഷം തരത്തിൽകഴിച്ചാൽ
കരൾക്കുസ്വവായ്"പ്പം,

കുന്തളുള്ള ദേവതാബാധയും, പീർത്തിരിക്കാതിരിക്കില്ലപന്നാര
മാലും, 15
ബാധക്കേട, മകൊത്തൽ, വീക്ക, ചൊറി, വൈവർണ്യം, ജ്വര
വ്യാധി, ക

വേത, തുറവാക്കുപുറപ്പെടായ്"ക, കർ, പീർപേക്കം, വിഷം,
കൈവിഷം,
ആനകുപ്പട്ട, പാണ്ട, മേഹ, മീവയും മാറിട്ടമീനൊപ്പിനാൽ
മേധാമൃദ്യകളോർക്കുകിതിവയും, സൗഭാഗ്യവും, കൈവതം. 16

12. കപമിതജലം (കഷായം) ആന ചിട്ടുള്ള (സേവിച്ച
വന്നും, മേറ്റുരോന്മാദരോഗം, മേടരം (കുന്നത്തു) ആയ (ഉന്മാദ
രോഗം) അകലുമേ.

13. ഗോപീയുഗ്മം (നന്നാറി, പാർവ്വത്തി ഇവയുടെ കിഴ
ങ്ങ്) ഉല്ലലം (ചെങ്ങഴിനീർക്കിഴങ്ങ്) ശ്രീഗീർവാണട്ട (ദേവതാ
രം) 13ം, 14ം, 15ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു അനയിക്കണം.

14. കാൽക്കാലുപലം (മുയ്യന്ത കഴഞ്ഞ്)

15. ത്രീപക്ഷം (ഒന്നരമാസം)

16. വൈവർണ്യം (മവിനത) ആനകുപ്പട്ട (രാജയക്ഷ്ണാവ്)
മേഹം (പ്രമേഹം) മേധ (ആതുഗ്രഹണപ്പെടി) സൗഭാഗ്യവും
(സൗന്ദര്യവും).

എന്നേ'വല്ലതടസ്ഥപുംവരികയാൽ തീണ്ടാരികാണാം.മരപെ-
 ള്ളിനും,ശുശ്ശികകൊന്നാണിനമിദേതകീടാം.നകന്നീടുവാൻ,
 നന്നായ'പുംസവന'ങ്ങളിൽപുകഴ്ചിക്കലുപാണകം.നെയ്യടി-
 ചെപ്പനാൽക്കെയ്യുതടിച്ചു,മഹ്നിവളതം, നൽക്കൊതിയുണ്ടായ'വരും.

മഹാകല്യാണകാണ്ഡം

മാലയും, തകരും, താളിമാതളക്കായറയാടി,നി

കാശലിപെങ്ങളിനീലാദമായ'പേരോന്നാരിലതന്റെവേർ, 18
 നാഗപ്പുനാഗത്തിച്ചെറ്റുപഴുതിനവേർ, പിച്ഛിതൻതൊട്ടു,ങ്ങാഴൽ-
 പ്പു,ഗോപീരാത്രിയുകും, പതിമുകമൊട്ടുമഞ്ഞട്ടി,താലീന പത്രം,
 രോഗം,സാക്ഷാൽവിശാലേലകളുടെയമി,വൻ മുച്ചിലങ്കുളളവേരി,
 യോഗത്തിൻകാല നിമിതം ഗഹനമുതിരതൻവേത,കോവ

ക്കിടങ്ങ', 19

കാട്ടുമുന്നിന്റെവേർ,ാട്ടു കൊട്ടുപാലയതിന്റെവേർ,

കാട്ടിലെപ്പയറീർവേത മൂട്ടുന്നാങ്കുരണക്കട, 20

കാകോളിരണ്ടു,കളഭാച്ചിണി,രണ്ടുമര,

പാകത്തിലീവകമെന്നുകൾകല്ലുമാക്കി

മയ്യുക്കൊട്ടിനുടെപാലാതനാലിരട്ടി

തുകിപ്പുചിപ്പനറുന്നെച്ച മികംവിശേഷം. 21

മഹാതാദോലനംവാഴ'ത്തും മഹാമൂലണവൈഭവേ!

'മഹാകല്യാണക'പുരീ മഹാനെയ്യിനുമേലച്ചയാം. 22

17. (ഈ നെയ്യു) നകന്നീടുവാൻ ഏകീടാം. പുംസവനങ്ങ
 ളിൽ (പുരുഷസാത്വനങ്ങളായ ഔഷധങ്ങളിൽ) വെച്ച' പുകഴും
 (കീർത്തിയുള്ള) അശിച്ഛന്നാൽ (സേവിച്ചാൽ).

18. 18ം, 19ം, 20ം, 21ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വ
 യിക്കണം.

19 ഗോപീരാത്രിയുകും (നന്നാറിക്കിടങ്ങ', പാർവ്വള്ളിക്കി
 ഴങ്ങ', വരട്ടുമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾതൊഴി) രോഗം (കൊട്ടം) കവാ
 ടനീരിൽ (കഷായവെള്ളത്തിൽ) ഗഹനമുതിര (കാട്ടുമുന്നി)

22. 'കല്യാണകം' നെയ്യുകൊണ്ടു യാവചില ഗുണങ്ങൾ
 കാണപ്പെടുന്നവോ, അവയെ ഉടനെ കാണിക്കുന്നതാകയാൽ 'മഹാ
 കല്യാണകം' എന്ന പേർ ഈ നെയ്യിനു യോജിപ്പായിരിക്കുന്നു.

കഴമ്പ്

സൃത്തിപ്പെട്ടുകൊഴുപ്പുന്നതില, കുറഞ്ഞാട്ടിച്ചുടം, ഗന്ധം-
 ന്നിട്ടവൃത്തങ്ങൾക്കൊപ്പിച്ചുജീരകമൊടൊത്തംമേഴ് ചരത്തിൻപൊടി
 ത്രോടിചായ്വതിലൊന്നിളൊന്നതടവിച്ചുബ്ബ് ജാക്കിമാർച്ചുടീട്ടം
 മുത്തേഴുമുനകഴഞ്ചെടുത്തൊത്തപലംതുങ്ങുന്നതുവെണ്ണയും, 23
 കൂന്തത്തിൽനാഴിമുലനീതമിണിമുളമോട്ട-
 പാത്രത്തിലിട്ടുരസിനീതകളുത്തുതോൽ
 മൂയ്ക്കാവിൽ, വെണ്ണപ്രതിപദംകുതലാമ്പലിന്റെ
 ഒത്താവുവിച്ചമുറയുന്നിടയിട്ടിടേണം. 24
 മറവുവരാത്തതകരൽമറയുന്നതിനൊട്ടുമുറവുവീത്തേ
 നിറുകയിലിട്ടതന്നിനെയൊത്തവസ്ത്രത്താൽതുടച്ചുകളയേണം, 25
 നിത്യംതാൻപകലഞ്ചുഗന്ധമിയലുംപുത്തൻകുറഞ്ഞാട്ടിതൻ
 പത്രംകൊണ്ടുകുറിക്കിവെച്ചൊത്തജലംതന്നിൽകളിപ്പിക്കണം
 ഇതഥംകൃഷ്ണചന്ദ്രഗീതിമിവരെത്തൊന്നൊതെചെയ്തുകീല-
 ന്നതൻമുൻകിലൊട്ടമിവീഡിവിധിച്ചാളാണുപേളൻപ്രിയേ! 26

മാനസമിത്രവടകം

മാക്കീരക്കല്ലി, നിശ്ശാവണിയിണ, തിതന്നാറി, ചങ്ങാച്ചുഗക്കൊ-
 ന്ന, ക്ലാരിത്തേങ്ങ, കാകോളികളുടപതിയൻകന്ദകംകൊന്നവേർ
 മേന്മാൻ

23. കൊഴുപ്പുതീരയും, പച്ചക്കുറഞ്ഞാട്ടിയിലയും, വെണ്ണ
 മേ അച്ചുണക്കിപ്പൊടിച്ച് അതിൽ പഞ്ചഗന്ധത്തിൻപൊടിചേ-
 രണം. 23ം, 24ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

24. മുലനീതം (മുലപ്പാലം) മുർദ്ധാവിൽ (നീറുകയിൽ)
 വെണ്ണപ്രതിപദം (വെളുത്ത പ്രതിപദം) അമ്പലിന്റെ ഒത്താവ്
 [ചന്ദ്രൻ] ഈ പ്രയോഗം പൂർവ്വപക്ഷപ്രഥമമുതൽ കുറുത്ത പതി-
 ന്നാലു വരെ ചെയ്യണം. എന്നാൽ ദിവസം പ്രതി കഴമ്പിട്ടു ഇരി-
 കേണ്ട സമയം, രണ്ടുനാഴിക നാലുനാഴിക ഇങ്ങനെ വർദ്ധിച്ചു
 വെളുത്ത വാപ്പുവരെ എത്തിയാൽ പിന്നെ ക്രമേണ ചുവത്തി ചു-
 രുട്ടുശിവരേയും ചെയ്യാം.

27. ശ്വാവണിയിണ (ശ്വാവണി, മഹാശ്വാവണി) കാകോ-
 ളികൾ, (കാകോളി, ക്ഷീരകാകോളി) തങ്കം (സാഗ്ഗ്നം) 29 മുതൽ
 32 വരെ ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അന്വയിക്കണം.

മുക്കാപ്പീരക്കുറുത്തൊട്ടികളുടെകട, തണ്ടാരിനുള്ളല്ലി, തങ്കം
 മുക്കാ, വെൺമുരന്ത, നത്ത, കറുക്കുകൾകഴിമുത്താണ്ട, തുമ്പനീമിങ്ങ, 27
 രാമച്ചം, കതറൊച്ചിവേരി, ചവകം, തീന്നില്ലിരിപ്പുചമ-
 പ്പ, മല്ലാക്കുടി! നിലസരണ്ട, യിലവംഗത്തൊല, തുത്താവില,
 രാമപ്രയസി, കാട്ടുവെള്ളരിയതിൻവേർ, കന്തരം, മുവ്വില-
 ഹ്വീമൽക്കുവളവേന്ത, കാട്ടുമുതിരച്ചിററീത്തൽവേർ, ജീവകം, 28
 ഇത്താവ, മുക്കരം, പുഷ്പകരമൂലം, സോമവള്ളി, മുരുകവേർ,
 ചെറുപുളവേന്ത, പിററുതരിയ വയമ്പൊത്താണ്ടവഴുതിനവേർ, 29
 നീലക്കുസംതൂരി സാക്ഷാൽപവിഴ, മിതവിധം ചന്ദനം, വെള്ളി,
 രേചി-

ക്കാലിൻവേർ, ശംഖപുഷ്പക്കട, വടി, കളുത്തക്ക, സ്വീളി, അമര, ഞൾ
 ചെല്ലൊക്കും പുണ്ടവേരിൻതൊലി, യിതുകൾവയമ്പിൻറെനിഷ്
 കചാമവെള്ളം
 പാലി, നിശ്വരകിതൻനീര, മലമുലരസം, സോമവള്ളിയെഴും
 നീർ, 30

ഓതീടാതിരുതാളിയുംകറുകയുംപിണക്കുറുത്തൊട്ടിതർ
 വേർതാനും തടവുന്നളവളമഹാവേരിൻകഷായോദകം,
 നാഭിനിനല്ലെ തലംഖപുഷ്പമുടകിൻനിർമ്മൂഹനീർ, ജീരക-
 കചാമാംഭസ്സീ, വകൊണ്ടരച്ചുമുഴവൻ പുണ്ടങ്ങതൻമോടിയിൽ, 31
 ഉരുട്ടിനിഴലത്തുണക്കിയനവാരമോരോന്നൊട്ട-
 ത്തമീതൾക്കുഴലി! പാലുകൊണ്ടരകതന്നവെന്നാകിലോ

28. രാമപ്രയസി (തീപ്പലി)

29. ഇത്താവ (വരട്ടമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾത്തൊലി,) രണ്ടുവ
 ഴുതിനവേർ, (ചെറുവഴുതിനവേർ, വെൺപഴുതിനവേർ)

30. നീലക്കുസംതൂരി (കുത്തക്കസംതൂരി) ഇതവിധം ചന്ദനം
 (ചന്ദനം, രചനചന്ദനം) വടി, (ഇരുട്ടിയുരം) അമ്പിളി (പച്ച
 കൽപ്പൂരം) നിഷ്കചാമവെള്ളം (കഷായമൂലം) അമരമുലരസം
 അമലം (നിമലം) ആയ മുലരസം (മുലപ്പാൽ)

31. കഷായോദകം (കഷായവെള്ളം നിര്യൂഹനീർ (കഷാ
 യവെള്ളം) ജീരകകചാമാംഭസ്സു (ജീരകക്കഷായവെള്ളം) പുണ്ടങ്ങ
 തൻമോടിയിൽ (പുത്തരിപ്പുണ്ടങ്ങപ്രമാണം)

കരൾക്കെടുതികെട്ടുപോം, കവിനങ്ങുമിവാക്ചാതുരീ
ഭരംപ്രതിഭയേതെന്നിവദവിജ്ഞാപിച്ചുവേ 32

കോലുംകുറ്റിച്ചുഴുത്തുകമ്പമിവരും, മറ്റുംമടങ്ങുംഭവ-
തനാലി'മാനസമിത്ര'മെ നവടകംചെന്നാലപസ്പാദവും,
മാലേറുംഗ്രഹകൃതബാധകളിലെന്നിരല്ലുറപ്പിച്ചതിനെയും
ശീലിപ്പാനിതുചീത്തമല്ലറിയണംഗീതാചലപ്പെതലേ! 33

ചൊല്ലാന്നീവടകത്തേവെണ്ടുവിചാരായ്തേവീക്കുവോനേക്കടി-
ജ്ജില്ലാപാവവിടവെട്ടുകൊണ്ടുപ്രാമാന്വിതമാനനന്ദംവരാ,
തല്ലായാളുടെതന്നിലെങ്ങുമടിയുനീടാവീഷ്ടചിഹ്നം,
മല്ലാത്തമസൃതികാത്തിയവനിൽ കർമ്മവണ്ണിക്കെകവെച്ചിടാ, 34

ജീവതകൗകാദിതൈലം

കാർ, തേറാ വരലാ, വണക്കമാറിവേർ വിവച, ഞൾമുങ്ങുമ-
തൊഴു, ചെങ്ങുന്നിർക്കിഴങ്ങുകൾകുന്തോട്ടിയെഴുംവേർ, വടി,
കാലംവെച്ചിറയാൽപാശവർ, നരംനല്ലിക്ക, ജീവതി, യെൻ
നാഥംവെട്ടു, നിലപ്പനക്കട, യിവാറിൻനീരാഴിച്ചായതിൽ 35
മഞ്ചെട്ടിപ്പൊടിപഞ്ചഗവ്യമിവയംകച്ചുറയും, കല്ലമായ്-
താൻചെത്തുണ്ണയിൽനാലിരട്ടിയളവാം പാലുംപകന്നങ്ങിനെ
കൊഞ്ചംനെയ്യൊട്ടകാച്ചുതെണ്ണതലച്ചുടീന്നും, തലക്കുത്തീനും,
ചഞ്ചൽക്കണ്ണി'മദാത്യയത്തിനും, കക്കവത്തിനും, പററുമേ. 36

32. അനുവാദം [സമത്വത്തോറും] പാലുകൊണ്ടു (പാലിൽ
ഉറപ്പിച്ചെങ്കൽ) കരൾക്കെടുതി (മനോഹരമായ) വാക്ചാതുരീയും
(വാക്കോശമാതിശയം) ജ്ഞാനവും (ഉണ്ടാകയും.)

33. ജവന്താൽ (വേഗത്താൽ) അപസ്പാദവും (മടങ്ങും)
ഇതു ('മാനസമിത്ര'വടകം)

34. വിഷ്ടചിഹ്നം (വിഷ്ടചികാരം) ആനാളുടെ മ-
നിലെങ്ങുമടിയുനീടാ പഞ്ചായതെ ബാധിക്കില്ലെന്ന പിന്നെ വി-
ശേഷിച്ച പറയേണമെന്നില്ലല്ലോ. മസൃതികാത്തി (മസൃതികാ-
രോഗം).

35. 35ം, 36ഉം മറ്റുകൊണ്ടെ എന്നായി അനൗചിത്യം.

36. കൊഞ്ചം (ചുട്ടിലൊന്നോ, ആനിലൊന്നോ, പാലിലൊ-
ന്നോ ആയ).

സുന്ദരി!പതിവായിട്ടില്ലെന്നൊരു വിലയേറുമെന്തെന്നോർത്തേൻ
 'എന്തപതിനാവയയപ്പെട്ട'ന്നനിലയ്ക്കുകകൈതുറന്നു നോക്കി? 37

ഇച്ചികിടന്നുകൂട്ടലേതു പിച്ഛംപിൻപറ,മാകയാൽ
 ഉൾച്ചെന്നീവിഷയംകെട്ടിവെച്ചുരേറാണെടുത്തിടാം. 38

മുപ്പത്തിരണ്ടാം അധ്യായം

അപസ്ഥാർലക്ഷണം

ബീഭത്സപേഷുകളിണിത്തൊഴൊഴൊക്കെടിൻ
 പ്രാബല്യമാമഴലപസ്തൂതിയാണുപോലും
 നീപേർക്കറിഞ്ഞിടകമാനസദോഷദോഷം
 വൈപുല്യമാണതിനുകാരണമാളുശീലേ! 1

പാഴായിനെയ്യവിരതൊട്ടുവെപ്പുണ്ടുതാനേ
 വീഴുന്നതൻ കടമുറിച്ചമരംകണക്കെ,
 കേഴാക്കുതി!മുൻനില്പയിലാമഹദോഷവേദം
 താഴുന്നനേര,മിതപസ്തൂതിപൂർവ്വരൂപം. 2

വിചക്ഷതം

മദ്ദിച്ചിടുന്നതുവളത്തിനടുത്തുയ്ക്കുംഗങ്ങളാലേകഷണം
 യതെത്താൻപതിനാടങ്ങഴിറുചിച്ചിട്ടായതിൽകല്പമായ്
 കൃത്യത്തോടവതന്നെചേർത്തുമാത്രത്തിൽനാലിലൊന്നായശ്വരം
 മൃതം,ചാണകനീരിൽപകുതി,നൈതന്നഞ്ചിരട്ടിത്തതിൽ, 3

37. 'എന്തപതിനാവയയപ്പെട്ട'ന്ന നിലയ്ക്കുക (തോവനം കയ്യിക്കുറതിരിക്കും).

അധ്യായം 32

1. ബീഭത്സപേഷുകൾ (പല്ലുകടി മുതലായവ) പ്രാബല്യം (പ്രബലത) അപസ്തൂതി (അപസ്ഥാരം) മാനസദോഷദോഷവൈപുല്യം (മനസ്സിലും, ശരീരത്തിലും ഉള്ള ദോഷങ്ങളുടെ ആചികൃതം) അതിനു (അപസ്ഥാരത്തിന്നു).

3. മദ്ദിച്ചിടുന്ന (ചതച്ച) അഞ്ചുഗങ്ങളാലേ (വേർ, തൊലി, ഇല, കായ, പൂവ് ഇവകൊണ്ട്) അവ (കുറുത്തതിന്റെ അ

പാൽനെടുമുളയിൽനിന്നിതനാലിരട്ടി,
നാനാഴിനെങ്കി, വപകൻപക്ഷിപ്പരിപ്പ്
താനേക്കൊട്ടക്കണ്ണമപസ്തൂതിയെന്നമേലാരെ-
രീനംപിടിച്ചവൻ, ദീനയോർദ്ദചിത്തേ!

4

നൽക്കൊട്ടം, ശംഖപുഷ്പക്കട, യീതുകളിണത്തന്ന ശുശ്രൂഷയ്ക്കിൻ
കല്ലത്താൽ ഇഷ്ടിനിരീതിൽ പഴകിയനറുക്കൈകാച്ചിപ്പുറ്റിപ്പ

വെന്നാൽ

ഉൾക്കവം മൗനമല്ലിത്തരപെതകമപസ്തൂതവും മാറ്റമോമൽ-
കല്ലങ്ങനീമെറുവ ത്തുംകഴലിണപണിയും മോമളക്കൊണ്ടലാളേ!
ദോഷലാഭിഹൃതം

ഇറയെവേർ, കടകരോഹിണി, പിന്നെരണ്ടാം-
ദീനന്തിമാ നടക്കിഴങ്ങുകൾ, കൊന്നവേർത്തൊൽ
സാരസ്യശാലിനി! വയസ്സു, പെതകതന്വ-
മേര, ത്രയല്ലനിശാഭട്ട, നീലചന്ദ്രനേ,
കടലാടിത്തുഴംവേത, കടകപ്പാല വേർത്തൊലി,
കൊടിത്തുവക്കുറുത്തൊട്ടിക്കട, പുഷ്പാഭലകം,

6

7

തൊട്ടാവൽ ചുണ്ടവേർപാലകളുടെതൊലി, നൽബ്രഹ്മി, പാടക്കി
ഴങ്ങൽ-

പ്രെട്ടീടംനാഗദന്തിക്കട, കൊടിയമലങ്കാരതൻകരയ, മൂക്കു
വട്ടപ്പുതാളിതൻവേർ, തുകൾമുഴവനൊന്നിച്ചതൽതുല്യമാകും
മട്ടിൽതകുന്നതികൾക്കൊടിയിരവിലിടിപ്പിട്ടുസൂക്ഷിച്ചവെള്ളം 8
പിഴയ്ക്കാതെപിന്നെറ്റിനത്തിൽപുലർച്ച-
പ്പിഴിഞ്ഞൊന്നമിച്ചായതിൽദേവതാരം,

മധ്യംഗങ്ങളിൽ) ഏതത്തിനു (നെയ്തിന്റെ) 3-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ
മോശ്വന 4-ാം ശ്ലോകത്തോടാകുന്നു.

4. ഇതനാലിരട്ടി (എട്ടിരട്ടി) ഹൃദയഗവ്യം തമ്മിൽ ചേർന്ന
നതിമെറ സാർവ്വത്രികമായ ക്രമം ഇതു തന്നെയൊക്കുന്നു.

5. ഉൾക്കവം (ഉന്മാദം).

6. ഇറയെവേർ (ദശമൂലം) 6, 7, 8, 9, 10 ശ്ലോകങ്ങളു
ടെ യോജന ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

8. തികൾക്കൊടി (നോമവള്ളി) ഇരവിൽ (തെ രാത്രി മു
ഴവൻ)

വിശാലിന്റെവിത്തം, ബുദ്ധം, കൊച്ചുതേക്കി-
ന്നെഴുംവേരും, നിന്നെത്തുളുമ്പുന്നെഴുംവേരും; 9

ഏറ്റവായാലും, മേലത്തുതെരി, തീവസ്ത്രക്കൾകെട്ടിച്ചവെൺ-
പാലും, ചാണകന്നീതമെന്തിനുകളുംപോലുമുത്രവും, ചേതുമുതൽ
ചാലുകൊച്ചിന്മരിച്ചെന്നെന്തുകൽപാരിച്ചപസ്സാരമാം
മാലുംപാണിമുതലോടുകൾക്കുളം, നീയെന്നിപ്പിച്ചിട്ടമേ. 10

ഇന്ദ്രം, ഗ്രഹങ്ങൾ, കാമിപ്പ, കടുത്തേക്കും, ഭൂപരംപാതകം,
ശുഭം, ലക്ഷ്മി, കളെന്തിവസ്ത്രമെന്തിനാമീനെ മുശിപ്പടം, രാൽ
വരേയാലും, വെപ്പുനീനപെരുത്തോളം, മുണ്ടായിവ
ന്നതേക്കുതൊട്ടുതുമ്പുകൊല്ലമുകിൽജീവിച്ചിന്നിട്ടമേ. 11

മാവേഴ്സപരപ്പുതം

പാടക്കച്ചരിമേലക്കടകളു, കിലു, വേർപത്തു, കേവക്കിഴങ്ങ-
മ്പാടിപ്പെൺചന്ദനശ്രാവണിയിണ, തമിഴാമക്കൊടിത്തുവവേർകൾ
തോടേറ്റംകൊട്ടുമ്പുക്കുളകരിപ്പവേർ, തുവവേർ, വേപ്പുതൻതോ-
ലോട്ടങ്ങിൻതോലി, നിച്ചിററുതിന്നൊട്ടകുറുതോട്ടിവേർ,
ഡാഡിക, ഞൾ 12

ചെറുതേക്കുവേർ, മരിവേർ, കൊരിവേർ, ചെറുചിരവേർ, ഗ
പെരുതവവേർ,
കത്തൊച്ചിവേർ, മുളകത്താണിവേർ, വിൽപ്പൊരിവേർ, വടി,
ത്രിഫല, നീർ, ശതാവരി, 13

9. ദിനത്തിൽ (നാളിൽ) കൊച്ചുതേക്കിന്നെഴും വേർ (ചെ
റുതേക്കിൻവേർ) എരിഞ്ഞുതുളുമ്പുന്നെഴുംവേർ (പുക്ക, മുളക, തി
പ്പലി)

11. ഭൂപരം (പനി) പാതകം (പാപം) ഇന്ദ്രാലക്ഷ്മികൾ (ഇ
ന്ദ്രം, അലക്ഷ്മി ഇവ) എന്നിവസ്ത്രം പുതീരം (ഇവയേരും ശരി
പ്പിക്കുന്ന) അശിസ്ത്രം (സേവിക്കും) വരേയാലും (വലിയ ആ
തുഗ്രഹണബുദ്ധിശക്തിയും) വെപ്പുനീന (ശരീരത്തിന്)

12. വേർപത്തു (ദേഹം) അമ്പാടിപ്പെൺ ചന്ദനശ്രാവ
ണിയിണ (നന്നാറിയിഴങ്ങ, പാർവള്ളിക്കിഴങ്ങ, ചന്ദനം, കേ
തചന്ദനം, ശ്രാവണി, മഹാശ്രാവണി) 12 മുതൽ 22 വരെ ശ്ലോ
കങ്ങളുടെ അനവധം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

പതിമുക്തപതിയൻകട,പുതിയമയിർച്ചുണ്ടവേത,താമച്ചം,
മതിമുഖിമുറിങ്ങവേങ്ങാലതി,രിപ്പക്കാതൽ,വെള്ളുനക്കിൻ
വേർ, 14

ഇക്കൂട്ടത്തെതാഴ്ന്നുവെള്ളിസർക്കായ്കൂട്ടിക്കുപ്പായത്തെയും-
ണ്ടാക്കിത്തുച്ചിട,കററുവാഴ,കരിമുത്തയിൽ,ക്കാട്ടുപീനാറി,കൾ
ഈക്കയ്ക്കുപക്കൊടി,കാട്ടുപിച്ചിയില,വില്ലുക്രാന്തി,വെള്ളുള്ളി,നെ-
ല്ലിക്കാ,വണ്ടി,തളാതിമുത്തായില,യെന്നല്ലൊരിലത്താമര,
കരിങ്ങാലിലവെൺപേച്ചുരപ്പത്ര,മോമൻക്കരിത്തുവ,യീരസ്വന
ഇവ,ഴിഞ്ഞ

കരിന്താളി,തീർന്നില്ലിനിപ്പുണ്ടരീകക്കരിമ്പ,മെറകാതേ!
മുതുകിൻകിഴങ്ങു, 16

കുതന്നൊച്ചിതന്നില,ശതാവരി,കഞ്ചിരി ചണ്ടി,ശുഭമലയിണി,
കരടററിയയുടെനീതകൾ നറുനെത്തോളംപകൻ വെവ്വേറെ 17

മുത്തങ്ങ,ചെമ്പു,കിരിയാത്ത,സുവട്ടുറ്റ,മാർ-
മുത്തങ്ങ,കായമിത്ത്പീർകവേരി,തമ്പു,
മഞ്ഞുതരട്ട,പവിഴം,ഇരിമുക്കിമകു-
രിമേന്തങ്ങ,വെള്ളി,മനയോല,യമുക്കുര,ങ്ങൾ 18

ജാതിപത്രീക,തദ്രാക്ഷം, ജാതിക്കാ,ചെന്നിനായകം,
തീ,താകസിത്താലി,വഴവേമ്പാ,താം പീനാറി,ജീരകം, 19
കുലാവണക്കുതർക്കുത, കട്ടക, കുലക്കൊമ്പു,കാട്ടുതിപ്പലിവേർ,
കടൽ നാക്ക,കമ്പരം,മുക്കട്ട,കരയാമ്പുവെ,രിഞ്ഞിതമെറകുത, 20

താലീസ പത്ര,മഹാസ്വീടതർക്കളമ്പു
കോലുനയക്കുരിഴിതർക്കുത,കത്തുതക്കം,

15. ഈജ്ജാതി മുത്തയില (മുത്തയില, പുഴമുത്തയില).
16. കരിങ്ങാലിലവെൺപേച്ചുരപ്പത്രം (കരിങ്ങാലി, വെളുത്ത പേച്ചുര, ഇവയുടെ ഇല).
17. കഞ്ചിരി (അനയടിയിൽ) ചണ്ടി (കഴിന്താളിച്ചണ്ടി) വെവ്വേറെ പകൻ എല്ലാനീതകളും ഒന്നത്തോളം വേണം പുറത്തുവെക്കുക.
18. സുവട്ടുറ്റം (പൊന്ന) മഞ്ഞുതരട്ട (ദേവതാരം)

- ബാലേ! വിഴാലരി, നന്മപര, കായമുന്ത,
മാലാന്നീടാതിവയശേഷമെച്ചുട്ടി 21
- തൈരും, പാലും, ചാണകനീരും, ശോമുത്രവും, കലർപ്പുതം
നേരുകൊപ്പുണ്, മിതമരവരേ! 'മഹേശ്വരഹിപയം' തന്നെ. 22
- തൈരെന്നപസ്യുതി, മഹാഗ്രഹഭൂതബാധ,
ചെറേറുമുൾക്കെട്ടുതി, യെന്നിവയെത്തുയിപ്പാൻ
മുറുന്നിനമ്മിയിതിനുള്ളവിധം മിട്ടക്കു-
മരുന്നിനില്ലമെത്തമഹേശ്വരേ! 23

അപസ്യാരവിശേഷം

- പുനർകാർഷ്വലി! ത്രിദോഷമതിനാൽ വെറുവേരും, നന്നിപാ-
നത്താലും, മുതിയ നപസ്യുതിയെ നാലാതിപ്പകുട്ടുചിലർ
ശുദ്ധം ബാധനിമിത്തമെത്തുമിതുവാധിജ്ഞാപ്രഹരണിന്റെ മേ-
ദത്താദേവപതിനെട്ടുമാതിരിയിലുണ്ടെന്നു ന്യായമുണ്ടുണ്ടു. 24
- 'വിവരിച്ചാതണമെന്ന' ഭവമുടമട്ടും, ചികിത്സയും, മരുന്നും, നോ-
നവകുടമാഴി! നിൻമൊഴിയെന്നിവനതിനും ചുണ്ടനക്കിടാ
മെന്നാൽ. 25

പ്രഥമാപസ്യാരലക്ഷണം

- നേരത്തിൽ കാൽകാദിമാപസ്യുതിയുടയവനതിജ്ഞാദോട
തുതുവീഴും,
ഭഞ്ജിക്കും പിന്യുതമേറടവു, മവനമെന്നാബാധമുണ്ടാക്കവാനാത്

21. യക്ഷമിഴി (കഴഞ്ചി) കായമുന്ത (തൃഫല) അധോഷം (കൈ)
22. പ്ലതം (നെച്ചു) 'മഹേശ്വരഹിപയം' മഹേശ്വരം എന്ന ആഹാരത്തോടു (പേരോടു) കൂടിയതു്.
23. അപസ്യുതി (അപസ്യാരം) ഉൾക്കെട്ടുതി (ഉത്ഥാദം) ഇതിനു (മഹേശ്വരമെന്നതിനു)
24. ത്രിദോഷം (വ്രതം, പിത്തം, കഫം) അപസ്യുതിയെ (അപസ്യാരത്തെ) മേദത്താലേ (വൃന്യാസംകൊണ്ടു) അനൂർ (വേറെ ചിലർ) ഈ രണ്ടുപക്ഷങ്ങളും ഗ്രാഹ്യങ്ങളാകുന്നു.
25. അവയുടെ (പതിനെട്ടുവിധമുള്ള അപസ്യാരങ്ങളുടെ) മട്ടം (ലക്ഷണവും)

പ്രഥമാപസ്തോരവികീൗടം

മുഞ്ഞപ്പത്രം, മുറിഞ്ഞതൊലി, മുറിവിനതെങ്കി കാർമുരക്കിന്റെ

തോല,-

മുറിഞ്ഞപ്പാലോടുചേർത്തുളളിതുകൾടെയന്നീർകൊണ്ടുചെയ്യട്ടെ

നന്ദം. 26

പത്താരിതെലം

ചൊൽക്കൊളളുന്നാരിലത്താമര, കട്ടമണലാംകാട്ടുപിന്നാറിതൻവി-
ഷ്ണു ക്വാന്തി, കഞ്ചിരി, തൃച്ചിട, കളമ കരിന്തമ്പ, മൈലാഞ്ചി, തീൻ
ഇളളട്ടത്തിന്റെന്നീരിൽകലമലമകരള! കത്തുകക്കം, വയമ്പോ-
ടൊക്കത്തീച്ച, ഗുപഗന്ധ, പ്പുഗ, കളകിലി, വററിക്കർകല്ലം

കലക്കി 27

ആരോമണെന്നുവളിച്ചെണ്ണകളോടു വിപചിച്ചെണ്ണയിൽപി

ലിതൻക-

മണ്ണാമരന്നായിക്കരിച്ചിട്ടുഞ്ചെ പെരുമാറേണരിമാലടങ്ങാൻ,
'വാരാഹീമന്ത്രവിദ്യാ'ദികളരമുതവിട്ടുള്ളാമീയെണ്ണയലേ
പാരിച്ചൊന്നാമപസ്തോരവുമടനൊഴിവാമെന്നുരേജുണകോങ്ങാൻ? 28
എരിഞ്ഞിയിലവെണ്ണീർമുൻപറഞ്ഞപടിമേനിയിൽ
പുരട്ടിയാലടങ്ങുംചോൽനരണൊന്നാപേസ"മൃതി. 29

26. ആദിമാപസ"മൃതി (ഒന്നാമത്തെ അപസ"മാരം) അന്തി-
മം (സാമംസമ്പദ്യസമയത്തു) തന്മർദവും (മണ്ഡലവും) കഞ്ചിക്കം
(നഗ്നിക്കം) മുഞ്ഞപ്പത്രം (മുഞ്ഞയുടെ ഇല) കാർമുരക്കിന്റെ (ക-
രിമുരക്കിന്റെ)

27. കഞ്ചിരി (ആനതടിയൻ) തീച്ച" (കൊട്ടവേലിക്കിഴ-
ങ്ങ) അഗുപഗന്ധപ്പുശകൾ-അഗുപഗന്ധം (അമുക്കരം) പശ (നറുവ-
റ) ഇവ. 27-ാം മണ്ണാകത്തിന്റെ യോജന 28-ാം മണ്ണാകത്തോടാ-
കുന്നു.

28. വിപചിച്ച (കാച്ചിയ) ഈകാൽ (ഒന്നാം അപസ്തോരം)
"പെരുമാറേണം" എന്നതുകൊണ്ടു മേൽപുരട്ടുക, നന്ദം മുതലായവ
ചെയ്യാമെന്നു ധരിക്കണം. വാരാഹീമന്ത്രവിദ്യാദികൾ (വാരാഹീ-
മന്ത്രവിദ്യമുതലായവ) ഇവ മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട
ങ്ങവയാകുന്നു കേവലമായ തെലംകൊണ്ടു കിട്ടുന്ന ഫലംവിശുദ്ധി
വരുത്തിയാൽ ദപിഗുണീഭവിക്കുമെന്നു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ.

ചിതീയാപസംമാരലക്ഷണം

നന്നക്ഷീണം, കട്ടിക്കുന്നതിനുകൊതി, കളിപ്പൈങ്കിടലാമെയ്യു
 ചിപ്പം,
 പിന്നെത്താനേവിറയ്ക്കുംവയർ, ചിലസമയം ബോധമില്ലാതെവിഴം
 അന്നോരവായിൽനിന്നും അന്നിരകൾവരും, വീക്കമുപോക്കി
 ഉണ്ടാകും-
 ഉട്ട, നന്നിരണാമപസംമാരമതടയവനിൽ കാണുമിലക്ഷണങ്ങൾ. 30

ചിതീയാപസംമാരചികിത്സ

മായേരണാമപസുമാരമതടയവർമോഹിച്ചുവീണാലുടൻതാൻ
 'മാതൃരീതി' മോ, കേഴുപാകമിതമോമന്ത്രമോ, കന്മോതി
 ദ്രവം കണ്ണത്തലഭൂമി മുറ നടകളിലുതട്ടെ, യെന്നിട്ടുതന്നം.
 ജ്വരമില്ലാത്തോടൊന്നോർപ്പനരൊത്തശരണം നസ്യമല്ലാതെ
 യില്ല. 31

നസ്യവിധി

കറുകക്കുല, കുറുകക്കുറുപ്പിത്തീ-
 മര, പിന്നെക്കുറുപ്പിതൻപലാശം,
 കഴിയാന, യിവററിനാൽചമയ്ക്കും
 കിഴിമുക്കിൽ പിഴിയട്ടെ മുർപ്പനീങ്ങാൻ. 32

പുതുപ്പി ഗുളിക

പിന്നാരിപ്പുളിയായില, വീളികൾനൽശ്ശോരോചനം, തീനതി-
 ല്ലാനപ്പിണി, വയസ്സ, തുല്യമിവയെപ്പച്ചിൻറകൃത്രത്തിനാൽ

29 മുർപറഞ്ഞപടി ('വാദാഹിമന്ത്രാ'ദികളെ രൂപിച്ചു)
 നന്ന [അഷ്ടമ] അപസംഗതി [അപസ്മാരം] അടങ്ങുംപോൽ.

31. മോഹിച്ച (ബോധംകെട്ട) ഉപരി (മേൽ) കമിതം
 [പറയാപ്പെട്ടതു] മന്ത്രമോ [വാദാഹിമന്ത്രമോ] മന്ത്രം [മെല്ലെ] മാതി
 [രൂപിച്ചു] ദ്രവം (പിന്നെയും പിന്നെയും) കണ്ണത്തലഭൂമി മുറ നടകളി
 ൽ കണ്ണം (ചെവി) തല, ഭൂമിഗന്ധ [മണ്ട പുകകളുടെ നടു]
 ഇവയിൽ.

32. പലാശം (ഇല) ഇവററിനാൽ (ഇവചെയ്തു) മുക്കിൽ
 (മുക്കിൻറ ചട്ടകളിൽ) മുർപ്പ (മോഹാലസ്യം).

തന്നോളം ഉദവാണിമൃഗദിവസംപേരിച്ചുലത്തക്കത-
സ്ഥാനം നേടിട്ടുമാറ്റുതട്ടിനിഴലിൽ സ്ഥാപിച്ചുണക്കീടണം. 33

നസ്യനന്തരമീശഹാതുളികകൊങ്കപ്പാലിലല്ലെങ്കിലോ
നൽസപ്പിസ്സിലും ചുവപ്പുചുവപ്പുതളിരുകൾ നായിക്കൊടുത്തിടണം,
ഉത്പാദനത്തെ ചുരുക്കുന്നതുമായി വെട്ടുന്ന കഴിച്ചാൽ, വെറും
ഒന്നാസ്സല്ലേപതിനഞ്ചുനാൾക്കകമറ്റാണുമാപസ്യാരമാൽ. 34

വചാതുതസ്സാദി ചൈതലം

വയസ്സ്, സ്തൽക്കുതുക്കം, നറുവശ്ശ, യമുക്കരം,

വെറുംപിന്നാറി, യിവയെസ്സും പേരിച്ചുവാനിയിൽ. 35

പ്രകീർച്ചാപ്പുറയുൽച്ചോരയു, മതിനടന്നെർപാതിനീക്കോഴി

നെയ്യും

നത്തുലുംണെണ്ടുതൻചോരയു, മുടയവെളിച്ചെണ്ണയല്ലെങ്കിലെണ്ണ
മുരളിസ്വധിച്ചനസ്യക്രിയതുടക്കമോ, ചെറുതോന്നിക്കയോ, നാ-
ക്കത്താമലപിക്കയോ, ചെങ്കിട്ടകിലുകൊമ്പിവിധാധിവേരനറു

പോകും. 36

തൃതീയാപസ്മാദരലക്ഷണം

പെട്ടെന്നൊക്കെങ്കിലും വീഴുക, യഥാമവൃത്തങ്ങൾ പൊന്തപോക

ബോധം

കെട്ടാവാളും നീലംകാതുക, യിവയെവനിൽ ചേർന്നുണ്ടാപ്പെട്ട ന

തിട്ടം മൂന്നാമപസ്യാരമതുടയവനാണപ്പോലെന്നുറപ്പുൾ-

ക്കട്ടിൽ കൂർക്കോണ്ടുനസ്യക്രിയയിൽ മുതിരണം താമസിക്കാതെ

വൈദ്യൻ. 37

33. അവിളി (പച്ചക്കുപ്പുരം) ലത്തക്കസ്ഥാനം നേടിട്ടു
മാറ്റ (ലത്തക്കസ്ഥാനം) സ്ഥാപിച്ച (വെച്ചു.)

34. നസ്യനന്തരം (നസ്യത്തിനു ശേഷം) നൽസപ്പിസ്സിൽ
(കൂട്ടിലാത്ത നെയ്യിൽ) ഇതു (ഘൃതം) ഇവണ്ണം (മുലപ്പാലി
ലോ, നെയ്യിലോ ഉറച്ചുചേർത്തു)

35. 34-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അന്വയം 36 നോടുകൂടെ.

36. നീക്കോഴി (കളക്കോഴി) തത്തുലും (കളക്കോഴിനെ
മുട്ടാട്ടു സമം) എട്ടുവയസ്സു തികയാത്തവർക്കു വെളിച്ചെണ്ണയെന്ന
താണ് അധികം നല്ലത് സാധിച്ചു (കാച്ചിയതിച്ചു) ആലേപിച്ചു
(തേച്ചിക്കയോ, ഇവിധാധി (രണ്ടാമപസ്യാരം)

37. പുമാൻ (പുരുഷൻ)

തൃതീയാപസ്താവ ചികിത്സ

നന്ദഗുണിനഃ

കറുക, കരിന്തകരയിട, ക്ഷതസൊച്ഛിക്കരഃ പര്യന്തയില, കളിനി
കരമുളക, കാഞ്ഞിരത്തരുപെറ്റമീന്തിക്കണ്ണി, വെളുത്തളി, 38
കടുത്തകരുണൊച്ഛിനിയിലി പരേച്ചരച്ചിട്ടു—
ഈക്കാടാരുപടിതീർത്തതാം ഉളികപോർമുലപ്പാലതിൽ
പോടിപ്പവിതറിക്കലത്തിയ തുകൊണ്ടനന്ദഗുണഃ—
തനിട്ടനതുപെരുത്തുന്നനവനുബോധമുണ്ടാകുവാൻ. 39

ആർച്ചാദി ആവണക്കണ്ണ

കിരിയാത്ത, വയറു, കായ, മേലത്തരി, നൽപ്പച്ചില, കത്തുകക്കം
ഗിരിമേളികടലാവണക്കിനങ്ങാംകുത, പീനാറിയരച്ച
ചേർത്തിരതല്യാം 40

വെറുംത്രിഫലതൻകഷായമതിലാവണക്കണ്ണയെ
ശരിമേളുതമുതുമോടവിധം ചിപ്പുനാവിന്റെരേൽ
പുരട്ടിട്ടക, നന്ദഗു, മിശ്രിതകൾചെയ്ത കിർമുണാരുതാ—
മൊരുകൊഴുപസ്മൃതിയ്ക്കുരുതിവന്നിടംവല്ലഭേ! 41

ചതുർത്ഥാപസ്താവലക്ഷണം

നാലാമപസ്മൃതികലസ്വർകണ്ണുകാണാൻ
മേലാതെയും, ചെവിയടഞ്ഞുമുണച്ചുകെട്ടും,
മാലേറുവീഴുമുടനന്ദമല്ല വില്ല
പോലേവളഞ്ഞുവെളുമാവർത്തൻഗരീരം. 42

38. കാഞ്ഞിരത്തരു (കാഞ്ഞിരമരം) പെറ്റമീന്തിക്കണ്ണി (കാ
ഞ്ഞിരത്തിന്മേലുണ്ടായ ഇത്തിക്കണ്ണി) 38-ാം ശ്ലോകത്തെ 39-ാം
ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം. (വേപ്പിന്മേലുണ്ടായ ഇത്തിക്ക
ണ്ണി എന്നൊരു പക്ഷാന്തരവുമുണ്ട്.)

39. തീർത്തതാം (ഉത്തട്ടി നിഴലിലുണക്കിയ)

40. ഇതെല്ലാം അർച്ചചേർത്തു—40-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോ
ജന 41-ാം ശ്ലോകത്തോടുകൂടുന്നു.

41. അപസ്മൃതിയ്ക്കു (അപസ്താവത്തിന്നു)

42. അപസ്മൃതി (അപസ്താവം) ഉണർച്ച (ബോധം)

ചതുർഥാപസ്ഥാന ചികിത്സ

കണ്ണിലെഴുതുവാൻ

സുരപ്രവരഗോപമാടുകഴിയുന്ന, കന്നിക്കുരു-

പ്പരിപ്പി, തുകൾകയ്പുന്നീരതിലരച്ചുത്തങ്ങനെ

ഉരട്ടിയൊത്തവത്തിനുവരലരികൊന്നിർത്തന്നിലൊ-

ന്നാരുച്ചിഴിയിൽപെട്ടുത്തണമവക്കുബോധംവരാൻ. 43

ശൃംഗപഞ്ചകാദി നെയ്യു

കൊമ്പഞ്ചിഞ്ഞിടീനജീരകത്തെയ്യുസിദ്ധമാക്കിദ്രാപുഷ്പനീരിൽ

അരച്ചുകുച്ചിടീനനെയ്യുശിച്ഛാലസെട്ടുമിക്കൂട്ടുശമീവികാരം. 44

പഞ്ചാമപസ്ഥാനലക്ഷണം

ശൈത്യല്ലാം പട്ടനീറുക, വിറമിഴിവട്ടയ്ക്കുക, ശിരോധമില്ലാ-

നെയ്യുപാദം പരദക്ഷമമാടുകിടയായ് വീണ്ടുപൊയ് പോകപിന്നെ

കുടുംകാലുംകുറുത്തീടുക, അവയവശൈഥീല്യം മിച്ചൊന്നതൊക്കെ-

ല്ലൊല്ലൊഞ്ചാമപസ്ഥാനമതുകയവനിൽ ചേർന്നാകമാകമേതു. 45

നേരവലിച്ചതലരോമമുടൻമുറിഞ്ഞു

പോന്നപക്ഷമവനങ്ങുചികിത്സചെയ്യും

വേരറ്റുപോന്നിടുകയാണതുതീരെയെങ്കി-

ലാദേഴ്നാശിക്കുകവൻമുതനാകമല്ലോ. 46

43. സുരപ്രവരഗോപം = ഇന്ദ്രഗോപം (ഞാഞ്ഞുള്ളം) വ
ത്തി (വിരൽവടിവായ ചുളിക) പെട്ടത്തണം (പുട്ടത്തണം) അലക്ഷ
(ചതുർഥാപസ്ഥാനക്കാക്ക)

44. കൊമ്പഞ്ചു (പോത്തിൻകൊമ്പു, പലണ്ടാമൃഗത്തിൻ
കൊമ്പു, കൃഷ്ണമൃഗത്തിൻകൊമ്പു, ആട്ടിൻകൊമ്പു, കടകൊമ്പു)
സുവിഷുമാക്കി (അച്ചുകലക്കി) അഗിച്ചാൽ (സേവിച്ചാൽ) ഈ
വികാരം (നാലാമപസ്ഥാനരോഗം) അസെട്ടുമിക്കൂട്ടുശമം (നീലമം)

45. അവയവശൈഥീല്യം (അവയവങ്ങൾക്കു അഴച്ചിൽ)

46. അതു (തലരോമം) തീരെ വേരറ്റു (പറിഞ്ഞു) പോന്നി
ടുകയാണ് എങ്കിൽ അവൻ (അഞ്ചാമപസ്ഥാനമുള്ളവൻ) മൃതൻ (മ
രിച്ചവൻ) അഞ്ചാമപസ്ഥാനരോഗം ചിലക്കു ശമിച്ചും, ചിലക്കു മറി
ച്ചും കാണപ്പെടുന്നതിനാൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു സൂച്യസാധ്യപാ
ക്കു വിശദാക്ഷിപ്പിവിടെ പറയപ്പെട്ടു.

പഞ്ചമാപസംമാരചികീൽസ

നിബദ്ധമാദിപൊടി

വേപ്പിന്തൽപൊല,പെഞ്ചലകുളയ മയുരാനുഥി,പഞ്ചാതു
 ധോപ്പംപി വാരി,മുളളിക്കൊലിയെ മുതിയവട്ടപ്പുറം,ഗുഹിൽ
 നാൽപ്പന്നിത്തരറ,പാദായുധനഖര,നിശാ,പഞ്ചഗന്ധ,താളാതം
 ഇപ്പംശർപ്പാണി'കുരൻചിറകൊടെലിലം,മൂന്നുകാ,കത്തുകക്കം, 47
 പയിർകളന,ഥനറുവൾ,പിമ്പരത്ത,
 നെയ്യൊട്ടുപെക്കിവനൻപൊടികൊണ്ടുതന്നെ
 ഇപ്ലവേനിയനരൻകിടപ്പകത്തു
 പെപ്പുകയുണമുണ് പൂവിക്കുവാനായ്. 48

നന്ദുത്തിന

സാരംഗാക്ഷി'മുറിക്കുതൻക നൂമുങ്ങിൻതൊലുമൊക്കുന്നപൊൻ—
 കാരത്തത്തുതുവീദളങ്ങളുടെനീർകൊണ്ടിട്ടുച്ചാദരാൽ
 ചേത്തമുളവാക്കിടംഗുളികചേത്താമുലപ്പാലിനാൽ
 നേരേനാവനമാചരിച്ചനരതം തരൻദമുണ്ടാകരമ. 49
 ഏരിഞ്ഞിക്കരക്കൽക്കെഴംകാമ്പുപൊതം—
 ദംതുവമേലുള്ളപൂവിന്റെനീരിൽ
 നരച്ചിട്ടകണ്ണിൽപ്രയോഗിക്കീലുംകൈ—
 വംതപഞ്ചമാപസം'തൃതിക്ഷാർദ്ധോധം. 50

47. മയുരാനുഥി (മയിലിന്റെ എല്ല) പാദായുധനഖരനി
 ബാപഞ്ചഗന്ധങ്ങൾ— പാദായുധനഖരം, (കോഴിനഖം) നിശ, (വ
 റുതത്തൾ) പഞ്ചഗന്ധം, (ഇനവേലി, രാമച്ചം, കൊട്ടം, ഇരട്ടിമ
 ധാം, ചാടനം) ഇവ മൂന്നുകാ (ത്രിഫല) 47ാം ശ്ലോകത്തെ 48-ാ
 മത്തെതിനേണ്ട യോജിപ്പിക്കണം.

48. ഇമുല്ലൽ (പഞ്ചമാപസുരം) നരൻറ (ആളിന്റെ) ഉ
 ണപ്പ (ബോധം) ഉദിക്കുവാനായ് (ഉണ്ടാക്കുവാൻ)

49. തുളസീദളങ്ങളുടെ (തൃത്താവിലകളുടെ) ഉളവാക്കിടം
 (ഉരുട്ടിനിഴലിലുണക്കുന്ന) നാവനം (നസ്യം)

50. പ്രയോഗിക്കീലും (എഴുതിയാലും) പഞ്ചമാപസം'തൃതി
 ക്ഷാർക്ക (അഞ്ചാം അപസ്മാരമുള്ളവക്കു) ബോധം കൈവരും.

പാദാദിപഞ്ചഗവ്യം

വർഷാദക്ഷിണം, ശംഖപുഷ്പമുദടി, നീളവളത്തിന്റെ വേ-
 ളം, തിളയ്ക്കൽ, കക്കൊപ്പിമേവരി, തുകളാൽകചാമം, കരിന്താതിയും
 വേമ്പനാമ്പയ്യമാതൃകളും സാക്ഷാൽവെളുത്തുള്ളിയും
 സമ്പന്നിപ്പതിനി, തരംപരിപചിക്കുംപഞ്ചഗവ്യത്തിനെ, 51
 'തപരിതാമന്ത'മോരായിരമുതൽക്കുട്ടുപിച്ചുവേണ്ടതുണ്ണിച്ചാൽ
 മരമഞ്ചാമന്തയപസ്യമണ്ണവിട്ടമെന്നിതമരവൈദ്യമതം. 52

അഷ്ടാപസ്മാരലക്ഷണം

മിഴിയിളകാതാവുക, മാർകഴിയാക, പനി, മേഘാപലഗാമിപ്ലവക,
 പിച്ചയന്തിവരപനിട്ടുള്ളപ്പോഴാണാതാപസ്മാരം. 53

മേന്മാണതു വരലർതൻപുതുനീരാഴക്കും
 മേന്മത്തുകണ്ണുകളുതട്ടിമിഴിച്ചുകൊണ്ടും,
 പാരിച്ചുചീല്ലിവിറയ്ക്കാൻ, മിരിപ്പവന്ന-
 ഉളാതാപസ്മാരവികാരമസംഭവമല്ല. 54

അഷ്ടാപസ്മാരചികിത്സ

കടപത്യാശ്ചിഹ്നം

കടകപ്പാലവേരിൽ താലോട്ടംതീഫല, മുഞ്ഞവേൾ,
 ഇടിച്ചിതുകളാലുണ്ടാക്കിടംനിഷ്ണാമവാരിയിൽ 55

51. കചാമം (കഷായം) സമ്പന്നിപ്പതിന്നു (അച്ചുകുടൽ
 വാൽ) പരിപചിക്കും (കാച്ചുന്ന) പഞ്ചഗവ്യത്തിനെ (ദോഷവും,
 ഭൈർ, പാൽ, ചാണകനീർ, നെയ്യ് ഇവയെ) 51ാം ശ്ലോകത്തെ
 52-ാമതതിനോടു അനുധിക്കണം.

52. അരം (ഉടൽ) അപസ്മരണം (അപസ്മാരം) അതാ
 വൈദ്യമതം (അശ്ചിനീരവന്മാതാദേവക്ഷിം).

54. ചീല്ലിവിറ (പുരികങ്ങളുടെ ഇളക്കം) അപസ്മരണി (അ
 പസ്മാരവികാരം (രോഗം) അസാധ്യമല്ല (സാധ്യമാണ്) ഇവ
 പുനീർ കണ്ണിലോഴക്കുമ്പോൾ കണ്ണുതട്ടി മിഴിച്ചുകൊണ്ടും, പുരിക
 നെൽ ഇളകാതെയും ഉള്ളവന്റെ അഷ്ടാപസ്മാരം അവനെ മരി
 പ്പിച്ചും.

55. 55ം, 56ം, 57ഉം ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനുധി
 കണം.

കടലപ്പു, കൂട്ടുനീപ്പലി, കൊടിയകരീത്തുവ, യാറുരുത്തയില,
'ഉടനീവതൻനീർവീഴ്'ത്തിക്കൊടുവേലി, വയസ്, കത്തു തക്ക, മിവ 56
തെന്താക്കിയരച്ചുട്ടിത്തൊലിനൊന്താക്കിടിക്കുറർതൻ
നെന്തുംപെറ്റുപചിപ്പുസന്ധികളിലും, പുവേണി'നാവിതലും,
പെന്തേത്തുകയും, തകർന്നിടുകയും, നമ്പും പ്രയോഗിക്കയും,
പെന്താളിതൊന്താപ്പാലൊയൊഴിവാക്കാമപസ്സാതവും. 57

സപ്തമാപസ്മാരലക്ഷണം

വയറിനമ്പിപ്പു, മഞ്ചോധക്ഷതം, ദൌർബല്യം, അശ്വാസനാശം, ക,
നാശമിവതൊന്നുള്ളാർക്കിയലും, മരണമാപസ്മാരം. 58

സപ്തമാപസ്മാരചികിത്സ

പൊന്നിൻപാത്രം, മന്ദലതേജി'വരിയും, നൊല്ലംകുറെട്ടുതും
പൊന്നിൻകണ്ണു പൂമിട്ടപാത്രം, മുരുകത്താലേ നിറച്ചുങ്ങിനെ
നന്നാവോളം മേപ്പാർമ്മത്ര'മുവ'പിട്ടും, ചാമപസ്മാരമേ
രൊന്നായ'ഞ്ചോധകൊമ്പി'ണുവ'നിലവെള്ളംതളിച്ചിടണം. 59

പിന്നീടസന്ധികളിലും, സന്ധിയിലും, നെ,
നിന്നിപ്പറഞ്ഞുത. മുരുകമാപ്പു തക്ക
നന്നായ'പുരട്ടിടണം, മെൻനളിന. ക്ഷി'നസ്യ-
തതിന്നുംകഴിപ്പുതന്ന, മായതു നന്നോപാതം. 60

ശിശുവൽക്കാഴിപ്പുതം

മുറിഞ്ഞുവെൽക്കലും, മുകിലു, പഞ്ചകോലം, ഗന്ധ-
വരീക്കടയൊടൊത്തപപ്പട്ടുണ്ണം, കൊടിയുവവേർ,
ഗരിയ്ക്കിവകയായമാക്കിയ തലക്കഴഞ്ചിക്കുത-
പ്പരിപ്പുക തന്നോപ്പിവെറോടയമോതകംതോയരം, 61

56. ആറുരുത്ത (പുഴുരുത്ത)യില.

57. അമക്കിടിക്കുറർ—ആമ, കിടിക്കുറർ (വവിത പ
ന്നി) ഇവ പചിച്ച (കുച്ചി) നൊന്ത (ഉന്മാദം)

58. മഞ്ചോധക്ഷതം, ദൌർബല്യം, അശ്വാ
സ്യം, (ശക്തിയില്ലായ്മ) ഇവ.

59. മുരുകത്താലേ (വെള്ളംകൊണ്ടു)

60. സന്ധിയിലും (നാവിതലും) ഉത്തരം (ത്രേപ്പം) കട
തക്ക (നെന്തിനെ) 'ശിശുവൽക്കാഴി'യെ.

വെള്ളള്ളി, ദ്രുംബപുഷ്പക്കട, കളമവയമ്പോടുകാര്യം, ത്രിജാതം,
തെല്ലിട്ടവൃങ്ങൽവെൺപേച്ചരയിലയുടെനീരാട്ടപോഷിപ്പിണക്കി
മമല്ലെക്കാച്ചംകുറുപ്പു തിട്ടമൊ തപശുവിൻനെയ്യു നാവികലേനി-
ല്ലെല്ലാമെടുപ്പിലുംതേപ്പതു, മനീശമശിക്കുന്ന തും, നന്നിതിങ്കൽ. 65

വിലപമുലാദി ഘൃതം

മുശോ! തുവളവേത, ചുണ്ടമുരട്ടിൻതോൽ, മൃ നുകാ, ശംഖപു-
ഷ്പത്തിൻവേദി, വ തൻകഷായമതിലേലാവലുകും, കന്തരം,
മുത്തങ്ങ, മച്ചമുചീരവേത, കശിനദുംവെള്ളള്ളി, പെണാൻകള-
സൊരതല തരരി, ചെന്നിനായക, മകിൾ, കായ, ഇൾവൈദേഹി
യാൾ, 66

നിൻപത്രൻകേറിടംപക്ഷി തൻപീലി, തിറയൊക്കയും
സമ്പേഷ് ച്ചാവണക്കെണ്ണ, പിശുട്ട വിശ മിറശോണിതം, 67
വെൺകോഴിപ്പോര, വെൺപേച്ചരയിലയുടെനീർ, വെള്ള
മനീശൻരക്ഷാരം,

കൊങ്കുപാല, സ്തം, യോപ്പിപ്പിവയൊടെ തമനൈകാച്ചിമുച്ഛാചു,
പൊക്കിൽ,
തൻകണ്ണും, കണ്ണും, നാവേ, പുകളി, വയിലണപ്പിക്കയുംനസ്യവുംചെ-
യ്ക്കുകിൽചെററയുമാപസ"മൃ തിയമതകയില്ലാമിലും,
ചാതശീലേ! 68

എട്ടാമപസ്യാരമീയനുംബാധംകെട്ടുള്ളകട്ടിപ്പിത്തനാദിയെന്നാൽ
പെട്ടെനതൻരമുദിയ്ക്കു, മിപ്പേർനാട്ടെണ്ണ തൻവീഴ്
മിവണ്ണമല്ലോ, 69

65. അനിരം [നാൽതോറും] അശിക്കുന്നതും (സേവിക്കുന്ന
തും) ഇതിങ്കൽ (ചുട്ടാം അപസ"മാരത്തിൽ) നന്ന.

67. 66, 67, 68 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവായിച്ചുകൊ
ള്ളണം.

67. നിൻപത്രൻ (സൂത്രപണ്ണൻ) കേറിടംപക്ഷി(മയിൽ)
സ്തംഭൻ മയുരവാഹനനാണല്ലോ. സമ്പേഷിച്ച് (അരച്ചുകലക്കി)
ശോണിതം (രക്തം)

68. കണ്ണും (ചെവി) അണപ്പിക്കയുംപെട്ടത്തുകയും (പെത
മാറുകയും) അഷ്ടാപസ"മൃതി (ചുട്ടാം അപസ്തംഭം) ആയിലും അമ
തകയില്ല (എല്ലാവക്കും ശമിക്കും)

69. ഇതു ('വിലപമുലാദി'ഘൃതം) ഉദിക്കും (ഉഭയാകം)

നവമാപസമാർദ്ദലക്ഷണം

വിട്ടീടാതിന്ദിനങ്ങൾക്കുണ്ടലത, പനി, യെന്നല്ലഭൃദ്ധാന്തി, രോധം
കെട്ടിട്ടുണ്ടുൾവലക്കൈവിന, പുനഃപലിർവാമദാഗത്തുചീക്കം,
പ്രഷ്ഠിദാഗമംതുട്ടത്തിട്ടുതളുക, നരയുംചോരയുംവാതിൽനിൽ
നോട്ടൊട്ടായിച്ചാടുക, നീയഴലുകൾ നവമാപസമുതി

അറങ്ങുന്നു, 70

നവമാപസമാർദ്ദചികിത്സ

ഈരോഗം പുഷ്പമുട്ടായണയുകിൽമലമു തുങ്ങൽചോകാതെന്നാടി-
ദാഗമംവീര്യത്തു മാളിനകമഹാഹി! നരൻകാലനൊച്ചെന്നാകാണം
നേരമേണലക്ഷണങ്ങൾക്കൊരു മികവുവരാത്തീട്ടു
ത്തിരുലോപോൻ-

കാരം പുഷ്പിച്ചുചേക്കിപ്പുതിയതുസംഗീതകൊണ്ടുനസ്യം

പ്രധാനം, 71

പാശുപതം മറ്റൊരു

കാഗമംവേർപാതിനാൽതീ ത്തതിലമശേഷപ്പുഷ്പങ്ങൾ നൽ

നീതളട്ടി-

കാർകനം, ത്രിജാതം, ത്രികട്ട, വരിയകൊമ്പഞ്ചി, നിപ്പഞ്ചഗായം
നാഥോ! കേൾനാഗദതിക്കടയൊട്ടകത്തൊച്ചിഞ്ചുഴംവേദനല്ലി-
ക്കാ, താനിക്ക, കട്ടക്ക, കട്ടക, കട്ടിവയെക്കല്ലമാക്കിക്കലക്കി 72

70. അബലത (ലക്ഷിയില്ലായ്മ) മൂർദ്ധാന്തി (തലനോവു)
വാമദാഗത്തു (തുടത്തുപറത്തു) ദൃഷ്ടിദാഗമം (കണ്ണിനെ) നഴലു-
കൾ (ഉപദ്രവങ്ങൾ) നവമാപസമുതിക്കാരൻ (9ാം അപസമാ-
രമുള്ളവൻ)

71. ഈ രോഗം (ഭവതാം അപസമാരം) പുഷ്പമുട്ടായ് (ല-
ക്ഷണത്തികുവാട്ടുകൂടി) നാഭിദാഗം (പൊക്കിൽ) നരൻ (മാ-
മ്പൻ) കാലനൊച്ചെന്നാകാണം (മരിക്കാം) ഇട്ടുത്തതിരുലോ (ഭവ-
താം അപസമാരത്തിലാകട്ടെ) പുഷ്പിച്ച (പൊടിച്ച്) പരിപുഷ്പി-
ക്കുന്നതായ നവമാപസമാരം അസാധ്യമാണ്. അപരിപുഷ്പി-
ക്കുന്നതായ നവമാപസമാരം ഈ നാസ്യംകൊണ്ടു ശമിക്കും.

72. വേർപാതിനാൽ (ഭ്രാമൂലത്താൽ) കൊമ്പ് അഞ്ചു
(പോത്തിൻകൊമ്പു, ചുണ്ടാളുഗാതിൻകൊമ്പു, കൃഷ്ണമൃഗാതിൻ

മെത്തം, പശുവിലും, പാണകത്തിൽ
നീനും, പാലും ചീറ്റി വെച്ചു പാത്രം
ആരോഗ്യമേൽത്തേർവെള്ളം, പെരുന്തെന്തേൽ
നാരിയെഴുതേ! കാച്ചി വെപ്പിച്ചിടേണം. 73

ഓഷ്ഠപ്രതിരോധമുള്ളതുവിടുന്നതാമി
ചുട്ടറുപാശുപതം നെയ്തിനെതിർപ്പുപാലേ
ഒട്ടോട്ടം ചോലാർ മുതവിട്ടുകൊടുത്തുവെന്നാൽ
കിട്ടും മരണവരികാകമപസം മൃതിയ്ക്കും. 74

ദശമാപസം മാതൃലക്ഷണം

പത്താമപസം മൃതിയിൽ മെന്തിനപ്പുറം
മെത്താതെയാവുക, പാതകം, ചുട്ടറുതൽ,
ഇത്തീവ്രമാലുകൾ വിടാത്തുവാം ചിലപ്പോൾ
മെത്താതെയാവുക, പാതകം, ചുട്ടറുതൽ, 75

ദശമാപസം മാതൃലക്ഷണം

അന്നേരം കൊടുത്താവില്ല വിശദമുപാലമുള്ളതിനാൽ
തന്നെ മൂക്കിന്റെ രണ്ടോകളിലുമുപദേശിച്ചു ബോധം വരുത്തി
കുനീൽ ചൊന്നേരം നെയ്യോ, സൂര്യം, 'വലിയകലാണകം'
നെയ്യോ, നെയ്യോ, 76

കൊമ്പ്, ആട്ടിൻകൊമ്പ്, കലശാമ്പ് 72-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ
അർത്ഥം 73-ാം ശ്ലോകത്തിനോടുകൂടി.

74. അപസം (അപസംമാതൃലക്ഷണം) നവമി (സമ്പന്നത) അകം (അപസം മൃതിയ്ക്കും) അപസം മൃതിയ്ക്കും (അപസംമാതൃലക്ഷണം) അകം (അപസം മൃതിയ്ക്കും) കിട്ടും.

75. അപസം മൃതിയിൽ (അപസംമാതൃലക്ഷണം) മെത്ത (മെത്താതെയാവുക) തീവ്രമാലുകൾ (കുറിയോപദേശങ്ങൾ) വിടാത്തുവാം (എപ്പോഴും ഉണ്ടാകും) മരണവെളി (മരണവെളി)

76. അന്നേരം (ബോധമുള്ളതാക്കുക) വിശദമാക്കുക (വിശദമാക്കുക) അപസം ചിട്ട (പിഴിഞ്ഞു) കുനീൽ ചൊന്നേരം നെയ്യോ (പാശുപതം) വലിയകലാണകം (മഹാകലാണകം) മരണവെളി (മരണവെളി) ദശമാപസം മൃതിവ്യാധി (പത്താമപസംമാതൃലക്ഷണം)

എറ്റുക്കാട്ടുപാലം^൧ താലൂക്കിനും

ആദ്യം പുറത്തു പറയാനാകാത്ത സംഭവം
പ്രേമാഭിഷേകം, തലച്ചുറ്റി മറഞ്ഞു പിന്നെ
നാലുകെട്ടിച്ചുകെട്ടി "നാലുകെട്ടി, നാലുകെട്ടി"
താൻ വെച്ച് ഭർത്താവായതുക, താൻ വെച്ച്,

പന്നിത്തുറ നായനമാംപടിയിലുൾക്ക, വർഗ്ഗം കൂടവനം ശരിയെക്ക-
ച്ചിന്നം മൈവാട്ട, കൂടം യ "വഴുതിവെപ്പതിനെ നാലുപന്യൂര

ସଂସ୍କୃତ ଶିଳ୍ପ.

അന്നേതു: നാമസ്കീർത്തയീ! പലവകനസ്യദീകർമ്മങ്ങളാലി-
ടി നീതിയുക്തമാലിന്നെക്കുറിച്ചു തലിതീയമന! തീയ്യവെച്ചു

ಅವಧಿ. 78

ഒറ്റുകാരെപ്പോലെ തന്നെ ചിന്തിക്കുന്നു

മറ്റുള്ളവയെപ്പോലെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്, കയ്പുപോലെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്, പരിശുദ്ധതയെപ്പോലെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്, പരിശുദ്ധതയെപ്പോലെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്, പരിശുദ്ധതയെപ്പോലെയല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്.

പ്രസിദ്ധീകൃതമായ ഒരു പത്രികയിൽ എഴുതിയതാണ്. 79

[illegible]

ശ്രീകൃഷ്ണ! കർമ്മങ്ങളിലൂടെ ലക്ഷ്യത്തിലൂടെ, മൃതന്മാകും

കുട്ടം മുച്ചിടത്തു നീണ്ടുകാട്ടം ക്ഷേത്രത്തിൽ 81

പാലേ പീനാറിന്റെ ഉള്ളിൽ ഉടയവയ്ക്കായി ഒരു കൽക്കുളം
 തോഴം, തുളസ, വെളിച്ചപ്പൂ, കളിതുകളിലൊന്നാ

לכבוד | **המנהל**

77. ആസൂത്ര (മുഖം) 77-ാം ഫ്ലോകത്തെ 78-ാം ഫ്ലോകം
 നോട്ട് സംബന്ധിപ്പിക്കുന്നു.

78 പന്നിത്തുറന്നു മനോഹരമായലുക (പന്നിയിലെ പാപ്പ
തൊട്ട ശരിയായ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുക) ഇക്കിനിക്കും മേലിനെ
(ഓരോന്നായ പതിനൊന്നുപേർമാരേതെ.)

79. മുഖനം (മുഖപ്പാൽ) ഉപ്പ് (ഇത്തുപ്പ്) അവിടെ (പതിനൊന്നാമപ്പനാമകത്തിൽ.)

81 81-ാം ഏറ്റവും മികച്ച സിനിമയ്ക്കുള്ള അവാർഡും 82-ാം മികച്ച സിനിമയ്ക്കുള്ള അവാർഡും

നീളെപ്പർവ്വങ്ങളിൽതെല്ലു യു,മഹാരാജൻ വീക്കയും,നന്ദുരുംചെ-
ട്ടാളെക്കൈവീട്ടുമണ്ടും മതിമുഖി! പതിന്നൊന്നാമപസ്മാരരോഗം.

പാദശാപസ്മാരലക്ഷണം

ഉച്ചയ്ക്കല്ലെങ്കീലന്തീജ്വഹഹി! തലതിരിഞ്ഞുൾത്തടം തുള്ളിവീണ്ടും,
പിച്ചാൻം വായിൽനിന്നും നരകമുഷ്ടകിയും, പല്ലിറുക്കിക്കടിച്ചും,
ഇപ്പയ്യൊപ്പം നിലത്തോ നിജതന്മയതിലോമാതിര്യം,കൺതുടപ്പു-
ന്നിപ്പും,കൈകൊണ്ടടിച്ചും മഹിയില,മതമേ പാദശാപസ്മ

തിക്കാർ. 63

പാദശാപസ്മാരചികിത്സ

വാട്ടംമോഹത്തിനെത്താൻ 'തപരിതയുടെമഹാമന്ത്ര'മോ
ഗർഭതിരേറ്റും
'വാരാഹീമന്ത്ര'മോ, 'ശുലിനിയുടെമന്ത്ര'വോ,ചൊല്ലിനുകട്ടെ
കാതിൽ,
വാമേവെൺഭാഗവേരോ,വടീവുടയകദിങ്ങാലിൽ
തോലുതാനോ,

വായിൽപോടിക്കടിച്ചുങ്ങിനെനിറുകയിലുതുന്നതുംനന്നതന്നേ. 84

വാതാക്ഷി!ലന്തീലനീനീനെമുക്കിലാക്കി-
ടാ,മിപ്രയോഗവുമുണച്ചയിടുന്നതല്ലോ
യാമങ്ങൾതോറുമയി!പിന്നെയുമെത്തിടുന്ന-
താമീതജ്ജ്വലിലസിലമന്താനവേണം.

85

82. പർവ്വങ്ങളിൽ (സന്ധികളിൽ) അഹരൻ (ദീനംപ്രതി)

83. പിച്ചാൻം (ബോധംകെട്ടം) നിജതന്മയതിലോ (ത
ന്റെ ശരീരത്തിലോ) മഹിയിൽ (ഭൂമിയിൽ) അടിച്ചും പാദശാ
പസ്മൃതിക്കാർ (പന്ത്രണ്ടാമപസ്മാരമുള്ളവർ) അതമേ.

84. മോഹത്തിന് വാട്ടം പുത്താൻ (ബോധക്ഷയം മാറ്റു
വാൻ) തപരിതയുടെ മഹാമന്ത്രമോ (പലിയ 'തപരിതാമന്ത്ര'മോ)
ശുലിനിയുടെ മന്ത്രവോ മന്ത്രമോ ('ശുലിനീമന്ത്ര'മോ) ചൊല്ലി (ജ
പിച്ചു) കാതിൽ ഉടതട്ടെ.

85. ലന്തയിലനീമിനെ മുക്കിലാക്കിടാം (ലന്തയിലനീർ
കൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യാം) യാമങ്ങൾ തോറുമയി പിന്നെയുമെത്തി
ടുന്നതാമീ തജ്ജ്വ (പന്ത്രണ്ടാം അപസ്മാരത്തിന്) ചില സിദ്ധമ

എ. ഭാഷാ നാലു പാഠങ്ങൾ

3.12.1 കേൾക്കുമെളുത്തവാ പൂരിവനം പോയൊരാളു പറന്നിട്ടു.

புதிதாய்வு நவம்பரில் நடைபெறும் பரிசோதனையில் புதிதாய்வு

உலகத்திலேயும் மிகவும் புகழ்பெற்றிருக்கிற அமைதிப் படைகள்

നൂതനകാലഘട്ടത്തിലെ നവീനതയെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾ, 86

പ്രതിപാദ്യത്തിന്റെ ഗുണം

പൊന്നമിതാകുവർ വൃകൾപൊന്ന, വെളി, വരവ്, കണ്ഠി

മിന്നംകുരുക്കളെപ്പറ്റി, നിരോധനമൊഴിവാക്കുക 87

കൊച്ചിയിലെ കോളിഫ്ലവർ വിൽപനം

രക്തപോർവ്വധനീഭീമകൈലാസസ്തംഭങ്ങൾ വേരറ്റവേം.

എല്ലാ സംസ്ഥാനത്തും പട്ടണങ്ങളിലും, 1977-8-

ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലെ തുകയുടെ 50% വരെ ഉപയോഗിക്കാൻ അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

മേന്മാനയിടപിടിതുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടി

၈။ အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးများအား အသက် ၁၈ နှစ်အထိ သာမက

உபாதித்தகௌண்டிங்கன் தாதுவகெருட்கெருடுநாநாவலா,

உறுக்காத்தொழுகுதல், புறநகரங்களில் புகிறதென்றும். 89

തന്ന വേണം. ദേശപറഞ്ഞ പുരയ്ക്കു റോഡിൽ ഒരു ചെട്ടാൻ തിപ്പാവം ശരിക്കുകൊണ്ടും, പല നായകളുടെയും നായിക ചെട്ടാർ പാശ്ചാത്യ കൈമാറ്റത്തിനുള്ള പണിയെന്നും പറയുന്നുണ്ട്. അപസ്മാരം സിദ്ധിക്കുന്നതിനെത്തുടർന്ന് തീരെ ശരിക്കുകൂടുമത്ര.

86. മൂലം [ഇടിക്കുന്ന] നിശ്ചിപ്പ (ഞാക്കി) ഇക്കപ്പിപ്പ
 കാന (ഏക്കപ്പപ്പപ്പ) തന്നെ. കൽക്കിപ്പിപ്പ (നാപ്പകപ്പ
 ക്കി) നിന്ന തന്നെ [നാപ്പകപ്പിപ്പ] നിശ്ചിപ്പപ്പന നാപ്പകപ്പ
 നാപ്പ [പുപ്പ] നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) ശരിപ്പിക്കുന്നതു് നാപ്പകപ്പ
 ഇക്കപ്പിപ്പ നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) പ
 നാപ്പകപ്പ, നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) ഇ
 ക്കിപ്പ നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ) നാപ്പകപ്പ (നാപ്പകപ്പ)

87. അമ്പിളി [പച്ചക്കറുപ്പൂറം] 87-ാം ശ്ലോകത്തെ 88. 1ം ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

88. പങ്കുപണം [പാപനാശം] പ്രകാശമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. [പ്രകാശം കാണുക] തുറന്നു (പ്രകാശമാക്കുക) ഉള്ളതും [പ്രകാശമാക്കുക] കഴിപ്പിക്കുകയും അപരമാണ്. അവർക്ക് അവർക്ക്.

89. അപസ്മാരരോഗം [അപസ്മാരരോഗം] ഒന്നിനും

ത്രയോദശാപസ്മാരലക്ഷണം

ഉൾബ്രോധംവിട്ടുവീണങ്ങു നന്ദകൾവരിച്ചൊട്ടുമേമെന്തെന്നൊ-
തപ്പാട്ടിർത്താർകിടക്കുന്നതന്തയി!പതിമൂന്നാമപസ്മാര

രോഗം,

ത്രയോദശാപസ്മാരചികിത്സ

അപ്പോൾരോഗംവിടാൻതീർച്ചകകളർമുഖപ്പാലുക്താതിതമ്മി-
ക്കുപ്രംബുക്കിൽപിഴിഞ്ഞിട്ടുപർവ്വവൃതമാംനെയ്യശീപ്പിച്ചിടേ

ണം. 90

പീനാദിജ്വരമല്ലംതടവിനകിരീന്ദാപതക്കുടായത്തിൽവേവു-
ച്ചാനന്ദാൽപ്രാണിദ്യശ്ചമരവ്യഗ്രവവിടുംകൃഷ്ണഗോധിരൻറനെയ്യും
താനകാലത്തുമുൻപൊല്ലിയുളികയുടച്ചിട്ടുചേത്തുള്ളപാലും,
പാനംചെയ്താൽപറക്കുകപാലൊട്ടുപതിമൂന്നാമപസ്മാര

രോഗം. 91

ചാതുർദ്ദശാപസ്മാരലക്ഷണം

മെട്ടനെത്തീരിയുംകഴുത്തൊടൊരിടത്തേയ്ക്കായ്ചെരിഞ്ഞാശുവീ-
ണിട്ടമ്മട്ടകിടന്നുവാനരവിളമ്പിപ്പല്ലിറക്കിസപയം

വട്ടംവെച്ചുതളുന്നകിണ്ണൊട്ടുമിടയ്ക്കും, അൾപൊങ്ങിച്ചെട്ട-
ത്തീട്ടുംകൊണ്ടുപലംമരച്ചുരുപതിന്നാലാപസ്മാരമാം.

92

ത്തിനെ (കണ്ണുമുഖലായവയിൽ ഒന്നിനെ) നരൻറ(മൗഛ്യൻറ)
ജീവനെയ്യുൻ കമേറ്റിയെന്നും വരാം. (രോഗിയെ ഉടൻ മരിപ്പി-
ച്ചുവെന്നും വരും) ചികിത്സചെയ്യാതിരുന്നാൽ പതിനഞ്ചാമ-
പസ്മാരം തീർച്ചയായും മരണകാരണമായിത്തീരുന്നതിനാൽ,
മാറുന്ന കാര്യം തീർപ്പുചെയ്താൽ വെളുങ്കിലും ചികിത്സ ചെയ്ത-
ന്നാലുണ്ടാകുന്നു.

90. വരിച്ചു (ചർച്ചിച്ചു) അപ്പോൾ (ബ്രോധം കെട്ടുവീണു-
കിടക്കുമ്പോൾ) മോഹം [ബ്രോധക്കുയം] ക്ഷിപ്രം [ഉടനെ] ഉപാദി-
[മേൽ] വിവൃതം [വിവരിക്കപ്പെട്ടത്] ആം നെയ്യു [പാലുപാനം]
അശീപ്പിച്ചിടേണം. [സേവിപ്പിക്കണം.]

91. വേവിച്ച (കാച്ചി) ശാന്തിദൃഗ്ദമാ [ശാന്തിദൃഗ്ദമത്രം]
കൃഷ്ണഗോവിൻറ [കറുത്ത പശുൻറ] മുൻപൊല്ലിയുളിക
(‘ഹരീതാപാദി’ഉളിക) പാനം ചെയ്താൽ [സേവിച്ചാൽ].

92. ആശു [പെട്ടെന്ന്] സ്വയം [താനെ] അംഗങ്ങൾ [ക-
രമഭ്യവയവങ്ങൾ].

ഇതേ നന്മ വാങ്ങുന്നതിൽ കൂടാതെ "വരുമാനങ്ങൾ
 ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനായി പ്രതികരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

93

ചതുർവേദരൂപസ്തോത്രം ചിഹ്നിതം

ശിശുവദ്ധ്വാനഭയം

உரிணைப்புகளின் மீதான நடவடிக்கைகள் தொடர்பாக

ശുദ്ധനീരിൽ

കുപ്പാറിനൊത്തതുകൊണ്ട്, കയ്പുകടത്താത്തതുകൊണ്ട്, താഴെത്താഴെ,

കണ്ടിടവല്ല, 94

മനീഷ് തൊണ്ടിപ്പാട്ടം തടവുകാരൻ, ൧൭ ചുവന്നു തൂങ്ങി, നീ

പുതിയ, നവീകരിക്കാവുന്ന, നായക, ഹരികൃഷ്ണൻ, ഗ്രൂപ്പിംഗ്, കൾ

മിനിമിറ്റം, മികച്ച ഗുണമുള്ള, ചെറിയതും, വലുതുമായും

நாநாவோத்தம அபேரூபுலகாரீதொப்புலகர்ண்சினை 95

കുടുംബനാശകരമായ ഒരു പട്ടണമാണ് ഇത്

വാപ്പള്ളിപന "മുൻകിളി"യെക്കുറിച്ചായിരുന്നു;

പൂച്ചാണ്ടി അളക്കുമ്പോൾ പൂച്ചാണ്ടി അളക്കുമ്പോൾ

അയ്യപ്പൻ തിരുവേലിയിൽ താമസിക്കുന്നു. 96

പഞ്ചശ്ലോകസംഗ്രഹം

[illegible]

93. മൃതനായവനം (മരിക്കും) അതിൻ [ഏഴദിവസമാവുന്നതിൻ] പ്രതിക്രിയ [ചികിത്സ].

94. 93, 94, 95 ପ୍ରଶ୍ନାକରଣରୁ ଜଣାପଡ଼ି ଅନୁପାଦ୍ୟମାନେ.

90. പീനാറിക്കിരിയാത്തനായകുറുപ്പാണി, പുലപ്പീലി കൾ, -പീനാറി, കിരിയാത്ത, നായകു, [ചെന്നിനായകു] പീനാറാണി, (വീട്ടുകാണി), പുല (നടുവൾ), പീലി, ഇവ.

96. പെരുമാറ്റമെന്നാൽ (നന്മയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പുറകും, മരണശിക്ഷയും, ഇവ ചെല്ലാതെ) അപസംകൃതികൾ (അപസംകാരങ്ങൾ) ഇല്ലാത്തതിൽ പ്രതിനിധാനമാകുവാനായിട്ടുണ്ട്.

97. എങ്ങും (ശരീരത്തിലെല്ലാഭാഗവും) പുത്തും = വ്യാപിക്കുന്നു. ഭക്താമരവിനെ [“ഭക്താമരനാകുന്ന”] ഉദവിട്ട് (ജപിച്ചു) ആയവന്റെപേരിട്ടിൽ ഉദയമുട്ട.

പഞ്ചശോഡശാമരചികിത്സ

അപ്പോളനയുടെ 'ദഗ്ദ്ധമന്ദ'വിനെയുരുവിട്ടായവൻതൻപെകിട്ടിൽ,
ചെപ്പോട്ടംകൊകയമേളികുളിനവെളിവെകുന്ന താണിപ്പു

യോഗം. 97

ശ്രംഗത്തെലം

പോത്തുകുഞ്ഞുരുടെവിപോത്താനക്കലകളിനുകൾ തൻകൊ

മ്പായ്

ചെത്തപ്പുളിതെമാലി,യഥകിരിയാത്ത,കരിമ്പുച്ചതൻമലവു

മേല്പു. 98

ഇസീയോകത്തുകക്കത്തൊടൊന്നിക്കംശംഖപുഷ്പവേൾ,

ചെനിനായക,നാഗപ്പുപ്പുനിരത്തൊറവയമ്പുകൾ, 99

നല്ലററവാഴ,മീൻമുട്ട,യക്കിക്കറുക,തെന്നിവ

കല്ലുകാക്കിട്ടുതിക്കളളിക്കുന്നീരോലുക്കുളിയെ 100

തന്നാലിരട്ടിമുലനീർക്കലാഴിപ്പകാച്ചി-

യിന്ദുപ്പഴക്കളെഴുത്തമർദ്ദനത്തിൽ

നെന്ദാമരിച്ചപുനരോപ്പകളിൽപുരട്ട-

കെ നല്ലനസ്യ,മിവചെയ്കിലടങ്ങുമീ മാൽ. 101

സൈപരമ നൂവിശുദ്ധമാക്കിയ'മഹാകല്യാണകം'നെയുനെ-

സ്തോരസാമിയുദിച്ചിട്ടന്നളവുനാലുതഞ്ചുനാളേകിയാൽ

സ'മാരപ്പെ'ധാരാസനശ്ച'പതിനഞ്ചമതാമുളളപ-

പസ'മാരംതിരയടങ്ങിനില്ക്ക,മധികംചൊല്ലുന്നതില്ലിന്ന

ങ്ങാൾ. 102

98. അടവിപ്പോത്തു [കാട്ടുപോത്തു] 98, 99, 100, 101
ശ്ലോകങ്ങളെ ഓന്നായി മനോഹരിക്കണം.

101. തന്നാലിരട്ടി (പുണ്യയുടെ നാലിരട്ടി) മൂലനിരിൽ
[മുപ്പാലിൽ] ഇന്ദുപ്പഴക്കൾ (പച്ചക്കർപ്പരം, പച്ചപ്പഴം, ഇവ)
പുഴം (ഇട്ടിട്ടുള്ള) ഉത്തമോജനത്തിൽ (നല്ലപാത്രത്തിൽ) പച്ചക്ക
പ്പുരയം, പച്ചപ്പഴം, പാത്രപാകമാക്കി പൂന്തോരണം. ഈ
മാൽ (പതിനഞ്ചാമപസ'മാരം) അടങ്ങും.

102. മനുവിശുദ്ധമാക്കിയ (വാരാഹീമന്ത്രാദികൾ ജപിച്ച
ശുദ്ധി വരുത്തിയ) സുരസാമി (സുരഭേന്ദൻ) ഉദിച്ചിട്ടന്നളവു(കാ
ലത്തു) ഏകിയാൽ (കഴിപ്പിച്ചാൽ)

ഷോഡശാപസ്തോതരലക്ഷണം

ഉറക്കിലറിയാതെ പല്ലുകടി, ഭീമരംകാഴ്ചക.
 ബൃന്ദക്കുവികൃതസ്വരം നിലവിളിപ്പൂ, ബോധക്കുയം,
 മലതത്തുനയനം തുടക്കുകി, വ ഷോഡശാപസ്തൂതി
 ക്കെ തത്താലുളവായ് വരുന്നതേ, സ്വതീകേരസ്തൂതി 103

ഷോഡശാപസ്തോതര ചികിത്സ

സിന്ധുവരരാദി ഗുളിക

ആരോമർക്കുതന്നാച്ചിത നില, കരിത്തൂമ്പുഴം, പിമ്പുക-
 സ്തൂരി, പുതി, കശികത്തുക്കക്കൊട്ടതാനിക്കക്കടുക്കെ ത,
 പേരാളംമരിചം, വയമ്പിവരുതക്കിൻകുന്ദകത്തിന്നെഴും
 നീരിൽ തന്നെയുമച്ചുതട്ടിനിഴലിൽ സ്ഥാപിച്ചണക്കിടണം. 104
 ആട്ടിൻമുള തമിരമുലോബതകാരിമ്പഴിൻറമുത്രത്തിലോ
 ലുട്ടിലോ പത്തവരുകണ്ണിലെഴുതിച്ചെന്നാൽ പൂരോദധം വ
 ഹാട്ടിൽ ദ്രാഖമിതററിടാനഥ 'മഹാകല്യാണം' എന്നതന്നെയോ,
 നാട്ടിൽ കേളിപെരുത്ത പാശുപത'മാണെന്നയോ, കഴിപ്പി
 കണം. 105

സപ്തശാപസ്തോതരലക്ഷണം

ദേഹക്കുീണം ചെരിട്ടിനടവു, മേലുവീധംകുളലും, മൂത്തതണ്ണിൻ
 ദ്രാഹം, തീർന്നിപ്പറഞ്ഞുനളവതിൽ ചെമുത്രങ്ങൾ പെട്ട നാപോക,

103. ഭീമം (ഭയങ്കരം) വികൃതസ്വരം (വല്ലാത്ത ഒച്ചയോടു
 ലുടംവണ്ണം) ബോധക്കുയം (തമിരം കെട്ടുക) നയനം (കണ്ണു)
 ഷോഡശാപസ്തൂതി (പതിനാറാപസ്തോതരം) കെ തത്തിൽ (പ്ര
 ബലതയിൽ) നരൻ (മനുഷ്യൻ) ഉളവായ് വരും.

104. കരിത്തൂമ്പുഴം (കരിത്തൂമ്പയില) കന്യൂദാപുതികൾ-
 കന്യൂദി, പുതി (പീനാദി) ഇവ.

105. അത് ('സിന്ധുവരരാദി' ഗുളിക) പ്രബോധം (തമിരം
 ടം) ദ്രാഖമിത്-ഈ രോഗം (ഷോഡശാപസ്തോതരം) അഥ (അന
 തരം)

106. ദേഹക്കുീണം (ശരീരത്തിന്റ തളിച്ച്) പെട്ടെന്നു (താന
 റിയാതെ) വകുറാൽ (വായിൽ നിന്നു) അംഗകരസ്വരം (അവയവ

ഹാ! ഹാ! വക്ത്രാൽ കഹം ചാടുക, കവിശ്വയർവീപ്തം, ച ക
സേവദ, മേദം
മോഹാലസ്യം, നരണനന്തിമിവാപതിദോഷാമപസ്മാര
മാലിൽ. 106

പരിപൂർണ്ണചിഹ്നമാമിച്ഛരിയേനമേവ, താരരോശമുണ്ടായാൽ
മാറ്റപതുനാഴികകൊണ്ടിട്ടുമിത്രമേഹാ! നാൻദകഥകഴിയും. 107

അഷ്ടാശോപസ്മാരലക്ഷണം

ശ്വസമാനത്തിരിയുന്നതിനകൊതി, കമിഴ്ന്നായ്ക്കിടപ്പു,
ഴിമിക്കൽ
പാടെത്തൻപല്ലുതട്ടിക്കുക, പരിവിലസൽമാന്ത്രിഗാത്രത്തളർച്ച,
ശ്വാശംപൊട്ടിക്കരഞ്ഞിടുക, ചെടിതിപിരിച്ചിടുകൊന്നല്ലിനിരതം
മേറടംകെട്ടിടുക, ഞായ് വരമിവാപതിനൊട്ടാമപസ്മാര
മാലിൽ. 108

അഷ്ടാശോപസ്മാരചികിത്സ

വിരോവാടിയുഴലിയലുംനരനടൈലതൊട്ടിനരവേണ്ടവിധം
വശാശിദൃക്തേയായീനമുതലൊന്നാലുണർച്ചയുണ്ടാകും. 109

അപസ്മാരകലാന്തകരണേ

കാട്ടിൽചെറുപ്പചിരച്ചരകൾപരദൃഢനെളുപ്പിനാറിപിച്ച്
ശ്രോശുക്രിചെവകംവെള്ളരിത്തുളസമഹാനാരകംമുല്ലമുത്ത

ങ്ങളിൽ നിന്നു വിരൽപ്പവെള്ളം ഒഴുകുക) ഏറ്റം (വളരെ നോക്കുന്നി-
ടുക) മോഹാലസ്യം (ബോധക്കുറവ്)

107. പരിപൂർണ്ണചിഹ്നം (ലക്ഷണങ്ങൾ തികഞ്ഞതായ)
ഇപ്പോഴിയൊരപസ്മാരരോഗം (സ്പഷ്ടശോപസ്മാരം) കഥകഴി-
യം (ചത്തുപോകും) ലക്ഷണത്തികവില്ലാത്ത സ്പഷ്ടശോപസ്മാര-
ശാരികൾ, മുൻപറഞ്ഞ ചികിത്സകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രയോ-
ഗിച്ചാൽ തത്ക്കാലോപശ്വാസം കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

108. ശ്വസമാനത്തു (ആശമില്ലാത്തതത്തു) പല്ലുതട്ടിക്കുക
(കടിക്കുക) മാത്രത്തളർച്ച (ശരീരസാദം) ഗാശം (ഏററവും) തല-
ടിതി (പെട്ടെന്നു)

109. ഇഷ്ടം (പതിനൊട്ടാമപസ്മാരം) നരനട (മനുഷ്യ-
ന്റെ) വശാശിദൃക്തേയായീനമുതലൊന്നാലുണർച്ചയുണ്ടാകും
(തരേറടം)

കേട്ടാലും സീതകല്യാലി വഴുതെയില, നീർച്ചുണ്ടി സാക്ഷാൽ
 പട്ടാലം,
 കോട്ടം വിട്ടോരിലതാമര, യഥവരിനെല്ലിന്റെ വേർ, താവ
 ലിൻതേരൽ 110
 കറീവേപ്പു, കരിമുരിക്കുകൾ കരുണാച്ചികരിങ്കറുഞ്ഞ് കടലാടി
 കരളുകൊന്നിവഴുതെയില, കരുവിക്കട, കററുവാഴ, കരിമുത്തിൻ, 111
 പാലോരറിഞ്ഞു പൊന്നുതോളിടവൻമലയമുക്കിപ്പുളിയായിൽ
 പച്ചക്കുഞ്ചിരി പൂക്കാഴ്ചെച്ചിക്കാഞ്ഞാട്ടിയാവണക്കിലകൾ 112
 തലനീളി, കരിങ്ങാലിയില, കൃഷ്ണമുതക്കില,
 മലർപത്തുകരിന്തുവത്തുളസി, കടലപ്പ, കൾ 113
 ശുഭംകാഞ്ഞിരമിത്തനെല്ലിയിവമേലുണ്ടായ പടക്കുന്നതാ-
 മിത്തിക്കുണ്ണിമുതുകതെൻമാടീവസ്തുക്കൾതൻനീതകൾ
 മുരുകിനെഴുതിനൊടൊക്കമാറുദാമുലത്തിൻകഷായാംബുവിൽ
 ചേർത്താമൽക്കിരിയത്ത, നാഗമലരാ, നപ്പിങ്ങിവ
 ഖ്യാത, കൾ 114
 പന്നിത്തേരറ, കരിങ്കൽപ്പൊടി, കൾമുതൽമലം, കററുവാഴ,
 ത്രികാല-
 കൊന്ന, പ്പിന്നാറി, മുകായ, കളൊട്ടകരയാമ്പുവ, കായം, വയമ്പ്,

110. കാട്ടിൽപലൻ എന്ന വിശേഷണം അപ്പമുതൽ കല്യാൾ വരെയുള്ള പദങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം ചേർക്കേണ്ടതാണ്. കാട്ടപ്പ, കാട്ടചീര, കാട്ടചര ഇങ്ങിനെ കണ്ടുകൊള്ളണം. മഹാനാദകം (വലിയ നാദകം) നീർച്ചുണ്ടി (വെള്ളത്തിലെ ചുണ്ടി) 110 മുതൽ 117 വരെ ശ്ലോകങ്ങളുടെ അനായം ഒന്നായിട്ടാകുന്നു.

111. കരുവിക്കട (കരുവിക്കിഴങ്ങ്)

112. പച്ചക്കുഞ്ചിരി (പത്തൻ ആനയടിയൻ)

113. കൃഷ്ണമുതക്കില (കരിമുരിക്കിന്റെ ഇല) മലർ പത്തു (ദ്രോണപ്പ) കരിന്തുവത്തുളസിക്കടലപ്പകൾ (കരിന്തുവ, കരിന്തുസ, കടലപ്പ ഇവ)

114. മുരട്ട് (കിഴങ്ങ്) ഈ വസ്തുക്കൾതൻ നീതകൾ (ഇവ വെച്ചേറെ ഇടിപ്പാടിപ്പിഞ്ഞെടുത്ത നീതകൾ) നെരൂമിനൊടൊക്കമാറ (നെരൂമിനുമൊഴി) നാഗമലരാ നപ്പിങ്ങിവെപ്പ്, ഖ്യാതകൾ (നാഗപ്പുവ്, ആനപ്പിങ്ങി ചട്ടങ്ങാക്കിയ ദണ്ഡം)

കന്നാരം, കണ്ടിവെണ്ണ, ത്രികടക, മരിയാനം, ബദാം, ജീരകം മു-
ന്നി, നീളജാതിക്ക, വെൺകൽപ്പൊടി, കളയി, വെളുത്തുള്ളി,

വെള്ളാമരോട്, 115

ചുടക്കൽപ്പൂരം, വെള്ളാടിൻതലയോട്ട, നല്ലവിൽപ്പൊരിവേർ,
കേടരൊതവെട്ടാളൻകൂട്ട, മയിൽപ്പിലി, മൂന്നകാരങ്ങൾ, 116

ചാമൻവാൽമുളകോട്ട, ഗുൽഗുല, ശരച്ചന്ദ്രാനന്ദം, ശംഖപു-
ഷ്പമയിൻവേര, മകത്തുതക്ക, മിവയെക്കല്ലികരിച്ചങ്ങിനെ
കൃത്യമായിപിടിയ്ക്കാന, പച്ച, കതിരപ്പൊട്ട്, നീവറൻകൊരു-
ത്തത്തോടംവിപചിപ്പരിചയതക്കരേ, സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിടണം. 117

കന്നിച്ചപ്പോരോപസംഭൃതി യുടമവനൾബ്രാഹ്മണായ വനമ്പൊ-
ളിനെ പൊൽനസ്യമോ, സന്ധികളിലിതുപുരട്ടിക്കുമോ, ഗർഭി

നോക്കി

നന്നാർണ്ണജിയോ, ചെമ്പുകിലതിസുഖമെന്നപസംമാരരോഗ-
ത്തിനെല്ലാംകാലനാമീപൃതമരിയകൾദ്രാതിനം

ശാന്തിനർകം, 118

മുപ്പത്തിമൂന്നാം അധ്യായം

ബാലഗ്രഹപ്രതിഷേധം

ബാലഗ്രഹനാമങ്ങൾ

സ്തനർ, വിശാഖൻ, മേഷാസ്യ, സപ്താഹങ്ങൾ പിതൃഗ്രഹം,
പുനർവ്വസുംഭവതകൾ, ശുക്രം കരേവതി, രേവതി,

1

115. മൂന്നകാരങ്ങൾ (ചവങ്ങാരം, തുവർച്ചിലക്കാരം, ചെറു-
ങ്കാരം ഇവ.)

118. അപ്പോരോപസംഭൃതി (പതിനെട്ടാം അപസംഭാരം)
ഗർഭി (അഗ്നിബലം) അതിസുഖമാം (പതിനെട്ടാം അപസംഭാരം
നല്ല പറ്റും ശമിക്കും) അപസ്മാരരോഗമെന്നല്ലാം കാലനാമീപൃ-
തം (അപസംഭാരകലാതികമായ ഈ റൊതു) അരിയകൾദ്രാതി-
നം ശാന്തിനർകം (വലിയ ഉന്മാദത്തേയും ഗമിപ്പിക്കും)

അധ്യായം 118

1. മേഷാസ്യസപ്താഹങ്ങൾ (മേഷാസ്യൻ, സപ്താഹം ഇ-
വ) പുനർവ്വസുംഭവതകൾ (പുനർവ്വസുംഭവതകൾ) ഒന്നാം ശ്ലോകത്തെ ര-
ണ്ടാം ശ്ലോകത്തോടു അനുബന്ധിക്കണം.

മുതലുണ്ടലികാ, ശകുനി, കൽപന, യമദീതദൃഷ്ടിപുതനകൾ,
 സുദേവനകളിതേവിധരേഴി, വരതജ്ഞിടാങ്ങമേന്തിങ്ങും 2
 ക്രോമു'നജ്ഞപൈതലായഗുഹനെപ്പാലിജ്ഞവാനിവക-
 ഞ്ഞെപ്പുണ്ടപടച്ചുവിട്ടതിവനാണൊമ്മിച്ചിട്ടന്നില്ലതോ?
 ക്രോമുതോടിവരേല്ലതിന്നു നിയംകാലത്തു ബാലക്കരഹാ
 പാദിരേപനിയം, കരച്ചിലു, മോഴിച്ചിടാതുദിച്ചിട്ടമേ. 3

ബാലഗ്രഹബാധാസാമാന്യലക്ഷണം

തെല്ലെറക്കിടവാ, മുളക, കരയുകി, നിദ്രാഷ്ടിമേലൊട്ടുപാകെ-
 നല്ലെഴിട്ടാത്യയ, ശൂവനി, കൾചൊടികടിപ്പിടുകൊ, ചുപ്പുകുച
 വല്ലാതേവാതിൽ നിന്നുംനരവരവു, മുലപ്പാൽവെറുപ്പ, തതർക്ക-
 ടെല്ലാമോതിരപ്പാളിച്ചിടുക, ഭയഭവമാംനെയിളക്കം, തളർച്ച, 4
 പാദമേലൊലകയ്ക്കു'ന്നിതുകളണയുമിട്ടുർഗുഹത്തുടരേറാൽ
 നേടായ'സാധാരണോപക്രമവിധികളിവരറിഞ്ഞാനിന്നരജ്ഞം.

2. ശീതദൃഷ്ടിപുതനകൾ ശീതപുതന, ദൃഷ്ടിപുതന. ഇവയെ
 വിധം സുദേവനകൾ ഏഴ്. ഇവ (ഇപ്പറഞ്ഞ) 12 ബാലഗ്രഹ
 ണ്ങൾ. നാലുക്കിടാങ്ങമേ (മനുഷ്യക്കുട്ടികളെ) തീണ്ടും (ബാധിക്കും)

3. ഗുഹനെ (സുബ്രഹ്മണ്യനെ) പാലിക്കുവാൻ (രക്ഷിപ്പാൻ)
 ഈ വകക്കാരെ (12 ദേവതകളെ) പടച്ചവിട്ടു (സൃഷ്ടിച്ചു)
 “സുദരികളായ പന്ത്രണ്ടു ബാലഗ്രഹങ്ങളെ സ്തനരക്കത്തായി വി-
 വർ സൃഷ്ടിച്ചു” എന്നു പുരാണമേഖലികൾ പറയുന്നു. ക്രോമുതോട്
 (കൃതമോടുകൂടി) ഇവർ (ദോഷബാലഗ്രഹങ്ങൾ) ഏല്പതിന്ന
 (പ്രാധിപ്യാൻ) ഒഴിച്ചിടാതെ (ഇടവിടാതെ ഏറ്റുവാഴും) ഉദിച്ചിട്ട
 മേ (ഉണ്ടാകും) കട്ടിങ് ഏറ്റുവാഴ്ചോടും വലിയ പനിയും, കരച്ചി-
 ലും ഉണ്ടാവുന്നതു ബാലഗ്രഹബാധാപൂർവ്വരൂപമാണെന്നു നിഷ്-
 കൃഷ്ടമാകാം.

4. നിദ്രാത്യയശൂവനകൾ നിദ്രാത്യയം-ഉറക്കമില്ലായ്മ. ശൂ-
 വനി-പുരികങ്ങളിലകകളായ. ചൊടികടിപ്പിടുക-ചുണ്ട കടി-
 ക്കുക. മുലപ്പാൽവെറുപ്പ-മുലപ്പാൽ കടിക്കായ്ക. ഭയഭവം-
 ഭയം മേറുവായിട്ടുണ്ടായതു 4-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അനന്യം ആ-
 ബാധം ശ്ലോകമർത്ഥമാകുന്നു.

ഏറെച്ചൊല്ലിപ്പരപ്പാക്കിട്ടവതുവേദമതേ, മന്ത്രവണ്ഡത്തിലായ് വെ-
വേദമതേനപ്രസംഗിപ്പതുബലിയെന്നടത്തീട്ടവാൻവേണ്ടി

യല്ലോ. 5

അസാധ്യലക്ഷണം

അപ്പൊക്കിങ്കൽകുറുപ്പേട്ടുക, രസനനടുത്താഴ്ച്ച, വിട്ടിന്നന്നാ-
വട്ടുതപം, കഷിമേൽവള്ളുളളുകളി, തെല്ലാമെഴുംബാലകന്നം,
തല്ലുംപാറാളമെന്നാകിലുടലുപട ക്ഷിമംസംചുരുങ്ങി-
ത്തല്ലിട്ടാഹാരമെഴുക്കിത്തുവിന്ത, മൊഴിയാദർശഗ്രഹാവേശം. 6

ബാലഗ്രഹബാധാനിമിത്തങ്ങൾ

പ്രാണൻപോക്കണമെന്നും, പ്രമദമൊട്ടുമിരട്ടണമെന്നും, കിടച്ചി-
ടേണുംകൊപ്പൊന്നുമുള്ളൊരാകളിവരടെബാധമുഹൂർത്തമുതൽ

5. ബാലകന്മാർ കിടാങ്ങൾക്കു, ഇട്ടുർഗ്രഹമുതൽ—ദ-
ദ്യേവതകൾ. ഏറാൽ—ബാധിച്ചാൽ. ഇതുകൾ അണയും—വന്നു
പേരും. ഇവ ബാലഗ്രഹബാധാസാമന്യലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു.
കാരണാനിന്ദ പ്രത്യേകമുള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ വിന്യസയാൽ വിവരി-
ക്കപ്പെടാത്തതാണു്. ഇവനിന്നു സാധാരണാപക്രമവിധികൾ
(സാമാന്യചികിത്സകൾ) അന്തർണ്യം. ഇവ സർവ്വഗ്രഹ
ബാധാധാനിഷ്ടം ഉതകുന്നവയാകയാൽ ഏറെച്ചൊല്ലിപ്പരപ്പാക്കി-
ട്ടവതു വേദമതേ' പ്രത്യേകചികിത്സകൾ പറഞ്ഞു ഗ്രഹവിസ്താരം
വരത്തു്നതു നിഷ്പ്രയോജനമാകുന്നു. മന്ത്രവണ്ഡത്തിലായ്
വെവേദമതേനപ്രസംഗിപ്പതു ബലിയെന്നു തടഞ്ഞീട്ടൊൻ വേ-
ണ്ടിയല്ലോ. ബലിദാനത്തിന്നു വെവേദമെ പറയാതെ കഴിയി-
ല്ലല്ലോ.

6. രസനനടുത്താഴ്ച്ച (നാവിൻനടു കഴിയുക) വിട്ടിന്നു മല-
ത്തിന്നു. നാനാവർണ്ണതപം—പലനിറത്തോടുകൂടിയതാവു എന്നുള്ള
വണ്ഡം. കഷി—വയർ. വള്ളുളളുകൾ—വട്ടത്തിലുള്ള മുഴകൾ.
ബാലകന്നം (കട്ടിയും) അക്ഷിമംസം (കണ്ണിന്റെ താമസംകൂടി)
നിശ്ചുവിനുംകൂടിക്കും. ദർശഗ്രഹാവേശം—ദർശ്യവതാബാധയാ-
കുന്ന ദോഷം. മൊഴിയാ—വൈദ്യർ ഉപേക്ഷിക്കയാണു വേണ്ടതെ-
ന്നു സാരം.

7. പ്രാണൻപോക്കണം—ബാലനെ കൊല്ലണം. കൊപ്പു്

പുണ്യം ക്ഷിപ്തമുപാഭ്യുപനവമുദേശഭത്തിനാൽമുമാനി-
 ക്ഷണാബ്ധാശ്ചാബ്ധാലകാലി, മതിനില്പിനാമുദേശ
 മേതും. 7

ഹിംസാകാമബാധാലക്ഷണം

കണ്ഠാസാനിരൊഴക്കം, മിതമോഴി, മലമുതാദികണ്ടാലറപ്പി-
 ല്ലെന്നാമിതീരക, ചുസ്ഥന, മോദകമനം, ദുർബ്ബലം, ചട്ടനീറൽ,
 പിണെട്ടാഹം, ചലച്ചട്ടന, മുടലുപടപ്പി, ന്യായങ്ങൾക്കുസാരം,
 കൊന്നീട്ടും ദുർഗ്ഗഹം നീണ്ടുകിടിവയുളവാമർഭകനാശ്രമകലാ! 8

കണ്ടത്തുന്നവരെക്കണ്ടക്കിലടി കൂട്ടീടും, ചൊടിപ്പാശ്രമകെ-
 രഭടംപൊക്കിമെട്ടത്തുതന്നെമയിലുംതാവു ന്നും, മെന്നല്ലെടൊ
 കണ്ടുന്നകളുതീലുംകിണറിലുംകത്തുന്നതിരൂ, തലും
 മണിപ്പെന്നൊരുവെളുചാട്ടവതിനുംകുന്നിക്കൂസിലുവൻ. 9

നന്ദാണന്ദവകുടിയുളളാരുവൻറുസർവ്വ-
 പാരത്തിൽ നിന്നൊഴുകുംപുഴപോലെരക്തം,
 ഓരോരുതരുംമരണലക്ഷണവുംകടന്നു
 മേതംശ്രമാലവനിപെൻചെറുതേൻകഴമ്പ്! 10

അതുതാണ് ബലിയെന്ന സാരം കിടച്ചിടേണം. ആഗ്രഹങ്ങൾ—ആഗ്ര-
 ഹങ്ങൾ. അവയുടെ ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ. മേതങ്ങൾ—കാരണങ്ങൾ
 അവയുടെ ശുഭഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭേദത്തിനാൽ വ്യത്യസ്തംവേർതിയാ-
 യിട്ടു. ബാധാശ്ചാബ്ധാ-ബാധമേതരവരാമബാധകാലിളും. മട്ട-പ-
 ക്ഷണം. മാറിവ്യത്യസ്തമായി. കണ്ടാം-കണ്ടാകാം. അത-
 താഴെ വിവരിക്കപ്പെടുന്നു.

8. കണ്ഠാസാനിരൊഴക്കം-കണ്ണിൽ നിന്നും, മൂക്കിൽ നി-
 ന്നും വെള്ളം ചാടുക. മിതമോഴി-വാക്കുചുരുക്കുക. മലമുതാദി-
 മലം, മുതാമുതലായത്ത്. ഉപ്പുസ്ഥനം-ഉറക്കെ ഗർജ്ജിക്കുക. മെ-
 ന്നിർവചനീയമാത. കടന്നം-ട്ടാഹം. ചലച്ചട്ടനം-ചാട്ടിക്കുക.
 സാരം-തളർച്ച. കൊന്നീടും-കൊല്ലുവാൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന, ദുർഗ്ഗഹം
 ദുർദ്ദൃഢത. അർഭകനും-കുട്ടിയും.

9. ആശുപെടുന്നു. താവിലും-തലും കളുതീലും
 മറ്റും ചെന്നു പാടുക മുതലായ പല സാഹസങ്ങളും ചെമ്പുവാൻ
 കടിയുതില്ല എന്നാകുന്നു ഉത്തരാർത്തിന്റെ സാരം. അവൻ-ഹിം-
 സാകാമഗ്രഹബാധിതൻ.

വല്ലാതെ തിരികെ വന്നിട്ടുള്ളതും, മറ്റൊരു
 തിരിച്ചറിയൽ പരിപാടിയിലൂടെയും, ചെറിയൊരു തിരിച്ചറിയൽ
 തിരിച്ചറിയൽ പരിപാടിയിലൂടെയും, ചെറിയൊരു തിരിച്ചറിയൽ
 തിരിച്ചറിയൽ പരിപാടിയിലൂടെയും, ചെറിയൊരു തിരിച്ചറിയൽ

നന്ദികുമാരബാലകൃഷ്ണം

പുരാലോകങ്ങളുവെ നൂറുക്കണക്കുവെച്ചിട്ടുള്ളതിൽപ്രീതി, നെഞ്ചി-
ന്നാമോടൊന്നാവിചാരോടിടവിട്ടുവെച്ചിട്ടുള്ളതൊന്നാകയാൽ
വായ്ക്കൽ മറ്റൊരുമിറ്റാക്കൊരിക്കലുമെന്തവാനെന്നോഹംമിറ്റാൻ
കാമിക്കുമ്പോൾ ഗഹംതീണ്ടുകിലുവെച്ചുവെക്കുകയെന്നുകേൾക്കേ! 12

[illegible]

10. സർവ്വദാർശനീകനിരം-ഏല്വാ മോക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും
പുഴുപാറ്റയ -ധാരാളമാർന്നിരകീതം ഒഴുകും. മരണമുണ്ടെന്നും-
മരണമടുത്താൽ കാണപ്പെടുന്ന ലക്ഷണവും.

11. മുതിലക്ഷണങ്ങൾ (ശാലകക്ഷണങ്ങൾ) ഉദയം പ്രാപിക്കയും (ആവിർഭവിക്കയും) മറവയ്ക്കു (അന്യലക്ഷണങ്ങൾക്കു) പരിപൂർത്തി (തികവു) മന്ത്രപൂർവ്വകരപരഹോമാദികളാളാൽ (മന്ത്രങ്ങൾ ഇപിപ്തകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന വലിയ ഹോമം മുതലായ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു) അവനെ (ഹിംസാകാമബാധിതനെ) ഉദ്യാഹരണമിതി (സ്വസ്ഥമൂർത്തിയാക്കിത്തേണം) മരണലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും, അന്യലക്ഷണങ്ങൾ തികയുകയും ചെയ്യുന്നതിൻ മുമ്പെ ചികിത്സ തുടങ്ങാതിതന്നാൽ ഹിംസാകാമബാധഗ്രഹബാധ അസ്വാസ്ഥ്യകാരിയായിത്തീരും.

12. புகழாலமங்கலவநாதசுருதிவநாதத்தில் [புகழா
ல, மங்கலவநாதம் (நல்லவநாதம்), சுருதிவநாதம் (சுருதி
வநாதம்) இவையிற்] ப்ரீதி [தொல்லும்] நாதமோசம் [நாதமோசம்] நா
திமாதோச [நூதிகமோச] உத்களா [உத்களம்] காதிசம் [காதி
சம்] அசிகளா [அசிகளம்] கதிசம் [கதிசம்]

13. മനുഷ്യമനഃ (മനുഷ്യപഞ്ചായ്ക്കം ശുദ്ധിയാക്കി) അതിഭാഷം (മനോഭാഷം) ഇതിൽനിന്നു (രചിക്കുമ്പോൾനിന്നു) ഉപഗമ (സർവ്വകരണം) പുലർത്തണം (രക്ഷിക്കണം) അക്ഷണം രതിഭാഷാഭിക്താലും (രതിഭാഷം മൂലമായവകൊണ്ടും) പുലർത്തണം.

ബലികാമബാധാലക്ഷണം

ആതാധ്യാനിചിന്തിക്കുന്നില,വിവശത,ഗങ്കിച്ചുകെ.

ഒട്ടുള്ളതോടും,

സ്വപ്നംവ്യക്തത്തിലായ്തപ്പക,ചെടിഗളമണ്ണാക്കിവ

വന്നിറങ്ങക്കും,

ചത്തത്തോടനമിച്ഛിച്ചിട്ടമളവുകൊടുത്താലുമണ്ണായ്ക,വാത്സം

നന്ത്രാസം,ബാലനാഞ്ചമിവബലികരുതും ദർശനം

തീണ്ടിമെന്നാൽ. 14

ആവോളംബലിനൽകിയും,ചിലമടന്നൊക്കെപ്രയോഗിച്ച,മാ-

പ്പാവപ്പെട്ടകിടാവിലൊപ്പട്ടതയാലാരോഗ്യവാനാക്കണം

നാവുംബാധയൊഴിക്കുവാനുകിടംമന്ത്രത്തെവെച്ചോതുവാൻ

ഭാവിക്കാതിഹദോഷശാന്തിവശവാൻഒട്ടുഷധംഓവാല്പിടാം. 15

ബാലഗ്രഹസാമാന്യചികിത്സ

തീരെയ്ക്കിരട്ടുമാംസാദികളിൽവിമുഖരോദാസതം, ദർശനംതലം

ദൂത്താംവിത്തിലപ്പക്കളും,മവിരതമാളുന്നതീയ്യുംവിളക്കും,

ആരോമൽച്ചാവലും,ചെടിനായവിശദവിവിക്താലയ

അതികൽവാഴി-

ച്ചാതാൽബാധാർത്തനാംബാലനെയഥപഴകുന്നെപ്പു തേ

പ്പിച്ചമേമേൽ 16

14 വിവശത (പാരവശ്യം) വ്യക്തത്തിലായ് (മുഖത്തിൽ) ടളം (കണ്ണം) സന്ത്രാസം (ഭയം) ബാലൻ (കുട്ടിയ്ക്കു) ഇവ ഉണ്ടാം. ബലികരുതും (ബലികാരമായ)

15. പട്ടന്തയൽ (സാമാന്യത്താൽ) ആരോഗ്യവാൻ (സ്വപ്നം) ബാധാരതം മന്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടും, ദോഷധരം ഔഷധങ്ങൾ കൊണ്ടും ആണല്ലെ. അവയിൽ മന്ത്രപ്രയോഗങ്ങളെ മന്ത്രലബ്ധത്തിൽ പറയുന്നതാകയാൽ ദോഷശമനമായ ഔഷധം ഇവിടെ പറയാമെന്നാണു് ഉത്തരാഭിപ്രായവും.

16. വിമുഖരം (താല്പരമില്ലാത്തവരായ) ദാസ്യം (പരിചരിക്കുവാനും) ദർശനംതലം (ദ്രേഖയുള്ളതും) ദൂത്താം (ദൂരെയുള്ള) വിത്തിലപ്പക്കളും (വിത്തുകളും ഇലകളും പൂക്കളും) അവിരതം (പുല്ലായ്ചോഴം) വിശദവിവിക്താലയത്തിങ്കൽ (അടിച്ചതളിച്ച വിത്തുചിവശത്തിനും, വിജനവുമായ അറയിൽ) വാഴിച്ച

നൽകൊണ്ടുപുഴുക്കൾവെപ്പിലകളാൽനിന്നുംകുറഞ്ഞാട്ടിവേ-
 നൽകൊള്ളിച്ചുകുറഞ്ഞിയാറായി.ഇലംപറന്നുലാംകുണ്ടിനാൽ
 ഒരുകൊത്തുകയുംകഴിച്ചുഗന്ധമുള്ളിത്തോലു,കായം,നര-
 വി,ഇട്ടംപൊടിയാക്കിനെയ്യുതടവിച്ചുരാൽപുകച്ചിടണം. 17

വാനോർമ്മം,കട്ടക,പാസുവള,പ്പലിശത്താൽ-
 പ്പിന്നാറി,വേപ്പില,വയമ്പ,തമോതക,ങ്ങൾ
 ദീനം,മുറയ്ക്കിവെപൊടിചോറിനെയ്യുമേലത്തു,
 താനേപുകയ്ക്കുകിലുമിട്ടുഗന്ധമധനിങ്ങും. 18

ശ്രീവേഷ്ണവദിപൊടി

തിരുവട്ടപ്പശുതൽഗുലു,വിതരാവു,വിളാവുതൻപദ പലിശത്താൽ
 കത്തൊച്ചിള്ളവളയില,മേത്തതിൻകൊമ്പകിലു,കായമു
 ഉളിത്തോൽ

പിഞ്ചാം,പിന്നാറി,വേപ്പിൽപദ, കട്ടക,കലകൊമ്പി,നിപ്പഞ്ച
 ഗന്ധം,
 ചെഞ്ചലും, പൊത്തുതൻകൊമ്പ,നഗവള,വയമ്പൊത്തുതും
 ദേവതാമം, 19

സഞ്ചുണ്ണിച്ചിട്ടുണക്കത്തുപടികരീമഞ്ചാടിതൻനെയ്യു,വീര്യം
 തഞ്ചുംനീലാത്മക്കൈലം,ഘൃതൻവതടവിച്ചിട്ടുധൂപിച്ചിടേണം.20

ശ്രീഷലിപ്പുകയേററബാല-

ഗന്ധികംവിട്ടുള്ളഗുഹങ്ങൾ

(ഇതത്തി) 16-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോജന 17-ാം ശ്ലോകത്തോ-
 ടാകുന്നു.

17. ഇലം (വെള്ളം) പാൻ (തലയിലും മേലും ഒഴിച്ചു)
 അസ്സലാം (അപ്പോൾ അലക്കിയ ശ്വേത) ഗന്ധം (കൊട്ടം) ആരാൽ
 (ബാലന്റെ അരികിൽവെച്ചു) ബാലനെ പുകക്കൊള്ളിക്കണം.

18. വാനോർമ്മം (ദേവതാമം) ദീനം (കൊട്ടം)

19. ഇതരാവു (വരട്ടമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾക്കൊമ്പ്,) 19-ാം
 ശ്ലോകത്തെ 20-ാംശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

20. പിഞ്ചാം (മയിൽപ്പീലി) പഞ്ചഗന്ധം (ഇന്ദ്രവേലി),
 രാമപ്പം, കൊട്ടം, ഇരടിമധുരം, ചന്ദനം) ഉഗ്രവള (പാമ്പിൽവള)
 ഇഗ്നാത്തേ സംയുണ്ണിച്ച (ചോടിപ്പ) സപദി (ഉടൻ) സിദ്ധാവാ-
 കൈലം (കട്ടകെണ്ണ)ഘൃതം (നെയ്യു) ധൂപിച്ചിടേണം(പുകയ്ക്കണം)

തിരിച്ചു മണ്ടും മടക്കുക വെടിഞ്ഞു
വെറും പെരുച്ചാഴികളെന്നു പോലെ.

21

ഗ്രഹഭൈരവപൂജനം

കുതുമ്പുക, കുക്കുഞ്ചിതൻകൊപ്പം തൊടേലം
ത്തരി, മുക്കിലു, വയറും, മാങ്ങയങ്ങിപ്പരിപ്പും,
കറുക, തക്ക, മീവസ്സുക്കളെക്കല്ലുകായ് പേ-
ഞ്ഞൊരു സമഗ്രമൂലകപാത്രമാലുന്നപാലിൽ

22

വൃത്താകാശമെന്നു കൊണ്ടു ശരിയായ് വെട്ടും വിട്ടു കിൻ പ്രകാ-
ശത്താൽ മിന്നുമിടാതിലും മേവശാൽ ബാലഗ്രഹം നിന്നിടാ
ചിത്തേലി! ഗ്രഹഭൈരവാ'ഹവയദിതിന്നൊക്കുന്നതാണൊക്കുകിൽ
തന്മാവസ്ഥയിത്തന്നെ വെച്ചു പട്ടമക്കാർ തൻതരം തെറ്റുമോ?

23

സ്ഥിതിപ്രയാഗിലൂതം

ഓടിമുട്ടിലവേതകൾ, കറു, കറുത്താട്ടിത്തൻമുട, രുത,
താരംബുരശി വലുതാം വേരങ്ങി, വതൻകഷാതവെള്ളത്തിൽ

24

21. ബാലശരീരം (കട്ടികളുടെ ചെറിയ ശരീരം) അയ്യോ
ഹങ്ങൾ (പട്ടേവതകൾ) ഗുഹാഭിത്തികളത്തെയും മറ്റും തുരക്കുന്ന
പെരുച്ചാഴികളെ കളവാൻ പുകയേല്പിക്കുന്നതു പരിവാണല്ലോ.

22. മുക്കിലു (മുത്തങ്ങ) സമഗ്രമൂലകപാത്രം (സമമായ ദ്രവമൂ
ലകപ്പാത്രം) മാലുന്നപാലിൽ - ക്രമപ്രകാരം ദ്രവമൂലംകൊണ്ടു ക-
ഷായം വെച്ചു സകല പാലുചേർത്തതിൽ ഏതെ സാരം. 22-ാം ശ്ലോ-
കം 23-ാം ശ്ലോകത്തിനൊട്ടു യോജിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

23. വൃത്താ (വെട്ടപ്പിൽ) മേവശാൽ (പേടികൾ) ബാല
ഗ്രഹം നിന്നിടാ. സന്ധിമേലപാദികളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രകൃ-
തമെന്നു കൊണ്ടു ബാലഗ്രഹബാധ തീരെ ശക്തിയുണ്ടെന്നു പിന്നെ പ-
രമേണു നില്ക്കല്ലോ. ഗ്രഹഭൈരവാഹവയം (സ്ഥിതിപ്രയാഗ വീര്യം
കണ്ടറിഞ്ഞ പൂർവ്വയാഗാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട 'ഗ്രഹഭൈരവം' എന്ന
പേർ) ഒക്കുന്നതാണ് (യോജിക്കുന്നതാണ്.) തന്മാവസ്ഥ (സു-
ഷുസ്ഥിതി).

24. വലുതാം വേരങ്ങി - മഹാപഞ്ചമൂലം (കമിഴ്, ചുവളം,
പൂപ്പാതിരി, പലകപ്പഴുതി, മുത്ത ഇവയുടെ വേർ) 24-ാം ശ്ലോ-
കം 25-ാം ശ്ലോകത്തോടു ചേർക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു.

നീ, യഷ്ടാഹാരം, വനത്തിപ്പുലിമുരട്ടു, വിശാൽവിത്തു, ദേവദ്രു,
 സ്മിതയാടൊക്കുന്ന പാടക്കുട്ട, യഥകടകപ്പാലതർതണുലങ്ങൾ,
 കായം, സ്വാക്ഷാൽക്കുട്ടക്ക, ത്രികടക, മിവതൻകല്ലു, മേകിക്കലേൾ-
 ശ്രീമേനീട്ടന്ന പക്ഷത്തിലൊരതിശൂദ്രമാംനാളിൽക്കൊ
 കമച്ചിടേണം. 25

മല്ലേക്കുണ്ണേ! നിഖിലദർശനാബാധമാത്രം-
 മല്ലേതു മോഹവുമുണ്ടുതമീ പ്രതാപാൽ
 വല്ലാതെകണ്ടൊരശൂ, കി, വയസ്സു, ബുദ്ധി-
 ശൂന്യാന, ക്ഷണി, യിവകഞ്ഞിരണ്ടിത്തമത്ര. 26

കരിസുനീർവാണി! വയസ്സു, ചന്ദനം,
 കരിമ്പനക്കുളവളമുഞ്ഞവേരി, വ
 മുറുക്കുവെള്ളത്തിലരച്ചുമേനിയിൽ
 പുരട്ടിയാൽ ദർശനമുണ്ണിയെത്തൊടാ. 27

ബ്രഹ്മി, ശതാവരി, കൽപാതിരിവേതനെല്ലി-
 ചുക്കം, ഗ്രഹിച്ചിവകിലൊന്നതണോരേത്തിൽ
 നന്നായരച്ചരിയപാലൊട്ടുചേർത്തുതൊന്നി-
 ചെന്നാൽ ഗ്രഹണമാലിനെയുണ്ണിവെല്ലും. 28

പരിചുട്ടമുക്കുര, മരക്ക, റികകുറത്തോട്ടിവേരി, തുകളാൽകപാഹം
 വിരചിച്ചതിലെണ്ണയിൽനിന്നൊരിട്ടിക്കുത്തൊന്നാച്ചിവെപ്പിറകൾ
 തൻനീർ, 29

25. ഏകി (മോർ) കലേശശ്രീ (ചന്ദ്രശ്രീ) ഏറീട്ടന്ന
 (വധിക്കുന്ന) പക്ഷത്തിൽ (വെളുത്ത പക്ഷത്തിൽ) യെ അതിശൂദ്രം
 (ശൂദ്രവം നല്ലത്)

26. നിഖിലദർശനാബാധ (സർവ്വദർശനാബാധ) ദുരം
 (ഉടൻ) പ്രതാപാൽ (നെയ്യുസേവിച്ചാൽ) ഉദിക്കും (ഉണ്ടാകും)

27. ദർശനം (ദർശനം) ഉണ്ണിയെത്തൊടാ—ബാലന്റെ ദ
 ദർശനാപീഡ തീരെയെക്കിടക്കുന്ന ഫലിതാത്മം.

28. നെല്ലിച്ചുക്കം (നെല്ലിത്തൊലി) തുവയിൽ മനം ഗ്രഹി
 ചു (ഏതത്തു) അതണോരേത്തിൽ (രാവിലെ) ഗ്രഹഗ്രഹണമാലി
 നെ (ഗ്രഹണപീഡാസങ്കടത്തെ)

നേരായ്തുതാവിൻറനീർനാലിൻടി
 തെരരിൻവെള്ളം, പാതിയാട്ടിൻറമൃഗം,
 പാതാത്വസ്തക്കളൊന്നായൊഴിച്ചാ-
 ഹീരസ്തീ, മഞ്ചെട്ടി, വെൺചന്ദനങ്ങൾ,

30

കൊട്ടം, സാക്ഷാൽവയസ്വാതകര, മീനകളെക്കൽക്കൊരുചേർത്ത
 പാതി-

പെട്ടിട്ടുന്നാവണക്കണ്ണയും, മധുസമമാംവെണ്ണനെയുംകലർത്തി
 ഒട്ടാളംതിച്ചിനാൽകാച്ചിയതിലളമെടുത്തിട്ടുതേപ്പിച്ചവെന്നാൽ
 തിട്ടന്നൊലഞ്ചുനാൾകൊണ്ടലസനിലയിലാകുമ്പ്രബാഹുഹങ്ങൾ 31
 കറക, തടയ്ക്കാരണിയൻചെറുമലതങ്ങിൻറതോലു, മുക്കായ,
 ചെങ്കിച്ചിവയാൽസാധിച്ചൊതതലവുമീഗ്രഹങ്ങളെയൊഴിക്കും 32
 മാമന്തവീശുദ്ധമായപുഴവെള്ളത്തിൽകളിപ്പിക്കയും
 ഹോമംപെയ്യുകയും, ബലിക്രിതകളുംമറ്റുംപ്രയോഗിക്കയും,
 ആമട്ടിൽ ഗ്രഹബാധകളെല്ലാകുംകീടാങ്ങൾക്കതി-
 വേക്കുംകൈവതവാണോവഴികളാണക്ഷാമലക്ഷ്മീനിധി!

33

29. 29, 30 31 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി ചേക്കണം.

30 നേരായ് എണ്ണയോടു സമചായ് പാതി (എണ്ണയിൽ
 പകുതി) ആദീരസ്തീ (നന്നാറിക്കീഴെ)

31. പാതിപ്പെട്ടിട്ടന്ന (എണ്ണയിൽ പകുതിയായ) തിലജം
 (എണ്ണ) ഉപ്ബാധഗ്രഹങ്ങൾ (ഊക്കുള്ള ബാലഗ്രഹങ്ങൾ) അലസ
 നിലയിലാം (ഔതയിലാകും) ശരിക്കെന്നു സാരം.

32 അടയ്ക്കാരണിയൻ ചെറും അലർ (പൂവ്) തടയ്ക്കാരണി
 യൻറ പൂവ്. മുക്കായ (തൂണില) തെക്കിച്ച (നമുചേന്ന് ഉവ
 യാൽ) (ഇവ പച്ചവെള്ളത്തിൽ അരച്ചുകലക്കി) സാധിച്ചൊത
 (കാച്ചിയരിച്ച) തൈലവും (എണ്ണയും) ഇഗ്രഹങ്ങളെ (ബാലഗ്രഹ
 ങ്ങളെ) ഒഴിക്കും. തേപ്പിച്ചാൽ കട്ടിയുടെ ദേവരാപീഡകളെ
 ഗതിപ്പിക്കും.

33. മാമന്തവീശുദ്ധം (നല്ലമന്ത്രങ്ങൾ ജപിച്ച ശുദ്ധപ്പെ
 ട്ത്തിയതു) അതിവേഗം (ഏറ്റവും സ്വാസ്ഥ്യം) നദീജലസ്നാനാ
 ദികൾകൊണ്ടു ബാലന്മാരുടെ ദുർദ്ദന്താബാധ നല്ലവണ്ണം ശരി
 ക്കെന്നു ഭാവം.

മുപ്പത്തിനാലാം അധ്യായം

പക്ഷിപീഡാപ്രതിരോധം

ചിലതടമതപ്രകാരം നൂറു ദിവസത്തിൽ വെച്ചുകുറിയും
ശക്തിനാലുവിധമുണ്ടുവന്നു നൂറു പുതപ്പുകുറിയുണ്ടാകയാൽ. 1

വന്ധ്യാപീഡിതലക്ഷണം

നിദ്രാഭംഗം, തിന്ദനം, ജ്വരം, വമി, കൾമുഖപ്രാൽവെറുപ്പംഗന്ധം,
സീർദ്ദാഹം, മഞ്ഞലിമാലകളൊടമ തമേവന്ധ്യബാധിച്ചാൽ,
അതവിതൽപ്രയോഗിച്ചതിനുചിലതന്നെക്കേരയാതിത്തരം
അതും,

കൃത്യത്തിൽ പുണ്യാദിക്രമമറിവുവാൻ മന്ത്രാലയത്തിൽ പോയി 2

വന്ധ്യാപീഡിതസ്വ

പച്ചക്കറിസ്വനമരക്കടലാൽക്കുറിയും
പച്ചപ്പാട്ടുകുറിയുടെ വിശുദ്ധരച്ചുട്ടി
കാച്ചുന്നൊരൊന്നുയടമെപ്പകളിൽപുരട്ടും
കൊച്ചുകൾ വന്ധ്യയുടെമോഹമെവന്ധ്യമാകാം. 3

അധ്യായം 84

1. നൂറു ദിവസത്തിൽ (നൂറു ദിവസം 12 ബാലഗ്രഹങ്ങളിൽ)
ശക്തി (പക്ഷി) യും, വന്ധ്യാപീഡിതത്തിന്റെയും (വ
ന്ധ്യ, നൂറു, പുതപ്പുകുറിയും, ക്ലീബം ഇങ്ങനെ) നാലുവിധമുണ്ട്. നാലി
ന്നും പെട്ടെന്നുള്ള ലക്ഷണങ്ങളും, ചികിത്സകളും താഴെ വിവരി
ക്കപ്പെടുന്നു.

2. നിദ്രാഭംഗം, തിന്ദനം, ജ്വരം, വമി, (പനി) വമി, (ചെട്ടി) ഇവ, മുഖ
പ്രാൽവെറുപ്പ് (മുഖപ്രാൽവെറുപ്പായ്ക) അംഗഭംഗം (പ്രാർത്ഥി
നാണമെ) പീഡയെ ബലിയാടാക്കുകയും, പീഡനിമിത്തമുണ്ടാ
യ ഉപദ്രവങ്ങളെ ഔഷധങ്ങൾക്കൊക്കും, ശമിപ്പിക്കണം. അവയി
ൽ മൂന്നു മാത്രമേ ഇവിടെ പറയപ്പെടുന്നുള്ളൂ. പുണ്യാദിക്രമം (ബ
ലിയാടാക്കിസ്വപ്നം) അറിയുവാൻ മന്ത്രാലയത്തിൽ പോകണം.

3. വിഷു (മേലും) കൊച്ചുകൾ (കിടാവിതൽ) വന്ധ്യയുടെ
മോഹം അവന്ധ്യം (സമലം) ആകാശവന്ധ്യാപീഡാഗമിക്കുമെന്നു
സാരം.

സുപീഡിതലക്ഷണം

വരന, മോരതിസാരം, ഹന്ത! മുർദ്ധസ്ഥലത്തും
 ചുമലിലഥപുറത്തും താഴ്വതണ്ണിർകുടിപ്പാൻ
 അമിതത്വം, പമ്പിപ്പിച്ചി, വികാരങ്ങൾക്കെക്കൊ-
 ണമ മരണികപെണ്ണാംപക്ഷിബാധിച്ചബാലൻ. 4

സുപീകിത്വ

കല്ലിടച്ചകംവരവൊത്തൊരു പുതകടലാടിക്കടകപാഥനിർകൊ-
 ണെക്കുംമട്ടെണ്ണകാച്ചിശ്ശിശുവിനടയപർവ്വങ്ങളിൽ തേയ്ക്കു, പിന്നെ
 മുഖ്യശ്രീമന്ത്രാഹാരം, തുളസിയലധരിപ്പിച്ചുലക്ഷ്മീമണാള-
 യ്ക്കൊലാററിൽകളിപ്പിക്കുക, ബലി, തിരവപെൺപക്ഷിപീഡ
 യ്ക്കുകൊള്ളാം. 5

പുരുഷപീഡിതലക്ഷണം

വയെട്ടനിറൽ, വരനും, മുർദ്ധനീർകുടിക്കാമ"-
 ക, ബലംതളച്ചതഥമുർദ്ധനടുക്കുതാഴ്വ,
 കിഞ്ചാതിസാരം, കിവ പുരുഷപക്ഷിയേററ
 പിഞ്ചാംകീടാവിനുള്ളവാംകളവാണിയാളു! 6

പുരുഷപീകിത്വ

എൻകടച്ചുബലി, ഹോമകർമ്മം, തിരവപെൺപക്ഷിതൻപീഡ നി-
 ദ്രുതംതീർത്തുമുഖമെന്തീയ മഹാദുഃഖങ്ങളെപ്പോക്കണം

4. വരനും (മർദ്ദി) മുർദ്ധസ്ഥലത്തും (നിറുകയിലും) അമിത
 തവീ (വളരെ ആഗ്രഹം) വികാരങ്ങൾ (ഉപദ്രവങ്ങൾ)

5. കല്ലിടച്ച (അമുച്ഛി) ഏകം വരവൊത്തൊരു (വരമ്പാ
 ചുകലക്കിയ) പുതകടലാടിക്കടകപാഥനിർ (വലിയ കടലാടിവേ
 രിൽ കഷായമവളളം) ശിശുവിനടയ (കുട്ടിയുടെ) പർവ്വങ്ങളിൽ
 (സന്ധികളിൽ) മുഖ്യശ്രീമന്ത്രാഹാരം (ഉത്തമകൗതളങ്ങളെ ജപിച്ച
 ഹോമിയ്ക്കുക) ലക്ഷ്മീമണാളത്തൊലാററിൽ (വിഷ്ണുപാദതീർഥത്തി
 ൽ) ഇവ പെൺപക്ഷിപീഡയ്ക്കുകൊള്ളാം. (സുപീക്ഷിപീഡയെ
 ശമിപ്പിക്കുന്നവയാകുന്നു.)

6. വരനും (മർദ്ദി) മുർദ്ധനടുക്കു (നിറുകയിൽ) കിഞ്ച (അ
 ത്രമുഖ്യ) പുരുഷപക്ഷി (ആൺപക്ഷി)

7. നിശ്ശങ്കം (സംശയമില്ലാതെ) അതുമൂലം (പുരുഷപക്ഷി

കുക്കത്തിൽപിറകും, വയസ്സ്, കട്ടകം, വന്നിടത്തനും, പെട്ടം വർഷപ്പരിപാടിപ്പെട്ടത്തനം പുകച്ചുനാൽസുഖംകിട്ടുമേ. 7

ക്ലീബപീഡിതലക്ഷണം

ഗുഹജനനീചമൽപ്പച്ചുങ്ങളിൽതാള, പിന്നെ-
ബുഹുസരണം, ഉദഃകണ്ഠാനനങ്ങൾക്കണക്കും,
അഹഹ! വരന, മാൺപെണ്ണമല്ലാത്തപക്ഷി-
ഗ്രഹമെതിരിട്ടുണ്ണിജീവികാരങ്ങളുണ്ടാം. 8

കുലനാദോരറ്റമുണ്ണയിലതൻ നീരിൽ കട്ടത്താമരയോ-
ടാപ്പിനാറിവയമ്പി, വററിനടകെല്ലുത്താൽപചിപ്പെണ്ണയെ
യൂപ്പിൽതേക്കുകയും, ബലിയിരുകൾക്കുറുപ്പായാരിക്കുമും
മുല്ലാടോതിയക്കുകൾചെയ്യുകയുംമാം ക്ലീബാബദ്ധാവിഷ്ണുനിൽ.

പക്ഷിപീഡാസാരാന്യചികിത്സ

ഗരളികാദിതൈലം

മീനഞ്ചുംകണ്ണിയാട്ടേ'കുളകയ്യിലകൊല്ലുന്നവേപ്പിന്റെപഴം
മീനഞ്ചാണിദിദേഹക്കുറുകളിവതൻനീരിലല്പംവയസ്സും,

പീഡനിമിത്തം) മഹാദംബങ്ങളെ (വലിയ ഉപദ്രവങ്ങളെ) പോ-
ക്കണം (ശമിപ്പിക്കണം) കുക്കത്തിൽ (കഴുകിന്റെ) വന്നിടത്തനും
(വന്നിയിലയും) പെട്ടം (ചെറുന) വർഷപ്പരി (വലിയ കച്ചാരി-
ക്കിടങ്ങൾ) സുഖം കിട്ടുമേ (പുതുപ്പിപക്ഷിപീഡയും, തളിരുന്നൂട്ടാ-
യ ഉപദ്രവങ്ങളും ശമിക്കും).

8. ചമൽപ്പച്ചുങ്ങളിൽ (ചമൽ, പുറം, ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ)
ബുഹുസരണം (ബതിസാരം) ഉദഃകണ്ഠാനനങ്ങൾക്കു—ഉരസ്സ്
(മാറ്) കണ്ഠം (തൊണ്ട) ആനനം, (വാ) ഇവയ്ക്കും വരനം (ചർ-
മ്മ) പുതിരിട്ടം (നേരിട്ടു) ബാധിച്ച ഏതെങ്കിലും വികാര-
ങ്ങൾ (രോഗങ്ങൾ)

9. കല്ലുത്താൽ (കല്ലുംകൂടി) പചിച്ച (കാച്ചിന്) മുൽപ്പാ-
ടോതിയ (മുവറഞ്ഞ) കൈകൾ ചെയ്യുകയും ആം, ചുണ്ണു സാധി-
കളിൽ പുരട്ടിയാൽ ക്ലീബപക്ഷിപീഡാജന്യങ്ങളായ ഉപദ്രവങ്ങ-
ളും, ബലിമുതലായവയെല്ലാൽ പീഡയും, ശമിക്കും. ഉപദ്രവങ്ങ-
ളിൽ ചിലതു ശമിക്കാതെന്നിന്നാൽ, ക്ലീബാബദ്ധാവിഷ്ണുനിൽ (ന-
പംസകപക്ഷിയാൽ ആവേശിപ്പിച്ചവനിൽ) മുൽപറഞ്ഞ ചി-
കിത്സകൾ ചെയ്യാം. അവകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം സമാന്യം കിട്ടും.

വേർനീക്കിടാത്തകോഴിപ്പയവിൻടെരസത്തിങ്കൽമൂപ്പാന്നതിൻകാ-
താനൊന്നംകല്പമായ്ക്കൊച്ചിയതിലജമടക്കാത്തപക്ഷ്യം
ത്തിയില്ല. 10

പുകയ്ക്കുവാൻ

മൂലത്തോടൊത്തകോഴിപ്പയവിനെ മിന്നു ചുട്ട്തമാക്കിപ്പുകച്ചെ-
ന്നാലപ്പേർപ്പെട്ട പക്ഷിഗ്രഹണതജകളെക്കട്ടിക്കെവിട്ടീടും
പോൽ.

കളിപ്പിപ്പാൻ വെള്ളം

ഓരോ! പേരാൽപ്പവാലത്തോലി, പുനരയാൽക്കുറുച്ചുച്ഛി,
മരതി

തോലീവസ്ത്രക്കളാൽ കാച്ചണമവനുകളിപ്പീടുവാനുള്ളവെള്ളം. 11
പക്ഷിപീഡിതനെ കിടത്തേണ്ടുംപ്രകാരം

ഏരിഭാമന്ദ്യംകോടിമുണ്ടിൽപുതിയരജ നീകെടങ്ങോ, നാകീഴ്
മേൽമറച്ചി

ട്ടുവരേയാനക്ഷയംതാനെഴുതിയതമിനാരത്തിനാപേപുകച്ചു്
വെൺഭാമസ്തന്നശുദ്ധംകടകവിതരിവേപ്പിന്റെ പത്രങ്ങൾവക്ക-
ത്തമ്പാട്ടംകൊണ്ടുവെച്ചതികളവികടകെണ്ണുപ്രദീപം
കൊളുത്തി 12

10. ദ്വീപരേഖം (കഞ്ഞണ്ണി) വയസ്സം (വയസ്സുകല്പമായും)
വേർനീക്കിടാത്ത (സമൂലമായ) രസത്തിങ്കൽ (നീരിൽ) അതിൻ
കാ (കോഴിപ്പയവിൻകായ) തിലജം (എണ്ണ) അടക്കാത്ത പക്ഷ്യം
ത്തി (പക്ഷിപീഡ)ഇല്ല. ഈ രണ്ടവിധമായ ചുട്ടുറ്റയും സേവി
ക്കുക, സന്ധികളിൽപുരട്ടുക, തലയിൽ തേപ്പിടുക, ഇങ്ങിനെ ഉ
പയോഗിച്ചാൽ നകല പക്ഷിപീഡകളും ശമിക്കും.

11. മൂലത്തോടൊത്ത (സമൂലമായ) മിന്നു ചുട്ട്തമാക്കി
(നല്ലവണ്ണം പൊടിച്ച്) പക്ഷിഗ്രഹണതജകളെപക്ഷിപീഡാരോ
ഗങ്ങളെ പലാരം (പ്ലാശ്ശ) ചക്കം (തൊലി) വസ്ത്രക്കളാൽ (വസ്ത്ര
ക്കളിട്ട്) അവൻ [പക്ഷിപീഡിതൻ] കളിപ്പീടുവാനുള്ള വെള്ളം
കാച്ചണം.

12. കോടിമുണ്ടിൽ (നിലത്തു കോടിവസ്ത്രം വിരിച്ച് അ
തിൽ) പുതിയ(പച്ച) രജനി (മഞ്ഞൾ) കൊണ്ടു അറയത്തോനക്ഷ
രം എന്ന കീഴ്ജാൽ മറിച്ചിട്ട (കുട, മി ഈ ക്രമത്തിൽ) അതു (വിരി
ച്ച കോടിവസ്ത്രം) വെൺഭാസ്സ (വെളുത്ത നിറം) പത്രങ്ങൾ (ഇല

സന്ധ്യഷിച്ചവയസ്സകൃത്യവെറ്റുത്തു നമുക്കിത്തളി-
 ചു നൂളുവാവസനത്തിലൊന്നാമണിക്കൂർനേരത്തോളംവരെ
 സമ്പന്നപ്രണയം കിടത്തണമെടുത്തൊന്നാൽ കിടാവുകലാ-
 വർപക്ഷിഗ്രഹസംഭവായജയശ്രീവന്നാകൈവെക്കുമേ. 13
 വിരിയ്ക്കുംപുലിത്തോലതിങ്കൽ കിടത്തിയ്ക്കുമിടുകൾതന്റെ
 കേശത്തലയ്ക്കൽ

കരിമ്പൂച്ചരോമങ്ങളെക്കെട്ടിയൊന്നാൽ തരിമ്പുംവിഹംഗ
 ഗ്രഹംതൊട്ടനിൽക്കാ, 14
 മാതൃകാജനം

ദേവട്ട, വെൺകടക, ചിത്ത, പെരുങ്കുടവ-
 വേർ, വേപ്പില, ത്രിഫല, ചെങ്ങഴിനിർക്കിഴങ്ങ,
 പുവാങ്കുരുതല, വിഴാലൻ, നൽപ്പിലാശിൻ.
 പൂവ, ലുങ്കുണ്ട, മ, വയസ്, നിവസരണ്ട, 15

ഓർമാവല്ലൂരിണങ്ങുമഞ്ചുവൃഷ്ടപുഷ്പങ്ങളിൽതൻചാണകം,
 പോരാതുളളുവിലക്കട, കടമ്പിൻതോലു, കല്ലാൽത്തൊലി,
 ക്ഷീരീദ്രമൊലി, കൊച്ചുതേക്കിനടെവേർ, ചെങ്ങന്നം, കങ്കരം
 ചെരംവൻകടവാടിവേർ, കറുക, വന്നിക്കാതൽ, മഞ്ചെട്ടി, കൾ 16

കൾ) വക്കത്തെ വാടം (വസ്ത്രത്തിന്റെ ചുറ്റും ചുല്ലാടവു) അതു
 കട്ടുവി (വസ്ത്രം വിരിച്ചതിന്റെ അരികെ) കട്ടകെണ്ണപ്രദീപം (ക
 ട്ടകെണ്ണ പകർന്ന വിളക്കു) 12-ാംശ്ലോകം 13-ാമത്തെ നിരോധ യോ
 ഭിപ്പിക്കണം.

13. സന്ധ്യഷിച്ച (നല്ലവസ്ത്രം അരച്ച) വസനത്തിൽ (വസ്ത്ര
 ത്തിൽ) സമ്പന്നപ്രണയം (സ്നേഹത്തോടുകൂടുംവണ്ണം) എടുത്തു കി
 ടത്തണം. എന്നാൽ കിടാവുകൾ ആ വർപക്ഷി ഗ്രഹസംഭവമാ
 യ ജയശ്രീ (വലിയ പക്ഷിഗ്രഹം ബാധിച്ചതാലുണ്ടായ രോഗങ്ങ
 ളെ ജയിച്ചതു നിമിത്തമുള്ള ശ്രീ) വന്നാ കൈവെക്കുമേ. ബാലന്റെ
 പക്ഷിപീഡകൾ ശമിയ്ക്കുമെന്ന സാരം.

14. അർദകൻ (കട്ടി) കേശത്തലയ്ക്കൽ (തലരോമങ്ങളുടെ
 തുവത്തു) വിഹംഗഗ്രഹം (പക്ഷിഗ്രഹം)

15. 15 മുതൽ 21 വരെ ശ്ലോകങ്ങൾ ഒന്നായി അനവധി
 ക്കണം.

16. ഓരോവല്ലൂരും (നിറം) ഇണങ്ങും അഞ്ചു വൃഷ്ടപുഷ്പ

ഇതവഴതിനവേദോ, നീലമുരടിയപ്പെട്ടു, കൃഷ്ണമുഖം
 ഉറുമാവഴക്കു, വകിൽ, തെന്റൊച്ചിക്കട, കളഞ്ചുഗന്ധങ്ങൾ, 17
 പെന്തതാംതുളസിത്തടി, യിവയെന്തിതിട്ടിൽ ചാവുലാക്കി

വേണ്ടവിധം

തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട, 18
 ചുറ്റും

തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട തെന്റൊച്ചിക്കട
 വല്ലാതെത്തെളിപ്പും കലതമിടവലംകൈകളയഞ്ച, വററിൽ
 ഏല്ലായ് പൊഴും മുഴക്കും മണിചെറുതുടിലാം വസുവധാർപാവുശുലം
 വല്ലാത്തുറുപ്പും ചക്രം ചക്രകമിതുകളും ഹരിചെമ്പിച്ചകൊക്കും, 19
 വർകാറിൻകാളിമാവേറിയതിതറുടലും, ശോണിതാം

ശോണിതാം

ടങ്കംവെട്ടുന്നകട്ടിക്കളർമുഖയിണകൊണ്ടൊന്നലഞ്ഞുള്ളമട്ടും,
 ചെങ്കല്ലിൻകാതിചിന്തീടിനചിറകുകളും, മൂന്നുതെളിപ്പും, മൂന്നി-
 ത്തിങ്കൾത്തകക്കിരീടാദികളുമിതരസാൻ ചാത്തിവെട്ടും

ശിരസ്സും, 20

മേളിക്കും പക്ഷിദ്വീപായമൊട്ടമീനിയെന്നുള്ളിൽസൂരിച്ചാ-
 വോളം തൽപുണ്യകന്യാക്കുരുതവിട്ടേപ്പിലും, നെററിമേലും

ഏഴങ്ങൾ (പശുക്കൾ) കറുത്ത പശു, വെളുത്ത പശു, ചുക്കുന്ന പശു,
 മഞ്ഞപ്പശു, പലനിറമായ പശു ഇവയുടെ ചാണകം. ക്ഷീരിട്ട
 മൊട്ടാലി (നാല്പാലമൊട്ടാൽ) കൊച്ചുതേക്കി (ചെറുതേക്കി) ചെഞ്ച
 നന്നം (രക്തചാണകം) വർകടലാടി (വലിയ കടലാടി)വേർ.

18. വേണ്ടവിധം ചാവുൽ (തസ്സം) ആക്കി.

19. ഇടവലക്കൈകൾ അയ്യഞ്ചു (ഇടത്തും, വലത്തും ഉള്ള
 അയ്യഞ്ചു കയ്യുകൾ) അവറ്റിൽ (രുകുകട്ടിൽ) ഓലയ്ക്കു (പ്രഭ) ച
 ങ്കം (പാനപാനം)

20. കാളിമാവ് (കറുപ്പ്) ശോണിതാംശോണിതോട്ടു (ചെ
 ന്നാമൊട്ടിനോട്ടു) ചെങ്കല്ലിൻ (ചുക്കുന്ന മഞ്ഞിൽ) കാതി (വോ
 ള) ഉണ്ണിത്തീങ്കൾത്തകക്കിരീടാദികൾ (ചാലചന്ദ്രൻ, പൊൻകിരി
 ടം മുതലായവ)

21. മേളിയും (ചേതന്ന) 'പക്ഷിദ്വീപായമൊട്ട (പ
 ക്ഷിദ്വീപ് എന്നു പേരോടുകൂടി) അതളം ഈ നിന്നെ പ്രാർത്ഥി

നീളെപ്പുറിച്ചിടേണെന്നിറുകയില്ല, മൊത്തം കൃഷ്ണമാമിപ്രയോഗം
കോളേറ്റം പക്ഷിപീഡ കടലിലുഴലുമുറ്റിത്തീർപ്പിലല്ലോ. 21
ഏതെന്നെന്നിനച്ചിടാതെ ഉപയോഗിച്ചാലുമിച്ഛാവലു-
ന്മാദാപസം ഉതിർപ്പ് എത്രഹണമേന്മ പഴുത്തുവെപ്പാക്കുമേ
വാദം വിട്ടു മിച്ഛിട്ടെന്നു നമുക്ക് 'മാതൃകാപസം' മേ-
ഖലാതേജസ്വിയം വരാത്തനിലയാക്കം പോലിവർപോലവേ. 22

മേ) നൂരിച്ച (ധ്യാനിച്ച) തൽപണ്ണമാന്മാക്കുനീർ (പക്ഷിദർശ്വാ
സംബന്ധികളായ ശുദ്ധമാന്മാക്കുണ്ടാകേണ്ടതും) 'പക്ഷിദർശ്വാ
എന്നു താല്പര്യം. ഏപ്പിലും (പുല്ലാസസ്ഥിയിലും) നിറുകയിലും നീ
ളെപ്പുറിച്ചിടേണം. ഉൽകൃഷ്ടം (ഉത്തമം) ഈ പ്രയോഗം വലിയ
പക്ഷിപീഡകളെ ഒക്കയും ശമിപ്പിക്കും.

22. നിന്നെ ('പക്ഷിദർശ്വാ'യായ പാർവ്വതിയെ) നിന്ന
ച്ചിടാതെ (ധ്യാനിച്ചാതെ) കേവലമായി ഉപയോഗിച്ചാലും ഇച്ഛാ
വൽ (ഭസ്സം) ഉന്മാദം-അപസംഭൂതി (അപസ്മാരം) ദർശനഹിതം
ണം (ദുഷ്ടഗ്രഹബാധ), ദാഹവും ഇവയെ പോക്കുമേ. 'നിന്നെ
ധ്യാനിക്കാതെ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രകൃതഭസ്സത്തിന്' വീഴും ഇ
ല്ലോ വിചാരിച്ചു നീ ഭരതളിയെങ്ങ കേവലമായ പ്രകൃതഭസ്സം
വും ഉന്മാദാദികളെ ഓമിപ്പിക്കും' എന്നു ഭഗവാൻ ദേവിയോടു അരു
ളിച്ചതും പരിഹാസഗർഭമാണെന്നു തോന്നുന്നു. രണ്ടാമതികപുത
ഷ്ഠം തൽ അത്യന്താനന്ദകരമായ തന്റെ പ്രിയനുമായ ചില പെ
ട്ടങ്ങളിൽ കളിയാക്കുന്നതും സാധാരണമാണല്ലോ. ഈ മാതിരി
സരസപ്രയോഗങ്ങളെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അവിടവിടെ കവി നി
ഷ്പ്രയാസം തട്ടിവീക്കിയിരിക്കുന്നത് ആരുടെ മനസ്സിനെ അകർ
ഷിക്കില്ല? ഇവയെ സൂക്ഷ്മധിഷ്ഠനാമായ വായനക്കാർ മനസ്സി
ലാക്കട്ടെ എന്നുവെങ്കിലും ഈ 'ടിപ്പുണി' മാത്രം എഴുതുവാൻ ഇവ
ലെടുത്ത ഞാൻ വിസ്മയരിക്കുന്നത് അർചിതമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.
ഇതും എന്തൊക്കെ എഴുതിച്ചതു പ്രകൃതശ്ലോകത്തിലെ സ്വാഭാ
സൂചിശേഷമല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ല. മിച്ഛിട്ടെന്നു (ഉപയോഗിച്ചു
ന്നു) സേവിച്ചെന്നു എന്നും, ജനതയ്ക്കു (ജനസമൂഹത്തിന്നു) ഇവർ
ബാൽ (ദിവൻ) ശിവൻ നിജസേവകക്കു ദൃക്പദം കൊടുക്കുന്നാ
ളാണല്ലോ.

പാർവ്വതക്കിവെച്ചിപ്രകാരംപക്ഷിചികിത്സയെ
നഗരപരഞ്ജൻ, പോരെയിൽവെറേണ്ടുകൾനോക്കണം. 23

മുപ്പത്തഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

പ്രാകാരയോഗപ്രകരണം

“കാലാരോ! വീടിനെക്കുറിച്ചുകുറിച്ചിതാവേൾക്കുമാത്രമെന്നിട്ടും
പോലേണ്ടാലുപേക്ഷിതനെയൊക്കെപ്പോലുംദോഷകോപം
പെടാതെ
പാലിക്കുകകളവന്നാടത്തുണമിനി”യെന്നല്ലയോനീന്റെ
വാക്കേ?-

നാലാം, “പ്രാകാരയോഗങ്ങൾ”ളെയിവരുപദേശിച്ചിടാം.
വേറെവേറെ. 1

ജാതമാത്രം

പ്രകാരം പീഡിതനായിത്തീർന്നവർക്കുമാത്രമേ
ഉപദേശമാണു് കിട്ടുകവിലസുന്ദരൻ്റെമുമ്പിൽ

23. പക്ഷിചികിത്സയെ (പക്ഷിപീഡാപ്രതിരോധത്തെ)
അധ്യായം 35

1. അറിയാവേൾ [ശരീരം] പാലിക്കും [രക്ഷിക്കുന്ന]
കൈകൾ [പ്രയോഗങ്ങൾ] വാങ്ങിദോഷകോപജ്ഞയായ അ
നുകരണങ്ങൾ വേറാൽ തച്ചികിടക്കളോടുകൂടി വിവരിക്ക
പ്പെട്ടു. അതിനെ അനുസരിച്ചു, അതതുരോഗങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ
അവർക്കു ചികിത്സിക്കുന്നതിനുള്ള നല്ലതും, ജാതമാത്രമി
തായ ബാലന്മാരെ ദോഷകോപത്തിനിട കെടുത്തുവയ്ക്കു
യോഗങ്ങൾകൊണ്ടു രക്ഷിക്കുന്നതാണല്ലോ. “പ്രകാരമുപദി പ
രസ്യ ദുരന്ത്യം വരും” എന്നുള്ള അഭിപ്രായം കൊണ്ടാണു
ദേവി പ്രാകാരയോഗങ്ങളെ (മതിലുകൾപോലെ രക്ഷിക്കുന്ന യോഗ
ങ്ങളെ) അതിവേഗമേതന്നെ തന്റെ പ്രാണനാഥനോടപേ
ക്ഷിച്ചതു. വേറെ [ജാതമാത്രങ്ങൾക്കു വേറേ] ഉപദേശി
ച്ചിടാം.

2. പ്രകാരം [മൃഗങ്ങൾ] അറിഞ്ഞു [ജനിച്ചു] അനു
ന്നിതമായ [വളരെ ഉടുത്തതായ] കിടക്ക വിലസുന്ദരൻ [കാ

ജീരകത്തിപ്പലിപ്പുണ്ണുംചേരുമുൻചൊന്നവസ്തുവേ
നേരേനേനിൽകഴിപ്പിക്കുമൊന്നാമൊസത്തിലേഴുനാൾ, 11
ആയതിൽതുകട്ട, താളിമൊളക്കായയോടി, വപൊടിപ്പുചേർത്തുടൻ
കംഗളാംഗ തയിർന്നിരിപ്പിപ്പിൻതിങ്ങളിൽസ്വയമവനു
നാൽകണം. 12

ഏകാംമാസത്തിലേകാഴ്ചയുണ്ടു, കടകപ്പാലവിത്തൊപ്പമൊയുൾ-
പ്പെട്ടിടംകൊന്നത്തിപ്പലിയുടെകടയുൾകാച്ചിടംനെയ്യുചേർത്തും,
തട്ടിപ്പല്ലെപ്പറമ്പതാതിങ്ങളിലരിയവിഴുൽവിത്തൊടുംസീതപ്പുണ്ണി-
ച്ചിട്ടൊമൽത്തേനണച്ചും, നുകരുവതിനാനൽകേണമെന്നൊഴ
ശാസ്ത്രം. 13

രണ്ടാംമാസത്തിലവുണ്ണുംകൊണ്ടൽനെല്ലിന്നുവുറവിൽ
കൊണ്ടൊടും ചണ്ണുവാചേർത്തുകൊണ്ടവന്നൊ"കൊട്ടക്കണം
പത്താഴ്ത്തിങ്ങളിലാതുഭവസുവിനേതുകട്ടജീരകപ്പെട്ടാടയും,
പുഷ്പൻപഞ്ചാരയുമിടചേർത്തുണ്ണിനേളണമൊഴൊന്നവനെ. 14
പതിനൊന്നാംമാസത്തിൽപുതുനെല്ലിക്കാമുകിൽക്കിഴങ്ങുറൻ
ചിതമെഴുമാട്ടിൽപാലിൽസുന്തംകഴിപ്പിച്ചിടേണമൊയുറനൊ. 15
ഇങ്ങൊരാംതിങ്ങളിൽപഞ്ചസ്വാര, ജീരക, മേന്നിവ
മുനമേചേർത്താമെന്നൊമൽക്കുറിതംതന്നിൽകൊട്ടക്കണം. 16

10. പഞ്ചകോലരജസ്സൊടും (തിപ്പലി, കാട്ടുതിപ്പലിവേർ,
കാട്ടുമുളകിൻവേർ, ചുക്ക, കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങു ഇവയുടെ പൊടി
യും കൂടി)

11. പുണ്ണം (പൊടി) മുൻചൊന്ന വസ്തുവേ (ഊലിനെ)
12. പിൻതിങ്ങളിൽ (ഏകാംമാസത്തിൽ) സ്വയം (താനെ)
അവനു (ഒരു വയസ്സായ കുട്ടിക്കു)

13. ഏകാബ്ദകേര (ഒരു വയസ്സായവനു) അതു (ഊരൽ)
കൊന്നത്തിപ്പലി [കാട്ടുതിപ്പലി] കടയാൾ [വേർകൊണ്ടു] കടക
പ്പാലയാടി, കാട്ടുതിപ്പലിവേർ ഉവ പല്ലവെള്ളത്തിൽ അരച്ചുകല
ക്കി സീത [തിപ്പലി] പുണ്ണിച്ച [പൊടിച്ച] ഇട്ട [ചേർത്ത]

14. ആ ശുഭവസുവിനെ (നല്ല ഊലിനെ)
15. മുകിൽ (മുന്തങ്ങ) ആയവനെ (ഏകാബ്ദനായ ബാല
നെ) കഴിപ്പിച്ചിടേണം.
16. ഇങ്ങൊരാം (പതിനൊന്നാം) ജീരകം (ജീരകത്തിന്റെ)

ശൃംഗ്ഗനം

മുരുകന്മാരുടെയും പലരും ചെന്നുവന്നു, യോന്നാമത്തന്മാരുള്ള മാ-
 സത്തിൽ കേവലമഴനാളിന്നുദിച്ചിടുന്ന കാലങ്ങളിൽ
 പ്രഭാതചിരദൃതിയെപ്പോലെ, വയസ്സു, നല്ലവൈദികരിൽ
 ഉദ്യോഗങ്ങൾ പൊടിപ്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതായ് നെട്ടിൽ കഴിപ്പിക്കണം. 17
 ത്രികുടങ്ങൾ, കടക്ക, വയസ്സു, കൾവടി, യുദ്ധം, തന്നെക്കൾ പൊടിപ്പിച്ചു
 മുക്കളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി നുകരാമെന്നകാംഭവിതീയമാസത്തിൽ. 18
 മുക്കളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി നുകരാമെന്നകാംഭവിതീയമാസത്തിൽ. 19
 ത്രികുട, വയസ്സു, നുകരാമെന്നകാംഭവിതീയമാസത്തിൽ. 20
 മുക്കളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി നുകരാമെന്നകാംഭവിതീയമാസത്തിൽ. 21
 കൊത്തുവാലയരികൾ, താളിമാതളങ്ങൾ
 ജോരത്താടെ, നുകരുന്നി, വയസ്സു, സീത, പിന്നേ
 മുക്കളിൽ കട, തിരവെച്ചുപൊടിപ്പിച്ചതായ്
 മഞ്ഞത്തിങ്ങളിലവന്നായ് കൊടുത്തു 1505. 21
 ക്ഷീരിട്ടത്താലികൾ, വയസ്സു, ചുണ്ടവെരി
 ചേതംതോല, മതമിഴമേയെരി, കെല്ലാ

പൊടി) ആ കുന്ന (നെല്ലു, മുക്കള, ഇവയുടെ ഉറവിട) ഓ
 മൽക്കുറം (നല്ല പാൽ)
 17. ഇന്നു (സൂര്യൻ) ഉദിച്ചിടുന്ന കാലങ്ങളിൽ (പ്രഭാത
 സമയങ്ങളിൽ) വൈദികരിൽ (തൃപ്തി) തുല്യനായ്
 [സമം പഞ്ചസാര ചേർത്തു]
 18. പറഞ്ഞ മാതിരി [സമം പഞ്ചസാര ചേർത്ത നെട്ടിൽ
 ചാലിച്ചു] ദ്വിതീയമാസത്തിൽ [രണ്ടാം മാസത്തിൽ]
 19. മുക്കളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി പൊടിപ്പിച്ച പഞ്ചസാര ചേർത്ത
 നെട്ടിൽ ചാലിച്ചു. തൃതീയമാസത്തിൽ [മൂന്നാമത്തെ മാസ
 ത്തിൽ] അകരാമെന്നകാം.
 20. മുക്കളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി (പൊടിപ്പിച്ച സമം പഞ്ചസാ
 ര ചേർത്ത നെട്ടിൽ ചാലിച്ചു) തൃതീയമാസത്തിൽ [നാലാമത്തെ
 മാസത്തിൽ] അകരാമെന്നകാം (അവിട്ടിക്കാം).
 21. സീത (തൃപ്തി) പൊടിപ്പിച്ച സമം പഞ്ചസാര ചേ
 ർത്ത നെട്ടിൽ ചാലിച്ചു. അന്നായ് (ശൃംഗ്ഗനായ് ചാലിച്ചു) ?

செய்து, இவ்வாறு உடனடியாக நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும்.

தமிழக அரசின் கீழ் உள்ள அமைப்புகள், 22

വൃത്തിപ്പെടുത്തുവാനും, കാട്ടുപയറിൻവേൾ, കാട്ടുജനാരിൻവേൾ
മൃത്തിത്തീപ്പുപിടവണ്ടകാട്ടുമുതിരുകൊണ്ടു, സ്തീത, കഴി
പുത്തൻകാരി, വേൾപ്പുറത്തവിയമേക്കൊത്തമാസത്തിലേൾ
മുദല'മുറാവതസ്സുചെന്നൊരുക്കമാൽ നന്നൊരുങ്ങിക്കണാം.

ഈ വഴി, കൃഷ്ണൻ, വേദം, പിലാശിരസ്സോടെ, വെളിച്ചം
 കേന്ദ്രമായി വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വേദത്തിന്റെ കഴിവിനെ. 24

കടകപ്പാലത്തുനിന്നു, വയലാർപ്പാലത്തുനിന്നു, സിറ, യെന്നിറയെ
പൊടിയാക്കി മുക്കിയിരുന്നതിനാലായിരിക്കാം ഇത്ര നവന

മാസത്തിൽ. 25

പിഷ്ടകമലര, ഗജീരകമുൾച്ചേർന്നിടംവയസ്സു, മേശിക്ക,
 തുച്ഛാനവയെച്ചേർത്തുപൊടിപ്പുറ്റിത്തട്ടെഴുതുമൊന്ന രതിൽ, 26

22. ക്ഷീരീകൃതന്മാരികൾ (അത്തി, ഇത്തി, അരയാൽ, പെരായ്, ഇവയുടെ തൊലികൾ) ഉപരി (മേൽ) പറഞ്ഞവയ്ക്ക് (പൊടിച്ച സമം പഞ്ചസാര ചേർത്തു നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു) അവൻ (ആദ്യം)

23. "വൃത്തിപ്പെട്ട്" എന്നിങ്ങനെ ആരംഭിച്ച ഭഗവാൻ "അത്തിരതിപ്പടി" എന്നു വെറുതെ അതളിച്ചെഴുതുകയും, ഉടൽ തന്നെ അതു തുറയേക്കാത്തതിൽ ആവശ്യകമല്ലെന്നുള്ള ഓർവതി കണ്ടു, "വേണ്ട" എന്നു കല്പിക്കുകയും ചെയ്തതാണെന്നു ചരിച്ചുകൊള്ളണം. ഈ സ്വരം അന്യഗ്രാപികളുകൊള്ളേണ്ടതാണ്. കാട്ടുതുമ്പിന്റെക്കാവക്കടസ്സുകൾ (കാട്ടുതുമ്പിന്റെവർ, കാവക്കിഴങ്ങു, തിപ്പടി, ഇവ) കാർ (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) മേല്പറഞ്ഞവർ (പോടിച്ച സമം പഞ്ചസാര കൂട്ടി നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു) കുമാർ തന്നെ (കൂട്ടിയെ) ഉണ്ണിക്കണം (സേവിപ്പിക്കണം).

24. ഭരണാതിര വിധം (നരം പഞ്ചനര ഭവതു നാ
നീൽ ചാലിച്ചു) ഏഴിൻപിമ്പ വരം തിങ്ങിൽ (എട്ടാമത്തെ
മേമ്പത്തിൽ.)

25. മേഘം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങ്) സീന (തീപ്പലി) മുക്കി
ലോതിയപടി (സമം പഞ്ചസാര ചേർത്ത് നെയ്യിൽ ചാലിച്ച) ന
വമമാസത്തിൽ (ബ്രഹ്മമുതൽ അഷ്ടമിയിൽ) ഉണ്ണുന്നു.

വന്നിയില, ജീരകം, തീക്കരം, വൈദേശിയാൾ, വയമ്പ്, വയെ
 ന്നാൽ ചുണ്ണിച്ചതുപരിണാന്നാമാസത്തിലവനെയുണ്ണിച്ചു 27
 നെല്ലിക്കായ, വിഴാലൻ, ത്രികടകം, നാഷാൽവിഴാൽവിത്തു, കേ-
 ടില്ലാത്തോത്തുമാമ്പഴത്തിനൊട്ടേജം കൊണ്ടുവെണ്മേളവേർ,
 കല്യാണാംഗി കടക്ക, കാറ്റി, വന്മയസോടുംപൊടിച്ചുള്ളതാ-
 ണെല്ലാദാശശമായ തിങ്ങളിലധിപ്പിക്കേണ്ടതാക്കട്ടിയെ. 28

പഞ്ചാബ് ഓരതിനം

ആഞ്ചഞ്ചായവനേകവാണമിവനന്നെ, ന്നാൽ വയമ്പെന്നിലും
 വേണ്ടാപുഷ്കരമുലകംമതി, വയസ്സുട്ടായകട്ടിയുടേ.

അഷ്ടാബ് ഓരതിനം

വേണ്ടുമട്ടിവരംപെപ്പു മുടുംകൂട്ടിപ്പൊടിച്ച് തേൽ
 തിണ്ടും നെയ്യണയിച്ചു നൽകിടണമങ്ങിരാമമാസങ്ങളിൽ 29

26. പൊടിച്ച സരം പഞ്ചസാര ചേർത്ത നെയ്യിൽ ചാലി
 ചു ദശമാസത്തിൽ (പത്താം മാസത്തിൽ) ഉണ്ണിച്ചുടേ.

27. തീക്കരം (കൊട്ടവേലിക്കിടങ്ങ) വൈദേശിയാൾ
 (തീപ്പലി) ചുണ്ണിച്ചതു (പൊടിച്ചതു) സരം പഞ്ചസാര ചേർത്ത
 നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു. അവനെ (തൃബ്ദനേ) ഉണ്ണിച്ചു (സേവിപ്പി-
 കണണം.)

28. പാദശം (പന്ത്രണ്ടാമത്തതു) ആ കട്ടിയെ അധിപ്പിക്കേ-
 ണ്ണ (സേവിപ്പിക്കേണ്ടതു) പൊടിച്ച സരം പഞ്ചസാര ചേർത്ത
 നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു സേവിപ്പിക്കണം.

29 ആഞ്ചഞ്ചായവനേകവാണമിവ നന്നെന്നാൽ വയമ്പൊ-
 ന്നിലും വേണ്ടാപുഷ്കരമുലകംമതികേൾപറഞ്ഞ യോഗങ്ങളിൽ
 വയമ്പിന്നു പകരം പുഷ്കരമുലം ചേർത്തു പൊടിച്ച സരം പ-
 ഞ്ചസാര ചേർത്ത നെയ്യിൽ ചാലിച്ചു അഞ്ചു വയസ്സായ കട്ടിയെ
 പന്ത്രണ്ടു മാസങ്ങളിൽ ക്രമേണ ഏഴേഴദിനം രാവിലെ സേവിപ്പി-
 കണം ഇവ (മേൽപറഞ്ഞ ചുണ്ണിയോഗങ്ങൾ) വയമ്പിന്നു പകരം
 ശംഖപുഷ്പമുടും (ശംഖപുഷ്പത്തിന്റെ വേരും) കൂട്ടിപ്പൊടിച്ച്
 തേൽ തിണ്ടും (തേൽ ചേന്ന) നെയ്യു അണയിച്ച് (നെയ്യിൽ ചാ-
 ലിച്ചു) തുറന്നുമാസങ്ങളിൽ (12 മാസങ്ങളിൽ) ക്രമേണ ഏഴേഴ-
 ദിവസം രാവിലെ നൽകിടേണം.

ശോബു ന്

പത്തുവയസ്സാണവനെ, പ്രത്യേകം പതിനഞ്ചുതീണ്ടിലും ഉത്തമനെയ്യുകളെക്കാലത്തുണ്ണിത്തുണമേഴുന്നാൾവിതം

താലീസപത്രം, മെരിവുള്ളവയ്ക്കും, മിത്രം-

പ്രൊല്ലംകട്ടക്ക, കരമോതിരവയമ്പി, ഒരുപ്രാം

നൽപ്രഹിനീറ്റിലിടപേയ്ക്കുപചിച്ചൊന്നും-

ണ്ണിപ്പിന്നുണപ്രഥമമാകിമരീങ്ങളികൾ.

31

അമ്മമാലാഭിഷേകം

കരലുടികളയമോതകം, ത്രികടകം, സാക്ഷാൽവീഴാൽവിത്തുക-

ടില്ലാത്തൊരുമുറമ്പുതരിനാടേയോടെ, നല്ല പാടക്കട,

നെല്ലിക്കാ, കരിമുത്തീൻനീർവീവയാൽകാപ്പനൊരുമകനും

കൊല്ലംപത്തുതികത്തൊലകനരണാമത്തൊന്നിങ്ങളിൽ.

32

വചാപ്രൊല്ലംകട്ടക്ക

പ്രൊല്ലംകട്ടക്ക, ത്രികടകം, സാക്ഷാൽവീഴാൽവിത്തുക-

ടില്ലാത്തൊരുമുറമ്പുതരിനാടേയോടെ, നല്ല പാടക്കട,

നെല്ലിക്കാ, കരിമുത്തീൻനീർവീവയാൽകാപ്പനൊരുമകനും

കൊല്ലംപത്തുതികത്തൊലകനരണാമത്തൊന്നിങ്ങളിൽ.

ടില്ലാ

33

ഇമ്മമാലാഭിഷേകം

ലീലാപ്രൊല്ലംകട്ടക്ക, ത്രികടകം, സാക്ഷാൽവീഴാൽവിത്തുക-

ടില്ലാത്തൊരുമുറമ്പുതരിനാടേയോടെ, നല്ല പാടക്കട,

30. ഉത്തമനെയ്യുകളെ (താഴെ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം) തിരഞ്ഞെടുക്കുക

31. എരിവുള്ളവയ്ക്കും (തൃക്കട) ഇടപേയ്ക്കു [താഴെ] പചിച്ച [കാപ്പിയ] പ്രഥമം [ഒന്നാമത്തേതു] ആകിയ തിങ്ങളിൽ ഉണ്ണിപ്പിക്കണം.

32. ഇവയാൽ (ഇതുകൾ കല്പമാക്കി) കൊല്ലം പത്തു തികത്ത (10 വയസ്സായ)

33. പ്രൊല്ലംകട്ടക്ക (പ്രൊല്ലംകട്ടക്ക) പിൽതിങ്ങളിൽ (മൂന്നാം മാസത്തിൽ) ആതകവും (രോഗവും) സംഭവിക്കാ [ചേരില്ല]

34. ജീവനീയാഖ്യവസ്ത്രം-ജീവനീയാം എന്ന പേരായ ഗുണം പ്രാപ്തനായിരിക്കട്ടെ, കാടകാളി, ക്ഷീരകാടകാളി, മരദ, ഹോമദ, കാട്ടുന്നീർവേർ, കാട്ടുപയറൻവേർ, ജീവകം, ഇട

ആലസ്യംവിട്ടുകാച്ചിക്കൊതിയനമുനെയോരിയിൽചൊന്നവണ്ണം
നാദാംമാസത്തിലുള്ളിതുകില വനിമലരാതകവുത്തുകില. 34

ഹസ്യാമൃതാഭിപ്രായം

എന്താമേ! നല്ലടത്താമണിയരുതവേർ, ഡാഡിമം, പാടവള്ളി,
കാടം, തുളസിരിങ്ങപ്പഴ, കഥകളിഴിൻവേര, വൃശ്ചീവ, മദ്യം,
എന്നിവസ്തക്കളാട്ടിൻമുലാസമൊട്ടപെന്തിച്ചിണക്കിപ്പിച്ചി-
ട്ടനാളുകൊതക്കഴിപ്പിക്കണമവനെമുദാപഞ്ചമത്തിങ്ങളികൾ. 35

തൃഷണാഭി നെയ്യം

തൃികട്ട, വിടയസ്ത്രി, ഭാരമപ്പം, സൗമ്യം, ജീരകം
മുകിൾ, തുകളാലാട്ടിൻപാലിൽ പചിച്ചൊരുനെയ്യിനെ
അകമലിവിതന്ന നാദാംമാസത്തിലേഴാറനംകൊട്ട-
ക്കുകിലഴവുവന്നെത്താ പത്താണ്ടുചെന്നകുമാരനിൽ. 36

ആമലകാഭിപ്രായം

നെല്ലിക്കാ, കൂവളത്തിൻമലരി, ലതാലി, വേർകാ, കൊട്ടിത്തുവ
വേരും,
നല്ലംരോരോ, വിഴാലിന്നരി, യഥകടകപ്പാലതൻവിത്തു, പുക്ക,
തെല്ലിദ്രവുങ്ങൾതൻകല്ലമതിടകലനംപച്ചവെള്ളത്തിനാലേ
തെല്ലൊപ്പംവൃതംസൗപ്പടണമവനെമോ! സ്കന്ദത്തിങ്ങളി
കൾ. 37

വകം, ഇമട്ടികുറം ഇവ) ആദിയിൽ ചൊന്നവണ്ണം (ഏഴാദിവസം
താവിലെ) ആതകവു (ദോശവും).

35. ഡാഡിമം [മുളമാവഴത്തിന്റെ ഓട്ട] കുടം (കിഴങ്ങു)
വൃശ്ചീവം [തമിഴാരവേർ] അഭ്രം (മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങു) എന്നിവസ്ത
ക്കളാട്ടിൻമുലാസമൊട്ട പെന്തിച്ചിണക്കി ഇവ ആട്ടിൻപാലിൽ
അച്ചുകലക്കി പചിച്ചീടുന്ന (കാച്ചുന്ന) ആജ്ഞാത (നെയ്യിനെ)
പഞ്ചമത്തിങ്ങളിൽ (അഞ്ചാംമാസത്തിൽ) മുദാ [സന്തോഷത്തോടു
കൂടി] അവനെ [ദശാബ്ദം] കഴിപ്പിക്കണം.

36. ഇതുകൊൽ [ഇവ കല്ലമാക്കി] പചിച്ചൊരു (കാച്ചിയ
ദിനം [ദിവസം] പത്താണ്ടുചെന്ന [10 വയസ്സായ] കുമാരനിൽ
(കട്ടിയിൽ) അഴലു [അസ്വസ്ഥ്യം] വന്നെത്താ.

ഉല്പലകന്മാരേ നെയ്യ

ധന്യ! ചെങ്ങഴിനിർക്കിഴങ്ങു, തമിഴാമളവളുണ്ണിഗുരവർ,
 വനിത്തൊലി, വയസ്സ്, ചുണ്ടുരടിൻകൊൽ, മുതിരിങ്ങപ്പഴം,
 ഏന്നല്ലോരിലമുപ്പിലക്കട, മുകിൽ, കായ, അൾപാടക്കിഴ-
 ഞൊന്നിച്ചുള്ളുമരോതകം, തദനുരോമച്ചം, വിശാലിന്നരി, 38
 പാനീയം, പിപ്പിതൻകൊട്ടി, തവഴ തിന്നവെൺചാരുവർ, സീത,

തായ,—

പ്പു, നെല്ലിക്കാ, നറുംപാലി, മമകടകപ്പാലവിത്തി, ഗുണത്താൽ
 തൈർനീരിൽ കാച്ചി നൽകുജീരകസിതകളും ഭാജനത്തിൽ സു-
 വിപ്പി-

ച്ചാനെയ്താണപ്പുരത്തിങ്ങളിലവനെയശിപ്പിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാ-
 ത്താൽ. 39

പപലാമുഖാദിപുതം

കാട്ടുതിപ്പലിവേര, കാറ്റ, തമോതകത്തൊട്ടുപാലം
 നീട്ടമേറിയ കൂവളക്കരുണോച്ചിമവനകളുണ്ണം
 വാട്ടമേറുകഷായമാക്കി വിശാലരി, ത്രികട്ട, അൾതീ-
 കൂട്ടമേല, തരച്ചട്ടത്തിവചെത്തു പാലിയലുംപുതം 40

സമ്പാദിച്ചുപമ്പതാംതിങ്ങളിലവനുകൊട്ടക്കട്ട, പാടക്കിഴങ്ങാ-
 ത്തുവപ്പുണ്ണും മഴക്കാറിവയ, മിതുകളോടാ'വിളംഗാദി'ചെത്തും,

37. അവൻ (ഗോപുൻ) സപ്തമത്തിങ്ങളിൽ [ഏഴാംമാസത്തിൽ] സാപ്പടണം (സേവിക്കണം).

38. ചിട്ടു (മുരിങ്ങ) തദനു (പിന്നെ) 38-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോജന 39-ാം ശ്ലോകത്തോടാകുന്നു.

39. പാനീയം (ഇരുവേലി) ഇഗുണത്താൽ [ഇവ കൽക്കരാക്കി] തൈർനീരിൽ (തൈർവെള്ളത്തിൽ) നൽകുജീരകസിതകളും (നല്ല ജീരകം, പഞ്ചസാര, ഇവ ഇട്ട) ഭാജനത്തിൽ (പാത്രത്തിൽ) സുവിപ്പിച്ച" (അരിച്ച") അപ്പുരത്തിങ്ങളിൽ (ഏഴാംമാസത്തിൽ) അവനെ (ഗോപുനെ) അതിപ്പിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതു (സേവ്വിപ്പിക്കേണ്ടതു)

40. 40-ാം ശ്ലോകത്തെ 41-ാം ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

നന്നായിച്ചിട്ടുതെർവെള്ളമതിലഭിപചിച്ചാജ്യവുംനൽകിടാമേ,
മുമ്പിൽചൊന്നാക്കഷ്ടയാംബുരീലിവമുഴുവൻകൂട്ടിവേവിച്ചു

നെയ്യും. 41

പാമോരോഴിഘൃതം

പാമോരം, ബ്രഹ്മി, നീതക്കട, യഥകടകപ്പാലതർവിതനി, വററൻ
കുമാനത്തിൽ ചൂണ്ടവേർത്തൊലതിവിടയകഴക്കാർകലിംഗങ്ങളാലേ
സാധിക്കുംനെയ്യുസാമ്പ്രദാരമൊട്ടുശമത്തിങ്ങട്ടിൽതിന്നവെന്നാൽ
ബാധിക്കില്ലാണ്ടുപത്തേക്കിയശിശുവെങ്കൊന്നതങ്കവും, ശങ്ക

വേണ്ട. 42

വാഡിമജീരകവഹ്നികളോടൊക്കെ ത്രികടകൊണ്ടുജപ്പാലിൽ
പാടേക്കാച്ചിയനെയ്യുഴകൊടിഹരതൻപെറ്റുമുണ്ടിടാമത്രേ.

43

ത്രിഫലാദി തൈലം

മുക്കു, നൽക്കാന്നത്തിപ്പലിമുരട്ട, നറുംവാവിമം, നീ, വിഴാൽവി-
തനി, കൂട്ടംകല്ലുമായ്ക്കുട്ടിതൊമടപതിയൻതൻകിഴങ്ങിൻറെ

നീരിൽ

41. സമ്പാദിച്ച (കാച്ചിയ്ക്കീച്ച) അന്നം (ഭോജ്യൻ) കഴ-
ക്കാർ (മുത്തങ്ങ) ഇവയും (ഇതുകൾ മാത്രവും) ആ വിളംഗാദി-
രേൽപറഞ്ഞ വിഴാലരി മുതലായ ഗണം (വിഴാലരി, ത്രികട,
കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങു, ഏലത്തരി, ഇവ) ചേർത്തും-രണ്ടുവിധമായാ-
ലും കൊള്ളാം. സമ്പേഷിച്ചിട്ടു (അരച്ചുകലക്കിയ) അഭിപചി-
ച്ച (കാച്ചിയ) ആജ്യവും (നെയ്യും) മുമ്പിൽ ചൊന്നാക്കഷ്ടയാംബു-
വിൽ (കാട്ടുതിപ്പലിവേർ മുതലായവയുടെ കഷായവെള്ളത്തിൽ)
ഇവ (വിഴാലരി മുതൽ മുത്തങ്ങ വരെ ഉള്ള മതനുകൾ) മുഴുവൻ
കൂട്ടി (അരച്ചുകലക്കി) വേവിച്ച (കാച്ചിയ) നെയ്യും നൽകിടാമേ.

42. സാമ്പ്രദാരമൊട്ടു (അത്യാരോഗ്യവാട്ടകൂടി) ശമമത്തിങ്ങ-
ട്ടിൽ (10 മാസത്തിൽ) തിന്ന (വേവിച്ച) വെന്നാൽ ആണ്ടുപ-
ത്തേക്കിയ ശിശുവെ (ബാലകനെ) ഒരു ആതങ്കവും (മോശവും)
ബാധിക്കില്ല. ശങ്ക (സംശയം)വേണ്ട.

43. വാഡിമജീരകവഹ്നികൾ-വാവിമം (മുറുമാമ്പഴത്തി-
ൻറെ ഓട്ട) ജീരകം, വഹ്നി (കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങു) ഇവയോടൊ-
ക്കും ത്രികടകൊണ്ടു (ത്രികടകൽക്കമാക്കി) ജെപ്പാലിൽ (ആട്ടിൽ
പാലിൽ) ഇഹ-ഇതികൾ (10-ാംമാസത്തിൽ)

കൈകൾവെള്ളവുംചേർത്തീലഥപശുവിൽനെന്തുവീഴ്ത്തി
 പ്രചിച്ചി-
 ള്ക്കട്ടിയുക്തിഭേദംമതിമുഖി!പതിനൊന്നാമതാംതിങ്ങളികൾ. 44

ധാന്യകാദിഭൂതം

കൊത്തമ്പാടില്ലെഴുത്തുണ്ടുല,മഥതമിഴാക്കട്ടെച്ചണ്ടവർത്തോൽ,
 പൂർത്തപാടക്കിഴങ്ങു,നുകയിൽമൊഴി!കടകപ്പാ

ലവ്വത്തിറ്റണനെ

കൃത്യത്തിൽകപാമമാക്കി,തൃികട്ട,വടി,കൊടിയുവയൻവേർ,
 വിശാലിൻ

വിത്തേ,നല്ലേപിലാശിൽതോലി,മിതവിധമാംരാവുവുമ്പിഴ

മൂലം, 45

അയമോതക,മിവയൻകാച്ചിനനറുനെയിൽകരച്ചതൻകൂട്ടി

സ്വയങ്കീരാധപംതിങ്ങളിൽനയവിളനിലരേ!കഴിപ്പിക്കാം, 46

ചോദ്യോത്തരം

നരുംകരുകമുറലൊത്തൊരുവയനുംകർപ്പുണ്ണിമാം

മരണിനോടുപഞ്ചസാരയിടചേർത്തുതേൻനെന്തിനാൽ

തരത്തിലലിയിച്ചിതെൻതരുണി!പരിരണ്ടാണുചേ-

ന്നൊത്തണ്ണിനകരേണമേഴടിനമാദിമത്തിങ്ങളിൽ 47

രണ്ടാംമാസംമുതലായിടമതണകൽ!ബ്രഹ്മി,നമുത്തിൽ,വന്നി-

ല്ലുണ്ടാംതോൻ,വെട്ടു,നെല്ലിക്കൈൾ,മുറകളുയർകാനനോർവ

രുമൂലം

44. അക്കട്ടിയു (ശോഷ്യൻ)

45. അഥ (പിന്നെ) 45-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോജന 46-ാം ശ്ലോകത്തോടാകുന്നു.

46. ഇവന്മാർ (ഇവ കല്ലുമാക്കി) സ്വയം (താനെ) ഇതോരാം (പഞ്ചമണ്ടാം).

47. ചുണ്ണം (പൊടി) തേൻനെന്തിനാൽ (തേൻ, നെയ്യ) ആമിമത്തിങ്ങളിൽ (ഒന്നാംമാസത്തിൽ) ഏഴടിനം (ദിവസം) നകരേണം.

48. രണ്ടാംമാസംമുതൽ 12 മാസങ്ങളിൽ. ആവിധം(പഞ്ചസാര ചേർത്തു തേൻ, നെയ്യും ഇവയിൽ പാലിച്ചു) കൊടുക്കും എന്നുവയം. കാനനോർവോ-രുമൂലം-കാട്ടവെള്ളരിവേർ. വജ്ര

കൊണ്ടാടുംവശുവല്ലി, വിധുകല, കളിനിപ്പുണ്ടവർത്താലു,

ഗോപ

പ്പുണ്ടാട്ടിക്കുറു, മുറിച്ചിട്ടുവെയ്ക്കവയോ വാടുന്നകിടക്കൊട്ടക്കും. 49

പേളിൻ പ്രാകാരമധാരങ്ങളെ യോജിപ്പിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു,

വെണ്ണാൽ

നീളെപ്പാത്തിന്നവറ്റിൽപൊതുക്കളെയെടുത്തീവിധം

തൊൻപറഞ്ഞാൻ

ബാലന്മാർക്കുവെപ്പുതൽപെരിയപവിഴനാദാക്ഷരണങ്ങൾകെട്ടി-

പ്പാലൈപ്പൊഴുംപിടിച്ചപ്പട്ടതികളവെത്തീണ്ടിപ്പാതിച്ചതെന്നു. 49

പരേതപ്രാപ്തികൾക്കുണ്ടാകുന്നപിഴയായതക്കദേവദായത്തിൽ-

ത്തന്നെത്തന്നെകഴിപ്പിച്ചവരുടെകൂടുമതു വൃക്കകൊണ്ടുതെല്ല

ഇത്രാണിതുംഗിരസ്സുംമുറിവരൻപദേശിച്ചതുംജപിച്ചി-

ട്ടൊന്നതുംകെട്ടിച്ചുകൊണ്ടിടണം, മിതുവളരെശ്രദ്ധമാകേണ്ടതത്ര.

മുൻനാളെല്ലാത്തവിപ്രർകൂതകമൊട്ടകളിച്ചിട്ടിണച്ചലപുറം

ച്ചെന്നാൽ, പൂർവ്വപക്ഷത്തിലൊരിനമിനവുംപുറവും

ചേർന്നാളിൽ

വല്ലിവിധുകലകൾ-വശുവല്ലി, ചങ്ങലംപരണ്ടു, വിധുകല-

കാർക്കോകിലരി, ഗോപപ്പുണ്ടാട്ടിക്കും, ഗോപപ്പുണ്ടാട്ടി-

ഗോപസ്ത്രീ (നന്നാരി)യുടെ കടംകിഴങ്ങു, വയമ്പോട്ട (വയ-

മ്പിൽപൊടിയോട്ടം) രണ്ടാംമാസത്തിൽ ബ്രഹ്മിയുടെ ഉറലും,

വയമ്പിൽപൊടിയും, നേവിപ്പിക്കണം, മൂന്നാംമാസത്തിൽ മു-

ത്തിളിന്റെ ഉറലും, വയമ്പിൽപൊടിയും, ഇങ്ങനെ കണ്ടുകൊ-

ള്ളണം.

49. വളിച്ചിരിക്കുന്നു (പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു) ഈവിധം (പുറം
ക്കുറി) വെപ്പുതൽ (ശരീരത്തിൽ) പിന്മാലപ്പട്ടതികൾ (പിന്മാല
ങ്ങൾ മുതലായവ) അവരെ (പ്രാപ്തമാരെ) തീണ്ടിപ്പാ (ബാധിക്കി
ല്ല) ദുഷ്ടവതാബാധ വരാതിരിപ്പാൻ പവിഴം മുതലായവയെ ചാടി
പ്പിക്കണം.

50. അഹരൻ (നാൽത്തൊറും) അക്ഷരദേവദായത്തിൽ (രാ
വിടെ) അവരുടെ (ബാലന്മാരുടെ) ഇയന്തനെ രക്ഷിപ്പാൻ ഇത്രാ
ണിതും അംഗിരസ്സെന്ന മുറിവരൻ (മഹാഷിശ്രോയൻ) ഉപദേശിച്ച
മന്ത്രം (ശിഖാബന്ധന മന്ത്രം) കെട്ടിച്ചുകൊണ്ടിടണം എന്ന ക്രിയ
യ്ക്കു കടുമത്തു വൃതനെന്നയാകുന്നു കർമ്മം.

ന്നായ്ക്കുഞ്ഞിപ്പറിക്കുംവചയുടയവടക്കോട്ടുപോകുന്നതാംവേർ
നന്നായ്ക്കുട്ടിച്ചിടേണംകമാറി'കട്ടവെട്ടുപാത്തകുഞ്ഞിന്റെ
മെയ്യിൽ. 51

ദേവദിത്യം, മുരളി, ഭൃതി, ഭസ്മം, ക്ഷാരം, മഹാമുഖം, മരു
ന്നിരവൃത്താലിഖാന്നിനെപ്രതിദിനംപുലിക്കണംനേരറിമേൽ,
പത്മധാഹാരവിഹാരരീതിയിലിരുന്നതീടേണമെല്ലാമേയും,
കൃത്യംവേണ്ട ഇതുകളിൽ തുടരണംദോഷാശ്വാശ്വാദേണതാൻ. 52
കാലംതെറ്റാതെമന്ത്രാഗമവിധികളെയുംപോൽതന്ത്രിച്ചിടേണം
ബാലന്മാരെപ്പതുക്കെസ്തുചരിതവഴിയിൽസഞ്ചരിപ്പിച്ചിടേണം,
പാദലതാർക്കകൾപാവാതൊതകീഴവികളാംനല്ലപെണ്ണ
ങ്ങൾചൊല്ലും

പോലേമുറ്റംപ്രവർത്തിപ്പതിനഭിഹിതടിടക്കങ്ങളിലൊന്ന
കൊണ്ടും. 53

51. മുൻനാൾ(തലേന്നാൾ)ഉണ്ണാത്ത (ഉപവസിച്ച് ശുദ്ധനാ
രീതുന്ന) വിഷ്ണുർ (ബ്രഹ്മണൻ) ചന്ദ്രൻ (ഉത്തമൻ) ചെന്ന പൂർവ്വപ
ക്ഷത്തിൽ (വെളുത്തപക്ഷത്തിൽ) ഇന്നദിനവും (ഞായറാഴ്ചയും)
വചയുടയ (വയസിന്റെ) കട്ടവെട്ടുപാത്ത (ചൊളം കുഴിക്കാത്ത)
കുഞ്ഞിന്റെ മെയ്യിൽ നന്നായ്ക്കുട്ടിച്ചിടേണം.

52. പ്രതിദിനം (നാൾതോറും) നേരറിമേൽ പുലിക്കണം.
ബാലന്മാർ നേരറിമേൽ ദന്ധാദികളോടുകൂടാതെ വർത്തിക്കുന്നതു നി
ഷിദ്ധമാകുന്നു. ദന്ധം, ഭൃതി, ഭസ്മം, ക്ഷാരം, മരു എന്നീ ശബ്ദ
ങ്ങൾ ചുല്ലാം ദോഷാശ്വാശ്വാദങ്ങളാണെങ്കിലും, പശുവിൻനിറ
മരം നിമിത്തം ഗോമുത്രമേകൈകല്പിച്ചു വിധിക്കപ്പെട്ട സംജ്ഞ
കളാകുന്നു. ഇതിന്നു മൂലം വേദം തന്നെയാണ്. ചുല്ലാവരേയും (പ
തിനൊന്നു വിധമുള്ള ബാലന്മാരെയും) പത്മധാഹാരവിഹാരരീതി
യിൽ (പത്മമായ ആഹാരത്തോടും, ചേഷുരോടും കൂടിയ നില
യിൽ) ഇരുന്നതീടേണം. ദോഷാശ്വാശ്വാദേണ (ദോഷങ്ങളെ നേര
സരിച്ചു) ഓരോ ദിവസങ്ങളിൽ അതതു ദോഷങ്ങളുടെ ഉപചാരാദി
കളെ അനുസരിച്ചു വേണ്ട കൃത്യം ചെയ്യണം.

53. കാലംതെറ്റാതെ (വേണ്ടസമയം) മന്ത്രാഗമവിധിക
ളെയും (മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള കർമ്മങ്ങളെയും) അനുഷ്ഠി
ച്ചിടേണം (ചെയ്യണം) സൂചരിതവഴിയിൽ (ഉത്തമശാസ്ത്രത്തിൽ)

‘വിഷമിച്ചിവചെയ്യുന്നോക്കിയാലും
വിഷവംമറ്റുമൊഴിക്കയില്ലയല്ലോ
വിഷമാക്കുകൾക്കു കാരകയാലീ
വിഷയംവെച്ചുപറച്ചുകിരീടത്തെ.’

54

എന്നിടത്തു തളിച്ചെഴുതുന്നിൻകൊച്ചുകുമാരിയെ
ഒന്നിച്ചുമിൻപണനീശൻനന്ദിപ്പോതിത്തുടങ്ങിനാൻ.

മുപ്പത്തൊന്നാം അധ്യായം

വിഷപ്രകരണം

മൂർഖാദിവിഷചികിത്സ

അശ്വമേധാദി ശുഭിക

ചട്ടറ്റുത്തുമരംതുരന്നതിനകംപുകിച്ചടച്ചിട്ടര-

ക്കിട്ടങ്ങായ തിരിന്നിന്നമുപ്പതുദിനംചൊന്നാപെടുത്ത, മൃഗാശ്
തിട്ടംവേപ്പുകടംപിററിനളയംപൊത്തിൽപെടുത്തി, ഗൃഹി-
ച്ചിട്ടുള്ളതുംകുമ്മരത്തൊടിത, രാവെ, നല്ലചൊന്നിൻപൊടി,

1

രാചന്ദനീരതന്ദരാക്കരുത്. ഇഹകുളത്തിങ്കൽ (ബാഹ്യംസംരക്ഷണ
കാര്യത്തിൽ) മുറവും പ്രവർത്തിപ്പതും നോക്കൊണ്ടും മടിയേണ്ട
തില്ല. അതുകൊണ്ടു അങ്ങിനെയുള്ള വൃഷകളുടെ വാക്കിനെ ബാ-
ഹ്യമാരെക്കൊണ്ടു അനുസരിപ്പിക്കണം.

54. ഇവ (ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചുപെട്ടവ) ചെഴു-
ന്നോക്കിയാലും വിഷവം മറ്റും ഒഴിക്കുകയില്ലയല്ലോ. ഇവ കൊണ്ടു
വിഷാദികൾക്കു ശമം കിട്ടണമല്ലോ) ആകയാൽ ഈ വിഷയം
വെച്ചു (മതിയാക്കി) അഥ (അന്തരം) തച്ചുകിരീടത്തെ (വി-
ഷാദി ചികിത്സയെ) കഥിക്കുക (അതളിച്ചെഴുതുക) ഇതു ദേവി-
യുടെ വാക്കാകുന്നു.

55. കുന്നിൻകൊച്ചുകുമാരിയെ (പാർവ്വതിയെ) ഈശൻ
(ശിവൻ)

അധ്യായം 36

1. അടച്ചിട്ട (തുരന്നെടുത്ത കഷണംകൊണ്ടു തന്നെ അടച്ച)
എപ്പകളിൽ അരക്കിട്ട് മുപ്പതുദിവസം സൂക്ഷിക്കണം. ദിനം (ദിവ-
സം) അതു (മുപ്പതു) പൊത്തിൽ (തുരന്നങ്ങാക്കിയ പൊത്തിൽ
പെടുത്ത. (മുങ്ങിൻപൊത്തിൽ വെച്ച മാതിരി തന്നെ സൂക്ഷിച്ചു)

ചെമ്പൻമുളികൾ, വത്സനാഭി, ചെറുചീരദോഷതാത്ത്യാണമവേ-
 റ, വീരർചേതനീവരേഴുന്നാളമിന്നീർകൊണ്ടുതീകുപ്പുണ്ടുനാൾ
 വെൺപാടീരകയ്യയവെള്ളമതിലും, തുണാൻവെറുംചുക്കിനാൽ
 നമ്പാഴിച്ചുകയ്യാവെള്ളമതിലും, വേഷിച്ചുതട്ടീടണം. 2
 അക്കുന്നിങ്ങതമപ്പെഴും ഉികവെള്ളത്തിൽകടിച്ചെങ്കിലോ
 മൂർഖൻതൊട്ടുവതൻവിഷങ്ങൾകടിച്ചുകൂലോകമുപായിതോ
 കേൾക്കെപ്പുണ്ണമമകരതെയകമെടുക്കിച്ചവെളിഭവം-
 നാക്കുസ്പഷ്ടകടസ്സുപോലെപലകുപ്പുനാനിയുംനന്നുപോൽ. 3

■ 結論

ഈ പൈതൃകമുണ്ടാക്കിയവർ, വെട്ടിയവർ താമര, മരിയമ്മ, മൃഷ്ട, പലകപച്ചാരി, ഉളവേരി, വയോപ്പമരം എന്നീ കഴുകിയ പരമേശ്വരിൽ ചേർത്തു പുറത്തു പരിചരിക്കാത്തതുകൊണ്ടു പ്രാണികളെക്കൊന്നിച്ച് പുകിത്തീർത്തു.

അപരഭാഷാഭിജ്ഞാനം

[illegible]

കടമ്പിന്റെ സ്ഥാനത്തു പലകപ്പുഴ്ചാനിയാലും മതി എന്നു മി. ലക്കി അഭിപ്രായമുള്ളതു താഴെ വിവരിച്ചുപെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള (പുഴത്ത) ഇണയാവു (വരട്ടമഞ്ഞൾ, മരമഞ്ഞൾത്തൊടി) 1-ാം ശ്ലോകത്തെ 2-ാം ശ്ലോകത്തോടു യോജിപ്പിക്കണം.

3. മുൻപുപറഞ്ഞവർ (മുൻപു, മണ്ഡലി, മാജിലം, വൃത്ത മുൻ ഇവററികൾ) അപ്പുണ്ണം (1 മാംഗ്ലോകത്തിൽ വിവരിച്ചപ്രകാരം) കടന്നുപോലെ പലകപ്പയ്യാനിയും നന്നുപോൽ. വെപ്പിൽ ദാരുണതയിൽപ്പെട്ടതരങ്ങൾ പലകപ്പയ്യാനി തുറന്നു അതിന്റെ പാകത്തു വെച്ചുന്നതിനും വിശദമാക്കി.

4. **അംഗസ്സിൽ (വെള്ളത്തിൽ) അരിക്കാടിയിൽ എന്തൊരു മാറ്റം കൂടിയിട്ടുണ്ടെന്നു കണ്ടുപിടിക്കുകയും (കൂടിയിട്ടുള്ള മാറ്റം പ്രാണികൾ കടിച്ച സ്ഥാനത്തു) പരീക്ഷണം.**

5. മരം (ബു) കട്ടിച്ച (ഇടിച്ചപിഴിഞ്ഞ) ഏതുന (ഏക
കുന്ന) കയ്പണ്ടുതന്നും (കയ്പണ്ടുതന്നീർ) അന്ത്യവും (ഏറ്റവും)
മൂർഖൻ/കുളുക്ക (മൂർഖൻ മുതലായവയുടെ)

നന്നായ്കലണ്ടാതു മക്കൊമ്പതിനുടെപൊടിയുണ്ടാക്കിയി

നെച്ചിലുണ്ണി-

മപ്പനാലക്കിണനാം തക്കകനുടെ കടിയേറാളിനും മലിണിങ്ങാ
 പുന്നാളികാക്കിമുർഖാലകളുടെവിഷവേഗത്തിലുൾപ്പെടാനാശം
 വന്നാലോ പിച്ചകൊണ്ടിടണമുടനീതിനാ തന്നെന്നനസ്യ

പ്രയോഗം 6

സിദ്ധയാമ ഗുളിക

പച്ചപ്പാമ്പിനെ യിട്ടുനേരനടുവിൽ കീറി ചുക്കിരിക്കിട-

ങ്ങപ്പന്നം തടവിച്ചുണ്ടുപൊളിയും വെവ്വേറെ വെച്ചു നാൾ

തെച്ചം കൂട്ടുമതി മറ്റനീർകളിലുരച്ചെളുത്തു നോക്കി നി

ലിച്ചുണ്ടാക്കിയുണക്കിട്ടം ഗുളികതൻമാഹാത്മ്യമോതാവതോ? 7

പൂർവ്വവേണി! വലംപൊളി ഗുളികയെ തന്നെ വലംകണ്ണിലും,

പിമ്പുണ്ണമീടംപൊളി ഗുളികയെക്കൊക്കൊണ്ടിടംകണ്ണിലും,

ഇമ്പപ്പരസമോടുചേർത്തുതീയാൽ, ശുദ്ധം മരംപൊലെ മര

കമ്പിളാക്കെകിടന്നിടം മനുജനും തമേന്ദമുണ്ടാമുടൻ, 8

6. അക്കിണനാം (ശക്തിമാനായ) തക്കകനുടെ കടിയേറാളിനും മലി (മൂലം) ഇണങ്ങാ- പിന്നെ മുർഖാലികളാൽ കടിക്കപ്പെട്ടവന്റെ കഥ എന്തു സാരം? മുർഖാലികളുടെ (മുൻ്റെ മുതലായവരുടെ) ഉൾബ്ബാധനാശം (തമേന്ദകിലായ്ക) ഇതിനാൽ (അഹംബുദ്ധിയായ നെയ്യുകൊണ്ടു) തന്നെ നസ്യപ്രയോഗം ചെയ്തിട്ടുകൊണ്ടിടണം.

7. പച്ചപ്പാമ്പിനെ (പച്ചനിറമായ പാമ്പിനെ) മപ്പന്നം (സ്പഷ്ടം) രണ്ടു പൊളിയും വെവ്വേറെ വെച്ചു (വാമദക്ഷിണഭാഗങ്ങളെ വെരെവരെ വെച്ചു) അതിന്റെ (കീറിക്കിഴങ്ങിന്റെ) പുറത്തോടു നോക്കിയ (പൂർവ്വമാണം) നിക്ഷിപ്ത (മുതട്ടി) നിഴലിൽ അഞ്ചാക്കെ ഉണക്കിട്ടം ഗുളികതൻ മാഹാത്മ്യം മോതാവതോ? പറഞ്ഞാൽ ഒട്ടങ്ങില്ല, ഗുളിക രണ്ടു പാത്രങ്ങളിൽ വെക്കണം.

8. വലംപൊളി ഗുളികയെ (വലത്തെ പൊളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഗുളികയെ) ഇടംപൊളി ഗുളികയെ (ഇടത്തെ പൊളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഗുളികയെ) ഇമ്പപ്പരസമോടുചേർത്തു (ഇമ്പപ്പമ്പിൻ്റെ മീൽ ചാലിച്ചു) കമ്പിളാക്കെ (ഇളകാക്കെ) മനുജനും (മനുഷ്യനും)

നല്ലാറിന്തണി' നാഗാതിമുരട്ടം, മുക്കായയും, കൊന്നയും
 ഉദ്ധ്യംപെത്തുപോടിച്ച് വെട്ടുമനതൽകേണംവിരേകത്തിനായ". 16

നന്മുത്തൻ

വസ്ത്രംനീക്കിത്തൊട്ടിവകമുരടിൻകഥാമത്തിൽപാകക്കുതം.
 കല്ലുംപെത്തുപചിച്ച്രിച്ചതിലജംനന്മുക്രിയസ്സുലാം.

അഞ്ചനത്തിന്

നല്ലാത്തൊലിതൻവിഷംകുതറിയാൽപൈച്ചാണകത്തിന്റെനീ-
 രാപ്പൊതുനകട്ടക്കൽതൻപൊട്ടിയെടുത്തിട്ടഞ്ചനംചെയ്യണം. 17

താനവിളാത്തളിരിടിച്ച് പിഴിഞ്ഞാനിരിൽ

തേനുള്ളക്കരികൾ, കരുതവും, കലർത്തി

മീനേക്കണ്ണെ'നകരണംപലവട്ടം, മേനാ-

ലൂനംവരില്ലെവിവിഷവ്യഥകൊണ്ടൊരാൾക്കും. 18

എൻനാഥം'ചെറുചിരതന്നിലക്കെരിച്ചേത്തുന്നനിരികല,-
 ല്ലൊന്നാൽകേവലമായതിൽമുരടിനാൽതീക്കുംകഷായംബവിൽ,

നന്നായിട്ടുതന്നെയിത്തീർച്ചമുച്ചിട്ടുകാച്ചുനന്നേ
 തിന്നാലിഷലുവേണ്ടമുന്തികവിഷംമുലംവിഷംവേദം. 19

പ്രത്യേകപതിനെട്ടുമട്ടലികൾതൻപല്ലം, നഖത്തുസം, മം-
 ഗത്തിൽകൊണ്ടുനങ്ങിക്രിയകളാലാരോഗ്യമാണ്മേ,
 മുപ്പലിട്ടുതികളൂകൂവും, പുനരേതററിട്ടുള്ളവസ്സുക്കളും,
 മേൽത്തട്ടികിലെത്തുമുൽകടമജമുറച്ചികിടയില്ലണം. 20

17. പൈച്ചാണകത്തിന്റെ നീർ മക്കം (ചാണകനീറിൻ ചാലിക്കുന്ന) മൂന്നു കട്ടക്കൾ (ചുക്ക, മുളക, തിപ്പലി ഇവ) തൻ പൊട്ടിയെടുത്തിട്ട് അഞ്ചനംചെയ്യണം (കുഞ്ഞിൽ ഏഴുതണം)

18. എലിവിഷവ്യഥ (എലിവിഷവരാഗം) കൊണ്ടു മൊൾ ക്ഷം ഉന്നം (ഹാനി) വരില്ല സകലതടേയും എലിവിഷം പാമിട്ടും.

19 ആയതിൻ (ചെറുചിരയുടെ) അതു (ചെറുചിരമവൻ) മുന്തികവിഷം (എലിവിഷം) വിഷാദം (കഴക്ക)

20. പതിനെട്ടുമട്ടലികൾതൻ (ലാളനൻ, ചപലൻ, പശുപൻ മുതലായ പതിനെട്ടുമാതിരി മൂഷികന്മാരുടെ) അംഗത്തിൽ (ശരീരത്തിന്റെ വല്ല അവയവത്തിലും) കൊണ്ടു (തട്ടിയ) പ്രതിക്രിയകളാൽ (ചികിത്സകളാൽ) ആരാഗ്യം (സ്വാസ്ഥ്യം) അതു (മൂഷികളൂകൂ) ഉൽക്കടമജമു (വലിയ ഉപദ്രവത്തിന്) എ

തട്ടിപ്പോട്ടം ചികിത്സിക്കണമെലിയുടെയും ഗണപിമൺ
 മന്ദിരമെങ്കിൽ
 തട്ടിപ്പോട്ടായലും കണായം ചിലവലിയുന്നതെങ്ങിനെ പ്രായമുണ്ടെ
 പൊട്ടിപ്പും ഗണാലാലെയോലി, പുനരതിനാൽ വേണ്ട
 വേണ്ടെന്ന് കിട്ടും—
 കൊട്ടിച്ചൊല്ലുന്നവേറേ ചിലരുവകവെക്കുന്നൊരാളാണു
 മത്തം. 21

നില്ലട്ടേ നിന്റെ ചോദ്യം, മറ്റു പടിപറയാം മുഷികുന്തന്റെ ശുഭം
 ചിക്കണെ ഗണത്തിൽ വിന്നാൽ തൊലി മുറിയുകയില്ലെങ്കിലും
 തിങ്കൾ വരുകത,
 അതു കിട്ടാത്ത ലുണ്ടാകുവതനുവേണാകയാലായതിൽ—
 കൊട്ടിച്ചൊല്ലിത്തന്നെന്ന് പ്രതിവിധികളെയും ഞാൻ
 ചുരുക്കിച്ചുതന്നി. 22

ലിങ്കളുടെ മത്തം വെള്ളമെങ്കിൽ വിഷ്വിയുളളതായ ശുക്ളമോ,
 അതു പററിയ വസ്തുക്കളോ, മത്തം വെള്ളമെങ്കിൽ തട്ടിയാൽ വലിയ
 ഉപദ്രവം നേരിടുന്നതാകയാൽ അതിന്നു വളരെ മനസ്സുവെത്തി ചി
 കിത്സിക്കണം.

21. അംഗങ്ങൾ (വാൽ, കാൽ മുതലായവ) മത്തം മന്ദിര (മ
 ത്തം മന്ദിര) മെങ്കിൽ തട്ടിപ്പോട്ടായലും തട്ടിപ്പോട്ടം ചികിത്സിക്ക
 ണം എന്നായ ചില മഹാത്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. വേറെ
 ചിലർ “നല്ലതെങ്ങാൽ തട്ടിയാലും തൊലി മുറിക്കാതെ വിഷം
 പററാതില്ലെ” എന്നുള്ള അനുഭവത്തെ ആലോചിച്ച് “അംഗങ്ങളാലേ
 (വാൽ, കാൽ മുതലായവ തട്ടിയാൽ) തൊലി പൊട്ടിപ്പ (മുറിയ
 ല്) അതിനാൽ “വേണ്ട വേണ്ട” (ഒരിക്കലും ചികിത്സിക്കേണ്ട) പു
 ന്ന കിട്ടും കൊട്ടിച്ചൊല്ലുന്നു (പരസ്യപ്പെടുത്തുന്നു) ഇതു (ഈ അഭി
 പ്രായം) ഞാൻ വകവെച്ചിരിക്കുന്നു

22. നിന്റെ ചോദ്യം (തൊലി മുറിക്കാത്ത വിഷം പററുക
 യുള്ള എ നണ്ടെങ്കിൽ, മുഷികുശുപാതത്തിന്നു എന്തിന്നു ചികിൽ
 സ കല്പിക്കുന്നു? ശുക്ളം വിന്നാൽ തൊലി മുറിയുമോ? എന്നുള്ള
 ചോദ്യം) നില്ലട്ടേ. അംഗത്തിൽ (ഗരിരാവതവത്തിൽ) ആയതിൽ
 (മുഷികുശുപാതത്തിൽ) മട്ട (ലക്ഷണം) പ്രതിവിധികളെ
 (ചികിത്സകളെ)യും.

മുഷികശുക്ലപാതലക്ഷണം

കഷ്ടം കാകോളവീര്യം കലശലൈകശ്ചന്നിപ്രിയം വീണമേമുദിൻ
 ദമപുത്രം ചോരമുഖം വളരെമുഴ, വെളുപ്പാ, ണ്ടി, നീരാ, തതിന്മേൽ
 വട്ടപ്പുള്ളിപ്രഭം, ചർദ്ദി, തപി, കൾപളകം, പർവ്വദേദം, ഭ്രമം, മൈ-
 വാട്ടം, തീന്നില്ലത്തളൽപ്പനി, വിനയിവരൂണ്ടാകുക പ്രാപിയാ! 23

മലന്താളിലയയാളേ! മുഷികൻതൻറെശുക്ല-
 ണ്തിലെയരയിരവിഷംമേഴ്ചിക്കലല്ലാണെന്താൽ
 ചിലരഹഹിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽശുഭമേകൊ-
 ച്ചലവടിവൊടനേകം ഏഷ്ടഫലകാണാം. 24

മുഷികശുക്ലപാതചികിത്സ

മെന്തും മുഷികശുക്ലനന്തനിന്നടയൊന്നാമത്തെ വൈകാരികൾ-
 ക്കത്തും വൻചോറിയും, തുടങ്ങമതുവീണ് ഗന്തതിൽനിന്നക്ഷണം
 ദക്ഷതം വാത്തുകളെന്തുവാകയുടെ പഞ്ചാംഗം, വെറുംപുഷ്പരം,
 പുത്തൻതംഗമിവറിലൊന്നുകളർത്തണ്ണിയിൽ കടപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. 25

23 കാകോളവീര്യം (വിഷവീര്യം) ഇന്ദ്രിയം (ശുക്ലം) ആ-
 മതി (വേദന) ആയതിന്മേൽ (വീര്യമേൽ) വട്ടപ്പുള്ളിപ്രഭം (വട്ട-
 ണ്തിലുള്ള പുളളികളുടെ മൂത്രം) പുളകം (രോമാഞ്ചം) പർവ്വദേദം =
 പർവ്വങ്ങളിൽ (സന്ധികളിൽ) ദേദം (പിളർന്നോവ്) ഭ്രമം (തല-
 തിരിച്ചിൽ) മൈവാട്ടം (ശരീരങ്ങളർച്ച)

24. മേമിക്കലല്ലാം (സർപ്പാംഗത്തിലും) അണഞ്ഞാൽ
 [വ്യാപിച്ചാൽ] വരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ (ചർദ്ദിച്ചതിൽ, കൊച്ചെലി-
 വടിവൊട്ട് (ഏലിക്കടികളുടെ ആകൃതിയിൽ) ഈ ലക്ഷണം ചില-
 രാൽ കണ്ടുപെട്ടില്ലെന്നു വരാം. അതിനാൽ മേൽ വിവരിച്ച
 പെട്ട ലക്ഷണങ്ങൾകൊണ്ടു മുഷികശുക്ലപാതം സംഭവിച്ചിരി-
 ക്കുന്നു എന്നറിന്മേണം.

25. മുഷികശുക്ലനന്തനിന്നുടെ [ഏലിശുക്ലത്തിലുള്ള വിഷ-
 ന്തിന്റെ] അതു (മുഷികശുക്ലം) അംഗത്തിൽ [അവതരത്തിൽ]
 വാക (നേരേമനിവാകയുടെ) പഞ്ചാംഗം (ഇല, തൊടി,
 വേർ, കായ, പൂവ്) വെറുംപുഷ്പരം (പുഷ്പമുഖം മാത്രം) ദാഹം
 [കണ്ണുപ്പി] ഇവറിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു അർച്ച.

രചനാമുഷികിത്തൂക്കുന്നതൊന്നിടമെന്തെന്നുവേഗത്തിലോ
 പാരിപ്പാമുഴുപ്പട്ടു നീറലി, വയറുഗുരുത്തിലുണ്ടായ് വരും,
 തുറന്നുവെക്കി രക്തമോക്കുവിധിപ്പെടുത്തുന്നതല്ല പശു-
 ക്ഷിരത്തിൽ ചെറുചീരവേരിനെ യുദ്ധിച്ചാശുരോന്തിക്കുന്നു. 26
 മൂന്നാംവേഗത്തിലുക്കുപന്നി, തലനാളുമുറുക്കത്തുടന്നു, വിളർപ്പും,
 മലർന്നിടുംമണ്ണു നശിപ്പാക്കുകമുരട്ടുകടിയെടുത്തിരിൽക്കലക്കി,
 നാലാംവേഗത്തിലോന്നാമറയുടെപൊതുരേളി! ഹന്ത! സന്ധിപ്രദേശം
 മലൈലും വഴുതുളപ്പുള്ളികളിവയുളവാം, തന്ത്രസംഗ്രഹം. 27
 മൂട്ടുകളെയിടുത്തു കൂട്ടിയ ചിററുതുവകയിലനിർക്കൾ
 ശ്രേഷ്ഠജ്ഞാനിനെ നോക്കി! കൂട്ടറൊരുമേവതാളിയിലനിന്നും 28
 അഞ്ചാംവേഗത്തിലയ്യുളക്കുതളയും, ഓട്ടിയും, നീറലും, കൊ-
 ണ്ടെയും കൂട്ടുന്നസുഗതിനപുനാളിനീർകൂട്ടിയുളപ്പിച്ച തൈലം,
 അഞ്ചാമതമൂർച്ഛാഗാഠമേന്തിലുളവാം, തന്ത്രമെടുത്തുവീയും
 താഴുംവെളർവെളുത്തുവെളുത്തു, മീയശിലാന്നിർക്കറിൻകൊണ്ടു
 നസ്യം. 29

26. ഗവൗരത്തിൽ (അവയവത്തിൽ) കൈരളാക്ഷവിധി
(പോരകളുകൾ എന്നർത്ഥം) പശുക്കുറുത്തിൽ [പശുവിൻ പാലിൽ]
ആശു (ഉടൻ)

27. നവതല (തലവേദനയും) മണ്ഡൂക് (ആൾ) അക്ഷോല കരകൾ (അക്ഷോലവേദി അല്ല) നീരിൽ (പിച്ഛവെള്ളത്തിൽ) കലർത്തി കുടിക്കട്ടെ. സാധിപ്രദം [സന്ധികളിൽ പിളർന്നോവ്] വെള്ളപ്പുളികൾ (വട്ടപ്പുളികൾ) തന്നെ (അവിടെ, നാലാംവേദത്തിൽ).

28. ചിററുതുറവാകയിലമ്പിടികൾ (ചിററുതുറയിൽനിന്നും, നെന്മേനിവാകയിലമ്പിടികൾ) അതിനു [നന്മുത്തനിന്നു] മേന്മയുണ്ടെന്ന് (നല്ലവ) ആണ് ഉള്ളതെന്നു (മേന്മയുള്ളവ) മേന്മയുള്ളവയിലമ്പിടികൾ മേന്മയുണ്ടെന്ന്.

29. അതൃപ്തകടനത്തലു [ഏറെ കലശലായ മേൽവേദനവും] അളി(കണ്ണത്തുണി,) നീർ ഭൈലം [എണ്ണ] മൂർചർ (മോഹാലസ്യം) യെരതിൻ (വേദഗത്തിൽ) താതു (ആദാംവേദഗത്തിൽ) തുവ പ്രവസം (തുവപ്പവ) ഇവയിലൊന്നിന്റെ നീർകൊണ്ടു നസ്യം ചെയ്യട്ടെ.

ഏകാംവേഗത്തിലാത്തതെന്നതുകൊണ്ട്, സിദ്ധമന്ത്രങ്ങളാൽ പ്രാപ്തമാകാതെത്തന്നെയാണിത് കർമ്മപരിപാടിയിലുള്ള വിചിത്രവേഷാഭരണങ്ങളെപ്പറ്റിയതെന്നു വെൺകരിവെളുപ്പിൽ കല്പമോല നാപാലി.

യുക്തം 'മാതൃകാരാജാമന്ത്രം' വിധിയായും ചിട്ടിട്ടമോതിച്ചിടേണം. 30

വാകപ്പുഞ്ചംഗവുമരച്ചുകിടത്തേനിവാവിധം,

നൽക്കരിത്താളിയിലതർ കല്പംകൂട്ടിയവെണ്ണയും, 31

'നീലകണ്ഠാക്ഷുരി,' 'പ്രീതിയഗ്രീവചതുഷ്പദി,

'താർക്ഷ്യപഞ്ചാക്ഷരി,' വിഷമംസദക്ഷങ്ങളാണിവ 32

എന്നേ! സർവ്വാംഗനിർ, നമ്മുടെ ഗണപതിയാരുണ്ണിയെത്തൻപു

റത്തേ-

റുന്നാളുതുക്കളൊക്കെക്കൊണ്ടി, ശിരോഘോരവും, വസ്ത്രഭരണം,

പിന്നെ ചുണ്ടിൻനിരമാറുക, പനി, തമിരച്ഛിദ്രം, വസ്ത്രമേൽവിട്ട്

പ്രാണമേകൾക്കായ്ക, തീമാലകളിൽ മേലിവിഷക്കാരണത്തെക്കൊ-

വിടേണം. 33

30. മരണംത്തടയുദ്ധം പ്രാപിതുമേ (തീർച്ചയായും ചികിത്സ) ത്തി (ജപിച്ച) പാഴാകാത്ത [സിദ്ധമന്ത്രം] നൽകുകിൽ (ഉപദേശം) ിതുകിൽ) ഇഹ (ഏകാംവേഗത്തിൽ) വെൺകരിവെളുപ്പിൽ കല്പം [വെളുത്ത പുരക്കൽവെർ അല്ലെങ്കിൽ] 'മാതൃകാരാജാമന്ത്രം' [മാതൃകാരാജാമന്ത്രം]

31 വാകപ്പുഞ്ചംഗവും-നേതേനിവായുടെ പഞ്ചാംഗവും അർച്ചം തേനിൽ അ, വിധം 'മാതൃകാരാജാമന്ത്രം' ജപിച്ച ഏകിടാം, വെണ്ണയും ആ വിധം 'മാതൃകാരാജാമന്ത്രം' ജപിച്ച, ഏകിടാം.

32. താർക്ഷ്യപഞ്ചാക്ഷര-ഗണപഞ്ചാക്ഷരി. ഇവ വിഷമംസദക്ഷങ്ങൾ-വിഷത്തെ ശമിപ്പിച്ചുവാൻ കഴിയുന്നവ ആണ്. ഇവയുടെ ജപിച്ച അതാതു മന്ത്രങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അതാതു വിഷങ്ങൾ ശമിപ്പും എന്നു മഹാമാരായ ഋഷികളുടെ വചനമുണ്ട്.

33. നമ്മുടെ ഗണപതിയാരുണ്ണിയെത്തൻ പുറത്തേറുന്നാളുതുക്കൾ-പുലികൾ. ഗണപതി കൃഷ്ണവർണ്ണനെന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ശിരോഘോരവേഷാഭരണവും, വസ്ത്രഭരണം-നിറപ്പുകപ്പ. തമിരച്ഛിദ്രം-ചോരപ്പിത്തം. ഒന്നും മേൽക്കായ്ക-ബാലിപ്പം. ഈ മാലകളിൽ ഈ ഉപദ്രവങ്ങൾ കാണപ്പെട്ടവർക്കു പുലിവിഷക്കാരണത്തെക്കുറിക്കേണം. മരിച്ചതെന്നു അറിഞ്ഞു ചികിത്സകളിൽ നിന്നു പിൻവാങ്ങണം.

സാരമേയവീഷ ചികിത്സ

അയോ!നാഭകടിച്ചവീട്ടനരർതന്നംഗത്തിൽനിന്നുമോ,
 കൊമ്പോ,കൊണ്ടുകട്ടത്തപോരകഴിയുംവേഗാൽകളഞ്ഞീടണം
 മായേടപ്രതിരാക്ഷി!നാഴികപരംതൊണ്ണൂറ്റുചെല്ലുന്നതിൽ
 മുമ്പേ കാച്ചിയന്നെയുവീഴ്ത്തിയവിടംപൊള്ളിക്കയുംചെയ്തിടാം 34
 ഞ്ഞിൻതോലു, നറുവയമ്പി,വയിലെന്ന,ല്ലെങ്കിലങ്കോലവേർ
 ഭംഗ്യാകാടിയിൽവെച്ചുചുമകടിച്ചേറത്തുതേപ്പിച്ചുടൻ
 അങ്കോലമുരവേതംതമർത്തൊലിയെപ്പേന്തിച്ചപാലിൽകൊടു-
 മത്തയിൽപട്ടിവീഷാഞ്ചികൊണ്ടുവീഷമിക്കില്ലവനംവല്ലഭേ! 35
 ആരോമർദ്ദംപെട്ടപ്പോഴെടുത്തവയമ്പിന്റെകല്ലംകലക്കും
 ക്ഷീരംകൊണ്ടു,ഖുനഞ്ഞിൽപ്രതിവിധിയിലൂച്ചുള്ളവസ്തുക്കൾ
 കൊണ്ടു,
 താഴിൽത്തേൽവാണി!വേണ്ടപട്ടിവനമ്പിരേകങ്ങളുണ്ടാക്കി
 മേൽച്ചൊ-
 ന്നൊരാട്ടവൃക്കതമോതിക്കൂലിച്ചുടക്കാനരൻനായ്വിഷംകൈവിടും
 പോൽ. 36
 മുറുംനാജ്ജനായവെള്ളമിവയെപ്പേടിക്കുതണ്ണീരിലും
 മറുംനായ്നൈയാശുകാൺക,വെറുംനായ്പോലെചേർക്കുക,
 തെറൊത്തതിനെതന്നെയൊച്ചയിടുകി,ച്ചിഹ്നങ്ങളെത്തീടുകിൽ
 പറ്റാനാമകടിച്ചവീട്ടനരനിൽചെയ്യുന്നകയ്യൊന്നമേ. 37

34. തർ അംഗത്തിൽ-അവയവത്തിൽനിന്നും. പരം-കേവലം. കാച്ചിയ-നല്ലവണ്ണം ചൂട്പിടിപ്പിച്ചു. തൊണ്ണൂറ്റുനാഴിക കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ചോര കളയുന്നതല്ലാതെ പൊള്ളിച്ചുകടാം.
 35. അങ്കോലമുരവേതം-അങ്കോലമാവേഴ. പേന്തിച്ച-തേച്ചു. കൊടുത്തുകിൽ-കഴിപ്പിച്ചാൽ. പട്ടിവീഷാഞ്ചി-നായ്വിഷമോഹം കൊണ്ടു.
 36. ക്ഷീരംകൊണ്ടു-പാൽ കഴിപ്പിച്ചു. ആഖുനഞ്ഞിൽ-മൃതികവീഷത്തിൽ. പ്രതിവിധി-ചികിത്സയിൽ. വനമ്പിരേകങ്ങൾ-മറ്റു, വയറുള്ളതും, ഇവ മേൽച്ചൊന്നൊരാട്ടവൃക്കതം-അങ്കോലവേർ പാലിൽ അരച്ചുകലക്കിയതിനെ.
 37 നാജ്ജര, നായ, വെള്ളമിവയെപ്പേടിക്കു-നായിന്റെ കരകേൾക്കുമ്പോഴും, നായ വെള്ളം ഇവയെക്കാണുമ്പോഴും യോള

കുറുക, ബ്രഹ്മി, പൂലിച്ചുവടൊരുവൃത്തം വഴങ്ങുമിവയിലൊന്നിൽ
നീർ
വീരവെട്ടുകിൽ കേറിയനരനെടുക്കനായ"വിഷംവെടിഞ്ഞി
ട്ടമേ. 42

കരഞ്ചത. ഗാഢീഗുളിക

ഉണ്ടിൽതോല, ഗാഢവ, ത്രികുട്ട, വടി, യെരിഞ്ഞിക്കുതക്കാമ്പു
വീര്യം
തിങ്ങുംകായം, വചാ, മാഞ്ചി, കളിവയൊട്ടവെള്ളുള്ളിയെക്കാടി
തന്നിൽ
ഭംഗ്യാപേക്ഷിച്ചുലത്തക്കതവെതിർവടിവാംമട്ടുതട്ടിന പായംവൈ-
ലംങ്ങുവ്രിശാനുണക്കംഗുളികതകരണംരാവിലെക്കാടിയാലേ. 43

നൽപ്പഞ്ചസാരയൊട്ട, ചിററട്ട തിരുകർയ്യറ-
ലൊപ്പംപെട്ടം ത്രികുട്ടവിൻപൊടിവേണ്ടവണ്ണം
കല്ലിച്ചനെട്ടിലലിയിച്ചുനിദാനമാമേന-
വിപ്പിക്കിലുംപെരിയനായ"വിഷമാവടങ്ങും. 44

മാതങ്കാരവിഷചികിത്സ

വേപ്പിൽതോലംബുജത്തിൻകരു, വധ, കടകപ്പാദതൽവിത്ത,
ജനക്ക-
പ്രാപാടീരം, വെറുംവാരിയിലിതുകളാച്ചിട്ടമേയ്ക്കുന്നവനും,
ലപ്പം, തിട്ടിൽകിഴങ്ങും, ത്രികുട്ടവൊട്ട ചവക്കാരവുംചേർത്തുംകുളി-
ച്ചപ്പംനെട്ടിൽകഴിഞ്ഞുനവരമകലുമേവാച്ചിട്ടംപുച്ചനഞ്ഞും. 45

(പൊള്ളിക്കണം) പുനഃ ഉത്തരാർത്തിന്റെ സ്വരം. കടിപ്പാൽ
വരുന്നതും, വിഷവും, ഈ പ്രയോഗംകൊണ്ടു ലഭിക്കും.

42. മൂക്കിൽ കേറിയ (നസ്യരോഗന ഉപയോഗിച്ച)
നരനെ (ആളിനെ)

43. അഗ്ദ്ധഗന്ധം (അമുക്കരം) വടി (ഇരട്ടിമധുരം) വചാ
മാഞ്ചികൾ. വധ, (വയമ്പ്) മാഞ്ചി, ഇവ. ഭംഗ്യാ (നന്നാ
യി) പേഷിച്ച (അരച്ച) ലത്തക്കതവെതിർവടിവാംമട്ടു (ല
ത്തക്കതപ്രമാണം) സ്വയം (താനേ)

44. കല്ലിച്ച (ഉണ്ടാക്കി) ആസേവിപ്പിക്കിലും (സേവിപ്പി
ച്ചാലും)

45. അംബുജത്തിൻ (താമരയുടെ) പാടീരം (ചുന്നം) ഇതു

കുട്ടക്കുഞ്ഞീച്ചവക്കാരപ്പൊടിപ്പുച്ചവിഷാത്തനായ്

കൊടുക്കാംമധുവിൽ, കായപ്പൊടികഞ്ഞുണ്ണിനിരിലും. 46

മക്കടവിഷ ചികിത്സ

ഗാഢംനീമിലരച്ചവായുക്കുടയഞ്ചംഗംകഴിച്ചുകടി-

മേടുംതേച്ചു, മിരിപ്പവന്നഴലണച്ചിടാക്കുങ്ങിൻവിഷം. 47

അശ്വവിഷ ചികിത്സ

പാച്ചോറിഞ്ഞാവിന്തോടമുക്കുവയമ്പാന്നായ് പൊടിപ്പോമന-

പ്പാലിൽചേർത്തുകടിയുണക്കയവിഷക്കാർ, തേജുംചെയ്യണം. 47

തന്തുവിഷ ചികിത്സ

നരവിഷമതിൽനകരാനും, പരിലേപിപ്പാൻ, മെൻപ്രിയേ!

പാലിൽ ചെറുചീരവേര, മരിവേർ, കരളകവേരിവയരച്ച

തൊന്നമതി. 48

മണ്ഡുകവിഷ ചികിത്സ

ജന്മമോടുകായം, ത്രികടക, മിവകാടിയിലിട്ടരച്ചശീർശവും,

തവളകടിയോടുംതേജുംവതും എന്നായ തിന്മെറവിഷമൊഴിവാൻ. 49

മൽസ്യവിഷ ചികിത്സ

വൽമൽസ്യംകുത്തിയോലസഫലമതിലുടനേകാഞ്ഞീരക ഗാഢമാരം-

കയംകല്പിച്ചുണച്ചുക്കുട്ടകിനടകഷായാംബുവിൻബാഷ്പരേനി

കൾ വെറുംവെരിയിൽ (പച്ചവെള്ളത്തിൽ) ഉപ്പും (ഇതുപു) തി
ച്ചിൽ (കൊടുവേലിയുടെ) പുണ്ണിച്ചു (പെടിച്ചു) പുച്ചനഞ്ചും (ച
ങ്ങാരവിഷവും) അകലുമേ.

46. തീ (കൊടുവേലിക്കിഴങ്ങ) പുച്ചവിഷാത്തനായ് (മാ
ങ്ങാരവിഷമോശിപ്പു) മധുവിൽ (തേനിൽ) കൊടുക്കാം. കായ
പ്പൊടി കഞ്ഞുണ്ണിനിരിലും കൊടുക്കാം.

47. ഗാഢം (ഏറവും) നിരിൽ (പച്ചവെള്ളത്തിൽ) വാക
(നെന്തേനി വാക)യുടെ. നരവിഷക്കാർ (കന്തിരവിഷമുള്ളവർ) ക
ടിച്ചാഗത്തു തേജും ചെയ്യണം.

48. നരവിഷമതിൽ (തന്തുവിഷത്തിൽ) പരിലേപിപ്പാ
നും (കടിയോടത്തു പുടുവാറും)

49. ജവകമാട്ട (വേഗത്തോടുകൂടി) ത്രികടകം (ത്രികട), അ
ശീർശവും (സേവിശ്ചനയും)

അമ്മാലേല്ലാമൊഴിപ്പിച്ചുതൊട്ടുശ്ശെപ്പുങ്ങൾ പാലിൽ പൂജണി-
ച്ചേക്കുപോയിച്ചതേച്ചാലതന്നുടെവിഷമേർഗൊരിതിരെ
ശ്രമിക്കും. 50

നക്രവിഷചികിത്സ

ചെറുവഴുതിനവേത, സീതതർവേർ, ചെറുകടലാടി, നമുക്കരം,
വികാരം,
കടുക, തകര, ചെട്ടതൻറപാൽകൊണ്ടിതുകളെച്ചതുനക്രനത്തെ
കററും. 51

വൃശ്ചികവിഷചികിത്സ

താടാറോരിലവേരിനാൽകലിതമാംചൈലം, ചവട്ടാരമൊ-
രരിപ്പംസൈന്ധവമിട്ടകാടി, ലവണംകൂട്ടിച്ചചിക്കുംലുതം,
മൂടോലുംകുണയെച്ചു, തെന്നിവയിലൊന്നൊറ്റിട്ടുതംഗാരകോ-
രിടേണകുട്ടമളകു തിട്ടകിലാസ്ഥാനത്തു, പീനസ്സനി! 52
കായംകൊതുംകലന്ദാണിലപ്പുളിതടവുംകാടിതോടല്ലയെങ്കിൽ
പേയല്ലിതുപ്പുസപ്പക്കൊടിയിലകളോടുംചേർന്നെച്ചിട്ടുപിന്നെ
സഫ്ഫായല്ലിമേലിപ്പുരട്ടിട്ടുകിട്ടുനാലിലത്തേൾവിഷക്കുത്തുമ്പും. 53

50. കാഞ്ഞിരകപ്പാഥധാരാകരം (കാഞ്ഞിരത്തിൽവേർ, നളിർ, ഇവയുടെ കഷായംകൊണ്ടുള്ള ധാരാകരം) കല്പിച്ച (ചെറു) അരണ്യക്കുട്ടകിന്റടെ (കാട്ടുകുട്ടകിന്റെ) കഷായംബവൻ (കഷായവെള്ളത്തിൽ), ബാഷ്പം (ആവി) ഏറ്ററി (കൊള്ളിച്ചു) അമ്മാൽ (വേദന മുതലായതു) അതതോടു (ചിററുതിന്നൊടു)കൂടി പേയിച്ചു (അച്ചു) അതിനുടെ (മർദ്ദുത്തിന്റെ)

51. സീത (കാട്ടുതിപ്പലി) വികാരം (കൊട്ടം) അച്ചതു (കടിച്ചേടം തേപ്പിച്ചാൽ) നക്രനത്തു (മുതലവിഷം) അകറും.

52. ചൊരിവേരിനാൽ (ചൊരിവേരിക്കഷായത്തിൽ) ചൊരിവേർ അച്ചുകലക്കി) കലിതമാം (കാച്ചുതരിക്കപ്പെട്ട നായ)യെങ്കിലും (എല്ലു) സൈന്ധവം (ഇതുപ്പ) ലവണം (ഇതുപ്പ) പചിക്കും (മുപ്പിക്കുന്നു) ഘൃതം (നെയ്യ്) ഏരി (എടുത്തു) ദുതം (മുടന്നു)

53. തോയത്തോടും പച്ചവെള്ളത്തോടും. അർദ്ധപ്പാലിത്തോടുംപഴുതക്കിൻപാലോടും. സപ്പക്കൊടിയിലകളോടും ചവററുകളോടും. അഖിലത്തേൾവിഷക്കുത്തും = എല്ലാ നേരുകളുടെ വിഷവേഗവും. അമ്പും = ശമിക്കും. വായവൃങ്ങൾ, ആപനയങ്ങൾ,

ധന്യപ്രാണരിതാരമുപിതുകരോ, മാതൃപ്രാവിന്ദലം
 പിന്നീടന്തകരംകട്ടക്കുയിവയോ, മേന്മനമുക്കുണ്ടെന്ന
 നന്നാക്കീടിനതാളു ചാതളമതിൻനിർകൊണ്ടൊച്ചിട്ട തേട
 ചെന്നാലല്ലലണച്ചീടാചെറുതുമായാതിന്നതേളിൻവിഷം. 54

രാമരാഗീ ഗുളിക

കായംപൊന്നരിതാരമാടിതുവിധംപോയിച്ചുലതക്കു-
 ന്നായത്തിൽപണിചെയ്തിട്ടംഗുളികയാൻപാനാദികളുണ്ടുള്ള
 ന്നീയോദഗമംരീതിതാളിമാതളംസംഭവത്തിട്ടചെയ്യിക്കിലും
 പായുംതേൾവിഷമൊക്കെയൊമ്പലതംചെല്ലുന്നകില്ലെന്നിതേ 55

തണ്ഡുലീനകാഗീഗുളിക

ആരോമൽച്ചെറുചീരവേത, പലകപ്പൂപ്പുന്നിവേർ, കൊട്ടമ-
 ക്കാരിത്തേങ്ങ, മനസ്സു, വെണ്മിഹിരവേർ, കാശ്മീര, മുങ്ങിൻകുത,

സൗമ്യങ്ങൾ സങ്കീർണ്ണങ്ങൾ, ഇങ്ങിനെ തേളുകൾ ചതുർവ്വിധങ്ങളാണ്. അവയിൽവെച്ചു വായവുങ്ങൾ വാമകോപകരങ്ങളും, ദീനസാദി പതിനെട്ടുജാതിയോടുകൂടിയവയും ആകുന്നു. ആദഗ്നവങ്ങൾ പിത്തകോപകരങ്ങളും, കൊണ്ഡിസ്സാദി ഇതപതാിനാലു ജാതിയോടുകൂടിയവയും, ആകുന്നു. സൗമ്യങ്ങൾ കഫകോപകരങ്ങളും, വിശാലംഭരാദി പതിമൂന്നു ജാതിയോടുകൂടിയവയുമാകുന്നു. സങ്കീർണ്ണങ്ങൾ ത്രിരോഷകോപകരങ്ങളും, തണ്ഡുനാസാദി പതിരണ്ടു ജാതിയോടുകൂടിയവയുമാകുന്നു. ഈ അറുപത്തേഴു ജാതി തേളുകളിൽവെച്ചു യാത ചില തേളുകളുടെ വിഷം സാധ്യമെന്നു ഗാന്ധ്യസമ്മതി കാണപ്പെടുന്നുവോ? അവയുടെ പുല്ലാം വിഷം ഈ വാചനത്താൽ ശമിപ്പിച്ചുപോട്ടും എന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണം, 'അഖില' പദം ഇതിന്നുവേണ്ടി പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു.

54. ഉപ്പ (ഇതുപ്പ) തേളിൽവിഷം താല്പലണച്ചീടാ.

55. ഇതുവിധം (താളിമാതളനിർകൊണ്ടു) പോയിച്ചു (അച്ചു) പണിചെയ്തിട്ടം (ഉത്തമി നിഴലിലുണക്കുന്ന) പാനാദി കളുണ്ടുള്ളപാനം (സേവിജ്ജ) മുതലായ കളുണ്ടുള്ള (സേവിജ്ജക, പുരട്ടുകറമ്പും ചെയ്ക ഇവയെ) താളിമാതളരസം (താളിമാതളനിർ)

56. മനസ്സു-മനയോല വെണ്മിഹിരവേർ - വെള്ളെളുക്കിക്കുൻ കാശ്മീരം-കുമരം. ദീനം-ദിവസം. ഉണ്ണുതൻ-ഉണ്ടി

പൊരാപൊന്നരി നാര, കേഴ പിനമിറവുങ്ങൾവെച്ചുണ്ടുതൻ
നീരിൽ തരുന്നതുപുകൊപ്പുപയറിൻമട്ടായു തട്ടിസപായം, 56
വൈഭവൽക്കാഴ്ചയുണക്കിയുതിന്നടെടഞ്ചാംഗക്കണ്ണനും, വെടി-
പ്പോലുംവെള്ളവികാതംഗങ്ങളിതന്നിട, ഞിൻകുറുന്നിൻറെന്നീട,
കാലേചെത്തിവരെയുമാലഗന്നസുഗാലേപകമ്മങ്ങൾചെ
ല്ലാലററിട്ടമിതെന്തുമുചിവിളിയും ബുദ്ധൻറെപക്ഷംപ്രിയേ! 57

ഉരുവലിവിഷചികിൽസ

പാലിൽപേഷിതമാംപുലിച്ചുവട്ടവെർലുംകഴിപ്പിക്കണം
കാലത്തായതിനാൽചമച്ചു സിതയുംചേക്കുന്നപാൽക്കഞ്ഞിയോ,
നാളികാക്കി! പരിതൂവിവണ്ണമവിലും, നീരറന്നൽരോതങ്ങൾ
പുല്ലും, വെണ്ണയും, മേകിടാമരുജ്ജ്വരവല്ലിനഞ്ഞുമുവാൻ. 58
എന്റെക്കൈത നരമന്ത്രമുരുവിട്ടിട്ടുള്ളവെള്ളക്കിനാ-
ലുറവല്ല കടിച്ചിടത്തുടനടൻചെറുടിടണപാദമെ,
ക്കീറത്തിൽ പുതുതാംപുലിച്ചുവട്ടവെർതാനോ, മുരിങ്ങയെഴും
വേരോ, തനപി! കടമ്പ തൻറെതാലിയോപേഷിച്ച
തെപ്പിക്കണം. 59

ബ്രാഹ്മണിവിഷചികിൽസ

പീലാശംകുളിനീരുകൊണ്ടുപലകപ്പുറാനിമാന്താണ്ടവേർ-
തോലും, വാകമുറിഞ്ഞവെപ്പതോലിയുംചേർത്തിട്ടുച്ചങ്ങിനെ

ൻകുതന്നിൻറെ. കൊച്ചുപയറിൻമട്ടായ" (ചെറുപയറിൻമണിപ്പു
മണം.) ഉതട്ടിസപായം-താൻതന്നെ. 56-ാം ശ്ലോകത്തെ 57-ാമ
തത്തിനോടു യോജിപ്പിക്കണം.

57 വെള്ളവികാതംഗങ്ങളിതന്നീട- വെളുത്ത പുതക്കിൻപു
മ്പിൻറെ നീർ. കാലേ-നസുസമയത്തിൽ. ഇവയിൽ ചേത്തു
ക്രമാൽ അശന്നസുഗാലേപകമ്മങ്ങൾ-സേവിക്കുക, നസ്യം, ചർ
ട്ടക, എന്നിങ്ങനുള്ള.

58. പേഷിതമാം (അരക്കുപ്പട്ട തായ) തമതിനാൽ (പുലി
ച്ചുവടൻവേർ) ചതച്ചിട്ടു. സിത (പഞ്ചസാരയും) ചേക്കുന്ന പാൽ
ക്കഞ്ഞിയോ കാരത്തു കഴിപ്പിക്കണം. ഇവണ്ണം (പഞ്ചസാര ചേ
ത്തു) മരുജ്വര (മരക്കുപ്പട്ട)

59. ക്ഷീരത്തിൽ (പാലിൽ) പേഷിച്ച (അച്ച)

60. പലകപ്പുറാനിമാന്താണ്ടവേന്താലും (പലപ്പുറാനി,

മരലോലക്കല്ലെപ്പുതമോറിയാലരണനത്തററിട്ടു, മാശകയീട-
 പ്ലീഡേപത്തിലും മസ്തകാണമരിവേർക പാമത്തിന്നാൽസേചനം. 60
 നാൽത്തണ്ണീരിലുഴിഞ്ഞതൻകട, പുലാവീൻകൂവീ, നീറ്റുംപെ-
 സ്സത്തിൻവേരി, വയോട്ടമച്ചപ്പലൻകാലത്തിൽകഴിപ്പിക്കയും,
 പുത്തൻവെള്ളിയിലകുഴന്നുകുളച്ചാജ്ഞാതംശിച്ഛാഗ-
 ത്തായത്തേക്കു മൂലം, മൊഴിഞ്ഞുതിലയാലോതിൻവിഷംതാനമേ. 61

ഗൃഹോഗാധികാചികിത്സ

കരളകവേര, മരിച്ചപ്പടിമുരടി, വേചാന്നിടയരണീതൻകടയെ
 ഈവീൻനീരിലരച്ചുപുരട്ടണംഗോളിതൻകടിക്കഴയിൽ. 62
 ഇവയോ, കടമ്പുതൊലിയോ, വിവിധവിവാരസംവിളാപുതൻ
 പശയോ,
 ഇവമൊടരച്ചജലത്തിൽധ്രുവമഗമോതിജ്ജീവാവിഷംനീങ്ങും. 63

ഗന്ധധാളീവിഷചികിത്സ

മണ്ണുശ്ശാശ്മണിപച്ചമഞ്ഞളൊട്ടുക്കുളളിൻകരണററവും
 കല്ലിച്ഛിട്ടുകടന്നലിൻറകടകത്തേരമുളളിടംതേക്കു മം,
 മൂക്കറിത്തളിരെട്ടച്ചതിന്നുസൂത്രവെണ്ണയുംചേർത്തുതേ-
 മലാക്കെപ്പുത്രുകയും, കഴിച്ചിടുകയും, ചെല്ലാൽവിഷംപററിടാ. 64

എവിടെ ഇവയുടെ വേരിയേൽ തൊലിച്ചാ) വാക(നേന്മേനിവാക)
 പെത്തമാറിയാൽ (പുരട്ടിയാൽ) ആശങ്ക (സംശയം) കപാമത്തി
 നാൽ (കഷായാത്മാൽ) സേചനം (ധാര) ഈ ലേപത്തിലും അസ്സ
 ലാണ്”.

61. ആ ജന്തു (അരണ) ശേഷിച്ച (കടിച്ച) ഇവയാൽ (ഈ
 ചികിത്സകൾ ചെയ്താൽ) ഔത്തിൻവിഷംതാനമേ ഒഴിക്കും. ഔ
 ത്തിൻവിഷം അരണവിഷത്തോടു സദൃശമാകയാൽ, അരണവിഷ
 ത്തിന്നു പറയപ്പെട്ട ചികിത്സകൾതന്നെ ഔത്തിൻവിഷത്തിനും ക
 തിയാകുന്നവയാണെന്നു പല ആചാര്യന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടു
 ണ്ടു്. അതിനാൽ, ഇതിൽ വേറെ ചികിത്സകളെ കല്പിച്ച ഗ്രന്ഥ
 വിശ്വാസം ചെയ്യാത്തതു യുക്തംതന്നെ.

63. ഇവയോ (കരളകവേർ, അമരിവേർ, നന്നാറിക്കിടങ്ങു
 ഇവയോ) ജവയോടു (വേഗത്തോടുകൂടി)

64. കല്ലിച്ഛിട്ടു (അരച്ചു) പുത്രുകയും (തേക്കുകയും) അതുത
 നെ കഴിച്ചിടുകയും.

രഹസ്യഗുഹ്യം

ഇന്നപ്പുവിന്റെനീതികളിരുടെപഴക്കത്താടുനൈചെരുന്നിട്ടുപോ-
ലധിപ്പോകുകകുറ്റനൽക്കട്ടവിഷ,മിതനീയന്യനോടോതിടൊല്ലേ!

ജ്ഞാനകോവിഷചികിൽസ

അമ്പാടിപ്പെൺതമിസ്രപ്പൊടിതടവിനന്നെയും,ദംശിച്ചഭാഗ-
തവെന്തെപ്പിച്ചിടേണം,നരനെയതുകഴിപ്പിക്കും

ചെന്തിടേണം. 65

സാമസപതവിഷചികിൽസ

ഒക്കംവട്ടുതരച്ചവിൽപ്പൊരിയതിൽവേരോമനപ്പാലിലും,
കൽക്കിച്ചളുകരിയൊടിക്കട,വെറുംതണ്ണീരിലുംചേർത്തുതൻ
മുഷ്ടുറുപട്ടതാമയെന്നതുകടിചേക്കുതെപ്പിള്ള,മോ-
നാിള്ളി,കയ്യുകളാലതിൽവിഷമറുംപോലെന്റെന്നിപാളുകേ! 66

വേലിപ്പുത്തതിയിലചേന്നകടുത്രയത്തെ-
ചേലോട്ടവാകയിലന്നീരിലച്ചവെച്ചും,
ശൈലേയമെന്നൊ മരത്തന്നുപൊടിച്ചുനെയ്യിൽ
ചാലിച്ച,മെൽപലയ്ക്കൊക്കിപ്പുറട്ടിടാമേ. 67

വിഷസാമാന്യചികിൽസ

സിന്ദുവാതാദി ചേപനം

കുറന്നൊച്ചിവേര,തമിഴാമവേരുന്നിർ

മരത്തിന്റെരതോല,പൂവെത്തിതൽക്കാലി

65. ചേർത്ത (കൈകൊണ്ടുതന്നി യോജിപ്പിച്ച) അറിച്ചാൽ
(സേവിച്ചാൽ) കുറ്റനൽക്കട്ടവിഷം അവിപ്പോരും. ഇതു (ഇവ
യോഗം) അന്യനേട് (മറ്റൊരാളോട്) അമ്പാടിപ്പെൺതമിസ്ര
പ്പൊടി-അമ്പാടിപ്പെൺ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു), തമിസ്ര(വരട്ടകഞ്ഞൽ)
ഇവയുടെ പൊടി ദംശിച്ച (കടിച്ച)

66. കല്ലിച്ചളളി (അരച്ച) ഇതിൽ ഡിവരിക്കപ്പെട്ട രണ്ടു മാ-
തിരി മറ്റൊരും പട്ടതാമവിഷത്തിൽ പുരട്ടുവാനും, സേവിപ്പാനും വ-
ളരെ നന്നു.

67. കടുത്രയത്തെ (തുകടുവിനെ) വാക (നേരുന്നിവാക)
ശൈലേയം (കന്തം)

അരുണക്കടത്തൊലി, കടമ്പുതൻറത്തൊലി, തൊട്ടി, വേപ്പുലരിവാകവേർത്തൊലി, 68
 തൊരായത്തിൻതൊലി, തമരിതൻവേര, കത്തിട്ടമത്തൊൽ,
 പൊങ്ങുങ്ങിൻതൊലി, തിമ്പരതിക്കാടിയാൽ കൽക്കൊക്കി
 നേരായ് 340 കഴയലിപ്പലേപിച്ചുവെന്നാലിളപ്പം
 പൊന്തകക്കണ്ടാശവിഷവുമില്ലെന്നറിഞ്ഞിടണം നീ. 69
 നെല്ലിന്റെ ധൂതകം, മുക്കുട്ട, കരളുകവേർ, കരുതം, പന്തം, ചാ-
 തിലും, പൊങ്ങുതറക്കൊമ്പ, മരിയൂരട, തസ്സാതകം, വഞ്ചനാടി,
 നല്ലങ്ങിൻതൊലി, വെള്ളിപ്പെപ്പാടി, തമരതരം, മാങ്ങി, പാടക്ക, ഏങ്ങ-
 നല്ലെവെള്ളക്കവേരോ, മിലയുടെകട, കസ്തുരി, കച്ചുരിമൂലം, 70
 ചെറുചിറയങ്കോരതവില്ലൊരിമൂവിലഭവതളിമുഖതൻവേർ,
 ചെറുകടലാടി, ശതാവരി, തരിതാരം, നെഞ്ചു, ലംഘിപാഷാണം, 71
 പൊന്നിൽച്ചുറ്റി, മേക്കരം, തിരിവ, കോടാചാരി, വെൺകുന്നിവേർ
 പനിത്തൊറപെരുതമ്പുരടവേർ, വെലിപ്പുതത്തിക്കട,
 നന്നാരി, തിന്നിശാ, മസ, ഞൾപവിഴം, മുത്ത, മയം, കിങ്കിരം,
 കന്നാരം, വടി, യാടലോട, മിറരാമുപ്പം, വരകവന്നിവ, 72
 വായ്പാൻങ്ങിലനീരു, വാകയിലനീർ, നൽച്ചിരകം നീറവേർ
 വെപ്പിൻതൊലി, കടമ്പുതൊലി തുകൾതൽകപാഥങ്ങൾ, വെൺവെ
 ഉനീർ,

68. അരുണക്കടത്തൊലി (ഏതക്കിൻവേരിത്തൊലി) ഇത്തൊട്ടി (വരട്ടമഞ്ഞൾ, മാമഞ്ഞൾത്തൊലി) വാക (നേരേനി വാക) 68-ാംശ്ലോകം 69-ാംശ്ലോകത്തോടു തോജ്ഞീയകേന്ദ്രം.

69. അകത്തിട്ടമത്തൊൽ (അകത്തിമാത്തിൻതൊലി) കല്ലു മാക്കി (മേരച്ച) ഭംഗക്കഴയിൽ (കടിച്ച ഇടത്തോ, കത്തിയതുട തോ) ഉപലേപിച്ചു (പുരട്ടി) എന്നാൽ.

70. അയസ്സാതകം (അയസ്സാന്തം) 70, 71, 72 73, 74 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അനവർത്തിക്കണം.

71. ശതാവരി (ശതാവരിക്കഴങ്ങ) തരിതാരം (പൊന്നരി താരം) നെഞ്ചു (നെഞ്ചൊല)

72. ചുറ്റും-പൊടി. നന്നാരി-നന്നാരിക്കഴങ്ങ. തിന്നിശാ-നാശം. തിന്നിശ-വരട്ടമഞ്ഞൾ, മാമഞ്ഞൾത്തൊലി, കച്ചുരഞ്ഞൾ. മസം-ഇവ. ആമയം-കൊട്ടം.

നീർപ്പുറത്തുകൊടിതാളിമാനളയിലുള്ള ഉളയാമ്പനീറി, ബീനീർ,
താല്പശ്ചലിവകൊണ്ടുരച്ചുചുരുക്കൊത്തമ്പലവിത്തൊപ്പമായ്. 73

ഉരുട്ടിപ്പൂക്കുറിയും ഉളികകളെ, യുദ്ധിന്റെതൊലിയോ-
ടരിപ്പുത്തോലും ചെന്നമരിമുരടിൻകുപാമമതിലായ്
ഉരച്ചായൊളിപ്പിച്ചുവെട്ടുകുടിച്ചാളുകളെ, യഥ-
സ്ഥച്ചോതാമെല്ലാത്തജകളും വെടിയുരമ. 74

നന്ദുരതിന്നു ദ്രോണപുഷ്പാദി ഉളിക

തൃന്ദിശിലർ, താളിവിത്ത, മകടമ്പിൽതൊലു, വെൺഭാസ"കര-
ക്കുവു, അരിൻകുരു, മുരവ, നല്ലമരിവെരിച്ചൊന്നവയ്ക്കൊപ്പമായ്
സമ്പാദിച്ചൊരു കീരിതൻകടയെടുത്താട്ടിന്റെമുതുന്നിനാൽ
സമ്പേഷിച്ചുളവാക്കണം. ഗുളികയെല്ലങ്ങളെത്തൻമോടിയിൽ, 75
കാളുകയിലനീർ, വെൺദീനകരയിളനീരിവഴിലൊന്നിവി

ഗുളിക

ഉരസിങ്ങലത്തിനന്ദും താസാചൊല്ലുകിലെതുവിഷവുമുൾ. 76

73. വാകയിലനീർ (നെന്മേനീവാകയിലനീർ) നീലി(അ-
മരിവേർ) ഇതുകൾതൻകുപാമങ്ങൾ = ഇവകൊണ്ടുവെവ്വറെ ഉണ്ടാ-
ക്കിയ കഷായങ്ങൾ. ഇവകൊണ്ടു താല്പശ്ചൽ = ശ്രദ്ധവെച്ചു. മു-
രപ്പുറത്തായും കുറയാതെ അരച്ചു. ബത എന്നതു വാക്യാലങ്കാരമാ-
കുന്നു. കൊത്തമ്പലവിത്തൊപ്പമായ് = കൊത്തമ്പലമരിപ്പമാണം.

74. ഉരുട്ടിനിഴലിലുണക്കി സൂക്ഷിക്കണം. അരിപ്പുത്തോ-
ലും = വെപ്പിൽ തൊലിയും. കുപാമമതിലായ് = കഷായത്തിൽ,
അയോളിപ്പിച്ചു = ചേർത്തു. വിഷതജകളും = വിഷരോഗങ്ങളും.

75. താളിവിത്ത = താളിയരി. വെൺഭാസമുരക്കുവു വെ-
ള്ളത്തിൽതളിർ. മുരവപൊതകുരുവേർ. ഇച്ചൊന്നവയ്ക്കൊ-
പ്പമായ് = ഇവ എല്ലാംസംഗമം ചെയ്തെടുത്താളും. സമ്പാദിച്ചൊരു-
തുകിതതിയ. കീരിതൻകട = കീരിക്കിഴങ്ങു. സമ്പേഷിച്ച =
നല്ലപൊലെ അരച്ചു. ചുണ്ടങ്ങതൻ മോടിയിൽ പത്തരിച്ചുണ്ട-
ങ്ങപ്പമാണം. ഗുളികയെ ഉളവാക്കണം = ഉരുട്ടി നിഴലിൽ ഉണക്കി-
വെക്കണം.

76. വെൺദീനകരയില = വെള്ളത്തക്കില നീർ. തരസാ-
മടക്കു.

വില്പബീജാദിഗുളിക

ഒപ്പുത്തിൽകൂവളത്തീർക്കരുളുകിവരും, സീതയും, തുത്തു, മൊത്തി-
 ഈപ്പാമൻതു വന്നീടുകൊണ്ടതിമിരുന്ന മരപ്പിച്ചഴന്നിൻമെട്ടിൽ
 വാല്യ മൂത്തൊട്ടു മട്ടംഗുളികകളമരപ്പത്രനിരോട്ടപേരത്തോ,
 വേപ്പിൻപൂനീതകൊണ്ടോ, മിഴിയ മെഴുതിയാമേതുനന്മയും
 ശമിക്കും. 77

തലയിൽ കഴമ്പിട്ടവൻ

രമിച്ചു, കരുണൊച്ചിവേരമരിവേർ, താരല്ലി, വെണ്ണാണതൻ-
 വേർ, മാഞ്ചി, ചെറുചീരവേർ, വടി, കൽനാഗപ്പുവൊടേവരതരി,
 കാർ, മഞ്ചട്ടി, കൾചെണിനായക, നീശാമയ, അൾകൊട്ടം, പ്രമ-
 ൂ, മാലേയ, മരത്തു, നൽത്രികടകം, കുമ്പനവരറിൻപൊടി, 78
 പാലോലുംവാണി! പാടക്കൊടിമുടവുപോയിച്ചമേക്കുംമുരിങ്ങ-
 തോലിൻനീർമാന്തകൊമ്പുപയസിപരിപചിച്ചാവണക്കെണ്ണ
 തന്നിൽ

ചാലിച്ചിട്ടാവതൊളംനിറുകയിലിടകിൽശ്ലേഷ്മരോധം,
 ഭ്രമം, മോ-
 ഹാലസ്യം, മുർച്ഛനോവി, വകയുടയവിഷാൽനന്മസൗഖ്യം
 ഒവിടും. 79

പ്രാണരാജാജ്ഞം

ജീമൂതം, തമിഴാരവള്ളിയിലവേർ, വേപ്പുങ്ങമോൽ, വല്ലവ-
 ഴ്വീമൂലം, വനവെള്ളരിക്കരുളകവൃന്ദപ്രിസിതാദിത്യവേർ,

77. ഉഴന്നിൻമെട്ടിൽ_ഉഴന്നിൻമണിപ്രമാണം. അമരിപ്പ-
 ത്രനീരൊട്ടം_അമരിയിലനിരൊട്ട. വേപ്പിൻപൂനീതകൊണ്ടോ_വേ-
 പ്പിൻപൂവിൻ തീർത്ത് ചാലിച്ചോ, വിഷവേഗംനിമിത്തം
 ബോധമർദ്ദം, പേപനക, മുതലായവ ഉണ്ടായി കണ്ടാൽ അപ്പോ-
 ളുകുന്ന നരപ്പാഞ്ചനങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത്.

78. 78-ാം ശ്ലോകത്തിൻ യോജന 79-ാം ശ്ലോകത്തോ-
 ടാകുന്നു.

79. ശ്ലേഷ്മരോധം-കഫത്തിടവു. ഭ്രമം—തലതിരിച്ചിൽ
 മുർച്ഛനോവു—തലവേദന. വിഷാൽനന്മ-വിഷരോഗിജ്. സൗ-
 ഖ്യം-സ്വാസ്ഥ്യം. ഒവിടും-ഉണ്ടാകും.

80. 80, 81, 82 ശ്ലോകങ്ങളെ ഒന്നായി അറിയിച്ചു
 കൊള്ളണം.

ഓരോക്കുവളരേവേദികടക്കും, പലകപ്പച്ചാനിവേദാരതം,
 രാമച്ചം, കരുണോച്ചിവേദി, വടി, കടമ്പിൻതോലു, പാടക്കട, 80
 നീരം, ചിററുനീ, പുറത്തു കൽത്തരികു ചാറാംബുവിൽകായ, മ-
 ക്കാരിത്തേങ്ങ, കടമ്പുതോലമരിവേദി, മുക്കായ, ദേവമുതം,
 കാരൻകന്മമുക്കരം, കറുക, വേപ്പൻപൂവി, മിപ്പരക്കുഴം
 നാരം, കുമ്പന, വാവിമ, അളിവരേക്കല്ലികരിച്ചങ്ങിനെ, 81
 മന്ദരതീക്ഷ്ണമട്ടിമുളർമതിലതതൻ നീയായ്ക്കാച്ചിടംനെ-
 യുനനാൽക്കാലിയൻ നഞ്ഞിന, പരവിഷത്തിനമുനംവതത്തും
 എന് പ്രാണരാജാ'ഹപയകീതുളകിൻചുണ്ണമോടാദിയിൽ
 വിന്നിക്കാംനമല്ലാവിഷതജകളിലും പ്രാണരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി, 82
 അപ്പുരന്ദഹാസ്സിനരലപ്പോത്തിക്കരിമാനമേ
 കെല്ലിൽ പാശ്വാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ടിപ്പുറത്തുളിനെ, 83
 ശേഖരാക്കാദി കൈലം

വെണ്മനാച്ചെറുചീരവേദകൾ, നിശാവേപ്പുണ്ടകൾക്കുള്ളതോൽ,

81. നീരം-ഇതവേലി. കപാലാംബുവിൽ-കഷാരമവള്ളത്തിൽ. മുക്കായ-തൂണിലവ ദേവമുതം-ദേവതാരം. കാരൻ-മുത്തങ്ങയുടെ കന്മം-കീഴങ്ങ. നാരം-കായൽ. കുമ്പനവാവിമങ്ങൾ-കുമ്പനം, വാവിമം, മുളമാമ്പഴത്തിന്റെ ഓട. ഇവ. കല്ലികരിച്ച-അച്ചുകലക്കി.

82. കളർമതിലതം-സോമവള്ളി. അനേ-സേവിക്കുകയോ നസ്യമോ, പുരട്ടുകയോ ചെയ്തു ദിവസംതന്നെ, 'നാല്പാലിയൻ' എന്നതു പ്രാത്യേകവചനമാകുന്നു. നാൽക്കാലികളുടെ നാലിനരം-വിഷത്തിനും, അപരവിഷത്തിനും-കാലില്ലാത്ത ജന്തുക്കളുടെ വിഷത്തിനും. ഉന്നം-ശമം. പ്രാണരാജാഹപയം-പ്രാണരാജാ എന്നു പേരായതു. ചുണ്ണം-പൊടി. എല്ലാ വിഷതജകളിലും-വിഷരോഗങ്ങളിലും. പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടി ആദിയിൽ തിന്നിയ്ക്കും ആനം-തീച്ച

83. അപ്പുരന്ദഹാസ്സിനരലപ്പോത്തിക്കരിമാനമേ-അധിദേവന്മാരും. ഇപ്പുറത്തോരളിനെ ('പ്രാണരാജ'പുതങ്ങ.) എല്ലാ വിഷങ്ങളിലും ആദിയിൽ മുളകിൻപൊടിയോടുകൂടി സേവിപ്പിക്കാം എന്നതിനെ കെല്ലിൽ പാശ്വാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. അധിദേവന്മാരും ഇപ്രകാരം അടിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ചാകാനും, പാട്ടിലാവുന്നതിനും, മൊളിവിലായ് ചോരനിലും

മററുമുൾച്ചേ-

ഭയങ്കരമൂലം ഗർഭവ്യക്തിതവിധമാണെന്നനിയോത്തിടേണം

ദാകചന്ദ്രാനന്ദപീഠങ്ങളുമരുതിവരാൻ മുൻപറഞ്ഞതായധംനം

നേനകാന്തസ്സേഹയോ മാൽ ചിലതിനീയുമിവിൻനിൻ

ചെകിട്ടിൽ അമിക്കാം. 87

പുതുന്നോളിൽ പറിക്കുന്നതായ പാടക്കിഴങ്ങിനെ

അരച്ചുപാലിൽ മോതിച്ചാലരംകൈവിഷമററുപോം. 88

സുവർണ്ണാദി ഗുളിക

നങ്കം, പിണമ്പയന്നി, രട്ടിമധുരം, തട്ടാക്ക, മാപ്പുന്നം

ചെൺകുന്നിന്നു മവിൻപരിപ്പി, വസമംമുത്തമണ്ണഴംനീരിനാൽ

പാക്കിക്കാതെയരച്ചു തട്ടിനിഴലിൽ സ്ഥാപിച്ചുണക്കിക്കൊട്ട

നെയ്തിൽ കൈവിഷമാതകൈവിടുകയില്ലാമവിദ്യാത്ഥിനേ! 89

ചക്കോ, കൂവളകൾക്കുണ്ടാൽ, പലകപ്പൂവ് നിവേരോ, ചത-

പ്പുൾക്കൊള്ളിച്ചുപചിച്ചുതോരിലിതിനെത്തന്നേകടിപ്പിക്കുകിൽ,

വെക്കംകൊൽവതിനേകിടുംഗർഭമുൾതറത്തിൻ

കെല്പററുപോം

മുക്കണ്ണൻറമനംകയക്കിയമന്നോളാവുംബരാടോപരേ 90

നീയോത്താലുംകൊഴിഞ്ഞിൽച്ചെറുവഴുതിനവേൾ, വൻകൊടി

ഗുരുവവേരൻ,

ജായേ! കാട്ടിൽപെട്ടംതിപ്പലിമുരടി, വയാൽകാച്ചിവണ്ണ നമോരിൽ

87. ഗർഭവ്യം (ഗർഭാശയം) മുൻപറഞ്ഞാശയം (85-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ പൂർവ്വാർത്തിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട മതായ) എന്ന സ്സേഹയോ മാൽ (വളരെ സ്സേഹമുള്ളതു ഹേതുവായിട്ട്)

88. അരം (മുളൻ)

89. നങ്കം (നാപ്പണ്ണം) കൊട്ടത്തെങ്കിൽ (സേവിപ്പിച്ചാൽ) കൈവിഷമാത കൈവെടിമുതില്ല? എല്ലാവരുടേയും കൈവിഷം ശമിക്കും.

90. കൂവളകൾക്കുണ്ടാൽ (കൂവളയിലകളോ) പചിച്ച (കാച്ചിയ) ഇതിനെ (സുവർണ്ണാദി ഗുളികയെ) ഗർഭദോഷമതത്തിന്റെ (ഗർഭാശയത്തിന്റെ) കെല്പ് (ശക്തി)

പേയാകാതെ കൃമാലിഗ്നാതികയെന്നകരാംസ്കന്ദനോച്ചാടനങ്ങൾ.
 ഛായം, വിദേപയണമോണവിധിയിതുകൾക്കാര്യം, മേകം

ഗർഭത്തിൽ. 91

ആകാശത്തെത്തന്നു, വശീകരണത്തിന്നായോ,
 നൽകുമഹാഗർഭമെന്നമരിച്ചപോകാൻ
 മോർകാട്ടവെള്ളരിയതിൽമുരടിട്ടുകാച്ചി
 മാഴ്കാതെയിഗ്നാതികപേന്തുക്കടിച്ചിടട്ടെ.

92

മൃഗത്തെച്ചൊല്ലിയേകുമഹിതഗർഭമെന്നിന്റെറവേഗത്തിനോരോ
 മന്ത്രത്താൽവിമൃമാഹ്നാഷധികളെയുപയോഗിച്ചുദേവതയായി
 ചിന്തിച്ചാമന്ത്രാദേവതകളെമുഴുവൻവേർപെട്ടതാതിരുന്നാൽ
 ചിന്തുംദോഷങ്ങളാലേശിശുവിനുപനിയുംമറുമുണ്ടായവതം

പോൽ. 93

അല്ലെന്നാൽ, വാലിയക്കാരനിനുവേദികംദൃഷ്ടിവെച്ചാലുമെന്നെ-
 ന്നില്ലായേതതിയ്യു, വെള്ളം, പട്ടുകഴി, തീവന്തിൽചൊന്നവിഴം

കിടാങ്ങൽ,

പല്ലംകൊമ്പുംപെട്ടംപ്രാണികളിടി, തീവയംമറുമേൽക്കാത്തമട്ടാ-
 ലെല്ലായ്“പോഴംമെന്നുവെച്ചിവഴക്കയവനംചെയ്വ

താവശ്യമത്രേ. 94

91. ‘കൊൽവതി’ എന്നാലും കൊണ്ടു സ്കന്ദനം, ഉച്ചാ-
 കനം, വിദേപയണം, മോണം ഇവയെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്കന്ദ-
 നത്തിന്നുവേണ്ടികൊടുക്കുന്ന ഗർഭായുധത്തിൽ കൊഴിഞ്ഞിരുവേ-
 യും, ഉച്ചാകാത്തിന്നുവേണ്ടി കൊടുക്കുന്നതിൽ ചെറുവഴുതിനവേ-
 യും, വിദേപയണാർത്ഥമായതിൽ കൊടിത്തുവവേയും, മോണാർ-
 ത്തായതിൽ കാട്ടുതിപ്പലിവേയും ഇട്ടുകാച്ചിയ മോരിൽ ‘സുവ-
 ള്ളാദി’ ഗുളിക സേവിഷ്കാം എന്നാകുന്നു 91-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ
 താല്പര്യം.

92. മരിച്ചപോകാൻ (നശിപ്പുവാൻ) ഇഗ്നാതിക (‘സുവ-
 ള്ളാദി’)

93. മഹിതഗർഭമെന്നിന്റെ (വലിയ ഗർഭായുധത്തിന്റെ)
 ഛായധികളെ (മന്ത്രാകളെ) ചിന്തുംദോഷങ്ങളാലെ (വാതാദിദോ-
 ഷകോപം നിമിത്തം) ശിശുവിനു (കുട്ടിക്കു)

94. അനിശവും (എപ്പോഴും) പല്ലം (വിഷപ്പല്ലം) ഇവത-
 മട-കിടാങ്ങളുടെ അവനം (പാലനം)

മുക്തിലുംമരും കുന്നിക്കുരു മുതലായവ പോയാൽ

ബാലൻതൽമുക്തിലുംമരുംമോപകടമായ് ഷണിനും മറ്റുമുൾപ്പു-
ക്കാരേലമറഞ്ഞീക്കുണമാകുംപ്രപതിയുടേ നവവിപ്പിക്കുംമറ്റുമാവാം
ചെലവിൽകാരേ! ചെങ്കിട്ടിൻ ചിലചെറുവകയായുള്ളതുക്കൾ

പോയാൽ

തൈലക്കല്ലുപുവെള്ളങ്ങളു, മധ ചെറുനാരങ്ങാനീരം നിറയ്ക്കാം. 95

ശതവദന്തതചികിത്സ

കൈതക്കുമ്പായം പുണ്ടച്ചെടിയില കൾവെളിച്ചെണ്ണയിൽതാൻ

വരുന്ന-

ഈരതപേഷിച്ഛിണക്കിപ്പുലതവണപുരട്ടിയ്ക്കു; ചുട്ടുള്ളനീരിൽ
നാരേടിവാകക്കൂഴന്നഞ്ചവയവതരിപ്പിക്ക, നെല്ലിക്കുമാത്രം
കാഥത്താൽ ധാരകോരീടുക, തിവമതിര തെട്ടുവട്ടുവൃണത്തിൽ. 96

കംബളകീടക്കുതചികിത്സ

മുള്ളൻചീരഞ്ഞെരിച്ചെടുത്ത പുതനീരികൽശരിക്കായതി-
നുള്ളൊരവതരമച്ച ചേർത്തുവിപചിച്ചീടം വെളിച്ചെണ്ണയെ
കള്ളംവിട്ടുകടിക്കയും, കമനീ! തൊട്ടാരട്ടി പൊധിക്കുമ്പോൾ
പൊള്ളിപ്പോയവടെപ്പുരട്ടീടുകയും, ചെരമ്പുണമെല്ലാവതം. 98

95. ബാലൻതൻ (കട്ടിയുടെ) തൈലക്കല്ലുപുവെള്ളങ്ങളും
(എണ്ണയും, ഉപ്പുവെള്ളവും) ചെങ്കിട്ടിൽകഴിയാനപോയാൽ എണ്ണയും,
കോട്ടെന്തപോയാൽ ഉപ്പുവെള്ളവും, തൊട്ടാരട്ടി പൊധിൽ ചെറു
നാരങ്ങാനീരം, നിറയ്ക്കണം—ഈ ന്യായത്തെ പിരിച്ചു മറ്റുള്ളവയി
ലും പ്രവർത്തിക്കുക—

96. പേഷിച്ച (അപ്പ) നീരിൽ (വെള്ളത്തിൽ) വാക
(നേന്മേനിവാക) അശിപ്പിയ്ക്ക (സേവിപ്പിയ്ക്ക) നെല്ലിക്കുമാത്രകപാ
ഥത്താൽ (വെറും നെല്ലിക്കു അധാരംകൊണ്ടു) തേരട്ടുവട്ടുവൃണത്തി
ൽ (തേരട്ടുകൾ മേൽതട്ടി പൊള്ളുകയാലുണ്ടായ വൃണത്തിൽ) ഇ
തിന്നു, ആദിയിൽ പറഞ്ഞ ലേപനംകൊണ്ടു ശരം വരാത്തപക്ഷ
മേ മറ്റവ ചെരമ്പുണ്ടു.

97. പയസ്സിനാൽ (പാലിനാൽ) കരിമ്പപ്പുഴവൃണം (ക
രിമ്പപ്പുഴ മേൽപാറി പൊള്ളിയാൽ ഉണ്ടാകുന്ന വൃണം).

അഷ്ടപത്യാഹതചികിത്സ

പാൽപ്പാലമെങ്കിൽ വാണിതുവയിലയും മറ്റും കടിച്ചിടുകിൽ പാച്ചോറിഞ്ഞാലിമോരിലങ്ങിനെ യരച്ചാലേപനം ചെയ്യണം. 98

മക്കടീപ്പൂണ്ണകന്ധുതിചികിത്സ

വെച്ചീടും കരണപ്പൊടിപ്പൊരി വിടാൻ തന്നെയുസർവ്വംഗവും തേച്ചിട്ടുമാനകളിക്കണാപുനരിളം പുളളുളവളളത്തിനാൽ, 99
 'ഞാനിപ്പുത്തങ്ങിയവലാലികൾക്കർചികിത്സ
 ചാനിപ്പുകേട്ടാതവിധംകരളിൽ ചരിച്ചേൻ
 ഹേനാവി ബാക്കിയുളളുണക്കെന്നാടെ'നോ
 കിനാക്ഷി! നിനക്കയരേപക്കീയതും കഴിപ്പൂർ. 100

മുപ്പത്തൊം അധ്യായം

പ്രത്യുഷധവിധി

തീനോക്കാതചികംചെയ്യത്തിവിട്ടമാഹാരം, ഹേനായ്കയാൽ നീനങ്ങൾക്കെന്നിദാനമാ, മതിനങ്ങൻ പ്രത്യുഷധംചെയ്യാവൻ മിനിൻമാംസമജീർണ്ണമായതുകിൽ കല്ലുപ്പൊല്പിട്ടമോർ-
 താരം, നൽക്ക മരൊച്ചിനിത, മെളുതാംവണ്ണം കഴിപ്പിച്ചിടാം. 1

98. ആയതിനുള്ളാവേരം (മുള്ളൻചീരവേരം) വിപചി ചീടം (കാപ്പന) ബാധിക്കയാൽ (മേൽ പറയുകയാൽ)

99. ആലേപനം ചെയ്യണം (പരട്ടണം) കരണപ്പൊടിപ്പൊരി (നാശ്കരണപ്പൊടി മേൽ തട്ടിയാലുണ്ടാകുന്ന ചൊറി)

100. ചരിച്ചേൻ (പ്രഹിച്ചേൻ) ഹേനാവി (അല്ലയോ ഹേനാവേ) ബാക്കിയും (ഇന്നിയുള്ളതും) എന്നാട്ട ഉരളുണം (രേതളിച്ചെടുണം) എന്നാനിനക്കയരേപക്ക. അതും (പരിശിഷ്ടഭാഗം വിവരിക്കയും) കഴിപ്പൂർ.

അധ്യായം 37

1. തീനോക്കാതെ (അഗ്നിബലത്തിന്ന തക്കവിധമല്ലാതെ) ആഹാരം (ഭക്ഷണപദാർഥം) നിദാനമാം (കാരണമാം) അതിന്ന (ആഹാരത്തിന്ന) പ്രത്യുഷധം (മരുമിതന്ന) അജീർണ്ണമായതുകിൽ (അതിമാത്രമായി ഭക്ഷിക്കയാൽ ഹേനാതിരിക്കിൽ) നൽക്ക നൊച്ചി (നല്ല കത്തനാച്ചിയില) നീനം, രണ്ടും മത്സ്യമാംസം ചരി ന്ന ജീർണ്ണത വെള്ളത്തന്നവയാകുന്നു.

മാഴ്കാതെ ഡാഡിമം, ജീരക, മിനുക്കളിലൊന്നൊരൊക്കെയായിട്ടു ചുട്ടെടുത്തു.

ചുട്ടുകും തപ്പോടുകത്താൽ ഹേനമടയുമേസർവ്വവാഴപ്പഴങ്ങൾ. 4
ഉപ്പോലും ചുട്ടെടുത്തുകുടാമവു, കറികചവക്കാരൊക്കെയുണ്ടാകുന്നതും,
കെല്ലേറ്റം ചുട്ടെടുത്തുതന്നെ യുടെ മുരടിൻകുടാമവും, ജീർണ്ണമാക്കും
തപ്പാതെ തേങ്ങത്തൻപുളോടു ലവണമെടുപ്പിച്ചുതോരിൽകലക്കി
സാപ്പുട്ടാൽചേർത്തു, നെല്ലിക്കകൾ, പുളിമുതലാലുള്ളതെല്ലാംഭേദിക്കും.
നെല്ലിക്കായക്കുടക്കുകപഥിതസലിലമോ, മേൽപ്പറഞ്ഞ
ഉളതോ, കെട.

ബല്ലിത്താരല്ലലേതുംമുഖി! മുതിരഹിഷാതിരിക്കില്ലതന്നെ
നല്ലാതേസീത, ചുട്ടെടുപ്പി, വയുടെ പൊടികാച്ചിത്തങ്ങപ്പിച്ച
നീരിൽ
തെല്ലാസേവിച്ചവെന്നാൽ ഹേനമിതരൊക്കെയും ഒരുമുണ്ടാം. 6
ചുട്ടെടുത്തുകുടാമത്തെയിതുചുട്ടെടുത്തു, കെട്ടുപറയുംമാണവംവേക
വാൻമോ.

നിക്കാം, ധാന്യങ്ങളിൽ ജീരകപട്ടയത്തോടുകൂടി ചുട്ടെടുപ്പിച്ചുകുടാം

വെള്ളം കുടിച്ചാൽ) വേകും (ജീർണ്ണിപ്പിക്കും) ഉഷ്ണവെള്ളം (ചുട്ട
വെള്ളം) നിയതം (തീച്ച) അരിപ്പിട്ടുടക്കും (അരിപ്പിട്ടുകൊണ്ടു
ണ്ടാക്കുന്ന പലഹാരം) ഡാഡിമം (ഉരുമാമ്പഴത്തിന്റെൊട്ടു ചുട്ടെടുപ്പി
ച്ച (പൊടിച്ച)പ്പുക (കലക്കും) തപ്പോടുകത്താൽ (കാഞ്ഞവെള്ളം
കുടിച്ചാൽ) സർവ്വവാഴപ്പഴങ്ങൾ ഹേനമടയുമേ.

5. ഉപ്പു (ഇതുപ്പ) ഓലം (മേതന്ന) കുടാമവും (കഷായ
വും) ചവക്കാരും (ചവക്കാരപ്പൊടി) തെളുപ്പനീതം (ചുട്ടവെള്ള
വും) കുടാമവും (കഷായവും) ചക്കയെ ജീർണ്ണമാക്കും (ഭേദിപ്പിക്കും)
മുതിൽ ഏതെങ്കിലും സേവിച്ചാൽ ചക്ക ഭേദിക്കും. ലവണം (ഇ
തുപ്പ) പുളി (പുളിങ്ങ).

6. നെല്ലിക്കായക്കുടക്കുകപഥിതസലിലമോ (നെല്ലിക്ക, ക
ടക്ക, ഇവറ്റിൻ കഷായമോ) മേൽപറഞ്ഞുള്ളതോ (5-ാംശ്ലോക
ത്തിന്റെ ഉത്തരായിൽ പറഞ്ഞ മതന്നോ) നന്നം (നാഭയം)
ജാലസേവിച്ചവെന്നാൽ (സേവിച്ചാൽ).

7. കുടാമത്തെ (കഷായത്തെ) ഇതുചുട്ടെടുത്തു (ഇതുപ്പമേല്ലാ
ടി ചേർത്തു) മാണവും (ഉഴന്നും) വേകവാൻ (ഭേദിപ്പാൻ) ധാന്യ

ചരക്കുലാവിത്തിവററിൽപൊടിതടവിനപഞ്ചായതാലും,

ക്രമാൽക്കു

യെപ്പരംവെട്ടുതന്നിനാലും, പുളിയെതരസവസ്തുക്കളൊക്കെട്ടാക്കിക്കും. 7

ചക്ക,പ്പം,കറിയെപ്പുതർന്നയിലും,ഉട്ടിപ്പൊടിചൊട്ടച്ചു

ചൊലംവായിയിലോ,കൊഴിഞ്ഞിൽമുരട്തക പാമത്തിലോ,മോ

തിയാൽ

വെക്കംചോറുഭരിച്ചുപോം,തുകടക്കായങ്ങൾ ചുറ്റിച്ചിനി-

സ്തക്കം തപ്പുല തന്നിനാൽ തകരകിൽ കറുത്തുവെന്തിട്ടമേ. 8

നീറോനാമ തിഴിയോടെതിയോതകരിമ്പിൻ നീർഭരിച്ചാനതിൽ-

തനോജീരക,മേല,സീത,തിവതൻ ചുറ്റുതെ മോതിക്കണം,

എന്നല്ലിവിയമായ് പൊടി തുകടവാകല്ലിച്ചിപ്പിച്ചിടാം,

നന്നല്ലൊളളകിൽ പരാഗമിയലും ചുക്കിൻറനിശ്ശ പാമ്പും. 9

ങ്ങളിൽ (മാനുങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരിക്കലാതിരിക്കുമ്പോൾ) ലിംകപട്ടമുതലാം—ജീരകം പട്ടം (ഇതുപു) ഇവയോട്ടമുതം (കുടിയതു) ആയ—ചുറ്റിച്ച (പൊടിച്ച) തൽകാം (കാഞ്ഞവെള്ളം, മോർ, മുതലായതൽ സേവിപ്പിക്കാം) ഏലാവിത്ത് (ഏലത്തരി) പുളിയെതരസവസ്തുക്കൾ (പുളിരസവും ഏലരസവും, ആയ ദ്രവ്യങ്ങൾ) പുളിരസദ്രവ്യങ്ങൾ ഒരിക്കലാതിരുന്നാൽ ചക്ക, ഏലത്തരി ഇവ പൊടിച്ചു പഞ്ചസാരമേറ്റതും, പുതരസദ്രവ്യങ്ങൾ ഒരിക്കലാതിരുന്നാൽ ശക്കര നെയ്യു മേറ്റതും, സേവിപ്പിക്കണം എന്നാകുന്നു ക്രമാൽ പഞ്ചതിൻറ താല്പര്യം.

8. ഉപ്പും (ഇതുപു) വായിയിലോ (വെള്ളത്തിലോ) ക പാമത്തിലോ (കഷായത്തിലോ) തുകടക്കായങ്ങൾ (തുകട, കായം ഇവ) ചുറ്റിച്ച (പൊടിച്ച) നിസ്കക്കും (തക്കമില്ലാതെ) തപ്പുലത്തിനാൽ (കാഞ്ഞവെള്ളത്തൽ മേറ്റതു) കറുത്തു (കിഴങ്ങുകൾ ഏലാം) വെന്തിട്ടമേ (ഭരിച്ചു മേ)

9. അതിൽ (കരിമ്പിൻ നീരിൽ) ഏല (ഏലത്തരി) സീത (തിപ്പടി) ചുറ്റുതെ (പൊടിയെ) ഇവിയമായ് (കരിമ്പിൻ നീരിൽ തന്നെ) പൊടിതുകടവും (തുകടപ്പൊടിയും) കല്ലിച്ച (ഉണ്ടാക്കി) അരിപ്പിച്ചിടാം (സേവിപ്പിക്കാം) പരാഗം (പൊടി) നിശ്ശ പാമ്പും (കഷായവും) നന്നല്ലൊ.

പാലും, പഞ്ചാരയും, ചെല്ലുകിലതുസമയം ക്ഷാരവർഷം ഹിക്ഷം
പോലെ കയ്പുള്ളതല്ലാത്തതായതുകൊണ്ടു നിങ്ങളെപ്പറ്റിയാൽ,
നീലാപാംശം! പോടിക്കുന്തികളെപ്പോലെ വസ്ത്രവെള്ളിപ്പിറ്റമാക്കും
ചാലവേകം ചവക്കുന്നവരെപ്പോലെ ചവക്കുന്നതല്ലിവെന്നാൽ. 10

നീക്കേൾക്കുക, വിവരമറിയാതെ, മിത്രം

പ്പാ, കംപടിക്കിവപോടിച്ചകൊടുത്തുവെന്നാൽ,

വേകാത്തിലക്കറികൾ തൊട്ടുവളവുള്ള

രോഗങ്ങൾ വന്നുപിടിയാപിടിയാത്തതായാണി 11

അശുഭങ്ങളായ രോഗികൾ ഭക്ഷിച്ചപോയാൽ ചെറുശ്ശിതം
മറ്റു ചെറുകൊച്ചുനാരങ്ങകളുടെ രസമോ, കുമ്പളങ്ങക്കായനീരോ,
കാമംപഞ്ചാരമിട്ടങ്ങു ചിരസമോച്ചാളെമോ നിച്ചിടേണം,
രാമച്ചത്തിന്റെ കല്ലും തടവിനപതുനെല്ലിക്കനീർ ചന്ദനം ചേർ.
തേന്മാമരോരോകഴിപ്പിക്കണമതു വിധമാംഗവകത്തിന്നുപോ
യാൽ. 12

വൽസനാഭി, യോഗാശ്വാശ്വ സാലിതീന്ദ്രപോവുകിൽ

അസ്സലാം ത്രിഫലാകാഫമസ്സാധുവനുതൽകണം. 13

10. പാലും, പഞ്ചാരയും, ചെല്ലുകിൽ (വെച്ചുറയോ, ഒന്നിച്ചോ സേവിക്കുകിൽ) ക്ഷാരവർഷം ക്ഷാരങ്ങളുടെ വർഷം (കൂട്ടം) ക്ഷാരമാംവസ്ത്രവെ ജാതുകവചനം (ക്ഷാരസുവൃത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടും) ജീർണ്ണമാക്കും (ഹിപ്പിക്കും) ചവക്കാനും (ചവക്കാരപ്പോടി) ഉപ്പിച്ചു (സേവിപ്പിച്ചു) വെന്നാൽ ചവക്കുന്നവ (കഷായരസദ്രവ്യങ്ങൾ) വേകും (ഹിസ്തം)

11. വേകാത്തിലക്കറികൾ തൊട്ടുവളവുള്ള രോഗങ്ങൾ വന്നുപിടിത്താലുള്ളവർക്കു കൈകൾ തൊടാതെ ഹിക്ഷാതെ കിടക്കുക. ഹേതുവായിട്ടുള്ള രോഗങ്ങൾ വന്നു ബാധിക്കില്ല. ഇലക്കറികൾ തൊടാതെ ഹിക്ഷാതിന്താൽ പ്രകൃതപുഷ്പം സേവിപ്പിച്ചാൽ മതി എന്നു സാരം.

12. കൊച്ചുനാരങ്ങ = പെറുനാരങ്ങകളുടെ രസമോ നീരോ കാമം-പുറവും. അശുചിരസം = ശുദ്ധിചെയ്യാത്ത രസം. അറിയാളെ-ഭക്ഷിച്ചവനെ, രാമച്ചത്തിന്റെ കല്ലും = രാമച്ചം അറച്ചതു. അതുവിധമാം-ശുദ്ധിചെയ്യാത്തതായ.

13. വൽസനാഭി-ശുദ്ധിചെയ്യാതെ ഞാൾ തിന്നപോവുകി

എള്ളാവീരക്കു തക ചാമതലി വെട്ടപഞ്ചാരയിട്ടേകിടേണം

കള്ളിപ്പാൽമോതിയോണു, ഒള്ളാട്ടപ്പതിയശ്ശുളംതീക്കിഴ

ങ്ങുണ്ടവന്നും,

പുള്ളിൻക ചാമംശുളംചേരതമനകുതകെതക്കിന്റെ 3 10 20

കടിയ്ക്കിൽ

കൊള്ളാം ചുട്ടുറ്റാനുതിന്നാൽകളർമുള രസമൊത്താവണ

ക്കൊണ്ണന്തനും. 14

കൺപെട്ടിപ്പുലതൻപാൽനകുതകീലയി? ഭരണൊത്ത

നെ മു. ലുഭയന്നാല

വന്നുളളിത്തപ്പഴ ക്രാക്കുകൾവടിയിവയാൽ തീത്തനിശ്ശ ചാമ

വെള്ളം,

അവിൽപഞ്ചാരചേരതകണ, മവിശദമോകുന്നിയെ

ചെന്നവെൽവാ-

നംഭോദത്തിൽക അയംമതി, പുളിയിലനീർകാനന

ചെന്നവെരി, 15

മൺകട്ടപ്പയറീനമോർമറമത്തന, മത്തുതൻകായതി

ന്നെങ്കിൽതാർവളയക്കഷായവുമതിൻനീതംകഴിപ്പിച്ചിടാം,

ൽ- തീമലാകചാമം- ത്രിഫലക്കഷായം. അസ്താധുവിനും ആ പാ
വത്തിനും.

14. എള്ളാവീരക്കുതകചാമം (എള്ള, ആവീരക്കുത ഇവ
ററിൽ കഷായം) കള്ളിപ്പാൽ മോതിയോണു (കടിച്ചവനു) ഏകി
ടേണം. ഉണ്ട ചാമം (ശുദ്ധീകൃതമായ ഭക്ഷിച്ചാൽക്കും) ഏകിടേ
ണം. തത്ത (ചേന) ആവണക്കെണ്ണ കൊള്ളാം (സേവിപ്പിക്കാം)
ന്തനും (തീർച്ച)

15. അവിശദം- അശുദ്ധം (ശുദ്ധീകൃതമായതു) ആയ കുന്നി
യെ (കുന്നിവേരിനേയും കുന്നിക്കുതവിനെയും) വെൽവാൻ (ജ്വരി
പ്പാൻ) അംഭോദത്തിൻ (മുഴങ്ങാക്കിഴങ്ങിൽ) കഷായം മതി. ശു
ദ്ധീകൃതമായ കുന്നിവേരോ, കുന്നിക്കുതവോ ഭക്ഷിച്ചുപോയാൽ
അതിന്റെ ദോഷം ശമിപ്പാൻ മത്തങ്ങക്കഷായം കൊടുക്കണമെന്ന
സാരം. പുളിയിലനീർ കാനനച്ചോ (കാട്ടുചേന) മുള വൈരി
(മത്ര) പുളിയിലനീർ സേവിപ്പിച്ചാൽ, അശുദ്ധമായ കാട്ടുചേന
ഭക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം ശമിയ്ക്കും.

ഉതാഴ് തൃഹലാജവംകളുമുമാവീരക്കുറക്കേടിനെ,-

ക്കൈകപ്പാട് പേർതകയ് പയിലനീർപാഷാണമോ

ഏതെന്നയും, 16

ചേർത്തുപാതക്കുറ്റാക്കുകൾതടവിയൊരീരപ്പഴത്തിൻകഷായം,
ചീത്തജ്ജാതിക്ക തിന്നാശ്ശകരണതയി! പഞ്ചാരണമേഴ്ചപെട്ടാതി,
പോത്തിൻപെണ്ണിന്റെറുതുവെണ്ണയതിടകലത്തൊന്നി

വേർത്തൊൽക്കഷായം

നീർനീറ്റംചേർക്കേക്കേടിനെയ് പഴകംവെല്ലമോ

ഒത്തളുപ്പോലേ. 17

നീരിൽജന്മാർവളയക്കഷായമൊലിനൈവീഴ്ത്താ, ചെറുപ്പന്നവി-
ത്തൊരാളുടെവരും, പടോലയുതമാംമുക്കായ തൻകപാലനീർ
നീർട്ടിക്കുതരിന്നവന്നു, ഉപസേവിപ്പാൻകൊടുക്കേണമേ,
സൈപരംവെല്ലമുക്കേണാരിയിലതൻനീർകാഞ്ഞിരക്കായിനെ. 18

16. മൺകട്ടപ്പയറിനു മോർ മുമ്മന്ന (ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത മൺകട്ടപ്പയറു ഭക്ഷിച്ചാൽ മോര കഴിപ്പിജ്ജണം) അതിൻ (താമര വളയത്തിൻ) തൃഹലാജവം (തൃഹലക്കഷായം) ആവീരക്കുറക്കേടിനെ കളയും. ശുദ്ധിചെയ്താത്ത ആവീരത്തിൻകുരു ഭക്ഷിച്ചാൽ തൃഹലക്കഷായം സേവിപ്പിക്കണം. കൊങ്കപ്പാൽ (മുലപ്പാൽ) ഇടചേർത്ത കയ്പയിലനീർ പാഷാണമോഷ്ണതെയും കളയും അല്ലു കുമായ പാഷാണം ഭക്ഷിച്ചുപോയാൽ കയ്പയിലനീരിൽ മുലപ്പാൽ ചേർത്തു സേവിപ്പിക്കണം.

17. ഗാഷ (മുതിരിങ്ങപ്പഴം) പഞ്ചാരയോണമോ പെട്ടത്തി (ചേത്തു) അകരണം (സേവിക്കണം) എന്നാൽ ചീത്തജ്ജാതിക്ക (ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത ജാതിക്ക) തിന്നതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം ശമിക്കും. പോത്തിൻപെണ്ണിന്റെ (പുതകയുടെ) ചേർക്കേക്കേടിനെ നീർനീറ്റം (ശമിപ്പിക്കും) പഴകംവെല്ലം (ശർക്കര) ഒത്ത (ചേന്ന) എളുപ്പോലേ ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത ചേർൻകുരു തിന്നുപോയാൽ, പഴയ ശർക്കരയും എളുപ്പംകൂടി സേവിപ്പിക്കുമോ എന്നു സാരം.

18. പടോലയുതമാം (പടോലസഹിതമായ) മുക്കായ (തൃഹല) തൻകപാലനീർ (കഷായവെള്ളം) ഉപസേവിപ്പാൻ (കടിപ്പാൻ) അസൈപരം (വേഗത്തിൽ) ഞാറയിലതൻ നീർ കാഞ്ഞിരക്കായിനെ വെല്ലം. കാഞ്ഞിരക്കായ തിന്നുപോയാൽ ഞാറയിലനീർ സേവിപ്പിക്കണം. എന്നാൽ അതിന്റെ ദോഷം ശമിക്കും.

കാക്കത്താങ്ങിപ്പുഴംതിന്നവനുസൂത്രമാംചന്ദനകചാഗനീരോ,
 തകുത്താനോ,കൊടുക്കാം,തതിമുഖിതനയോലയ്ക്കുതാദൃംവതത്താൻ
 ലാക്കിൽപെട്ടുണ്ടാടുമുതുംഗ്രീഹലയോടുകടിക്കട്ടെ,യിത്തുപുലോം
 നൽക്കളളിത്തങ്ങളവെണ്ണീറധികപലയംകറുവാഴ്ത്തുനൽകും. 19
 കത്തൊപ്പിയിലകൾനീരോകുടററിഞ്ചിപ്പോലനിർത്താനോ,
 നറുമുലാസമോട്ടമോതിയനരനിൽചാതിലുമാലുപററില്ല. 20

കാതനിന്ത്യതടിലുതേഗ്രുത്തകമ്പളച്ചെറുവാകം-
 ഞായനീന്ത്യ,മിരിപ്പുതൻതൊലിയിഞ്ചികഞ്ചിതകുന്തളി
 കാതമുനീവതൻകഷായവു,മാദരാലറിതാമട്ട-
 ഞായത്തുനനൽകീയാൽ,മറീനായമല്ലഴലപതിടാ. 21
 വാമാക്കിത്താൻപരിപൊന്നവതിന്നവല-
 മിമട്ടമറയുചിവസ്സുജിപ്പുവകം
 കാമുനകത്തീയുടെതൊലിവതൻകഷായ-
 നീർമാതമല്ലി,ഉത്തരിക്കൊടിനീതമാകാം. 22

19. സൂത്രമാം (ദക്കര മേല്പാടി ചേർത്ത) ചന്ദനകചാഗനീരോ (ചന്ദനത്തിൽകഷായവെള്ളമോ) തകുത്താനോ (മോത്തമിത്രമോ) തനയോലയ്ക്കുതാദൃംവതത്താൻ (ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത കറയോല തിന്നാൽ, അതിന്റെ ദോഷം മിരിപ്പാൻ) ഗ്രീഹലയോട (ഗ്രീഹല അച്ചുകലക്കി) നൽക്കളളിത്തങ്ങളവെണ്ണീർ (നല്ല കളളിത്തങ്ങള ചട്ടങ്ങളായി ഭസ്മം) അധികം അപലയം (തോട്) കറുവാഴ്ത്തുനൽകും. കറുവാഴ്ത്തിയാൽ, കളളിത്തങ്ങളിൽനിന്നും ഇത്തല്ല മിട്ടി സേവിപ്പിടുക.

20. നറുമുലാസമോട്ട-മുലപ്പാൽകുട്ടി. മോതിയ നരനിൽ-ആളിൽ. ചാതിലുമാലു പററില്ല. ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത ചാതിലുമാലു തിന്നാൽ ഈ മോതിയ നേരിപ്പിക്കണം പുനഃ സ്വരം.

21. അരിതാദുഷായ-അരിതാദുഷ ശുദ്ധിപ്പെടുത്താത്ത അരിതാദം തിന്നവൻ.

22. ഉപരി (മേൽ) ചൊന്നവ മറയുചിവസ്സു (ഇതിൽ വിവരിക്കാത്ത അശുചുവസ്സും) ഉജിപ്പ (കേണിപ്പ)വകം. കാമുന (ഗ്രീഹല) ഇതുകൊണ്ടി (സോവെള്ളി) നീരും. ഏകാം. ഇവ രണ്ടും പുതശുചുപദാർഥം കേണിപ്പ ആളിനും കൊടുക്കപ്പെടാവുന്നവയാകുന്നു.

തോയാനന്താദി കഷായം

തോയം, മാക്കുക, താളിമാന്ദളക്കായയോട്, വനവെള്ളരിക്കട, കോമളൻചെറുചീരവേര, മാലേയമോടമരമരം, പുല്ലുരം, കൂവളത്തി, അക്വേരിയത്തങ്ങ രാമച്ചമോടമരമരം, പുല്ലുരം, കൂവളത്തി, നൊക്കംവേർ, വേപ്പുകക്കുത്തൊലി, പുനരിടയപ്പെണ്ണ, ചക്കി, നിഷ്പാദംവെച്ചുനെയ്യീരകസിതകളെയുംപേയ്ക്കുമോണിപ്പു ^{ഗുണത്താൽ} ^{വെന്നാ-} ലുൾക്കോട്ടുള്ളതുവസ്തുക്കളുമോഴലിനായ"തീരുകില്ലാബ്ധിമേ! 23

മുപ്പത്തെട്ടാം അധ്യായം

ദ്രവ്യശുദ്ധിവിധി

ശുദ്ധിപ്പെടുത്തിപ്പെരുമാറിക്കേണ്ട

വസ്തുക്കളെക്കൊട്ടകളെത്തുവെപ്പാൻ

കൃത്യങ്ങളിന്നിന്നിവയെന്നതുകൃത്യം

കൃത്യങ്ങളായാണിന്നൊടിനിക്കെവിതും. 1

മസശുദ്ധി

ആരബ്ബിതീക്കടനൻമുഖം, ത്രിഫലയാൽ തീക്കംകഷായോടുകും,

വീർണ്ണപറയികുറുവാഴയുടെന്നീരിമുണ്ടവസ്തുക്കളാൽ

ഓരോമാസമരച്ചട്ടത്തമുണ്ടക്കീടട്ടെവെലത്തുവെ.

മൂലം, റല്ലേഴ് ചെലുപ്പമിത്തൊഴിലിനാൽശുദ്ധീഭവിക്കേണ്ട. 2

23. 23-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ അനവധം 24-ാം ശ്ലോകത്തോടുകൂറും.

24. ഉൾക്കോട്ടുള്ളതുവസ്തുക്കളും ഒഴെലിനായ"തീരുകില്ല. അശുദ്ധമായ ഏതൊരു പദാർത്ഥത്തെ ഭക്ഷിച്ചാലും, അതിന്റെ ദോഷം ഗമിപ്പാൻ 'തോയാനന്താദി' കഷായം സേവിപ്പിച്ചാൽ മതി.

1. ശുദ്ധങ്ങളായ ദ്രവ്യങ്ങൾക്കൊണ്ടേ ഏതൊരു വ്യൂഷണിയേയും ചെയ്യാവൂ. ചില മരുന്നുകൾ സ്വഭാവേന ശുദ്ധങ്ങളും, ചിലവ ശുദ്ധിപ്പെട്ടാൽ ശുദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നവയും ആയിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ശുദ്ധിപ്പെടുത്തിപ്പെരുമാറിക്കേണ്ട വസ്തുക്കളുടെ ശുദ്ധി ഈ അധ്യായത്തിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടത്. കൃത്യകൃത്യങ്ങളെ [കാർഷകാർയങ്ങളെ അറിയുന്നവർ] കഥിതും (പറയാം).

2. തീക്കട (കൊട്ടവേലിക്കിഴങ്ങു) മുഖം (നീരേവ, കഷായ

നൽകുന്നതടവല്ലെങ്കിലും ക്രിമിനലിസ്മിന്റിലെ ക്ഷാമംകളും, പ്രാക്കുപൊന്നിലു തെൻറനീവയിലും, മൂക്കു ക്ഷായത്തിലും, മേൽക്കുലിപ്പുപട്ടിയും പെരുമ്പുറംനിർമ്മാണമാകുന്നുവെ-

നാഷണലിൽ ചില പുരുഷവർഗ്ഗങ്ങൾ പറ്റി ട്രഷ്ടമെന്റായിക്കാഴ്ച! 3

ഒന്നര ബോലിംഗ് ക്ലബ്ബായതും, കിട്ടുതൃശ്ശി ക്ലബ്ബായതും,

ശബരിമലയിൽ നിന്നും പുറത്തുവന്നവർക്ക്

இந்த புள்ளி: 7. பூமீசெய்யுதுவமகம்-

നാമപ്രീതിയും, മറ്റു വൈകാരികതകളിൽനിന്നും മോചിപ്പിക്കുകയും, 4

ഗവേഷകർക്കുവേണ്ടി

മാരോ! നെയ്താൽ മയക്കിപ്പൂർത്തിയാക്കണം പാറമെൻ്റെ ജനങ്ങൾ
വായിൽ പുഞ്ചലബന്ധിച്ചതിനുപരിപോടി ഗ്രന്ഥകരനെപ്പറ്റി
പേരുകാക്കുപാത്രത്തിനെയതിനടമേൽപ്പേർ പാതാളം
നായാൽ സ്ഥാപിച്ചമേലേപറ്റിറകുകാൽ തിരുക്കുന്തി

പ്രിന്റിംഗ് 5

മോ, കഷാദയാദികം (കഷാദവെള്ളം) ശുദ്ധീഭവിതം (ശുദ്ധമാ
യിതിന്നു) യജമാനം കൊടുവേലിക്കിടങ്ങിന്റെ നീരിലോ കഷാ
ദത്തിലോ അർച്ചണക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഏഴുപ്രാവശ്യം കഴിഞ്ഞ
തിനുശേഷം ത്രിഫലാകഷായത്തിലും മറ്റും മേൽപ്രകാരം മല
യുക-പുനാൽ ദസം ശുദ്ധീഭൂതം.

3. നൽകേണ്ടതെല്ലാം ക്രമമായിത്തീർ (നല്ല കൊന്നവരിന്മേൽതൊലിയുടെ കഷായം) തിരിച്ച് (കൊടുവെലിക്കിടങ്ങിൻ) കറുപ്പാക്കും പൊന്നില [കറുത്ത ഉരുത്തില] മൂക്കു [ത്രിഫല] മേൽക്കൽപ്പിച്ച പടിയു് ഓരോ മാസം അർച്ചുണക്കുക. (ഇങ്ങിനെ ഏഴേഴ് പ്രാവശ്യം) നിശ്വാസം [ശുദ്ധം] മൂർച്ഛവെട്ടുർ (പശുവെട്ടുർ വൈദ്യർ)

4. கட்டுமானிகளாவதோ (இடிக்ஷனாவதோ) உபவீதம்
(ஆசனநாசிகவீதம்)

5. നെയ്യാർ (നെയ്യാക്കുടി) സുരഭി (പശു) മൃഗസം (പാൽ) മേൽഭാഗത്തിൽ (മേൽപാത്രത്തിൽ) പൂഞ്ചെയ്യം = നല്ലവസ്ത്രം (കോടിവസ്ത്രം) ബന്ധിച്ചുകൊട്ടി അതിനുപരി (വസ്ത്രത്തിൻമീതെ) പൊടിപ്പുകഞ്ഞ (ഗന്ധകപ്പൊടിയെ) അനുപാത്രത്തിനെ (വക്ഷ നിറയായ വേറെയും മേൽപാത്രത്തെ) അതിനുമേൽമേൽചേർത്തു (അത

അപ്പോഴത്തെ കിവിഴമന്തേനീട്ടി പ്രവൃത്തിപുനരാവൃതചെയ്താൽ
ഗന്ധകത്തിനവിശുദ്ധി വന്നു, നൽഗുന്ധദന്തിവരകന്ധരത്നം നേരി
ഹിംഗുളശുഭം ചി

നിബാലാലിൽ കഷായോദക, കഥചെറുനാരങ്ങനിരിഞ്ചി
തർന്നീർ

ചെയ്തവെച്ചേറൊന്നാഴികയിതുകളിട്ടു ഗ്രവൈലത്തിരുത്തി
നിമ്നായമുക്കുണിത്തുറിക്കിനുമുലപ്പാലുക്കുണ്ടിട്ടു ചുവ-
ലൊന്നു ഗോലുപാഹി ചായിലുതത്തിശുചിയായ് തീരുമേ
നിരുമാനം. 7

അരിതാമസശുദ്ധി

ആയുർവ്വേദങ്ങളെക്കുറിച്ച് മുമ്പിലുരുടെനീർ, കമ്പളക്കായനീർ, മു-
ക്കായകപാഥാഞ്ചലേപം തിലജ, മെരിവിയന്നിഞ്ചിനീർ,
കാടിവെള്ളം,

നൂറായഞ്ചേൽ യാമവീതം നിയന്തിതുകൾ കൊണ്ടിട്ട
'വേദാലാഖ്യതന്ത്ര'-
നൂറായത്താലേപചിപ്പീട്ടകിലരിക്കാരത്തിന്നുപോലെയായി. 8

പു പുറമുള്ള മുതലായവയാൽ ഉറപ്പിച്ചു പാതാളയന്ത്രനൂറായാൽ
(നീലം കുഴിച്ച അതിൽ വെച്ചു മണ്ണിട്ടു മൂടി) മേഘല (അടച്ച പാ-
ത്രത്തിൽ മൂട്ടിൽ)

6. അങ്ങ (അടിപ്പാത്രത്തിലുള്ള പാലിൽ) അതു (ഗന്ധകം)
എഴുതിട്ടു (എഴുത്തു) ഇപ്രവൃത്തി (5-ാം ശ്ലോകത്തിൽ വിവരിച്ചു ചെ-
ട്ട പണി) പൂന (പിന്നെ) അറ്റം (6 പ്രാവധം) വിശുദ്ധി (ഏ-
റാം മുതലി)

7 നിംബത്താലിൽ (വേപ്പിൽക്കൊലിത്തൽ) കഷായോദ-
കം (കഷായവെള്ളം) വെച്ചേറൊന്നാഴിക [നന്നാലു നാഴിക]
ഉപ്രവൈലത്തു [കടുത്ത വൈലത്തു] നിഷ്കായം [നിർവ്വായം] അതി-
ലുചിയായ് [അതി ശുദ്ധമായ്]

8. മൂക്കായകപാഥാഞ്ച [തൂണിലക്കായം] തിലജം [പു-
ളു] യാമവീതം [ഏഴനാഴികവിതം] ഇതുകൾ കൊണ്ടിട്ടു 'വേദാ-
ലാഖ്യതന്ത്ര' നൂറായത്താലേ [ഇവ കടത്തിലാക്കി അതിന്റെ മീതെ
അരിതാമം മെട്ടിച്ചുക്കി കടത്തിന്റെ വായ പുക വേദാകാത്ത വി-
ധം ബന്ധിച്ചു അടുപ്പത്തുവെച്ചു] പചിപ്പീട്ടകിൽ [വേവീട്ടുകിൽ]
അരം [ഏറാം]

മനശ്ശിലാശുഭാധി

സാൽയുനാട്ടിന്റെ മറ്റു ഗുരുവരതിലിതിവേദിച്ച ജ്ഞയം പനീരിൽ
കാമംപേയിച്ചെടുത്തതന്മുഴമതിവരുന്നേകും താരതളിലാക്കി
യാതാധംതിരിയിൽ വെച്ചുതിടണമൊതലയാൽ, പേർത്തച്ചാറുവട്ടം
മേൽമട്ടിൽ പിന്നെയും ചെട്ടുകിലയിൽ നാമതാലയ്ക്കു

മനശ്ശിലാശുഭാധി. 9

ആശുവിഷഗുഭാധി

ഇത്തരംകാരണപ്പെടുത്തുന്നിലേഴുന്നാഴിക
വൃത്താദവേദിച്ചെലിപ്പാണതെവേലത്തുണക്കണം 10

വത്സനാദിശുഭാധി

മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി,
നാമതാലയ്ക്കു കിൽകേടുകളിലെകുന്നസ്സലാം വത്സനാദി,

മനശ്ശിലാശുഭാധി

മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി, മനശ്ശിലാശുഭാധി

പ്രദപയി

പ്രദപയി, പ്രദപയി, പ്രദപയി, പ്രദപയി

കന്യതയെ. 11

9. ഇതി = ഇപ്രകാരം [“പ്രാമാണ്യം” ന്യായം] അജ്ഞയം പനീരിൽ [ആട്ടിൻ കയം പനീരിൽ] കാമം [ഏററും] പേപ്പിച്ച് [അച്ച] യാതാധം [മുന്നേറുന്നതാഴിക] ഒരു ഉലയാൽ ഉഴതിടണം മേൽമട്ടിൽ [മേൽ പറഞ്ഞ വിധം] പേർത്ത ചാച്ച [ആട്ടിൻ കയം പനീരിൽ അച്ച] ആറുവട്ടം പിന്നെയും ചെട്ടുകിൽ-മനശ്ശിലാശുഭാധി-നിർമ്മലത (പുറം) ഇപ്രകാരം ആകെ 7 പ്രാവശ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ മനശ്ശിലാശുഭാധി വന്നു.

10. ഇത്തരം [പ്രാമാണ്യം ന്യായം] ഏഴര നാഴിക മനശ്ശിലാശുഭാധി, ഏഴര നാഴിക ഗോമുതയിലും വൃത്താ [നാമതാലയ്ക്കു]

11. ഹാഗമുതാധം [ആട്ടിൻമുത] ഇതുകളിൽ വെച്ചു കുന്നിൽ [ഗോമുതയിലോ, ആട്ടിൻമുതയിലോ] അവിടം (പുല്ലം) ദ്രവ്യം (കഞ്ഞിനിർമ്മലത) ജലം [കഷായം] പേപ്പിച്ച് (അച്ച) ഇതാണിടണം [വെക്കണം]

ആരണ്യപ്രേമനന്ദനീരിവയിലരമരച്ചീട്ടകീഴ് ചെമ്പുന്നനായ്
തീ തപോപാർമിഷലോഹങ്ങളു, മഹാസുഖം, നാഗവംനന്മനേടും. 15

വംഗശുദ്ധി

പുഷ്പത്തിയിലനീർ, ദീനേശശുദ്ധനാർ, മുങ്ങിന്റെനീർ,
ഹിരണ്യയിലനീർ, കത്തിയിലനീർ, ഗുഹാകാശനീർ,
കരിങ്കല്പലികുന്നിരേർകപമിതവാരി, ചേരിൻകായം,-

പുരിപ്പിന്നടനൽക്കഷായമത, മുക്കുക പാമനീർ, 16

കാട്ടുചേനയുടെനീർ, കള്ളിയിലനീർവജ്രലതതന്റെനീർ,
കേട്ടുകൊൾകകതന്നൊച്ചീനീർ, പുതുനിംബവല്ലഭകഷായം,
വാട്ടമരൊറായരോകകപമിതനീർ, മോര, വെളുത്തുണ്ണി,
പാട്ടിലാക്കിയവെളുത്തൊഴിയമുക്കുന്നവാറതിലൊഴിക്കുന്നു. 17

കാസീസുശുദ്ധി

പ്ലാശിൻനീർ, കതന്നൊച്ചീനീർ തുകളിൽകാരിയരേഴേഴത
ശ്ലേഷിക്കാതെ മുറക്കിവിട 'തുകിലതിൻമോഷണമില്ലാതെയാം

അയാശുദ്ധി

പ്രാശസ്ത്യം വരുവാതിരമ്പിന്നെയെടോ' മുറുപ്പുഴവട്ടം കരു-
മേന്മശുദ്ധി അനൽപോലെയൊക്കിയ മശൊടു തുത്തിൽമുക്കി
ടണം. 18

വം (തുത്തനാകവും) നന്മ (ശുദ്ധി) ഈ ശുദ്ധിവിധി ചെമ്പിനമാ
തുമ്പ, ലോഹങ്ങളിൽ മിക്കവയ്ക്കും, രസത്തിനും, തുത്തനാഗത്തി
നുംകൂടി ഫലിക്കുന്നതാണ്.

15. ദീനേശശുദ്ധനാർ [എരിക്കിലനീർ] ഉങ്ങിന്റെ (ഉങ്ങി
ര.യുടെ) ഹിരണ്യയില (ഉരുത്തില) നീർ. ഗുഹാകാശനീർ
(മുപ്പിലവേർക്കഷായം) കുന്നിവേർകപമിതവാരി (കുന്നിവേർക
ഷായം) അമുക്കുകപാമനീർ (അമുക്കുത്തിൻകഷായം) 16-ാം
മുറ്റാകത്തിന്റെ മായാജന 17-ാം മുറ്റാകത്തോടാകുന്നു.

17. പുതുനിംബവല്ലഭകഷായം (പുതിയ വേപ്പിൻതൊ
ലിയുടെ കഷായം) മുറ്റുത്തുണ്ണി (അനേകപ്രാവശ്യം) ആകെ 18
വട്ടം. പാട്ടിലാക്കിയ (തരുമവാൻ സൗകര്യത്തിൽ മൺപാത്രത്തി
ലാക്കി അടുപ്പത്തുവെച്ചു)

18. പ്ലാശിൻ (പ്ലാശിലയുടെ) കതന്നൊച്ചി (കതന്നൊച്ചി
യില) അതിൻ (കാരിയത്തിൻ) പ്രാശസ്ത്യം നന്മ (ശുദ്ധി) തീ

உளவுத்துறை"யா?

കേരളീയർക്കു പുരോഗതികൃതനെന്നു സംശയം" എന്നു ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ആണ് 'എവിടെയാണ് നമ്മുടെ പുരോഗതി' എന്നു ചോദ്യം ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായിരുന്നു.

കുമാരൻകുട്ടിയമ്മ

വാളേലും മിഴി കറുവാഴയുടേ നീർ കാച്ചുമ്പോളുള്ളതാവിയാൽ
‘വേളായത്ര’ കത്തിൽ പെരിപ്പുവിട്ട കിൻകാരന്തങ്ങൾ കാരന്തളാം 19

സാമൂഹികസുരക്ഷ

താഴെ കാണിക്കുന്നതിനായി ഇവിടെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി
 പൂർണ്ണമായിട്ടും, കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായി പൂർണ്ണമായി
 തീർന്നിട്ടുള്ളതായിട്ടും താഴെ കാണിക്കുന്നതിനായി പൂർണ്ണമായി
 പൂർണ്ണമായിട്ടും താഴെ കാണിക്കുന്നതിനായി പൂർണ്ണമായി

20

இவ்வாறு உருகுதல்.

നെന്തെപ്പോഴെന്നതിൽ പലതവണപഴപ്പിനെയും, തർക്കമെന്നു
 പെന്തൻമുത്രംപുളിത്തുംപുളിയിലയുടേനീർ കൂടിപിന്നാക്കെപ്പാൽ
 നെന്തെന്നീരോമനത്തേനിവയിലഥകളിപ്പിടിയും, ചെയ്യവെന്നാൽ
 ചെപതന്നുക്കൊതലേ! തുത്തേവിടെയുമുപയോഗിക്കുവാൻതക്കതാകും.

കുറുപ്പാലയായി (തീർത്ത് കഴിച്ച് തീക്കുഴയുടെ മാതിരിയായി) ഓല (പിന്നെ)

19. ഇക്കയ്യ [18-ാം ശ്ലോകത്തിൽ ഉത്തരകാണ്ഡത്തിൽ വിവരിച്ച പ്രയോഗം] സംശ്ലക്ഷി (ദേവബ്രഹ്മവിദ്യം ശുദ്ധി) വൃദ്ധൻ (പ്രമുഖൻ) പലിട്ട വിടകിൽ (ദേവവിദ്യാൽ) ധോളായന്ത്രത്തിന്റെ സ്വരൂപം. ഹരിതാലശുദ്ധിയിൽ വിവരിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടല്ലോ. കാരണങ്ങൾ (അനുഷ്ഠാനം, സൂചികാരണം, മുതലായവ) കാരണങ്ങളാം (സുതരങ്ങളാം) ശുദ്ധങ്ങളാകാം.

20. ഇതുവധം (പോളണ്ടിന്റെ) നിയോജകം (പ്രദേശം)

21. പലതവണ (ഏഴുപ്രാവശ്യത്തിൽ കുറയാതെ) തക്കം (സംശയം) കലപ്പാൽ (മുലപ്പാൽ) ഞെ (പഴുപ്പിച്ചതിനുശേഷം) കളിപ്പിക്കുകയും (മുക്കുകയും) ആദിയിൽ നെയ്യുപുരട്ടിയ തുത്തു പഴുപ്പിച്ച ഗോമുത്രത്തിൽ മുക്കുക. പിന്നെയും നെയ്യുപുരട്ടുകയും, പഴുപ്പിക്കുകയും, ഗോമുത്രത്തിൽ മുക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ ഓരോന്നിൽ 7 പ്രാവശ്യത്തിൽ ചുരുങ്ങാതെ പഴുപ്പിച്ച് മുക്കണം.

വിദൂരശ്രുതീ

മൂന്നാൾവെൺപാലിലേ, വയലിലിടെ നിന്നും തന്നിലേ,
 താഴ്ന്നിരട്ടി.
 ഒട്ടാനായിച്ചുനടപ്പിത്തിര തിരളക്കൊരേടത്തിലപ്പിച്ചൊട്ടക്കും
 എൻനാമേ'കാടിയാലും, കളർമയഴമിളംതേങ്ങവെള്ളത്തിനാലും,
 നന്നായ"ക്ഷാളിച്ചതോത്തുംപവിഴമലമാഹന്ത!നന്മുണ്ടു
 പോലെ. 22

മൊഴുകുകശ്രുതീ

ഇളംകുവളക്കായനീരിങ്കൽ, മൂന്നാൾ
 പളിപ്പത്രനീർ തന്നിലും, താഴ്ന്നിരട്ടിയാൽ
 കളങ്കങ്ങളെക്കൈവടിഞ്ഞൊന്നമിനി-
 കളിച്ചീടുമേമുത്തു നീൽപല്ലപോലെ. 23

നിംഗുശ്രുതീ

പാടെത്താരിലനീരിലൊന്നരമണിളുറിച്ചുചാരേ-
 തേതാടാളുംവെളിലത്തുവെച്ചിടുകിലേ കായം കളങ്കംവിട്ടു
 ഈടേറ്റുംപുളിഞ്ഞാരിലത്രസമയംപുകിച്ചെടുത്തൊന്നാണ-
 കീടാമതമകളിന്നശ്രുതീയളവരകിലെന്റെ മേലുക്കണ! 24

പിപ്പലിശ്രുതീ

ചുറ്റൊന്നുംനീരിലിട്ടീടിനകജനകജയക്കൊച്ചനാരങ്ങവട്ടം-
 യാഴ്ന്നീതും, കാടിയും, കൊണ്ടമകഴുകിടണം പാതിയാമകഴി
 ഞ്ഞാൽ,

22. നിന്നും (രക്തം) ചന്ദ്രശരീരത്തിര (നിലാവീർപര
 സ്വര) അപ്പിച്ച (വെച്ച) ഇളംതേങ്ങ(ഇളന്നീർ) ക്ഷാളിച്ച [കഴുകി]
 അമലമാം(ശുദ്ധമാകും)ഇപ്രയോഗംകൊണ്ടു പവിഴം, നമ്മളാണു
 മായ നീർമുണ്ടുപോലെ ആകും. ഹന്ത-അന്യഥാ. പവിഴം എവി
 ടെ? നീന്റെ അധരം എവിടെ? എന്ന അഭിപ്രായം.

23. 'മൂന്നാൾ' ശബ്ദം 'മദ്ധ്യമണിസ്വാമ്യേന' രണ്ടിടത്തും സം
 ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതാണു്. മൂന്നാൾ ഇളംകുവളക്കായനീരിങ്കലും, മൂന്നാൾ
 പളിപ്പത്ര (പളിയില) നീർതന്നിലും. കളങ്കങ്ങളെ (മേടുകളെ).

24. കളങ്കം (മോഹം) അമത്രസമയം (ഒന്നരമണിളുർ) പൂ
 കിച്ച (ഇട്ട)

25. ജനകജ (പിപ്പലി)യെ-കൊച്ചനാരങ്ങവട്ടത്താണീ

നാഗവർമ്മപ്പതി

നിന്നുനീവണ്ണതാ: ചുക്കിനെയാട്ടുവിലുപുളുതിൽക്കാള നാലപ
 നൂറ്റാണ്ടു അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കർമ്മകൃതി.

சாதுரத்தி நிறுத்தியி

പെണ്ണാട്ടിൻപാലിലിരുട്ടഴവേലികകഴിഞ്ഞാലെടുത്തിട്ടുപച്ച-
ത്തന്നിനിൽക്കുളംചെന്തരിയവേലിലുകൊള്ളിച്ചതീവരം

വിശുദ്ധം

ചിത്രകൂട്ടം

ചുറ്റാമ്പിൽ നീരികിട്ടോ, ചെറുതിടയെത്തച്ചാണകത്തിന്റെ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:-

ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചാൽ, കഴിഞ്ഞു നോക്കുക

26

କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

കുറാശിയിലെവെള്ളപ്പൊക്കം, നിശ്ചിതമായതുകൊണ്ട്,

புதுச்சேரி

തം, (ചെറുനാഴിത്തുളുത്തുനീർനീതം) പാതയായും = മൂന്നാമുക്കാൽ നാഴിക. കഴിഞ്ഞാൽ അഥം = പിന്നെ. കഴുകിടണം = അന്യായം ചുറ്റുവമ്പിൻനീരിലിട്ടുതിരുശേഷം കഴുകണം. ഈവണ്ണമായും = അന്യായം മനാം ചുറ്റുവമ്പിൻനീരിലിട്ട്. ഒട്ടുമുഖമുള്ളതിൽ = കിടയിൽ. ക്ഷാമം ചെരു = കഴുകി.

26. **ഘടികാരനാഴിക. ദീപ്തം അയക്കേണ്ടതും. പദ്ധി**
ചോ (പുഴയിനിട്ടോ) തിരക്കുകൾ (കൊടുവേലിക്കിടങ്ങിനെ)
പദ്ധതിയെ അതിർത്തു കഴകിയാൽ മതി.

27. നിശി (രാത്രിയിൽ) പതച്ചിട്ടുവേണം വൈദ്യകൊള്ളിപ്പാനും, ഗോമൂത്രത്തിലിട്ടുവാനും, നാണിക്കുഴയത്തിലും (താനിമവരിമേൽത്തൊലിയുടെ കുഴയത്തിലും) ഏതെന്നും ചാണകച്ചാരിലും (എരുമച്ചാണകനിരിലും) നന്നായ് വേവിച്ചുണക്കി (കുഴയത്തിൽ വേവിച്ചുണക്കി ചാണകനിരിൽ വേവിച്ചുണക്കി) പുനരപ്പി (പിന്നെയും) ഷ്യാളനംചെട്ടു (കഴുകി) ശോഷപ്പെടുത്തിട്ടകിൽ (തുണക്കിയാൽ). അശുചികൾ (അശുദ്ധങ്ങൾ). അല്ലാതെയാം (ശുദ്ധീഭവിതം).

അനന്തരശ്ലോകം

പ്രിയനാഥാന്നിഷ്ഠായതതിലു, മെതമനരും ചാണകചാരിലും, താൻ
നന്നായ് വേവിച്ചുണക്കിപ്പനരപിഥയിതേ! കാടിയാൽ ക്ഷാ

ഭൂനാഥം

മൃഗാൽ ശാലപെട്ടത്തീടകിലശുചികളല്ലാതെയാം ചേക്കുത

കൾ. 27

ഗുൽഗുലുശ്ശേധം

മുശലം വർക്കരനൊച്ചി വർ, വയനിലുക്കംകൊന്ന, കാറാടലോ-

ടത്തിൽ വേര, ഗവേപ്പുതോൽ, മുതിരയികച്ചാന്നാറുവസ്തുക്കളാൽ

പ്രത്യേകം വർചിച്ചുവെച്ചൊതകുഷായം കൊണ്ടു വേലാളാഖ്യയ-

ത്രായിൽ പാചിതമായ ഗുൽഗുലുശ്ശേധം ചേരുന്നതായ് തീരമേ. 28

തൃവതകഫലാദിശ്ശേധം

നീരട്ടിക്കുതൊട്ടുവററിയെടുത്തതിത്തൊലികചാമമുൾ-

ച്ചേരും ചാണകനീരിലിട്ടഥപുഴുങ്ങീട്ടെട്ടേകടററിടാൻ,

മധുസംസഹീശ്ശേധം

സൈലരും കൂട്ടവേർക്കുഷായ ജലമോ, പാലോ, വിശാലമെഴും

നീരോ, കൊണ്ടുപചിച്ചുണക്കീടകിലേപാവസ്തുലായ് വന്നിട്ടു. 29

ഗോക്ഷീരശ്ശേധം

നേരായ് തണ്ണീർകലത്തിപ്പനരതു മുഴുവൻ വററുവോളം കറക്ക-

നോരാപ്പുഴിന്റെ പാലിനമലതവ തന്നൊണ്ടുവെച്ചേന്ദ്രപക്ഷം

28. വയനിലുക്കംകൊന്ന (തൂക്കിക്കൊല്ലക്കൊന്ന) കാർ (മുത്ത
ക്കുണ്ടി) പ്രത്യേകം (വേവേറെ) വിരചിച്ച (ഉണ്ടാക്കി) കഷാ
യം (കുഷായങ്ങൾ) കൊണ്ടു. പാചിതം (വേവിക്കപ്പെട്ടതു) ഗു
ണംചേരുന്നതായ് (നിർദ്വേഷമായ്)

29. അത്തിത്തൊലികചാമം (അത്തിത്തൊലിക്കുഷായം)
വിശാല (കൂട്ടവെള്ളരി) കൈഴം. പചിച്ച (വേവിച്ച) അഷ്ട
ലായ് (സംശുദ്ധമായ്)

30. നേരായ് (സമമായ്) പുനഃ (പ്രിയെ) അതു (വേള്ളം)
അമലത (ശുദ്ധം) ധാരോഷ്ഠപ്പാലു (കറന്നിട്ട ചുടാത്തപാലു)
നിസർഗ്ഗേണ (സ്വഭാവേന) നിർദ്വേഷം (ശുദ്ധം) അല്ലേ? ശു
ദ്ധംതന്നെ. ആകയാൽ പച്ചപ്പാലിൽ സേവ്യങ്ങളായ മരുന്ന

ധാരാക്ഷ്യപ്രാലംഭകാകണ്ഡവിനിശ്ചേദനനിശ്ചേഷ്ടമല്ലേ?
ധാരാക്ഷ്യാദികൾക്കുള്ളതിനതിതൃവിധംഗാലിചേഷ്ടാണതില്ല. 30

മാഹിഷാക്ഷീരശൃംഗം

ഇതാഞ്ചിതദിയാതസ്തപിരിലോഭിച്ചുകുറുക്കിവന്നിപ്പാൽ
ചേഷ്ടാവിശൃംഗിയതമക്ഷീരതന്മ, മാട്ടിനുള്ളപാലിനം. 31

അക്ഷീരശൃംഗം

ചണ്ഡാംശുപ്പാലിലേലത്തരികളുകനറുംകേസരം സീതതാളി-
രണ്ടുംകൂട്ടുന്നുമായിട്ടിവപുനരഥവാചോറിവെച്ചുള്ളൊരേളും,

സന്ദഹീക്ഷീരശൃംഗം

കള്ളിപ്പാലികലോരണതടവിനകടകപ്പാലവിഷ്ണുത്തം, കേ-
ടിപ്പാതാകാൻവരുത്തിട്ടിടണമുടലുവയ്ക്കുന്നവാർകൊങ്കയരളേ' 32

തിലപക്ഷീരശൃംഗം

കണ്ഠപാട്ടിപ്പാലതൽപാലിനമകവരാർന്നിത, ലേലിലോനി-
ഷ്ഠവന്താലീസകപ്പാലവടികൾവരുത്തിട്ടിടാമേൽപ്പകാരം,

ശ്ലോതിഷ്ഠതീന്ദ്രലശൃംഗം

എർദേട്ടിമുഖണിഷ്ഠാടിനമുണാളന്ദർശൻ തൻനീമിൽനൈത-
കുവോടിട്ടണക്കിക്കെന്തുമൊരുപറ്റുനവിത്തസ്സുവേതു. 33

കൾ എല്ലാം ധാരാക്ഷ്യമായ പാലിൽ സേവിക്കണം. അതിനു ശ്രദ്ധി ആവശ്യമില്ല. ധാരാക്ഷ്യാദികൾക്കു (ധാരാക്ഷ്യം തന്നെ) ഉള്ളതിനും (ഉപയോഗിക്കുന്ന പാലിനം) ഇതുവിധം ശുദ്ധി ചേഷ്ടാണതില്ല.

31. ഇതാഞ്ചിതദി (താലിതദി)യാം. അതു (വെള്ളം) എന്തക്ഷീരത്തിനും (എന്തപ്പാലിനം) ആട്ടിനുള്ള പാലിനം വിശൃംഗം ചേഷ്ടം. കൂപ്പതാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട വിശേഷം ഇവിടെയും സംബന്ധിക്കാം.

32. ചണ്ഡാംശുപ്പാലിൽ (എന്തക്ഷീൻപാലിൽ) നറുംകേസരം (നാമപ്പട്ടവ്) അതും (എന്തും) ഏവത്താരി, കളക, നാഗപ്പുറം, തിപ്പുലി, ഇവ ഇതരണ്ടും കൂട്ടുന്നതായോ, എന്തുമൊരുമോ വരുത്തിട്ടാൽ എന്തക്ഷീൻപാലും, കടകപ്പാലയന്തിയും, എന്തും കൂടിക്കൊല്ല പാട്ടി വരുത്തിട്ടാൽ കള്ളിപ്പാലും ശൃംഗമകം എന്നു താല്പര്യം.

33. അക്ഷ (ശൃംഗം) ഇതു (32-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ വിവരിയ്ക്കപ്പെട്ട പ്രയോഗം) നന്മ. താലീസകപ്പ

മകഷ്ടശുഭംഗി

മൺകട്ടപ്പമ്പുമിതിട്ടവെച്ചവെള്ള-

ത്തിങ്കൽചെന്തലാലുപചിപ്പണക്കിമോരിൽ

താൻകൊണ്ടിട്ടു കഴകിത്തുടച്ചവെന്നാ-

ലെൻകൊണ്ടൽക്കഴലി വിശുദ്ധ് ധമാമതന്ത്രം. 34

കാരുണ്യശുഭംഗി

നേരമേൽത്തേച്ചുണ്ടാവൽക്കനലുകളിലണച്ചുവയ്യാമകഴിഞ്ഞാ-

ലേറെക്കാളിപ്പണക്കിടകിലതിശുചിയാകാഞ്ഞിരുന്നിൻകുലം,

സമാനശുഭംഗിവിവിധി

ഞാനപ്പൊഴി, ഞാവൽ ഉള്ളിത്തളിലൊന്നിൻകൊന്നിൻപുഴങ്ങും

വേറെല്ലാംനന്ന, കായിൻതൊലിമുകളുകൾപെക്കിക്കയും

ചെയ്തിടേണം. 35

ഇഷ്ടാശുഭംഗി

കാറിൽകപാലത്തിലിട്ടായതുമുഴുവനെയുംവരവുവോളംകട്ടപ്പം

ചെതംവെലത്തുവെച്ചാലത്രചിതവെടിയുംകുന്നി

കുന്നിൻകരത്തേ!

ചിലവടികൾ (താലീസപത്രം, പച്ചില, ഇരട്ടിമപ്പരം, ഇവ) മേൽപ്രകാരം (നെയ്യു പുർട്ടി) വറുത്തിട്ടിടാം. നളിനമുണാളങ്ങൾ (താമരവളയങ്ങൾ) അന്നുൽ (ശുദ്ധം)

34. അലാലു (മേലേ) പചിപ്പ് (പുഴങ്ങി) അറ (അനന്തരം) കഴകി (പച്ചവെള്ളംകൊണ്ടു കഴകി)

35. നേരമേൽത്തേച്ച (മേലേ നല്ലവണ്ണം ഇഴക്കുമുള്ള മണ്ണു തേച്ച) ഞാവൽക്കനലുകളിൽ (ഞാവൽ വിറകു കത്തിച്ചുണ്ടാക്കിയ കനലുകളിൽ) അണച്ച (വെച്ച) അർദ്ധയാമം (മുന്നേമുക്കാൽ നാഴിക) ഷ്വര പച്ചവെള്ളം കൊണ്ടു കാളിപ്പ (കഴകി) മൂലം (വേർ) അതിശുചിയാം (വളരെ ശുദ്ധമാകും) ഞാനപ്പൊഴി (ഞാനിലുള്ളതും) ഞാവൽ ഉളം (ഞാവലില) നന്ന (ശുദ്ധമാക്കും) കായകൾ പുഴങ്ങിയൊൽ മാത്രം പേരും. തൊലി, മുള ഇവ ഉപേക്ഷിക്കയും ചെയ്തിടേണം (കളയുകയും വേണം) എല്ലാ വേരുകളും, കായകളും ശുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന പ്രയോഗം ഇതത്രേ.

36. കാറിൽ (മുത്തങ്ങയുടെ) കപാലത്തിൽ (കഷായത്തിൽ) ആയതു (കഷായം) കുന്നി (കുന്നിവേരും, കുന്നിക്കായവും) ഒരു

വനസ്പർശശുദ്ധി

പാശ്ചാത്യരായിപ്പെട്ടതുകൊണ്ടുപിന്നീട് പരസ്യം, ശുദ്ധരോഗാണുവിനാശം
നീരോ, കൊളെറാണുവേവിച്ചുകൊടുക്കുവാൻകാട്ടു

ചെമ്പനക്കുരു. 36

ജാതിഫലശുദ്ധി

നക്ഷത്രംമൂലനിരീക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും അത് വെച്ചുവെക്കുകയും
അതിനോടൊത്തുതന്നിരുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്,

യവക്കുരുശുദ്ധി

വെട്ടാത്തതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-

ച്ചിടുന്നതായാണിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു- 37

സൗവർച്ചശുദ്ധി

പരമണിത്തുകൾമൂലം, പരമണി-

പരമണിത്തുകൾമൂലം, പരമണി-

തുവർച്ചിലെക്കൊണ്ടുവന്നതുകൊണ്ടു-

പ്രാദേശികമായിപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു-

38

ആർക്കുശുദ്ധി

കുട്ടികളിൽനിന്നുപിന്നീട് അതിനെക്കൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-
കൊണ്ടുപിന്നീട് അതിനെക്കൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-
കുട്ടികളിൽനിന്നുപിന്നീട് അതിനെക്കൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-

വീഴ്ത്തുക-

കൊണ്ടുപിന്നീട് അതിനെക്കൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-

മിട്ടുപോയതുകൊണ്ടു. 39

ചിത (അശുദ്ധി) വെട്ടിയും (ശുദ്ധി) രസമോ (നീരോ)
കാട്ടുചെമ്പനക്കുരു (ശുദ്ധി) ഉള്ളതുകൊണ്ടു (തീച്ച)

37. യാമം (ഏഴര നാഴിക) ആയിട്ട് (ഏഴര നാഴിക നേരം)
അതായത് (വൈലാ) ഏറ്റവും (കൊള്ളിച്ചാൽ)

38. പരം (കേവലം) അതായത് നേരമോ (ചുരുങ്ങിയ പക്ഷം)
മൂന്നോമുക്കാൽ നാഴികയോ) പ്രാദേശികമായി (തീർച്ചയായും)

39. അനീലരഹിതമാം (കാറ്റില്ലാത്തതായ) കുട്ടികളിൽ
പഴുപ്പിച്ച അഴകു (വെട്ടുപ്പ) ഇതുകൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടുപിന്നീട്
വീഴ്ത്തുക (പകർന്ന്) കൊണ്ടുപിന്നീട് അതിനെക്കൊണ്ടുപിന്നീട് കൊണ്ടു-
പോയതുകൊണ്ടു ഉപയോഗിച്ചിടാം. ഉറവിടം സംബന്ധമു

ഇംബീരസംശുദ്ധി

വമ്പാളംചുക്കി, നിരതിപ്പലി, മുളകുവെട്ടൽത്തൂക്കിക്കിച്ചമുക്കും
മൺപാത്രത്തിൽ പകിടാലമലതചെറുനാരങ്ങനീർനുകിട്ടും

ഇമ്മർത്തസംശുദ്ധി

എൻദ്രാർച്ചു! മുളങ്ങിത്തുറുടി, യോഗ്യപയവേല്പിച്ചതണ്ടാർക്കിഴങ്ങി-
ട്ടെമ്പാടുംകുറുചെള്ളിത്തുകിലതിരുചിന്ദായംതീര

മുത്തുനീരം. 40

കന്യാസംശുദ്ധി

വരാനനേ! നാഴികകണ്ടുചെന്നിട്ടും
വരസപയംകുറുണയത്തരിക്കിലായ്
ഇതമ്പയസ്സായ, മിവററിലൊന്നുമി-
ട്ടിത്തതിയാൽനന്നയികുറുവാഴനിർ.

41

മരയണിശുദ്ധി

ഗുര്യംഗത്തണ്ണീരൊഴക്കുള്ളിടമൊത്തവിവസംവെച്ചുഞ്ഞുക്കിപ്പിഴി
മുറയ്ക്ക! മുപ്പത്തൊന്നാഴത്തങ്ങകളുടെസലിലം, കോവനീർ,
പാലി, വററിൽ
യുക്തഗുരവവിഷയും, തിളയ്ക്കിവെയിലിലണപ്പിക്കയും,
ചെങ്കുഞ്ചര-

നാഗഹേമസംശുദ്ധി

വത്യന്തംനന്ന, തക്കീടണമരിയകുറുപ്പൊട്ടുവെണ്ണകുട്ടി. 42

ഈയാലും, പഴുപ്പിച്ച ഇരുമ്പിൻപാത്രത്തിൽ വിഴങ്ങാതിത്തന്ന
ലും ഇഞ്ചിനീർ ഉപയോഗാർഹമല്ല.

40. ഇവയാൽ (ഇവയിട്ട) തപ്പമാക്കിച്ചമുക്കും (പഴുപ്പിച്ച)
മൺപാത്രത്തിൽ (തുകട്ട ചുട്ടത്തു കളഞ്ഞശേഷം) പകറാൽ അ-
ലത (ഗുര്യം) തണ്ടാർക്കിഴങ്ങു (താമരക്കിഴങ്ങു) അതിശുചി-
യായ് (അതി ഗുര്യംകായ്)

41. സപയം (അനേ) ഇതത്തിയാൽ (വെച്ചാൽ) കുറുവാ-
ഴനിർത്തന്ന (ഗുര്യംകായി)

42. ഗുര്യംഗത്തണ്ണീരൊഴക്ക (ഗുര്യംഗമലപ്രവാഹം) മുപ്പ-
ത്തൊന്നാഴത്തങ്ങകളുടെ (ഇളന്നീരകളുടെ) സലിലം (വെള്ളം) യ-
ക്തഗു (വെണ്ണവിധം) വെവിഷകയും (പുഴുക്കയും) അത്യന്തം

ഈവണ്ണകൗശലധർമ്മവിശുദ്ധിപരഞ്ഞുതീർന്നാൽ
പുരേണി! ഞാൻ, പുനരിന്ദ്രിയാപരയാത്തതെല്ലാം
ജാഗ്രത്വാഗ്ദോഷ്യങ്ങളെ ബുദ്ധികൾനോക്കിയെടുത്താൽ
നാലുവിധപരിചയമുണ്ടാകുമെന്നുണ്ടെന്നു.

43

മുപ്പത്തൊമ്പതാം അധ്യായം പരിശിഷ്ട ചികിത്സാപ്രകരണം

ഈരാറ്റി, രേഴ, മുവ്വഞ്ചി, വയറിലൊതുവയസ്സാണുഴന്നുവന്നിയിൽനിന്നു
ജ്വരമുണ്ടാകുമെന്നുവെച്ചാൽ ചികിത്സാവിധികളെ ചെയ്യണം.

വൈദ്യവർദ്ധൻ,

ഈരേട്ടി, ഞാമ്പര, നല്ലിതപര, വയറിലൊതുവയസ്സാണുഴന്നുവന്നിയിൽനിന്നു

ജ്വരമുണ്ടാകുമെന്നുവെച്ചാൽ ചികിത്സാവിധികളെ ചെയ്യണം.

ഈരാറ്റിപ്രായത്തിലുള്ളവർക്കുപുരുഷനാകുമ്പോഴുതലമുണ്ടാകുമെന്നു.

(ഏറ്റവും) നന്നു (ശുദ്ധമാണു) ഇളന്നീർവെള്ളത്തിൽ പുഴുങ്ങി ഉണക്കി കോവലിൽ പുഴുങ്ങി ഉണക്കുകയും, പിന്നെ പാലിൽ പുഴുങ്ങി ഉണക്കുകയും ക്രമേണ ചെയ്യണം. കറുപ്പു കട്ട തുവെള്ളത്തിൽ ഉണക്കിക്കൊള്ളണം. എന്താൽ ശുദ്ധമാണു.

43. ഞാമ്പരവിശുദ്ധി (ശുദ്ധിയെ അർഹിക്കുന്ന മരുന്നുകളുടെ ശോധനരീതി) വാഗ്ദോഷ്യങ്ങളെ ('വാഗ്ദോഷാഞ്ചി' മുതലായവയുടെ) ബുദ്ധികൾ (അപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ)

അധ്യായം 68

1. ഇനി രണ്ടു അധ്യായങ്ങളിൽ, സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കു വൈദ്യരായുള്ള പരിശിഷ്ടചികിത്സ വിവരിക്കപ്പെടുന്നു. ഈരാറ്റി (12) ഇരേഴ (14) മുവ്വഞ്ചി (15) നാരിയിൽ (സ്ത്രീയിൽ) തീണ്ടാരിയെടുത്തു (രജോദോഷം) ഉപയോഗിക്കുക (തക്ക ചികിത്സകളെ) വൈദ്യവർദ്ധൻ (നല്ല വൈദ്യൻ) ചെയ്യണം. സ്ത്രീയ്ക്കു 12-ാം വയസ്സിൽ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ 14-ാം വയസ്സിലോ 15-ാം വയസ്സിലോ, രജോദോഷം കൂടാതിരിപ്പാൻ വേണ്ട ചികിത്സകളെ കാലത്തനായ വൈദ്യൻ ചെയ്യണം. ഈരേട്ട (16) ഈരാമ്പര (18) അമലശ്ശുക്തം (ശുക്ലദോഷമില്ലാത്ത) പുരുഷൻ 15-ാം വയസ്സിൽ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ 18-ാം വയസ്സിലോ, 20-ാം വയസ്സിലോ, ശുക്ലദോഷം കൂടാതിരിപ്പാനും തക്ക ചികിത്സകളെ ചെയ്യണം.

കാലത്തിലിത്രീയനടത്തുവതിന്നാലാക്കി-
യിലെകിലങ്ങിടയിൽവെച്ചുതടങ്ങിപ്പോയ
മേലിൽ ഹൃണ്ഡവതവതല്ലതുകൊണ്ടുപോയ-
മോലുന്നവാറുമതിപിന്നെതിന്നതപനേ!

2

രജാദോഷ ചികിത്സ

രജാക്ഷയത്തിന്ന

കേൾക്കേണ്ടതാണി,കൊലക്കൊടുക്കുന്നോട്ടിതുയത്തിന്റെവേർ
മുക്കാ,പിന്നെനിവപ്പനക്കട,നാണാലാമരത്തിൽകൊലി,
അപ്പോഴാണകന്നെ മുറുചെക്കുമിവകൽകപാലപുലച്ചുസേ-
വിക്കുംപെണ്ണിന്നൊരാൽവക്കുതടവേണത്തുകില്ലെന്നാമേ.

3

പുതിരജസ്തിന്ന

നിഷ്പാദമത്തെത്തിവക്കിരിണികമുരട്ടചേന്നാവിരാർപ്പാദിയാലു-
ണ്ടാക്കിപ്പച്ചാര,തുറന്നുവതടവിതശിരുന്നതാനുതന്നെ
മുക്കാ,നാലാമരം,രണ്ടിടയവയ്യ,കുറഞ്ഞാട്ടിവേർ,നെച്ചുവിഴത്തു-
ന്നശുഭത്തിൽകഷ്ടതകളുടേയിരജസ്തിന്റെസ്തംഭമെല്ലാം.

4

എളുപ്പത്തിൽതോൽ,തിലക്കിരിണികരുടയവേർ,വർകുറഞ്ഞാട്ടി
തൻവേ-

മെളിൽപുനാസിനേനിൽക്കുതന്ന,തമിഴാമെല്ലാംവേരതന്ന,
വെളുപ്പച്ചാരയുംജീരകവുമിടകലന്നുള്ളിവററിൽകഷ്ടതയും
കൊള്ളാം,തീണ്ടാരിവേണ്ടുന്നിലയിലാലമാക്കുകൊക്കുമുണ്ടാ

ക്കിവെപ്പാൻ 5

2. കാലത്തിൽ (സ്രീപുരുഷന്മാർ വെണ്ണറെ പറയപ്പെട്ട
വയസ്സുകളിൽ) ക്രിയ (ചികിത്സ) അതുകൊണ്ട് (ഇടയിൽവെച്ചു
തടങ്ങുന്നതു കൊണ്ട്) മേലിൽ ഹൃണ്ഡവതവതല്ല. പിന്നെ (കാ
ലം അതിക്രമിച്ചാൽ) ഇതു [ചികിത്സ] ദോഷം മാലുന്ന (ഉണ്ടാ
കുന്ന) വാറുമതി.

3. അന്തവക്ഷയം (രജാക്ഷയം എന്ന അർത്ഥം)

4. നിഷ്പാദമത്തെ [കഷ്ടതകൾ] അധിക്കുന്നതും (സേ
വിക്കുന്നതും) മുക്കാ [തൃഫല] നാലാമരം (നാലാമരത്തിൽകൊലി)
രണ്ടിടയവയ്യ (നന്നാറിക്കിഴങ്ങു, പാർവള്ളിക്കിഴങ്ങു) രജസ്തിന്റെ
സ്തംഭമെല്ലാം കളയും.

5. നിൽക്കുതന്ന (ദേവതാരം) അബലമാകും(പെണ്ണുങ്ങൾക്കു)

എളുക്കമുറയ്ക്കാതിരിക്കവെള്ളത്തികൾതരികയായവെള്ളമേതും
കൊള്ളാം, ഒന്നുപുഞ്ചാർകൾകൊള്ളിക്കണമത്രമേല്പാടിയായ". 6

രജോഭവവർണ്ണത്തിന്

വെപ്പിത്തൽതെന്താലി, കൂനകായ, രജനിത്തോൽ, മുക്കു
ത്തോട്ടിവേർ,
കയ്പ്പോലുന്നപടോലകം, വടി, റിലിമ്പപ്പേർവിളിച്ചുംകേരം,
കപ്പംചേത്തിവകൊണ്ടുതീയൊതകഷായമെന്നക്കഴിപ്പിക്കുകിൽ
കൊല്ലേലുംമിഴിതെർറയാത്തവനിറക്കററംമുറയ്ക്കുറുപോം. 7

വപാഗാഗന്ധാദിപ്രകാരം

വയമ്പ, മുക്കുരം, പീനാമയം, കട്ടകരോഹിണി,
പ്രിയേ'ശതാവരിക്കെ, മയമോതക, മേദകൾ 8
പഞ്ചാദ, കായ, മുക്കായ, കൾവടി, തകരം, മഞ്ഞൾ, വർമഞ്ഞ
ളിൽതോൽ,
മഞ്ചെട്ടിച്ചുണ്ണുകാകോളി, കളുപതായൻതരികിഴങ്ങി, ഗുണത്തെ
അഞ്ചോടൊത്തഞ്ചുവേരികചഥിതജലമതിൽകല്പ

കാക്കിക്കലക്കി-

പെഞ്ചത്തേനാലിരട്ടിച്ചുണ്ണുമുലരസവുംചേത്തുനൈകാച്ചിടേണം. 9
തീണ്ടാരിക്കറമീനെയുനെയലിവോടാടിക്കുന്നതന്നാംഗിയാളെ-
ത്തിങ്ങാ, തർപിള്ളചാവുവെപ്പുവിൻ, മിതിനെഗ്ഗർഭിണീയ്ക്കും
കൊടുക്കാം

വേണ്ടാവാനും, കമാരഗ്രഹവജകളെയുംവെല്ലമീയൊഷഡത്താൽ
നീണ്ടായ, സ്കും, മഹാബ, മിതുമുടലിനരംപച്ചിയുംകിട്ടമത്രേ. 10

6. ആതുരിൽ (കഷായത്തിൽ) മേല്പാടിയായ" നെട്ടു
പഞ്ചാദാതുവ കൊള്ളിക്കണം [ചേക്കണം].

7. ആർത്തവനിറക്കററം (രജോഭവവർണ്ണം)

8. പുട്ടാം ശ്ലോകത്തിന്റെ മോജന ബന്ധം മൃദാകത്തോ
ടാകുന്നു.

9. മഞ്ചെട്ടിച്ചുണ്ണുകാകോളികൾ = മഞ്ചെട്ടിച്ചുണ്ണം (മഞ്ച
ട്ടിപ്പൊടി) കാകോളി ഇവ. അഞ്ചോടൊത്തഞ്ചു (പത്തു) വേരിൽ
(ദശമൂലത്തിൽ) കചഥിതജലമതിൽ (കഷായത്തിൽ) പശുമുലര
സവും (പശുപ്പാലും)

10 തീണ്ടാരിക്കററം (രജോഭോഷം) തന്നാംഗിയാളെ (പെ

ഇന്നേയുദിക്കോണങ്ങൾക്കിന്ദ്രിയക്കുറവേറ്റിപ്പോ
 എന്നല്ലണായ് വരുംനല്ലപൊന്നിൻകട്ടക്കിടാങ്ങളും. 11
 ചൊല്ലുന്നതുകൊണ്ടുതീരുപക്കൊന്നുദിനംവീതമിവയീചോരോന്നും
 തനപംഗിയിലുപയോഗിച്ചുനാൽതീങ്ങാരിവേണ്ട
 വിധമാകും. 12

ശുക്ലതോഷ്ഠിചികിത്സ

ശുക്ലക്ഷയത്തിന്നു്

നേരായ് പാലുപകർന്നൊട്ടു രണവേർനിഷ്ണാധമരോ, കക്കട-
 ചാരോ, കിഞ്ചനപഞ്ചസാരയിടചേർത്താങ്ങങ്ങൾമോതിട്ടകിൽ
 പുതിശുക്ലത്തിന്നു്
 അരേതസ്സുവളർന്നിടം, പുനരതിന്നുണ്ടായ് വരുംമുഖം
 തീരാൻപുതിരജസ്സിനോതിയകഷായത്തെക്കഴിപ്പിക്കണം. 13
 ശുക്ലസ്തംഭത്തിന്നു്

മേരിത്തല, മതുവുവേത, തമിഴാമതൻവേത, മൂ-
 ന്തിരിങ്ങ, യിവതൻകഷായതലേല, നൽച്ചിരകം,
 ധരിച്ചിനിമുഴന്നിവറെനെയമച്ചുട്ടിപ്പചി-
 ചുരിച്ചനറുനെയ്ക്കിനാലൊഴിയുമിന്ദ്രിയസ്തംഭനം. 14

ഇന്നിനെ വയുവിനും (സ്പൃഷ്ടം) ഗർഭിണിക്കും (ഗർഭമുള്ളവൾക്കും)
 കമാന്ദ്രഹിതജകളെയും (ബാലഗ്രഹപീഡകളെയും)

11. അശിഷം (സേവിക്കുന്ന) ഇന്ദ്രിയക്കുറവു (ശുക്ലതോഷ്ഠി)

12. ദിനം (ദിവസം) തനപംഗിയിൽ (സ്പൃഷ്ടയിൽ) അദി-
 യിൽ രജാക്ഷയത്തിന്നു പറഞ്ഞ കഷായവും, പിന്നെ രജസ്തംഭം
 (രജാഭവവർണ്ണം) പുതിരജസ്സു ഇവയ്ക്കു പറഞ്ഞതുകളും ക്രമേണ
 21 ദിവസം വീതം മുൻപറഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ ശീലിപ്പിക്കണം.
 ഈ ന്യായം ശുക്ലതോഷ്ഠിചികിത്സയിലും അംഗീകരണീയമാകുന്നു.

13. നേരായ് (സമം) നാട്ടുരണവേർ നിഷ്ണാധമരോ (നാ-
 ങ്കുരണവേരിൻകഷായമോ) കക്കടച്ചാരോ (കോഴിമാംസരസമോ)
 രണ്ടിലും സമം പാലുപകരണം. കിഞ്ചന (കറച്ച) രേതസ്സു (ശുക്-
 ലം) അതിന്നു (രേതസ്സിന്നു)

14. ഇപ്പുവേത (കോടിത്തുവവേർ) ഏല (ഏലത്തരി) പ-
 ചിച്ച (കാച്ചിയ) നറുനെയ്ക്കിനാൽ [നെയ്യു സേവിച്ചാൽ] ഇന്ദ്രിയ-
 സ്തംഭനം [ശുക്ലസ്തംഭനം] ഒഴിയും.

പഞ്ചമരപ്പൊടിയിടുക്കിതശ്രുതമാംവെൺപാലു,കൊമ്പവവും,
 മുൻപൊന്നാലുതവും,മുറിഞ്ഞിലയും,മാഷങ്ങൾതൻരക്ഷുവും,
 അഞ്ചാതേപ്പുനശേന്ത്രിയക്കുതമഹാസ്കന്ദങ്ങളെപ്പോക്കുകൊ-
 ന്നയും ഗുളികനിറപ്പിച്ചപ്പോൾ രജാഭവവർണ്ണവൈദ്യത്തിനാൽ 15
 ശുദ്ധാംഗതിനാർവയസ്സുകലതംശ്വേദധാസ്യതാംപെണ്ണിനി
 നിർദ്ദോഷേന്ത്രിയനാകമാണിത്പത്ഥാരുളാണിനെപ്പൽകിടാം
 16
 പത്തുനാശിതവദോഷോന്നിവിതവാർമുൻപൊന്നകുമാരങ്ങളോ,
 കൃത്യത്തോടിനിതോനിടുന്നതുകളോ,കല്പിച്ചുകൊണ്ടിടണം. 16
 മേമലപൊന്നവയസ്സിൽനിന്നുകറവോ,ദുഷ്ടാസ്രശുക്തപരോ,
 കൊലുംദനാതിമാരിണങ്ങിടുകയാൽഗർഭംഭവിച്ചിടിലും
 ചേല,ചത്വരിതകയില്ലപെറന്റുടനേചവുംകിടാവ,ലുതേ-
 ന്നാലോരോവകരോമതാംവലയിലുൾപ്പെട്ടിടുകയുപുടം. 17

ഗർഭാധയശുഭ്ധിഷ്ഠ ഉഹിമാദികഷാരം

രോമപ്പം,പത്തുതൂലം,തകര,മഥകുറുന്താട്ടിരവർ,ചോറകപ്പ-
 ല്ലോ,മൽപ്പാലോത്തിവറനിർകപനിതജലമുടൻഗർഭസംശുദ്ധി

ചേലം

15. അടിതശ്രുതമാം [ശയാവരിക്കിഴങ്ങിട്ട കുറക്കിയ] ചുട്ട-
 തവും (നെന്റും) മാഷങ്ങൾതൻ രക്ഷുവും [ഉഴന്നുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന
 പലപൊന്നങ്ങളും] പുതശേന്ത്രിയക്കുതമഹാസ്കന്ദങ്ങളെ—പുതഷി-
 മാന്തകെ ഇന്ത്രിയക്കുതം [ശുക്തക്കുതം] ഇന്ത്രിയമഹാസ്കന്ദം (ഗുളി-
 ക്കനിർകപലിയ സ്കന്ദം) ഇവയെ, ഗുളികനിറപ്പിച്ചപ്പോൾ (ഗുളികപെ-
 റിർണ്ണം) രജാഭവവർണ്ണവൈദ്യത്തിനാൽ (രജാഭവവർ-
 ണ്ണത്തിന്നു പറഞ്ഞ ചികിത്സയാൽ) നെ" അഞ്ചു (പാലിക്കും)

16. ശുദ്ധാസ്രതാം—രക്തശുദ്ധിമുള്ള (ആന്തരവദോഷത്തി-
 ല്ലാത്ത) നിർദ്ദോഷേന്ത്രിയനാകും [ശുദ്ധശുക്തനായ] ആഞ്ച(വയസ്സു)
 ആന്തരവദോഷരോഗി (രജാദോഷശമം) കഷ്ടങ്ങളോ (ചികിത്സ-
 കളോ) കൽപിച്ചു കൊണ്ടിടണം (ചെയ്യണം).

17. ദുഷ്ടാസ്രശുക്തപരോ (മുട്ടശുക്തങ്ങൾക്കു ദോഷമോ)
 ദമ്പതിമാർ (ചാട്ടാദന്താക്കുമാർ) ഗർഭം ഭവിച്ചിടിലും (ഗർഭോദ-
 തം സന്ദിഗ്ദ്ധമാണ്. ഒരു വേള ഗർഭം ഉണ്ടായാലും) പ്രജ സ-
 ത്തിപാദമസ്സാ രോഗിയോ ആയിരിക്കും

18. പത്തുതൂലം (ശുക്തം) ഗർഭസംശുദ്ധി (ഗർഭാധയശു-

ആമൃതാമൃതലത്തിൽകട, തരു, പുളിമേവരിന്റെരതേലാവണക്കിൽ
വേർ, മന്ദിഷ്ടാതമപ്പള്ളിവയിലൊതമതന്നൊത്തപാലുംവി

ശേഷം. 18

ഗർഭകാരണങ്ങളായ സിന്ധു മൗഢധൗഢ

പാലിൽപാചിതമായനാരകലതാവിത്ത, തരുല്ലെട്ടപെ-
രാലിൽമൊട്ട, തയാലശോകമരയിത്തിക്കണ്ണിതർക്കുകൾ,
ചെലേറ്റംകയഗന്ധ, യെന്നിവയിലൊന്നമ്പോടരപ്പിട്ടരി-

പ്പാലിൽതാൻതകരട്ടെങ്കുന്നതിവസംതീങ്ങാതിരിക്കുന്നവൾ. 19

തപ്പാമേയേഴ്തീങ്ങാതിപ്പുഴയോഗംനടത്തുകിൽ

ഗർഭമുണ്ടായവതംസാരഗർഭസുകൃതിവിശാരദേ! 20

ഗർഭചികിത്സ

ഗിരിപ്പെട്ടതലേഗർഭിണിസ്ത്രീജപത്തെപ്പറ്റിജ്ഞാനംകലാഭി-
ജ്ഞവോളം

കറുത്താട്ടിൽവേർചതച്ചിട്ടുന്നനായ്ക്കുരുക്കപഗുപ്പാലഭി-
പ്രീതിഭരണം 21

തിന്തതാളിയോ, നറുപുഷ്പകരമോ, കൂട്ടിക്കുറുക്കിയപാപ്പാൻ
വരതൻ! മൂന്നാംമാസംവരുവോളംമോതിടട്ടെ ഗർഭിണിയായി. 22

ചെറുവഴുതിനപേരാലോ, പെരിയോതനാൽപാമരക്കൊട്ടിക
ളാലോ,

പരിപാചിതമാംപാലിനെവിരവോടുമോത്താംതൃതീയമാസ-
ത്തിൽ, 23

ഭംഗി ഉൽപദത്തിൽകട [ചെങ്ങിനിൻക്കിഴങ്ങി] തരു [കൊട്ടം]
ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മരണത്തെ [കലശിയ] പാലും വി-
ശേഷം ഗർഭാശയം, രൂപിയെ ഉണ്ടാക്കും (രജോദോഷത്തെ
ധമിപ്പിക്കും)

19. പാചിതം [പുഴുങ്ങപ്പെട്ടതു] നാരകലതാവിത്തു [വളളി
നാരകവിത്തു] അതയാലശോകമരയിത്തിക്കണ്ണി [അതാലിന്റെ
യോ, അശോകമരയിന്റെയോ, ഇത്തിക്കണ്ണി] തർക്കുകൾ. ഹ-
യഗന്ധ [അരുക്കം] ഉരിപ്പാലിൽ [ഉരിവീതം പാലിൽ]

21. കുരുമുമാസം [ഒന്നാം മാസം]

22. നറുപുഷ്പകരമോ [പുഷ്പകരമുലമോ] കൂട്ടി (ചതച്ചിട്ട)
മൂന്നാംമാസം വരുവോളം [രണ്ടാം മാസം മുഴുവനും] ഗർഭിണികൾ
[ഗർഭമുള്ളവൾ]

23. പരിപാചിതമാം [കുറുക്കപ്പെട്ടതായ] തൃതീയമാസ-
ത്തിൽ [മൂന്നാം മാസത്തിൽ]

- നാലാംമാസത്തിലോഗർഭംകൊലുംകൊമളഗാത്രീയാൾ
ചെലാണോദരിലവേരിട്ടുപാലുകാച്ചിക്കടിഞ്ഞുണം. 24
- വൽചിനറുതുക്കൊണ്ടിട്ടുപിഞ്ചാംതിനീൽപചിച്ചുപാൽ
അഞ്ചാംമാസത്തിലിറ്റുർഭംതഞ്ചംതനപിട്ടുനൽകണം. 25
- പുത്തരിച്ചുണ്ടവേരിൻതോൽ മളിച്ചിട്ടിട്ടുപാലിനെ
വൃത്താകുറുക്കിയാറാംമാസത്തിൽഗർഭിണിമോന്തണം. 26
- പ്രുവമൊഴാമതാംമാസമവസാനിക്കുമ്പോളുവം
തവമിട്ടുകുറുക്കുംപാലവളമ്പിൽകടിക്കണം. 27
- ശരീരത്തുഴിഞ്ഞുപിന്നാലേവതംമാസത്തിലായവൾ
പെരുമ്പുതമ്പവേരിട്ടു കുറുക്കുംപാൽകടിഞ്ഞുണം. 28
- നറുജീരകം, ചുക്ക, ഭീരുക്കിഴങ്ങു, ചക്കുറുത്താട്ടിവേരി, പൂവ്വം
ങ്ങളാലേ
കുറുക്കുംപതുപ്പാലശിക്കട്ടെപിന്നെപ്പൊറുനാൾവരെഗർഭിണി
പെണ്ണുപെണ്ണി 29
- പൂർവ്വമാസങ്ങളിലും നല്ലകുറുത്താട്ടിവേരിനാൽതന്നെ
മെല്ലെപ്പചിച്ചുപാലും നല്ലാർക്കണിഗർഭിണിയുനൽകാമേ. 30
- ഗർഭിണീജാരത്തിന്നു
മുത്തങ്ങച്ചുവന്നുചിററുതുക്കൾകലരുംചുണ്ടവേർത്തൊലുതൽകാലം
ഥരതെത്തുന്നസിന്താജീരകമൊടവൾകടിച്ചാൽ പനിപ്പിച്ചടങ്ങും
ഗർഭിണീമരുട്ടിക്കു്
- കൊത്തമ്പാലമെഴുംവീഞ്ഞു, തികഴുകിയനീരോട്ടുപേയിച്ചിണക്കിട
മുർട്ടിക്കുംഗർഭിണിപെണ്ണിനെയലിവൊടഗിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ
വൈദ്യൻ. 31
- ഗർഭിണീരക്താതിസാരത്തിന്നു
അക്കൊത്തമ്പാല, ഞാവൽക്കുരു, മലരി, വെളുത്തു്ച്ചുപഞ്ചാരകൂട്ടി
ച്ചിക്കൊന്നുണ്ണിക്കിലുംഗർഭിണികളെവരുവുവാധിബാധിക്കയില്ല

24. കൊമളഗാത്രീയാൾ [പൂ]]
27. പ്രുവം (നിശ്ചയം) അവൾ (ഗർഭിണി)
28. ഏഴിന്റെ പിന്നാലേവതംമാസത്തിൽ (എട്ടാംമാസത്തിൽ) ആയവൾ (ഗർഭിണി)
29. അഭീരു (ശതാവരി)ക്കിഴങ്ങു അശിജുട്ടെ (സേവിക്കട്ടെ) പിന്നെ (9-ാംമാസം മുതൽക്കു)
30. പചിച്ച (കുറുക്കിയ)

ചൊൽക്കൊണ്ടോരിക്കിത്തൊവൽത്താളിതകളുതയാൽപ്പുവ,
 പൊരാൽപ്പുലാരും,
 നാൽക്കൊൽക്കൊന്നൊത്തിവററിൻപൊടിയവതക്കൊത്തൊതി
 സാരക്കൊവെല്ലും. 32

കടകപ്പാലയരിതൻ പൊടിയെന്നിൽക്കഴിക്കിലും
 ഉടനേചൊരപൊക്കുന്ന കടംരോഗംകൊരിക്കലും. 33
 ഗർഭിണികളുടെ തലനോവുന്നു

രാമപ്പം,കളർചന്ദനം,മുകീലി,നിരക്കാട്ടം,കറുത്തൊട്ടിയേല
 രോ,മൽക്കുഞ്ഞിനീർക്കിഴങ്ങു, പതുക്കപ്പാക്കിഴങ്ങു,ന്നിവ
 കാരംപാലിലെ പൂനററിനിറയത്തൊട്ടാൽ തലക്കുത്തിലുൾ-
 പൂമങ്ങിടിനഗർഭിണിയെ തന്മൂലംകുടുംപകിട്ടല്ലെടോ! 34

ഗർഭിണീരോഹത്തിന്നു
 ശരിയുടമയുലരോ,വലിയനാറംവെൽച്ചുള്ളിവേർ
 തൊടിത്തലിവിവയോ, കലുന്തമിഴാമ നർവേരിനാൽ
 കുറക്കിയ പരപ്പുതന്നിലൊരിക്കൽക്കൊവെച്ചുകിടയാൽ
 കരംകൊഴി!ഗർഭിണിയുടെ നീരുട്ടാത്തുപോം. 35

ഗർഭസ്ത്രാവചികിത്സ

പാച്ചൊററിയൊരാലി, ചന്ദനം,മുഗധനം,തുമ്പിരിങ്ങപ്പഴം,
 പച്ചക്കുഞ്ഞിനീർക്കിഴങ്ങു,പയ്യ പെപ്പയ്യ,പുറ നെണ്ടൊൽ
 വെച്ചങ്ങാക്കിയപാൽക്കൊണ്ടു മുടനേപഞ്ചാരകുട്ടിക്കഴി
 പ്പിച്ചാൽഗർഭിണിയെൻഗർഭമലനിപ്പൊകില്ലകാർകതളേ! 36
 നീലമേഴയ മാങ്ങൾ

പീലാവേയ്യ,തിരുതാളിതൻകൊരുകടോ,തണ്ടാർക്കിഴങ്ങോ,പയ്യ-
 പ്പാവിൽപാരക്കുച്ചപെത്തുനീലയിൽസേവിപ്പ തന്മൂലതരം
 ആലോചിച്ചനടത്തണം ക്രിയകളെച്ചൊല്ലാത്തരോഗങ്ങളിൽ,
 ഹീലിപ്പിക്കണമെണ്ണവെണ്ണയുതൊമോരോപമാനമങ്ങളെ. 37

32. വെളുവുചി (മർദ്ദിരോടം) അവയുടെ (ഗർഭിണി
 കളുടെ)

37. തണ്ടാർക്കിഴങ്ങോ (താരക്കിഴങ്ങോ) നീലമിൻ (രാ
 ത്രിയിൽ) മാന്യത്തരം (മുന്ദറഞ്ഞതിലും വളരെ നന്ന) ചൊല്ലാത്ത
 രോഗങ്ങളിൽ (ഇവിടെ പറയാത്ത രോഗങ്ങൾ ഗർഭിണിക്കുണ്ടാ
 കുമ്പോൾ) ക്രിയകളെ (ചികിത്സകളെ) ആലോചിച്ച (വൈദ്യർ

ഗർഭിണിയ്ക്കു നിഷിദ്ധങ്ങൾ

പുറപ്പെടരുത്, മൈദ്യനാദികളി, നിത്യതീക്ഷ്ണോഷ്ണമാംഭോജനം,
 ദാഹംശേഷം, വർദ്ധിച്ചപ്പിഴക, കണ്ടുളളതൊരു മോഷകം,
 പോരപട്ടിണി, കളരി, രാപ്പി, യിവയാലി ഗർഭിണിയ്ക്കുല്ലാം,
 നീരസ്യം കളനിഷ്ടമെന്നു പറയും കർമ്മമെന്നും ചെല്ലാലാ. 38

വേഗോദീരണധാരണങ്ങളൊഴിയെ ഗർഭാവസ്ഥയുടേ പണ്ണിനെ-
 ഏകാകത്രാധാരികൾക്കുമിടയാക്കീടാതെ തരയിടണം
 വേഗാൽ വസ്ത്രം, വിരേകം, മന്ദ്രാഹുതി, യിഷ്ടമുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള-
 ഛായ്വകം മുതലായവയ്ക്കു കിലവൽ തൻഗർഭം നശിച്ചിടമേ. 39

ഗർഭം കൈക്കൊണ്ടെഴും പെൺകൊടികളിലുള്ളവാനെ
 രോഗത്തിനെല്ലാം
 കല്പിച്ചിടത്തുവെഴും സുഖകരമാരോഷധീനശുദ്ധരേത,

സ്വയം നിരൂപിച്ചു നടത്തണം. എണ്ണ, വെണ്ണ, മുതലായവോ
 പദാർഥങ്ങളെ ശീലിപ്പിക്കണം. ഓരോ വർഷം നടത്തായ മരുന്നുക-
 ളെ തൈലാദികളിൽ ചേർത്തു പറത്തും, പ്ലൂതാദികളിൽ ചേർത്തു
 താകത്തും, ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു പറക്ക വെണ്ണ മുതലായവയെയും
 പരിശീലിപ്പിക്കണം.

38. മൈദ്യനാദികൾ [സുരതം മുതലായവ] തീക്ഷ്ണോഷ്ണ-
 മാം [തീക്ഷ്ണവും ഉഷ്ണവും ആയ] ഭോജനം [ആഹാരം] വർദ്ധി-
 തപ്പ [കുറഞ്ഞു പുറപ്പ] ഇവയാൽ ഗുർഭിണിയ്ക്കുല്ലാം [ആപത്തു
 വരും] അതിനാൽ ഇവയെല്ലെ ചുല്ലാം നിഷേധിക്കണം. സ്ത്രീകൾ
 [പ്രമേയുള്ള സ്ത്രീകൾ]

39. വേഗോദീരണധാരണങ്ങൾ [മലമുത്രാദിവേഗങ്ങളെ
 പുറപ്പെടുവിക്കുകയും, പുറപ്പെടുവിയ്ക്കു തടയുകയും ചെയ്യുക] ഇവ
 കൾ നിഷിദ്ധങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞു മരിച്ചു ചെല്ലാതിരിക്കുന്ന
 വിധമാക്കി. ശോകക്രോധാദികൾക്കും [വ്യസനം, കോപം,
 പേടി മുതലായവയ്ക്കും] വേഗാൽ വേഗം [ആലോചനക്കുറവു] വേ-
 ളുവായിട്ടു. വിരേകം [വയറിളക്കുക] മന്ദ്രാഹുതി [ചോര കളയുക]
 തിങ്ങൽ [മാസം] ഘൃട്ട ആകം [തീക്കയും] മന്ദ്ര—ഗർഭം നശിച്ചി-
 ടമേ [സ്രവിക്കുകയോ, ശ്വാസിക്കുകയോ, മരിക്കുകയോ ചെയ്യും]

40. ദുഃസുഖകരമാം [ദുഃഖം സുഖകരവുമായ] ഔഷധീസ

പൊൻപൂത്തൻവാണിപേരിൽപൊറ്റുതിവതവതിന്നെ
 വെട്ടാത്തതിങ്ങൾതൊട്ടി.
 39. താഴെയോളം പൂർവ്വം, തിരുവയമ്പരൂട്ടാതെശീലിച്ചിടട്ടെ. 40

ഉദ്വാതക ഘൃതം

തങ്കശ്രീവെള്ളരിക്കായകൾ, വാള, മുളക്കുമ്പിവററുന്നഴംനീ.
 തിരുത്താൻകൊച്ചുപുളക്കട, വടി, തിരുതെക്കല്ലുമാക്കിക്കലക്കി
 ശങ്കരപാപൊപ്പമാതിത്തടവീനനറുന്നെകച്ചിനിത്യംപ്രദാനം
 തിരുക്കരസവിചിത്രംഗർഭിണിസുഖനിലയിൽപെററട്ടെ
 കററക്കരവു. 41

പേരിൻകാലമട്ടത്തഗർഭിണി 'ബലാതൈലാ' മിമേലോക്കയും
 കോരിത്തച്ചതലാടിനിന്നുചട്ടവെള്ളത്തിൽകളിച്ചങ്ങിനെ
 ആരോമൽച്ചെറുപുളയവരിനടേനിഷ്ഠാമത്തിലുണ്ടാക്കിടും
 ക്ഷീരക്കഞ്ഞിയിലൊട്ടുവെണ്ണയുടെത്തിട്ടുമോതിടണം. 42

പുണ്യരീകശരവീട്ടിലെപ്പൊഴം

വെണ്ണതെച്ചുളവർയ്തലോടണം

തിണ്ണമിപ്പണികൾകൊണ്ടുഗർഭിണി.

പ്പെച്ചു വർപ്പസവനോവിലാപ്പെടാ. 43

നാൽപ്പതാം അധ്യായം

പ്രസവകാലചികിത്സ

മരിക്കാതെ! ചെറുപിള്ളതൻറതലകാണുമ്പോൾപെറ്റാപെണ്ണിനെ
 നൽകാക്കഞ്ഞിത്താളിനിതതിലജംകുട്ടിക്കടിപ്പിച്ചുകൾ

ബന്ധത്തെ [ഔഷധകൂട്ടമെന്ത] കല്പിച്ചിടട്ടെ. താഴെയോളം ഘൃതം
 [ഉദ്വാതക ഘൃതം]

41. തങ്കശ്രീ [പൊൻനീറമുള്ള] പഴത്ത വെള്ളരിക്കായകൾ
 സുഖനിലയിൽ [അധികമവനെ കൂടാതെ]

42. ബലാതൈലാദി (ബലാതൈലം മുതലായതു) ക്ഷീരക്ക
 ജ്ഞി (പാൽക്കഞ്ഞി)യിൽ.

43. പുണ്യരീകശരവീട്ടിൽ (മോനിസ്ഥലത്തിൽ) ചുവ
 യ് (മേല്പ)

അധ്യായം 40

1. തിലജം (എണ്ണ) മേളിച്ച (ചേർന്ന) കരതലത്താലേ (ഉ

ജക്കമാതിരിയോ.നിതന്നിലോ,ലിനൈമളിച്ചപ്പുള്ളത്തോലി-
 ജ്ഞാക്കംനീതപുരട്ടാക്കത്തലത്താപേതലോടീടണം. 1

നൽക്കത്തലംതലനീളിനീരിലുമശിപ്പിക്കാം,മരച്ചാടലോ-
 ടത്തീർവേരോട്ടവെള്ളരിക്കയുടെനീരിൽപചിച്ചെണ്ണയും,
 മരത്താന്നിക്കടനീരിൽമുട്ടകളുമച്ചുള്ളകഴൽത്തട്ടിലായ്
 പെട്ട്തുംവെച്ചുപുരട്ടിയാൽപെറ്റമുടൻപെട്ടേണ്ണറെനാവെന്നിയേ. 2

കരിവരഗമനേ!കമ്പുക്കുമെണ്ണിക്കളഞ്ഞി-
 ട്താത്തമുളയുടെതടനാമത്താലകവിൽനിന്നും
 ചെറുതുമൊരിച്ചുരണ്ടിക്കാണ്ടവരണണ്ണചേർത്തും
 പെറ്റതവയറാളെപ്പേർത്തശിപ്പിച്ചിടാമേ. 3

മരടമേലത്തരിയമ്മിമേലു,-
 മുരത്തപേരാൽത്തോലിചാണമേലും,
 അരച്ചിണക്കിക്കനീവോട്ടനൈപേ-
 ത്തരംകഴിപ്പിക്കിലുതതവെത്താ. 4

അല്പംമേരത്താനിതൻകീഴ്മുഖമുരട്ടുലംകൊണ്ടരച്ചാമേരത്താൽ
 കീഴ്വോട്ടായ്വസ്തിമേൽതേക്കുകിലബലകൾതൻപേറ്റ
 മൈകാതെയോകം

അപ്പോഴാലേപനത്തെക്കഴകിമുടനെയുംപാസ്യമാമപ്പോന്മം
 മേല്പാട്ടായിപ്പുറട്ടാൻമറവുവരികീലോ യോനിവിദ്രവമുണ്ടാം. 5

ഉള്ളങ്കച്ചാലേ) ജക്കമാതിരി (യഥോചിതം) യോനിതന്നിൽ തലോ-
 ടീടണം. എന്നാൽ യോനിമാറ്റത്തിന്നു അനുവൃതം.

2. തലനീളിനീരിലും അശിപ്പിക്കാം (സേവിപ്പിക്കാം) തല-
 നീളിലൂടെ നീരിൽ എണ്ണ ചേർത്ത സേവിപ്പിക്കുകയുമാം. അച്ചാട-
 ലോടത്തിർവേരോട്ട (ആടലോടനീർ കല്പമായി) വെള്ളരിയ്ക്ക (പ-
 ളത്ത വെള്ളരിയ്ക്ക)യുടെ നീരിൽ പചിച്ച (കാച്ചിതരിച്ച) എണ്ണയും
 അശിപ്പിക്കാം. ഉള്ളകഴൽത്തട്ടിലായ് (ഉള്ളങ്കാപിൽ) ഈ പ്രയോ-
 ഗം അതിവീര്യവത്താകുന്നു.

4. ജുണക്കി (രണ്ടും ഒന്നായി ചേർത്ത്) അരം (ഉടൽ) അത്ത-
 ൾ (പ്രസവത്തിന്നു താമസം മുതലായതു)

5. അല്പം (കറച്ച) കീഴ്മുഖമുരട്ട (അധോമുഖമായ കീഴ്ത്ത)
 വസ്തിമേൽ (പൊക്കിളിൻ താഴെ ഭാഗത്തു) അബലകൾതൻ (പെ-
 ള്ളത്തുള്ള) മൈകാതെയോകം (വേഗം കഴിയും) അപ്പോൾ (പെ-

ചെമ്പകമൃഗാദിപ്രകാരം

പുത്തൻചെമ്പകമേവതി, യഷ്ടി, പാലകപ്പട്ടാണിയേവതാ, ടലോ-
ടത്തിൻവേരൊടു ചന്ദനം, ത്രിഫല, ചിരന്ദി തൽക്കുറേ താട്ടിവേർ,
മുര ചിട്ടുവളമുലവല്ല, മിവതൻ നിസ്സാഗമനീരിൽ പഴ-
പ്പെത്തിട്ടുള്ളൊരുവെള്ളറിക്കു, യഥപുളത്തോൽ, ക്ഷണിത്താളി, കൾ 6
തലനീളി, കറുക, കൾമുളയില, മേത്തോന്നിക്കിഴങ്ങു, പുതുവണ്ടി,
വലരിപുവള്ളി, കരിമ്പി, വനലങ്കാടകർച്ചി ചെട്ടത്തനീർകൂട്ടി 7
അരത്ത, തമിഴാമവെള്ളിയിലമുല, മരകാലക-
പ്പുത്തതിരയായൽമരത്തുളസീവേർ, വിളാവിൻപല,
ഞെരിഞ്ഞിൽ, കതെ നാച്ചിമേവതി, കടലാടിതൻവേർ,
കരിങ്കറിഞ്ഞിമരക്കാത്തമണ്ണ തിത്താളിമേവർ, പച്ചുരം 8
സുരതരു, ചിരന്ദുതു, ഞ്ചിൻകുതി, നന്യാർവട്ടവേതി, വെള്ളുള്ളി,
പതവപ്പെതങ്കുതമ്പകട്ടിതവഴതിനയിതുകൾതൻമുരട്ട, മുക്കാ, 9
പെരാലിൻവേർ, മുറിഞ്ഞക്കുതെവൊട്ടുകടകപ്പാല തൻവിത്തു, കായം
മേതംനന്നാറി, മുഴിപ്പനയുടെകട, മേനന്നല്ലെറിഞ്ഞിക്കുതക്കൾ,
പൊരാവെഞ്ചകനീതൻവേരി, തകൾമുഴവനംകകൂമായ് നാലിരട്ടി
ക്കീരംതുകന തുളനയൊരുതു പിനിലയം തന്നിൽ വെച്ചിട്ടുകാച്ചി 10
മരുശുഭദിനംതന്നിൽ, പാട്ടംസുമംഗളവാദ്യവും
തെതതെമമമുക്കിപ്പുംകൊണ്ടൊരത്തൊടമിക്കണം
ചെറുതുമതതേകീല്ലിന്നീ, മനയ്ക്കിനെപ്പേരുമാറിയാൽ
പെറ്റമരത്തൊടിയ്ക്കുളളിൽപെല്ലുഞ്ചൾനോവറിവെന്നിതേ. 11
തപ്പുറീലൽവില്പപഞ്ചാംഗകമരവുകഴിച്ച 'ആത്മയോനീ' ടിനാമം
വളിപ്പിച്ചുറ്റിതുകയോ, നാദിയെനലങ്കാടമേത്തോന്നിനീർകൊ
ണ്ടരച്ചു"

൦൦ സമയം) ആരോപനത്തെ (പുറട്ടിയ മതനീനെ) ഉഷ്ണാസ്യം
(ഉഷ്ണാമുഖം) അപ്പദാതം (മേത്തോന്നിക്കിഴങ്ങു) അരിച്ച മേല്പാ
ട്ടായി വസ്ത്രമേൽ തേക്കണം. അതിന്നു മറവുവന്നാൽ യോനിവി
ദ്വംശം (യോനിദ്വംശം) ഉണ്ടാം.

6. 6-ാംശ്ലോകം മുതൽ 11-ാം ശ്ലോകംവരെ ഒമ്പതമാ
കുന്നു.

10. ഉഴിപ്പന (നില്പന)

12. വില്പപഞ്ചാംഗകം (കുവളത്തിൻ അഞ്ചംഗം) ആത്മ
യോനീ ടിനാമം ('ആത്മയോനിസ്സപയംജാത' ഇത്യാദി വിജ്ഞാ

തിത്തുന്നള്ളകരംകാൽത്തലമിനുകളിലായ് ഭക്തജനരായ്,

ചെയ്തവെന്നാൽ

പെണ്ണന്നേരംപെറ്റും, പെറ്റുള്ളവകഴകണം വെക്കമാലേപനത്തെ. 12

വര മരണാനിനിപപ്പനക്കടകളും, കള്ളിപ്പുതുക്കീരവും,

നമ്മളിപ്പൊതുവെണ്ണചെമ്പിനടപാത്രത്തിൽപചിപ്പുറവും

ചെമ്മൈവെച്ചുദേവപാട്ടുകിലുടർത്തണപെറ്റുംപെണ്ണ, പി-

റുത്തേക്കാൽമറുപിള്ളവീഴുമളവാലേപത്തെനീക്കീടണം. 13

പെറ്റിപ്പിക്കുകൊളാലേപികളുമൊഴിയാളെങ്കിലോകള്ളിത്തർപ-

പൊന്നിച്ചീടട്ടെവിന്ദു നയമിതമവർതൻമൊലിയിൽഭക്തിപൂർവ്വം,

പെറ്റാചാവസ്തുനീക്കിക്കുകസഹിതമാംചന്ദനംപാവിനാലേ

മുറുംപേഴിച്ചുമേന്മൽ നിറുകയിലിടണംശൈത്യമുണ്ടാക

വോളം. 14

ചത്തപിള്ളപറക്കവാൻ

ശ്രദ്ധവെടിപ്പൊടിയൊവെല്ലത്തിലുണ്ണിച്ചുകൊള്ളകിൽ

ചത്തപിള്ള പുറത്താക, മേന്മയുംഗോപ്യമിപ്പണി. 15

സ്രനാമങ്ങൾ) വല്ലുപ്പ (ജപിപ്പ) നാടി (വഞ്ചനാടി)യെ—(മേ
ന്മയന്നിക്കിഴങ്ങ) നീർകൊണ്ട—ഉള്ളകരം (ഉള്ളകയ്യ) കാൽത്ത
ലം (ഉള്ളകാൽ) പെറ്റുള്ളവ വെക്കം ആ ലേപനത്തെ കഴകണം
(പച്ചവെള്ളംകൊണ്ട കഴകിക്കളയണം)

13. വലിയ മേന്മയാന്നിക്കിഴങ്ങും, നീലപ്പനക്കിഴങ്ങും, ക
ള്ളിപ്പിലിൽ അപ്പകലക്കി ചെമ്പുപാത്രത്തിലാക്കി വെണ്ണയും
ചേർന്ന് ഏറ്റവും പചിച്ച (കാച്ചിയരിച്ച എന്നു പൂർവ്വാശ്ചരി
കർത്തവ്യം.) ഉദരം(വയറുള്ള) പിമ്പു (പെറ്റശേഷം) ആ ലേ
പത്തെ നീക്കീടണം (കഴകിക്കളയണം) മറുപിള്ള വീണല്ലാതെ
കഴകിക്കളയരുത്. കള്ളിപ്പുതുക്കീരവും (കള്ളിയുടെ പുതിയ പാ
ലും) സമ്മേളിപ്പൊതു (ചേർന്ന്)

14 പിക്തദമൊഴിയാൾ (കൃഷ്ണ) വിന്ദു നയമിതം (മുന്മു
ള്ളിവിന്ദു) മൊലിയിൽ (ശീർശിൽ) ഭക്തപൂർവ്വം (ഭക്തിയോടു
കൂടി സ്വകലദൈവങ്ങളെ പൂജിപ്പിച്ച്) റെറിപ്പിടട്ടെ. ഇതു വള
രെ നിത്യപിപ്പു ചെയ്യാവുന്ന കണ്ണിൻ കെട്ടവരാതിരിപ്പാൻ പീണെ
ഗീതോപചാരങ്ങൾ വളരെ ചെയ്യേണ്ടിവരും. ആ വസ്തു കള്ളി
പ്പാൽ നീക്കി [തുടക്കുകളെന്ന്] കരകസഹിതമാം [തേന്മയാവര

നൽക്കായം, പടകാട്ടുമുല്ലമുരടിവസ്ത്രക്കൾ തൻ ചുറ്റുമോ,
ചുക്കിത്തുപ്പിവകൊച്ചുതേക്കിനുടെവെർകൂട്ടിപ്പൊടിപ്പുള്ളതോ,
വെക്കുകാടിയിലേകിയാലുമുളവാംമേൽച്ചൊന്നതാകാംഫലം
തകൃത്തിൽചെറുപുളവേരിനെയരച്ചിട്ടുംകഴിപ്പിച്ചിടാം. 16
പൊയ്യല്ലേമറുപിള്ളവീഴവതിനുംനന്നിപ്രയോഗങ്ങൾകൂ-
ന്നി, യുഗംപ്രസവിച്ചപെണ്ണിനതകംവൈദ്യത്തെയുംചൊല്ലവൻ.

സുതികാചികിൽസ

നെയ്യുള്ളെണ്ണകള, സഴത്തോലിപെടുംനാല്ലാമാത്തോലിനാൽ
പയ്യക്കാച്ചിയരിച്ചുപേരിൽമുറിവേററായോനിയിൽതേക്കണം 17
പെററാൽകോപ്പുംവിശുദ്ധിപ്പെടുവതിനു, മുടൻനോവലോതായ"വ
തിനും,
പററുന്നാത്തീക്ഷ്ണമദ്യത്തിനെയതവയറാൾക്കേകണംപാകമായി
കുറംവിട്ടാവണക്കിൻമുരടിനോട, കുറന്നോട്ടിവേർ, ചുക്ക, തുനെ-
ച്ചൊറിച്ചിട്ടുള്ളിവററിൻകുചമിതസലിലവുംചൊറശിപ്പിച്ചി
ടാമേ. 18

സുതികാതൃതംകഷണം

തോലില്ലാതെയെടുത്തകുവളകവേരൊക്കുംകുറന്നോട്ടിവേ-
രാലുണ്ടാക്കിയ"സുതികാതൃത"കഷായത്തെക്കുലശാനമനി

ലോടുകൂടിയ] മേന്മേൽ (തോരെത്തോരെ) ശൈത്യം [തോട്ടനോ
ക്കിയാൽ തണുപ്പ്]

15. ഗോപ്യം [രഹസ്യം]

16. പട (ഇത്തുപ്പ) ചുറ്റുമോ (പൊടിയോ) കൊച്ചുതേക്കി
നുടെ[ചെറുതേക്കിന്റെ] ഏകിയാലും(സേവിപ്പിച്ചാലും)മേൽച്ചൊ
ന്നതാം ഫലം ("ചത്തപിള്ള പുറത്താവുക"യെന്നതു) ഉളവാം.

17. ഇപ്രയോഗങ്ങൾ മൂന്നു, ["നല്ലായം" എന്ന തുടങ്ങി
മൂന്നു പ്രയോഗങ്ങൾ ചത്ത പിള്ള പിറക്കവാൻ മാത്രമല്ല മറുപി
ള്ള വീഴവതിനും നന്നു".) നെയ്യുള്ളെണ്ണകൾ (നെയ്യോ, എള്ള
യ്ക്കയോ)

18. കോപ്പം (ഉദരം) നോവൽ (വേദന) അതവയറാൾക്കു
(പെററവൾക്കു) പാകമായി (ശക്തിയ്ക്കു തക്കവിധം) ഏകണം.
കുചമിതസലിലവും (കഷായവും) അശിപ്പിച്ചിടാമേ (സേവിപ്പി
ച്ചാം) ഈ കഷായവും തീക്ഷ്ണമദ്യംപോലെ ഉദരശുദ്ധിയെ വരു
ത്തുന്നതും വേറേയെ വിസ്മരിപ്പിക്കുന്നതുമാകുന്നു.

തൈലം, നെയ്യും, തണിച്ചവെല്ല, മിവയെച്ചേർത്തിട്ടുശിപ്പിച്ചുകൊ-
ണ്ടാലോപേദവളാതുരസ്ഥിതിയിലാകിലെന്നുചൊല്ലേണമോ? 19

അതിസാരജ്വരങ്ങൾ

പെറിൻപിമ്പതിസാരവുംപനിയുമുണ്ടായാൽകൊടിയതുവതൻ-
വേരുംചുക്കമിണങ്ങിടുന്നദശമൂലത്തിൻകഷായത്തിനെ
സൈപരംജീരകരേണവിട്ടുനകരാണകളെഗുണാദിയെ
വേരീരഞ്ച, മപഞ്ചകോല, മിവതൻകപാദംശമിപ്പിട്ടുരേ. 20

ജ്വരത്തിന്നു്

ഇതവഴുതിനവേരോ, രിലമുരട്ട, കൊടിയതുവവേര, മുവ്വിലവേർ,
ചെറുപയറിൻറപരിപ്പൊത്തൊതകൊത്തമ്പാലവിത്തു,
പപ്പടകം, 21

കാരെ, നല്ലഞെരിഞ്ഞിലി, ബി, യിവചേർന്നിടംകുറഞ്ഞാട്ടിതൻ
വേരാൽതീർക്കുകഷായകം, കമലിനീഭർത്താവുദിത്തുംവിധൗ
കുറുക്കൊണ്ടുകടിച്ചവെങ്കിലൊഴിവാമിപ്പൊറപെണ്ണിൻജ്വരം,
വേറിട്ടുള്ളഗുദങ്ങളിൽ തുടരണം മുഞ്ചൊന്നവൈദ്യങ്ങളെ. 22

സ്വസ്ഥയാംപൊറപെണ്ണിൻപത്മമുമായുള്ളതൊക്കയും
വൃദ്ധസ്ത്രീകൾവിധിക്കുമുത്തലെന്നുനടത്തണം. 23

ആരോഗ്യസാധനമിതിപ്പടിമിക്കതുംഞാ-
നാരോമലേ! ദവതിയോടുപറഞ്ഞുവല്ലോ

19. അശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാലോ (സേവിപ്പിച്ചാൽ) ആതുര
സ്ഥിതിയിൽ (രോഗാവസ്ഥയിൽ) ആകിലെന്നു ചൊല്ലേണമോ?
ഈ കഷായത്തിന്റെ പേരിൽനിന്നുതന്നെ ഈ വാസ്തവം ഉദഹി-
തപ്പെടാവുന്നതാണല്ലോ എന്നു സാരം.

20. പൊറവൾക്കു ഗുണം മുതലായതുണ്ടായാൽ ഈ കഷാ-
യം സേവിപ്പിടണം.

21. 21-ാം ശ്ലോകത്തിന്റെ യോജന 22-ാം ശ്ലോകത്തോ-
ടാകുന്നു.

22. കമലിനീഭർത്താവു (സൂര്യൻ) ഉദിക്കുംവിധൗ (രാവി-
ലെ) വേറിട്ടുള്ളഗുദങ്ങളിൽ (അരോചകാദിരോഗങ്ങളിൽ) മുഞ്ചൊ-
ന്ന (അവിടെയവിടെ വിവരിക്കപ്പെട്ട) വൈദ്യങ്ങളെ തുടരണം.

23. സ്വസ്ഥയാം (രോഗം ഒന്നും ഇല്ലാത്തവളായ) വൃദ്ധസ്ത്രീ-
കൾ (പഴമുള്ള പെണ്ണുങ്ങൾ) സ്വസ്ഥകളായ സുതികളുടെ ഉപ-
ചാരങ്ങളിൽ സർവ്വത്ര സ്ത്രീകളത്രേ പ്രമാണം.

നേരായ് നിനക്കു മുഷിയാതെയിരിയ്ക്കുവാനാ-
ണേറ്റ പുതക്കിയതന്നാദേമുലമല്ല.

24

‘കാലുഷ്യം കലരാതെ കഞ്ഞിനു വിധിച്ചോരിപ്രയോഗങ്ങൾ മു-
ക്കും യോവനമാണെന്നു വന്നിടം യോജ്യങ്ങളാണോ, കയൽ
ആലോചിച്ചു കിലൊന്നുകൊണ്ടു ശരിയായ് സാധിച്ചുണ്ടെന്നു’ മെ-
ന്നാലോലപ്രമത്തപ്പെട്ടതളിച്ചെയ്യുന്നുവോ? ഓരവേ! 25

‘ആയുർവ്വേദം ഹസ്തമാസകലമീവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചു ശതം
കായം പ്രീതികലനതർക്കനിയോത്തളിക്കിൽ നിന്നു സാ-
പായം വെള്ളത്തേറിയവള്ളിമലയിൽ ചെന്നതരി, മുന്നേത്തെ-
ട്ടായുരേഷമിയന്നു വാണൊരു വിശ്വാക്ഷൻ കടക്കിക്കുന്നു’, 26

24. ആരോഗ്യസാധനമായ ഇതു (പ്രകൃതശാസ്ത്രം) അന്നാദേ-
മുലം (ആദരമില്ലായ് കന്നിമിത്തം) അല്ല. വിസ്തരിച്ചാൽ പ്രായേണ
ജനങ്ങൾക്കു കേട്ടുകേട്ടു മനസ്സു മുഷിയും. അതുപോലെ നിനക്കും
മുഷിക്കത്തക്കിലോ എന്നു കരുതിയാണു അധികം പുതക്കിയതു്. എ-
ങ്കിലും അത്യാവശ്യങ്ങളായവ മുഴുവൻ ഇതിൽ അടങ്ങിയിരി-
ക്കുന്നു.

25. കാലുഷ്യം കലരാതെ (തെളിവിൽ) യോജ്യങ്ങൾ (ഉ-
പയോഗിച്ചുത്തക്കവ) ആലോലപ്രമത്തപ്പെട്ടാട്ടു നീ അതളിച്ചു-
യ്യുന്നുവോ?—‘ബാലചികിത്സാശ്രമപ്രതിപാദകമായ ഭഗവാന്റെ
അതളപ്പാട്ടു ഇതര ചികിത്സാദികളെ കൂടി ധാരാളം വെളിപ്പെടു-
ത്തിയിരിക്കുന്നതിനാൽ ‘ഏകവൃത്തഗതപുഷ്പമേയന്മാരേന’ എത്ര
യോ സമോപാധാവഹമാകുന്നു എന്നു ദേവി സമ്മതിക്കുന്നു.

26. ഗ്രന്ഥാവസാനകംഗളം.

